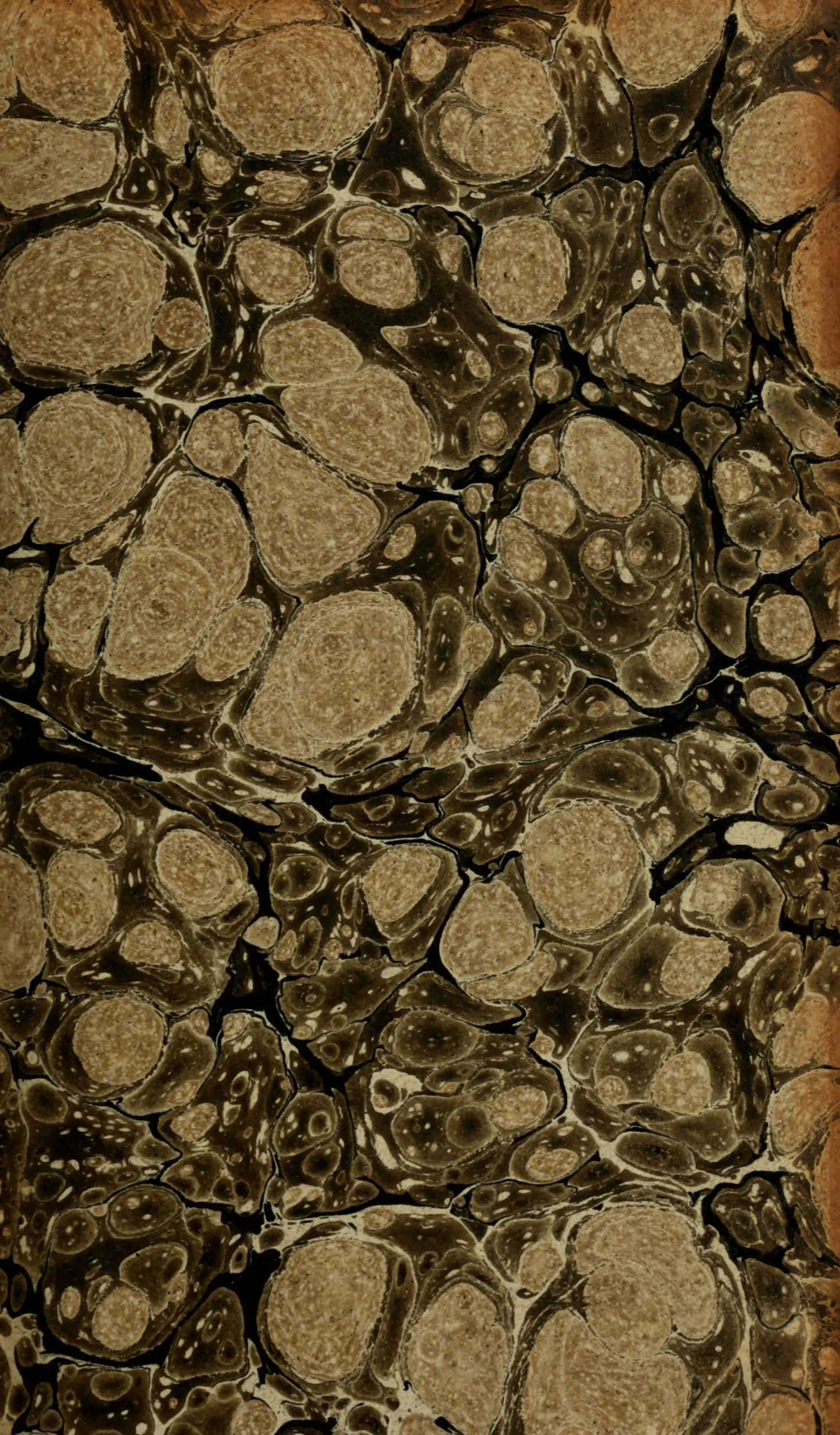

3 1761 08144575 1

HERODOTI
HISTORIARUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.

TOMUS V.

Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI
TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI
MUSAE
SIVE
HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM
DENUO RECENSUIT
LECTIONIS VARIETATE
CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA
ADNOTATIONIBUS
WESSELINGII ET VALCKENARII
ALIORUMQUE ET SUIS
ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER
IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.
ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS
APUD TREUTTEL ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.
MDCCCXVI.

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. I.

ADNOTATIONES

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES
AD
HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. Ἡροδότου Ἁλικαρνησσῆος) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] Ἡροδότου Θουρίου ἥδ' ἱστορίης ἀπόδεξις legebatur, *Rhetor.* lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἁλικαρνασσέως titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et *de Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurios in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his Imp. *Iulianus*, cuius λογοποιὸν Θούριον, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum inprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian. Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptione. Ἁλικαρνησσὸς, Ἁλικαρνησὸς, Ἁλικαρνησσεὺς, Ἁλικαρνασσεὺς, Ἁλικαρνησεὺς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. *Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem Ἁλικαρνησὸν et Ἁλικαρνησῆα, uti in MSS. *Archiepiscopi* Cantuariensis et *Vindobonensi* saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet Halicarnassenses obsisterent, geminatam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid ἱστορίης ἀπόδεξις, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac ἱστορίην sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. *L. Küsterus* in *Bibl. Vet.* et *Recente Io. Clerici* p. 386. Tom. V. Gronovianum *curae demonstratio* acerbissime ta-

xavit, reiectisque *Vallae* et *Stephani* opinionibus, *rerum curiose observatarum specimen hoc est*, vertit. Est sane ἱστορίη *rerum inquisitio*. Ἱστορίῃσι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλεω, *adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse* lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπίστασθαι. Est ἀπόδεξις ἔργων *operum*, quae absoluta fuerunt, *specimen* lib. II. 101. et 148. Ἀπόδεξις itaque ἱστορίης *inquisitionis rerum*, ab Herodoto institutae, *specimen* erit atque argumentum. *Cura*, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, ἱστορίης vim non aequiparat, nec digna tamen acerbiore exprobratione erat, neque erit fortasse *historicae inquisitionis specimen*, quod malui. *Plutarchi* ἱστορικὸν ἀποδεικτικὸν T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — Ἱστορία, sive ionico idiomate ἱστορίη, non modo *inquisitio rerum* est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur *notitia* vel *doctrina*, *contemplando*, *percunctando*, *inquirendo comparata*; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum *Aristotelis* et *Theophrasti*, qui Ζώων ἱστορία et Φυτῶν ἱστορία inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste *Iamblicho* in eius Vita p. 74.) ἱστορία vocata est. Tum vero ἀπόδειξις, sive (ut Iones efferunt) ἀπόδεξις, non *specimen* significat; quod graece ἐπίδειξις, δεῖγμα aut ἐπίδειγμα sonat: quo modo *Archestratus* apud *Athen.* lib. I. cap. 7. ἱστορίης ἐπίδειγμα, *doctrinae specimen*, dixit. Quaenam autem vis sit vocabuli ἀπόδεξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδέξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδέξασθαι, ut hoc utar, non significat *specimen edere suae sententiae*, sed *sententiam suam edere*, *promere*, *exponere*. μεγάλα ἀποδέξασθαι ἔργα, non est *specimen edere praeclare factorum*, sed *praeclara facta ostendere*, id est, *edere*: qua notione ipsum etiam nomen ἀπόδεξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀπόδεξις ἔργων non est *specimen operum*, sed sunt *ipsa opera* et *monumenta prodita*, *in publicum edita*, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hîc ait Herodotus, ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, haud dubie hoc dicit, *se hisce libris ea*, *quae inquirendo cognovit*, *in publicum*

edere. Quam fere in sententiam iam olim *Laur. Valla* locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est.* Et *H. Stephanus* in ora suae editionis latino - graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnasseo edita, haec est.* Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wyttenbachius* commentatus est in Selectis Principum Historicor. pag. 338 seqq. *S.*

l. 2. *ὡς μήτε τὰ γενόμενα etc.*) In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* MDCCXVI. pag. 379. levi ad speciem mutatione, *τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur*, ne *δὶς ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος*, corrigit: esse enim *τὰ γενόμενα* nihil aliud ac *ἔργα*, et *τὰ ἔργα* ac *γενόμενα.* Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, *ἔργα μεγάλα τε καὶ θωϋμαστὰ ingentia atque admiranda opera γενόμενα*; vicissim minime. Memini quoque *γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων* homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea *τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt.* Namque Herodoti more *hominum facta* exprimunt, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. *Ἐκ τῶν Σαμίων γενόμενον, quod Samii designarant* lib. III. 48., quemadmodum *τὰ πρησσόμενα ἐκ Μιτυληναίων* lib. I. 160. Hoc amplius, si *τὰ λεγόμενα* scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Ceterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilius Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. WESS. — Conf. III. 14, 32. VI. 13, 1. *S.*

[*l.* 5 *seq. τά τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.*) Ad verbum: *et reliqua, et qua de caussa inter se* (Graeci et Barbari) *bella gesserunt.* Quae verba non debere ad proxime praecedentia referri in aprico est: nam ea, *quae caussam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis praebuerunt,* non erant profecto *magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude* voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, *ne oblivione deleantur,* referenda erunt: aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἁλικ. ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quae de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quaenam fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque caussa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis caussamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam caussam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex *Persicorum Historicorum* persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine *Croesum* tamquam *primum iniuriarum Graecis inlatarum auctorem* designat. Caeterum, quod *Ptolemaeus Hephaest.* ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente *Demetrio* περὶ Ἑρμην. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. *S.*]

CAP. I. Lin. 1. Περσέων μέν νυν οἱ λόγιοι) Quod *Th. Gale*

τοὺς λόγους *Plutarchum* hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de *Herodoti Malignit.* [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt *Ptolemaeus Hephaest.* in *Codic. Photii* CXC. p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] *Pollux* lib. II. 122. et *Thomas Magister.* Οἱ Περσέων quoque λογιώτατοι et μάλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. *Iac. Gronov.* in lib. II. 3. et adnotationes meas ad *Diodori Siculi* lib. II. 4. Alia vir doctus in *Miscell. Observ. Vol.* II. p. 152. WESS.

l. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης *etc.*) De *Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis* iterum lib. VII. 89. et *Dionysius* Perieges. vs. 906. Herodoti, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eamdem rem ex aliis auctoribus *Trogus Pompeius* accepisse videtur; ex quo *Iustinus* lib. XVIII. c. 3. haec habet: *Tyriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt.* Conf. *Michaëlis* Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae. (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad *Hesych.* voc. Σιδόνιοι a viris doctis adnotata sunt. Herodoti in hac re fidem labefactare frustra conatus erat *Bochartus*, Geogr. Sacr. P. II. lib. 1. cap. 43. ἥδε ἡ θάλασσα, *mediterraneum mare,* familiaris Herodoto formula; de qua consuli possunt quae olim ad *Appianum* adnotavimus, T. III. p. 110. *S.*

l. 14. κατὰ τὠυτὸ, τὸ καὶ Ἕλληνες) *Iac. Gronovius*, vir clarissimus, deque Herodoto praeclare meritus, cum legem sibi de schedis Mediceis sequendis dixisset, immutavit quod *Aldus* dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, Herodoti dictionem toties totiesque invertentibus, transscribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam Herodoti exemplar exstare, ab hac labe immune; quamquam sparsim Ionici commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰάδος ἄριστος κανὼν, *Dionysio*, optimo huius rei arbitro, teste. [in Epist. ad Cn. Pompei. T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, *quantum mutatus ab illo Hectore.* WESS.

l. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similius. Vide Strabonem lib. 14. et 16. Th. Gale. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adiecisse postea, τὴν Ἰνάχου. *Iasi* fuerit, an *Inachi* filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσέων οἱ λόγιοι, (*Polluci* quoque memorati II. 122. πολυΐστορες *Moeridi*, et *Thomae*:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δέ οἱ οὔνομα εἶναι (κατὰ τὠυτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab *Herodoto* τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μηδείην. Europam rapuisse dicebant Ἑλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit *Herod.*) τοὔνομα ἀπηγήσασθαι. VALCKENAR. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hîc *Plutarchus* de Malign. Herod. p. 856. D. et *Libanius* T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis *Larcherus* in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io *Inachi* filiam, sed *Iasi*, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poëtis, *Inachi filiam* dictam fuisse satis notum est. cf. *Apollodor.* II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea caussa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper *Creuzerus* noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex *Hortis Adon.* excitavit; ubi memoratur, *Herodianum* Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hîc scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud *Herodotum* Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eumdem Βουτοῦν, a recto casu ἡ Βουτώ. *S.*

CAP. II. 2. οὐχ ὡς Ἕλληνες) *Aldinum* οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter *Venetum* schedae *Britannicae*, mihi spectatum missae, adfirmant, *St. Berglerus*, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeponit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de *Iûs* in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μέν νυν, inquit

cap. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De *Graecis* nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, *Pausaniam* a *Th. Galeo* patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἕλληνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia Herodoti editori licent. WESS. — Ex *Pausaniae* verbis, II. 16. quid h. l. *Herodotus* scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero *H. Stephanus* scripturam Ἕλληνες, in quam cum *Valla* meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, alterâ ad oram reiectâ. Dixerat modo Scriptor, *in nomine cum* G r a e c i s *Persas* c o n s e n s i s s e; nunc *illos in reliqua narratione ab* e i s d e m d i s s e n t i r e ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abiisse doctos viros. *S.*

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφι) Fortasse non satis consulto unis ex membranis haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. *Pet. Horreus Observat. Herodot. cap.* 1. verborum ordinem conmutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut *Gronovius* maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiuscemodi structura placuit. *Herodotus* IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχεσόμεθα. *Sophocles Antig.* vs. 146. ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους. et *Philoct.* vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνήρ. Mitto *Lycophronem Alex.* vs. 1302. haec Herodotea imitatum. WESS.

[11. ἀπίκατο) Monuerat *Reiskius*, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικέατο scribendum pro ἀφιγμένοι ἦσαν. At ἀπικέατο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. *S.*]

13. τὸν Κόλχον) Profiteor, non alienum me a probanda futurum lectione, quam *Archiep.* et *Vindobon.* habent, πέμψαντα δὲ τὸν Κ ό λ χ ο ν ἐς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσην lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] *Lydorum, Arabum, Persarumque regem* adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἁρπαγῆς hinc sumtas explicat *Eustathius in Homer.* p.

415, 43. WESS. — *Eustath.* Iliad. pag. 551, 21. ed. Bas. Vocab. βατιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. *S.*

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προϊσχομένων ταῦτα, προφέρειν) *H. Stephano* προϊσχομένοις inputatur, [in *Gronovii* Notis,] sed invito: προϊσχομένους margini adlevit, adsentientibus msstis, quamquam paucis, ipso quoque *Eustathio* p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post *Gronovium* tuetur Rev. *Horreus*, inplicatius, quam vellem, conmentatus, *Observat. Herodot.* c. 1. *Philostratum* addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μεσσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἵσταται, τὸν Ἀλέξανδρον προϊσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. *de Vit. Soph.* II. 15. WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum *Gronovius* ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσεω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14. 58, 14. *etc.* Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντες ἀπαιτεόντων ait, ubi ex latini sermonis normâ ἀπαιτέουσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum *Arch.* et *Vind.* scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt *Schaef.* et *Borh.* *S.*

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὖται ἐβουλέατο) Mallem αὐταὶ, *ipsae*, cum *Berglero.* [Vide *Var. Lect.*] *Plutarchus* non sine quadam loligine haec traducit *de Malign. Herod.* p. 856. Nolentibus Leuctri filiabus et Cassandrae vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλέατο, οὐκ ἂν ἡρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, Euripideum,

Ἐρῶν ἐρῶσαν ᾤχετ' ἐξαναρπάσας.

Iphigen. in Aulid. vs. 75. WESS. — Poterat *Plutarcho* responderi, ex Persarum sententia haec tradere Herodotum: sed fere non est dubium, (quod etiam Plutarchus innuit) ex Persarum persona suam illam sententiam dixisse. *S.*

16. ἔνεκα βάρβαρα οἰκειεῦνται οἱ Πέρσαι) *L. Valla* verterat *sibi necessitudine coniunctas putant*, pro quibus *sibi iunctas*

tenent maluit *Gronovius*. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὦν τὴν ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκηϊοῦνται Λυδοὶ, *horum inventionem sibi non vindicant Lydi*, huius libri c. 94. Persae *suum esse ferebant, sibique* omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupatam, *vindicabant*. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἑωϋτῶν εἶναι, lib. IX. Confer doctissimum *Abresch Dilucidat. Thucydid.* p. 145. WESS.

CAP. V. 3 *seq.* In οὐκ ὁμολογέουσι Πέρσῃσι οὕτω excidisse arbitratur diligentissimus *Reiskius* λέγουσι, quod nescio, an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc. WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι *Reiskius* desideraverat, *Persis ita dicentibus*. Equidem οὕτω γενέσθαι malueram: at potest γενέσθαι e superioribus h. l. subintelligi. *S.*

10. οὐκ ἔρχομαι ἐρέων) Per quidem hoc frequens. At ἐρέων hic esse ἐρευνήσων, ζητήσων, in opinionem venit *Io. Iac. Reiskio*, legi etiam posse ἐρεείνων. De posteriore dicam nihil. ἐρέων *inquisitionem* notare posse, haud inficior, eorum non oblitus, quae *Schol. Apollonii Rhod.* I. 1354. Herodotum vero id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bellum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus, ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσέων *Quom. Scrib. Histor.* c. 18. Inepte quidem ille, sed a vocabuli usu minime aberrans. Bene *Lucian. Dea Syr.* c. 1. Lege *P. Victorii* Var. Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς ἀκούσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Exsequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. *Lucian. Dea Syr.* c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror coniurasse msstos in Σύρων titulo, neque *Strabonem, Dionysium*, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρίους nuncupare. Docte *Iac. Gronovius* in lib. II. 104. In *Schol. Apollon. Rhodii* II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sententiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguentis cursu lis est. *Arrianus Peripl. Pont. Euxini* p. 17. οὐκ ἀπὸ μεσαμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, *non a meridie*, ut Herodotus, *sed ab ortu solis labi* perhibet. At quid si ille ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero *a meridie*, post *Danvillium* monuit *Larcher* ad h. l. De *Syris* sive *Syriis*, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet *Herodotus*, eosdem esse qui aliàs *Cappadoces* nominantur. *S.*

[4. ἐξίει) Scil. ἑαυτὸν, vel potius, τὸ ῥεῦμα, usitatà in hoc verbo ellipsi. *S.*]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στράτευμα) *Strabo* lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priorem, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividentis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Amplissimus *Bouherius Dissert. Herodot.* c. 5. p. 55. WESS.

CAP. VII. 5 *seqq.* Ἄγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου *etc.*) Vere *Henr. Valesius* ad *Nicol. Damascenum* p. 68. et *Gronovius* ex *Mediceo*, cui tot mssti cum suppetias ferant, [vide *Var. Lect.*] quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurret *Pollux* IX. 12. opportune a *Berglero* in *Actis Lipsiens.* MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra caussam *Ill. Scaliger* [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et librariorum nonnulli.) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex *Iardani ancilla*, non Omphale, eius sive uxore seu filia potius, proseminatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod *Palmerius* principio *Exercitat. in Gr. Auctor.* conmonefecit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa desit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, adgnoscit *Diodorus* lib. IV. 32. nec negat *Hellanicus*, etsi in filii nomine, quemadmodum et *Diodorus*, discors, in *Stephani* Ἀκέλη. Optime omnium *Dio Chrysostomus*, qui *Berglerum* non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδέων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum *Tan. Fabro* lib. I. *Epist.* 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Λυδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεὰς ἀνδρῶν) Loco *duarum et*

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi caussa subesset, circumspectior alioqui *Larcherus* non nisi *quindecim* posuit; castigatus eo nomine a *Volneyo*, in *Chronol. d'Herodote*, *Paris* 1808. p. 76 seqq. *S.*]

CAP. VIII. [4. *ἦν γὰρ οἱ etc.* Vide Adnot. ad. I. 24, 17. *S.*]

8. *χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς*) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. *ἐχρῆν δὲ ἄρα κἀνταῦθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ κἀμοὶ γενέσθαι.* Adde, quod ille voluit intellectum, *κακῶς*, et expedita omnia erunt. *Agathiae* Epigr. *χρῆν γὰρ Κανδαύλην παθέειν κακῶς* belle *Opsopaeus* correxit *Anthol.* III. 7. [Anal. *Brunckii* T. III. p. 63. n. 79.] Τὰ *σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων* [*lin.* 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odyss.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam *σπουδεέστερα Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 133. [vid. *Var. Lect.* I. 133, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant Basileenses *τῆς ἐπὶ τὴν Μέμφιν ὁδοῦ σπουδέστερον εἴχοντο. Xylandri* et *Falkoburgii* schedae *σπουδαιότερον*, non male, nec pulcrius tamen prisco, si *σπουδαιέστερον* [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. WESS.

11. *ὦτα γὰρ τυγχάνει etc.*) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. D. Auctorque Homiliae inter *Chrysostomi* Oper. T. VIII. p. 209. B. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. D. ed. Casaub.] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: *ἥτις πρὸς ἐπιστήμην*, inquit, *ὀφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστί.* Ab Herodoto plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, adgnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. *πρὸς ἐπιστήμην*, seu ad adquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe conmodiorque *ἀκοή*. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus, Orat.*

X. *ad Graec.* p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, *Iobo* indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto *Herodoti* usum etiam esse *Lucianum*, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. *Gronovius*. *S.*

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας codicum consensu tutum est et Scholiastae *Hermogenis* p. 407. cui Aeolicae videtur monetae. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. *S.*

15. ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ *etc.*) Spectavit haec *Clemens Alex.* Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam *Theodoretus Or. ad Graec.* IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si *Plutarchum* audis T. II. p. 139. c. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοὐναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντενδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene *Ennius*, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora,

in *Ciceronis Quaest. Tusc.* IV. 33. Melius idem *Plutarchus* p. 37. c. Porro σκοπέειν τινὰ τὰ ἑωϋτοῦ non moveo, quamtumvis *Georgius Raphelius* σκοπεύειν magis Ionicum habuerit in *Paulli Ep. ad Philipp.* II. 4. Vide cap. 32. et *Musonium* in *Stobaei Serm.* 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit *Dionysius*, qui et ὡς πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis *Codd.* quibus *Archiep.* schedas *Th. Gale* accensens lectores frustratur: πειρώμενον λέγω praeferunt clarissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 *seq.* ἐγὼ γάρ σε - - - ὄπισθε τῆς θύρης θήσω) Legendum arbitror: ἀγαγὼν γάρ σε ἐς τὸ οἴκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὄπισθε τῆς θύρης στήσω: *collocabo*, ex *Dionys. Halic.* II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπέειν in ὁρᾶν· παρέξει in παρέσται· στείχῃ in πορεύηται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, *Dionysius*. *Herodotus* infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Γύγεα ἐς τὸ οἴκημα. lib. I. c. 132. ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος καλέει τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν ἐς τὸ προάστειον κατέδησε. VALCK. — Imprudens *H. Stephanus* Aldinum scriptorumque *Codicum* στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

iur, praebuit, *Kustero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 388. Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspice hoc *Sophoclis Oedip. Colon.* vs. 1407.

Ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἐμαυτόν. ———

Mox ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict.* IV. 7. et Artabanus εἰσαχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα apud *Diodorum* XI. 69. At illud *Herodotus* maluit VII. 17. Tale et *Parthenii Erotic.* c. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτε ἀπετράπετο. WESS. — Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. *S.*

13. ἐπεὰν δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στείχῃ) Haud repugno membranis. στίχῃ *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a στιχάω non venit, nec formari potest. Solent στείχοντας et στίχοντας amanuenses conmutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μή σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod.* cap. 3. WESS.

CAP. X. 2. ἦν ἑτοῖμος) Quia nihil interserit Herodoteis, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius* ἑτοῖμος ἦν ποιέειν ταῦτα, vel saltem, ποιέειν ἦν ἑτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud *Herodotum* ἦν ἑτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιέειν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποιέειν εἰμὶ ἑτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] φαμένου δὲ ταῦτα ἑτοίμου εἶναι ποιέειν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. VALCK. — At nude ἔσαν ἑτοῖμοι habes I. 70, 4. ἑτοῖμοι ἔσονται, V. 31, 20. et simillima alibi. *S.*

6. ἐθηεῖτο) ἐθηῆτο in ἐθηεῖτο mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. θηῆσθαι, θεωρεῖσθαι est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἑζόμενος ἐθηῆτο τὸν πόντον. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? Θηητὴρ est in fragmento *Perictionae* apud *Stob.* Serm. LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. WESS. — At IV. 85, 6. ἐθηεῖτο, tamquam a themate θηέομαι, optimi quique praeferunt libri; in eamdemque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐθηεῦντο, et θηεύμενος,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam ἐθηήσαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θηητήρ, ab eodem themate θηέομαι legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque *Suidae* subtilitatem, docentis θηεῖσθαι valere θαυμάζεσθαι, θῆσθαι vero θεωρεῖσθαι, ignorat *Herodotus*. *S.*

12. ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [*Gronov.*] lib. III. 133. ex membranis *Florentinis*, ubi aliae τῶν ἔστα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα. [conferri iussit *Gron.* I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale *Sophoclis* Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ 'στιν, αἰσχύνην φέρει. Tale *Platonis Sympos.* p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι - - καὶ τῷ ἐξαπατωμένῳ αἰσχύνην φέρει. Quod vero *Vindob.* et *Archiep.* significarunt, *omnibus* barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte *Plato Politic.* lib. V. p. 452. c. *haud multum, inquit, temporis praeteriit*, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἐδόκει αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἅπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἄνδρας ὁρᾶσθαι. Adiunge *Philostrati* lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, *sic.* Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. *S.*]

16. ἀπεθώυμαζε) Invitus cum Cl. *Gronovio* dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θωμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem reciperavit, recurret. Tuetur et *Luciani Dea Syria*, et verissimum istud *Eusebii* philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρήματα ἔχοντας - - τιμῶσι τε καὶ τεθωϋμάκασι in *Stobaei Serm.* IV. p. 58. WESS. — τεθωυμάκασι absque punctis diaereticis apud *Stobaeum* scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et θῶυμα et θώυματα apud *Lucian.* Caeterum passim in sequentibus θῶμα et θωμάζω simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. *S.*

[20. αἱρέεται αὐτὸς περιεῖναι.) Nisi supra ἀλλ' ὡς ὥρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam exspectasses, αἱρέεται ὤν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. *S.*]

CAP. XII. 2 *seq.* οὐ γὰρ μετίετο ὁ Γύγης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam ἐμετείθη c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles expostulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastoralem Gygis conditionem (quamquam Croesus in *Xenophontis* Cyropaed. lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaulis nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus Arselis regis, interemtoque armorum iure Candaule memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiae vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus Abbas *Sevinus* in *Comment.* Acad. Inscript. T. VII. p. 400. WESS.

9 *seq.* τοῦ καὶ Ἀρχίλοχος *etc.*) Omnia haec de *Archilocho* in rationes librarii transscribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti;* minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii* Chron. p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, Archilochum floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. WESS. — De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcherus* congessit testimonia veterum. Cur vero νοθείας damnarem haec, quae de hoc poëta obiter hic memorantur, caussam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri, Hesiodi,* aliorum poëtarum testimonia passim refert Scriptor noster, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo hîc agitur, *eumdem esse cuius Archilochus in suis senariis mentionem fecit.* Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in Eualcidae mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione Philocypri facta, Solensium regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. Senarium *Archilochi*,

Οὔ μοι τὰ Γύγεω τοῦ πολυχρύσου μέλει,

habes in Analect. *Brunckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, Animadv. T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (Praef. p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas Scriptoris nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in νοθείας suspicionem conatus est adducere. *S.*

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὅπλοισι ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους mss. *Palatinus* et *Xylandri*. Simile est Sophocleum *Oedip. Tyr.* 570. τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἥκειν ἐν τοῖς ὅπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. *Ep.* 39. annis Iungermanno, τοῦ Γύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino* Codice stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον) Croesum, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν - - - πλεῖστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντες σκεύη πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi Delphici, δηλοῦσι δ' οἵ τε θησαυροὶ, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκεύασαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Pravum-ne ergo Κορινθίων τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim Herodoto in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168.

Ceterum Κυψέλλου, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. WESS.

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίεω) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* Olymp. X. 4. Phrygiae regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de Cyclis p. 909. certiore serie descripsit Ampl. *Bouherius Diss. Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum Gygem Delphis dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper Pythius erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος, lib. VI. p. 231. WESS. — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. *S.*

17. καλέεται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus lib.* XIII. *Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius in Excerpt.* p. 63. *Edit. Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρυσός τις Γυγάδας ἢ Λύδιος: quorum duo postrema, nisi Scholion sint, quod opinor, redundanti Rhetoris orationi tribuenda erunt. WESS.

21. δυῶν δέοντα) Non praeopto *Suidae* δυοῖν, quamtumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτεα δυῶν δέοντα εἴκοσι. IV. 89. ἀναπλώσας -- δυῶν ἡμερέων πλόον. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. WESS. — Nempe etiam III. 131, 9. δυῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. *S.*

CAP. XV. 4. Κιμμέριοι ἐξ ἠθέων -- ἐξαναστάντες *etc.*) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicis*, apud *Eustath. in Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. Bas.] haec Herodotea non oblitum. *Strabo* testimonio Callisthenis, Sardes primum a Cimmeriis, deinde a Treribus, gente Cimmerica, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. Cas.] sequente vero libro p. 958, illis non dissimilia ex Archilocho et Callino; qui cum paene pares fuerint et Gygi aequales, meminisse, videre etiam potuerunt provectiore aetate, Sardes a Cimmeriis interceptas: ut necesse haud videatur, inpressionem Cimmericae nationis, contra ac Herodoto placet, multo antiquiorem perhibere. De Callino vise *Clementem Alex.* Stromat. lib. I. p. 398. WESS.

CAP. XVI. 4. Οὗτος δὲ Κυαξάρη *etc.*) Vide I. 74. Aetas conpetit. Phraortes, Cyaxaris pater, Ardyis, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud *Pausaniam* I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. *Reiskius*, τὴν ἄνω Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnasseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par *Corn. de Pauw* opinio. Melius *Palmerius*, finita, qua tenebatur, haesitatione *Exercit.* p. 3. *Si tamen scripsit Herdotus* Κολοφῶνος, *intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice.* Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in *Strabone* XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποικία, ἄποικος, et in verbo ἀποικίζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. *S.*

CAP. XVII. 5. ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter *concinentes fistulatores et fidicines, feminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu* habuerit, *A. Gellius Noct. Att.* I. 11. At de *feminis* Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικηΐου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in *Arriani Ind.* c. 5. *Plutarch. Is. et Osir.* p. 364. F. Tale Sophocleum *Elect.* vs. 633. Οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς θῦσαί με. Alii saepe ὑπ' αὐλῷ καὶ τυμπάνῳ, de quibus *Cl. Reitzius* ad *Lucian. de Saltat.* c. 16. Ego vero ex *Suida* Herodoto suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe *muliebres tibiae* non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tibiarum generibus, quae ab *Athenaeo* lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a *Polluce* IV. 80 seq. recensentur, γυναικεῖοι non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, *virginales;* nempe, *quarum ad cantum virgines saltabant*, ut *Pollux* ipse interpretatur. Conf. *Aristoxenum*, Harmon. p. 20. *S.*

9. ἴα δὲ κατὰ χώρην ἑστάναι) Nolo diffiteri, *Aldi* totque msstorum ἱστάμεναι me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiuscemodi *Aretaeus Cappadox, Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae ἐπειρᾶτο - - ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In *Gronovii* honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris msstis servarunt, auctori restituimus. Quod paulo ante legitur, οὔτε θύρας ἀπέσπα, conf. III. 159, 3. *S.*

CAP. XVIII. 3. ἔν τε Λιμενηΐῳ) Large Celeb. *Gronovius* pro Mediceo ἔν τε ἐν Λιμενηΐῳ disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene Rev. *Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis ἐν δὲ et ἔν τε: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσί τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Inculcatur his [a *Gronov.* in Notis ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μέν νυν καὶ ἄλλοισί ἐστι σταθμώσασθαι - - - ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε: quibus si odiosam [nescio an *otiosam* scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranis repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, ἔν τε ἐν Λιμενηΐῳ - - - καὶ ἐν (aut ἔν ἐν) Μαιάνδρου πεδίῳ, quod Latina *Vallae* exprimunt: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in Mediceo, occurrat; poterit ἐν λιμενηΐῳ ex prisco scribendi usu idem

valere ac ἐλλιμενηΐῳ, ut ἐλλιμενήϊον intelligatur fuisse loci nomen. (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est: quam in cogitationem ante me, *Reiskium* video incidisse. Animadv. ad Graecos auctores T. III. p. 82. *S.*

CAP. XIX. 4. Ἀθηναίης, ἐπίκλησιν Ἀσσησίης) Laudat, ut *Th. Gale* admonuit, *Stephanus* in Ἀσσησοί. In *Polyaeno* lib. VI. 47. optimo iure docti viri Minervae titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλεύσεται ἔκγονος Ἀνθεύς, inter *Erotic. Parthenii* c. 14. [p. 372. in *Galei* Historiae poëticae Scriptorib.] WESS.

9. καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα etc.) Confer *Gronov.* in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, Nostro familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἕλλησι δόξαι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτέειν. *Apollonius Rhod.* I. 440. Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρειώ τε περῆσαι Ἐνθάδε κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et *Raphelius* ex Nostro in *Act. Ap.* xv. 22. et *Epist. ad Galat.* ii. 6. WESS. — Simile est quod *Gronov.* l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὥρη ἂν εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. *S.*

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando πάρειμι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἤϊε, *Miletum abiit.* Hac quoque structura frequentatur ἤϊα *Herodoto*: p. 47, 26. ἤϊε ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἤϊε ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἤϊε ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπήϊε ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, *venerat Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, *advenerat in Asiam*: lib. I. c. 9. παρέσται - - - ἐς κοιτῶνα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα. VII. c. 50. init. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In *Xenophontis* Κύρου Ἀναβ. I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεις: qua ratione legitur in *Eiusdem* Ἑλλ. III. p. 294, 38. παρεῖναι ἐς Ἁλίαρτον. et VII. p. 373, 21. VALCK. — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de Phidippide lib. VI. 106. δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ: *secundo die, postquam Athenis*

exierat, *Spartam pervenit.* Tum de Aristagora V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγίνετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod *Gronovius* opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de *classe*, τὸ ἀπόστολον de *navi* poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes *Ruhnkenii* adnotationes in *Timaei* Lexic. p. 51. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique *Valckenarius* fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἐν τῇ Βοιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτίην praeferunt: et omnes III. 80, 12. στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. *Ruhnkenii* adnotatio, quam laudavit *Wess.*, legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. *S.*

10. κώμῳ χρέεσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν χρέεσθαι. *Eusebius* Philosophus in *Stobaei* Serm. XVI. p. 154. οἷός τε ἐὼν αὐτοῖς χρέεσθαι. Esse in *Plutarcho* ἐχρῶντο κώμοις καὶ παννυχίσι T. II. p. 77. E. vere adscripsit *St. Berglerus.* Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a *Diogene Laërtio* tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο etc.) Luxata haec et egregie prava doctissimo *Reiskio*, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἡ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coiisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea *Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd.* p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in *Vallae* Latinis, aut ὥς τε ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu malueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς - - - ὁ κήρυξ - - - ἀπῆλθε ἐς τὰς Σάρδις, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἡ διαλ-

λαγὴ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. *Inducias* solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob caussam *amicitiam* etiam et *societatem* cum Thrasybulo contraxit. *S.*

CAP. XXIII. [1. Περίανδρος) De *Periandro* plura infra. III. 48 *seqq.* et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius iniecisse Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de *Arione* fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. *S.*]

5. Ἀρίονα τὸν Μηθυμναῖον etc.) *Cui non dictus Hylas, inter delphinas Arion?* [*Virg.* Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, *Dionem Chrysostomum* Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de *dithyrambo*, quod *Galei* editioni adpositum, [*scil. ab Arione inventum esse*,] dissentire Criticos veteres ad *Pindari* Olympion. XIII. 25. WESS. — De *dithyrambo* et poëtis dithyrambicis, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a *Larchero* disputata sunt. De *Arione, Delphini dorso per mare transvecto*, confer *A. Gellium* XVI. 19. aliosque quos laudavit *Harduinus* ad *Plin.* IX. 8, 8 extr. quibus adde *Plutarch.* in Sept. Sap. Conviv. p. 160. et seq. *S.*

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21, 11. *fabulam docere*, id est, *agere*, *peragere*, *exsequi*. *S.*]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνέντα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνιέντα VI. 2. συνιεῖσα I. 205. ex *Medic.*, συνιεὶς V. 92. 7. et συνιέναι V. 80. e *Florentino*. At συνέντες V. 92, 3. et συνεὶς eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνιείς. Par discordia apud alios. Equidem συνιέντα melius opinor. Vide *Io. Davisium* ad *Iustin. Mart. Apol.* I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui caussam exputare. *S.*

12. ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχῃ) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [*Reiskio*] in *Miscell. Lips. Nov. vol.* VII. p. 612. mihi satis expedita. Spem nautae Arioni,

si ipse sibi manus consisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia *Fr. L. Abresch Diluc. Thucyd.* p. 430. WESS.

16 *et* 21. πάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοισι) Animi pendeo, Herodotus-ne ἑδώλοισι, an ἑδωλίοισι dederit, ut *Aeschylus* VII. *c. Theb.* 461. *Coëph.* 69. tum *Euripid. Helen.* 1587. *Sophocles Aiac.* 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἑδώλοισι, neque diffiteor, Lexicon Herodoteum. At *Suidas* eodem usus, transscripsit enim paene universum, ἑδωλίοισι, neque dissentit *Hesychius*. WESSEL. — ἑδώλοισι ex *Mediceo*, pro more suo, adoptaverat defenderatque *Gronov*. Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit *Wess.*) cum aliis facit etiam *Etymologus*, quem vide p. 317. *l.* 5 seqq. Denique *Harpocrationem* si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem ἑδωλίαι, et ἑδώλια scripsisse lexicographum. *S.*

[17. καὶ, τοῖσι ἐπελθεῖν γὰρ ἡδονὴν *etc.*) Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullâ post καὶ distinctione interpositâ, καὶ τοῖσι ἐπελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit *Hemsterhusius*, in Adnot. ad Luciani Dial. Mort. XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum *Herodoto* inprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud *Homer.* Iliad. β'. 803. η'. 328. etc. apud *Thucyd.* III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam Viris, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim *Clarckius* probari potest, (Not. ad Homeri loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo *Hermannus* facit, (Not. 301. ad Viger.) Nostri locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem Vir doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, *Wesselingium* reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, *certe*, cum *Abreschio* accipientem. Nec *Ernestus* facit satis, (ad Iliad. η'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus *Heynius*

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γὰρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὴ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud *Wyttenbachius* contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum *Dion. Longino* περὶ Ὕψ. sect. 22. et cum *Eustathio* ad Iliad. β'. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 594. ed. Rom.) particulae γὰρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *caussalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *traiectionem* agnoscere; nempe *caussam* enunciatam, *ante rem* cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γὰρ eamdem vim ac ἐπεὶ vel ἐπειδὴ, *quum*, *quia*, *quoniam*, habeat: de quo praeter *Eustath.* l. c. uterque etiam Poëtae *Scholiastes* a *Villoisono* editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γὰρ vim, *nam*, *namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo *Longinus* l. c. in exemplo ex *Herodoti* lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae caussam continet particulâ γὰρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheseos* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel parentheseos signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisâ oratione, levavimus difficultatem. *Valckenarium* quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide Adnot. ad Nostri lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit *Damm*, in Lexico graeco etymologico p. 316. nec neglexit eam *Aug. Matthiae* in uberiore Grammatica graeca, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τούτους ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης, ἐπελθεῖν γὰρ αὐτοῖς ἡδονὴν etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam caussa praecedit effectum. *S.*]

29. ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι αὐτοὺς) Vir doctiss. [*Reiskius*] ὡς δὲ ὥρα, *quum autem videret*, aut ὡς δὲ εὗρε, *quum autem conpe-*

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectaturque Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.] Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, *ut Aethiops ex Aegypto abiit.* et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα Φεύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱρόν. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. ἱστορέεσθαι εἴ τι λέγοιεν) Ἱστορέειν frequentanti *Herodoto* nuspiam alibi fuit adhibitum ἱστορέεσθαι: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniecturae, praeoptarem εἰρωτέεσθαι, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. εἰρωτεωμένους, εἴ τι ἔχουσι πλέον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, φάναι. qua structura hoc in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρωτέεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. *Gellio*, scribenti XVI. c. 19. *navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, ecquid audissent — super Arione*, verbum εἰρωνεύεσθαι videri posset obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia *Herodoti* vestigia premit. *Dion Chrys.* Or. XXXVII. p. 455. c. Sed *Gellii* paraphrasin felicior forte coniector utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [*l.* 17. *huius cap.*] καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, vitii suspecta *Ti. Hemsterhusio* ad *Lucian.* p. 432. VALCK. — Verbum ἱστορέεσθαι activa notione usurpatum nusquam utique, nec apud Nostrum, nec apud alium Scriptorem reperiri arbitror. Sed quidni, quemadmodum εἰρωτέεσθαι in locis a Viro docto citatis, sic et h. l. ἱστορέεσθαι passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediat, adparet: nec adiecto pronomine αὐτοὺς erat opus. Passivum τὰ ἱστορημένα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De ista loquendi forma, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, paullo ante suo loco dictum est. *S.*

35 *seq.* ἀνάθημα χάλκεον οὐ μέγα *etc.*) Meminerunt donarii *Pausan. Lacon.* c. 25. *Aelianus Nat. Anim.* XII. 45. sed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item *Dio Chrysostom.* Or. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δέ· οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταινάρου: Nostro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo Periandro doni dedicatio contribuitur *Floril.* [Anthol. ed. *Wech.*] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. *Brunck.* T. II. p. 154.] Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, *Aelianus*:

Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύκλονος υἱὸν,
ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄχημα τόδε. WESS. — Vide *Aelian.* l. c. et Analecta *Brunckii,* Vol. III. p. 328. num. 2. Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs* Animadv. Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγα, absque *negatione*, stat utique plurium probatorum codicum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius videtur, temere ab his omissam esse *negantem particulam*, quam ab aliis adiectam. *S.*

CAP. XXV. 5. ὑποκρητηρίδιον σιδήρεον) Sic *Hegesander* apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex Herodoto, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho Defect. Orac.* p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, sed olim, ut in Herodoto, teste Turnebiano libro. Ὑποκρατήριον in *Eusebio* lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*, vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra rationem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus in diminutivorum numero censeri: nam haud exiguum hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος fuisse ex *Pausan.* X. 16. et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΥΠΟΚΡΗΤΗΡΙΟΝ, *craterem cum sua basi*, habet quoque *Sigea* inscriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε) *Ferri inter se glutinum excogitavit* vertit *Hieronymus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua adhibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. *Solum glutinum basin, sive* τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατῆρος, *ligat, estque hoc ferro vinculum.* De *Glauco* plura *Fr. Iunius in Catalogo Artific.* p. 92. WESS. — De *Glauci* arte haec Reiskius adnotavit: „Κολλητὸν est quod Latini *coelatum* seu *stellatum* appellant; hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad coeli instar, nitet; ἐμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] *arma*, ait, *auro argentoque coelata*, hoc est, interstincta." — Haec ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad h. l. disputavit. Sic nempe λιθοκόλλητον opus, est *gemmis distinctum*; χρυσοκόλλητον, *auro* (adglutinato) *distinctum*,

auto coelatum. Istud autem ὑποκρητηρίδιον *sua adhuc aetate Delphis exstitisse*, ait *Athenaeus* l. c. *vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.*

CAP. XXVI. 6 *seq.* ἔστι δὲ μεταξὺ --- ἑπτὰ στάδιοι) *T. Fabri* coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξὺ legendum suspicantis] *Iac. Gronovius* valere iussit; ἑπταστάδιον, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἑπτὰ στάδια cum *St. Berglero* malueris; neque incondita erit, si εἰσὶ δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, *Xenoph. Ephes.* I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δέ εἰσιν ἑπτά. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu *Aelian. V. H.* III. 26. et *Polyaen. Strateg.* V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. *S.*

11. αὐτέων) *Nullum sine patrocinio vitium*, in re diversi generis *Seneca* ait. Αὐτέων, τουτέων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. *Iensium* vide in *Luciani* Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo inprobant, ut I. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐτῶν h. l. *Gronovius* suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. *F.* in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτῶν et τούτων, in foem. vero αὐτέων, τουτέων praefert. *Herodotum* ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτέων, τουτέων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui *Aldinae* praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicas verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum *Aldina* scriptura consentire. *S.*

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἐλπίζων) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei ἐοικότα melius non est: adplauderem si οἰκό-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *Cl. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἵνα ῥαδίως ὑπαγάγῃ αὐτούς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. WESS. — Vide *Var. Lect.* Scripturam οἰκότα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno *Pb.* enotata est, perinde in codd. *Pa. Pb.* et *Pd.* reperiri docuit *Larcher* in Notis ad h. l. *S.*

17. λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδοὺς ἐν θαλάσσῃ) Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀρᾶσθαι Λυδούς, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀρᾶσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀράμεναι, [?] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot msstorum non obnitar. Vide *Gronovium.* WESS. — Monuerat *Gron.* speciosum esse *Stephani* ἀρᾶσθαι, sed obluctari msstis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Toupii* (Epist. Crit. p. 64 seq. ed. Lips. p. 79. ed. Lond.) coniectura αἰωρεομένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἱππευομένους λαβεῖν ἐν ἠπείρῳ, et λαβεῖν αἰωρεομένους ἐν θαλάσσῃ. conf. Herod. VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in Actis Philologor. Monac. T. I. p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρευμένους (id est *elatos, confidentes*, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, ἀειράμενοι scripsisse Herodotum, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. *Reiskius* ἀράμενοι ea notione coniectaverat, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus, ἀειράμενοι, quod ad praecedens νησιώτας referri debebat: opportune *Werferus* l. c. simillimas ἀνακο-

λουθίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137. 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. *S.*

CAP. XXVIII. 5. Λυδοὶ, Φρύγες *etc.*) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc *Corn. de Pauw.* Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, *Thynos* et *Bithynos,* ex *Thracia* progressos. Bene *Claudianus* II. *in Eutrop.* vs. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur.

Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hîc praeferunt, delere equidem non sum ausus. Lydos non κατεστρέψατο quidem Croesus, sed eos tamen ὑπ' ἑαυτῷ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. *S.*

CAP. XXIX. 3 *seqq.* ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς *etc.*) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανέες: ut Sardes isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανέες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταὶ, - - - καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore et habiti et vocati *Sapientes* sunt, innuere. Nihil sane erat, cur *Plut. de Malign. Herod.* p. 857. F. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum Solonem *Isocrates*, *Themistius* atque alii, quibus testimonium *Io. Meursius in Solone* c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemtum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστὴς IV. 95. et σοφισταὶ quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle *Aristides* T. III. p. 517. οὐχ Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἑπτὰ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. *Demosthenes*, (nisi Androtion fuerit, de quo *Aristides*,) in *Erotic.* p. 757. de Solone, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν ὅπως γένηται. [*Demosth.* ed. *Reisk.* Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo *Plutarchus*; pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 *et seqq.* Αὐτῶν δὴ ὦν τούτων καὶ τῆς θεωρίης *etc.*) Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et Solonis congressu *Plut. in Solon.* p. 92. non infitiatus fuisse

qui eum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione conmentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus, Histor. Philosoph.* T. I. p. 444. et *Freretus Conment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistrateae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil.* Sed fac certum ratumque esse, quod ex Heraclide Pontico *Plut. in Solon.* p. 96. F. perhibet, Solonem συχνὸν χρόνον conplures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid inpediet, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt.* lib. I. 90. 99. habet, tum *Libanius* T. II. p. 297. A. Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone* suo c. 28. At tum Herodotus et Plutarchus cum *Proclo* in *Timaeum Platon.* p. 29. quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius,* manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92. eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam* in Κροῖσος: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et Ampl. *Bouherii Diss. Herodot.* c. 16. WESS. — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus* ad h. l. disputavit. *S.*

12. *Φιλοσοφέων γῆν πολλὴν θεωρίης etc.*) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer.* Iliad. ό. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαῖαν ἐληλυθὼς, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium msstorum

auctoritate probe munitum, *Küsterus in Cler. Bibl. N. et V.* T. V. p. 389., *D'Orvilius ad Chariton.* lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] Abbas *Geinoz, Conment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et *Reiskius.* Ipse *Herodotus*, quod sedulitatem *Gronovii* haud latuit. IV. 76. ἐπεί τε γῆν πολλὴν θεωρήσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc *Democriti* apud *Euseb. Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἐμαυτὸν πλείστην γῆν ἐπεπλανησάμην ἱστορέων τὰ μήκιστα. Neque dubium mihi est, quin *Medic.* scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti Λιβύης τὴν πολλὴν *Ioseph. c. Apion.* I. 19. et Καρίης τὴν πολλὴν Noster V. 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis *plurimam mundi partem* iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλῳ, τοῦτο μὲν τῆς πόλιος *etc.*) Demiratus saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. *Medicei* quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δέ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis *S. Remigii* codicem habeo, ipsumque Herodotum, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* I. 30. et VIII. 197. Vide *T. Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplant.* cap. 10. WESS. — Quod *Wyttenbachius* malit, (Select. princ. Historic. pag. 346.) τῆς πόλιος εὖ ἥκοντι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, *felicem fuisse Tellum quod ad civitatem spectat*, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriâ fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλιος εὖ ἡκούσης ait, *quum prosper et florens esset civitatis status;* quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἥκειν (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis

adiicitur, (veluti εὖ ἥκων τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἥκειν regatur, sed a subintellecta praepositione ἕνεκα. *S.*

CAP. XXXI. 1. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετρέψατο) Mutavit vir doctissimus [*Reisk.*] *Miscell. Lips. Vol.* VII. p. 613. ultimum in προσετρέψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προστρέπεσθαι esse *aliquem ad se convertere, attentum sibi facere*: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: *postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon.* Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. *Abreschio Diluc. Thucyd.* p. 332. adsciscatur προετρέψατο ἐπερωτᾷν, *incitavit ad porro interrogandum.* In *Parthenii* Erotic. cap. 1. ἐκεῖνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προετρέψατο, *ille hospitio exceptum multo vino provocavit.* Herodoti mentem *Valla* bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, *dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret.* Quod *Reiskius* τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. *S.*

4. Κλέοβίν τε καὶ Βίτωνα) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum *Archiep.* Κλέοβιν adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit *Hemsterhusius*, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in *Stobaei* Serm. CXIX. p. 603. Οἵδε Βίτων Κλέοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοισι Ζεύγλαν ζευξάμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde *Io. Alb. Fabricium* ad *Sexti Hypotyp.* lib. III. 24. p. 186. ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας, et *Io. Davisium* ad *Cicer. Tusc. Disp.* I, 47., recte *Stobaei* μητρὸς αὐτῶν δεξαμένης corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, sed *Gesneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — *Epigramma* istud *in Cleobin et Bitonem* latinis versibus reddidit *Grotius*, Floril. pag. 494. Graecum habes ibid. p. 495. et in *Brunckii* Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. *S.*

9. ἔδεε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κομισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter *Aeschin. Socrat. Dial.* III. 10.

Choricium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. *Palaephat. Incredib. cap. ult. Servius* ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hic *Argivae*, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet *Schol.* ad *Aristoph.* Plut. 1015. *S.*

11. ἐκκληϊόμενοι) De iisdem *Cicero*, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, - - - veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem* in *Herodoto* legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (*veste posita*) τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἷλκον τὴν ἅμαξαν. Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum *Ciceronis* locum excogitavit Ampliss. *Bouhierii* sollertia. VALCK. — Liberior *Ciceronis* narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius *Herodoti*, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene *Valla*, ad verbum, *tempore exclusi;* nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimâ formulâ, in re quidem diversa, *Polybius* usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκλεῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. *Epictet.* Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. *S.*

19. τῶν νεηνιέων τὴν ῥώμην) In msstorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum ῥώμην supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ ῥώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἤνεγκε in *Pausaniae* lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis *Pausanias*, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. *Begerus* Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferri debebat scriptura γνώμην, quam et *Larcher* et *Wyttenbach* unice probarunt, et *Schaefer* revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, ῥώμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam *Argivos*, aliud *Argivas* laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γνώμην, *pium in matrem animum?* At viri τὴν ῥώμην laudarunt, *robur iuvenum.* Nec obstat, quod robur eorum supra (*l.* 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. *S.*

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ *etc.*) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius *Plato*, ὁ φθόνος ἔξω τοῦ θείου χοροῦ ἵσταται, quod eius ex *Phaedro* dictum merito praedicant *Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib.* Tom. II. p. 447. et *Maximus Tyr. Dissert.* XLI. 3. Haud aegre itaque fero *Plutarchi* castigationem Herodoteam *de Malign.* p. 857. F. Scio, *Homeri* exemplo, modo inpia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab *Eustath.* p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos *Olearius* dabit ad *Philostrat. Vit. Soph.* lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe inmunes Christianorum esse plures, quorum inprudentiam magnus *Casaubonus* haud dissimulavit in *Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath.* p. 70. Praeclarius *Plutarchus* de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γάρ ἐστι, ἀγαθῷ δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίνεται φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργὴ ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus *Plutarchi* criminationes Abbas *Geinoz*, *Comment. Acad. Inscript.* T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. *Valckenarius* commentatus est. Adiiciamus, quod inter alia ad h. l. *Larcherus* adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eamdem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπέαν σφι ὁ θεὸς φθονήσας *etc.* his verbis declarat, οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑωυτόν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. Scilicet, *solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur.* Conf. c. 34, 1-3. *S.*

11 *et seqq. παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας etc.*) Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive *τριακονθήμεροι*. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, XV. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, *ἵνα δὴ αἱ ὧραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibique responderent.* Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua caedere, et ipso remedio malum adaugere. *Ioseph. Scaliger* eiusmodi id esse scribit, ut *non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum,* extremo lib. I. *de Emend. Tempor.* Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, *D. Petavio* lib. I. *Doctr. Temp.* cap. 38. Nec probare se potuit *L. Allatio* de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in *Scaligero* damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno *dierum aliquot exemtione atque omissione fortasse intercalarium,* ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemtione *Herodotus;* qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalaribus XXXV. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur *Vignolius, Chronolog.* lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit *Stanisl. Grsepsius de Multipl. Siclo* etc. in *Fasciculo secundo Rotterodam.* p. 452.: annum, quo de agitur, dierum fuisse ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies XV. adiecti fuerint, ut cursui solis adconmodaretur, sic aequasse dies CCCLXV. Paria *Iulius Pontedera, Rom. et Graec. Antiq. Epist.* XV. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solam CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim *ἡμέρας πεντακοσίας καὶ τετρακισχιλίας καὶ δισμυρίας, viginti quatuor millia et quingen-*

tos dies ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων καὶ πεντακισχιλίων καὶ δισμυρίων, *viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta.* Quae, si Lydis anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu. *Herodotus* nonnisi dierum CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex msstis praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius planissime liqueret: salva tum *Herodoti*, quem enormiter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat *Wesselingius*, id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in Novellis Literariis Halensibus monitum legere memini; nempe, ex *Plutarchi* libello *De Animae procreatione quae in Timaeo Platonis describitur* intelligi, prisco aevo ex ipsorum etiam Graecorum ratione *annum nonnisi* CCCL. *dierum* fuisse; eamdemque rationem firmari quoque *Ovidii* versibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* Metamorph. I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud *Plut.* vel apud *Ovidium* id quod ibi Vir doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla probabilior ratio solvendae *Herodotei* huius loci difficultatis occurrit, quam ea ipsa quae *Wesselingio* se probaverat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ratione haec Solonem Lydo Croeso dicentem induci ab Herodoto. Nec enim *Wyttenbachii* probare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura primum ponitur, nempe LXX. *annos conficere dies* XXVM. CC. intelligensque adeo *singulos annos* CCCLX. *dierum*, deinde in sequentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse invectos. Igitur, ne funditus turbentur *tempestatum rationes, quarum conservandarum caussa inventos esse menses intercalares* significat Herodotus, vulgatam scripturam ex ipsius Herodoti mente sic corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro τοὔτερον τῶν ἐτέων, (*l.* 13.) τοὔκτον τῶν ἐτέων legatur, id est, *sextum quemque*

annum, tum ut loco *intercalarium mensium xxxv*, ponantur *xi. cum* $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα δέοντος τριτημορίου: porro, loco *dierum* M L, *dies CCCL*; denique, in universa summa, loco *dierum xxvim. ccl, dies xxvm. dl*. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, *Larcheri* etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, *Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adiecisse. S.*

22. πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή.) Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit *Chytraeus* in *Adnotat. Herodoteis*, et Codicum nonnulli cum *Clemente Alex.* et *Theone* legerunt, nihil est, quod offendat: omnis utique homo aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum *Iobi* xxv. 6. πᾶς ἄνθρωπος σαπρία. et Scythae cuiusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι in *Aeliani Var.* VII. 6. tum *Democriti* in *Hippocratis Epist. ad Damagetum* p. 229. *Ed. Ald.* ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦσος ἐστίν. At plures cum *Stobaeo* mssti πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή. Pro quo vir quidam doctus, citra caussam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἐστι ἀνθρώποισι συμφορή. Idem in opinionem venit Cl. *Reiskio*, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium Cel. *Gesneri* ad *Luciani* Asin. c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione *P. Horreus, Obs. Herod.* c. 6., varius tamen, ut solet. *Lud. Küsterus* versionem *Gronovii* et distinctionem, *igitur, universum est, homo calamitas*, taxat, suffectis his, *ita igitur, o Croese, homo totum casus est*: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορὴν contra scriptoris morem *casum* puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena iniiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν Εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιὰν, ut in *Sophocl. Aiac.* 125. Sive ergo *universum* Gronovii, sive *totum* Küsteri praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, *omnino homo calamitas est*, sive *calamitosus*, uti *Valla*.

Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά·

alia in re *Euripid. Alcest.* 802. WESS. — In istam sententiam *calamitatem mortalium* deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, Iliad. ρ'. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορὴ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορὴ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἄχαρις συμφορὴ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra *l.* 22. quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. *S.*

23. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνεαι) Voculam μὲν, elisam a vicina, *Stobaei* praebet Florilegium pag. 564, 47. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνεαι: necessariam monstrant sequentia, ἐκεῖνο δέ. In vicinis nonnulla quoque *Stobaeus* habet vulgatis meliora: τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον, [*l.* 28.] quod Codices firmant Anglicani. δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχέος μούνοισι, [*l.* 32.] pro μοῦνον. ὦ βασιλεῦ. [*l.* 49.] Ibidem ἄπειρος male vulgatum, ut hic, [*l.* 37.] ante alios dudum correxit *Dan. Heinsius.* VALCK.

28. πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime *Gronov.* ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod *Valla* in suo habuit, *Stobaeus*que et Britannici libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν μέλλει εὐτυχέων τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est *Dionysius* tyrannus in *Stobaei* Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἄπηρος δέ ἐστι) Quod olim ex coniectura *D. Heinsius*, indice *Iungermanno* ad *Polluc.* II. 61. tum *Küsterus*, Abbas *Geinozius*, et *Reiskius*, id certum praestat *Vaticanus* codex. Ἄπειρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expers esset, ut infra I. 207; nec latuit hoc *H. Stephanum*, qui *expers autem est malorum:* at ita ἄπειρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter-

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπειρος est ex soni adfinitate, quae in *Aldino* c. 196. ἔμπειρος ex ἔμπηρος progenuit: *Reiskius* admonuit, ἄπηρον *membris omnibus integrum* dixisse *Gregor. Nyssen.* Epist. ad *Eustath.* p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitiavit haec *Libanii* T. II. p. 665. D. ἢ γὰρ οὐδὲν ἐγίγνετο ἂν, ἢ κομιδῇ τινα εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπηρα. WESS.

49. ὦ βασιλεῦ) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum *Gronovii* et *Horrei* defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui *dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est* REX, non abnuerem. Planissima *Stephani* est pluriumque aliorum coniectatio, quam *Stobaei* patrocinio protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὦ βασιλεῦ. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [σκοπέειν δὲ χρὴ etc.] *Aristoteles* haesitat *Ethic. Eudem.* II. 1. et *Nicomachic.* I. 10: non item *Sophocles Euripides*que, ad cuius *Andromach.* vs. 100. *Ios. Barnesium* vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ *etc.*) Scabra haec et salebrosa Abbati *Geinozio*, cui ex scriptura *Paris.* et *Remig.* adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὔκως οὔτε ἐχαρίζετο, *haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur* etc. At satis tum inportunum ἀποπέμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. *Reiskius*, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὔκως mallet οὗτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea *Vallae* Latina, *saneque est visus indoctus*, laudat *St. Berglerus*, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. *Plutarchus* eundem ferme in modum ἤδη μὲν ἀλλόκοτος (*Solon*) ἐδόκει εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἄγροικος in Solon. pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum *Valla* (cuius in latina versione nihil hîc vel ab *H. Steph.* vel *Gronov.* vel a *Wess.* mutatum est,) sic vulgo interpretantur: *Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus*, etc. A qua sententia, ne *Larcherus* quidem, quamquam me-

liora a populari suo *Geinozio* edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero *Io. Matth. Gesnerus* (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eamdem sententiam locum hunc *Aem. Portus* in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθέα εἶναι cum edd. ante *Wess.* et msstis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθής, quod ex uno *Arch.* Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπέμπεσθαι activa notione (*dimittere, a se dimittere*) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex *Xenophonte* notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, *Portus* atque *Gesnerus*, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, aliquod ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsan poteramus, ni duo codd. mssti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λέγοντι Κροῖσος, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex *Geinozii* coniectura, (*Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 59 seq.) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post οὐδενὸς delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen μιν non minus ad verbum ποιησάμενος, quam ad ἀποπέμπεται, referri. *S.*

CAP. XXXIV. 6. ἦν γὰρ δὴ κατὸς) Vide infra c. 85. et *Diodor. Sicul.* T. II. p. 553. ubi *Maximi Tyrii* μνημονικὸν ἁμάρτημα tetigimus, et *Valer. Maxim.* somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS. — Monuit *Eustathius*, (ad Od. ἑ. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco κωφὸν *mutum* intelligi, recentiore *surdum*. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. *Hippocrati* κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (*hebetes et debiles*) interprete *Galeno* in *Glossar*. *S*.

11. κατοῤῥωδήσας) Semper *Herodotus* καταῤῥωδήσας et καταῤῥωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In *Luciani Dea Syr*. c. 19. 21. etc. ὀῤῥωδέειν et c. 29. ὀῤῥωδίη, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in *Var. Lect*. adnotare neglexi, scripturam κατοῤῥωδ. cum superioribus edd. tenuerat *Wesselingius*, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταῤῥωδ. primus edidit *Reiz*. eamque scripturam nostri codd. *Pa*. *Pc*. firmant. *S*.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις etc.) Vide de lustrandi consceleratos Graecorum ritu *Euripid*. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο) Scholiastes *Apollon. Rhod*. ἐφέστιον, ἐπὶ τῇ ἑστίᾳ ὄντα, recte: IV. 747. *Supplex* est, *ad focum* pro more *adsidens*. Vide *Des. Heraldum* in *Tertullian*. Apolog. I. *Digression*. 26. pag. 252. Iterum *Apollon*. IV. 703. ῥέζε θυηπολίην, οἵη τ' ἀπολυμαίνονται Νηλεεῖς ἱκέται, ὅτ' ἐφέστιοι ἀντιόωσιν. *Aeschylus* Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἱκέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφέστιος ἐμῶν. Scio et *domesticum* adsignificare ex Criticis ad *Apollon*. I. 909., non hîc. WESS.

12. Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς) Errantem *Vallam* bene in ordinem coëgit *Gronovius*. *Gordius* eius *Midae* filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. *Bouherii* Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρου) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμιώτατα νομίζεται ἐν ἡμετέρου, nec sine msstorum discordia, quae et in his *Heliodori* lib. VI. pag. 265. ὧν, ὡς οἶμαι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρου πεπείρασθε: namque *Xylandri* scriptus ἐν ἡμετέρῳ. Paullo diversum, obportunum tamen, uti admonuit *St. Berglerus*, Poëtae *H. in Mercur*. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλίποδας βοῦς. *Barnesii* certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. συὸς χρῆμα γίνεται μέγα) Φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. Adrianus confecerat. μέγα χρῆμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ καταvεμηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην lib. VIII. p. 677. E. et Schol. *Homeri* Iliad. ί. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς praeoptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de Chariclea, ἔστι γάρ τι χρῆμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαθέσθαι δραστήριος: *est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione.* Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid.* Phoeniss. p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, Cyrop. I, 4, 8. de cervo, καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα. *S.*

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νεόγαμός τε γάρ ἐστι. Phidippidem lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani* Prom. [c. 5.] T. I. p. 189. ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. *S.*

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκληΐσας ἔχεις) Vallae *exclusum me tenes* necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse *exclusisti me*, ut in *Aristophan. Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσασ' ἔχει τὰ σιτία, *pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum.* Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem.* Quod verissimum. Exempla olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium*-ne sequaris, an *Berglerum.* WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in Lexic. ion. voce Ἔχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. *S.*

8. οὔτε τινὰ δειλίην μοι παριδὼν *etc.*) His Herodoteis respondet quodam modo Sophocleum, *Oedip. Tyr.* 544. δειλίαν ἢ μωρίαν ἰδών τίν' ἐν ἐμοὶ, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν; Confer lib. I. 108. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τε τέοισί με χρὴ ὄμμασι *etc.*) Scribendum puto: νῦν τοι τέοισί με χρὴ ὄμμασι --- φαίνεσθαι; *Te* (patrem) *quibus me oculis oportet intueri?* *Sophocles* Aiac. 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς Τελαμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceron.*

Or. pro Rabir. sub finem congessit *Nic. Abramus.* VALCK.

Ibid. νῦν τε τέοισι *etc.*) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] *Portus*, *Berglerus*, *Reiskius*, quibus auscultavi. Noster II. 82. τέοισι ἐγκυρήσει ex *Florentino*, hoc est τίσι, *quibus?* et IV. 155. τέῳ δυνάμει, κοίῃ χειρί; *qua copia? quave manu?* *Homerus Iliad.* Ω. 387. τέων δ' ἐξ ἐσσι τοκήων; *qui te genuere parentes?* WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male Laurentius, *ad ea quae suscipiuntur*, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. *Plato*, sed alia forma, in *Critia* p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθορὰς καὶ τῷ μήκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi *Abresch. Dilucid. Thucyd.* p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est *suscipere magistratum*, et παραλαμβ. λόγον *sermonem suscipere;* (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, *opus* vel *negotium suscipere. S.*

[10. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit Reizius in Praefat. ad Herodot. p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) *mutus*, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „*surdus* erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon Herodotus I. 85, 2. „diserte ait eum duntaxat *mutum*, ceteroquin autem *integrum* „fuisse? Verba τὴν ἀκοὴν adscripserat lector aliquis, no- „tare sibi volens quonam sensus vitio Croesi filius labo- „rasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „Herodoto I. 34, 7. κωφὸν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibue- „runt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus *Larcherus* verba ista e gallica Herodoti versione exsulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes *integros* habuisse: nam vocab. ἐπιεικής, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad *corporis facultates*, sed ad *ingenium* et ad *mores* refertur. *S.*]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλά λέληθέ σε τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret caussa gravis; vix certe locum tuebitur, nisi adscitâ ad sententiam voculâ κατά. Mecum sentit *Corn. de Pauw* opinio, coniectantis insuper τοῦ ὀνείρου, nec dissidet *Reiskius*. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiiceret. Potest vero aut κατά τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατά τὸ (*i. e.* καθ' ὃ) λέληθέ σε τὸ ὄνειρον. *S.*

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἶχε, pro εἶπε. *S.*]

CAP. XL. 4. μετίημί τέ σε ἰέναι) *Galeus* μέτημι ex *Cod. Arch.* vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae adcuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen: genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλάς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετήσασθαι futile. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάριτι, τήν τοι οὐκ etc.) *Aldinum* ἄχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα, *ego te procul obprobriis amaris lustravi*, mutatum noluerunt *Berglerus*, in *Act. Lips.* MDCCXVI. pag. 419., *Horreus*, *Reiskius*, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum msstorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἄχαρι, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαριτήν edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita *Paris. B.* fors quoque *Mediceus*. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [Gronovii] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas *Geinoz* T. XVI. *Acad. Inscript.* p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, *ego te calamitate percussum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi:* per utique commode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quadam *Aldum*. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορὴ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune *Euripides Alcest.* 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους ἐδέξατ', οὐδ' ἀπήλασε,
καίπερ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere *Plutarch. de Adul.* p. 64. πᾶσα ὀνειδιζομένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide *Var. Lect.* Merito vero *Wess.* dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρι, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimâ syllabâ ex ἀπόλιι contractâ, quod ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἴσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἴσιι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἴσιδι, sicut Ἴσιος II. 41, 4. pro Ἴσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. *S.*

Ibid. ἄχαρί τί τοι οὐκ ὀνειδίζων) *Triste quid tibi non exprobrans*, sive calamitatem, in quam invitus incidisti: quodvis *malum* ἄχαρι dicitur *Herodoto*, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Mediceâ: ἀχαρίτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτῳ, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα· *ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi*, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχαρίτῳ scribatur an ἀχαρίστῳ nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent ἀχάριτα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριτώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιστος et ἀθέμιτος. *Tristis calamitas, Herodoto* dicitur ἄχαρις συμφορή, VII. 190. Alterum illud, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: *Andocides* p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συμ-

φορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν. *Demosthenes* c. Androt. p. 397. §. 108. [ed. Dion. Lambini.] τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζειν καὶ προφέρειν ἑκάστῳ: quod homine indignum facinus merito iudicabat in Or. pro Cor. p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι. *Aeschines* c. Ctesiph. p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. VALCK.

9. πρὸς δὲ τοῦτο) Nuspiam alibi reperietur apud *Herodotum*; nonnunquam legitur, πρὸς τούτοισι: quinquagies minimum πρὸς δέ. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σέ τοι χρεὼν ἐστι ἰέναι, ἔνθα ἀπολαμπρύνεαι τοῖσι ἔργοισι: in quibus ἀπολαμπρύνεαι haud equidem mutaverim multo deteriore Codicum lectione *Galeo* probata. Demaratus inter Lacedaemonios dicitur ἔργοισί τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἔργοισι ἀπολαμπρύνεσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. φαίνεσθαί τι ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο - - - ἰέναι dixerit Croesus: respondet Adrastus, [c. 42, 2.] ἄλλως - - οὐκ ἂν ἤϊα ἐς ἄεθλον τοιόνδε. Lib. II. c. 15. ἐς διάπειραν ἰέναι, Tandem πρὸς δὲ, *praeterea*, *Herodoti* certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. VALCK. — Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum *Reiskio* scripseris, certissima erit superior coniectura. WESS. — *Reiskii* coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in *Var. Lect.* vidimus. *S.*

CAP. XLII. 5. πολλαχῇ τε ἀνίσχον ἐμεωυτόν) ἂν ἴσχον ex *Aldo* et *Remig.* instauravi. *Multis me*, inquit, *modis continuissem*. WESS. — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, *saepe me* (scil. in huius modi occasionibus) *continui*. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc Sardes venisse, intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et *Wesselingii* sententiae ultro accedens, corrigi in Graecis nostris ἂν ἴσχον velim. *S.*

CAP. XLIII. 5. καθαρθεὶς) Bene *Arch.* liber. Neque enim dialecti indoles, ut κατιαρθεὶς scribatur, permittit. καθάρσιος, κάθαρσις, ἐκάθηρα, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πένθεϊ μεγάλῳ καθῆστο, quod κατῆστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice Adrasto produntur, in *Luciani* animo fuerunt *Iovem Confut.* exhibentis c. 12. WESS.

8. τοῦ ὀνείρου τὴν Φήμην) *Eustathius* in *Homer.* p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἐν δὲ τῷ, χαλεπὴν Φῆμιν ὄπαστε, (*Odyss.* Ω. 200.) Φανερῶς ἡ Φῆμις ἐστὶν Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Confer in *Iliad.* pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius *Arch.* τοῦ ὀνείρου τὴν Φῆμιν. Idem III. 153. πρὸς ταύτην τὴν Φῆμιν Ζωπύρῳ ἐδόκεε ἁλώσιμος εἶναι ἡ Βαβυλὼν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam Φῆμιν asperner. Sed et communi Φήμην uti licuit *Herodoto*, sicut V. 72, 14. Φήμη habemus, nullâ codicum discrepantiâ. *S.*

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάρσιον - - - Ἐπίστιόν τε etc.) Tetigit et haec *Eustath.* in Odyss. p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a *Dione Chrys.* Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Cl. *Ioann. Taylor* ad *Lysiae Or. Parental.* p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad *Aristoph. Eq.* 498. et ad *Euripid. Hec.* 345. quos ad h. l. *Larcherus* laudavit. *S.*

CAP. XLV. [12. θεῶν κου τις) Sic accentum signat noster cod. *F.* Editi vulgo omnes, θεῶν κοῦ τις. Commode θεῶν κού τις codd. *Pa.* et *Pe.* θεῶν κου τὶς *Pc.* *S.*]

14. Κροῖσος μέν νυν ἔθαψε ὡς εἰκὸς ἦν etc.) Nolui msstis reniti: quibus οἰκὸς, quorsum *Medic.* ducit, si placuisset, cupide adsensus fuissem. Haud scio vero, sperni-ne oporteat *Arch.* Κρ. μέν νιν ἔθαψε, ὡς εἰκὸς ἦν θάψαι τὸν ἑωϋτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut VI. 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide Var. Lect. *S.*

17. ἐπεί τε ἡσυχίη - - - περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἤειδε servo. Posterius ob *Homeri Iliad.* χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἠείδεις τὸν ἐμὸν μόρον. et *Odyss.* ί. 205. οὐδέ τις αὐτὸν ἠείδει δμώων. [At, ob hoc ipsum ἠείδει, videtur apud Nostrum ἠείδεε scriptum oportuisse, quomodo *Schaeferus* edidit.] Illud, quoniam sententiae reique ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα - - - ἑωϋτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim δὶς ταυτόν. Verum in frequentissima harum praepositionum commutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De Adrasto *Diodorus* T. II. p. 553. [in Excerpt. Peiresc.] ὁ δὲ οὐδὲν ἧττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτυος τάφον πορευθεὶς

ἑαυτὸν κατέσφαξεν. *Plutarchus* de Stratone *Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ φανερῶς ἐπικατέσφαξεν ἑαυτὸν τῇ παρθένῳ. WESS.

21. ἐν πένθεϊ μεγάλῳ καθῆστο) Citasse haec *Eustathium* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα - - ἐπὶ σάκκου καθεσθεῖσα τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν θεὸν ἱκέτευεν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.* WESS. — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius;* nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in Lex. Ion. voce Καθῆστο) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad Iliad. α΄. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad Iliad. δ΄. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἧσο ait idem valere ac δίαγε καὶ μένε. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum *Schaef.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 43, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κάτηται quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατήμενος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in καθῆστο scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam καθῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. *F.* illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adiicere *F. cum aliis msstis omnibus et edd. ante Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco καθῆστο rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. *F.* lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaef.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videba„tur. Sed vide *Adnotat.* ad h. l.“ *S.*

CAP. XLVI. 1. Ἀστυάγεος) Melius fortasse Ἀστυάγεω, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* I. 111. quod ex *Mediceo* Ἀστυά-

γεος constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κυαξάρεω, Καμβύσεω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβεῖν) Male *Gronovius* audit ob *Medicei* καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam *obprimeret* ac prorsus *everteret: accisam* et *coërcitam* desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθέοιτο, *an in Persas expeditionem susciperet et aliquem virorum exercitum adscisceret;* c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene *S. Pufendorfius* VIII. 6, 5. *Iur. Nat. et Gent.* Ut vero intellexit ex oraculo, in fatis sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλῦσαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιληίην. Haec *Noster* clarissime. Καταλαβεῖν *coërcendi* et *conpescendi* notionem non recusat. *Suidas*, κατέλαβεν· ἐπέλαβεν, ἐπέσχε τῆς ὁρμῆς, additis *Herodoti* verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. *Abresch. Diluc. Thucyd.* p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἑκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖσι χρηστηρίοισι) *H. Stephanus* vulgatae lectionis (ἕκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἕκαστος hac vocum in serie: ἕκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, *singuli eodem die oraculum consulerent,* τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, *Horreo Obs. Herodot.* c. 12. *Elsnero Schediasm. Critic.* c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρίη τῶν ἡμερέων, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, *Elsnerus* adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A *Stephani* opinione nonnihil defle-

etit D. Heinsius, ἕκαστον ἰῇ ἡμέρῃ, id est, *eodem die*, corrigens, monente *Iungermanno* ad *Polluc.* I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem urguent, sicuti quoque Georg. *Arnaldi Animadv. in Herodot.* c. 29. μίῃ ἡμέρῃ. Non addo, ἰὴν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. *Reiskii* ἑκάστους ῥητῇ ἡμέρῃ, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit; non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Ῥητὴν ἡμέρην sive κυρίην fuisse adgnosco, neque inprobo Scholiasten *Luciani Iov. Trag.* c. 30. ἔταξεν αὐτοῖς ῥητὴν ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. *Gronovius* ex *Medic.* ἕκαστος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι, *quique ista die oraculis uterentur.* Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Soloecum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογέοντας --- ἕκαστος --- ἐπειρωτῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit *Küsteri* diligentia in *Clerici Biblioth. Vet. et Rec.* T. V. p. 396. *Küsterus* ipse, *Stephani* versionem sententiamque collaudans, excidisse coniicit notam numeralem Κ′. vel Λ′. aut aliam quamvis, qua *Herodotus* τὴν κυρίην τῶν ἡμερέων designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter *St. Berglerum* in Herodoteis illum animadvertisse. *Aldi, Medic. Paris. C.* ἕκαστος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una omissa litera ἑκατοστῇ ἡμέρῃ *centesima die* reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερέων, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἑκατοστὴν dixisse et statuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci *Steph. Berglerus* aufert. Vide *Act. Lipsiens.* anni MDCCXVI. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω) Docta Grammaticorum

natio uno fere ore *καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούω*, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Eranium Philon.* [cum Ammonio editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in Glossis *Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrius Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian.* de Salt. c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum *οὐ λαλέοντος* ex interpretamento venit. WESS.

15. Ὀδμὴ --- *κραταιρίνοιο χελώνης* *Fr. Vigerii* [ad *Euseb.* Praep. Evang. lib. V. c. 21.] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi *κραταίρινος*, ex duriore testa, *λιθόρρινος Empedocli* est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a Gronovio] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae *κρατειρὴ οἷα χελώνης*. Dedit quod in Codice repererat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. WESS. — Κρατερήνοιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol.* ad *Lucian.* II. p. 676. [ad Iov. Trag. c. 30.] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad Iov. confut. c. 14.] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς φρένας ἤλυθέ μευ, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et Homerica loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. F. *ἰαίνοι σε φρένας ἁ θαλαττία λεπάς*. *Aeschyl.* Pers. 161. *καί με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς*. Suppl. 584. *φόβος μ' ἔχει φρένας*. *Eurip.* Or. 606. *ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας*. Grammaticis ista scribendi figura vocatur *ὅλον κατὰ μέρος*. VALCK.

17. *χαλκὸν δ' ἐπίεσται*) In *Suidae* Κροῖσος, *χαλκὸς δ' ἐπίεσται*, cui *Galeus*, *Pauw*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. *Portus* ex *ἐπιέω* sive *ἐπιέννυμι* recte propagavit. *Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χάλκεον ἐπίθημα* mox adpellat. WESS. — *ἐπιέσται* penacute, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* l. c. scribitur, recte, secundum Grammaticorum canonem ab *Eustathio* traditum ad Iliad. α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. *ἕσμαι*, *ἐπιέσμαι*; ut *ἧσμαι*, *καθῆσμαι*; *ἥσμην*, *καθήσμην*, unde *καθῆστο*. S.

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσίετό μιν) Latina [*Gronovii*], *quorum quidem nullum admittebat eum*, non intelligo: quanto clarius prior interpres, *quorum quidem nullum probavit.* Positum est καθ' ὑπαλλαγήν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὴ οὐδὲν αὐτὸς προσίετο, uti *Portus* admonuit. Sic *Aristophanes Equit.* 358. ἓν δ' οὐ προσίεταί με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ --- αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ προσεδέξατο, *Reiskio* olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἄνθρωπον. Esse enim idem atque εὔλογα πρὸς αὐτὸ εἶπε, *praeclara et honorifica de eo dicebat.* Non opinor. Uterque *Nostri* locus *adorationem* ponit. *Croesus*, turpi superstitione dementatus, *oraculi responsum*, ut vidit, *adoravit*, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσεκύνησε, in *Plutarcho de Defect. Oracul.* p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαντήϊον ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι) *Eustath.* in *Homer.* p. 759, 41. [Iliad. p. 662, 39.] τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. *Florentinus* liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [*l.* 5.] οὐ γὰρ ὦν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τούτου vel οὐδὲ περὶ τούτου. Non sequor. Λέγειν utraque in forma id locutionis genus non renuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνεα --- πάντα τρισχίλια) *Gronovium* vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione I. *Reg.* VIII. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti *Theodoretus* ait *Orat.* VII. *ad Graec.* p. 104. καὶ ἑκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθυον, καὶ ποίμνια κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post *Is. Casaubonum* docuerat *Gronov.* ad h. l. πάντα idem valere ac ἑκάστου γένεος, *de quoque genere.* Conf. *Wess.* et *Valck.* ad *Nostri* lib. IV. c. 88, 3. *S.*

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem-ne νήτας ex *S. Remigii* schedis; sed praestat parco esse. Περινηῆσαι bis obvium est II. 107. *Apollonius Rhod.* III. 1033. αὐτῷ πυρκαϊὴν εὖ νήσας, et vs. 1207. νῆσε σχίζας. Adde *Eustath. Homer.* p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [*l.* 7.] θύειν - - ὅ τι ἔχοι ἕκαστος, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμιώτατον, ut *Reiskius*, sive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, inmolarent? WESS. — Quod adiicitur τούτῳ, facile intelligitur τούτῳ τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τούτῳ, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod *F.* praefert, τοῦτο ὅ τι *etc.* quod videndum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. *Vallam* certe in suo exemplari vocem τούτῳ non reperisse, ex illius versione colligitur. *S.*

[9. ἡμιπλίνθια *etc.*) *Diodorus Sicul.* XVI. 56. aliique auctores, qui ab *Hemsterhusio* ad *Luciani* Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους, *lateres* vocant, quos Noster *dimidiatos lateres*, ἡμιπλίνθια: quasi latine *semilateres* vel *semilateria* dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; *Herodotus* vero, quum πλίνθοι plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιέων ἑξαπάλαιστα, *etc.* id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut *alios lateres* fuisse *longiores* intelligant, *alios breviores;* hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurâ mensurâque omnes fuere, nempe formâ non usquequâque quadratâ, sed oblongâ; et quidem *in longiorem partem*, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ τάδε, ἐπὶ θάτερα, ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστερά) *sex palmas metiebantur, in breviorem tres palmas;* ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae πλίνθου figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex *Larcheri* ad h. l. adnotatione discimus) illustris *Itinerum minoris Anacharsidis* Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hîc agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in *Larcheri* aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage du jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. *S.*]

10. ἑξαπάλαιστα) Habuisse *Nostrum* ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, ἑξαπάλαστα, τριπάλαστα etc. fallax [*Gronovii*] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος ἑξαπαλαίστου, nullâ Codicum discordiâ. Minime παλαστὴν damno. *Phrynichus*, [p. 130 ed. Nunnesii,] παλαστὴ τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνευ τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homerico τὸν δὲ παλαστήσασα *Odyss.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit *Schneiderus* in Lexico critico Linguae graecae, etiam in *Chandleri* Inscript. Attic. p. 2. n. 1. plus semel παλαστὴν absque iota scribi. Suspicari vero licitum erit, scripturam istam nonnisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud *Phrynichum* legitur, homines indoctos παλαστὴν cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpâ, vel librariorum, turbatum videtur. *S.*

12. ἀριθμὸν δὲ, ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν) In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero *Diodorum Sicul.* ab *Herodoto* discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est *Diodorus;* qui nec ita subtiliter, ut Noster, materiae et ponderis diversitatem memoravit. *S.*

[13. ἀπέφθου χρυσοῦ) Consentiunt interpretes omnes, *purissimum aurum* hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. *Larcherus* cum *Salmasio* (Exercit. Plin. p. m. 762 et 791. cui etiam *Niclas* suffragatur in Notis ad *Aristot.* Mirab. Auscult. p. 88.) ἄπεφθον *aurum* idem intelligit quod aliàs ἄπυρον vocatur, scilicet quod *absque coctione* statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἄπεφθον enim *aurum* Graeci dixere τὸ πολλάκις ἑφθὸν, ὥστε γενέσθαι ἄβρυζον, *saepius excoctum, quo fiat obryzum;* ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a *Wess.* in Var. Lect. citato, monens ἄπεφθον *aurum* ab *Herodoto* dici fere ut ab *Hesiodo* πάνεφθον, ἀπὸ τοῦ ἑφθός. Nempe non est hic τὸ α στερητικὸν: sed ex ἀπὸ et ἑφθὸς com-

positum vocabulum *ἄπεφθος*, *decoctus*, *percoctus*; quemadmodum etiam a verbis ἕψω et ἑψέω fiunt composita ἀφέψω et ἀφεψέω. Itaque recte faciunt qui cum *Laur. Valla* ἄπεφθον χρυσὸν *aurum* intelligunt *excoctum*, id est, *igne bene purgatum*: quo de vocab. in eamdem sententiam diligenter *Aem. Portus* in Lexic. Ion. disputavit. conf. *Pollucis* Interpp. ad III. 87. Pari ratione in *Alexidis* versiculo apud *Athen.* III. 122. f. *aqua decocta*, quae *crudae* opponitur, ὕδωρ ἄπεφθον vocatur.

Iam ab excocto illo purioreque auro mox (*l.* 14.) distinguitur λευκὸς χρυσὸς, id est, *candidum* sive (ut commode *Valla* reddidit) *albidum aurum*; nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam *omni auro* (ut *Plinius* ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) *inest argentum vario pondere.* Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκὸν χρυσὸν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam *de* CXVII. *hemiplinthiis* nonnisi *quatuor ex puriore auro* confecta ait Noster, *reliqua omnia ex albido auro*, consentaneum est ut *albidum aurum* minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de *pondere* hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adiicitur, ἀπέφθου χρυσοῦ τέσσαρα, τρία ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἕλκοντα· τὰ δὲ ἄλλα - - - σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de *pari omnium hemiplinthiorum mensura* paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; *pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartâ parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt!* Nam τρία ἡμιτάλαντα non, quod *Valla* in versione expressit, *duo talenta cum dimidio* significat, sed *unum cum dimidio.* (conf. *Polluc.* IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex *Polyb.* VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levari posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non τρία ἡμιτάλαντα h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat: nempe τρίτον ἡμιτάλαντον, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eumdem Nostrum ἕβδομον ἡμιτάλαντον sunt *sex talenta cum dimidio*, et τέταρτον ἡμιτάλαντον, *tria talenta cum dimidio*. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eamdem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito *Fr. Chr. Matthiae* propositam vidi in Programmate, Francofurti ad Moenum anno 1810. vernaculo sermone edito. Eamdem vero, quam auctori restituimus, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres Grammatici repererant. Certe, quum *Pollux* IX. 54. ait, priscos auctores τρίτον ἡμιτάλαντον et ἕβδομον ἡμιτάλαντον ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (*l.* 20.) in animo habuisse: quodque idem adiicit πέμπτον ἡμιτάλαντον, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est τέταρτον apud *Nostrum.* Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et Priscianus et Didymus locis citatis monuerunt) ex simillima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio. S.*]

[15. λέοντος εἰκόνα) Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo Noster infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* Historicor. Graec. Fragm. p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad Tab. Isiac. p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. *S.*]

17. κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.) De templo Delphico Pisistratidarum tempore deflagrante, II. 180. WESS.

19 *seq.* ἕλκων σταθμὸν ἕβδομον ἡμιτάλαντον) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Pollucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder.* Commentario p. 1350. [ed. Putsch.] verba sic scribenda videntur: Ἴωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἥμισυ, ἥμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἓξ ἥμισυ τάλαντα, ἕβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος. Quae adduntur, nihil ad *Nostrum*.

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Conmentar. ad *Marm. Sandvicense* Clar. *Io. Taylor.* p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hîc *Wesselingius* ait, *Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc.* in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas *Boissonadus* meus monuit) alius Vir doctus in *Diario classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Iournal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἕβδομον ἡμιτάλαντον a *Wessel.* relata, haec vulgo leguntur: *καὶ τοὺς τέσσαρας ἥμισυ πήχεις, πέμπτην ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος προθεὶς τὸ ἐνδεκάτους. Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον.* Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe *πέμπτην ἡμισπιθαμὴν* imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc invexit, pro eo quod *Didymus* scripserat, *πέμπτην σπιθαμὴν*, respiciens *Herodoti* locum II. 106, 9. docensque *πέμπτην σπιθαμὴν* idem valere ac *τέσσαρας ἥμισυ πήχεις*, id est, *quatuor cubitos cum dimidio*, sive (quod eodem redit) *quatuor cubitos cum una spithama*, ut equidem ib. in versione latina posui priusquam *Didymi* auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eumdem Didymum sequuntur verba, ea ad *Herodotum* utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προθεὶς τὸ ἐνδεκάτους Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. *S.*

CAP. LI. 3. *μεγάθεϊ*) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάθεϊ, quod Florentiae μεγέθεϊ reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum *Gr. Corintho;* [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, *μέγαθος* λέγουσιν *Iones.* Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον - - μέγαθος ὅσον κρέξ. Quo tamen loco *Arch.* μέγεθος. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et *Vind.* Saepe hoc, saepe illud probatur. Μεγάθεα, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in *Remig.* et *Ask.* Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθεϊ σμικροὶ II. 74. IV. 52. *μικκός γα μᾶκος οὗτος Aristoph. Acharn.* 909. *κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνῃ σοφῆς Theophilus* in *Athen.* XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. *χωρέων ἀμφορέας ἑξακοσίους*) Scythici aheni par capaci-

tas. IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προνηΐου τῆς γωνίης, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίης adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. *S.*

10. Θεοφανίοισι) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat *Herodotus* Θεοξενίοισι. Delphis Θεοξένια celebrata, quod *Castellanus* et *Meursius* ignorarunt, aestimare licet e *Plutarcho* T. II. p. 557. F. et *Polemone* apud *Athen.* IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κρητὴρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos *Herodotus*. VALCK.

16. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, φαμένων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit *Gronovius*. Prior interpres male verterat, dederatque occasionem *I. Corn. de Pauw* negligentiae istius corripiendae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, *Ptolemaeus Hephaestio* adripuit, ut nugaretur, in *Photii Biblioth. Cod.* CXC. p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀναθήματα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus *Larcherus*, *minoris pretii donaria* intelligebat. Sane *simulacrum aureum tricubitale*, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. *S.*]

25. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου - - - λέγουσι) Habet hinc *Plutarchus*, addita dedicationis caussa, T. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive *monilia*, *collo uxoris detracta*, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάγχρυσον φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο
δειρῆς, - - -

propterea apud *Athen.* VI. p. 232. Eadem *Eustath. Homer.* p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente *Berglero*. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἐὸν ὁμοίως χρύσεον) Ex *Mediceo* iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχη hastae *spiculum* est. *Noster* VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

δὲ κέρας δορκάδος ἐπῆν ὀξὺ, πεποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. εἶχον -- αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quae his ferme gemina sunt. Mitto itaque *Bacchylidae* ἔγχεα λογχωτὰ ex *Stobaei Serm.* LIII. p. 367. *Strabonis*que ἀκόντιον λελογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ lib. III. p. 255. B. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. ξυστὸν ex h. l. citavit *Ammonius* p. 100. nec vero absque macula, de qua vide *Valck.* ibid. et in Animadv. p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne *C. Barthius*, ad *Papinii Statii Theb.* I. 399. p. 137. reposuerit [*l.* 5.] κείμενα ἐν θήκῃσι Θηβαίων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex *Stephani* margine θήκῃσι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse favissas: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. Chrysothemis patris Agamemnonis loculum bustumque θήκην πατρὸς in *Sophoclis Elect.* vs. 899. memorat: frequens *Nostro* θάψαι ἐν ἱρῇσι θήκῃσι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστεω I. 67. quam σορὸν *loculum* interpretatur. Cultius *Reiskii* καὶ Θηβέων, etsi non districte necessarium: passim scribentium audientiumque peccato Θηβαίων receptum, ubi Θηβέων verius fuerat. Vide II. 9. WESS. — De confusione literarum β et κ saepius olim ad *Polyb.* et nuper ad *Athenaeum* monui, quum alibi, tum Animadv. T. II. p. 395 seq. *S.*

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [*Gronovio* iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρήματα *inventa* interpretari. Croesus ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea conmentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἦν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus Apollo atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. *Vallae* abesse deinde mentio debebit. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus msstos plures defectos esse indicavi. WESS. — De *Valla* vide mox extremam Adnot. ad cap. 54, 7. *S.*

14. μεγάλην ἀρχήν μιν καταλῦσαι) Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni *Codicibus* placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de *Cicero de Divin.* II. 56. et *Davisius* ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. πέμψας αὖτις ἐς Πυθὼ, Δελφοὺς δωρέεται) Diu ante *Gronovium*, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedivit Cl. *Lamb. Bos*, *Obs. Critic.* c. 2. Bene in *Iliad.* ί, 405. Πυθὼ, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοὶ, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθὼ et Δελφούς. *S.*

7. προμαντηΐην καὶ ἀτελείην) Ionice scripserat προμαντηΐην καὶ ἀτεληΐην, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτελείη τε καὶ προεδρίη iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — Ἀτεληΐην sermonis indoles postulat. Disputatur, utrumnam *Valla* ἀτελείην sive ἀτελίην, quod *H. Stephanus* adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De *Valla*, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is *Pet. Phoenix* seu *Conr. Heresbachius* fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: *Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique* etc. Quae ἀτελείην, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranis apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demirorque *Corn. de Pauw* προμαντηΐην καὶ προαγγελίην reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulae conplures. Addo descriptis a *Gronovio* ex lapidibus *Cyriaci Anconitani* pag. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩι ΚΑΛΥΜΝΙΩι ΑΥΤΩι ΚΑΙ ΕΚΓΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΥΛΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam *Cyriacus* excerpsit ἐπιγραφὴν corruptissimam p. 27. iteravitque *L. A. Muratorius Thes.* p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex *Wheelero* et *Sponio* inscriptionem adposuerat *Gron.* aliamque ex Marmoribus Oxoniensibus: conferrique iussit Nostri locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτεληΐην utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem ἀτελίην quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγελίην deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελείη consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit *Herodotus*: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eàdem constanter formà idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod *Schaefero*, Musas edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus, etiam tum cum codices tacerent, Ionicas sufficere* vellet. Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in Praef. ad suum Herodotum, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: *Plane cognovi*, inquit ille, *Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκρίβειαν non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate*. Qua de re ut in *Var. Lect.* saepius a me monitum est, sic in *Adnotationibus* hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio *Herodotum* h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντηίην et ἀτελείην scripsisse. De *Valla* quod in *Adnot.* ad h. l. et ad 53, 9. *Wesselingius* monuit, errorem suum ipse in *Addendis et Emendandis* professus est. „Quae de *Valla* et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi *Meerman-* „*ni*. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. *Arch.* cuius „cum *Valla* in plerisque consensio errandi hanc caussam „praebuit. ἀτελείην Laurentius *immunitatem* vertit." — Hoc verbum *immunitatem* dein *H. Stephanus*, licet caeteroquin *Vallae* versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit, in ora tamen monens ἀτελίην legere *Vallam* pro ἀγγελίην. Denique, quod et in eadem ad h. l. *Adnot.* et in *Dissert.* Herod. c. 8. p. 77. idem *Wesselingius* in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici *Vallae* defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in *Praef.* p. v. interpretem istorum supplementorum non alium, nisi *Conr. Heresbachium*, agnoscens. *S.*

CAP. LV. 7. Λυδὲ ποδαβρὲ, πολυψηφίδα παρ' Ἕρμον) *Hesychio* ἁβρὰ βαίνων est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρός. *Themistius* recte Or. XIX. p. 226. D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ

ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἐπωνυμία. Convenit etiam Euripideum ἄγειν ἁβρὸν πόδα, *Troad.* 506. De tono vocis πολυψηφίδα disquirit *Eustath. Hom.* p. 26, 35. et 1473, 53. [Iliad. pag. 20, 25. Od. . . . . ed. Bas.] atque utrobique πολυψήφιδα [conf. *Var. Lect.*] παρ' ὅρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile mssti. *Hermi* quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. WESS. — De *mulo*, quem dicit oraculum, vide c. 91. *S.*

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῆ κω ἐξεχώρησε) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύσειν, ubi *Galeus* οὐδαμῆ ex *Arch.* maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ *numquam* et *neutiquam* significat; οὐδαμῆ, *nusquam, nullam in partem.*] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? Cel. *Gronovius* ad Hellenicam transtulit, *altera* vertens *Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata;* sed iniuriâ, praeterque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses originis esse Pelasgicae, Lacedaemonios Hellenicae: illos sedibus suis non migrasse; Dores*, quo cum genere *Spartani* mixti fuerunt, *multum pervagatos et diu fuisse.* Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθὸν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt Doriensem et Heraclidarum in Peloponnesum introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit *H. Stephanum*, sine caussa spretum. *Stephanus Byz.* [voc. Δώριον] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνὺς οὕτω, additis *Nostri* verbis. Par de Hellenibus aliorum narratio. *Lesbonax* Protrept. p. 173. [in *Reiskii* Oratorib. Graec. T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ' ἑτέρων. Athenienses vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὔτε γὰρ ἐξηλάθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se Athenienses gloriose ad Gelonem, [apud *Nostrum*] VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων. Non equidem nescio Pelasgorum vagationes, multifariam susceptas et absolutas: *Straboni* ea propter πολύπλανον esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἐπανάστασιν lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius caussam a doctissimo inter Italos viro [*Assemanno; conf. Wess.* Diss. Herod. p. 76. et *Gerbr. Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in *scholio* quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet conmentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius, Strabo, Plutarchus, Athenaeus, Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum Croesi narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfine lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse Herodotus c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad Iliad. N'. 625. p. 588. *S.*

CAP. LVII. 1. Ἦν τινα δὲ γλῶσσαν ἵεσαν οἱ Πελασγοὶ *etc.*) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui inprudenter adstipulatur Ampl. *Bouherius Diss. Herod.* c. IX. pag. 109., recte conpescuerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae Illust. *Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplomat.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. *Reiskio* probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, Τυρσηνῶν loco, Γυρτώνην reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, msstis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsan et urbs *Creston*, Thucydidis aetate paene barbara et δίγλωσσος, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne Κρηστῶνα πόλιν moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἴκεον δὲ usque in μετέβαλε parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post Σκυλάκην terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, *et ex illis Pelasgorum, qui Placiam et Scylacem in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt*: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydides* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκισάντων. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] *Post, Placia et Scylace, parvae Pelasgorum coloniae, qui-*

bus a tergo inminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri *Maffeio*, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτύην κατὰ Σκύλακα, *et Pactyen secundum Scylacem*, scriptorem videlicet *Peripli*, aut in Placianis latere Picenos. Praeclarius de Herodoteis meritus est doctissimus Abbas *Geinoz*, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. *Conment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικὰ *etc.*) In latina vers. scriptum oportebat, *sive quae sunt alia Pelasgica oppida. S.*]

14 *seq.* οὔτε οἱ Κρηστωνιῆται - - - οὔτε οἱ Πλακιηνοί.) Non sollicitantur a me Κρηστωνιῆται, tametsi in *Dionysio* Κροτωνιᾶται. Vulgavit *Bouherius Diss. Herod.* c. x. lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς sive *Cybeles* memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφὴ, ut Pelasgicae gentis lapsu temporis plures, δίγλωσσοι. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi *matrem Placianam* honoris cultu dignata fuit. Vide Comitis *Caylus Antiq.* T. II. p. 198. WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων) Delendam ἐθνέων vocem *Corn. de Pauw* censuit: sine caussa. Passim ἔθνεα βάρβαρα in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punctione succursum est. WESS. — Nempe ante ed. *Gronov.* post πλῆθος et post αὐτῷ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt. S.*

7. ὡς δὴ ὦν ἐμοί τε δοκέει οὐδὲ - - - αὐξηθῆναι) *Reiskius* πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, *a quibus nempe mihi videtur.* Tu *Gronovium* adi. WESS. — Istam notulam *Reiskius*, cum multis aliis, privatim per *Wesselingium* miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὦν, - - - aut standum a vetusta lectione

.. ὡς δὴ ὦν, id quod ego malim." Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρός, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit *Gron.* aliique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δοκέει. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76, 24. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum ἐπυνθανόμην. Quod loquendi genus minus commode expedivit subtilissimus alioquin *Hermannus*, Not. 177. ad *Viger.* p. 737. et seq. *S.*

CAP. LIX. 2. καὶ διεσπασμένον) *H. Stephanus*, in Prolegomenis, in καὶ δεσποσυνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Δεσπόσυνος, δεσποσύνη Graecorum usu valent; at quis δεσποσύνεσθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον τε καὶ διεσπασμένον. Namque et Pisistrati dominatione *continebantur* premebanturque Athenienses, et *divulsi in partes erant*, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex *Florentino*, cui consentit *Aldus*, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235.; tum Χίλων VI. 65. Memini *Pausaniae* ac *Plutarcho* Χίλωνα probari, Χείλωνα *Diogeni Laërt.* In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum *Wess.* ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ει poni a librariis nota res est. *S.*

9. συνεβούλευε) Verum hoc. In cod. *Med.* συνεβούλεε lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συνεβούλευσε Κροίσῳ τάδε. VIII. 101. νῦν τε συμβούλευσον: quibus locis *Medic.* a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [*l.* 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιὸς et τεκνογόνος, *Euripidi* princ. *Andromachae, Aeschylo* VII. *Theb.* 935. *Sophocli Elect.* 590. WESS.

[13 *seq.* οὔκων, *sive* οὐκ ὦν, - - - πείθεσθαι θέλειν) Intellige φασὶ, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud *Nostrum*, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γενέσθαι οἱ ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. Exspectasses καὶ γενέσθαι οἱ etc. aut πείθεσθαι θέλοντι τῷ Ἱπποκράτεϊ γενέσθαι μετὰ ταῦτα etc. *S.*]

18. καταφρονήσας τὴν τυραννίδα) *Affectandi meditandi*que hinc in Lexicis nova verbo καταφρονεῖν attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis *regnum appetens*, qualis alias ἐρασθεὶς τυραννίδος *Herodoto* dicitur, et ἔρωτα σχὼν τύραννος γενέσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ καταφρονέειν, *non temnere*, et Homeréum οὐ φιλέειν, *detestari*, sunt opposita. Sed secundum *Aem. Portum* apud Ionas peculiaris viguit in verbo καταφρονεῖν *existimandi* vel *arbitrandi* significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, *Herodoti* locis obtinet quidem *opinionis* potestas, vel *arrogantis* potius de se suisque viribus *persuasionis*, sed *quam* aliorum vel parit vel *comitatur contemtus*. *Thucyd.* II. 62. ἰέναι τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσε, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. Apud *Herod.* I. 66. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι praegnans est locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii.* VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα, *ista cum contemtu considerantes.* Dum liquido constiterit, nulla habita *contemtus* ratione, καταφρονεῖν pro φρονεῖν vel ἄγαν φρονεῖν a veteribus (recentiorum abusum corrigit *Ammonius* in voc. Φρονεῖν) usurpatum; suspicabor equidem pro καταφρονήσας leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, *etiam tyrannidis occupandae studiosus*, τρίτην ἤγειρε στάσιν. *Aristophanes* Vesp. vs. 505. αἰτίαν ἔχω ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης ὡς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato ὢν voculam ὡς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis caussae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum καταδοκεῖν idem ac simplex δοκεῖν valet, sic et olim καταφρονεῖν eadem notione atque simplex φρονεῖν usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. καταφρονήσαντες ταῦτα nihil aliud, nisi *haec cogitantes* sonat. Sic igitur hic

ait, *de regno cogitans, regnum meditans.* Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. *S.*

20. τῶν ὑπεϱακϱίων πϱοστὰς) *Gronovium* vide, et *Marshami* Can. Chronol. p. 647. edit. Franeq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat *Gronov.* qui Διάκϱιοι a *Plut.* nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακϱεῖς vel Διακϱιεῖς apud *Steph. Byz.* et *Hesych.* Intelligi autem *montanos*, et ipsum nomen, et oppositi *litorales campestresque* ostendunt, et *Dionis Halic.* verba a *Gron.* citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀϱχαϊκὸν τὸ φιλοχωϱεῖν ὄϱεσιν· ὡς ὑπεϱακϱίους τινὰς Ἀθήνησι. *S.*

26. Νίσαιάν τε ἑλὼν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione *Aeneas* Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. *Dukerum* in *Thucyd.* I. 104. WESS.

34. ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔ ν ε μ ε τὴν πόλιν) *Aldi* ἔμενε longe praefert *Reiskius.* Favere videtur *Plutarchus* in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰϱ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐ μ μ έ ν ω ν πϱῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. *Nostro* illud placuit: adstruo exemplis, a *Gronovio* in unum conductis ex lib. V. 71. οἵπεϱ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi *Arch.* et *Vind.* De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa *Bouherius*, sed minime constituta, *Diss. Herodot.* c. XIV. Tu confer *Eduardi Corsini Fastor. Attic.* T. III. pag. 101. WESS. — Conf. *Nostrum* V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. *S.*

CAP. LX. [7. πεϱιελαυνόμενος) Proprie, *circumactus;* id est, *fatigatus*, ut commode *H. Steph.* nec ita male *Valla, satagens:* poteras etiam *vexatus* intelligere, ut apud *Basilium* interpretatus est *Budaeus*, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum *obsessus* placet, quod *Wess.* etiam tenuit. *S.*]

12 *seq.* τοῦ βαϱβαϱικοῦ [βαϱβάϱου] ἔθνεος τὸ Ἑλληνικὸν) Sive hoc, quod reposui, seu *Medic.* malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At *Aldum* si sequare, oratio constabit pulcerrime, ex *Florentino* vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἐὸν, δεξιώτεϱον, ἀπηλλαγμένον, concordia coibunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνέσει οἰκείᾳ τὸ Ἑλληνικὸν ὑπεϱεβάλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrocinium *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαιτέρου τοῦ βαρβάρου ἔθνεος, ambiguitatem quandam parientes, librarios, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ οὔνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit Pisistratus, fuisse dicitur [*l.* 19.] εὐειδής. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν κατάγουσαν Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηνᾶς πεῖραν εἶδος ἔχουσαν, καλὴν φησι γεγονέναι. Insanabile *Casaubono* vulnus non attigit in Pisistr. c. IV. *Meursius*: meo quidem arbitratu conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηνᾶς σωτείρας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηνᾶς τῆς σωτείρας meminit *Lycurgus* c. Leocr. p. 150, 5. [in *Reiskii* Or. Gr. Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in Cecrop. c. 27. et plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem Minervae et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in Φυγοδέμνιος. *Phya* tum *ad habitum Deae reducentis* ipsum *in arcem formata* fuisse traditur *Valerio Max.* I. c. 2. VALCK. — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenaeo* suum restituimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώτειρα. *S.*

20. προδέξαντες σχῆμα οἷόν τι etc.) Fuit, qui προσάψαντες refingeret: ego olim προσδήσαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδέξαντες, προδείξαντες haud dubie hoc ex loco. *Ostentarunt* ergo magnificam *illam speciem*, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχεν cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. WESS. — *Larcher* vertit, *parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté.* Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. *S.*

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ἄστεϊ πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos *persuasio* debuit *divinitatis*. Πυθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ὦσε τὸ ἐγχειρίδιον, ubi *eui Darius obtemperans* etc. vertit Valla, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De Phya *Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in Comici *Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. *Io. Meursii Pisistrat.* c. 16. WESS.

CAP. LXI. 4. *λεγομένων ἐναγέων εἶναι etc.*) Tituli caussam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. *τοῖσι στασιώτῃσι*) Vide *Paull. Leopard. Emend.* VII. 7. ubi *Aldinum* *στρατιώτῃσι* prudenter corrigitur. Est in *Herodoti* scriptis *Codd.* frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. *Ἱππίεω δὲ γνώμην νικήσαντος*) Opinor ex schedis *S. Remigii* in marginem *Stephani* venisse *γνώμῃ*: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et *Stephani* excerpta consensum intercedere. Amplectuntur *Galeus, Pavius, Reiskius,* alii, eam *Remig.* lectionem, estque conmoda satis. *Αὐτὸς — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμῃσί τε νικᾶν* scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. *Aristophan. Nub.* 431. *ὥστε τολοιπόν γ' - - - ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.* *Aeschines* in Ctesiph. p. 63. *ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νικᾷ Δημοσθένης*: et p. 80. *ἣν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχῖνος.* [ed. *Reisk.* p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, *νικᾶν μάχῃ* et *μάχην, πολέμους* etc. Conf. ad *Diodori* XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et *νικᾶν Ὀλύμπια*, et similia. *S.*

16. *αἵ τινές σφι προηδέατό κού τι*) Sic *Regior.* unus et *Remig.* consentiente fere *Mediceo.* Ex *προήδομαι* repetitum ivit *Gronovius*, additis Latinis, *quae ipsis nonnihil ante placuerant*, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδεῖσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac *reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari;* ut III. 40. *καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεῦμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων*: *cui ego reverentiam ante debeo*, non male interpres. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita mssti conplures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum *Geinozium* eadem mecum fuisse opinione. *Reiskius* *προείδοντο*, aut *προκήδοντό κού τι*: *qui prospiciebant quodammodo et factum volebant*: *nisi malueris προειδέατο loco προεδέδεντο, prius obligati beneficiis erant.* Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. *τούτῳ τῷ χώρῳ*) Nescio quos duo Codices, in quibus *χρόνῳ*, *Galeus* designavit. Schedis *Arch.* omnia haec desunt. Ergo-ne *Etonensem*, editumque *Aldinum?* quos quidem inprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio reique series τῷ χώρῳ postulant. Similis menda vitiavit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βωθέουσι infra [*l.* 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus *Codex* praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex *Eustathio* in *Homer.* p. 288, 16. [Iliad. p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱρὸν) Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humandum praedicit Eurystheus in *Eurip.* Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον Δίας Ἀθάνας. Templi forsan donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognosceremus, si *Themisonis* ad nos pervenisset ἡ Παλληνίς. vid. *Athen.* VI. pag. 234. F. 235. A. *Polyaenus* I. 21. §. 1. Πεισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἐστράτευσεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in *Pallenes* demo locum dare potuisset *Meursius.* VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνὰν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio *Thucydidis* hac etiam in parte multum diversus, *Herodotus* Μεγιστίην habet Ἀκαρνῆνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit *Amphilyti* nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat *Thucyd.* II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, *Platonis* Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod *Paull. Leopardus* iam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος autem *Clem. Alex.* Strom. I. p. 398, 21. ubi notat *Hudsonus;* his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus Codicum *Herodoti;* suspicatus *Acharnensem* fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνεύς, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνεύς. Inventum *Eustathio* et βάθρακος παρὰ τῷ Ἴωνι Ἡροδότῳ, ad Od. Η'. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρνὰν et Ἀχαρνεὺς et alibi permutata sunt a librariis, et in *Luciani* Ἑταιρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebent scripti, Ἀκαρνανεὺς et Ἀχαρνανεύς. Bene monenti *Guieto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεύς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήφει: sic corrigo vulgatum οἴνου: noti sunt Ἀχαρνικοὶ ὄνοι. VALCK. — *Gronovium* vide, et *Themistium* Or. III. p. 46. WESS. — Ἀχαρνάν, sive ionico idiomate Ἀκαρνάν, perinde ac Ἀχαρνεὺς, de Atticae populo olim dici solitum censuit *Gronov.* provocans etiam *Senecae* Tragici Hippolyt. vs. 22. *S.*

19 *seq.* Ἔῤῥιπται δ' ὁ βόλος *etc.*) Responsum harioli *Aeliani* se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οὐκοῦν - - - καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλέος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. *Norunt haec et testantur tum Eretrienses, tum Naxii, hac piscatione insignes, ut Herodotus et alii testantur.* Sic *Gillius* et *Gesnerus*, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. Eretriensibus, ait, Naxiisque et Atheniensibus ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae Herodotus atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — Perspecte *Schneiderus* ad Aeliani locum citatum monuit, respici verbum σαγηνεύειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad Herod. III. 149. *S.*

CAP. LXIII. 1. συλλαβὼν τὸ χρηστήριον) συλλαβὼν optime vir clariss. [*Gronov.* contra *Galeum*, συμβαλὼν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani* Exped. Alex. I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum *Gron.* provocavit. *S.*

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἔσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod *Homero* licitum fuit, augmenta verborum modo adiicere, modo negligere; eamdem, puto, veniam sibi sumere *Herodotus* potuit. *S.*

13. καὶ ἀπιέναι ἕκαστος) *H. Stephanus* veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἕκαστον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae *Gronovii* opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. σὺ δὲ στὰς καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mssti et *Eustathius*, e quibus et VII. 159. σὺ δὲ μὴ βοηθέειν refingendum erit. *Küsterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. — At adiectum h. l. verbum κελεύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hîc idem ἀνακολουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. *S.*

CAP. LXIV. [7 *seqq.* ἐς Νάξον· καὶ γὰρ ταύτην *etc.*) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἐς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο - - - Λυγδάμι· πρός γε (sive πρός τε) ἔτι τούτοισι τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτὴν) ἐκ τῶν λογίων. *Ad haec etiam Delum insulam* (subegerat,) *quam ex oraculi responso purgavit. S.*]

10. καθήρας δὲ ὧδε) *Io. Meursium* correptum [a *Gronov.*] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae *Noster*. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφεωρᾶτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. WESS.

15. μετὰ Ἀλκμαιωνίδεω) Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδέων ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob Pisistratidarum tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius conmemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθὺς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. WESS.

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Λέοντος) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. *Nostrum* aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. WESS. — Quem *Hegesiclen* Herodotus nominat, is Spartanis *Agesicles* erat, pater Aristonis, qui c. 67, 3. memoratur. *S.*

9. ξείνοισι ἀπρόσμικτοι) *Peregrinis intolerabiles* Interpres. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, *qui peregrinos iure conmercii excludunt, eorumque consociationem atque aditum recusant.* De Britannia *Diodorus* V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμεσι. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι *Lucian.* H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη *Phil. Iud. Leg. ad Cai.* p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. *Polybii* ἀνεπιμιξία τῶν ἐθνῶν de neglecto conmercii usu et accessu *Excerpt.* p. 1023. [lib. XVI. 29. 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμιξίη πρὸς τοὺς Τεγεήτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμιξία. *S.*

14. Λυκόοργε) Potuisset vir clariss. aliud robur *Cod. Florentino* addere ex *Apollon. Rhod.* I. 162. τὸν μέν ῥα πατὴρ Λυκόοργος ἔπεμπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato. *Iliad.* H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio [*l.* 16.] ἢ ἄνθρωπον iustum est. *Themistius* sibi non constat. fortasse aliorum culpa. Tametsi *Orat.* XIX. principio, nunc quidem ἠὲ καὶ ἄνδρα scriptum inveniatur, in sequentibus bis terve οὐκ ἂν ἐδίστασα, εἰ θεὸς ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si *Plutarcho adv. Colot.* pag. 1116. F. fides, ἐν ταῖς παλαιοτάταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακεδ. *etc.*) Vide Adn. ad c. 58, 7. *S.*]

21. ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτεω) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi *Pausanias,* lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. *Labotas,* sive *Leobotes.* ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidae, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea *Charilli,* sive *Charilai,* fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia *Io. Meursius* Herodoto, uti censet, manifeste erranti, obiicit *Regn. Laconici* cap. 9. et *Miscell. Lacon.* II. 5. Sequitur *Meursium* et amplius centum annis inter Labotae obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit *Bouherius, Diss. Herodot.* c. 13. Cui equidem largiri debeo, si *Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii* rationes constent, id verum videri. Ergo-ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An Χαρίλλου cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librarios, qui nimis scioli Λεωβώτεω correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore inmunis: vitium vero antiquissimum et *Pausania* prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore *Philemon* apud *Porphyrium Quaest. Hom.* VIII. [Vol. I. Homeri Barnes. pag. xcII.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. *Marshamus Can. Chronol.* p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφιδέου μὲν ἑωυτοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιητέων Λεωβώτεω, *cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex.* Sunt sane huiuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium *Meursius* fecit. Constat praeterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex *Pausania* III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut *Apollodori* temporum rationibus *Noster* adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota conponendis legibus operam inpendisse Lycurgum: ad eius regnum tutela pertinet, quam Creticum iter excepit deinde, quo de praeter alios *Strabo.* WESS. — *Larcherus,* in priore editione *Herodoti* in Gallicum sermonem conversi interpretationem *Marshami* secutus, in posteriore editione plane *Charilli* nomen in locum *Leobotae* vel *Labotae* substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in Cronol. Herod. cap. xvII. p. 489. seqq. exposuit. *S.*

25. ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας] Utrumque Glossae Herodoteae explanant; unde *Suidas,* sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. *Koen.* ad Gregor. Dial. ion. §. 93.] Bene *Polyaenus* de Lacedaemoniis κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια

στρατοπεδεύοντες lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, *Marshamus* infitiatus fuit inprudenter. *Nostri* patrocinium docte professus Clar. est *Iac. Perizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H. III. 17. Ceterum μετέστησε τὰ νόμια πάντα *Cod. Remig.* si νόμαια fuerint, cupide probarem: *mores* atque *instituta* indicant. Vide III. 99. et de Lycurgi post obitum divinis honoribus *Nic. Damascenum* Exc. p. 449. WESS.

CAP. LXVI. 4. ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ δὲ παραυτίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. Et *Diodorus* V. 12. ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις ηὐξήθησαν: qui eum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull. Leopardum Emend.* VII. 7. WESS.

6. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι) Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας εἶναι in *Eusebii Pr. Euang.* IX. 14. Putabam καταφρονέειν, *Erotiano* praeeunte, Ionibus tantundem fuisse ac κατανοεῖν *considerare*, *opinari*, non sine contemtu quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. Ansam dedit *Herodotus* VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valckenarii* animadversionem expende. WESS. — At accedentem *contemtus* notionem ignorat *Erotianus*. Conf. Adnot. ad cap. 59, 18. *S.*

15. οἱ δὲ, πέδας φερόμενοι) Ita multo post Carthaginienses, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege Charillo, docente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum Laconum alia in re *Libanius* tetigit *Prosphonet. ad Iulian.* p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἣν ἔτεμον Σπαρτιάται γῆν Τεγεατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νενικηκόσι, χοίνικας ἔχοντες: i. e. si interpretem audis, *modios tenentes*. At noli auscultare; χοίνικες nihil aliud ac *Nostro* πέδαι, isto quidem oratoris loco. WESS.

22. τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης) Bene Minervae hunc titulum instauravit *Gronov.* etsi in vocis origine error inest. Constanter Ἀλέαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus Homericum *Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag. 595. [p. 388. D. ed. Cas.] Ἀλαίας nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS. — Conf. *Nostrum* IX. 70, 17. *S.*

CAP. LXVII. 11. ἐγινέατο) Herodoteum hoc, ex Ionum more. *Florentinus* dialecti rationem non duxit, mox quoque τουτέων, ὀρέων aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea τὴν, cui sedem inter αὖτις ἐς θεὸν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. τὴν πρώτην εἶναι, quippe plane diverso. *Reiskius*, retineri si debeat, mavult ἔπεμπον τὴν αὖτις ἐς θεὸν, et πομπὴν ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσειε, nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad τὴν ἐς θεὸν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπὴν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. *S.*

15. Τεγέη λευρῷ ἐνὶ χώρῳ) Cl. *Pauw* Τεγέη λευρῷ ἐνὶ χῶρος: cui *Reiskius* consentit, λευρᾷ tamen scribens. Aliter Poëta *Odyss.* Η'. 121.

τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
τέρσεται - - - WESS.

17. καὶ τύπος ἀντίτυπος) Rixantur nimis quam fuerat ex usu *Gronovius* et *Küsterus*; in adnotationibus ille, hic *Clerici* in *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 405. Cui bono? Scriptor ipse [c. 68, 18.] τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, *incudem et malleum*, esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adspectu omnes et sono edocent; et utrumque *H. Stephanus* et *Chytraeus* dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis *malleum* non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, *incudem* exprimere aptus est: πῆμ' ἐπὶ πήματι, *ferrum*, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab *Herodoti* sententia non deflexit *Pausanias* III. 3. p. 210. WESS.

19. Τεγέης ἐπιτάῤῥοθος ἔσσῃ) *Corn. de Pauw* reponebat Τεγέης ἐπιτάῤῥοθον ἕξῃ, *Tegeae auxiliatorem habebis tibi*, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem *Pavius* Orestem intellexerit. At hunc non *Tegeae*, sed *contra Tegeam*, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque *Aem. Portus* in Lex. ion. versionem *Vallae* secutus ait: „Ἐπιτάῤῥοθος apud *Herodot.* non pro „*auxiliatore* (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„*victore.*" Nec ita male. Nempe verbum ἐπιῤῥοθεῖν, indeque derivatum nomen ἐπίῤῥοθος, eique geminum ἐπιτάῤῥοθος, mediam habet significationem, *cum strepitu accedere, adstrepere*, ut in fragm. Sophoclis apud *Athen.* VII. 277. b. Itaque, fere ut βοηθεῖν, de eo dicitur qui *cum strepitu et impetu* adest, sive *ad opem ferendam amico*, sive ad *depellendum hostem;* quemadmodum et de eo qui vel *adplaudit amico*, vel *insultat hosti.* Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγέῃς scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud *Steph. Byz.* in Τέγεα. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τεγέαις ait *Archestratus* apud *Athen.* III. 112. b. *S.*

[20. ἀπεῖχον τῆς ἐξευρέσιος οὐδὲν ἔλασσον etc.) Haec *Gronov.* sic convertit, *nihilo minus inventione abstinuerunt*, absurde prorsus: quam interpretationem miror a *Wess.* absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam *Valla: nihilo minus inventione frustrabantur.* Ad verbum *H. Stephanus: nihilo minus ab inventione aberant. Larcherus* vertit, quasi in Graecis esset, ἔτι μᾶλλον ἀντείχοντο τῆς ἐρευνῆς. *S.*]

21 *seq.* ἐς οὗ δὴ Λίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a *Pavio* et *Reiskio* ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὅ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae *Florentinae* IV. 12. 160. et 166. ubi *Gronov.* tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum *Agathoërgis*, *Ruhnkenius* ad *Timaeum* et doctorum alii ad *Hesychium.* WESS. — In ἐς οὗ ellipsin *Aem. Portus* statuit huiusmodi, ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὗ, *ad illud tempus quo.* Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de *Herodoti* usu dubitari non debet. Locis a *Wess.* citatis adiici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. *S.*

26. ἐλινύειν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον: at VII. 56. ἐλινύσας οὐδένα χρόνον, discordibus msstis et litteram iteratam recusantibus, *Suida* non dissentiente. *Hippocratis* Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti *Foësius* commonstravit. Vide *Apollonii Rhod.* I. 589. interpretes, et *Paull. Leopardum* Emend. lib. I. 24. WESS. — Conf. *Koen.* et *Schaef.* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 92. *S.*

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκεὺς) *Faber aerarius* vetus interpres; Heresbachius *ferrarius*, insecutique editores. *Gronov.* sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam Lichas penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκέας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de *Poëtic. Art.* cap. 25. p. 256. Confer Fragmenta *Pythagor.* p. 706. *Ed. Gal.* Schol. in *Apollon. Rhod.* I. 430, et *Aemil. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178. et de Orestis corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex Spartanorum sermonibus, proditum, *homo fabulator.* WESS.

7 *seq.* Ἦ κου ἂν - - - ἐθώυμαζες) Haec minus sincere scripta prostant in Etymolog. M. p. 434, 28. VALCK.

11. μὴ μὲν γενέσθαι) Si faverent codices, praeferrem μηδαμοὺς γενέσθαι μηδαμᾶ μέζονας ἀνθρώπους τῶν νυν, *nullos uspiam fuisse.* lib. II. c. 91. μήδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. Opinio non absurda fabri ferrarii Tegeatae nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ ἀεὶ καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ ἔσεσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. D. VALCK. — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν Herodoteo more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἄπαρνός ἐστι μὴ μὲν νοσέειν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. *S.*

20. πῆμα ἐπὶ πήματι) *Aldinum* ἐπὶ πήματι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα - - - πήματα φθιμένων ἐπὶ πήματι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. Responsum Pythiae apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πήματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἔνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πήματι δεινῷ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est. - - - WESS.

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος) *Reiskio*, si ἐκδιδόναι hic significet *locare* pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim *Pollux*, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθοῦτο, *conducere cupiebat et conabatur.* Quo modo saepe cultissimus quisque. *Noster* III. 53. ὁ μὲν Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κερκύραν. et cap. 139. ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὠνέετο. Utrobique *conatus* et *voluntas* [pro ipsa *actione*] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ὠνέοντο. [et c. 165, 2.] Vide *Io. Taylor* ad *Lysiam* p. 146. *Valkenarium* in *Euripid. Phoeniss.* vs. 1406. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἔπεμπε ἐς Σπάρτην *etc.*) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolas premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστείλαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in *Pausaniae* lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud *Suidam* in Εὐρύβατος. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκεύετο) Aberrat liber *Archiep.* Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρέεσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὡς etc. *Alcidamas Or. Ulyss.* p. 185. πέμποντες διὰ τοιούτου εἴδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. *Strabo* XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ὠνέοντο) Vide ad c. 68, 26. notata. *S.*]

18. ἐν Θόρνακι) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesique auro, *Pausanias* III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζωδίων) ζώδια hic non modo *animalia* dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed *cuiuslibet generis figurae*, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζώδια apud *Athen.* V. 197. b. *S.*]

7. ἀμφορέας χωρέοντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἦγον Κροίσῳ. *Aldus* dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit *Stephanus* aut scriptum secutus *Cod.* aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum congessit *Portus.* WESS. — *Aem. Portus* in Lex. ion. sub voce αὐξήσεις. *S.*

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. *Apuleius* Florid. p. 350. *Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recordor, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deae perquam opulentum.* Sic ille de Samiorum *Heraeo*. WESS.

CAP. LXXI. 7. Ὦ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsan e codicibus, ex *Athenaeo* certe III. p. 78. E. restitui poterunt: ὦ βασιλεῦ, σὺ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιούτους στρατεύεσθαι παρασκευάζεαι; Similiter lib. VII. c. 10. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνονας ἢ Σκύθας; Nostro loco, σὺ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχοντες τρηχείην) Fatentur Persae, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα *Xenophonti Cyropaed.* VII. p. 197. B. Quod *Athenaeus* vero exscripsit πρὸς δὲ, νὴ Δί', οὐκ οἴνῳ χρέονται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur *Codd.* omnes. *Noster* autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, *vino* Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege *Strabonem* XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει) Sic *Eustathius*, msstis consentiens. *Corn.* tamen *de Pauw* aut Συρίους aut Καππαδόκας erasos mallet. Potuerat profecto alterutro *Noster* defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίην, Λευκοσυρίαν saepe adpellitant *Apollon. Rhod.* II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, *Dionys. Perieg.* vs. 733. Adi et *Gronov.* II. 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Mox *Reiskius* πάντα τῆς Ἀσίης τῆς κάτω. WESS.

13. ἐστὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἁπάσης) Bene *Io. Fr. Gronovius* [referente *Iacobo* filio, in Nota ad h. l.] haec parenthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus seiungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, *cervix*, angustus meatus *Nostro* est, et terrae etiam angustior tractus;

cervicisque instar porrectus. De Bosporo Thracio IV. 85. μῆκος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὴ Βόσπορος κέκληται. Consimiliter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχένα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐρύτατον τοῦ αὐχένος, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.] ubi paullo erant laxiores. Adderem *Euripidis Elect.* 1288. quaeque in Scholiis leguntur ad *Sophoclis* Oedip. Colon. 688. si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi *Waltheri* correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὖρος τῆς χώρης in *Observat. Histor. et Critic.* refinxit. Non agitur de *termino* Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum extendatur. Idem Cl. *Reiskius* pulcre vidit, stabiliturque his *Scymni Chii*, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχεδὸν στενότατος αὐχήν ἐστιν εἰς τὸν Ἰσσικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauces* reddet.] Mox *D. Heinsius* μῆκος δὲ ὁδοῦ εὐζώνῳ etc. teste *Iungermanno* in *Polluc.* II. 214. haud absurde quidem. In ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. nonnihil adhaeresco: sive enim diurno itineri stadia CL. uti lib. V. 53. seu CC. quemadmodum IV. 101. contribueris, Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur. Neque latuit hoc *Scymno Chio*, qui VII. dierum itinere Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae maritima disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος ἔοικεν ἀγνοεῖν, λέγων· Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον. WESS. — Vide *Scymni Chii* Fragmenta cum Holstenii Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382. et in Hudsonii Geogr. Min. Vol. II. p. 54. *Scylax* quidem in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (p. 97. ed. Gron.) *Herodoto* adsentitur: *Eratosthenes* vero, teste *Strab.* II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat; *Plinius* lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli possunt quae in hunc Herodoti locum commentati sunt Academici Parisienses, *De la Barre,* T. VIII. p. 352 seqq. et *De la Nauze,* T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65. Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. *S.*

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἴλη

praeoptes, an ἴλη. In membranis perpetua est discordia. Εἴλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad *Diodor*. XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, *Reiskius* coniicit. Mihi tali nomine rex Scytha cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες *Arriani Indic.* c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητὴς et ἀνὴρ βασιλεὺς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθέων iunctum intelligam: nempe εἴλη ἀνδρῶν, quae εἴλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθέων τῶν νομάδων. *S.*

13. παῖδας σφι παρέδωκε) Ita vetus interpres ex coniectura, *Galeus*, *Barbeyracius Histor. Foed.* Part. I. p. 46. *Corn. de Pauw*, *Reiskius* et Abbas *Geinoz* T. XVI. *Comm. Acad. Inscript.* p. 66. et merito: nam quae *Noster* [*l.* 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, *coecum inpetum* illis [a *Gronovio*] inpactum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Mssti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κεινῇσι χερσί) Sic decuit. Κεινὰ χώματα lib. IX. 84. et κεινοὺς ἀμφορέας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra *Var. Lect.* perperam excusum „κείνῃσι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κεινῇσι. *S.*

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui *iracundo animo* est, sive *in iram pronior.* De Sulla *Appianus*, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γενόμενος: tum de Sertorio, καὶ γεγένητο ὀργήν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλας, *Bell. Civil.* lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eâdem formulâ utitur, dabit Index noster Graecitatis in Appian. voc. ἄκρος.] Accedit *Dio Cassius* ex Cl. *Reiskii* indicio, T. I. p. 59. *Edit. Noviss.* θυμοῦ τε ἐπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, *furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni.* Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, *qui irae minime indulget*; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, *non erat conpos mentis.* At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat,

sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive ψυχὴν οὐκ ἄκρος. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas *Geinozius*. WESS. — Negativae particulae, quam equidem cum *Schaef.* eiicere non dubitavi, patrocinium (referente *Larchero* in Notis) suscepit doctissimus *Coray*, ὀργὴν ut in *Aeschyli* Prometh. 378. pro ψυχὴν accipiens, hominemque *pusillo* intelligens *ingenio*: cui *Werferus* suffragatur in Actis Philol. Monac. Vol. I. p. 77. vocab. ὀργὴ apud Ionicos inprimis scriptores et poëtas de *ingenio* et *indole* frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. *Schaeferus* ad *Gregor*. Dialect. p. 532. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis ακ a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. ὀργὴν οὐκ ἄκρος interpretatur, *iram non vincens, irae non temperans*. Id vero graece foret ὀργῆς οὐκ ἐγκρατής. *S.*

20. ἐβουλεύσαντο τῶν παρὰ σφίσι etc.) Restitui, quod citra caussam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, puto, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit Κυαξάρεϊ δοῦναι φέροντες ex *Parisino*. Habebat φέροντας quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatius utique βουλεύεσθαι dicitur, verbo medio, *deliberandi* notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo *Herodotus* utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hîc obtinet, *re deliberata decernere*, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activae verbi formae primas dedi, neutiquam quidem spernens alteram scripturam. *S.*

CAP. LXXIV. [5. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην) ἐν δὲ, scil. ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίην dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. *S.*]

8 seq. συνήνεικε - - - τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι etc.) Vulgi more satisque populariter *Noster*, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀντὶ ἡμέρης νὺξ ἐγένετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμαυρωθὴ ἐν τῷ οὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea *H. Dodwellum*, ut *Herodoto* omnem sideralis scientiae notitiam detraheret; quod ferri utcunque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaleti*que peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitiatur: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus conplures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in Historia Astronomiae, *Ciceroni, Plinio, Diogeni Laërtio, Apuleio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. L. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex Cyaxares, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. Divinat. c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, Astyage regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seriore aevo viri doctissimi *Scaliger, Calvisius, Petavius, Ricciolus, Usserius, Newtonus* defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinavit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. *etc.* accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra caussam, opinione, *Bouherius Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est *T. S. Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Conmentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto conputantium dissensu, neque patitur adnotationum brevitas uberiorem excursum. WESS. — Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

fectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad Olymp. XLV. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua Herodoti editione; ad annum 610. refert *Franc. Baily* in Philosoph. Transact. MDCCCXI. p. 269 seqq. ut nuper ex Novellis literar. Goetting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur. Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hic de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* Tabulis ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. *S.*

16. Συέννεσίς τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύνητος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et T. *Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim adpellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labyneti* nomen in Babylonis regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester Medos inter et Lydos fuit, est Nabuchodonosorus, qui et Nebucadnezar: congruunt temporum rationes. Γάμων ἐπαλλαγὴν, uti mox, [*l.* 18.] de *consociata adfinitate* Iones probasse videntur. De Abderitis et Democrito *Simplicius* de Coelo lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρῖται ἐπάλλαξιν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. Iunge Cl. *Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάξαντες. WESS.

24. ἐς τὴν ὁμοχροιήν) Damnanda temeritate Editor Genevensis MDCXVIII. *Stephani*, *Chytraei*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἱμοῤῥοίην publicavit. Vulgatum msstorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὁμονοίην *Corn. de Pauw* aeque pravum. Sola durat controversia, quid ὁμοχροιή? *Ios. Scaliger Castigat. in Hippocrat. de vulneribus capitis*, principio, *Hic*, inquit, ἡ ὁμοχροίη *est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt.* Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὁμοχροίη ὀστέου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foesius*. In *Aeschinis Dialog.* III. 15. οὐδὲ ἅπτεται ταῦτα

τῆς ὁμοχροίας, bene redditur, *neque attingunt haec superficiem.* Ad quem modum si cum Rev. *Horreo* ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροίην verteris *in summa cute, seu cutis superficie*, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. *Tacitus* simili in ritu Ann. XII. 47. *levi ictu cruorem eliciunt.* Alia *Vossius* ad *Melam*, II. 1. [p. 668.] alia *Gronovius*, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique *Gronovio* et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! *S.*

CAP. LXXV. 5. εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας) εἰρωτέων, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide *Gronov.* [immo *Var. Lect.* vide,] et *Adnotat.* ad *Diodor.* XIV. 112. WESS.

[9. κατὰ τὰς ἐούσας γεφύρας) Pro eo quod in versione posui, *pontibus eis qui ibi erant*, rectius fuerat, *qui ibi sunt*, vel, *qui nunc ibi sunt*, ut *Larch.* et *Wyttenb.* (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι - - τὰς γεφύρας ταύτας. *S.*]

10. ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων) Etsi *Noster* Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti *Apollodorus* in *Diogene Laërt.* I. 38., *Lucianus* Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] aliique, de quibus pro *Herodoto* ad eum Samosatensis locum Cl. *Gesnerus* erudite. WESS.

[15. ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ῥέοντα) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. *S.*]

[18. ὅκως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἱδρ. κατὰ νώτου λάβοι, etc.) *Wyttenbachium* secutus eram, qui *commate post* ὅκως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: *ut fluvius, si a tergo sumeret* (i. e. praeterlaberetur) *castra eodem loco manentia*, (ἱδρυμένα,) *hac parte superiore* (ἄνωθεν) *se convertens in fossam* etc. De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅκως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione coniunctionis *si* usurpat Noster; quae illi ἤν, εἰ vel ἐὰν est. Arcte iunctae particulae ὅκως ἄν, cum coniunctivo vel cum potentiali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude *ut* significant: neque ad sententiam alia particula hîc desideraba-

tur. Structura enim orationis, *abiecto post* ὅκως *commate*, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμὸς, ταύτῃ - - - ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων ῥεέθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νώτου, καὶ αὖτις ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta τε particula fulcire orationem, quod *Schaeferus* fecit, sic edens: ὅκως ἂν τὸ στρ. ἱδρ. κ. ν. λάβοι, ταύτῃ τε κατὰ τὴν διώρ. etc. *S.*]

CAP. LXXVI. 4 *seq.* κατὰ Σινώπην - - - μάλιστά κῃ κειμένην) κειμένη praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. *Steph. Byz.* ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, *Nostri* loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librarios, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero *in finibus Sinopes* sitam *Pteriam* Herodotus ait, sed *ex adverso, e regione fere Sinopae. S.*

11. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὁρμῆσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελαύνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στράτευμα - - - ὅρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc specta, VII. 105. πρότερον ἤπερ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro Iones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθεϊ πολλῶν: nam praepositionem quod *Arch.* et *Vind.* omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μεμφθεὶς *etc.*) Latina, *Croesus reprehensus propter suas copias*, non probo. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius *Stephanus* et *Portus*, postulante verbi usu, *caussatus exercitus sui paucitatem*, sive potius, *semet reprehendens ac incusans.* Statim οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν *Reiskii* iussu ἐπωρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide *Noster* resisteret. Ἐπειρᾶτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπιέναι. Ecce tibi VII. 5. ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἱστιαῖος: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84.

ἐπειρᾶτο προσβαίνων. WESS. — Μεμφθεὶς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπεδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem*: id est, *conquestus est de suo exercitu*, non quod minus fortiter pugnasset, sed *quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.*

10. Λαβύνητος) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coërcendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. *Beroso* apud *Iosephum* Ναβόννηδος lib. I. *cont. Apion.* c. 20. Par caussa *Amasin* Aegyptium, has in partes ut transiret, inpulisse videtur. Lege *Xenophontem* VIII. *Inst. Cyr.* pag. 183. WESS. — Commode *Larcherus* monuit *Labyneti* nomen a *Nabonnedo* nonnisi literarum *l* et *n* permutatione, aliàs etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et *Xenoph.* Cyrop. VI. 2, 10. *S.*

CAP. LXXVIII. 3. φοιτέοντες) Ut alibi saepius, hic etiam obliteravit *Gronov.* ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἐφοίτεον e libro Flor. in ἐφοίτων transiit; cum paulo post ἐπιφοιτέοντες intactum relinquatur; alibi διαφοιτέοντες et ἐπιφοιτέωσι. Hic vero scribi malim: οἱ ἵπποι, μετιέντες τὰς νομὰς νέμεσθαι, ἐσφοιτέοντες (nempe τὸ προάστειον) κατήσθιον. Verbum adhibuerunt *Euripides* et *Lysias*. VALCK.

5. ἐς τοὺς ἐξηγητέας Τελμησσέων) Dubium est, praestet-ne Τελμησσεῖς an Τελμισσεῖς, cum sermo de his coniectoribus est. *Cicero* Divinat. I. 41. *Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina.* Habet et *Strabo* Τελμησσέως, sive Τελμησσέων ἄκραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] *Arriano*, qui de hariolis et coniectoribus his diligentissime, Τελμισσεῖς *Exp. Alex.* II. 3. item *Stephano Byz.*, *Suidae* atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. *S. Bochartus* in *Chan.* lib. I. 6. et *Ezech. Spanhemius Diss.* IX. *de Usu et Praest. Numism.* p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἐξηγητέας mutatos nolo. Non nescio, ἐς τῶν ἐξηγητέων qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Viri Cl. *T. Hemsterhusius* et *Ruhnkenius* ad *Timaei Lexic.* p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.

— Prope me abesse, ut istud ἐς τῶν ἐξηγητέων probem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. *S.*

CAP. LXXIX. 4. εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι) *Ex usu suo esse.* Infra IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη. VII. 12. πάγχυ εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, *conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre.* Quae *Florentini* imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. WESS.

9 *seq.* παρὰ δόξαν - - - ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε) Dare quidem potuerat ὥς οἱ ἔσχε τὰ πρήγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε, prout alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον. VALCK.

13. ἡ δὲ μάχη σφέων ἦν ἀπ' ἵππων) Nihil in his mutari oportuit. Ἀφίππων, [quod amplecti non erubuit *Gronov.*] insuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. Poëta *Odyss.* ί. 50. ἐπιστάμενοι μὲν ἀπ' ἵππων Ἀνδράσι μάρνασθαι. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ξυνεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti ἄφιπποι. *Themistius* Orat. XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφίππῳ (οὐχ ἡδὺ ὁρᾶν) τὸν ἱππικόν. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, ἱππεύεσθαι ἀγαθοὶ, uti *Noster*, sive φιλιππότατοι, quemadmodum *Philostratus* Icon. lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero* ἱπποκορυσταὶ *Iliad.* K'. 431. WESS.

CAP. LXXX. 4. καὶ Ὕλλος συῤῥήγνυσι) Amni verum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii* XXXVII. 38. et *Leopardus Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de Hermo, εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ἐμβάλλει - - συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκδιδόασι θάλατταν, ὡς Ἡρόδοτος φησίν. Quae Geographi tanto sunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellissime κατὰ Φωκαίην πόλιν offerre. Cl. *Reiskius* [et recte ille quidem] συῤῥηγνῦσι multitudinis numero pingit. WESS. — De templo Δινδυμήνης μητρὸς τῶν

θεῶν conf. *Strab.* lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et *Apollon. Rhod.* I. 1125. *S.*

19. μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται) Nimia et paene superstitiosa, qua in *Medic.* erat vir clarissimus, reverentia in orationem *Nostri* verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνηται invexit, citra dubitationem negligentià librarii prognatum. 'Αμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem *Florent.* ad eam formam scribitur. *L. Küsterum*, acerbius hoc de genere *Biblioth. Vet. et Nov. Clerici* T. V. p. 409. conquestum, missum facio. *Cameli odorem et speciem equum* non ferre, sed *reformidare*, in praelii huius enarratione *Xenophon Instit. Cyr.* lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et *Polyaenus Strateg.* VII. 6, 6. non praeterierunt. WESS.

24. τῷ δή τι καὶ ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδός) Parum refert hoc an δή τοι praeoptes. [sed istud praetulerit *Herodotus.*] 'Επείσθη ἐλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [*Reisk.*] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὓς ἐπεῖχε στρατηλατέειν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem *a navibus ad anchoras stantibus*, ἐπεχούσαις, repetita non videntur: multo conmodius τὸν νοῦν ad dictionis conplementum adsciscetur. Vide hoc *Polybii Exc. Leg.* pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] δῆλος ἦν, ἐπέχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et *S. Lucae Evang.* c. XIV. 7. ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In *Euripidis Heracl.* vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτὸς, manifestos ex ὁ Λυδὸς natales habet, prorsus uti αὐλῶν κόρας fragmenti *Autocratis* apud *Aelian. de Animal.* XII. 9. Λυδῶν κόραι genuerunt invitae, monitore *I. Rutgersio Var. Lect.* II. 1. WESS. — Proprius *Herodoto* usus verbi ἐπέχω sequente infinitivo. *S.*

CAP. LXXXI. 6. δέεσθαι βοηθέειν) Non probo βοηθήϊην, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δεόμενος Κροίσῳ βοηθέειν πολιορκομένῳ. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θυρέης) Vide *Io. Meursium Miscell. Lacon.* IV. 13. *Barbeyracium Histor. Foeder.* T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad *Diodor.* XIV. 44., de eadem *Ruhnkenius ad Timaei Lexic.* p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθηρίη νῆσος [*l.* 8.] *Gro-*

novii explicatione munita satis est. WESS. — Pro τὰ Κύθηρα, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κυθηρίη νῆσος dicere placuit *Herodoto*. *S*.

20. Ἀλκήνωρ τε καὶ Χρόμιος) *Theseus* in *Stob*. VII. p. 92. ἔκειτο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀνῃρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειφθείς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκήνορος καὶ Χρομίου. Vitium perspexit *Gesnerus*, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκήνωρ καὶ Χρόμιος. [Ἀγήνωρ καὶ Χρόμιος ex msstis edidit *Schow* pag. 201.] *Plutarchi* Ἀγήνωρ *Meursius* dudum reformavit. De Othryade praeclare *Ti. Hemsterhusius* ad *Lucian. Contemplant*. c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς) Frequentatur his in libris συννῆσαι, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex msstis, adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac sanguine defectus, in unum Argivorum corpora coacervare? Belle *Theseus* in *Stobensi*, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔστησε. Non disparia *Chrysermus* in *Plutarchi Parallel*. T. II. p. 306. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν *etc*.) Ut alia quaedam *Sophoclis* et *Euripidis*, quae legisse suspicor Athenis *Herodotum*, expressit hunc locum de Phoenissis *Euripidae* vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν *etc*. Verbum ἔλεγον, ἐλέγετο, supprimitur haud semel in simillimo loco *Thucydidis* VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι - - - τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος *etc*.) Nisi *Chrysermus* [apud *Plutarch*. l. c.] fallit, Amphyctiones, capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud *Pausaniam* X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedaemonii; unde Θυρεατικοὶ apud eos στέφανοι, de quibus docti viri ex *Athenaeo* ad *Hesychium*. WESS.

37. πρὶν ἂν Θυρέας ἀνασώσωνται) Suum Herodotus recepit. [nempe ἂν particulam.] *Platone* in re obvia non uterer teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἔνορκον ἂν ποιησαίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος *etc*. in *Phaedone* p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit *Reiskii* sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, *Eustathium* argumento sunt, Λακεδαιμόνιοι δὲ, νικήσαντες ἔνθεν τὸν (ἔθεντο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρὼην, ἀπὸ τούτου κομᾷν, ex *Herodoto*, in *Homer.* p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, *Plutarchi* praeter ceteros, *Nostrum*, sed clanculum, taxantis, *Vit. Lysandri* principio. Lege *Io. Meursii Miscell. Lacon.* I. 16. atque adde ex *Philostrati Vit. Apollon.* VIII. 6. p. 335. ubi Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μεῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ: h. e. *iactat se Sparta et gloriatur Leonidâ non minus quam* etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

42. *αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρέῃσι etc.*) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in *Pausan.* II. 20. *Nicander* in culto Epigrammate cum *Herodoto* facit *Anthol.* III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod *Simonidi* tribuitur, in Anal. *Brunck.* T. I. p. 130. *S.*

CAP. LXXXIV. 5. *ὡς οὐ προσεχώρεε*) *Gronovium* laudo. [*προεχ.* edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in *προχωρεῖν* et *προσχωρεῖν* eminent lapsus, etiam in *Thucydidis* II. 5. Arcem Sardianam *Ti. Hemsterhusius* ea luce circumdedit ad *Lucian. Contempl.* c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. *τῇ οὐδὲ Μήλης, ὁ πρότερον βασιλεὺς*) Et hoc bene. Πρότερος, si valeret, non *primum*, sed priorem Croeso regem signaret, *Scaligero* Can. Isagog. III. p. 320. animadvertente. *Eusebius* habet in *Chron.* penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis *Melem.* Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior *Meles* in fragmentis est *Nic. Damasceni.* Praeclare de *Dione Chrysost.* Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et *Mardi* nomine meritus est *Valesius* ad *N. Damasceni Excerpt.* p. 442. WESS.

[11. *τὸν λέοντα*) Maiuscula litera Λέοντα dabant superiores editt. quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, *catulum leonis* ex regis pellice natum esse. *S.*]

12. Τελμησσέων δικασάντων) Non erant δικασταὶ, sed *coniectores et interpretes portentorum;* quae duo coniunguntur a *Cicerone* de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. *Est,* inquit, *quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui coniiciet, vatem hunc perhibebo optimum:* Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. *Theocritus*, Eid. XXI. 82. Ὃς γὰρ ἂν εἰκάζῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστός ἐστιν ὀνειροκρίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab *Herodoto;* una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσέων εἰκασάντων, ὡς etc. *Dio Chrys.* Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ. *Omnis divinatio coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicero* de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias *Reiskius* offert, *Miscellan. Lips.* vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδαξάντων, *docentibus*, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e msstis lux. *Leonem circum arcis muros gestatum* spectavit *Apollonius Tyan.* Epist. LXXV. cum rixantibus Sardianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, ποίῳ πεποιθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re simillima usus est *Noster* I. 78, 10. *S.*

[16. κατηλόγησε τούτου) τοῦτο malebat *Reisk.* coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hîc obstant sequentes accusativi, absolute positi. *S.*]

18. ὁ ὦν δὴ Ἡρακλείδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum *Pavio* et *Reiskio.* Confer *Xenophontem* VII. [cap. 2.] *Inst. Cyr.* p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὦν τὸν Ἄτυν, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος, I. 85, 15. et frequenter aliâs. Pronomini autem αὐτὸς non erat hîc locus. *S.*

18 seq. τῶν τινα Λυδῶν) τόν τινα Λυδῶν prave *Florentino* scribitur. [quem secutus est *Gronov.*] De *Nostri* more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [co-

dem] *Gronovio*: accedent progressu operis ex msstis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. *S.*

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et *Valla* expressit, *et post eum alii.* Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν *Gronov.* interpretatus est *ad eius exemplum.* Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιώκει δὲ, - - - ἀποστείλας τριήρεϊ κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. *S.*]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικὴς, ἄφωνος δέ.) Vide supra ad I. 38, 10. notata. *S.*]

3. ἐν τῇ ὦν παρελθούσῃ εὐεστοῖ) Alii codd. formam dant usitatam εὐεστοῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur *Gronovius.* Herodoteam hic fuisse suspicor εὐεστυῖ, et in *Glossario Herod.* primitus scriptum: Εὐεστυῖ, (pro Εὐεστῇ, ἡ) εὐημερία, εὐετηρία. - - - Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐετυῖ, quod habet *Aratus* Diosem. vs. 358. Ὄφρα τις εὐετυῖ χαίρῃ ποτιδέγμενος ἀνήρ. *Schol.* τῇ εὐετηρίᾳ. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat *Eustathius* Iliad. τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimum eorum est ἡ κτιστύς: κτιστὺν, inquit, Μιλήτου φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. ληϊστύος lib. V. 6. τὴν καταπλαστὺν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, Mediceus iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit *Callimachus*, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀρπακτὺς, διωκτὺς, γελαστὺς, μαστὺς, ἀλκτὺς, οἰστευτύς. Horum nonnulla meus attigit *Hemsterhusius* ad *Lucian.* [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet *Hesychius*, quaedam etiam mendosa: Ὠρηκτὺς vox est nauci, *Antimachea* fuit πωρηκτύς. Ἐσκλητὺς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἐσκλητός, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετὺς, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστῶ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex *Diog. Laërt.* IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud *Stobaeum* perperam in verbis legi *Democriteis* p. 278, 53. τὰ ἀδικέοντα (τῶν ζώων) ἀθῶος ὁ κτείνων· καὶ πρὸς εὖ ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακεστοῦν interpretatur *Hesychius* κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. *Aeternitas Antiphonti* dicta Ἀειεστώ, teste *Har-*

pocr. ἡ οὐσία, Ἐστώ *Archytae Stobaei* Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία *Callimacho* apud *Suidam* Ἀπεστώ. Ubi vulgatur in *Herodoto* IX. 84. τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπεστυΐ *Hesychius*: Ἀπεστύς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ω, quod commemini, nullam praebet Herodotus. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus breviloquis displicitura. VALCK. — ἐν τῇ -- εὐεστοῖ) Sequor schedas *Ask.*, aliàs *Mediceis* consentaneas. In Glossis Herodoti variatur. In scriptis *Remig.* εὐεστώ, εὐημερία: aliae εὐεστία, εὐεστή: cui discordiae conmodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, *Democriti* apud *Stobaeum* verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. *Clemens Alex. Stromat.* II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τέλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστὼ προσηγόρευσεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi Philosophus vocabula habuit. *Nostro* congruit *Aeschylus* VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ
ξύνοικος εἴην. - - -

ubi Critici εὐδαιμονίᾳ, εὐετηρίᾳ. Quo usu et *Maximus* de Elect. vs. 534. WESS. — *Maximi* philosophi *de Electionum auspiciis* carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in *Fabricii* Biblioth. Gr. T. VIII. p. 415 seqq. Vocab. εὐεστώ apud *Aeschylum* iterum habes in Agamemn. 878. *S.*

12. ἀλλογνώσας Κροῖσον) *H. Steph.* coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in *Voc. Herodotear. recensione* p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant mssti, et *Hesych.* Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνοῶν in *Galeni* Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad *Hesych.* et *Foësius* in *Oeconom.* neque, alia in conpositione, ἀλλοφρονέων, ἀλλοφάσσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος) *Cicero Divin.* I. 53. *eiusdem generis etiam illud est, quod scribit Herodotus, Croesi filium, cum esset* i n f a n s, *locutum.* Prodigiosum certe, modo verum. *Noster* non ἄφωνον tantum, quemadmodum *Xenophon, Nic. Damascenus* et *Dio Chrysost.* atque alii, sed διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν, *captum auribus* c. 38. et κωφὸν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatas voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ὑπὸ δέους καὶ κακοῦ, uti scribit. Merito hoc reprehendit *Corn. de Pauw.* Habet *Plinius* N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle *Harduinus,* nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. *S.*

CAP. LXXXVI. 7. δὶς ἑπτὰ Λυδῶν - - - παῖδας) Sic consimilia *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. *Ctesias* nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque *Xenophon.* Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. θεῶν ὅτεῳ δὴ, quod sequitur, reddendum *Abydeno* apud *Euseb.* Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. καί περ ἐν κακῷ ἐόντι τοσούτῳ) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen* etc. Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminerit! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καί περ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa hîc fuerit accipienda; v. gr. *cum maxime tanta in calamitate versanti. S.*]

16. μηδένα εἶναι τῶν ζωόντων ὄλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc *Plinii* verissimum N. Hist. VII. 40. *Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix.* WESS.

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο) Potuerat παραστῆναι locum tueri, quem et illi *Reiskius* relictum voluit, nisi msstorum concordia obnixa fuisset. Vide *Gronovium.* WESS. — Commode *Gronov.* citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάντες idem ac παραστάντες valet. Sic vero et προστὰς olim I. 129, 1. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. l. προσστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim προεστήκεε, recte προσεστήκεε libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius *Valla: Quod dictum ubi subiit Croeso. S.*]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam *Stephano* lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit *Gronovius*: niti quoque potuerat *Eustathio*, qui ad Od. Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλαγεὶς δὲ τούτοισιν ἐπὶ χρόνον ἄφθογγος ἦν, μόγις δέ τε ἀνενεχθεὶς εἶπε. καὶ πάλιν. ἀνενεγκάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίης, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censeri certe potuit Croesus ante passus *animi deliquium*, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a *Foësio* designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίη *Hippocrati*: in locum ἀψυχίης, saltem in πσυχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot Codicum et *Eustathii* propugnaculo. Puto et *Nic. Damascenum* in *Nostro* reperisse. Σιωπῆς δὲ γενομένης, ait *Excerpt.* p. 461. στενάξας μέγα, εἰς τρὶς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, *postquam altum erat silentium*, sive σιωπῆς γενομένης. Stabilire praeterea *Nicolaus* lectionem *Arch.* poterit, sicuti et *Aelianus* in *Eustath.* p. 1404, 45. [Od. α'. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀνηνέγκατο ἄρα, [ἤγουν ἐκ βάθους ἐξεβόησε] καὶ εἰς τρὶς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud *Suid.* in Ἀνηνέγκατο.] Adde aliam eiusdem *Aeliani*, quam adscripsit *Berglerus*, imitationem *Var. Hist.* IX. 41. WESS. — Verbum ἀνενεγκεῖν et ἀνενέγκασθαι apud *Suid.* in Ἀνενεγκὼν, et *Hesych.* in Ἀνηνέχθη, exponitur *ex animi deliquio* (ἐκ λειποψυχίας) *se recipere, et vocem edere*. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in *Appian.*) unde fortasse apud *Nostrum* λειποψυχίης pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, *vocem* vel *gemitum* (*ex imo pectore*) *proferre*. Vide *Heynium* ad Iliad. τ'. 314. *Apollon. Rhod.* III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud *Nostrum* I. 116, 6. *S.*

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. *Reiskius* ὡς ἦλθε Σάρδις ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat *olim* hic atque alibi. Vide II. 27. et *Lud. Abresch Dilucid. Thucyd.* p. 714. WESS.

28 *seq.* ἀποφλαυρίσειέ οἱ. ἃ δὴ εἴπας τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκεέ οἱ τῇπερ *etc.*) In οἷα si hae literae [οἱ et ἃ] coalescerent, huius quidem loci mihi facilior videretur intellectus ista ratione scripti: οἷα δὴ εἴπας, τὰ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκεε τῇπερ ἐκεῖνος εἶπε. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσειε· οἷα δὴ εἴπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκεέ οἱ, τῇπερ ἐκεῖνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. *Abresch* sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇπερ ἐκεῖνος interpungens. *Reiskius* aut ἃ δὴ εἴπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut ἃ δὴ εἴπας, ἔφη, ὡς αὐτῷ πάντα ἀπ., τῇπερ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo msstorum vestigia cum Abbate *Geinozio,* [*Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκεσοι, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. *Ask.* ἀποβεβήκοι. Verum αὐτῷ - - οἱ per tmesin, ut alias, pro ἑωϋτῷ depositum fuit. Vide *Abresch* dicto loco, et *Gronovium.* WESS. — *Abreschii* libro aegre careo. Quae autem *Gronovius* pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκεέ οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἑωυτῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἀποβεβήκεε olim superne adscriptae literae οι indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκοι, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκεε: pro quo non est cur ἀποβέβηκε quispiam desideret. Amat *Noster* plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστήκεε teneri potuerat. Conf. *Werfer* Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. *S.*

33. καίεσθαι τὰ περιέσχατα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος ἑαλωκώτων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἔσχατα olim edebatur: quod et *Gronov.* incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἔσχατα οἰκέοντες idem valet ac οἱ τὰ περιέσχατα οἰκέοντες. *S.*

39. κελεύει σβεννύναι) *H. Stephano* insultare [quod a *Gron.* factum] recuso: vidit opinor cod. *Rem.* cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim *Noster* in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et *Davis.* in *Ciceron. Tuscul. Disp.* I. 24. et *Raphel. Obs. ex Herodot.* in *Ep. ad Galat.* 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, *Herodotus* insolitâ et subitâ subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nullum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollitum videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. *S.*

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν) *Portus* καταβαλεῖν, ut in *S. Remig.* inest, corrigebat, citra urgentem caussam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oriatur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 449. ὁ δὲ Θηράτωρ ἐπὶ τὸν δόρκον (ὥρμησε) καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττε. *Salmasius* ad libri sui oram καταβαλὼν, quo *Nicolaus* nec clarius distinctiusve loquetur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, *inhibere, coërcere*, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. *S.*

4. εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη) Simile *Aristophanis*, uti bene *Berglerus, Pac.* vs. 385. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδηδοκώς. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. Α'. 39. Ceterum *S. Remig.* κεχορήγηται placere posset, modo Herodotei commatis foret. Tritum usu est *Aristotelis, Strabonis*, atque aliorum, quemadmodum ad *Diodori* lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. κάτισέ τε ἐγγὺς ἑωυτοῦ) Scriptor *Florentinus* erroris reus est. Nusquam in his libris κατεῖσε, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus. Quae continuo succedunt, ἀπεθώυμαζέ τε ὁρέων, *Homeri* exemplo venerunt Ἰλ. Ω'. 629. Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεὺς εἰσορόων etc. WESS.

12. χρήματα τὰ σὰ διαφορέει) Sic oportuisse, iam dudum docuit *P. Leopardus* Emend. VII. 9. Propagatum ex *Aldino* vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 10. Qui *Nostrum* versavit, nihil hic desiderabit. WESS.

CAP. LXXXIX. 11. κάτιστον τῶν δορυφόρων) Solitarium incedit *Arch.* θάῤῥηστον. *Galeus* operam in eius patrocinio abutitur: θάσσεστον inprudenti excidit. *Hesychius* θάσσε, κάθιστον, quod ex θάασσε, quo de *Eustathius* in *Hom.* p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum Cyri Croesique sermonem *Xenophon Inst. Cyri* VII. [cap. 2.] p. 181. suo more descripsit. WESS.

CAP. XC. 4. ἀναρτημένου σεῦ ἀνδρὸς *etc.*) Pareo Codicibus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. μαθὼν - - ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς. Eiusdem sunt speciei ἀρτέαται, ἄρτηται etc. Mox Cl. *Reiskius* βασιλέως χρηστοῦ ἔργα, coniectura fortasse arbitraria. WESS. — De orationis ἀνακολουθίᾳ dictum est ad I. 3, 7. *S.*

12. ἐπανηλόγησε) Aliena viri doctissimi comminiscebantur: legendum ἐπαλιλλόγησε. Sed hoc dudum praecepit accuratissimus *P. Leopard.* et quidquid ad illud firmandum dici poterat, Em. VII. c. 9. Atque ita legit hoc in loco *Pollux* II. 120. nam non attigit τὸ ἐπαλιλλόγητο, e lib. I. c. 118. VALCK. — In *Leopardi* partes etiam *Reiskius* ivit, optimo consilio. Ἐπαλιλλόγησε, *repetiit, eademque ipsa exposuit,* quae supra c. 37. etc. atque ita *Pollux.* Nam ἐπαντιλόγησε, quod illi et Nostro instaurat Cl. *Adr. Heringa Obs. Crit.* c. 3. p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene *Philo Iud.* de *Fortitud.* p. 738. D. εἰρηκὼς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλιλλογεῖν οὐ δίκαιον. WESS. — Adsurgo docto Virorum choro ἐπαλιλλόγησε hic corrigentium; sed in eorumdem partes concedere nunc quidem non possum. In constanti librorum omnium scriptura ἐπανηλόγησε, nisi obstare visa esset *Pollucis* auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam nobis reddere debuisset; nisi fortasse ἐπανηλόγισε maluisses.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a *Schneidero* citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omissa esse verba ista: *hic, ille; omnes nominatim recensui*:) sic ἀναλογίζειν, active, *recensere, repetere, particulatim exponere;* velut apud *Philonem*, (*de Mundo*, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοὺς ἑκάστων (μύθων) χρόνους ἀναλογίσαντες, *si singularum fabularum tempora recenseamus*: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζειν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογεῖν eàdem notione dicere *Herodotus* potuerit? Sic in ἐπανηλόγησε vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἤμελλον, ἤθελον, ἠδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογεῖν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηλογεῖν pro καταλογεῖν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορέω superest, ex κατὰ et ἀγορέω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic *Pollucis* auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mssti codices firmant eam potius, quam evertunt. Nam quod *cod. Iungerm.* dabat, ἐπαλληλόγησε, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in ΛΛ sit mutatum; quod genus confusionis *Bastius*, olim noster, adtigit ad *Gregor.* Dial. p. 921. Quod vero optimus alioqui *cod. Falckenb.* habebat, ἐπαντιλογήσει, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλιλλόγησε. Hoc enim significaret *iterum dixit, repetiit quae ante dixerat.* (conf. I. 118, 5.) Atqui Herodotus quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero Croesus eadem Cyro iam ante dixerat. *S.*

24. εἰ ἀχαρίστοισι νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχαριστεῖν scribae veteres, obliti iteratissimae locutionis. Satis hoc *Thucydidis* erit, VII. 35. οὐκ ἂν σφίσι βουλομένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν ἰέναι. Similia ex *Tacito* et *Sallustio* stipavit *P. Leopardus Emend.* IV. 23. habet et huc pertinens *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 749. Egregie *Clemens Alex. Protrept.* p. 38. ὦ Κροῖσε, - - - ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυνεῖς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. πέμπτου γονέος) Praeclare *Mediceus.* Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat *Steph. Berglerus;* mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte conmentatur *Gronovius.* [Monuit *Gron.* γονέα non modo *patrem*, sed et generatim *progenitorem* dici; quem idem Noster γενέτειρα, VIII. 137, 1.] Vellem is etiam mox δόλῳ - - ἐπιστρόμενος scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. *Homer.* Od. Γ'. 215. ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ. *Sophocles Elect.* 973. ἀλλ' ἢ ἐπίσπῃ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et *Nostro* saepe se obferet, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. WESS. — De *progenitoribus* commode a *Bellangero* ad h. l. monitum *Larcherus* retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. *S.*

10. οὐκ οἷόν τε ἐγένετο) Nihil demuto; οὐκ οἷον, οὐκ οἷα, οὐκ οἷος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca [*l.* 14.] *Reiskius* ὕστερον τρισὶ ἔτεσι τούτοισι: quod Codices si praeberent, adtentionem mereretur; nunc edito inhaereo. WESS.

23. εἶπε τὰ εἶπε Λοξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de *Phallo* agens, ποιεῦσι, ait, τὰ ποιεῦσι Ἕλληνες. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἶπε Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptionem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ (I. c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμιόνου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum Herodoteum est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, - - - τὰ εἶπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἶπε: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult Reiskius lib. II. c. 51. ἱρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ — δεδήλωται. VALCK.

24. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κῦρος οὗτος ἡμίονος) *Abydenus* ex regis Babylonii oraculo de Cyro, ἥξει Πέρσης ἡμίονος, in *Euseb. Pr. Eu.* IX. 41. Explanatius, verum ex *Nostro*, *Oenomaus*, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κῦρος, ἢ ὁ μηθρόθεν μὲν ἐκ τυραννικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἔκτυφον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαντικήν. Namque *Hero-*

dotea innui, *Musae* iniecta mentio testatur, quam ἔκτυφον *fumi plenam* et *insolescentem* invidiose taxat, in Eiusdem *Pr. Euang.* V. 21. Bene de se *Apuleius* Apolog. p. 289. *Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa.* WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε, sic recte συλλαβὼν *l.* 21. non συμβαλών. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλεσθαι, non συμβάλλειν, *coniectare* sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. *S.*

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Προνηίης τῆς ἐν Δελφοῖσι) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime *Iac. Gronovius. Minervae protemplaris* sive *vestibularis* inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad *Diodorum* XI. 14. plura *Io. Taylor* ad *Demosthenem* in *Aristogitonem* p. 517. [in *Reisk.* Appar. ad *Demosth.* Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. *S.*

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι *etc.*) Cl. *Reiskius* τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [*l.* 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis *Philemonis Porphyrio*, [*Quaestion. Homeric.* c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente *Gronovio*. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδαις γυνὴ χρησμῳδὸς *Iamblicho de Myster.* II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud *Nostrum*] articulo nihil prodest. Iuvemus *Iamblichum* apud *Stob.* Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφὰ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut *Noster*, aut sicuti ipsemet cum *Strabone* et *Pausania* ἐν Βραγχίδαις. WESS. — *Philemon* in Συμμίκτοις apud *Porphyrium* l. c. ait: „quum apud *Herodotum* h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχῖσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum *Alexandro Cotyensi* τῆς Μιλησίων (sc. χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδας in foem. genere di-

cere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαραθών dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse." Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eumdem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχίδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpâ in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantâ si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrius* retulit, Alexandro Magno coaevum faceret. (vide *Villois.* Anecd. Graec. T. II. p. 157. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.) At ex ipsis verbis a Porphyrio prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabric.* in Bibl. Gr. IV. p. 379.) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte ἐς τοὺς Βραγχίδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat *in agro Milesiorum.* Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχίδαι in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant ἐς Βραγχίδας πέμπειν, (ut apud Nostrum I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse *locus*, ubi oraculum erat, Βραγχίδαι diceretur, nempe αἱ Βραγχίδαι, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem *Pompon. Mela* I. 17. *Oraculum Apollinis*, ait, *dictum olim Branchidae:* cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Διδύμοισι, et τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Βραγχίδῃσι nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem* IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eumdem *Strab.* XVII. 814. A. iunguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις, prorsus tamquam duorum *locorum* nomina. *S.*

14. ἀντιστασιώτης κατεστήκεε) Iure *Gronovius* ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. *Küsterus*, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec.* T. V. p. 407. Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, *Serinus* in *Stob.* Serm. XLV. p. 313. quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἕλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex mstus ostendit, hîc invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ νάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἕλκων explicantes. [Suidam vide in Κνάφος, et Ἐπὶ κνάφου.] Non addo, κναφηΐου, *in fullonis officinam*, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum *in fulloniam officinam* traxit? Nullus-ne ad caedem locus conmodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus* Act. Lips. MDCCXVI. p. 423. tum *T. Hemsterhusius* ad *Hesychii* Ἐπὶ κνάφων. Κνάφος, *carduus* sive *spina* est, qua fullones radere vestimenta solent: praeterea *tormenti* seu *carnificinae genus*, clavis aculeisque obpletum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὄργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, *Suidas* et *Timaeus*. [in Lexic. Plat. p. 160.] Pertinet huc *Platonis* X. de Rep. p. 762. ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, *super tribulis lacerantes*, ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui Dissertationes aliquot Ethicas conscripsit, inter Fragmenta *Pythagor.* vulgatas p. 714. Λυδοῖς τὰς κόρας πορνευθείσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμεν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam παιδισκέων mentionem narrationi suae quaedam de more Lydiaco interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a Sophista, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo Cheopa scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam *prosedam* πρήσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δή τι. *Corpore quaestum facientes*, πιπράσκουσαι τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, *Origeni* c. Cels. V. p. 260. ἐπὶ μισθῷ (χρημάτων *Xenoph.* Symp. p. 523, 7.) τὴν ὥραν ἀπεμπωλοῦσαι *Eusebio* Προπ. IV. p. 162. B. Commode dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν ἑαυταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit Clar. *Abresch*, Dil.

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur ἐν οἰκήματι ἐργάζ. coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐπ' οἰκήματος.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt *opificina*. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἑταίραν *suam nolunt* ὁρᾷν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πορνοβόσκῳ οὖσαν· et p. 731, 57. [*Demosth. Reisk.* T. II. p. 1354, 22.] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην *Herod.* II. 135. Secundum grammaticos et *Eustathium* ad Ἰλ. Ψ'. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] *Archilochus* istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit *Hemsterh.* ad *Hesych.* in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud *Demosth.* p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in *Alciphronis* Epistola, quam vulgavit *Abresch.* in Addend. ad *Aristaen.* p. 115. παιδισκεῖον dixit *Nicias, Athen.* X. p. 437. F. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In *Isaei* Or. V. p. 58, 13. [p. 134. Reisk. Vol. VII.] Euctemonis ἀπελευθέρα ἐναυκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, *meretriculas alebat conciliatrix*: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] Charisii liberta Nicarete ἑπτὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, *puellas* non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit *Heyne* in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti Lydorum morem apud Cyprios notavit *Iustin.* XVIII. 5. Conf. *Clearchum* apud *Athen.* libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 516. *l.* 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum *Larchero* (in Notis ad Herodot.) corrigendum sit. Caeterum apud *Nostrum* mox *l.* 13. ὁ Λυδῶν δῆμος non tam *populus Lydorum*, quam *plebs*, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (*l.* 8.) rectius *circumforanei homines*, quam *forenses*. cf. II. 141, 20. *S.*

16. καὶ δύο πλέθρα) *Gronovio* scribendum videtur καὶ δύο πλέθρα τὸ μῆκος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλέθρα de ambitu recte poni. Contra ea *Georg. Arnaldus* venit *Animadv.* c. 29. *plethri* mensuram *altitudini, longitudini,* et *latitudini* saepe admoveri conmonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De *stagno Gygaeo* Poëta Ἰλ. Β'. 865. et *Strabo*, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste *Coloën* postea cognominatum novimus. Referunt huc παρὰ Γύγαό τε σῆμα in *Nicandri Theriac.* vs. 633. Critici veteres, forsan male. WESS. — Nulla subest caussa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ εὖρος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait *Clearchus* apud Athen. lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet Lydiae partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a *Gyge* amasiae suae erectum Clearchus narrat, quodque *Nicander* etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte *Larcherus* monuit, nisi hoc ipsum de quo hîc *Herodotus* loquitur, et ex eo *Strabo* l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex *Chandleri* Itinerario idem *Larcherus* adnotavit. Conf. *Heyn.* ad Ἰλ. β'. 865. *S.*

CAP. XCIV. 2. τὰ θήλεα τέκνα καταπορνεύουσι) *Vitam meretriciam agant* erat in Latinis. Verius *Thomas*, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - - καταπορνεύει τὰ θήλεα τέκνα. *Numos* a Lydis repertos *Xenophanes* in *Pollucis* IX. 83. itidem prodidit. Adde *Eustathium* ad *Dionysium* vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ Ἄτυος) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45, 16. De *Mane* conf. *Dionys. Hal.* Ant. Rom. I. 27. *S.*]

Ibid. σιτοδείην ἰσχυρὴν) Herodoti σιτοδηίην (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφορίαν καρπῶν interpretatur *Dionysius Halicarn.* A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανείμαντας restituendum videtur, διανείμαντα Ἄτυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex *Herodoto*, tradente τὸν βασιλέα αὐτῶν (Atyn) δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι. Herodotea se *Dionysius* enarrare profitetur; e rerum Lydiacarum scriptore probabiliter, quae *Galei* suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄκεα δίζησθαι) Etsi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex msto elegi: non possum in animum inducere, placuisse *Nostro* continuam scriptionis et soni in δίζεσθαι et δίζησθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, Homeri et Ionum est. Habet

Eustathius in Odyss. p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] *δίζηται* ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. *δίζεται*. Consentiunt Grammatico tamen Codices *Ask.* et *Arch.* Graviter et vere *Democritus*, *διζημένοισι τἀγαθὰ μόλις παραγίνεται, τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζημένοισι*, ex *Stobaeo* in Poësi Philosoph. p. 176. WESS.

13. *τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων*) Corripitur *Noster* ab *Athenaeo* I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludorum haec inventa Atyis regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli Troiani tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res est: at ubi apud eum *tesserarum τῶν κύβων*, aut *κυβείας* aut *κυβεύειν* mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas Hyde* Histor. Aleae p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97. WESS.

15. *πλὴν πεσσῶν*) Nullum hic scriptoris *lusum* [cum *Gronov.*] agnosco. Πεσσοὺς et *πεσσὰ* usu terunt, non *πεσούς*. Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabimur? Negatur horum origo Lydis, quod ea Palamedi contribueretur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*, *Philostrati* hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius* antestatus est. Sint-ne vero *πεσσοὶ calculi* tantum, an *calculi tesserarii*, animose ante non multos annos disputaverunt *Io. Corn. de Pauw Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni Criticae* p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. *ἑωυτὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν*) Cl. *Reiskius προτάσσειν*. Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: Lydum, Atyis filium, uni parti a patre adsignatum, alteri Tyrrhenum ait, *Rom. Ant.* I. [c. 27.] p. 21. *Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα Λυδῷ μοίρας τὴν ἀμείνω τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἑτέραν, ἀπολαχοῦσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη.* Sic, puto, scribere voluit. Venerintne in Italiae oras, atque Etruscorum genti originem Lydi dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryckius Diss. de Prim. Ital. Colon.* [edita cum *Holstenii* Notis in Steph. Byz.] c. 6. et *Scipio Maffeius* Hist. Diplom. p. 228. atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. *Larcherus* commentatus est. *S.*

CAP. XCV. 6. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδοὺς) Vere dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condocefaciunt, aliam ac *Noster* trivit viam, faleturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐπ' ἔτεα εἴκοσι καὶ πεντακόσια) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr.* Bibl. Gr. T. II. p. 742 seq. laudavit) *Larcherus* studuit in Notis ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam hîc molitus est *G. Bruining* in Actis Societ. Traiect. T. II. p. 162 seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, Ctesiae mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum DXX annorum, quem hîc habent Herodotei libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. *quinque generationibus ante Nitocrin vixisse* ait, fuisse primam Assyriae reginam, Nini uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem *quadringentis annis auctum* fuisse; scripsisse *Herodotum* ἔτεα ΗΔΔ, id est εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, *annos CXX*; inde illos fecisse ἔτεα

|H| ΔΔ, id est, *annos* DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. *S.*

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Δηϊόκης) *Deiocem* non praeteriit *Polyaenus* Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum insistens. Quaerunt docti viri idem-ne fuerit ac Arphaxadus, cuius in *Iudithae* historia c. 1. memoria durat, an Phraortes potius, *Conringius*, *Montfauconius*, *Prideaux*: de qua lite *Schroeërus* *Orig. Assyr.* sect. IV. 5. etc. et *Leon. Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog.* p. 145. egregie. WESS.

13. ἰθύς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti viri, *Petri Fontein*, cui *Theophrasti* Characterum cultiorem editionem brevi debebimus. *Quum de iudice sermo sit, idem est ac,* ἰθεῖα ἐδίκαζε: *eadem ratione Homerus,* ἰθεῖα, *et,* ἐς μέσον ἀμφοτέροισι, μήδ' ἐπ' ἀρωγῇ, δικάζειν, *Iliad.* Ψ'. 574. *et* 580. *Si vero animadvertas, pro* ἰθὺς *Atticos hoc sensu dixisse* ἴσος, *vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud Solonis,* τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, *laudatum Plutarcho in eius Vit. pag.* 85. D. *Huc nimirum spectant, quae, paullo ante,* [*l.* 10.] *de eodem Deioce, habet,* ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δικαίῳ τὸ ἄδικον πολέμιόν ἐστι: *ex quibus tamen verbis vitium, quod illis inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifesto significet, hunc* δικαστὴν, *probe gnarum cives, ab iniustis iudicibus vexatos, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium conciperet; liquet, me quidem arbitro, legendum esse,* ὅτι τῇ ἀδικίῃ τὸ ἀδικεόμενον πολέμιόν ἐστι. *Neque aliter, in argumento fere pari, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoeniss. v.* 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, *vel potius* κοινὸν, ἀνθρώποις ἔφυ· Τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται Τοὔλασσον. *Quinimo, huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo verba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc,* τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοὔλασσον, *ipsum illud est Herodoti,* τῇ ἀδικίῃ τὸ ἀδικεόμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille in litteris ad me, sed quibus membranae auxilium negant. WESS. — Nec vero etiam membranae auxilio correctoris indigebant. *S.*

CAP. XCVII. 5. ἔνθαπερ πρότερον προκατίζων ἐδίκαζε) De iudicibus, sive illi reges seu privati fuerint, hoc sollemne. Supra c. 14. *Midas* ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν

τρηχατίζων ἐδίκαζε. et V. 26. Additur *dixisse Deiocem*, οὐ δικᾶν ἔτι, *se non ultra iudicaturum*: non aliud enim ac δικάσειν, quemadmodum doctissimi viri *Sylburgius* in *Grammat. Clenardi* p. 431. et *H. Stephanus* de *Dialect.* pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi *Eusebii* apud *Stobaeum Serm.* XLIII. pag. 310, καίτοι περ χρὴ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione *Gesnerus* καταδικάζειν corrigi iussit. Praeclare Glossae Sangermanenses: Δικᾶν, ἀντὶ δικάσειν. Ἡρόδοτος α. οὔ φησι δικᾶν ἔτι. WESS.

13. στήσωμεν ἡμέων αὐτῶν βασιλέα) Voculam ἕνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere *Herod.* p. 169, 32. [III. 25.] ἕνα σφέων αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δεῖ ἕνα γέ τινα ἡμέων βασιλέα γενέσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἕνα ἡμέων αὐτῶν βασιλέα. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέκληται) Demiror dilectissimis membranis haud auscultasse *Gronovium*, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex *Florent.* cui alias plures schedae consentient. Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis et *Ctesias*, Ἀγβάτανα, teste *Stephano Byz.* adpellarunt. Nunc quidem in illius *Persicis* ἔδωκε Κῦρος - - Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in *Stephani* Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in *Aeschyli Pers.* vs. 927. nam quae de *Agdabatis*, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. *Sam. Bochartus* tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit *Phaleg.* III. 14. Culte vero de Aristotelis obscurioribus libris *Themistius* πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασίλεια, *Or.* XXVI. pag. 319. D. WESS.

18. κολωνὸς ἐὸν) Videtur *Diodorus* II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis CL. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia CC. aequabat, teste *Dione Chrysostomo* Or. VI. p. 87. C. et illi tamen, ex *Nostri* finitione, *Ecbatanorum* magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum

est. Ἀθηνέων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰσὶ etc.) *Platoni*, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δέ τι βαρβαρικὸν ἔχων· πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσῷ. *Critiae* p. 116. Pertinent huc, quae *Auctor* de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. *Ed. Vulc.* WESS. — Omnino structurae genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit *Caylus* in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42. *S.*

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρέεσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit *B. Brissonius* de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatorem *Dionem Cassium* lib. XLII. 17. p. 315. *Ed. N.* καὶ γὰρ κατάσκοποι σφῶν καὶ κατήκοοι -- πολλοὶ περιενόστουν. Aliis sunt ὠτακουσταὶ, ut in libello *de Mundo*, cuius interpres *Apuleius* non sine quadam cultus elegantia: *Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi* [conf. Nostrum, I. 114, 7.] *quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat.* Ceterum scribi debebat, quod bene vidit *Reiskius*, καί οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε) Interpretatio *Vallae*, *Deioces - - solam Medicam subegit nationem, eique imperavit*, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. *Galeus* pro συνέστρεψε legi scribit in msto συνεστρέψατο, atque ita loqui solere *Herodotum*: obversabatur eruditissimo viro κατεστρέψατο, *subegit*, veterum nulli adeo frequentatum quam *Herodoto*; apud quem nuspiam invenietur συνεστρέψατο, usurpantem τὸ συστρέψαι noto significatu IX. 18. πάντῃ συστρέψαντες (mutari non debuerat) ἑωυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφέντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνέστρεψε notet *in unam contraxit*: *Deio-*

ces τό τε Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε, μοῦνον τε τούτου ἦρξε: (sic ista leviter refingenda suspicor;) *Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit.* Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπεχρῆτο (*Suidas* explicat, ἀρκεῖν ἡγεῖτο:) μούνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satelles, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque *iustitiae fruendae causa* (*Cicero* de Off. II. c. xii. init.) rex fuerat *constitutus, locatim dispersos cives suos* adegit ἓν πόλισμα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἧσσον ἐπιμέλεσθαι. *Herod.* p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.] Condidit itaque *Ecbatana.* His denarratis subiungit: Δηϊόκης μέν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνῴκισε, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, *Herodotus* lib. VII. c. 156. VALCK.

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἳ Νῖνον ἔχον) Qui ἔσχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. *Assyrios* laxiore significatione *Noster* usurpat, illis ipsos conprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii *Ninum*, Babylonem alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De *Nino* urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. *S.*

CAP. CIII. 4. ἐλόχισε κατὰ τέλεα) *Turmatim.* Adscripserat his *Scholiastes*: κατὰ τέλεα· τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνέδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo *Suidas.* [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorsum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

[8. ὅτε νὺξ ἡ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. *S.*]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθέων Μαδύης) In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura *Iustinus* II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μάδυος Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter *Strabo* I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. *S.*

CAP. CIV. [1-3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος - - - ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερέων εὐζώνῳ ὁδός.) Iusto maior videri possit iste numerus *triginta dierum;* quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori iungitur, intra *quinque dies* ab homine εὐζώνῳ permeari posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hîc non de ea parte *Maeotidis paludis* agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de ostio Maeotidis, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Caeterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas Scythae dein habitarunt, diurnum iter ab eodem *Nostro* ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. *S.*]

8. ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος) Eadem, sed distinctius, IV. 12. VII. 20. Cimmerii legerunt oras Ponti et per claustra Caucasea in Asiam inruperunt; Scythae, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque Caspias portas in Mediam, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege *Th. Sig. Baierum,* Conment. Acad. Petrop. lib. III. p. 318. WESS.

CAP. CV. 2. Ψαμμίτιχος) Ita hîc. At Ψαμμήτιχος lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. Scythicam expeditionem *Hieronymus* adtigit in Fabiolae Epitaphio: *Hanc gentem Herodotus refert sub Dario Medorum rege viginti annis Orientem tenuisse captivum, atque ab Aegyptiis et Aethiopibus annuum exegisse vectigal;* non sine erroribus, de quibus *Scaliger* in *Eusebii* Chron. p. 83. Τοπροσωτέρω [*l.* 4.] non ex genio *Herodoti,* uti visum *Gronovio,* sed e Grammaticorum vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσωτέρω III. 138. sicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, quae emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc conpluscula *Io. Wasse,* addita in *Dukeri* praefationem *Thucydidis.* WESS.

9. πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν etc.) *Pausanias* I. 14. primos omnium mortalium Assyrios Venerem Coelestem colere ingressos perhibet, ab illis Paphios in Cypro et Phoenices

in Palaestina religionem eius accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus *Mylitta*, quam ab Assyriis cultam ex *Nostri* I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? *Uraniam* istam Venerem Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II. 4. WESS.

15. *ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον*) Ita dederat, uti rei series et *Longinus* testantur. Scio animose *ὁ θεὸς* a *Gronovio* defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. *Θήλεια νοῦσος* quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. Ampl. *Bouherius* totum illi cap. 20. *Dissert. Herodot.* inpendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adtinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, *θήλειαν νοῦσον* convenire *contaminatis morbo turpium virorum*, ut *Horatius* alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, *Philonem Iud.*, *Dionem Chrysostomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Eusebium*, Scholiasten *Thucydidis*, quibus adiungi poterit Criticus ad *Hephaestionis Enchirid.* p. 41. circuitu *θηλείας νούσου* id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, *Longino* honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque *ἀμίμητον* fuisse visam, qua est sententia vir Amplissimus. Haud parum tamen metuo, ut *Noster* Scythis id inputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abstinet I. 135. usurus, uti opinor, si aperte loqui nollet: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinationem *Var. Lect.* III. 7. *Hippocratem* et *Nostrum* conparantis. Ille de iisdem Scythis de *Aër. Aq. et Loc.* p. 293. [sect. 106. et 109. ed. *Coray.*] *εὐνουχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως.* Caussam morbi incolas acceptam referre deo, [ait ibid. *Hippocr.*] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, *ἐνδύονται στολὴν γυναικείην, καταγνόντες ἑωυτέων ἀνανδρείην. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ἃ καὶ ἐκεῖναι.* Denique *νοῦσον* adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eamdem uterque rem signaverit. *Noster* νοῦσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali caussam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio *de Maribus inter Scythas morbo effeminatis*, quos ille cum *hermaphroditis Floridae* contulit, in Commentationib. Societ. Goetting. Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, compertum est nostra aetate, *morbum* illum, quem *muliebrem* commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae *Scytharum* olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie, par le Comte Jean Potocki*, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth, Reise in den Caucasus* etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θηλέην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali ε in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήλεα ἵππος, III. 86, 5. τὴν θήλεαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissonado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videtur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo hic agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρὰ δὲ Ἡροδότῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, „ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρογύνους ἢ κατεαγότας. *Tiberius* Rhetor, „de Figuris, cap. 35. *de Periphrasi*, inedito adhuc, brevi „edendo." *S.*

18. τοὺς καλέουσι Ἐναρέας οἱ Σκύθαι) Ampl. *Bouherius* ἐναγέας, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάριες, οἱ ὁπλῖται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque *G. Corinthum*, vetat mutationem. Amplius robur *Hippocrates* adderet, modo scripsisset, ut *Tollius* ad *Longinum* habet, καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάριες: verum ea *Mercurialis* est correctio speciosa: Ἀνανδριεῖς praeferunt veteres editi. Confer *P. Leopardum Emendat.* VII. 10. WESS. — In vulgatum h. l. Ἐναρέας, et in Ἐναρέες IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνΔριεῖς, quod apud *Hippocr.* (teste *Corayo* in Notis, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter *Wesselingius* iudicavit, (in Notis ad Glossas Herodoteas) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. *S.*

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ φόρων) *Reisk.* χωρὶς μὲν γὰρ, φόρον, et mox τὸν ἑκάστοισι: aut φόρου, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege *Davisii* adnotationes in *Ciceron.* I. 59. de Nat. Deor. WESS. — Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, *hoc quod quibusque imposuerant*, est idem illud *tributum, quod exigebant.* Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, φόρον, et τὸ ἑκάστοισι ἐπέβαλον, (nam sic cum ms. F. pro ἐπέβαλλον scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἔπρησσον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ φόρου, quam φόρων, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem *Reiskius* in *Notis editis* merito nullam fecit mentionem. *S.*

10. καὶ τήν τε Νῖνον εἷλον) *Hieronymus* in Chron. *Cyaxares Medus subvertit Ninum*: ad quae *Scaliger* N°. MCCCCLX. p. 85. *Fortasse in Graeco conceptum fuit*: Κυαξάρης ὁ Μῆδος τὴν Νῖνον αἱρεῖ, *capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit.* Quis ergo? Scribit *Noster* c. 178. Νίνου ἀναστάτου γενομένης, Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse: additur

c. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἑτέροισι λόγοισι δηλώσω,] *Assyriorum historiam*, λόγους Ἀσσυρίους, conposuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuriâ. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse conmentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι *etc.*) *H. Stephanus* [in Prolegom. de Herod. vocab. et loq. gen.] ὑπερθέμενος, quod c. 108., longe praefert; a cuius iudicio non dissideo. Ὑπερθέσθαι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερτίθετο, *cum Gyge conmunicabat*, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante Μανδάνην [*l.* 7.] induxi, obsecutus membranis. WESS.

11. οἰκίης μὲν ἐόντα ἀγαθῆς) οἰκηίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἰκία, *familia*, non potuit οἰκηίη dici; semper Ionice scribitur οἰκίη. *Herodot.* I. 90. ἐόντες οἰκίης οὐ φλαυροτέρης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin primum habebant despicatui*, ἅτε δὴ δημότην τὸ πρὶν ἐόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος. Eumdem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτεκα ἐοῦσαν) Revocavi quod *Aldus* eumque secuti expresserant, idque licitum in msstorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damascium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτοκα οὖσαν τὴν γαμετὴν συνεπῆγεν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτεκα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam in *T. Hemsterhusii* adnotationem ad *Thom. M.* voce Ἐπίτεξ. WESS.

17. σοὶ ἑωυτῷ περιπέσῃς) Dubium est, hoccine, an σὺ ἑωυτῷ περιπ. adsciscі debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. *Aeschin.* de Legat. Fals. p. 47. *Ed. Ald.* [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἐμαυτοῦ λόγοις περιπίπτω. *Io. Chrysostomus* T. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἑαυτῷ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. c. πανταχοῦ ἡ πλάνη ἑαυτῇ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in μηδαμῶς, quod viro Cl. [*l.* 15.] tantopere placuit. Ecquis enim mortalium, in ea schedarum discordia, Herodoteum illud esse praestabit? Μηδαμᾶ habet cap. 68. III. 65. atque aliàs, μηδαμῇ quoque. Mox [*l.* 18.] ἐς σεωυτοῦ servavi, non ignarus defendi veterum locis ἑωυτοῦ posse, patronumque habere in *Miscell. Observ.* T. III. p. 142. WESS. — Quod modo praecessit, ἄλλους ἑλόμενος, id commode *Wyttenb.* Select. p. 351. confert cum illo *Xenophontis*, Hellen. III. 1, 2. Κῦρον ἀντ' ἐκείνου ᾑρημένοι ἦσαν. *S.*

CAP. CIX. [2. ὥς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ) *Valla* ad verbum, *quum ei puer traditus esset ornatus ad necem*: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, *ornatus ad necem*; clarius *H. Stephanus* reddendum censuit, *quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem*: et in eamdem sententiam *Gronov. quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem*; quam versionem et *Wesseling* tenuit, et *Larcherus* his verbis suo idiomate reddidit. *on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fit mourir.* Quae interpretatio (ut iam olim *Aem. Portus* in Lex. ion. v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παρεδόθη ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur Harpago puerulus *eo cultu ornatus quo regios liberos mortis caussa* (id est *mortuos*, aut *iam iamque morituros*) *ornari moris erat.* conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq. et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodem *Porto*, intelligendum στολὴν, sive potius κόσμησιν, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 34, 2. ἐγεφύρουν - - τὴν μὲν - - τὴν δ' ἑτέραν, scil. γέφυραν. VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι, sc. στολὴν, id est

σκευὴν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευὴν) ἐσκευασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. ait τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἐσταλμένοι aut ἐσκευασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευὴν intelligitur. In *Aristoph.* Ran. 192. νεναυμάχηκε τὴν περὶ κρεῶν, sc. μάχην. Sic κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6. sonat *vincire mortis caussa, in vincula coniicere supplicio destinatum,* similiter etiam ἔδησε (σφέας) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέσιν) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέσιν, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum aliàs etiam subinde nomen ὁδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae *mittere, ducere,* aut *proficisci* significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis *praegnans* esse verbum κατέδησαν, intelligendumque κατέδησαν ἀπάξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὁδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem *Attica* inscripsit, p. 341. ed. sec. *S.*]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἤιε ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capitis ἤιε ἐς τὰ οἰκεῖα, ubi *Arch.* οἰκία. II. 129. εἶναι ἐν τοῖσι οἰκηίοισι τέκνον. III. 148. προῆγέ μιν ἐς τὰ οἰκήϊα. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex msstis redire debent. Vide *Gronov.* II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte *Gron.* οἰκίοισι ex ms. *Med.* restituit, cui et alii libri adsentiuntur. *S.*

[11. συγγενής ἐστιν) Adhaesit ν litera e superioribus edd. Rescriptum ἐστι velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. *Pa.* Conf. *Var. Lect.* ad Prooem. *l.* 4. *S.*]

CAP. CX. 3. νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. *Reiskius*, tandemque huc venisse, ut ἀνεπιτηδειοτάτας, *pascua maxime horrifica,* reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes θηριωδέστατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιτηδεώτα-

τα ex *Aldo* recipere et bubulci sollertiam intelligere. *Hesychius*, Ἐπιτηδείως· ἐπιμελῶς. Vide II. 133. WESS. — Quidni *pascua* intelligamus *ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.*

8. τὴν γὰρ κύνα καλέουσι Σπάκα Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. *Burtonus* et *Hadr. Relandus* invenerunt congruum. Confer huius *Diss.* de *Vet. Ling. Pers.* p. 245. et illius Λείψ. *Ling. Pers.* pag. 97. *Iustinus* I. 4. de caussa nominis *Spaco* lepidas admetitur fabellas, ex *Trogi* libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σασπείρων) Credo *Florentiae* non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex *Ask.* et *Valla* idem obtulerunt. Σαππείρων *Aldi* et *Editt.*, si littera detrahatur. Σάπειρας dabit, quos Colchis confines, memorant *Orpheus* Argon. vs. 753. et *Apollon. Rh.* II. 397. atque ex illis *Stephanus Byz.* In *Nostri* Musis modo Σαρπειροὶ III. 94. modo Σάπειρες IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορῶν - - διατέταγμαι ἐγώ.) Nimium tribuitur *Mediceo*. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? Apostolus Paullus, οὕτω ἦν διατεταγμένος, *Act. Ap.* XX. 13. Servus ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ *Luc. Evang.* XVII. 9. Haec sufficiunt. Alii in conposito amplius quam simplici esse adfirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. *S.*

CAP. CXI. 4. ἐπίτεξ ἐοῦσα πᾶσαν ἡμέρην prave explicatur *quae per totam diem parturierat*, pulcre monente Cl. *Abresch Diluc. Thucydid.* pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, *cuius partus in dies exspectabatur*: et aut sic, aut *de die in diem*, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδόκιμοι πᾶσάν εἰσι ἡμέρην, *quotidie* (sive, *in proximum quemque diem*) *exspectantur*: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, VII. 198, 3. *S.*

8. ὅτι οὐκ ἐωθὼς ὁ Ἅρπαγος μεταπέμψαιτο) Recte post pauca [*l.* 10.] hunc in modum *Gronovius*; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante *Gron.* μετεπέμψατε dabant;

idque priori loco (*l.* 8.) tenuit *Gron.* ubi cum plerisque msstis μεταπέμψαιτο primus *Wess.* edidit. Posteriori loco, (*l.* 10.) de quo in *Var. Lect.* oblitus eram monere, idem *Gronovius*, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπέμψαιτο primus edidit, idque tenuit *Wess.* ubi quidem (ut idem *Wess.* adnotavit) codd. *Ask. Arch.* et *Paris. duo* (nostri *Pb. Pc. Pd.* et cod. *F.*) in μετεπέμψατο cum vett. edd. consentiunt. *S.*

9. ἐξ ἀέλπτου ἰδοῦσα) *Appianus* Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ ἀέλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] *Sophocles* aliter Aiac. 727. ἐξ ἀέλπτων Αἴας μετανεγνώσθη. *Aeschylus* quoque Suppl. 362. *Hesychii* Ἐξ ἀελπτόης hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. *Alberti.* Legendum enim ἐξ ἀελπτίης, quo *Archilochus* apud *Heraclid. Pontic.* p. 412. *Ed. Galei* utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότεας τοὺς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt *Florentiae* hinc et c. 112. δεσπότεας, et retinuerunt τὸν δεσπότεα c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptores, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητέας vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρεω, Ἀρισταγόρεα: Καμβύσης, Καμβύσεω, Καμβύσεα, quod in Ἀστυάγης codex *Arch.* sollicite observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότας consentiunt libri omnes. *S.*

CAP. CXII. 10. εἰ δὴ πᾶσά γε ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ εἶναι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. *Sophocles Elect.* vs. 1527. *Plato* in *Phaedro* p. 243. D. πολλὴ ἀνάγκη in *Eutyphr.* p. 7. D. Itaque γὲ interpositum pluribus in msstis citra sententiae damnum resecatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ' ἀνάγκη, poëtas in primis, de quibus *Valcken.* in *Euripidis Phoeniss.* 1668. WESS. — Equidem, cur abiiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. *S.*

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα προβοσκῶν) Hinc in *Aem. Porti* aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et προβόσκημα, quod in *Philon. Iud. Legat.* p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in προκόσμημα vertendum docuit *Kühnius* ad *Diogen. Laërt. Praefat.* Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγοβοτικῶν vocabulum; sed metuo, ut ταῖς βουκολίαις bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. οἰκίας οἰκοδομέειν) Una mutata litera οἰκονομέειν refingit Cl. *Pauw*: neque enim eum, qui sibi δορυφόρους atque ὀφθαλμὸν eligebat, οἰκονόμους omisisse: habuisse praeterea Persarum reges μελεδωνοὺς τῶν οἰκίων III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν, et οἰκονομεῖν permisceri apud *Philon. Iud.* de *Fortitud.* p. 740. c. et in Paullina ad *Timoth.* priore c. 1, 4. et saepius aliàs. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

Aedificare casas, plostello adiungere mures,
ludere par inpar, - - -

monuit *Horatius* II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἐσφέρειν) Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφέρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula ἐσαγγελέος titulus, quique ad regem deferebat quae nunciabantur. Vide *Lucianum Deae Syr.* c. 25. *Heliodorum* X. p. 491. et *Gronov.* [Commode ad III. 77, 7. provocat *Gron.* Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitratu adiectam.] Βασιλέος ὀφθαλμὸν multa in luce posuit *Brissonius* Regn. Pers. I. 190. WESS. — Conf. Adnot. ad c. 100, 9. *S.*

14. περίεσπε) Nihil demuto. [Vide *Var. Lect.* ibique ubi iterum *Arch.* nominatur, *Ask.* corrige.] Voluit *Arch.* scriba περιεῖπε, ut supra c. 73. quo de *P. Leopardus Emend.* VII. 8. Bene etiam [*l.* 15.] habet μετείθη, ubi in *Arch.* insignis adparet aberratio, nec ab ea inmunis *Vindob.* cui in animo μετήχθη fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. ἀεικείῃ τοιῇδε περισπεῖν) Sic I. 73. et III. 160. ubi αἰκίῃ, uti hic, *Arch.* ex scholio, e quo et id descendit, quod in *Vindob.* Placere potest *Aldi* ἀεικίῃ, ut πρηυκηΐῃ I. 88. III. 36. in *Vindob.*; verum *Aldus* in isto vocabulo varius est. Statim [*l.* 9.] malui ἐγὼ δὲ ex *Arch.* quippe significantius. *Plutarchus in Praecept. Reip. ger.* p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν - - - οὐκ ἐμαυτῷ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι: ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν. WESS.

[15. ὧδέ τοι πάρειμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὅδε τοι scriptum reperiatur: quod gallice diceres, *me voici tel que je suis.* *S.*]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐσῄει) Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον: namque ita *Io. Stobaeus* et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, *T. Hemsterhusius* in *Lucian.* T. I. p. 26. et *Valken.* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 464. Satis vero demirari non queo *Gronovii* acumen, quo προσφέρεσθαι ἐδ. ἐς αὐτοὺς [*l.* 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamentis sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [I. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde deiecta vetus est lectio. Mox [*l.* 4.] cum *Reiskio* mallem ἐλευθεριωτέρη, *homine ingenuo magis quam servo dignior.* Atque ita *Portus* quoque. WESS.

9. ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα *etc.*) Optime *Gronovius* ex *Medic.* cui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud μουνόθεν! [*l.* 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae inprudentem in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, μουνωθέντα δὴ ex eo libro et *Arch.* sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, τε equidem, quam δὴ vel δὲ, mallem. *S.*

13. μουνόθεν τάδε) Nonnunquam dubites, serio-ne *Gronovius* de membranis loquatur Med. an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit μουνόθεν: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* non μουνωθέντα τάδε, verum, quia brevis est quaestio, μουνωθέντα δὴ αὐτὸν εἴρετο ὁ Ἀστυάγης, κόθεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τίς εἴη παραδούς; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in Excerpt. Peiresc. p. 245.] *ad supplicium.* Τὰς ἀνάγκας, *tormenta*, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster.* Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. *κατέβαινε ἐς λιτάς τε, καὶ συγγνώμην ἑωυτῷ κελεύων ἔχειν αὐτόν.*) Priusquam *κελεύει* *Schaef.* edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut *ἐκέλευεν* corrigendum censuerat, aut *κελεύειν* tenendum. „Recepto *κελεύων*, inquit, antecedens *τε καὶ* delendum, certe repudiandum.“ *λιτάς τε καὶ οἰμωγάς* coniectaverat *Reisk.* Immerito vero doctos viros offendit istud *κελεύων*, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum *καταβαίνω* ista notione constanter cum participio construitur, I. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, *καὶ κατέβαινε κελεύων.* *S.*]

CAP. CXVII. 6. *τέῳ δὴ μόρῳ τὸν παῖδα etc.*) *Aldinum* *τρόπῳ* praesidium habet V. 47. *Δοριεὺς μέν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε*, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, et statim [*l.* 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. *Reiskius*, quae peti ex *Miscell. Lips.* T. VII. p. 618. poterunt. WESS.

20. *ἢν μὴ τάδε ἐπιτελέα ποιήσῃ*) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iureiurando*, Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι - - εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου etc. et *Melissae* in Epistol. ad Cleareten inter *Pythagor. Fragm.* p. 749. *Galei*, *ἀρέσκειν τῷ αὐτᾶς ἀνδρὶ, ἐπιτελέας ποιεῦσαν τὰς ἐκείνω θελήσιας.* Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob.* Serm. LXXVII. p. 460. Πᾶς δὲ νόον ἔχων - - - δεδιέτω γονέων εὐχὰς ἢ κατάρας, εἰδὼς πλεύνεσι πλεονάκις ἐπιτελέας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [*l.* 23.] *καί ἑ εἶδον*, illi patronus foret *Homerus* Ἰλ. Τ'. 408. *καί ἑ φύλασσε*, i. e. *αὐτὸν*, et crebro aliâs, nisi in metu essem, ne inprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. *κρύπτων τόν οἱ ἐνείχεε χόλον*) An hic forte legerat *Eustath.* *πιέζων* - - - *χόλον*? alibi certe nuspiam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Ἰλ. ά. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, ait, τὸ, χόλον καταπέψαι, χόλον πέψαι φησίν. VALCK. — Advertit olim *H. Stephani* animum *ἐνείχεε*, neque inmerito: maluit *ἐνεῖχε*, ut VI. 119. [*Steph.* in Proleg. de Herod. voc. et loq. gen. p. 2.] cui et ego primas darem, si per *Codd.* liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκεε, κεχωρήκεε, ἐγεγόνεε etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. *Hortus Adonid.* in ἐτετύφειν: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ ει δίφθογγον ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς εε διαλύουσι. WESS. — Si proba est scriptura ἐνείχεε, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνεχέω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχέω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et σινέομαι pro σίνομαι, aliaque talia. *S.*

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην) *Arch.* ἐλαφρῶς scholion est. *Dio Cass.* XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο. Quod post pauca [*l.* 13.] ex *Med.* inculcatum est πάρισθί μοι, non antecellit pristino. Reliqui tamen. WESS. — Mihi hoc praestare videbatur alteri. *S.*

CAP. CXIX. 12. εὔτυκτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἑτοῖμα) Opinor in his ἑτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἑτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὔτυκτα. *Suidam* audiamus. Εὔτυκτα παρὰ Ἡροδότῳ, ἀντὶ τοῦ ῥᾴδια, ἕτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. Quae ille mutua sumsit ex *Nostri* Scholiaste. *Hesychius* praeterea Εὐτύκισον, εὔτυκτον ἔχε, ἑτοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἑτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat Codex *Arch.* suspectum vocabulum exilio damnans. WESS. — Potuit scriba codicis *Arch.* (nam sic etiam in nostra *Var. Lect.* scriptum oportuit, ubi nescio quo casu *Pass.* irrepsit) vocab. ἑτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: *in promtu*, *in parato habuit.* Neque copia sermonis offendere nos in *Herodoto* debet: similiter c. 123, 11. ait, κατειργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἐόντος ἑτοίμου. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in *Var. Lect.* ad c. 10, 2. Conf. *Bast* ad *Gregor.* Dial. p. 21. *S.*

Ibid. ἐπεί τε iustum est. *Gronovium* vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad *Porti* Lexic. ion. provocavit:] et *Eustath.* in Homer. p. 1158, 39. WESS. — Quem locum ex *Eustathio* citat vir doctus, (qui est ex

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro εἶτα et ἔπειτα, quae *deinde* sonant, ionice εἶτεν et ἔπειτεν dici: at ἐπεί τε, quod huius loci est, per pleonasmum τε particulae, idem quod ἐπεὶ, *postquam*, valet. Vide *Gregor*. Dial. ion. §. 26. ibique *Koenium*. *S.*

15. τράπεζαι ἐπιπλέαι) Bene mssti; sicuti et μηλείων κρεῶν. Solet certe *Hippocrates*, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit *Foësii Oeconomia*. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex *Herodoto* locum dedit *Theophilus* ad *Autolyc*. lib. III. p. 282. *Ed. Wolf.* a *Fello* prudenter redintegratus. WESS.

[24. προστάντες) Vide ad c. 86, 17. notata. *S.*]

29. καὶ ἀρεστὸν εἶναι πᾶν etc.) Quod adsentator apud Comicum, [*Terent*. Eun. II. 2, 20.] *Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque*, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἠλλοιώθη τῇ θέᾳ, πᾶν εἰρηκὼς ἀρεστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, *Nostri* vestigia premens, *Choricius* Or. in *Procop. Gazaeum* c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν) Non erit ex *Rem.* incongruum ἔχειν, neque destricte necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum ἐς τοὺς Ἀργείους φέρον et ἐς αὐτοὺς ἔχον permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo conmodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, διατάξας εἶχε, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. *S.*

17. καὶ τά γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα) *Quae annexa sunt somniis* in Latinis *Gronovii*, non bene capio. Tu mecum ipsa *insomnia* intellige ex scriptoris adsuetudine. De frugibus ciboque, καρπῶν ἐχόμενα I. 193. σιτίων ἐχόμενα III. 25. tum τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου V. 49. et, quod notabilius, καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — Τὰ τούτων ἐχόμενα proprie sonat id quod latine dicimus *et his finitima*, id est, *et his similia*, *quae de hoc sunt genere*. *S.*

[18. τελέως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται) Ἔρχεται nunc idem fere valet ac ἐξέρχεται, quo verbo in simillimo argumento utitur *Noster* VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. ἐξήκειν. Eadem notione ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον ait infra,

l. 34. Similiter *l.* 16. παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε, ubi παρὰ (ut saepe apud *Nostrum*) idem ac πρὸς vel ἐς valet. *S.*]

27. ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιϊοῦσα) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. *Herod.* II. 120. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιληΐη ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem περιελθεῖν, περιχωρέειν, περιϊέναι, περιήκειν, *Herod.* I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. *Xenophonti* K. Π. IV. p. 67, 5. *Luciano* T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime *Valckenarius.* Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat *Reiskius*, περιέουσα ex ἔω, pro quo εἶμι deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit *Geinozius* Conment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. *Ed. Paris.* WESS.

[30. σέο δ' ἐνεστεῶτος βασιλῆος) Possis cum *Valcken.* ad III. 66, 13. ἐνεστεῶτος intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter ἐνεστεὼς idem ac καθεστηκὼς vel ὢν valere potest. Nempe quemadmodum ἐνιστάμενος est *incipiens, instans*: sic κατεστεὼς (in praet. temp.) significabit *qui iam adest, qui iam nunc est, qui est. S.*]

35. ἐς φλαῦρον) Hoc, an φαῦλον ex *Med.* et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam *Herodotus* prius videtur maluisse. Certe *Gronovius* in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. Specta I. 99. VII. 8, 1. φαυλοτέρους dabit inferius c. 126. etc. WESS. — Ionibus magis proprium vocab. φλαῦρος. Monuit etiam *Erotian.* in Gloss. Hippocr. *S.*

CAP. CXXI. [1. σὲ γὰρ ἐγὼ etc.) Conf. Adn. ad I. 24, 17. *S.*]

CAP. CXXII. 6. ὁ δέ σφι ἔλεγε, φὰς etc.) Videtur *Laurentius* invenisse [ut est in nostris codd. *Pb.* et *Pd.*] σφέας πρότου μὲν, quorsum et *Arch. Vind.* quodammodo ducunt. Latina *Vallae* haec erant, *Hic se vero ait eos antea non novisse:* sed minime bona. Cyrus interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, se *id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse.* Ἔλεγε φὰς convenit Herodoteis ἔφη λέγων, V. 36. et 49. vel ἔφησε λέγων, quod in *Arch.* I. 114. atque in *Edd.* VI. 137. WESS.

11. ἤϊε τε ταύτην αἰνέων διὰ παντὸς) ἤϊε hic videtur minus commodum: εἴη repertum in duobus Codd. teste *Galeo*:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνέων διαπαντός, ἥν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες: paulo post, πάντα δὴ, inquit, ἦν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hîc ἥϊε non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius videtur, quam ἦε esse corrigendum; qua verbi forma, pro communi ἦν, alibi etiam utitur *Noster*. Solennis vero eidem periphrasis eiusmodi, εἰμὶ cum participio. Sic praeter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἦν γινόμενα, pro ἐγίνοντο, I. 146 extr. ἔστι ἐοῦσα σοφὴ, III. 108, 5. et similia. Quod continuo adiicitur, ἦν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ, id latine fere reddidi ut praeivit *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντὸς vel ἀεί. *S.*

CAP. CXXIII. 5. Κῦρον δὲ ὁρέων ἐπιτρεφόμενον) *Valla* verterat, *sed Cyrum cernens adultum.* Dubito an bene. Cl. *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum τὴν βασίλειαν aut ἀρχὴν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, *cernens* Persarum *illi traditum imperium.* Cui coniecturae verba ἑωυτοῦ ἐόντος ἰδιώτεω robur quoddam [sed illud quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam msstorum consensionem, *increscentem, adaugescentem,* reddere malo. WESS. — Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum *Wyttenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρὸν, *in spem vindictae* servatum ac *succrescentem. S.*

8. ἐόντος τοῦ Ἀστυάγεος πικροῦ) Stabilius omne imperium, benivolentiâ quod paratur, quam vi et crudelitate. διὰ τὴν πικρότητα suum Astyages, quemadmodum c. 130, perdidit. Neque hoc admonere Syracusanos suos neglexit senex *Nicolaus* in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in Excerptis T. II. p. 553. Mox Cl. *Reiskius,* καὶ ἐόντος παντὸς ἑτοίμου aut ἐόντων ἑτοίμων, scilicet *Medorum proceribus*, multo fore suavius et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὸν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγὸς, λαγοῦ, docente *Athenaeo* IX. p. 400. et, cum secuto, *Eustath.* in *Homer.* p. 1534, 14. Et tamen in Musis id persaepe negli-

gitur, nulla *Herodoti*, sed scribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique instaurandum decrevit, *de Dialect.* p. 148. Parebo doctori, et vetustis membranis. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτείλας ansam *Gronovio* novae explicationis novique verbi [ἀποτέλλω] fingendi praebuit. Cl. *Abresch Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτείλας vertit *nec quidquam ultra voce mandans*, quasi ἀποτείλας positum sit loco ἀποστείλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. *Pa.*] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbitro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a *Gronovio*] auferret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτῖλαι. *Medic.* περιτεῖλαι, simili atque hîc errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, quibus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. Harpagus leporis artificiose tractati ventrem scidit, *nihilque pilorum vellens,* prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. Adi et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ει ponere librarios. *S.*

CAP. CXXIV. 5. Ὦ παῖ Καμβύσεω, σὲ γὰρ θεοὶ etc.) Venit Cl. *Reiskio* in opinionem, post Καμβύσεω aliquid excidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὖν *certe*, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. *S.*

16. Στρατηγὸς ἀντία σευ) Adest patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* et *Arch.* ἀντῆσαι *Homer.* Ἰλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior structura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάνυ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἡ τοῦ ἀντᾶν αὕτη σύνταξις ἡ μετὰ γενικῆς scribit *Eustathius*. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex msstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ὧλλοι πάντες ἀρτέαται Πέρσαι) Herodoteum hoc est. Enumerat *Persicae gentis nationes* sive *tribus*, et *omnes* ait *ex Persis pendere*, *Pasargadas*, *Maraphios* etc. [Dicamus potius: Enumerat *Persicae gentis*

nationes sive *tribus omnes*; ac primum quidem *ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios* et *Maspios; a quibus reliquos Persas omnes* ait *pendere.*] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum: ἀρτέαται Ionum est, Graecorum aliis ἤρτηνται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἤρτητο ὁ ναυτικὸς στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὦν πάντα ἐς σε νῦν τείνει, καὶ ἔκ σεο ἄρτηται, sic mssti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit *Stephanus* [*Byz.*] in Ἀρτεάται et Μάσπιοι: *Arteatas*, γένος Περσικὸν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? *Herodotus* crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀρτεάτας nusquam, Ἀρταίους quidem VII. 61. qua re *Stephani* culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas *Geinozius Conment. Acad. Inscript.* T. XVIII. p. 119. Μαράφιοι et Μάσπιοι *Stephano* restituti a *Berkelio* sunt, leviter in paucis lapso. Critici in Ἰλ. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαιθος καὶ Μοῤῥαφίων· ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῤῥαφίων γένος ἐν Πέρσαις ex *Porphyrio*: corrigit priore parte Μοῤῥάφιος *Barnesius*. Melius multo *Eustathius* p. 400, 32. [p. 303, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιος et Μαραφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ φρήτρη) Miror tam late propagari *Aldi* errorem, [φήτρη] si tamen error sit, potuisse. *Hesychius* Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc φατριακαὶ ψηφοφορίαι in *Dionysii Halicarnassei* IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. *Reiskius* Miscell. Lips. T. VIII. p. 300. Malui membranas sequi, et de φρήτρης voce quae conduxit *Eustath.* in Ἰλ. β'. p. 239, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et *Stephani* in nationum Persicarum titulis aberrationes. De *Achaemenidis* et vocis origine *Th. Hyde* Histor. Relig. Persar. p. 416. Γερμάνιοι non alii censentur ac Καρμάνιοι, sicuti *Stephanus* scribit. Tribuit Γερμανοῖς *Sextus Philosoph.* III. Hypotyp. p. 178. ἀῤῥενομιξίας, quos cum his conponit *Io. Alb. Fabricius*, nescio an recte. Id paullo inprudentius, quod *Germanos* nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat *Ph. Cluverius*

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus repertis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognationem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica, haud exigua ex parte, intercedere videtur. *S.*

CAP. CXXVI. 10. ὡς δεξόμενος) Sequor *Gronovium.* [Vide *Var. Lect.*] Sic Amyntas, instructâ laute coenâ, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δείπνου γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δεκόμενοι ἔχεσκον πόνον. Mox Cl. *Reiskius* [in Notis msstis, non in editis] ὡς ἐπιπλειοτάτοισι *uberrimis* refingit, quem non sequor. WESS.

20. βουλομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι) Rarum hoc structurae specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] *Portus* auxilio advocavit *Homeri* Ἰλ. κ'. 57. κείνου γάρ κε μάλιστα πιθοίατο, foretque validum profecto, modo illi scripturae concordia constaret. Ut ut est, hîc [et quidem ter deinceps, namque iterum *l.* 22. iterumque *l.* 24.] schedarum constantissima consensio est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio ὑπὸ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl. *Abresch* Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio *Plato* III. Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι, καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile *Xenophontis* IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐσίγησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS. — At haec duo quidem ex *Plat.* et *Xenoph.* adlata exempla ad id, de quo hîc agitur, nihil faciunt. In his enim genitivi, ἄλλων λεγόντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt *genitivi* participiorum *absoluti* ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios scriptores vix reperias hanc constructionem, *Herodotus* certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. l. in scripturam ἐμέο libri omnes consentiunt, rursus eodem consensu V. 33, 20. ἐμέο πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21. quinque probatissimi libri πειθώμεθα αὐτοῦ, pro olim vulgato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τούτων πείθεσθαι, non τούτοισι: eademque scriptura haud dubie in aliis etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, reperietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit

scriptura. κείνου - - πιθοίατο: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud *Nostrum*, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl.* Electr. 410. ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit. πείθεσθαι γάρ εἴθισμαι σέθεν, Iphig. in Aul. 731. nisi cum *Marklando* ibi εἴθισμ' ἐκ σέθεν legas, aut εἴθισμαι 'κ σέθεν cum *Porsono.* Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione Marklandiana Iphigeniae careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Porsonum* etiam iudicasse. *S.*

28. ὡς ὧν ἐχόντων ὧδε) Recurrit ὡς οὕτω ἐχόντων VIII. 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὧδε ἐχόντων: [?] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. WESS.

CAP. CXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μῆδοι - - - Πέρσῃσι συνέμιξγον) Συνέσμιγον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* Florentiae VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] Cyaxarem Cyro filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse Μηδίαν τὴν πᾶσαν, sive totum Mediae regnum; socero proinde sine bellorum tumultu Cyrus in Medorum principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de Larissa ad Tigrim urbe tradit, obsessores Persas, cum Medorum imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse Mespila, in quod regis Medorum coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus. Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicunque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμίγω pro μίσγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 53. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγω per prosthesin literae σ olim etiam σμίγω in usu fuit, sicut σμικρὸς pro μικρός. *S.*

CAP. CXXIX. 4 *seqq.* καὶ εἴρετό μιν - - - - ὅ τι εἴη *etc.*) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sincerae lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον, τῷ μιν ἐκεῖνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθοίνησε, εἴ τι ἥσθείη τῇ ἐξ ἐκείνου δουλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιληΐης. *Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illinc orta servitute regni loco.* Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑωυτοῦ ποιέεται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἴη degenerasse, εἴ τι ἥσθείη, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης εἴρετό μιν, εἰ ἥσθείη τι τῇ θοίνῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἐθοίνησε, pro εὐώχησε vel ἔδαισε. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισε. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, *Reiskii* opinio quoque est: videri *Herodotum* scripsisse: „*Interrogabat Harpagus Astyagem adiurans per illas* „*dapes*, πρὸς τοῦ δείπνου, *quas ipsi olim devorandas proposuerat*, „sui filii carnes, ἐθοίνισε, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἴη ἡ ἐκείνου etc. „*crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aeque gra-* „*tam esse, quam si regnum ipsum accepisset.*" Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probo; nec paria facio. Refert *Noster* VI. 67. Leutychiden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάρητον, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν: *qualis esset ea praefectura post regnum?* Idem Leutychidae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato ὅτι] ὅ, τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de *servili conditione*, aeque ac ille iniurius, interrogat, *qualis illa prae regno videatur?* Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμαλγής, praesertim abs administri ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτεα πέντε καὶ τριήκοντα) Literae Ε et Θ quia facillime potuerunt inter se commutari, pro Ε', sive πέντε, corrigendum arbitror Θ', id est ἐννέα. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128, παρὲξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἦρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἦρξαν ἔτεα δυῶν δέοντα τριήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὲξ ἢ ὅσον, similiumve, Herodoteus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφι ἱροὶ ἀποδεδέχαται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῷ οὔρῳ νιψάμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen *Halys* Medorum Lydorumque imperii fuit limes, *Herod.* I. 72. Distinguit *Herod.* τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: *Asia maritima* est ἡ κάτω Ἀσία. Quod *Dion Chrysost.* pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore *Isocrates* p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἅλυος χώρας ἁπάσης ἐκράτησε. Croeso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἦρξε, *Herod.* I. 130. Assyrii secundum *Herod.* (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defecerunt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρξαι τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

ṡus sibi subiecit; deinceps κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt . . . . 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἅλυος ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἑωυτῷ, *Herod.* I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτεα, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν. . . . . 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt . . . . 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . 100.

Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, *Herodotus* [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτεα, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἕξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτεα, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀνὴρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebet et vetus. VALCK.

4. ἔτεα τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto ṡilentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: *Herm. Conringio* anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis XXVIII. Scytharum dominationis, in numerum CLVI. Cum vero Deioces regnavit annos LIII., Phraortes XXII., Cyaxares XL., Astyages XXXV., qui anni collecti tantum sunt CL., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασίλευ-

rei. Advers. Chronol. cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim Nostri inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. Harduinus annis XXVIII., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, Chronol. V. Test. p. 549., adplaudente Schroeëro Histor. Assyr. sect. IV. pag. 247. Id vero vetat Herodotus et temeritatis damnat, illos XXVIII. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. Vignolius, cui ista displicuit violentia, ut CLVI. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter VI. annis, in Chronolog. lib. IV. 5. p. 237. Praeses Bouherius, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἄρξας ἔτεα ὄκτω τε καὶ εἴκοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτεα δύο τε καὶ εἴκοσι: Dissert. Herodot. c. 4. Tot turbas atque aestus cierunt anni sex Conringiani ἀβασίλευτοι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. Rev. Kalinsky, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis CXXVIII., inclusis XXVIII. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deioci aufert annos XXII., residuos XXXI. annis Phraortis XXII., Cyaxaris XL., et Astyagis XXXV., quo anni CXXVIII. consummentur, adgregat: Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod Nostri dictio παρὲξ ἢ ὅσον exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exempla dedit Valckenarius, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis Conringiana explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla adsensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris Herodoteis tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (c. 106, 1. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor eà, quae hîc traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi caussa, in annis regni Phraortis (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hîc ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam Deiocem regem nominassent. *S.*]

8. κατεστράφθησαν) Optime *Medic.* Amant Iones veteresque Attici asperiores has formas. Vide *Eustath.* in Iliad. p. 519, 41. [pag. 593, 26 seqq. ed. Bas.] WESS. — Vide Nostrum II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad Eurip. Phoeniss. vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. *S.*

[13 *seq.* Post τούτων, rursusque post ἀδικίης, levi inciso commode distinguetur oratio. *S.*]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς) *Thom. Hyde* Histor. Relig. Persar. pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* Regn. Pers. II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

4. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκέειν laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. WESS. — Vide *Var. Lect.* *S.*

Ibid. ἀνθρωποφυέας *Valla* verterat *ex hominibus ortos*: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleii* opinio [ex illius Notis in *Aeschyli* Pers.] *humanae formae esse*, quales Herodoto ἀνθρωποειδέες θεοὶ II. 142. At Persae, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transscriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton Divin. Legat. Mosis* II. *sect.* 1. p. 95. WESS.

8. *Δία καλέοντες*) *Hesychius* Δίαν legisse videtur, *Δίαν μεγάλην ἢ ἔνδοξον· τὸν οὐρανὸν Πέρσαι*: quorum ultima huc pertinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari Grammaticum, *Dissert.* de *Veter. Ling. Persar.* pag. 175. qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae autem *Gronovius* in *Io. Clericum* asperius iecit, ab hoc repulsa sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.

12 *seq.* Μύλιττα· Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίττα) Eruditissimi viri, *Scaliger, Seldenus, Bochartus, Vitringa, Millius*, has voces copiose, etsi eamdem viam non ingressi semper, illustrarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλητα, et quae ibi amicus meus singularis *Io. Alberti*. Quod adnectitur, [*l.* 13.] Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam plurimis visum fuit: *Solem* enim Persis esse *Mithram*, non *Venerem*. Unum nominabo *Ph. a Turre, Monument. Vet. Antii* p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot veterum testimoniis et monumentis expressus; Herodoti vero aut Cyri potius aetate, an eo titulo *Sol* cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Frereti* Conment. Inscript. T. XVI. p. 270. Equidem *Mithram* illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Adsentitur *Ambrosius* lib. II. contra Symmachum p. 840. *Coelestem Afri, Mithram Persae, plerique Venerem colunt, pro diversitate nominis, non pro numinis varietate*: quae *Mitram* Venerem eandem in Persarum superstitione testantur. Praeterea Persarum prisco sermone *mihr, mihir*, amor indicatur, fatente *Th. Hyde*, Hist. Rel. Pers. c. 4. pag. 107. Hinc Μίτραν, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius: differunt scriptura Μίτρα, et Μίθρας, quod *Gronovius* vere monuit: discrepant quoque genere; hic Sol, illa Venus. Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fuerit theologia ac Luna, Μίτραν utique Persae habere aeque ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris Mithriacis initiabantur, uti ex inscriptis lapidibus apud *Anton. van Dale, Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et *Ph. a Turre, Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum mysteria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi abunde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura *Freretus* et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema Intell.* p. 327. pro Herodoto. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ στέμμασι) Scripserat, opinor, οὐ πέμμασι. Nam, ut ait *Herodotus*, [*l.* 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἐστεφανωμένος τὸν τιάραν μυρσίνῃ μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis *Strabo* XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, - - - παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον. Verba *Strabonis*, et *Xenophontis* ex K. Π. III. p. 48, 33. repetita *Brissonius* attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πέμμασι, οὐκὶ οὐλῆσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐποιέετο θεῶν οὐδενὶ, οὔτε πέμματα ἐπέσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν. VALCK.

[*Ibid.* θύειν θέλει) Quis θέλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud *Nostrum* verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τὶς subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. *S.*]

7. τὸν τιάραν) Optime *Medic.* hactenus: τιήρην scripserat *Herodotus.* [Conf. VIII. 120, 5.] *Xenophon*, *Strabo*, *Lucianus* et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In *Aeschyli* Persis βασιλείου τιάρα mentio vs. 663. *Philostratus* Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρα ἐπισοβεῖν, ἧς, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ - - - ἐπισοβῶν οὗ, οἷα λιβάδες etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Paullo supra [*l.* 5.] τῷ δὲ ὡς ἑκάστῳ, *cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit*, corrigit atque explicat *Reiskius*. Quod vero statim subditur [*l.* 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται - - - καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum *Marci* XVI. 7. εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι - - - αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μούνῳ αἰρέεσθαι ἀγαθά. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare *Philo Iud.* de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 *seq.* ἐπεὰν δὲ διαμυστίλας - - - ἑψήσῃ τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit *Brissonius* pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte

proderit coniectura legentis: ἐπεὰν δὲ ἁλὶ, (ἁλὸς alibi meminit:) μιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήϊον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην, - - - ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα τὰ κρέα: *postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit.* ὑποπάσας adfirmatur a *Gronovio.* Γάλα ἐπιπάσσοντες Herodoteum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes ἁλσὶ διαπάττειν dixit *Comicus* apud *Athen.* IX. pag. 399. F. *Menander* in Ἐπιτρέπουσιν· Ἐπέπασ᾽ ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας. *Homereum* μιστύλλειν, a μίω formatum, notat, *in minuta concidere.* VALCK.

Ibid. διαμιστύλας - - - ἑψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμυστίλας ex schedis *Ask.* non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari *Ezech. Spanhem.* et *Tib. Hemsterh.* ad Comici *Plut.* vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἑψήσῃ τὰ κρέα, *carnes elixarit?* An sine foco accenso? *Valckenarii* coniectura supra deposita est. Ante quem *de la Barre, V. Cl.* T. V. *Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst.* pag. 270. non dissimili de caussa aut ἕψῃ ex ἕπω maluit, et, *ubi carnes curaverit,* explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπεὰν ψήσῃ, *ubi carnes ossibus detraxerit.* Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat *Herodotus,* sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythis, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμοὺς καὶ νηοὺς οὐ νομίζουσι ποιεῖν: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας, - - - τράπεται πρὸς ἕψησιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nullum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα *Reiskius* quoque, me non invito. WESS. — *Reiskium,* ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut *Valckenar.* Scilicet (quod in *Var. Lect.* me praeterierat) in ed. *Wess.* et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in msstis. Primus *Reizius,* a *Valck.* et *Reisk.* monitus, interseruit τὰ articulum, quem tenui. *S.*

15. παρεστεὼς ἐπαίδει θεογονίην) Vellicat haec *Th. Hyde* Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria *Herodotum*. Supra dixisse, Persas existimare, *deos ex hominibus genitos non esse*, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. *Theogonia* Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisse. Cogita de Gnosticorum *Aeonibus* et *emanationibus*, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge *Hecataei* testimonium in *Diogenis* Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἁλέσι) Nihil hoc verius; et vidit *Gronovius*, sed serius. Hoc significat, *Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis.* Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἁλὴς toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a *Porto* signatis, ut maxime mirum accidat, tam turpiter se dedisse librarios. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes *Geinozii* et *Reiskii*, sed cui bono? Verum praestant mssti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων) Vide supra cap. 8. *Athenaeus* σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in msto, *Mureto* monitore, recte τῶν πρηγμάτων. Apud eumdem ὁ στεγέαρχος male opinor. Melius *Pollux* X. 20. WESS.

15. τῶν πρηγμάτων) αὐτῶν πρήγματα legisse videtur *Athen.* IV. p. 144. B. tum στεγέαρχος pro στέγαρχος: et εἰ δὲ μὴ, μετιεῖσι. Sed τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων similiter memorat *Herod.* I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad *Athen.* T. II. pag. 475. *S.*

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυγχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, ἐντυγχάνοντες,] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedivit *B. Brissonius*, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest *Zenobius*, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in *Dionis Chrysost.* Or. VII. in adnotationibus *Morelli* p. 28. WESS. — Ἐντυγχάνοντας malit *Benedictus*, vir doctus, in

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγνοίη regatur. Sed, ut omittam librorum omnium in terminatione vulgata consensum, familiaris *Nostro* est nominativus participii absolute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, εἰ ὁμοῖοί εἰσι. *S.*

[18. προέβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεῦον) Video me non ex auctoris mente verba ista in *Lat. versione* reddidisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto articulo, necessario ad *Persas* referri, non ad *alium atque alium populum*. Rectius igitur *H. Steph.* in ora suae editionis: *Late enim progrediebatur* i l l a g e n s *imperans et praefecturas obtinens. S.*]

CAP. CXXXV. 2. Μηδικὴν ἐσθῆτα) Dictum de ea ad *Diodori* II. 6. Habet *Brissonius loricam Aegyptiam* et *stolam Medicam* illustrantia conplura, a quibus abstineo. WESS.

6. Παισὶ μίσγονται) Aegre *Plutarchus* fert *de Malign. Herod.* p. 857. B. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicionibus, testes eius rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula inmunes, *Sextus Philosophus* significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen *Ammiani* Persae *puerilium stuprorum expertes* erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti *Valesius* adscripsit, *Curtius* X. 3. WESS. — *Herodoti* testimonio usus est *Athenaeus*, lib. XIII. c. 79. *S.*

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγέαται ἰσχυρὸν εἶναι) Vere Persae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum censuerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba *Musonii* in *Stob.* Serm. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτεκνίας praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus *Heineccius ad L. Iuliam et Pap.* lib. I. c. 2. doctissime. Cl. *Reiskius* coniectabat, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγέαται, *talem autem*, qui multos liberos procreat, *existimant robustum esse*: aut τὸ πολλοὺς - - ἰσχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse *Herodotus* h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae · qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. *S.*

5. *ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι*) *Plato* haec paullo diversius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regiorum liberorum educatione. *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut *ἀληθεύεσθαι* *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. WESS. — Ad *πενταέτεος* intelligo *παιδός*. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. *S.*

10. *μηδεμίην ἄσην*) Fui in dubio, revocarem *ἀηδῆ*, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἄσην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat *βλάβην ἀηδῆ*. In *Clementis Alex.* Paedag. III. 9. pro *διὰ τὴν ἄσην*, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, *διὰ τὴν ἀηδίαν* dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἄση Ἀττικῶς, ἀηδία Ἑλληνικῶς, ubi plura Cl. *Io. Piersonus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Democritum* *κακοδοξίην κακὴν* in *Stob.* Serm. XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei* Observ. ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. WESS. — *τρεφόμενος*, scil. *παρὰ τῇσι γυναιξὶ*, *dum apud mulieres educatur.* *S.*

CAP. CXXXVII. 10. *ἤτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα*) Hausit hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις ὃ μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἐὰν δέ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἴονται. Eadem patris eius suspicio, *qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset*, apud eumdem *Valerium* V. 9, 4. WESS. — Ὑποβολιμαῖα et *μοιχίδια* metonymice dixit, pro *ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα*. *S.*

CAP. CXXXVIII. 4. *μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ*) *Is. Vossius* adleverat codici suo *ἀναγκαῖον*, quo non indigemus. Ἀναγκαίην usus et Herodoti sermo tuetur II. 182. IV. 180. De *aere alieno* et *mendaciorum* hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba exscripsit *B. Brissonius* R. Pers. II. 94. WESS.

10. *πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρης*) *Sylburgius* ad *Brisson.* R. Pers. II. 180. *πολλὸν* proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione. Reiskius οἱ πολλοί. Ruhnkenius* elegante mutatione *πομποί.* Illi sunt, qui aliorsum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra* vero et *vitiligine infectos*, non Iudaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. *Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι*, *Plutarchus* Symp. IV. p. 670. F. Tamen Artaxerxes Atossam, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depasceretur, *ἀλφοῦ κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα*, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. B. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

CAP. CXXXIX. 3 *seqq. τὰ οὐνόματά σφι --- τελευτῶσι πάντα ἐς τὠυτὸ γράμμα etc.*) Satis confidenter *ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω -- εἰδὼς εἰπεῖν* ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt *Scaliger*, *Th. Hyde*, *Relandus*, et plures alii. Contra eos venit *Corn. de Pauw*, temere aiens doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione *Herodotum* potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adsc isci iterum. Nec expedio me tamen ex acie, quam contra *Nostrum* instruxit *Th. Gatakerus* Advers. c. 22. p. 661. Quod autem aiebat *τὸ Δωριέες μὲν Σὰν καλέουσι* multorum testimoniis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, *Scholiastae* in Comici Nub. vs. 23. *Scaligeri*, *Salmasii*, *Bentleii*, *Bouherii*, cuius Dissert. de Prisc. Graecor. Litteris p. 570, [ad calcem Palaeographiae Graecae Montefalconii,] consuli poterit. *Σὰν κίβδηλον* in *Pindari* fragmento exposuit *Casaubonus* in *Athen.* X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex WILKENIO, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc *Herodoti* loco sentiret, perhumaniter ille Heidelbergâ rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum *Nostrum* scripsisse istud autumant de *nominibus omnibus Persicis in literam*

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem *Noster, latuerit Persas:* quamquam alioqui haec verba, ἔληθε Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματά σφι ἐόντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, *propriane hominum nomina* dixerit, an omnino *verba* aut *vocabula Persici sermonis:* tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit *terminationi,* (τῇ τελευτῇ) ut *corpora vocabulorum* (id est, *vocabula ipsa,* quatenus a terminatione distinguuntur) dixerit esse *magnifica* et *grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα - - - μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est idem doctissimus *Wilkenius,* quam hisce gallicis *Larcherus* reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiorem etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. *S.*

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἑλκυσθῆναι) Bene vetusti libri. *Is. Vossius* coniecerat, ὑπ' ὄρνιθος ἡ γλήνη ἀφελκυσθῇ, *quam ab alite pupilla oculi extrahatur,* advocato ad morem hunc cognoscendum *Teixera,* qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim *Herodoti* istam coniect. adscripserat *Vossius.* Vide *Albertum* ad *Hesych.* voc. Γλήνη.] De ritu isto multa *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 34. Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de Persarum sepultura *Procopius* Bell. Pers. I. 12. et *Agathias* I. p. 43. Ed. Venet. WESS.

7. κατακηρώσαντες) Convertitur ab *Heilmanno* in κατακτηρώσαντες, *postquam cadaver membris mutilarunt.* Vetat *Cicero,* his *Nostri* usus, *Tuscul. Disp.* I. 45. *Persae etiam cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Vetat *Strabo* XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.] κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde Cl. *Io. Alb. Fabricium* in *Sexti Hypotyp.* III. 24. p. 185. WESS.

13. κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας etc.) Consimilia de Magis *Plutarchus* T. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi Arimanium, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni Oromasdem, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀναίρεσις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in Isid. et Osir. p. 369. et *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 22. WESS.

[15. ἀρχὴν, *omnino, revera, verum si quaeris*: gallico idiomate *au fond* vel *dans le fonds* diceres. Conf. II. 28, 1. *S.*]

CAP. CXLI. 2. κατεστρέφατο) Ionum est κατεστράφατο, uti ἀπεστράφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα οἱ - - - Ἕλληνες κατεστράφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προΐσχοντο. Sic solet, c. 164. III. 137. De *piscibus*, qui *cantu illiciuntur*, *Aelianus* de Anim. I. 39. WESS. — Ex *Reiziano* exemplo κατεστράφατο tenui; et in *Var. Lect.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατεστρέφατο scribi, quam ad scripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselingii* codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατεστρεφέατο codicis *F.* tertia plur. imperf. ut ἀπικέατο, ionice pro ἀπίκοντο. Sed plusquamperfectum hic desiderabatur: quare unice verum puto κατεστράφατο, quod Ionum est, pro κατεστραμμένοι ἦσαν. *S.*

[11. ἐμέο αὐλέοντος *etc.*) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum Servatoris apud Matth. XI. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. *S.*]

14. δεηθέντος δι' ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. WESS. — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἴωνας, c. 76, 12. in eadem re, de qua hic agitur. *S.*

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. *S.*]

CAP. CXLII. 2. τῶν ὀρέων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὡρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἱδρυσάμενοι πόλιας. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla*: *ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat.* Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὡρέων, ἐμοὶ δοκέειν, εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, - - - τῶν ὡρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia τὰς ὥρας πολλόν τι κάλλιστα κεκραμένας ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo *Platonis* p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὀρῶν *H. Stephanus*:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδοῦσα, ὅτι φρονιμωτάτους ἄνδρας οἴσει. *Chalcidius: electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco.* Idem argumentum in Critia latius persequutus *Plato* pag. 111. E. [T. X. ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτατον κεκραμένας. Eam in rem multa dixerat *Aristophanes* ἐν Ὥραις. vid. *Athen.* IX. p. 372. et *Casaubon.* Anim. IX. c. 5. [nobis cap. 14.] *Euripidea*, ex deperdito dramate petita, dabit *Plutarchus* de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἃ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα, Τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν. *Grotius* in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes: Ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε κάλλιστα τρέφει, Γῆς τῆσδε δέλεαρ ἔχοντες οὐ θηρεύομεν. Singula possent ut *Euripidea* adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, *Chytraeus, Geinozius, Reiskius, Heilmanus* ὡρέων, rescripserint. Viam monstravit *Noster* c. 149. tum *Pausanias* VII. 5. Ἴωσι δὲ ἔχει μὲν ἐπιτηδειότατα ὡρῶν κράσεως ἡ χώρα. Frequens est confusio ὀρέων et ὡρῶν sive ὡρέων et ὡραίων in schedis, de qua aliàs. Id permirum, coniurasse plerosque in οὐρέων vocabulo librarios. WESS.

[9. τρόπους τέσσερας παραγωγέων) *Valla: Lingua utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt:* incommode et obscure. *Gronovius: sed quatuor derivationum modis;* quam interpretationem intactam reliquit *Wess.* Mire vero *Larcher: leurs mots ont quatre sortes de terminaisons.* Multo commodius rectiusque *H. Stephanus*, „ad verbum, inquit, *sed quatuor modos deductionum usurparet*, id est, eâ (linguâ) utuntur in quatuor modos et proprietates deductâ.“ Agitur de quatuor *diversis formis* (χαρακτῆρας vocat *Noster* in fine huius cap.) in quas prisca lingua *abiit.* Has diversas formas nunc παραγωγὰς nominat, id est, *deflexiones, mutationum genera, varietates;* quatenus παράγειν significat *a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare:* quemadmodum I. 91, 10. παραγαγεῖν τὰς μοίρας est *in diversum flectere, mutare fata.* Eadem notione παρατροπὰς dixit *Iohannes Grammaticus*, cuius

verba *Koenius* adposuit ad *Gregor.* Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius *Gregorii* verbis, ἡ ἀρχαίη Ἰὰς μετέπεσε παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπήν, rectius fecisset *Koenius*, si veterem scripturam παρατροπήν tenuisset, *Iohannis* auctoritate firmatam; tum vero et apud *Gregorium* et apud ipsum *Iohannem*, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, *prisca*, inquiunt, *Ionica lingua* (eadem vetus Attica) *mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque.* *S.*]

11. Μυοῦς τε) *Myuntem* Cariae itidem tribuit scholiastes *Thucyd.* I. 130. invito *Brissonio* de *R. Pers.* I. 151., ad quem *Lederlinus* recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria *Dukerus* in eum Scholiasten. In *Epheso*, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene *Ian. Rutgersius* Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet *Stobaeus* Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi *Eusebii*, quod *Herodoto* nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίης τῆς Ἰώνων πόλεως. Quae libuit addere, ut a *Plutarcho* vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, *Quaest. Graec.* p. 298. B. Iubentur illi esse Ἐρετριαῖοι ex Euboea, quod *Erythraei* Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in *Histor. Foeder. Antiq.* P. I. p. 139. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου) Prior interpres *metus praetextu*: nuperrime [in ed. *Gron.*] *in obtegendo metu.* Vide usum locutionis. De Spartanis *Aristides* T. I. p. 476. ἐν σκέπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσί. *Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum*, vertit *Canterus*: eumdem in modum *Libanius* T. I. p. 219. B. Ambo *Nostri* imitatione, VII. 215. et 172. *Aelianus* de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γενόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπῃ τε τοῦ κρύους - - ἡσυχάζουσι. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse *metus tutamen* in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι) Sugillat haec solito sibi more *Plutarchus*, de Malign. p. 858. F. Mox *Reiskius* [*l.* 14.] ἱδρύσαντο, τῷ ἐπὶ σφέων οὔνομα ἔθεντο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in msstis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. *Horrei* Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi caussa suberat. conf. c. 142, 19 seq. *S.*

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριοπίου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad *Theocriti* Idyll. XVII. 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δωριέων ἀγὼν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi *Cl. Salmasium* ad *Inscript. Herodis Attic.* p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, *Io. Taylor* in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 *seq.* τὸν νόμον κατηλόγησε) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. *Cod. Regii.* [In *Fragm. Paris.* haec prorsus non leguntur: codex *Pa.* τῶν νόμων habet. Conf. *Var. Lect.* et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter *Procopius*, qui Bell. Vand. I. 3. Βονιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατάπερ νῦν Ἀχαιῶν. De *duodecim civitatibus foederatis Achaeorum* conf. *Polyb.* II. 41. *S.*]

6. Πελλήνη μέν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος) *Strabo* VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio *Is. Casaubonus* [in Not. ad *Strab.* l. c.] et *Is. Vossius* [in ora, puto, sui *Herodoti*] restituerunt. De amne *Crathi* eadem *Pausanias* VII. 25. WESS.

11. Ὤλενος, ἐν τῷ Πεῖρος ποταμὸς μέγας) *Olenum* eodem genere posuit *Apollodorus* apud *Stephanum Byzant.* in voc. et *Strabo*, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, *Melas*: haud scio, an bene. *Pausaniae* aevo Πεῖρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime *Casaubonus* et *Is. Vossius*, nec longe abit liber *Ask.* WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπεὶ, ὥς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam *Horreus* Obs. ad *Herodot.* pag. 110. ita tamen, ut τὶ non plane recuset. Levis res est, et in dissensu *Codicum* ferenda. [Lubens equidem ὥς γε τι rescribam.] Sequentia [*l.* 5.] ἤ κάλλιόν τι γεγόνασι, *aut praestantius quid gessisse* prior interpres; *aut praestantius quippiam evasisse*, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. *Geinozii* Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγονέναι, *honesto loco natum esse, nobili genere esse.* conf. *l.* 13. *S.*

8. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμεμίχαται) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. *Palmerius* Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι *etc.*, invito *Gronovio*. Sequuntur tamen plures. Ampl. *Bouherius* ex *Hesychii* Μινύαι οἱ Ὀρχομένιοι καὶ Μάγνητες, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμεῖοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμεμίχαται vitaretur: cuius ego in *Adnotation.* Cl. *Alberti* ad *Hesychii* locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. *Reiskius* post Ἀρκάδες [*l.* 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωριέες, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, *Pausania* VIII. 1. *Apollodoro* II. 1. *Stephano Byz.* multisque aliis auctoribus. *Epidaurii* praeterea *Dorienses* in *Nostri* VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet *Herodotus* „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriore „melioreque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cad„meos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit *Palmerii* sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. *Pausanias:* Ἴωσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἵδε Ἑλλήνων· *participes migrationis hi Graecorum erant;* Θηβαῖοι sive *Cadmei;* tum Ὀρχομένιοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit *Kühnius;* tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et *Abantes*, VII. 2. tum c. 3. Τέων δὲ ᾤκουν μὲν Ὀρχομένιοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι ἐς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de *Orchomeniis* consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμεμίχαται arbitrarium est. [nempe suo arbitratu *Herodotus* illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, *Corn. de Pauw* et *Geinozius.* WESS.

9. Φωκέες ἀποδάσμιοι) Cur *Phocenses* hoc titulo insignes esse *Noster* voluerit, multis disputat *Gronovius*, sed ita ut *inmunes* inprudenter amplectatur. Indoles vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δασμος *portio* est, *a multitudine avulsa; Abydenus* Nabuchodonosorem ait ἀπόδασμον αὐτέων (*victarum gentium*) ἐς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικίσαι, in *Eusebii* Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδασμον τῶν Γότθων dabit *Agathias* II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδρασμον τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. *Theophylacti* τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδασμον, lib. VIII. 1. exscripsit *Suidas* in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμιοι, *a reliquis divisi et divulsi.* Primus *D. Heinsius*, Phocaeenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad *Iungerm.* in huius ad *Polluc.* Conment. IV. 177. Abierunt eamdem in sententiam *Geinozius* et *Reiskius;* nec dubia res est, ob *Pausaniae* superius excerpta, Φωκεῖς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. *Phocenses* Coloniae Ionicae *sese adiunxerunt, Delphis exceptis.* Vere eapropter ἀποδάσμιοι Φωκέες. WESS.

12. ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων) *Etymologus*, in Πρυτανεῖα, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrali depromtum et accensum. Plura *Henr. Valesius* ad Excerpt. *Polybii*, p. 7. [T. VII. nostri *Polybii*, p. 90-92.] *Plutarcho* libuit et haec admordere *de Malign.* p. 858. F. sine profectu. *Iones Caricas mulieres*, quarum patres maritosque interemerant, *sibi matrimonio iunxisse*, fatetur *Pausanias* VII. 2. p. 525. WESS.

21. αὐτῇσι συνοίκεον) Iure *Gronovius* Aldinum restituit: idem *Portus* decreverat *Lex. Ion.* voce Ἐπείτε. Naevus est, operarum peccato *Stephani* edito adspersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπεί τε [quod ibi tenuerat *Wess.* ubi nos ἔπειτεν posuimus, coll. *Eustath.* Iliad. pag. 1215, 33. ed. Bas.] ἔπειτα corrigit *Reiskius.* WESS.

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκου τοῦ Ἱππολόχου) De *Glauco*, *Hippolochi* filio, Poëta Ἰλ. ή. 13. De *Cauconibus* [*l.* 5.] *Strabo* VIII. p. 531. [p. 545. ed. Cas.] WESS.

7. Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτὴν) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in Biblioth. *Coislin.* p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἑορτὴν ἐνομοθέτησεν (Melanthus) ἄγεσθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν. Vertitur, *quod etiam Cationiam vocant.* κατ' Ἰωνίαν oportuerat. WESS.

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἱρὸς e superioribus edi-

tionibus *comma* adhaesit, quod *delendum.* Sunt enim ex more *Herodoti* transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, χῶρος ἱρὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραμμένος. Quoniam vero mox adiicit ἐς τὴν (scil. Μυκάλην) συλλεγόμενοι, intelligi debet, locum hunc, cui *Panionium* nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. *S.*]

3. Ποσειδέωνι Ἑλικωνίῳ) Ab Helice Achaiae is Neptuno titulus. quo de *Strabo* VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et *Pausanias* VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem *Panionium*, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52. quae cognomina Apollinis varia obfert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολίων Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολίων ιβ' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. *S.*

[9. κατάπερ τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα. Vide supra, c. 139. *S.*]

CAP. CXLIX. 2. Λήρισσαι) Hoc ex *Ald.* praetuli. Non nescio ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ numos apud *Goltzium* et *Begerum.* Θώρηξ ὁ Λαρισσαῖος infra IX. 1. atque ad eumdem passim alii modum. Vide *Schol. in Apollon. Rh.* I. 40. Mox Τῆνος optime ab *Holstenio* in Τῆμνος mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a *Gronovio* est, pravae voci. Constat *Temnum* in Aeolicis fuisse civitatibus, non *Tenum*, Cycladum unam. Itaque Τῆμνος iure scriptori rediit. De *Cuma* Aeolica in *Vit. Homer.* c. 38. ubi Φρικῶτις, non sine peccato. WESS.

[3. Αἰγιρόεσσα) Quum nusquam alibi hoc nomine memoretur civitas, nisi quod Αἰγειρούσης, obscuri Megaridis oppidi mentio apud *Strab.* IX. p. 394. D. occurrit, quaeri cum *Mannerto* (Geogr. antiq. T. VI. p. 396.) potest, an *Elea*, (Ἐλαία) hic intelligenda sit, Aeolica civitas, (*Strab.* XIII. p. 615. A. et *Steph. Byz.* in voce) in hoc apud *Nostrum* catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (*l.* 5.) diserte monuisset *Herodotus* (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates *in continenti* (ἐν ἠπείρῳ) sitas fuisse; in promtu foret ut suspicaremur, non Αἰγιρόεσσα, sed Ἀργινόεσσα hic esse legendum: satis enim constat, Aeolicae gentis fuisse *Arginusas* vel *Argennusas*, quae vocabantur, insulas; quarum una

cum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide *Cellarii* Geogr. Antiq. T. II. p. 18. Mox, quod Αἰγαῖαι hîc nominatur oppidum, id aliis omnibus Αἰγαὶ sive Αἶγαι est. Vide *Cellarium* ib. p. 66. Quod Αἰγαία habet F., similiter *Aegaea, Valla. S.*]

7 *seq.* ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὡρέων εὖ ἥκουσαν *Portus* [voc. ἥκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, ubi *Is. Vossius*, ἐχούσης iniuria corrigebat. *Dio Cassius*, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε ἀέρων εὖ ἥκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἥκων, prorsus uti *Noster* V. 62. atque *Evagrius* H. Eccl. IV. 7. Defit in his *Libanii* T. II. p. 262. τοῦ γὰρ νόμου --- ἥκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer Cl. *Alberti* ad *Hesychii* εὖ ἥκων. WESS.

CAP. CL. 1. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπέβαλον) Gemina his *Pausanias* VII. 5. Probum et Ionicae notae censeretur [*l.* 2.] si amputata litera στάσι in *Ask.* esset, uti τῇ πόλι II. 67. et 157. WESS.

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσβαν) Non aliter *Stephan. Byz.* in Cod. *Perusino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. *quamtumvis Ionica dialecto utens.* Nam quae de *Iazone* scriptore adposita a *Berkelio* sunt, inprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum *St. Berglerus.* WESS.

6. ἐν τῇσι Ἑκατὸν νήσοισι καλεομένῃσι) *Diodorus* XIII. 77. τότε μὲν ηὐλίσθη πρός τινι νήσῳ τῶν Ἑκατὸν καλουμένων. Aliis Ἑκάτου, qui inter Apollinis titulos, νῆσοι, aut Ἑκατόννησοι. Lege *Casaubon.* in *Strab.* XIII. p. 919. [ad p. 618. ed. Cas.] WESS.

[7. Λεσβίοισι μέν νυν *etc.*) Commode ab his verbis factum foret initium novi capitis 152. Nam, post excursum de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. *S.*]

CAP. CLII. 1. ἀπικέατο) Solent scribae conmuniorem verbi huius formam amplecti. Ἐπεί τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικέατο, V. 98. et brevi post *Ald. Med.*, at *Vind.* et *Arch.* Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic *Med.* et *Ask.* Praestat, ut in possessione ne turbetur. WESS. — Conf. Adnot. ad I. 2, 11. *S.*

15. σιναμωρέειν) Priorem verbi partem *Med.* et *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Aristophanis* σιναμωρουμένη, *Nub.*

1066. et πάντα ἐσιναμώρεον VIII. 35. tum σινάμωρος *Hippocratis* et *Nostri* V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi mssti *Paris.* et Scholiastes, atque ex eo *Suidas*) verum patefaciunt; *Photius* insuper, ex *Herodoti I.* σιναμωρέειν in Lexico deponens, ut Cl. *Alberti* mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάθεα ἔσται ἔλλεσχα) Aversor strictum in tot viros, de *Herodoto* non male meritos, *Gronovii* stilum. *Portus* ἔλλεσχα optime reposuit, eiusque vestigia *Ed. Genevensis* pressit. Simillimae originis πρόλεσχος *Aeschyli*, Suppl. 208. Λεσχηνοῦσά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ *Perictione* in *Stob.* Serm. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λεσχήματα habet *Hippocratis* Epist. p. 1285. λεσχηνεῖ *Hesychius*. Ἄλεσχα intensiore significatione sumebat *Corn. de Pauw*, ut ἄξυλον ὕλην *Homerus*, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 *seq.* καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegranda: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην ἰέναι vel εἶναι. Ἐπὶ - - ἰέναι et ἐπιέναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθας - - μὲν τὴν πρώτην ἰέναι ἔασον - - - σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποίησαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, *H. Stephanus* censuit. Subvenit *Corn. de Pauw*, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ὤρην εἶναι πρ. *et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam inpenderet.* Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. *Heliodorus* IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἑκοντὶ Φέροντες αὐτοὺς ἐνεχείρησαν ex *Ms. Palatino. Libanius* T. II. p. 110. D. καὶ παγὲν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μένει: quorum tamen structura diversior. Ego *Nostri* haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: *et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus.* Nunc maximopere blanditur *Valckenarii* coniectura. WESS. — In frequenti apud *Nostrum* usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιεῖσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum εἶναι. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 53, 15. τὰς ὀνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην: tum II. 44, 13. Ἡρακλέος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd. Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. *S.*

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γάρ μοι νῦν γε φαίνομαι etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro Milon. c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex.* Strom. lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et Machiavello perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 3. et 4. WESS. — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot.* Rhetor. I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. *S.*

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemni more Poëtam *Odyss.* Τ'. 91.

- - - ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc Ἐπίματτον *Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πακτύης γάρ ἐστι ὁ ἀδικέων, τῷ σὺ ἐπιτρ. absurde expressum est, *praesens factum Pactyes admisit, cui tu Sardes conmisisti*: paullo aliter prior interpres, sed consimili sententia. Nam Pactyae non fuerunt a Cyro Sardes traditae, sed Tabalo viro Persae. Pactyes acceperat Croesi Lydorumque opes in Persidem avehendas, ac nactus occasionem a Tabalo et Cyro desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκεῖνον ad pleniorem orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, Vir. Clar. WESS. — Nempe intelligit Vir doctus,

Πακτύης ἐστὶ ὁ ἀδικέων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ etc. atque sic *Larcher*: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus *adversus ipsum* admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus* Sardium praefectum *inique egit*. Malim equidem fateri, minus adcurate hîc loquentem Croesum fecisse *Herodotum*, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisse eum huic homini tantum auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. *S.*

22. κέλευε δέ σφεας κιθῶνας) Babyloniis desciscentibus talem poenam irrogat apud *Plutarchum* T. II. p. 173. Xerxes. Tu vide *Polyaenum* VII. 6, 4. et *Iustinum* I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.) Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, *insuper*, V. 67. et creberrime in Musis. *Demosthenes* I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους: et in eumdem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιοῦται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia *Casaubon.* ad *Strabon.* III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἑωυτὸν ἰόντα) *Geinozius* merito in hoc adquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' Ἐλευσῖνος ἐὸν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec *Plutarch. de Malign.* p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

13. ἐς θεὸν ἀνῶσαι) Rem *ad Apollinem* Didymaeum in Branchidis *referre* si diceretur ἐς θεὸν ἀνοίσειν, adeo nihil hic esset insolens. *Hesychius*: Ἀνοίσει, ἀναφέρει: et Ἀνοίσω, ἀναφέρω. Verbi meminit οἴσω *Eustath.* ad Od. Υ'. p. 728, 52. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἐνεστῶτα, sed εἰς πεζολογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum οἶσε legitur aliquoties apud *Aristophanem*, et συνοίσειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in *Herodoto* ἀνῶσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνωΐστου

γενομένου ἐκ προνοίης τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην: *opera Cleomenis ad Pythiam re relata:* verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοιστοῦ: nostroque loco, συμβουλῆς πέρι ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίσειν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, *de foedere quidem ad populum se relaturos.* Hoc alibi dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον, *Herod.* V. 79. Ἀγορὴν πολύφημον dixerat scilicet *Homerus,* quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνῶσαι ex ἀναοῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαοίην fit βοῴην, et similia. De *Branchidis* cf. Adn. ad I. 92, 6. *S.*

CAP. CLIX. 13. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νενοσσευμένα) Certum hoc praestant membranae. *Porti* νενεοσσευμένα Genevensis editor probavit, *Kühnius* quoque, [at hic quidem νενοσσ. tenet, ad *Aelian.* Var. Hist. V. 17.] et *Bochartus*, hunc locum admovens inlustrando *Psalmo* LXXXIV. 4. Part. II. *Hieroz.* lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine *Euripidis* fabula, vs. 170. τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα; Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας Καρφηρὰς θήσων τέκνοις; WESS. — Habet *Hesychius*, Νοσσεύουσαι, γεννῶσαι, ex graeca versione *Ierem.* 48, 28. ubi περιστεραὶ νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex *Ezech.* 31, 6. et ex *Sirac.* I. 12. citavit *Biel*, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam *Valckenarii* Adnot. *S.*

17. τοὺς ἱκέτας μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit *Dio Chrys.* p. 338. A. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἴα δήπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἱκέτας ἑαυτοῦ λέγων. *Herodotus,* ὅσα, ait, ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῷ: quomodo, litera duplicata, *Hemsterhusium* etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum *Arist.* p. 363. Qui in Alex. Cod. Test. Vet. νεοσσοὶ, in Romano passim sunt νοσσοί. Forte Codex aliquis in *Herod.* dabit ἐννενοσσευμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἱκέτας μου) Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, εἰπών, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἱκέτην, in *Aeliani* Var. Hist. XIII. 31. ubi *Kühnius* plura, et ad eiusdem V. 17. Mox [*l.* 19.]

οὕτω τεοῖσι ἱκέταις, *sic tuis supplicibus* etc. eleganter clar. *Reiskius*. WESS. — Vulgatum τοῖσι tenent libri omnes, recte quidem. *S.*

CAP. CLX. 3. ἐς Μυτιλήνην) Non dissentio a *Mediceo*, cui II. 178. ἡ Μιτυληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτίλης aut Μύτωνος si titulus venerit, uti est in *Steph. Byz.*, quod *Florentiae* inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumulo ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ numorum. *Vossium* vide ad *Melam* II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνέως) Infra meminit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνεύς: fuisse χωρίον ἰσχυρὸν liquet e *Xenoph.* Ἑλλ. III. p. 286, 13. *Civis* dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνεὺς, hoc ab Ἀτάρνα fluxisse statuendum est: vid. L. *Holsten.* ad *Steph.* in voce, *Maussac.* ad *Harp.* voc. Φρεάῤῥιος, atque ibi *Vales.* et *Menag.* ad *Laërt.* I. 80. *Hermippi* ἀνδρὸς Ἀταρνείτεω mentionem facit *Herod.* VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur *Hermias eunuchus*, Ἀταρνέως ἄρχων. Huius nomen restituendum est *Ulpiano* ad *Demosth. Phil.* IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἑρμίου (vel Ἑρμείου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνούχου, ὃν νῦν ἀνάσπαστον ἐποιήσατο, ἄρχοντα Ἀταρνέως. Nomen non Ἑρμείας, sed Ἑρμίας, scribendum contendit *Harp.* in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab *Athenaeo* nobis custoditum XV. p. 696. et *Diog. Laërt.* V. 7, 8.) *Aristoteles*, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine *Hermian* Ἀταρνέως ἔντροφον vocat vir magnus; quem *Hermian*, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνέα dixisse *Athenaeus* et *Suidas*. In Eunucho *Luciani* T. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τὸν εὐνοῦχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνέως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνέος τούτου ἐστι χῶρος τῆς Μυσίης) Χωρίον Ἀταρνέα, contra insulam Chium, *Diodorus* vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Ἀταρνεὺς ὁ Χίων μισθὸς, eadem de *Pactya tradito* locutus *Pausanias* IV. 35. Confer *Diodoro* XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνέος χῶρος, *ager Atarnensis;* de quo idem *Noster* VIII. 106. loquens, ait γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται. *S.*

16. οὔτε οὐλὰς κριθῶν) *Reiskius* οὐλαῖς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχύτας *Homerus*, προχύτας *Euripides* Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath*. 'Ιλ. α. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] WESS.

CAP. CLXIII. 4. οὐ στρογγύλῃσι νηυσὶ) Mos Ionum in schedis *Ask*. observatur. Sic νηυσὶ ἑβδομήκοντα VI. 92. οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ IX. 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νέες, quibus primas in Ionia *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in Musis. De *Penteconteris rotundisque navibus* praeter *Baiffium* et *Meibomium*, ad *Plinii* VII. Hist. N. c. 56. *Harduinus*. WESS. — In *lat. vers.* temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. εἴκοσι καὶ ἑκατόν.) Errantes *Lucianum* et *Phlegontem Trallian*. in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] clementer. *Cicero* de Senect. c. 19. *Fuit enim, ut scriptum video, Arganthonius quidam Gadibus, qui* LXXX. *regnavit annos, centum et viginti vixit.* Productior haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor *Dial. de Orator*. c. 17. *Centum et viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem colliguntur unius hominis aetas*, horum fortasse recordatus. Paria fere *Trebell. Pollio* in Claud. c. 2. De *Tzetze* dubium non est, Ταρτησσὸς - - ἧς 'Αργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ', ἀφ' ὧν ἐβασίλευσε π', ὥς φησιν 'Ηρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. WESS.

13. ὁ δὲ πυθόμενος τὸν Μῆδον - - ὡς αὔξοιτο) Placuit priscis dictionis haec forma. Σκέψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνιος, in Epigr. *Anthol*. VII. p. 631. Αἴγισθον ἐνθ' ὤκηκεν ἱστορῶ πάλαι, *Sophocles* Elect. 1107. Qualia cum apud optimos obferant se, parco operae, et *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51. *Küster*. in *Aristoph*. Plut. vs. 55. *Davisium* ad *Ciceron*. N. D. I. 26. Potius erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere Arganthonius ex Phocaeensibus inaudiverat? Harpagus-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur Phocaeae moenia ante Harpagi incursionem: id postulant, quae de obitu Arganthonii c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum Harpagi, in vicinia haerentis, inpedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Λυδὸν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; iniusta tamen medela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Pauw.* WESSELING. — Tum Idem in *Addendis* haec adiicit: „Suspicatur, πυθόμενος τὸ Μήδων, *res et potentiam* „*Medorum*, olim hic fuisse, doctissimus *A. Kluitius*.“ — Fidenter *Larcher* in gallica *Herodoti* versione *Croesum* posuit; quem eo nomine reprehendit *Volney*, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) *Harpagum* intelligens. At, *Harpagum* nunc dicere non potuisse *Herodotum*, satis luculenter et *Wess.* et *Larch.* demonstrarunt. Sed nihil magis in promtu erat, quam ut *Medus* hic *Cyrus* intelligeretur, qui in *Medorum* successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μήδων βασιλέα, *Medorum regem;* atqui is nunc *Cyrus* erat. Vide ad I. 2, 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. *Pausanias* quidem X. 8. p. 817. videri possit *Medum* hunc *Harpagum* intellexisse. *S.*

CAP. CLXIV. 6. καὶ οἴκημα ἓν κατιρῶσαι) Addi iubet *Reiskius* τῷ Μίτρῃ, aut alterius Persici numinis nomen. Verum Persae parietibus deos non includebant, templa damnantes et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἴκημα *turrim* esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, Lexica adpellavit et Glossarum οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς, *Procastria;* quae nihil adiuvant. Fallunt enim Lexica, et *Procastria* aliorsum ferunt, sicuti *Festus* docet in *Procestria.* Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet Harpagus *unas aedes consecrari in obedientiae argumentum et Persicae dominationis*: hoc intelligitur. At vestigandum est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*, levi opera, fingi poterit, καὶ οἴκημα ἓν κατειρῦσαι *et unam habitationem detrahere.* Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII. 24. VIII. 95. WESS. — Nempe locis citatis *Gronovius* verbi εἰρύω eiusque compositorum plura quaedam exempla congesserat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime *Wesselingius* aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinentissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) *Regi consecrandas aedes* intelligeret. *Aldinum* κατειρῶσαι nil aliud est nisi ipsum κατιρῶσαι, diphthongo ει loco vocalis ι productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατιρῶσαι, *consecrare* dixit, pro *dedicare Regi. S.*

17. χωρὶς ὅτι) Scribere solet in talibus χωρὶς ἢ ὅ, τι p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρὶς ἢ ὅ, τι χαλκὸς ἢ λίθος ἢ γραφὴ ἦν. VALCK. — Utique ὅ τι diremtis voculis scriptum oportuit: particulà ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hîc locum esset habitura. *S.*

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἐβούλοντο) Vetus ἐβουλεύοντο exercuit *Porti* diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis adsidua, veluti VI. 66. *Diodor. Sic.* XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἐβουλεύοντο olim editum erat, sed ἐβούλευντο, pro quo haud absurde *Portus* ἐβουλεῦντο scriptum oportuisse coniectaverat, ex prisca praesentis forma βουλέομαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ὠνεομένοισι, quod sequitur, vide Adn. ad I. 68, 26. *S.*

7. τῇ οὔνομα ἦν Ἀλαλίη) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φωκεῖς ἔκτισαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* Consol. ad Helv. c. 8. *ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, Phocide relicta, Graii, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula* (Corsica) *consederunt;* permiscens, ut saepe veteres, Phocidem et Phocaeam. WESS. — Repetitur apud *Nostrum* idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut saepe aliàs) *l* et *r* literis. Quod ἀνεστήσαντο πόλιν ait auctor, *excitarunt* intelligunt omnes, id est *condiderunt*: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλάλια, κτίσμα Φωκέων, nempe Φωκαιέων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare *eiectis cultoribus* (ἀναστάτων ποιηθέντων) *urbe potiri. S.*

14. καὶ μύδρον - - κατεπόντωσαν) Hic narrata tangit *Scholiastes* ad *Soph.* Antig. 270. excitans *Callimachi*, forsan ex Ibide, versum, Φωκείων (immo Φωκαέων) μέχρις κε μένῃ μέγας εἰν ἁλὶ μύδρος. VALCK.

Ibid. μύδρον σιδήρεον κατεπόντ.) Prior interpres [*grande saxum* scribens] Latina formarat ad Horatianum *Epod.* XVI. 25.

Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefas.

Res eadem, verba discrepant. *Horatius* μύδρον *massam lapideam*, uti apud *Strabonem* saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento *Aristides* ὥρκισε μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὤμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδρους ἐμβαλὼν ἐπὶ ταῖς ἀραῖς εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita *Plutarchus* p. 334. A. Iunge *Turnebi* Advers. XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. *Homero* utor auctore Ἰλ. β'. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poëtam ἦγον saepe ponere ob moduli rationem. In *Nostro* ea cessat. *Reiskius* maluit καὶ ἦγον γὰρ αἰεὶ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim urguens necessitudo? Obportunius erit de *foedere* addere, quod *Carthaginienses inter et Etruscos* coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, in *Pindari* Pythion. Od. I. 139. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαιεῦσι ἐγένετο) Explicant *Diodori* Eclog. T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. *Suid.* et Paroemiographos. *Cadmea* scilicet *victoria* dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui hîc quidem nullum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat Scriptor, et ipsos hostes cladem accepise, et prius ex acie se recepisse quam Phocaeenses. conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commode *Larcherus* ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaeenses Massiliam condentes de Carthaginiensibus reportasse *Thucydides* I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaeensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpres ex *Eusebio*, ex *Scymno Chio*, *Ti-*

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. *Huds.*) ex *Solino*, c. 2. et ex *Iustino* XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique *Pausanias* miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praelio superatis Carthaginiensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt.* Cui paria *Ammianus Marcell.* XV. 9. tradit, diserte scribens, *Phocaeensium* Harpagum fugientium alios *Veliam* in Lucanis, alios *Massiliam* condidisse. Atque etiam *Seneca* in Consol. ad Helv. c. 8. de *Corsica* loquens: *Graii*, ait, *qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebere *Thucydides* potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam *Isocrates* (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: Φωκαεῖς φεύγοντες τὴν βασιλέως τοῦ μεγάλου δεσποτείαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπῴκησαν. Quod si tale quidpiam compertum habuisset *Herodotus*, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturus erat. Cum *Herodoto* pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor *Antiochus* Syracusius, cuius testimonium *Strabo* sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur εἰς Κύρνον καὶ Μασσαλίαν, unice vera certaque est *Casauboni* sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλαλίαν, ut est apud *Steph. Byz.*) scripsisse *Antiochum*. Atque ipsa haec similitu-

do nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. *S.*

11. ἀπεστράφατο male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἄνδρας, οἵ τε Καρχηδόνιοι *etc.*) Particulam τε remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. *Reiskii* sententia est: deesse enim, quid Carthaginienses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἔλαχόν τε (sive δὲ potius) αὐτέων πολλῷ πλεῦνας, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginienses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσει alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτέων ad *Carthaginenses* refertur: at, pronomine hoc ad *Phocaeenses* relato, omnia satis commode procedere videntur. *Carthaginenses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt.* οἵ τε Καρχηδ. καὶ οἱ Τυῤῥ. dein ἔλλαχόν τε - - - καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agyllaeos* nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, *expositos captivos fuisse prope Agyllam, Etruriae oppidum, ibique lapidatos.* *S.*

6. ἔμπηρα) Praeclare *Gronov.* ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπηρα καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τετολμημένων σφίσι λήθην καταχέαντες, ἧκον ἐς Δελφούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἥτις νῦν Ὑέλη καλέεται) *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ΟΥΕΛΛΑ male scripti

exemplaris aut 'ΟΥΕΛΙΑ, uti *Dionysio* Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem *Stephani* Βύλη in voce 'Ελέα similes natales habuit. Lege *Cluver.* Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

[16. τὸν Κύρνον - - - κτίσαι ἥρων ἐόντα) *Larcherus* ad h. l. ait, tradi a *Servio* ad *Virgil.* Ecl. IX. 30. *Cyrnum*, Herculis filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud *Servium* reperire contigit: nec omnino, quis ille *heros Cyrnus* fuerit, mihi liquet: quem enim Cyrnum *Diodorus Sic.* V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι - - ἥρων, *condere heroëm*, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas *instituere heroëm, et ut talem colere. Larcherus* quidem *monumentum Cyrno erigere* intellexit. *Benedictus,* in Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἕλος ἐόντα scripsisse *Herodotum*; fuisseque fortasse *paludibus* illis, in quibus hi *Phocaeenses* (teste *Dionysio Halic.* Antiq. I. 20.) urbem 'Υέλην, quae et 'Ελέα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. *S.*]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηϊκίης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηϊκίης γῆς: nam *Thracia* Graecis ἡ Θράκη, ionice Θρηΐκη, ut IV. 99, 1. ubi quidem Θρηκίη codd. *Arch.* et *Vind.* *S.*]

5. ἔκτισαν πόλιν Ἄβδηρα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἄβδηρα, καλὴ Τηΐων ἀποικία, ex *Strabonis* XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἐξελασθεὶς) Non adstipulor *Mediceo*, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθέντες IV. 145. et ἐξελαθεὶς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de *Pausania* testis *Sylburgius* I. 11. p. 27. Lege quae ad *Moerid.* Attic. notavit Cl. *Pierson.* p. 13. WESS. — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαθεὶς scripturum fuisse, absque σ ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, *Herodotum* constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet formâ ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutiis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiorem formam quae σ ante θ ponit; quemadmodum idem aliàs formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam hìc nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eamdem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4. et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam κατεπαύσθη (pro κατεπαύθη) habemus I. 130, 2. et καταπαυσθέντος VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. *S.*

CAP. CLXIX. [7. ὡς καὶ πρότερον *etc.*) Vide cap. 143. *S.*]

[9. τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἐδεδούλωτο) Conf. c. 6. et cap. 28. *S.*]

CAP. CLXX. 14. τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος) *Plutarchus*, haec carpens, τὸ ἀνέκαθεν habet, *de Malign.* pag. 857. F. *Nostro* de Phoenicia Thaletis origine ex antiquissimis *Democritus*, *Duris*, *Leander*; ex minus remotis *Diogenes Laërt.* I. 12. *Clemens Alex.* Strom. I. p. 352., *Hyginus* Poët. Astron. cap. 2. adstipulantur. *Eusebius* Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, ὁ Θαλῆς, ὥς τινες ἱστοροῦσι, Φοίνιξ ἦν· ὡς δέ τινες ὑπειλήφασι, Μιλήσιος. Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Mileti fixit. Vide *Vossium* de Histor. Graec. III. p. 375. Iam quod ad Grammaticos *Phrynichum*, *Herodianum*que adtinet, negantes ἀνέκαθεν de *superiore tempore* Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: *Thomam M.* inprudentiae accuso; falsum est, quod scripsit, ὑφ' Ἡροδότου ἅπαξ εἰρῆσθαι. WESS.

CAP. CLXXI. 2. καὶ Καυνίους) Non exputo, quid praeter errantem *Medic.* ad Καυκωνίους defendendos produci queat? *Gronovius* tacet. Scio a principe poëta Ἰλ. κ'. 429. *Cares Paeonesque* iungi, praetereaque addi, Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί: neque nescio, Criticos ibi ex quorumdam sententia τοὺς λεγομένους Καυνίους explicare. At dubia res est, sicuti *Strabo* XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendet et Scholiastes *Apollon. Rhod.* II. 358. Ipse *Herodotus* Cauconios ignoravit, Caunios Lyciis arte iterum adiungens c. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot msstorum non reluctari. WESS.

5. καλεόμενοι Λέλεγες) De *Lelegibus* anceps disputatio in *Palmerii* Gr. Ant. I. 10. *Strabo* Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de *Caribus* discors est *Conon* Narr. 47. WESS.

15. *καὶ ὄχανα, ἀσπίσι*) Nihil *Aelianus* de Animal. XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento Καρικοῦ εὐεργέος ὀχάνου praestat, nisi qui maluerint *καριοεργέος* cum *Eustathio* ad Hom. p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Etymologo* msto Bibliothecae Traiectinae voc. Κανόνας, qui sua debet scholiis in Ἰλ. β'. 193. Post pauca [*l.* 19.] Cl. *Reiskius* aut *περικειμένας*, videlicet *ἀσπίδας*, aut *περικειμένοις* reponit. Satis erit si *αὐτὰς* ad sententiam advoces. WESS.

19 *seq.* *μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας etc.*) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, *post Caras longo succedente tempore, Dorienses atque Iones ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse;* verum longo post tempore Dorienses et Iones Caras ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit Cl. *Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. *ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἠθέων Παίονας*: *iubens sedibus suis Paeonas everti.* Decepit interpretem *μετὰ δὲ*, toties in his Musis absolute positum, ut I. 128. etc. WESS.

27. *Διὸς Καρίου*) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem Mysi pariter ac Lydi, quasi Carum fratres, devenerabantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eumdemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. WESS.

CAP. CLXXII. 2. *αὐτοὶ μέν τοι ἐκ Κρήτης etc.*) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior Celeb. Viri evadat inprudentia, Καυκωνίους invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρσὶν, ἀφῖχθαι δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίοις. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. WESS.

[3 *seq.* *προσκεχωρήκασι - - πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Καυνικόν*) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad Iliad. α. 117. scriberet, ἢ h. l. intelligendum esse *μᾶλλον ἢ οἱ Κᾶρες*, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, *τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι.* Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit,

sive typothetae culpa erratum est, ut ἔθος pro ἔθνος scriptum sit. *S.*]

12. μέχρι οὔρων τῶν Καλυνδικῶν) Vulgari debuerat: *ad fines usque Calyndensium.* Si *montes* designarentur, οὐρέων esset scribendum. *Vallam* tamen *Cellarius* et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] ἡμέας ἀνέχεν ὀρέων ἄρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra *Cicero* in Verr. IV. c. 35. *Segestanas, ait, matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, - - - thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutas esse.* Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν Herod. VIII. 124. *ad Tegeaticos usque fines. Suidas*: Παρὰ Ἡροδότῳ Οὖροι, οἱ ὅροι, τὰ ὁροθέσια. Aspero plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὔροισι vulgavit *Gronov.* pro οὔρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὔρων vel οὔρων. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui *Aldum* et *Hervagium* duces recusarunt. Naevum deterserat *Casaubonus* ad *Strabon.* XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis *Geinozius.* WESS. — Vera Ionum scriptura οὖρος et οὐρίζειν est, leni spiritu. *S.*

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι) Cl. *de Pauw* moratum est illud τότε, quoniam *Steph. Byz.* Μιλύαι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina *Strabo* XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus *Nostrum* et nominatim adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult ποτὲ Σόλ. *quondam Solymi adpellabantur.* Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιὸν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS.

[12. ἐξελαθεὶς) Vide ad cap. CLXVIII. 7. notata. *S.*]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται etc.) Nollem tantopere sudasset pro *Medic.* vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum *Iac. Perizonius*, V. Cl. *Triad. Dissert.* I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur *Gronovius* nominare contemserit, nunc non dico. Addo Orestae dictum ex *Euripidis* Elect. 935. κᾀκείνους στυγῶ Τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς Οὐκ ὠνόμασται, τῆςδε μη-

τρὸς ἐν πόλει. Athenis, teste *Varrone*, statutum fuit, *ut nullus nascentium maternum nomen acciperet*, sive μητρόθεν adpellaretur, apud *Augustinum* Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec *Suidae* Τῆς μητρὸς ὡς αἶξ καλεῖται. WESS.

18 *seq.* καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτοὺς, καὶ οὐκὶ ἀπὸ τῶν πατέρων) Quam *Lyciorum* non sanequam absurdam memorat *Herod.* consuetudinem, tradidit et *Plutarch.* T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam isti mori congrua *Nicolaus* addidit *Damascenus* in Ἐθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. *Vales.* p. 510. etc., hunc fuisse titulum e *Stobaei* pag. 614. colligas:) apud *Stobaeum* p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι· καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τάς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, *Demosthenes* contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαραγράφοιτ' ἂν (τὸ τῆς μητρὸς ὄνομα); Materno genere superbus *Megacles*, ὁ Κοισύρας, audit *Aristophani* Ἀχαρν. vs. 614. *Homero* prorsus inusitata (quod monuit *Heraclit.* Allegor. *Hom.* p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] poëtis adhibentur Λητοΐδης, Δαναΐδης, Νιοβίδης: ἡ τετράς, *numerus quaternarius, Pythagoricis* Μαιάδης dicebatur, utpote τῆς δυάδος, Μαίας dictae, *filiolus*: *Etymol.* M. p. 166. VALCK.

21. ἀνανεμεῖται) Ionicum flexum ἀ ν α ν ε μ έ ε τ α ι conservavit Ed. *Aldina*; genuinum, si verum est quod scribit *Suidas*, Ἀνανέμεσθαι ἐπὶ τοῦ καταλέγειν positum ab *Herodoto*. ἀναμνέεται, *Küstero* probatum ad *Suid.*, attulit *Io. Iac. Wetstenius* ad Marci XIV. 72. sed cum millenis aliis rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat *H. Stephani* emendatio, ἀναμνέεται, *commemorat.* Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hîc obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, *legere*, significat; quem usum idem *Suidas* adnotavit, cum quo *Hesychius* consentit, in Ἀννεμεῖν. *S.*

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βυβασσίης) *Is. Vossii* emendatio est ad *Melam* I. 16, 10., merito laudata et probata *Gronovio*. Nihili enim Βυβλεσίης, quod in libris. Chersonesi haec *regio Bubassus*, apud *Plinium* lib. V. Hist. Nat. c. 28.

Urbs, unde nomen, modo Βύβαστος, modo Βύβασσος. Vide ad *Diodori* V. 62. WESS.

14. ἐντὸς δὲ) Unâ duntaxat literâ mutatâ legerim: ἐκτὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο: id est ἐκτὸς δὲ πᾶσα ἡ χώρη σφι ἐγένετο (sive ἦν) νῆσος: *extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula.* Paulo superius ista leguntur, ἐούσης πάσης τῆς Κνιδίης, πλὴν ὀλίγης, περιῤῥόου. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. *Pausan.* V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud *Herodotum*, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐντὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen* VII. p. 621. et VIII. p. 298. ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἐγγὺς δὲ ταῦτά σφι ἐγ. *parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur:* aut εἰκότως δέ σφι ταῦτα ἐγέν. *non sine caussa faciebant.* Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀθρόοι ἐντὸς γενόμενοι, in *Parthenii* Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune *Noster* VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἴσω πᾶσά ἐστι. WESS. — Haud dubie recte habet ἐντός, scil. ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρη, quod vocab. proxime et praecedit et sequitur. Quare nulla ratio habenda coniecturae a *Toupio* ambitiosius iactatae, in Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνένδοτος pro ἐντὸς reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam *Barkerum*, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex *Boissonadi* mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνένδοτος δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο paullo inferius post τὸν ὠρυσσον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (*I. W.*) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.° 20. Vol. X. pag. 326 seqq.) contra *Barkerum* ita defendentis, ut verba σφι ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπί σφι ἂν ἐγένετο, *and all within the isthmus would have become secure in their power.* Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra*, id est, Cnidiorum ditio, *ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat. S.*

21 *et seqq.* ἡ δὲ Πυθίη σφι *etc.*) Senarios Apollinis Pythii exagitat *Oenomaus* apud *Eusebium* Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσί τε καὶ) Primo adspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσί τε, ἢ καὶ τοῖσι περιοίκοισι, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spectant illic interiecta. Verba *Strabonis* ad *Herodoti* loca iam contulerat ante *Casaubonum P. Leopardus* Em. VII. c. XI. p. 180. VALCK. — In *lat. vers.* adde: *sive ipsis, sive eorum vicinis. S.*

5. τρίς σφι τοῦτο ἐγένετο) Dicetur VIII. 104. WESS. — *Strabonem* conf. lib. XIII. p. 611. *S.*

8. Λίδη) Mons Cariae, cui nomen *Lide*, mihi se, quod quidem recordor, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde* expressit, cui congruit *Ptolemaei* Geogr. V. 3. oppidum Cariae Λύδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in *Ulmensi* versione anni 1486. *Clyde*; Χύδαι *Coislin.* in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλισαν) Mihi quoque sincerum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, κατειληθέντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum posuisset *Herodotus* συνήλισαν, an συνείλησαν, vel συνήλασαν: siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita. Pheronem scribit *Herod.* II. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν - - - συναλίσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλι. Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνειλήσας εἶχε ἑτοίμους ὑποπρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus denarrans συνελάσαι *Philo* praebet *Iud.* pag. 883. E. Attigit hanc historiam similesque commemorat *Casaubon.* Anim. in *Athen.* XII. c. VII. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντες *etc.*) Animosum hoc et triste in

defendenda libertate exemplum *Xanthii* Alexandri Magni et Cassii Brutique per Asiam expeditionibus iterarunt, meriti *Philonis Iud.* praeconia, *Quod omnis Prob. Liber* pag. 883., et *Appiani*, in Harpagi nomine aliorum culpa vitiosi, Bell. Civ. IV. p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua *Plutarcho* debet in Bruto p. 998. WESS. — *Plutarcho* nihil debere *Appianum*, abunde alibi demonstravimus. *S.*

CAP. CLXXVIII. 4 *seq.* τῆς Νίνου ἀναστάτου γενομένης) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit *Arch.* ἀναστάτεω. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium Κροίσεω, Βάττεω, Πεισιστράτεω, Μεμβλιάρεω et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat ἀναστάτεω istud scioli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάτης esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in εω formatus reperitur. *S.*

9. ὀγδώκοντα καὶ τετρακόσιοι) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt *Plinius* N. Hist. VI. 26., *Philostratus* vit. Apollon. I. 25. et *Orosius* II. 6. *Ctesias*, *Clitarchus*, *Strabo*, *Curtius* dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque *Nostrum* errasse *Is. Vossius* profitetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse CCCCLXXX., non huius. *Observat. Var.* c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatio *Diodorus* II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit *Larcher* in Adnot. ad h. l. De vocab. ὀγδώκοντα oblitus eram in *Var. Lect.* monere, sic cum *iota* sub ω scribi in edd. omnibus libris, excepto *Schaef.* De suis codd. nihil hic adnotavit *Wess.* Noster cod. *F.* (qui aliàs frequenter iota adiicit, ubi alii negligunt) ὀγδώκοντα scribit absque iota, sic vero et *Pa.* et alii puto mssti omnes; quos secutus sum cum *Schaef.* Cf. *Var. Lect.* c. 163. 8. *S.*

15. ὁ δὲ βασιλήϊος πῆχυς etc.) *Lucianus* Catapli c. 16. de quodam beatulo, καὶ μονονουχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλῳ πήχει βασιλικῷ: in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad *Herodoti* mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Persicum intelligi: Persarum enim reges Βασιλεῖς dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegyptio parem, et ἑξαπάλαιστον sive *sex palmorum* esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. *Muri Babylonici* crassitudinem et altitudinem minime eamdem finierunt *Herodoto* recentiores. *Plinii* ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromtos, examinavit *Salmasius* in *Solin.* pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et *Ctesiae, Diodori, Philostrati* atque aliorum aberrationes, *Olearius* in *Philostrati* vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae *Larcherus* ad h. l. contulit. *S.*

CAP. CLXXIX. 5. ἑλκύσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκεῖν sunt in *Polluce* VII. 163. Latinis *ducendi lateres, ducti lateres, ducere lateres* usu teruntur in *Vitruvii* II. 3. *Plinii* Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΛΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in Pyramide latericia regis Asychis II. 136., cui convenit Vatis *Nahumi* c. III. 14. εἴρυσον πλίνθον, *trahe* sive *duc lateres.* WESS.

7. καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου etc.) *Salmasium* et *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.* beneque τριήκοντα δόμους expedivit. Glossarium *Sangermanense*, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει· Ἡρόδοτος Α. καὶ Β., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. Polyb. X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod ταρσοὺς καλάμων *alas arundinum* esse Vir Cl. iussit; cui quidem decreto valide Grammatici obnituntur, *Scholiastes* Herodoti, *Hesychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, [*Gregor.* dial. ion. §. 107. ubi cf. *Koen.*] quamquam non eodem omnes pacto, *crates*, πλέγματα, interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II. 76. ἐν ταρσοῖς καλάμου πηλὸν ἐνείλοντες: ubi Critici: πλέγμασιν, ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non panuculas arundinum, sed *texta* et *crates* requirunt. Iure ergo *Salmasius* et *Reiskius* hoc probarunt. Quod autem *crates* eas *inter laterum ordines stiparint* structores, non alia fortasse caussa inpulsi fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti Syracusani τῶν ἑλῶν κάλαμον, *arun-*

dinem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κονίας, *ut calx ligaretur magis*, in *Diodori* XIII. 113. Quem quoque in usum *Vitruvius* tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias conpages, sed *imas triginta*, ita constiparunt, quod structurae series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τριήκοντα πλίνθων δόμων ταρσοὺς καλάμῳ δικτυοβάζοντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δόμων ταρσοὺς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. WESS. — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi *loco calcis*, rectius fuerat *loco luti*. Tum, pro *arundinum alis*, intelligo debuisse ex *Wesselingii* observatione *crates* vel *craticulas arundineas* poni. Denique, quod istud, διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου, (ubi πλίνθον collective dici adparet) de *tricesimo quoque laterum ordine* interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his *Wyttenbachio*, Select. pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi *tricesimo cuique ordini* interposita fuerit. Quare cum *Wesselingio*, cui in hoc *Salmasius* praeivit, (Exercit. Plinian. p. 1230.) *triginta ordinibus laterum* (nempe triginta imis ordinibus) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in *Tavernerii* Itinerario, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. *S.*

[11. οἰκήματα μουνόκωλα) *Domunculas unius contignationis* reddiderat *Valla*, suffragante *Aem. Porto*. *Domunculas unius membri* posuit *Gronov.* id est, *unius conclavis*, ut idem in Notis ait, probante *Wyttenbachio*, Select. pag. 354. et *Schneidero* in Lex. crit. voce Μονόκωλος: nec multum *Larcherus* abiit, reddens *des tours qui n'avoient qu'une seule chambre*, scil. *turres* ex *Strabone* adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab *Herodoto* dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod *Nostri* verba II. 126 extr. huc traxit *Gronovius*, quem etiam secutus *Schneider* l. c. *unum quodque conclave pyramidis* intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi ἕκαστον κῶλον *unumquodque latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eàdem notione vocab. μέτωπον (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eumdem *Nostrum* IV. 62, 7 et IV. 108, 4. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μουνόκωλα οἰκήματα intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes*, id est, *contiguas et uno tenore continuatas. S.*]

[12 *seq.* τὸ μέσον --- τεθρίππῳ περιέλασιν) In ea regione ubi olim urbs Babylon stetit, vidisse se adfirmat *Tavernier* in Itinerar. lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. *S.*]

17. Ἶς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὔνομα) *Etymologus* mstus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] Ἶς ὄνομα ποταμοῦ, ὥς φησι Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικός, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? *Eustathius* in *Iliad.* p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καί τις δὲ Φύλαξ ἱστορικός, quem non magis cognitum habeo. Adseverat *S. Bochartus* Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc *Isa* esse et dici, non sine lapsu; aliud est, adcurate descriptum a *Golio* in *Alfergan.* pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab *Isa*, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit *Steph. le Moyne* Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἐξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἐξ Ἀρμενίου οὔρεος, quod planissime expressit *Dionys.* Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide *Procopium* Bell. Pers. I. 17. et *Salmas.* in *Solin.* p. 437. WESS.

7 *seqq.* τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ *etc.*) Inpeditior verborum ordo Cl. *Pauw* movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ἑκ. mallet; *Reiskium* vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ --- ποταμοῦ, αἱμασιὴ *etc.* cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. *Gronovium* vide, nimium tamen in rixa super τῷ ἄρπεζον,

de qua *Dissert. Herod.* c. 5. [Per epexegesin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἱμασιὴ, monuerat *Gron.* citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem *Iac. Gronovius*, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum *Küsterum*, quod ille ad *Suid.* voc. αἱμασιὰ adnotare oblitus est, pro vulgato ἥρπαζον ibi ἄρπεζον scriptum oportuisse.] Mox οἰκίων ex *Arch.* refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίην et οἰκίας parili usu deposuisset I. 114. III. 51. IV. 79. Excusari autem non potest *Dionysius Halic.*, quum Art. Rhetor. c. 1, 3. ὥς που καὶ Ἡρόδοτος πεντώροφα καὶ ἑξώροφά φησιν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrocinium repudiet. WESS.

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: Babylon κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τάς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐχούσας: *in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant.* De Syracusarum Acradina *Cicero* in Verr. IV. c. 53. *ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae.* Ferri nequit articulus bis positus apud *Herod.* lib. V. c. 77. οἱ δ' ἱπποβόται: scribendumque, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur lib. VII. 218. καταῤῥωδήσας μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. Lib. VIII. 26. πυνθανόμενος τὸ ἄεθλον ἐὸν στέφανον. Lib. IX. 11. ξείνους ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθεῖαι et ἐπικάρσιαι; sed omnes urbis *viae* erant ἰθεῖαι, *rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae,* αἱ ἄλλαι, *quam transversae,* αἱ ἐπικάρσιαι, *quae ad flumen tendebant.* Sed de *Valckenarii* in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video *Schaeferum* ad *Gregor.* p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατέτμηται τὰς

ὁδοὺς idem valet ac κατατετμημένας ἔχει, quemadmodum paullo ante (*l.* 7.) τὸ -- τεῖχος ἑκάτερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλήλαται, i. e. ἐληλαμένους ἔχει. *S.*

[14. ἐπῆσαν) ἐπῄεσαν cum *iota* sub η ediderat *Reizius*; priores ἐπήεσαν absque iota *S.*]

[15. φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν) Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abiicienda *Werferus* censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic *item hae* portulae non modo ad fluvium tendunt, sed *ad ipsum fluvium ducunt*, sub ipsis his portulis praeterlabentem. *S.*]

CAP. CLXXXI. 4 *seq.* ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλήϊα) Adstipulor *Gronovio*, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer *Diodorum* II. 8. WESS. — Tum IDEM in *Addendis* ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βασ. adiutabat doctissi„mus *Gisb. Koenius*, ἐν τῷ μὲν ἐνὶ --- ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, ope„ra minime spernenda." — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt virorum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim *Homericum* verbum ἦεν, quod tenent uno cod. *F.* excepto libri omnes; et ipsum εἶεν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud *Nostrum* haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis obliterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπήεσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiiceretur, sed necessaria non est particula: saepe *Noster* omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de Beli templo ait, ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι ἐόν. Verbum τετείχιστο impersonaliter accipiendum, *munitum erat*, i. e. *munitiones, munita loca exstructa erant.* ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐνί. Ad περιβόλῳ *etc.* ex praecedente verbo intellige τετειχισμένα, nempe τὰ βασίληια. Qua copia laborare codicem *F.* in *Var. Lect.* dixi, eadem et cod. *Med.* laborabat, quem imperite secutus *Gron.* sic edidit περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε. *S.*

[6. Διὸς Βήλου ἱρὸν) De *Beli templo* consuli potest *Caylus*

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulâ aeneâ expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidae turris*, quae mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est *Niebuhr* prope oppidum Hella: cuius vide Itinerar. T. II. p. 289 seq. *S.*]

9. σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) Lapsum prioris interpretis, sive *Heresbachii*, in Latinis *crassitudine simul et altitudine*, merito reprehendit *S. Bochartus* Phaleg. I. 13. Nihil de altitudine. WESS. — Hoc caput (inde a lin. 5.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallae*. Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. *S.*

11. μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων) *Reiskius* mavult μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra necessitatem. WESS. — *Herodoteus* scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὗ αὖτις τροπέων τῶν θερινέων. II. 53. μέχρι οὗ πρώην. II. 173. μέχρι ὅτου πληθεύσης ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος. Ionismus et in his poscit μέχρι. VALCK. — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. *S.*

CAP. CLXXXII. 1. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitiosa credulitate. Turpissimae fraudes veteratorum fuerunt, quibus saepius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid Paullinae, Imperante Tiberio, evenerit, notum ex *Iosepho* est, Ant. Iud. XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi* Theog. vs. 940. WESS.

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*, ne bis idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρ. praeferrem. WESS. — Verborum copiam, quae inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit Nostri stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατάπερ (*l.* 3.) est καθάπερ in *Pa.* *S.*

5. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. D. ed. Cas.] Iovi Thebaeo εὐειδεστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον ministrare perhibet; sed talem, qualis scurrae *Petronii* Quartilla. WESS.

10. ἔσω ἐν τῷ νηῷ) Dedi scriptis Codicibus, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in Paullinae historia, ἔνδον ἐν τῷ νεῷ. De statuto tempore, quo Apollo Patara invisebat, *Servius* ad Aen. IV. 143. *Nam constat, Apollinem sex mensibus hiemalibus, apud Patara, Lyciae ci-*

vitatem, *dare responsa*, *unde Pataraeus Apollo dicitur*, *et sex aestivis apud Delum.* WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime *Gronovius* vertit *gradum*, exemplo *Curtii;* qui *Diodori* XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide *Brissonium* Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα) *Vallae* grandis dica inpingitur [a *Gronov.*] ob *centum millia talentorum*, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti *Arch. Vind.*, praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a *P. Phoenice*, hiatus alioqui versionis Laurentianae sarciente. [In *Phoenicis* editione nullos suppleri *Vallae* hiatus, sero ipse *Wess.* agnovit.] Debetur peccatum *Heresbachio*. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ἐκεῖνον) *Tempore illo*, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum *Herodotum* Babylonem vidisse. conf. c. 181, 6 seq. *S.*]

18. Ξέρξης δὲ ὁ Δαρείου) Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore *Arriano* Exp. Alex. VII. 17. Iunge *Diodorum* II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοισι) Conf. *Wess.* ad c. 106, 10. *S.*]

5. τῆς ὕστερον γενεῇσι πέντε πρότερον *etc.*) *Quinque* hae *generationes* annorum circiter CLX. in varias angustias doctissimos coëgerunt viros. *Ios. Scaliger*, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec *Semiramidis* aetas tam sera haberetur, πέντε in πεντήκοντα mutavit, in *Notis* ad *Fragmenta Vet.* p. 42. *Camp.* vero *Vitringa*, magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενεῇσι ιέ sive δεκαπέντε, Comment. in Iesaiam c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura *Galei* Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe *Herodotus* in Musis uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis *Semiramis*, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim *Stephan. Byzant.* in Βαβυλών, *Nostro* errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina *Canon* Astronomicus sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad Chron. *Eusebii* A. DLXXXIII. et *Bouherii* Dissert. Herodot. c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὔνομα ἦν Νίτωκρις) Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, *Nitocris* uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocarunt; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. *Beltzasaris* apud *Danielem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmerodachi, Nebucadnezaris filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. *H. Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert.* in *Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonedo*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. XXVII. 7., *Nebucadnezari*, *filio*, et *nepoti*, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod *Nitocrim Labyneto*, regum Babyloniorum ultimo, *matrem*, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obficit quidquam mentio [*l.* 7.] *Nini a Medis occupatae;* quippe revera a Medorum rege Cyaxare superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut Nitocris reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, Ninum bis in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum Cyaxaris auspiciis, deinde Astyagis, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Ἴνα, qua de urbe c. 179. WESS.

[11. τρὶς ἐς τῶν τινα κωμέων *etc.*) Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit *Larcher* in Notis ad h. l. *S.*]

13. Ἀρδέρικκα) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio *S. Bocharto* aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissia uls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur *Phaleg.* IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 *seq.* *ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo;* (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, *ab oris maris mediterranei,* puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, κατακλέοντες ἐς Εὐφράτην, quod significat *in Euphratem navigantes.* Satis adparet, hoc dicere Herodotum, *qui Euphrate fluvio Babylonem proficiscuntur:* at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio ἐς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. *S.*]

20. *ὤρυσσε ἔλυτρον λίμνῃ*) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἔλυτρα τῶν ὑδάτων, et *Pausanias* ἔλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta *Sylburgii* correctione. Vide vero mihi *Suidam.* Scholiastes ad hunc locum, Ἔλυτρον, σκέπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκέπη· παρὰ Ἡροδότῳ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. — At σκέπη etiam apud *Herodot.* occurrit: vocem Ἔλυτρον vero suo loco habet *Suidas.* Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et *Herodotus* et *Pausanias* hoc vocab. usurparunt, pro *alveo* vel *receptaculo aquarum*: nec enim facit satis, quod ad voc. Ἔλυτρα apud *Hesych.* inter alios significatus πηγαὶ memorantur. Confer vero *Nostrum* cap. 186, 8 seqq. *S.*

30. *ἔκ τε τῶν πλόων ἐκδέκηται etc.*) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tamdem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset σκολιός, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἕλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obiiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἔκ τε τῶν πλόων? *Corn. de Pauw*, cuius animum eaedem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἔκ τε τῶν πλεόνων sive πλεύνων, *ex pluribus*, ex nimietate fluvii, *ut aquas lacus exciperet ingens.* Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἔκ τε τῶν πλόων tantumdem valeat ac ἔξω τε τῶν πλόων, *et praeter navigationes istas* etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — *Toupius*, per literas a *Larchero* consultus, intelligebat ἐκ τῶν πλόων σκολιῶν, *post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum.* Quem secutus ille vertit: *et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense.* At sic vocabuli περίοδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea *Herodoti* sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. *S.*

CAP. CLXXXVI. [2. ἐξ αὐτῶν *Reiskio* videbatur significare *post ea perfecta.* Tum *Idem* pro ἐούσης *l.* 3. ἐόντων corrigebat. *S.*]

12. ἐν τῷ ἐπίμπλατο τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [*l.* 13.] quod et *Küsterus* in *Clerici* Bibl. Vet. et Recent. conmonefecit, ἀπεξηρασμένου. *Noster* ex *Med. Vind. Arch.* VII. 109. διαβὰς -- τὸ ῥέεθρον ἀποξηρασμένον [sive ἀπεξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad VII. 109, 2. et conf. Adn. ad I. 130, 8. et 168, 7. *S.*

16. ἀνοικοδόμησε πλίνθοισι ὀπτῇσι) Simile putares Comici in Pac. vs. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καιναῖς πλίνθοις ἀνοικοδομεῖν, i. e. ut Scholiastes explicat, ἀποφράξαι, *obstruere.*

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, *Reiskius* et *Abresch*. Non nego, quod olim ad *Diodorum Siculum* infitiabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive *aedificando obstruere*. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimon.* p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessione augeri. Verum, hunc *Herodoti* sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, *siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere muniit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas*, de quibus c. 180. *simili lapidum genere eduxit*. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλίδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et conmodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαιρέεσκον) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. ποιέσκετο, quod VII. 119. scribitur rectius. Ποιέεσκε, φοβέεσκε, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρεῖν formâ activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex *Herodoto*, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud *Nostrum* ἀπαιρέεσκον lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenuere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαίρεσκον tuentur nostri libri *F. Pa. Pc.*“ *S.*

24. ὡς δὲ τό τε ὀρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγεγόνεε) Elegans est Cl. *de Pauw* correctio, τό τε ὀρυχθὲν λίμνῃ πλῆρες ἐγεγόνεε: *ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit*. Geminum ἔλυτρον λίμνῃ, superius bis usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὀρυχθὲν ἐγεγόνεε λίμνη πλήρης. Sic mox *l.* 27. ait τὸ ὀρυχθὲν, ἕλος γενόμενον. *S.*

27. ἐξάγαγε ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. *Hesiodus* Oper. vs. 748.

Μηδ᾽ ἐπ᾽ ἀκινήτοισι καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον,
παῖδα δυωδεκαταῖον - - -

ubi vide *D. Heinsium*, et *Iac. Perizon.* ad *Aeliani* Var. XIII. 3. *Nostrum* praeterea III. 71. et 82. WESS.

19. ἄπληστός τε ἔας) Retineri potuerat ἔης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet *Med. Noster* II. 19. πρόθυμος δὲ ἔα τάδε -- πυθέσθαι. *Reiskius* superius [*l.* 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χρήζοντα ἐπικαλεομένων, medicina arbitraria et superflua. WESS.

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβυνίτου) Scripsit Λαβυνήτου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo *Nabonedi*, ultimi regis Babyloniorum, ut eruditi viri *Vitringa*, *Venema* atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis Evilmerodachus, et avo Nebucadnezari, honorarium hunc fuisse titulum, quales in Medorum, Persarum, Babyloniorum et Aegypti regibus varii. WESS. — Conf. ad c. 77, 10. notata. *S.*

9. ἅμαξαι -- ἡμιόνειαι) Constans haec Codd. scriptura, si levem discrepantiam *Vind.* et *Arch.* praetervideas, *Athenaei* et *Eustathii* consensu magis roboratur. Cl. tamen *Reiskius* ἡμιολίαι reformat, qui *currus* fuerint *sescupli*, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est *Homeri* Ἰλ. Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἅμαξαν ἄειραν ἐΰτροχον, ἡμιονείην,
καλήν, - - -

tum τὰ ὀρικὰ sive ὀρεικὰ ζεύγη, quorum in *Platone*, *Isaeo*, *Demosthene*, *Aeschine* non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis Hispanicis et Lusitanicis. De *Choaspe* et *eius aqua B. Brissonius* Regn. Pers. I. 82. p. 122. copiose. WESS.

10. ὅκοι ἂν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἕπονταί οἱ, ὅποι ἂν ἐλ. ex *Athen.* II. p. 45. B. atque ita legit *Eustath.* ad Od. Δ'. p. 173, 23. *Ctesias* apud *Athen.* ἱστορεῖ, ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmant emendationem *Brissonio* notata de Regn. Pers. p. 80. *aqua vasis recondita deportari solet quocumque se Rex moverit.* Scripserat, opinor, *Alex. Clemens*, omissis, quae feruntur intermedia, Paedag. II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόητοι, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι: *ut amicos sic et aquam secum ducentes.* Ceterum ad ἐλαύνῃσι mira

scribit *Gronovius:* flexus est Ionicus pro ἐλαύνῃ: quem ab *Ibyci* sive Rheginorum norma scribendi distinguit *Heraclides Eustathii* ad Od. H'. p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, - - καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ Ῥηγίνων εἰσὶν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur *Ibycus*: hinc Ἰβύκειον σχῆμα *Lesbonacti* p. 179. *Etymologo* p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nuspiam alibi verbum sic scriptum legitur apud *Herod.* ego quidem vulgatum ἐλαύνοι non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram *Var. Lect.* in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 153.) ἐθέλῃσι pro ἐλαύνῃσι positum. *S.*

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνδῃ. De *Gynde* fluvio cf. V. 52, 26. *S.*]

3. διὰ Δαρδανέων) Δαρνέων *Chytraeus*, *H. Stephanus*, *Cellarius* probabiliter emendant: et favet aliquantisper *Cod. Ask.*; *Reiskius* Δαραέων maluit. Quorum hi ex oppido *Daras*, illi ex *Darna*, quae in *Ptolemaei* Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. *Dardani* sive *Dardanes* in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. Ἐν Ματιηνοῖσι, uti in *Ask.* et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio *Strabonem* XI. p. 803. c. [p. 531. med. ed. Cas.] posteriore loco ἐκ Μαντιηνῶν legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti *Casaubonus* ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. Adnot. ad *Polyb.* V. 44, 9.] Quid dicemus [*l.* 4.] de *Arch.* Τίγρην? Solet hic amnis Τίγρης in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu Τίγρητος, *Eustathio* ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe *Opi* quaeremus lib. VI. 20. Vide interea *Strabon.* [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS. — δι' Ἀρμενίων scripsisse *Herodotum* coniectavit *Breiger* in Commentatione *de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae*, quae Goettingae anno 1793. prodiit. *S.*

7. τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo *Seneca* de Ira III. 21. et *Orosius* II. 6. cuius haec adscribere libet: *Nam cum unum regiorum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum - - - abreptum praecipitatumque merserat.* Sic, *Fabricio* indice, plures mssti; in aliis, *regiorum equorum*, quo modo ex coniectura *I. Broukhusius* ad

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Pati id possum; sed caussae, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem* de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobium* et Ecclesiasticorum scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [*l.* 11.] *Sylburgius* ad *Brisson.* Reg. Pers. III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσαντι, *qui istam ei fecerat iniuriam.* WESS. — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. *S.*

19. ἤνετο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabunt schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschyli* Choëphor. 797. *Apollon. Rh.* II. 496. III. 1339. et Poëtam Ἰλ. Κ΄. 251. quaeque ibi *Eustathius.* WESS.

CAP. CXC. 9. προεσάξαντο σιτία ἐτέων *etc.*) Vide *Gronovium.* [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον ἢ εἴκοσι ἐτῶν, de Babyloniis a Cyro obsessis, Instit. Cyr. VII. p. 190. [c. 5.] WESS. — Conf. VIII. 20, 3. et I. 196, 6. *S.*

CAP. CXCI. 13 *seq.* εἰσαγαγὼν ἐς τὴν λίμνην, ἐοῦσαν ἕλος) Non multum aliter *Xenophon.* Sunt et in *Ieremiae* oraculis, quae Cyri hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius Vatis cap. LI. 32. et *Camp. Vitringam* Obs. Sacr. VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἕλος, quorum hoc, *stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens;* λίμνη, *in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit.* Ita Nitocris τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἕλος supra c. 185. et λίμνη palus est Maeotis c. 104. tum Ismaris ac Bistonis, quibus fluvii miscentur, VII. 109. Στομαλίμνη, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus* Aethiop. I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἕλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Iunge *Eustath.* Ἰλ. Υ΄. 220. WESS.

21. οὐδ᾽ ἂν περιιδόντες) Demiror neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὰν, cui novum ex *Arch.* robur accessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex Poëta Ἰλ. Δ΄. 512. Οὐ μὰν οὐδ᾽ Ἀχιλεύς: ubi scholia οὐ μὴν οὖν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὰν αὖτ᾽ Ἄμυκος πειρήσατο, i. e. οὐ μὴν, ut Critici

et *Hesychius* explicant. Adde *Euripid. Phoen.* 1612. et ibi *Valkenarium.* Equidem parum absum ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri ἂν particula videtur: particulâ μὰν vero nusquam alibi utitur *Noster.* Caeterum vide *Var. Lect. S.*

28 *et seqq.* τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος *etc.*) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium. *Ieremiae* c. LI. 31. namque עִירוֹ מִקָּצֶה [*yirò mikkazèh*] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος αὐτοῦ describit. De *festo die*, quo capta Babylon, non diversus abit *Xenophon;* nimius vero *Aristoteles* est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθέσθαι τι μέρος τῆς πόλεως conmemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀραίρητο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. Ἀναίρητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc *occupandi* [*capiendi, expugnandi,*] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. *Küsterus* ex schedis *Parisinis* belle instauravit in *Clerici* Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409. Ecce tibi ex Musa nona c. 101. ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραίρητο: et VII. 83. ἤ νούσῳ ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο ex *Med. Arch. Ask.* quo quidem loco antea, ut hic, ἀναίρητο. De verbi formatione consulto taceo: qui *Herodotum* trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in *Var. Lect.* ex *Wesselingii Addendis* retuli. „ἀραίρητο *Pass. Mediceo* consentiens;“ voluerat fortasse *Parisiensi consentiens. S.*

CAP. CXCII. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρη) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi quod dixi *terram Assyriacam* et *Babyloniam* pro synonymis uti *Nostrum,* id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. *l.* 7. Quo minus caussa fuit, cur suspectum h. l. nomen Ἀσσυρίη haberemus. *S.*

11. Τριτανταίχμης) Sic praestat ob *Eustath.* et VII. 82. ubi *Valla* et plures Codd. ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso *Mediceo.* Sit-ne vero idem *Tritantaechmes Artabani* filius [ut scribitur VII. 82. an *Artabazi,* ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀρταβάνου et

Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [*l.* 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. Μέδιμνον *Noster*, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. WESS.

15. πάρεξ τῶν πολεμιστέων) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De Bucephalo Alexandri πολεμιστὴς ἀγαθὸς *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵπποι πολεμισταὶ *Diodor. Sic.* II. 41. neque ignotus est *bellator equus* Latini poëtae. Et haec quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect.* πολεμιστήρια ἅρματα habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in Ἰλ. Τ'. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα φησὶν (*Herodotus*) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαινόμεναι, ἑξακισχίλιαι etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzes* hac eadem in re, et bis quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, Chil. IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Glossae*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius.* In *Hesychio* ex correctione ὁ ὀχευτὴς ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. *Philo* de Leg. Special. p. 784. B. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ὄνοι κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tzetzae*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. WESS.

CAP. CXCIII. 6. κηλωνηίοισι) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλώνειον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni MDCXVIII., ἀντλέεται μὲν κηλονηίῳ praeferunt Edd. VI. 119. [sicut h. l. ο breve in medio habet ms. *Pa.*] cui scriptioni consentit *Etymolog. M.* p. 510. et *Moschopulus* περὶ Σχεδ. p. 57. sollicite κηλόνειον, τὸ κοινῶς γεράνιον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius* Declam. XXXV. p. 799. Caussa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κῆλον, *ligno*, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. WESS.

11. Νῖνος πόλις οἴκητο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἱ, quam umvis in msstis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invectum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horreus*

Aldinum οἰκέαται tuetur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset *Aldini* I. 151. ἐν Τενέδῳ δὲ μία οἰκέαται πόλις, vidisset de praesente urbis situ agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen illic οἰκέεται. WESS.

17. ἄριστα αὐτὴ ἑωυτῆς ἐνείκῃ) Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὕτη male edebatur. *Noster* c. 203. τῇ εὐρυτάτη ἐστὶ αὐτὴ ἑωϋτῆς: et II. 149. *Hippocrates* Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἑωυτέων ἐστί. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακροτάτη αὐτὴ ἑωϋτῆς ᾤκισται. Alia sciens praetereo, et cupidos ad *Henr. Stephan.* de Dialect. p. 41. amando. *Strabo* de *trecentesimae* frugis incremento, quod ager Babylonius reddebat, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τριακοσιάγια λέγουσι. [τριακοσιάχοα dedit nuperus Editor Lipsiensis, T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut, quia in msstis τριακοσάχοα, τριακοσιοντάχουν, quo usu ἑκατοντάχουν et διακοσιοντάχουν posuit superiore libro p. 1063. c. [p. 731. D.] et τριακοντάχουν VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime. Vid. I. 120. [ibique ad *l.* 17. notata.] Novi haec varie mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Statim [*l.* 25] ἐκ τῶν σησάμων ποιεῦνται qui volunt, auxiliatorem *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor. WESS.

28. θεραπεύουσι· τά τε ἄλλα) Hic voces istas τά τε ἄλλα non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in versum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τά τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. [Non excerpsisse illa verba *Athenaeum* adparet; non legisse, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ φοινίκων, τοὺς ἔρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων· καὶ μὴ ἀποῤῥέῃ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, κατάπερ οἱ ὄλυνθοι. [Vide *Var. Lect.*] Huc pertinent Ψῆνες in *Gloss. Herodoteo. Hesychius*, in voc. Ψηνίζων, *animalculum* esse scribit, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ὀλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas*, in Ἀνερίναστος. *Zenobius* II. Prov. 23. ἐνδυόμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim

εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ ψὴν) τὸ θηρίδιον στερεοῖ τούτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re *Theophrastus* adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud *Athen.* legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαίνηται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων πεπαίνῃ, *ad maturitatem perduceret.* VALCK. — Vide *Athenaeum* nostrum, lib. XIV. c. 65. et Animadv. T. VII. p. 599. *S.*

Ibid. θεραπεύουσι τά τε ἄλλα, καὶ Φοιν.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium *Salmasii* in *Solin.* p. 738., et qui eum exscripsit, *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti* Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Idem *Corn. de Pauw*, et *Reiskio* in opinionem venit. Vide et haec, quae *Bod. a Stapel* corrigenda cum *Salmasio* censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque *Pollucem* et *Hesychium* erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀῤῥένων Φοινίκων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. *Theophylactus* certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, Epist. XVIII. in amore palmarum secutus *Achillem Tatium* lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu inmunem. Maius est, quod *Herodoto* inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducat et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse inprudenter ad palmas: audiendum esse *Theophrastum*, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero *Herodoto* patronum dabo virum eruditum *Iulium Pontederam*, qui *Bodaei a Stapel* criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos *culices*, sive τοὺς ψῆνας succurri. *Herodotum* testem fuisse oculatum, *Theophrastum* ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, *Antholog.* [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est *Larcher* in Notis ad h. l. *S.*

CAP. CXCIV. 6. νομέας ἰτέης ταμόμενοι) Vide *I. Brodaeum* lib. I. Miscell. c. 10. et *P. Leopardum* Emend. XIII. 13. qui *Baiffium* ac *Vallam* comiter in viam revoca-

runt. De *sutilibus navibus* culte *Antiphilus* Anthol. I. 57. p. 116. [Analect. *Brunck.* T. II. p. 176. n. 27.] WESS.

12. βίκους Φοινικηΐους κατάγ. οἴνου) Adstipulor doctis viris, qui cum *Valla* Φοινικηΐου corrigunt. Frequens in oriente id vini genus. *Xenophon* Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. *Ed. Hutchins.* οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος adpellat. *Noster* suo more φοινικήϊον II. 86. III. 20. Supra [*l.* 11.] ἀπιᾶσι cur deterius τῷ ἀπιεῖσι *Med.* habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.

18. ὄνος ζωὸς ἔνεστι) Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. *Noster* IV. 76. ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ: et saepe Attici scriptores, *Sophocles* Oed. Colon. 1205. *Euripid.* Hecub. 994. *Plato* Phaedon. p. 87. B. Vide *Eustath.* in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et *Thomam M.* in Σῶς. WESS. — Equidem ne σῶς quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. *S.*

21. ἀπενεκήρυξαν) Quantillum erat litera transposita scripsisse ἐπανεκήρυξαν: *insuper sub praecone vendebant:* postquam nempe διαθέωνται τὸν φόρτον, - - - τὴν καλάμην πᾶσαν ἐπανεκήρυξαν. A *Gronovio* vulgatum [nempe ἀπενεκήρυξαν, quod in *Var. Lect.* adnotare oblitus eram] cum ἀπεμπωλεῖν comparabat Clar. *Abresch*, Diluc. *Thuc.* p. 584. ἐγκηρύσσειν tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: *Thucydideum* ἐπανεῖπον e lib. VI. c. 60. ab *Hesychio* et *Suida* enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. *Maxima voce* utentes saepe dicuntur ἀναφωνῆσαι, ἀνακηρύσσειν, ἀνειπεῖν. De praecone res vendendas *proclamante* ἀνακηρύσσειν bis adhibuit *Herod.* I. 196. Nostro tamen loco si Codices conspirarent in ἀπεκήρυξαν, causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans *per praeconem vendere*, vel vendenda *voci subiicere praeconis*, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud *Demosth.* contr. Aristocr. p. 436. §. 325. [p. 687, 23. ed. Reisk.] et in versu Comici *Platonis*, qui sic scribi debuerat ap. *Harpocr.* in voce, Σκευάρια δὴ κλέψας ἀπεκήρυξ᾽ ἐκφέρων. *Menandri* ἀπεκήρυξεν *Ammonius* in voc. Κηρύξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. *Lysiae* forte restituendum isto sensu verbum frequentat in Βίων πράσει *Lucianus.* VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ᾽ ὧν ἐκήρυξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper *Herodotum* triverit, dubitaturum esse confido. *S.*

CAP. CXCV. [1 seq. κιθῶνι ποδ. λινέῳ. *Lineas* vestes ab *Herodoto* dici non modo quae ex *lino*, sed et quae ex *gossypio* confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum *Heeren* in *Ideen über die Politik - - der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud *Nostrum*, lib. II. c. 81. *S.*]

2. εἰρίνεον κιθῶνα) Bene *Ask.* Scriptor ipse VII. 91. καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐνδεδυκότες. Adde πίλους εἰρινέους IV. 73. et II. 81. Non adiungo, *Strabonem* omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum *Aldi* et plurium schedarum scripturam esse. Quod *Medic.* dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπενδύνει, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet *Herodotus* creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex *Hesiodi* Aspid. vs. 253 et seqq. de Parcis ὃν δὲ πρῶτον μεμάποιεν - - - ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους· - - - αἱ δὲ φρένας *etc.* Quae huius loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest ἑκάστη, cuiusmodi vox et hîc ad sententiae conplementum advocanda est, ac saepe aliàs. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθένοι *etc.*) Legendum puto vel ὧν ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γενοίατο γάμων ὡραῖαι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογένηται ἐκ τῶν οἰκηίων ἄνθρωπος. De *puellarum* hoc *apud Assyrios mercatu Nicolaus* agit *Damasc. Stobaei* p. 293, 16. *Aelian.* Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi *Perizonius.* Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, *Zenobius* Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. *S.*

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἴδεος *etc.*) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaererent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οἳ δὴ εἴδεος μὲν οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρήματά τε καὶ αἰσχίονας παρθένους ἐλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. *Reiskius* maluit ἐπίγαμοι, οὐ μέν τοι γ' εἴδεος οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οἱ δ' αὖ χρήματα *etc.* WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo *Herodoti*: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. *S.*

16. *ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κῆρυξ*) Vulgatum *ὡς γὰρ δή οἱ ἐξέλθοι ὁ κήρυξ πωλέων* mihi certe non placet. VALCK. — *Reiskius* corrigit sicut ante eum *St. Berglerus*, *ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ*: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emendatio, *Wyttenbachio* etiam probata in Notis ad *Selecta* etc. p. 354. Particulam *δὴ* tamen cum *Reizio* tenendam putavi. Potuerat dein scribi *διὰ τῶν εὐειδεστάτων*, qua structura utitur *Noster* III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. *S.*

27. *οὕτω ἀπάγεσθαι*) Praeclare *Medic.* quamquam et sua venus est in lectione schedarum *Ask.* *ἂν ἄγεσθαι*, a qua non multum *Aldus* recedit. [Vide *Var. Lect.*] Tritum est *οὕτω* in sententiae consecutione. Noster II. 92. *ἐν κλιβάνῳ διαφανέϊ πνίξαντες, οὕτω τρώγουσι*: quibus usus est *Georg. Raphelius* ad *Act. Apost.* xx. 11. Alia conduxit *Io. Taylor* in *Demosthenis* Midianam p. 193. [in Appar. *Reisk.* Vol. I. p. 628.] WESS. — Sic *Noster* I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In *Cebetis* Tabula c. 19. nostrae ed. iunguntur *εἶτα οὕτως*, sequente *ἂν* particula, ut h. l. *S.*

30. *ὁ μέν νυν κάλλιστος νόμος etc.*) *H. Stephanus* hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: *Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit.* Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt. Scripserat, licuisse *ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνέεσθαι.* Itaque aliorsum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores *καταπορνεύειν τὰ θήλεα τέκνα* maluerunt, prorsus uti Lydi I. 94. WESS.

CAP. CXCVII. 1. *Δεύτερος δὲ*) Haec apta et nexa sunt cap. 196. *init.* *ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε*: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [*l.* 5.] *Reiskius*, *εἴ τις ἢ καὶ αὐτὸς -- ἔπαθε*: nulla gravi caussa. *Plutarchus* eadem in re, *εἴ τι πρόσφορον ἔχοι παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα θεραπεύσας*, T. II. p. 1128. E. Adde *Strabonem* XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] *Nostri* aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina-

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrii* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXCVIII. 3. περὶ θυμίημα καταγιζόμενον ἵζει) Etsi πυρὶ καταγίζειν II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus Heinsianae coniecturae, qua παρὰ θυμίημα voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtigit et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] *Io.* autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in Hebraeorum iure ritum ex Aegypto arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, ποσταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἶπε, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε, in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCIX. 8. στέφανον - - - θώμιγγος) *Strabo* θώμιγγι δ' ἔστεπται ἑκάστη, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referunt huc, neque iniuria, ex Epistola, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. αἱ δὲ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται. Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam Epistolam, quam me suasore scripsit et duce defendit. Θώμιγγες sunt σχοινία. Quod *Noster* I. 26. de Ephesiis, urbem suam Dianae consecrantibus, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος, id *Polyaeno* VI. 50. θώμιγγας συνάψαι τοῖς κίοσι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. WESS. — *Vittam* sive *fasciam in funiculi modum tortam* intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum instituto religioso, ut mulieres ad Veneris templum prostarent;* inter Commentationes Societ. Reg. Götting. T. XVI.

11. διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι) πάντα τρόπον διανέχουσι, i. e. διήκουσι, Cl. *Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo τρόπος de *directione qua ducitur linea* etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi πάντα τρόπον pendeant a verbo ἔχουσι, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant διώρυχες - - παντοίους τρόπους ἔχουσαι: sive potius, ut verbum ἔχουσι absolute positum intelligatur, *tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus*, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διώρυχας - - - τετραμμένας πάντα τρόπον. Vocab. ἐδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. *S.*

[16. Μύλιττα) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. *S.*]

23. ὅσαι μέν νυν εἴδεός τε ἐπαμμέναι εἰσὶ) Vertebatur, *quotquot forma et proceritate potuerunt aliquos capere*, ex ἐφάπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane *Herodotus*, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες εἴδεος ἐπαμμένοι, *pueri* sunt *forma praediti*, quales et hae mulierculae. Laudo tamen *Medic.*, quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμέναι legens. Sunt εἴδεος πεπαμέναι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. *Hesychius* πεπαμένος, κεκτημένος. Sic πεπαμένος νόσον, de aegro, *Aeschylo* Agam. 844. et Φρόνημα παισὶ οὐνθεον πεπαμένη, Choëph. 189. In *Philostrato*, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν πέπτανται: scribi oportuerat πέπανται: quae enim adscripsit Cl. *Olearius*, aliena sunt. Ἄνθρωπον πολλὰς οἰκίας πεπαμένον dabit *Themistius* Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui *Pempeli* succurrebat fragmentum in *Stob.* Serm. LXXVII. p. 460. σεμνὸν γάρ τε καὶ θείας φύσιος πεπαμένον ἁμῖν τὸ τῶν φυτησάντων ἵδρυμά ἐστιν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημμέναι sive ἐπαμμέναι εἴδεος vi verbi ἐφῆφθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, *Coelum stellis fulgentibus aptum* ex *Ennio*, et *Lucretii* vestis *purpurea, atque auro signisque ingentibus apta.* Plura *Cario* in *Gellii* I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refinxi; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τριέτεα καὶ τετραέτεα - - χρόνον) Non continuum tempus indicari coniectabat *Heynius* l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. *S.*]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἑταιρισμῷ τὰς ἑαυτῶν κόρας ἀφοσιοῦν, uti *Athenaeus* loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque *Io. Meursius* conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. σῶσι διὰ σινδόνος) *Incernunt per linteum*, ut recte cepit *P. Leopardus*, Em. VII. c. XI. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et νῶσιν, ἀντί τοῦ νήθουσιν, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error *Philostrati* est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἐλάσας γὰρ Κῦρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἐπὶ Μασσαγέτας τε καὶ Ἰσσηδόνας *etc.* quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. *Cellarii* Geogr. Ant. III. 21. p. 837. *S.*

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μέζων καὶ ἐλάσσων εἶναι *etc.*) Nescio quid Cl. *Reiskium* inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id *Noster* spectasse non videtur: narrat *diversas* discrepantium *opiniones*, *quarum aliae maiorem Istro, minorem aliae Araxem* perhibebant. [forsan, quod alii alium fluvium *Araxen* intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius *Araxes* sit *Rha* sive *Volga*. Vide *Ionae Hanway* Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad *l.* 16. *S.*

9. πῦρ ἀνακαύσωνται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtigit Massagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII. 6. νήσαντες πυράν, θυμιῶντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὀδμῆς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζομένου τοῦ καρποῦ) Optime *Med.* et *Ask.* Vitium, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in Vocib. Herodot. et *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim I. 183, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de Animal. X. 50. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καθαγιζομένων θυμάτων - - - ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ δέρματος παρελὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρός. Iunge

Platonem in Critia p. 119. fin. et agnosces *Serranum* errare. WESS.

16. Ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς ῥέει μὲν *etc.*) Carpit haec *Strabo* XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam *Nostro* adfingens, quorum ille auctoritatem defugit. [*Strabonis* verba haec sunt: φησὶ γὰρ (sc. *Herodotus*) ἐκ Ματιανῶν αὐτὸν ῥέοντα, εἰς τετταράκοντα ποταμοὺς σχίζεσθαι, μερίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς. Tum adiicit *Strabo*, *Callisthenem quidem in his secutum esse Herodoti rationem.*] In *Araxis* fluvii ortu credibile fit, *Herodotum* esse falsum. Si fontes fuerint in *Matienis*, oportet Mediae [aut Armeniae] flumen illud detur. Longe vero extra Mediae fines Massagetae, Issedones et Scythae, quos eiusdem amnis accolas *Diodorus* II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni Media nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis Caspio mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si *Matienos* montes excipias, fluvio *Volgae*, qui et amplissimus et diversis oribus in Caspium mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat Ampl. *Nic. Witsenius* in Tartariae Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim *Ros*, *Ras*, *Aras* adpellabatur; unde Graecorum Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc *Araxe* sive *Volga* Ampl. *Bouherius* Diss. Herodot. cap. 18. p. 190. et prior eo *Th. Sig. Baierus* in *Origin. Scythic.* Commentar. Petropolit. T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in *Aristotelis* Meteorol. I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cuius partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiae monte Parapomiso, errore mirifico. Verum Philosophi verba, καὶ ὁ Ἀράξης· τούτου δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέρος ὢν εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην, collocata olim fuerant post Caucasi montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φᾶσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui Philosophum consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de *Aristotelis* loco obiter *Wesselingius* monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo *de Sainte-Croix*, Philosophi verba citante in *Exam. Crit.* etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Araxen* fluvium quod spectat, *Nostro* hîc et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi Scythae Asiam olim incolentes, a Massagetis pulsi, traiecto *Araxe* fluvio in fines Cimmeriorum abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik* etc. *der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Wolga* cogitari. At, usque ad Wolgam penetrasse Cyrum, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Araxen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a Cyri imperio disterminavit, *Wolgam* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hîc, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Araxen* fluvium *Herodotus* memorat, nullum alium ab eo dici, nisi Armeniae fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in Caspium mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Melam* III. 5. p. 803. et *Cellarius* Geogr. Antiq. III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem Caspii maris quaerendum hunc Herodoti *Araxen* esse. Ac hi quidem omnes *Oxum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Oxus* apud Nostrum *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septemtrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iaxartem* a Cyro conditum oppidum memoratur, cui Κυρέσχατα nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eamdem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danvillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita *lacum* illum ab oriente maris Caspii, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum.* Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus Geographus

Barbié Du Bocage, (in Commentatione Examini critico etc. auctore *de Ste-Croix* adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. *Rennel;* cuius librum Geographica *Herodoti* illustrantem mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico *De la Nauze* facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. adnotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matienis* ortum capere *Araxen* ait *Noster:* qui scilicet hac in re Armenium Araxen cum altero illo, qui *Iaxartes* est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eumdem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur ῥέων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, quod vulgo interpretantur *contra solem orientem fluit*, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eumdem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. ῥέοντες πρὸς βορῆν ἄνεμον dicuntur fluvii *versus septemtrionem decurrentes:* eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de *Armenio Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem, reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, *ad orientem* (sive, ut latine rectius dicam, *ab oriente*) *fluens*, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, sunt *regiones ad orientem* (*in partibus orientalibus*) *sitae:* eademque notione I. 201, 4. ait ἔθνος οἰκημένον πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολάς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἑσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206, 11 seq. Similiter Πυρετὸς fluvius, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e Scythia decurrentes (adeoque a septemtrione) in Istrum influunt, dicitur πρὸς ἠῶ ῥέων, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit,* et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem* vel *ab occidente esse,* πρὸς ἑσπέρης μᾶλλον: nam πρὸς praepositio istà notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter aliàs. Denique de verbo ῥέειν observemus, quum ῥέειν dicitur fluvius, non continuo de *cursu* fluminis, et de *directione* cogitandum esse *qua flumen decurrit:* sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, κεῖται dicimus, aut ὤκηται, aut simile quid; sic quum de *fluvio* quaeritur *quà parte, quave in regione sit,* in hac aut illa regione *fluere* (ῥέειν) *illum* dici. Priori verbi notione dicendum erat ῥέων ἀπὸ ἠελίου ἀνίσχοντος, posteriori notione nullo incommodo eamdemque in sententiam dici potuit ῥέων πρὸς ἠέλιον ἀνίσχοντα. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum *Wesselingium* nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (*l.* 18.) στόμασι δὲ ἐξερεύγεται τεσσεράκοντα (ubi quidem de *numero* dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi *Herodotus* diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem:* quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, *caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere.* Ex quo satis adparet, ἐρεύγεσθαι non de *ostiis in mare se exonerantibus* debere accipi, sed de *rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus.* Sic ἐρεύγονται ἐκ μυχῶν παγαὶ apud *Pindarum,* Pyth. I. 40. *S.*

23. ῥέει διὰ καθαροῦ) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud διὰ καθαροῦ, videlicet τόπου, labebatur, *minime turbidum et limosum.* Tale de Borysthene IV. 53. ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαρῷ Sophocleum, Oedip. Col. 1646. et *Homeri* Ἰλ. κ΄. 199. ἑδριόωντο Ἐν καθαρῷ: tum Ἰλ. ψ΄. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [*l.* 20. conf. Var. Lect.] est κατοικεῖσθαι. Vide *Horrei* Observ. Herod. p. 115. WESS. — διὰ

καθαροῦ commodius intelligetur *per loca ubi nullum obstat impedimentum.* Conf. VII. 183, 6. et *Aristoph.* Eccl. 320. *S.*

24. ἡ δὲ Κασπίη θάλασσα etc.) Verissime *Noster*, cui paria facit *Aristoteles* Meteorol. II. 1. et *Diodorus Sicul.* XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, inprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. *Casaubon.* in *Strabon.* XI. p. 773. [p. 507.] *Vossium* ad *Melam* III. 5, 16. Πᾶσαν [*l.* 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πλήθεϊ μέγιστον) *Gronov.* bene. *Aristoteles* de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πλήθει καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλήθεος (σημεῖον) ὅτι πολλὰς ἔχει ἕδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et *Berglerus.* Nec convenit tamen omni ex parte. *Aristoteles* πλῆθος retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius *amplitudinem* et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πεδίον ἐκδέκεται, πλῆθος ἄπειρον ἐς ἄποψιν: et IV. 123. Statim [*l.* 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olim importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνεα dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολύ, *plerumque; ut plurimum, plurima ex parte,* et adiecto vocab. πάντα, *longe plurimum, longe plurima ex parte;* scil. *nullâ fere aliâ re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus.* Conf. *Schaeferum* ad *Bosii* Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur *Hemsterh.* ad *Luciani* Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. *S.*

11. ζῶα ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν) *Herodoto*, sicuti *Eustathius* monuit in *Iliad.* p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζῶα γράφειν et γράφεσθαι ex vetere more est *pingere*, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasii. *Strabo* in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσεξίτηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad *Massagetas* retulit *Strabo* quae de *Caucasiis* hic tradit *Noster.* Caeterum, cur dubitarit *Wesseling.* recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. ζῶα ἐγγράφειν perapte uno verbo ποικίλλειν potuit reddi. ζῶα *figuras* dici et *imagines* cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine ζωγράφος, *pictor*, superfuit. Apud *Polyb.* XXXI. 3, 10. ζωωταὶ dicuntur *vestes pictae, variegatae. S.*

CAP. CCV. 2. Τόμυρίς οἱ ἦν οὔνομα) Patet ex *Suida*, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. *Lucianus* Contempl. c. 13. Τώμυρις ἐκείνη ἐστί, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione *T. Hemsterhusius.* Codices *Herodoti* nihil variant: in *Iustini, Frontini, Valerii M.* schedis discordia viget, qua de *Oudendorpius* ad *Frontin.* II. 5, 5. Recte *P. Burmannus Secundus* Anthol. Latin. II. Epigr. 6. edidit, *Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre*, nimirum Cyrus. WESS.

8. ἐποιέετο --- στρατηΐην) Ita oportuit. Κροῖσος -- ἐποιέετο στρατηΐην ἐς Καππαδοκίην I. 71. Verum crebro librarii inprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. ἀνέχεν ὀρέων ἄρχοντας) Si οὐρέων esset, fors melius haberet. Docet *Strabo* Massagetarum plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. Tomyrin praeterea Cyro posuisse in montibus insidias *Iustinus* auctor est I. 8. Hoc amplius, οὖρος, *terminus*, Ionibus ψιλοῦται, teste *Eustathio* ad Iliad. p. 149, 15. Sed nolo contra msstos niti. Mox [*l.* 9.] προθυμέεαι optime *Paris. A.*; id postulat linguae genius ex προθυμέομαι. *Aldi* operae dederant προθυμέαι errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro προθυμέεαι fuisse. Ex *Aldo* error late ad omnes editos manavit, L. *Küstero* in *Clerici* Bibl. Vet. et Nov. T. V. pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione ἀνέχεν ὀρέων desiderarit *Wesselingius*, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus οὐκ ἀνέχεται ὀρέων. Sed et alibi apud Nostrum eadem prorsus formula occurrit, de qua vide *Valckenar.* ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de *Aldina* scriptura προθυμέαι idem Vir longe doctissimus pronunciavit, intelligetur ex his quae in *Var. Lect.* a nobis adposita sunt. *S.*

9 *et seqq.* φέρε, μόχθον μὲν --- ἄφες) Omnia ista Reis-

kius suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post σὺ τὠὐτὸ τοῦτο ποίεε, atque hunc quidem ad modum, φέρε, ἡμέων ἀναχωρησάντων - - - σὺ τωυτὸ τοῦτο ποίεε, μόχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζευγνὺς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tomyris, *omitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis*, admonet: *se tridui itinere retro cessuram*, facilemque adeo amnis traiectum ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποιέοι [*l.* 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 *seq.* παθήματα - - ἀχάριτα) Poterat ἀχάριστα sedis possessionem tueri. *Homer.* Odyss. Θ'. 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀηδῆ. *Hesychius* Ἀχαρίστερον, ἀχαριτώτερον, quod firmat verbis poëtae Odyss. Υ'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάριτα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνοίκημα ἀχαριτώτατον. Corrigit *Mos. Solanus* ὡς δὲ καὶ ἀχάριτός εἰμι suo periculo, in *Luciani* Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine *Aldinae* meae ἄχαρις praestiterat. Εὐχάριτος *Xenophontis*, *Appiani*, *Aeliani*, et praescripta *Hesychii* verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad *Diodori* XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. *S.*

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπηίων ἐστὶ etc.) *Aristoteles* Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καί φασι κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et *Herodoto* suo adscripsit *Schurzfleischius*, sicuti ex Cl. *Walchio* accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. *Seneca* Cons. ad Marc. cap. 15. *Sed videlicet it in orbem ista tempestas.* Aliter *Hilarius Pictav.* lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. *Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulerunt.* Vide *Gronovium*. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud *Gronov.* reperies, nisi quod *orbem* illum *reipublicae* huc trahat, *Ciceroni* memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. *S.*

22. νικήσας τοὺς ἐναντιουμένους) *Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic conpositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex* ἀντιόω, adscripsit, ut *Mediceo* faveret, vir Celeb.; cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιωθῆναι [ἠναντιώθη] ex illo libro reposuit VII. 10,

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capitis, εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τοι θέλει. Fugerunt eumdem ista VII. 49. καὶ δή τοι οὐδενὸς ἐναντιευμένου. Quae satis sunt ad conpositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Caeterum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec antevertunt, [*l.* 21.] τὠὐτὸ γὰρ ἀντιθήσω, tangit versatque *P. Horreus* Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης) Amplector *Mediceum.* Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro vetere τῆς μάχης, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene *Gronov.*, nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positis insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* seriem scriptionis distinxit, XVI. 85. τότε ἐγὼ τῷ Πύθωνι - - - οὐκ εἶξα, οὐδ᾽ ὑπεχώρησα: neque alienus *Luciani* in Tox. locus c. 36., de quo *Abreschius* recte Lect. *Aristaen.* lib. II. p. 186. Iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox διαβάντα [*l.* 26.] instauratum velis, non contentiose obnitar. Certe περιγίνεσθαι servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus περιγενέσθαι. *S.*

31. τῶν προβάτων ἀφ. πολλά) Laurentius *magna vi pecorum mactata;* cuius versio moveri non debuerat. Πρόβατα olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in Ἰλ. Ξ'. 124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quis saepe *oves* intelligunt, uti hic *Gronov.* De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de Articul. p. 587., multa quoque *Eustachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 302 seq. ed. *Franz.*] et *Foësius* in Oeconom. [voc. Πρόβατα.] Haec tenuia videntur, nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. Γνῶμαι μὲν αὗται συνέστασαν) *In medium venere* in Latinis, ex *Gronovii* opinione. Paene puto *contrarias* indicari, ut erant, *sententias.* Tales συνεστηκυῖαι γνῶμαι VII. 142., dissentiente *Porto.* Tale IV. 132. συνεστήκεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γωβρύεω, in msstis. Tum VIII. 79. συνεστηκότων τῶν στρατηγῶν, *contra se consistentibus ducibus.* WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l. *in discussionem venere. S.*

6. τῷ περ τὴν βασιληίην ἐδίδου.) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Brisson.* Regn. Pers. I. 9. WESS.

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμεος) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus *Artemidorus* censet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν, Onirocrit. II. 72. uti Dario contigit. WESS.

[23 *seq.* ποίεε, ὅκως, ἐπεὰν - - - ἐκεῖ, ὥς μοι *etc.* Aut ὅκως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adiicitur, quasi latine dicas, *ut, inquam, mihi* etc. Nisi pro ὅκως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. *S.*]

CAP. CCX. 2. τῷ δὲ ὁ δαίμων) *Exquisitum* illud et *delicatum* [τῷ δέ οἱ ὁ δαίμ.] quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli adgnoscunt et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷδε δὲ cum *Reiskio* et *Valcken.* malueris, constabit oratio: praecessit Κῦρος μέν. Porro [*l.* 4.] ἀμείβεται ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. WESS.

11. χρῆσθαι αὐτῷ τούτῳ ὅ, τι *etc.*) Gelo in *Aeliani* Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὅ, τι βούλεσθε. Scriptorum codicum τοῦτο ὅ, τι σὺ βούλεαι animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρέωνται οὐδέν: et II. 108. τούτῳ μὲν τάδε ἐχρήσατο. *Libanius* Or. X. p. 288. D. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege *Hutchinson.* ad *Xenophont.* Agesil. p. 84. WESS. — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὅ τι idem valet ac οὕτω ὡς. *S.*

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσέων τοῦ καθαροῦ στρατοῦ) *Valla, cum expedita manu. Gronovius, cum integra et pura exercitus parte,* quod tenuit *Wess.* Mihi adiectum vocab. Περσέων, quod commode abesse alioqui poterat, indicare videtur, *eam* intelligendam *exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. S.*]

8. κλιθέντες δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic Poëta Ἰλ. Α'. 468. In *Hesychio* δαίνυντο, εὐωχοῦντο, geminatâ, ut in *Ask.*, litterâ. De Istris simili paene in re cultissime *Livius* XLI. 2. *Ibi quum omnium rerum pa-*

ratam expositamque copiam - - invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto *Iustinum*, et *Polyaeni* aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἐπαναπλέειν) Minus considerate *Ios. Wasse* ad *Thucyd.* p. 427. [ad *Thucyd.* VI. 78.] quod forsan in Cod. scripto repererat, ἐπαναπνέειν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior *Athenaeus* haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλέει κακὰ ἔπεα καὶ μαινόμενα. *Eustath.* in Ἰλ. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλώει ἔπεα μαινομένῳ πρέποντα: bis alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλώει, in Ἰλ. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. Τ'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἐπαναπλώειν. VALCK.

Ibid. ἐπαναπλέειν ὑμῖν ἔπεα κακὰ) *Laurentius*, ad reginae mentem non absurde, *improba a vobis verba fundantur*: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, *ut, - - improbis vos verbis impleamini,*] nescio quid spectans. Ἀναπλεῖν praeter alia dicuntur, quae *in summa aqua fluitant. Aelian.* Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὖθις ἀφυπνισθεὶς τῇ κρούσει ἀναπλεῖ πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλεῖν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἕν: et mox ἀναπλεῖ δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris, *ebriis sursum tendere et quasi in ore natare inproba verba.* Non disparia *Abreschius* Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἐπαναπλώειν *Herodoti* sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur φαρμάκῳ δολώσας. *Galeo* non debuerat in mentem venire δηλήσας. δηλήσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in *Xenophont.* K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὗς ἀγρίους πλέγμασι καὶ ὀρύγμασιν: et in *Euripidis* Iphig. Aul. 898. VALCK. — Quod hic δολώσας, id c. 214, 19. ἑλὼν δόλῳ. *S.*

9. νῦν ὦν μεν εὖ παραινεούσης) Si codicibus abesset, μεν non requireretur. VALCK.

13. Ἥλιον ἐπόμνυμί τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην) Frequens alibi locorum *Solis* titulus. Aegyptii, ὦ δέσποτα ἥλιε καὶ θεοὶ πάντες, ex *Euphanto* apud *Porphyrium* Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὦ δέσποτα ἥλιε καὶ σελήνη δέσποι-

να, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti Isthm. *Pindari* VI. 7. *Eurip.* Hippol. 88. *Aristoph.* Vesp. 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum* Harpocr. p. 113. et *N. Heinsium* in *Ovidii* Heroid. IV. 12. WESS.

14. ἦ μὴν σὲ ἐγὼ) Perverse scripta prostant in *Etymologico M.* p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol.* ad *Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli* Collect. τὴν Κῦρον, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασσαγέτιδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De Tomyri notans vir Magnus ad *Luciani* [Contempl.] p 508. hoc etiam Scholion excitat et corrigit. VALCK. — *Herodoti* stylo convenientius futurum fuisse ἦ μὲν, in *Var. Lect.* monui. *S.*

CAP. CCXIV. 2. ὡς ὁ Κῦρος οὐκ ἐπήκουσε) Expuli inportunum οἱ, quod unde in hanc viciniam inmigraverit, non quaero sollicite. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [*l.* 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra caussam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. WESS.

12. αὐτοῦ ταύτῃ) Apta haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime aliâs. In *annis, quos Cyrus regnando transegit*, magna apud veteres discordia intercedit. Adi *Simsonii* Chron. A. M. 3746. Bene pro mente Herodoti *Sulpicius Sever.* II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est:* sic enim scripsisse videtur. In Edd. *uno et triginta.* Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii* Annal. IV. *duo et vicesimo*, Grammaticus *duo de vicesimo* correxit apud *Gellium* Noct. Att. V. 4. Lege *Vallae* et *Gronov.* adnotata *Livio* XXIII. 37. et Observ. meas I. 29. WESS.

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν ἀσκὸν) Quid vir Celeb. pro *Medic.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio Obs. Herodot. c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆπτε adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] *adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret?* ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque Codicum ἐναπῆκε, *demisit!* Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim.*, *Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus* Contempl. c. 13. Καὶ τὴν κεφαλήν γε

ἀποτεμοῦσα αὔτη, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. *Suidas* receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ δρυῒ σφῆνας, ὡς διασταίη. WESS. — Haud dubie lenius et expeditius erat ἐναπῆκε: sed alterum ἐναπῆπτε (ab ἐναπάπτω, ion. pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit editoris. *S.*

18. Σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσαν etc.) Egregie haec adserta et explicita sunt a cel. *Gronovio*. WESS. — *Herodoteam* verbi formam ζώουσαν, quum noster codex ms. dederit, aspernari non debui. *S.*

22. ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος) Par aliorum, *Nostri* tamen vestigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea *Xenophon*, *Strabo*, *Lucianus*, ut plures ne adnumerem, deflectunt! Pro *Ctesia* eruditam observationem Cl. *Pelloutier* Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus *Xenophontis* potior videtur narratio. Vide *Camp. Vitringam* in *Iesaiae* c. XLV. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ φορέουσι) Non placet *Remig.* τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σηρικῇ ad *Strabon.* XI. p. 781. [*Casaub.* ad p. 513. suae ed.] Habuerunt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. ἐσθῆτα δὲ φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) Scholiastes adleverat his, ἄρδεις, φαρέτραι: hinc scholion in *Vind.* et *Arch.* hinc *Suidas*, Ἄρδις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ φαρέτρας, etiam alii. Perperam omnes. Ἄρδις est *sagittae cuspis.* Ἄρδιν μίην ἀπὸ τοῦ ὀϊστοῦ κομίσαι, IV. 81. Δίκροον ἄρδιν reposuit in corrupto *Leschae* versu *Scaliger* ad *Euseb.* An. MCCCLX. p. 82. *Servius* Aeneid. XII. 404. *Hic forcipem dixit, quod Graeci ἀρδιοθήραν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur.* Ubi equidem ἄρδιες mallem, uti apud *Aeschylum* Prometh. 878. [885. ed. *Brunck.*] in Ara II. *Dosiadae*, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et *Lycophr.* vs. 914. [Nisi ἄρδιον forma diminutiva est nominis ἄρδις.] Σαγάρεις ex Armenorum dialecto illustrant *Whistoni* fratres, Praef. ad *Mosem Chorenens.* p. 5. WESS. — De termina-

tione plurali nominum ἄρδις et σαγάρις vide *Var. Lect.* ad *l.* 4. *S.*

CAP. CCXVI. 5 *seq.* τὸν Φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς ἁμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαρετρεῶνα πρό γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μέντοι etc. Interpres *suspensa ad plaustrum pharetra:* unde suspicio iusta est, πρό γε ἅρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαρέτραν ἐξαρτήσας (sic recte nupera ed. Lipsiens. pro mendoso olim ἐξαρτύσας) ἐκ τῆς ἁμάξης. *S.*

12. οὐ κατασιτέονται *etc.*) Schedae veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit *Io. Alb. Fabricius* ad *Sexti* Philosophi Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime Fragm. Pythagor. p. 713. ed. Gal. Μασσαγέται δὲ τὼς γονέας κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἦμεν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) Laurentius *e pecoribus omnibus pernicissimum*, quasi κτηνῶν legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch.* et *Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in Iliad. pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτατον. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζώοις τάχιστον: quae posteriora Herodoteis proxima sunt. In eo Episcopus errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contribuat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule Regn. Pers. II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES
AD
HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad *CAP. II. Lin.* 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ Θήραν ἐλθεῖν ἐκ Λακεδαίμονος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστεῖλαι τὴν στρατιήν. *Medicei* Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat *Gron.*] Herodoteae facilitati et γλαφυρότητι pugnare, optime *D'Orvillius* monuit ad *Chariton.* I. 4. p. 52. [p. 221. ed. Lips.] Nam quae *P. Horreus* utramque in partem disputat, nimis docta et arcessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμίτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμιήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμίτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram *Var. Lect.*] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμίτιχος. WESS.

8. Παιδία δύο νεογνὰ) *Pollux* II. 8. νεόγονα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus *Heringa* Obs. c. 3. hoc ex loco νεογνὸν refingit; contra ea Cl. *Piersonus* Veris. II. 8. p. 234. νεογόνῳ vindicem dat *Euripid.* Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδία δύο νεογιλά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non exputo caussam. Obstant et *Codd.* omnes. [in νεογνὰ consentientes.] Διδοῖ locum recepit, quem *Horreus* in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδένα ἀντίον --- φωνὴν ἱέναι) *Mediceus* cum sequace *Ask.* aberravit. Nihil verius *Aldino*, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. Schol. *Apollon. Rh.* IV. 262. hac ipsa in re, κελεύσαντα μηδένα μηδὲν αὐτοῖς φθέγγεσθαι. Ostendit praeterea ἱέναι φωνὴν, quod

etsi *Portus* Ἰωνικῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἱέναι, ut consuetudo fert. Habet Persen Ἑλλάδα γλῶσσαν ἱέντα IX. 16. WESS.

13. ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας· πλήσαντα δὲ) Cogor ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγινέειν et ἐπαγινέειν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλήσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt mssti. In *Tzetze*, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλάζειν προστρεψάμενος ἐκεῖνα τὰς μητέρας·

dederat ipse τὰς μηκάδας, *capras*. WESS.

17. ὡς γὰρ διέτης χρόνος etc.) *Postquam enim ista pastor fecerat per biennium.* Perperam posita distinctio Herodoteam obscuraverat loquendi formam. [scil. *post* ἐγεγόνεε *comma interpositum erat.*] Lib. I. c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο: *triduo post infantem expositum.* III. 56. ὡς σφι τεσσεράκοντα ἐγεγόνεσαν ἡμέραι πολιορκέουσι Σάμον. IX. 38. ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: *Thucydides* III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἑαλωκυίᾳ ἑπτά, ὅτε etc. *Demosthenes* contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. *Lamb.*] ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* de scriptura vocabuli διέτης monui, id sic positum oportuerat: „In *F.* διετὴς a pr. m. dein adiectus alius accentus super ε.“ *S.*

20. βεκὸς ἐφώνεον) Adsentior *Gronovio.* Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. *Hipponax* in *Strabon.* VII. p. 524. [p. 340. ed. Cas.] Κυπρίων βέκος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίων πυρόν. Plura Cl. *Albert.* in *Hesych.* et *P. Horreus* Obs. Herod. c. 31. WESS. — Adde omnino *Polluc.* V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. *S.*

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἑωϋτῶν) Supra c. 2. οἱ γενοίατο πρῶτοι ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἑωϋτῶν. Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus *Codd.* praestare πρώτους -- ἑωυτῶν. *Suidam* in Βεκκεσέληνος simili quid offerre, *Galeus* vere adscripsit. De structura securos nos esse *Aelian.* Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρῶτοί μου ταῦτα ἀνιχνεύσαντες. *Manetho* I. 329. βρεφέων γεννήτορα πρῶτον

Μητέρος εἰς ἀΐδην πέμψει: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere *Georg. Herwartus*, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀπροσδιόνυσα, optime *I. Perizonio*, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [*c.* 3. *l.* 1.] τοῦ resecui. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector *Gronovii* [λογιώτ. probantis] iudicium. Λογιμώτατοι Nostro *honoratissimi* plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex msstis III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitanis cur tandem erit praecipuus? Immo vero *ceteris sollertia et eruditione priores* erant. *Nic. Damascenus* in *Eusebii* Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνῆν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim constipavi in *Diodori* II. 4. Nunc adstruo hoc *Iustini Martyr.* ex Dial. cum Tryph. p. 168. Ed. Thirlb. περιτέμνεσθε οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγιοι τοῦ θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐκ τῶν ἄστρων) Bene *Medic.* Quod [*l.* 6.] additur διὰ τρίτου ἔτεος, id doctos exercuit viros, *Leonem Allatium* Mens. Temp. cap. xv. p. 188. et *Alph. Caranzam*, *Leoni* consentaneum, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac I. 32. neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius *D. Petavius* Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτεος *ineunte anno tertio* interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et *H. Dodwelli* opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. — Conf. ad I. 32, 11. notata. *S.*

8. ἐπάγουσι - - - πέντε ἡμέρας) Has ἐπαγομένας, sive *intercalares quinque dies*, non habuit insuper *Diodor.* I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima *Nic. Averanii* opera, Diss. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec *Diodori* I. 45. μετὰ τοὺς θεοὺς τοίνυν πρῶ-

τὸν φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μεναν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit *Eusebius* Chron. p. 14. *Nostrum* nominatim testem vocans. Μείνιος βασιλέως meminit *Plut.* Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla *Sam. Sqire.* In Catalogo *Eratosthenis* apud *Syncellum* Μίνης Θηβαῖος, ὁ ἑρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μήνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit *P. Ern. Iablonskius* adnotat. ad Catalog. istum in T. II. Chronol. *Vignolii* p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [*l.* 19.] Μείριος. Vide c. 13. et *Diodor.* I. 51. et *Salmas.* de Ann. Climact. p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δῶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive *Hecataei*, sive *Herodoti* dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωστος propterea *Diodoro* I. 34. III. 3. a quo *Aristoteles* Meteorol. I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus *Shaw* Observ. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. *Herodoti* patronicium profitetur, Niloque vindicat illum regionis, cui *Delta* nomen est, tractum. Alia Cl. *Freretus* et egregie erudita contra priscam istam suspicionem Conment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188. quae, quin consensum auferant, nihil admodum inpedit. Lege etiam *S. Bocharti* Phal. IV. 25. p. 261. WESS. — In dubio *Wesselingius* reliquit, *Herodoto*-ne an *Hecataeo* tribuendum illud dictum sit, *inferiorem Aegyptum Nili donum esse.* Nempe ad utrumque horum Scriptorum idem dictum retulit *Arrianus*, de Exped. Alex. V. 6. sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci *Hecataei Milesii* id opus, ubi idem dictum, sicut apud *Herodotum* legebatur. Quem locum producens *Creuzerus* (in Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa *Nostri* narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, *Hecataeum Milesium* iam ante *Herodotum* in eadem fuisse sententia: quum praesertim et *Porphyrius* apud *Eusebium* dicat, multa ex *Hecataeo* ad verbum transscripsisse *Hero-*

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar*. ad *Nostrum*, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect.* citatis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relatam hanc sententiam audivit legitve *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eamdem rationibus hîc adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M.* etc. *Etat moderne, Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eamdem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte* etc. *Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summatim ea exposuit *Larcher* in Notis ad h. l. T. II. p. 159 seqq. *S.*

CAP. VI. 4. *ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου*) Verum erit Πλινθινήτεω. Oppido nomen Πλινθίνη, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Scylax* *Πλίνθινον κόλπον* vocat, Peripli p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad Ethnicographi Πλινθίνη videndi. Mox [*l.* 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, *τείνει* rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. *μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν*. Et hac quidem in defensione *P. Horreo* adsensum non nego Obs. *Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus* fuisse, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. WESS.

[10 *seq. σχοῖνος ἕκαστος - - - ἑξήκοντα στάδια*) *Schoenum* Noster facit *sexaginta stadiorum*. conf. 9, 2 seq. At, non eamdem in diversis Aegypti partibus, sed diversissimam habitam esse *schoeni* mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim schoenos alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. *S.*]

12. *στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι*) De discrepante in hac Aegypti mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Casaub.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias Schol.* II. p. 43. D. ex *Nostro*. Aliorum dissensum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ ἄστατον τῆς σχοίνου μέτρον in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B. [p. 803 extr. et seq.] WESS. — De *stadii* mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et *de la Nauze*, in Comment. Acad. Reg. Inscr. T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p 86 seqq. Denique *du Bois-Aymé* in Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri, in *Description de l'Egypte* etc. *Etat moderne, Mémoires*, T. I. p. 188 seq. Conf. Adn. ad II. 158, 20. *S.*

CAP. VII. 5. ἐξ Ἀθηναίων) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit Gronovius, hic etiam debuerat ἐξ Ἀθηνέων, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24, 381, 24. 403, 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηνέων scribendum. Θῆβαι Ionice flectitur in Θηβέων, quod pro Θηβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Θηβέων τῶν Αἰγυπτιέων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? VALCK.

Ibid. ἐξ Ἀθηνέων) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσαν, [*l.* 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσσαν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108. fuitque in foro, ab Hippia, Pisistrati filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua Athenis Pisas ibatur, et XV. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* Histor. Foeder. Part. I. p. 72. id festinanti excidisse opinor. WESS.

8. τῶν ὁδῶν τουτέων τὸ μὴ ἴσας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ ἀπίσας: adscripsit enim ἀπίσας, ἱκανώσας, quod ἱκανῶς

ἴσας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthi* [*Gregor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς ὀδοῦ mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* Odyss. ρ'. 196. ἐπειὴ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eumdem ad Ἰλ. ά. p. 18, 10.] et Etymolog. p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφέρον an διάφορον praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, Obs. Herod. c. 33. WESS. — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo Nostro (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto* Editore) obtrusas esse *Nostro* ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hîc agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sensentias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in Notis ad h. l. et in Indice geographico, voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danvillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in Aegypti historia utitur, cum Olympicis stadiis, repetiit Cahirensis Academicus *Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. *S.*

11. ὡς μὴ εἶναι) Inmigravit in locum suum ὡς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην - - εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII. l.* 8.] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad I. 58, 7. notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. Mort. XII. 1. [?] et *Horreum* Obs. Herod. c. 43. Porro ἐν τῷ καὶ λιθοτ. [*cap.* 8. *l.* 5.] similem ob caussam revocavi. WESS.

CAP. VIII. [6 *seqq.* ταύτῃ μὲν λῆγον *etc.*) *Hoc loco*, ubi sunt lapicidinae, *desinens mons*, scil. non amplius in

directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem;* scilicet *versus Rubrum mare*, (ut *l.* 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. *S.*]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης *etc.*) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Λ. Pendent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. *Pauw.* [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δέ.] Quae vero consequuntur [*l.* 12.] de *saxeo monte, in quo Pyramides*, turbata vehementer ex *Medic.* sunt. Probare possum ψάμμῳ κατειλυμένον, uti ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ *Odyss.* Ξ'. 136. quamquam κατειλημένον ex εἰλέω non minus bonum. In *Philostrati* Heroic. c. 2. p. 693. Iupiter εἰλημένος κόπρῳ. qui εἰλυμένος *Gregor. Nazianz.* Stelit. I. p. 72. Ed. *Montac.* φλογερῇ εἰλημένα χροιῇ -- φαλάγγια *Nicand.* Theriac. 754. Possum etiam, si qui κατειλημμένον maluerit, uti *P. Horreus* Obs. Herod. c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένον *Medicei* decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμον μοῦνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφιος ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium *Medicei* auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμῳ κατειλ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένον, ut *Wess.* cum aliis, sed τεταμένον, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in *Var. Lect.* sed invitus video aliter visum esse typothetae nostro. *S.*

16. οὐκέτι πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam *Reiskii.* Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis IV. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent *Aristidi* T. II. p. 343. esse enim contra veri fidem: sese experiundo comperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit *B. Maillet* Descript. Aegypti p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordeni* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. *S.*

CAP. IX. [1 *seqq.* ἐστὶ ἀνάπλοος ἐννέα ἡμερέων *etc.* Vide ne iusto minor sit *novenarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguam statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. *S.*]

8. μέχρι Θηβέων) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* 'Αναβ. III. 5. p. 109., ex *Medic.* idem asserens *Herodoto.* Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβέων legebatur rectissime, reposuit. WESS. — Conf. *Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum *a mari usque Thebas* nunc *stadia* ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam *a mari usque Heliopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 *stadia;* iam *ab Heliopoli Thebas* 4860: unde conficitur stadiorum summa *a mari usque Thebas* 6360. *S.*

CAP. X. 4 *seqq.* ἐφαίνετό μοι - - κόλπος θαλάσσης) Expressit *Plinius* Hist. N. II. 85. *Herodoto quidem si credimus, mare fuit supra Memphim usque ad Aethiopum montes; itemque a planis Arabiae. Mare et circa Ilium et tota Teuthrania, quaque campos intulerit Maeander.* Paria illis ex *Nostro* et *Nearcho Strabo* XIII. p. 1013. [p. 691. ed. Cas.] et *Arrianus* 'Αναβ. V. 6. p. 203., *Herodoti* non oblitus. Mox [*l.* 7.] *Thucydidis* exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγάλῳ εἰκάσαι lib. IV. 36. WESS. — Amant autem Iones ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. *S.*

9. Νείλου, ἐόντος πενταστόμου) Notissimus *septem geminus Nilus* ex *Virgilio*, ἑπτάπορος *Dionysio* Perieg. 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πολύστομος *Nicandro* Theriac. 175. Praetulit ex *Med.* πενταστόμου titulum *Gronov.* motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰθαγενέα στόματα Nili quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ὀρυκτά. *Eustath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδὴ κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων, ad *Dionys.* vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis *Codd.* recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esaiae* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitringae*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Maillet* Descript. Aegypti pag. 49. Mox [*l.* 12.] μεγάθεα bene *Gronov.* WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήσων *etc.*) Haec et sequentia videntur obversata *Thucydidi* II. 102. εἰσὶ τῶν νήσων αἳ ἠπείρωνται· ἐλπὶς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινι ἂν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. *S.*

CAP. XI. 2. ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς *etc.*) Ex coniectura *G. Raphelius* in priorem *Petri* c. 2, 6. ἐσχέων, sed minime fideli. Supra I. 193. ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφρήτεω. et II. 158. ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θαλάσσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. *Iebb.*, εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ἐσέχει θάλαττα, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [*l.* 11.] ἐκ τῆς Βορ. θαλ. κόλπον ἐσέχοντα paene ex *Remig.* admittam. Recepi sine haesitatione [*l.* 6.] ἐς τὴν εὐρέην θάλ. *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. ἡμέραι ἀναισιμοῦνται τεσσεράκοντα *etc.*) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum Cahirensem *Le Pere*, in *Déscription de l'Egypte publiée par ordre* etc. *Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. *S.*]

8. ῥηχίη δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in Mosem et Iudaeos, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in *Ptolemaei* Tetrabibl. pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης φυγὰς παρῆλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μώσης. Docte et animose pro divino Iudaeorum legislatore *Vignolius*, Chronol. lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolas duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. *S.*

11. ἐκ τῆς βορηΐης θαλάσσης) Bene *Ask.* postulante dialecto. Sensit et *Reiskius.* Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero *mare mediterraneum*, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νοτίη θάλασσα est *Erythraeum*, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορηΐης cum *Ask.* agnoscit etiam noster *F.* pro quo ante *Wess.* βορείης hic legebatur; quod in *Var. Lect.* adnotare neglexeram. *S.*

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μύχους) Praeclara *Medic.* et *Ask.* scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini *Diodoro* III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc *Aeschyli* adstruo, Choëphor. 449. δι' ὤτων συντέτραινε μῦθον ἡσύχῳ φρένων βάσει, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 *et seqq.* χωσθῆναι ἄν κού γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμ. *etc.*) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedio. *Arch.* οἶμαι [pro ἢ ἐμὲ *l.* 20. ubi in nostra *Var. Lect.* perperam οἶμοι posuit typothetha.] non multum iuvat, nec *Reiskii* opera in *Miscell. Lips.* vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. *Pauw* coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. *Fors*, inquit, *una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur : ἐγὼ μὲν γὰρ - - - χωσθῆναι ἄν κου γε· ἢ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse : an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluxit?* Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι) Formularum *Herodoti* non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum : quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαί γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἄν· ἦκου γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solemne illud ἤπου vel *Herodoti* ἦκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον - - γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἢ κου de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim κοῦ γε δὴ, eadem notione atque πῶς γε δὴ, ferendum putavi. καί γε δὴ legendum censet *Benedictus* in Actis Semin. philol. Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum μέζων ἔτι τούτου, non cum *Pavio* apud *Wess.* intelligendus *sinus hoc Arabico maior;* sed *hoc Aegyptio,* ut recte *Larcherus* accepit; nempe maior hoc, quem *Herodotus* existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc Aegyptus est. *S.*

CAP. XII. [3. τῆς ἐχομένης γῆς] In *Lat. vers.* perperam positum *regionem utrique adiacentem,* ubi *utrimque* scripseram. *S.*]

4. κογχύλιά τε φαινόμενα) Res vera est, fulta testimonio *Plut.* Isid. et Osir. c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentiendi et disputandi pruritu concordia? Adi *S. Bochartum* Phal. IV. 24. et *Freretum* Comment. Acad. Inscript. T. XV. p. 342. WESS. — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque *conchylia* marina *in montium visceribus reperiunda,* salvâ fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. *S.*

7. πρός δὲ, τῇ χώρῃ, οὔτε etc.) Laborabant haec mala punctione: πρός δὲ, *praeterea,* sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex ἰδὼν, cui superius suus locus. Vidit hoc *Reiskius,* brevi post [*l.* 9.] οὐ μὴν corrigens. WESS. — *Reiskii* coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. *S.*

CAP. XIII. 4. ἄρδεσκε Αἴγυπτον) *Medic.* ex Ionum consuetudine. *Abydenus* in *Eusebii* Pr. Euang. IX. 41. πύλας ἐπέστησεν, τὰς ἀνοίγοντες ἄρδεσκον τὸ πεδίον. Scripsi etiam εἰνακόσια, quemadmodum II. 145. *Homeri* εἴνατον, εἰνάνυχες nunc non attingo. Mire placet Gronoviana huius loci explanatio. WESS. — Scilicet et Μοίρι et τετευληκότι e suo cod. restituit *Gron.* cui fere et nostri adsentiuntur libri. *S.*

[6. νῦν δὲ, ἢν μὴ ἐπ' ἑκκαίδεκα etc. Quum hodieque eadem

fere obtineat ratio, monuit *Rich. Pococke* (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a *Larchero*, opinione videri hactenus falsum esse *Herodotum*, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam *Moeridis* regis aetate: *octo* enim illos *cubitos*, quos (*l.* 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. *Strab.* XVII. 788. ed. Cas. et *Plin.* lib. V. cap. IX. sect. 10. *S.*]

11. *κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος*) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretamentis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco *κατὰ λόγον* per *κατὰ τὸ ὅμοιον* interpretari, et *ἐς ὕψος*, *εἰς αὔξησιν*. Mea saltem opinione nihil distarent *κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος*: et *κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδιδοῖ ἐς αὔξησιν*. Cap. seq. 14. *εἴ σφι ἐθελήσει* (sic legerim.) --- *ἡ χώρη ἡ ἔνερθε Μέμφιος* -- *κατὰ λόγον τοῦ παρῳχημένου χρόνου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι*. VALCK.

Ibid. κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὁμοῖον ἀποδιδοῖ ἐς αὔξησιν) Invenit et hic manifestam *ταυτολογίαν* Cl. *Reiskius*, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas *Ask.* in quîs hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum *ἐπιδιδοῖ* et *ἀποδιδοῖ* terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. *Herodoti* dictiones bene constant: *ἐς ὕψος* altitudinem soli, *ἐς αὔξησιν* eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum XVI. aut XV. cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, *argumento* est *Nili* figura XVI. *liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur* in *Plinii* H. Nat. XXXVI. 7. ubi *Harduinus*; cui iungendus *Shaw* Obs. Geogr. Syr. et Aegypti cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. — Non *ταυτολογία*, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eamdem sententiam *ῥήσεις* aspernari *Nostrum*, satis constat. Sed de verbo *ἀποδιδοῖ* dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδιδοῖ significare possit. Illud video, ἐς αὔξησιν posse eamdem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iunctâ mox utrâque voce ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι dicit *Noster* c. 14, 6. *Schaeferus* quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδιδοῖ ἐς αὔξησιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, *neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen;* quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versioni in parenthesi interieci. Sed quaero, *quisnam reddit?* nam nominativus, ἡ χώρη αὕτη, qui praecedit, ad verbum ἀποδιδοῖ, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὁμοῖον ἀποδιδοῖ *etc.* si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. *S.*

21. ὕδατος οὐδεμίη ἄλλη ἀποστροφὴ) *Valla* ἀποστροφὴν in versione neglexerat, sententia loci contentus. A *Gronovio* venit, *quibus nulla sit aversio aquae.* Praestare *aquae perfugium* sive *remedium*, *Portus* dudum monuit. *Noster* VIII. 109. ἵνα --- ἀποστροφὴν ἔχῃ: pro quo ἀποστροφὴν καὶ καταφυγὴν ἔχειν *Plutarch.* T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς εἰργμένος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in *Philostr.* Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφὴν ἐποιοῦντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. IV. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame *Liban.* Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμψυχον ἐκτείνετο --- τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφὴ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, *Iosephum* Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστροφὴν σωτήριον dixisse, quae *Thucydidi* ἀποστροφὴ σωτηρίας. Vide *Abreschii* Dilucid. Thucyd. p. 782. Μοῦνον [*l.* 22.] *Paris. C.* minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μοῦνον) *Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla* dederat, *nisi tantum a Iove.* Romani quidem augures, pro *coelo fulgente, tonante*, dicere sueverant, *Iove fulgente, tonante*, *Cicero* de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera *Iovem* nuncupabant. Rarius illud Comici *Platonis*, quod sororis erat, marito tribuentis, apud *Etymologum* voc. Εὔδιος: Ἀήρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas *Iovi* contribuebatur. Illud *Aristoph.* in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit *Küster. quel temps fait-il? Theo-*

critus Eid. IV. 43. Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει, e *Theognidis* versu 26. quem expressit etiam *Sophocles* in Polyxenae fragm. ap. *Stob.* pag. 344, 4. *Orpheus* τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διὸς, teste *Epigene* ap. *Clem. Alex.* Strom. V. pag. 676, 3. *Aquam pluviam Plato* dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. C. Cùm pluebat, elegantioribus ὁ Ζεὺς, vel ὁ Θεὸς, ὕειν dicebatur; (quam formulam *Alcaeus* iam adhibuit Lyricus apud *Athen.* X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποιεῖν ὕδωρ: attigit *Casaub.* ad *Theoph.* c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat *Aristoph.* Nub. 372. Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκινοῦ οὐρεῖν. VALCK.

CAP. XIV. [9 *seqq.* ἀπονητότατα *etc.* Putes cum *Heynio* ad *Pindar.* Ol. II. 111. ante oculos *Herodoto* fuisse poëtae versus illos, ἀπονέστερον ἐσθλοὶ νέμονται βίοτον etc. *S.*]

13. ὤλλοι ἄνθρωποι) Debetur *Arch.* Variant in vocis scriptura editi libri. ὦλλοι I. 48. et 125. ὡ ̓́λλοι II. 51. ὦλλοι ex *Med.* bis II. 36. Schol. *Apollon. Rhod.* I. 1081. ὦ 'λλοι μέν ῥα. ἡ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νεωτέρας ἰάδος ἐστί. διὸ μέμφονται Ζηνοδότῳ εἰπόντι, ὦ 'λλοι μέν ῥα θεοὶ καὶ ἀνέρες. (Iliad. B'. 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ὤλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit *Barnes.* in *Iliad.* Λ'. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, *Diodorus* I. 36. non praeteriit. WESS. — Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. *S.*

16 *seqq.* ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς *etc.*) *Galeo* designatus *Plutarchi* locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat *Eudoxus* apud *Aelianum* de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suibus mactandis abstineant Aegyptii: φειδόμενοι, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τάς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μείνῃ ἔμβιος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων ἀναλωθῇ. Mihi quoque *sues* hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπεὰν δὲ καταπατηθῇ τῇσι βουσὶ τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito,

secundum quem *suum* in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑσὶ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται, *suum ungulis excussum frumentum convehit.* Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, *Herodoto* dicitur ἀποδινήσας. *Aream Telesilla* δῖνον vocaverat: *Athen.* XI. p. 467. F. Τελέσιλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἅλω καλεῖ δῖνον: hinc *Eustath.* Ἰλ. ὑ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] *Aelianus* duobus in locis rarissimo hoc usu forsan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima Epist. Critica II. *D. Ruhnkenii* p. 43. VALCK.

Ibid. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς *etc.*) Adsentiuntur *Plutarchus* IV. Symp. c. 5. et *Eudoxus* in Animal. Histor. *Aeliani* X. 16., quos olim *Galeo*, non *sues*, sed *boves* intelligenti, opposui ad *Diodorum.* [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὗς *boves* indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen *sues* in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„*Sues immissae in sementem*, „ait *Galeus*, haud dubie omne frumentum in ventres „potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea *boves*, ut multae nationes, triturandis frugibus adhibuerint. *Cyrillus* in *Esaiae* c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνενέγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἅλωνα δράγματα, εἶτα βοῦς ἐπαφιέντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχυας. Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod *Galeus* non neglexit, sues ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent *Plutarchus* atque *Eudoxus*, venisse ex scriptoris calamo ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βουσὶ τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βουσὶ arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque aetatem anteverterit? *Diodorus* generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, *suibus* fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur *Christ. Schoettgenius* Antiq. Tritur. Sect. IX. et Aegyptiorum *Fr. Lud. Norden* Itin. Aegypt.

p. 58. WESS. — *Plinius* Hist. Nat. lib. XVIII. cap. xviii. sect. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in madido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno *Diodoro* excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de *semine per sues depresso* consentiunt omnes. Eodem vero animali *ad exterenda e spicis matura grana* usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: *boum* operâ ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἐμβάλλουσι - - ὗς, et ἐπεὰν δὲ καταπ. τῇσι ὑσὶ, ab *Herodoti* manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eumdem ἀποδινήσας δὲ τῇσι βουσὶ perquam probabile debet videri. *Larcher* (suffragante *Borh.* in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrimque, pro τῇσι ὑσὶ, τῇσι βουσὶ corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur *sues*, verba ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς, ante ista, σπείρας ἕκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante sementem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatilium, quae sementi nociturae erant. *S.*

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Taricheas Pelusiacas eiusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne *Ald.* et plurium schedarum [*l.* 6.] ἐς μεσόγαιαν τείνειν αὐτὴν pro quisquiliis putetur. Ταριχηΐων sive ταριχηΐῶν *Arch.* species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et *Steph. Byz.* in voce. Nominis fortasse caussa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχείας τῶν ζώων dabit *Aelian.* de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχείαν *Diodor.* I. 91. WESS.

[11. ἤδη γάρ σφι) ἤ τοι γάρ σφι, *profecto enim*, corrigit *Benedictus* in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ ὢν βουλοίμεθα malim, ob id quod dein *l.* 10. huic respondet, ἀποδεικνύοιμεν ἄν. *S.*]

17. *τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπήσουσι*) Posset *Aldi* ἀπύσουσι patronos advocare *Euripid.* Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. *Sophocl.* Aiac. 896. ut de *Pindaro* aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. *Aeschylus* VII. Theb. 871. οἶμαι - - - στηθέων ἤσειν ἄλγος. *Euripid.* Med. 1176. ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν κωκυτόν. Quod et in *Sophocl.* Aiac. 862. *Apollon. Rhod.* IV. 874. ἧκε δ' ἀϋτὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — φωνὴν ἱέναι habes apud *Nostrum* II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. *S.*)

CAP. XVI. 5. *τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν etc.*) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. *Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa:* ita *Sallustius* Bell. Iug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, *Isocratis*, *Hippocratis*, aliorumque testimoniis firmatur. Lege *Olympiodorum* ad *Aristotel.* I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in *Ptolemaei* Tetrabibl. p. 58. et *Lucanum* IX. 411. WESS.

10. *οὐρίζων τῇ Λιβύῃ*) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicor adeo συνουρίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex *Remig.* praefero, tacitam praepositionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. *ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ Ἀσίης etc.*) Emendata [a Gronovio] *Vallae* Latina, *ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae*, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθορίῳ Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. *Apollon. Rhod.* IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μέν τινας, τῆς Ἀσίας ἐστί· κατὰ δέ τινας, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem *Aristotelem* male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 *seq.* *μέχρι μέν νυν Κερκασώρου πόλιος*) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et *Mela* I. 9. Adscribam *Achillis Tatii* verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος ῥεῖ μὲν ἄνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσοῦτον ῥέων ἄχρι Μέμφεως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κέρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος: ubi τέλος τ. μ. ῥεύματος haud aliud ac *Nostri* ὀξὺ τοῦ Δέλτα, sive *acumen Delta*, uti in *Pomponio* legunt. At quid Σύρος; *Salmasius* Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat,

et negabunt alii cum ipso *Tatio;* qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κώμη· Κερκάσωρος ὄνομα τῇ κώμῃ· πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo *Steph. Berglero* debentur. WESS.

26. τῷ μὲν Σαϊτικὸν) Τανιτικὸν corrigentes male agunt, neque a *Strabone* XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὅ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: *Herodoti* vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam *Platonis* ex *Timaeo* pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεῦμα, Σαϊτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σάϊς: quibus non male nectentur *Proclo* disputata pag. 50. Confer *Cellarium* Geogr. IV. 1. pag. 24. horum oblitum. WESS.

27. καὶ τὸ Βουκολικὸν) Haud aliter *Eustath.* in Dionys. vs. 226. *Nostrum* secutus. Apud alios de eo silentium. Non male conponitur cum Phatnitico *Diodori* I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs *Heliodoro* I. pag. 10. *Achille Tatio* IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula conmodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad Phatniticum ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἑλεαρχίας titulus, uti ad *Hieroclis* Synecdem. p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium Βουκολικὸν et *Phatniticum* non discrepare, nominisque caussam patefaciunt. WESS.

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμεωυτοῦ γνώμῃσι ὕστερον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: *meam quoque firmat sententiam Ammonis oraculum:* τὸ ἐγὼ τῆς ἐμεωυτοῦ γνώμης ὕστερον περὶ Αἰγύπτου ἐπυθόμην, *quod postea demum intellexi, quam sic de Aegypto iudicare in animum induxissem.* Edixerat Ammon, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὁ Νεῖλος ἐπιὼν ἄρδει. In eamdem ferme sententiam lib. II. c. 104. *Colchi*, inquit, *esse videntur Aegyptii:* νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῇσι - - γνώμῃσι ὕστερον, prorsus esset insolens in *Herodoto*, ὕστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vicies minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἐμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἴγυπτον non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτεον περὶ Πακτύην I. 158, 3. idem est ac περὶ Πακτύεω ibid. *l.* 11. *S.*

8. τῇ περὶ τὰ ἱρὰ θρησκίῃ) Maluissem, si mssti exemplo praeivissent, θρησκηΐῃ. Quod *Arch.* hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a *Iohnstono* publicata in *Sophoclis* Electr. 996. τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθίαν· καὶ τὴν εὐέπειαν, εὐεπίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox [*l.* 11.] καὶ οὐκ ὁμολογέειν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re. I. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 *seqq.* πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν *etc.*) *Medicei* πέλας *Plinii* verbis munitur, non omnino congruis: *In totum autem revocatur intra ripas in Libra, ut tradit Herodotus, centesimo die.* [lib. V. cap. IX. sect. 10. p. 256. ed. Harduin.] Quid enim hic de *Libra* et *centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum*, tametsi πέλας probaveris? Haec et alia bene *Salmasius* in *Solin.* p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte *Aristides* T. II. p. 338. οὐ τοίνυν μόνον αὔξεται τακτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προϊὼν ἐξεπλήρωσε. *Diodorus* praeterea I. 38. Utrum vero idem *Noster* indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τουτέων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In *Latinis* nihil mutavi, dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles *Arch.* et *Vind.* fuere. WESS. — *Vallae* latina haec erant: *et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluenta.* Ex quo quidem non conficitur, πέλας illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris alicuius librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τουτέων ἡμερέων de *aliis centum diebus, quibus decrescat*

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura πέλας testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae πέλας faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adiicere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahere; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster* ἀπολείπων τὸ ῥέεθρον, (nempe κατὰ τὸ ῥέεθρον, *deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit*) pro eo alibi simpliciter, ἐπεὰν ἀπολίπῃ ὁ Νεῖλος, II. 93, 28. *quando deficit Nilus.* Similiter absolute, c. 22, 15. ἰκτῖνοι - - δι' ἔτεος ἐόντες οὐκ ἀπολείπουσι. Quare etiam cap. 14, 15. ἐπεὰν ὁ ποταμὸς - - - ἀπολείπῃ ὀπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praecedd. intelligendum videri potuerat ἀπολείπῃ τὰς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπιλείπων potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi ἀπέλιπε, pro ἐπέλιπε, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi πελάσας interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omittam, recte videtur *Wesseling.* dictionem πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7, 12. πληροῖ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον contulisse; ut sit paullo minus πελάσας, quam πληρώσας. *Larcherus* vero πελάσας de *accessu* i. e. de *incremento* fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχεσθαι, *recessus* s. *diminutio*. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi πελάζειν usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχεσθαι h. l. opponi superiori κατέρχεσθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύων. *S.*

[18. αὔρας ἀποπνεούσας) Commode h. l. *Larcherus* ex Scholiis ad *Sophoclis* Aiac. 683. haec adposuit: Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὔρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὑγροῦ ἐκπνοῶν τάττεσθαι· τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν ἀέρι πνευμάτων. *S.*]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μέν τινες) Varias variorum Auctorum *de Incremento Nili eiusque caussis* sententias, ex *Plutarcho* de Placitis Philos. lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auctore, porro ex *Theophylacto Simocatta*, lib. VII. Histor. cap. 17. ex *Diodor. Sic.* lib. I. ex *Aristidis* oratione Aegyptiaca, ex *Strabonis* lib. XVII. ex *Xiphilini* Epit. *Dionis Cassii*, ex *Heliodori* Aethiopicor. lib. II. denique ex *Theodoreti* Serm. IV. de Graecorum affect. curandis, collectas *Godofr. Iungermanus* suae *Herodoti* editioni, Adpendicis loco adiecit. Eaedemque omnes eclogae, ex praedictis Scriptoribus excerptae, in Londinensi editione *Herodoti*, quae *Galei* nomen praefert, in editione *Gronoviana*, denique in *Wesselingiana*, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram *Herodoti* editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad *Incerti*, quem dixi, *Scriptoris* fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione *Eclogae ex Ctesiae Persicis* praemissa (T. IV. Part. 1. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum *Nostro* merentur quae de eodem argumento *Diodorus Siculus* lib. I. cap. 38-41. congessit; quorum quidem minima pars in eàdem, quam dixi, *Iungermaniana Adpendice* exhibetur. *S.*]

13. *πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίῃ ποταμοὶ*) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures *in Syria fluvios*; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, *etesias* non magis e septemtrione quam occidentis plaga, sive *οὐδέν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἄρκτου ἤπερ τῆς ἑσπέρας* spirare, ut, post *Aristotelem*, Meteorol. II. 6. *Diodorus* observavit I. 39. in alia utique ivissent. De *etesiis* autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. *Philo*, Aegypti incola, id fassus ultro est, Vit. Mos. I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupapatus, *B. Maillet* Descript. Aegypti p. 55. Neque ea tamen unica increscentis Nili caussa. WESS.

CAP. XXII. 5 *seq.* *ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων ῥέων etc.*) *ψυχρότερα* coniectura adsecutus *Corn. de Pauw* fuit. Adposite *Aristides*, T. II. p. 334. *ὁρμᾶται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμοτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δήπου, καὶ προϊὼν εἰς ἧττον αἰεὶ θερμήν.* WESS. — Discrepantiam codicum in verbis *τόπων* et *ῥέων* diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. *τόπων* ex scholio interlineari

esse invectum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc infertum, verum verbum ῥέων expelleretur. Quare, nisi prorsus eiiciendum vocab. τόπων, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. *S.*

6 *et seq.* τῶν τὰ πολλά ἐστι) Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἐστι - - - ὡς *etc.* Ego τῶν τὰ πολλὰ non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiam arcesso. *Quorum*, paullo ante scriptorum, *indicia multa adsunt viro, etc.* Nec discrepat sententia *Abreschii.* Prudenter vero de Nili incrementis *Arrian.* Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur τῶν πολλά ἐστι, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adiectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. *S.*

12. ὗσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι) *Tan. Fabri* lib. I. Ep. 70. correctionem [ἔν τισιν, pro ἐν πέντε.] merito explosit *Gronovius,* suffecta alia, minime meliore. [ἐν παντὶ ἢ μέρεσι.] *A. Gellius* N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine *Nostri* taxatione, *quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit*, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in *Herodoto* fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de *nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam*: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de *adusto hominum colore* et de *gruibus*, *Seneca* non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui *Euripidis* cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. εἰ τοίνυν ἐχιόνιζε καὶ ὅσον ὦν. Pro copia quam amat *Herodotus* facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ὅσονῶν particulam εἰ. Certe restitutam eam malim, quam cum *Benedicto* rescribere εἰ τοίνυν ἐχιόνιζε καὶ ὗσεν ὦν; cui novationi non est hîc locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. *S.*]

CAP. XXIII. 4. ποταμὸν Ὠκεανὸν) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri* ποταμοῖο ῥέεθρα Ὠκεανοῦ Iliad. Ξ'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex *Strabone* novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem *Diodoro* I. 12. 36. et 96. adcredimus, *Nilum* suum pro *Oceano* censebant; alii ex *mari Oceano* amnis incrementa, quos *Seneca* in ordinem coëgit, derivabant. Confer *Libanium*, in Basilico p. 140. Herodotea haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἂν ἀγχοτάτω ᾖ χώρης) Inpendit qualemcumque his operam *G. Raphelius* ad *Matth.* cap. XII. 35. sed usus vetere Editione. *Mediceo* iure merito *Gronovius* obsecutus est, repulsa *T. Fabri* lib. I. Ep. 7. correctione. Θεὸς de sole tritissimum. *Appianus* Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θεοῦ. Quae autem *Noster* de Nili auctis per aestatem aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege *Aristidem* T. II. p. 341. et *Diodorum* I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἐόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea *Pavius*, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adiuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo *Reisk.* in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eumdem Cl. virum, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori inpingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex *Arch.* provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἐόντος, [*l.* 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπ.) Cui usui autem illa *circa solem relicta aqua?* An ut illi alimento, quae plurium olim persuasio, cederet? Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὑγρῷ, graviter Philosophus, Meteorol. II. 2. Sequentia ad examen vocavit *Salmasius* in *Solin.* p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 *seq.* αἴτιος - - - καὶ τὸν ἠέρα ξηρὸν - - εἶναι) *Reiskius* καὶ τοῦ τὸν ἠέρα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum ibi non neglecturus erat: *Herodoti* stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύειν (non τοῦ πληθύειν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subintelligi debet ὡς particula. *S.*

3. *δικαίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ*) In Adnotationibus *Gronov.* *αὐτῷ* *Medicei* sumitur ac si *αὐτῷ* sive *ἑωϋτῷ* foret. Malo *Aldi* et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At *αὐτοῦ* quoque ad solem fuerit referendum, et pro *ἑαυτοῦ* accipiendum: *sol exurit suum transitum*, id est, *omnia exurit qua transit. S.*

[5. *καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ Βορέης etc.*) Post *τοῦ οὐρανοῦ* commate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent *τῇ τοῦ οὐρανοῦ*, *qua coeli parte.* Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post *ὡρέων*, ut iuncta intelligerentur *τῶν ὡρέων καὶ τοῦ οὐρανοῦ*: quo posito, *Vigerus* Idiotism. VIII. VII. 5. *τῇ μὲν νυν* pro *καὶ τῇ μὲν νῦν* poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum *καὶ* subaudiri. Apta verborum interpunctione *Reizius* planam reddidit orationem. *S.*]

CAP. XXVII. 3. *οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποπνέειν*) Est cui *οὐκ ἀποικός ἐστι* aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2.? At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est *οὐκ οἰκός ἐστι*, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. *Nostro* adsentiuntur *Diodor. Sicul.* I. 38. *Plinius* N. H. V. 9. *Aristides* p. 361. atque alii. Prudentior *Theophrastus* de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit *Brodaeus* Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. *ὡς ἀρχὴν ἐγένετο*) Non pugnabo, si qui *τὴν ἀρχὴν* elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac *prorsus*, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum *ab initio*, nexu orationis postulante. Quem quidem in modum *Aeschines Socr.*, *Isocrates*, *Arrianus*, aliique plures: de quibus eruditi viri ad *Ioannis* Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. *S.*

[5. *ὁ γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης*) *Valla*, *scriba sacrarum Minervae pecuniarum*; *rerum*, loco *pecuniarum*, posuit *Gronov.* Verba ista *Herodoti* citans *Pollux* IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστὴς idem sit ac γραμματεύς. Sunt autem χρήματα non modo *pecuniae*, sed et *res pretiosae* cuiusque generis, ut *vasa*, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliàs. Quam in partem *Larcher* in priore ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés;* provocans etiam ad *Polluc.* ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, et ad *Harpocrat.* voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeeunte *Michaëlis* in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. *hieroglyphorum*, i. e. *sacrarum scripturarum interpretem* hic dici censuit. Id vero si voluisset *Herodotus*, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. *S.*]

11. τὰς ὦν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit *Aristides*, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἐφικτὸν εἶναι, p. 345. Ex *Seneca* non multum discrepantia ad *Solin.* p. 312. adscripsit *Cl. Salmasius.* Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε) Explicat *Aristides*, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δίνας ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιῤῥοίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γενόμενα, non utique alia, quam *quae sunt* et *reapse contingunt.* Cl. *Reiskius* his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

21. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.) Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰετὸς θρίπας. Ut ἅτε, ἅτε δὲ, et ἅτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud *Herod.* hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παίδων οἱ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram *Var. Lect.* Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adiici, nihil detrahi debuisse: sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab *edit. Gronov.* ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. *Οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματιστὴς, εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε, ἀπέφαινε (ὡς ἐμὲ κατανοέειν) δίνας τινὰς ταύτῃ ἐούσας ἰσχυρὰς καὶ παλιῤῥοίην· οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.* ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. *S.*

CAP. XXIX. 6. *ταύτῃ ὧν δὴ*) *ταύτῃ ὧν δεῖ* legit *Valla;* quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALCK.

11. *τοὺς δεῖ τούτῳ τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.*) *Dionysius Longinus* περὶ Ὕψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, *ὁρᾷς*, inquit, *ὦ ἑταῖρε, ὡς παραλαβών σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὄψιν ποιῶν.* Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίξεαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert *Fabri Tolliique* editus *Longinus*: alii, neglecta forma Ionica, *ἀφίξῃ*. WESS. — Ἀπίξαι [*Gronovii*] ne graecum quidem. *ἀπίξεαι* dubio vacabat, ubi in vicinis ista legebantur: *τὴν διεκπλώσας ἥξεις*: et *ἔπειτα* - - - *ὁδοιπορίην ποιήσεαι*: tum *αὖτις* - - - *δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἵξεαι.* Hoc etiam mutatum ivit in *ἥξεις Gronovius.* VALCK. — Descriptionem istam *Nostri* imitatum esse *Lucianum, Ver. Hist.* II. 27. notavit *Toup.* ad *Longin.* l. c. *S.*

25. *τῇ οὔνομά ἐστι Μερόη*) Describitur a *Diodoro* I. 33. et *Strabone* XVII. p. 1139. [p. 790. ed. Cas.] quorum is a Cambysis matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: *Iosephus* in pari fere caussa est; et tamen ab eruditissimo viro, *Phaleg.* II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide *Liban.* in Antiochico p. 343. WESS. — Conf. *Heeren,* in *Ideen uber die Politik ... der alten Welt,* T. II. p. 398 seqq. *S.*

CAP. XXX. [2. *ἥξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους*) De his *Automolis,* s. *Transfugis Aegyptiis* consuluisse iuvabit quae commentatus est *Heeren* in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari *Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis,* inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. T. XII. p. 48 seqq. *S.*]

4. *Ἀσμάχ*) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, *Steph. Byz.* et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor *Stephanum* non nihil discedere, sed illi dudum e *Nostro* medicinam *Hartungus* fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀσχάμ *Medicei* cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit *Reiskius*, non neglectis *Auxumitis* et Aethiopum urbe *Auxumi*. Ex Hebraeorum sermone Ἀσμάχ arcessivit *H. Relandus* Diss. de Coptica Ling. ad *David. Wilkins* p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et *Diodor.* I. 67. WESS.

10 *seqq.* ἐν Δάφνῃσι τῇσι Πηλουσίῃσι *etc.*) Vide c. 107. In *Ald.* et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus *Fr. Iunius* ad *Esaiae* cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλη excipit, δὲ, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ - - - ἄλλη δὲ, *atque item alia.*] *Daphnae*, uti idem et *Bochartus*, in sacris Prophetarum Oraculis *Taphnes*, nec longe a Pelusio in *Itinerario Anton.* p. 163. Ceterum pro *Assyriis*, contra quos in *Edd.* praesidium ad Daphnas, fortasse consistent nonnulli; siquidem Psammetichus, Assyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus *Arch.* et *Vallae* accedam, et *Valckenarium* laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a *Relando, Spanhemio*, aliisque ostensum, *Syria* et *Assyria*, *Syri* et *Assyrii* promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen *Herodotus Syrios* [sive *Syros*] ab *Assyriis* distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. [certe Σύρων.] Agit enim de custodibus, quos ad Aegypti fines collocarit Psammetichus: ad Orientem Aegypto sunt obiecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμουρέει ἡ Συρίη Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in *Var. Lect.* professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. *S.*

21. οὐκ ἔα) *Vetabat*, *Valla*. *Vetat lex*, sive legislator, diciturque οὐκ ἐᾷν, *Isaeo* p. 80, 44. et *Demostheni* p. 143, 96. Sed apud *Herodotum* οὐκ ἐᾷν nuspiam est imperantis, at mitibus verbis *dissuadentis*: hoc in loco fugitivos Psam-

metichus *adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur:* ἐδέετό τε (hoc intersero) [quae tamen particula τε non necessario requiritur] πολλὰ λέγων, καί σφεας θεοὺς πατρῴους ἀπολιπεῖν οὐκ ἔα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste *Xenophon.* Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπήρετο ὁ Σεύθης τὸν παῖδα, εἰ παίσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἐραστὴν ἀντὶ τοῦ ἐρωμένου) οὐκ εἴα ὁ παῖς, ἀλλ' ἱκέτευε μηδὲ ἕτερον κατακαίνειν: *negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret.* Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἴα ναυμαχεῖν, notat *dehortabatur.* Apud *Thucyd.* VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἐθάρσυνέ τε καὶ οὐκ εἴα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἴα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δέ τινα) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. *Reiskium* non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs *Aristotele* positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in *Diodori* I. 67. et *Plutarchi* T. II. 601. D. WESS.

27. τούτους ἐκέλευε ἐξελόντας) Cl. *Reiskius* ἐξέλοντας praeoptat ex vetere ἕλω, *pello*: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξελῶντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξελόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. *S.*

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit *Aristides* Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguis, acceperunt. Statim, auxilio *Arch.* et *Vind.* τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et *Reiskii* coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si *sensui non possit satisfacere,* poni [hoc a *Gron.*] non debuerat: *acrius* consideranti *Gronovio* latere videbatur ἀλλ' ἄττα. Sed hoc aeque sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἅ

τινα frequentatum; non tamen *Herodoto*, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τάδε μὲν ἦκ. *Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi.* Paullo post [*l.* 3.] Herodotea *Gronov.* interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de *iuvenum Nasamon umitinere per deserta Libyae* narrantur, interpretatus est illustravitque *Heeren*, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. *S.*

3. καὶ ἀπικέσθαι ἐς λόγους Ἐτεάρχῳ) Resecui inportunum *Medicei* glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus *Codd.* abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante *Florentia* dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in Lybia sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ᾗ τελευταὶ τῆς Λιβύης, quorsum tendit *Ask.* aut ᾗ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae *Reiskii* sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione *promontorium Soloënta*, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem* censitum fuisse *terminum*. Mox [*l.* 20.] τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et Codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεα habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ ὦν τοὺς νεηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [*Reiskius* puto] scriptis ad me litteris, εἰπεῖν ὦν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἶπον ὦν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπεὶ atque ἐπεί γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae *H. Stephanus* de Dialect. p. 158. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπεὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπεὶ notione *postquam* accipitur (qua eam *Wess.* accepisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque *Vigerus*, hunc locum tractans, (Idiot. graec. VII. 6, 4.) ἐπεὶ hic

notione particulae ἔπειτα, *deinde*, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi ἐπεὶ ista notione adhiberi, emendatione opus esse *Reizius* cum *Reiskio* censuit, et ex coniectura εἶπον, (scil. οἱ Νασαμῶνες) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non εἶπεν, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum. *Hermannus* in Adnot. 241. ad *Vigerum*, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione caussali, satis usitata, hîc positam esse ἐπεὶ particulam, commode per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis *Herodotus* dixerat, *regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam:* haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de Etearchi narratione, pergere, *nam iuvenes illos talem*, qualem modo ipse dixerat, *Lybiam invenisse.* Quae quidem ratio a Viro et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam ῥῆσιν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἐπεὶ recte hîc a *Wesselingio* ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse διεξελθόντας δὲ - - - ἰδεῖν δή κοτε etc. itaque post ἄνεμον *l.* 28. loco *maioris puncti*, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus *minori puncto* distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. Lexicon Polybian. p. 125. et vide *Herodot.* I. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittenda, quum mihi traditur *secunda Vigeri Hermanniana editio*, anno MDCCCXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eumdem clarissimum *Virum*, mutatâ priore sententiâ, istum *Herodoti* locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. *S.*

33. ἄνδρας μικροὺς, μετρίων ἐλάσσονας) *Pygmaei* sunt, prudentius, quam poëtarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit *Nonnosi*, qui eos in Aethiopiae finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo, Cod. III. Biblioth.

p. 8. ἐνέτυχε γὰρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χρόαν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene *Is. Vossius*, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosis regionibus, ad *Melam* III. 8. quibus iungi possunt a *Iobo Ludolfo* disputata Conment. in Histor. *Aethiop.* p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τάμνων Λιβύην· καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. *Mediam* autem *Africam permeare Nilum*, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare Ampl. *Bouherius* Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem amnium, *Nili*, et eius cui *Niger* nomen, hîc invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At *Herodoti* quidem haec fuit sententia, *Nilum mediam* e transverso *permeare Africam*, *Istrumque mediam Europam.* Priorem καὶ particulam, *Wesselingii* monitum secutus abiecit *Reizius*: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum ῥέει subintelligas: ῥέει ἐκ Λιβύης, καὶ (ῥέει) μέσην τάμνων Λιβύην. *S.*

12. Πυρήνης πόλιος) Nollem dicam *Laurentio* a Viro Cl. inpactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes *Aristoteles* Meteorol. I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, *Noster* urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, *Guil. Stukius* ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρους sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniicit esse: cui paria non facio. *Herodotus* ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit *Glareanus* et *Stukius* ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes *Brygen* seu *Pregen* scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem *Preginam* sive *Pryginam* adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis *Dalecampius* ad *Plinium* H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρήνης χώρης *Nostro* obtrudat. WESS.

15. Κελτοί εἰσι ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων) Corrigunt doctissimi viri *Io. Clericus* et *Bouherius* Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἡρ. στηλέων, siquidem Celtae, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censeri nequeant. At haec vide. Ad Calpen fixae credebantur columnae; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω στηλῶν Ἡρακλείων *Straboni* I. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extima Lusitaniae, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἡρακλείων στηλῶν κύρτωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Praeterea ἐντὸς στηλῶν insulae contra Hispaniam in mediterraneo mari, ἔξω δὲ στηλῶν, τὰ Γάδειρα sive *Gades* lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtae ad flumen Anam et Lusitaniae promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. B. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur *Biblioth. Germ.* T. XXIV. pars II. in qua Cl. *Pelloueterii* Responsio ad Cl. *Schoepflini* dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. ῥέων --- διὰ πάσης Εὐρώπης) Hae quidem voces orationis Herodoteae lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendae; si vera suspicor, sic olim ad oram positae:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἴστρος ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου τῇ Ἰστριηνοὶ Μιλησίων οἰκέου- σι ἄποικοι	ῥέων διὰ πάσης Εὐρώπης

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi ῥέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἴστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίης ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesin Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [*l.* 12.] ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quae dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum praeterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύνητας, IV. 49. *exceptis* nempe *Cynesiis*. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europae; *Celtae* paene ultimi: in Celtarum regione ponit *Herodotus* Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis.

VALCK. — Abiecta a *Reizio* verba revocavi cum *Schaefero*. Post Ἴστρος comma interposui, quod aberat vulgo. *S.*

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος - - - κέεται) Haec alienissimo loco legi contendit *T. Faber*, atque in librum IV. reducenda: *Quid enim*, inquit Epist. I. p. 29. *ad comparationem Nili cum Danubio situs Aegypti*, *qua Ciliciae montana aspicit*, *facere potest?* Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem *Herodoti*, haud sanequam comparantis *longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis*, quod putabat *Faber*: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἴστρῳ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμᾶσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a *Fabricio* sibi positam altius Herodotea retractare debuerat *Faber*. Nilus secundum *Herodotum* (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, ῥέει ἀπὸ ἑσπέρης τε καὶ ἡλίου δυσμέων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, ῥέειν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἑσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα. *Nilum* fuisse coniicit *Herodotus*; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. *Nilus* ipsi dicitur μέσην τάμνων Λιβύην: *Ister* μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. *Nilus* fluit ab Occidente Libyae; *Ister* ab Occidentali parte Europae. *Ister* τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστριηνοὶ - - οἰκέουσι: *Nilus* ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: *Aegypto*, inquit, *opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti.* Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δοκέω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (*per totam Africam*; ut Danubius *per totam Europam*:) διεξιόντα, ἐξισοῦσθαι τῷ Ἴστρῳ. VALCK.

10. *ἀντίον κέεται*) *Gronovium* vide, nimis argutantem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἴστρῳ ἀντίη κέεται: paullo ante vero, τῆς ὀρ. Κιλικίης ἀντίον κέεται.] Usus ἀντίην patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodei vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίη retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλεῖστα θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρη) πλέω θωϋμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. *Abresch* Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27, 7. Conf. *Wessel.* ad VII. 16. et *Hermann.* Adnot. 57. ad *Viger. S.*

[7. τὰ πολλὰ πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. *S.*]

8. ἤθεά τε καὶ νόμους) Quinimo ἔθεά τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας θακοῦσιν ἱστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι Τὰ ἔξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί: *Sophocles* Oed. in Col. vs. 331. *Herodotus*, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι. Secundum *Nymphodorum* ἐν τῷ ιγ sive ἐν τῷ γ τῶν Βαρβαρικῶν apud *Schol. Soph.* muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, *Diodor. Sic.* I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e *Nymphodori* fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν *Herodotus*, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat *emendi* sensu apud Oratores antiquos, in *Hyperidis* Deliaca, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ὠνήσασθαι, positum adnotavit *Harpocration:* orationis ista pars superest in *Scholiis* ad *Hermogenem*, excitata *Casaubono* in *Athen.* X. c. VI. [Animadv. in *Athen.* T. V. nostrae edit. p. 371.] et *d'Orvillio* Exercit. Deliaca p. 110. VALCK. — Cur ἔθεα, quam ἤθεα, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

deo. ἔθεα videntur magis esse *consuetudines singulorum*; ἤθεα, *publici* magis *mores*. Vide IV. 95, 9. 106, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. *S.*

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. *Ez. Spanhemius* ad Iulian. Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque *in foro agere et versari*, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in Schol. Oed. Colon. *Sophocl.* vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci* Aurelian. cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS.

[14. εὐμαρέη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor.* Dialect. ion. §. 119. *S.*]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι) Nihil muto. Κομόωσι *Arch.* (sic enim habet, non κομόουσι, uti *Galeus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυρεῦνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his Cl. *Salmasius* operam, de Coma p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante Cl. *Dukero* in *Thucydid.* I. 6. WESS.

4. τοὺς μάλιστα ἱκνέεται) A poëtis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: ἐς τοὺς μάλιστα ἱκνέεται, nempe τὸ κῆδος: *qui* quidem *genere sint proximi*, atque id circo ταφῆς et κηδεσταί. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν. conf. c. 109. *Ad aliquem venire* dicitur *pecunia* vel *haereditas*. *Solon*: μὴ ἐπιτροπεύειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκείνους καθηκούσης. *Iis esse adiuncta Sacra*, scribit *Cicero* de Legg. II. c. 19. *ad quos* patris familias *morte pecunia venerit.* VALCK. — Ergo ἐς τοὺς voluerat Vir doctus. At similiter IX. 26, 34. ἡμέας ἱκνέεσθαι, pro ἐς ἡμέας dixit *Noster*. *S.*

[7 *et seq.* δίαιτα. De *victu* interpretatus est *Larcher*: *Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit separé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles.* Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud *Nostrum.* Vide I. 35 extr. I. 157, 10. II. 68, 18. coll. *l.* 4. etc. *S.*]

8. *ἀπὸ πυρέων*) Et hoc instauravi. *αὐτέων*, *Θεσσαλέων*, *Σουσέων* aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti* loco, *triticum*, et *ζειὰς* *Hieronymi* exemplo *speltam* vertissent. Belle de his *Ol. Celsius* Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. *τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσί.*) Huc praeter *Strabonem* XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat *Anonym.* in *Pythag.* reliquiis p. 714. [ed. Gal.] *τὸν παλὸν δεύειν ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' ἁμῖν τὸ ἐναντίον.* Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum *πηλὸν*, et *οἶνον πατεῖν* *Hybriae* ap. *Athen.* XV. pag. 696. A. hic forsan per *πηλὸν*, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nuspiam ita vocat *Herodotus*, secundum quem vitibus etiam caruit Aegyptus: vid. Celeberr. *Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 19. VALCK.

15 *seq.* *εἵματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.*) Hinc in *Schol.* ad *Soph.* Oed. in Col. vs. 331. corrigendus est *Nymphodorus*: *τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἕν*: vulgatur, *ταῖς μὲν δ. ἱ. π. τοῖς δὲ ἕν.* Huc Sesostris ista dicitur in usum introduxisse, *ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλύνεσθαι· ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασίν.* Lydi cum a Cyro defecissent, *κέλευέ σφεας*, inquit Croesus apud *Herod.* I. 155. *κιθῶνας - - ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι*: quod *Polyaenus* dixit *στολὴν γυναικεῖαν φορεῖν* lib. VII. cap. 6, 4. De Cyro Lydisque narrata transtulit in Xerxen et Babylonios *Plutarch.* T. II. p. 173. c. De Aegyptiis conf. *Herod.* II. 81. VALCK.

23. *διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται*) De *Aegyptiorum litteris* docte et prudenter Cl. *Warburton* Divin. Legat. Mosis lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive *Hieroglyphicis*, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam *δημοτικοῖς*, quas *populares* et *currentes* adpellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio Auriaci Principis, monstrante *Hemsterhusio*, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris obpleta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes *Caylus*

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adspersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. εἵματα δὲ λίνεα φορέουσι) *Lineas* vestes *Herodotum* videri dicere non modo quae ex *lino*, sed quae ex *gossypio* vel *bysso* confectae erant, iam ad I. 195. 1. monuimus. *Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae*, ait *Plinius* lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. *Polluc.* VII. 75. et *Forsterum* de Bysso veterum p. 85. laudatum *Heerenio* in *Ideen* etc. T. I. p. 137. *S.*]

6. τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit *Huëtius*, Vir Cl. in *Origen.* ad Genes. p. 16. et in Homil. V. in *Ierem.* p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, *C. V. Vonckius*, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam *Noster* adfert, ridiculam ait *Guiliel. Iameson*, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Fateor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? *Philonem* Iud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et *Synesius* Encom. Calvit. pag. 70. D. cum *Petavii* observatis. WESS. — Conf. *Michaëlis*, *Mosaisches Recht*, T. IV. §. 186. et *Meiners*, *De Circumcisionis origine et caussis*, in Commentatt. Soc. Reg. Goetting. T. XIV. pag. 211 *seq. S.*

13. λοῦνται δὲ δὶς τῆς ἡμέρης) Valla *interdiu ter*, quasi τρὶς esset. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non displiceret. Vide hoc *Porphyrii* ex *Chaeremone*, Abst. An. IV. 7. τρὶς δὲ τῆς ἡμέρας ἀπελούοντο ψυχρῷ, ἀπό τε κοίτης, καὶ πρὸ ἀρίστου, καὶ πρὸς ὕπνον. Quae et *Mediceo* et aberranti *Arch.* auctoritatem conciliant. Porro ἐσθῆτα βαλέειν *Aldi* et *Arch.* [*l.* 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβεῖν primus dedit *H. Steph.* ex codice puto msto. *S.*

19. δίδοται - - οἶνος ἀμπέλινος) Eum in modum c. 60. At

c. 77. usum Aegyptiis οἴνου ἐκ κριθέων sive *vini ex hordeo* largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post Psammetichi aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de Isid. et Osir. c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἴνου οἱ μὲν οὐδ᾽ ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγεύοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpari adservantem ad *Achillem Tat.* lib. II. p. 67. WESS.

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, *frigunt*, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἕψοντες δαπτέονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiatur: passim ἕψειν et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν *crudas edere* indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἕψοντες dare. At veritas deest. Τρώγειν de *crudis* olim placuit unice: testantur τρωκτὰ et τρώξιμα, quae ὠμὰ ἐσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ᾽ οὐδὲ ὁρῶντας ἀνέχεσθαί φησιν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* πατέονται alius erit locus. [Vide Adn. ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorumdem τῶν εἷς ἐστι ἀρχιέρεως [*l.* 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem Vir Celeb. addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρεως, τῷ ἀρχιέρεῳ, τὸν ἀρχιέρεων sese probarunt. Lege Cl. *Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. WESS.

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τούτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε) Non expedio hanc consecutionem: *Boves mares Epaphi censentur*: Epaphus non alius ac Apis II. 153. III. 28.; *propterea hunc in modum boves explorant.* Haeccine consequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. Aegyptii *rufos boves* τοὺς πυῤῥοὺς βοῦς tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum superstitiosissimo, ὥστε κἂν μίαν ἔχῃ τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, ἄθυτον ἡγεῖσθαι, *ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrarentur*, testantibus *Plutarch.* Isid. et Osir. p. 363. B. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. *Pauw* planissima fore censebat omnia, modo *βοῦς τοὺς ἐρεμνοὺς, nigros boves,* refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse *τοὺς δὲ καθαροὺς βοῦς τοὺς ἔρσενας etc.* et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum *Porphyrius* Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hîc magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui *καθαροὶ* essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an *καθαρός* sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. *S.*

4. *ἐπεοῦσαν*) *ἐνεοῦσαν* ex *Arch.* scripsissem, nisi *Pass.* dedisset conmodius, quod et in *Abreschii* coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. *Reiskio*, post pauca *εἰ καθαρὴ τῶν* etc. [*l.* 7.] convertenti in *εἰ κατορῇ τὶ τῶν*, *num conspiciat horum quidpiam*, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad *ἴδηται* intellige ex praecedentibus *ὁ δοκιμάζων*, nempe *τῶν τις ἱρέων*, ut mox deinde ait. *S.*

[8. *ἐν ἄλλῳ λόγῳ* potest significare *in alio harum Historiarum libro*: sed et simpliciter, *in alia narrationis parte.* Id, de quo hîc agitur, habes lib. III. c. 28. *S.*]

11. *γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας*) Contendit *P. Victorius* Variar. XIV. 4. hanc *σημαντρίδα* cum *Ciceronis* Orat. pro Flacco c. 16. *creta Asiatica.* In *Salmasium* ad *Solin.* p. 157. non dissimilia opinatum, *Gronovius* calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? *Plutarchus* *τοὺς σφραγιστὰς τῶν ἱερέων* et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. *Steph. le Moyne* ad *Polycarpi* Epist. p. 410. talia *Nostro* contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. *ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον*) Torsit *ἐπ' αὐτοῦ* Cl. *Reiskium*, non perspicientem, quid hoc loco velit: substituit *ἔπειτα δὲ παῦρον οἶνον*, aut *κύαθον*, *ἐυτὸν*,

νατμὸν, σπονδὴν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. *Corn. Pauw* ἔπειτα et ἐπ' αὐτοῦ visum fuit ἐκ παραλλήλου idem esse, ac *dein, post hoc, statim.* Equidem *postea, deinde* Latinorum, et αὖθις, αὖ pulcre recordor, ἐπ' αὐτῷ itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione *Gronoviana* [αὐτοῦ ad βωμὸν referente] adquiescens. Recepi praeterea [*l.* 6.] καταρησάμενοι, libris et indole sermonis requirentibus. Consentit *Plutarchus* Isid. et Osirid. c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, Leg. Hebraeor. Dissert. VIII. p. 1466. WESS.

CAP. XL. 5. Ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇ Ἴσι *etc.*) Induxit haec *Medicei* imperio *Gronovius;* ego vero, plurium *Codd.* iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum Cl. inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat Herodoteum esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque *Parisienses* scripti atque alii hoc non habent loco: urguet, bis sine caussa idem dici, repetique brevi intervallo προνηστεύσαντες δὲ, θύουσι. Atqui de Aegyptiorum circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἷλον, pro instauratis aeque firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster,* maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot msstorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut κατεύξωνται *obdormierunt* redderet, adegerit. An καθεύδωνται invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam Vir praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere Scriptoris oratio. *S.*

[5 *et seq.* κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσαν ἐξ ὧν εἷλον. Vide *Var. Lect.* Plana sententia: *totum abdomen exenterant,* (intestina omnia ex alvo eximunt,) *viscera vero in corpore relinquunt.* Cur vero cum *Schneidero* (in Lex. crit. Graecae linguae, voc. Κοιλία) *ventriculum simul cum intestinis exem-*

tum hîc intelligamus, caussam equidem video nullam. *S.*]

15. ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter *Lucianea* retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑκάστου ἔτεος, καὶ θρηνέουσι· - - - ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται καὶ ἀποκλαύσωνται. Optime *Hesych.* Herodoteum Ἀποτύψωνται interpretatur, παύσωνται τοῦ τύψασθαι: *ubi plangere desierint*, *Leopard.* VII. Em. cap. 12. qui Lucianea quoque comparavit. Ut in his τύψασθαι et ἀποτύψασθαι, sic Il. 73. πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα· ἐπεὰν δὲ ἀποπειρηθῇ. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτᾶν *Eustathius* interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Clariss. *Piersoni* Anim. in *Moerid.* Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud *Diogen. Laërt.* X. 6. VALCK.

CAP. XLI. 2. τὰς δὲ θηλέας οὔ σφι ἔξεστι θύειν) *Porphyrius* Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti caussa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπεχείρησαν θῦσαι καὶ ἔθυσαν ἄν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, *Athanasius* Histor. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. *Isidis simulacrum bubulis cornibus* dabit *Plutarch.* Isid. et Osir. c. 19., et *Nostri imitator Libanius*, ἡ γὰρ δὴ Ἶσις, τὸ βούκερων ἄγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, Antiochici p. 353. WESS.

15. ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα) Potuisset ὑπερέχοντας, structura vulgatiore. At *Gronovium* consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γιγνόμενα, c. 66, 15.] *Antigonus Caryst.* Hist. Mirab. c. 23. οἷον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βοῦν ἂν κατορύξῃς - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ὅσοι μὲν δὴ - - ἵδρυνται) Fortasse scribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὸς Θηβαιέος ἵδρυται ἱρόν: et paulo inferius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἔκτηνται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero coniungit *Herodotus*, qui c. 44. εἰρόμην, ait, ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἵδρυνται ac ἱδρυμένον ἔχουσι, sive ἱδρύκασι ἑαυτοῖς: pro quo ἱδρυσάμενοι ἔκτηνται dicit c. 44, 21. Cf. ad l. 180, 11. Ridicule *Larcher*: *Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen. S.*

2. Διὸς Θηβαιέος) Rediit Iovi solemnis titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἵδρυνται ἱρὸν in *Vallae* Latinis *templum incolunt*, verius *sacrum* sive *aedem constituunt*, [potius *constitutum habent.*] ut c. 41. 44. et *Diodor. Sic.* I. 15. Rediit quoque Ὀσίριος, cui *Med.* Ionicam formam, hîc inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. προέχεσθαί τε τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum, si tamen opera levi fieret προσχέσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et Cl. *Reiskii* opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a *Sam. Bocharto* Hierozoic. P. I. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κριοπροσώπου nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in *Luciani* Astrol. c. 8. et *Proclo* in Timaeum p. 30. WESS.

19. φωνὴν - - νομίζοντες) Adridere posset φωνῇ, ob IV. 117. φωνῇ - - νομίζουσι Σκυθικῇ. Sed illud aeque probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενομίκασι. Alia hoc de genere *Portus* subpeditabit, quibus ex *Dione Cassio*, si quae necessitas, magna foret accessio. In *Cononis* Narrat. 44. ὃς τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο mutatum ivit *Th. Galeus*, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι etc.) Verius videtur *Eustathii* hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. *Plutarch.* Is. et Osir. c. 9. ἴδιον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι Ἀμοῦν. ὃ παραγαγόντες ἡμεῖς Ἄμμωνα λέγομεν. Hinc ex lapide inter Epigrammata *Muratorii* Th. Inscript. pag. 73. ΜΕΓΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam ΑΜΜΥ in *Rich. Pocockii* Antiq. Inscript. pag. 30. Convenit אמון *Amun*, et המון *Hamon*, *Ierem.* XLVI. 25. *Ezech.* XXX. 15. Vide doctissimi *Iablonskii* Pantheon Aegypt. lib. II. 2. et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas advertes. WESS.

27. τύπτονται - - τὸν κριὸν) *Arietem verberant*, Laurentius. Ex usu verbi, *plangunt*, *semet verberant* oportuerat. *Lucianus* Dea Syr. c. 6. καὶ μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑκάστου ἔτεος. Poëta in *Hephaestione* pag. 34. καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura *Gronovius*, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱρῇ θήκῃ, *sacrâ urnâ* reddidit *Valla*. Nos, *sacro in loculo*, ut *Gronov*. Rectius futurum erat *sacro in sepulcro*. Est enim *Herodoto* θήκη *conditorium*, sive *camera in*

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28 seq. *S.*]

CAP. XLIII. 8. ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε) Haud scio an sit ἐν δὲ δὴ deterius. *Lucian.* Astrol. c. 4. ἐν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτέοισι ἐπέθεσαν: quod sollicitatum a viris doctis nollem. *Noster* III. 39. ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους -- εἷλε: et V. 95. Adde *Gronov.* in I. 18. Aliter *Aldus* et ceteri pingunt, e quibus δὴ restituo: *Medic.* et hic *Arch.* illi se infestum praebuit, sicuti et III. 15. placatior alibi. *Aeliani* Var. XIV. 38. πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε paullo diversius abit. WESS. — In *Var. Lect.* monere debueram, ἐν δὲ, non ἐν δὲ hic *Wesselingium* e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum *Reiz.* et *Schaef.* ἐν δὲ correxi. Sic enim constanter adsuevit *Noster*: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiectâ δὴ particulâ: quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod *Schaeferus* fecit, haud invitus patiar: nonnumquam vero etiam absque δὴ, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. *S.*

17. ὡς ἔλπομαί τε) Correxerat vir eruditus in *Miscell. Lipsiens.* ὡς πέπυσμαί τε, quod merito in litteris ad me spernit. ἡ ἐμὴ αἱρέει amplius est quam ἔλπομαι, et *sententiam rationibus nixam* exprimit, sicuti λόγος αἱρέει, quod *sanior ratio persuadet*, III. 45. IV. 127. et in *Platonis* Critone p. 48. c., *Arriano*, Imp. *Antonino*, atque aliis. Lege *Uptoni* Adnotationes in *Arriani* Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et *Abreschii* Dilucid. Thucyd. pag. 385. WESS.

20. ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἡρακλέης) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci *Herculis* titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum *Nilo genitus* tradebatur, *Cicerone* doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit *Hercules*. Legendus est Cl. *Iablonskius* Praefat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. WESS.

[22 *seq.* ἐπεί τε ἐκ τῶν ὀκτὼ θεῶν οἱ δυώδεκα θεοὶ ἐγένοντο) Aliena prorsus erat *Vallae* interpretatio: *ex quo Herculem*

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, *ex duodecim diis, qui octo fuerant.* ἐγένοντο cum *Gronovio exstiterunt* reddidi, quod et *Wess.* tenuerat. Commodius *H. Steph.* in ora versionis Laurentianae: *ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum Herculem censent.* Quam versionem probans *Iablonski* in Proleg. Panthei Aegypt. pag. LXIV. et LXXIII. ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. *Larcherus,* contra auctoris mentem: *il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. S.*]

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocinii μάραγδος ex *Athenaei* III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. *Noster* vulgatum, nullo msstorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra *Var. Lect.* ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem Cl. *Wasse* in *Thucyd.* IV. 13. Latinos *Zmaragdum* maluisse, cognitissimum est, quo de *Ian. Brouckhusius* in *Propert.* II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. Μέγαθος, quod continuo [*l.* 7.] succedit, insolentius videtur: hinc *T. Fabri* μεγάλως, a *Gronovio* castigatum: indidem *Reiskii* μέγα φῶς, non magno utique molimine. Ego in *Laurentii* et *Porti* partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se probat. WESS. — Nempe adverbialiter pro μεγάλως positum μέγαθος *Portus* censuit: quod utique insolentius. Quod ad *Reiskii* spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri Φ et Θ literas. Cuius confusionis in *Athenaeo* exempla nonnulla observare memini: alia duo *Schaeferus* adnotavit, unum in Notis ad *Gregor.* Dialect. pag. 525. alterum in Indic. Graec. in eumdem librum, p. 929. Vide etiam *Wesselingii* Adnot. ad II. 48, 7. et *Var. Lect.* I. 58, 4. De *smaragdina,* quam *Noster* dicit, *columna* consuli possunt quae *Larcherus* ad h. l. adnotavit. *S.*

12. τριηκόσια καὶ δισχίλια) Fuit *Tyrus* post Sidonem μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις, in *Strabon.* XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, *Esaia* Propheta c. XXIII. 7. Negari tamen haud potest, nimium priscam hic perhiberi; quod praeter alios egregius Vatis eius explanator *Camp. Vitringa* condocefecit. Fieri potest, ut *Nostrum*, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim *Vignolius* Chronol. lib. IV. 1. p. 33. τριακόσια καὶ χίλια rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι) De abundante verbo εἶναι vide ad I. 153, 19. notata. *S.*]

17. πέντε γενεῇσι) δέκα γενεῇσι corrigit *Maussacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ί (id est δέκα) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci γενεὴ subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. γενεῇσι πέντε πρότερον γενομένη, et IV. 147. VALCK.

Ibid. πέντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερα) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannâ *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb.* Chron. p. 37. a Thaso et Cadmo plus quinque generationibus ad Herculem abiisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in Θάσος conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli πέντε. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* δέκα γενεῇσι nimium videtur: addit enim in seriem maiorum Herculis Belum, cuius ratio hic nulla. Beli filio Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Aegypto ad Herculem octo numerantur descendentes in *Stephani* Θάσος, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, Η'. δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαίτερος h. e. *octo vero generationibus Hercule antiquior Thasus est.* Mutavit fateor *Berkelius* posuitque δέκα, quod scriptus liber ί. δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eumdem ad lapidem, ad quem *Maussacus.* Iam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum constet, adstipulor Ampl. *Bouherio* Diss. Herodot. c. 11. p. 128. ὀκτὼ γενεῇσι reponenti. Discrepant, neque nego, ὀκτὼ et πέντε scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare Η'. olim scriptum fuisse, idque successu temporis in Π'. (i. e. πέντε) mutatum: sed scriptura Π. pro πέντε vetustior est, quam illa qua ή. octonarium numerum indicat: satisque notum, H. olim ἑκατὸν significasse. *Lar-*

cherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam πέντε defendit. *S.*

23. ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι) Sugillat *Plutarchus* de Malign. Herodoti p. 857. D. cavillandi studio abreptus. Herculem, Amphitryonis filium, Heroum olim ritu ac superstitione Graecos devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicita est. Non repeto quae illi adscripta sunt. WESS. — Conf. *Gregor.* dialect. ion. §. 109. ibique *Koen. S.*

CAP. XLV. 11. χωρὶς ὑῶν) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse Aegyptiis *sues* immolare; et tamen rerum Aegypti peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit οἴων: ut nullas mactasse pecudes dicantur *praeter oves, boves mares vitulosque*, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano οἴων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι, Mendesii contra, αἰγῶν ἀπεχόμενοι, ὄϊς θύουσι, uti scribit c. 42. Sed *sues* abominati vulgo ne tangebant quidem Aegyptii, c. 47. uno tantum festo die Lunae, ὗς θύσαντες, πατέονται τῶν κρεῶν· ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσαίατο. Rem adfirmant *Plutarch.* de Is. et Osir. §. 8. et *Aelianus* Hist. An. X. c. XVI. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoxo*, qui citatus ibidem φησὶ φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς. Aegyptiorum ad Graeca comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. Οὐκ ἐσθίεις ὕει, ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι Μάλιστα τούτοις. Graecis excipiendi Cretenses, secundum *Agathoclem*, ὑὸς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαιντο, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter Aegyptios sues aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. Celeberr. *Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* dixi, οἰῶν hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habere deprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de *ovibus* agebatur, c. 42, 3. et 9. pro οἴων in hoc codice perspicue οἰῶν scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est οἴων

cum acuto accentu super vocali ι: calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam ν literam, quae in reliquarum literarum serie non expressa est. Vulgatum vero ὑῶν, ut *Reiz* et *Schaefer*, sic et *Larcher* tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. *S.*

13. κῶς ἂν οὗτοι ἀνθρώπους θύοιεν;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inpia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad *Diodori* I. 88. *Manethonem, Plutarchum, Porphyrium* testes; adiungo *Seleucum*, cuius liber ab *Athenaeo* IV. 21. p. 172. περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίους Ἀνθρωποθυσίας, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante *Nostri* aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia *Iablonskius* Panth. III. 3. pag. 75. Ἐόντα, [*l.* 14.] quo modo et mstus *Baroccianus*, teste *Wasse*, ex *Arch.* locum inpetravit. WESS.

17. εὐμένεια εἴη) Voluit-ne *Arch.* et *Vind.* εὐμενία, uti εὔστομα et alia hoc de genere? *Heliodori* similis formula Aeth. IX. p. 424. τοῦτό τε καὶ ἡμῖν εὐμένεια μὲν εἴη τῶν εἰρημένων, τὰ μυστικώτερα δὲ ἀῤῥήτῳ σιγῇ τετιμήσθω. WESS.

CAP. XLVI. 6. ἀγαλματοποιοὶ possessionem, unde *Medic.* opera exciderant, reciperarunt. Γλύφειν et γράφειν [*l.* 5.] artis sunt diversae; nec memini sub ζωγράφοις *quoscunque opifices ad effigies parandas* conprehendi. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [*Gronov.*] accedo. WESS.

9. οὔ μοι ἥδιόν ἐστι λέγειν) Ionicam *Herodoti* formam loquendi aliquoties adhibuerunt *Aelianus* et veterum castigatissimus imitator *Aristides*. In huius T. I. p. 20. τὴν θεῶν μάχην οὐχ ἥδιον ἐμοὶ γοῦν λέγειν, *S. Iebb.* οὐ ῥᾴδιον scribendum suspicabatur; ego contra οὐχ ἥδιον etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. ἐμοὶ μὲν οὐκ εὐπρεπέστερόν ἐστι λέγειν, mutuatus etiam est ab *Herodoto*, in cuius legitur proximo cap. 47. *Io. Stobaeus* egregiam praebet *Heracliti* sententiam, p. 48, 13. ἀνθρώποις γίγνεσθαι ὁκόσα θέλουσιν, οὐκ ἄμεινον. Verum οὐκ ἄμεινον, οὐ λῷον, οὐ χεῖρον, οὐ κάκιον, multo magis frequentantur. VALCK.

11 *seq.* καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι *etc.*) Si ἕνεκα in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. Caprarios po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, ἐκ δὲ τούτων εἷς μάλιστα etc. spectant-ne eumdem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique ἐκ δὲ τούτων εἷς non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo Θμουϊτῶν τράγος. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. Θμοῦϊς.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesiorum tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconsiderantiam Cl. *de Pauw.* τῷ Μενδησίῳ νομῷ [*l.* 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii*. WESS.

[*Vallae* versionem: *Et inter Mendesios caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime*, tenuerat *Gronovius*; quasi quae continuo dein de *ingenti luctu* memorantur, ad mortuum *caprarium* spectarent, non ad *hircum* quem singulari religione Mendesii colebant. Contra quos recte *Wesselingius* monuit, ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἶγας fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἕνεκα τούτων, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni ἕνεκα in ista ῥήσει non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν Poëta dixerit? Odyss. ρ'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis *Herodotus*, quam *Homerus*, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζονας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, *hos* (scil. τοὺς ἔρσενας) *maiore in honore habent caprarii;* an, *horum* (nempe τῶν αἰγῶν, *caprarum hircorumque*) *pastores maiore sunt in honore.* Nunc, quamquam, sicut μνήμην τινὸς ἔχειν, et ὤρην ἔχειν τινὸς, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινὸς ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e *latina* nostra *versione* priorem illam interpretationem, et in *graeco contextu l.* 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, *punctum minus* repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἐρσένων) εἷς μάλιστα τιμὰς ἔχει, *et ex hoc genere unus*

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, *maiore in honore esse caprarios*, bene congruat id quod cap. seq. de *subulcis* scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista ῥήσει haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum - - - maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Suspicari utique licebat, eo loco, ubi nunc οἱ αἰπόλοι leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur *certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci;* et ex quo genere denique delectus fuisset *ille unus, qui maxime omnium colebatur.* Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. *Schaefer*, quum pro οἱ αἰπόλοι (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri.) οἱ κόλοι non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in *Herodoti* graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem *Borheckium* habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is *Schaeferus* ipse est, sive ab alio viro docto accepit) *Theocriteum* illud ex Eidyll. VIII. 51. ὦ κόλε, καὶ λέγε etc. ubi graecus *Scholiastes* consentiente *Hesychio* monuit, κόλον dici *hircum cornua non habentem;* quod genus latino sermone similiter *mutilum* dicitur. Adiicit *Scholiastes*, ἢ μικρόν: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne μακρὸν scripserit, quomodo apud *Hesych.* legitur, Κόλον, μέγαν τράγον κέρατα οὐκ ἔχοντα: docuitque etiam *Eustath.* ad Iliad. p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) κόλον a nonnullis subinde μέγαν intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere *mutilum* (τὸ κόλον) pluris olim aestimatum fuisse. *Plinius* lib. VIII. cap. 50. sect. 76. *Non omnibus* (capris) *cornua. - - Mutilis lactis maior ubertas. - - - Mutilum in utroque sexu utilius.* Et de maribus, id est hircis, diserte *Columella*, lib. VII. c. 3. *Si* (in ea quam habitamus regione) *clementior hiems, mutilum probabimus marem.* Est praeterea κόλος etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a *Casaub.* partim a nobis, ad *Athenaei* lib. V. p. 200. f. notata sunt: (Animadv. in Athen. T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. *S.*]

15. ὁ Πὰν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.) Sequuntur *Nostrum* plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infitiantur, praeterque ceteros *Iablonskius* Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec *Plutarchi* Is. et Osir. c. 73. οἷόν ἐστιν Ἶβις - - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἆπις· οὕτω δὴ γὰρ τὸν ἐν Μένδητι τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesius usquam Apis. Unum adpello *Herodotum.* Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad *Diodorum*, et conduxit conplura vir excellenti eruditione *S. Bochartus* P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et *Iablonsk.* loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud *Clementis Alex.* Protrept. p. 27. de libidinoso Iove: ἐνεπίμπλατο γοῦν γυναικῶν, οὐχ ἧττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουΐτῶν τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesius: huius proprium fuit, uti Iovis, in foeminas insanire. WESS.

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδεξιν ἀνθρώπων ἀπίκετο, haud satis in liquido. *Vallae* versionem, *in ostentationem hominum pervenit*, cum *Gronovio* tenuit *Wess.* Contra *H. Stephanus* monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro *ostento* hîc accipiant. *Iablonski*, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, *huiusque rei videndae hominibus copia facta est.* In eam sententiam, quam equidem expressi, praeivere *Portus* et *Larcher.* *S.*]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοισι) Articulum eieci, msstis obsecundans. *Euripides* Suppl. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες - - - αὐτοῖς τεθρίπποις. *Sophocles* Aiac. 26. ἐφθαρμένας - - εὑρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. Noster III. 126. ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἵππῳ. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer *Davisium* in *Maximum Tyr.* Diss. VII. p. 520. *Medicei Passionei*que ἀπ' ὧν ἔβαψε egregie nitet. WESS.

4. οἱ συβῶται, ἐόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praeberent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ ἐόντες Αἰγύπτιοι ἐγγενέες, *tametsi sint indigenae*, ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μοῦνοι πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud *Herod.* VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ βραχὺν ἐόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et συβῶται *Herodoto* lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius *Noster* meminit cap. 14 extr.] *Eudoxus* tradidit apud *Aelian.* de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔρσενας ὗς Cl. *Reiskius*, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, *Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque*, sues inmolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et *Gron.* et *Wess.* tenuit, nude positum erat *per tempus plenilunii.*] Adiungere potuisset *Plutarchi* et *Aeliani* testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (*Lunae*) ἅπαξ τοῦ ἔτους ὗν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἅπαξ ὗν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατεσθίοντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [*l.* 15.] θυσίη - - τῶν ὑῶν τῇ Σελήνῃ ποιέεται, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. *de Pauw* opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. *Lunae* unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et *Aelianus* solam nominavit. WESS.

[14. εὐπρεπέστερος. Vide *Valckenarii* Adnot. ad c. 46, 9. *S.*]

[16. ἐπεὰν θύσῃ, nempe τὶς, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. *S.*]

22. ὑπ' ἀσθενείης βίου σταιτίνας) *Aldinum* βίους τε τινὰς *H. Stephanus* in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βαιοὺς, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενείην *Nostri* usu *morbum* esse, ἀσθενείην βίου *egestatem* et *victus tenuitatem*, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictionis genus. Σταιτίνας ὗς posuit, sicuti *Plutarchus* in Lucullo p. 498. A. οἱ μὲν Cyziceni ἠπόρουν βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ σταιτίνην πλάσαντες τῷ βωμῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, *St. Berglero* indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam *Suidas* in Ἕβδομος βοῦς. *S.*

CAP. XLVIII. 2. τῆς ὁρτῆς τῇ δορπίῃ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — *Gronovius*, in eamdem fere cum *Valla* sententiam, in *festi convivali coena*: qua in versione nihil mutavit *Wess.* per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero *Larcherus*, *à l'heure du repas*. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram, *primo festi die*, quod eodem redit. Vide *Hesych.* et *Suidam* in Ἀπατούρια: et confer ad Athen. IV. 171. d. notata, Animadv. T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo *Hesychii* editore Δορπία in Δόρπεια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in *Philyllii* versiculo apud *Athen.* scripturam δορπία poscit, et apud *Polluc.* VI. 102. eodem modo scribitur, adiici etiam *Herodoti* hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam δόρπεια, quae et apud *Suidam* et alio loco apud *Hesych.* occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies utplurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. *S.*

5. πλὴν χορῶν) Larga *Gronovii* dissertatio *choros* tuetur, *porcis* depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color *Medicei* scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. *Porcorum* in Lunae et Bacchi sacris iterata praecessit mentio: additur, *alia Aegyptiorum Dionysia a Graecorum Bacchanalibus vix differre, eademque videri,* πλὴν χοίρων. Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infestior, quod nolim, habear: *Passioneus* consentit. WESS. — *Wesselingii* auctoritatem secutus *Larcherus*, postlimio *porcos* hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in Notis ad h. l. subiiciens: *les choeurs n'étoient pas en usage dans les fètes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus.* Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χορῶν hîc legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum *Reiz.* et *Schaef.* χορῶν tenui, quum quod apud *Graecos* non minus quam apud *Aegyptios* immolare *Baccho* solitos *porcos* reperio: (Schol. ad *Aristoph.* Ran. 341. cum Notis *Spanh.*) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χορῶν h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hîc agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

lectorum oculis subieci. Quod autem ait [*l.* 4.] τὴν ἄλλην ὁρτὴν, non sunt *alia Aegyptiorum Dionysia*, sed *reliqua eiusdem festi solemnia.* *S.*

7. ἀγάλματα νευρόσπαστα) Gemina his *Lucianea* Dea Syr. c. 16. καλέονται δὲ τάδε νευρόσπαστα: quae quidem *nervis* cum *moverentur*, ea propter νεῦον [*nutans*] τὸ αἰδοῖον. Scio *Corn. de Pauw* σεῦον maluisse, *Reiskium* νεύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. *Gronovium* consule in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νεῦον τὸ αἰδοῖον, ubi νεύοντος τοῦ αἰδοίου desiderare quispiam potuerat.] et *Plutarchum* Isid. et Osir. c. 36. Duravit *phallorum* turpis superstitio in *Athanasii* aevum, quo protervus iuvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἕτερος δὲ μετὰ Φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλλην κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐσκοτώθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ Θάλλων errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione *Montfauconii* ad *Cosmam Indicopleusten* p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula *Bembina*, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima Φαλλοφορίας vestigia, de quibus Cel. *de la Croze* Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τό τε οὔνομα καὶ τὴν θυσίην) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam *nomina deorum* (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. *S.*]

16. ὁμότροπα γὰρ ἂν ἦν τοῖσι Ἕλλησι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. *de la Barre* Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμότροφα γὰρ ἂν ἦν. Velle scriptorem, *Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos: neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed una cum ipsis exstitissent quasi congeniti.* Sic ille. Ego vero desidero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero conmutatam verborum explanationem, nedum ὁμότροφα. Recte dixeris ὁμότροφα ἀνθρώποισι θηρία, sicuti II. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive ὁμοῦ τρεφόμενα apud *Xenophontem*: de cerimoniis credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. *Reiskius*, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβέειν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἕλληνας: *nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; ὁμοιότροπα γὰρ ἂν ἦν.* Quae mihi negare videntur, quod *Herodotus* saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum ὁμότροπα leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἤθεά τε ὁμότροπα, quae cum reliquis Graecis conmunia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque ὁμότροποι in *Theophrasti* Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: *negat* Herodotus *casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana*, quod secus erat, *neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse.* Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπεσέειν γε φήσω τά τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιεύμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἕλλησι· ὁμότροπα γὰρ ἦν etc. his latinis *Valla* reddiderat: *Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta.* Ad quae *H. Stephanus* adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, *Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fierent: sunt enim* [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro *forent enim*] *uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta.* Denique *Gronovius* hanc versionem edidit, quam et *Wesseling.* tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: *Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta.* In eamdem fere cum *Gron.* et *Wess.* sententiam eumdem locum *Larcherus* his verbis expressit: *Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies réligieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas*

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des moeurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in *Notis* ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, *Valckenarium*, *Brunckium*, *Wyttenbachium*, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promtu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπεσέειν interpretatio, *casu fortuito quadrare* vel *congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de *fortuito casu* (in quo ex *Wesselingii* et *Larcheri* sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrocinium videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere*, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniunctà *casus fortuiti* notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco *Herodotum* simpliciter *negare, congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos*, quandoquidem paulo ante (c. 48. *l.* 5.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem* apud utrosque *hunc cultum esse*. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hîc ageretur, non in praeterito tempore συμπεσέειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνάγουσι. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum *Nostro*, ut συμπίπτειν dicantur *res quae simul, eodem tempore accidunt* vel *exsistunt*: ubi interdum quidem adiicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eàdem notione, ut V. 35, 6. VIII. 132, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: *Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore exstitisse* ortumque cepisse *Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos.* Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμότρο-

πα, *reliquis moribus consentanea*, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis *De la Barre* voluit, cum quo *Corayus* apud *Larcherum* consentit) scripsisse *Herodotum*; idque vocabulum a librariis, qui de *moribus* atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπρέπειν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἐσαγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in *lat.* nostra *versione*, loco illorum verborum, *reliquis Graecorum moribus institutisque conformia*, rectius haec ponentur, *origini gentis coaeva*, aut si qua sunt alia in eamdem sententiam commodiora. De *animalibus* dici ὁμότροφα posse consentit *Wesselingius*, et qui ei suffragatur *Larcherus*; de *caerimoniis* dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promtu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de *animalibus* aut *hominibus* dicitur, verum etiam de *rebus* quibusdam, v. c. σύντροφος δίαιτα, ita quidem ut etiam *morbos*, qui inter homines *consueti* sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφα κακὰ *Thucydides* dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur *instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.*]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec *Diodoro* obversata suspicor I. 97. Melampodem tamen in Aegyptum deducenti. De *Nicephoro*, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης *Melampus*, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. *S.*]

7. τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι) Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [*l.* 9.] distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. *Neptunum* vero *Afrorum* habet IV. 188. atque hinc *Eustath.* in Homer. p. 1386, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide *Abreschii* Dilucid. Thucyd. p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθέων νενομίκαμεν, quod idem valet ac παρειλάβομεν] De *Mercurii* Graecorum obscoenius excitata

et inprobiore natura *Kühnium* vide in *Pausaniae* lib. IV. 26. p. 518. [cf. *Cic.* Nat. Deor. III. 22.] Est autem *Nostri* plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. *Iablonskii* lib. V. 5. Iam cur ἤδη τηνικαῦτα [*l.* 7.] *acrius multo* quam δὴ τηνικ. sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis *Medicei.* Auctor ipsemet *Aldinum* modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice I. 63. VI. 53. *Sophoclem* Oed. Colon. vs. 436. *Procopium* B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἤδη. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde *Athenienses* in *Hellenum* numero censeri; quod falsum. Sin ἤδη, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in *Hellenum* numero sint habiti; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. *S.*

12. τοί περ Ἀθηναίοισι) Hoc melius. Confer. I. 57. In *Samothracum mysteriis* ex Pelasgorum sermone *Mercurius* Κασμίλου titulo censebatur, quod scholia ad *Apoll. Rh.* I. 917. testantur. Mox [*l.* 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα) Putes haec *Clementi Alex.* in mente fuisse, cum fine *Stromat.* primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θέσιν εἴρηται, καὶ τάξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque *Protrept.* p. 22. derivationem *Platonis* Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi θεοὺς ex [θέω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τιθεὶς καὶ ποιῶν *Eustathio* in Hom. p. 1148. [Iliad. p. 1202, 8. ed. Bas.] eamdem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et *Etymologi* fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [*l.* 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθυον, *Laurentius* verterat *in deorum invocatione omnia inmolabant*, secutusque ex parte *Gronov.* est. *Palmerius* vero, *quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis immolabant?* Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque *primi omnium sacrificavere.* Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adsciscì oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. *S.*

[7 *et seqq.* ἔπειτεν δὲ, χρόνου πολλοῦ διεξελθόντος, *etc.*) *Benedictus*, in Actis Philol. Lips. saepius iam citatis, p. 287. tenens ἐπεί τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπεὶ ὦν ἐχρη-

στηριάζοντο (*l.* 13.) particulam ἐπεὶ cum ista ἐπεί τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήϊον --- μοῦνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum ἐπύθοντο post ὕστερον πολλῷ (*l.* 9.) ex librarii interpretamento esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὕστερον πολλῷ, simul ex antecedente ἐπύθοντο pendere. *S.*]

14. εἰ ἀνέλωνται) Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatam corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλοιντο (sive, εἰ ἀνελοίατο) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἥκοντα *num in usum reciperent* sciscitantibus, responsum fuit χρέεσθαι. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικηθέωσι, quod adoptavit *Gronovius*, ferri nequit. VALCK. — At hîc quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53, 4 seq. ibidemque rursus *l.* 10 seq. tum I. 75, 5. Quod vero pro χρᾶσθαι, [*l.* 15.] χρεέσθαι corrigit *Valck.* lubens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit *Herodoto*) libri consentiunt omnes. *S.*

CAP. LIII. 3. μέχρι οὗ πρώην -- ὡς εἰπεῖν λόγῳ) Recte dederat Valla: *ignoratum est* [rectius tamen hoc Gron. *ignorarunt*, scil. Graeci] *nisi nuper atque heri, ut sic dicam.* Quod his [ab eodem *Gronov.*] substitutum est, *ut vere dicam*, congruit *Thucydideo* ἐς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet *Thucyd.* ὡς εἰπεῖν: idem est *Herodoteum* ὡς εἰπεῖν λόγῳ, et *Luciani* Timon. c. 8. οὑτωσὶ μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, *ut ita dicam.* Hoc quum in Epist. ad Hebr. VII. 9. legeretur, exemplorum congesserunt affatim. Utramque *Herodoti* formulam iunxit *Plato* de Legib. III. p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα. Nuspiam in ista paene proverbiali formula, de qua *Gataker.* egit ad *M. Antonin.* X. 7. reperietur πρὶν, quod hic perperam a *Gronovio* positum *Wesselingius* Vir Clar. iam monuerat ad *Diodor.* T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς) Magni facio *Medic.* et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi *Gronovii* sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρώην τε καὶ χθὲς, quod *Athenagoras* hic reperit et tot mssti ratum habent. Dedi ex *Demosthene* et *Diodoro* ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo *Iosephi* adv. Apion. I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρώην, ὡς ἂν εἴποι τις, εὑρήσεις γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, οὐκ ἐχθὲς καὶ πρώην γεγονότος: et c. 15. ὡς ἐχθὲς δὴ καὶ πρώην: porro *Libanium* T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακοσίοισι ἔτεσι) Classicus locus est *de Homeri et Hesiodi aetate*, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex *Pamphilae* iudicio apud *Gellium* XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente *Marshamo* Canon. Chronic. p. 437. et *Dodwello* Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem *Vitae Homeri*, quae *Nostro* tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. *Scaliger* ad *Euseb.* Chron. p. 102. ibi legendo ἔτεά ἐστι τετρακόσια εἴκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit *Bouherius* Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίην ἑπτακοσίοισι ἔτεσι - - πρεσβυτέρους, *septingentis annis mea aetate superiores esse.* Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri *Codicum* omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco *Athenagoras* et *Cyrillus.* [Vide *Var. Lect.*] Sit-ne *Noster* Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad *Herodotum* auctorem referri, suo loco monstrabitur. *S.*

6. οἱ ποιήσαντες θεογονίαν Ἕλλησι) *Inventores Theogoniae* antea Graecis ignotae, *Homerum* et *Hesiodum* fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit inprudentiae. Uterque poëta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem *Io. Clericus* ad princ. Theogon. *Hesiodi* et ad vs. 211. At alia verborum senten-

tia; indicant, *primos versibus descripsisse* atque ornasse. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, *ποιῆσαι δὲ θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον.* h. e. *scriptis versibus exposuisse.* Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed *ποιῆσαι* hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. *καὶ ὀρθῶς μοι δοκέει* Πίνδαρος *ποιῆσαι*: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περικλῆς *ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι*, in *Athenaei* XIII. p. 604. D. quem quoque vide XIV. p. 627. D. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in Lyside p. 205. A. et de Rep. II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. Busirid. p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. ed. *Auger.*] WESS. — Locum istum obiter attingens WOLFIUS in Prolegom. ad Homer. p. LIV. *rationem*, ait, *fefellisse Herodotum in sententia de Homero et Hesiodo, primis conditoribus theogoniae Graecae.* „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „*οὗτοί εἰσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην* Ἕλλησι, sic accipit, ut illi „duo primi *versibus exposuisse* theogoniam, non *condidisse* „dicantur. Sane ita ponitur *ποιεῖν*; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si *ποιεῖν* significat *versibus exponere, carmine complecti;* quid tandem impedit quo minus verbo adiiciatur nomen in *dandi casu* positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poëta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut Scriptori haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, Homerum Hesiodumque, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitasseque. *S.*

8 seqq. *οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι etc.* „Quod *poëtas, qui antiquiores habebantur, Hesiodo et Homero seriores vixisse* contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poëtas, qui theogoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur: ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuat, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subacto et tractato sermone *carmina Homerica et Hesiodea* elaborarentur: et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit: *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros." HEYNE in Comment. *de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib.* II. c. 52. inter Commentationes Soc. Reg. Goetting. per annum MDCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum,* quum *primos Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis condidisse* ait. *S.*

[10 *seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.*) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. *S.*]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἕλλησι) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus.* [quem secutus *Gronov.* abiecit ἐν ante Ἕλλησι.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρηΐκη μυστηρίοισι. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σπάρτῃ ξυνοικεῖ τῷ πατρὸς ξυνευνέτῃ *Euripid.* Iph. Taur. 524. et

vs. 538. ἄλλως λέκτρ' ἔγημεν Αὐλίδι, quod utique ἔγημ' ἐν Αὐλίδι conmodum fuerat. *Sophocles* Trachin. 176. ὡς - - - αὐδῆσαί ποτε Δωδῶνι. *Plato* Menex. p. 245. τὰ τρόπαια τά τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret msstorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit *Philostratus* exemplo, Heroic. II. p. 694. quum de Ulysse διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὕστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim Neptunus Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit ἐν praecedentis verbi terminatio. Hoc *Herodoti* loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [*l.* 3.] Θηβέων recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱρηίας ἐκ Θηβαίων) Quia supra scribit c. 35. ἱρᾶται μὲν οὐδεμίη οὔτε ἔρσενος θεοῦ οὔτε θηλέης· ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασέων: non ἱρηίας, *sacerdotes*, illas fuisse censeo, sed *sacras*, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱρὰς ἐκ Θηβέων ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur, εἰ ἀληθέως οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρὰς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱρὰς sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν scribit *Auctor* libri de Syria Dea c. 43. istius generis ἱεροδούλους *Strabo* vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. B. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ Θηβέων τῶν Αἰγυπτιέων) Dialecti ratio ut hoc admitterem, perpulit. Πασέων, ἀλλέων, ἁρπασθεισέων, ne alia advocem, praesidio sunt. *Theo*, detracta Ionica forma, ὅτι παρθένοι τινὲς ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱέρειαι, ubi *Nostri* praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refingenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπταμένας) ἀναπτομένας *Aristophanis* et *Hesychii* auctoritate servavissem, nisi *Eustathius*, quem magni, quando ex usu est, vir Celeb. aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. αὐδάξασθαι φωνῇ ἀνθρωπηίῃ) *Io. Iac. Wetstenius* ad secundam *Petri* Apostoli c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπίνῃ, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. Belle *Pass.* et *Ask.* pro quo *Gronov.* ad. c. 57. prudenter. WESS.

11. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱρήϊαι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido commonstrant. *Strabo* autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γραῖαι, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit *mares* istos *prophetas*, an ex ὑποφητῶν *Homeri* voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros *Gronovius* Exercitat. de *Dodona* p. 23. WESS.

12. Προμένεια) Graece non dicitur προμενής, sed πρευμενής et πρευμένεια: scripserat fortasse, Πρευμενίη vel Πρευμενηΐη. *Benevolam* nomen illud designaret. VALCK. — Προμένεια *Eustathii* patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „*Eustathium* patronum" scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen *Eustathius* in *Odyss.* p. 545, 14. In eamdem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμένεια, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμενής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non reperiatur. *S.*

CAP. LVI. 4. δοκέει ἐμοὶ ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμην ἔχω et δοκέει ἐμοὶ eiusdem paene potestatis, nec concinne conponuntur. Scripti *Codd.* in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit *Reiskius*. Formulam eiusque usum illustrant *Reitzius* ad *Lucian.* Astrolog. c. 9. et *Abreschius* Diluc. Thucyd. p. 5. Quod sequitur [*l.* 5.] de *parte Graeciae*, olim *Pelasgia*, ratum ex *Homero* et certum ponit *Thucydides* I. 3. WESS. — At non *partem Graeciae* ait olim *Pelasgiam* fuisse nominatam, sed *universam Graeciam;* eiusque partem fuisse *Thesprotiam*. *S.*

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πρηθῆναι ἐς Θεσπρωτοὺς δουλεύουσα· ἔπειτα αὐτόθι ἱδρύσασθαι ὑπὸ φηγῷ εὖ πεφυκυίῃ Διὸς ἱρόν· ὥσπερ ἦν οἰκὸς, ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διὸς, ἔνθα ἂν ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: *vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis*

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφιπολεύουσαν, an *Aldinum*, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφιπολεῦσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφιπολεύσασαν legeretur, quod cum Valckenario *Reiskius* etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφυκυΐῃ offensus, ἐκεῖ πεφυκ. legendum coniectavit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditasque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens *Herodotus* censuit; quod de *fago* narrabatur, illa (inquit) *vera* et *naturalis* arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφυκυΐῃ significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δουλεύουσα transponantur: nec enim video quid impediat quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de *Dodonaeo oraculo* consuluisse iuvabit quae commentati sunt *De Brosses* in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et *Heyne* in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. *S.*

9. ἔνθα ἀπίκετο) ἔνθα mutari haud debuerat. [quod a *Gron.* inconsulte factum.] Aliud est ἐνθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ πεπρῆσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίου κατηγήσατο: [at vide modo II. 49, 7-9.] hic autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus *fuisse venditam ut in Libyen abduceretur*: hoc vero saepe dicitur *Herodoto* ἐς Λιβύην πεπρῆσθαι vel πρηθῆναι. *Herod.* VIII. 105. παῖδας -- ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον. *Demosth.* p. 708, 23. πραθεὶς εἰς Λευκάδα. Ob locum *Lucae* Act. VII. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. *T. Hemst.* in *Miscell. Obs.* VI. p. 344. Huc refero rarius illud *Xenoph.* Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Λακεδαίμονα γράμματα πεμφθέντα ἑάλωσαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro *Diogenis Laërt.* I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκήρυξεν εἰς Κέρκυραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius εἰς legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud *Thucyd.* VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστέλλοντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. *S.*

CAP. LVII. 1. Πελειάδες δέ μοι δοκέουσι κληθῆναι *etc.*) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελειάδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, *Bocharti, Gronovii, Triglandii*, aliorumque suspiciones et coniecturas, nondum in expedito versatur. *Valckenarium* adi ad Tragici Phoeniss. vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi *Valckenar.* monuit, cum his conferenda sunt *Scholia vet.* ad *Sophocl.* Trachin. 175. (169. ed. Br.) ubi pro πολιοὺς, quod vulgo legebatur, ex *Hesychio* (in Πελείους) corrigendum esse πελείους iam olim *Sallier* in Actis Acad. Inscript. T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a *Brunckio* receptum est. A quibus parum abludit quod ad *Virgilii* Ecl. IX. 13. *Servius* adnotavit, *Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici. S.*

3. ἐδόκεον δέ σφι ὅμοια ὄρνιθι φθέγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promtu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores Grammaticos ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἐδόκεε niti queat: neque non intelligo, ὁμοίως probum multis videri. Ostendit Cl. *Hemsterhusius* utriusque usurpandi morem ad *Luciani* Somn. c. 2., adseruitque Ionibus ὅμοια τοῖς *etc.* Edidit *Aldus* III. 35. ὅμοια τοῖσι πρώτοισι: mutavit *H. Stephanus*; et sic tamen eiusdem Musae c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in *Var. Lect.* significavi. *S.*

11. Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱρέων ἡ μαντικὴ *etc.*) Sic ex *Florentino* vir Clariss., *divinandi per sacerdotes rationem* intelligens: cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκέεται ἡ τέχνη sive *divinatio*. Alii ἱρῶν sive ἱρέων de *victimarum extis* interpretantur, et ad *haruspicinam* referunt: ἱρέων non aliud esse ac ἱρείων, sicuti χήνεα et βόεα, de

anserum boumque carne, quae aliis χήνεια, βόεια: haec *Corn. de Pauw* et *Reiskii* opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱρῶν μαντικὴ *divinatio in templis*, quae et responsis et signis absolvebatur, placet. WESS. — *Vallae* interpretationem, *divinandi in templis ratio*, restituit *Wess.* quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, *in templis*; et, hoc si voluisset, ἐν ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἱερὰ hic intelligi fortasse *sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis*, ut hoc *Herodotus* dixerit, *in pluribus aliis sacris ritibus* divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus, hoc si in animo habuisset, non tam "Εστι δὲ, sed "Εστι ὦν (vel δὴ) καὶ - - ἡ μαντικὴ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de *Dodonaeo oraculo* dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, "Εστι δὲ καὶ τῶν ἱρῶν ἡ μαντικὴ, perspicue significare videtur, nunc de *alio quodam μαντικῆς genere* agi. Atqui hoc aliud genus, est *divinandi ratio per victimas*. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum *Pavio Reiskio*que scripturam ἱρέων probemus, statuamusque ἱρέων pro ἱρείων vel ἱερείων dici; quum praesertim nusquam alibi ἱρεῖα vel ἱρέα, sed constanter ἱρήϊα dicat *Herodotus*. At nimirum τὰ ἱρὰ frequenter *Nostro* idem, ac τὰ ἱρήϊα, valent; suntque *victimae quae immolantur.* Sic θῦσαι τὰ ἱρὰ, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est *mactare victimas*. II. 40, 1. ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἱρῶν, est *exenteratio victimarum*, ubi conf. *l.* 14. et 16. Ac praesertim ubi de *extispicio* vel *haruspicio* agitur, legimus *propitia* aut *contra* fuisse τὰ ἱρὰ, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντεύεσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱροῖσι χρηστηριάζεσθαι, est *ex victimis responsa dei petere.* Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱρῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱρῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus *divinandi rationem* e x v i c t i m i s; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, *ex Aegypto ad Graecos transiisse* statuit Herodotus. *S.*

CAP. LVIII. 1. προσαγωγὰς explicat *Gronovius* et ad *Pauli* Epist. ad Roman. 5, 2. et Ephes. 2, 18. docti in-

terpretes. WESS. — *Oblationes* intelligebat *Gronov.* provocans ad *Aristoph.* Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem *adductiones* posuit, quas tenuit *Wess. Hesychio* προσαγωγὴ est προσέλευσις, recte: *accessio*, nempe *ad deorum aras*, *supplicatio. S.*

CAP. LIX. 3. ἐς Βούβαστιν πόλιν) *Stephan. Byz.* Βούβαστος, πόλις Αἰγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστίν φησι, διὰ τοῦ ι. Quae Ethnicographi cum *Gronovio* non laterent, vicit *Medicei* spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστον obtrudi posset. *Bubastis*, exemplo *Nostri* II. 67. et 137. dicitur *Pomp. Melae;* aliis *Bubastus*, Βούβαστος. Mox [*l.* 6.] ex *Arch. Vind. Pass.* ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα non omnino absurdum. Μέσον τὸ Δέλτα scripsit supra c. 17. Ceterum *templi Isidis*, quod olim *in urbe Busiride*, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a *Sicardo*, curioso ex Iesuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum eius ad Orientem Societatis T. II. p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπεὰν κομίζωνται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet *Galeus* κωμάζωνται, ignotum *Herodoto* verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat *nave vehi* vel *deferri*, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae *Galeo* obversabantur, Aegyptiorum κωμασίας attigit vir Magnus ad *Diodor. Sic.* T. I. p. 177. VALCK.

8. ἐγχρίμψαντες τὴν βάριν τῇ γῇ) Placet *Arch.* ἐγχρίψαντες, quem ille in modum III. 86. et *Aldus* IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐγχρίπτειν, χρίμπτειν recentioris: quae caussa perpetuae in Edd. et scriptis discordiae. In *Sophoclis* Elect. 901. Μή πού τις ἡμῖν ἐγχὺς ἐγχρίπτῃ βροτῶν: at vs. 723. ἔχριμπτ' ἀεὶ σύριγγα, ubi mssti veterem sequuntur morem. *Bacchylides* in Eclog. Phys. *Stob.* p. 11. ἀλλ' ἐπιχρίπτει νέφος ἄλλοτε, ubi schedae, teste *Grotio*, ἐπιχρίμπτει. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad Cl. *Ruhnkenium* in *Timaei* Lexic. p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et *Eustachium* ad *Erotian.* in hoc verbo amando. WESS. — Conf. *Var. Lect.* ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud *Sophocl.* video quidem in edit. Lond. ad Electr. 904. ἐγχρίπτῃ citatum ex ed. *Ald.* et ad vs. 723. ἐγχρίπτ' ex cod. *Baroc.* ms. Sed utroque loco *Brunckius* id verbum in-

sertâ μ literâ edidit, nulla e msstis suis dissensione in Notis prolata. Apud *Stobaeum*, pro olim edito ἐπιχρίπτει *Heeren* T. I. P. 1. p. 168. ἐπιχρίμπτει ex msstis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. *S.*

CAP. LXI. [2. εἴρηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. *S.*]

5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contribuendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a *Gronovio* egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatius Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, *quemnam inflictis sibi verberibus lugeant.* Scripti tamen Codices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, *cui se verberent,* sive, *in cuiusnam Dei honorem;* cum vicinis illud conspiraret, ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι· ἐς Ἡλιούπολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. *Herodoti* locum IV. c. 34. ad *Pausaniae* I. p. 104. verba docte contulit *Leopardus* X. Em. cap. 24. στεφανοῦσθαι τῷ θεῷ dixit *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 304, 26. πηλοῦνται τῷ θεῷ *Aristid.* T. I. p. 543. Achillis τὰς κόμας Πατρόκλῳ τμηθείσας *Philostr.* Vit. Apoll. VII. c. 36. Vid. *T. Hemsterh.* in Add. ad *Luciani* p. 850. et *F. L. Abresch* in Diluc. *Thucyd.* p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu *Gronovius;* in patiente verbi potestate inprudentior: agentem, et formae quae media dici adsolet, requirit, indicante *d'Orvillio* ad *Chariton.* III. p. 347. *Codex Bodleianus*, sicuti Cl. *Wasse* testificatur in Indic. *Thucydid.* voc. Ὅσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται praeferebat, quorsum *Vind.* et *Arch.* scriptura ducere videtur: nec absona eius sententia. *Bardesanes* in Praep. Euang. *Eusebii* p. 279. D. ἐν τῇ Συρίᾳ - - - ἀπεκόπτοντο πολλοὶ τῇ Ῥέᾳ: *in honorem Opis sibi virilia amputabant.* Equidem in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαί τινα, *plangere aliquem;* sic et τύπτεσθαι cum quarto casu construere *Noster* amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De *deo, quem nominare nefas* ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibique not. *S.*

CAP. LXII. 2. λύχνα καίουσι) Si Grammaticos, quos [in *Var. Lect.*] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα, tanquam rarum et insigne, advertes. Glossae San-Germanenses: λύχνα οὐδετέρως· Ἡρόδοτος B., Εὐριπίδης Κύκλωπι (vs. 512.) Est ex Ionum consuetudine. Schol. *Apoll. Rhod.* III.

137. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοὺς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δίφρα: quibus non dissimilia Critici in *Nicandri* Theriac. vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud *Themistium* et *Procopium*, studiosos *Nostri*, saepe. Mox [*l.* 4.] ἔμπλεα στέατος [loco ἁλὸς] καὶ ἐλαίου, *plena partim adipe, partim oleo* coniecit *Reiskius*, quod *sal* ad lampades nihil faciat: cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulorum fundum peteret, oleo supernatante. Vide *Plin.* H. N. XXXI. 7. WESS.

6. οὔνομα κέεται λυχνοκαΐη) Habuit haec ante oculos *Themistius* principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod *Hemsterhusium*, docto Oratori egregie opitulantem, in *Polluc.* X. 115. minime fugit. Spectavit et has *lucernarum accensiones* *Iosephus*, Apioni insultans et aliis suae gentis osoribus, λύχνον γὰρ οὐδέπω - - - ἑωράκασιν, οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. Apion. II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in *Achillis Tatii* Amorib. pag. 277. WESS.

CAP. LXIII. 4. εὖτ' ἂν δὲ γίνηται καταφερὴς etc.) Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante. *Is. Vossius*, V. Cl., adscripserat codici suo κατωφερής, nescio an motus *Hesychii* κατωφερής, κάτω φερόμενος. Novandi caussa urgens non est. Καταφερὴς gaudet eadem notione. *Dionysius Halicarn.* T. II. p. 187. καὶ καταφερὴς ἡ φύσις τῆς λέξεως, ὥσπερ κατὰ πρανοῦς φερόμενα χωρίου σώματα, translata quidem, sed manifesta *declivitatis* sententia. *Polybius* II. 68. εἰς τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γενέσθαι, *quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga.* Alibi, sicuti et *Appianus*, χωρία κατωφερῆ III. 55., nec stabili scriptura. WESS.

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges: ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἕτερα etc. Et in *lat. vers.* scribes *fuste et horum quisque.* Respondent enim ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορύνας ἔχοντες. *S.*]

9. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἐὸν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ) Unde *Valla* acceperit *ligneum simulacrum*, dicere non habeo. Optime eum *Gronovius* in ordinem revocavit; dudum etiam ante *G.*

Cuperus in Harpocrate p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex *Diodoro* I. 97. atque aliis. WESS.

19. οὐ μέν τοι γε οἵ τε) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μέντοι οἵ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi Herodoteus: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μέντοι οἵ γε Λυδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat *Thucydides*. VALCK. — Scilicet non modo οὐ μέν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μέντοι γε οἵ τε Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse Gronov. *S.*

CAP. LXIV. 3. ἀπότροφον γενόμενον) Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: *Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse.* In his Editorum culpâ perperam scribitur ματρὶ et ματρός. Ἀπότροφον *Hesychius* recte reddidit μακρὰν τεθραμμένον. De *commercio familiari*, sive *colloquio*, frequentatur συμμίξαι. Apud *Herod.* VIII. 79. Aristides adversarium Themistoclem ἐξεκαλέετο θέλων αὐτῷ συμμίξαι: recte *Valla*, *colloquendi gratia.* [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 283, 37. ξυμμίξας τῷ Δερκυλλίδᾳ. *Demosth.* p. 234. §. 282. συνεμίξαμεν τῷ Προξένῳ. In *Aristoph.* Ἐκκλ. vs. 512. Οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξασ' οἶδα γυναικί: sic scribendum ante *Dawesium* vidit *T. Faber.* Suspicor tamen et hic in ambiguo ludere voluisse *Herodotum;* puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse *colloquio*: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐς λόγους ἐλθεῖν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἱροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσελθεῖν vel ἐλθεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et Herodotea quidem diligentissime ad pag. 130, 5. VALCK.

Ibid. ἀπότροφον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. Ἀπότροφος non est *nutrimentis depul-*

sus, quomodo Latina *Gronovii*; sed *procul a parentibus educatus*, uti *Portus* bene. *Hesychius* Ἀπότροφος, μακρὰν τεθραμμένος. *Plutarcho* propterea T. II. p. 973. B. lusciniae, nidis ereptae atque in caveis altae, ἀπότροφοι τῶν μητέρων: *Aristoteli*, quem Chaeronensis advocat, ἂν ἀπότροφα γένωνται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur *viriliter inpulsus*, multoque peius ob *Medic.* abesse posse decernitur. *Suidas* ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. *adultus*. Denique τῇ μητρὶ συμμίξαι *colloquium* requirit *matris*; *coitum* nunquam. De Xerxe, ἐθέλων σφι συμμίξαι, *desiderans cum illis colloqui*, VIII. 67. et *Aristide* c. 79. θέλων αὐτῷ συμμίξαι, *colloquium eius cupiens*. Plura *Valckenarius*. Quibus quidem, uti aequum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γενόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον *etc.* uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ ἀλούτους) *Clemens Alex.* I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι - - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναιξὶν ἐκώλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit *Marshamus* Can. Chron. p. 222. Egregius *Porphyrii* est locus in *Euseb.* Praep. V. pag. 197. D. venustissimus *Theocriti* Eid. V. 147. VALCK.

[14 *seq.* μίσγονται ἐν ἱροῖσι) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχευόμενα, ait, ἔν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, *in ipsis deorum aedibus* ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερὸν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum *Herodoti* morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscoenum cultum Babylone, non modo non in *aede* deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱροῦ (ut refert idem *Noter*, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. *S.*]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατάπερ *etc.*) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas commixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs *H. Grotio* Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceres: καὶ τὸ φαγεῖν τι, καὶ προελθεῖν ἀπὸ λέχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβληται· ἐπὶ τὰ θηρία φησὶ δεῖν ἀποβλέπειν· tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μήτε συγγινόμενα, μήτε γεννῶντα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μιαίνειν τὸ θεῖον, in *Plutarchi* Stoicor. Repugnant. p. 1044 seq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [*l.* 18.] ὀρνίθων τέλεα [loco vulgati γένεα] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, *Eustathium* uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεα in *catervis* sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud *Eustathium* quidem, de diversis vocabuli τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνίθων τέλεα, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum *Schaefero* receptam velim. *S.*

18. ὀρνίθων γένεα) Τέλεα, quod in Codd. scriptis invenere *Galeus* et *Wasseus*, (vid. ad *Thucyd.* p. 151.) vix a correctoribus exspectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [*alii*, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρνίθων γένεα, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνεῖται τὰ ἱρὰ) Non, *pro sacris habentur*, ut vertit *Valla*, verum significarent ista, *consecrata sunt templa*, quod hinc alienissimum est: vid. *Observ. Miscell.* III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἵνεκεν ἀνεῖται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: *quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. Herodotum* tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνεῖται vel ἀνέεται ἱρὰ εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab *Herodoto*, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus *consecratis* vel *consecrandis* satis vulgata sunt ἀνιέναι vel ἀνεῖναι, et ἀνεῖσθαι: rarius illud *Xenophontis* de amabili suo secessu Scilluntco: ὁ χῶρος ἀνεῖται ἱερὸς εἶναι: in *Socrat.* Epist. XIX. ad *Aeschinem* fortasse scripta, quem multo maioris faciebat *Xenophon*, quam *Plato*. VALCK.

Ibid. ἀνεῖται τὰ ἱρὰ) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱρὰ fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in *Casauboni* notis ad *Sueton.* Caes. c. 81. Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus* I. 83., *Nostri* vestigia premens. Ἀναγκαίη, [*l.* 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. WESS. — Quod ait τὰ ἱρὰ, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens ἅπαντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν ἅπαντα intelligatur, aut τὰ ἱρὰ intelligantur *eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt*, aut *quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur*, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἱρὰ in graecis nostris delendum *comma*, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύντροφα etc. non tamquam absoluta per se ῥῆσις accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, *sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt*, (ut *feles*, et *canes*) *sed et quae libere vagantur.* Caeterum cum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino *Diodor. Sic.* lib. I. c. 83. et seq. *S.*

21. ὃς δ' ἂν ἶβιν ἢ ἴρηκα *etc.*) Eadem *Diodorus*, sed *vulturis* loco *felem* nominans. *Accipitrem* seu *vulturem* Iones olim ἴρηκα sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poëta princeps. *Eustathius* Iliad. Ν'. p. 920, 44. τὸ δὲ ἴρηξ, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱέραξ δασύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: scribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui msstos conparant, non semper acutum cernunt. *Cicero* I. Nat. D. cap. 29. *Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegyptio*: quibus paria *Quaest. Tuscul.* V. 27. cum *Davisii* observatis. WESS.

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰελούρους) Praeclare *Pass.* et *Mediceus.* Αἰέλουρος Ἀττικῶς, αἴλουρος Ἑλληνικῶς, *Moeris.* Explicat camdem vocem *Etymologus* p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditanti *Io Piersonus* in erudito conmentario ad *Moeridem* p. 36. WESS.

7. κτείναντες μέντοι οὐ πατέονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. Πατέονται mutari non debuerat: bis terve *gustandi edendive* significatu posuit Ionicum πατέεσθαι Herodotus, *Hesychio* restitutum a *T. Fabro* et *Berkelio*. *Agathocles Cyzicen*. ap. *Athen*. XIV. p. 650. A. de fructu quodam, ἐπὴν, ait, ἀνανθῇ, ποιεῦσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ πατέονται ταῦτα: vulgatur πατέοντι redditurque *pedibus calcant*: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius obliteratum, etiam in Epistola *Aristippi*, *Socrat*. IX. ubi περιβλέπονται transmutandum est in περιβλέποντι. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: *ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage;* id est, *mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur* (vel *malo ullo adficiuntur*) *a foeminis*. Ait, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse κτείναντες μέντοι οὔ τι ἀτέονται, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. *S*.

8. οὐ πατέονται) Male abiit in δατέονται, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. οὔτε ἑψῶντες πατέονται, expulso inportuno δατέονται. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Guieto*, πατέεται, ἐσθίεται. πατέοντο, ἐγεύοντο. Felium autem hanc indolem et φιλοτεκνίαν describit *Aelian*. de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θεῖα πρήγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελούρους. *Feles in furorem aguntur* interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. *S*.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἱρὰς στέγας) De his, quod quidem recordor, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorsum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. φέρουσιν εἰς τὰς ταριχείας· ἔπειτα θεραπευθέντων αὐτῶν κεδρίᾳ - - θάπτουσιν ἐν ἱεραῖς θήκαις. Statim ὡς δ' αὔτως [*l*. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. Ἰχνευταὶ [*l*. 5.] sunt *ichneumones*, eodem *Diodoro* indice: firmantque *Nicander* Theriac. V. 195. et *Hesychius*, quibus Cl. *Salmasius* ad Solin. p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* Biblioth. Coislin. p. 467. Ἰχνευταὶ, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt ἱραὶ στέγαι, et ἱραὶ θῆκαι, quas continuo dein dicit; quae sunt *conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur* mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. *S.*

[*Ibid.* ἐν Βουβάστι πόλι. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. *Bubastum* vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit *Steph. Byz.* in voce. *S.*]

6. τὰς δὲ ἴβις ἐς Ἑρμέω πόλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex *Med.* et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio *ibidis* nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva*-ne, an *magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. *Antonini* p. 157. Liquidiora videntur, de *ursis lupis*que prodita, propter consensum *Prosp. Alpini* Hist. Nat. Aegypti IV. 9. WESS. — De verbis ἐούσας ἱρὰς, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus ἱρὰς τοῦ Ἑρμέω, sic et alibi ἱρὸς cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic σῦρος ἱρὸν Μητρὸς Δινδυμήνης, I. 80, 5. Boves foeminae ἱραί εἰσι τῆς Ἴσιος, II. 41, 3. *S.*

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίης etc.) Optime haec *Cl. Salmasius*, vir summus, Exercit. *Solin.* p. 314. ex *Aristotele* et *Plinio*, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a *Gronovio* fuisse rescriptum mallem. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet inmergere. Sola *Philosophi* verba, hinc clarissime derivata, ex Hist. Animal. II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a *Gronovio*] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλεεινότερον γάρ ἐστι τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὠὰ, χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα. Vide *Hasselquist*, et *Geoffr.* apud *Sylvestre de Sacy* ad *Abd-Allatif*, p. 158 seq. Nempe

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil;* quae exstant in *Annales du Musée d' Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. *S.*]

13. *γλῶσσαν δὲ μοῦνον θηρίων οὐκ ἔφυσε*) Eadem *Aristoteles;* in expingendo crocodilo *Herodotum,* quod verbo monui, uti is *Hecataeum,* auctore *Porphyrio* apud *Euseb.* Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspice Hist. Anim. I. 11. II. 10. V. 33. et post Philosophum plures Graecorum Latinorumque. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, *Rondeletius, Bellonius, Gesnerus, Bochartus,* praeterque ceteros, *Aristoteli* paullo magis, quam oportebat, iratior *Ol. Borrichius*, Hermet. Aegypt. c. 10. p. 270. WESS. — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote, traduite par M. Camus*, T. II. art. *Crocodile.* Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De *Hecataeo* apud *Euseb.* ex *Porphyrio*, conf. infra ad c. 77, 13. notata *S.*

[14. *ἀλλὰ καὶ τοῦτο μοῦνον τῶν θηρίων*) *τοῦτο* pro *διὰ τοῦτο* accipiens *Bastius*, interpretatus erat *idcirco*: eamdemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et *ἀλλὰ κατὰ τοῦτο* legendum, censuit *Schaefer* ad *Gregorium* de Dialect. p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, *sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod* etc. *S.*]

21. *τροχῖλος*) Habent ex *Herodoto*, et nominatim, *Aristoteles* Rhetor. [immo, Ethicor.] ad Eudem. VII. p. 189. [ed. Wechel.; p. 271 med. edit. Duval. T. II.] et *Aelianus* de Animal. VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, *εἰρηναῖα καὶ ἔνσπονδά ἐστι*: quemadmodum de apibus V. 11. *πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας - - - εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἔνσπονδά ἐστι*: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud *Aristotelem, Aelianum* et alios variat: *τροχίλος* scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente *Gesnero* Histor. Anim. IV. p. 301. Atque ita scripti codices. *Ἐώθεε* [*l.* 23.] bene habet, *Florentini*que auctoritate III. 33. IV. 33. [?] rediit. WESS.

26. οὐδὲν γίνεται) Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεταί οἱ μισθὸν, *Aelianus*, enarrans Herodotea de trochilo Nat. An. III. c. 11. et hanc partem [Historiarum *Nostri*] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀρτήματά τε λίθινα χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, *fusi et factitii lapilli* designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ ὑέλου, mentio erit III. 24. ad quod an alludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicus* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἐσμὸν [sive Νασμὸν] μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυκὺν
συγκυρκανήσας ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poëtae locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδέας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in Adnotat. WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, νασμὸν pro vulgato olim ἐσμὸν, *Iacobsio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv. in Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra Athenaei editione recepi, praeterierat. *S.*

13. χάμψαι) Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege *Iablonskii* Panth. lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] Κροκοδείλους autem Ionibus fuisse lacertas, sive χερσαίους κροκοδείλους, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* Hierozoic. P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπριημίτης flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 165. Παπρημίτης. Iam Πάτρημις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπριμις, πόλις Αἰγύπτου· ὁ πολίτης Παπριμίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrio* in *Eusebii* Pr. Ev. X. p. 466. c.) *Hecataeo.* WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. *S.*

5. οὐρὴν ἵππου) *Aristoteles* κέρκον δ' ὑός, Histor. Animal.

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρὰν βραχεῖαν, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. *S.*

7. ξυστὰ ποιέεσθαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasae hastilia virgae* latini poëtae. *Aristoteles*, ὥστε δόρατα ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti* Hieroz. P. II. lib. V. 14. WESS. — Ξυστὸν apud *Nostrum* I. 52, 4, *hastile* est, *lignum hastae* vel *iaculi*: sed et universum *iaculum*, *hastam ferro praefixam* significat, et a Lexicographis, *Ammonio, Hesychio, Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. *Reiskio* vero ἀκόντια hîc adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ae ξυστὰ ἀκόντων, *hastilia iaculorum*. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστὸν *iaculum* significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hîc coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. *iacula rasa* Gronovius posuit, nosque *polita iacula*, satis fuerat simpliciter *iacula* ponere. *S.*

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεύμενον λεπιδωτὸν) De λεπιδωτῷ confer Adnotationes *Gronovii*. WESS. — Reprehendit *Gronovius Vallae* versionem, *piscium genus quod vocatur squammosum;* debuisse, *ex piscibus eum qui squammosus vocatur*. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi *squammatum* vel *squammosum* significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliquod, cuius squammae proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob caussam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne *Niloticus* ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte* etc. *Hist. Nat.* T. I. p. 4 seqq. singulari diligentiâ Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écailles fortes et impénétrables, qui le*

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icone exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. I. p. 57 seqq. *S.*

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant *Euripidis* ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσων. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur *Herodotus.* VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quaestionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosae insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitiatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quae apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere praetermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus *Wess.* εἰ τῇ γραφῇ edidit, praeeuntibus codd. *Rem. Vind.* et *Valla.* Cum quibus consentire videntur nostri *Pa. Pb. Pc.* e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat *Arch.* in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster *F.* Ex *Pd.* citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. *S.*

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et *Codicum* auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκοκκα legendum contenderat *Salmasius.*] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κεκέρασται μὲν τὰ πτερὰ χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ *Achilles Tat.* III. p. 215. *Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus,* ex *Nostri* praescripto, *Plinius* Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις *formam* et diligentem eius *descriptionem* exprimit ex usu verbi περιηγεῖσθαι, quo de *Cl. Salmasius* in Solin. p. 68. et multo adcuratius *T. Hemsterhusius* ad Dial. Mort. XX. p. 412. *Luciani.* WESS. — Videtur *circumscriptionem* dicere, quam gallice *le contour* vocamus. *S.*

13. ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in *Medicei* δυνατὸς εἶναι inesse decernebatur, sermonis

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae conplures. Confer *L. Küsterum* in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, *φέρει τὸ χάσμα γηΐνῳ χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον φέρων*, sed prave culpa librariorum: fuerat *φύρει τὸ χάσμα - - καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc.* Obstruere ingestâ terrâ cavum, quod phoenix rostro fecerat, *Herodotum* deserens indicat. De *Taciti* Ann. VI. 28. *sublato murrhae pondere*, vide amicam *N. Heinsii* et *Graevii* disputationem, Syllog. Epistol. T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud *ὅσον τε δυνατός εἶναι* non equidem cum *Gronovio* „perpolitum" dixerim, sed stylo tamen *Nostri* neutiquam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. *S.*

CAP. LXXIV. 2. *δύο κέρεα φορέουσι*) Fuerunt ex *cerastarum* genere, nec tamen *δηλήμονες ἀνθρώπων*, ut reliqui apud *Diodorum* III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de Animal. XI. 17. *ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου* draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto *ἐν Μετήλει* scripsisse, quae Aegypti urbs, non *Μελίτη*. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor Lipsiensis. *S.*

CAP. LXXV. 2. *κατὰ Βουτοῦν πόλιν*) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae Latonae oraculo censebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde Sebennyticum Nili ostium, radens Butum illam atque adluens c. 155. *Πτερωτῶν serpentium* titulum [*l.* 3.] male praeterierunt *Florentiae*: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque *angues volucres*, ex Aethiopum Arabumque finibus in Aegyptum irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias* c. xxx. 6. dat שׂרף מעופף *hydrum* sive *chershydrum volantem* Aegypto. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis Hierozoic. P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae* IX. 21. cautissimum sane, adnectere: *Quo circa neque ad adsentiendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιώτερα, praebere: ἐπεί τοι καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ θεασάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρὺξ ἤγαγεν ἐς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀκρίσιν ὁμοιότατα πτερὰ ἔχοντα.* Porro *σωροὶ ἀκανθέων* [*l.* 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὄφεων ὀστᾶ ἄκανθαι λέγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. *F.* monstrose legi dixi, σωροὶ δὲ ἦσαν τῶν θεῶν, id ipsum et codicem *Med.* hîc praeferre docuit *Gronov.* in Adnotatt. ita quidem ut in ora libri notetur, pro θεῶν legendum ὀστέων, quod vulgato praeferendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θεῶν perperam ex ἀκανθέων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκανθέων utique adsciscì debuerat, hac sententia *sunt autem harum* (quas dixi) *spinarum catervae, aliae maiores* etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, *l.* 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. *S.*

[11. πτερωτοὺς ὄφις ἐκ τῆς Ἀραβίης πέτεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον) *Ciceronem* de *Nat. Deor.* I. 36. volucres istas angues *ex vastitate Libyae vento Africo invectas* statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus.* Sed ille forsan memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* Nat. An. II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, *alis membranaceis volantes,* (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae *dracones volantes* a *Linnaeo* nominantur. *S.*]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον - - ἐπίγρυπον) *Straboni* πελαργώδης κατὰ σχῆμα, *ciconiae similis,* lib. XVII. p. 1179. [p. 823. D. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad *rostrum* sese non porrigit, quod avi *incurvum et aduncum.* Figuram habet *Middletonus* Antiquit. Monument. p. 129. et conplura de volucre. *Crex,* ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* Observ. II. 52. cum cura. WESS. — De *Ibide veterum Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in Historia animalium viri *Cuvieri Commentatio,* inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossemens fossiles de Quadrupedes. S.*

6. ψιλὴ τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ἤδ' ἰδέη, ut bene *Reiskius.* Hanc autem *Strabo* ὅλην μελαίνην facit; prudentior *Herodotus,* etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαῖον ὅλον λευκόν ἐστι, si fides *Theoni.* WESS.

CAP. LXXVII. 2. *μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα etc.*) *Vallae* versio plurimos decepit: mentem historici perspexit *Reiskius*. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur *disertissimi*, utpote *μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα*, *prae omnibus aliis memoriam excolentes*: illuc enim pertinet *μάλιστα*, non ad sequentia. *Herod.* II. c. 37. *θεοσεβέες περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων.* Etrusci *τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξειργάσαντο*, *Diodor. Sic.* V. 40. De Pythagora *Heraclitus Ephesius*, *ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων*, ap. *Diog. Laërt.* VIII. 6. Ipsius fuit *Pythagorae* praeceptum, *μνήμην ἀσκεῖν.* Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, *σὺ πατὴρ ὢν γραμμάτων, δι' εὔνοιαν τοὐναντίον εἶπες ἢ δύναται· τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέξει, μνήμης ἀμελετησίᾳ*, *etc.* in *Phaedro Platonis* T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit *Quinctilian.* Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. *Invenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus.* VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, *ἀνθρωπίνων πάντων rerum humanarum* suspicabatur *Corn. de Pauw*: mutavit dein sententiam, *μάλιστα* a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas *Reiskio*. Nempe *hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant*, proptereaque *praeter ceteros excellebant*. Bene *Proclus* in Timaeum p. 31. *Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης ἀεὶ νέα πάρεστιν, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ.* WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, *μνήμην* h. l. ab *Herodoto* dici *memoriae* vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De *memoria rerum gestarum aut observatarum* agitur in *futurum tempus et ad posteros propaganda*: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea *scripto consignamus*. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, *Aegyptii* ei visi sint *longe omnium* λογιώτατοι, non *disertissimi*, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universe *prae caeteris excellentes*, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed *doctiores*, *magis eruditi*, et *antiquitatis* (*patriae* praesertim) *peritiores*, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογίους *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυΐστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Aegyptios fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* *S.*

9. ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιηρέστατοι serventur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* Sangermanensis, Ὑγιηρότατος, Ἡρόδοτος Β'. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιέστεροι cum *Eustathio.* Hippocrateum vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων μάλιστα τίκτειν νούσους egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὧραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva Scriptor habet. WESS.

13. ἀρτοφαγέουσι etc.) Quae hîc leguntur, eadem propemodum ex *Hecataeo Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἑκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιηγήσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀρτοφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέουσι, *mola frangunt:* sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλεύουσιν. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. E. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, Herodoteorum simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrius* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. B. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιηγήσεως, βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat Celeberr. *Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed ista *Asiae* Περιήγησις *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. B. Praeterea, quod narrat *Porphyrius*, *Herodoto* id nuspiam obiicit *Plutarchus*, Hecataeum τὸν λογο-

ποιόν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis p. 19 seqq. *S.*

14. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι) Inspice *Gronovii* adnotationes. Admonuit Cl. *Wasse* in *Thucydidis* I. 126. κυλλάστις ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeus* X. p. 418. E. Αἰγυπτίους δ' Ἑκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι κυλλήστιας ἐσθίοντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλεαίνοντας. [cf. Athen. III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hîc *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθέων *Aretaeo* I. Morb. Acut. c. 9. ἐκ κριθῶν μέθυ *Aeschylo* Suppl. 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, ὃ καλοῦσι ζῦθος I. 34. Quod autem subiicitur, *vites Aegypto deesse*, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aevo in parte Aegypti vites depangebantur, quod querelae Israëlitarum *Numer.* xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura Heracleopolitana apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. *Iablonskius* Dissert. de Terra Gosen, p. 28. WESS.

19. τὰ σμικρὰ τῶν ὀρνιθίων) *Aristophanis* σμικρὸν ἀργυρίδιον, Terentii *pisciculi minuti*, et *minutae interrogatiunculae* Oratoris Latini, satis haec protegunt. Ὠμὰ autem σιτέονται concoquere haud valuit Cl. *de Pauw* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταριχεύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, *crudas*, ὠμάς, posse censeri. ἑφθὰ *elixas* dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu Aegyptiorum disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quaeso additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἑφθοὺς σιτέονται, *reliquos partim assos, partim elixos comedunt*, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα) Est cui μεμιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a *Gronovio* exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde *Plutarchum* Isid. et Osir. c. 17. et doctos interpretes *Petronii* Satyr. c. 34. tum *Tzetzae* Chil. III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου. Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Λύξεω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formâ picturâque mumiae Aegyptiacae simillimum. *S.*

[4. μέγαθος ὅσον τε πάντη πηχυαῖον ἢ δίπηχυν) Quum ante *Gron.* δίπηχυ legeretur, ad μέγαθος relatum, haud incommode post ἔργῳ paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηχυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργῳ et μέγαθος nonnisi leve *incisum* intersereretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντη, quae aliàs, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem *quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem* significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinâ *omnino* reddendam putavi. *S.*]

CAP. LXXIX. 2 *et seqq.* τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξια *etc.*) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit *Gronovius*, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicor in his, ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, vocem latere soli *Herodoto* frequentatam, ἀξιαπηγητότατα, *commemoratu dignissima*: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque *Reiskius*, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπηγήσιος ἄξια ἔνεστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorumdam *Galeo* memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτέωνται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπηγητότατα νόμαια, καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι Λῖνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέρων sive Μανέρωτα attigerunt *Pausan.* IX. p. 766. et *Plutarch.* de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam *Herodoti* descripsit *Eustath.* ad *Hom.* Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante *Gronovium* [*l.* 7 *seq.*] vulgabantur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λῖνον ὁκόθεν ἔλαβε τοὔνομα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad *Homer.* inedito. [vide Scholia Veneta *Villoisoni* ad Ἰλ. σ'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ *etc.*) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant mssti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. *Reiskii* in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἅπαξ σφί ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ ἀεὶ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἄξιά ἐστι, καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἔνεστι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus;* quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos *patrios* habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque aptissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπάξια locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad *Suetonii* Neron. c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου voci locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπάξιοι ἡγεμόνες sunt *notabiles*, *memoratu digni.*] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitanti venerit. Primo Λῖνος [vel Λίνος, *l.* 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμόν ἐστι, *tum vero etiam cantilena una est, quae et in Phoenice cantatur.* Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea ἀοιδὴ πρώτη καὶ μούνη in fine Capitis. Deinde συμφέρεται δὲ τωὐτὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Λῖνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ᾆσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius.* Tandem καὶ τὸν Λῖνον ὁκόθεν ἔλαβον· φαίνονται *etc.* aut certe ἔλαβον νόμον· φαίνονται *etc.* Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruere arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus *de Pauw*, et *Herodoti* disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

*Pausanias*que. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad *l.* 1-8. Ad huius loci scripturam quod adtinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiiciam habeo; nisi quod me, ad *l.* 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio," praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ὁκόθεν ἔλαβε τοὔνομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eumdem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοὔνομα, utpote temere huc invecto, monuisse. Nam de *Lino* ipse profitetur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur *l.* 3. subsistere Λίνος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὠυτὸς (sive ὡυτὸς malis) εἶναι *etc.* id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Aegyptii, ait, cantilenam habent Linum, qui Linus etiam in Phoenicia et in Cypro alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt Linumque adpellant.* Iam, quod ad illa verba (*l.* 1.) spectat, Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι, pulcre quidem novimus, *canticum* subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod *instituta* aut *mores* intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capitis verba his latinis reddenti: *Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt.* „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de *legibus*, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum." Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de *legibus* hic agi existimo; sed de *institutis moribusque* Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronunciaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad ἤθεά τε καὶ νόμους spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines.* Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil *a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse.* (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturus cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capitis obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se,* ait, *unde tandem hoc carmen illi acceperint.* Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorumdem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios.* Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a *Lino* nomen invenerat, et cuius argumentum *deplorabilis Lini obitus* erat, mentionem hoc loco fecisse videtur *Herodotus* ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii *Maneron* suum, quem cum *Lino* Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex *Plutarchi* loco supra citato (de Iside et Osir. T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum *Lino* statuit *Herodotus,* id suo iudicio arbitratuque fecit; quemadmodum etiam *carmen in Cypro et Phoenice cani solitum,* quo quidem *Adonis* plangebatur, ad eumdem *Linum* retulit: cum quo congruit, quod Lesbiam poëtriam *Sapphonem* uno eodemque carmine simul *Linum et Adonidem* cecinisse *Pausanias* docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum *Linorum* fata, qui et ab aliis et a *Pausania* loc. cit. (p. 766. seq.) et *Suida* memorantur, quorum alter ab Hercule, alter ab Apolline

occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui ἄνωρος mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* conveniant: intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in *Scholiis* ad *Iliad.* σ'. 570. et apud *Canonem*, Narrat. XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. *S.*

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) Alludebat *Eustath.* in Iliad. α'. p.176, 18. et p.1484, 37. [p.133, 42. et Od. δ'. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, Spartae *magnam* fuisse *quondam capiti reverentiam cano*, ex *Gellio* N. Attic. II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in Comici Nubib. vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem Poëta Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, Heroic. XI. p. 719. *Philostratus.* [p. 170. ed. Boissonad.] Plura *Gabr. Palaeotus* de Bono Senect. Part. III. p. 236. Mox [*l.* 5.] τόδε μέντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et *Aldus*. Sententia vix discrepat. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

4. εἴκουσι τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis Lacedaemoniis *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph.* Oed. in Col. 329. Socrates *Xenophontis* Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam Socrate digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξαι: ubi corrigi debet λόγων. In Κύρ. Παιδ. VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur Cyrus, τοῖς πρεσβυτέροις - - - καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπείκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph.* Symp. p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph.* Ran. 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Stobaeo Grot.* p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θώκοισι - - νέοι - - Εἴκουσ' ἐκ χώρης. *Aristoph.* Nub. 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. *Herodotus obviam*, ait, *occurrentibus decedunt de via*, καὶ ἐπιοῦσι ἐξ ἕδρης ὑπανιστέαται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere nolebant Attici; et nuspiam senectuti honestius fuit domicilium quam Spartae. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, Lycurgi legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad Ἰλ. ά. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] VALCK. — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἐπανίστασθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. *S.*

CAP. LXXXI. [1. κιθῶνας λινέους. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. *S.*]

2. θυσανωτοὺς) Hoc melius. θυσάνους et θυσσανωτοὺς metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Homerum* Ἰλ. ξ΄. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorsum relegavit, in exilio relinquo. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad *l.* 6 seq. *S.*

CAP. LXXXII. 1 *seq.* Μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί.) Verum est de *mensibus* et *septimanae diebus*, adgnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodromo cap. 5. adscripta a Cl. *Reimaro*, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in Remphah Aegypt. p. 36. WESS. — Ad ista, θεῶν ὅτευ ἐστὶ, intellige ἱρὴ vel ἱρός. *S.*

3. ὁτέοισι ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor Epistolar. *Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gatakero* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ φρονεῦσι τοῖ᾽ ὁκοίοις ἐγκυρέωσιν ἔργμασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus *T. Hemsterh.* Praeterea legerim, Καὶ φρονεῦσι τοῖ᾽ ὁκοίως ἐγκυρέωσιν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖά εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκοίως φρονεῦσι ἐγκυρέωσι. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. VALCK. — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: *Ita sentiunt*, (sive *sapiunt*,) *prout sunt res in quae inciderint. S.*

[5. οἱ ἐν ποιήσει γενόμενοι. Quod vulgo dicunt γίγνεσθαι πρός τι, vel πρός τινι, *occupari, versari in aliqua re*, id Noster ἔν τινι dixit. *S.*]

CAP. LXXXIII. [7. αἵ γε μαντήϊαι, *modus quo redduntur oracula.* Conf. c. 57, 11. ibique notata. *S.*]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰητρικὴ etc. *Larcher*: *La médecine est si sagement distribuée.* De *prudentia* huius instituti altum est apud *Herodotum* silentium *S.*]

4. ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστέασι) Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore *Maximus Tyrius* ante oculos ponit διαλαχοῦσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμοὺς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μόριον, ubi cum *Marklando* τὴν δὲ ὦτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νηδὺν ob *Codd.* et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod *Hieron. Mercurialis* Var. Lect. II. 8. ἢ τῶν ἀφανέων corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur: iunge *Gronovio* dicta. WESS. — Apud *Gronov.* quidem nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris caussa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. *S.*

CAP. LXXXV. 3 *seq.* κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῷ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηρευτὴς πηλῷ κατ' ὧν ἔπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, *opplet oculos luto*; ut alibi, deprehenditur et in his *Herodotus* utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hîc quoque variabunt Codices, sicut apud *Diodor. Sic.* de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Codicum lectio, καταπεπλασμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῷ, et, καταπλαττόμενοι πηλῷ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia κόνις quidem πάσσεται et καταπάσσεται: sed πηλὸς, *lutum*, rectius dicetur καταπλάττεσθαι. Pulvere adsperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίοισι) Ita decuit. Respice I. 109. Στρωφώμεναι ex *Vind.* posset adsumi; neque in reiiculis forent [*l.* 6.]

ἐπεζωόμεναι et [*l.* 8.] ἐπεζωόμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de *Suidas* in Σέσωστρις. *Reiskius* ἀπεζωσμέναι et mox ἀπεζωσμένοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide *Diodorum* I. 91. WESS. — Ἐπεζωσμένος non idem esse ait *Wyttenbachius* (in Notis ad *Selecta Historic.* pag. 355.) quod apud alios Scriptores ὑπεζωσμένος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπεζώννυντο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato ve„stibus, eas corpori adstrictas retinebant." περιεζωσμένοι σινδόνες ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait *Diodor. Sic.* I. 72. *S.*

CAP. LXXXVI. 1. Εἰσὶ δὲ οἳ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέαται) In aliis forsan Codicibus invenietur, quod in suo legisse videtur *Valla*, κατατετάχαται: mihi placet vulgatum κατέαται. *In re qualibet occupati*, inprimis ἐπιδίφριοι τεχνῖται (vid. *Diodorus* lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπὶ τινὶ καθῆσθαι *Aristidi* T. III. pag. 720. Ἐὰν ἀφέντες ἐφ' ᾧ κάθηνται περιέρχωνται, *Xenoph.* Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat *Aristophanes*: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δέσποιν' ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι, - - ζητεῖν θ' ὁπόθεν βίον ἕξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐπ' ἰχθῦσι κατῆσθαι, et frequentior illa, ἐπ' ὄρνισι καθέζεσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέαται) Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατετάχαται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerandi illa cura, *Diodoro* I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐτετάχατο ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, *Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant.* Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατέαται (scil. ἐν οἰκήμασι, coll. vs. 12.) de *artificibus* sellulariis, *in officina sua sedentibus.* Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, κατῆσθαι ἐπ' οἰκήματος dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. *S.*

5. σπουδαιοτάτην) σπουδαιεστάτην, et paulo post σπουδαιέστατα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat *Gronov.* Huius moduli multa collegerunt *Eustathius* ad Od. β'. p. 89. et *Athen.* X. pag. 424. D. Conf. *Etymolog.* in voc. Αἰδοιέστατος, Ἀνιηρέστερος, et in Ἥδυμος.

Apud *Eustathium* hoc reperitur haud aspernandum *Hecataei* fragmentum: οἱ Βιχντίδαι ἄνδρες σπουδαιέστατοι ἐγένοντο. VALCK.

[5 *et seq.* τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι τὸ οὔνομα - - ὀνομάζειν) *Osiris* est quem dicit, indice *Tatiano*, in Legat. pro Christian. loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. *Larcher* ad h. l. *S.*]

10. μισθῷ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. *Reiskius*, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen *Themist.* Or. XXIII. pag. 288. D. WESS. — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. I. 60, 10. *S.*

[12. ὧδε τὰ σπουδαιότατα ταριχεύουσι) τὰ σπουδαιότατα σώματα intelligit *Bernholdius* in Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr. pag. 498. ed. *Schaeferi*. Fallitur Vir doctus: ad ταριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. *l.* 3. et 10. vel τοὺς νεκροὺς, coll. *l.* 32 seq. τὰ σπουδαιότατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαιότατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιοτάτην τάριχευσιν, coll. *l.* 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχευομένους. *S.*]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria *Diodorus* I. 91. Adde *Exodi* cap. 4, 25. *Iosuae* cap. 5, 2. et Pentecont. *Ramirezii de Prado* c. 4. Habet *Middletonus* Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, *Mumiam* vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiuscemodi manu tenens: iungi etiam *Io. Nardii* Adnot. in *Lucretium* pag. 650. possunt, adcuratiorem condituræ picturam sistentes. WESS.

[16-21. ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην πᾶσαν· ἐκκαθήραντες δὲ αὐτὴν - - ἔπειτα τὴν νηδὺν - - - - πλήσαντες, συῤῥάπτουσι ὀπίσω. Haec *Larcherus* sic convertit: *Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe* etc. Id si dixit *Herodotus*; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad *intestina* pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, *Diodorum Sic.* I. 91. *perpurgata* memorare *intestina*, (τῶν

ἐγκοιλίων ἕκαστον: paullo ante dixerat, ἕκαστα ἐξαίρει πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, *Heynius* etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab *Herodoto* et a *Diodoro* traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, *Porphyrius* (*Larchero* citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item *Plutarchus* attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et De Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus *Sextus Empir.* (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera.* Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum *intestina* dici, et hac ipsa notione id vocabulum a *Porphyrio* et *Plutarcho* locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδὺς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie *ventrem* et *alvum* significat, apud ipsum *Nostrum* cap. 87, 10. de *stomacho* et *intestinis* accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait - - - πλήσαντες συῤῥάπτουσι ὀπίσω, [*l.* 19 - 21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν *ventrem* ipsum vel *alvum* dici, non *intestina*. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδὺς, et κοιλίη quam *l.* 17. dicit, prorsus synonyma sunt *Nostro*: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλήσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἔπλησαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδύν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad *intestina*, sed ad cavitatem *ventris*, e qua exemta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. *S.*]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμιήματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque *Herodotus* suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In *Simonidis* fragmento, κηλειφόμην μύροισι καὶ θυώμασι, apud *Athen.* XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut *Clemens Alex.* ipse, aut eius scribae καὶ θυμιά-

μωτι, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatius a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. *Trillerum* ad *Thom. M.* De *myrrha*, *casia*, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. *Io. Nardius*, qui diligentissime *Mumias*, quas adpellant, ad *Lucretium* p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post inpensissimum examen, praeter concretas bituminis glebulas in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia *Middletonus* et *Io. Gravius* Pyramidogr. p. 49. Sed *Mumiae*, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes *Herodoto* longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium *mumiarum* instituto examine, erudite commentatus est *Rouellus*, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in *Sylvestri de Sacy* Adnotationibus ad *Abd-Allatif* (*Rélation de l'Egypte*) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc *Herodoti* expositionem, eamdemque cum his conferendam quae et ab aliis priscis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, inprimis valet illustris *Heynii Spicilegium Antiquitatis Mumiarum*, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCLXXX, Vol. III. p. 69-98. *S.*

22. ταριχεύουσι λίτρῳ) *Moeris*: λίτρον Ἀττικῶς, νίτρον Ἑλληνικῶς: hinc ψευδολίτρον in *Comici* Ranis apud *Polluc.* [VII. 39.] et *Eustath.* Vide not. *Piersoni.* [ad *Moer.* p. 246.] Male ergo νίτρον post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑποχρίοντες τῇ κόμμιδι. [*l.* 27. pro τῷ κόμμι.] *Glossae Sangerman.*

Κόμμιδι, ἡ δοτικὴ, Ἡρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in *Scribonio Largo* Conpos. 72. Habet *Plinius* Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpina*que *commis* citatur a *Nonio*: qua de *P. Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel νίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod *nitrum* vulgo vel *sal petrae* vocamus, sed istud quod *alcali minerale* et *natron* recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. *Larchero*) *Rouellus* loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse *Herodotum*, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in Argentoratensi Academia lumen, *Thomas Lauth*, patrocinium Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. *S.*

26. Σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι) Sic VII. 181. in vulnerum ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moyne*, et errantem *Vallam* adiuvit Observ. ad *Polycarpi* Epistol. p. 301. Contulit quoque *Valckenarius* ad *Euripid.* Phoeniss. vs. 1665. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταριχεύσεως hoc genus ipsos servasse Christianos, propterea que, quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμποδίων τιθέναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῖς, vitae S. Antonii c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum Mumiis singulari commentatione *Chr. Guil. Franc. Walchius* egit, quae legitur inter Comment. Soc. Reg. Goetting. 1780. *Sindonas* istas *byssinas* ex gossypii sive lanae xylinae genere quodam contextas fuisse, et curata observatio Mumiarum docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus* Hist. Plant. IV. 9. *Pollux* VII. 75. aliique. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Bysso veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 138. *S.*

31. ἐν οἰκήματι θηκαίῳ) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἴκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἰκηματηκαίῳ, litera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκήματι καινῷ ἱστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor *Diodorum Siculum*, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἴκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ὀρθὴν ἱστᾶσι τὴν λάρνακα: hanc dixerat *Herodotus* ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἴκημα more satis usitato vocant *conclave*. VALCK. — Quid-ni vero *Noster*, cui frequenter θήκη *sepulcrum* est, οἴκημα θηκαῖον dixerit *conclave sepulcrale, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.*

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλομένους) Sequor *Vindob.* nam *Porti* conmentum, βουλευμένους *Poët. et Ionic. pro conmuni* βουλομένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ ἥν τινα βούλονται σφι σκευασθῆναι etc. Mox τήν τε πολυτελέην praeferrem. Hoc amplius, *T. Fabri* emendationem [*l.* 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα contudit repressitque *Gronovius*, cuius observatis adstrue *Abreschii* Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte *Gronov.* monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἐσηθήσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιλαβόντες, notione *cohibendi, impediendi*que ne continuo per posteriora rursus effluat. *S.*

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. l. *stomachum cum intestinis* dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ σπλάγχνα sunt *nobiliora* quae vulgo vocamus *viscera. S.*]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαίῃ διηθήσαντες τὴν κοιλίην) Συρμαίη (unde συρμαΐζειν c. 77, 5.) *Galeno* in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα κάθαρσις: *Hesychio*, πόμα δι' ὕδατος καὶ ἁλῶν: *Suidae*, πόμα ἐκ ῥιζῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρτικὸν δι' ἐμέτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad *Hesych.* et instar omnium *Foësium* in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. *S.*]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδείλου ἁρπαχθεὶς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

inplicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. *Iosephi* iusta defensio est, huc pertinens, *Nos asinis*, ait, *neque honorem - - damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur*, ἁρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, *felices et deo dignos arbitrantur*, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. *S.*]

4. Χέμμις πόλις) *Hesychio* Κέμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανὸς Graecis πόλις, teste *Diodoro* I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, *Achmin* sive *Ichmin*, quo nota nunc est apud *Golium* ad Alfergan. p. 102. et uberius in Pantheo Aegypt. *Iablonskii* lib. II. 7. p. 294. Mox τέμενος δὲ αὐτό tueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De *Chemmi* satis copiose *Stephanus Byz.* hac voce. *S.*

13 *seq.* σανδάλιόν τε αὐτοῦ - - - δίπηχυ) Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ *Reiskius* αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

18. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέῤῥαια, *torques*, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, *Homerus* Ἰλ. χ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην
ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεται ἀνδρῶν.

In quae *Scholiastes* a *Valckenario* editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἐδίδουν ἔπαθλον. Superiora [*l.* 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, *in omni certaminum genere eminentes*, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλέων VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα *Dionis Chrys.* Or. XXXVII. p. 458. male sollicitatum a *Seldeno*. WESS. — *Wesselingium* secutus *Larcher* sic interpretatus est, *qui de tous les jeux sont les plus excellens*. At nihil hic de *eminentia*. Commode *Valla*, cuius versionem editores omnes tenuere, *per omne certandi genus*. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, *ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt.* Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum, VI. 63, 15. ubi εὐδοκιμέοντι adiicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θωμάσαι μάλιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλιστα adiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥκιστα, ut apud *Nostrum* VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥκιστα, *vobis prae omnibus minime.* At hic quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. *S.*

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖσι ἕλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* Plut. p. 55 seqq. *S.*]

[8. Φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεα πολλά, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι λωτόν.) Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (Rhamnus lotus *Linn.*) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu Noster IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de Nymphaearum genere, *Lotus Aegyptiacus,* de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. Cas. Huius duas species hic memorat Herodotus: alteram, cuius *fructum* cum *papavere* confert; quae est Nymphaea lotus *Linnaei*, flore albo, *radice esculenta*: alteram, *flore rosaceo*, cuius ovarium vel capsula seminalis, *favo vesparum* similis, *nucleos esculentos* continet; quae est Nymphaea nelumbo *Linn.* cuius capsula seminalis apud auctores ab Athenaeo citatos *ciborium* nominatur; fructus, *faba Aegyptiaca;* radix sive bulbus utriusque speciei, falso nomine *colocasia*: ipsius *loti* nomine, *flos* maxime intelligitur. Posteriorem speciem nostra aetate non amplius in Aegypto reperiri, sed in India etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in Aegypto nascens, *caeruleo flore, Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui κυανέαν τὴν χροιὰν apud *Athen.* in χιονέαν mutandam censuerunt. Hanc nymphaeam lotum caeru-

leam descripsit *Iul. Caes. Savigny* in Annalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366 seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad Athenaeum laudavi, inprimis consulendus *Raffeneau-Delille*, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372 seqq. et is cui commentationum istarum indicium debeo, *Sylvestre de Sacy* in Adnott. ad *Abd-Allatif* p. 94 seq. *S.*]

10. *τῇ μήκωνι ἐὸν ἐμφερὲς*) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore *Dionysio* in *Eustath.* Conment. p. 1390, 50. [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox *Salmasius* et eius exemplo *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti* Hist. Plant. IV. 4. p. 447. *πτίσαντες ποιεῦνται*, quomodo in msstis et *Eustathius*. Prius certe est *pinsere*, quam *panem coquere*; neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

[16. *ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφυομένῃ ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται*) Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non *calice*, scribi in nostra versione debebat) *inest, ex radice adnato*. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucra illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. Adnot. ad *Athen.* IV. 148. b.) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, *Plinio* frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*. conf. *Nostrum*, III. 100, 5. Quod adiicitur, κηρίῳ σφηκῶν ἰδέην ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et *Benedictus* in Act. Sem. philol. Lips. p. 298. legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect.* dixi) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli χρῆμα, aut minutae voculae τὶ, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex *Clusio* repraesentavit *Bodaeus a Stapel* ad *Theophr.* p. 446. florum et bulbi icones ex *Prosp. Alpino* exhibentur ibid. p. 449. et 450. *S.*]

[19. Τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπέτειον γινομένην) Hoc ita dictum est, quasi significare *Herodotus* voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una ἐπέτειος sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. *F.* casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. *S.*]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανέϊ) Interpres *in furno luculento*, i. e. bene candente et ignito. Λίθους ἐκ πυρὸς διαφανέας habemus IV. 73. διαπύρους καὶ διαφανεῖς in *Plut.* Opusc. pag. 1006. Ed. *H. Steph.* Haec *Reiskius*. In glossis *Erotiani*, διαφανέσι, διαπύροις, ac saepe *Hippocrates*. Vetus scriptor in Τηκτὰ *Suidae*, καὶ τὴν σιδηρῖτιν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ διαφανῆ ἐργασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, *in furno* διαφανεῖ: *quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur Alambica*, Observat. in *Polycarp.* Epist. p. 611. Πνίξαντες, ad quod itidem adhaesit, recte in *Hesychio* ὀπτήσαντες. WESS. — Aliàs tamen πνίγειν non *torrere* significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua *Kühn* ad *Polluc.* X. 107. conf. *Athen.* II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. *S.*

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) Commode *Reiskius* monuit, ποταμοὺς h. l. dici *canales e Nilo ductos. S.*]

5. ἑπομέναι ἀνακάπτουσι) *Aldinum* et *Remig.* ἀνακάμπτουσι natum est ex ἀναλάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. *Aristoteles*, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐήθη λόγον - - - ὅνπερ καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κυϊσκομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάμπτειν, quod *Laurentio* et hic repertum fraudi fuit: scripturae in Philosopho vitium *Sylburgius* non neglexit. WESS.

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in *Aristoph.* Av. 580. et in *Schol.* ad vs. 1550. restitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθών γε τὴν διφρηφόρον: nisi quis ἐνέκαψα censeat praeferendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἕνεκα

ψαλάθων τὴν διφροφόρον *Meursium* non videntur offendisse in Panathen. pag. 40. [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud *Athen.* I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἅμα τε κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κυΐσκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτειν adhibetur. In *Gloss. Herod.* vulgatur Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι. Κάψει πίνειν, e *Plinio*, *morsu bibere Casaub.* interpretabatur Anim. in *Athen.* p. 669. [ad *Athen.* IX. 388. d.] Eximia notavit *Tib. Hemsterhusius* ad *Aristoph.* Plut. p. 314. et seqq. *Sophron Athen.* VII. p. 286. D. et 323. A. κέστραι βότιν κάπτουσαι. In *Eratosthenis* Catast. c. 38. ὁ μέγας - - - ἰχθὺς, ὃν καὶ πιεῖν - - - coëant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol.* in *Arati* Phaen. vs. 386. ubi pro κάμπτειν recte κάπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* Poët. Astr. II. cap. 41. *Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii. Schol. German.* p. 134. *Piscem dicunt aquarii urnae habere* (l. *bibere*) *effusionem.* VALCK. — Cf. *Koen* ad Gregor. Dial. ion. §. 117. *S.*

11. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρύφεα κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe *minuta et pauca grana*, quae mox *pisculos* interpretatur, femellas eructare docetur. WESS. — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Coray* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Creuzero* in Fragm. Hist. p. 63. interpretaturque *magnitudine granorum milii*, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud *Athen.* XII. 525. d. memorantur *vestes* χρυσοῖς κέγχροις (*aureis granis*) distinctae, sic et hîc οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, *grana* dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κέγχροι (*ovorum grana*) intelliguntur ipsa *singula ova*, vel *ovula*, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποῤῥαίνουσι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eâ sententiâ quam in *vers. lat.* expressi. conf. supra *l.* 5. et mox *l.* 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpâ vacant librarii. *S.*

15 *et seqq.* οἳ δ' ἂν αὐτέων ἁλῶσι *etc.*) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnis, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud *Athen.* VII. pag. 301. E. ex *Aristotele* Hist. Anim. VIII. 13. Mox *Reiskius* οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' ἂν] ὀπίσω praefert. Ego vero fidenter cum *Valckenario* ἐπαριστερὰ τῶν κεφαλέων et τὰ ἐπιδέξια recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστερὰ et ἐπὶ δεξιὰ, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide *Var. Lect.* et conf. I. 51, 4. et 5. VI. 33, 2. et 3. Adde Lexic. nostrum Polyb. p. 243. col. b. *S.*

26. πίπλαται πάντα) Probo *Medic.* cui plerique adsentiuntur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide *Var. Lect.*] De *piscium subita, aquis Nili increscentibus, origine* alii aliter. *Arch.* οἱ ἰχθύες, οἱ τεκόντες ὠὰ, [*l.* 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντεκόντες etc. *pisces, postquam ova in limo deposuerunt*, etc. *S.*

CAP. XCIV. 3. καλεῦσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι) Nimia admiratio *Medic.* eiusque τήκι abstulit a tramite *Gronovium.* Ecquis τὸ τήκι memoravit? Mitto *Codicum* concordem, si *Ask.* et *Pass.* seponas, a *Florent.* dissensum: praetereo medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum *Diodorum*, *Plinium*, etiam שמן קיק *oleum Kik*, et קיקיון Hebraeorum; quae, a *Scaligero*, *Salmasio* atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit Vir Cl., morari eum debuerat omnibus codicibus prior *Strabo*, illis, quae verissime de Aegypto *Noster* prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκκι, καρπός τις, verba eius sunt, σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde *Plin.* XV. 7. et, quem ibi *Harduin.* laudat, *Dioscorid.* lib. IV. c. 164. ubi σιλλικύπριον i. q. σέσελι Κύπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est: quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. *Sillicypria*, sive *Silicypria* explicat *Salmas.* in *Solin.* pag. 704. Quod autem habet *Arch.* [*l.* 5.] τὰ ἐν ἕλεσι, considerationem meretur. Supra c. 92. ἐν τοῖσι ἕλεσι scribit *Vind.* ἐν τοῖσι Ἕλλησι, prave

citra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad *Hieroclis* Synecdem. pag. 726. WESS. — De *kiki* cf. Viros doctos ad *Hesych.* h. v. *S.*

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius *Philostrati* p. 27. f. ἡδίω μοι, εἶπε, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἠναγκασμένων. Neque tamen putem, *Herodotum* absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is *aliquis*, puto equidem, ipse *Herodotus* fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φύεσθαι dicuntur VIII. cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: Ἔστι δέ σφι κάνναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρᾳ· --- ταύτης δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη, ἡ καὶ σπειρομένη φύεται. VALCK.

8. κόψαντες, ἀπιποῦσι) Laurentius: *alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquunt.* Melius *Salmasius* in *Solin.* p. 686. *alii contusum exprimunt, alii frictum excoquunt.* Ἀπιποῦν est *exprimere*, ut ἐξιποῦν *Dioscoridi* V. 85. et 89. καὶ ἐξιπώσας ἀνελοῦ τὸ ἀποῤῥυέν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; *Comici* Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit *Hemsterh.* ad *Plutum* vs. 816. Scholiastes *Passion.* ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπιέζουσι. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται etc.) *H. Steph.* in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dissentiente admodum *Gronovio*, quem vide. Malim quoque cum *Abreschio* καὶ ἐπ. ἐνδὺς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. *Paullus Silentiarius*:

Καλλιγάμοις λέκτροις περικίδναμαι· εἰμὶ δὲ κεδνῆς
δίκτυον οὐ Φοίβης, ἀλλ' ἁπαλῆς Παφίης,

culte, *Florileg.* IV. 32, 2. [Anal. *Brunck.* T. III. p. 92.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ. περὶ ταύτην *etc.* sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit *Ald.* cum nostro ms. *F.* iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ionice pro ᾗ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. *H. Stephanus*, turbatum hic quidpiam esse sentiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χρᾶται· ἐν

τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem: cui hactenus suffragatus est *Gronov.* in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; caeterum, incommodam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χρᾶται, sed, quoniam ea *cod. Med.* cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit, ut αὐτῷ χρᾶται legeretur, *sibi utitur.* Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatâ huius loci scripturâ et interpunctione: nec satis ipse scio, quî factum sit, ut eumdem locum in *Var. Lect.* absque notatione praeterm iserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissem. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse accusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codicem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τάδε αὐτῷ χρᾶται· ἐν τῇ *etc.* quam scripturam (τάδε, i. q. κατὰ τάδε vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissimum meum animum illustri domino SCHELLERSHEMIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Herodoti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codicem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis licuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem nonnullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox *l.* 11. ὑπ' αὐτὸ scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδὺς refert, sed praemisso commate ὑπ' αὐτὸ καθεύδει iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὑπ' αὐτῷ. Quid sit vero quod dicat Herodotus, *per rete ne conari quidem pungere culices*, non dixerim equidem. *S.*

CAP. XCVI. [3. τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ. Haec est *arbor*

lotus, cuius supra in transcursu mentionem feci, ad cap. 92, 9. *S.*]

6. γόμφους πυκνοὺς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Poëtae Γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν. Odyss. E'. 248. et *Nonni* XL. pag. 1044, 10. Φράξατε λεπταλέοισι σεσηρότα δούρατα γόμφοις: unde ipsae naves πλοῖα γομφωτὰ *Strabon.* XVI. p. 1076. B. [pag. 741. ed. Cas.] WESS. — Mira vero locutio, περὶ γόμφους περιείρουσι τὰ ξύλα, *circum clavos circumnectunt ligna;* quum exspectasses, *clavis connectunt.* Tractavit hunc locum *Schneiderus* in Lexic. voc. Γόμφος, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam *navis* structuram, quam *ratis*, hîc describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. *S.*

9. ἐν ὦν ἐπάκτωσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐμπακτῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. *Galeo* versus obversabatur *Homeri* ex Od. E'. 248. Γόμφοισι δ' ἄρα τήν γε *etc.* Saepe verbum πακτοῦν, semel attigit *Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad Od. E'. p. 220, 27. velut Herodoteum excitans, πακτοῦσι τὰς ἁρμονίας βύβλῳ, quod interpretatur κατασφαλίζονται, significatum *Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πάκτου, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus* Annot. in *Soph.* p. 13. et *Is. Casaubon.* in prima Edit. notarum in *Diog. Laërt.* p. 172., perversa tamen scriptio, καὶ δῶμ' ἀπάκτου, per editiones *Sophoclis* Ai. vs. 579. propagata, *Suida* potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. VALCK. — Correxit *Brunck. S.*

11. διαβύνεται) Sic *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.* cui iungetur haud male *Küsteri* observatio ad *Hesychii* Διαβύσσει. Quod insequitur, δύνανται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut II. 125. Adde *Diodorum* V. 8. et illic congesta. WESS.

15. κατειλημμένη ῥίπεϊ καλάμων) *Reisk.* ῥίπεϊ ἢ καλάμῳ, cui non adstipulor. ῥίπεσι *Homeri* Odyss. E'. 256. *Hesychius* et *Eustath.* interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. *Dioscorides* I. 55. ῥίπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ φοινίκων *Agatharchides* p. 47. ed. *Huds.* quo genere *Aeneas* in Tactic.

c. 30. et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur ῥὶψ, ῥιπὸς, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ ῥίπος, (unde *Homeri* et *Nonni* ῥίπεσι) et ὁ ῥίπος. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. WESS. — Sic VIII. 51, 9. θύραι sunt *asseres*, *tabulae*. Conf. *Schneid.* Lexic. Gr. hac voce. *S.*

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὔνομά ἐστι *etc.*) Grammaticorum natio βάριν Ionici commatis censet. *Phavorinus*, βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc βαρβάρους βάριδας *Euripides* Iphig. Aul. 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim Aegyptios, *Aeschyli* exemplo, qui Suppl. vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βάριν οὐχ ὑπερβορῇ. WESS.

CAP. XCVII. 2. νήσοισι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοισι) *Diodorus*, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις I. 36. ubi plura. Πόντος de mari Aegaeo recurret semel iterumque, quo de aliâs. Nunc consideranda quae de navigatione produntur, [*l.* 8 *seqq.*] ἔστι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ *etc.* Sunt enim, si Latina interpretis amplectaris, a vero alieniora. A Naucrati urbe conmoda navigatio, per eum alveum, qui Canobicus cap. 17., quocunque erat tempore Memphim versus: agris Nili inundatione mersis praeter ipsas Pyramides pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἔστι δὲ οὐ τῇδε οὗτος, *ordinaria autem navigatio illuc non fert*, uti vertit; *Pauw* vero, ἔστι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. *neque sola haec navigatio est, verum etiam iuxta* etc. ut μοῦνος, quae vox tali verborum ordine saepe desit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. WESS. — Latinam correxi versionem: in Graecis nil mutandum. οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. *S.*

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἐξαίρετος) Ἐξαιρέτως, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἄνθυλλα, si Codices exhiberent scripti, hoc uno forsan in loco videri posset vulgatae voci praeferendum, ut *data diceretur Anthylla praesertim in calceos* τοῦ ἀεὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικὶ, *uxoribus Regum Aegypti, qui sibi invicem succederent.* [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ ἀεὶ βασιλεύοντες: οἱ

ἀεὶ δικάζοντες: οἱ ἀεὶ ἄρχοντες: in lapide Cretensi οἱ ἀεὶ κόσμοντες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit *Galeus*, apud *Athen.* I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζώνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. *B. Brisson.* de Regn. Pers. p. 100. et 133. et *Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae *Gellio* sunt adscripta p. 428. et *Xenophontis* Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab *Hutchinsono*, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit *Hemsterhus.* ad *Aristoph.* Plut. 1013. VALCK.

Ibid. ἐς ὑποδήματα ἐξαίρετος δίδοται) Persarum istum morem explicuit *B. Brissonius* Regn. Pers. I. 108. non neglecto *Athenaeo* I. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de *Anthylla*, sive, ut scribitur *Antylla*, ἧς τοὺς φόρους οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτιοί τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμεταῖς ἐδίδοσαν εἰς ζώνας, non exiguo, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex *Herodoto* citantur apud *Athen.*] *Archander* autem [*l.* 6.] nepos-ne *Achaei* an filius sit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat; *Pausanias* filium. Ἄρχανδρος, scribit VII. 1. p. 522. Ἀχαίου καὶ Ἀρχιτέλης ἐς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος· ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθῖος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθῖον τοῦ Ἀχαίου ex *Stephano* in Ἑλλάς, Archandri patrem *Phthium* minime. Quem tandem sequemur, *Pausaniam*, an *Gronovium?* WESS. — Potuerat tamen *Gronov.* auctoritate *Stephani* sententiam suam tueri. *S.*

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἤκουον) Non erat cur hoc spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere codd. *Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B.* quibuscum faciunt alii *Paris.* et *F.*] Tale κατὰ τὰ ὥρα ex schedis, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνεθήκαντο VI. 88., et in msstis V. 112. nec diversum erat κατὰ τὰ εἵλοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod *Medic.* mutavit. Scripsi quoque [*l.* 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. obsecutus membranis, et narrationi c. 4. WESS.

5 *seq.* οἱ ἱρέες ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογεφυρῶσαι) Et hîc ducibus utor msstis; qui incongruo, quod vulgata post se trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca [*l.* 17 *seq.*] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod *l.* 22. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο

μὲν l. 17 *seq.*] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρῶσαι urget; cui tollendae quid *Gronovius* inpenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem *Reiskius* ex *Medicei* inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν refingit ἀπό τε θυρῶσαι τὸν ποταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μέμφιν, *oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse.* Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. *Hesychii* ἀποθυρούμενος, ἀποκεκλεισμένος, *foribus exclusum*, quales in Comoediis saepe comissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommodatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior conmodiorque videbatur medicina in ἀποστενυγρῶσαι. Docuit *Galenus* in *Hippocrat.* de Morb. Vulgar. p. 456. στενυγρὸν Ionibus tantumdem esse ac στενὸν, et στενυγρῶσαι *humorum vias occludere et arefacere*, συναγαγεῖν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat *Erotiani* iudicium; στενυγρῶσαι esse ait ἀποστεγνῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινὰ, ἐν ᾧ ὑγρασία ἐστί. Erit itaque ἀποστενυγρῶσαι τὴν Μέμφιν, eam *sicciorem abducta aqua reddere*, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegyptio rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀποταφρεῦσαι τὴν Μέμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et *Diodorum* I. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspecte *Schneiderus* in Lexic. monuit, non modo de *ponte* proprie nominato dicitur, sed et de *aggere*, ut Iliad. έ. 89. Et γεφυροῦν, non modo *ponte iungere*, verum etiam *aggere complere*, aut *velut aggere obstruere*, Iliad. φ'. 245. Sic isthmum *Pindarus* Nem. VI. 67. πόντου γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποντιάδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν intelligetur *iactis aggeribus Memphin* (a Nilo) *secludere*, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed *hoc etiam* solum. in

quo *Memphis* condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege *Mene*, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπογεφυρῶσαι idem *Reiskius*, qui mutatum voluerat, haud multo post eàdem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γέφυρα, quod non modo *pontem*, „sed etiam, ut *Homero* passim, *intervallum* inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γεφυροῦν „simplex occurrit apud *Eusebium* in Chronico, ubi de „Hadriano sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχείμασεν εἰς Ἀθήνας, μυηθεὶς „τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσῖνα, κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ „Κηφισσοῦ ποταμοῦ." Sic ille Vol. III. Animadv. in Graecos auctores, p. 106. *S.*

13. ὃς ἀπεργμένος ῥέει) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [*Reiskio*] οὐ ῥέει scribitur. WESS. — Hanc coniecturam ille in Animadv. editis repetens, intelligit, *unde exclusus Nilus non perluit.* Equidem in vulgato nihil desidero. *S.*

CAP. C. 3. ἐν τοσαύτῃσι δὲ γενεῇσι ἀνθρώπων) Hoc placuit. *Reiskius*, damnatis, quae *Miscell. Lipsiensia* habent, refingit, addito pronomine, ὧν ὀκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ turbari non oportuisse. De *Iosepho* vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque *Nicaulae* sive *Nicaulis* inpegisse nomen, quo usa numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo *S. Bocharto*, *Phalegi* II. 26. dantem. WESS.

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, [quam *Gron.* mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti Mediceo concinant: tum commode scribi poterit: οὔνομα ἦν --- τόπερ τῇ ἐν Βαβυλῶνι, Νίτωκρις. VALCK.

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in Gloss. *Herod.* Καινοῦν, τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit *Suidas*, cuius interpres: „Καινοῦν *ap. Herod. significat novo quodam sermone uti*:" absurde. Utilior *Hesychii* nota: Καινίσαι, καινῷ χρήσασθαι, καὶ ἐγκαινίσαι. De Perillo, qui, Phalaridis iussu tauro inclu-

sus, *artis suae opus teterrimum primus auspicatus est*, ut scribit *Valer. Max.* IX. cap. 2. ext. 9. *Callimachus* fragm. CXIX. πρῶτος ἐπεὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab *Herodoto* potuit καινοῦν in eumdem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα περίμηκες ὑπόγαιον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: *quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam.* Alibi apud *Herod.* opponuntur πρόσχημα μὲν ποιεύμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. *Thucyd.* VI. 76. ἥκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ᾗ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοίᾳ proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόφασις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos *verbo* et *revera*, λόγῳ μὲν sive λέγων μὲν, βουλόμενος δέ· λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές· προφάσει, vel πρόφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud *Maximo Tyrio* restitutum voluit accuratissimus *Marklandus*, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾷν φησι μὲν τοῦ ὁρωμένου, τὸ δ' ἀληθὲς ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρου. VALCK.

Ibid. ὑπόγαιον, καινοῦν τῷ λόγῳ) Praestet-ne ὑπόγεον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat *Coprogenius*, quo de *Suidas* in Ἀνώγεον. Hîc molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. *H. Stephani* κενοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum *Sophocles* Trachin. 877. καί τι καινίζει στέγη. Edito patrocinatur Scholiastes *Passion.* et Λέξεων Herodoti auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis *Suidas*: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorsum etiam vergit *Abreschii* sententia, Diluc. Thucyd. pag. 67. Fortasse invenietur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide *Berglerum* in *Alciphron.* I. 9. WESS. — *Comma*, quod *ante* ὑπόγαιον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινοῦν, ait *Reisk.* l. c. pag. 107. non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam *Toupii* novationem (Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.) ξεινῶνα μὲν λόγῳ, ante *Borh.* adoptans *Larcher*, suo idiomate sic reddidit, *qu'elle déstinoit en apparence à des festins.* Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse *Herodotum*, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eamdem interpretatus sum sententiam, quam his verbis *Valla* expresserat, *per caussam quidem novi operis.* Sic fere *Thucydides* III. 82. καινοῦσθαι τὰς διανοίας dixit, *nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes.* Nempe regina illa, cameram istam subterraneam exstrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιησαμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam *Valckenar.* in animo habuisse videtur, quamque planius *Schneiderus* in Lex. expressit: scilicet, *prae se tulit regina, inaugurare et dedicare se velle illam cameram.* Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐγκαινίζειν, (i. e. καθοσιοῦν, καθιεροῦν, coll. *Polluc.* I. 12.) testimoniis *Callimachi* et *Hesychii* constat a *Valck.* citatis. *S.*

16 *seq.* ῥίψαι ἐς οἴκημα σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persarum supplicium ex *Ctesiae* Persic. c. 47. 50. 51. his admoverunt *Corn. Pauw* et *Abresch.* [cf. *Valer. Max.* IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὅκως ἀτιμώρητος γένηται, *quo esset inpunita.* An ut poenam, quae ab Aegyptiis inminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane malim, quam cum Clar. *Pauw* ἐς ὄχημα, *in vehiculum cinere plenum*, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. WESS. — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adficiebatur, *Ctesias* Persic. cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδόν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐνέβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello *De Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris*, in *Bibliothek der alten Literatur* etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de *Nitocri* ita scribitur, ἑαυτὴν δὲ εἰς οἴκημά τι σποδοῦ πλήρης

ἐνέβαλε, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλῆρες positum. Caeterum conf. quae ad c. 140, 3. notamus. *S.*

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) *Platonis* Politic. pag. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικὰ κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat *Reiskius* κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege *Abreschii* Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur *Benedictus* in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est *nihil splendoris* : κατ' οὐδὲν, *fere nihil, tantum quantum nihil;* quod gallice diceres *autant que rien*, vel *à peu-près rien.* Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 25, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac *fere, circiter*, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀποῤῥαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέγχρων intelligere τινὰς vel μέρος τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀποῤῥαίνουσι ὀλίγους τῶν κέγχρων, *spargunt granorum nonnulla*, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, *spargunt identidem granorum nonnulla*, id est, *spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S.*

[6. ὕστερον δηλώσω) Vide cap. 149. *S.*]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοισι γενομένου βασιλέος) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. *Diodorus* quidem *Sicul.* I. 53. ἑπτὰ γενεαῖς, *septem generationibus, Sesostrin Moeride recentiorem* statuit, secutus alios; sed *Nostri* potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostris ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. *Bouherii*, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum *Moeris* annis ferme nongentis prius mortem cum vita conmutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, *Sesostrin* ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius* Orig. Aegypt. cap. 16. WESS. — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum *Moeridis* successorem *Sesostrin* fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. *S.*

9. *στρατιὴν πολλὴν τῶν λαβὼν*) Aut e contextu *τῶν* videtur eiiciendum, aut in *ἀστῶν* transmutandum, quod malim. *Ἀστοὶ*, *ἐγγενέες* etiam dicti et *ἐγχώριοι*, *Herodoto* sunt *indigenae*, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur *ἀστοὶ* et *ξεῖνοι* II. 160. et III. 8. Potuerat Sesostris et in istam expeditionem nobilissimam *ξείνους* conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor. Sic.* I. 53. et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, *ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε*, eodem teste *Diodoro* I. 56. VALCK.

Ibid. *στρατιὴν πολλὴν λαβὼν*) Ab *Aldo* venit *πολλὴν τῶν λαβὼν*, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operà non uti. Insititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [*l.* 11 *seq.*] *δεινῶς γλιχομένοισι περὶ τῆς ἐλευθερίης* corrigitur a *Reiskio* *μαχομένοισι*, sicuti *περὶ ἐλευθερίης μαχεσάμενοι* I. 95.; neque enim *γλίχεσθαι περί τινος* in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero *τῆς ἐλευθερίης γλιχόμενοι* sunt in *msto Ask.* VIII. 143. Nec verbum tamen muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac *περιγλίχεσθαι*, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Ph. Cattieri* Method. pag. 86. et Diluc. Thucyd. p. 722. WESS.

11. *γλιχομένοισι*) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum *Reiskii*, genuinumque videtur, *δεινῶς μαχομένοισι περὶ τῆς ἐλευθερίης*: quae consueta *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo *μάχεσθαι* similibusque praepositionem *περὶ* hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti*: VII.

135. εἰ ἐλευθερίης πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρατι συμβουλεύοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίης γινομένων τῶν Περινθίων: optime *Valla, pro libertate strenue pugnantes.* Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. *Anaximenes*, Ion certe, apud *Diogen. Laërt.* II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίης ἅπαντες Ἴωνες Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχεσθαι περὶ τῆς ἐλευθερίης etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδοῖον ἀνδρός: quod, a *Diodoro* monitum I. 55. non adnotavit *Herodotus*, memorans tantum τὰ γυναικὸς imbellium columnis indita. VALCK. — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχεσθαι mutatum fuisse putabimus? Retractavit dictum ipse doctissimus *Valck.* in Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχεσθαι statuit, sed abiiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχεσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit Herodotus. *S.*

18. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε) *Iosepho* placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt *Pontanus*, Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et *Elias Brennerus*, Thes. Num. Sueogoth. p. 20. WESS. — In *Var. Lect.* ad h. l. ubi *Eustath. in Homer. p.* 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. *S.*

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες) Aliter *Valer. Flaccus* V. 420., quo de dissensu ad *Diodori* I. 55. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. Φαίνονται - - οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι)

Haec ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ· εἰσὶ δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κόλχοι, varie aberrans. De *libro primo* taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpâ, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodius* secutus est, Argonaut. IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus*. *S.*

[6 *seq.* νομίζειν δ' ἔφασαν *etc.* Inserenda h. l. *versioni* nostrae *latinae* haec verba: *Putare autem se, dixerunt Aegyptii, esse Colchos de exercitu Sesostris. S.*]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege *Gronovii* doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a *Syris* distinguuntur, proprie Cappadoces dicebantur; Σύροι, Syriae incolae, a mari mediterraneo usque ad Euphratem. Conf. Adn. ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum Var. Lect. ad I. 72, 9.] *Iosephus*, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina *Ramiresii de Prado*, *Marshami*, *Spenceri*que pro Aegyptiis eorumque *circumcidendi more* antiquissimo; et pro Iudaeis *Th. Gatakeri*, *Herm. Witsii*, *Christ. Wormii* de Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis lib. II. 10. p. 128. et *P. Ern. Iablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. Sect. VII. p. 13. Est sane *Wormii* disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolvo tamen *Nostrum*; quem Iudaeorum familiarem usum habuisse, expiscari non potui. *Phoenices Syrosque Palaestinos* non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philistaei*: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel.* lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero strigilem criticam, asperrime *Herodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Iamesoni* ex Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi,

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt *Michaelis*, in *Mosaisch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. *S.*

20. *ἀρχαῖον γὰρ δή τι φαίνεται ἐόν.*) Idem atque superius *ἀπ' ἀρχῆς*, *ab antiquissima aetate*: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes *παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις* circumcidebantur, teste *Diodoro* III. 32. Usi et *Homeritae* in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide *Iobi Ludolfi* Histor. Aethiop. lib. III. 1. et eiusdem Conmentarium. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 *seq.* *λῖνον μοῦνοι οὗτοί τε καὶ Αἰγ.*) Multa *Gronov.* pro *Herodoto*. Si liqueret, Aegyptios in *lino elaborando*, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 35, argumenti pondus caussam magis premeret. Validius est, quod de consimili *vitae instituto et sermone* additur. Nollem autem, [*l.* 3.] *καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζόη πᾶσα καὶ etc.* vir Celeb. sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* *S.*

CAP. CVI. 1. *Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἵστα etc.*) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. *καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχέειν, --- τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο.* *Sophocles* Trachin. vs. 287.

--- Τάσδε δ', ἅσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον
χωροῦσι πρός σε ---

Plura doctissimi viri *I. Fr. Gronovius* in *Senecam* de Benef. IV. 32. et *Io. Davisius* ad *Cicer.* Disp. Tuscul. I. 24. WESS. — Conf. Adnot. ad I. 86, 39. *S.*

[9. *μέγαθος πέμπτης σπιθαμῆς*) *Valla*, *magnitudine quinûm palmorum*; quam interpretationem omnes Herodoti editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque *Larcherus*, *un homme de cinq palmes.* Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta: nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt πέμπτη σπιθαμὴ, sed πέντε σπιθαμαί. Ut brevi absolvam. σπιθαμὴ est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. τρίτον ἡμιτάλαντον sunt *duo talenta cum dimidio*, et ἕβδομον ἡμιτάλαντον, *sex talenta cum dimidio*, sic πέμπτη σπιθαμὴ sunt *quatuor cubiti cum dimidio, sive cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. *S.*

12. ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον) Corrigitur ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου ὤμου, me invito: mox quoque [*l.* 15.] ὅπλοισι τοῖσι ἐμοῖσι, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pawio*, *Reiskio*. Tu vide Sophocleum hoc, Trachin. 1057. Ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ Καὶ χερσὶ καὶ ν ώ τ ο ι σ ι μοχθήσας ἐγώ. Vertebat *Cicero* liberius, Tuscul. Disp. II. 8. *O multa dictu gravia, perpessu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli.* Nam, ut in *Sophocle* καὶ νόοισι μοχθήσας, quae *Davisii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudiani*, Bell. Gildon. vs. 115.

Ast ego, quae terras h u m e r i s pontumque subegi.

Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant *numeris*, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* Diatrib. in *Papin. Statium* c. 23. p. 128. Nunc video, Cl. *P. Burmanno* non admodum Gronoviana placere, nec muto dicta. WESS.

18. Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι) Antiquissima haec et prima statuae Memnonis, Thebis erectae, mentio, qua de *P. Ern. Iablonskius* singulari Syntagmate pererudite p. 30. Eam vero Sesostris colossum esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, Atticor. c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθηίης ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* Bel. Pers. I. 6. et *Agathias Sch.* II. p. 38.

B. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, Helen. vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολέας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολέας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit: de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [*l.* 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex *ed. Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καιόμενον, prave κεόμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* *S.*

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. Mox [*l.* 4.] ἐς τάδε ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticeri solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. *S.*

3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo Sesostrin dixerat ἀνάγοντα πολέας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο. Conf. *Diodor. Sic.* I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο: quae sane sufficiebant: mihique adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriante, perpaucis videbuntur in marginem reiicienda. VALCK.

17. πλατυτέροισι ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι) *Salsioribus.* Πλατὺ, ἁλμυρόν. *Hesychius.* Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. b. ed. Cas.] De Chalcide *Dicaearchus* c. 13. [in *Hudsoni* Geogr. min. vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχουσα, τὰ μὲν πολλὰ, ἁλυκά· ἐν δὲ ἥτυχῇ μὲν

ὑπόπλατυ, τῇ δὲ χρείᾳ ὑγιεινὸν καὶ ψυχρόν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὑπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ φρεάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἐχρέοντο - - - χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ φρεάτων ἀρυόμενοι vel ἀρυτόμενοι, *ex puteis haurientes*, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀῤῥύσονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ φρέατος, ubi ἀρύονται, aut ἀρύτονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub.* Anim. in *Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch.* de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαὶ καὶ φρέατα πάντα - - - ἁλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus* ὕδατα - - - πικρᾶς ἁλμυρίδος ἔχοντα γεῦσιν lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot.* Meteorolog. lib. II. c. 3. T. I. p. 556. D. et E. ed. Duval. provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* l. c. *Vinum* vero πλατὺ memorans *Aretaeus*, de Cur. Morb. acut. II. 3. p. 101. ed. Boerh. *amarulentum* dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petiti* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Aretaeum* παχὺς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκυ legendum censuit, satis adparet. *S.*

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτελέειν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus.* Herodotei Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελέειν, an ἀποφορὴν ὑποτελέειν, an quod Mediceus praebet, ἀποτελέειν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Glossar. *Herod.* Ἀποφορήν: quod hic *tributum* notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἄρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic *merces* dicebatur, *quam heris praestabant servi*; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpocr.* Nunquam tamen, quantum recordor, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ *tributum* illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud *Harpocrat.* in voc. Σύνταξις ab *Aldo* usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἑκάστους φόρους συντ. quae prostant et apud *Suidam*: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Συντάξεις: atque ita scribendum etiam apud *Etymologum.* Sensit vitium *Andr. Dounaeus*, cuius vid. Praelect. in *Demosth.* Philipp. de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελέειν receperat *Gron.* ἐπιτελέειν revocavit *Wess.* conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. *S.*

[9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελέοι) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. *S.*]

10. δοκέει δέ μοι ἐντεῦθεν γεωμετρίη *etc.*) Duce hac in re *Herodoto* plerique utuntur, quos *Menag.* ad *Diogen. Laërt.* VII. 11. adnumeravit. *Suidas* in voc. edoctos eam Aegyptios, ait, ἐκ τοῦ ἀπλέτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χώρων: qui si ἀστάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. *Inventa* enim *haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis diviserunt: inde Geometria dicitur.* Sic *Servius* in Eclog. *Virgilii* III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ *etc.*) Non inprudenter haec ursit *Leo Allatius* de Mensura Temp. cap. IV. 34. ut τῶν ὡρῶν *horarum* usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλου alia lis. *Pollux* IX. 46. πόλον et ὡρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὡρολόγιον. Hoc placet *Scaligero*, et firmatur ad *Manilium* III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, *Cl. Salmasius* ad Solin. p. 448. Ego cum *Scaligero* facio. WESS. — *Larcherus* γνώμονα quidem *horologium solare* intelligit, πόλον vero, *coeli* quem vulgo *polum* vocamus. Rectius alii et *polum* et *gnomonem* instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud *Polluc.* l. c. et apud *Athen.* lib. V. p. 207. f. instrumentum *polus* est, non coeli cardo. Caeterum conf. *Menag.* ad *Laërt.* II. 1. et *Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne* p. 384. *S.*

CAP. CX. 2. μνημόσυνα δὲ ἐλίπετο) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic *Diodorus* I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱρέος Vulcani controversia non dissentit. Certe in *Coisl.* Diodori et *Mutinensi* Cod. ἱερεὺς, in aliis ἀρχιερεὺς, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. ἱστάναι. Commodius foret ἑστάναι vel στῆναι, *stare.* Nunc ad activum ἱστάναι intelligendum ἱστάναι αὐτὸν ἀνάθημα vel ἀνδριάντα. *S.*]

CAP. CXI. 2. τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν) Hoc an Φερῶνα malueris, parum refert. *Eusebio* dicitur Φαραὼ Chron. p. 7. *Diodoro, Sesostris*, [sive, ut ille scribit, *Sesoosis*,] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum conmune nomen fuisse פרעה *Pharao*, uti in Hebraeo codice scribitur, sive ΦΟΥΡΟ aut ΦΕΡΟ, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique *Pharao Sesostris* potuit, sicuti Pharao Neco, et Pharao Hophra, qui *Necos* et *Apries* hac in Musa c. 158. et 161. WESS.

20. Ἐρυθρὴ βῶλος) Habet hinc *Steph. Byz.* in voce. *Diodoro* Ἱερὴ βῶλος et κώμη, sive *vicus*, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. τοῦ Ἡφαιστηΐου) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμενικῶν, utrum Ἡφαίστειον, an Ἡφαίστιον, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa *Eugenio*, aequali Imp. Anastasii, ut singulari commentario illustraretur apud *Suidam* in voce. In Edd. ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo Διονύσειον, nunc Διονύσιον, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congessit ad *Dionis Cassii* lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyriorum* [*l.* 7.] non neglexit *Gronov.* quibus similia *Iudaeorum castra* in Augustamnica Aegypti provincia *Notit. Imp. Orient.* p. 204. sive στρατόπεδον Ἰουδαίων, *Iosephi* Antiq. XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον) Si foret ὅτι οἱ ξείνης etc. uti *Reiskius* coniicit, ἐπωνύμιον protectius esset, idemque ac ἐπωνυμία: alioqui ἐπώνυμον (de quo praeclare *Stanleius* in *Aesch.* VII. Theb. vs. 138. et *Hemsterhusius* ad *Luciani* Dial. Mort. IX. 1.) non movendum. Potuisset et οἰκιτήθη se tueri, Ionum augmenta saepe spernentium

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips.* Vol. VII. p. 639. WESS. — Ἐπωνύμιον, i. q. ἐπώνυμον, scil. τὸ ἱερόν. Etiam *Pindarus* ἐπωνύμιος pro communi ἐπώνυμος usurpavit, Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. *S.*

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίων πέλαγος: id Sidonem fluctibus adspergere, de qua c. 116. neque aliud ac Sidonium esse mare. Factum nollem. *Aegyptium mare Plinio* H. Nat. II. 68. et *Nostro* illud est, quod Aegyptum, et utrimque vicinas oras adluit. Neque *Strabo* dissentit, *Carpathium* Aegyptio committens, huic Creticum et Libycum lib. X. p. 748. A. et II. p. 187. in *Issico et Pamphylio sitam esse Cyprum*, συνάπτουσαν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. D. maris Aegaei sinum συγκείμενον esse ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσικοῦ. Quae quidem pro *Herodoto* abunde sunt. WESS. — *Strabonis* testimonia leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. Cas. *S.*

8. ἐς Ταριχείας) Ionico flexu Ταριχηΐας dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχηΐων legebatur in msto *Galei.* Quando nomen est urbis, Ταριχέα scribendum censebat *Salmasius.* VALCK.

9. Ἡρακλέος ἱρόν) Canobi suburbio *Heraclium* [*Heracleum*] ab Herculis hoc templo nomen est in *Strabonis* XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. Cas.] Ipse Hercules in oraculi responso Κανωβεὺς apud *Pausan.* Phocic. c. 8. p. 830. et eius cultus in *Taciti* Ann. II. 60. Iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et Hebraeos refert, dira Aegyptiorum servitute pressos olim, *Paul. Ern. Iablonskius* Diss. ultima de terra Gosen p. 101. coniecturâ admodum incertâ. Illud autem ὅτεῳ ἀνθρώπων converti in ὅτευ, uti mssti lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium *Noster* casum in similibus adamasset. Loca Herodoti studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius* ad Epistol. *Paulli* ad Ephes. I. 3. Porro ἐπιλάβηται *Arch.* non est absurdum. WESS.

19. τῷ οὔνομα ἦν Θῶνις) *Homero* Θῶν, Θῶνος. Aegypti rex Θῶνις est *Aeliano* Hist. Anim. IX. 21. et Criticis in *Nicandri* Ther. vs. 312. poëtae Θώνιος ἐν ψαμάθοισιν ἀθρήσατο explicantibus de serpente haemorrhoo, cui Θώνιος a loci

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem censeo, Θώνις patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus *Thonidis* praefecturae tractus. WESS. — Apud *Diodor. Sic.* I. 19. Θῶνις est oppidi maritimi in Aegypto nomen. *S.*

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὅ τι κοτὲ καὶ λέξει) Nolo tot membranis obniti. Alioqui ἵνα ἰδῶ defendi potuisset. [At ἴδω saltem scriptum oporteret.] Tale *Sophoclis* Oed. Colon. 943. λέξαθ', ὡς ἴδω τὸ πᾶν οὗ χάριν δεῦρ' ἧξα θᾶσσον: [vs. 889. ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex msstis recepit Editor.] et *Ciceronis* pro Arch. c. 8. *vidi hunc dicere.* Critici praeterea ad *Nicandri* Theriaca ὁρῶ οἷα λέγεις, exemplum αἰσθήσεως ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a *Barthio* in *Statii* Theb. II. 100. Adde Cl. *Oudendorpium* ad *Lucani* I. 255. WESS.

CAP. CXV. 15. ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες) In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπολαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλέοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum contribuit Cl. *d'Orvillius* in *Chariton.* p. 269. Aliud *Platoni* placuit *Phaedon.* p. 58. B. ὅταν τύχωσιν οἱ ἄνεμοι ἀπολαβόντες αὐτούς: et *Philostrato* Heroic. c. 19. p. 741. κἂν ἄνεμοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi *Salm.* et *Gruter.* ἀποβάλωσι, nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam *Nostri* c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ *etc.*) Hic egregia codicis est *Medicei* lectio, παρὰ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες. VALCK. — Formulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾷν, et similium plura ex *Nostro* exempla congessit *Gronovius.* In his V. 70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI. 68, 7. *S.*

20 *seq.* οἴχεαι ἔχων ἐκκλέψας) Placet elegans *Reiskii* coniectura, οἴχεαι λεχέων ἐκκλέψας. VALCK. — Potuerat medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118. τὰ οἴχεται κλέψας, si per *msstos* stetisset. Cl. *Reiskius* οἰκίων aut λεχέων eius in locum sufficit, non utique ignarus *Herodoto* verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Memini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc *Alcidamantis* Declam. in *Palamed.* p. 186. [in *Reiskii* Oratorib. Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba παρὰ τοῦ *etc.*] erudita *Gronovii* exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem *Reiskius* in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Adnotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit *Wesselingius* haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκληΐσας ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἴχεαι ἔχων, nempe οἴχεαι ἔχων αὐτήν: quemadmodum ἔρχομαι ἔχων est *adfero*; et ἄπειμι ἔχων, *aufero*, proprie *abeo mecum sumens*; similiaque alia satis obvia. *S.*

28. ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι) *Arch.* μετεωρίζεσθαι singulare est, neque recordor de navigatione, aliorsum instituenda, simpliciter collocari. Μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει *Thucyd.* VII. 16. et μετεωρίσαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πέλαγος *Philostrati* Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μεθορμίζεσθαι haud sprevit *Euripides* Medeae vs. 258. et 443. sententiâ tamen translatâ. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπιξιν etc.) Syllabâ repetitâ scriberem ταύτην τὴν ἄπιξιν. Helenam *Euripidis* legerat, ni fallor, *Herodotus*. Herodotea certe *Philostrato* obversabantur de *Helena* scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit *Noster*, quem atticus scriptor non neglecturus erat. *S.*

4. ἐς ὃ μετῆκε αὐτὸν) *Vallae* Latina, *in quem* (sive ex *Gronovii* correctione, *in quod*) *eum transtulit*, incongrua sunt, et turbas cient. *Reiskius* ἐς ὃ aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, *quare eum missum fecit* sive *neglexit:* supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδένα· ἐς ὃ ἔλαβε τὴν δίκην, *quapropter poenas dedit.* WESS. — Possis ἐς ὃ intelligere quasi esset ἐς ὃ ἀπιδὼν, *quod respiciens, quo respectu*, i. e. quâ caussâ. *S.*

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque *Reiskius:* δῆλον δέ· κάρτα γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῆ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἑωυτὸν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. *Guil. Budaeo* Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κάρτα et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi κατὰ ex Ionum et *Nostri* sermone non diversum aliudve ac καθά. Id si probes, non eget tali auxilio *Herodotus;* nedum ut dictum intelligas pro κατάδηλον δὲ ἐποίητε etc. uti *Abreschius* Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post ἑαυτὸν non incisa erat oratio; recte vero *comma* interposuit *Wess.* Equidem cum *Reizio*, ut suaserat *Reiskius*, verba ista (καὶ - - - ἑωυτὸν) parentheseos signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δέ· cum pauló maiore distinctione scripsissem. Iam κατὰ haud dubie ionicâ specie ponitur pro eo quod communi linguâ καθὰ vel καθ᾽ ἃ est, atque idem fere ac ὡς sonat, *ut, quemadmodum, prout, quatenus*, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi κατὰ τὰ ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula κατὰ incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam *Reiskius* in Notis msstis ad *Wess.* missis κατὰ in κάρτα mutandum censuerat. Ego vero, quoniam κατὰ idem atque ὡς valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congessi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hîc dein ait ὡς ἀπηνείχθη ἄγων, quod quidem perinde est ac si dixisset ἀπενειχθῆναι ἄγοντα. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum κατὰ γὰρ ἐποίησε esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (*l.* 24.) ἐν τούτοισι τοῖσι ἔπεσι „δηλοῖ etc. hoc sensu: *nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores Alexandri exposuit;* (*nusquam autem se retra-„ctat*) - - - *illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse Alexandri ad Aegyptum appulsum.*" Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζειν usu, et de notione qua illud hîc accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur *Vallae* interpretatio, *nec usquam alibi retractat,* quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eâdem puto ratione qua gallice *se retracter* usurpamus, id est, *diversum* vel *contrarium dicere eius quod semel diximus.* Atqui nullum

alium vel *Nostri* locum vel alîus cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud *Nostrum* quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco *Guil. Budaeus*, a *Wess.* citatus, sic interpretatur „*et nusquam alibi se ipsum revo-„cavit*, id est, *nusquam id iterum dixit.*" Pariterque *H. Stephanus* in Thes. T. III. p. 517. f. „*se ipsum revocavit*, pro „*iterum idem dixit.*" *Schneiderus* vero in Lexic. crit. alterum Herodoti locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eamdem famam de *Helena in Aegypto retenta*, non Troiam a Paride abducta, secutus est *Euripides* in cognomine fabula. Conf. *Fabric.* ad *Sext. Empir.* VII. 180. *S.*

10. ἐν Διομήδεος Ἀριστείῃ) Auctoritate Codicum destituto non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex Iliad. Z'. 289. et seqq. Διομήδους ἀριστεία vocabatur a Grammaticis Ilias E'. in qua meminit in transcursu Poëta Alexandri, naviumque architecti Pherecli: sed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus Homerei carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit Νεκυίας Odysseae in Minoë p. 319. D. Ceterum in Aegypto permansisse Menelaum censuit *Dion. Chrys.* Or. XI. p. 188. c. atque id ipsum obscurius indicatum ab *Homero*. VALCK. — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. Iliadis librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστείαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους ἀριστεία inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. *Wolfii* Proleg. ad Homer. p. CVIII. et *Heynii* Obs. ad Iliad. ζ'. 289. et ad ε'. princ. *S.*

[15. ἐν Ὀδυσσείῃ) Odyss. δ'. 227 seqq. et 351 seq. *S.*]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineolâ tantum adiectâ scribi posset: Κατὰ ταῦτα -- δῆλον, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπεά ἐστι: *Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est:* δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα, καὶ τόδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in *Herodoto*

miror equidem τὸ χωρίον. *Veterum loca* quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe *Scholiastae* et *Eustathius*: item *Athen.* XV. p. 671. F. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. *Lucian.* T. II. p. 17. [Quomodo conscr. Hist. c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, *libri, quem scripserat, locum*: in Act. Ap. *Lucae* VII. 32. ἡ περιοχὴ τῆς γραφῆς, *locus* est de istis, quae γραφικὰ χωρία, *S. S. loca* vocantur in Epist. *Ignatio* inscripta p. 99. τόπον habet et alibi *Lucas* Eu. IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. *Herod.* et in uno loco *Xenophontis* Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic *Epicharmi* trochaico: Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τἀγαθ' οἱ θεοί: (quo modo scribendum e *Stobaeo* p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησίν· Ὦ πονηρὲ, μὴ τὰ μαλακὰ μώεο, μὴ τὰ σκλῆρ' ἔχῃς: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, *Socrati*-ne congruant ista vel *Xenophonti*, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὦ. π. retulerit? VALCK. — *Valckenarii* coniecturam secuti *Reiz.* et *Borh. l.* 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὁμήρου ediderunt; et ex *Reiziano* exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in *Var.* saltem *Lect.* mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus msstis omnibus et editis, tenuerat *Wess.* tenuitque etiam prudentissimus *Schaefer.* Nec vero, cur mutaretur, idonea caussa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὅμηρος vel ὁ ποιητής, *declarat poëta;* nihil impediebat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, *clarum est, adparet*, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διέδεξε, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἐδήλωσε apud *Xenoph.* Memorab. I. 2, 32. et Cyrop. VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τόδε τὸ χωρίον, *et hic locus*, intelligit *Larch.* cum *Valck.* duo versus postremo citatos, sic vertens: *Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent* etc. Atqui Homericos illos versus de *Menelao in Aegypto retento*

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τόδε τὸ χωρίον, si modo genuina *Herodoti* haec verba sunt, intelligi debet *ille Poëtae locus*, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus *ex Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse.* Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, *Herodotum* χωρίον dixisse *locum* ex auctore quodam *citatum*; nec vero idcirco cum *Borheckio* totum hoc cap. CXVII. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum *Schaefero* abiiceremus, percommode flueret oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα καὶ τόδε οὐκ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὁμήρου etc. *Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet,* etc. *S.*

5. εὐαέϊ τε πνεύματι χρησάμενος) Videtur poëtae τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est *Sophoclis* iucundum illud, Philoct. vs. 822. Ὕπν' ὀδύνας ἀδαής, ὕπνε δ' ἀλγέων εὐαὴς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero *Noster* concludit, *Homero* τὰ Κύπρια ἔπεα perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. *Aristoteles* Poët. Art. c. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit; alii *Stasino*, quemadmodum Schol. ad Iliad. Α'. 5. aut *Hegesiae*, vel *Halicarnassensi* cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eumdem *Athen.* VIII. 334. b. c. et Animadv. ad utrumque locum.] qua de re docte *Th. Rykius* Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰλιὰς Ἐλάσσων vitae *Hom.* c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et *Corintho* quoque. Sic τὴν Μιλυάδα γῆν I. 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν *Edd.* VI. 8. τὴν Ἰλιάδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.

13. μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην) Est cui μὴ μὴν adridet, quo

modo in *Theophylacto Simoc.* lib. II. 16. ὠχύρου ὅρκῳ τὸν Βουβᾶν περιστάζειν, μὴ μὴν ἀναιρεῖν. Neque deſit, μή μιν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod *G. Corinthus* adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μὲν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe aliàs.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαθέα κακῶν ἀπέλαβε) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum *Euripide* Elect. vs. 1280. *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων Ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici *Helena.* Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Eustathianae*, τούτων εἷς ὧν καὶ Ἡρόδοτος, in Iliad. Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἔντομά σφεα ἐποίησε) *Plutarchus* de Malign. ἐντομὰς ἐποίησε, quod in Lexica translatum durat: at error *Plutarchi* aut librariorum est. Simili *Noster* in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες. *Valla* de *haruspicina*, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἐντομὰς ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In *Luciani* Asin. c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τοὺς πήχεις. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντεμοῦσα *Heliodori* Aeth. VI. p. 293. et antistites Baalis I. *Reg.* XVIII. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinensi* Serm. XXXII. Tom. IV. Anecd. *Muratorii* p. 100. descriptus. At scelerosum magis, *humanasque victimas*, puto innui. Quae quidem religio, inpia et horribilis, in Aegypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: *Virgilii* Aen. II. 116. quis ignorat? *Sanguine placastis ventos et virgine caesa. Sanguine quaerendi reditus.* Quibus et *H. Stephanus*, mecum sentiens, usus fuit Thes. T. III. p. 1401. Aliis ἔντομα et ἐντέμνειν de inferiis; quorsum Critici *Apollon. Rh.* I. 587. a *Porto* haud neglecti, respexerunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης legitur in Herodoteis *Plutarchi* T. II. p. 857. B. Utrumvis scribi potuit, οἴχεσθαι φεύγοντα νηυσὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰθὺ Λιβύης: hoc, quia Herodoteum est, sincerum arbitror; alterum natum ex interpreta-

mento; licet ἐπὶ cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum ἐν. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultius hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam *Reiskius*. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss.* XL. in *Homer.* p. 217. Tom. II. Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit Declam. I. p. 189. Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa conpulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius caussa. WESS.

20. καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med.* et *Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiciis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quis *Passionei Cardinalis* codex, par *Mediceo*. *Hectorem autem natu et virtute Alexandro fuisse priorem*, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, Schedis *Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅκως πανωλεθρίῃ *etc.*) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poëtae* veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius Poëtae Iupiter, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, Ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο: in *Schol.* ad *Hom.* Iliad. Α'. 5. Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in Helena vs. 39 seq. Quae habet Euripidea similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e deperdito dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de Diis verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti faciebat, quanti Appii illius caeci filia, quae, *Gellio* teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. πέντε καὶ εἴκοσι πήχεων) Hoc malui, non ignarus poëtarum usu, sed metri ob leges, ἐείκοσι celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. *Protei* regis *successor* [qui *Rampsinitus* Nostro] *Diodoro Remphis* I. 62. audit; *Rhamses*, si *Marshami* valeat opinio, *Tacito* Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse *Tacitus* et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in *Sesostrim* optime, quem quoque in Ramse latere, *Henr. Valesius* et *Iac. Perizonius* Orig. Aegypt. c. XVII. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem *Gronov.* praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda *duo* illa *simulacra* spectet, nihil equidem in *Gronovii* Notis reperio, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum *Wesselingio*. Tum vero de formula πρὸς βορέω monet, potuisse perinde πρὸς βορέην scribi, quemadmodum mox πρὸς νότον in accus. casu legitur. Sed amat nempe *Herodotus* variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque *aestas* salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque *hyems* vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. *S.*

11. τῶν ὕστερον ἐπιτραφέντων) Videlicet τὴν ἀρχὴν aut τὸ σκῆπτρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo *mssti* sint *Med. Ask.* et *Pass.* maiore in laude forent, si ἐπιτραφθέντων obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim *Noster*, popularium suorum adsuetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiorem, praeferre. Lege *Eustath.* in *Homer.* p. 519, 41. [Iliad. p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem ἐπιτραφθέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7, 11. a praes. ἐπιτρέπω.[1] Recte vero item h. l. ἐπιτραφέντων (i. q. ἐπιγενομένων) a verbo ἐπιτρέφω, quo usus est Noster, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. *S.*

16. τῶν λίθων - - ἕνα ἐξαίρετον, sive ἐξαιρετὸν) Hinc corrigi fortasse poterit *Charax* apud *Schol. Aristoph.* ad Nub. vs. 508. ubi *Agamedes et Trophonius in Elide* ταμιεῖον χρυσοῦ κατεσκεύασαν Αὐγείᾳ, ᾧ καταλείψαντες ἁρμὸν λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem *non coagmentatum*, τὸν ἐξαίρετον ῥηϊδίως *Herodoti*, vel εὐεξαίρετον. In eadem historia *Pausan.* IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, *Diodoro* Ῥέμφις dictus, ob opes sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex *Herodoto* videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint *Charax* et *Pausanias*. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: *instrumenta* filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur: qualia dici potuerunt ἁρμόστρα. Quod scribit *Herod.* [*l.* 38.] πάγας - - - περὶ τὰ ἀγγήϊα - - - στῆσαι, *Characis* Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτόσε legerim, pro ἔκτοσε) παγίδας ἔστησεν. *Pausaniae* Hyrieus ἵστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας. Furum alterum *Herod.* τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: Agameden *Pausaniae* ὁ δεσμὸς κατεῖχε. *Characis* παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Clar. *Ernesti* reponit αἱρεῖται. Tandem ob eamdem, quam tradit *Herodotus*, rationem apud *Pausaniam* et *Characem* furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In *Miscell. Lipsiens.* Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive *indicia* et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius *mensura*, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet *mensuras*, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. *S.*

[35. κεκλειμένου) *Herodoti* stylo convenientius fuerit κεκλεισμένου, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. *S.*]

38. πάγας προστάξαι ἐργάσασθαι) Simili in narratione *Pau-*

sanias IX. 37. p. 784. ἵστησιν σὺν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων - - πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene *Kühnius*. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam praebuisse videantur. Certe *Pausanias*, ut saepe adsuevit, *Nostri* dictionem expressit. Adde Schol. in *Comici* Nub. 508. WESS.

45. ὅκως μὴ αὐτὸς - - - προσαπολέσει) Hoc melius. Solet ὅκως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, *Rich. Dawes* Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προσαπολέσει, et dein *l.* 61. ὅκως - - - κομιεῖ, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅκως - - ποιήσωσι in aoristo. *S.*

47. τῷ δὲ δόξαι) τῷ δὲ δόξαν *Arch.* non inprobum. Inferius c. 148. δόξαν δέ σφι, et frequenter apud alios. *Euripides* Suppl. 129. ἰδίᾳ δοκῆτάν σοι τόδε: et Heraclid. vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. *S.*

53. ἀπορεύμενον δέ μιν, τάδε ποιῆσαι) Erraruut librarii *Arch.* et *Vind.*, *Vallam*que in praecipitia egerunt. Nam quod *Vind.* edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δέ μιν τάδε, τάδε *etc.* innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane Euripideum ἠπόρημαι τάδε, ab *Henr. Stephano* productum adsimile est. Vide eius Thes. T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι *reprehendendi* notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo Abbati *Geinozio*, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιεόντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιεόντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, *cum acerbius acciperetur*. Verum, omnibus contra euntibus membranis, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorumdam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo *Nostri* abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est *du-*

ro modo aliquem prehendere et tenere, i. e. *aspere premere, acriter instare, pressim urgere. S.*

70. *ποδεῶνας αὐτὸν λύειν ἀπαμμένους*) Inprudenter Ionicam speciem ultimo detraxerunt *Med.* et *Pass.* Vide I. 199. IV. 98., quae *Gronovii* tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδεῶνας ἀσκῶν *Valla* verterat *pedes*. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, *utrium petioli* sive *prominulae partes*: ὃ τοῦ ἀσκοῦ προέχει, Scholia in *Euripid.* Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus *Paull. Leopardus* Emend. VII. 13. WESS.

82. *ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἕνα*) Bene memini *ἀνάξιά σφεων αὐτῶν* I. 73.; hic locus aliam seriem postulat. Προαγαγέσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. *Pausanias* IX. 5. *κατελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη*: et c. 8. *προήχθησάν ποτε ὑπὸ μέθης ἐς ὕβριν*, saepeque alias. Iunge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [*l.* 87.] *Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν*, satis utique protectum nunc, haud sprevi. Idem, *Aldum* tamen praetereuntes, viri doctissimi *Corn. de Pauw*, *Reiskius* et *Abreschius* coniectando divinarant. WESS.

92. *τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.*) Sic *ἐπὶ λύμῃ*, *contumeliae caussa* III. 14. et *Sophocl.* Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero *Abulpharaium* Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit *Ism. Bullialdus* ad Hist. Byz. *Ducae* c. 15. WESS.

99. *κατίσαι ἐπ' οἰκήματος*) Hic et cap. 126. errantem *Vallam* corrigit L. *Bos* Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in *Ammon.* p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide *Platonis* T. II. p. 163. B. *Isaei* Or. V. p. 58, 15. ubi *καθῆστο ἐν οἰκήματι* et *ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται* redduntur ab interprete p. 457. *domi mansit*, et *e domo discessit*: in *Dionis Chrys.* Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. D. paulo ante facta mentio fuerat *οἰκημάτων ῥυπαρῶν*: ut *μιαρῶν οἰκημάτων* ap. *Athen.* V. p. 220. D. *οἴκημα πορνικὸν* dixit interpres *Ezech.* XVI. 24. In *Origene* contr. *Cels.*

I. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἐτείου, nata e στέγους vel τέγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt *Boherellus*, *Menag.* et *Davisius*. Recentioribus τὸ οἴκημα passim τέγος dicitur vel στέγος. De puero cuias esset interrogatus *Diogenes*, acerbo lusu Τεγεάτης ἔφη. *Laërt.* VI. 61. VALCK.

Ibid. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος) Ex *Vallae* Latinis *domi*: oportuerat *in lupanari*, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad Marm. Sandvicense pag. 59. et pridem a *Th. Galeo*. Censui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex *Med.* indigere. WESS. — Conf. ad II. 86, 1. notata. *S.*

108. ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti *Codd.*; χεὶρ pro *brachio* ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud *Homerum* et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de Scytharum crudelibus victimis τῶν - - - ἀνδρῶν τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. WESS.

109. ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. *Aristoph.* Plut. 242. ἢν δ' ὡς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω: *Ioseph.* Antiq. XVIII. 8, 4. *Iudaei* εἰσίασιν ὡς τὸν Πετρώνιον: et *Alciphron* I. 28. cum *Bergleri* observatis. Iam quod *Gronov.* ad II. 115. ἐσελθόντα δὲ ἐς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscoenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus *Polybii* fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. *Apollodori* II. 4, 3. de Perseo, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλέα, et *S. Lucae* Actor. XVI. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, de Paullo Apostolo et Sila? Lege adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti*. WESS. — *Gronovianum* ὡς cum aliis etiam *Borh.* tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc Atticos scriptores. Ego vero ἐς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro ἐς vel πρὸς usurpatum Nostro memini reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 135, 26. 147, 16. III. 140, 5. *S.*

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾶν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in Iosephi Pharaonem accommodare tentat iuvenis eruditus *Dan. Szathmari*, in Dissertat.

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; aleâ cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, *quam Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri.* VALCK.

4. *καί μιν πάλιν ἀπικέσθαι*) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζωὸν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex *Msstis* πάλιν ἄνω ἀπικέσθαι? Mihi, ne redeat, inpedimento *Athenaeus* est, vocem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [*l.* 9.] in *Codd.* οὐ μὲν εἴγε sive εἴτε, διὰ ταῦτα ὁρ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἱρὸν Δήμητρος) Mox denuo τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex *Vind.* et *Arch.* ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam *Gronovii* ob *Medic.* ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens praetereo. Id ex *St. Bergleri* indicio obportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: *Dionysius* in Bassaricis, Ἐνθάδε πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ κρονόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο: sic postrema, in *Steph.* Δαρσάνια manca, explevit *Falkenburgius* ad *Nonnum* eleganter: aliter *Salmasius* in *Capitolini* Pertinac. c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι) Eodem Aegyptios honore *Clemens Alex.* mactat Strom. VII. pag. 752. *Ciceronem* si audimus, *Pherecydes Syrius primum dixit animos esse hominum sempiternos,* Disput. Tuscul. I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti *Ciceroni* adscripsit *Davisius*, litteris *Tatianus* prodidit Orat. ad Graec. cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, *Tatiani* verbis. Scripserat de Pythagora, Εὔφορβος γεγενῆσθαί φησιν, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστί· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερεκύδους sive *Pherecydis* τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam Aristoteli, ne quidem apud alios. Atque haec *Tatiani* caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ *etc.*) Optime Mssti et *Gronovius.* Περιείλησις *Edd.* exprimere apta est nugas Iudaeorum recen-

tioris aevi, plus quam poëticas, גלגול נשמות sive *animarum rotationes* perque cavernas *volutationes* apud *Buxtorfium* Lex. Thalm. p. 439. et *Windetum* de Vita Functorum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius *Ask.* περίκλυσιν praebebit specimen, siquidem apud *Stobaeum* idem semet reperisse et περικύκλησιν esse posse, *Is. Vossius* ad libri sui marginem monuit. Non sane κύκλησιν, ἀνακύκλησιν, κύκλον in animarum ista transmigratione spernebant. Mihi tamen *Stobaei* amatori et Herodoteorum vestigatori, locus ille latet. De codicis *Ask.* scriba adseverare possum, περιήλυσιν voluisse, κ et η saepius conmutante. Recte autem *Noster* Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo *Ger. Guil. ab Oosten de Bruyn* V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis Pherecydem et Pythagoram a *Nostro* spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. *Nemesium* de Nat. Homin. c. 3. p. 82. *Edit. Oxon.* WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι) Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθεῖν cap. 126, 1. atque ita κακότης *pravitas, nequitia*, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφέας vel τὴν Αἴγυπτον, *ducere*, *praecipitare*: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 133, 13. perinde et *pravitatem* interpretari possis, coll. c. 133, 8. et *calamitatem*, coll. c. 129, 4. *S.*]

5. πρῶτα μέν σφεας θυσιέων ἀπέρξαι) Quod olim legebatur θυσιέων τουτέων, merito displicuit. Cl. *Reiskius* πασέων suffecit, *Abreschius* θυτέων. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσιέων, illis τουτέων, videlicet ἱρῶν, edentibus. Similes διττογραφίαι passim se produnt. Ceterum in regum successione *Diodorus* I. 63. in alia abit, et hunc *Cheopem* adpellat *Chemmin* sive *Chembim.* WESS. — Τουτέων mendosam fuisse suspicor sincerae vocis θυσιέων scriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. Mycerinus postea dicitur cap. 129. τά τε ἱρὰ ἀνοῖξαι, καὶ τὸν λεὼν - - - ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16. τῆς μὲν γὰρ μῆκός εἰσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἐννέα: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοί εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahebantur, signant. Bene memini, *Diodorum* aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et *Io. Gravium* opinionis consortem habere, *Pyramidograph.* p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, inpactam a *Fr. L. Norden* Itin. Aegypt. p. 95., de Pyramidibus multa sollerter conmentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS.

19. ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι) *Aggeri* sive *viae*: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in *Laurentii* Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumtos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive *cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse.* Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint inpensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine msstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. *Corn. de Pauw* coniicit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς - - - τοῦ Νείλου ἐσαγαγών, ἔτεα οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δέκα μὲν ἔτεα τῆς ὁδοῦ, procedere. *Io. Iac. Reiskii* coniectura est: ταύτῃ δὲ δὴ

τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi*, in via paranda, *consumtos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum - - - attollendi, et absque structuris subterraneis.* Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallem minore molimine, πάρεξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐποιέετο θήκας Cl. *Pauw*, cui non adstipulor. WESS.

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab *Herodoto*: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἑστᾶσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiici τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ὕπεστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διῶρυξ ἥκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substitutâ, praeeuntibus msstis, τε particulâ [*l.* 19.] in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτῃ cum *Reizio* in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen; atque etiam haud raro a librariis terminationes ᾳ et ῃ temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eâdem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι *etc.* Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτῃ velim. *S.*

[25. καὶ ὕψος ἴσον. Si vera haec est scriptura, Herodotum, *aequalem* statuentem pyramidis huius *altitudinem latitudini laterum baseos*, plurimum fefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste *Grobert*, in *Description des Pyramides de Gizèh*, pag. 57. et 65. *S.*]

CAP. CXXV. 3. κρώσσας) *Aldus* et scripti *Codd.* hunc in modum: *Homero* et Grammaticis κρόσσαι. [Sic vero et nostri *codices Herodotei.*] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poëtam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron.* vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam *eminentiae, graduum formam repraesentantes*, sive ἀναβαθμοὶ, quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, Thes. T. IV. pag. 1300. Mox [*l.* 5.] χαμάθεν iustissimum est. *Moeris*: χαμάθεν Ἀττικῶς, χαμόθεν Ἑλληνικῶς: ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi* Quaest. Gr. p. 296. E. χαμᾶθεν ad eam etiam normam refingens. WESS.

[4. ἤειρον τοὺς ἐπιλοίπους λίθους) *In altum tollebant reliquos lapides;* scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita obtecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab *Herodoto* memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke, Shaw, Norden, Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum Magnae Descriptionis Aegypti, Napoleonis auspiciis edi coeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum Notis *Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert.* Nobis in universa hac opera *Herodoto* dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. *S.*]

14. Ἐξεποιήθη δ' ὦν τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Displicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξεποιήθη δ' ὦν τὰ ἐπίγαια, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον· μετὰ δὲ *etc.* non sine errore. Ἐκποιηθῆναι nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, *quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur.* Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὴ τεῖχος - - - ἐξεποιήθη. et III. 175. V. 62. *Dio Cass.* de Statilio

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξεποίησε τοῖς ἑαυτοῦ τέλεσι. *Philostrat.* Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξεποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίην) Supra c. 88. συρμαίη, *raphanorum succus ad ventrem purgandum:* hic *raphani* sunt, *Plinio* Hist. Nat. XXXVI. 12. praeeunte. Vide ad *Diodori* I. 64., et *Herodotum* ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [*l.* 27.] ἄγον restitui, ut I. 70. atque aliàs: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκέω, - - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intelligo minus adcurate haec me interpretatum esse, *nec minus multum temporis;* quum debuissem, *aliudque haud exiguum tempus.* Dixerat cap. 124, 20. *decem annos* insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat *tempus haud exiguum,* et cur adiiciat, *ut equidem puto.* Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapicidinis insumti. *S.*]

CAP. CXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοισι) Suspicor ἐν male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅκως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖσι ἔργοισι δωρέοιτο, pro εἰς τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXVII. 4. Χεφρῆνα) *Diodoro* [l. c.] Κεφρήν: addit, aliorum sententiâ non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύϊν, sive, ut mssti, Χαβρύην, Χαβρυεΐν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab *Arch.* et *Vind.* recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec *Perizonius* valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἑτέρην, ῥέουσα etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, ῥέουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιῤῥέει, *fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit*; cui favet emendationi *Arch.* et *Valla*, et c. 29. ἐν τῷ νῆσον περιῤῥέει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte *Reiskius*. Alio usus est remedio *Pavius*, qui quidem ῥέουσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσον περιῤῥέειν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode *Strothius* Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου - - - Χέοπα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὧν, in parenthesi posita intelligi debebunt. *S.*

[11. λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. *S.*]

12. τεσσεράκοντα πόδας ὑποβὰς, τῆς ἑτέρης etc.) Participia ὑποδείμας et ὑποβὰς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῆς cum *H. Stephano*: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἑτέρης τὠὐτὸ μέγαθος: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσερ. πόδας ὑποβὰς τῆς ἑτέρης τὸ μέγαθος, ἐχομένην - - οἰκοδόμησε, XL. *pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae* Pyramidi *exstruxit.* Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit inmunis. *Reiskius*, mihi de omissione concors, τῆς ἑτέρης κατὰ τὸ μέγαθος *ratione magnitudinis minorem altera faciens*, malebat: *Corn. de Pauw* τεσσερ. π. ὑποβᾶσαν τὴν ἑτέρην, τοῦτο μέγαθος, ἐχομένην - - - οἰκοδόμησε, *Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, exstruxit etc.* τοῦτο μέγαθος locutionem esse, genium *Herodoti* ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησε, quod *H. Stephanus* iam commendaverat, adoptavi cum tribus post *Wess.* editoribus. Cur vero ὑποβὰς aut in ὑπόβασιν cum *Reizio*, (cuius conf. Praefat. p. XVII.) aut cum *Schaefero* in ὑποβάσι mutaremus, nullam equidem caussam potui exputare. Si ὑποβᾶσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβᾶσαν τῆς ἑτέρης *inferiorem, depressiorem alterà*, significaret. Sed eadem notione ὑποβὰς etiam (scil. *rex*) nullo incommodo dant libri

omnes, XL. *pedes de alterius pyramidis altitudine remisit*, XL. *pedibus infra alteram substitit.* Potuerat porro τὸ μέγαθος scribere Herodotus: sed eamdem in sententiam paulo etiam significantius est τὠυτὸ μέγαθος, *quod ad eamdem* (i. e. *parem*) *magnitudinem spectat, non nisi* XL. *pedibus infra eam substitit.* Iam vero fortasse ne illud οἰκοδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβὰς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (*l.* 5 *seq.*) intelligi, nempe ἐποίησε. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον - - - πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab *Herodoti* stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc *Strothius* expedivit, Aegyptiac. P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. *Grobert* l. c. pag. 94. *S.*

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλέουσι ποιμένος Φιλιτίωνος) De scriptura vide *Var. Lect.* De re confer *Zoëgam*, De Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, *Heeren* in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 576. et seqq. *S.*]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεὼν τετρυμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεὼν τετρῦσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit *Mattaire* ex *Dionysii* Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεὼ, quo de ibi *Sylburgius.* Τετρυγμένον *Arch.* originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi *G. Corinthus*, in quo vitiose τετρυγκμένον, idem legerit) praestantius est. [Vide *Gregor.* Dialect. ion. §. 140. cum *Koenii* et *Schaeferi* Notis in nupera editione.] In *Polybio* τετρυμμένον saepius, sed contra *Codd.*, uti *Boecleri* excerpta ostendunt. *Appianus* simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poëtarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα Apoll. Rh. I. 1174. [Ut *Brunckius Apollonio*, sic nos *Polybio* et *Appiano* veram restituimus scripturam.] An vero *τετριμμένη κυοφορίαις mulier* in Oeconomicis *Hieroclis* ap. *Stobaeum* Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit *τετρυμένη*, disputari poterit; certe *τετριμμένος τε ἐν κυνηγεσίοις καὶ πολέμοις* in Excerpt. *Nic. Damasceni* pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

9. *τῷ ἐπιμεμφομένῳ ἐκ τῆς δίκης*) *Ob latam sententiam*, vel, *post iudicium*. [Sic *ἐκ τούτου* frequenter, non modo *post hoc*, sed et *ob hoc*; quod gallice dicimus *en conséquence de cela*.] Adscripserat *Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο* lib. I. 50., nonnihil discrepans. *Diodorus* Mycerinum I. 64. solitum ait *κατὰ χρηματισμοὺς in iure dicundo* magnam vim pecuniae insumere, *διδόντα δωρεὰς τῶν ἐπιεικῶν τοῖς δοκοῦσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν*, *Herodoti* sermonem commentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. *ἐν οἰκήματι ἠσκημένῳ*) Recurrit *παστὰς ἠσκημένη στύλοισι* II. 169. et *Παρίῳ λίθῳ ἠσκημένα* III. 57. *Abydenus* ap. *Euseb.* Praepar. Eu. IX. 41. *τά τε βασιλήϊα δένδρεσι ἤσκησε.* Quae *ornandi* vim verbo insinuant, sicuti et Cl. *Reitzio* observata ad *Luciani* Deam Syr. cap. 31. Vide nunc hoc *Philonis* Iud. de suae gentis pontifice, Leg. ad Cai. p. 1033. D. *ὁπότε ἀσκηθείη τῇ ἱερᾷ στολῇ*, et mirare consilium *Th. Mangey*, *ἐνσκευασθείη* reponentis. Idem tamen Iudaeus p. 1003. B. de insano Imp. Caio, *ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκούρους*, et *καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἠσκεῖτο*: ubi cautior vir doctus et merito. *Aeschylus* Pers. vs. 182. *ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἠσκημένη.* Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. *ἡ παῖς ἀπήγξατο ὑπὸ ἄχεος*) Obtinuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite *περὶ τοῦ ἀπάγχεσθαι*. *Iac. Gronovius* illis aciem instruxit in Defensione Exercitat. de Pernicie Iudae p. 62.; contra acriter venit *Iac. Perizonius* Diss. de Morte Iudae c. 9. p. 74. Amavi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum excessisse. *Gronovium* laudo, eius hic iteratione abstinentem. WESS.

CAP. CXXXII. 7. *ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.*) Fortasse Osiris est. *Plutarchus* Is. et Osir. cap. 39. *καὶ βοῦν διάχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δεικνύου-*

σι - - - ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἑξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a *Io. Pricaeo* ad *Apuleii* Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a *Gronovio* adposita. WESS. — De formula τύπτεσθαί τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. *S.*

CAP. CXXXIII. 5. πέμψαι - - - τῷ θεῷ) *Deo?* verum, quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήϊον. Praeterea valde videbatur insolens, ὀνείδισμα ἀντιμεμφόμενον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem: τῷ θεῷ ὀνειδίσαντι μεμφόμενον. Nunc censerem potius corrigendum: πέμψαι ἐς τὸ μαντήϊον τῇ θεῷ ὀνειδισάσῃ μεμφόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τόγε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηΐων, Λητοῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἐστί: *Herod.* II. cap. 83. Misisse cap. 152. Psammitichus dicitur legatos ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Λητοῦς, ἔνθα δὴ Αἰγυπτίοισί ἐστι μαντήϊον ἀψευδέστατον. De Dea eiusque oraculo *Iablonskius* egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc *Herodoti* locum respicit *Aelianus* Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse *Herodotus* τῇ θεῷ: sed potuit etiam *masculino* uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit *Apollinis* templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ὀνείδισμα cur sollicitetur, nulla caussa subest: etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ὀνειδίσαι, I. 90, 16. *S.*

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα *etc.*) In his nihil desidero. μαντήϊα reticuit et intellecta voluit: geminum superius est, ἐλθεῖν οἱ μαντήϊον ἐκ Βουτοῦς πόλιος. *Cl.* tamen *Reiskio* blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. *ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula.* Post pauca, [*l.* 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ἤδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent: quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam *Libanius* in Vitae suae Historia p. 20. B. ignaro et propterea errante *Morello*: adtigit et *Aelianus* Var. II. 41. WESS.

20. ἐνηβητήρια) In Leidensi Cod. *Gregorii* de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηβητήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, *Herodotus*, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνηβητήρια ἐπιτηδεώτατα: *in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos.* ἵνα γῆς, οὗ γῆς, et similia frequentat inprimis *Sophocles. Herod.* I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. *Soph.* Ai. 386. ἵν' εἶ κακοῦ. Duo sufficient *Herodoti* loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deioci aedificia exstruxerunt, ἵνα αὐτὸς ἔφραζε τῆς χώρης, *qua destinarat regionis parte.* Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυσε τῆς πόλιος ὅκου ἦν ἐπιτηδεώτατον. Herodotea negligentius descripsit *Athen.* X. p. 438. B. Ἐνηβητήρια Grammatici reddunt ἐνευωχητήρια. Parum distant quae *Diodorus Sic.* vocat κωθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθωνίζοντο, quod legitur in Graecis *Esther* III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet *Diodorus* T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηβητήρια loca πρὸς ἄνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότα. In notis ad Excerpta e *Dione Cocc. H. Valesius* p. 96, 97. interpretatur *amoena diversoria et secessus.* Apud *Aelian.* de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἤθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμέναι καὶ ἐνηβητήρια. VALCK. — Ἐνηβητήρια, *loca voluptaria*, apud *Salustium* Bel. Catilin. c. xi. et *Plautum* Poenul. III. 2. 25. ἐμπαθεῖς τόποι in *Gregorii* Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἡβητήρια *Plutarcho* et *Athenaeo*, quorum verbis lucem vir eruditissimus *Pet. Faber* Agonist. III. 27. p. 345. adspersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἴκοσι ποδῶν καταδέουσαν) Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit *Diodorus* I. 62. controversiam non dirimens. At *Plinius* Hist. Nat. XXXVI. 12. *Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit* CCCLXII. *pedibus inter angulos;* quibus utique ampliorem, quam *Herodotus*, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus. Cum tamen superiore πολλὸν haec fuerit ἐλάσσων, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege *Io. Gravii* Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses cotés trois pléthres de large;* monuit in Notis, *viginti* quidem *pedes* illos haud dubie ad *altitudinem* spectare, quoniam *latitudinis* mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si *viginti* tantum *pedibus* haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam Herodotus non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo moneamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post καταδέουσαν in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius *pyramidis* non definit scriptor: *multo minorem* ait esse *paternâ*, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra demtis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promtu est, *Langlès* in *Notes et Eclairissemens sur le Voyage de Norden,* p. 288. *S.*

[3. λίθου δὲ ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ) Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic. I. 64. itemque Strab. XVII. p. 808. ed. Cas., adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86, 15. In Cheopis pyramide *primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato substructum* vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitae genere, quem *pyropoecilon* olim vocatum fuisse *Plinius* refert. XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy.* p. 214 seq. Quare nulla caussa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. *S.*]

[8. ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus *Strabone* et *Diodoro* locis cit. et *Plinio*, XXXVI. XII. 17. *S.*]

12. τῶν τὰς -- λιπόντων, ἣν Ῥοδῶπις) Nihil his inesse, quod offendat, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii πυραμίδας -- λιπομένων ἣν Ῥοδ. fortasse voluerunt agente usu, ut καταλιπέσθαι, ἀπολιπέσθαι et λιπέσθαι c. 147. atque alibi saepius; alii λιπόντων, λειπομένη ἣν Ῥοδ. *posterior erat Rhodopis*; pari structura, quae in *Diodori* proxime descriptis verbis, atque in Euripideis Orest. vs. 1085. ἦ που λέλειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. At tum, quod scripti mordicus retinent, ὕστερον in exilium ire debebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide *Var. Lect.*] Ecce aliud. *Herodotus* disputatione circumspecta meretriculae *Rhodopidi* pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur *Diodorus*, *Strabo*, *Plinius*; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, Rhodopidem *Aelian*. Var. XIII. 33. elocat regi Psammeticho, qui Amaside, cuius aetate feminam floruisse *Noster* adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut *Herodotus* aut *Aelianus* culpà tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse Rhodopides statueris, easque ab *Herodoto*, *Strabone* et *Plinio* confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem Psammetichi, et sepultam in Pyramide; alteram Aesopi conservam, et Charaxi, fratris Sapphûs, amicam, quae tempore Amasidis floruerit. Haec Celeb. *Iac. Perizonius* ad stabiliendam Aeliani fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. *Aelianus* fabellam ex *Strabone* XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. Geographus regis nomen tacitum habet: de suo *Aelianus* Psammetichi titulum inpingit. *Herodotus* duas *Rhodopides* non novit, et Amasidis Aesopi illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. τοῦ Ἡφαιστοπόλιος) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. *G. Cuperus* Obs. IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in Samo fuisse: vel Iadmonem, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαιστοπόλιος. *Gronovii* similes sunt fluctuationes ad *Arriani* Ἀναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ Ἡφαιστοπόλου, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae *Vulcani ministrum* denotet, et Iadmonis patrem, vel fabrum ferrarium insignem, vel Vulcani potius sacerdotem fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σώπολις est in Epigramm. XVIII. *Callimachi*, Ἀμφίπολιν habet marmor a *Buherio* editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et nummus Abderitarum Ἀνάξίπολιν: neque ignoti Ἀγνητίπολις et Κρατητίπολις sunt. Quae Ἡφαιστόπολιν abunde defendunt. Confer Comitis *Cayl. Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 265. WESS.

15. Ἰάδμονος ἐγένετο) Apud *Demosthen.* p. 729, 30. [p. 1352. ed. *Reisk.*] Νέαιρα Νικαρέτης ἦν. Pseudolus *Plauti* II. 3, 24. *Quia lenonis me esse dixi*: alibi dicitur *Amphitryonis Sosia*; ut *Phereclis servulus Lydus*, *Andocidi* Λυδὸς ὁ Φερεκλέους, p. 3. 24. *Lysias* p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους: recte cepit ista *Marklandus* vir cl. sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel *Theocritus* monstrabit Eid. V. 10. et 73. τὴν Στρυμοδώρου Θρᾶτταν *Aristoph.* Ἀχ. 272. Quod mox legitur, [*l.* 17 *seq.*] ὃς βούλοιτο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, *Plutarchus* interpretatur T. II. p. 557. A. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν: ubi tandem etiam Samius venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἴδμων:) γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσοποιοῦ) *Fulvii Ursini* ad Carm. illustrium Feminar. p. 23. μελοποιοῦ fallenti memoriae debetur. *Sappho* μουσοποιός, quemadmodum Pindarus in Orat. p. 25. *Dionis Chrysost.* et Hipponax *Theocrito* Anthol. III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.] Quod Athenaeus autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem *Herodoto* adfricat, Charaxique amicam, non Rhodopin, sed Doricen sive Dorichen vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non Doriches tantum, sed et Rhodopidis cognomine meretriculam fuisse celebrem ex *Strabone* XVII. p. 1162. A. WESS.

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδώπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλα - - ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος, *opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian.* de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὡραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. *Cicero* de Senect. c. 4. *multae etiam, ut in homine Romano, litterae.* Notissimum illud, *satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet*, sumsit *Nepos* a *Thucydide*, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν. VALCK.

Ibid. ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in *Miscellan.* addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: *Magna*, scriptor inquit, *sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit*, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κτήσασθαι advocari non inconmode poterit. Rectius [*l.* 8.] οὐκ ὥς γε, dissecta priore voce, maluit *Reiskius*. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. *Askew*. WESS. — Commodum utique Ῥοδώπιος: sed nec incommode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτήσατο μεγάλα χρήματα: *ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit.* Caeterum confer *Nostrum* II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. *S.*

19. ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφρόδιτοι - - ἑταῖραι) Hoc de numero quatuor scortilla in *Archiae* Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλικες ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλε, σοὶ τάδε, Κύπρι,
ὤπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκράτιδος ναέται.

Integrum dabit *L. Küsterus* ad *Suid.* voc. Κεκρύφαλον: [et *Brunck.* Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et *Reiskius* Anthol. *Cephalae* p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. *Naucratis* ripae Nili adcubabat, florens commerciis et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrarent, si *Cicero* lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. *Archidices* memoria durat in *Athen.* et *Aelian.* Var. XIII. 68. WESS.

24. ἧσσον - - περιλεσχήνευτος) *Archidice minus altera fuit famosa.* Hinc petita vox Ionica Περιλεσχήνευτος redditur ab *Hesychio* περιβόητος, περιλάλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in Animadv. ad *Ammon.* p. 65. Reperiuntur et περί-

φημος et περιαδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in *Philone Byblio Euseb.* Praep. p. 39. D. Apud *Etymol.* legitur: Δημολάλητος, περιβόητος. [Cognata significatione ἔλλεσχος dixit *Noster* I. 153. 9.] Permutantur apud *Herodotum* locutiones ἀπικέσθαι ἐς λέσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e msto *Gronov.* quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi *Thucydides* lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περδίκκαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικήν. Idem pag. 148, 48. [?] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύοχον. p. 527, 36. [VIII. 39.] ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitatior facile sentiet, in his similibusque voculas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De *Herodoti* usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. *S.*

Ibid. ἀπενόστησε ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. *Thom. M.* ἅπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in *Thucydide* invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte *T. Hemsterh.* Miscell. Observ. Vol. V. tom. 3. p. 56. et *Valcken.* ad *Euripid.* Phoeniss. p. 173. Mox κατεκερτόμησέ μιν [*l.* 27.] ambigue dicitur. Potest *Charaxum*, potest *Rhodopin* indicare; hanc *Sappho*, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην, *multa Charaxi intervertentem et furatam,* si fides *Athenaeo*, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide Ampl. *Cuperi* Observ. IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὖ γεγλυμμένους) Laurentius

figuras insculptas, ἐγγεγλυμμένους, sicuti *Arch.* et *Vind.* Haesito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et singularius: *Vallae* scriptoris patrocinatur consuetudo, qua II. 124. καὶ ζώων ἐγγεγλυμμένων: talis quoque c. 138. αἱμασίη ἐγγεγλυμμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγλυμμένων πλέοι, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis *Valla* aberraverat, in viam ab *H. Stephano* comiter revocatus. WESS. — Olim pingebatur ἐνγεγλυμμ. Inde deflexum est εὖ γεγλυμμ. *S.*

[11. ἀπάσης κρατέειν τῆς --- θήκης) θήκη hîc idem fere valet ac οἴκημα θηκαῖον, II. 86, 31. Nam in una θήκῃ pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. *l.* 15. pro θήκη ponitur τάφος. *S.*]

16. τὸν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τῶν ἑ. ἀπογενομένων, prouti *Vallam* in suo legisse Latina manifestant: *ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare.* Quae prostant in Ed. *Gronov.* commodum vix admittunt sensum. *Ex se ipso progeniti*, vereor ut Graece dici possint οἱ ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea *fato functi Herodoto* quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: *neque alium quemquam suorum fato functum.* De his tacet legem commemorans *Diodorus* [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum *Herodoto*: vid. Clar. *Alberti* ad *Hesych.* in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud *Demosth.* contr. Macart. p. 608, 88. [p. 1069, 10. ed. Reisk.] τοὺς δ᾽ ἀπογινομένους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἂν μηδεὶς ἀναιρῆται: *quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat.* Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad φονικοὺς νόμους *S. Petitus* in LL. Att. p. 624. Latine vertens, *si quis in aliquo populo caesus sit. Alciphroni* p. 80. mecum restituit *A. Heringa*: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γεννήτας ἀπεγένετο. VALCK.

Ibid. τῶν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον) Non exputo, cur *Aldi* et *Camerarii* hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογινόμενος hoc non est loco *progenitus*, sed fato functus, uti II. 85. IV. 4. et apud *Thucydidem*, monitore Schol. ad *Demosthen.* Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in *Diodori* I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, *nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut inpedimentum facere eorum sepulturae*, Novell. CXV. 5. Porro [*l.* 21.] κατονοσθῇς *Gronovii* praefert editio; in adnotatione κατωνοσθῇς esse ait in optimo codice; forsan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόνοντο τὸν Ἄμασιν Αἰγύπτιοι inferius c. 172. *Vallae*, vertentis *conpares*, lapsum redarguit *H. Stephanus* in Prolegom. Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατανοῇς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μή με κατονοσθῇς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla*, *ne me caeteris pyramidibus compares;* non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: *ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum;* sive, *ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione.* Ionicum ὀνόσασθαι, κατονόσασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐκφαυλίσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis [*l.* 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota *L. Küsteri* ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad. III. 130, 19. *S.*

CAP. CXXXVII. 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλιος) Hinc νομὸς Ἀνύτιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiae* c. XXX. 4. ומלאכיו חנס יגיעו *et legati eius Chanes* (h. e. *Anysin*) *adtigerint.* Vocis apud Hebraeos pronunciatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de Daphnis Pelusiis, sive *Taphnes*, minime congruunt. Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad Ethnicographum, uberius vero et distinctius Celeb. *Camp. Vitringa*, Conment. in eum Vatem p. 168. T. II. Reges *Asychin* et *Anysin* non novit *Diodorus*, Bocchorin ante Sabacum Aegypto inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἑτέρων τυπτομένων) Levi opera πυσσομένων, uti fa-

ctum scio, refingi posset. Quo vero successu? πάσσειν, ἐμπάσσειν de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit usus. In urbibus, *altius eductis*, neutrum novi. Facit *Codd.* tamen discordia ambiguum, sit-ne πασσομένων an γενομένων genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. *Gronovio* bene constituta et docte explanata sunt. [Vide *Var. Lect.*] De *Bubasti*, quae Graecorum Ἄρτεμις sive *Diana*, nihil addo. Repetit *Herodotus* c. 156. quod hic professus fuit, et explicat copiose *Iablonskius* Panth. Aegypt. III. 3. Hoc adcedat, placuisse mihi olim [*l.* 19.] ἡδονὴ δ' ἰδέσθαι, blanditumque *Abreschio*: movebar *Nostri* verbis III. 160. εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt, auxilium ex *Car. Daubuz* de Testim. Christi apud Ioseph. lib. II. 12. inpetrabunt. WESS. — ἡδονῇ cum *Aldo* tenent edd. omnes, nec aliud e msstis citatur. In *F.* desideratur quidem iota subscriptum vel adscriptum, sed habet ille tamen ἡδονῆ circumflexo accentu. Intelligendum ἡδονῇ ἰδέσθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπήγητον. *S.*

19. ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι) Hîc si Codices vulgatis concinunt, paulo tamen superius [*l.* 16.] dabunt, ut autumo, πολίων: qua in re tantilla Codicum non exspectassem consensum. Quicquid huius fuerit, *Herodotum* scripsisse suspicor ἥδιον δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τούτου μᾶλλον, alibi suo more scribentem ἄμεινον μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et αἱρετώτερα μᾶλλον. ἡδίους μᾶλλον *Chrysippus* dixit apud *Athen.* IX. p. 373. A. ἥδιον - - μᾶλλον forsan *Isocrates* in Aeginet. p. 393. D. ἐκ ποίας ἂν οἰκίας ἴδιον υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronunciatione, ἥδιον corrigo pro ἴδιον: nam ἴδιον υἱὸν - - - εἰσποιηθέντα quis tandem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonasmum exemplis adfirmarunt *H. Stephanus*, *St. Berglerus*, *F. L. Abreschius*, aliique. VALCK. — Nil opus fuisse sollicitare vulgatum, paullo ante vidimus. *S.*

CAP. CXXXVIII. [10. ἔσοπτόν ἐστι. Sic recte iam *H. Steph.* in *ed.* 1. posuerat: dein vero rursus mendosum ἔσοπτρόν ἐστι habet *ed.* 2. Caeterum, quid sit quod dicat Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in templo autem media in urbe sito nihil fuerit mutatum, id-

circo magis undique conspicuum factum esse templum, fateor mihi non liquere. *S.*]

18. φέρει δ' ἐς Ἑρμέω ἱρὸν) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [*Gronovius*] pulcre noverat, non haec ad τὰ δένδρεα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, *in qua via erat Mercurii fanum:*] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De *decoro*, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, *Herodoto* eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro *Codd.* scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit *Gronovius* ex *Nostri* copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex *Polybio*, *Diodoro*, et *Pausania* in primis adaugenda. Conf. doctos viros in *Act. Apost.* c. XII, 10. WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τέλος δὲ τῆς ἀπ.) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut *mors* dicitur θανάτου τέλος; *caedes*, φόνου τέλος. Paulo post, [*l.* 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱρέας μέσους διαταμέειν, (Conf. *Diodor.* T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διαταμεῖν, sed διατάμνειν legit *Gregorius* de Dial. Ion. instus: [§. 67.] Τὸ τέμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱρέας - - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στράφειν et τράπειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχειν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διαταμέειν) Adiungit *Diodorus* καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπείας, *et per medios sectos cum administris transire*, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur *Musae* VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆσον χώσας σποδῷ τε καὶ γῇ) *Cineres*, puto, coenosae *humo mixti*, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. *S.*]

7 seqq. ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ ἑπτακόσια - - - Ἀμυρταίου) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semate ortae, damnat *Iac. Perizonius* vir clar. Orig. Aegypt. cap. XI. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit *Iac. Gronovius*. Quod addit autem, cetera *Perizonii* se *tangere dedignari*, ἄῤῥητον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit *Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtaeum usque fuisse quaesitam.* Amyrtaeus, quod *Thucydidis* I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, aevum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, *Perizonius* ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ τριηκόσια, *trecentis et amplius annis*, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. *Bouherius*, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. VII. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere |H|HH a librariis hic scriptum fuisse, *Buherius* censuerat. Aliam rationem secutus *Reizius*, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam rectà in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans *Larcherus*, et in *Chronologia Herodotea*, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae *Reizio* debentur) *Borheckium* celebrat; qui tamen diserte professus erat se *Reizium* ducem esse secutum. *S.*

CAP. CXLI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παραχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῷ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit *Abreschius* Dil. *Thuc.* p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut *Reiskius*, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτὰ γένεα, -- οἱ μὲν μάχιμοι κεκλέαται, *Herod.* II. 163. *Diodoro* commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra *Diodoro* narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collatâ, quam alibi tradit, πολιτεία. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων. Sic *Herod.* IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, *oraculi nullam habuerunt rationem.* Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιέεσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον. Apud alios, pro *despicatui habere,* dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. *Stobaei Tyrtaeus* p. 353. *imbellem* Οὔτ' ἂν μνησαίμην, οὔτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείην: praeferrem τιθείμην: quod habet *Plato* de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc *Iamblich.* in Protrept. p. 112. A Stobaeano diversum exhibens animosum *Tyrtaei* carmen *Lycurgus* contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in *Reiskii* Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν. *Scaliger* et *Io. Taylor* περὶ τοῦτον recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τοῦτον etc. Ab his parum distat illud *Euripidis* Androm. vs. 209. τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τίθῃς, vel τίθῃ. Scriptor non inelegans II. *Macc.* VII. 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθετο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit *Schneider* in Lex. sub voce Παραχράομαι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse *Herodotus*, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. *S.*

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) *Iosephi* codicem postremis caruisse, significarunt *Palmerius*, *Marshamus*, *Vitringa*: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατὸς, qui brevi sequetur, *Iosephum* quadamtenus iuvabit; nam et illi non adcensentur *Assyrii.* Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans Iordanem et in Petraea sedes, amplus numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. Senacheribum βασιλέα μέγαν nominanti, adposuit, *Herodotum* eumdem τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. Mox [*l.* 10.] ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus Arionem ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην I. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. *F.* quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* cum superioribus edd. in ἀπειλημμένον consentiebant. *S.*

20. ἐνταῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw* ἀπικομένου, aut ἀπικομένων, posita post ἀνθρώπους maiore στιγμῇ. Prius etiam *Reiskius.* Nolo refragari: qui voluerit, patronum arcesset *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi aliàs genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακολουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hîc, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηκόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκομένου esse debebat. Mox ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, *circumforanea hominum turba*, ut I. 93, 8. *S.*

21. ἐπιχυθέντας νυκτὸς μῦς etc.) De *muribus agrestibus* quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad Ἰλ. ά. 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι τὰς νευρὰς τῶν πολεμίων διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceres. Namque, aliam Assyriorum cladis caussam et locum fuisse, ex *Esaia*, qui ea vixit aetate, c. XXXVII, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitringae* Observationes. WESS.

24. γυμνῶν ὅπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, praebuissent, ansam praecidissent quaerelae. Ecquis unquam γυμνῶν ἀνόπλων aptavit? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon* Κυρ. Παιδ. V. [c. 4, 45.] p. 140. γυμνὰ ὅπλων σκευοφόρα. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὅπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS. — Adde *Aelian.* Var. Hist. XXX. 37. quem locum *Gronov.* in Notis citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. *S.*

CAP. CXLII. 8. γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτεά ἐστι) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et Homerici scholiastae. [ad Ἰλ. ά. 250.] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γενεῇ contribuunt, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii* Γενεὰ docuerunt. *Noster* non semper sibi in annorum γενεᾶς ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de *singulis hominibus* sive *regibus* sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. XI. p. 215. Scripsi ex *Arch.* et *Vind.* post pauca [*l.* 12.] καὶ πρὸς, τριηκοσίοισι *etc.*, elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* Heracl. vs. 961. et Helen. 641. *Isaeum* de Hagn. Hered. p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἠθέων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando Ἐξ ἠθέων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἠθέων optime reddens ἔξω τῆς συνηθείας, in voce Ἐξ. Ἰστέον, inquit, ὅτι ἡ Ἐξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἔκμετρος, ἔκδικος, ἔκθεσμος, ἔξαθλος, similibusque; in ἐκδῆσαι, ἐκστρέψαι, ἐξοικεῖν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐξοικεῖν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτετοπίσθαι. *Aristoph.* Nub. 88. Ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκπρεπέστερον Schol. reddit ἔξω τοῦ πρέποντος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigunt *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπῆλαι, *solem resiliisse e sedibus suis, velut pila in murum illisa* ἀναπάλλει, *resultat.* [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis Platonica, Politic. p. 269. A. ὡς ἄρα, regis Atrei aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἐδύετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger*, Emend. Temp. pag. 198. (quod et *Galeus* adscripsit) veri quandam umbram in Aegyptiis

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiicit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus *Goguetus*, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. X, 12, 13. et II. *Reg.* cap. XX, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. *Edit. Amstel.*, maximopere urgens, ἐξ ἠθέων non esse *extra sedes*, quae *Gronovii* Latina, verum *ex sede consueta.* Sententiam Aegyptiorum et *Herodoti* esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finiisse isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic *solem* non innuere, sed *solarem periodum*, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius caussa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἑτεροιωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀνατεῖλαι et καταδῦναι de *periodi solaris* initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS. — Porro idem *Herodoti* locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. *Scaligeri* rationem secutus *Reizius*, in brevi argumento huius capitis scripsit, *intra id tempus initium vagi anni bis in aestatem, bis in hiemem incidisse. S.*

CAP. CXLIII. 7. ἕκαστος αὐτόθι ἵσταται - - - εἰκόνα ἑωυτοῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ξύλου με-

γάλου ἀνάπείρας ἱστᾷ: etiam *Demosthen.* περὶ Συντ. pag. 100. [pag. 172. ed. Reisk.] μὰ Δί', οὐ χαλκοῦς ἵστασαν, οὐδ' ὑπερηγάπων. *Alciphron.* I. 30. cum animadversione *Bergleri.* WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne fecerit *Gronovius*, quod ἵσταται loco olim vulgati ἱστᾷ reposuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agitur de statua, quam *sibi ponit* quisque, non alteri. *S.*

9. Ad vulgatam olim scripturam πατρὸς ἕκαστον ἑωϋτὸν ἐόντα, haec monuit VALCK. „ἑωυτοῦ scribendum censeo, *sui quemque patris filium esse demonstrabant*; e similitudine nimirum imaginis τοῦ ἄγχιστα ἀποθανόντος. Sed unusquisque tunc illorum πατρὶ ἐοικὼς Παῖς ἀγαπητὸς ἔγεντο." Vide *Var. Lect.* *S.*

10 *seq.* διεξιόντες διὰ πασέων *etc.*) Haec scripti libri suspecta reddunt. Nec sunt, quod *Gronovius* adposuit, ad sententiam adprime necessaria; sed Herodoteae tamen redundantiae minime contraria. WESS.

12. ἀναδήσαντι ἐς ἑκκαιδ. θεὸν) ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἑωυτὸν] et ἀναδῆσαι τὴν πατριὴν, [*l.* 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γένος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνέφερεν ἐς Θαμοῦν. Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαῖον καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in Philostr. de Vit. Apoll. I. 4. VALCK.

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον) Inepta sunt quae vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem interturbant. *Henr. Stephanus*, ut asperitas tolleretur, Πίρωμις [sive Πιρώμιας voluerat] ἐπονομαζομένους, *Piromidas cognominatos*, emendavit; *Reiskius*, Πίρωμιν ἐπονομάζοντες. Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen praestantius *Laurentii* et Codd. illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον, *Piromin ex Piromi progenitum.* Ausus sum, nec puto damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem superiora id et ratum habent et sibi postulant. Belle *Gronovius* hanc maiorum in Aegypto conputandorum rationem ex *Synesio* I. de Provid. p. 93. D. firmavit, gratias sine dubio *Mediceo* acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen a *Galeo* in medium depositum. Iam, si fides *Kirchero*, ΠΙΡΩΜΙ Coptis est *vir fortis et Heros*, Suppl. Lex. Copt. cap. 7., sive, ut *Noster*, καλὸς κἀγαθός. At certa non est: namque illi in Prodromo Copto p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut *homo* est, sine ullo boni malive additamento. Inspice *H. Relandi* Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et *Iablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes *homines* fuisse comprobabant ex hominibus natos. *Homo* Aegyptiace πίρωμις dicebatur; *Herodoti* καλὸν κἀγαθὸν lusum esse etymologicum monuit *Iablonskius* Proleg. in Panth. p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat *Lacroze*; cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. *S.*

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἐόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι) Qui hîc nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus *Joann. le Febvre*, corrigendum suspicabatur οἰκέοντας ἅμα τ. ἀ. atque ita legisse *Vallam*, vertentem, *una cum hominibus habitantes*. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium *Iablonskius* in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit *cum hominibus egisse?* Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα adgnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus conmercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero *Diodorum* I. 12. et *Plutarch.* Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, οἰκέοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, *habitantes cum hominibus*, quomodo *Valla* et schedae quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem si dixero, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἌΓΑΝ. WESS. — Sane, *Ne quid nimis!* Sed et, *Ne minus iusto!* et, *Suum cuique!* De scripturae ratione apud *Athenagoram*, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. *S.*

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεῦσαι etc.) In Latinis a *Valla* venerat *postquam exstinxit Typhonem.* Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. nec non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce Ἡρῶ. At *Herodotus* nihil tale. Significat *regno*, quod fratri per scelus eripuerat, *deiectum* ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *Iablonskii* hic campus fuit, Prolegom. Panth. p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrantis. WESS.

CAP. CXLV. [8. δεδήλωταί μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. *S.*]

14. κατὰ ἑξακόσια ἔτεα καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab Hercule ad Herodotum abierunt anni ferme nongenti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a Dionyso, Cadmi nepote, ad eumdem anni circiter septingenti: ergo Bacchum istum inter et Herculem generationes (γενεαὶ) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus Bacchus et Hercules disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apollodoro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτεα καὶ χίλια, *anni ferme mille et sexaginta*, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in Oxon. Marm. p. 25., probavit etiam *Bouherio*, Diss. Herod. cap. XI. p. 131. Animadverterat mendam *Palmerius* quoque, Exercit. ad Graec. Auct. p. 12., finxeratque ἐννακόσια ἢ χίλια μάλιστα, *nongenti aut mille ad summum*; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἑξήκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher.* Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota |H|H designantur, 60 vero ista |Δ| Δ. *S.*

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἄν τις καὶ τούτους ἄλλους etc.)

Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille συρφετὸς οὐρανιώνων? De Mercurio Maiae filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae *Cadmili* titulos et officia occupante, testantur conplures: τοὺς Τυνδαρίδας δέ φασι τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ὑπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut *Hemsterhusius*) νομιζομένων εἶναι θεῶν, verissime *Sextus Empir.* IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ledae filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu servarunt; quod *Hemsterhusius* V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad *Luciani* Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. *Herodoti* non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia *Herodoti* sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne?* Haec sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem*, *Dionyson* atque *Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si priscis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam Amphitryonis filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaeum* vel *Alcidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. *S.*

11. *καὶ ἤνεικε ἐς* Νύσαν) Adtigit Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non ut Edd. Νίσσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum *ἐς μηρὸν ἐνεῤῥάψατο* an *ἐῤῥάψατο* optaveris. *ἐῤῥαψάμενος τῷ μηρῷ* eadem in fabula *Aristides* princ. Laud. Dionysi T. I. pag. 29., *ἐνέῤῥαψε τῷ μηρῷ* *Apollod.* III. 4, 3. *μηρῷ ἐγκατεράψαο* *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα *μέν νυν etc.* Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. *S.*]

CAP. CXLVII. 13. *ἐκέχρηστό σφι κατ᾽ ἀρχὰς*) Notabile est, neque displicet, *ἐκέχρητο* *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente isthic *Med. Ask.* et *Pass.* Tale etiam *δειμαίνων τὸν κεχρημένον θάνατον* IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiorem, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [*l.* 5.] post Sethonis excessum, sive *μετὰ τὸν ἱρέα τοῦ* Ἡφαίστου, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis inprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In *Stephano Byz.* quem huc respexisse *L. Holstenius* aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλις sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοιρίδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus *Moeris*, Μοῖρις, dicebatur, sed *Moeridis*: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci *Conr. Gesnerus, Maream* vel *Mareotida* paludem designari suspicatus *Aeliano* de Nat. An. VI. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλις: scribi praestat Μοίριδος, quod in *Diodoro* probavit et Cl. *Wesselingius*. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεια, et iuxta quam *Labyrinthus* erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. *Wess.* ad *Diodor.* I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus *Aristides* Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἥτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἕλεσι (sic egregie corrigit vir summus *P. Wesselingius* ad *Hierocl.* Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In *Moeridis lacu* nuper Iovis μηρὸν quaesivit Eruditiss. *Schmidtius*: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis *Nilus* latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis *crocodili* vulgo Χάμψαι appellabantur: *Herodoti* testimonium lib. II. cap. 69. firmat *Iablonskius* Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit *urbi Crocodilorum* nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine *Canobi*, observat *Aristides* T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat *Platonis*, T. III. p. 113. A. διαπυνθανόμενοι τὴν

τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φωνὴν μετενηνόχασι. Hac in re frequenter etiam peccarunt *Philo Byblius* et antiqui Foederis *Interpretes* Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat *Lucianus* de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. *Plutarch.* de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἤδη ἴδον λόγου μέζω) Quaenam sit h. l. vis particulae ἤδη, velim doceri: videtur ad λόγου μέζω referenda; nescio vero an divisis vocibus ἦ δὴ scriptum oportuerit, *profecto*. Sed, haec cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἤδη ἴδον ad ea quae cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἤδη φράσω. προσέσται δέ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. *Labyrinthi* rudera, et cellas ubi sepulti *sacri crocodili*, vidisse sibi visus est descripsitque *Savary*, in *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad *Labyrinthum* spectantia erudite collegit disquisivitque *Larcher* in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit *Gatterer* in Commentat. Soc. Reg. Goetting. Vol. IX. pag. 60 seqq. *S.*]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα apud *Platonem*, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ *Dionis Cassii*, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα in *Heliodoro*, pluraque alia, docte explicita a Cl. *Abreschio* Animadv. in *Aeschyl.* I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus I. 207. II. 101. et aliàs obvia est. [sed hic quidem de *operibus* hominum manu factis.] Verum proinde [*l.* 10 *seq.*] quod *Aldus* dederat, et codices non plane inprobant Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob *Medic.* viro Celeb. WESS.

[12. αὐλαὶ κατάστεγοι. Vertunt *aulae tecto opertae*: quae quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλὴ sit *locus apertus, sub dio*. Itaque recte *Gronov.* intelligebat *aulas porticibus circumdatas*; quod ipsum etiam disertius infra (*l.* 33.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἑκάστη περίστυλος: et στέγαι, quas *l.* 27. et 30. dicit, iidem *porticus* esse videntur, atque hoc vocab. *porticus*, sive *fornices* malueris, (κρυπτὰς *Strabo* vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et *l.* 27. et 30. positum velim, ubi *conclavia* et *aedificia*

posui; *conclavia* enim οἰκήματα sunt. *Wyttenbachius* vero Selector. pag. 356. αὐλαί τε καὶ στέγαι scripsisse Herodotum censuit; στέγας autem *tecta aedificia* interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. *S.*]

18. αὐτοί τε ὡρέομεν) Ionum ore idem ὁρέω atque aliorum ὁράω sonuisse *G. Corinthus* et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut *Pass. Ask. Vind.*, prorsus recusant. Ὁρέωμεν *Arch.* natum ex ὁρέομεν neglectâ αὐξήσει videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic *Heraclitus*, θάνατός ἐστι, ὁκόσα ἐγερθέντες ὁρέομεν, in *Clement. Alex.* Strom. III. p. 520. Par discordia ὁρέοντας inter et ὁρέωντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt hae minutiores curae, et res gestas vestigantibus fortasse taediosae, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. Var. Lect. ad I. 99, 9. et 13.] Superbum autem *Labyrinthi* opus *Mela* I. 9. *Plinius* Hist. Nat. XXXVI. 13. *Strabo* XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordes. WESS. — Adde *Diodor. Sic.* lib. 1. c. 61. et 89. cum *Wesselingii* Notis. *S.*

[34 *seq.* τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς) Istud τῆς γωνίης eamdem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate labyrinthi *ex stadii intervallo* (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam *pyramidem* facit *Strabo* p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, *In fine huius aedificii quod plus stadio occupat. S.*]

CAP. CXLIX. 4. εἰσὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) Omnia haec uncis includit *Cl. Pauw*, praetereaque ἴσοι καὶ legit, *cuius ambitus aequat Aegypti partem maritimam.* Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον - - εἰσὶ στάδιοι etc. suum adgnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de Aegypti ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Neque opus erit, ut *Moeridis* amplitudinem *lacus* examinem: factum aliàs, ad *Diodor.* I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτο-

λογητέον: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς Βορέω ex *Med.* et aliis locum occupavit; πρὸς Βορέην, quod hic [*l.* 6.] se obfert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem Βορέω contractum ex Βορέεω docetur ab *Eustath.* in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque inpediet, quō minus πρὸς Βορῆν ex *Arch.* et *Vind.* in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istà notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De *Moeridis, lacu,* iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque *Larcher,* consuli merentur *Savary, Lettres sur l'Egypte,* T. II. p. 30 seqq. *Denon, Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium *Jomard,* in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum,* T. I. magnae *Descriptionis Aegypti,* Parte ad *Antiquitates* spectante, p. 79-114. *S.*

5. ἴσοι) Quod forte noluisset adeo diligenter observatum *Herodotus*, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἑξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέες διαιρέομεν. De orae maritimae latitudine *Wesselingius* egit ad *Diodor. Sic.* I. p. 36. cui hîc tradita aeque videntur ac *Is. Vossio* parum credibilia. VALCK.

14. ὀργυιαὶ δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in msstis negligitur. *Aelianus* Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν πρoήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes *Levit.* XIX, 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [*l.* 18.] ἄνυδρος γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties *Corn. de Pauw* prodidit: fuisse olim, ἄνυδρος γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset caussa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαί εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικαίως δύνανται, *adcurate, exacte valent* stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi *Larcherus* adnotavit: δίκαιον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β'. *S.*

22. τὸ βασιλήϊον) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum Principis* vel *Imperatoris* βασιλικὸν vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit *Menagius*. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικὸν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. τετάρτην εἰς τὸ βασιλικὸν τελοῦσι. conf. ibid. c. 41. Lib. XI. c. 67. Damnatorum bona Hieron εἰς τὸ βασ. ἀνελάμβανε, *in fiscum referebat*. XX. 4. Agathocles τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε. Plene legitur in Eclogis p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. *H. Vales.* in Exc. *Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal* illud *e piscibus lacus Moeridis* Reginae datum scribit *Diodorus* πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδανάπαλλου) Una haec luxuriosi et perditi Regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum iniuria λόγους *Nostri* Ἀσσυρίους invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut Mssti ostentant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euseb.* Chron. p. 63. in omnibus Chronici Codicibus *Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπαλλον adpellat Diss. X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Iudaeus* Tom. II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani* Dea Syr. c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus Moeridis aqua cum Syrti conmittitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex Moeridi lacu effossam in Nilum fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse Aegyptios. *S.*

CAP. CLI. 4. φιάλας χρυσέας) *Galeo* dicitur *miris modis hanc historiam pervertisse Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* ista vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam Herodotea, lectoris potius inepti conficiunt emblema, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit,

Eustathius ad 'Ιλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome Athenaei ille usus est. In eo memoria fefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro *aureis* scripsit. *S.*

7. Ψαμμίτιχος) Haesitavi in regis nomine. Ψαμμήτιχον ex *Codd.* scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. *S.*

18. ψιλώσαντας τὰ πλεῖστα τῆς δυνάμιος) Convenit *Xenophontis* Κυρ. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. ἔπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μήδους, ὡς ψιλώσων αὐτὸν, *ut Cyrum potentia exueret;* et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μηδ' ἐκεῖνον ψιλώσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι - - - ἐκδοῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νεκῶν ἀπέκτεινε) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἑκὼν sequamur, verti posse, *volens*, i. e. *non per inprudentiam, occiderat:* nec discrepat *Paull. Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπέκτεινε praeferenti. *Gronovius* Ἕκων ex *Med.* et aliis potius censuit, Νεκῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui priscorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τὸ δεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, *a Saïtis revocatum, et regno admotum,* neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam suscepit, iam ante exilium, regis Sabaconis tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, saluti suae consuluit. Mox [*l.* 4. et *seqq.*] ὄψιος, ἐπενόεε, et μαντήϊον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et aliàs facio, solo Msstorum indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατὰ ληΐην ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικοὶ et passim μισθοῦ στρατεύοντες in *Strabonis* XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste *Thucydide* I. 5. Hinc in lege *Solonis*, a *Gaio* servata L. 4. *D. de Colleg.* οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, *sociati ut praedatum eant.* Vere enim doctissimi viri, *Palmerius*, *Heraldus*, *Bynkershoekius*, ita correxerunt, obliti verborum *Herodoti*, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δυωδεκαπήχεες) *Aldinum* contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et *Reiskius*; *Diodorus* I. 67. consentit. Quod subditur [*l.* 7.] ὁ δὲ Ἆπις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἔπαφος, vereor, ut *Herodoti* sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse additicium, minus certe necessarium. De *Epapho* gemina *Aelian.* Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.) In Latinis erat *prope exiguum maris*, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης respondens. Neutrum bene. *Reiskius* ex illo, ὀλίγον πρόσω θαλάσσης, *tantillum remoti a mari.* Veriora edunt Mssti; quibus *Diodorus* adstipulatur I. 67. Statim [*l.* 14.] idem Vir. Cl. κατοίκισε ἐς Μέμφιν, iustiore caussa, quam *Herodotus* brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκησε, quod et *Gron.* tenuit. Veram scripturam servavit ms. *F.* puto et *Paris.*] Mendae genus per est frequens. Tale in *Strabonis* X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734. [p. 479. B.] εἶτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῴκησαν. Tale Musâ VI. 33. VII. 170. *Cares* autem μέρος τι τῆς Μέμφεως incoluisse, Καρομεμφίτας adpellatos, est in *Polyaeno* VII. 3. et *Steph. Byz.* voce Καρικόν. WESS.

21. ὁλκοὶ τῶν νεῶν) Laurentius *Vestigia navalium*, et c. 159. *H. Stephanus* obscurius, *canales quibus naves deducebantur.* Malo *navalia* cum *Porto.* Ὁλκοὺς δυνάμεις *Philo Iud.* Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὁλκικὰς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὁλκοὶ *rudentes* sunt *ad naves trahendas.* [sive *lignei cylindri, quibus naves in terra promoventur.*] Schol. *Thucydidis* III. 25. οἱ ὁλκοὶ, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἕλκονται: tum *navalia. Hesychius* ὁλκοὺς, ναυστάθμους, τὰς ἕλξεις τῶν πλοίων. *Suidas* paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νεωλκεῖν, *subducere naves*, apud *Polyb.* et alios. *S.*

CAP. CLV. 7. [ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασταί μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. *S.*]

[13. Λητοῦς νηὸς ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος) De *aedibus monolithis*, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter *Norden* paulo post *Wesselingio* laudatum, consuli possunt *Caylus* in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. *Abd-Allatif* p. 186. ibique *Sylvestre de Sacy* p. 248. et quem is laudat *Denon* p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.° 1 et 2. Adde *Description de l'Egypte par ordre* etc. *Antiquités*, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in ruderibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide *Langlès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan*, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. *S.*]

[15. τουτέων ἕκαστόν ἐστι) Est qui ἕκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῖχος praecessit. At ἕκαστον τουτέων ad ὕψος et μῆκος refertur. *S.*]

17. τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν) *Pollux* I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis *Vallae* non congruit. Nisi aberro, videtur *prominentiam* τοῦ κατασπεγάσματος, sive *quod* παρὰ τὸν ὄροφον *porrigebatur*, indicare. Huiusmodi autem *tecta ex uno lapide*, μονόλιθα, non praeterita a *Strabone* XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque *Nostro* II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a *Frid. Lud. Norden* Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θῶυμα, θωϋμαστότατον cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. *S.*

CAP. CLVI. 3. νῆσος ἡ Χέμμις καλευμένη) *Eustathii* et *Arch.* Ἔχεμις probari a *Th. Galeo* haud debuerat: nata est ex διττογραφίᾳ. *Mela* I. 9. et *Stephanus Byz.*, *Nostrum* excitans, *Chemmin* tuentur, atque *Hecataeus* apud eumdem. [At *Chembin* nominaverat *Hecataeus*. conf. *Creuzer* Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. *Insulas*, quas [*l.* 7.] miratur *Herodotus*, *fluitantes* Aegypti, et μεγάλας σφόδρα, dabit *Theophrastus* Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas *Seneca*, Quaest. Nat. III. 25., plures *Plinius* Hist. Nat. II. 95. quorsum *Labeonis* verba in L. 65. §. 2. *D. de*

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. *Sotionis* Eclogarum finem. WESS. — De *Chemmi* insula conf. quae notavit *Et. Quatremère*, in *Mem. sur l'Egypte* T. I. p. 226 seq. *S.*

10. ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ) *Homeri* περὶ δ' αἴγειρος πεφύκασιν *Thomam Gale* ad *Arch.* et *Vind.* ἐμπεφύασι amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam *Hippocrates* et *Aretaeus Cappadox* non spreverunt, neque *Noster* I. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) *Cereris* filiam *Dianam* dixerat, opinor, in dramate deperdito. *Pausan.* VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἄρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας: sua desumsisse ex *Herodoto* merito videbatur *Iablonskio* Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [*l.* 19-21.] de *Latona, liberorum* Διονύσου καὶ Ἴσιος *Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice*, prostant in *Scholiis* ad *Ciceron* I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta: nam voces, Ἴσιος λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΣΕΙΝ. Magis mirum, Λητοῦν in τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum *Gronovio*; qui frustra Λητώ scribi maluit quam Λητοῦν. *Eustath.* ad Od. έ. p. 212, 7. τὴν Καλυψώ καὶ τὴν Ἰώ, Καλυψοῦν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum κακεστοῦν *Hesychius*, εὐεστοῦν scripsit *Democritus.* VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἄρτεμιν εἶναι *etc.*) Oculis et animo *Pausaniae* haec obversata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτήν, quorsum tendant: an ad *Aeschylum*, an aliorsum? Cl. *Pauw* Tragico transscribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτήν, *ideoque Delum redditam esse natantem*, corrigendum pertendit. Fabula ex *Callimachi* Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de *fluitante insula Chemmi* positum ante fuerat, adscriturque πλωτὴν *tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent.* Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτήν, et arguunt sequentia. Deerat στιγμὴ post Δήμητρος, prudente *Cl. Reiskii* consilio adscripta. WESS. — Commode *Schaefer* interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parentheseos signis inclusit: nos parentheseos initium ab istis, Ἀπόλλωνα δὲ, fecimus. *S.*

CAP. CLVII. 1. Ψαμμίτιχος δὲ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσερα καὶ πεντήκοντα ἔτεα) Redit in memoriam acerba criminatio, qua *Herodotum* suo more perstrinxit G. *Iameson*, Spicileg. Ant. Aegypt. c. VI. 6. Negat vera esse, quae de Psammeticho, Scythis, Cyaxare lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque *enim Psammetichum obviam ire Scythis potuisse, quia debitum naturae persolverat*: *namque* XLII. *annis ante Cyaxarem regnum inchoasse.* Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. Psammetichus obiit; potuit ergo, si verum foret annis XL. et duobus ante Cyaxarem regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti Medorum regi, quod *Herodotus*, et *Strabo* XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed. Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita conmutavit Amasis anno Periodi Iulianae 4187., a cuius obitu ad *Psammetichi* initia anni sunt, sicuti *Iamesonus* bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia Psammetichi conveniunt anno Per. Iul. 4042. Cambyses sub annum regni quintum in Aegyptum arma vertit, hoc est, Per. Iul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi 4079. coepit. Consequens inde est, ut Cyaxares et Psammetichus reges se ultra XV. annos videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori ausculta. Ego vero [*l.* 4.] ἐς τὸ, quod in ἐς ὃ crebro abiit, non movi; atque ex sermonis indole πολιορκευμένη [*l.* 5.] et ἐλαστρευμένας [cap. 158, 6.] ex schedis recepi, *Eustathii* iudicium secutus. WESS.

CAP. CLVIII. 4. τῆς μῆκος μέν ἐστι) Bene mssti, ob sequens δέ. Est de hac *fossa* Cl. *Mich. Rossalli* schediasma, quo ex *Aristotele* I. Meteorol. c. 14. et *Strabone* eius initia Sesostridi vindicantur. Verum Geographus XVII. p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, *Herodoti Aristotelis*que opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.] confidentior, ubi *Casaubonus* doctissime. *Nostro* planissime accedit *Diodor.* I. 33. plura de egregio isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, conmentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, *Iosephum* Bell. Iud. V. 9. p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit, Νεχαὼς cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe alioqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta complecti. WESS. — Quod ait Scriptor πλόος ἡμέραι τέσσερες, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. *S.*

6. ἐλαστρευμένας) Adfirmat etiam *Eustath.* ad Ἰλ. σ'. p. 1219, 24. Ὅτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἐλαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τριήρεις ἐλαστρευμένας." Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi ἐλαύνειν atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μέμφιν τεῖνον ὄρος) Admotam his medicam a *Reiskio* manum, τὸ παρὰ Μέμφιν τεῖνον, *Memphim praetendens*, aut τὸ κ. Μ. στεινὸν, *angustus apud Memphim mons*, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τεῖνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι, uti hic: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἐουσέων λιθοτομιέων. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μέμφιν vulgo *apud Memphin* intelligebatur, quum sit *ex adverso, contra Memphin.* cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et *Valck.* ad III. 14, 10.] Mox ex schedis φέρουσα [*l.* 15.] sententiam ornat. Nam *divortia* sive διαφάγες ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut *via ferre* (φέρειν) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc *fossa* φέρουσα etc.] Iam Arabiae urbs Πάτουμος praeterita a *Steph. Byz.* non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac פתם *Pithom* Hebraeorum, *Exodi* c. 1, 11. quae quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλιος· παρὰ Πάτουμον - - - πόλιν ἐσέχει ἐς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe Bubasti seiunctam. Illis autem δὲ si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδιοι χίλιοι) Quod Scholiastes *Aristophanis* ad Plut. vs. 388. ut *Herodoteum* produxit, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτὶ, aut, uti in Ἀπαρτὶ *Suidas*, στάδιοι ό, h. e. ἑβδομήκοντα, id frustra in Musis quaesitum, hic

olim, sed correctius, conmodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. *D. Ruhnkenio* acceptum fero, Ἀπαρτὶ scribens παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς· ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Noneam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus *Du Bois-Aymé* reperit; quam mensuram ait (in Commentatione supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum *mille stadiis*, quibus eamdem distantiam *Herodotus* aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a *Danvillio* aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. *stadium* diserte tradit *centum orgyas*, id est, *sexcentos pedes* continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum *mille stadiorum*, de quo hîc agitur, *centum millibus orgyarum*, id est, *sexcentis pedibus* aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse *Herodotum*, aut, pro ratione maioris minorisve *stadii*, etiam *orgyas* maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa stadii ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. *S.*

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ Βορηΐῃ θαλάσσῃ etc.) *Instruxit triremes, in septemtrionale, et in australe mare*, sive Oceanum Orientis, *mittendas*: eadem Ἐρυθρὴ hoc loco θάλασσα, ac νοτίη, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus *Codd.*, οἱ ὁλκοί εἰσι δῆλοι, pro iusto potest putari. WESS.

6. ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε) Hac de urbe quanti disputationum aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat. Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdolus* ea est, quam XII. M. P. *Antonini* Itinerar. p. 171. Pelusio seiungit. Convenit nomen, congruere et situs videtur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. Aegypti fuisse: in quam Syros se, quicunque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile fit: praesertim cum ora Syriae maritima, ad Azotum ultraque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157. Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mergere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo *Magdolus?* Inventa ab eruditissimis viris est in urbe Manassitidis tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius princeps Iosias profligatus (*Chronic.* II. XXXV, 22. *Reg.* II. XXIII, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Mageddo* apud *Iosephum*,] Aegyptii, unde haec *Herodotus*, suo ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt. Et, si moratur, adsclsci poterit *Magdiel*, non longe hinc dissitus vicus, apud *Hieronymum* in Onomast., unde *Magdolus* conmodo gignetur. Nec obficiunt *Syri*, suo vocabulo, sumto latius, Iudaeos, in Aegypto multimodis detestabiles, conplexi. Mitto alia, quae *H. Relandi* Palaest. lib. III. p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis, Origines Aegypt. c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Κάδυτιν πόλιν τῆς Συρίης) Recurrit urbs III. 5.; nec diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, videtur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae significatione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum Necos victo Iosia *Chronic.* II. XXXV, 20. properavit, esse pertendunt, in quis Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Κάδυτιν *primo vocatam hanc urbem, deinde Carchemischum a clade*, ea profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abibunt. Idem de suspicione *Cl. Pauw*, quae Carcemischum primis temporibus Κιρκήσιον et Κίρκησον nominat, atque

hinc Κίρκυτιν et Κέρκυτιν, et tandem Κάδυτιν negligentia scribarum format, iudicium esto. *Quibus enim indicibus, quo teste probatur?* De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων) *Porphyrii* aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi *Gronovius* bene, haec tamen docti scriptoris adspernatus: καὶ γενόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὑρίσκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτῶσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθηκε ἐς „Βραγχίδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκέτι οὖν ᾤμην ἁμάρτημα εἶναι γραφικὸν, Ἰωνικὸν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo inportunam τοὺς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. *S.*

CAP. CLX. 22. Ἠλείων δὲ μηδενὶ) Apud *Diodor. Sic.* lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἂν γένοιτο δικαιότατος; (ὁ Ὀλυμπικὸς ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδεὶς Ἠλείων ἀγωνίζηται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub *Psammi* scribit evenisse *Herod.* quantumvis ab aevo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo iudice πολλῷ σοφώτερον ἐφρόνουν ἂν Ἠλεῖοι, ἀριθμῷ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιότητι δὲ οἱ αὐτοί: apud *Philostr.* Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur *Apollonius* declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat *Dion Chrys.* in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — *Diodorus, Psammin* silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. *Plutarchus* in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι) Vero simile est, quod *Bouherius* Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. *Raphelius* Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam *Musae quartae partem*, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους *Herodoti* Λιβυκοὺς, ab isto distinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obstare putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de *Aprie* illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, *qua occasione* Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hîc promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiorem et aliam illis operam inpendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπεστεῶτες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπιστέατο πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, *Herod.* lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. *Infortunii originem* plenius enarrat isto loco *Herodotus* tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι *Herodoti*, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus *G. Raphelius* Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libyca tractans *Diodorus Siculus* lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπεί τε ἀπικόμενος etc.) Anomalam horum structuram animadvertit *G. Raphelius* in Epist. *Paulli* ad Galat. II. 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κυνέῃ, *galea*, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διάδημα, insigne, c. 151. At quid facias *Iulio Africano*, in hac Amasis (Ἀμώσιος perperam pingit) ab Aprie defectione, Israëlitarum, Mose

duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud *Eusebium* Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaei* caussa discrepat, *Hellanicum*, a *Nostro* dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. B. WESS.

15. ἐπάρας ἀπεματάϊσε) Hinc derivatum *Phavorini* in *Stobaei* Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui LXX. annis maior casu in thesaurum inciderat, ἐπάρας τὸ σκέλος ἀπεματάϊσε, *sublato crure pepedit.* Eadem de re ποιεῖν ματαϊσμοὺς *Seleucus* in *Athen.* III. 4. [pag. 76. f. cap. XI. nuperae edit. ubi in latina versione, pro *mentis efficiat alienationem*, poni debebat *flatus ventris cient.*] Quae eruditissimos viros *P. Leopardum* Emend. VII. 13. *Ios. Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. L. et *Is. Casaubonum* non latuerunt. WESS.

25. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ) Male *Laurentius*. Scripserat αὑτῷ, aut ἑωϋτῷ potius, *nulla* nempe *regem ratione rei usum*, sed ira percitum iussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De Cyro I. 209. ὁ Κῦρος ἐδίδου λόγον ἑωϋτῷ περὶ τῆς ὄψιος, *de somnio apud se prudenter cogitabat.* III. 25. οὔτε λόγον ἑωϋτῷ δοὺς, *neque secum ratione inita.* VIII. 86, 1. ἐμεωϋτῷ λόγους διδοὺς, *apud me ipsum animo putans.* Simile IV. 102. οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ *etc.* ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. *Plutarchus* Defect. Oracul. pag. 419. c. καὶ διδόντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη *etc.* WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in ἑωυτῷ mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud *Nostrum*, αὑτῷ idem ac αὐτῷ οἱ vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitratu posuere editores, ubi recte αὑτοῦ, αὑτῷ, αὑτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. *S.*

CAP. CLXIII. 4. ἐπικούρους τρισμυρίους) Nimium inputatur schedis *Medic.*; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in *Gronovii* Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* Μώμεμφις adscripta fuerunt. Mox [*l.* 6.] ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἦσαν *Edd.* plerique omnes: ᾖσαν verum est. Grammaticus in Lexic. Coislin. p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ᾖσαν,

non sine vitio: voluit ἤϊσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἤϊα λέγουσι, καὶ ἤϊσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἤεσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. ἔν τε δὴ Μωμέμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμεμφιν, sive *iuxta* eam: ἐν Καρπάθῳ πλέοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et conplura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμέμφι, coniecturam secutus *Gronovius*, et cap. 169. membranas, bene refinxit. *H. Stephano* in opinionem illud ipsum venerat ad *Diodori* I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent, non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus *Valla* ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contemtus: δήμῳ Μέμφι *Arch.*, si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἑπτὰ γένεα) De *septem civium classibus apud Aegyptios* multa utilia monuit *Heeren*, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπήλους, quos *l.* 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institoribus et mercatoribus: ut haec classis non modo καπήλους proprie dictos, sed et χειρώνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπήλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. *S.*]

6. Ἑρμοτύβιες) *Aristagorae* apud *Steph. Byz.* Ἑρμοτυμβιεῖς, et, *Ethnicographo* explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante *Hemsterhusio* ad Comici *Plutum* vs. 729. Addit *Stephanus*, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. *Cuperus* in litteris ad *N. Heinsium*, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίριες corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur *Heeren* ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet *Hemsterh.* l. c. auctoritate *Pollucis* VII. 71. *S.*

CAP. CLXV. [3. νῆσος ἡ Προσωπῖτις. Conf. cap. 41, 17 seqq. et *Et.Quatremère Mem. sur l'Egypte*, T. I. pag. 424 seq. *S.*]

5. ὅτε ἐπὶ πλείστους γενοίατο) Revocavi Ionicum γενοίατο, toties in *Porti* Lexico ex *Musis* depositum: mallem tamen, si per msstos liceret, ἐγενέατο, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulae ὅτε cum modo potentiali constructio, ubi illa *quando* vel *quoties* significat: et ὅτε - - ἐγενέατο cap. 166, 7. nonnisi variationis amore scripsit *Herodotus*. *S.*

7. ἀνέονται) Verius fortasse ἀνέωνται, ut ἀφέωνται. Sic *H. Stephanus* in Recensione vocum Herodotearum. Alioqui ex ἀνέομαι erit, quae *Porti* sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: *Stephano* quoque *nomus* memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsan non invenietur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: *Stephanus Byz.* Ἄνυσις, πόλις Αἰγύπτου· τὸ ἐθνικὸν Ἀνυσίτης· ὡς Ὄασις, Ὀασίτης. *Anysis* urbs memoratur *Herod.* lib. II. cap. 137. Nostri quoque loci meminit ad *Steph. Luc. Holstenius.* VALCK. — Rediit Σεβεννύτης ex cap. 155. et *Stephano Byz.*; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνυσίτης Ethnicographus. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster *F.* De *Thmuite* districtu conf. *Quatremère Mem. sur l'Egypte*, T. I. pag. 129 seq. *S.*

5. Istud ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκέει, *Praefectura in insula sita est*, ad Homericum Ἰλ. β'. 626. Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς adcedit; expressum, quod *Eustath.* advertit, a *Sophocle* Aiac. 604., et *Apollon. Rhod.* I. 831. III. 1091. Huiusmodi *Isocratis*, in Laud. Busir. p. 214. E. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγών: et *Phocylidae* πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῦσα σμικρή, in *Dionis Chrysost.* Borysthenit. p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας) Laurentii, *Corinthii quoque minimi faciunt opifices*, multos in fraudem induit, magnum etiam virum *Thom. Reinesium*, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. pag. 144. Contrarium de Corinthiis, eos *nequaquam minimi facere opifices*, traditur, ut vere *Henr. Steph.* in Prolegom. Et quis est, qui

Κορινθιουργῆ χαλκώματα, *vasa Corinthia*, τορεύματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε κύπτορηκεν, *Strabo* scribit, ἀγαθῶν εἴς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi *Casaub.* [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι) Necessariam vocem ἄλλοι etiam *Valla* hic legerat: *Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem.* Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. *S.*]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν θεόν μιν μηδένα etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eumdem enim *Aprien* et *Hophram* esse convenit) effreni ex ore profertur *Ezechiel* XXIX, 3. ubi *H. Grotius* et *G. Raphelius* horum obliti non sunt, neque neglexit magnus *Scaliger* ad *Eusebii* Chronicon. *Aiacis, Mezentii, Capanei*, stolidas gloriationes et consimiles aliorum conduxit *La Cerda* ad Aeneid. X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει, uti *Sophocles*; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle *Petrus Apost.* Epist. I. cap. v. 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι) *Postes, in quibus urna* sive *loculus est*, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Amasim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἑωϋτοῦ θήκης mortuum quemdam *ad fores intra conditorium suum* sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα, *in intimo eius penetrali*, iussisse. Quae *postibus* παστάδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. *Diotogenes*, in Serm. XLI. pag. 251. *Stobaei*, τὼς δὲ νόμως οὐκ οἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν δεῖ, quae et in *Archytae* fragmento p. 269. Uterque ad *tabulata*, [sive *tabulas*] quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro *tabula* ponitur, sic in loco a *Wess.* ex *Stob.* citato. Est autem θύρωμα etiam apud *Lysiam*, apud *Demosth.* et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας.

Igitur διξὰ θυρώματα sunt *geminatae fores, ianua bivalvis*: et ἐν τοῖσι θυρώμασι idem fuerit ac ἐντὸς τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode *Larcher* διξὰ θυρώματα, per metonymiam, pro *minori conclavi* vel *repositorio*, *bivalvi ianua clauso*, accepit. *S.*

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι *etc.*) *Osirin* dici auctor est *Athenagoras* loco a *Wess.* citato in *Var. Lect. S.*]

4. ἐχόμεναι τείχου restitui postulante sententia et msstis. Idem divinaverat Cl. *Pauw*, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχοειδὴς καλεομένη) De Phoebi natalibus et excellentia *Theognis* vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ.

Callimacho τροχόεσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi *Anna Fabri*, doctissima matronarum, et *Ios. Barnes.* in *Euripid.* Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud *Sponium* Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὔστομα κείσθω) Saepe *Plutarchus* εὔστομα κείσθω, καθ' Ἡρόδοτον, *Aelianus*, *Porphyrius*, *Themistius*, *Synesius*. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad *Sophoclis* εὔστομ' ἔχε παῖ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κεχίασται, inquiunt, ὅτι Ἑλλανικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὔστομα κείσθω· οὐ διαιρῶν ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἄν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὔστομα. h. e. *ori ac palato iucunda.* Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὖ στόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνῃ) Quomodocunque vox capiatur, nemo dici potest, *quempiam* ἀγνωμοσύνῃ προσαγαγέσθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit *Vallae*, tamen alteri lectioni postponendum censeo. *Aegyptios* Amasis σοφίῃ, - - - οὐκ εὐγνωμοσύνῃ προσηγάγετο, *callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit.* Hominis Aegyptii σοφία hic est, ut alibi saepe, *calliditas.* *Plato* de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἄν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος λάθοι, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένη νῦν ἔστιν ἰδεῖν. Qui *sibi* student *populum conciliare* viri Principes, dicuntur alios εὔνους κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus *allicere* et *ad studium sui perducere*: attigit *Andr. Dounaeus* in *Demosth.* pag. 98. Dicuntur autem *populum* προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις· χρήμασι καὶ δωρεαῖς· ἀρετῇ· οἴκτῳ· ἐπιεικείᾳ· πρᾳότητι· εὐεργεσίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis *Herodoti*, σοφίῃ. *Thucyd.* III. 43. ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. *Lenitate et clementia* προσαγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, *Isocrates* in Plataica pag. 304. B. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, *Diodor. Sic.* XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγετο, I. 54. Atque ob eamdem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, *Platoni* de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνωμοσύνῃ) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. *Severitati* locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνωμοσύνην in *inperitia* et *fastu* frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, *Euripides* Bacch. 884. *Sophocles* Trachin. 1273. [1282. ed. Iohns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. *Demosthenis* Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε explanat ἀνοήτως: *Harpocratio*, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS. — Equidem προσάγεσθαι h. l. intellexi *ad officium redigere*, coll. lin. 22. Sic *Plutarch.* in Romulo, citante *H. Stephano*, etiam πολέμῳ προσάγεσθαι ἔθνη dixit. *S.*

15. ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τὤγαλμα) In Octavio *Minucii Felic.* cap. 23. *Et deus aereus vel argenteus de inmundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflatur.* Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si *deus aureus*, et, *ut accepimus factum* scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo *Th. Gatakero*, insuper *ut legimus* vel *scimus factum* divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτῆρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in *Plutarchi* Conviv. VII. Sapient. p. 151. E. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι ὅτου πληθώρης ἀγορῆς) Vulgatum πληθούσης ἀγορῆς doctissimi viri *Casaubonus*, *Heraldus*, *Duckerus*, quos testes ad *Diodor.* XIII. 48. adpellavi,

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent mssti. Ionum est πληθώρη in omni *rerum abundantiore copia. Eusebius* apud *Stobaeum* Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ ἀεὶ ἐπιθυμέοντα προσκτήσασθαι, καὶ πληθώρην μηδέ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα --- πένητα καλέω. Neque de tempore, quo forum conpletur, recusant: χρόνον ἐπισχὼν, ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην προσοδὸν ἐποιέετο habet Auctor, suum adserens, Musâ VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in μέχρι οὗ, (conf. *Wess.* ad I. 181, 11.) sic hîc in μέχρι ὅτου abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit *Hermann,* Adnot. 251. ad *Vigerum. S.*

5. ἦν μάταιός τε καὶ παιγνιήμων) Secundum *Vallam, morionem agebat* Amasis *ac scurram.* Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino *petulantioribus indulgebat iocis:* sic interpretor Herodotea. Quia compotoribus ipsis lusus isti Regis personâ minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παιγνιήμων. Permutantur ματαΐζειν et ἀσχημονεῖν: et fortasse solita sibi castimonia *Herodotus* turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscoenis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deïaniram Nessus ψαύει ματαίαις χερσὶν, in *Soph.* Trach. 574. Nam τὸ παιγνιῶδες privatae sortis convivis laudi ducebatur; παιγνιήμων dicebatur *ingeniosus* et εὐφυὴς, *qui iocis urbanis indulgeret.* Placebat *Vel cavillator facetus, vel conviva commodus* qui dicitur *Plauto* Mil. Glor. III. 1, 47. *Aristoph.* Vesp. 1205. προσμάνθανε ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. *Luciano* I. p. 552. συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἱκανός. Talis fuit *Aeschines,* hac etiam in parte aquae potoris *Demosthenis* adversarius: vid. *Philostratus* de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab *Euripidis* ingenio diversissimus *Sophocles: Euripides* Ἦν μισογέλως, καὶ τωθάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste *Alexandro Aetolo* ap. *Gellium* Noct. Att. XV. 20. Aequalis *Ion Chius* ap. *Athen.* XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήντησα ἀνδρὶ παιδιώδει ἐν οἴνῳ καὶ δεξιῷ: ubi scribi quoque potuit παιγνιώδει: permutantur enim a librariis ista; vid. *Xenoph.* Symp. p. 512, 37. et *Suidas* in Παιγνία. τὰ παιγνιώδη παρὰ Ξενοφῶντι legit *Pollux* II. 20. ubi commodum *Iungermann.* advocat *Xenophontem* Ἑλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρης πρήσσειν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est *interdiu: totum diem* insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν, *totum diem dirimendis litibus inpendere.* VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολὴ δι' ἡμέρης, iterum *interdiu*, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτὸς *Aristophanis*, recte ab *Athenaeo* acceptum VII. p. 276., δι' ἔτεος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ *Harpocratio.* Mox [*l.* 12.] σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare *Vind.* et *Arch.* Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque *Euripid.* Helen. 955. et 1017. *Sophocles* Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, *Plato* Alcib. II. p. 142. c. Iunge, si videbitur, *Ios. Barnes.* in *Euripid.* et *Davis.* ad *Iustin. Martyr.* p. 442. ed. *Thirlb.* WESS.

15. ἐπεὰν δὲ χρήσωνται, ἐκλύουσι) Haec, etsi *Med.* et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceperint terminata iisdem litteris verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. *Erasmus*, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex *Plutarchi* de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς φιλοπότης ἐών) Hoc praefero. *Athenaeus*, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατεσπουδασμένος, *Nostri* aemulatione, *Procopius* Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσὶ οὐ κατεσπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατεσπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur *convincor*, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat *Herodotus*: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηίων, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφεύγεσκε, *saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absolvebatur*: postremum *Herodotus*, ut alia millena, *Wesselingio* debebit. [Vide *Var. Lect.*] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligebat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μὴ Φῶρα εἶναι: magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδησαν Φῶρα εἶναι, [*l.* 13.] id est, a quibus ἥλω vel ἑάλω Φώρ ἐών, *qui ipsum furti convicerant.* In eumdem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἁλίσκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολῦσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας, perperam posuit *Gronov.* διέφυγε. *Accusator* in Attico foro dicebatur διώκειν, *persequi; accusatus*, φεύγειν: *condemnatus*, ἁλῶναι vel ἑαλωκέναι: *absolutus*, ἀποφεύγειν, *criminibus elapsus Ciceroni* in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφεύγεσκε) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλέπτεσκε, ἄγεσκον, et similia conplura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. *Valckenarii* καὶ ἡλίσκετο, [*l.* 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro καταχθόμενον pingit optime *Arch.* καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. *S.*

14. ὡς ἀληθέως θεῶν ἐόντων) Dedi ex msstis; ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδησαν Φῶρα [*l.* 13.] non debebat abire in κατέφησαν, *pronuntiarant*, uti *Laurentius* Latine dederat. Iucunda est in ἀπολῦσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους - - - κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. *S.*

CAP. CLXXV. 1 *seq.* τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσιά οἱ ἐξεποίησε) θωυμάσια οἷα divinavit Cl. *Abreschius.* Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε *sibi* in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας inplicatius. Eadem Cl. *de Pauw* opinio. WESS. — Vide *Var. Lect.* Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud *Nostrum;* cuius generis plura quaedam exempla, a *Gronovio* collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. *S.*

5. ἀνδρόσφιγγας) Huc spectare *Hesychianum* Ἀνδροφῆτες monuit *H. Valesius*; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγες iam fuerat observatum in Miscell. Obs. VIII. pag. 170. Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ Σφιγγός, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄῤῥενα senex nuncupabat Atticus in Comoedia apud *Athen.* IX. p. 382. B. Vulgo tamen et apud Aegyptios *facie Sphinges virginea* fingebantur: vid. *Aelian.* de N. A. XII. cap. 7. *Origen.* contr. Cels. I. p. 32. Cur Sphingum figuras ante templa statuerint Aegyptii, tradunt *Plutarch.* de Is. et Osir. §. x. et *Clem. Alexandr.* Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi *Sphinx* τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνθρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφιγγες prior pars vocabuli non ad masculum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceres. *S.*

[11. οἴκημα μουνόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. *S.*]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυώδεκα πηχέων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a Cl. *Gronovio* studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τοῦ μουνολίθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractiorem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repererit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. *S.*

22. οὐκ ἐσελκύσαι· τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in *Codicum* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Corn. de Pauw.* Inseri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ [*l.* 23.] insolens videtur; χρόνου ἐγγινομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου *Act. Ap.* XXVII, 9. et *Diodor.* III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque

alii apud *Hemsterhusium* in *Luciani* Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Cl. *Abresch.* [ἐγγεγονότος utique me malle, in *Var. Lect.* significavi. Ferri forsan vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [*l.* 24.] καὶ ἀχθόμενον ex *Arch.* ex structurae nexu et *Herodoti* more reformetur: ὁ δὲ Ἄμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσέων ἀχθόμενος III. 1. οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ VI. 35. iunge *Gronovii* observata II. 103. WESS. — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi *Gronov.* nisi quod ἄχθεσθαι dativo casui iungat *Herodot.* II. 103, 12. et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατάχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀναστενάξαι καταχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibique ex usu *Nostri* respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἁλίσκετο, πολλὰ δὲ καὶ ὑποφεύγεσκε. *S.*

25. ἐνθυμιστὸν) Aut fallor, aut aliunde non poterit adfirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθύμιστον in *Suidae* Lex. redditur ὕποπτον: et *Pollux* [II. 231.] legisse videtur in *Thucydidis* V. cap. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς: ubi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, *Polluci* quoque restituendum putabat *Iungermannus.* In ἐνθύμιον Herodotei Codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam *Herodoto* VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν: de qua forma loquendi egerunt *Aem. Portus* Dict. Ion. *Duker.* in *Thucyd.* VII. 18. et in Ind. *Thucydid.* *Wasseus.* *Ammonio* pag. 53. citatus *Antiphon* ἐν τοῖς Φονικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμίζεσθαι, (quod *Suidas* etiam ex *Dione* adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστὸν suspectum habeamus. *S.*

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἐόντος λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λίθου ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] *Inter alias spectatior Aethiopicis lapidibus* scribit *Plinius* N. Hist. XXXVI. 12. Lapidi color erat niger, aut varius, ποικίλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiorem: δυσέργαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε in *Strabon.* XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae conpendio restat. Mox [*l.* 8.] Laurentius, *hinc et hinc magno illi adsistentes* ex libri sui ὁ δ' ἔνθεν τοῦ μεγάλου, i. e. *colossi*, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili, *Codd.* calculum negant. Cl. *de Pauw* potiorem censuit. WESS. — Et ego parum absum ut unice verum putem μεγάλου: quo etiam refertur id, quod continuo adiicitur, λίθινος ἕτερος τοσοῦτος: ubi λίθινος indicare videtur, alterum ex *vulgari lapide* fuisse confectum. *S.*

CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι *etc.*) Lege *Diodorum* I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus *Noster* accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augentibus. Certiora et longe diversiora *Ieremiae* et *Ezechielis* oracula docent; de quibus docte *Iac. Perizonius*, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ὅθεν βεβαιοῦται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsan videbitur, ἀποδεικνύναι ἔτεος ἑκάστου - - - ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβίωται. vid. Cl. *D'Orvillius* in *Charit.* pag. 190. Commode quoque cum *Reiskio* legi posset ὅθεν οἱ βιοῦται, sive ὅθεν βιοῦται, *quonam quaestu sustentaretur*: ἀποδεικνύντα ὅθεν ζῇ, habet de re eadem loquens *Aelianus* Var. Hist. IV. [c. 1.] λόγον δώσοντα, πόθεν --- διαζῇ, *Diogen. Laërt.* VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, *Diodor. Sic.* I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα *Homero* dicuntur βίοτος, teste *Porphyrio* Schol. ad Ἰλ. χ'. 431. et usitatius τὸ πορίζεσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, *Iac.* docet *Perizonius* V. Cl. ad *Aeliani* Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur *Solon*, lex *Draconi* potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. *Wesseling* ad *Diodor.* I. p. 88. et *Io. Taylor* Lect. *Lys.* p. 707 seq. Eamdem apud alios etiam populos viguisse ante *Perizon.*

ostenderat *Nic. Abramus* ad *Ciceron.* Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit *Aristides* T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῖν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνοις ἐστὶν, ὁ γραφὰς πεποιηκὼς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν) *Eusebius* Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. VI. 4. refert, notatus ab ill. *Scaligero* Animadv. pag. 73. *Strabo* vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] *Milesii*, inquit, καταναυμαχήσαντες Ἴναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] Inarus res Aegyptias conturbavit Artaxerxis Longimani tempore. Sic multis annis Amasidis regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κτίσις Ναυκράτεως *Apollonii Rh.* superesset, discuti posset commodius. Ἔδωκε χώρους [*l.* 6.] non utique inprobum; [Cf. *Var. Lect.*] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προστάτας τοῦ ἐμπορίου) Naucratitae inter civitatis rectores suum sibi Τιμοῦχον habuerunt apud *Athen.* IV. 13. ab his *emporii praefectis*, modo ne fallat Cl. *Edm. Chishull* coniectura Antiq. Asiat. p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem Naucrati et Teii Τιμοῦχοι et Τιμουχέοντες curaverint, decerni non potest. Προστάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex *Reines.* lapide Cl. V. 16. dicere liceat) communi plurium civitatium suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in *Consolato del Mare* cap. 1. et seq., vidit et habet plures: fortassis etiam superior. Fuit enim in Delo ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΛΗΡΩΝ ap. *Sponium* Miscell. Erud. Antiq. p. 344. cui suus utique praefectus. Athenis decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpenderint, docemur ab *Aristotele* apud *Harpocrationem* in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὁ γὰρ πρότερον ἐὼν - - κατεκάη) Sustuli inutilem parentheseos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, *Pavius*, πλανώμενοί τε οἱ Δελφ. *Reiskius*, οἱ δὲ, οἱ Δ. De Delphico fano, ab Alcmaeonidis instaurato, inferius V. 62. *Pausan.* X. 5. et pererudite *Dion. Petavius* in *Themistii* Or. IV. p. 391. WESS. — Cremati templi mentio facta

I. 50, 17. In ed. *Steph.* et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - - κατειχὴ, post παρασχεῖν vero *minori puncto* distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublatis parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque *Reiz.* et *Borh.* Nos cum *Schaef.* post παρασχεῖν *maius punctum* posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχεῖν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. *S.*

8. στυπτηρίης τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus *Medicei* compendiosa lectio melior censeri non debuerat. Vide ad *Diodori* V. 10. WESS.

CAP. CLXXXI. 5. Βάττεω, οἱ δ' Ἀρκεσίλεω) Verius puto Βάττεω τοῦ Ἀρκεσίλεω, *Batti Arcesilai F.* quem in modum *Arch. Vind. Vall.* Res et tempus congruunt optime, siquidem *Battus* ille aequales habuit Aprien et Amasin, *Nostro* auctore IV. 159.: *Batti* filium, *Arcesilaum*, minor aetas excludit. Filiam *Ladicen*, Amasidis coniugem, Λαοδίκην aut Λευδίκην vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holstenius* LADICEON numum ad *Stephan. Byz.* [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΛΥΚΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAVDICIAM et LADICIAM pingunt mssti *Itinerarii Antonini.* WESS.

11. καὶ ἐστί τοι οὐδεμία μηχανὴ) Inconmodum, quo *Med.* ἔστι τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑπολωλέναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed *Mediceo*, etsi tacitum habuerit vir Celeb., debetur. Iam γυναικέων *Arch.* si cui scabrum tinniat, χιλιαδέων, μυριαδέων, ἀνδρέων, et quae alia *Portus* stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νηῷ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur *Gronovius*, cultissimo Epigrammate. WESS.

21. ἐς ἐμὲ ἦν σόον) Non excidit memoria καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶαι I. 66. [in quod ibi mssti omnes consentiunt.] Puto Ionici et veteris usus vocabulum [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἔξω τετραμμένον in Latinis *extra urbem Cyrenensem posita* ex Laurentio, qui ἱδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

migravit, statuam notabit *vultu extra urbem verso*, sive *spectantem loca suburbana*. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi *Danao* dedicationem tribuit *Callimachus* apud *Euseb.* Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta *R. Bentleius* Vir Cl. p. 357. — Vide *Callim.* Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox *l.* 12. ἱδρῦσθαι me invito editum est, quum ἱδρύσασθαι voluissem, ut in *Var. Lect.* significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. *S.*

13. Εἷλε δὲ Κύπρον) *Cyprum*, ab Amaside occupatam, non praeteriit *Diodor.* I. 68. Quod autem librum terminat ἐς φόρου ἀπαγωγήν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud *Priscum Patric.* in Exc. *Hoesch.* p. 22. 26. etc. *Procopium* Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. *Agathiam* I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. II.

ADNOTATIONES

AD LIB. III. ET IV.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM TERTIUM.

CAP. I. *Lin.* 11. ἐνῆγε τῇ συμβουλίῃ) Servo *Aldinum*, in cuius codice supra βουλίης hinc calami errore natum testantur *Arch. Vind.* et *Theo.* Solet scriptor hanc in *consiliis* vocem frequentare. Loca notavit *Portus.* Συμβουλὴ sicubi conspiciatur, dubiae fidei est, uti VI. 109. et I. 157. Alibi mssti damnant mutantque, quemadmodum *Medic. Pass. Ask.* VII. 15. VIII. 101. et 102. Non nescio, in *Platone*, *Xenophonte*, *Demosthene*, *Dinarcho*, multisque aliis συμβουλὴν sese legentibus obferre, sed eos nunc moror nihil. WESS. — Commode *l.* 5. ἐκ βουλῆς, *consilio* hominis; nunc, variandi caussa, τῇ συμβουλίῃ, *suasu* eiusdem. Structura orationis sic intelligenda, ἐνῆγε τῇ συμβουλίῃ Καμβύσεα, κελεύων αὐτὸν αἰτέειν etc. Caeterum I. 157, 12. apud Nostrum in συμβουλῆς consentiunt omnes. *S.*

12. ἵνα ἢ δοὺς ἀνιῷτο, ἢ μὴ δοὺς) Ista scribens et vicina, [*l.* 15.] οὐκ εἶχε οὔτε δοῦναι οὔτε ἀρνήσασθαι, meminerat forsan *Euripidis* in Iphig. Aul. 56. Tyndarei sollicitudine distractum in diversa animum, quum tot nobilissimi filiam ambirent proci: Δοῦναί τε, μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως Ἅψαιτ' ἄθραυστα: ista vulgatae vocis ἄριστα correctio, a nullis Codicibus, ut equidem arbitror, exspectanda, debetur ingenio *Ti. Hemsterhusii*, locum explanantis ad *Hesych.* in Ἄθραυστα. *Euripides* illic suum imitabatur *Aeschylum* Suppl. vs. 385. ἀμηχανῶ - - - Δρᾶσαί τε, μὴ δρᾶσαί τε, καὶ τύχην ἑλεῖν. VALCK.

19. μεγάλη τε καὶ εὐειδής) Glossator S. Germani: Εὐειηδής· [Εὐειδής·] οὕτως φασὶν ἀδόκιμον εἶναι τὸ ὄνομα· ἀλλ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν Ἀπομνημ. Γ. (p. 783. E.) Ἡρόδοτος Α'. δὶς καὶ τρὶς, καὶ

ἀπειράκις οἱ Κωμικοί. Qui inprobabant, litem de differente usu τοῦ καλοῦ, εὐμόρφου et εὐειδοῦς in *Ammonio* et *Thoma M.* spectarunt. Τέκνα εὐειδέα τε καὶ μεγάλα habet cap. 3. Ego vero speciosam *Nileti* formam non nego, miror tamen. Erat unica *Apriae filia*, quem ante hos XLIV. annos Amasis exstinxerat, fato functus, sicuti cap. 10. perscribitur, in auspiciis huius Persicae expeditionis. Consequens est, ut plures annis XL. quum in Cambysis amplexus veniret, numerarit. WESS. — Difficultatem levatum ivit *Larcher*, monens minime certum esse, ante XLIV. annos exstinctum fuisse Apriem ab Amaside: initium regni Amasidis numerari ab eo tempore, quo galea ei imposita est, (II. 162.) praeterea regnante etiam Amaside, complures adhuc annos vixisse videri Apriem. *S.*

24. διαβεβλημένος ὑπὸ Ἀμ. οὐ μανθάνεις) *Ab Amasi deceptus esse nescis*, pro *te deceptum*. Quam lib. I. c. 5. recte converterat *Valla*, hic formam loquendi minus apte interpretabatur, Poëtis etiam Latinis notam; quorum ubi loca collegit *Io. Davies* ad *Ciceron.* Tusc. IV. 15. rectius omisisset ad mentem *Bentleii*. Optimi quique veterum, Tragici praesertim, amant verbis γνωριστικοῖς in istum sensum rectos adiungere casus participiorum. Pro οὐ μανθάνεις hic quoque scribi potuerat οὐ γινώσκεις vel οὐκ αἰσθάνῃ. De multis ista quadrant Herodoteis: *Soph.* Antig. 538. οὐδ' ἐμάνθανον Τρέφων δύ' ἄτα. Aiac. 818. ἔγνωκα μὲν δὴ φωτὸς ἠπατημένη etc. *Pausan.* II. p. 157. ὡς ἔγνωσαν ἀπατώμενοι. VII. pag. 557. ἐπεὶ ἀπατώμενοι συνῆκαν. *Eurip.* Med. 26. ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ᾔσθετ' ἠδικημένη. *Xenophon* Ἑλλ. VII. pag. 359, 41. οὐκ αἰσθάνεσθε ἐξαπατώμενοι. *Thucyd.* II. 51. ὁπότε τὶς αἴσθοιτο κάμνων: vertit *Lucretius* VI. 1229. *ubi se quisque videbat Implicitum morbo*. Graecismus fuisset, *ubi quis sentiebat morbo implicitus*. Virgilius: *Sensit medios delapsus in hostes*. VALCK.

CAP. II. 1. οἰκειεῦνται Καμβύσεα) *Dinon* in Persicis, et *Lynceas Naucratites* in Aegyptiacis, τὴν Νειτῆτιν Κύρῳ πεμφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀμάσιδος, ἐξ ἧς γεννηθῆναι τὸν Καμβύσεα, apud *Athen.* XIII. p. 560. F. ubi quae narrata fuerant e *Ctesia*, de Neitetide, ad Cambysen missa, pleraque concinunt Herodoteis. In Νειτῆτις, Νίτωκρις, aliisque nominibus Aegyptiacum latere *Minervae* Νεΐτ vel Νηΐθ, vidit *Iablonskius*, monuitque plus semel. VALCK.

Ibid. Αἰγύπτιοι δὲ οἰκηϊεῦνται Καμβύσεα) *Herodoti* haec manus: vide I. 4. et 94. Aegyptiorum de Cambysis matre Niteti opinionem, sicuti *Athenaeus* ostendit XIII. pag. 560., *Dino* in *Persicis* et *Lynceas* Naucratites *Aegyptiacorum* lib. III. amplexi fuerunt, quos *Polyaenus* Strateg. VIII. 29. sequitur. *Nostri* disputatio an valida sit, nunc quaerere omitto: adprobavit suo eam calculo *Ctesias*. WESS.

CAP. III. 12. Αἰγύπτου τὰ μὲν ἄνω, κάτω θήσω, *etc.*) Non dissimiles minae, neque fugit *Berglerum*, Carthaginiensium, alio tamen gestu declaratae, in *Plutarchi* Timol. p. 240. E. Cambysis dictum, et haud paullo significantius, convenit Platonico in Phaedon. p. 90. C. ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς, ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ, ἄνω καὶ κάτω στρέφεται: et *Demosthen.* adv. Aristogit. I. p. 492. ὅταν τὸ δίκαιον -- ἡττᾶται τοῦ φθόνου, τότε ἄνω καὶ κάτω πάντα χρὴ νομίζειν ἐστράφθαι. Rursus περί Στεφ. p. 156. Τῶν μὲν οὖν λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε. Quo ille de genere saepe plura, atque eius exemplo *Dio* uterque, *Aristides*, *Libanius* etc. Neque id mirum, populare enim. WESS.

16. τὴν ἐπ' Αἴγυπτον στρατιὴν) Apud *Athen.* XIII. pag. 560. F. tradidisse dicuntur *Dinon*, et *Lynceas*, Καμβύσην ἐκδικοῦντα τῇ μητρὶ, [τὴν] ἐπ' Αἴγυπτον ποιήσασθαι στρατείαν. Suum hic atque alibi recuperabit *Herodotus*, στρατηΐην: cui *exercitus* dicitur στρατιὴ, *expeditionem suscipere*, στρατηΐην ποιέεσθαι, III. 39. V. 77. Ut *Herodotus*, στρατείαν et στρατιὰν tanquam diversa semper distinxerunt *Thucydides*, *Xenophon*, ceterique scriptores antiqui. In his itaque corrigendis sequerer iudicium *H. Stephani*, *Sylburgii*, *Hemsterhusii*, *Taylori*, *Marklandi*, *Ruhnkenii*. VALCK. — στρατηΐην reposui, ut I. 206. WESS.

CAP. IV. 4. καὶ τὰ πολέμια ἄλκιμος) Possunt τὰ πολεμικὰ apud alios valere, saepe citra ius inculcata. *Herodotus* non admittet, nisi vi coactus, qui οὐδαμῶν ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους V. 78. et τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος eodem libro cap. 111. sive, uti ibi scriptus codex, τὰ πολεμήϊα: tum ἄριστοι τὰ πολέμια VII. 9, 3. ἀγαθοὶ τὰ πολέμια VII. 238. πρῶτοι τὰ πολέμια IX. 57. sed manum comprimo. Confer ad *Diodor.* I. 54. et *Abreschii* Dilucid. Thucyd. p. 196. WESS.

11. ἀποστείλας τριήρεϊ) Bene *Arch.*; Τριήρη *Med.* et alio-

rum turbat orationem, et Scriptoris morem, quo VI. 19. ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισιστρατίδαι: et V. 85. μετὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ: tum III. 44. ἀπέπεμπε τεσσεράκοντα τριήρεσι. Accedat, quod *Reiskius*, V. Cl. admovit, στείλας πλοίῳ ἐς Κέρκυραν III. 52. ex *Med.* in πλοῖον conversum. WESS.

13. καταμεθύσας γὰρ τοὺς Φυλάκους) *Mactatis custodibus* Laurentius ex Cod. sui θύσας, consentiente *Arch.* Non arbitror ex vero. Commodius multo est vulgatum. Quod de *Cambyse* sequitur [*l.* 15.] καὶ ἀπορέοντι τὴν ἔλασιν, exercuit doctissimum virum *Miscell. Lips.* Vol. VIII. pag. 87., exercuit alios. Deſit κατὰ, quod orationem fulcire, etsi tacitum, debet, ut saepe numero. Simile in *Vindob.* II. 121, 3. WESS. — Conf. IV. 179, 9. *S.*

CAP. V. 2 *seq.* μέχρι οὔρων τῶν Καδύτιος πόλιος, ἥ ἐστι Σύρων τῶν Παλαιστίνων) Articulum ἥ ante ἐστι *Iac. Perizonius* Orig. Aegypt. cap. 23. p. 475. nullo iure sustulit. Pingi debet aut ἥ ἐστὶ, sublato tono, aut γῆ ἐστι, quae *Iac. Gronovii* plausibilis divinatio. In Phoenice Sidon et Tyrus fere ultimae erant, II. 44. et 116. *Phoenicen* excipiebat *Syria Palaestina*, iuxta mediterranei maris litus ad Aegyptum usque protensa. Τῆς Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλέεται, scribit VII. 89. Paria his, ἀπὸ τῆς Φοινίκης, *a Phoenice porrigitur propter hoc mare illud litus*, παρά τε Συρίην τὴν Παλαιστίνην, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευτᾷ, IV. 39. Sic de tractu regionis maritimo generatim: hic explanatur, quorum ditionis sit, distinctius. *A Phoenice ad f i n e s urbis Cadytis*, (male μέχρι οὔρων *ad montes* vertunt, quod *H. Stephan.* et *Gronovius* pulcre viderunt) *Palaestinorum* censebatur: *hinc emporia ad mare*, nam ἐπὶ iustum est, *Ienysum usque, regis Arabis*, τοῦ Ἀραβίου recte *Arch.* et *Vind.*; *inde vero, ad Serbonidem lacum, omnia iterum Syrorum Palaestinorum.* Haec, puto, aperta et vera sunt. Consequens videtur, ut *Cadytis* et *Hierosolyma* longe discrepent. Illa erat regionis maritimae, ac Philistaeae; haec a mari remotior, et mediterraneis montibus inposita, Iudaeae. Et quis Hierosolyma Κάδυτιν adpellavit? *Sanctam* aiunt קדושה sive קדישה fuisse nuncupatam viri eruditissimi, a quorum ego opinione olim non abhorrui, inde et קדותא Κάδυτιν, formatam. Fac vero, Iudaeos *San-*

etam religionis suae metropolin habuisse et vocasse, ut sane dixerunt, etiam-ne Philistaei et vicinorum alii, gentis Iudaicae osores maximi? Qua porro dialecto קדותא *Caduta,* quum קדש apud omnes sibilantem litteram servet constanter? Inpulit ea res V. Cl. *Thom. Hyde*, ut Κάδυτιν superiore libro [II. 159, 7.] atque hîc Καδύτιος corrigeret, ad *Itiner. Mundi Abr. Peritzol* pag. 19., callide quidem, sed contra tabulas. Atque haec de *Cadytis* situ paucis: qua in disputatione ex parte quadam consortes *Perizonium, Relandum*, et doctum iuvenem (dignum, si fata sivissent, vita prolixiore) *Isac. Toussaint*, Dissert. ante hos XXII. annos Franequerae scripta, *de Cadyti Herodotea*, habui. Anceps nunc et difficilis restat ex urbibus electio eius tractus, quibus *Scaligeri* et *Perizonii*, quippe in Arabiae mediterranea atque a mari rectratior, *Cades Barnea* inseri non potest. *Gaza* Dissertationis *Toussaint* foret opportuna, modo nomen congrueret. *H. Relandi* Philistaeorum *Gath*, unde Κάδτις et Κάδυτις nasci potuerit, non inprudenter huc advocata fuit. Mihi, quod in vetere formula, N. L. De *Ienyso* nihil quoque habeo constitutum, nisi ex trium dierum eam inter et Casium montem intervallo videri prope Rhaphiam fuisse. De *Serbonide palude* et *Typhone demerso in eam* videndus *Apollon. Rhod.* II. 1215. cum Criticis veteribus. WESS.

CAP. VII. 3. σάξαντες ὕδατι) Divinus hic *Arch.* liber est. ἕλξαντες ὕδατι quis intelligit? nec melius erit ἐλπίσαντες ὕδατι, quod *Pavii* extudit ingenium; namque κατὰ δὴ τὰ εἰρημένα, *secundum ea, quae dicta sunt*, spem istam, ut ne de Codd. dicam, excludunt. *Vasa* innuuntur *vinaria*, quae *aquâ stipabantur*, ut sitientibus potum in Arabiae illis arenis praeberent: hoc σάξαντες ὕδατι, sive, ut proxime, [cap. 6, 11.] πλήσαντες ὕδατος. Cl. *Reiskius*, cui idem in opinionem incidit, ut verbo liquidis in rebus usus adpareret, ex *Clementis Alex.* Paedag. II. p. 219. ἀποσεσαγμένους τροφαῖς, et *Athen.* VII. pag. 322. τυρῷ τε σάξας: tum *Polybii* Excerpt. pag. 1489. σάττουσιν εἰς ἀγγεῖα adposuit, [*Polyb.* XII. 2, 5. nostrae ed.] neque oblitus, prorsus obportunum, ἀγγήϊον ὕδατι σεσαγμένον *Luciani* Deae Syr. c. 48. Adcedit *Cercidae* versus in *Stobaei* Serm. IV. p. 54. ἀνέρες, ὧν τὸ κέαρ Παλῷ σέσακται καὶ δυσεκνίπτῳ τρυγί. *Quibus omne*

luto, seu *vino*, uti opinor, *Cor sordet atque faece non purgabili*, ex versione summi *Grotii*. Nam αἵματί τε καὶ σαρξὶν διασάττειν *Galeni* Protrept. pag. 5. praetereo. Neque enim in dubio res manet. Latina in fraudem alios ne induere pergant, correctione gaudebunt. WESS.

CAP. VIII. 7. κροκύδα) Corrigenti docto viro κροκίδα favent *Arch.* et *Vindob.*, non certior usus. Κροκὺς est in *Polluce*, quin ipsa haec Herodotea ex *Falckenburgii* Codice. Κροκύδας reliquisse *Hesychium* vocum series monstrat. Κροκυδίζειν in *floccis legendis* posuit *Aretaeus*: habet *Aëtius* lib. III. c. 161. περὶ κροκύδων. In *Theophrasti* Charact. c. 2. vetustissimi mssti ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν κροκύδα. *Hippocratis* et *Galeni* libri variant, sicuti *Foësius* in Oeconomia docuit. Quae si satis non faciunt, observata *Salmasio* in Solin. p. 283. adcedere poterunt. WESS.

[8. λίθους ἑπτά. Norunt orientalium linguarum studiosi, ex hoc *Herodoti* loco cum aliis collato rationem reddidisse doctos viros, unde factum sit, ut in Hebraeorum sermone *iusiurandum* eo vocabulo insigniatur quod a *septenario numero* derivatum est. *S.*]

15. ὑποτρόχαλα, περιξυρεῦντες) Περιτρόχαλα recipiet e codicibus *Herodotus*. vid. Diss. *Herod.* p. 100. Praebet illud *Plutarch.* T. II. p. 261. F. Περιτρόχαλα κείρεσθαι Athenis, quod ex *Hesych.* constat, σκαφίον dicebatur: ad *Harpocr.* in Σκαφίον notat *H. Valesius*. Plura dedit *H. Iunius*, de Coma c. 6. Potuerunt autem ista, κείρονται περιτρόχαλα τοὺς κροτάφους, commode reddi περιξυροῦνται. Sed pro περιξυροῦντες, quae forma certe non est Ionica, fortasse cui scripsisse suo more videbitur *Herodotus* πέριξ ξυρεῦντες τοὺς κροτάφους: mihi tamen vulgatum potius ex interpretamento videretur natum. VALCK.

Ibid. κείρονται δὲ περιτρόχαλα) Verum hoc praestant veteres schedae et sermonis consuetudo. *Pollux* de tonsurae generibus, II. 29. κουρᾶς δὲ εἴδη, κῆπος, -- περιτρόχαλα, ex *Salmasii* in *Tertulliani* Pall. p. 266. certa emendatione. Consentit *Hesychius* in Σκαφίον. Hinc Aristodemus tyrannus in *Plutarchi* T. II. p. 261. F. τὰς δὲ θηλείας (bene ita *Salmas.*) ἠνάγκαζε περιτρόχαλα κείρεσθαι, *in orbem tonderi.* Talis εὐείμων ille καὶ ἀποκειράμενος τὴν κεφαλὴν περιτρόχαλα, in *Prisci* Excerpt. Legat. p. 45. Tales Franci περίτροχον κειρό-

μενοι, *Agathiae* lib. I. p. 11. c. Arabum olim idem tonsurae modulus, propertereaque *Ieremiae* c. IX, 25. קצוצי פאה *circumcisi capitis angulos*, seu in rotundum capitis comam adtonsi. Plura *Salmasii* Epist. de Coma p. 50. et *Vitringae* Conmentarius in *Esaiae* c. XV. p. 463. WESS.

17. Οὐροτὰλ) Dedi *S. Bocharto* Phal. II. 19. p. 110. et *Reiskio* Miscell. Lips. T. VIII. p. 88. hanc ex codicibus (nisi Ὀροτὰλ quis maluerit) scripturam: nam Οὐροτὰλτ ultimam ex sequente articulo sibi sociavit. Designantur duo totius Orientis praecipua numina, *Sol* et *Luna*. In Οὐροτὰλ princeps syllaba manifesto Hebraeorum et Arabum אור, *solem lumenque* indicans, se prodit: defit enim praegnans caussa, ut Ὀλοτὰλ cum *Pocockio* Specim. Hist. Arab. p. 107. formetur. Pars vocis extima in ambiguo haeret. *Reiskius* אורוטל *Urotal*, [vel *Orvetal*] h. e. *lux et umbra*. Qua quidem ratione sonus et litterae voci constant; [Arabum enim littera ط respondet Hebraeorum צ.] haud scio an et Arabum atque Orientis Theologia. *Lux*, illorum in disciplina, boni origo; *umbra* et tenebrae, mali; ex bono et malo eidem numini cognomen inpingere, incongrui quidpiam habet. Manet tamen suum specimen coniecturae. Aliam dabit *Io. Clericus* ad *Iobi* c. XXXI, 26. Mihi quoque suborta alia fuit, cuius in re ancipiti fidem prodigere nolo. *Luna, sive Coelestis Venus* Arabum, I. 131. Ἀλίττα perhibebatur; unde, nisi binominis fuerit, alterutrum vitiosum videri posset. Sed puto neutrum. Ἀλιλὰτ, quod ill. *Scaliger* ad Fragment. Graec. p. 27. iam pridem docuit, Arabum est הלאלה *Halala, Alila*, sive *Luna* μηνοειδὴς *et crescens. Bochartus* plura. WESS.

CAP. IX. 12. ῥαψάμενον τῶν ὠμοβοέων *etc.*) *Aldi* et aliorum, etiam *Arch.* (e quo ἀψάμενον *Galeus*, longe errans, produxit,) potior lectio. *Consui* profecto prius coria ista bubula, ut canalem scorteum darent, debuerunt, quam variis ex partibus *aptari* inter se *necti*que. Non nego ῥάπτειν in Musis iterari, nec adspernantur tamen ἐς τὸν μηρὸν ἐνεῤῥάψατο II. 146. Amnis *Corys* Arabum Geographo ואדי אלקרי, *torrens Core.* WESS.

15. τὸ ὕδωρ σώζωσι) Nihil in his quod offendat: parantur *cisternae, ut aquam servent.* Nonne quoque, ut potum sitientibus dent? Hoc postulant *Valla* et schedae, quae

ἵνα δεκόμεναι τὸ ὕδωρ ποτίζωσι, *ut aquam recipientes potum praebeant*. Lubens fateor, me Laurentio adsentiri, siquidem plenior ita surgit sententia. Nolui tamen orationi, ne videar modum excedere, inserere; [bene factum; videtur enim ποτίζωσι e scholio natum, quod ab homine profectum, qui σώζωσι τοὺς Πέρσας intellexerat.] qua formidine praepeditus non sum in revocata τριῶν voce [*l.* 17.] et ἐστρατοπεδεύετο. [CAP. X. *l.* 2.] Levia admodum sunt, quibus contra utramque pugnatur. Nam *de locis tam arctis et difficilibus* quod obponitur, ipse Vir Celeb. V. 116. profligavit. Ἐν Πηλουσίῳ στόματι, [*Cap.* 10, 1.] *ad Pelusium ostium* bene *Valla*. Στρατεύεσθαι praeterea et στρατοπεδεύσασθαι permiscentur V. 14. Sed quid multa? στρατοπεδεύσασθαι ἐν Πηλουσίῳ habetur II. 141. WESS.

CAP. X. 14. ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψακάδι) Hoc mihi quoque sincerius videtur ante vulgato ψεκάσι. Veteris erant Atticismi, *Moeridi* adnotatae formae: Ψακάς, Ψίαθος, Ὕαλος, Σίαλον: eundem sonum in nonnullis alteri praetulerunt Iones. Numerum adfirmabit *Aristides* T. III. p. 567. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς (λαμπρῷ forte scribendum:) [immo bene habet λαμπρῶς] πολλάκις ὕεται, ψεκάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω: quod multo verius Herodoteis proximis, οὐ γὰρ δὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τὸ παράπαν: vid. *Wesseling*. ad *Diodori* I. p. 84. [?] *Pluviâ irrigari* vel *humectari* est ὕεσθαι. Recte restituit e msto *Gronov*. lib. II. c. 14. εἰ μήτε γε ὕσεταί σφι ἡ χώρη. Assyria ὕεται ὀλίγῳ, I. 193. hieme Scythia, IV. 50. ὕεται ταῦτα τῆς Λιβύης, IV. 198. In excerptis ex Indicis *Ctesiae* scribendum p. 655, 11. οὐχ ὕεται, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ποτίζεται ἡ Ἰνδική: contra scribit *Philostr*. Indiam θαμὰ ὕεσθαι. *Aelianus* N. A. XV. c. 6. ὕεται Ἰνδῶν γῆ διὰ τοῦ ἦρος μέλιτι ὑγρῷ. VALCK.

Ibid. ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψακάδι) Sequor *Med.* etsi patroni ψεκάσι non desint; at scribi demiror, augeri sic magnitudinem miraculi, *quod ubique observata eodem tempore fuerit lapsa ex aëre una gutta, et mox cessaverit, non geminando lapsu*: eoque magis, quod venerint ex calamo viri eruditi. Vide hoc *Aristidis* in Aegypt. p. 339. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς πολλάκις ὕεται· ψεκάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω πολλάκις ὡς ἐν χρόνοις: ubi si posterius πολλάκις tollatur, uti aequum est, nihil utique indicatur aliud, quam *minutam* s u b i n-

de [at hac ipsa notione, *subinde* haud raro graecum *πολλάκις* usurpatur,] in superiore Aegypto *pluviam* cadere, sive, uti *Aelian.* de Anim. VI. 41. ῥανίσι δεύειν λεπταῖς τὸν θεόν. Mitto νιφετὸν ψεκάδι λεπτῇ μεμιγμένον *Plutarchi* Socr. Gen. p. 596. c. et κατὰ νεφῶν ψεκάδας ὕεσθαι *Heracliti* Allegor. p. 466. WESS.

CAP. XI. 15. πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων) Male praepositionem ab *Arch.* et *Vind.* exilio tradi, supra I. 76. significatum est. Inmani autem barbariei, qua sanguinem humanum, vino mixtum, in pateris circumtulerunt, per ea est similis Apollodori Cassandrensis Tyranni in *Diodori* T. II. [Excerpt. ex lib. XXII.] p. 563. ubi olim plura. WESS.

CAP. XII. 4. χωρὶς μὲν γὰρ τῶν Περσέων *etc.*) Omnia ista, uncinis incincta, ex Grammatici scholio derivat Cl. *Abreschius.* Non audeo accedere. Abeunt minime ab abundantiore *Nostri* in scribendo more, habuitque suo *Synesius* in libro, tantum in regis Psammeniti nomine lapsus. Cur autem Aegyptiorum capita fuerint duriora, fragiliora Persarum, disputavit praeter alios *Mercurialis* Var. Lect. I. 21. WESS.

17. ἀσθενέας φορέουσι τὰς κεφαλὰς) Persae, quia σκιητροφέουσι, πίλους τιάρας τε φορέοντες. Horum recordabatur forte *Plato,* quando de Leg. XII. p. 942. D. τὴν τῆς κεφαλῆς, inquiebat, καὶ ποδῶν δύναμιν μὴ διαφθείρειν, τῇ τῶν ἀλλοτρίων σκεπασμάτων περικαλυφῇ τὴν τῶν οἰκείων ἀπολλύντας πίλων τε καὶ ὑποδημάτων γένεσιν καὶ φύσιν. Hoc in loco *πῖλοι capitis* sunt *tegumenta: pedum involucra πῖλοι* eidem *Platoni* dicuntur in Sympos. p. 220. B. quod *Pollux* adnotavit VII. 172. *Platonis* locum respicit *Musonius Io. Stobaei* p. 17, 53. Non protrita *Graevius* dedit ad *Hesiodi* Ἐργ. κ. Ἡμ. vs. 542. VALCK.

18. πίλους τιάρας φορέοντες) *Synesius* πίλους duntaxat, sed multa alia suo sermone mutans. Ego cum *Gronov.* sentio, cui *Strabo* ex parte adstipulatur, τιάρας περικείμενοι πιλωτάς, de Persis XV. p. 1066. [p. 733. B. ed. Cas.] *Iornandes* Getic. cap. XI. de Diceno, *nomen illis Pileatorum contradens, ut reor, qui opertis capitibus tiaris, quos pileos alio nomine appellamus, litabant:* quasi omnes pilei fuissent tiarae, quod secus habet. Mox ἐόντα εἶδον [*l.* 19.] ex schedis restitui, inhaerens vestigiis Auctoris, IX. 54. VI. 109. etc.

Confer *Gronov.* IV. 23. [ubi nihil quidem, quod huc faciat, reperitur.] WESS.

CAP. XIII. 3. ἀνὰ ποταμὸν) *Cambyses navem Memphin versus misit.* Hic non requiritur articulus, recte etiam omissus IV. c. 14. ἔπλεον κατὰ ποταμὸν - - ἐς θάλασσαν: hoc est *secundo flumine* navigare; illud, *adverso.* κατὰ ῥόον et ἀνὰ ῥόον similiter adhibentur. In iisdem formulis saepe requiritur articulus adiectus: de Euphrate, lib. I. c. 194. ἀνὰ τὸν ποταμὸν, *adverso flumine navigari nequit prae rapiditate.* II. 96. in *Nilo* baris ἀνα μὲν τὸν ποταμὸν οὐ δύναται πλέειν· - - κατὰ ῥόον δὲ κομίζεται. Lib. IV. c. 18. πλόον ἀνὰ τὸν Βορυσθενέα. *Secundo flumine vehi*, κατὰ τὸν ποταμὸν καταπλεῦσαι, *Thucyd.* IV. c. 107. et *Aeschini* de Fals. Leg. p. 44, 30. et 38. Contra *adverso Eridano* navigare *Luciano* est ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανὸν, T. II. p. 88. *adverso Nilo*, ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Νεῖλον, T. III. p. 536. In his similibusque verbo praefixa praepositio phrasin determinat. Sed qui Alexandria profecti nave petebant Aethiopiam, nisi fallor, *Diodoro Siculo* I. p. 200, 59. non κατὰ, sed ἀνὰ τὸν Νεῖλον πλέοντες dici debuerunt; prouti legitur p. 272, 55. et 300, 90. VALCK.

7. καὶ τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες) Opinor in his aliquid esse conmissum. Apparet satis nautas indicari, eadem Mitylenaea navi vectos. Sed bene si *Herodotum* novi, non neglexit de numero eorum, debuit certe, addere. Studiose adscribit c. 14. Aegyptiorum ad bis mille supplicio fuisse destinatos ultimo de regiorum iudicum sententia, et eorum quidem in vicem, qui cum navi Mitylenaea ad Memphin crudeliter fuerant absumti, denis singulorum loco conputatis: obtruncati ergo ducenti sunt. Lege nunc καὶ διηκοσίους ἄνδρας *etc.* et ratio et oratio constabit. In τοὺς latent numerales ΗΗΣ notae διηκοσίων. Si [aliud exemplum vocis] κρεουργηδὸν desideretur, *Eunapius* in Aedes. p. 45. dabit. WESS. — Immerito τοὺς ἄνδρας solicitasse videtur Vir doctissimus. Fuerint in navi *ducenti* homines: non nego. τοὺς ἄνδρας adiecto articulo scribens Herodotus, indicat, *dilaniatos fuisse quotquot homines in ea fuerant. S.*

9. χρόνῳ παρέστησαν) Laurentii Latina, *obsessi aliquamdiu restiterunt*, correxerat bene *H. Stephanus*, inconsulto spretus. Viam munivcrat Scriptor VI. 99. ἐνθαῦτα τούτους ἐπο-

κιόρκεον - - - ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν, *donec etiam Carystii in deditionem venerunt.* Porro cap. ult. lib. VI. ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν: tum V. 56. παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι. Non addo aliunde plura. Lege notas Cl. *Io. Taylori* ad *Demosthenis* Androt. p. 244. et *Abreschii* Diluc. Thucyd. p. 328. WESS. — Quo magis mireris, nuper etiam virum doctum contendisse (in Actis philol. Lips.) haud dubie hic παρεστήσαντο legendum, provocantem ad illud III. 155, 12. οἱ πολέμιοι παραστήσονται. Non meminerat vir optimus, secundum aoristum huius verbi non minus, quam futurum medii, reciprocum vel passivum habere significatum. *S.*

CAP. XIV. 10. παρὰ τοὺς πατέρας) Servanda fuerat, opinor, altera lectio, κατὰ τοὺς πατέρας: *quum puellae plorantes illac praeteribant, ubi parentes erant collocati.* Κατὰ significat in talibus *ex adverso, contra. Herod.* p. 134, 7. [II. 121, 68.] ὡς δὴ κατὰ τοὺς φυλάσσοντας ἦν. Rursus p. 195, 28. p. 364, 11. [III. 86, 3. VI. 101, 2. Conf. supra ad II. 158, 11.] *Thucyd.* VIII. 86. ἐπειδὴ ἐγένοντο πλέοντες κατ' Ἄργος. *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 302, 5. κατὰ Λακεδαιμονίους ἐγένοντο. *Demosth.* contr. Conon. p. 689, 12. παρέρχεται Κτησίας κατὰ τὸ Λεωκόριον: mox iterum, ἡμῖν συμβαίνει - πάλιν κατ' αὐτό πως τὸ Λεωκόριον εἶναι. VALCK. — Sic de his qui in acie stant *ex adverso aliorum*, Herod. IX. 27, 36. c. 46, 6 seq. et deinde saepius. *S.*

Ibid. παρήεσαν αἱ παρθένοι) Pingi potuerat παρῇσαν aut παρήϊσαν, de quo II. 163. At placuit scriptorum fidem sequi. Offerent sese ἤεσαν δρόμῳ III. 77. ἤεσαν ἐπὶ τὴν οἰκίην IX. 5. ubi ἤϊσαν tamen scripti. *Etymologus* p. 121, 42. καὶ ἐν συνθέσει ἀπήειν καὶ παρήειν καὶ ἐξήειν· τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν - - - ἀπήεσαν. [Vide *Var. Lect.*] Rediit praeterea [*l.* 11.] οἱ μὲν ἄλλοι πατέρες, quod ex scriptionis conpendio vitiatum series postulat. Denique παρεξελθουσέων, [*l.* 13.] cui rarior usus, quo minus in sede illibatum haereret, nocuit. Τὸ δὲ φάσμα τοῦτο ἑωυτὸν μὲν παρεξελθεῖν, VI. 117. *Sophocles* Antig. 933. ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην. WESS.

22. τὸν παῖδα ἠγεόμενον ἐπὶ θάνατον) Tametsi bonae fidei *Codd.* sic velint, vereor, ut recte valeat. Vetus ἀγεόμενον rarum videtur, minime tamen genio sermonis pugnans: convenit συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας VI. 63.; usus respondet:

mox certe τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείχοντα [*l.* 37.] de eodem regio iuvene posuit: adcedit, lapsus leviter, *Aristoteles* Rhetor. II. 8. p. 78. διὸ καὶ Ἄμασις, ἐπὶ μὲν τῷ υἱεῖ ἀγομένῳ ἐπὶ τὸ ἀποθανεῖν, οὐκ ἐδάκρυσεν, ὥς φασιν, ad haec adludens. Quod si tamen ἡγεόμενον defendi debeat, refingi ἡγεόμενον τὴν ἐπὶ θάνατον poterit, ut dux eorum fuerit, qui fatale illud iter ingrediebantur. Τὴν ὁδὸν ἡγέοντο IX. 15. τὴν ἐπὶ θανάτῳ supra. [nescio an I. 109, 3. respiciat: sed vide ibi notata.] WESS. — Potuerat, si opus fuisset, ad VII. 223, 8. provocare, coll. *l.* 24. huius cap. *S.*

38. οὔτε ἀπέκλαυσας) Praecessit ἀνακλαύσας μέγα et sequetur. Nunc schedae aliud probant, idque conmodum aeque: τὸν ἂν ἴδωνται ἀποκλαύσαντα, II. 121, 3. *Aeschylus* Prometh. 638. Ὡς ἀποκλαῦσαι κἀποδύρεσθαι τύχας. *Sophocles* Oed. Tyr. 1466. Philoct. 709. et frequentissime *Procopius*, sollers priscorum aemulator. WESS.

41. ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν) Saepius omissum non requirerem, si codicibus abesset, ὥστε: a Codicibus adfirmatum haud sanequam repudiarem, quippe quod in eadem saepe soleat exprimere structura *Xenophon*, sicuti Ἀπομν. III. p. 448, 30. μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι κακόν: idem paucis dixit *Eurip.* Hec. 1114. κρείσσον' ἢ φέρειν κακά: μεῖζον ἢ φέρειν, *Soph.* Oed. Tyr. 1302. In Eumenid. *Aeschyli* forte restitui poterit vs. 473. τὸ πρᾶγμα μεῖζον ἤ τιν' οἴεσθαι τόδε βροτὸν δικάζειν. Quae primum occultaverat amorem, *Stratonicae* τὸ κακὸν μέζον ἡσυχίης ἐγένετο, in libello de Dea Syria p. 469. Censebat *Herodoti* Psammenitus, *eam cladis esse domesticae gravitatem, quae fletu levari recusaret;* quique adeo flenda pateretur leviora perpessum: τὰ οἰκήϊα ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν. Ista *Ios. Wasseus* conmodum admovit *Thucydideis*, VIII. 75. μείζω ἢ κατὰ δάκρυα πεπονθότας. In *Stobaei* Flor. Tit. 121. p. 612. exstat illud *Bacchylidis*, μεῖζον ἢ πενθεῖν κακόν. *Quae verbis exprimi nequeunt* prae magnitudine, κρείσσον' ἢ λέξαι λόγῳ Τολμήματ' *Eurip.* dixit Supplic. vs. 844. Illud Eiusdem apud *Strabon.* VIII. p. 563. B. [p. 366. ed. Cas.] Ἀρετὴν ἐχούσης μείζον' ἢ λόγῳ φράσαι, et vicina suspicor equidem, ob historiam Messenicam, e Cresphonte petita. Herodoteum ὥστε vel ὡς in talibus occurrit in dicto *Simonidis Plutarch.* II. p. 15. c. apud *Philon. Iud.* p. 884. E. *Pausan.* I. p. 48. IV. p. 325. VALCK.

42. πένθος) πάθος melius. Eiusdem originis voces, (quales βάθος et βένθος,) atque a Grammaticis saepe permutatae, veterum tamen usu distinguuntur. Quod sequitur [*l.* 44.] Homereum ἐπὶ γήραος οὐδῷ, *Plato*, *Lycurgus*, et *Hyperides* adhibuerunt: vid. *Io. Taylor* V. Cl. in Or. *Lycurgi* p. 328. quem tamen oratorem p. 153, 5. ad normam Atticam scripsisse suspiceris, ἐπὶ γήρως ὀδῷ, prouti *Lysiam* dedisse liquet ex *Harpocr.* in Ὀδός. *Aeneum limen*, χάλκεος οὐδὸς in oraculo dictum, *Sophocli* vocatur in Oed. Col. vs. 57. χαλκόπους ὀδός: neque enim ὀδὸς vulgari debuerat: vide vs. 1586. et *Schol.* Ὀδὸν adfirmant *Suidas* et *Eustathius*. VALCK.

45. καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα etc.) *Procopius* Bell. Vand. I. 6. ταῦτα ἐπεὶ ἀπενειχθέντα ὁ Φάρας ἔγνω, et Belli Pers. II. 24. Id mirum accidit, tot membranas εὖ δοκέειν σφι εἰρῆσθαι prae se ferre: quae mihi spectasse *regium* videntur *consilium;* nam Cambysi *plures* adfuisse procerum, rerum cohaerentia patefacit. Sic, *ipsis videri recte illa dicta*, haud utique sine colore et specie veri. Certum praestant ἑπισπόμενος Καμβύσῃ scripti libri, sicuti I. 91. indicatum. WESS. — In istis, Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ὑπὸ τούτου, εὖ δοκέειν οἱ (sive σφι malis) εἰρῆσθαι· ὡς δὲ λέγεται ὑπ' Αἰγυπτίων, δακρύειν μὲν Κροῖσον, perspicua satis sententia est; sed in verborum structura insunt nonnulla, quae turbata videri possint, nisi Herodotei moris memineris. Ut a postremis verbis incipiam, de illa quidem loquendi formula ὡς δὲ λέγεται, δακρύειν μὲν (nempe λέγεται, vel λέγουσι) Κροῖσον, abunde dixi ad I. 58, 7. Tum vero in his quae procedunt, satis patet, ad infinitivum δοκέειν idem verbum λέγεται e sequentibus intelligi. Denique, quum planissime sic dicturus fuisset, Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενείχθη, *Et haec postquam relata sunt*, potuerat pro verbo finito, quoniam reliqua oratio infinita est, infinitivum ponere; quemadmodum in tali oratione ἐπεὶ et huiusmodi particulae frequenter cum infinitivo construuntur; veluti III. 35, 10. et II. 32, 24. ubi conf. quae *Wess.* adnotavit. At nunc placuit auctori, cum particula ὡς, loco verbi finiti, aut loco infinitivi, *participium* construere, ut ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα idem valeat ac ταῦτα ὡς ἀπενείχθη. Similiter VI. 31, 5. ὡς ἑκάστην (νῆσον) αἱρέοντες οἱ βάρβαροι, ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους: et VI. 79, 7. ὡς ἑκάστους ἐκκαλεύμενος

ὁ Κλεομένης, ἔκτεινε: ubi *αἱρέοντες* et *ἐκκαλεύμενος* idem valent ac *ἥρεον* et *ἐξεκαλέετο*. *S.*

CAP. XV. 5. *ἢν δὲ καὶ ἠπιστήθη μὴ πολυπρηγμονεῖν*) Nolui *ἠπιστήθη* movere, quantumvis *Arch.* *ἐπιστήθη* concinnius tinniat. Quaerunt, possit-ne *ἠπιστήθη* ex *ἐπίσταμαι* formari: negavit *H. Stephanus:* satis acerbe, etsi tectius, a *Porto* propterea in Lex. Ion. perstrictus. Accipe haec ex litteris Cl. *Abreschii: H. Stephan. in Collectione Verbor., quorum Themata sunt Anomala, audiendos esse negat, qui ab ἐπίσταμαι repetant ἠπιστήθην, quod tempus tantum sit τοῦ ἀπιστέομαι. Verum fallitur haud dubie vir doctus. Saepe eo utitur Plato: in Convivio* p. 321. A. *ἐπιστηθείς*: *Phaedr.* p. 357. D. *ἐπιστηθῇ*: III. *Legg.* p. 589. B. *ἠπιστήθη*: et ibid. c. [ubi *ἠπιστήθησαν*. Citantur autem paginae edit. Lugd. 1590.] Hactenus Vir amicissimus. Ego vero mallem *ἠπιστήθη* aut *ἐπιστήθη μὴ πολυπρηγμονῶν*, ex more supra I. 77. firmato. WESS. — De partic. *ἢν* in ed. *Wess.* temere pro *εἰ* posita dixi in *Var. Lect.* Iam verbum *ἠπιστήθη* idem *Wesseling.* cum *Porto* ab *ἐπίσταμαι* derivans, passiva notione accepit; quod vel inde adparet, quod *πολυπρηγμονῶν* in participio, quam *πολυπρηγμονεῖν* maluerit. conf. ad c. 1, 24. Eadem notione *Valla* acceperat, cuius versionem h. l. etiam *Wess.* cum aliis editoribus tenuit: *Qui si compertus etiam fuisset non affectasse res novas.* *Portus* vero, pariter quidem passive accipiens, impersonaliter dictum *ἠπιστήθη* existimavit: *Si compertum fuisset, si constitisset, nihil eum novi curiose moliturum.* At in omnibus quidem exemplis ab *Abreschio* e *Platone* productis *ἠπιστήθη, ἐπιστηθεὶς* etc. haud dubie activa notione ponuntur. Unde profectus *Werferus* (in Act. Philol. Monac. T. I. p. 106.) sic vertenda *Herodoti* verba monuit: *Si autem scivisset non moliri res novas*; opportune conferens ista ex VII. 29, 15. *ἐπίστασο εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος, scito semper talis esse vir, scito te semper talem praestare.* Et haec quidem utique commodissima ratio est expediendi hunc locum, si modo ad thema *ἐπίσταμαι* referendum sit istud *ἠπιστήθη*. At mihi, hoc verbum cum *H. Steph.* (cuius vide Thes. T. III. p. 140. b. et d.) ad thema *ἀπιστέω* referenti, persuasum est, obtinere hic illum graecae linguae idiotismum, passim a Grammaticis notatum, quem supra in Adn. ad I. 68, 11. attigi: nempe ex duabus negationibus

alteram abundare. Scilicet εἰ ἠπιστήθη μὴ πολυπραγμονεῖν, idem est ac si dixisset, εἰ ἐπιστεύθη μὴ πολυπραγμ. aut εἰ μὴ ἐπιστεύθη πολυπρ., *si de illo creditum esset, non eum res novas moliri*, aut, *nisi creditum esset novas eum res moliri.* Simillima certe ratione apud *Thucyd.* I. 10. ἀπιστοίη μὴ γενέσθαι τὸν στόλον idem valet ac πιστεύοι μὴ γενέσθαι, aut μὴ πιστεύοι γενέσθαι: et apud eumdem, II. 101. ἀπιστοῦντες αὐτὸν μὴ ἥξειν idem valet ac πιστεύοντες μὴ ἥξειν, aut μὴ πιστεύοντες ἥξειν. Similisque ratio illius dictionis apud Nostrum I. 68, 11. ὑπὸ ἀπιστίης μὴ γενέσθαι μηδαμᾶ *etc. S.*

10. ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε τῷ Λίβυος *etc.*) Revocavi sollemnem formulam ἐν δὲ δὴ, quemadmodum II. 43.: tum *Inaro*, iubentibus schedis, non negavi ex *patria* nomen, quo c. 12. VII. 7. et in *Thucydidis* I. 103. insignitur, ubi Λίβυς, βασιλεὺς Λιβύων τῶν πρὸς Αἰγύπτῳ. In *Ctesiae* Excerpt. [c. 32.] p. 644. Ἰνάρου Λυδίου ἀνδρὸς nunc ex prava, at dudum ab egregiis viris correcta, scriptura legi, Celeb. *Dukerus* tacitum non habuit. Veram *Liban.* T. I. p. 420. c. servavit etiam. Iustum itaque τῷ Λίβυος Ἰνάρω παιδὶ. Quod autem Persarum in more fuisse docetur, *rebellantium regulorum liberis principatum non auferre*, eius contrarium recentiores Persae, victis gentibus parcentes, nunquam regiae familiae, observarunt apud *Agathiam* lib. IV. p. 94. ed. Venet. WESS.

12. τῷ Ἀμυρταίου Παυσίρι) De *Amyrtaeo* II. 140. Conficiunt his ex verbis viri eruditi, praeterque ceteros Ampl. *Bouherius*, Diss. Herod. c. 1. Herodotum vitam in tempora Darii Nothi, Persarum regis, prorogasse: descivisse enim Amyrtaeum anno eius secundo, regnumque tenuisse sex annos, ex *Syncelli* fide, Chronograph. p. 205. *ed. Venet.* At ea, quum opinionis ducem non testatus sit, fallax est. Ex *Thucydide* I. 110. *Diodoro* XI. 71. et *Ctesiae* Excerptis liquere videtur, circa Olymp. LXXIX. Inarum et Amyrtaeum Persarum excussisse iugum, certe utriusque defectionem bello Peloponnesiaco fuisse priorem. Tutatus fortasse se, cum in paludibus Aegypti latitans Amyrtaeus ad deditionem adigi difficulter posset, in id usque bellum fuit; *Syncelli* tamen auctoritas validius fulcrum desiderat. Stat meis a partibus *H. Dodwellus*, V. Cl. Annal. Thucyd. p. 99. WESS.

CAP. XVI. 5. ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπιτελέα ἐγένετο) Ita

praestat augeri. Inferius c. 141. ταῦτά οἱ ποιέειν ἐπιτελέα: et ad I. 117. Sustuli quoque τὸν νέκυν, ex praecedentibus inconsulto repetitum. *Dio Chrysostomus* Corinth. p. 466. hinc orationem distinxit: quod Amasin autem ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ ὑπολαβεῖν oratio ostentat, id manifesto claudicans, ὑποβαλεῖν doctissimus *Berglerus* recte instauravit. WESS.

10. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ) *Ioannes Chrysost.* iisdem paene verbis T. II. p. 54. B. θεὸς παρὰ Πέρσαις νομίζεται τὸ πῦρ. Alia plura *Brisson.* Regn. Pers. II. 14. et *Sam. Tenullius* Dissert. Histor. de Igne c. 9. p. 48. Quae Persis *ignem deum* cum obtrudunt, nimis stricte urgenda non sunt: ἱερὸν illis πῦρ erat, quem *sacrum ignem* mortuo rege et summo in luctu studiosissime exstinguebant apud *Diodorum* XVII. 114. quod citra inpietatem et religionis contemtum fieri profecto non potuit, si ignis Deus esset. Neglexit hoc *Th. Hyde,* multa pro Persis disputans, de Relig. Pers. c. 1. et 6. abreptus tamen nimio gentis studio: nam ignis in ea natione cultum plus quam civilem fuisse, ex edicto regis *Saporis* in *Assemani* Orient. Biblioth. T. I. p. 191. liquet apertissime. At hoc nunc non agitur. Recte Cl. *Gronovius* in sequentibus οὐ δίκαιον εἶναι λέγοντες ex *Med.* admisit: postulant id ipsum alii; neque nocet hilum *Stobaeus,* orationem *Herodoti* inmutans. Adsunt praeter ea, quae vir Celeb. advocavit, similis structurae plura VI. 13. VII. 144. etc. WESS.

14. πῦρ θηρίον εἶναι) Qui requiritur articulus, vel e *Stobaeo* p. 614, 48. potuisset interseri: τὸ πῦρ θηρίον εἶναι ἔμψυχον: ut paulo ante, Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ, atque alibi passim articulo [qui tamen non citra exceptionem necessarius est] subiectum insignitur orationis. Paulo post tolerari nequit invectum a *Gronovio* φησὶν, pro σφὶ, vel σφὶν, ut est apud *Stobaeum.* Verum in istis: οὔκων θηρίοισι νόμος οὐδαμῶς σφί ἐστι τὸν νέκυν διδόναι: pro τὸν ν. suspicor olim fuisse scriptum, ἀνου (sive ἀνθρώπου) νέκυν, *hominis cadaver:* τευ νέκυν venerat olim in mentem; nunc placet alterum. Superius paulo scripsit νεκρὸν ἀνθρώπου, et II. 90. *muliebre cadaver* dixit νεκρὸν γυναικὸς, II. 89. *pueri,* παιδίου νέκυν, I. 113. Saepius alibi loquitur ad eamdem rationem, non secedens ab usu, quem alii quoque receperunt. *Uxoris cadaver* δάμαρτος νέκυν *Eurip.* dixit. Or. 1623. ἀνδρὸς νε-

κρὸν, *Soph*. Electr. 1488. τὸν Ἕκτορος νεκρὸν, *Athenaeus* XV. p. 688. D. Vid. *Platonis* Gorgias p. 524. c. *Eustath.* ad Ἰλ. ί. p. 682, 49. In *Herodoto* magis etiam adfirmabunt ἀνθρώπου νέκυν ista *Antonini* VI. 13. νεκρὸς οὗτος ἰχθύος, οὗτος δὲ νεκρὸς ὄρνιθος, ἢ χοίρου. VALCK. — At per se facile intelligebatur, de hominis hîc agi cadavere. *S.*

17. οὐδαμῶς σφί ἐστι) Miror οὐδαμῶς φησίν ἐστι amplecti ex *Mediceo* Cl. Virum: nihil enim eius errore ineptius. Σφίσιν ille voluit, quorsum *Ask.* si praecedentis ultima admoveatur, ducit. Aegyptios autem vulgarem ignem θηρίον ἔμψυχον censuisse, non abhorret a vero: alioqui inter eorum numina ΦΘΑΣ sive *Vulcanus*, ignis et plerarumque artium inventor, apud *Diodorum* I. 12. et 13. Iunge *Nicandri* Alexiph. vs. 175. et *Plut.* Sympos. VII. 4. p. 703. WESS.

21. οὐκ Ἄμασις ἦν ὁ ταῦτα παθών) Cambysis insaniam, et popularem Aegyptiorum in hac tegenda contumelia sollicitudinem iure merito ridet Sinopensis *Diogenis* admirator, *Dion Chrysost.* Or. 37. p. 466 seq. et praeter cetera, οἱ Αἰγύπτιοί τε, ait, καὶ Καμβύσης, εἴτε ἄλλος τις ἦν ὁ ταῦτα παθὼν, εἴτε αὐτὸς Ἄμασις ἦν, τύπος ἦν ἄναιμος, ἄσαρκος, ἄψυχος. Hoc quoque stultissimum Regis facinus in libro Historiarum deperdito narraverat *Diodorus*, quod liquet ex Eclog. de Virt. et Vitiis p. 556. VALCK.

CAP. XVIII. 2 seq. ἐπίπλεος - - πάντων τῶν τετραπόδων) Sic *Acta Ap.* x, 12. De *Mensa* hac *Solis*, *Pausan.* VI. 26. et ibi *Kühnius*: at uberius multo *Aldus* in docta Praefatione, *Philostrati* Latinae interpretationi praefixa, *Hieronymi* μνημονικὸν ἁμάρτημα in ea mensa erudite et modeste castigans. Addo, *Libanium* Orationi Antioch. T. II. p. 385. hinc colorem dedisse. WESS. — Expendi meretur ratio qua in hunc Herodoti locum de *Solis mensa* commentatus est *Heeren*, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 378 et seqq. ubi alia nonnulla Herodoto memorata, tam erudite, quam ingeniose, pertractantur. *S.*

CAP. XIX. 4. ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῆσαν) *Usque dum isti veniunt*: *Valla.* Herodoteo more (ἤϊσαν et ἀπήϊσαν alibi leguntur Ionice scripta:) scribendum μετήϊσαν, vertendumque: *dum ad istos arcessendos proficiscebantur.* Infra c. 28. quem adduci iusserat Apin, μετῆσαν ἄξοντες. Atticum est

μετῆσαν: μετήϊσαν Ionicum. *Ire quid petitum*, ἐλθεῖν ἐπί τι, Poëtis et in veteri lingua dicebatur μετά τι: hinc ista vis significandi haesit in μετελθεῖν, μετιέναι, μεθήκειν, similibusque. *Eurip.* Andr. 561. Οὐ γάρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμία Μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων. *Soph.* Phil. 343. Ἦλθόν με νηΐ ποικιλοστόλῳ μέτα. Huius generis quaedam prostant ad *Eurip.* Phoen. p. 446. In *Aristoph.* Eq. 602. μετῆσαν στρώματα, *ibant petitum stragula*, prout optime cepit *L. Küsterus*; qui domo aberat, ista scribens ad *Aristoph.* Eccles. 530. „Μετῆλθε: *Id est, accersitum venit: sic enim scribendum est pro* μεθῆκε." Vulgatum verbum iure tuetur *Steph. Bergler.* in Notis, quas unius *P. Burmanni Sec.* debemus munificentiae, ad literas elegantiores amplificandas atque in Belgio tutandas nati. VALCK.

Ibid. ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῆσαν) Negligi haec non debuerant. Similia c. 28. οἱ μὲν δὴ μετῆσαν ἄξοντες. At utrobique oportuerat μετῆσαν, refinxique adeo. Refer huc c. 15. τὸν μὲν δὴ παῖδα εὗρον οἱ μετιόντες, ubi *arcessendi* potestas potior. *Strabo* XIV. p. 950. A. [p. 641. B. ed. Cas. Conf. *Hemsterhus.* ad Lucian. T. I. p. 135.] καὶ ἀλλαχόθεν μετιόντες ἀεί τινας ἀξίους τῆς τοιαύτης προστασίας, *et semper aliunde arcessentes* etc. tum XV. p. 1501. B. [?] ἀναστρέψαι πάλιν ἀπ' οἴκου, μετιόντος τε αὐτὸν, κελεῦσαι ἥκειν: *arcessente eum, iussisse venire.* Vulgo isthic aliter. WESS.

7. οὐκ ἂν ποιέειν ὅσια ἐπὶ τοὺς παῖδας etc.) *Themistocles* ad Iones οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, IX. 22. ex simili ratione. Iones Atheniensium erant coloni, Phoenicibus originem acceptam ferebant Poeni, filii ergo illorum; quemadmodum Atheniensium Iones: nec aliam ob caussam *Tyrus* בת צידון, *filia Sidonis, Esaiae* XXIII, 12. Maior patria colonias pro liberis putabat: unde apud Locros in Graecia tabulae foederis cum Italicis hoc exordio, ὡς γονεῦσι πρὸς τέκνα in *Polybio*: ad cuius Excerpt. p. 49. [lib. XII. cap. 10. nostrae edit.] egregie *Henr. Valesius*, et *Fronto Ducaeus* ad *Io. Chrysost.* T. II. p. 832. Statim ἐδιδώκεσαν [*l.* 12.] ob schedas et sequentia non recusavi. WESS.

CAP. XX. 3. τά τε λέγειν χρῆν) *Medic.* consentaneique non sibi constant. Vide inferius c. 65. et VII. 39. [et conf. *Var. Lect.* h. l.] χρῆναι *Arch.* et *Vind.* ex χρῆν καὶ natales

accepit. Recepi et ψέλια [*l.* 5.] sicuti c. 22. IV. 168. IX. 79. quia mssti iubent et Grammatici. Habet praeterea τὸν μύρου ἀλάβαστρον *Eustath.* in Homer. p. 946, 53. [Iliad. p. 923, 10. ed. Bas.] *Herodotum* nominatim non excitans: sed *Suidas* in Αἰγύπτιος illi τὸν ἀλάβαστρον tribuit. [Sic et *Photius*, in Lexico haud ita pridem edito.] Haud scio an recte: quamquam si *Codd.* offerrent, pro legitimo procederet facile. Hoc addere iustum est, Persarum regibus placuisse hoc genus munera, aliis mittenda et dividenda, in *Xenophontis* Κυρ. Π. VIII. p. 209. WESS. — At nec ferendus h. l. ullo pacto videtur articulus, quem ad ἀλάβαστρον adiectum volunt grammatici, nec absente articulo cognosci potest utrum in masc. an in foem. genere vocabulum illud *Herodotus* usurparit. Quare suspicor, *Suidam* et *Photium*, non inspecto *Herodoto*, perperam interpretatos esse superioris alicuius Grammatici observationem, qui monuerat, non ἀλάβαστον, ut Attici solent, sed ἀλάβαστρον scripsisse *Nostrum*. De duplici illa vocabuli forma vide *Brunck* ad Aristoph. Acharn. 1053. cuius monitum de Atticorum usu firmant ea quae a nobis ad *Athen.* V. 206. c. et VI. 268. a. adposita sunt. Eo minus autem opus fuerat de masculo genere, quod huic vocabulo *Herodotus* tribuerit, monere; quoniam illud Atticos etiam scriptores eodem genere frequentasse constat, velut *Aristoph.* l. c. et *Cratinus* apud *Athen.* VI. 268. a. *S.*

8. κάλλιστοι ἀνθρώπων πάντων) Ita-ne omnium, quotquot sunt, hominum? Displicet ista exaggeratio Cl. *Corn. de Pauw*, suspicanti Αἰθιόπων πάντων: de *Macrobiis* sermonem continuari, atque eos *cunctos inter Aethiopas* proceritate et elegantia formae eminuisse. At respuunt id auxilium membranae, quibuscum *Eustath.* facit: aversatur scriptor ipse, de Aethiopibus οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων, VII. 70. Differt id nonnihil; sed eum toties repetita, scribere se τὰ ἤκουσε, excusabit professio. WESS.

8 *et seq.* νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρᾶσθαι *etc.*) His proxima si iungerentur in codicibus, κεχωρισμένοισι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, voculas intermedias, αὐτοὺς καὶ, hanc certe, natam e syllaba sequenti, non desiderarem. Aethiopes isti Μακρόβιοι, Solensi *Bioni* in Aethiopicis Ἀθάνατοι dicti ap. *Athen.* XIII. p. 566. c. secundum *Herodotum* constituisse Regem nar-

rantur, cuius corporis proceritati fortitudo responderet, quo patre natus esset parum curantes. Huc pertinere suspicor fragmentum ex eiusdem *Bionis* Aethiop. lib. I. *Αἰθίοπες τοὺς βασιλέων πατέρας οὐκ ἐκφαίνουσιν, ἀλλ' ὡς ὄντας υἱοὺς Ἡλίου παραδιδόασιν.* Ista vulgavit e Cod. msto Celeberr. *Io. Alberti* in Append. ad Gloss. in N. F. p. 213. *Aethiopum τὰς μὲν βασιλείας ἐγχειρίζουσιν οἱ μὲν εὐπρεπεστάτοις, τύχης ἡγούμενοι δῶρα ἀμφότερα, τήν τε μοναρχίαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν, Diodor. Sic.* lib. III. c. 9. ubi notat *P. Wess.* VALCK.

10 *et seqq. τὸν ἂν τῶν ἀστῶν etc.*) Nolo dissimulare, elegantiora mihi, quae *Arch.* et *Vindob.* subministrarunt, adparere. Loca *κρίνωσι*, hinc ablatum, post *τὴν ἰσχὺν* et *τοῦτον βασιλεύειν* tantum admitte; ecquid ad cultam et perfectam desiderabitur sententiam? Sed qui me passim, ne quid audacius moveatur, et hic incessit timor. Adsumant ergo, quibus volupe est. Regum autem istam ex magnitudine et virium robore in Aethiopibus electionem, hinc *Aristoteles, Bio, Nic. Damascenus* et *Strabo* derivarunt, de quibus ad *Diodori* III. 9. WESS.

CAP. XXII. 5. *δολεροὺς μὲν τοὺς ἀνθρώπους etc.*) *Plutarchus* de Malign. p. 863. D. ex *Nostro* Aethiopum regem dixisse, *ὡς δολερὰ μὲν τὰ χρώματα*, (immo vero *ἀλείμματα* ex Cl. *Reiskii* correctione,) *δολερὰ δὲ τὰ εἵματα τῶν Περσέων ἐστί*, perhibet. Iterum Sympos. II. p. 646. B. *ὡς δολερὰ εἵματα καὶ χρίσματα, κατὰ τὴν βαρβάρου φωνήν.* Quorum posterius non sine excusatione erit, prius, *Herodotum* cum adpellavit, nequaquam. Decepit doctum criminatorem memoria fallax. Convenit Aethiopico ex parte quadam dictum; integrum Lacedaemoniis, de purpura et unguentis talia professis, debetur: cuius rei testem fero *Clementem Alex.* Strom. I. p. 344. Post pauca [*l.* 11.] *τρίτα δὲ*, quod in Cod. *Bodleiano*, recepi ex Cl. *Wasse* et *Gronovii* II. 22. iudicio. WESS. — Cf. II. 22, 14. 137, 14. I. 204, 10. etc. *S.*

[20. *οὐδὲν θωυμάζειν etc.* Spectavit hunc locum *Iulianus*, citatus a *Suida*, voce Ἡροδ. *S.*]

22. *εἰ μὴ τῷ πόματι τῷδε ἀνέφυρον*) Adcessit penultimum vocabulum ex schedis. [Adiecto nil opus fuisse, in *Var. Lect.* monui.] Legisse *Laurentium ἀνέφερον*, dudum *P. Leopardus* Emend. VII. 14. et *H. Stephanus* animadverterunt. Utrum praestet, in ambiguo latet. Si vulgatum pro-

betur. plenum exibit εἰ μὴ τὸν ἄρτον, sive, ut Aethiops, τὸν κόπρον, τῷ πόματι τῷδε ἀνέφυρον, *nisi panem*, seu *stercus ex* Aethiopis contemtu, *hoc potu miscerent.* Et poterit, ubi advocata admittantur, sententia [claudicante quidem pede] procedere. Cultior-ne tamen et praestantior, si ἀνέφερον valeat, evadet? Absurdum in Aethiopis ore non erit sane, εἰ μὴ τῷ - - ἀνέφερον, *nisi hoc se vini potu recrearent.* Sic accessiones vocabulorum non desiderabuntur, et sermoni usus et ratio constabit. *Dio Cassius* LVI. p. 680. ὥστε μηδένα ἔτι τρόπον ἀνενεγκεῖν δυνηθῆναι: *ut nullo modo vires recipere ac recreari possit.* Tale *Aeliani* Hist. Animal. XIII. 12. ἀναφέροντες ἑαυτοὺς ἀνεβιώσκοντο. [Saepe sic *Appianus*, cuius testimonia in indice Graec. olim collegimus.] Non adiungo in re frequente plura. Quae quidem commentari, ut arbitrandi ius integrum omnibus maneret, cum maxime libuit. Mox τούτῳ γὰρ - - ἐστεῦσθαι [*l.* 23.] pro vero posset censeri. Vide tamen c. 106. WESS.

CAP. XXIII. 2. ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσί τε καὶ ἑκατὸν *etc.*) Sequor veteres editos et scriptos codices, adposita duntaxat ex his enclitica. In *Medic.* et similibus εἴκοσι, quod alias damnant, praepositionem, fortasse male pictam, absorbsit: certe ad *Medic.* tutamen producta a Cl. Viro non admodum urgent. [Provocat ille ad II. 36, 4.] Meliora *Portus* subpeditabit abunde. Ecce *Valer. Maximum* VIII. 13. Ext. 5. *Huius regis* (Arganthonii) *consummationem annorum minus admirabilem faciunt Aethiopes, quos Herodotus scribit centesimum et vigesimum annum transgredi.* Scribit sane *Herodotus*, sed non tam laxe. WESS.

8. *et seq.* ἀσθενὲς δὲ τὸ ὕδωρ - - - χωρέειν ἐς βυσσόν.) His superioribusque descriptis Cel. *Boerhavius* Element. Chem. T. I. 550. subdit: *Ubinam talis aqua hodie? nusquam sane, et si semel haberi posset, daretur comparandae aquae cognitio. Sed neque natura talem hic nobis praebet, neque ars ulla parare potest, ne sollicitissima quidem et repetita destillatione. Quare credidi olim ista legens, quae pro verissimis habeo, quod ligna in Aethiopiae illa parte quam ponderosissima habeantur, aquae simul nostrarum respectu levissimae sint.* Tum, positis in medio Asiae, Africae et Americae gravissimi ponderis lignis, *non dubitabimus*, addit, *amplius, quin in illis telluris plagis ligna habeantur ponderosissima, in confirmationem eorum, quae Hero-*

dotus narravit. Enimvero hodiernae observationes probant fere omnia MAGNI VIRI dicta etc. Prorsus pro Herodoto benigne et honorifice. Quam autem vellem exposita itidem illa fuisse, μήτε τῶν ὅσα ξύλου ἐστὶ ἐλαφρότερα. *Herodotus*, uti sequentia arguunt, de veritate rei addubitasse videtur. WESS. in *Addendis*.

16. ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι δεδέσθαι) Hinc sua desumsit *Dion Chrys*. Or. 79. p. 664. B. Postquam dixisset, apud Aethiopas τοὺς ἄνω aurum rem censeri vilissimam, subdit ista: καί φασιν αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαις: addendum omnino χρυσαῖς: [aut παχείαις in χρυσαῖς mutandum:] quod cur monere neglexerit *Theod. Canter*. Var. Lect. I. c. 5. caussae nihil erat. Auro sic abutebantur isti, quibus ὁ χαλκός, ut ait *Herod*. σπανιώτατον καὶ τιμιώτατον. Notum *Platonis* illud in Euthydemo p. 304. B. Τὸ σπάνιον, ὦ Εὐθύδημε, τίμιον· τὸ δὲ ὕδωρ εὐωνότατον, ἄριστον ὄν, ὡς ἔφη Πίνδαρος. In his, alia longe populo διὰ τὸ σπάνιον τίμια, alia sapientiae verae cultoribus. VALCK.

Ibid. ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι *etc*.) Tetigerunt haec Aethiopum *ex auro vincula* plures veterum, a *Theod. Cantero* Var. Lect. I. 5. ad testimonium excitati. In *Dione Chrysost*., haec Herodotea aemulante, Or. LXXIX. pag. 664. B. καί φασιν αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαις, scribi ἐν χρυσαῖς aut παχείαις χρυσοῦ omnino decuit, quod *Steph. Berglerum*, V. Cl., non fugit. Opportune *Heliodor*. Aethiop. IX. pag. 40. καὶ τά τε δέσμια ἀμείβειν καὶ χρυσᾶ ἐπιβάλλειν· ὅσα γὰρ σίδηρος παρ' ἄλλοις εἰς τὰς χρείας, ταῦτα παρ' Αἰθίοψιν ὁ χρυσὸς νενόμισται. WESS.

CAP. XXIV. 2. αἳ λέγονται σκευάζεσθαι ἐκ ὑάλου) Ionum et Atticorum veterum adsuetudo ὕαλον praetulit. Docte *T. Hemsterhusius* ad *Thom. Mag*. voc. Ὕαλος. [Ὕαλος Atticorum esse, ait *Thomas*, ὕελος aliorum Graecorum. Ionum nulla ibi mentio, quos novimus plurimorum in vocabulorum usu ab usu Atticorum abhorruisse. Idem *Thomas* recte monuit, ἀλάβαστον absque ρ Atticos dicere, ἀλάβαστρον alios Graecos: atqui, ἀλάβαστρον usurpasse *Herodotum*, supra c. 20, 5. vidimus.] Rem ipsam ad *Diodori* II. 15. examinavi, non praeterita *Ctesiae* iniqua et loliginis plena in *Herodotum* criminatione. Electrum sive succinum *Th. Catakerus* fuisse, non ὕαλον *vitrum*, divinavit

ad *Antonini* Imp. IV. pag. 133., quam opinionem erudite nuper Celeb. *Io. Matth. Gesnerus* illuminavit, Commentar. Soc. Reg. Gotting. T. III. p. 92. De *vitro* utrique non refragor. Cum tamen *Herodotus* electrum, ex ultima advectum Europa, quod c. 115. huius libri manifestat, bene noverit, ad credendum erit difficile, ὑάλου vocabulo hic *succinum* indicasse. At fac intellexisse; unde in Aethiopibus tam uber electri copia, ut cippis ingentibus, intra cavum recepturis integra mortuorum cadavera, sufficerit, neque uni, sed generatim omnibus totius nationis? Veri ea fidem superiaciunt. *Diodorum*, *Strabonem*, *Lucianum*, narrationem memini, quamquam discordes, amplecti; quorum auctoritas, in *Herodotum* aut *Ctesiam* reditura, nullatenus iuvat. Mihi, si quid iusti fabulae inest, *salis fossilis* et ὀρυκτοῦ indoles et copia, ex *Iobi Ludolfi* Aethiopicis ad *Diodorum* exposita, hac ὑάλῳ innui probabile manet. WESS. — *Crystallum* dici, addubitans quidem, suspicatur *Heeren*, in *Ideen* etc. T. II. p. 373. *S.*

6. περιϊστᾶσι στήλην ἐξ ὑάλου) Parum caute duci suo nimium fidit *Diodorus*, non inspecto volumine *Herodoti*, sententiam, prout illam *Ctesias* retulerat, enarrans lib. II. c. 15. ταριχεύσαντες τὰ σώματα, καὶ περιχεύσαντες αὐτοῖς πολλὴν ὕελον, ἱστᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριοῦσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὑέλου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε. Tuitus est contra *Ctesiam* Historicum suum *Wess.* Suam forsan ille χρυσῆν εἰκόνα, in quam primum incluserint cadaver, continxit ex Aegyptiacis *Herodoti*, in quibus legerat lib. II. cap. 86. ποιεῦνται ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα, ποιησάμενοι δὲ ἐσεργνῦσι τὸν νεκρόν. VALCK.

10. καὶ ἔχει πάντα φανερὰ etc.) Haec τὴν στήλην sive *cippum* signant: nam si cum *Laurentii* Latinis ad mortui cadaver referas, absurdum erit ὁ νέκυς - - - ὁμοίως αὐτῷ τῷ νέκυϊ: quibus etiam offensus Cl. *de Pauw*, ἔχει - - - ὁμοίως αὐτῷ ὁ νέκυς coniectavit, nimis confidenter. Quid si αὐτῷ τῷ νέκυϊ alienum nunc occupent locum, olim, uti in Cod. *Remigii*, οἱ μάλιστα αὐτῷ τῷ νέκυϊ προσήκοντες scripta? Loquendi formulam scriptor non renuet, quippe σχεῖσθαι ἀγγέλλοντα τοῖσι προσήκουσι τῷ νεκρῷ, IV. 14. At nihil decerno. WESS. — Hoc dicit Scriptor: *columna omnia manifesta* (s. *conspicua*) *habet*, *sicut ipsum cadaver*. Scilicet

mumiae Aegyptiacae nonnisi a parte anteriore conspici poterant, dorsum erat arculà tectum: cadaver Aethiopicum omni ex parte conspicuum erat; nam columna vitrea, quae illud circumdabat, omni ex parte diaphana erat, nec in postica parte parietem habebat. *S.*

CAP. XXV. 3. ὀργὴν ποιησάμενος, ἐστρατεύετο) Quandoquidem ὥρμητο στρατεύεσθαι, et similia frequenter occurrunt, non miror ὁρμὴν viro cuidam docto venisse in mentem: verum ὀργὴν ποιησάμενος idem est ac ὀργισθεὶς, *iratus.* *Herodoti* Xerxes, VII. 105. οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίην, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. *Thucydidi* dicuntur Athenienses, IV. 124. ὀργὴν ποιούμενοι, (cap. 123. ὀργισθέντες:) εἰ καὶ οἱ ἐν ταῖς νήσοις ἤδη ὄντες ἀξιοῦσι σφῶν ἀφίστασθαι. Huius simillimae *Herodoto* formae sunt loquendi; θῶυμα ποιεύμενοι, *mirati;* λήθην ποιεύμενος, *oblitus;* καταστροφὴν ἐποιήσατο, *debellavit;* VIII. 74. I. 127. VI. 28. Ab his distant istae, *Herodoto* aliisque frequentatae, δεινὸν ποιεῖσθαι, μέγα, et συμφορὴν ποιεῖσθαι: in quibus ἡγεῖσθαι, τίθεσθαι, et ποιεῖσθαι eidem usui inserviunt. VALCK.

6. ἐμμανής τε ἐὼν καὶ οὐ φρενήρης) *Sophocli* praesertim adamatum hoc quoque genus παραλληλισμῶν frequentat *Herodotus,* cuius attigere quaedam viri docti; illud etiam e lib. V. cap. 42. ἦν οὐ φρενήρης, ἀκρομανής τε. Iungit et III. 34. παραφρονέειν καὶ οὐκ εἶναι νοήμονα. IX. 54. μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα. Unum hoc satis est, e quo fiat de reliquis coniectura. De re eadem *Soph.* Antig. 498. Λυσσῶσαν αὐτὴν, οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν. Conf. Electr. 474. *Antiphon* Or. III. pag. 117, 5. ἐσωφρόνουν, καὶ οὐκ ἐμαίνοντο, τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. In talibus, ad exemplum *Aeschyli, Sophocle* multo parcior fuit *Euripides.* In *Herodoto* longe frequentiores istiusmodi, rei propemodum eiusdem, sub alio nomine repetitiones, quam apud *Thucyd.* et *Xenoph.*; invenientur tamen apud quosvis veteres; apud Oratores etiam; sed in certis tantum locutionibus, qualis est ista: φράσω καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι, *Demosth.* p. 196, 6. ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι, eidem restituenda p. 632, 116. VALCK.

8. τοὺς παρεόντας αὐτοῦ ταύτῃ etc.) Optime *Arch.*; aliorum αὐτοῦ, si tacuisset is, fuisset probum: sed est istud Herodoteum, ut I. 214. ostensum, et a *Gronovio* IV. 135. Haud quoque scio, repudiari-ne debeat, [*l.* 9.] πο-

φευγόμενος ἐγένετο ἐν Θήβῃσι, ut toties repetitum στρατεύεσθαι vitetur. Nihil certe urget, cur mox ἐξανδραποδισαμένοις cum docto viro pingatur: adhaeret sequenti verbo, et recurrit aliâs. WESS.

21. ἕως μέν τι εἶχον ἐκ τῆς γῆς λαμβάνειν etc.) Vertebat *Seneca* liberius III. de Ira c. 20. *Sustinebant famem primo tenerrima frondium et cacumina arborum, tum coria igne mollita et quidquid necessitas cibum fecerat: postquam inter arenas radices quoque et herbae defecerant, apparuitque talium solitudo, decimum quemque sortiti, alimentum habuerant fame saevius.* Sic loco *animalium* bene *Gronovius*, plaudente *Herodoto* et probante. Corruptissima sunt *Libanii* Declam. XIX. Tom. I. pag. 507. de Potidaeatis, semet ipsos, dum obsiderentur, depastis: οὐδὲ Καμβύσης εἰς τοσοῦτον ἢ κἀκεῖνον· ἐξ Αἰθιόπων ἐπανήγαγεν ἀρχόμενον τούτων τῶν κακῶν. Suspicor fuisse εἰς τοσοῦτον ἢ κἀκεῖνοι ἐμάνη· ἐξ Αἰθ. ἐπαν. ἀρχομένων etc. *Neque adeo Cambyses, atque illi, insaniit: abduxit ex Aethiopum finibus copias, cum malorum eiusmodi*, h. e. ἀλληλοφαγίας, *initium esset.* WESS.

30. οὕτω ἔπρηξε) *Adeo cessit infeliciter* adversus Aethiopas suscepta expeditio. Nonnunquam utuntur in designanda calamitate verbo πρᾶξαι simpliciter posito, mali ominis voce κακῶς omissa. Postquam triste fatum narrasset Anacharsidis *Herodotus*, IV. 77. οὗτος μὲν, inquit, οὕτω δὴ ἔπρηξε. De Syracusanis navali praelio superatis *Thucyd.* VII. 24. κατὰ τὴν ναυμαχίην οὕτως ἐπεπράγεσαν. *Demosth.* pro Cor. pag. 172. εἰ μετὰ τῶν Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο πρᾶξαι: ubi *Schol.* πρᾶξαι recte reddidit δυστυχῆσαι. VALCK.

CAP. XXVI. [4. ἐς Ὄασιν πόλιν) Ὄασις (sive Αὔασις, ut recte hodie apud *Strab.* lib. II. p. 130. D. et XVII. 791. A. pro vitioso olim Ἄνασις editur) docente eodem *Strabone* generale nomen est, quo in Africae partibus ab occidente Aegypti sitis insigniuntur *loca habitata*, vastis undique arenis latisque tractibus aqua carentibus circumdata. Confer quae de eodem vocabulo ex lingua Coptica, et generatim de Oasibus *Langlès* Vir clar. commentatus est in Adpendice II. ad *Voyage de Hornemann*, T. II. p. 343. seqq. *S.*]

5. Σάμιοι τῆς Αἰσχριωνίης φυλῆς) Narrat apud *Etymologum*

pag. 160, 22. *Themistagoras*, cum colonis Samum profectos Proclem et Tembriona, facta cum Caribus societate, Samum in duas tribus divisisse; quarum unam de fluminis nomine Σχησίαν dixerint, alteram de nomine urbis Ἀστυπαλαίαν. Hoc unico loco *A. Berkelius* inductus, *evidentissimum esse* scribit ad *Steph. Byz.* in Ἄνασις, *in Herodoto reponi debere*, Σάμιοι τῆς Σχησίης φυλῆς λεγόμενοι εἶναι, aut τῆς Σχησιονίης. Neutra coniectura probabilis videbitur. Codex *Etymologici* mstus Χήσιον et Χησίαν exhibet; quam sinceram esse scriptionem contendit, *Etymologi* locum docte pertractans, *Henr. Vales.* in Exc. ex *Dionys. Halic.* p. 75. Una de duabus tribubus, ut a flumine Χησία, sic ab altero coloniae duce *Tembrione* Τεμβριωνία denominari potuit: sed hoc, litteras vulgatas propius accedens, aeque est incertum. Tribus, in quas populi quidam fuere descripti, si Atticas excipias, raro memorantur veteribus. VALCK.

Ibid. τῆς Αἰσχριωνίης φυλῆς) *Berkelius* (in *Steph. Byz.* Ἄνασις) scribi iubet τῆς Σχησίης, aut si forma vocabuli possit pati, Σχησιονίης, cuius emendationis auctorem fideiussoremque obtrudit *Themistagoram*, profitentem apud *Etymol.* pag. 160. duas Samiorum tribus *Schesiam* et *Astypalaeam* fuisse tantum. Verum *Themistagoras* non Samiis, aucta eorum civitate et copiis florente, negat plures tribus; de primis initiis, cum Graecorum coloni Caribus, insulam possidentibus, miscerentur, memoravit. Qua re *Aeschrioniae* tribui, etsi alibi vix proditae, nihil officit. Confer *Nicandri* Alexiph. vs. 151. et Scholia, et infra c. 39. Θηβέων cur redierit [*l.* 3. et 6.] non eget indicio. WESS.

7. κατὰ Ἑλλήνων γλῶσσαν) Forsan articulum Codices agnoscent interiectum. κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν scribi solet ab *Herodoto*: p. 99, 16. 239, 5. [II. 30. et IV. 52.] sed κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν pag. 256, 34. p. 365, 25. [IV. 110. et VI. 98.] Vulgatur in *Aeliani* Var. Hist. IX. c. 16. αὐτὸ τοὔνομα (Μάρης) εἰς τὴν Ἑλλάδα, φασὶν, ἱππομιγὴς δύναται. Ex *Scaligeri* Castig. in *Propert.* pag. 287. dudum recipi potuisset emendata lectio: εἰς τὴν Ἑλλάδα φράσιν. Scaligerana semper digna sunt, quae consideratius exigantur a literatoribus. VALCK.

8. In Μακάρων νῆσοι, ob *Olympiodorum* et *Eustath.*, nominatim *Herodotum* adpellantes, non haesitavi: solent

ita de his insulis Graeci, in quîs *Plato* Menex. pag. 235. atque alii. Μακάρων tamen νῆσος *Steph. Byz.* sed convertuntur apud *Suidam* et *Hesychium* voces istae. WESS. — Equidem non dubitandum arbitror, νῆσος singulari numero scriptum reliquisse *Herodotum*. Vide *Var. Lect.* *S.*

13. λέγεται δὲ τάδε ὑπ' αὐτέων Ἀμμωνίων) Delevi [καὶ] copulam [ante τάδε]: nihil praecedit, quod eam aut requirit aut tueri potest. Displicuit et Cl. *Pauw.* [mihi visa est locum suum posse tueri.] Eleganter *Seneca* Quaest. Nat. II. 32. *Aliquando Cambyses ad Ammonem misit exercitum: quem arena Austro mota et more nivis incidens texit, deinde obruit.* WESS.

CAP. XXVII. [2. ὁ Ἆπις, τὸν Ἕλληνες Ἔπαφον καλέουσι. Iam dixerat lib. II. c. 153. conf. II. 38, 2. *S.*]

CAP. XXVIII. 2. οὐ λήσειν ἔφη αὐτὸν) *Non clam se fore dicebat, si manu tractabilis venisset ad Aegyptios Deus.* Χειροήθης, *mansuetus*, (τὰς χεῖρας προσφέροντα ὑπομένων, *Xenophonti* p. 438, 29.) movit mihi olim suspicionem, scriptum fuisse primum, ψαύσειν ἔφη αὐτοῦ *contrectaturum se Deum manu tractabilem*: ista quum dixisset, ἐπάγειν ἐκέλευε τὸν Ἆπιν. Deinceps [*l.* 5 *seqq.*] tradit *Herod.* e quali vacca nasci crederetur sacer iste vitulus; non e tauro, sed divinitus conceptus, genitali *lumine de coelo in vaccam delapso*: Αἰγύπτιοι λέγουσι, σέλας ἐπὶ τὴν βοῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατίσχειν, καί μιν ἐκ τούτου τίκτειν τὸν Ἆπιν. Ob rariorem usum τοῦ Κατίσχειν excitat *Herodoti* verba *Eustath.* ad Iliad. ά. pag. 100, 40. et Cl. *Abresch.* Dil. *Thuc.* p. 460. Signa, quibus Apis a cultoribus agnoscebatur, hic etiam enarrata, [*l.* 10 *seqq.*] variis disserendi praebuere materiem: videndus inprimis *Iablonskius* Panthei lib. IV. 2. quocum, ὑπὸ δὲ γλώσσῃ κάνθαρον, corrigit et *Wesseling.* Diss. *Herod.* p. 175. merito laudans illustris Galli coniecturam, pro λευκὸν τετράγωνον, corrigentis λευκόν τι τρίγωνον. *Apin* Nili fuisse atque Aegypti foecunditatis symbolum *Iablonski* docuit: utrumque τρίγωνον illud expinxit. Aegypti figura traditur esse τρίγωνον et δελτωτὸν, *Eratostheni* Catast. cap. xx. *Theoni* ad *Arati* Phaen. vs. 235. De foecunditatis imagine *Porphyrius Eusebii* Praep. III. p. 98. D. σποςᾶ καὶ γενέσεως (ἀπένειμαν) φάλητα, καὶ τὸ Τρίγωνον σχῆμα, διὰ τὸ μόριον τῆς θηλείας. VALCK.

7. ἐς γαστέρα ἄλλον βάλλεσθαι γόνον) Hoc probare se *Pavio* non potuit: λαβέσθαι divinavit, forte animo volvens *Lucae* Eu. c. 1, 31. καὶ ἰδοῦ συλλήψῃ ἐν γαστρί, quod ibi iustissimum, neque istud hîc damnabile. Adsolet aliâs ἀναιρέεσθαι illa in re usurpare: cum tamen βάλλεσθαι ἐς θυμὸν probaverit, et *Codices* conspirent, dictioque absurdi habeat nihil, cur mutanti obsequemur? WESS.

11. ἐὼν μέλας) Summo iure *Gronov.* ex *Med.*, cui plures adsentiuntur, recepit; locumque, expulso inutili verbo, instauravit. *Aelianum* de Anim. XI. 10. *Strabonem* et alios adiungere dedignatus est. Restat λευκὸν τετράγωνον, quod τὸ τρίγωνον sive *triquetrum* esse debebit, si Apidis ex aere figurae, quarum frontibus triangulus inscriptus, non fallunt. Vidi ipse tales, et conplures Comes *Caylus*, τρίγωνον refingens, in *Recueil d'Antiquit.* T. I. p. 43. Porro de notis sacri huius bovis *Plinius* VIII. Hist. Nat. cap. 46. *Nodus sub lingua, quem cantharum adpellant.* Etiam *Porphyrius* apud *Euseb.* Pr. Euang. III. 13. Ἡλίου δὲ σημεῖον, τὸ μέλαν τοῦ σώματος, καὶ ὑπὸ τῇ γλώττῃ κάνθαρος. Qui *Herodotum* studiose cum versaverint, utique hic ὑπὸ δὲ τῇ γλώσσῃ κάνθαρον invenisse censendi sunt: atque haec plausibilis coniectura *Iablonskii*, Panth. IV. 2. p. 183. WESS.

CAP. XXIX. 4. παίει τὸν μηρόν) E vulnere contabuit et mortuus est tandem; ut Apin Cambyses occidisse dicitur *Plutarcho* de Is. et Os. §. 44. *Aeliano* Var. Hist. VI. 8. Postea temporis insaniam Cambysis superavit, sacro vitulo mactato, Artaxerxes Ochus; quem contemtum quum *asinum* dicaces vocarent Aegyptii, ὁ μέντοι ὄνος οὗτος, inquiebat, ὑμῶν κατευωχήσεται τὸν βοῦν, atque ita ἔθυσε τὸν βοῦν, narrante *Plutarcho* §. 31. e Persicis *Dinonis*, e quibus, sicut alia plurima quae nobis aliunde non innotuissent, sua hausit *Aelianus* Var. IV. 8. conf. Idem de Nat. An. X. 28. et *Maximus Tyr.* XXXV. §. 1. Cambysis insanum facinus detestatus, utroque vir multo melior, Darius Hystaspis, populari superstitione scienter usus, Aegyptiorum sic sibi favorem conciliavit, ut illum unum omnium Regum maxime coluerint et vivum et fato functum, teste *Diodoro Sic.* I. 95. vid. *Polyaen.* VII. cap. x, 7. VALCK.

5. τοιοῦτοι θεοὶ γίνονται etc.) Multo hoc significantius

quam *Medic.* οὗτοι οἱ. Addunt auctoritatem schedae veteres. In sequentibus [*l.* 7.] secutus *Arch.* et *Vind.* sum [scil. delens γε ante Αἰγυπτ.] non oblitus γε in Poëtis bis saepe uno in versu collocari, quibus urguens adesse causa solet metri. Confer Cl. *Valckenarium* ad Tragici Phoeniss. vs. 557. pag. 209. WESS.

CAP. XXX. 5. τὸ τόξον μοῦνος - - - ἐπὶ δύο δακτύλους εἴρυσε) Damnat haec, futilia arbitratus, Cl. *de Pauw*; neque enim arcui tam inflexibile robur, ut Persarum nemo intendere valuerit, adfuisse: aliud, modo verba, ut oportet, scribantur, indicari: *Herodoti* manum esse ὅσον τε ἐπὶ δύω δακτύλοις εἴρυσε, h. e. ἐπείρυσε, praepositione interpositis aliis a verbo distracta, *duobus fere digitis*, indice nempe et maximo, *arcum tenderet*. Quod ego commentum exagitare nolo. De ingente arcus rigore testatur rex Aethiops c. 22., vires eum tendendi haud obscure negans Persis: inest praeterea emendationi tale loquendi genus, cui par desidero. WESS.

12. τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε) Induit hoc, iterum iterumque hac in narratione repetitum, proverbii speciem. *Aristaenetus* lib. I. Ep. xi. καὶ τὸ λεγόμενον δὴ [f. δὴ] τοῦτο, ἐδόκει τῇ κεφαλῇ ψαύειν τοῦ οὐρανοῦ. *Aelianus* Var. XII. 41. ὁ πόνος αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε, recte sic *Faber* et *Perizonius*. Parum discrepat *Eunapii* Vit. Aedesii p. 48. καὶ ἡ δόξα τῶν ἄστρων ἔψαυε: *Libanii* quoque, Tom. II. p. 115. B. καὶ πατέρων ἀρεταὶ ψαύουσαι τῆς οὐρανίας ἀψῖδος. Cultum utrumque, atque hoc de fonte manans, sicuti Horatianum, *sublimi feriam sidera vertice.* Vide *Barth.* in *Statii* Theb. III. 155. Mox [*l.* 14.] ἄρχῃ, cui schedae decus et auctoritatem conciliant, recuperavit locum, quem duobus istis ἐς Πέρσας cum *Arch.* et *Vind.* si recusaveris, non obluctabor. WESS. — Eodem hoc capite ter ista ἐς Πέρσας leguntur, lin. 5. 9. et 14. Si semel deleta velles, commodissime eis *l.* 9. carebimus. Sed nec ibi, nec ad *l.* 14. in *Var. Lect.* ex *Arch.* et *Vind.* quidpiam adnotatum est. Solummodo ad *l.* 5. notavit *Wess.* exulare ibi ab *Arch.* duas istas voces. *S.*

17. ἐπ' ἄγρην ἐξαγαγόντα) *Redit ad* Σμέρδιν, *exeuntem*, ἐξελαύνοντα. *Malim tamen* ἐξαγαγών, *ut ad Prexaspem redeat. Quid sibi velit* προσαγαγόντα, *non video. Forte* πρὸς ἁλιείην ἀγαγόντα, *ad piscationem.* Haec vir doctissimus in *Miscell.*

Lipsiens. Verum enim vero προσαγαγόντα καταποντῶσαι cum Prexaspem signent, alium-ne praecedentia postulabunt? Adduxit infelicem Smerdin ad *Rubrum mare*, sive *Persicum sinum*, (nam is innuitur, uti I. 189. VI. 20.) Prexaspes, sed quo obtentu proditum non est. WESS.

CAP. XXXI. 9. εἴρετο τοὺς βασιληΐους δικαστὰς) In *Scholiis* ad *Lucian.* de Sacrif. T. I. p. 530. responsum exhibetur iudicum ad Regis quaestionem. De *Regiis* his *iudicibus* agens *Brissonius* de Regn. Pers. I. pag. 119. eosdem fuisse censuit apud Persas τοὺς περιχώρους δικαστὰς et τοὺς βασιλικοὺς, quos diversis his appellationibus distinguit *Aelian.* Var. lib. I. cap. 34. isthoc capite tribusque praecedentibus Persica tradens haud certe protrita: sed iudices περιχώρους sive *Dinon*, seu alius, vocasse videtur, qui regionem peragrantes ius dicendo leviores forte controversias in pagis dirimebant; quales olim in Attica κατὰ δήμους δικασταὶ dicti, οἱ περιϊόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, teste *Aristotele* ap. *Harpocr.* et *Poll.* VIII. 100. In *Demosthenis* Or. contr. Timocratem lectum olim Κατὰ δήμους δικαστὴς, non inventum *Valesio*, restitui debet p. 463. §. 176. ubi vulgatur κατὰ νόμους δικ. VALCK. — Ex msstis verum ibi restituit *Reiske*, p. 735. *S.*

Ibid. βασιληΐους δικαστὰς) Interponi καλεομένους ex *Valla* et Codd. poterit, ubi necessitas, quam nullam video, urserit. Supra c. 14. et VII. 194. βασιλήϊοι δικασταὶ tantum. Multa de illis *Barn. Brissonius*, Regn. Pers. I. 132. pag. 187. et docti interpretes ad *Aeliani* Var. Hist. I. cap. ult. et in *Hesychium*; quibus ex *Heliodori* Aethiop. VIII. p. 482. [c. 9. pag. 326. ed. Coray.] adstrui possunt: τούς τε δυνάστας Περσῶν, οἱ τὸ βουλεύεσθαι ὑπὲρ τῶν κοινῶν, καὶ δικάζειν καὶ τιμωρίας ὁρίζειν ἰσχὺν εἶχον. Adferunt enim illis amplius ornamentum. WESS.

12. ἤ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον) Cl. *Gronov.* iure ita. Firmatur casu Sandocis, quem *regium iudicem* Darius, ὅτι ἐπὶ χρήματι ἄδικον δίκην ἐδίκασε, in crucem tolli iussit, VII. 194. Scripsi μέχρι τούτου, sicuti cap. 21. Nam quae *Valla* et *Arch.* mox liberaliter offerunt, illis non utor. Cum *Aldino* ἀνακέαται [*l.* 15.] secus habet: male *Stephanus* mutavit, quippe Ἰακὸν et genuinum, uti I. 14. et aliàs. WESS.

23. ἔγημε τὴν ἐρωμένην) Nihil demuto. Atossam intelligit, indice Schol. *Luciani,* idque liquet ex cap. 88. huius Musae. Sororum Cambysis alteram, comitem in Aegyptum et deinceps uxorem. *Libanius* Antioch. pag. 343. et Or. XXXII. p. 668. D. *Meroën* indigetat, haud scio unde edoctus. WESS.

CAP. XXXII. 2. λέγεται λόγος) Placuit hoc ex membranis. Τῆς πέρι λέγεται ὅδε ὁ λόγος. II. 135. et cap. 47. ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ λεγόμενος. etc. WESS. — Vide *Var. Lect.* et miraberis solum cod. *Med.* cum *Aldo* ἐκδέρεται exhibentem: nisi hic, ut saepe aliàs, diligentiam *Gronovii* effugit codicis scriptura. *S.*

15. θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτῖλαι) Remittimur ad explosum ἀποτείλας Musae Primae c. 123., ut περιτεῖλαι *Med.* stabiliatur. Error est scribarum, simplicem vocalem et diphthongum, ut saepissime in msstis, confundentium. Iam, quod [*l.* 17.] est in *Arch.* et *Vind.* ἢ δασεῖα ἢ θρίδαξ ἐοῦσα, Herodoteum quodammodo redolet genium: prorsus autem, ubi δασέη foret. Verum multorum in similibus grassata licentia est. Θρίδαξ ex Grammaticorum decreto Ionum tantum est, θριδακίνη Atticorum: cui docti viri non adsurgunt. Lege eorum Animadversiones ad *Thom. Mag.* Θριδακίνη. WESS.

17. ἢ δασεῖα εἴη καλλίων) Interpretamentum videtur, quod in Codd. inventum a *Galeo* et *Gronov.* καλλίων: ab *Herodoto* scriptum, κότερα περιτετιλμένη ἡ θρίδαξ, ἢ δασεῖα ἐοῦσα (hoc e Codd. reciperem), εἴη ἀμείνων· καὶ τὸν φάναι, δασεῖαν. Hoc in loco Ἀμείνων reddi potuit καλλίων, ut Ἄμεινον, κάλλιον *Hesychio*, non vice versa. Quam περιτετιλμένην *Herod.* θρίδακα ἀπολελεμμένην dixit *Epicharmus Athen.* II. p. 68. F. VALCK. — Cur vero ἀμείνων hic alteri praeferremus, equidem non exputo. *Epicharmus* de *lactuca* loquitur *cuius cauli detractus cortex. S.*

CAP. XXXIII. [3. ἰδών. Vide Adn. ad II. 68, 23. *S.*]

5. τὴν ἱρὴν ὀνομάζουσί τινες) Vulgus nimirum et superstitiosi, quorum credulitatem et fraudes explodit Cous Senex in elegante commentario περὶ τῆς Ἱερῆς νούσου, cuius ex pag. 308., disciplina certe, fluxit verissima sequens Scriptoris observatio. WESS.

CAP. XXXIV. 7. περὶ ἐμὲ ποιεῦντες) Rarior pro-

nominis flexio in Musis, obvia libro I. 126. VI. 86, 1. etc. uti σέο cap. 9. etc. Contra ea σεῦ et ἐμεῦ, quod hic in *Arch.* et *Vind.*, creberrima. Vir Cl. *Corn. de Pauw* in Praefatione galeata, *Phrynicho* praefixa, non dubitat, amanuenses errasse, et pro σέο et μέο scripsisse σεῦ et μεῦ: haec enim Dorica esse, non Ionica. *Etymologum* auctorem in Ἐμεῖο et *Phavorinum* in voce Ἐγὼν advocat hanc ad rem, non malos quidem, at non locupletes. Gravior multo *Apollonius Dyscolus* in Excerptis est et apud *Salmas.* in *Solin.* pag. 591., ubi Ἐμεῦ, κοινὴ Ἰώνων καὶ Δωριέων. ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον, ex *Homero*: cui *Pherecyden* et *Democritum* addit, quos omnes una cum *Herodoto* a scribis in his depravatos, etsi *Pavius* confidenter adserit, haud facile obtinebitur. Equidem non inprobo ἐμέο, sicubi *Codicum* adest auctoritas, nec ἐμεῦ. WESS.

9. Φιλοινίῃ - - - προσκέεσθαι) Optime restituit *Gronovius*. *Herod.* I. 134. de Persis, οἴνῳ κάρτα προσκέαται. *Athen.* X. p. 433. B. Φίλοινός ἐστιν ὁ πρὸς οἶνον ἕτοιμος· - - - Νέστωρ προσέκειτο τῶν ἄλλων μᾶλλον τῷ οἴνῳ. Eamdem respiciens historiam, sua tamen aliunde repetiit, *Seneca* de Ira III. 14. *Cambysen regem nimis deditum vino* (Φιλοινίῃ προσκείμενον) *Prexaspes unus ex carissimis monebat, ut parcius biberet; turpem esse dicens ebrietatem in Rege, quem oculi omnium auresque sequerentur.* Ex *Herodoto* historiam sumsisse *Seneca* videbatur *Io. Hartungo* Locor. Memorab. Decur. II. c. 2, 20. VALCK.

11. Νῦν ἄρα με φασὶ Πέρσαι) Hoc mssti repositum volunt, [scil. Πέρσαι cum *Ald.* et *Steph.* omiserat *Gronov.* codice suo non satis diligenter (puto) h. l. inspecto.] estque opportunum. Post pauca [*l.* 16.] πρὸς τὸν πατέρα Κῦρον Fragm. *Paris.* ex Graecorum more. *Lucianus* Tim. cap. 42. οὐδὲν ἄρα ἦτε ὡς πρὸς Τίμωνα. *Plutarch.* Solert. Anim. p. 963. B. καί τοι τὸ μηδὲν ἐν τούτοις πρὸς ἐλέφαντα καὶ κάμηλον ὄντες. In quibus similibusque aliis πρὸς conparationi servit. Sed codex ille [verbum omittens] solitarius incedit. πρὸς τὸν πατ. τελέται Κῦρον *Reisk.* et *Abresch.* pro ὥστε τελέσαι accipiunt recte, *ut ad patris exemplar perveniat*, sive *eum aequiparet.* Namque *ad patrem consummandum*, quod pro *Laurentiano adaequandum* Latina [a *Gronovio*] acceperunt, obscurum et alienum est. WESS.

23. ἥσθη τε ταῦτα) ἀκούσας addendum omnino; quod perperam eiecerat e contextu *Gronovius: istis auditis laetatus est.* Verbis ἥδεσθαι, τέρπεσθαι, χαίρειν, quaeque his significatum habent contrarium, ἄχθεσθαι, λυπεῖσθαι, χαλεπῶς φέρειν, sic solent adiungi participia. *Soph.* Philoct. 879. ἥδομαι μέν σ' εἰσιδών. vs. 673. οὐκ ἄχθομαί σ' ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον. *Diphilus Athen.* II. p. 47. B. τέρπομαι γυμνοὺς ὁρῶν τοὺς ὀξυπείνους. *Lysias* p. 153. 6. ἀκούων ἠχθόμην. *Aeschini*, atque eo etiam adhibitum *Demostheni*, dictum *Euripidis* e Phoenice, Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνήρ. Tyranni secundum *Xenoph.* in Hierone p. 531, 34. τοὺς ξένους δυνατωτέρους τῶν πολιτῶν ποιοῦντες ἥδονται. VALCK.

Ibid. ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας) Occupavit veterem sedem ἀκούσας. In Musis ἥσθη (neque *Gronov.* latuit, et *Georg. Arnaldus* Animadv. cap. 29. ursit vehementer) tertium sibi sociat casum, alibi quartum, inprudenter erudito iuvene negante. *Menander* in Legation. Excerpt. p. 135. ὡς ἥδεται καὶ αὐτὸς τὴν εἰρήνην: ubi τῇ εἰρήνῃ vir doctus. Sed *Menandrum* tuetur *Aristophanes*, *Acharnensium* principio ter ita locutus, et *Scholia* in Ἰλ. ί. 77. WESS.

CAP. XXXV. 9. ἀνασχίζειν αὐτὸν κελεύειν) Apud *Senecam* de Ira III. 14. *Cambyses intendit arcum, et ipsum cor adolescentis* (*id enim se petere dixerat*) *figit, recisoque* (rectius scribetur, et respondebit aptius ad verbum Graecum, *rescissoque*) *pectore haerens in ipso corde spiculum ostendit; ac respiciens patrem interrogavit, satis-ne certam haberet manum? At ille negavit Apollinem potuisse certius dimittere.* Dixisse patrem refert *Herod.* Δέσποτα, οὐδ' ἂν αὐτὸν ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν οὕτω ἂν καλῶς βαλέειν. Subdit istis Philosophus: *Dii illum male perdant, animo magis quam conditione mancipium*: κακὸς κακῶς ὄλοιτο, τῇ ψυχῇ μᾶλλον δοῦλος ἢ τῇ τύχῃ. VALCK.

11. ἐνεόντα τὸν ὀϊστόν) Nulla τὸν ἰὸν controversia turbasset, ni eam scripti movissent Codices. Τὸ βλῆμα, cui supra locus, [*l.* 10.] *H. Stephanus* apud classicum auctorem exstare non arbitrabatur, Thes. T. I. p. 666., deposuit et *Euripides* in Suppl. vs. 330. et *Philo Iud.* de Exsecrat. pag. 932. E. Ceterum multis tragicam et furentem hanc Cambysis crudelitatem et turpem servilemque Prexaspis adulationem luminibus ornavit *Seneca* III. de Ira

c. 14. Ἐπίσκοπα, quod sequitur, [*l.* 15.] *Hesychius* Glossis inseruit, explicuitque Clar. *Io. Alberti* et *Cl. Salmasius* ad *Achillem Tatium* Amor. Clitoph. p. 578. WESS.

20. ὅμοια τοῖσι πρώτοισι) In tanta scribarum discordia, promtus ad *Aldum*, haud iuste ab *H. Stephano* desertum, reditus fuit: caussam ad superioris libri cap. 57. produxi. Par sententia *Bergleri*. Fuit autem Persis in variis suppliciorum generibus recepta et sollemnis viventium crudelissima defossio, *Nostro* indice VII. 114., quam quidem ex Abrahami, filium divino iussu inmolaturi, exemplo derivans *Th. Hyde* Reliq. Pers. cap. 2. p. 30., a vero longe deflectit. Quantum enim distant *inmolare* et *humi* supplicii caussa *defodere*? Quin si aris mactatos inposuissent Persae, nihil ad Abrahamum, quippe Isacum non inmolantem, quod variis nationibus inpia olim suasit religio. WESS.

CAP. XXXVI. 3. καταλάμβανε σεωϋτόν.) Bene στιγμὴν pingunt *Pau*[illegible], *Reiske*, *Abresch*, et ante eos *Valla*. ἀγαθόν τοι ex *Reiskii* correctione, aut ἀγαθόν τι, ut mssti, praestat. Notum est Latini poëtae *Triste lupus stabulis*. Noster διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον VII. 10, 7. et plenius III. 53. φιλοτιμίη κτῆμα (aut χρῆμα, variant enim codices) σκαιόν. Porro προμηθίη [*l.* 5.] dialecto debetur, uti II, 18. Scriptor ipse I. 88. καὶ κάρτα ἐν πολλῇ προμηθίῃ εἶχε. *Euripides* Hecub. 795., *Sophocles* Philoct. vs. 558. ubi προμηθείας contra Atticorum poëtarum morem, de quo copiose et docte *Valcken.* ad Phoeniss. p. 496. WESS.

12. ὡς χρηστῶς μὲν τὴν etc.) Ironia in ὃς χρηστῶς frigebat admodum: melius est in bonae fidei codicibus; qui quoque [*l.* 14.] Ἀράξεα, uti I. 205. 210. 211. Male vero de iussu κελεύων accipiunt; *suasorem monitorem*que requirit, sicuti supra πολλὰ κελεύων et passim alia. WESS. — Mihi nec aliena a Cambysis persona videbatur ironia, et commode sibi mutuo respondere ista, ὃς χρηστῶς μὲν τὴν σεωυτοῦ -- et, εὖ δὲ τῷ πατρὶ *etc.* denique καὶ ἀπὸ μὲν σεωυτὸν ὤλεσας *etc.* S.

18 *seq.* ἀλλ' οὔ τι χαίρων) Ex diversis ista lectionibus est genuina. Eadem verba legerat, e praecedentibus explenda, *Herodotus* in *Euripidis* Oreste vs. 1595. Supra I. 128. ἀλλ' οὐδ' ὣς ὁ Κῦρός γε χαιρήσει. *T. Hemsterh.* in Miscell. Obs. VI. p. 343. *Formula*, inquit, *loquendi*, *quamquam in*

speciem lenior, gravem habet magnique mali comminationem. Nonnulla collegit *D'Orvillius* in *Chariton.* p. 641. Hic quoque [coll. *l.* 12.] dici potuerat: Ἀλλ' οὔ τι χαίρων ταῦτα τολμήσεις λέγειν, sive συμβουλεύειν. In Messenicis *Pausan.* pag. 332. egregius ille patriae defensor Theoclus: Ἀλλ' οὔτοι τὸν πάντα γε χρόνον χαίροντες καρπώσεσθε τὰ Μεσσηνίων. Vera vatem praedixisse demonstravit Spartanis Epaminondas. VALCK. — Nihil ista formula certius. *Sophocles* Philoct. 1293. ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἢν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος. Oedip. Tyr. 372. ἀλλ' οὔτι χαίρων, δίς γε πημονὰς ἐρεῖς. *Euripid.* Orest. 1593. etc. WESS.

20. ἐδεόμην ἐπιλαβέσθαι. Ταῦτα δὲ εἴπας *etc.*) Trium vocum in *Med.* et aliis defectus, absentiaque a *Vallae* libro vocabulorum ταῦτα δὲ εἴπας, esse quidpiam hic superflui manifestat. Si cum *Gronovio* adsentiri *Medic.* libebit, orationis habitus Cambysem, ira praecipitem, exprimet haud male. Eum adi. WESS. — Tenuerat quidem *Gronovius* in contextu tria illa verba: sed in *Notis* haud incommode monuit, nervosiorem esse istam brevitatem, ἐπεί τοι καὶ πάλαι - - ἐδεόμην. Εἴπας ἐλάμβανε etc. *S.*

33. οὐ καταπροίξεσθαι) Pro οὐκ ἀνατεὶ vel οὐκ ἀτιμωρητὶ, *non impune*, veteres etiam dixerunt οὐ προῖκα, Iones οὐ προίκα, id est οὐκ ἀμισθὶ, vel οὐκ ἀζημίως: *poena*, τιμὴ, *merces* erat flagitiis debita. Hinc Ionica manavit forma loquendi, οὐ καταπροίξεσθαι, *non impune laturum.* Miror cur in notis ad Equites *Arist.* sub *Casauboni* nomine vulgatis, dicatur illud *Atticis scriptoribus familiare verbum;* quod apud nullum, quantum recordor, invenitur nisi *Aristophanem.* Quin imo plebs Attica duntaxat transsumsisse videtur in quotidianas iurandi formulas illud Οὔτοι καταπροίξει. Non nisi a iurantibus adhibitum invenietur, ut *tu istud*, ita me Iupiter amet, *non impune feceris*, vel *dixeris*, οὔτοι καταπροίξει τοῦτο δρῶν, aut λέγοντα ταυτί. vid. *Arist.* Vesp. 1357. Thesm. 573. Eq. 433. In eumdem sensum apud *Herodot.* semper verbum iungitur participiis: lib. III. cap. 156. οὐ δὴ ἐμέ γε ὧδε λωβησάμενος καταπροίξεται: *non sanequam impune feret quod me sic mutilavit*: cf. V. 105. VII. 17. Participii loco, nominis pronominis-ve secundus casus accedens verbo vim indit *irridendi*, *insultandi*-ve, atque adeo etiam *despicatui habendi.* Mulier indignabunda in Vespis *Aristoph.*

vs. 1387. οὔτοι, μὰ τὰ θεὼ, καταπροΐξει Μυρτίας. *Bergleras* interpretatur: *Ita me divae ament, ut tu non impune illuseris Myrtiae*, et in Nub. vs. 1242. *Scholiastes* ad Eq. 433. optime cepit, οὐ καταγελάσεις μου χωρὶς ζημίας: adferens in eam rem *Herodotea* quaedam, et iambum *Archilochi*, restituendum ex *Etymologo* p. 689, 3. Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται: *non ille me* sic *impune spreverit*, infidus forte Lycambes. VALCK.

CAP. XXXVII. 4. ἐς δὲ δὴ καὶ τοῦ Ἡφ. τὸ ἱρὸν). Longe hoc suavius ambitioso *Medic.* ὡς δὲ δὴ καὶ ἐς etc. Cui enim bono dictionis illud principium? Geminum vulgato est ἐσῆλθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβ. τὸ ἱρὸν, quod consequitur. De *Pataicis Phoeniciis* [*l.* 6.] egregie, post *Scaligerum* et *Bochartum*, *Stanleius* ad *Aeschyli* VII. contr. Theb. vs. 214. *In triremium proris locatos Noster* adseverat; ἐν ταῖς πρύμναις sive *puppibus* Scholiastes, nescio unde. An ἐν τῇσι πρύμνῃσι suo in Codice vidit? Id suspicari proclive foret, nisi plura eaque absona, uti alias patefiet, adscripsisset saepe. Scholiasten *Suidas* solito more excerpsit, fortasse et *Hesychius*. Uterque Pataicos in puppe navium ponit, acriter correptus a *Io. Swintono*, Dissert. de Num. Samaritan. et Phoenic. p. 60., ubi Sidoniorum in numo, modo vir doctus recte perspexerit, navis prora deos tutelares, sive Pataicos, ostentat. WESS.

8. ἐγὼ δέ οἱ σημανέω) Mutari *Aldinum* haud debuerat. Ex *Medicei* scriptura [ὧ δε σημ.] τῷδε σημανέω, *illi declarabo*, formavit *Abreschius*. Vide hoc I. 75. τὴν ἐγὼ - - - σημανέω: et IV. 99. ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω. Alia non stipo. Id adiungere alienum non erit, πυγμαίου ἀνδρὸς μίμησιν *Tob. Gutberlethum* de Myst. Deor. Cabir. cap. VI. p. 43. vertisse *fortis* sive *robusti viri imaginem*, caussa ex conparatione cum Vulcano, fabro, et propterea robusto admodum, sumta, tum quod πυγμαῖοι in Graecis *Ezechiel*. XXVII, 11. sint viri membris torosis. Verum Vulcani statuae fuerint-ne ea, quam fingit, *Herodoti* aevo forma, quis docebit? nam πυγμαῖοι ex *Ezechiele* nihil ad istos homunciones. *Aquila*, doctus interpres, sed verbum verbo reddere suetus, גמדים *Gammadim* Prophetae, quia גמד *cubitus*, πυγμαίους fecit, secutique Latini sunt, praebita multis errandi ac cavillandi ansa. WESS. — Qui primus ὧδε pro ἐγὼ δὲ hic scri-

psit, cum turbaverat δὲ particula, in posteriore orationis membro ex priore repetita: quae quidem hominem in *Herodoti* aliorumque graecorum scriptorum lectione paululum versatum morari non debebat. *S.*

CAP. XXXVIII. 3. εἰ γάρ τις προθείη) Haec et seqq. suum in Florileg. recepit *Stobaeus* Tit. περὶ Φιλαυτίας, pag. 190. Respicit, ut *Herodoti* plura. Sophista in Diss. περὶ Καλοῦ καὶ αἰσχροῦ, in Fragm. *Pythagor.* p. 715. docens. *non eadem omnibus esse honesta atque turpia, sed omnia maiorum institutis iudicari*, sicuti loquitur *Corn. Nepos.* Quibus adsuevimus usu diuturno, natale solum, patriae leges, atque instituta maiorum, prae aliis pulcra videntur hominibus, ut naturae, sic receptarum consuetudinum tenacissimis. Vel hoc solum, *Herodoto* iudice, Cambysen argueret dementiae, quod Aegyptiorum sacris violatis religiosos ritus habuerit ludibrio. VALCK.

Ibid. εἰ γάρ τις προθείη) Hoc locum merito tuetur, rei et sententiae unice congruens. Solent amanuenses utrumque modo litera auctius, brevius modo pingere, sed damno orationis. Exempla dabunt *Diodorus* I. 2., *Lysias* Orat. de Caed. Erastosth. p. 12. cum nota Cl. *Taylor*, et *Dionysius Halicarn.* Ant. X. p. 662. s. et quae ibi *Sylburgius.* Si quem tamen *Origenes*, *Stobaeus* et mssti aliorsum trahant, utatur observatis *Gronovii.* Hoc addo, [*l.* 7.] ἄλλων γε δὴ ex *Origene* et *Arch.* pristinam in sedem rediisse. WESS. — *Gronovius*, quum προθείη *lin.* 3. cum superioribus editis recte tenuisset, in *Notis* mendosum προσθείη absurdus homo absurda ratione defendit. ἀνθρώποισι, quod *ead. lin.* pro ἀνθρώποισι in nostrum irrepsisse exemplum perinvitus video, ne quis forte ex dialecto ita positum putet; typothetae erratum est, quod, ut passim alia nonnulla, et plura quidem quam par erat, non meos solum caligantes fefellerat oculos, sed etiam iunioris in corrigendis speciminibus typographicis socii animadversionem effugerat, gravioribus rebus intentam. *S.*

16. τοὺς καλεομένους Καλατίας) *Hecataeus* nationis huius Indicae nomen eodem scribit modo apud *Steph. Byz.* in voce. At infra cap. 97. Καλαντίαι, sive ex msstis Καλλαντίαι. Gentes, parentes suos vorantes, produntur plures.

Conf. *Sextum Empiric.* Hypotyp. III. 24. p. 184. cum *Fabricii* observatis. WESS.

22. Νόμον πάντων βασιλέα φήσας) *Pindari* petitum e carmine perdito dictum primus e nostris scriptoribus adhibuit post *Herodotum Plato* Gorgia pag. 484. B. atque hinc etiam criminandi *Platonis* arripuit occasionem *Aristides* in altera orationum, quas opposuit Gorgiae T. III. pag. 89. Meminisse debuerat Sophista, saepius in Politicis de Lege graviter disputantem *Platonem* ista tamen *Pindari* nuspiam alibi laudasse, praeterquam in Gorgia; hic autem non e sua vel *Socratis* sententia loquentem Philosophum, adversarium, quem refutat, *Calliclem* ista facere dicentem; ut et alia, a quibus *Machiavellus* et *Hobbesius* non valde dissentirent. *Pindari* locus, e Scholiis aliquando supplendus ab Editore, in *Platone* sic mea poterit opinione partim ex *Aristide* restitui: Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων, ἄγει δικαιῶν τὸ βιαιότατον ὑπερτάτᾳ χερί. Τεκμαίρομαι ἔργοισιν Ἡρακλῆος, ἐπεὶ ἀπριάτας (nempe Γηρυόνου βόας ἀπήλασεν.) Quae dici possent in hanc sententiam locus non admittit. Suspicor illâ *Calliclem* atque alios etiam abusos, omissis, quae Poëta, laudator aequi bonique, his adiecerat vicina. Priora *Pindari* verba, Νόμος πάντων βασιλεὺς, aut his paulo plura, forsan e *Platone* petita, adhibuerunt *Chrysippus*, *Plutarchus*, *Dion Chrys.*, *Clemens Alex.* et *Iamblichus*, quorum mihi loca haec scribenti versantur ob oculos. Verius Pythagoreis *Lex* aeterna *naturae*, sive *recta ratio*, dicebatur πατὴρ καὶ ἡγεμὼν τῶν γεγραμμένων νόμων: atque amplissimi nominis honore dignus Βασιλεὺς, νόμος iisdem vocabatur ἔμψυχος. Talem humanis Legibus superiorem in sua civitate desiderabat *Plato*, qui hinc in Politico p. 294. A. ἄριστον, ait, οὐ τοὺς νόμους ἐστὶν ἰσχύειν, ἀλλ' ἄνδρα τὸν μετὰ φρονήσεως βασιλικόν, qualem isthoc dialogo, e fonte Pythagorae petito, describit; quippe qui posset, ubi res ita postularet, imitatus optimum universi Regem Deum, τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγεῖσθαι δίκης, ut loquitur *Euripides* in Eclogis *Stob. Grot.* p. 125. sive τῷ ἐπιεικεῖ λεγομένῳ δικαίῳ τὴν αὐστηρὰν τῶν νόμων φωνὴν παραμυθεῖσθαι: ut inquit *Sopater* in aureis illis de Magistratu bene administrando praeceptis, *Stob.* Flor. pag. 314. VALCK.

Ibid. Νόμον πάντων βασιλέα) Poëtae hoc scito nihil cele-

brius. *Plutarchus*, *Aristides*, *Clemens Alex.*, *Iamblichus*, et hoc de genere alii laudarunt frequenter. Eorum exscribere verba supersedeo: habent docti viri ad *Clement.* Strom. I. p. 427., *Io. Iac. Wetsten.* in *S. Iacobi* Epist. c. 2, 8. et *Io. Alberti* ad *Hesych.* Νόμος. Non omnium tamen, qui utuntur, idem sensus, idemque institutum. *Herodotus* intelligit *mores longa adsuetudine valentes et dominantes*, quantumvis pravos et inhumanos. *Pindarus*, si *Platonem* in Gorg. pag. 484. audimus, isto ὁ νόμος πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων voluit aliud, et quidem, *aeterna lege inmortales mortalesque constringi*, cedereque adeo debiliores robustioribus, superioribus inferiores oportere. Refer huc elegantem Abbatis *Fraguerii* dissertationem, Histor. Acad. Inscript. T. III. pag. 165. WESS. — Consule *Heynii Pindarum*, Vol. III. P. 1. p. 76. et seqq. *S.*

CAP. XXXIX. 8. ξεινηΐην Ἀμάσι - - συνεθήκατο) Sit-ne ξεινηΐη Ionici sermonis, haereo. Πτωχηΐης, cum hac voce a viro Celeb. I. 80. conpositae, ratio est diversior, sicuti εὐσεβηΐης, ἀληθηΐης, στρατηΐης et similium. Unquamne φιλίη Ionum ore φιληΐη sonuit? Ξεινίην *Herodoti* Musae norunt duntaxat. Sed hoc, quum πολεμηΐα et ξυνηΐα (de quibus *Eustath.* in Hom. p. 253, 29.) [p. 177, 1 seq. ed. Bas.] poëtae non refugerint, urguere detrecto. Non placet ξεινηΐην - - βασιλέϊ φιλίην συνεθήκατο ex *Med.* et consortibus. *H. Stephanus*, nescio quo ex codice, φιλίην Ἀμάσι - - συνεθήκατο dedit, glossam receptae vocis ξεινίης. *Mediceus* eamdem, sed loco admisit alieno: Copulam si adiungas ex viri Cl. divinatione, decurret oratio utcunque, neque scopae erunt dissolutae. At quanto melius interpretamentum, tot a membranis damnatum, reciditur? Herodotea sunt. I. 27. καὶ οὕτω - - Ἴωσι ξεινίην συνεθήκατο. Rursum II. 181. φιλότητά τε καὶ συμμαχίην συνεθήκατο, etc. WESS.

[14. χιλίους τοξότας. Videri potest numerus iusto minor, praesertim si conferas cap. 45, 16. Monuerant etiam *Reisk.* et *Larcher.* *S.*]

Ibid. ἔφερε δὲ καὶ ἦγε πάντας) Callidum et iniquius Polycratis commentum *Polyaenus* describit I. 23. 1. ἔδοξεν εἶναι στρατηγικὸν, εἰ κατάγοι κατὰ τῶν φίλων, ὡς εἰ ἀπαιτούμενα λαμβάνοιεν φιλτέρους ἔσεσθαι· οὐδὲν δὲ λαβόντας, οὐκ ἂν οὐδ' ἀποδοῦναι δύνασθαι: sed verbis non usque quaque sanis. *Steph.*

Berglerus ex *Casauboni* coniecturis εἰ φέροι καὶ ἄγοι τὰ τῶν φίλων, ut Herodoteis congruant, adripit et defendit. Lenior et salubrior longe *H. Valesii* et *Masvicii* medicina est, εἰ κατάγοι καὶ τὰ τῶν etc. *si amicorum bona suos in portus deveheret*. Κατάγειν τὰ πλοῖα docte *Harpocratio* explicuit, κατάγειν τοὺς ἐμπόρους et τὰ τῶν πόλεων *Valesius* ad istius Lexicon p. 43. et *Dounaeus* Praelect. Demosth. p. 184. Ceterum fratres Polycratis idem *Polyaenus Sylosonta* et Πανταγνωστον nominat. WESS.

CAP. XL. 5. Ἄμασις Πολυκράτεϊ) Graecorum studiosissimus literas forte dederit Amasis in Graeciam: Polycrates Amasi *Pythagoram* epistolâ scriptâ conmendasse traditur *Diogeni Laërt.* VIII. 3. Sed quam velut Aegyptii Regis ad Biantem scriptam exhibet *Plutarchus* in Convivio VII. Sap. pag. 151. B. illa aeque censeri poterit Amasis epistola, atque haec apud *Herodotum*, per τὸ ἐξ Αἰγύπτου νουθέτημα designata *Maximo Tyr.* XXXV. 2. in qua sic parum considerate fingitur loquens Amasis, ac si Solonem audiisset in aula Croesi verba facientem. Mihi, inquit *Amasis Herodoti*, *nimia felicitas tua non placet*, τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ ὥς ἐστι φθονερόν. Eiusdem *Solon* I. 32. se dicit ἐπιστάμενον τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν. *In omnibus rebus ante fortunatum neminem se novisse* narrat *Amasis*, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος: *omnium finem respiciendum Solon* monebat, πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προῤῥίζους ἀνέτρεψε. Qui *Solonis* illud cum Croeso colloquium, hanc etiam confinxit Epistolam, *Herodotus*; ab illis hoc nomine non facile reprehendendus, qui historiae cursum orationibus interiectis sibi libenter patiuntur ab historicis Graecis et Latinis interrumpi; quibus excipi prorsus hac in parte posset Siciliensis *Diodorus*, si per Messenios Cleonnin et Aristomenem, Nicolaum et Theodorum Syracusanos liceret. VALCK.

Ibid. ὧδε λέγει) Nihil simplicius et per Orientem olim probatius hac in epistolis et regum edictis formula. Ὀροίτης Πολυκράτεϊ ὧδε λέγει, cap. 122. huius Musae. Xerxes in *Thucyd.* I. 129. Ὧδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Παυσανίᾳ. Rabsaces ad Hierosolymitanos II. *Reg.* cap. XVIII, 31. כה אמר מלך אשור, τάδε λέγει βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων, sicuti IX. 140. Μαρδόνιος τάδε λέγει. Quam dictionis simplici-

tatem *H. Steph.* et *G. Raphelius* inlaudatam noluerunt. WESS.

8. τὸ θεῖον - - - ἐστὶ φθονερὸν) Veriorem huic sententiam *Platonis* opposuit atque egregia notavit Cl. *Wesseling.* supra p. 15. [ad I. 32, 6.] Istius modi Historicorum dicta minus etiam videbuntur invidiosa cogitanti, τὸ θεῖον *Deum* esse *ultorem*, φθόνον *vindictam* divinam, vulgo dictam νέμεσιν. Quos Deus sequitur ultor, superbis videtur diciturque φθονερός. Talis Croeso videri poterat, quando hunc ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη lib. I. c. 34. vid. finis libri IV. Permutantur in quibusdam ista duo locutionibus. Qui suspicionem amoliebantur arrogantiae, ut notum, σὺ νέμεσις dicebant, vel σὺ φθόνος: vid. *Iac. Elsner.* in *Iacobi* Ep. IV, 5. προσκυνῶ τὴν Νέμεσιν, sive τὴν Ἀδράστειαν, *Bergler.* ad *Alciphr.* p. 139. et *D'Orvill.* in *Charit.* p. 332. Rarius illud *Sophoclis* Philoct. 773. Ἰδού, δέχου παῖ, τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον. Apud *Livium* V. 21. M. Furius Camillus *dicitur precatus esse, ut si cui Deorum hominumque nimia sua fortuna populique Rom. videretur, ut eam invidiam lenire suo privato incommodo, quam minimo publico populi Rom. liceret.* In eiusdem lib. X. c. 13. Q. Fabius Maximus *se* dicebat *Fortunam ipsam vereri, ne cui Deorum nimia iam in se, et constantior, quam velint humanae res, videatur.* *Diodor. Sic.* XIII. 21. προσκυνοῦντες τὴν Τύχην, μηδὲν ὑπὲρ ἄνθρωπον πράξητε. XI. 92. τὴν Τύχην καὶ τὴν Νέμεσιν τῶν θεῶν ἐντρέπεσθαι. Superbiae atque arrogantiae vindex in talibus vocatur non tantum ἡ Νέμεσις, ἡ Ἀδράστεια, ὁ Φθόνος, ἡ Τύχη, sed et ἡ Δίκη, ὁ Θεός, sive τὸ θεῖον. *Aristidi* T. II. ed. *Iebb.* p. 436. Νέμεσις καὶ Δίκη dicuntur οὐκ ἐῶσαι μείζω τῆς φύσεως φρονεῖν. (*supra hominis fortunam se efferre:*) ἀλλὰ ῥαδίως μικροὺς ἐκ μεγάλων ποιοῦσαι. Id ipsum ὁ θεὸς facere dicitur Iasoni Thessalo *Xenophontis*, Ἑλλ. VI. p. 350, 9. Conf. Κυρ. Παιδ. V. p. 70, 29. Ἀναβ. VI. p. 223, 5. Nicias in *Thucyd.* VII. 77. εἴ τῳ θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀποχρώντως ἤδη τετιμωρήμεθα. vid. *Herodot.* VIII. 13. VALCK.

11. ἢ εὐτυχέων τὰ πάντα) Paulo post ista sic scripta recte leguntur, et c. 43. Hic in aliis etiam invenietur Codicibus ἢ εὐτυχέειν τὰ π. quod praebent *Stobaeus* p. 583, 14. et Epistolarum Gr. Editio quae nomen praefert *Cuiacii*, tum margo *Steph.* et *Valla.* Perverse *Reiskius* corrigere tentabat μὴ εὐτυχέων. *Herodotus*, *Homerum* suum imitatus,

scripsit: βούλομαι --- τὸ μέν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, --- ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα. Huius quidem in istius modi locutionibus voculae μᾶλλον, et *magis*, omissae exempla, saepius e Graecis et Latinis scriptoribus accumulata, non requirent *Herodoti* lectores: hic tamen, quod fatendum est, μᾶλλον verbo βούλεσθαι saepius adiecit; neque loci recordor, in quo supplendum illud reliquerit: nam generis est paulo diversi lib. IX. c. 29. ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, ἤπερ Ἀθηναίους: quale hoc *Plauti* Rud. IV. 4, 70. *Tacita bona est mulier semper quam loquens;* quaeque dedit ad *Livii* lib. V. c. 21. *I. F. Gronovius.* VALCK.

Ibid. ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα) Verissime *Stobaeus* et scripti codices: vulgata stare non potest, nisi si οὐκ aut μὴ εὐτυχέων, quae et docti viri correctio, pingatur. Rem vidit Cl. *Pauw.* Quod autem [*l.* 13.] ex *Medic.* in hanc Amasidis epistolam inmigraverat, ὅστις ἕτερος οὐ κακῶς, miror placere potuisse, quippe sententiae hîc nullius, et multo magis cavillationes, ad ἐς τέλος vellicandum sparsas. Ἐς τοῦτο ἐτελεύτησαν huius libri c. 125. inconcussum manet, et ἐς τέλος κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος futile et nulli rei habebitur? Εἰς τέλος, *tandem*, aut παντελῶς, tritum satis. Conf. ad *Diodori* III. 40. p. 207. WESS.

CAP. XLI. 3. τὴν ψυχὴν ἀσηθείη) Non puto, ἀσθῆναι [quod *Gronovio* placuerat,] τὴν ψυχὴν dixisse Graecorum quempiam. Ἀσᾶν et ἀσᾶσθαι saepe *Hippocrates* de fastidio et tristitia: ἀνιᾶται καὶ ἀσᾶται παρὰ καιρὸν, Morbi Sacr. p. 209. quae repetuntur, sed hinc sumta, in Fragmento περὶ Μανίης p. 1286. *Theognis* vs. 659. [665. ed. *Brunck.*] Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα: *ne crucia mentem difficilibus.* Iterum versu 983. [967. ed. *Br.*] ὅταν τὸν θυμὸν ἀσηθῇς, *ubi tristi fueris animo.* Debentur *Theognidis* haec *Georg. Arnaldo* Animadv. c. XXIX. p. 161. quem vide. WESS.

5. σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα) *Plinius*, de gemma Nat. Hist. XXXVII. c. 1. *Sardonychem eam gemmam fuisse constat: ostenduntque Romae, si credimus, in Concordiae delubro, cornu aureo Augusti dono inclusam.* Sequitur *Solinus*, uti solet, c. 33. sed, quod *Salmasius* et *Bochartus* docuerunt, errantem. *Herodotum* hac aemulatur in re *Pausanias* VIII. 14. p. 629. et *Tzetzes* Chil. VII. Hist. 121. recte Theodorum *Teleclis* filium perhibentes, qui *Rhoeci* filius aliis; uti *Dio-*

doro extremo libro primo. *P. Leopardus* Emend. X. 25. bene de veterum hoc dissensu. WESS.

Ibid. ἔργον Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέους) In msto *Galei*, patris nomen perverse scribitur: *Teleclem* duobus in locis *Pausanias* adfirmabit lib. X. [c. 38.] p. 896. et VIII. [c. 14.] p. 629. ubi haec respicit Herodotea: Θεοδώρου δὲ ἔργον ἦν καὶ ἐπὶ τῆς λίθου τῆς σμαράγδου σφραγὶς, ἣν Πολυκράτης ὁ Σάμου τυραννήσας ἐφόρει τε τὰ μάλιστα, καὶ ἐπ' αὐτῆς (lege αὐτῇ) περισσῶς δή τι ἠγάλλετο. *Rhoecus* istis in locis *Pausaniae* memoratus, amicus Theodori, filiis suis indidisse videtur nomina *Teleclis* et *Theodori*: atque hos esse suspicor *Diodoro* lib. I. c. 98. aliisque memoratos: vid. *P. Wessel.* ad *Diod.* et *Franc. Iunius* in Catal. Artif. p. 210. VALCK.

CAP. XLII. 3. ἠξίου μιν Πολυκ.) Excidisse μὲν iusta *Reiskii* suspicio foret, si φέρων δὴ mssti ignorarent. [In *Animadverss.* editis nihil ad hunc locum *Reiskius* adnotavit.] *Valla* liberius χωρήσαντος δέ οἱ τούτου *a ianitore permissus* expressit: nam συγχωρήσαντος δέ οἱ τοῦ πυλουροῦ in schedis offendisse, si quidem nullum in *Arch.* et *Vind.* talis scripturae vestigium, ad credendum difficile est. Χωρέειν et προχωρέειν de *feliciore successu* Musae amant, V. 62. VII. 10, 2. VIII. 102. etc. WESS.

12. μέγα ποιεύμενος ταῦτα) Rapitur animus in partes, hoccine retineat, an *Arch. Vind.* μεγάλα ποιεύμενος, cui IX. 110., ipsis dissentientibus, locus est. Dedit II. 121, 4. τὴν κεφαλήν μιν κόπτεσθαι μεγάλα βοῶντα. Habet *Polyaenus* VII. 10, 8. p. 629. καὶ μεγάλα ἀναγελάσας. Poëta Ἰλ. ν'. 282. ἐν δέ τε οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει. Tum *Euripid.* Androm. vs. 188. οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα. Quae dictionem satis adfirmant. Egit Cl. *d'Orvillius* super eadem ad *Chariton.* lib. VII. p. 595. WESS. — Variare orationem amat Noster: quare facile credas, placuisse nunc ei μέγα in sing. cum plurali ταῦτα construere. Praeterea credibilius est, μέγα hic a nonnullis in μεγάλα mutatum esse, quam vicissim. *S.*

19. οἷα καταλελάβηκε) Unâ literâ verbum auctius hic non spernerem: τὰ ποιήσαντί μιν οἷα καταλελαβήκοι, *quae facienti qualia sibi accidissent*: exempla praebet *Portus* in ει. Alibi λελάβηκε et καταλελάβηκε recte leguntur apud *Herod.* III. c. 65. VIII. 122. IX. 59. [nunc 60.] Flexus est

Ionicus. *Pherecydes Laërt.* I. 122. νοῦσός με καταλελάβηκε. προσλελάβηκας habet *Eusebius Stobaei*, p. 309, 48. ubi γενόμενος mutandum est in πενόμενος. Λελάβημαι frustra quaeras in *Euripidis* Bacchis, designatis in Bibl. *Coislin.* p. 482. *Archimedes* in Arenarii fine, [qui Ψαμμίτης graece inscriptus] τοῖς μεταλελαβηκότεσσιν opponit τοὺς μὴ κεκοινηκότας τῶν μαθημάτων, quibus veracissima sua decreta negat εὔπιστα φανησεῖσθαι: sic enim scribendum est pro φανήσειν, ut λαμψεῖσθαι pro λαμψεῖν ὁ δὴ, in *Ocello Lucano Stobaei*, Ecl. p. 45, vs. 2. VALCK. — Apud *Stobaeum*, neglectâ dialecti ratione, λήψεσθαι edidit *Heeren* T. I. P. 1. p. 424. ut est in ed. *Galei* p. 514. *S.*

Ibid. οἷα καταλελαβήκεε) Stabiliunt κεχωρήκεε, ἀναβεβήκεε, ἐξευρήκεε, et innumera alia, de quorum apud Ionas flexione *Etymologus* p. 386, 28. Mox [*l.* 20.] ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε, videlicet τὴν ἐπιστολὴν, aut τὰ γράμματα. Sic enim plenius alii. *Thucydides* I. 129. ἐς Βυζάντιον ἐπιστολὴν ἀνεπετίθει αὐτῷ. Vide *Suidam* in Ἐπιθεὶς et Ἐπιθήσειν, et ad lib. V. 95. WESS. — Qui in proxime praecedentibus, πάντα, τὰ ποιήσαντά μιν, voculam τὰ superfluam esse et ex πάντα temere repetitam existimavit *Benedictus*, non vidit τὰ ionico more pro ἃ poni; quae si abesset vocula, luxata foret oratio. *S.*

20. γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε) Reddi debet: *tradidit epistolam in Aegyptum perferendam*, sive *traditam misit in Aegyptum.* Commodum *Harpocration* in Ἐπιθέτους ἑορτάς· λέγειν, inquit, ἦν εἰθισμένον, Ἐπέθηκεν ἐπιστολὴν, ἀντὶ τοῦ παρέδωκεν, *Cratinum* excitans testem et *Demosth.* pro Chrysippo: postrema *Suidas* et *Etymol.* omiserunt. In Demosthenicis illud non invenerat *H. Vales.* olim lectum p. 542, 41. οὐ τὰς ἐπιστολὰς ἀπέδωκας αὐτοῖς, ἃς ἡμεῖς (*ego et frater:*) ἀπεδώκαμεν: nam dubium erit nemini, quin ex *Harp.* corrigendum sit ἃς ἡμεῖς ἐπεθήκαμεν, [sic recte ed. *Reisk.* p. 915.] *quas nos tibi* in Bosporum *deferendas dederamus.* Supra p. 540, 11. *venit* εἰς τὸν Βόσπορον *Phormio* ἔχων ἐπιστολὰς, ἃς δέδωκ' αὐτῷ ἀπενεγκεῖν τῷ παιδὶ τῷ ἐμῷ, παραχειμάζοντι ἐκεῖ. Contractam loquendi formam *Pausanias* explicuit IV. p. 334. ubi heroum optimi consilia proditorum inter Graecos exemplar Aristocrates ἐγγράψας βιβλίῳ καὶ τὸ βιβλίον ἐπιθεὶς τῶν οἰκετῶν *fidissimo* πρὸς Ἀνάξανδρον ἀπέστελλεν ἐς

Σπάρτην: paulo post scribendum putem τὰ ἀντεπεσταλμένα, quae dici quoque possent ἀντεπιτεθειμένα. Vid. *Harpocr.* in Ἀντεπιτέθηκεν et notas ad *Thom. Mag.* in Ἐπέθηκά τοι ἐπιστολήν. VALCK.

CAP. XLIII. 8. τοῦδε εἵνεκα) τοῦδε δὲ εἵνεκα *Abreschius*, neque inconmode. [Vide *Var. Lect.* et conf. VIII. 85, 11.] *Synesius* Epist. XLVI., Amasidis institutum haud probans, id laudat, quod Polycratis calamitati, si ea amicitiae renuntiationem antevertisset, lacrymas non fuisset negaturus, κήρυκα πέμψας τὴν φιλίαν ἀπείπατο, δῆλον ἐποίησεν, ὅτι κἂν ἐδάκρυσεν, εἰ προὔλαβεν ἡ συμφορὰ τὴν ἀπόῤῥησιν. WESS.

CAP. XLV. 2. ὑπὸ Πολυκράτεος) Non intercedo, quo minus haec deleantur; quamquam tales περισσολογίαι in Musis geminae conplures. Ἐν Καρπάθῳ [*l.* 4.] Laurentius *in Carpathio mari* rectissime: nihil certe est cur ἐν Καρπαθίῳ reperisse eum putemus cum *Corn. de Pauw.* Tritum dicendi genus viri Cl. *Perizonius*, *Gronovius*, *Dukerus* abunde declararunt. Ecce tibi hoc *Diogenis Laertii* I. 31. χρόνῳ δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις -- τοῦ τρίποδος εὑρεθέντος ὑπὸ τῶν ἁλιέων, h. e. *in mari, quod Athenas alluit*, περὶ τὴν Ἀθηναίων θάλασσαν scripsit sect. 31. *Strabo* de Caesaraugusta II. p. 246. B. [p. 162. D. ed. Cas.] ἣν ἔφαμεν ἐν τῷ Ἴβηρι ἱδρῦσθαι: ubi vir magnus ἐπὶ τῷ, scriptore in praecedentibus praeeunte. At idem I. p.64. C. [p. 38. A. ed. Cas.] οὔτε γὰρ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ οἰκοῦσί τινες Αἰθίοπες, mare nostrum sive mediterraneum non accolunt Aethiopes. Sed manum, quod dici solet, de tabula. WESS. — Conf. ad II. 163, 7. notata. *S.*

14. Πολυκράτεα παραστήσασθαι) Laxius est, *ad expellendum.* *Thucydidis* καὶ πολιορκίᾳ παρεστήσαντο Schol. recte explicant ἐδούλωσαν, I. 98. et 124. *Suidas* in Παρίστημι ex *Procopio*, ut opinor, ὧν τὰ μὲν βίᾳ ᾕρει, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ παρίστατο. Is certe Bell. Vand. I. 3. ἐπεὶ οὐδὲ βίᾳ, οὐδὲ ὁμολογίᾳ -- παραστήσασθαι οἷοί τε ἦσαν. Lege Schol. in *Sophoclis* Oedip. Colon. vs. 909. et Cl. *Wasse* Addend. *Thucydid.* p. 667. WESS. — Conf. III. 13, 9. *S.*

20. ἦν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι) *Vallam*, cuius Latina durant, [*si eum redeuntibus aliis prodidissent*,] legisse hic τρέψωσι aut προσάγωσι, suspicatur doctus vir in litteris ad me, neutro contentus, ut nec vulgato. De Laurentio omnia alia pronuntiare debeo, in schedis *Arch.* discrepantia nulla, nulla

in *Vind.* quibus *Vallam* simillimas versasse constat. Προδιδῶσι πρὸς τοὺς etc. idem est, ac *inita proditione transfugiant.* [Conf. V. 113, 3 et 5.] Congruit ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης, VI. 100. et de Thespiensibus αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς τὴν Πελοπόννησον: quibus citra talem ellipsin tenax gratia non perseverabit. Mox [*l.* 21.] *Suida* duce et genio sermonis αὐτοῖσι νεωσοίκοισι amplecti libuit. Vide ad Librum superiorem c. 46. WESS.

CAP. XLVI. 4. τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα) Nervos Laconico dicto *Med.*, prorsus sine auxiliatore, incidit, proptereaque vituperium, non laudem meritus. Si *Plutarcho* fides, responderunt Samiis Lacones, τὰ μὲν πρῶτα ἐπιλελάθαμες, τὰ δὲ ὕστερα οὐ συνήκαμες, διὰ τὸ τὰ πρῶτα ἐπιλελᾶσθαι, Laconic. Apophthegm. p. 232. D.; quorum postrema Spartanam fortassis breviloquentiam dedecorant, reliqua pondus addunt atque auctoritatem scripturae Codicum *Arch.* et *Vind.* defenduntque probantem. WESS.

7. τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι) Quod aliunde *Steph.* [in ora] enotarat, e *Med.* recepit *Gronov.* Melior meo iudicio vetus est lectio: τὸν (id est τοῦτον) ἀλφίτων δέεσθαι, aut, quod hic praetulerim, τόνδε: nempe δεικτικῶς, *huncce, quem digito monstrabant, saccum inanem, farina indigere,* atque adeo tacendo dicentes: Ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ. Illud τόνδε et τουτονὶ sic in primis comoedia frequentat. In *Aristoph.* Nub. vs. 1145. τουτονὶ πρῶτον λαβέ: *Bergler. istum saccum farinae prius accipe. Schol.* θύλακον ἀλφίτων δίδωσιν αὐτῷ. Vulgatur in Av. 443. Μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν, μήτ' ὀρύττειν. Χο. Οὔτι που Τόν, οὐδαμῶς. Quibus non est ignota comoediae petulantia, Τόνδ' οὐδ. scribendum esse fatebuntur. Neque in Comicis tantum Tragicisque, sed et in Oratoribus et Historicis multa pendent ab actione animo repraesentanda. Exemplo sit notum illud, quod perhibent statuae monumenti Sardanapali inscriptum: Ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τἄλλα τούτου οὐκ ἄξια: apud *Athen.* XII. p. 530. c. qui ad τούτου recte scribit, τοῦ ἀποκροτήματος ἔοικε λέγειν: *cetera huius non facio, digitorum crepitus* nimirum: quae leguntur alibi, istius τούτου sunt interpretamenta: vid. ill. *Bouhier Diss. sur Sardanapale* p. 384. Ista prostant in Append. *Vatic.* Prov. p. 312. τὸ ἐφεστὸς τῷ μνήματι ἄγαλμα, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἔχον τὰς χεῖρας, πεποίηται ὥστ' ἀναποληχαῦν

τοῖς δακτύλοις: corrigo: ὥς τινα ἀποτελοῦν ἦχον τοῖς δακτύλοις. [At vide *Suidam* in Σαρδανάπ. et in Ἀναπολακοῦν, quod ipsum quidem verbum cum sua interpretatione in *Küsteriana* Suidae editione temere praetermissum est: tum confer *Hesychium* voc. Ἀπελάκησεν et Ἀπολάκημα: intelligesque nimis violentam et arbitrariam esse emendationem a Viro doctissimo propositam, satisque fuisse ὥστ' ἂν ἀπολακοῦν corrigere, coll. *H. Steph.* Thes. voc. Λακεῖν.] Eadem hac opera in *Schol.* ad *Arist.* Ran. vs. 944. γρύξοντας οὐδὲ τουτί: emendari poterit, εἰκὸς αὐτὸν ἀποκροτοῦντα τῷ δακτύλῳ δεικνύειν τὸ, οὐδὲ τουτί: vulgatur ἀπρακτοῦντα. VALCK. — In nostra ad h. l. *Var. Lect.* sunt nonnulla parum accurate posita. Primum monere debueram, τὸν θύλακον iam ab *H. Steph.* in ora fuisse adnotatum. Tum imprudenti exciderat, ut scriberem „ἀλφίτων delevit *Schaef.*" pro eo quod volueram debueramque „θύλακον, inde a *Gronov.* vulgatum, denuo abiecit *Schaef.*" Denique magis distincte docere debueram, nostrum cod. F. tenere quidem θύλακον δὲ φέροντες, sed dein dare ἔφασαν τὸν θύλακα ἀλφίτων δέεσθαι: atque ita fortasse ipse *Herodotus*, variare amans verborum formas, scripserat; a recto casu ὁ θύλαξ. *S.*

9. τῷ θυλάκῳ περιεργάσθαι) Frustra *H. Stephanus* ad haec adhaesit, mutila arbitratus. Diogenes, luxum Socrati exprobrans, περιεργάσθαι γὰρ καὶ τῷ οἰκιδίῳ καὶ τῷ σκιμποδίῳ, *nimium fuisse* aiebat *in parva domo et lectulo*, apud *Aelian.* Var. IV. 11. Non alia Laconum sententia. Samii panarium, et vacuum quidem, in medium collocarant: addiderant, τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι. Id Spartani dictum nimiae loquacitatis damnant: *satis* enim *fuisse ostensum panarium.* Res manifesta ex *Sexto Empir.* est lib. II. adv. Mathemat. [§. 23.] p. 293. ubi Chiorum legatus, cum alius in petendo ob multum loquentiae frumento repulsam Lacedaemone tulisset, κενὸν θύλακον porrigens, insuper ἀλφίτων αὐτὸν δεῖσθαι, prorsus ut Samii, adiungit. At illi oratorem reprehendunt ὡς ἀδολέσχην, *tanquam nimis garrulum.* ἀποχρώντως γὰρ κενὸς δειχθεὶς ὁ θύλακος ἐσήμαινε τὴν τῶν Χίων αἴτησιν. Sic *Sextus.* WESS. — Nempe sic utique *Sextus*, respiciens quidem (ut videtur) hunc *Herodoti* locum, sed fallente memoria *Chiis* tribuens quod ille de *Samiis* narrat, interpretatus est Spartanorum responsum; at prorsus

contra *Herodoti* mentem. Quemadmodum apud *Aelian. l. c.* Σωκράτην περιειργάσθαι οἰκιδίῳ καὶ σκιμποδίῳ καὶ βλαύταις, non significat *Socrati satis fuisse habere domunculam et lectulum et blautas*; sed *in hoc nimium fuisse Socratem et supervacanea fecisse*, (adeoque τρυφῆσαι, *delicatulum fuisse*) *quod domunculâ, lectulo et blautis usus sit, quibus rebus carere potuerat et supersedere debuerat:* sic τῷ θυλάκῳ περιειργάσθαι (scil. αὐτοὺς) non significat *satis fuisse ostensum panarium*, aut (ut *H. Steph.* latine vertit) *illos panario supervacuam orationem adiecisse*; *debuisse contentos esse panarium seu saccum ostendere*; sed e contrario, *panario supersedere illos potuisse, non opus illis panario fuisse.* Et hoc ipsum quidem responsum duobus modis intelligi potest: uno modo, ut dixerint Spartani, *rem supervacaneam fecisse Samios quod panarium monstrassent;* nempe, satis fuisse verbis exponere quid vellent: quam in partem *Schneider* accepit in Lexic. voc. Περιεργάζομαι. At haec quidem interpretatio parum apta videtur ubi hoc Samiis exprobrant Spartani, quod nimis multa verba faciant: itaque altero modo accipiendum fuerit responsum, *panario* (nempe hoc vocabulo, *panarium* sive *saccus*) *supersedere eos potuisse, in hoc illos nimios* (*nimis loquaces*) *fuisse:* quum enim panarium ipsum coram monstrassent, satis fuisse dicere, σιτίων δέεται; nil opus fuisse adiecto vocabulo ὁ θύλακος. Satis caeteroquin constat, ad ineptiam usque adfectasse Spartanos breviloquentiae gloriolam. *S.*

CAP. XLVII. 4. οὐκ οὕτω τιμωρῆσαι) Recte restituit *Gronov.* pro οὔκω τι e *Med.* cui plures forte Codd. suffragabuntur. Vellem praeterea praeberent: οὐκ οὕτω τιμωρίης δεομένοισι Σαμίοισι ἐστρατεύοντο, ὡς τίσασθαι βουλόμενοι, *non adeo Samiis, ut vindictae sumendae cupidis auxiliarentur, quam ut ipsi vindicarent iniuriam sibi illatam.* Apud *Plutarch.* [de Malign. Herod.] T. II. p. 859. c. dixisse feruntur Lacedaemonii, ὡς οὐ βοηθοῦντες, οὐδ' ἐλευθεροῦντες, ἀλλὰ τιμωρούμενοι Σαμίους στρατεύσαιντο. *Auxilium alteri ferre in iniuria propulsanda* dicitur τιμωρεῖν, ἀμύνειν, et ἀρήγειν [τινί]: sed τιμωρεῖσθαι, τίσασθαι, ἀμύνεσθαι, et ἀλέξασθαι, [τινὰ] significant *sibi illatam vindicare* [in altero.] Illud *Herodoti* haud tritissimum, οὐκ οὕτω --- ὡς βουλόμενοι, quantillum fuisset *Gronovio*, lectoribus commendasse simillimis aliquot locis designatis e

p. 206, 24. p. 350, 15. [III. 120, 18. VI. 61, 3.] et p. 368, 46. [VI. 108, 14.] οὐ κατὰ εὐνοίην οὕτω, ὡς βουλόμενοι. VALCK.

10. καὶ ζώων ἐνυφασμένων) Haec redarguunt *Pliniana* Hist. Nat. VIII. 48. *Plurimis vero liciis texere, quae Polymita appellant, Alexandria instituit*: magis etiam *Is. Vossii* coniecturas de Iudaeis Alexandrinis, talis ὑφαντικῆς auctoribus, et monstra fabulosaque animalia, *cuiusmodi erant Cherubini et Seraphini*, ut scribit, intexentibus: ad *Catull.* p. 196. Ars enim in Aegypto Alexandria multo vetustior, et, quae Iudaeis adfricantur, sine locuplete teste. Verum ista huius non sunt temporis et loci. Meliora *Plinii* de *thorace Amasidis*, Minervae sacrato. lib. XIX. cap. 1. [sect. 2. 2.] et *Aelian.* Nat. An. IX. 17. in quo Ἄμμασιν ex ἄσμασιν praeclare *Trillerus* extudit. WESS. — *Ζῷα* in pictura, textura, et sculptura, non sola *animalia* dici, sed *cuiuslibet generis figuras et imagines*, iam saepius monuimus. Vide ad I. 70, 5. et ad I. 203, 11. *S.*

CAP. XLVIII. 6. παῖδας τριηκοσίους *etc.*) Inmanem hanc crudelitatem *Plinius* Nat. Hist. IX. 25. et *Diogenes* I. 95. obliti non sunt: de nobilium numero puerorum nihil. *Plutarchus* et mssti in *trecentis* acquiescunt, a quibus nihil dissentio. WESS. — Conf. *Valck.* ad c. 49, 7. *S.*

[13. ἐργόντων Κερκυραίων) Nil variant, quod sciam, libri: sed fere non dubito τῶν Κερκ. scripsisse *Herodotum*. *S.*]

19. ἐς τοῦτο δέ οἱ ἐγένετο) Literis duabus repetitis legerim: ἐς τοῦτο τόδε σφι ἐγένετο. ἐς ὃ οἱ Κορίνθιοι, τῶν παίδων οἱ φύλακοι, οἴχοντο. Si correctioni favent codices, ut favere videtur ms. *Arch.* tantilla forte non displicebit. VALCK.

Ibid. ἐς τοῦτο δὲ τόδε ἐγένετο) Vulgata ἐς τοῦτο δέ οἱ excusatione caret: τοῦτο δέ σφι, ne sententia labaret. *Reiskius* reposuit: ego msstos sequor *Arch.* et *Vind.* diversas codicum scripturas edentes. Quod autem [*CAP. XLIX.* 2.] φίλα ἦν iidem mssti mutatum ierunt, non laudo. Herodotea sunt φίλα ποιέεσθαι, οἰκηιά οἱ ἦν, et consimilia. WESS.

CAP. XLIX. 5. εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες ἑωϋτοῖσι) Praeferunt haec insoliti quidpiam. Est, cui placet ἐόντες οἱ αὐτοὶ h. e. αὐτοὶ, *quamvis iidem sint*, quippe ex Corinthiorum metropoli et eius propago, me non invidente. *Herodotus* II. 7. ἔστι εὐρέα Αἴγυπτος ἐοῦσα στεινή. Iterum IV. 46. ἀλλὰ φερέοικοι ἐόντες πάντες ἔωσι ἱπποτοξόται:

tum V. 95. αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει. Alia prudens negligo. De *tempore deductae in Corcyram coloniae*, non eadem omnium opinio. *Eusebium* si sequi consultum fuerit, Olymp. XVIII. a Corinthiis occupata est: cuius quidem sententiam dum ill. *Scaliger* testimonio *Diodori* V. 16. stabilire voluit, a vero aberravit. Pityusae isthic initia describuntur, nulla Corcyrae. *Strabo* VI. p. 414. [p. 269. D. ed. Cas.] Echecratem, Corcyrae conditorem, comitem Archiae, colonos Syracusas deducenti, adiungit sub Olymp. XI.; *Timaeus* vero in Scholiis *Apollonii Rh.* IV. 1216. sexcentis ab eversa Troia annis constitutam ait; gravissime, modo Critici verba eius bene expresserint, lapsus: foret enim his ex calculis colonia Cypselo et Periandro posterior. Ut ut fuit, si *Echecrates*, coloniae auctor, aut ira percitus aut ignominia notatus, Corintho excessit, quod *Timaeus* significat; certa manent, quae de Corcyraeorum et Corinthiorum inimicitiis hic produntur. Adde antiquissimum totâ Graeciâ navale praelium hos inter pugnatum apud *Thucydidem* I. 13. WESS.

Ibid. εἰσὶ ἀλλήλοισι *etc.*) Nota quidem graeca locutio, διάφοροι ἐτύγχανον ἐόντες: sed nondum exputo, quid sibi velint ista: εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες ἑωϋτοῖσι. Ponuntur ab *Herodoto* valde vicina, ἔστι - - ἐοῦσα, ἦν - - ἐών, et similia; sed de rebus tamen diversis: p. 237, 15. 20. 268, 26. 278, 5. [IV. 46. IV. 147. et 175.] Lib. VI. c. 52. de Eurysthene et Procle, τούτους, inquit, ἀνδρωθέντας, αὐτούς τε ἀδελφεοὺς ἐόντας, λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης αὐτέων ἀλλήλοισι. Ad istam rationem si hic legeretur, νῦν δὲ αἰεὶ, ἐπεί τε ἔκτισαν τὴν νῆσον, εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι, ἐόντες ἑωυτοῖσι συγγενέες, vel ὁμογενέες, vel simile quid, nihil hic esset impediti: nam revera Corcyraei cum Corinthiis eiusdem fuere generis atque originis participes, Corinthiorum quippe coloni; sed, quae maioribus suis debebant, habentes neglectui, opibus etiam elati, marique potentes, ab antiquissimis usque temporibus in sua viscera saevientes bella gessere cum Corinthiis, vicinis Atheniensibus discordiam foventibus, dum suas inter se vires colliderent, utilissima. VALCK. — Vide *Var. Lect.* et conf. III. 108, 4 seq. et Adn. ad I. 122, 4. *S.*

7. ἐπ' ἐκτομῇ) Sardes misit τῶν πρώτων Κερκυραίων τοὺς

παῖδας. Cap. 48. dicitur eum in finem misisse παῖδας τριηκοσίων ἀνδρῶν τῶν πρώτων: ubi rectius τριηκοσίους videtur legisse *Plutarch*. II. p. 859. F. Hic et in seqq. narrata *Diogenes Laërt*. adtigit I. 94. et 95. ubi notat *Menagius*. VALCK.

CAP. L. 6. Προκλῆς) Sic omnes. *Th. Gale* ex *Arch*. Πατροκλῆς eruit, deceptus linea, qua προκλῆς in codice ornatur: habet eandem Περίανδρος, et, quae *propria* dicuntur, nomina. *Diogenes* I. 100. et *Athenaeus* XIII. p. 589. F. tyranni nomen parili modo scribunt; *Pausaniae* II. 28. Πατροκλῆς est, frequentissima utriusque tituli ex conpendiariae scriptionis lege conmutatione. WESS.

16. τέλος δέ μιν περιθύμως ἐχόμενος) Quod edebatur περὶ θυμῷ ἐχόμενος docti viri per tmesin dissectum censuerunt: mihi περιέχεσθαι creberrime se in Musis obfert, nusquam, quod quidem recordor, tali usu. Περιθύμως dabit *Aeschylus* Choëph. 38. Περιθύμως (quod in *Arch*.) ἔχων *Noster* II. 162. et ὀργῇ ἐχόμενος I. 141. etiam *Procopius* Bell. Goth. I. 10. qui quoque c. 7. καὶ θυμῷ πολλῷ ἤδη ἐχόμενος, et c. 18. θυμῷ μεγάλῳ ἐχόμενος: tum, quod paulo audacius, cap. ult. θυμῷ τε πολλῷ καὶ κραυγῇ ἐχόμενοι. WESS. — Cum περιθύμως stare ἐχόμενος non potest: ἔχων oportebat, ut II. 162, 25. Itaque tenenda longe plurimorum codicum scriptura περὶ θυμῷ, quemadmodum apud Poëtam Iliad. Γ. 119. ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι: et ibid. 206. τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη: sive cum *Schaef*. πέρι retracto accentu pingere malueris, πέρι θυμῷ ἐχόμενος, ut πέρι idem ac περισσῶς valeat, quomodo talibus in locis apud Poëtam scribere doctiores Editores consuerunt. *S*.

CAP. LI. 14. ἀπελαυνόμενος ἂν ἤιε) Eleganter ἂν ἤιε Cl. *Reiskius*. Quid si ἂν istud παραπληρωματικὸν sit, ut profecto paullo superius est? [De usu particulae ἂν cum indicativo, *in re quae subinde fit*, vel *identidem fieri solet*, vide *Herman*. Adn. 236. ad Viger. et, quem is laudat, *Brunck*. ad Sophocl. Philoct. 290. Caeterum conf. *Var. Lect*. ad h. l.] Porro ἐπ' ἑτέρην τῶν ἑταίρων vitiose scriptum Cl. *de Pauw* censetur: nam *sodalium*, inquit, *aedes si adiisset Lycophron, non recepissent eum, quia Periandri erat filius, sed quoniam amicus et sodalis: praestare ἐπ' ἑτέρην τῶν ἑτέρων*. Sic ille, argute magis, opinor, quam solide. *Sodalium*, τῶν ἑταίρων, abesse non potest mentio. Ceterum a Periandri edicto Oedipi verba

ap. *Sophoclem* Oed. Tyr. 347. μήτ' εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινα, non abirent multum, ni uberiorem ea quae sequuntur, sanctionem conplecterentur. WESS.

CAP. LII. 16. εἰ γάρ τις συμφορὴ ἐν αὐτοῖσι ἐγεγόνεε) *Hesychius*: Ἐναντιότης, ἔρις· καὶ Ἐναντίοι, ἀλλήλοις ἐρίζοντες: hoc si verum est, ἐναντίοισι hic scribi potuit pro ἐρίζουσιν: εἰ γάρ τις συμφορὴ ἐναντίοισι ἐγεγόνεε, ἐξ ἧς ὑποψίην ἐς ἐμὲ ἔχεις. Suum sic tegit irati crudele facinus Periander, qui uxorem Melissam interfecerat, ὑπὸ ὀργῆς βαλὼν ὑποβάθρῳ, ἢ λακτίσας τὴν γυναῖκα ἔγκυον οὖσαν, ut scribit *Diog. Laërt.* I. 94. Quid Periandrum crudelem reddiderit narrat *Parthen.* περὶ Ἐρωτ. Παθημ. c. 17. VALCK.

Ibid. ἐν αὐτοῖσι ἐγεγόνεε) Fuit qui ἐν οἰκίοισι emendaret: neque enim αὐτοῖσι, si ad ἀγαθὰ referatur, consistere posse. Hoc verum quidem. At ἐν αὐτοῖσι, modo tacitum πρήγμασι intelligatur, bene procedit. *Reiskio* ἐν αὐτοῖσι, aut αὐτοῖσι idem est atque ἐν ἡμῖν αὐτοῖς, *si quae calamitas nobismet ipsis contigit.* WESS. — *Reiskius*, in editis Animadv. adsentiens *Wesselingio*, ἐν αὐτοῖσι *his in rebus, hoc in negotio* interpretatur. Mihi prior eiusdem interpretatio probata est; ita tamen ut ἐν αὐτοῖσι intelligam *apud nos, in familia nostra.* IV. 97, 19. habemus ἑωυτοῦ εἵνεκεν idem valens ac ἐμεωυτοῦ. conf. Var. Lect. VII. 28, 5. Pro ἑωυτ. vel ἑαυτ. vero haud raro nudum αὐτ. ponitur: sic II. 143, 19. αὐτοὺς valet ἑωυτούς: et II. 162, 25. αὐτῷ i. q. ἑωυτῷ. Atque etiam III. 85, 5. αὐτῶν haud obscure notione ἡμῶν positum videtur. S.

19. ὅσῳ φθονέεσθαι κρέσσον etc.) In celebri hoc et passim cunctis probato dicto si qui ex *Stobaeo* ὅσον praeoptaverint, non repugnabo. Brevius κρέσσων οἰκτιρμῶν φθόνος *Pindarus* extr. ode I. Pyth. WESS.

30. ἐόντα αἰτιώτατον) Perbrevis exstat apud *Diogen. Laërt.* I. 100. epistola Dorica, velut a *Periandro* scripta ad socerum *Proclem*, cuius pars sic vulgari debuerat: Ἁμῖν μὲν ἀκούσιον τᾶς δάμαρτος τὸ ἄγος· τὺ δὲ ἑκών, τῷ παιδί ἦν ἀπὸ θυμοῦ με ποιήσαις, ἀδικεῖς. ἢ ὦν, παῦσον τὰν ἀπήνειαν τῶ παιδός, ἢ ἐγὼ τὺ ἀμυνοῦμαι. Pro τοὶ Dorismus τὺ, id est σὲ, postulabat. Uxoris cadaver Epidaurum ad Proclem misisse videri posset e *Pausania* Periander, qui Melissae quoque μνῆμα prope Epidaurum invenit II. [28.] p. 177. VALCK.

CAP. LIII. 6. οὐκ ἐνεώρα) Tot schedis obluctari temerarium censeo, eoque magis, quod dictio *Herodoti* genium spiret. Εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν scripsit lib. VIII. c. 140, 2. et I. 38. οὔτε ἄλλο - - - παρεῖδών τοι. Ex *Medic.* οὔκων ἑώρα finxit docte οὐ νόον ἑώρα *Reiskius*, quo uti non licet. WESS. — Frequenter verbo ἐνορᾶν utitur Noster: sed constanter ita, ut accusativus aliquis verbo iungatur. Quare nudum οὐκ ἐνεώρα utique videri poterat nimis abrupte hic positum: at nimirum e praecedd. intelligendum, οὐκ ἐνεώρα αὐτὸ δυνατὸν ὄντα τὰ πρήγματα ἐπορᾶν. *S.*

6. τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων) Nomen iuveni, quod hic signatum non est, Nobil. *Palmerius* Exercit. p. 15. ex *Aristotelis* Politic. lib. V. 12. *Gordium*, cuius filius *Psammetichus* Periandro successerit, indidit. Verum Gordius ille, sive Gorgias potius, Periandrum non agnovit patrem, sed fratrem, utpote Cypselo progenitus. *Plutarcho* utor teste et auctore, Conviv. VII. Sapient. p. 160. WESS.

[8. ἀνακρίσιος) Commodius utique ἀποκρίσιος videri poterat, quod offerebant codices nonnulli: sed speciem hoc habet emendationis e librarii alicuius ingenio adlatae. *S.*]

14. ἢ αὐτός σφε ἀπελθὼν ἔχειν) *Illa* σφέα saepe dixit *Herod.* forsan et hic. ἢ αὐτός σφεα ἀπελθὼν, ubi poni quoque potuit tanquam de exule κατελθών. Duo memorarat puella, τήν τε τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσέειν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς διαφορηθέντα, *imperium*, et *bona paterna*, quae sic in Attico quoque foro dicebantur. VALCK. — Σφὲ, ut μιν, valet αὐτὸν, αὐτὴν, αὐτό: itaque h. l. ad οἶκον referri potest, et cap. 52, 18. ad συμφορήν. Sed non solum singularis numeri est id pronomen, verum etiam pluralis, ut apud Poëtam, Iliad λ'. 111. et τ'. 265. *S.*

15. Φιλοτιμίη κτῆμα σκαιόν.) Nihil verius: at Periandri Lycophron non φιλότιμος, sed erat φιλόνεικος et *pervicax*. Quandoquidem tamen nimia φιλοτιμία et φιλονεικία vitia sunt adfinia, sic ut saepe iungantur φιλότιμος ἄγαν καὶ φιλόνεικος, quin dici nonnunquam videtur veteribus φιλοτιμία, quae propria potius adpellatione vocanda esset φιλονεικία, nihil et hic novandum censerem: si scripti libri vulgatae lectioni concinunt. Hanc praefert et *Stobaeus* Tit. XXIII. p. 190. ubi sequentes quoque leguntur Herodoteae Periandrines egregiae sententiae, nisi fallor, e poë-

tis expressae. Primam harum *Sophocli* debet *Herodotus*, postremam, τυραννὶς χρῆμα σφαλερὸν, πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταί εἰσι, forsan *Euripidi*. *Euripidea Stobaei* p. 343. Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται Δεινοῖς ἐρῶσιν, ἧς φυλακτέον περί: sic scripta retulit *Grotius* in Floril. p. 185. ut οἷς pro ἧς posuerit. Πέρι commutetur in πτερ, id est πάτερ, frequens in fine senariorum *Euripidae*. Locum sincerum praestabo, sic a me dudum emendatum:

Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται
δεινῶς ἐρῶσιν, οὓς φυλακτέον, πάτερ.

Regnum undique petitur misere amantium insidiis, quae, mi pater, praecavendae sunt. VALCK.

16. Μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ) Melior hic ordo et probatior. *Sophocles* in *Stob.* Serm. IV. p. 54. κακοῖς ὅταν θέλωσιν ἰᾶσθαι κακά. *Apollon. Rh.* IV. 1081. σχεδόθεν δὲ κακῷ κακὸν -- ἀκειομένη. *Appian.* I. Bell. Civ. p. 601. Σύλλας κακῷ τὸ κακὸν ἰώμενος. [Similiter *Idem*, Civil. IV. c. 11. ἀτυχήματι τὸ ἀτύχημα ἰωμένη.] *Libanium, Io. Chrysostomum, Palladium, Proclum*, ipsumque *Thucydid.* V. 65. etsi alia ordinatione usum, nunc omitto. Qui quidem cum κακῷ articulum negent, nec hic necessarius erit. Vid. *Duker* ad *Thucydidem* et *Vincent. Riccardum* ad *S. Procli* Or. XVII. p. 506. Προτιθέασι, quod sequitur, dialectus, et ἀπέβαλον *Stobaeus*, mssti, atque usus rata habent. WESS.

28. Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κέρκ.) Male Laurentius *Periander Corcyram ipse veniebat, iuvenis Corinthum.* Conatus et consilium itineris indicantur, quo de more ad I. 68. Nex Lycophronis, ni fallat Schol. *Thucydid.* I. 13. ansam dedit certamini Corinthiorum et Corcyraeorum navali, quo nullum tota Graecia prius. Si *Thucydidem* audimus ipsum, pugna ista CCLX. ante finem belli Peloponnesiaci annis pugnata fuit. Age, amputentur anni CCLX. a Period. Iul. Ann. 4310. quo bellum istud terminatum fuit, et praelium in annum eiusdem Periodi 4050. incidet: at eo Cypselus, Periandri pater, necdum Corintho, Bacchiadis obpressis, potitus erat. Itaque errat Scholiastes. Probe memini, Ampl. *Bouherium* in CCLX. *Thucydidis* annis vitium animadvertisse Dissert. Herodot. c. XV. atque ex CCLX. annos fecisse CLX., unde consequens esset, ut naumachia contigerit An. Per. Iul. 4150. quo, si *Diogeni Laërtio* et *Euse-*

bio credimus. Periander rebus humanis dudum exemtus erat. At hinc abeo. Satis est, egregie a *Thucydide* firmari, inimicitias Corcyraeorum et Corinthiorum citissime ortas et propagatas fuisse, quo de superius. WESS. — Verbum στέλλεσθαι subinde quidem latine redditur *proficisci, iter facere*; nec vero id satis adcurate. ἐστάλη quidem *profectus est* significat; sed στέλλεται, *ad iter se instruit*; et ἐστέλλετο, *ad iter se instruebat, proficisci parabat. S.*

CAP. LIV. 4. ὑπερέβησαν) Reliqui sua in sede, haud inconmodum ἐπέβησαν *Arch.* et *Vind.* arbitratus. Sic IX. 69. ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος. [ὑπερέβησαν significat, *ultra illam turrim* eos iam *penetrasse.*] Cur mox ἀπηλάθησαν et ἐπισπόμενοι, quod *Portus* coniiciendo adsecutus fuerat, reformaverim, significatum saepe antea est. WESS. — ἐπισπόμενοι quidem unice verum est, at ἀπηλάσθησαν non deterius quam ἀπηλάθησαν. vide *Var. Lect.* c. 46, 1. et Adnot. ad I. 168, 7. *S.*

CAP. LV. 7. αὐτὸς ἐν Πιτάνῃ συνεγενόμην) Quae sequuntur, δήμου γὰρ τούτου ἦν, *huius enim erat oppidi civis*, in ipsius Codice perverse scripta rectius non attigisset in libello de Dial. *Gregorius*, quem *Corinthum* vocant. Δῆμον sive *demum* dicamus, seu *oppidum*, sive *curiam*, singula *Ciceronis* adfirmari possunt auctoritate. Non apud Athenienses tantum, sed et alibi *pagi* vel *oppida minora* dicebantur δῆμοι: neque tamen promiscue de quibusvis ista fuit adhibita appellatio; nihil minus. Quando e pagis diversis, vel minoribus oppidis, cives, seu sponte, aut etiam inviti coaluerant in unam civitatem; tum dicebantur isti pagi δῆμοι, et singulorum cives, in suam singuli veluti *curiam* transscripti, *curiales* et δημόται. Singula ista oppida sua sibi sacra habuerunt non tantum, sed et suos Magistratus, suum δῆμον, sive *popularem regiminis formam.* Ea de re forte dicam aliquando explicatius in *Diatribe de demis Atticis*; in quibus eamdem nominis rationem fuisse indico, atque alibi locorum: et in hac ipsa *Pitana*, uno e minoribus oppidis Laconicis, duro Spartanae civitatis imperio parentibus. Erat *Archias Herodoti* demo *Pitanates*, et Lacedaemonius. Videtur autem illo familiariter usus *Herodotus*, et, ut saepe humana fuit passus, propterea hanc avi huius Archiae collaudandi captasse occasionem fecit

E 2

idem in aliis. Verum hac etiam in parte a *Thucydide* diversissimi ἡ Ἡροδότου διάθεσις ἐν ἅπασιν ἦν ἐπιεικὴς, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς συνηδομένη, ut vere civis eius iudicabat *Dionysius*. VALCK.

8. δήμου γὰρ τούτου ἦν) Nulla status his foret controversia, ni mssti et *G. Corinthus* dissentirent. Schedae *Vind.* et *Arch.* longius, me iudice, aberrant: in *Corintho*, ut passim editur, est, quod inprobo. *Aldus* vulgaverat Anno MDXII. αὐτὸς μὲν ἐπὶ τόνους συνεγενόμην δήμου τοῦ ἦν, ἀντὶ οὗ ἦν, vitiose citra dubium. Si scripseris, αὐτὸς ἐν Πιτάνῃ συνεγενόμην, δήμου τοῦ ἦν, videbitur Herodoteum. Ita *Corinthus* certe opinatus est. Verum uberius hoc doctissimus iuvenis *Gisb. Koen*, cui *Corinthi* de Dialectis Eclogas, culte tractatas, brevi debebimus, examinabit. De *Pitanae* δήμῳ ad Eurotam Laconico *Gronov.* et *Io. Meursius* Miscell. Lac. IV. 9. WESS.

12. ὑπὸ Σαμίων εὖ.) Malui msstos plures sequi. Fateor, publice contumulatos *bene* (εὖ) plerumque fuisse sepultos; an semper, ignoro. Sane εὖ publicae sepulturae amplius quoddam decus addit. Vocula ipsa saepe orationem terminat in *Herodoto*, cap. 82. monitore *Gronov.*, in *Perictiones* Fragm. ap. *Stob.* pag. 488. ἀνδάνει ταῖς γιγνομέναισιν εὖ. Ego vero non ambigo, quin ταφθῆναι *Noster* nationis et dialecti consuetudine exaraverit. Conf. *Eustath.* in *Homer.* p. 519, 41. WESS. — Adde Adn. ad I. 130, 8. et ad II. 121, 11. *S.*

CAP. LVI. 5. λόγος ὥρμηται, λέγεται) Apte nexa haec non sunt: saltem λέγεται γὰρ *etc.* Praestaret ὥρμηται λέγεσθαι, Πολυκράτεα etc. Sic adsolet enim. Ὁ λόγος ὅδε ὥρμηται λέγεσθαι: IV. 16. Iterum VI. 86, 4. Statim μολύβδου, *Ael. Dionysio* ap. *Eustath.* in *Homer.* pag. 1340, 30. [p. 1469, 20. ed. Bas.] obtemperans, amplexus sum. Vid. ad *Diodorum* lib. II. [c. 10.] pag. 125. WESS. — Qua caussa λέγεται γὰρ maluerit Vir doctissimus, non video: immo prorsus ab hoc loco aliena foret haec particula. Nec vero ad λόγος ὥρμηται quidquam desideratur: sic sane et φάτις ὥρμηται ait, VII. 189, 7. *fama exiit, emanavit, fertur.* Caeterum moneo, esse h. l. plenam locutionem, qua aliàs ellipticâ usum esse vidimus Nostrum: quod si enim contuleris loca a nobis in Adn. ad I. 58, 7. adlata, intel-

liges, ex more *Nostri* citra sententiae damnum omitti h. l. verbum λέγεται potuisse; quod ipsum verbum, si vel ab uno vetere codice abesset, equidem arbitrarer temere in reliquos codices invasisse e scholio, quo olim aliquis adnotasset, λόγος ὥρμηται idem ac λέγεται valere. *S.*

8 *seq.* ταύτην πρώτην στρατηΐην *etc.*) Egregius, nimius tamen. *Medic.* est in Λακεδαιμόνιοι Δωριέες. Postremum satis fuerat. Alia prave mutat. Vagum et generale nimis, (quod et G. *Arnaldus* Animadv. cap. 29. vidit:) ubi πρώτην induxeris, sententiae nascitur genus. *Primam* fuisse signat, ut eiusmodi in Asiam expeditionum initia constarent. Finxi praeterea στρατηΐην ex coniectura, quam perpetuus Scriptoris mos certissimam praestat. Praeivit quadam ex parte *Editor Genevensis.* WESS.

Ibid. ταύτην πρώτην - - - Λακεδαιμόνιοι Δωριέες) *Istam primam expeditionem in Asiam dicuntur suscepisse.* ταύτην πρώτην στρατηΐην: sic enim scripserat: perperam *Gronovium* obliterasse vocem πρώτην, monuerat G. *Arnaldus* Anim. pag. 162. Precibus Ionum Asiaticorum excitati iam ante Spartani rebus se miscuerant Asiaticis, *Herod.* I. cap. 152. sed haec prima illorum erat στρατιὰ, vel ἔξοδος, in Asiam. Imitator *Herodoti Pausanias* de primo loquens bello Messenico, IV. [5.] p. 292. ταύτην, inquit, Λακεδαιμόνιοι πρώτην ἐπὶ Μεσσηνίους ἔξοδον ἐποιήσαντο. Scientem historiae Graecae neminem sanequam offenderent alibi Λακεδαιμόνιοι Δωριέες: sed hoc in loco *Lacedaemonios* e proximis notissimos nemo requireret, si Δωριέες in Codicum nominarentur contextu, voce Λακεδαιμόνιοι in marginem reiecta. Alia longe res est in his Atheniensis Euphemi apud *Thucyd.* VI. 82. *Imperio recusamus esse subditi* ἡμεῖς, (Ἀθηναῖοι,) Ἴωνες ὄντες, Πελοποννησίοις, Δωριεῦσι, respondentis ad ista Syracusani Hermocratis, cap. 80. ἐπιβουλευόμεθα μὲν ὑπὸ Ἰώνων, ἀεὶ πολεμίων, προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν, Δωριεῖς Δωριέων. Apud *Pausan.* VII. pag. 537. bellis Persicis Achaei Λακεδαιμονίους Δωριεῖς ἀπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι. Hoc nominis honore superbi praesertim Heraclidae Spartani se libenter Δωριέας nuncupabant: Asiaticos non tantum, sed Athenienses vel in primis per contemtum Ἴωνας: vid. *Thucydides* p. 323, 72. 426, 51. 450, 46. 482, 21. 483, 66. 520, 56. Propter ista horumque similia, plerique tanquam Herodotea hic etiam utrumque censebunt retinendum. VALCK.

CAP. LVII. 5. καὶ νησιωτέων μάλιστα ἐπλούτεον) Quod *Corinthus* hinc adfert κατ' ἀρχὰς νησιωτέων *etc.* unde acceperit, iuxta cum illis scio, qui ignorant: est quoque inutile. *Siphniorum metalla et pecuniae* veterem *abundantiam*, (nam seriore aevo nihil illis tenuius,) ex *Nostro, Suida* et *Phavorino* in luce *S. Bochartus* posuit de Phoenic. Colon. lib. I. 14.; quibus accedere *Pausanias*, Siphniorum apud Delphos thesaurum atque opes memorans lib. X. 11. pag. 823., obportune potuerat. WESS.

11. εἰ αὐτοῖσι) In *Gregorii* de Dialectis libro msto legitur: ὡς αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ *etc.* Si qui forte Codd. adfirmarent, illud ὡς considerari mereretur; pro πῶς,, *quomodo*, Tragicis aliisque frequens. Siphniis datum oraculum soli debemus, opinor, *Herodoto*, quo iubentur φράσσασθαι ξύλινόν τε λόχον, κήρυκά τ' ἐρυθρόν. Huius ξυλίνου λόχου fieri potest, ut Themistocles fuerit recordatus, dum Delphici vatis τεῖχος ξύλινον civibus ille suis utiliter interpretabatur: φράζεσθαι, in oraculis verbum usitatissimum, significans *animo considerare*, saepius etiam notat *considerata cavere*, φυλάξασθαι. Apud *Plutarch.* T. I. pag. 597. c. et T. II. pag. 399. B. Φράζεο δὴ Σπάρτη, - - Μὴ σέθεν ἀρτίποδος βλάψῃ χωλὴ βασιλεία. Vates Diopithes in *Xenoph.* Ἑλλ. III. p. 289, 6. εἶπεν ὡς Ἀπόλλωνος χρησμὸς εἴη, φυλάξασθαι τὴν χωλὴν βασιλείαν: utrumque iunxit in Agesilao *Plutarch.* I. p. 612. E. εἵλοντο χωλὸν καὶ πεπηρωμένον, ὃ παντὸς μᾶλλον αὐτοὺς ἐδίδασκε φράζεσθαι καὶ φυλάττεσθαι τὸ δαιμόνιον. Deo Delphico rectius obsecundassent Spartani; nam egregius Imperator Agesilaus immoderato in Thebanos odio suaque dominandi cupidine patriam pessumdedit. VALCK.

CAP. LVIII. 6. αἱ νῆες ἦσαν μιλτηλεφέες) Grammaticis si fides manet, ἰακὸν erit τὸ νέες ex *Vindob.*; in Musis, quod supra admonitum, mira valet inconstantia, nullâ scriptoris culpâ. Naves μιλτοπάρῃοι *Homeri* versibus celebrantur: μιλτηλεφέας qui adpellarit, novi neminem. *Eustathius* de conpositis ex ἀλείφω huiusmodi, διὰ δὲ τοῦ φ̄, μόνον τὸ ἰῶτα ἔχουσιν· οἷον ἀνηλιφὴς ναῦς, ἡ μὴ ἀλιφεῖσα πίσσῃ, καὶ πισσαλιφὴς, ἡ πεπισσωμένη: in *Odyss.* p. 1561, 8. [p. 260, 45. ed. Bas.] Paria *Etymolog.* p. 61, 5.; quorum quidem ex scito μιλτηλιφέες levi opera fingentur. Mihi *Arch.* μιλτηλοιφέες vehementer blandiuntur. Ξηραλοιφεῖν, μυραλοιφεῖν suppetias ferunt. WESS.

CAP. LIX. 2. Ὑδρέαν τὴν ἐπὶ Πελοποννήσῳ) Praeclara *Arch.* et *Vind.* laus ex instaurata insula. Θυρέη, *Thyrea*, in mediterraneis Argolidis et Laconicae finibus, in numero insularum locum capessivit nunquam, neque potuit. Venit in ditionem ea post acre certamen, de quo I. 82., Spartanorum; a quibus humanissime Aeginetis exulibus contributa fuit colenda et habitanda, *Pausania* auctore lib. II. c. 29. et 38. Nihil proinde iuris in eam Hermionensibus. Contra ea, ut Cl. *Askew* belle animadvertit, *Hydrea* insula e regione Hermiones in sinu Saronico situm habebat, eodem *Pausania* Corinth. cap. 34. p. 192. testificante. Est quidem in *Steph. Byz.* Ὑδρέα, νῆσος πρὸς τῇ Τροιζῆνι, sed stabilit insulae posituram: vicinae enim Hermione et Troezen; unde et Samii pecunia redemtam Troezeniis certa lege tradiderunt. Atque hinc fortassis πρὸς τῇ Τροιζῆνι in *Stephano*, quoniam eius in civitatis potestatem devenerat. WESS.

5. Ζακυνθίους ἐξελόντες) Omnes ita. *Herodoto* solemnia sunt ἐξελῶντες, ἐξελῶν, ἐλῶν, IV. 148. V. 63. IX. 89., ad quam formam et hic ἐξελῶντες scripsisse, credibile est. Eadem *Jo. Piersoni* sententia ad *Moerid.* pag. 146. WESS. — Potuerat ἐξελῶντες scribere, sed et ἐξελεῦντες probum. Vide nostram *Var. Lect. S.*

8. τῆς Δικτύνης) Sic omnes, etiam *Valla*. Δικτύννην, *Dictynnam*, creberrime alii, ut notum omnibus, scribunt. In numis Cretensium apud *Mediobarbum* ΔΙΚΤΙΝΑ: in *Cornuto* Nat. Deor. c. 34. [pag. 230. ed. Gal.] Δίκτυνα et Δίκτινα. Multa de ea *Diodorus* V. 76. et ill. *Spanhemius* ad *Callim.* Hymn. in Dian. vs. 205. WESS.

10. καπρίους ἐχ. τὰς πρώρας) *Prorarum insignia, capros, arietes, tauros, apros, leones*, viri longe doctissimi, *Scaliger*, *D. Heinsius*, *Stanleius*, ea ornarunt eruditionis copia, ut tacere consultum sit. Accedat *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 83. Nam Κυπρίους *Arch.* et *Vind.*, nisi lapsus offendentis fuerit calami, non intelligo. WESS.

12. ἔγκοτον ἔχοντες) *H. Stephani* praeiudicio, *Proleg.* Edit. Secundae, ἐν κότον ἔχοντες scribendum ubique: solum verum esse κότον ἐνέχειν ex lib. I. c. 18., quod per tmesin, ut *Herodoti* plura, disiunctum ἐν κότον ἔχειν praebuerit; ἔγκοτον praeterea in adiectivis locum semper ha-

bere. Ego vero bene reminiscens ἔγκοτον στύγος *Aeschyli* Choëph. vs. 391. et *Homeri* κότον ἔχειν, Ἰλ. α'. 82., in viri doctissimi iudicio non adquiesco. Vetant Scholiastes, *Timaeus*, et *Suidas*, et Scriptor ipsemet; siquidem VIII. 29. τουτέων δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον: et IX. 109. ταύτῃ οὐκ ἔχε ἔγκοτον: in quibus tmesi nulla occasio. WESS.

CAP. LX. 2. οὔρεός τε ὑψηλοῦ ἐς πεντ.) *Gronovium*, semper in *Medic.* proclivem, nihil hic demutasse, [scil. non abiecisse vocab. ὄρυγμα, vulgo olim post ὑψηλοῦ insertum.] mirum accidit. Verissima sunt, quae amplectimur. ὄρυγμα ex insecutis insertum inprudenter fuit. Iustum praeterea τούτου τὸ ὄρ. ex schedis, videlicet *montis;* nec alia Cl. *Reiskii* suspicio. WESS. — Vide nostram *Var. Lect. S.*

6. διὰ παντὸς δὲ αὐτοῦ) Fossa erat ἀμφίστομος, duplici instructa ore. Quare διὰ παντὸς non aliud vult, ac per eumdem montem et iuxta priorem fossam [sive in illius medio] excavatam fuisse alteram, quae *aquae ductus* vicem praeberet. Prior hominibus transitum dabat, ut, si quid aquae ductui labis fieret, sarciretur: unde et latior et celsior alterâ erat: nam τριπλοῦν *Vallae* et Codicum manifesto aberrat. Mecum faciunt Cl. de *Pauw* et *Reiskius*. Ὀρώρυκται, etsi ὤρυκται II. 158., possessionem recepit: illud enim et cap. 186. Musae primae, atque alias. Placuit quoque ὀχετευόμενον διὰ σωλ. ex codicum consensione. WESS.

CAP. LXI. 4. τῶν οἰκίων μελεδωνὸν) Servari οἰκηΐων μελ. potuerat, ni Scriptori placuisset prius. Μελεδωνὸν τῶν οἰκίων cap. 63. et ἐπίτροπον τῶν οἰκίων cap. 65. fuisse Magum scribit. Mitto perpetuam in his librariorum aberrationem. Conf. I. 109. Recte *Manasses* in Annalibus, Οἱ τῶν δωμάτων φύλακες τῶν βασιλείων Μάγοι, de his fratribus. WESS.

13. ὁ μάγος Πατιζείθης) Notabile *Pass.* codicis ex *Dionysio Milesio* Scholion ob diversam nominis Magi scripturam. Καπιζίθης *Zonarae* ex *Herodoto*, sed corrupte. Alii longius abeunt, de quibus *Ian. Rutgersius* Var. Lect. I. 8. et III. 10. *Vallae* Latina, tanquam ambigua, *Stephanus* olim in Voc. Herodoti Recensione castigavit. Et erant sane, tametsi quadam tenus congrua *Arch.*, non bona. WESS.

16. προεερέοντα - - ὡς Σ. ἀκουστέα εἴη) Quando paulo legitur inferius, οἱ κήρυκες προηγόρευον ταῦτα, lectio Cod. *Arch.*

abiici debuerat a *Galeo*, non tentari. [Scil. pro mendoso προελθόντες, quod *Arch.* hic habet. „forte προσελθόντας" adnotaverat *Gal.*] De *praecone* praesertim frequentata προειπεῖν, προαγορεύειν, προερεῖν, significant *proclamando edicere* vel *denuntiare*. Προσειπεῖν quum forte legeretur in Attica lege *Demosth.* contr. Macart. p. 607, 83. in errorem induxit *S. Petitum* in Legg. Att. pag. 623. Scribi debuerat: προειπεῖν τῷ κτείναντι: et apud eumdem *Dem.* p. 647, 98. ὀνομαστὶ μὲν οὐδενὶ μὴ προαγορεύειν, τοῖς δεδρακόσι δὲ καὶ κτείνασι. Doctis notum est quid in Attico foro diceretur πρόῤῥησις et προαγόρευσις. *Herodoti* Magus edici iussit exercitui, ὡς Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἀκουστέα εἴη. *Sophoclis* est in Elect. 340. τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα. Istam quidem scribendi formam Noster alibi, quantum memini, non adhibuit; qua *Thucyd.* utitur et I. 86. οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἐστὶν, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα, - - ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει. Illa Tragicis, Comicis, *Platoni*, ceterisque Atticis est multo usitatior forma, qua docet amabilis ille morum magister in *Xenoph.* Ἀπομν. II. p. 430, 27. *quo modo* θεραπευτέον τοὺς θεοὺς, τοὺς φίλους εὐεργετητέον, τὴν πόλιν ὠφελητέον. Ab utraque distant Herodoteum, οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα ἀνθρώποισι, et similia. VALCK.

CAP. LXII. 4. ἐν Ἀγβατάνοισι) *Stephanus Byz.* haec *Herodoti* ista in Voce advocans, sic iubet: *Laurentius* in suis invenit schedis. At nullum gravius urget imperium, quam Scriptoris, cap. 64. urbem non aliter exarantis. Adde lib. I. c. 98. Quae autem Syriae illa *Ecbatana* sive *Agbatana*, decernere non stricte queo. Memorat *Iosephus* Vit. cap. 12. p. 6. Ἐκβάτανα in Galilaeae tractu, sed male habita et vitiosa, quod *Spanhemius* et *Relandus* viderunt. In *Plinii* Hist. Nat. V. 19. de Carmelo, *et in monte oppidum eodem nomine, quondam E c b a t a n a dictum.* Id huc pertinere, probabile est. WESS. — De hoc Syriae oppido consulendus omnino *Hyde*, Relig. Vet. Pers. pag. 541. *S.*

10. οὕτω μοι) Perplacet: Οὕτω μοι διαπρήξαο τό τοι προσέθηκα πρῆγμα: *ita-ne mihi rem executus es, quam tibi iniunxeram?* Sic ista dum vertebat *Valla*, οὕτω se reperisse demonstrat in suo Cod. enotatum a *Galeo* ex *Arch.* *Vallae* versio, hominis ut erant tum tempora perdocti, centies

minus cogitate fuit a correctoribus interpolata. Quid in suis invenerit *Zonaras*, decerni nequit. Quod infra legitur, [*l.* 13 *seq.*] οὔ -- τι --- ἢ μέγα ἢ σμικρὸν, (conf. pag. 527, 4.) [V. 106, 14.] significans *nihil prorsus*, frequentatur apud Oratores etiam Atticos. VALCK.

18. νεώτερον κακὸν ἀναβλάστῃ) νεώτερον κακὸν qui dixerit, novi neminem: novi qui κακὸν vel κακὰ ἀναβλαστεῖν et ἀναφύεσθαι eodem sensu posuerint; plurimos autem, qui pro κακὸν per εὐφημισμὸν scripserint νεώτερον: ut adeo, si κακὸν omitteretur in Codicibus, ex interpretamento fluxisse videretur. *Pausan.* IV. p. 367. οὐδὲ ἐκ τῶν Μεσσηνίων -- ἐγένετο οὐδὲν ἐς αὐτοὺς νεώτερον: idem illud sic adhibuere *Herod.* V. 19. 35. et 93. VIII. 142. *Thucyd.* p. 85, 34. *Euripid.* Rheso vs. 590. *Aristoph.* Ἐκκλ. 338. Λέγειν τι νεώτερον est in *Eurip.* Or. 1331. ut in *Platonis* Protag. pag. 310. μήτι νεώτερον ἀγγέλλεις; οὐδέν γ', ἦ δ' ὅς, εἰ μὴ ἀγαθά γε. Insidiis alteri structis *res novas moliri*, νεώτερα βουλεῦσαι dicitur *Herodoto* I. 210. cuius est in lib. VIII. c. 21. ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν. Huius vice *Thucyd.* VII. 64. dum scribit, εἰ ξυμβήσεταί τι ἄλλο, secundum *Schol.* εὐφημότατα ᾐνίξατο τὴν ἧτταν. Solâ quoque voculâ τὶ mala quaevis bellica designantur in *Eurip.* Phoen. 642. κἄν τί σοι πόλις γένηται. VALCK.

Ibid. νεώτερον ἀναβλαστήσει) Quod in verbo ausus sum, schedae excusabunt; excusabunt etiam κακὸν in exsilium actum, a *Vindob.* et *Valla* merito proscriptum. Νεώτερόν τι ποιεῖν habet V. 19. et aliàs, expressum κακὸν non desiderans. Immo vero plura credo in hac vicinia mutationem subiisse, fuisseque primitus, uti *Codd.* praeeunt, νῦν ὦν μοι μεταδιώξας τὸν κήρυκα ἐξετάζειν παρ' ὅτευ etc. Convenit Scriptoris elegantiae, qua inferius cap. 134. σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι. Sunt, quae iuvare possunt, et alia. Hoc celare iniustum foret, glossatorem S. Germani ἐτάζειν hic reperisse. Sic enim Ἐτάζειν· τὸ ἐξετάζειν, Ἡρόδοτος Γ'. WESS.

CAP. LXIII. 6. αὐτός τοι Σμέρδις) Vere libri veteres: labat ceteroqui oratio, quod *Reiskium* non latuit. Ἐς ὄψιν, postulantibus msstis, cur recusarem, nihil erat. ἔρχεσθαι εἰς ὄψιν praebebit *Diodorus*, φαίνεσθαι εἰς ὄψιν alii, quos in re nota non fatigabo. Vide tamen VII. 6. WESS.

17. ὁ ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος οὐνόματος) Recurrit c. 67.

et IX. 94. Singulare et rarum *Pollux* habuit: itaque plures, tanquam emblema, ornandae orationi inseruerunt. Tale *Iamblichi* ἵνα μὴ καὶ ἑτέρα τις τοῦ τῆς Σινωνίδος ἐπιβατεύσῃ ὀνόματος apud *Phot.* Biblioth. p. 248. [ed. Rothom.] *Procopio*, aemulatori Herodoteo, mire arrisit: οὔτε τοῦ ὀνόματος ἐπιβατεῦσαι ἠξίωσεν, Bell. Goth. I. 1. et Bell. Pers. I. 25., tum *Vandal.* I. 11. etc. WESS.

CAP. LXIV. 8. τῇ ἁπάσῃ συμφορῇ) Corrigitur τῇ ἀπαντεώσῃ *occurrente*: verum ἁπάσῃ, *summa totaque*, recte erit, sicuti docti norunt monentque. [Iterum c. 65 extr. ἀπέκλαιε πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πρῆξιν. Conf. Lexicon nostrum Polyb. voce Πᾶς, num. 3.] Maiorem movet litem [*l.* 11.] τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης, sive, ut *Gronov.* in Latinis, *fungus vaginae gladii.* Est-ne summa an ima vaginae pars? *Eustathius* et Grammaticorum plures prius optant et τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους interpretantur: quibus favet *Portus.* Contra *Pavius*, quod capulus sit obtusior et ad vulnus inferendum ineptior, μύκητα esse *illud ferrum, quod in ima parte mucronem ambit et ipsius est mucronis theca.* Satis speciose. Mihi forma gladii apud Persas et Graecorum priscos non explorate est cognita, potior tamen Criticorum caussa. Similitudo μύκητος, *fungi*, manubrio gladii propior est, quam extimae vaginae. *Nicandri* praeterea Alexiph. vs. 103. μύκης ἔθι κάππεσεν ἄορος vaginae extrema indicare nequeunt; bene Schol. μύκης κυρίως τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους, τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην. Eadem *Etymolog.* p. 594., leviter in prima voce vitiosus: minime vero *Plutarchi* de Flumin. p. 63. ἐξέπεσεν αὐτοῦ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους ὁ μύκης: illis enim nihil ad hanc rem clarius. WESS.

11. τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης) *Eustathio*, ubi excitat Herodotea, in Ἰλ. β΄. pag. 219, 27. μύκης minus accurate fuisse dicitur ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους. Cautius *Zonaras* Ann. IV. pag. 127. D. ipsa transscripsit *Herodoti* verba, τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης ἐξέπεσε. Recte, credo, definitur ab aliis τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην τοῦ ξίφους: fungo namque cadente Cambysis acinaces vagina fuit nudatus. Loca Grammaticorum collegit *Abr. Berckel.* ad *Steph.* voc. Μυκῆναι. Huius non meminerat historiae interpres *Pausaniae*, quem huc respexisse minime dubito l. [c. 28.] p. 70. Λέγεται καὶ ἄλλα τῶν ἀψύχων αὐτόματα ἐπιθεῖναι σὺν τῷ δικαίῳ τιμωρίαν ἀν-

θρώποις· ἔργον δὲ κάλλιστον καὶ δόξῃ φανερώτατον ὁ Καμβύσου παρέσχετο ἀκινάκης. Nihil sanequam fecit ista res *ad Atheniensium gloriam*: τί γὰρ Καμβύσῃ καὶ Ἀθηναίοις ἦν πρῆγμα; [Perspecte ista *Pausaniae* graeca sic gallice reddidit nuperus doctus Interpres: *et l'exemple le plus célèbre en ce genre est celui du sabre de Cambyse.*] Illud vero mirabile, quod Cambysi, idem evenisse Annibali secundum *Pausan.* VIII. pag. 623. Poenum deceperat Iupiter Ammon nomine Λιβύσσης: Cambysen Latona, nomine Ἐκβατάνων. Figura ex ambiguo coelestibus istis valde fuit adamata. VALCK. — De vi vocab. μύκης videndus omnino *Schneider*, Animadv. in *Nicandri* Alexiph. vs. 103. et quos ille laudavit auctores; quibus adiiciendum *Hecataei* fragmentum, ex Scholiis Venetis ad Iliad. XV. 302. a *Creuzero* prolatum in Historicor. Graec. antiquiss. Fragm. pag. 77. *S.*

14. ὡς οἱ καιρίη ἔδοξε τετύφθαι) *Laurentius* male verterat. *Palmerius*, quem ducem *Gronov.* habuit, melius, Exercitat. p. 16.. non neglectis Syriae Ecbatanis. Non repeto caussas, quibus Ἀγβάτανα ex msstis restitui. [Vide supra, ad cap. 62, 4.] *Iosephum* Antiq. XI. 2, 2., Cambysis obitum Damasci contigisse scribentem, miror, nec minus *Ctesiam*, qui Babylone. WESS. — Ad καιρίη intelligi πληγῇ, vix opus fuerit ut moneatur *Herodoti* lector. *S.*

CAP. LXV. 16. ὑπεραιρημένου) Sive cum *Reiskio* scribendum ὑπαραιρημένου, seu ὑπεξαραιρημένου, *Smerde submoto*, vel *sublato*: hoc praebet lib. VII. c. 8. §. 3. *Portus* in Ἀραιρημένος nostrum illud non attigit. VALCK.

Ibid. ὑπαραιρημένου) *Gronovii* coniecturam firmat *Pass.* codex. Παραιρημένου, ut plures schedae hic et cap. 126., praesidium ex *Demosthenis* Philipp. II. p. 46. et eius Scholiaste, quem *Suidas* descripsit, [item ex *Polyb.* I. 9, 6.] nancisci posset, nisi vulgatum dialecto congrueret aptius. WESS.

[27. οἰκηϊωτάτων) In nostro exemplo ante ηϊ *iota* operarum errore irrepsisse, non est quod moneam. De vocali antepenultimae syllabae notare debeo, *editos* quidem libros omnes ω *longum* tenere; recte illos quidem hactenus, quoniam ob divulsam in duas vocales diphthongum ηι praecedit brevis syllaba. Codex vero *ms. F.* (nescio an consentientibus aliis) et h. l. et V. 5, 8. *breve* ο habet, ne is

quidem male, nempe omissis utrobique super ηι (quo pacto ille constanter diphthongum ῃ pingit,) punctis diaereticis. At altero loco, V. 5. 8. editi omnes ante *Schaef.* et *Borh.* οἰκηΐεται praeferunt, brevi ε utentes, simul tamen diphthongo in duas syllabas distracta. *S.*]

35. ἀπαιρεθῆναι) Membranae hoc desiderant, scriptore consentiente. Paullo ante, δείσας μὴ ἀπαιρεθέω τὴν ἀρχήν. Rursus I. 69. ὡς ἀπαιρεθείησαν ὑπὸ Σαμίων. Denique III. 126. ὑπὸ Μήδων ἀπαραιρημένους τὴν ἀρχήν. WESS.

40. μὴ ἀνασωσαμένοισι δὲ τὴν ἀρχὴν) Et hoc, iisdem postulantibus, iustum est. Vide c. 75. Diras, quas rex inprecatur, ex saxo Aphrodisiensi illustravit *Gronovius*: geminae Teiorum sunt in Antiq. Asiatic. p. 98. *Edm. Chishull*; longe vero dirius in Israëlitas, ni saperent, carmen *Deuteron.* XXVIII, 16. etc. WESS.

41. τὰ ἐναντία τούτοισι ἀρέομαι) Ista *Sophoclis*: Καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὔχομαι θεοὺς Μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι, τινὰ Μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας: ex Oed. Tyr. 277. forte respexit *Herod.* qui lib. VI. c. 139. hanc Pelasgis memorat in Lemno divinitus inflictam poenam: οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποίμνια ὁμοίως ἔτικτον ὡς καὶ πρὸ τοῦ. conf. *Philostr.* Vit. Apollon. III. 20. In veteribus imprecationum formulis ista talia leguntur saepenumero; in recentioribus etiam absurdissima. VALCK.

CAP. LXVI. 2. κατήρεικόν τε) Superfluum τε, leniter in το mutatum, dabit κατηρείκοντο: quod, si vel omnes Codices alterum praeferrent, harum rerum peritis sincerum videbitur. In Regis non optimi, Regis tamen, luctu Persarum proceres obsecundabant consuetudini, lugentiumque sibi personam induebant: πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον ταῦτα κατηρείκοντο καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο: non *aliis* vestes illi *diripiebant*, non κατέῤῥηγνυον, sive κατήρεικον, sed κατηρείκοντο, *suas discindebant*. Praeterea praebet id ipsum, hinc enotatum probabiliter, *Hesychius*: Κατηρείκοντο, κατεσχίζοντο. κατασχίσασθαι τοὺς πέπλους est apud *Pollucem* VII. 50. ex interpretamento *Xenophontei* καταῤῥήξασθαι: sicut ap. *Diodor. Sic.* T. I. p. 83, 34. ad Κατεῤῥήξαντο Codd. scholion adiiciunt καὶ ἐσχ. sive κατεσχίζοντο. Vir D. in Miscell. Obs. Nov. T. I. p. 73. ad *Hesychium* comparans *Aeschyli* locum e Pers. vs. 537. in *Herodoto* tamen κατηρει-

κον scribendum credidit. Quid differant *περιῤῥῆξαι τὴν ἐσθῆτα* et *περιῤῥήξασθαι* Praeceptores mei docuerunt in Miscell. Obs. V. 3. p. 64. et ad *Diodor. Sic.* T. II. p. 186. Quibus ista fuerint explorata, nec non cura scribendi Herodotea; hi minime dubitabunt, quin verum sit *κατηρείκοντο*, inprimis Aeschylea considerantes, ubi Persides in publico luctu: Πολλαὶ δ', ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας Κατερεικόμεναι, διαμυδαλέοις Δάκρυσι κόλπους Τέγγουσ' ἄλγους μετέχουσαι: quae fortasse respexit *Herod.* et, ubi de eodem, de quo *Aeschylus*, luctu loquitur lib. VIII. c. 98. τοὺς κιθῶνας κατεῤῥήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ. *Xenophontis* Tigranes Κυρ. Παιδ. III. p. 38, 26. περιεσπάσατο τὴν τιάραν καὶ τοὺς πέπλους κατεῤῥήξατο, quod recte tuetur *H. Steph. Diodorus* I. 72. de Aegyptiis, *Rege*, inquit, *mortuo omnes* κοινὸν ἀνῃροῦντο πένθος, καὶ τὰς ἐσθῆτας κατεῤῥήττοντο. *Herodotus* in horum locorum primo ponere quoque potuisset κατηρείξαντο, pro κατεῤῥήξαντο. Ἐρείκειν a Grammaticis redditur σχίζειν et ῥηγνύειν: vid. *Hesych.* in Ἐρείκει et in Διήρικον: neque tantum ἐρείκειν, sed et ἐρεῖξαι usu fuisse receptum monstrant *Aristophanis* κατερεῖξαι in Vesp. vs. 647. et *Hesychii* Διερείξας. Ex eodem discimus, τὰ κατεῤῥωγότα ἱμάτια alicubi fuisse dicta Κατερικτά. Apud *Hephaestion.* p. 34. Καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας, cum Editore legit *Wesseling.* ad *Herod.* p. 124. n. 38. [ad II. 42, 27.] VALCK.

Ibid. κατηρείκοντο) Aldinum κατείρεικόν τε *Sylburgius* ad *Brisson.* R. Pers. II. 205. p. 563. κατήρεικον, *Gronovius* ex *Med.* κατήρικον refinxit. Nihil verius admisso. *Hesychius*, hoc fortassis e loco, κατηρείκοντο, κατεσχίζοντο. Forma verbi unice quadrat. Vetus poëta in Enchirid. *Hephaestionis* p. 34. καττύπτεσθε κόραι καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας (sic *Io. Corn. de Pauw* egregie): *Aeschylus* Pers. vs. 537. πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεικόμεναι: quo Tragici versu in Miscellan. Observ. Nov. T. I. p. 72. usus etiam vir doctus est. WESS.

4. ὡς ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον) Multa *Foësius* Oecon. p. 603. Opportune vero *Galenus* in *Hippocr.* Aphorism. p. 323. postquam γάγγραιναν medicorum, aliis Graecorum σφάκελον dici monuisset, οὕτω γοῦν μοι δοκεῖ καὶ ὁ Ἡρόδοτος τὸν μηρὸν εἰρηκέναι τοῦ Καμβύσου σφακελίζεσθαι, sed memoria lapsus. De Miltiade ad eum modum VI. 136. Adde *Cononem* Narr.

XVIII. ipsumque *Galenum* p. 546. ubi Herodoteis adsimilia. WESS.

[5. ἀπήνεικε Καμβύσεα) Possis ἡ νοῦσος supplere cum *Porto*, aut τὸ κακόν: sive τὸ ὀστέον σφακελίσαν καὶ ὁ μηρὸς σαπείς. Caeterum conf. VI. 27, 6. *S.*]

11. ἵνα οἱ ἐκπολεμωθῇ πᾶν τὸ Περσικόν) *Gronovii* Latina, *ut sic ab eo omne nomen Persicum ad hostilem iram concitaretur*, non sunt bona: *Vallae* praestantiora, [*ut sic omne illi nomen Persicum redderetur hostile*,] et propterea restituta. Notissima verbi potestas est, spreta saepe. Noster V. 73. ἠπιστέατο γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους - - ἐκπεπολεμῶσθαι. *Iosephus* B. Iud. VII. 10, 2. οὐ γὰρ Ἀντιόχῳ μὲν ἔτι μᾶλλον ἐκπεπολεμῶσθαι τοὺς Ἰουδαίους. Confer doctissimos *Ammonii*, *Moeridis* et *Thom. Mag.* in Πεπολέμωται commentatores. Mox [*l.* 14.] μή μιν ex scriptis malui: eadem *Reiskii* divinatio. WESS. — Nos non poenitet μὴ μὲν revocasse. Vide *Var. Lect.* *S.*

13. βασιλέα ἀνεστεῶτα) In sacris frequens, ἀνέστη (קם) βασιλεὺς, his in libris non puto reperiri; nisi si forte quis ad vitam crederetur revocatus: quo modo legitur supra c. 62. ὁ ὢν saepe dicitur καθεστώς, *Herodoto* κατεστεώς. ἐνεστεὼς de Rege, quasi τῷ θρόνῳ ἐνεστεώς, lib. I. c. 120. τοῦ δ' ἐνεστεῶτος βασιλέως, ἐόντος πολιήτεω, καὶ ἄρχομεν τὸ μέρος. Hic itaque legi non nolim ἐνεστεῶτα: et pro ἀνιστάμενος infra c. 67. ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχὴν, *ingressus imperium.* VALCK. — Possit tamen ἀνεστεῶτα idem ac ἐπανεστεῶτα valere: atque etiam ipsum ἀνεστέασι c. 62, 16. de *insurrectione* intelligi fortasse poterit. *S.*

CAP. LXVII. 3. μῆνας ἑπτὰ τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ etc.) Ordo confusior turbas civit. Bene *Abreschius* τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ τῆς πληρώσιος ἐς τὰ etc. Alibi ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα VII. 20. *Reiskius* corrigebat ἐς τῶν ὀκτὼ ἐτέων τὴν πλήρωσιν, sine plausu. WESS.

10. ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχὴν) Hoc dederat, offeruntque schedae. ἐκέχρηστό σφι - - αὐτίκα ἐνισταμένοισι ἐς τὰς τυραννίδας II. 147. et VI. 59. ἐπεὰν - - ἄλλος ἐνίστηται βασιλεύς. Atque hic non obliviscor *Alexandrinor.* Interpretum et *Paulli* Apostol. Epist. ad *Roman.* XV, 12. καὶ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, quod multum discrepat, et alius est indolis. WESS.

CAP. LXVIII. 3. ὁμοίως τῷ πρώτῳ Περσέων) Sic ista recte *Zonaras* interpretatur Ann. IV. p. 127. B. Ὁτά-

νης ἦν γένει καὶ πλούτῳ Περσῶν τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλος. Dedit et ad initium somnii *Lucianei Hemsterhusius*, quae vix ab alio poterant exspectari. *Thucydidae* locum, huius imitator frequens, forsan et hunc *Herodoti*, respexit scriptor Epist. *Phalaridis* Ep. XXI. ὅμοια τοῖς πρώτοις Σικελιωτῶν πεπλούτηκεν: ubi paulo post corrigendum censeo, τυραννοκτόνοι Φαλάριδος ἀκούειν, pro ἀκουσθῆναι. VALCK.

Ibid. ὁμοίως τῷ πρώτῳ Περσέων) *Abbas Geinozius* ex coniectura ὅμοιος, quod in *Arch.* Idem Lipsiae expressit *Io. Friderichus* in Magophonia. At perinde est. Ὅμοια, ὁμοίως, ὅμοιος frequentantur in talibus. *Pausanias* I. 9. p. 22. καὶ Μακεδόνων ὁμοίως τοῖς ἀρίστοις ἦγεν ἐν τιμῇ. Lege T. *Hemsterhusio* observata ad *Luciani* Somn. c. 2. Scripsi ὑπόπτευσε, [*l.* 4.] ne semper in his dialecti ratio contemneretur. WESS. — Ubi adverbio locus est, ibi plerumque ὁμοῖα pro ὁμοίως utitur *Noster*: sed adverbio hic locus nullus, quia nullum adest adiectivum aut verbum, quo illud referatur. *S.*

12. παρ' αὐτὴν τὴν θυγ.) Clariss. *Gronov.*, quia *Med.* παρ' αὐτὸν, *nescire se* scribit *an quid lateat.* Latet omnino nihil, nisi error amanuensium, *Med.* et huic nationi non insuetus: quamquam melius, opinor, ut *Arch.*, παρὰ ταύτην τὴν θυγατέρα. WESS.

23. τῶν συγκατημένων γυναικῶν) Committit hanc dictionem vir Celeb. cum Latino *stare in lupanari*, non iniuriâ *D'Orvillio* ad *Chariton.* lib. V. 9. p. 489. inprobante. In gynaeceis Medorum et Persarum plures morabantur feminae, quod ex reginae *Estherae* historia atque aliunde cognitissimum: hae iuxtim sedebant, pensa trahentes aut texentes, quemadmodum eas inter Sardanapallus in *Diodori* II. 23. *Aldinum* ὤνθρωπος rediit in veterem possessionem. WESS. — κατῆσθαι etiam de artifice vel opifice sellulario dici, in officina sua sedente, supra vidimus II. 86, 1. *S.*

CAP. LXIX. 10. ἄφαστον αὐτοῦ τὰ ὦτα) *Suidas* Ἀφάστων, ψηλαφῶν· Ἡρόδοτος: quod *Steph. Berglerus* in ἄφαστον, ψηλάφηστον non inconsulte transmutat. Spectavit utique grammaticus haec *Nostri*, in consequentibus verbi sibilantem literam semper geminantis. Eadem aliis consuetudo: de *Hippocrate* liquido *Erotianus* et in eum *Eusta-*

chius p. 50. WESS. — Vide *Erotiani* Glossar. ed. *Franz.* p. 168 seq. et conf. nostram *Var. Lect.* ad h. l. Libris obtemperans ἄφασον revocavi. Videtur ab ἀφάσσω futurum ἀφάσω formatum fuisse. Sic quidem et παραφᾶσαι (nisi rectius παραφάσαι) et ἐπαφάσασθαι et ἐπαφάσας habes apud *Galen.* in Explan. voc. Hippocr. p. 538. et 474. Conf. *Foësii* Oecon. p. 485. *S.*

16. ἐπίλαμπτος δὲ) Capitalis instauratio. *Suidas. Scholiastes, Phavorinus*, et hoc de genere alii, nugantur, [ἐπίλαμπος scribentes.] κατάδηλος et καταφανὴς ex Ionum more, ut adseverant, interpretati. Nihil futilius. Qui communiter Graecis ἐπιληπτὸς, uti *Antigono Caryst.* c. 45. is Ionum lingua ἐπίλαμπτος, cuiusmodi et καταλαμπτέος III. 127. Viderunt verum et in clarissima posuerunt luce Cl. *Küsterus* et *Alberti* ad Ἐπίληπτος *Hesychii.* WESS.

Ibid. ἐπίλαμπος) Tolletur, ut opinor, menda vetus e codicibus. ἐπίλαμπτος δὲ ἀφάσσουσα ἔσται restituit e Codd. Parisinis *L. Küster.* ad *Hesych.* ubi Ἐπίληπτος redditur καταφανής. Attice diceretur: αὐτὴ δὲ ληφθῇ vel φωραθῇ vel ἁλῷ ψηλαφῶσα, sive ψαύουσα *deprehendatur*: solent ista, sicut alia huius generis, adiungi participiis. Eiusdem formae, cuius est ἐπίλαμπτος, pro φοιβόληπτος positum φοιβόλαμπτος legitur in *Herod.* IV. 13. Sunt autem Ionici flexus istius verbi aliunde notissimi: constanter in Alexandrino Codice Vet. Test. λήμψεσθαι, λημφθῆναι, et similia scripta reperiri monuit et alibi *Io. Ern. Grabius* et in Proleg. ad Vol. I. c. 2. §. 7. Vid. *Küster.* Praef. ad Ed. N. T. *Io. Millii* p. 9. Sed a quibusvis Graecis literam μ. superfluam in multis, tum verbis tum nominibus, praesertim propriis, labialibus emolliendis praefigi tametsi constet, saepenumero tamen tentantur a correctoribus minime corrigenda. VALCK.

20. Ἡ ὦν δὴ Φαιδύμη) Paucis interiectis orationem interruptam solemnibus voculis retorsus non necesse quidem habebat *Herod.* iterum nobis narrare, quo patre sata esset *Phaedyme*: sed sic studet ille suaviloquus narrationes suas in animos insinuare legentium, ut addere malit superflua, quam obscurus esse verborum aliquot parsimonia: addidit itaque, αὕτη ἡ τοῦ Ὀτάνεω θυγάτηρ. Utilis istius luxuriae, qua sua ipsius explanat *Noster*, centum

forte possent exempla proferri. Hoc eo dico, ne quis olim ista talia intempestive obiiciat hîc illic voculam velut Scholion proscribenti. Quod paulo post [*l.* 26.] legitur diversi generis, μαθοῦσα οὐ χαλεπῶς, ἀλλ' εὐπετέως: pleonasmus est, aliis etiam istius ferme aetatis scriptoribus optimis satis usitatus: *Antiphontis* est, οὐκ ἐλάσσω, ἀλλὰ πολὺ μείζω, p. 118, 24. *Lysiae*, οὐ βουλόμενος, ἀλλ' ἄκων, p. 319. *Isaei*, οὐ μικρὰ, ἀλλὰ μεγάλα, p. 67, 4. VALCK.

22. ἐπεί τε αὐτῇ μέρος ἐγίνετο) Graecus interpres *Estherae* cap. 2, 12. καὶ ὅταν ἦ καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς βασιλέα: quae versio non est, sed expositio. Hebraea ita, ובהגיע תר נערה לבוא אל המלך, *et quum veniret ordo*, τὸ μέρος, *puellae, ut ad regem accederet.* Gemina sunt atque eàdem de re. WESS.

CAP. LXX. 5. τοῦ Ὀτάνεω) Tametsi Ὀτάνεος sequenti redeat capite, *Gronovium* sequi ausus non sum. Ὀτάνη vocandi casu c. 72. ἀπὸ Ὀτάνεω et τῷ Ὀτάνῃ c. 84. Multa in talibus admissa sunt; Ὑστάσπεος et Ὑστάσπεω pari variatione, quamquam Ὑστάσπεω apud *Agathiam*. Quem vero [*l.* 7.] Ἰνταφέρνεα plerique scribunt, is *Arch.* et *Vallae* semper Ἰνταφρένης sicuti Ἀρταφρένης pluribus in *Codd.* V. 25. et *Aeschyli* Pers. vs. 780. Paullo ante τοῦτον, τῷ legitimum est. WESS.

7. εἰσάγεται Ἰνταφέρνεα) *Introducit?* quo tandem *introducebat?* Idem fere significari debet, quod in proximis dicitur προσεταιρίσασθαι, *conspirationis sibi socium adsciscere* vel *conciliare.* Corrigendum ἐπάγεται, *parat sibi* στασιώτην, vel *in partes suas adlicit.* Hariolor id ipsum in Codicibus adservari, sicut in suo *Zonaras* invenit, qui Ann. IV. p. 128. B. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς καὶ ἑτέρους προσεταιρίσασθαι, καὶ Ὀτάνης μὲν ἐπάγεται Ἰνταφέρνην. vid. *Andr. Dounaei*, viri Graece perdocti, Praelect. in *Demosth.* Philipp. p. 99. VALCK. — Nil mutant libri, nec opus erat sollicitare vulgatum. *S.*

[9 *seq.* παραγίνεται ἐς τὰ Σοῦσα - - ἐκ Περσέων ἥκων) Nempe *Susa* urbs, licet caput quodammodo Persici regni, et regia prae caeteris sedes, tamen non in Perside proprie dicta, sed in Cissiis sita erat. conf. c. 91, 20. *S.*]

CAP. LXXI. 6. καὶ αὖ τούτου εἵνεκεν ἥκω) Invexit iterum Vir Cl. manifestam Codicis corruptelam. Venerat in urbem Regiam Darius αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν, *ob id ip-*

sum, sive *solius istius rei gratia*. *Pausan.* I. p. 54. πολλοῖς, αὐτῶν τούτων εἵνεκα, ἐς λόγους ἦλθον. *Thucyd.* p. 544. 6. ἄλλο μὲν οὐδὲν, αὐτὸ δὲ τοῦτο: et p. 91, 19. *Xenoph.* p. 326, 26. αὐτὸ τοῦτ' ἔφη, προσήκει σκοπεῖν: elegantiorem usum *Iac. Perizon.* intellexit in *Aeliani* Var. Hist. II. 29. Videtur idem, neque est tamen, pervenustum illud Iovis *Lucianei* T. I. p. 210. Ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐστι, καὶ ἁπλοϊκὸς, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο παῖς ἔτι. VALCK. — Ex *Medic.* αὖ τούτου si valeret, vis et vigor sermonis Darii flaccesceret. Scriptor ipse lib. II. c. 3. καὶ ἐς Ἡλιούπολιν αὐτέων τουτέων εἵνεκεν ἐτραπόμην: aliàs etiam, et quis non? WESS.

20. μάλιστα μέν νυν ὀφείλετε) Non indigemus *Vindob.* ὠφείλετε: idem est vulgatum et Ἰακόν. Verti *debetis* haud convenit, sed *debebatis*, ut olim *Valla*: languet alioqui inpetus Darii. Βαλόμενοι rectissime expedivit Cl. *Gronovius*. [Nec vero spernendum βαλλόμενοι, quod offert ms. *F*.] In *Libanii* Declam. II. p. 204. D. καὶ ὁ μὲν ἀφ' ἑαυτοῦ βαλλόμενος, ἔπραττε τὸ τερπνόν. Notat *Morellus* ex msstis ἐφ' ἑαυτοῦ et λαβόμενος ac βουλόμενος, quorum ultima corruptelae, verissimum prius, et inprudenter ab eo spretum. WESS.

23. ὅτι ἂν ὑπερπέσῃ ἡ νῦν ἡμέρη) Non placet ὑπερπέσῃ. Multo cultius et suavius *Arch.* ἤν περ πέσῃ: nec muto tamen quod displicet, ne nimium novator censear. Nemo tamen erit, quin ἀλλὰ σφέας αὐτὸς ἐγὼ ex schedis restitutum adprobet. WESS. — Equidem, cur ἤν περ πέσῃ alteri praeferatur, nihil admodum video caussae. *S.*

[24. οὐκ ἄλλος φθὰς ἐμεῦ κατήγορος ἔσται) Latine ista converti quasi esset φθὰς ἐμὲ, quemadmodum φθάνω cum accus. casu constructum habemus VII. 161, 2. et alibi. Graeca rectius ad verbum *Valla* expressit: *non alium occupaturum ut me apud Magum accuset. S.*]

CAP. LXXII. 18. ἔνθα γάρ τι δεῖ ψεύδεος *etc.*) Laxissima haec de mendacio professio, verumque fallaciloquentiae suscitabulum. Genio Ulyssis interroganti Neoptolemo, Οὐκ αἰσχρὸν ἡγῇ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν: responsum, Οὔκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδος φέρει, conveniebat belle in *Sophoclis* Philoct. vs. 107. Discrepant nonnihil *Heliodori* Aeth. I. p. 30. Καλὸν γάρ ποτε καὶ τὸ ψεῦδος, ὅταν ὠφελοῦν τοὺς λέγοντας, μηδὲν καταβλάπτῃ τοὺς ἀκούοντας: neque enim mendacium adprobat, sed fictum, citra alterius ius et

F 2

detrimentum, sermonem, quem *falsiloquium* nova voce adpellant. Utrumque scriptoris locum enotaverat *Steph. Berglerus*; nec praeterierat in doctis de Mendacio et Verit. libris *Nicol. Abramus*, longe plura admensus, lib. I. 17. p. 465. WESS.

22. οἱ δ' ἀληθίζονται, ἵνα τι *etc.*) Verius hoc. Quae sequuntur, optime *Gronovius* inlustravit. At illa οὕτω ὦν ταῦτα ἀσκέοντες intacta miror. Qui mentiuntur et qui veraces sunt, eadem-ne exercent? Utrique, si *Nostro* creditur, lucrum spectant, in loquendo longe dissimiles. Cohaerebit oratio aptior, modo cum *Valla* et *Arch.* οὕτω οὐ ταῦτα ἀσκέοντες, probetur. WESS.

29. δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἐὼν πολέμιος) *Pro hoste habeatur:* verbi corrector *Reiskius* quae sunt huius generis paulo rariora non habebat in numerato. [In editis *Animadverss.* silentio hunc locum *Reiskius* praeteriit.] Δεικνύσθω ἐών, sive dicatur φανερὸς γενέσθω πολέμιος ὑπάρχων, seu ἔνδηλος, eodem sententia recidit: *pateat illum nobis hostem esse;* atque adeo tanquam talis *confodiatur*, συγκεντεέσθω, quod verbum infra legitur, ubi *obviis interfectis*, ut scribit *Iustinus, ad Magos perveniunt:* intelligitur itaque id ipsum, quod suo more Vir D. exprimi volebat. In *Lysiae* p. 90. φανερός ἐστι ποιησάμενος, *patet eum fecisse*, *Marklandus* interpretatur; communivit exemplis aliquot *Io. Taylor,* Vir Cl. *Euripides* Bacch. vs. 47. αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι. *Andocid.* p. 31, 34. ἐνδείκνυται - - ὑμᾶς τοῖς αὐτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν ἀξιῶν. *Herod.* II. 119. ἐπάϊστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασμένος. *Xenoph.* Ἑλλ. III. p. 291, 36. μάλα ἀχθεσθέντες φανεροὶ ἐγένοντο. et II. p. 275, 14. *Thucyd.* II. 64. μὴ ἔνδηλοι ἔστε τοῖς παροῦσι πόνοις βαρυνόμενοι. *Soph.* Trach. 679. ἀθυμῶ δ' εἰ φανήσομαι τάχα Κακὸν μέγ' ἐκπράξασα. In *Xenoph.* Κυρ. Ἀν. V. p. 211, 8. si Codex scriptus praeferret ἠξίουν Ἕλληνας ὄντας Ἕλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς δείκνυσθαι, τῷ εὔνους εἶναι: ego quidem vulgatum verbum huic postponerem. VALCK.

Ibid. δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἐὼν πολ.) Varie tentantur haec. Est cui διακνάσθω, *confodiatur*, *lanietur*, non magna molitione, unice placet. Alius δεικνύσθω ἐνθαύτα νεκρὸς, ἐὼν πολέμιος, *interimatur*, *quippe hostis*, praeoptat. Quorum equidem institutum sequi non audeo. Dictio rarior est, signatissima tamen. Δεικνύσθω πολέμιος, aut, si velis, ex *Arch.*

διαδεικνύσθω *ostendatur* sive *manifestus hostis sit*, eaque, quae in hostem licet, patiatur: ὑπὸ τραυμάτων νεκρὸν δείξας est in *Diodori* Excerptis, aliud in *Libanii* Epist. CIX. quorum tamen utrumque diversius abit. WESS. — Compositum verbum, alibi frequentatum Nostro, et hic pariter a codd. nonnullis oblatum, receptum me voluisse, in *Var. Lect.* significavi. *S.*

CAP. LXXIII. 3. κάλλιον παρέξει) Optime *Gronovius*. Ex Aldino *Corn. de Pauw* idem aut etiam παρέχει formaverat. Mox ὅτε γε ἀρχ. ex schedis, ut *Reiskius* divinarat, potius est visum: habet particula suam sibi in talibus vim et elegantiam, qua de Cl. *Valckenar.* ad Tragici Phoeniss. p. 209. WESS.

12. ἄλλοθι ἰόντας ἢ ἐπὶ τὸν) Si, quod sentio, dicere liceat, et quid ni? multo Gobryae sententia et ardor incenditur, ubi ἀλλ' ἰόντας ἐπὶ τὸν μάγον ἰθέως, *sed in magum statim et recta pergentes*, probabitur. Secutus hoc *Valla* est, et praeferunt membranae. [Eo etiam probabilior haec scriptura, quo minus commode ἄλλοθι hic ponatur, ubi ἄλλοσε aut ἄλλῃ requirebatur.] Mox ταῦτα αἴνεον postulabat sermonis et Scriptoris usus: τὴν Δαρείου πάντες αἴνεον γνώμην, c. 76. et IV. 80. ὁ δὲ Ὀκταμασάδης καταινέει ταῦτα. WESS.

CAP. LXXIV. 5. μοῦνος ἠπίστατο) Supra c. 61. noverat fraudator Magus, τὸν Σμέρδιος θάνατον - - ὡς ὀλίγοι ἦσαν οἱ ἐπιστάμενοι Περσέων: et apud *Zonaram* p. 127. B. dicitur γνοὺς ὁ Κατιζείθης (Πατιζείθης) ὡς ὀλίγοις ὁ ἐκείνου θάνατος ἔγνωσται. Prae paucis istis unicus Prexaspes ea de re planissime erat persuasus, quippe qui iussus Cyri Smerdin remotis arbitris e vita sustulisset. Collectanea *Io. Iac. Wetstenii*, ad Euang. *Ioann.* XVII, 3. ὅλῳ τῷ θυλάκῳ excussa, digna sunt quae considerentur. VALCK.

7. ἐόντα ἐν αἴνῃ μεγίστῃ) Futile est *Arch.* ἐν αἰτίῃ, quod et *Valla* in suo cod. legerat. *Prexaspes*, πιστότατος ἐὼν ἐν Πέρσῃσι, sicuti mox perhibetur, non *flagrabat invidia* et odio, sed *omnium laudibus ferebatur*, quippe *maximo in honore*. De Themistocle, ὡς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, lib. VIII. 112. *Arrian.* Indic. c. 27. τῶν ἐν αἴνῃ - - ὧν Μακεδόνων. Atque hoc quidem extra periculum. Quod succedit [*l.* 9.] πίστι τε λαβόντες καὶ ὁρκίοισι, *Gronovio* se non probavit, contra ex *Med.* πίστις τε, siquidem λαβεῖν πίστι ferri nequeat.

Scriptor tamen ipse lib. IX. 105. [IX. 106, 25.] *πίστι καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι*: quomodo *ὅρκοις δεινοτάτοις καταλαβὼν Procopius* Bell. Goth. I. 11. Hist. Arc. c. 2. et *Zosimus* ex certissima *Sylburgii* emendatione lib. IV. c. 26. Fac vero *πίστι λαβόντες* eadem in re inportune, quod ego quidem non largior, necti, non-ne utroque in sermone verbum, uni rei aptum, pluribus iungitur? Tetigit hanc figuram Scholiastes ad *Sophocl.* Electr. vs. 438. Quid porro *πίστις τε λαβόντες, καὶ ὁρκίοισι*; unde pendebit posterius? Succurrit Cl. *Abresch* Diluc. Thucyd. p. 425. *ὁρκίοισι*, mutata distinctione, sequenti *ὑπισχνεύμενοι* adstruens, quod, si *πίστις τε λαβόντες* valere debeat, certissimum auxilium. WESS. — Vocab. *ὁρκίοισι* ad *προσεκτέωντο* retulerat *Gronov.* Compositum utique *καταλαβόντες* malles, si modo vel unus codex offerret. *S.*

12. *ὑποσχομένου*) Interpretamentum genuino locum cedet *ὑποδεκομένου*, quod in tribus inventum Codd. e *Galeo* iam constitit. Si mox praebent et *ἀνέγνωσαν*, hinc quoque deturbabitur *ἀνέπεισαν*, quod saepius sede, quam occupat, non sua deiectum iri, monstrat Diss. *Herod.* p. 40. 41. *Zonaras, καταθεμένου δ' ἐκείνου ποιήσειν ταῦτα, προσεπῆγον*: hoc posuit pro *προσέφερον Herodoti*, cuius ille vestigia solius persequitur in his enarrandis; sicut in aliis *Xenophontea.* VALCK. — *πονήσειν*, quod *l.* 15. pro *ποιήσειν* nostro in exemplo exaratum indignabundus video, ne quis forte ex dialecti ratione ita scriptum putet: typothetae errori et correctoris festinationi, quem nimis urget typographi ardor, originem debet. Mox etiam *πυργον* et *ἀγορευσαι*, pro *πύργον* et *ἀγορεῦσαι*, neminem turbabunt. *S.*

CAP. LXXV. 4. *τῶν μέν τοι ἐκεῖνοι προσεδ.*) Multis non sine ratione displicuit infelix *τὶ*: aut eraserunt, aut *τε* esse voluerunt. *Abreschius μέν τοι*, addicentibus schedis, e quibus post nonnulla [*l.* 6.] *ὡς ἐς τοῦτον κατέβη, ad hunc, Cyrum* nempe. Non me fugit, neutrum *τοῦτο* locum capessere c. 82. sed vicit *Codd.* imperium. WESS.

CAP. LXXVI. 2. *αὐτίκα ἐπιχειρέειν*) Litem his moveo nullam. Notabile *Arch. ἐπιῤῥέειν, Herodoto* in confluente plurium multitudine non insuetum IX. 37. Tale *Theocriti* Idyll. XV. 59. *σπεύδωμες· ὄχλος πολὺς ἄμμιν ἐπιῤῥεῖ.* De invadendi inpetu, qualis horum in magos principum, non reminiscor. WESS.

6. ἐδίδοσαν αὐτοῖσί σφισι λόγους) Mire blanditur *Arch.* et *Vind.* αὖτις, ut *iterum rem secum reputarint*, quo modo IV. 102. et superiore libro c. 162. Abstinui a mutatione. arbitrio aliis relicto. *Aldum* [*l.* 8.] μὴ δέ οἱ δεόντων publicantem *H. Stephanus* in Recensu Voc. Herod. comiter in viam reduxit. Vide infra c. 127. WESS.

8. ὑπερβαλέεσθαι) Si teritur usu, quam vim hic tempus haberet futurum non exputo. ὑπερβαλέσθαι hinc excitat, et sequentia, καὶ μὴ οἰδεύντων τῶν πρηγμάτων ἐπιτίθεσθαι, *Eustathius* ad Od. β'. p. 90, 43. [p. 1441. sub fin. ed. Rom.] verum minus apte τὸ ὑπερβάλλεσθαι hic interpretabatur per διατρίβειν. Voluit Otanes *opportunitatem exspectare rei gerendae*, ὑπερβάλλεσθαι, quod frequentius dicitur ὑπερτίθεσθαι, secundum *Ammonium* significans, τὸ ἐπιμένειν τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν τῶν πράξεων, neque censuit consilium, quod ceperant, exsequendum, *dum res adeo essent turbidae*. Ἐπιτίθεσθαι τοῖς πρήγμασι nimirum, hic non est *insidiari*, sed *res aggredi*: τοῖς πράγμασιν ἐπιχειρεῖν· ἀδυνάτοις ἐπιθέσθαι πράγμασιν, *Isocratis* est ad Philipp. p. 90. A. et *Xenoph.* Ἀπομν. III. p. 453, 29. *Longino* περὶ Ὕψ. XV. 6. ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος dicitur *Euripides*; Αἰσχύλου φαντασίαις ἐπιτολμῶντος ἡρωϊκωτάταις, ibid. §. 11. Ἐπιθέσθαι τῇ ποιήσει dixit *Eupolis*, in luculenta parte parabasis, ut puto, quam nobis servavit *Stobaeus* Floril. p. 53. Nihil vetat illinc duo tres-ve decerptos trochaicos hic ponere scriptos emendatius, quam vulgo solent, aut etiam leguntur in Exc. *Grotii* p. 31. Ἢν δέ τις τῶν ἐνθάδ' ἀστῶν, μηδὲ ἓν χεῖρον φρονῶν, Συνεπιθῆται τῇ ποιήσει, πάνυ δοκεῖ κακῶς φρονεῖν, Μαίνεταί τε καὶ παραφρεῖ τῶν φρενῶν, τῷ σῷ λόγῳ. Cetera fortasse non cadent in controversiam: ad παραφρεῖ *Hesychius* comparetur, et *Theocriti* ὁ πάραρος τῆνος, ex Eid. XV. 8. Schol. ὁ ἀνάρμοστος, καὶ μάταιος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν παρήρων ἵππων: imo τῶν παρηόρων. VALCK. — De verbo ὑπερβαλ. vide *Var. Lect.* Nec vero spernendum ὑπερβαλλέεσθαι, quod habet *F.* in praes. temp. Sic sane et συμβαλλέειν et συμβαλλέεσθαι utitur *Noster*, inserta vocali ε ante verbi terminationem: nec obstat quod paulo post idem codex in ὑπερβάλλεσθαι cum aliis consentit. *S.*

CAP. LXXVII. 5. θείῃ πομπῇ χρεωμένους) Laurentius *pompa*. *Instinctum et divinum inpulsum* scriptor voluit, uti lib. I. 62. IV. 152. *Aeschylus* Agam. 757. πομπᾷ Διὸς

ξενίου. Apud *Suidam* in Ἀνακλώθησαν scriptor incertus θηρίον αὐτοῖς πομπῇ κρείτονι ἐντυγχάνει: quo de loco *Abreschius* ad *Aeschylum* lib. I. 23. WESS.

CAP. LXXVIII. 17. θέλων αὐτοῦ προσθεῖναι τὰς θύρας) Nimis sollicite quaesivit *Portus*, [Lexic. ion. voc. θύρα] utrum αὐτοῦ an αὐτῷ, in quod pronior est, scriptum fuerit olim. Neutrum locum habuit; *thalami fores* signantur. Bene *Kühnius* auxilio *Nostri* defendit *Diogen. Laërt.* II. 105. ἀλλὰ τὸ θύριον προστιθεὶς μετεῖχε Σωκράτους. Iungere potuerat ex *Lysiae* Or. de Caede Eratosthen. p. 8. *Ed. Britan.* [p. 14. ed. Reisk.] ἐκείνη δὲ ἀναστᾶσα καὶ ἀπιοῦσα προστίθησι τὴν θύραν. Atque hoc hactenus. Mox [*l.* 18.] *Codd.* discors voluntas ambiguum τὸ συνεσπίπτουσι efficit, quod *Zonaras*, haec describendo imitatus, praetulit, et prior eo *Plutarch.* T. II. p. 50. E. WESS. — Conf. *Polyb.* IV. 71, 12. et Indicem nostrum Graecitatis *Appiani. S.*

Ibid. προσθεῖναι τὰς θύρας) His commodum usus *Ioach. Kühnius* aliis non intellectum explicuit *Diogen. Laërt.* II. 105. eo nomine laudatus *Küstero* ad *Arist.* Ἐκκλ. 420. E neutro *Pollux* enotasset X. 25. sed προσθεῖναι (τὰς πύλας) invenerat apud *Thucyd.* IV. 67. Ad illud *Lysiae* (Or. I. p. 8.) προστίθησι τὴν θύραν - - καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκεται, comparat *Salmasius* hoc *Petronii* e cap. 94. *adduxit repente ostium cellae, - - exemitque raptim clavem. Lucian.* de Paras. T. II. p. 878. τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστίθησι. *Pausan.* II. p. 195. ἀναπεπταμένας ἔχοντες - - - προσέθεσαν τὰς θύρας. *Adducere ostium* Graece dicebatur συναγαγεῖν τὴν θύραν: *opponere ianuam*, vel *adponere* (si tamen hoc Romanis fuit in usu,) προσθεῖναι. VALCK.

25. Δαρεῖος δὲ πειθόμενος) Vel coecus videat, πυθόμενος consistere hac in vicinia non posse. Laudo *Io. Friderichum*, illud in Magophonia secutum. Non male, etsi laxius, *Iustinus* I. 9. *Quorum alterum Gobryas medium amplexus, cunctantibus sociis, ne ipsum pro mago transfoderent, quia res obscuro loco gerebatur, vel per suum corpus adigi mago ferrum iussit.* Consimilia alii, omnes uno ex fonte. WESS.

CAP. LXXIX. 5. ἔθεον ἔξω) Quod narrationem voce ἔξω auxerim, excusabunt schedae et rerum series. Certe ἔθεον ἔξω principes, cum *foras se proriperent*, ut populo, quid Magis factum fuisset, ostentarent. WESS.

16. Μαγοφόνια) Optime *Gronovius* ex *Med.* addicentibus aliis. Postulabat regula, praescripta lib. I. c. 148. et *Agathias* lib. II. p. 47. A. Utrique *Io. Friderichus* paruit. WESS.

CAP. LXXX. 1. ἐκτὸς πέντε ἡμερέων) ἐντὸς πέντε ἡμ. nimis est angustum, nihilque certe finit. Sequor scriptorum fidem. WESS.

4. ἐλέχθησαν δ' ὦν) *Nihilominus:* οὐδὲν ἧσσον ab aliis adhibetur in talibus; aut etiam in fine periodi, ἐλέχθησαν δὲ diceretur, vel ἐλέχθησαν δ' ὅμως. Sed ita solet *Herodotus*, praesertim ubi rem narrat minus credibilem, vel incertam: IV. 5. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, λέγουσι δ' ὦν. IV. 82. ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων ἔχω ταφηνέως εἶπαι, ἔλεξε δ' ὦν. Qui *Herodotum* tanquam *fabulatorem* traducunt, suam quisque Helenam mirati, saepe minus attendunt ad minutas istas loquendi formulas; quas diligenter expressit *Pausanias*, fabulis, quas enarrat, minime fidem adhibens. VALCK. — De ista coniuratorum deliberatione conf. *Heeren Ideen über die Politik etc.* T. I. p. 465 seq. et *Creuzer Historische Kunst der Griechen*, p. 108. quorum hic quidem totam illam disputationem ex fabulosa fama relatam esse a Scriptore nostro censet: ille vero, quamvis color disputationis et totum genus tractandi propositam quaestionem e medio Graecorum more desumtus sit, rem tamen ipsam et argumentorum summam non utique pro conficta habendam esse iudicat. *S.*

7. μούναρχον μοῦνον) Ad exemplum scripsit *Homeri*, ut erat Ὁμηρικώτατος *Herodotus*. Qualia saepius attigerat, multa collegit Homerea huius generis *Eustath.* ad Od. τ'. p. 699. [p. 1867. ed. Rom.] *Eustathii* commentariis usus *Henr. Stephanus* diligentissime in Append. de Dial. Att. nonnulla dedit p. 87. In sermone quoque quotidiano vis nativa saepius in compositis negligebatur: huc pertinent ζώπυρα πυρός, IV. *Maccab.* VIII, 12. Βουκόλια βοῶν, *Ioëlis* I. 18. σαρκοφαγοῦσι σάρκας *Diodori Sic.* V. 39. Nonnihil hinc distant ista eiusdem *Diodori*, σαρκοφαγεῖν ἀνθρώπους· θρεμματοτροφεῖν ἀγέλας βοσκημάτων· σιδηροφορεῖν πελέκεις. VALCK. — At vide *Var. Lect. S.*

10. Κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα κατηρτημένον) Scribi quoque potuit κατηρτυμένον vel κατηρτισμένον. [Nil hic variant libri. V. 106.

29. ex uno *Arch.* κατκρτίσω pro aliorum κατκρτήσω recepit *Wess.*] Quae hinc sequuntur Otanis Herodotei descripsit *Stobaeus* p. 345. *Herodotus* de tribus rerum publicarum speciebus, *quae populi, quae paucorum, quae unius potestate regerentur,* ut loquitur *Quinctilianus*, ea facit Otanem, Megabyzum, Dariumque dicentes, quae pro singulis dici posse viderentur, aut ab aliis dicta meminisset. VALCK.

Ibid. Κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα *etc.*) Elegans, sed communis de tyrannide disquisitio, nihil cedens Euripideis in Suppl. vs. 428. Οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει Ὅπου τὸ μὲν, et quae succedunt. Iustissimum mox τῇ ἔξεστι ἀνευθύνῳ *etc.* De Romanorum dictatore ap. *Dionysium* Antiq. VI. p. 370. ὃς ἀνευθύνῳ χρώμενος ἐξουσίᾳ καὶ βουλὴν καὶ δῆμον ἀναγκάσει: et in *Suidae* Ἀνεύθυνος, nam ad dictatorem fragmentum pertinere, credibile fit. Statim πάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν [*l.* 12.] Herodoteum videri, *Stobaeus* et mssti ostendunt. [conf. ad I. 21, 4. notata.] Ceterum haec disputatio in oculis *Plutarchi* fuit T. II. p. 826. E. WESS. — De *Otanis* ista disputatione confer lib. VI. c. 43. *S.*

14. Φθόνος δὲ ἀρχῆθεν ἐμφύεται) Facilitatem Cl. Viri miror. Vidit verum; tenere, *Herodoto* saltem reddere, noluit. [Nempe *Aldinum* ἐνεμφύεται consulto se tenuisse ait *Cronov.*] *Invidia insita plerisque mortalium est*, et adquiritur amplior. Alia in re *Eusebius* apud *Stob.* Serm. XLI. p. 270. ὅκως μὴ - - ὀλιγωρίη καὶ ἀνασκηστίη ἀρετῆς ψυχαῖς τῶν κατὰ πόλιν ἐμφύῃ. *Insolentiam* autem, sive ὕβριν, tyrannidis suscitabulum et fomentum haberi, *Sophocles* Oed. Tyr. vs. 883. Ὕβρις φυτεύει τύραννον, ὕβρις κ. λ., ne alios adnumerem, testimonio est, ususque firmat. WESS.

22. διαβολὰς δὲ ἄριστος ἐνδέκεσθαι) Saepe de librariorum Editorumque perverso iudicio querela iteratur. Nunc insigne licentiae specimen, ut *Plautinum* usurpem, specitur. *Aldus, Camerarius, Stobaeus* et schedae habebant ἄριττον ἐνδέκεσθαι, de suo *H. Steph.* admensus est ἡγέεται. Quanto lenius et elegantius *Arch.* ἄριστος ἐνδ. sine inutili fulcimento? Porro [*l.* 25.] plures mssti ἄχθεται ἅτε θωπείαν, cui *Aldus* ἡγούμενος adstruxit. Additamentis nunc locus nullus. Cui enim bono? Eccum aliud: *Stobaei* et *Arch.* ἅτε θωπὶ itidem in θωπεῖαν inperite flexerunt. Habet in more *Herodotus* ἄχθεσθαι τῇ ἀρχῇ, et hoc de genere alia, struere; uti

II. 103. et 175. Θώψ *assensator blandus* est; cuius et λέγει θῶπες, ex *Euripidis* Syleo, *Philoni Iud.* adv. Flacc. p. 979. E. et Legat. ad Cai. p. 1015. D. θῶπες καὶ ἀπατηλοὶ *Procopio* Bell. Pers. II. 30. Rem ipsam si velis, consentiet *Dio Chrysost.* Or. VI. p. 97. Denique κτείνει ἀκρίτους [*l.* 27.] sincerum Codices praestant. Culta profecto sunt quae simili in disquisitione conduxit *Theophylactus* Παιδ. Βασιλικῆς c. 8. et 9. WESS.

28. ἰσονομίην) Erunt fortasse, qui *Stobaei* ἰσοτιμίην eligent, *Herodoto* vetante. Otanes ὁ Πέρσῃσι ἰσονομίην σπεύδων ποιῆσαι, c. 83. et Maeandrius ad Samios ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω c. 142. In *populari statu* laudatur *iuris inter omnes aequabilitas. Euripid.* Suppl. 433. ὁ, τ' ἀσθενὴς, Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει: et *Hyperides* ex versione *Rutilii Lupi* lib. II. de Figur. Sentent. p. 7. *Non simile est vivere in aequa civitate, ubi ius legibus valeat: et devenire sub unius tyranni imperium, ubi singularis libido dominatur. Livii* memorabilia lib. II. c. 3. non exscribo. Praeclare erudita sunt quae *Valckenarius* noster super hac ἰσότητι ad Tragici Phoeniss. vs. 541. p. 199. WESS.

CAP. LXXXI. 4. τὰ δὲ -- ἄνωγε φέρειν) Quia praecessit τὰ μὲν -- τυραννίδα παύων, maluit Cl. *Pauw* ἀνώγων φέρειν. Qui si in msstis ἄνωγε κελεύων φέρειν latere novisset, sibi fuisset haud dubie gratulatus. Id ego arbitrio legentium trado, non utique prorsus futile, neque vulgato detraho. De *plebis multitudine*, δῆμος συνοίκημα ἀχαριστώτατον, VII. 157. Apud *Suidam* οὐδὲν ὑβριστικώτερον ὄχλου: quo prior adfirmari huius loci scriptio videbatur; at praestantior nova. Ipse Grammaticus in Ὑβριστότερος testem adpellat *Xenophontem* Κυρ. Παιδ. V. p. 147. c. WESS.

9. τῷ δὲ οὐ γινώσκειν ἔνι) Celeb. viri adnotationem confusiorem animadverto. *Aldus* et *Camerarius* id, quod legitur, vulgaverunt: a *Stephano* est οὐδὲ γινώσκει. De *plebis* in administrandis rebus *inscitiâ* non dissimilia *Euripides* Suppl. vs. 417. *Aeschines*, Δῆμος γὰρ, ἀχάριστον, ἀψίκορον, ὠμὸν, βάσκανον, ἀπαίδευτον, Dial. III. 17. Non addo alia elogia, sed haud efficacem καλὸν inter et οἰκήιον [*l.* 11.] oppositionem haberi. WESS.

10 *seq.* οὔτε εἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον) Sic scripta commodam vix admittunt interpretationem. Saepius

opponuntur εἰδέναι, sive νοῆσαι, et διδαχθῆναι: ut ap. *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 334, 14. ἢ αὐτὸς νοήσας ἢ διδαχθεὶς ὑπό του. *Soph.* Oed. Tyr. 714. *Pausan.* V. pag. 410. ἐξευρόντα αὐτὸν, ἢ καὶ ὑπ' ἄλλου διδαχθέντα: sicut ap. *Platonem* plus semel. *Archytas Stobaei* pag. 270, 8. Δεῖ ἢ μαθόντα παρ' ἄλλου ἢ αὐτὸν ἐξευρόντα - - ἐπιστάμονα γενέσθαι. Eadem *Archytae* et plura dedit *Iamblichus* mstus Περὶ τῆς κοινῆς Μαθηματικῆς Ἐπιστήμης. Huc pertinet et nobile *Hesiodi* dictum Ἐργ. καὶ Ἡμ. vs. 291. quod interpretantur *Cicero* pro A. Cluent. c. 31. atque ita *Livius* XXII. 29. *Eum primum esse virum, qui ipse consulat quid in rem sit; secundum eum, qui bene monenti obediat: qui nec ipse consulere, nec alteri parere sciat, eum extremi ingenii esse.* In postremam classem populus Megabyzo videretur reiiciendus, ὃς οὔτε ἐδιδάχθη, οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον, *qui nihil pulcri honestique novit, aut ab aliis edoctus, aut a se ipse quod sit proprium.* Literis aliquot, quae male fuerant repetitae, reiectis, sic ista capienda iudico; atque οἶδε οὐδὲν οἰκήϊον, idem esse ac οὐδὲν οἶδεν οἴκοθεν, id est ἐξ αὐτοῦ. Quando tamen tres quatuorve iunguntur interdum negationes, ne litera pereat, forsan erit qui hic scribi malit: οὔτε οἶδε καλὸν, οὐδ' οὐδὲν οἰκ. advocato *Platone* in Theaet. pag. 180. A. ἧττον αὐτοῖς ἔνι ἢ τὸ μηδέν· μᾶλλον δὲ ὑπερβάλλει τὸ οὐδ' οὐδέν. VALCK. — Οἰκήϊον equidem cum *Corayo* apud *Larch.* ad h. l. pro καθῆκον et πρέπον accepi. Citavit ille locum ex *Isocratis* Orat. ad Philipp. T. I. pag. 236. sub fin. (§. v. p. 320. ed. Auger.) Alia loca dabit Lexicon nostrum Polyb. p. 401. *S.*

12. χειμάῤῥῳ ποταμῷ ἴκελος) Ὁ δῆμος ὠθέει ἐμπεσὼν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου. Talis *Populus* illis omnibus videri debuit, quibus inconsulta concionum innotuerat Graeciae temeritas, Oratoribus in primis quotidie concionem habentibus, aut agentibus cum populo; qui ad iudicandum impetu temerario ductis saepe cedendum, atque ex Antigone *Sophoclis* (vs. 727.) didicerant, παραῤῥείθροισι χειμάῤῥοις ὅσα Δένδρων ὑπείκει κλῶνας ὡς ἐκσώζεται. *Cicero* Herodoteis instar erit commentarii in Or. pro Cn. Plancio, toto cap. 4. et ibid. cap. 6. *Illae,* inquit, *undae comitiorum, ut mare profundum et immensum, sic effervescunt quodam quasi aestu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant.* Sicut isto loco, ter alibi *Cicero*, pro L. Murena c. 17. de Provinc. Con-

sul. c. 16. pro Milone cap. 2., insignem locum respexit, qui *Camerarium* et *Abramum* non latuit, *Demosthenis* contr. Aesch. Falsae Legat. p. 229. [p. 383. ed. Reisk.] ubi videri voluit non ipse dicere, quid sibi de superbis dominis videretur, sed suam ipsius sententiam artificiose Philippo contribuit, quem osores Atticae libertatis docerent: *ὡς ὁ μὲν δῆμός ἐστιν ὄχλος, ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἁπάντων, καὶ ἀσυνθετώτατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ κῦμα ὡς ἂν τύχοι κινούμενον, κ. τ. λ.* sic ista, partim ab aliis adiutus, legenda censeo. Praeter ceteros, *Demosthenis* locum expresserunt oratores suo aevo nobilissimi, *Aristides* T. III. p. 78. et *Dion Chrys.* Or. III. p. 44. c. Eiusdem quoque meminerat S. *Ioannes Chrys.* Oper. T. III. pag. 50. B. De multis unicum ponam incerti *Comici* dictum ex *Dione Chrys.* p. 368. *δῆμος ἄστατον κακὸν*, Καὶ, *θαλάσσῃ πάνθ' ὅμοιον, ὑπ' ἀνέμου ῥιπίζεται.* VALCK.

CAP. LXXXII. 7. *πολλῷ τοῦτο προσέχειν*) Cave *τοῦτον* melius opineris. Adsolent in similibus ita. *Δῆμος, ἀχάριστον*, *Aeschines*. videlicet *χρῆμα.* Mox *καὶ ἐν τούτῳ διέδειξε ὅσῳ ἐστὶ τοῦτο ἄριστον*, i. e. *Monarchia*, [*l.* 17 *seq.*] et c. 83. *ὡς ἡ μουναρχίη κράτιστον*, tum *τὸ τοιοῦτο περιστέλλειν.* Quae continuo succedunt [*l.* 10.] *σιγῷτό τε ἂν etc.* morari *H. Stephanum* non debuerant. In monarchia semper tectiora in hostes consilia, et expeditiora; quae multitudini committuntur, plenae rimarum, hac atque illac perfluunt, uti Comicus. Vide S. *Pufendorfium* I. N. et Gent. VII. 5. WESS.

13. *αὐτὸς γὰρ ἕκαστος*) Noxium *αὐτῶν γὰρ Stobaei* etiam margini *Gesnerus* adlevit. *Αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος* est VIII. 10. et c. 123. *αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι.* Eum in modum *Aeneas* Tactic. c. 4., levi macula spurcus. *ὡς πρὸς φίλους αὐτοὺς ἕκαστος δοκῶν ὕστερον παραγίνεσθαι.* Quid deerit, cuilibet adparet: sequens quoque multitudinis numerus molestus recordato Sallustiani *coepere se quisque magis extollere* et lib. VII. 144. non erit. WESS.

22. *συγκρύψαντες ποιεῦσι*) Hoccine idem ac *mutuo se occultant?* [quo modo *Valla* hunc locum reddidit.] Non opinor. Obtegunt fortassis furta, rapinas, flagitia, technasque. Saltem *occultantes faciunt*. At aliud voluit, a *Stobaeo*, missis, qui nunc durant, antiquiore, fideliter cu-

stoditum: *συγκύψαντες ποιεῦσι*, *in idem incumbentes et consentientes faciunt;* uti VII. 145. *εἰ συγκύψαντες τὠυτὸ πρήσσοιεν πάντες*. *Aristophanes* Equit. vs. 850. *τοῦτο δ' εἰς ἕν ἐστι συγκεκυφός*: ubi Critici bene, *ὁμονοοῦσιν ἑαυτοῖς καὶ συμπνέουσι*. Venit hoc quoque in ingeniosam Cl. *Abreschii* coniecturam. Quod apud eumdem autem *Stobensem προστάτις τοῦ δήμου*, fuit olim *προστάτης*, quo *Plato* in demonstratione, *ὡς μεταβαίνει τύραννις ἐκ δημοκρατίας*, saepius utitur lib. VIII. Rep. p. 566. WESS. — In nostra *Var. Lect.* ubi *συγκρύψ. Arch.* posuit typotheta, debuerat *συγκρύψ. Arch. S.*

24. *ἐκ δὲ αὐτῶν*) Scripserat forsan: *ἐκ δὲ αὖ τῶνδε θωϋμάζεται οὗτος δὴ ὑπὸ τοῦ δήμου· θωϋμαζόμενος δὲ ἀν' ὧν ἐφάνη μούναρχος ἐών*. Ut praepositio *ἀνὰ* a verbo *ἐφάνη*, vocula *ὧν* interiecta, per tmesin usitatam *Herodoto* fuerit seiuncta: *ἐκ τῶνδε* significaret *postea*, noto praepositionis usu, de quo dedit egregia perdoctus Theologus *Io. Pearsonus* in Vind. *Ignat.* p. 372. VALCK.

CAP. LXXXIII. 6. *ἤτοι κλήρῳ γε λαχόντων*) *Sive sorte sortiamur* Latina; quae metuo ut ex Graecis bona sint. Hoc *Aeschyli* vide, Eumen. vs. 33. *ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται*: *eant sorte lecti*. Rursus VII. contr. Theb. vs. 128. *Philo Iud.* Constit. Princip. pag. 722. *Οὐ τοίνυν προσήκει δεσπότας --- ἀποφαίνειν τοὺς κλήρῳ λαχόντας*. Iam *sorte legi* plures, ut regnarent, haud poterant, verum unus duntaxat, Otane liquido significante. Quidni ergo ex *Arch.* et *Vind.* *κλήρῳ γε λαχόντα sorte adeptum* probamus? Ita IV. 94. *τὸν πάλῳ λαχόντα αἰεί σφεων αὐτέων ἀποπέμπουσι*. *Aeschylus* VII. contr. Theb. vs. 55. *ὡς πάλῳ λαχὼν ἕκαστος*. At hoc alii viderint. Quae in msstis turbantur statim, ex generis et numeri enallage, satis obvia et proposita ad *Diodori* II. 19., natales acceperunt. Placet *ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ*, ex formula cui saepe repetitum *Lysiae μήτε τέχνῃ, μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ* concinit. WESS. — Recte fecere qui *λαχόντα* adoptarunt. Quod vero in *Var. Lect.* dixi, nec male habere vulgatum olim *λαχόντων*, id imprudenti exciderat. *κλήρῳ λαγχάνειν* numquam, quod sciam, significat *sorte inter se contendere*: sed *κλήρῳ λαγχάνει* is *cui aliquid sorte obvenit, qui sorte designatur* vel *eligitur. S.*

14. *ἐκ τοῦ μέσου κατῆστο*) Simillimum lib. I. cap. 46.

[c. 45 extr. quem ad locum vide quae notavimus.] κατῆστο, ἐκατέατο et κατήμενος Ionum sunt. Dictio ipsa non vult *ex medio abire alio sessum*, sed *e medio secedere*, et *partium esse neutrarum*; qui usus opportunius alibi valebit. [IV. 118, 9. VIII. 22, 9. 73, 16.] Elegans est *Arch.* et *Vind.* [*l.* 16.] καὶ οὔτε ἄρχεται, πλὴν τοσαῦτα. Nec cultum minus, cui suus supra locus, ἐπ' ᾧ τε -- ἄρχεσθαι. [*l.* 10 *seq.*] At manum abstineo. WESS.

CAP. LXXXIV. 6. τὴν πᾶσαν δωρεὴν *etc.*) Haec recurrunt extremo hoc libro. Cuiusmodi autem *dona* fuerint, docte *Barn. Brissonius* Regn. Pers. I. 144. examinavit. *Medicam* vestem, Acanthiis honoris ergo a Xerxe datam, lib. VII. c. 116. habet. WESS.

[9. Vitiosum ἐξαίρεται quo pacto irrepserit, non exputo. Corrige quaeso ἐξαίρετα, ut habent libri omnes. *S.*]

11. ἄνευ ἐσαγγελέος) Expressit hunc locum *Scriptor* libelli de Syr. Dea p. 472. ubi Rex ad Combabum: ἀπίξεαι παρ' ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος, οὐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἢν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι: hanc proceres Herodotei constituerant exceptionem, ἢν μὴ τυγχάνῃ εὕδων μετὰ γυναικὸς βασιλεύς. VALCK. — Conf. ad I. 114, 8. notata. *S.*

14. ἐβούλευσαν τοιόνδε) Sermonis studiosissimo hic quidem certe syllaba debet restitui, quam describentis praetermisit incuria: ἐβουλεύσαντο τοιόνδε, *re inter se deliberata constituerunt*. Ponitur enim pro βουλευσαμένοις ἔδοξεν αὐτοῖς, vel συνεθήκαντο. prout legitur cap. 86. *Iustinus*: *pactique inter se sunt, ut, --- cuius equus inter solis ortum hinnitum primus edidisset, is rex esset.* In his convenisse *Ctesiae* videtur cum *Herodoto*: forsan ex *Hellanico*, multum diversa traduntur in *Scholiis* ad *Aeschyli* Pers. vs. 776. VALCK. — De usu verbi βουλεύειν apud Nostrum vide notata ad I. 73, 20. Videnturque hic ex scholio libri nonnulli ἐβουλεύσαντο posuisse. conf. paulo ante. *l.* 10. *S.*

Ibid. ἐβουλεύσαντο τοιόνδε) Hoc utilius et genio linguae congruentius in constitutione de regno, sicuti et paullo superius. Conf. I. 73. VIII. 101. Videntur autem matutinum legisse tempus, quod *solem orientem* Persae venerarentur. Εἶναι γὰρ αὐτοῖς νόμον τὰς τοῦ ἡλίου ἀνατολὰς προσκυνεῖν ἑκάστης ἡμέρας. in *Procopii* Bell. Pers. I. cap. 3. WESS.

CAP. LXXXV. 9. Εἰ --- ἐν τούτῳ τοί ἐστι) Sententiam expressit *Zonaras* p. 129. A. θάῤῥει, ὦ δέσποτα, ἔφη, ὡς σὴ ἔσται ἡ βασιλεία. Apud *Iustinum*, Dario *de regno sollicito equi custos ait, si ea res victoriam moraretur, nihil negotii superesse.* Ad *Herodoti* formam loquendi, εἰ ἐν τούτῳ τοί ἐστι ἢ βασιλέα εἶναι, ἢ μὴ, proximum accedit hoc *Eurip.* Iphig. Taur. 1057. τἄμ' ἐν ὑμῖν ἐστιν, ἢ καλῶς ἔχειν, Ἢ μηδὲν εἶναι. *Herod.* VI. 109. ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ, ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας, ἢ ἐλευθ. Paulo plenius *Andocides* de Myst. p. 6, 18. ὅπως ἐν ἐκείνῳ εἴη ὅντινα βούλοιτο Ἀθηναίων φάναι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι, ὅντινα δὲ μὴ βούλοιτο λέγειν ὅτι οὐκ ἦν. *Lysias* pag. 20. ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ, πότερον χρὴ τούτους ἰσχυροὺς ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. VALCK.

13. ὥρη μηχανᾶσθαι καὶ μὴ *etc.*) Sumtum fortasse ex nobili *Bacchylidae*, Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς. Sicuti ὡς --- ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἐστι ad Proverbii modulum, Νῦν γάρ ἐστ' ἀγών, aut πλησίον ὁ ἀγών: de quibus nunc nihil, nisi culte a magno viro, *Is. Casaubono*, explicita esse ad *Suetonii* Neron. cap. 45. WESS.

20. ἐγχρίμπτων τῇ θηλέῃ) *Arch.* ἐγχρίπτων non sprevimus ad superioris Musae c. 60. [ubi vide notata ad *l.* 8.] *Portus* τῇ θηλέῃ habet in Ἐγχρίμπτειν ex coniectura, sed bona: nam θηλέην amat dialectus I. 192. II. 41. III. 102. VII. 58., neque aut *Eustathio* in Hom. p. 546, 42. [pag. 414, 46. ed. Bas.] aut *G. Corintho* latuit. WESS.

CAP. LXXXVI. 1. Ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ οἱ ἓξ) *Postero die ubi primum illuxit sex illi* etc. *Zonaras*: ἕωθεν δὲ τῶν ἑπτὰ παραγενομένων: dare quoque debuerat τῶν ἕξ, sed alterum posuit, eorum immemor quae de Otane legerat olim in excerpendo praetermissa: *Platonem* mirarer, cur de Leg. III. pag. 695. D. scripsisset, πάλιν εἰς Πέρσας ἐλθεῖν τὴν ἀρχὴν διὰ Δαρείου καὶ τῶν ἑπτά: dare potuerat διὰ Δαρείου αὐτοῦ ἑβδόμου: dederat forte καὶ τῶν ἕξ. [At similiter Noster quoque c. 84, 4. ἤν ἐς ἄλλον τινὰ τῶν ἑπτὰ *etc.*] In ista formula legitur infra lib. IX. cap. 44. ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ. Codices si variant, vix constitui poterit, utrum dederit Noster. Ad *Diodori Sic.* XIII. 18. τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης, vid. *Wesselingius.* Aliorum in his fuere locutiones, ὡς ἡμέρα vel ὡς ἕως ὑπέφαινε: *prima luce, primo luci, et ubi primum dilucularet*: vid. *Gellius* Noct. Att. II. 29.

p. 200. 201. ibique *Io. Fr. Gronov.* et VII. c. 1. ubi *noctis legitur extremo, priusquam dilucularet*: ὄρθρου βαθέος: tempus memorat *Plato* ἀπ' ὄρθρου μέχρι περ ἂν ὁ ἥλιος ἀνίσχῃ, Leg. XII. p. 951. D. VALCK.

Ibid. ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ) Sic ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ lib. IX. 44. et ἥλιος ἐπιφαύσκων doctus *Iobi* interpres c. XXXI. 26. Apud alios ἡμέρας ὑποφωσκούσης, aut τῇ ἐπιφωσκούσῃ *Matth.* c. XXVIII. 1. nec concordi ubique scriptura, de qua ad *Diodori* XIII. 18. Quod praeterea in Codd. [*l.* 2.] παρῄϊσαν ἐπὶ τῶν, id vulgato concedit nihil. Ἧκειν ἐπ' ἵππου IX. 43., *Sophocl.* Oedip. Col. 305. Αἰτναίας ἐπὶ πώλου βεβῶσα. Talia, *urbem albis equis introiit*, in Neron. *Suetonii*, et poëtae *per medias in equis itque reditque vias.* Plura Cl. *Burmannus* ad *Ovidii* Art. Am. lib. I. 214. WESS.

8. ἐτελέωσέ μιν) Laurentius *compotem voti fecit.* Quod nunc in Latinis, [*eum inaugurarunt,*] debetur viro celeberrimo. Simile Auctoris *Epist. ad Hebr.* c. 2. 10. τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι *Th. Beza* recte accepit. Statim, e msstis quae exsulant ὡς βασιλῆα, si consensus foret, possent illic relinqui: solemnis certe principum προσκύνησις accessione illa non egebat. At vide *Polyaen.* VII. 9. et *Valer. Maxim.* VII. 3. Ext. 2. WESS.

CAP. LXXXVII. 5. ἔχει αὐτὴν κρύψας) Recte cepit *Zonaras*, cui dicitur Oebares τὴν χεῖρα κρύπτειν ἐν τῇ ἀναξυρίδι. Κρύψας ἔχει ponitur pro κρύπτει, vel ἔκρυψε, in *Euripidis* Danaë vs. 40. Hec. vs. 1012. πέπλων ἐντὸς ἢ κρύψασ' ἔχεις; *Hesiodus* Ἔργ. καὶ Ἡμ. vs. 42. Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι. *Pausan.* V. pag. 408. ἔχειν ἀποκρύψαντα ὑπὸ τὴν ψάμμον. X. pag. 832. ὁμοῦ τῷ χρυσίῳ κατακρύψαντα ἔχειν αὐτόν. Sed in his tamen ἔχειν suam quoque vim exserit; in multis huius generis non item, de quibus ad Phoen. vs. 712. VALCK. — De praeterito periphrastico conf. not. ad I. 37, 7. De scriptura ἔχει, quam adoptavimus, dictum in Var. Lect. ad h. l. *S.*

9. Φριμάξασθαί τε καὶ χρεμετίσαι) Eadem verba retinuit *Zonaras*. Φριμάξασθαι hinc enotatum in *Gloss. Herod.* et *Suida* redditur per φρυάξασθαι, quod usitatius erat *de equo*; cum alterum eximie *de hirco* diceretur. VALCK.

CAP. LXXXVIII. 1 *et seqq.* Δαρεῖός τε δὴ ὁ Ὑστάσπεος *etc.*) Cl. *Abreschius* Δαρεῖός γε δή, *Darius quidem certe.*

Arabes, quum omnis Asia a Cyro et Cambyse domaretur, aut illi domandi in conatu essent, illorum in ditionem non venerunt, *Diodoro* lib. II. c. 1. concordante. Atque illud est, quod olim Deus O. M. Ismaëli et posteris recepit *Genes.* c. XVI, 11. 12.; cuius illi fructum promissi uberrimum abstulerunt habentque, liberi, sui iuris, ἀδούλωτοι. Prorsus eximie eruditi Britanni et cum cura super ea nationis libertate Tom. XVII. p. 829. Historiae Catholicae *Ed. Belg.* [T. XVI. ed. Germ. §. 334.] WESS.

7 *et seqq.* Γάμους τε τοὺς πρώτους ἐγάμεε Πέρσῃσι *etc.*) Quatuor hic memorat *uxores Darii*; duas, praeter illas, alibi: vere tamen, opinor, scriptum fuit *Iustino* I. 10. *Principio regni Cyri Regis filiam in matrimonium recepit, regalibus nuptiis regnum firmaturus, ut non tam in extraneum translatum, quam in familiam Cyri reversum videretur.* De duabus unius tantum meminit *Atossae;* cuius, prae ceteris uxoribus, altera etiam Cyri filia, mulieris in aula Darii potentissimae, praecipua semper habita fuit ratio; quod variis documentis demonstrat *Herodotus*, et VII. c. 3. ἡ Ἄτοσσα, inquit, εἶχε τὸ πᾶν κράτος, *regnum obtinebat Atossa.* Ibid. cap. 2. traditur, antequam pervenisset ad imperium Darius, ex filia Gobryae *tres* suscepisse filios; Rex factus Persarum, ex Atossa *quatuor.* Hoc loco motus *Schol.* ad *Aeschyli* Pers. 719., Ἡρόδοτος, ait, ζ' φησὶ Δαρείου παῖδας εἶναι: addens, Ἑλλάνικος δὲ ια. Atqui totidem ille apud *Herod.* reperire potuisset, quin imo XII, in transcursu plerosque memoratos, Darii filios. Praeter pellices, sex habuit Darius uxores legitimas, atque ex his singulis liberos etiam mares procreavit; praeterquam ex Otanis filia *Phaedyma*, quae Magi fraudem patefecerat. Ex *Gobryae filia* tres suscepit filios Darius: natu maximus fuit Ἀρτοβαζάνης, (VII. 2.) memoratur et Ἀριαβίγνης, VII. 97. Tertii nomen non memini me legere: sed suspicor matris olim factam mentionem VII. 68. quae si iusta suspicio, fuerit is Ἀρταμένης: et certe *Plutarcho* aliisque filius ex uxore Darii prima vocatur Ἀριαμένης. vid. ad *Iustinum* notata II. 10. Ex *Atossa* Cyri filia, praeter *Xerxen* Darii successorem, nati fuerunt Μασίστης, Ἀχαιμένης, et, fratribus minus nobilitatus, Ὑστάσπης. vid. *Herod.* VII. 82. 97. et 64. Ex *Artystone*, altera Cyri filia, quam virginem du-

xit uxorem. (Atossam iam ante habuerant frater Cambysis, et Magus Smerdis:) Ἀρτάμης et Γωβρύης, VII. 69. et 72. Ex *Parmy*, Cyri nepte, filia Smerdis, unicus memoratur natus Ἀριόμαρδος, VII. 78. Tandem VII. 224. ex *Phratagyne*, filia fratris Artanis, nati dicuntur Ἀβροκόμης et Ὑπεράνθης. Postrema duo nomina hoc equidem miror, quod inter centena forte Persica *Herodoti*, praeter *Phaedymae* nomen, sola sunt planissime Graeca. Adtigit illa *Hemsterhusius* ad initium *Xenoph. Ephes.* Quid *Iac. Palmerius* velit in Exercit. pag. 38. non satis liquet. In historia Persica recentiori non sane miror nomina Persarum Graeca, neque adeo *Abrocomam* sive *Acrocomam* satrapam, prout *Isocrati* dicitur pag. 69. D. sed in Darii filiorum nominibus flexus Graecos mirabar ut inexspectatos. VALCK. — Quod *l.* 8. ἐγάμεε Πέρσῃσι scribitur, ἐν Πέρσῃσι malebam: sed videtur dativus ille casus a vocab. πρώτους pendere, *nuptias quae Persis primae*, i. e. *nobilissimae* erant. *S.*

14. δυνάμιός τε πάντα οἱ ἐπιπλέατο) Apostoli ad *Ephes.* III, 16. δυνάμει κραταιοῦσθαι, et *Aristidis* T. I. pag. 526. δυνάμεως ἐμπίπλασθαι μετὰ κουφότητος, cum his conposuit *Abreschius*. Ego vero [paullo post] meis ex libris atque *Aldo* τύπον ποιησάμενος λίθινον malui, opinatus aliorum λίθον ex scripturae esse conpendio. Belle χρυσέους τύπους, τύπους λιθοκολλήτους, et χρυσέων ξοάνων τύπους *Euripidis* et aliorum novi, τύπον λίθον nequaquam. De *Darii equo* iucunde *Oppianus*, Cyneget. I. 234. et ibi *Rittershusius*. Nam, quod *Thom. Hyde* Relig. Pers. cap. 23. omnem de equo narrationem ex Persarum vocabulo, sed male expresso, *Gheshtasp*, i. e. *factus equo*, propagatum pertendit, a vero abhorret. WESS.

CAP. LXXXIX. 1. ἀρχὰς κατεστήσατο εἴκοσι) In sequentibus *viginti* recensentur istae *satrapiae*, quaeque singulis subiectae fuerint regiones; singulorum enim imperio plures suberant, exceptis praefectis Ciliciae atque Indiae. Videant homines eruditi, quo pacto haec *Herodoti* cum aliis possint in concordiam redigi; a quibus longius etiam distat, quod, undecunque tandem repetitum, duobus in locis *Plato* tradidit; quorum locorum alter notus fuit *Brissonio* de Regn. Pers. I. p. 148. e *Leg.* lib. III. p. 695. c. Δαρεῖος βασιλέως οὐκ ἦν υἱός, παιδείᾳ τε οὐ διατρυφώσῃ τεθραμμένος· ἐλθὼν δ' εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ λαβὼν αὐτὴν ἕβδομος, διείλετο ἑπτὰ

μέρη τεμόμενος: quarum partium singulas, regiones amplissimas, singulis e sex coniurationis sociis regendas attribuerit: hoc *Platonem* voluisse liquet ex ipsius Epist. VII. p. 332. A. ubi Siciliensem Dionysium, qui paene *nemini se credebat*, (*Cicero* Tusc. V. 20.) neque uxoribus nec filiabus, hac etiam parte multo fuisse scribit deteriorem Dario, ὃς οὐκ ἀδελφοῖς πιστεύσας, οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τραφεῖσι, κοινωνοῖς δὲ μόνον τῆς τοῦ Μήδου τε καὶ εὐνούχου χειρώσεως, διένειμέ τε μέρη μείζω ἕκαστα Σικελίας πάσης ἑπτὰ, καὶ πιστοῖς ἐχρήσατο τοῖς κοινωνοῖς, καὶ οὐκ ἐπιτιθεμένοις οὔτε αὐτῷ οὔτε ἀλλήλοις. Verbosa, quam suo more scribit in hunc locum, adnotatione parum extricat *H. Steph.* recte per *Medum et Eunuchum* eumdem intelligens; in cuius nomine quantum fuerit variatum, docuit *Iac. Nic. Loënsis* Miscell. Epiphyll. I. cap. 21. Prior *Platonis* locus atque integra ista disputatio Κύρου παιδεία fuit opposita *Xenophontis*, quem virum optimum, ut et alios e *Socratis* palaestra, oderat *Plato*. VALCK. — Fortasse imperii Persici distributionem, quae posteriori tempore obtinuit, cum illa priore, quae a Dario instituta est, permutavit philosophus. *S.*

[6. καὶ ὑπερβαίνων τοὺς προσεχέας, ἄλλοισι ἄλλα ἔθνεα τὰ ἑκαστέρω νέμων. Prorsus contra satis manifestam auctoris mentem, ne quid asperius dicam, verba ista gallicus Interpres accepit, sic convertens: *et quelquefois, omettant ceux qui étoient voisins, il mettoit dans un même département, des peuples éloignés l'un de l'autre.* Cuius tamen vestigia, quod mirari subiit, secutus est perspicacissimus *Heeren*, in *Ideen* etc. T. I. p. 186. *S.*]

9. Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον) Refingitur ταλάντου a docto viro. Contra lib. I. 51. τὰ δὲ ἄλλα - - σταθμὸν διτάλαντα: et ἕλκουσαν σταθμὸν τάλαντα δέκα. *Aelianus* Var. Hist. X. 17. Θεμιστοκλέα τρία τάλαντα ἔχειν τὴν οὐσίαν τὴν πατρῴαν. Atque ita solent Graeci Latinique, docente summo viro *Io. Fr. Gronovio* de Pecun. Vet. lib. I. cap. 6. Iam sive Εὐβοεικὸν seu Εὐβοϊκὸν probetur, parum referet; illud *Steph. Byz.*, hoc *Polybius*, *Strabo*, *Appianus*, maluerunt. Maioris momenti *minae* sunt *septuaginta Euboïcae in talento Babylonio*: aliter *Aelianus* Var. I. 22., Atticas minas septuaginta et duas illi talento tribuens: in primis autem, siquidem hoc auctore doctissimus *De la Barre* Histor. Acad.

Inscription. T. VI. pag. 355. ἑβδομήκοντα καὶ δύο μνέας *Herodoto* operosa reddit disputatione; cui calculum addere nondum audeo. Arcent auctaria schedae veteres, conspiratque *Pollux* IX. 86., minis septuaginta talentum Babylonium aequiparans: dubiae praeterea fidei *Aeliani* locus est, et acriter oppugnatus a *Willebrodo Snellio* de Re Nummar. pag. 41. Quin si fides illi constet, Atticas minas conplectitur duntaxat. Conf. *Panelium* de Cistophoris pag. 110. etc. WESS. — *Reizius*, inter Εὐβοΐδας et ἑβδομήκοντα stellulâ interpositâ indicans nonnihil ibi omissum se iudicare, in inferiore libri ora, ubi summa rerum capita adnotantur, haec posuit: *Babylonicum talentum* LXXVIII. *minarum Euboicarum*: qui quam sit rationem in ea computatione secutus, nec novi equidem, nec nunc inquirere vacat. *S.*

16. Δαρεῖος μὲν ἦν κάπηλος) Signatissima ea sunt et aliorum conmentationibus frequenter ornatus intexta caussa, *Dionis Chrysostomi*, *Libanii*, *Iuliani*, *Themistii*, quorum loca *Spanhem.* ad *Iuliani* Or. I. p. 9. et *Davisius* in *Maximi Tyr.* Diss. IV. p. 508. antestati illustrarunt docte. Conmodum minus de *tributo*, *a Dario primum descripto et instituto*, hic et a *Polyaeno* VII. 10. 3. traditum, censeri posset; siquidem Magi ἀτελείην στρατηΐης καὶ φόρου *in triennium* Persis tribuerunt c. 67. huius Musae. At bene habet: nam *tributum* continuum hic loci, posteriore [altero loco, (c. 67.) illud,] quod in tempus et belli usum ac doni instar erat, tangi per bene amicus meus *Herm. Venema* Dissert. ad *Danielis* Vaticinia p. 161. animadvertit. De *Strabone* lib. XV. p. 1068. [pag. 735. ed. Cas.] tributorum (τοῦ φόρου) in Persis primordia Artaxerxi Longimano asserente, consulto taceo. WESS.

17. δεσπότης· Κῦρος δὲ πατήρ·) Adtigit postrema *Wess.* ad *Diodori* T. I. p. 275. T. II. pag. 553. Reliqua transscripsit etiam *Eustathius*, Homerea tractans de Rege dicta, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν, Od. β'. 57. ubi leguntur et ista: Κῦρος δὲ πατὴρ, - - - ὅτι ἤπιος, καὶ ἀγαθά σφισιν ἐμηχανήσατο: quae lectionem adfirmant, a *Gronovio* non absurde mutatam. Praestantem bellica virtute virum, Philopoemenem, Messenii vere nuncupabant πλέον τι ἢ παντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ πατέρα, apud *Pausan.* VIII. pag. 704. *Herodoti* meminit agens de

Rege *Dion Chrys.* p. 5. c. etc. opponens πατέρα et δεσπότην, quae appellatio Graecis semper visa fuit invidiosa: alibi *Dio* respicit et τὸν κάπηλον Darium: vid. *Io. Davisius* in *Max. Tyr.* p. 508. De Dario, istiusmodi quoque καπήλων osor acerrimus, longe iudicabat aliter *Plato* Epist. VII. p. 332. B. ἔδειξε παράδειγμα, οἷον χρὴ τὸν νομοθέτην καὶ βασιλέα τὸν ἀγαθὸν γίγνεσθαι: hic titulus quam sit amplus et magnificus docebit *Platonis* Politicus. VALCK.

19. ὅτι ἤπιός τε) Erat elucubrantis in animo Homericum, ex Odyssea, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν, quo nihil in laudem praeclarius dici de rege potest, egregie *Sopatro* apud *Stobaeum* Serm. XLIV. p. 312. monstrante. Dabit conplura alia doctissimus *Gatakerus* ad *Antonini* lib. I. 9. p. 11. Ceterum ἀγαθά σφι τὰ ἐμηχανήσατο *Medic.* et consentaneorum, tinnit scabrum et radit aures. Suavius multo et ad sententiam gravius ἀγαθά σφι πάντα, quomodo *Ald.* et plures. WESS.

CAP. XC. 3. Μιλυέων) *Arch.* optime et mox [*l.* 10.] Μαριανδυνῶν. Sic veteres nuncupant omnes, ac Scriptor ipse, illos I. 173., hos I. 28. VII. 72. Reduxi quoque [*l.* 6.] Λασονίων nomen, quoniam ita VII. 77. In *Cabaliis* sive *Cabalensibus*, qui eàdem septimâ Musâ Καβηλέες, nulla haesitatio; incolis quippe regionis *Cabaliae* apud *Plinium*, seu Καβαλίδος, in *Stephano Byz.* ex *Strabone* cum *L. Holstenii* observatis. Qui vero [*l.* 7.] *Hygennenses, Autenenses, Augenenses*, talis enim in schedis discordia, frustratâ quaesivi operâ. Placuerat Lycaoniae regio *Obigene*, cui fidere non libet. Eccum tamen *Plinii* Hist. Nat. V. 32. verba: *Attingit Galatia et Pamphyliae Cabaliam et Milyas. - - - Item Lycaoniae partem Obigenen. Valckenarii* elegans hariolatio consideranda est. WESS.

6 *seq.* Καβαλίων καὶ Ὑγεννέων) Coniecturam ponam, quam ante aliquot annos cum *Wesselingio* communicavi, quaeque etiam nunc videtur probabilis. Quandoquidem Ὑγεννέες, sive Ὑτεννέες, quos hic in suo Codice *Stephanus* invenisse videtur, aliunde sunt ignoti, suspicor, literas ΚΑΙΥΓΕΝΝΕΩΝ, in ΚΑΛΕΥΜΕΝΩΝ esse transmutandas, et scriptum antiquitus fuisse: Λασονίων τῶν (hoc facile potuit elidi:) καὶ Καβηλέων καλευμένων. Fundus coniecturae locus est *Herodoti*, Xerxis copias recensentis lib. VII.

cap. 77. Καβηλέες δὲ οἱ Μῄονες, Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι. Sed et haec et quae sequuntur Geographica praestiterit intacta viro summo reliquisse. VALCK.

15. ἐς τὴν Φρουρέουσαν ἵππον) Omnia videntur plana. Laurentii, *in ea Ciliciae regione, quae equos producebat*, respondent *Arch.* et *Vind.* Cilicia fuit optimorum equorum altrix, ut vicina Cappadocia. Φορέουσα ἵππος notare potest τὰς φοράδας, sicuti *Gregor. Nazianzenus* et *Basilius M.* adpellant. Tum τῆς Κιλικίης χώρης praestaret; quod ego in re dubia adfirmare non sustineo. WESS. — Mihi haud dubie vitiosa scriptura Φορέουσαν videtur, commodissima autem et unice vera Φρουρέουσαν, quam a Viro praestantissimo sollicitatam nollem. *S.*

CAP. XCI. 2. ἐπ' οὔροισι) Docte hanc scripturam defendit *Th. Pinedo* ad Ποσίδειον *Stephani*, et participium inpersonale ἀρξάμενον *Georg. Raphelius* verbis *Lucae* Euang. cap. XXIV, 47. WESS. — Istud participium ἀρξάμενον contulit *Larcher* cum δέον, ἐξὸν, παρὸν, ἐνδεχόμενον: quorum tamen non prorsus eadem ratio est. *S.*

10. ἐκεκοσμέατο) Mutari non debuerat. Sic lib. I. 100. et IX. 30. ἐπί τε τάξις πλεῦνας ἐκεκοσμέατο, pro quo κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἦσαν VII. 212., fortasse ex scholio. Κεκοσμέατο est in *Arriani* Indicis pag. 321. Praeoptavi quoque προσήϊε ob Ionicam speciem et verbi in Musis frequentiam. De pecuniae proventu ex Moeridis lacu, II. 149. Cetera *Gronovius* optime expedivit. WESS.

12. τὸ ἐγίνετο ἐκ τῶν ἰχθύων) In alio scriptore viderentur ista lectoris emblema: in *Herodoto* caute versandum est: vid. lib. II. c. 149. *Diodor.* I. 52. τὴν ἐκ τῆς λίμνης ἀπὸ τῶν ἰχθύων γινομένην πρόσοδον ἔδωκε (Rex Aegypti, atque Aegyptiorum ad exemplum Persa:) τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν: hinc ratio liquet exceptionis hoc in loco. VALCK.

17. Σατταγύδαι) Gentem non novi: nomen ita exaratum ex msstis placuit; nam *Med.* et *Arch.* una in littera aberrarunt. *Aparytas* frustra quaerendo vestigavi. *Gandarii* et *Dadicae* recurrunt VII. 66. neque aliis sunt ignoti. WESS.

CAP. XCII. 4. Παρικανίων) Ad eum modum *Steph.* in Παρικάνη, et alii, cum *Nostro* VII. 86. Sunt autem hi

Paricanii ab illis diversi, qui Aethiopibus iunguntur cap. 94. *Orthocorybantii* [*l.* 5.] an *Orthocorybantes* rectius pingantur decernere haud valeo. Παυσίκαι, [*l.* 6.] si *Is. Vossii* non fallit coniectura, Παισίκαι erunt. Eum vide ad *Melam* III. 5. WESS. — De *Caspiis* conf. mox ad cap. 93, 9. notanda. De *Paricaniis* facile equidem *Rennello*, clarissimo Viro, adsentior, in *Geogr. System of Herodotus* pag. 270. Παρητακηνοὶ h. l. corrigenti, collato *Nostro* I. 101., *Stephano Byz.* in Παραίτακα, aliisque auctoribus a *Cellario* Geogr. Ant. T. II. p. 808. citatis. Dissentit quidem *Larcher* in Indice geogr. ad Herod. p. 419. *S.*

9. μέχρι Αἰγλῶν) *Steph. Byz.* Αἴγηλοι, ἔθνος Μηδικόν: quam nationem eamdem atque *Aeglorum* suspicabatur *Luc. Holstenius*, et ante eum *Ortelius*. ΑΙΓΔΩΝ, quomodo *Valla* et *Arch.*, et ΑΙΓΛΩΝ vocabulum idem: error est alterutra in scriptione, incertum qua. Habet lib. VII. 72. Λιγύων in hac vicinia gentem, quae Λιγυέων et Λίγυες *Arch.* Eadem Λιβύες, et Bactris contermina, cap. 86. eiusdem libri. Qua quidem in discordia, cum auxilii spes aliunde deficiat, ἐπέχειν consultum est. WESS.

CAP. XCIII. 4. Σαγαρτίων καὶ Σαραγγέων *etc.*) *Sagartii* memorantur a *Steph. Byz.*, *Ptolemaeo* et Nostro I. 125. VII. 85., tuenturque nomen suum. *Sarangae*, Σαράγγαι, Σαραγγέων VII. 67., unde Σαραγγαίων absurde finxerunt, quo lapsu voces Ἀθηναίων, Θηβαίων, locum Ἀθηνέων, Θηβέων, invaserunt. De *Mycis* [*l.* 5.] nulla deinceps haesitatio: adstipulantur *Holstenio* et *Berkelio*, titulum nationis Ethnicographi praescripto instaurantibus, schedae veteres et VII. 68. WESS.

[9. Κάσπιοι. *Caspii*, ad Caspium puta mare habitantes, supra nominati sunt, cap. 92, 6. iidemque iterum lib. VII. cap. 67, 1. memorantur. Nunc qui h. l. iterumque VII. 86, 6. eodem nomine insigniuntur, (si vera scriptura est, quam utrobique libri tenent omnes) hos ab illis diversos esse adparet. At exspectare debebamus, adiectà quadem notà hos, quos Indorum vicinos fuisse intelligi par est, distincturum fuisse Herodotum ab alteris illis *Caspiis*. Quod quoniam non factum, nec apud alios scriptores reperitur *Caspiorum* in illo terrae tractu mentio, ex coniectura corrigere scripturam et h. l. et

VII. 86, 6. tentarunt. Et *Reizius* quidem Κασπείρων corrigens, *Stephani Byz.* auctoritatem (ut ipse in Praef. ad suum Herodotum p. XVII. docet) secutus est, qui *ex Herodoti libro tertio* Κάσπειρον *urbem Parthorum* memorat, *Indiae finitimam.* Quod nomen quum nusquam alibi apud Herodotum legatur, sedes illius haec fuisse videri debebat. „Una dubitatio est: (inquit idem REIZIUS) quod Herodotus non urbis hîc meminit, sed gentis; et, quum *Stephanus* dicat etiam gentem Κασπείρους nominari, alium is eius rei testem laudat, non eundem Herodotum." Itaque „audacius fortasse quam par erat se fecisse, Κασπείρων corrigentem," ipse vir doctus profitetur: pro cuius quidem caussa hoc dici poterat, nihil impedire quo minus credamus, in *Epitome Stephani*, quae sola ad nos pervenit, locum istum (quod in plurimis aliis factum constat) nonnihil turbatum esse: ab ipso *Stephano* nomen Κάσπειροι non minus ex *Herodoto*, quam ex *Dionysio*, fuisse citatum. Aliam rationem secutus doctissimus perspicacissimusque *Rennell*, in *Geographical System of Herodotus* pag. 302. (laudatus hoc nomine a *Larchero* in Tabula Geogr. ad Herod. pag. 99 seq.) quoniam cum *Sacis* iungitur hic populus, Κάσιοι corrigendum censet, eius regionis incolas intelligens quae Κασία χώρα apud *Ptolemaeum* Geogr. lib. VI. cap. 15. nominatur. Caeterum non opus est ut moneam, quum in hac parte Historiarum Herodoti, tum in aliis ubi de geographicis rebus agitur, praeter *Larcheri Indicem Geographicum*, cum fructu consuli posse idem laudatissimum *Rennelli* opus, e quo multa passim *Larcherus* (tam in Notis ad Herodotum, quam Tomo VIII. quo Index Geographicus continetur) excerpsit, nobis quidem, ne nimium augeatur huius operis moles, praetermittenda. *S.*]

CAP. XCIV. [1. Παρικάνιοι δὲ, καὶ Αἰθίοπες οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης) Alios *Paricanios*, cap. 92, 4. memoratos, videri *Paretacenos* esse, supra monuimus. *Paricanii*, qui hic cum *Aethiopibus Asiaticis* componuntur, iidem lib. VII. c. 68. componuntur cum *Utiis* et *Mycis*, quos Erythraei maris accolas fuisse ex superiori cap. 93, 5. intelligitur: quare et hos haud procul ab illo terrae tractu sedes habuisse probabile est. *Larcherus* in Not. ad h. l. *Aethiopas Asiaticos* adfirmat *Colchos* esse, prorsus contra *Herodoti* usum men-

temque, qui *Colchos* suo semper nomine nominat, (ut II. 104, et III. 97, 15.) eosque ne coloniam quidem Aethiopum, sed Aegyptiorum facit, denique qui mox diserte docet, (III. 97, 15.) *Colchis tributi* nomine nihil fuisse imperatum, sed de *donis* quinto quoque anno adferendis pactos illos esse cum rege. Hoc igitur gratis sumto, idem vir doctus *Paricanios*, qui hic nominantur, Colchis finitimos statuit, inter Caucasum et Pontum Euxinum habitantes. Conf. *Steph. Byz.* in Παρικάνη, *Plin.* Hist. Nat. VI. xvi, 18. et *Pomp. Melam* I. 2. ibi ab *Holstenio* citatum. *S.*]

3 *seqq.* Ματιηνοῖσι *etc.*) Adsolent ad hoc vocabulum et ad *Saspires*, tanquam ad scopulum offendere scribae. Vide lib. I. cap. 189. et 110. Μοσσύνοικοι *Ask.* et lib. VII. 78. codicum plurium, haud male. Μόσσυνες, gentili dialecto, *turres*; quas quoniam incolebant, inde nomen in *Diodori* lib. XIV. 30. Μάρδοισι ex *Is. Vossii* ad *Melam* lib. I. c. 2. correctione Μαρσί. Certe Μᾶρες apud *Stephanum* Mossynoecorum perhibentur vicini, suntque infra lib. VII. 79. nec longe ab illa viri docti divinatione mssti distant. WESS.

[10. πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους) *Ad omnes ceteros* vertit *Gronov.* incertâ sententiâ; cuius versionem tenuit *Wess.* Idem vero *Gronov.* in Notis, *par caeteris omnibus.* Nos, *pro ratione aliorum omnium*, posuimus: rectius fuerit, *prae reliquis omnibus.* conf. II. 35, 3. et VIII. 44, 2. Nescio an eamdem sententiam in animo *Valla* habuerit, *super caeteros omnes* scribens. Manifeste vero contra auctoris sententiam *Larcherus: Ils payoient autant d'impots que tous les autres ensemble. S.*]

CAP. XCV. [3. γίνεται τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσια καὶ εἰνακισχίλια τάλαντα) Id est, 9540 *talenta*, nempe *Euboica:* qui numerus quum minime congruat cum his quae proxime sequuntur; si modo iustus est numerus 14560, quo paullo post universa tributorum summa indicatur, vera fuerit codicis *Arch.* scriptura, ὀγδώκοντα καὶ ὀκτακόσια καὶ εἰνακισχίλια exhibens, id est, 9880, qui numerus alioqui ex docti cuiusdam viri emendatione adscriptus videri poterat. Certe, si de summa 14560 (*l.* 8 *seq.*) detrahas 4680, (ex *l.* 5 *seq.*) restant 9880. Alteri autem numero 4680 recte constat ratio; quandoquidem 360 talenta ramentorum auri, pro ratione tredecupla, quam ipse Scriptor

indicat, conficiunt 4680 argenti talenta Euboica. Sed ipsam illam 14560 talentorum summam, sive alterum numerum 9880 talentorum, quo pacto collegerit Noster, id vero haud satis adparet. In unum collectis numeris omnibus, qui in recensu tributorum ex xix. praefecturis redeuntium diserte indicantur, prodit summa 7740 talentorum Babyloniorum; quae, pro ratione 60 ad 70, quam cap. 89, 11. docuit auctor, conficiunt Euboica talenta 9030; quibus si adieceris 4680 ex India redeuntia, habebis summam 13710. Denique his 13710 si adieceris 240 fere talenta, quae ex Moeride lacu (cap. 91, 11. coll. cum II. 149 extr.) redibant, conficiuntur 13950 talenta. Itaque, nisi in numero 14560 (sub finem huius cap.) erratum fuerit, intelligi par est, aut in superiorum numerorum particularium aliquo sive aliquibus peccatum fuisse, aut 610 illa talenta, quae complendae summae 14560 desunt, ad reliquam summam adiectam esse tamquam pretium frumenti, ab Aegyptiis eorumque finitimis ad alenda centum et viginti hominum millia conferendi, de quo cap. 91, 13 seqq. De verbo γίνεται, quod in locum vulgati olim εἶναι substitui, dictum in *Var. Lect.* ubi simul monui, videri istud ex εἴη corruptum. Similiter *Benedictus* in Act. Sem. Phil. Lips. haud incommode εἴη ἂν legendum corrigit, quo significetur (coll. *l.* 9.) incerti quiddam in definienda hac summa inesse. *S.*]

4. τρισκαιδεκαστάσιον) *Auri ad argentum ratio* varia, pro minore aut maiore eius abundantia. Quae hic τρισκαιδεκάστιος, ea aetate *Platonis* in Hipparch. p. 231. D. *duodecupla* sive δυωδεκαστάσιος. *Menandri* Comici aevo *decupla*, δεκαπλάσιος, ap. *Polluc.* IX. 76. Adtigit hanc rem *Car. Arbuthnotius* Tabul. Antiq. Numm. c. 6. Est quoque in *comparatione talenti Babylonici et Euboici*, et utriusque inter se iusta proportione, anceps disputatio et difficilis, iam olim ab egregio viro *Guil. Budaeo* de Asse lib. IV. p. 87. prudenter instituta, et nuper a Cl. *de la Barre* Histor. Acad. Inscript. T. VI. p. 355. docte iterata. WESS.

[9. τὸ δ' ἔτι τούτων ἔλασσον ἀπιείς) Obscurius dictum: *id quod his (sive, in his) minus est, omittens.* Quid velit, satis adparet, *omittere se minorem numerum unitatum, qui huic summae deest ad veram summam complendam. S.*]

CAP. XCVII. 4. δῶρα δὲ ἀγίνεον) Futile ἀγίεον superstitiosae *Florentini* Codicis admirationi, oculos clarissimi viri nimium praestinguenti, debetur. Nolo factum traducere, miror tamen, cum toties totiesque ἀγινέειν et ἀπαγινέειν in hac tributi descriptione deponantur. Sequentia exscripsit *Eustath.* ad Odyss. p. 1386, 8. [Od. p. 13, 14. ed. Bas.] WESS.

9. σπέρματι μὲν χρέωνται) Paucis, ut solet ὁ πάνυ, lectionis vulgatae monstravit absurditatem in Dissert. *Herod.* p. 174. et 175. monuitque consuetudinem respici memoratam c. 38. qua solebant, τοὺς πατέρας ἀποθνήσκοντας κατασιτέεσθαι, pro σπέρματι docte corrigens ἔργματι. Cogitanti mihi Η saepius in Π mutatum a librariis, venerat in mentem σήματι (id est τάφῳ) μὲν χρέωνται τῷ αὐτῷ, τῷ καὶ οἱ Καλατίαι Ἰνδοὶ, οἰκήματα δὲ ἔκτηνται κατάγαια. Potuit utraque domus simul conmode memorari. Vid. *Diodor.* T. I. p. 60, vs. 69. [lib. I. c. 51.] Mos ipse vix alibi narratur, ubi hac in re dissimillimae variarum gentium recensentur consuetudines *Nicolao Damasceno Stobaei, Diodoro Sic., Plutarcho, Ciceroni*, ceterisque; quo scilicet hi Indi atque Aethiopes, secundum *Herodotum*, *viva* parentum suorum erant *sepulcra*, quorum illi cadavera visceribus suis ingesta condebant, et ἔμψυχοι τάφοι dici possent Γοργιάζοντι. vid. erudita collectanea *Th. Gatakeri* ad *M. Antonin.* IV. 21. et *Iac. Tollius* ad *Longin.* III. 6. Ad hanc consuetudinem accedebat prope illa Massagetarum ap. *Herod.* lib. I. c. ult. atque hinc *Anonymo* memorata, cuius dissertationibus inter Pythagoreorum reliquias locum non dederim, p. 713. Μασσαγέται τὼς γονέας (non quosvis:) κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἦμεν ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι, *in liberorum visceribus conditum esse, honestissimum videtur sepulcrum.* Conf. *Herod.* III. 99. VALCK.

Ibid. σπέρματι μὲν χρέωνται - - - οἱ Καλαντίαι) Superius c. 38. Καλατίαι, veriore titulo. Quod autem hic de *semine*, σπέρματι, quo *eodem Aethiopes et Indi Calatiae utebantur*, expediri non potest. Nusquam quidquam Scriptor illo de semine. Contra prodit, Indos istos τοὺς γονέας κατεσθίειν, *parentes suos vorare.* Idem hi Aethiopes, uti verba requirunt, si factitarint, σπέρματι insinuata est penitissime labes, nec melius leniusve, nisi erro, detergenda,

quam ἔργματι μὲν κτ. *eodem facinore defunguntur, quo Indi Calatiae*, scribendo. Ita secum non pugnabit *Herodotus* et sermo procedet recte. Ἔργματα καλὰ sunt in *Periclionae* fragmento ap. *Stobaeum* p. 487. *Euripides* Orest. vs. 160. Ὦ μέλεος, ἐχθίστων θεόθεν ἐργμάτων. WESS. — Ut operosa et longius adscita, sic parum utilis, haec doctissimorum duumvirorum disputatio. τὸ ἐν Αἰθιοπίᾳ γιγνόμενον σπέρμα memoratur *Athenaeo* III. 110. e. *Polluci* VI. 73. *Hesychio* in Ὀρίνδην: intelligiturque sive *oryza*, sive *milii* quoddam genus, *Nostro* iterum paulo post (c. 100.) memoratum. Confer *Denon*, *Voyage en Egypte*, p. 75. aliosque Itineratores. *S.*

13. διηκοσίας φάλαγγας ἐβένου) *Plinius* hoc ex loco *in tributi vicem regibus Persidis e materie eius* (ebeni) *centenas phalangas tertio quoque anno pensitasse Aethiopas*; quibus, nisi memoriae ludibrium debuerit, longe minorem phalangarum se numerum invenisse, declarat. Idem lib. VIII. 3. *quae Iuba cornua appellat, Herodotus tanto antiquior, et consuetudo melius, dentes*. Conf. ad *Diodor*. II. 19. WESS.

15. ἐτάξαντο ἐς τὴν δωρεήν) Sic ex Scriptis. *Colchi ipsi* [*se*] *ad donationem ordinarunt*. Fert ita mos in ultronea tributi et donorum collatione. Ipse post pauca, οὗτοι ὦν δῶρα τὰ ἐτάξαντο: et c. 13. καὶ φόρον τε ἐτάξαντο. Rursus lib. IV. 35. ἀντὶ τοῦ ὠκυτόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον: tum c. 165. eiusdem Melpomenes. WESS.

18. τοῦ Καυκάσιος) Agnoscit *Steph. Byz.* Alioqui Καύκασος mons ille aut Καυκάσιος lib. I. 203. Quod ex *Aldo* venerat ἐς ἐμεῦ, pro ἐς ἐμὲ, id bene lib. I. 66. (ubi idem olim) decurtarat *H. Steph.*, hic praetervidit. ἐς ἐμὲ genius sermonis flagitat, et usus lib. IV. 125. V. 45. etc. WESS.

22. πάρεξ τοῦ φόρου) Arabes ἀτελέες sive a tributo erant inmunes, cap. 91. Par et memoratarum paullo ante nationum conditio. Dona ferebant ultro, nullum tributum. Consequens est, ut πάρεξ τοῦ φόρου eas non spectet, sed *descriptum aliis et imperatum tributum*. Geminum dabit c. 117. WESS.

CAP. XCVIII. 2. νομίζονται, cui in *Med.* et sequacibus locus negatur, exsulare potest, *Gronovio* probe admonente: satis autem est τοιῷδε κτέωνται. WESS. — Quo pacto, salvâ orationis structurâ, abesse verbum νομίζονται h. l. possit, non video equidem. *S.*

11. ἐκ πλοίων καλαμίνων ὁρμεώμενοι) Displicuit semper ultimum vocabulum: nam quid? insiliebant-ne ex navigiis Indi in pisces magno inpetu, ut manibus deprehensos raperent? Id dicendum, si vulgato vigor adsit. Coniiciebam ὁρμευόμενοι. Apud *Hesych.* Ὁρμευτὴς est ἁλιεὺς, *hamo pisces captans*, formatus utique ex ὁρμεύω. Video nunc simile in opinionem Cl. *Pavii* venisse, scribentis ὁρμιώμενοι, ex ὁρμιὰ, sive *linea hamoque*, unde ὁρμιάομαι. Foret sane alterutrum ad sententiam utile, Indosque ex navigiis hamo piscibus exhiberet insidiantes. At deest verbo auctoritatis usus; favet analogia. Pro vulgato *Abreschius* ad Thucyd. p. 297. *Naves ex arundinis* in India *internodiis* non neglexit *Diodor.* II. 17. WESS. — ἐκ πλ. καλ. ὁρμεώμενοι commode habere videtur, nil aliud significans, nisi *navibus arundineis* ad capiendos pisces *exeuntes*; perinde sive hamo, sive retibus, illis insidiarentur. De *Indica arundine*, cuius *singula internodia navigiorum vicem, si credimus*, (ut *Plinius* ait) *praestant*, conferri *Theophrastus* potest, Hist. Plant. IV. 12. *Strabo* lib. XV. p. 710 seq. ed. Cas. hisque prior *Ctesias*, Indic. c. 6. qui tantam eius crassitiem esse narrat, quantam duorum hominum ulnae vix complecti possint; cuius verba ad *Plin.* XVI. xxxv. 65. adposuit *Harduin.* S.

13. ἐσθῆτα φλοΐνην) *Ex libro* [latine reddidit] vir Cl. spreto Salmasiano *ex phleo*, quod verius multo. Atticis φλέως, Ionibus φλοῦς, herba palustris, scirpi instar, auctore *Polluce* X. 178. Ἐσθὴς φλοΐνη, *scirpea* sive ex *phleo*, etiam *Pausan.* lib. VIII. c. 22. p. 641. Conf. ad *Solin.* p. 702. et *Bod. a Stapel* in *Theophr.* lib. IV. [c. xi.] Hist. Plant. p. 463. Articulum ἣν ultima praecedentis syllaba in codicibus quibusdam devoravit, quae crebra omissionum caussa. WESS. — *Herodoti* hunc locum respexit *Niebuhr*, Itinerar. T. II. p. 70. ubi vid. Tab. aen. xii. fig. C. S.

CAP. XCIX. 3. Παδαῖοι) *Broukhusius* aliique dudum viderunt, huc respexisse *Tibullum* IV. 1, 144. *Impia nec saevis celebrans convivia mensis, Ultima vicinus Phoebo tenet arva Padaeus.* Gentis nomen, auctoritate *Tibulli* satis munitum, restituendum videtur *Nicolao Damasc.* ap. Stob. p. 105, 31. hinc in Excerptis *N. Cragii* et *H. Valesii* p. 514. similiter scriptum: ἐν Παιδαλίοις Ἰνδικῷ ἔθνει οὐχ ὁ θύων,

ἀλλ' ὁ συνετώτατος τῶν παρόντων κατάρχεται τῶν ἱερῶν· αἰτεῖται δ' ἀεὶ παρὰ θεῶν οὐδὲν ἄλλο πλὴν δικαιοσύνης. Corrigebam ἐν Παδαίοις: nam inhumana gentis consuetudo nihil impedit, quo minus solam a Diis *virtutem*, sive *iustitiam*, expetendam esse censuerint. VALCK.

Ibid. καλέονται δὲ Παδαῖοι) Haesitat *Cl. Salmasius* an forsan Πανδαῖοι *Pandaei* sit legendum, ad *Solin.* p. 700. quasi a *Pandaea*, Herculis filia, de qua *Arrian.* Indic. c. 9. genus duxerint. Sed de gentis nomine nihil dubitandum. *Tibullus*, quod vir summus fatetur, hinc lib. IV. I. 145.

Impia nec saevis celebrans convivia mensis
Ultima vicinus Phoebo tenet arva Padaeus.

ubi *Pandaeus* metri modulum depravabit. Quod et *Cellarium* V. Cl. Geogr. Ant. lib. III. 23. p. 872. observasse conperior. Νομαίοισι ex *Steph.* margine Herodoteum dictionis colorem ostentare, norunt omnes. Unde accesserit, ignoro. WESS. — In vetere libro scripturam νομαίοισι reperisse *Stephanum*, nostri libri declarant. *S.*

7. ἄπαρνός ἐστι μὴ μὲν νοσέειν) Hic forte legendum suspicabatur Vir Clar. μὴ μὴν, vereor ut uspiam illud inveniatur in talibus: ἦ μὴν in iurandis frequentat et *Herod.* Quod hoc uno loco *Reisk.* dimisit intactum, saepe sollicitavit, velut in his II. 179. χρῆν ὀμόσαι, μὴ μὲν ἑκόντα ἐλθεῖν: III. 66. ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν ἀποκτεῖναι Σμέρδιν: V. 106. θεοὺς ἐπόμνυμι μὴ μὲν πρότερον ἐκδύσασθαι. Sana nunc videbuntur, quae suis singula locis censebantur vitiosa: amat hanc etiam voculam μὲν traiicere in alium locum *Herodotus.* VALCK.

CAP. C. 2. κτείνουσι οὐδὲν ἔμψυχον) Gentis Indicae nomen praebet *Nicol. Damasc.* apud *Stob.* p. 66, 38. Ἀρίτονοι τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι· τὰ δὲ κεράμεα τῶν χρηστηρίων ἐν χρυσοῖς ἐλύτροις φυλάττουσι. *Nic. Cragii*, *Conr. Gesnerum* sequuti, corrigit errorem *Henr. Vales.* in Exc. *Peiresc.* p. 74. et τὰ κεράμεα τῶν χρηστηρίων, (aliis dicta τῶν σκευῶν τὰ κεράμεα,) recte interpretatur: conf. *I. G. Graevius* in *Hesiodi* Ἔργ. κ. Ἡμ. vs. 402. Dudum ante *Vales. Nicolai* locum iam explicuerat *Casaub.* in *Athen.* p. 20. [?] vid. *Leopardus* Em. XIII. c. 6. VALCK. — De vocab. χρηστήριον conf. *Athen.* V. 204. f. et quae ad *Athen.* III. 114. d. adnotavimus. *S.*

[4 *seq.* αὐτοῖσί ἐστι ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος *etc.*) Vide supra c. 97, 9. ibique notata. *S.*]

CAP. CI. 4 *seqq.* ἡ γονὴ - - - μέλαινα, κατάπερ τὸ χρῶμα) *Aristoteles* hanc assertionem falsi, neque sine ratione, coarguit Hist. Anim. III. 22. p. 82. et Generat. Animal. II. 2. p. 207. Caussa Indorum Aethiopumque nigredinis *Onesicritum* et *Theodecten* sollicitos habuit ap. *Strabonem* XV. p. 1019. [pag. 695 seq. ed. Cas.] non infulse decernentem, in utero κατὰ σπερματικὴν διάθεσιν tales fieri, quales sunt qui genuerunt. Sed haec erudite Cl. *Bern. Sigef. Albinus* Dissert. de Colore Aethiop. p. 10. WESS. — Conf. *Soemmering, vom Neger*, p. 59. laudatum *Heerenio* in *Ideen* etc. T. I. p. 416. *S.*

CAP. CII. 3. κατοικημένοι τῶν ἄλλων Ἰνδῶν) Copula [quae olim ante τῶν inserta erat] nexum et seriem sermonis conturbabat. Scripsisse, *Corn. de Pauw* coniectura est, κατοικημένοι μετὰ τῶν ἄλλων Ἰνδῶν, οἳ etc. *habitantes cum aliis Indis, qui Bactriorum more vivunt;* nam Indos, aurum colligentes, ex istis fuisse, qui Bactriorum moribus utebantur. Atque haec tolerari utcunque potuerant, ni καὶ, fide msti, bonam eiurasset copiam. πρὸς ἄρκτου - - - κατοικημένοι τῶν ἄλλων Ἰνδῶν, οἳ etc. *versus septemtrionem - - - incolentes aliorum Indorum, qui* etc. Tale IV. 7. πρὸς βορῆν - - ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρης, *ad boream eorum qui superioris regionis incolae sunt. Caspatyro* (Κασπάπυρος *Steph. Byz.*) opportunior opera lib. IV. c. 44. veniet. WESS. — Vide ibi notata. *S.*

[6. ἐρημίη. *Desertum Cobi.* Conf. *Heeren Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 390. et 116. *S.*]

13. εἰσὶ δὲ καὶ εἶδος ὁμοιότατοι αὐτοὶ) Sequi si libuerit *Arch.* et *Vind.*, οὗτοι ex pristina scriptura eradentes, nihil erit, quod molestiam creabit. *Similes nostris quantum ad formam designantur.* Ut nunc est, καὶ εἶδος αὐτοῖσι *etc.* maluit *Cl. Reiskius*, cui *Dio Chrysost.*, Nostri vestigia premens, Or. XXXV. p. 436. B. favet, οὗτοι δέ εἰσι ἀλωπέκων μείζονες· τἄλλα δὲ ὅμοιοι τοῖς παρ' ὑμῖν. Quae *Strabo* XV. p. 1032. [p. 705. extr. et seq. ed. Cas.] et *Arrianus* Indic. c. 15. de formicis ex *Nearcho* et *Megasthene* referunt, prudens negligo. Omnes videntur, ut vere *Arrianus*, ἀκοὴν ἀφηγέεσθαι, nec ipsas vidisse. Habet ex *Busbequii* Epist. IV. magnus *Thuanus* lib. XXIII. p. 461. animal, cui *formicae Indicae* nomen ex quadam similitudine inpositum, quod ad stabiliendam hanc rem Nobil. *Palmerius* Exercit. in

Graec. Auct. p. 16. aptissimum censuit. WESS. — De scriptura quam secuti sumus, videsis quae in *Var. Lect.* monuimus. Ad rem quod spectat: si vera fabula, (cuius ingeniosam interpretationem ex Comitis *Velthemii* coniectura *Heeren* loco cit. p. 392. refert) fuerint istae bestiae de *vulpino* genere; quae ob vitae quidem genus conferri utcumque cum formicis, atque inde nomen etiam potuerunt invenire: quod vero de *corporis specie simillima formicis* hic narratur, ea quidem fabula nescio cuius ex errore manavit. Intelligi par est, hoc voluisse *Herodotum*, debuisse certe, *vulpibus similes esse* illas bestias. *Animal esse canis mediocris magnitudine, mordax et saevum*, ex *Busbequio Thuanus* scribit. *Nearchus* apud *Arrianum*, vivum quidem animal se non vidisse profitetur, *pelles* vero *multas* (δορὰς αὐτῶν πολλὰς) in Macedonum castra adlatas. *S.*

21. δυνατώτεραι πολλὸν) *Gronovio* et meliorum Codicum conspirationi, etsi multiplex πολλὸν inter et πολλῷ conversio, obniti recusavi. Editur lib. VII. 7. Αἴγυπτον πᾶσαν πολλῷ δουλοτέρην ποιήσας, invitis membranis, πολλὸν ostentantibus. Sed talium messis uberrima. De *camelis* taceo. Animal ex *Herodoto* doctissimi viri *Conr. Gesnerus*, *Bochartus*, *Shaw* atque alii illustrarunt. WESS.

CAP. CIII. 4 *seqq.* κάμηλος ἐν τοῖσι ὀπισθίοισι *etc.*) *Aelianus*, quando de Nat. Anim. X. 3. Ἡρόδοτος, inquit, λέγει, τὰς καμήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσιν ἔχειν τέσσαρας μηροὺς, καὶ μέντοι καὶ γόνατα τοσαῦτα, τὰ δὲ ἄρθρα διὰ τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν οὐρὰν τετράφθαι αὐταῖς: dubites ἄρθρα legerit, an αἰδοῖα: quae sic non *Herodoto* tantum, sed etiam *Aeliano* frequentius, quam aliis ἄρθρα, vocantur, de animalibus loquenti, lib. I. 17. III. 47. VI. 27. IX. 48. ad quorum locorum primum nonnulla notat *Trillerus*. Secundum *Solonis* tabulam, ὡς ὁ ἄξων φησὶν, *Lucian.* T. II. p. 358. *obtruncare* licebat Athenis *moechum*, quem *Plautus* vocat (Bacchid. IV. 8. 77.) *manifestarium*, ἄρθρα ἐν ἄρθροις ἔχοντα. *Petit.* in Legg. Att. p. 463. VALCK. — Ἄρθρα de *genitalibus* Noster usurpavit III. 87. 4. IV. 2. 4. De *camelo* consuluisse iuvabit quae ad *Aelian.* X. 3. huc spectantia *Schneiderus* adnotavit. *S.*

CAP. CIV. 7. ὑπερτείλας, μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος) Distinctionem vulgo post ὑπερτείλας nullam interponentes.

iuncta ista intellexerunt ὑπερτείλας μέχρις οὗ etc. Quae quum sic *Vallae* convertisset, *eo usque effervescens dum tempus est a foro discedendi;* verbum ὑπερτείλας rectius expressurus *Gronovius*, in hunc modum interpretatus est, *eousque capitibus imminens dum tempus est* etc. quo nihil non modo a Scriptoris mente alienius, sed et per se nihil absurdius dici poterat; quandoquidem *tempus quo a fore disceditur*, meridiei licet proximum, tamen antemeridianum intelligitur. Quo magis mirari subit, versionem istam non modo a *Wesselingio*, perparco in corrigendis *Gronovii* vel *Vallae* latinis, esse servatam, verum a *Larchero* etiam fideliter his verbis expressam, *ils l'ont à plomb sur la tête jusqu'à l'heure* etc. Satis vero adparet, ὑπερτείλας referri ad θερμότατος δέ ἐστι ὁ ἥλιος, *ardentissimus est sol ex quo ortus est*, sive, *ex quo ad aliquam coeli altitudinem pervenit*, *usque versus medium diem.* Ὑπερτέλλοντες· ἀνατέλλοντες, *Hesychius.* Rursus *idem*, consentiente *Suida*, Ὑπερτέλλων· ὑπερανατέλλων, ὑπερφαινόμενος τῶν ἄλλων ἄστρων. *S.*]

[10. ἐν ὕδατι λόγος αὐτούς ἐστι βρέχεσθαι) Intelligunt vulgo cum *Valla*, *dicuntur illi tum in aqua se abluere*; sive *madefacere*, ut *Gronov.* Ego de *vehementiore sudore* accepi, quemadmodum gallice dicimus *nager dans l'eau.* Sane latinum vocabulum *sudor* satis manifeste ipsum graecum ὕδωρ est. *S.*]

14. ἐπιὼν ἔτι μᾶλλον) Quod scriptus offert liber, ἐπὶ μᾶλλον, damnabile non est. Haud dissimili in negotio lib. IV. 181. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν ἐς τὸ θερμόν: etiam I. 94. *Pherecydes* ap. *Diogenem* I. 122. τῇδε νούσῳ πιεζόμενος ἐπὶ μᾶλλον. Pulcre propterea Cl. *Reimarus* caussam infitiatur esse, cur *Dionis Cass.* lib. LXVII. p. 507. *Ed. Nov.* ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἢ πρὶν ἐνεωτέρουν abeant in ἔτι μᾶλλον. WESS.

CAP. CV. 9. καὶ παραλύεσθαι ἐπελκομένους οὐκ ὁμοῦ ἀμφοτέρους) Inest his ingrati quidpiam ob sequentia. Cl. *de Pauw*, καὶ παραλύεσθαι, ἐπελκομένους κου ὁμοῦ ἀμφοτέρους, *et deficere attractos aliquando duos pariter*, levi mutatione. Maius est molimen docti viri in *Miscell. Lipsiensibus* Vol. VII. p. 93. Mihi copula non placet, proscripta in *Arch.* et inducta. [Eamdem delendam censuit *Reisk.* aut scribendum ἀπειπεῖν καὶ παραλ. Possis tamen, ut saepe aliàs, *etiam*, cum vi intensiva, vel *adeo*, intelligere.] Tum dubium est, debeat-ne παραλύεσθαι de *virium resolutione*, an *vinculorum*,

sumi. Quorum in posterius saepe declivis fui. Mares cameli erant σειρηφόροι, *funales*: in pernici cursu cum feminis pares haud essent, *attracti exsolvebantur*, sed οὐκ ὁμοῦ ἀμφότεροι, *non ambo pariter*, prior fortasse dexter, tum sinister, aut contra. Hoc si valeat, cessabit fortasse difficultas. Certius est, διδόναι μαλακὸν, quod *l.* 11. ex *Med.* adsciverat *Gron.*] pugnare sermonis genio et ex schedarum macula venisse. *Hemsterhusium* fugere hoc ad Comici *Plutum* non potuit: cuius monito adiungenda *Elsneri* observata Schediasm. Critic. p. 10. Praestat praeterea οὕτω Ἰνδοὶ aut οἱ Ἰνδοὶ ex *Aldo* et aliis. Sic c. 109. οὕτω κτῶνται Ἀράβιοι. WESS. — In istis, παραλύεσθαι ἐπελκομένους *etc.* si nihil mutandum, et ego nunc in eam partem inclino, quae *Wesselingio* probabilior visa erat. Similiter ἐπέλκειν ἵππον ἐκ τοῦ βραχίονος, V. 12, 12 et 22. et ἐπέλκειν τὰς οὐρὰς, III. 113, 6. At rursus alibi ἐπελκομένους dicit *Noster* eosdem atque τοὺς ὑπολειπομένους, *qui in agmine pone manent, qui segnius sequuntur, moratores*, IV. 203, 19. quae notio opportuna huic loco foret, si negans particula abesset. Aliam rationem secutus doctissimus *Coray*, in *Larcheri* Notis, verba ista in hunc sensum interpretatur: *Les chameaux mâles se sépareroient des femelles (resteroient en arrière), s'ils n'étoient point tirés ensemble et à coté d'elles. S.*

11. ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδὲν) Virum Clar. notavit *T. Hemsterh.* ad *Schol.* in *Arist.* Plut. vs. 488. ubi haec *Herodoti* commodum admovit Grammaticus Aristophaneis. μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν. Similia quaedam collegere *L. Küster.* et in Schediasm. Crit. se longe doctiorum satis superbus censor *Iac. Elsnerus.* Quid haec sibi velint non est obscurum: *femellas* nempe *camelorum desiderio pullorum, a quibus fuerant abstractae, gradu currere concitatissimo, maribus sua quoque natura velociores.* Sed mihi non plane liquet, quid in proximis dixerit de duobus maribus *funariis*: σειρηφόρους fuisse novimus ex cap. 102. ubi *insidens femellae habebat Indus* σειρηφόρον ἑκατέρωθεν ἔρσενα παρέλκειν. VALCK.

14. ὀρυσσόμενος) Omissum hoc verbum non requirerem. Hic satis erat dixisse: ἄλλος δὲ σπανιώτερος ἐν τῇ χώρῃ. Flumina etiam erant aurifera: cap. 106. χρυσὸς ἄπλετος αὐτόθι ἐστὶ, ὁ μὲν ὀρυσσόμενος· ὁ δὲ καταφορεύμενος ὑπὸ ποταμῶν· ὁ δὲ -- ἁρπαζόμενος. Haec *Is. Casaubonus*, quaeque participium

ὀρυσσόμενος sequuntur, αἱ δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκουμένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον, adhibuit in *Athen.* VI. c. 4. [cap. 23. nostrae ed.] ad ista p. 233. D. ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποτάμια τὰ τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει: quae, ni fallor, *Posidonii* verba, *Eustathio* etiam excitata ad Od. δ'. p. 153, 42. Celtarum, quos vocabant, flumina potissimum spectant. Eidem *Posidonio* sua hac de re debet *Diodorus Siculus* V. 27. ut pleraque, quae de Hispanis, Gallis, et finitimis populis nobis tradidit. Hunc quoque fontem *Diodori*, praeter ceteros, aperuit eruditio *Wesselingii.* VALCK.

CAP. CVI. [3. τοῦτο μὲν γὰρ) His respondent ista, Πρὸς δ' αὖ μεσαμβρίης, initio capitis seq. *S.*]

12 *seqq.* εἴρια - - προφέροντα - ἀρετῇ τῶν ἀπὸ τῶν ὀΐων) Nihil verius. Idem ingenii remigio *Pavius* adsecutus fuit. Larga de hoc arborum genere *Palmerii* disputatio (Exerc. in Gr. Script. p. 18.) plantam, gossypii feracem, excludit, arborem *gossampinam* praeferens *Plinii.* Quae *Bellonius* Observ. II. 6. *Prosp. Alpinus* de Plant. Aegypt. c. 18. et popularis meus *Io. Veslingius* Observ. in Alpin. c. 18. ea disputanti adsentiunt cum *Bod. a Stapel* ad *Theophrast.* Hist. Plant. lib. V. c. 9. p. 427. WESS.

CAP. CVII. 6. εὐπετέως) Solam itaque *myrrham* sibi comparabant χαλεπῶς et σὺν πόνῳ; haec enim apud nostrum opponuntur τῷ εὐπετέως. Cur ergo de illa tacet, multis enarrans quomodo colligerent λιβανωτὸν, κασσίην, κινάμωμον, λήδανον; sic ut dici potius debuisse videantur ταῦτα πάντα *nacti* οὐκ εὐπετέως, vel δυσπετέως: postremum praebet Cod. *Arch.* teste *Galeo.* VALCK.

5 *seq.* πάντα, πλὴν τῆς σμύρνης, εὐπετέως κτέωνται) Velle haec videntur, *myrrham difficulter conparari*, de qua et eius colligendi modo, in aliis aromatibus studiose occupatus, nihil scriptor. Thus, casiam, cinnamomum non sine periculo Arabes sibi quaerebant, in ledano fortassis non tantum discriminis et laboris. Quî ergo εὐπετέως de omnibus? Cl. *de Pauw* πλὴν hic ait includere; non, ut plerumque semper, excludere: verti debuisse, *praeter myrrham illa omnia facile parant Arabes:* non unam enim myrrham, sed omnia illa aromata in promtu et parato esse. Mihi dubius voculae talis usus, praestabiliusque *Arch.* δυσπετέως, *difficulter,* censetur. *Myrrha sine magna collige-*

batur aerumna. reliqua δυσπετέως, periculoso opere; quod in thure, casia et cinnamomo certum ipse praestat. *Styracem* autem ad serpentes fugandas, in odoriferis silvis frequentissimas, Arabes urere Nostri exemplo *Plinius* Hist. Nat. XII. 17. *Serpentes* habet Musa secunda c. 75. et *Diodorus* III. 47. WESS.

CAP. CVIII. 7. ἀνιηρὰ) *Quae* cutem *pungunt* aut etiam animum, dicuntur ἀνιαρὰ, *molesta. Muscae, crabrones, pulices,* atque id genus animalcula hominibus sunt ἀνιαρά. ἀνιαρόν εἰσιν αἱ μυῖαι. *Leaenae, viperae,* de quibus acturus est, me iudice, dici vix possunt ἀνιηρά. Non de nihilo est, quod legitur in cod. *Arch.* ἄνικτα, parum distans ab ἄμικτα. Corrigendum arbitror: ὅσα δὲ σχέτλια, καὶ ἄμικτα, ὀλιγόγονα. Non ferae tantum istiusmodi, sed ferinis etiam moribus populi, saepe dicuntur ἄμικτοι. Aristogiton, ὄφις ἢ σκορπίος dictus *Demostheni*, vocatur eidem ἄμικτος, p. 489, 74. Centauros, θῆρας, *Sophocles* vocat ἄμικτον στρατὸν, Trach. vs. 1111. Obponuntur ap. *Herod.* ὅσα ψυχήν τε δειλὰ καὶ ἐδώδιμα. VALCK.

8. ὁ λαγωὸς) Quae de *lepore* tradit, ex *Athen.* IX. p. 400. F. et *Eustath.* in *Hom.* Iliad. μ'. p. 869, 16. et aliunde, hunc in modum videntur integranda: ὁ λαγὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται καὶ θηρίου καὶ ὄρνιθος καὶ ἀνθρώπου. οὕτω δή τι πολύγονόν ἐστι· ἐπικυΐσκεταί τε μοῦνον πάντων θηρίων· καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρὶ, τὸ δὲ ψιλὸν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν τῇσι μήτρῃσι πλάσσεται, τὸ δὲ ἐπαναιρέεται. Mitto reliqua, quae vulgatis procul dubio sunt meliora. Formam Ionicam λαγὸς dat Codex *Arch.* λαγοῦ legitur et alibi apud Nostrum. Λαγὸς, ὁ Ἴων, *Phrynichus* p. 78. *Eustath.* in *Iliad.* χ'. p. 1372, 47. *H. Stephan.* App. de Dial. Att. p. 148, 149, 193. Postremum ἐπαναιρέεται est ex *Eustathio*, qui illud explicat: ἐπαναλαμβάνεται, καὶ ἐπὶ τοῖς πρὸ αὐτοῦ τελεωτέροις κυήμασι σπερματικῶς συλλαμβάνεται. *Herodotea* comparans cum *Plinianis Salmasius* in *Solin.* p. 283. praeferre videtur ἐπαναιρέεται, quod *Athenaei* praebet editum exemplar. Ἀναιρέεσθαι *Herodoteum* est: lib. VI. c. 69. ad Demaratum mater: ἐν - - σὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι: id est συλλαμβάνω. vid. Cl. *Abresch* ad lib. *Cattierii* p. 66. *Lepus* vero, quae *super priores foetus alium adhuc concipit*, ἐπαναιρέεται. Idem est paulo ante Ἐπικυΐσκεται: adiecto τε formam praetuli mediam vul-

gatae in *Athenaeo* et *Eust.* ἐπικυΐσκει τε. Memineram, bis apud *Herodotum* legi κυΐσκεσθαι, lib. II. c. 93. *pisces* ἐπεὰν ἐσίῃ οἶστρος κυΐσκεσθαι. IV. 30. ἐπεὰν προσίῃ ἡ ὥρη κυΐσκεσθαι τὰς ἵππους: quin etiam ἐπικυΐσκεται apud *Clementem Alex.* reperiri Paedag. II. p. 223, 17. de leporis agentem salacitate: ὀχεύει πᾶσαν τὴν ὥραν ὁ λαγώς· - - - κυεῖ δὲ κατὰ μῆνα καὶ ἐπικυΐσκεται· ὀχεύεται καὶ τίκτει· τεκοῦσα δὲ εὐθὺς ὀχεύεται ὑφ' οὗ ἂν τύχῃ λαγωοῦ, καὶ συλλαμβάνει πάλιν ἔτι θηλαζομένη. Paria de lepore tradiderunt *Xenophon* Cyneg. p. 572, 33. *Aristoteles* de Gen. Anim. IV. 5. *Aelianus* de Nat. An. II. 12. *Ex Theone* partim, ad *Arati* Phaenom. vs. 338. sic redintegrari poterit cap. 34. Cataster. *Eratosthenis*: Λαγωός ἐστιν ἐν τῇ καλ. κυνηγίᾳ εὖ τεθείς· διὰ δὲ τὴν ταχύτητα τοῦ ζώου καὶ τὴν πολυγονίαν - - - μόνον γὰρ τῶν τετραπόδων δοκεῖ κύειν πλείονα, ὧν τὰ μὲν τίκτει, τὰ δ' ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ. VALCK.

9. οὕτω δέ τι πολύγονόν ἐστι) Praeclare mssti, nam insititium τὸ vitiabat sermonem. Πολύγονος *Arch.* relinquo. *Oppianus* fin. Cyneget. III. Ἔξοχα γὰρ τόδε φῦλον ὅτ' ἄπλετος ἔτρεφεν αἶα Πολύγονον τελέθει, et reliqua hoc ex fonte artis luminibus culte colorata. Ἐπικυΐσκει τε *Athenaei* et *Eustath.* nihil, me iudice, melius. Usus utrique auctoritatem dat. Placet etiam inpense ἀναιρέεται, rediturum lib. VI. 69. Possem hic *Olearii* lapsum ad *Philostr.* Icon. p. 772. et *Steph. Monachii in Barnab.* Epistol. p. 813. perstringere. Sed cui bono? WESS.

13 *seqq.* ἡ δὲ δὴ λέαινα *etc.*) Herodotea de *Leaena, semel in vita unicum catulum pariente,* hinc attigerunt *Antigonus Caryst.* c. 25. et *A. Gellius* Noct. Att. XIII. 7. hic quidem, quam *Plinius* vocat, *deliram fabulam* refutans *Homeri* et *Aristotelis* auctoritate: gravioribus testibus advocatis quidquid in eam rem dici posset praecepit *Sam. Bochartus* P. I. Hieroz. lib. III. c. 2. VALCK. — Parisiis ter eodem anno peperisse leaenam legimus in *Menagerie du Museum d'Histoire Naturelle,* Fasc. 2. et primum quidem abortum fecisse, iterum vero tres peperisse mares, denique tertio duas femellas. *S.*

19 *seq.* ἐπικνέεται καταγράφων) Blanditur ἐσικνέεται, tot codicibus protectum, ex quo *Aeschyl.* Suppl. 565. εἰσικνουμένη βέλει βουκόλου πτερόεντος. Sed locum illi, quoniam in dubio, sit-ne vulgatum, Ionum more, ex ἐπικνᾶσθαι,

non concessi; certe καταγράφων optime tum adhaereseet, etsi et sua venus in *Arch.* καταγνάφων. Hoc considerent, quibus volupe fuerit. De *eiecto leaenae utero* falsa omnia, et dudum a Philosopho explosa Hist. Anim. VI. 31. Adoptavit tamen *Basilius M.* Homil. IX. in Hexaëm. p. 85. B., et ita quidem, ut hanc de providentia, animalibus timidae indolis, ferocioribus, leporibus et ceteris, disquisitionem suam fecerit. Vide ibi *Front. Ducaeum.* WESS.

Ibid. ἐπικνέεται καταγράφων) Mihi sincera videtur lectio Cod. *Arch.* ἐπικνέεται καταγνάφων, *unguibus* obstantia *lacerando penetrat.* Si nuspiam etiam alibi legeretur illud καταγνάφειν (de altero ἐπικνέεται non contenderim:) suo se tamen colore hic facilius multo tueretur, quam in Troad. *Euripidis* vs. 1251. ex origine parum distans significatu a verbis usitatioribus, καταμύσσειν, et καταξαίνειν. *Spinas, quibus* adversarium Croesus *laceratum perdidit,* κνάφον vocat *Herodotus* I. 92. *Tribulis lacerare, Plato* dixit ἐπ' ἀσπαλάθων κνάπτειν, de Rep. X. p. 616. A. Contulit *Tib. Hemsterh.* ad *Hesych.* p. 1359. diversas etiam verbi memorans lectiones. Ex eodem disci potest *T. Hemsterhusio* in Misc. Obs. V. p. 21. verba τάφειν et θάπτειν non nisi forma differre: par est in similibus ratio, ut et in Γνάφειν et Γνάπτειν, Κνάφειν et Κνάπτειν. Dedit in iisdem Miscell. multa *d'Orvillius*, IX. p. 118. et seqq. quae, si Grammaticus tractaretur, examinari mererentur. Recte *Herodianus Eustathii*: ἐκ τοῦ Κνάω λέγει καὶ τὸ Κνάπτειν γίνεσθαι. VALCK. — Conf. Var. Lect. S.

CAP. CIX. 3. εἰ ἐγίνοντο) Cl. *Reisk.* εἰ διεγίνοντο, h. e. εἰ διετέλουν, *si perseverarent.* WESS.

Ibid. οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα) Hunc, ut puto, locum *Aristides* alludebat T. III. p. 521. εἰ μὴ τῇ κακίᾳ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τοῖς πονηρεύμασιν ἀσθένειαν καὶ ἀνακνδοξίαν ὁ θεὸς προσῆψεν, ἅπαντ' ἂν ἀοίκηθ' ὑπ' αὐτῶν ἦν, ὥσπερ Ἡρόδοτος περὶ τῶν ὄφεων ἔφη. Ichneumon nisi crocodilorum ova contereret, διὰ τὸ πλῆθος τῶν γεννωμένων θηρίων ἄβατον ἂν γενέσθαι τὸν ποταμὸν, scribit *Diodorus Sic.* T. I. p. 97, 34. [lib. I. c. 87.] huc etiam respiciens, quod vicina manifestant. Quae sequuntur *Herodoti* [de serpentibus] citat *Aelian.* de Nat. An. XV. 16. conf. I. 24. VALCK.

10. διεσθίει τὴν μήτραν) Nec haec superioribus fide, etsi veterum plures adsciverint, antecellunt. Culti versus sunt, ex *Herodoteis* ficti et politi, *Nicandri* Ther. 130 seqq.

praesertim, ἐπεὶ διὰ μητρὸς ἀραιὴν Γαστέρ' ἀναβρώσαντες, ἀμήτορες ἐξεγένοντο. Memini *Galenum* Theriac. ad Pison. pag. 461. γαστέρ' ἀναῤῥήξαντες legere, sed ex glossa, quam *Herodotus* et Critici in *Euripidis* Orest. vs. 479. iugulant. Ἀμήτορες viperae simili de caussa *Philostrato* Vit. Apoll. II. 14. p. 66., ubi *Olearius* bene multa. Statim χρῆμα τῶν τέκνων cum *Galeo* praeoptavi: posuit saepe antea nec refugiunt in animalibus, ut superius c. 105. Ἁλίας στραβήλου τέκνον *Sophocles* ap. *Athen.* III. p. 86. WESS.

13. πολλόν τι χρῆμα τῶν ὀφίων) τῶν τέκνων e Codicibus reciperem: avium *pulli*, νεοσσοὶ Poëtis, ad imitationem *Homeri*, saepe τέκνα dicuntur: quod exemplis excitatis *Rittershusius* et *Gatakerus* ostenderunt. Vid. quae notat, primarium literarum nostrarum decus, *Io. Alberti* ad *Hesychii* Γύρινον. Contra *liberi* parentum dicuntur νεοσσοί. Suo more *Plato* venuste ἀκυρολογεῖ, de Rep. VIII. pag. 548. A. [ed. H. Steph.] Propria Graecis erat in his forma patronymica in δεύς: λύκου τέκνα, Λυκιδεῖς dicebantur: *Theocritus* V. 38. θρέψαι δὴ λυκιδεῖς, τέκνα λαγωοῦ, Λαγιδεῖς. Reperiuntur et Λεοντιδεῖς· Πιθηκιδεῖς· Ἀλωπεκιδεῖς· Χηνιδεῖς· Περδικιδεῖς· Ἱερακιδεῖς· Περιστεριδεῖς: quae causae nihil erat, cur in Lexicis omitterentur pleraque. VALCK.

CAP. CX. 6. τῇσι νυκτερίσι) Syllabâ ex πτερωτὰ repetitâ legerim: τά, τῇσι νυκτερίσι προσείκελα μάλιστα, καὶ τέτριγε δεινόν, καί ἐστιν ἐς ἀλκὴν ἄλκιμα. Dabunt saltem Codd. τέτριγε, sicuti IV. 183. in Cod. *Arch.* et apud *Eustathium* ad *Dionysii* Perieg. vs. 180. legitur, τετρίγασι, κατάπερ αἱ νυκτερίδες. Alter sonus τρύζειν, *turturis* est: νυκτερὶς τρίζει. *Eustath.* in Iliad. β'. p. 173, 44. ἔστι Τρίζειν τὸ λεπτὸν ἠχεῖν κατὰ τὰς νυκτερίδας· τὸ μέντοι Τρύζειν, ἀφ' οὗ ἡ τρυγών, τραχυφωνότερόν ἐστι. Quae collegerat, omnia dedit *Io. Iac. Wetstenius* in Ev. *Marci* IX, 18. VALCK.

7. καὶ τέτριγε δεινόν) Similiter lib. IV. 183. scripti Codices. *Homerus* Odyss. ω. 5. ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο, Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες - - Τρίζουσαι ποτέονται: ubi plura *Eustathius*. Ex Nostro *Plinius*, tanquam fabulose narratum, *item casiam circa paludes propugnante unguibus diro vespertilionum genere, aligerisque serpentibus*, Hist. Nat. XII. 19. Scripsi perpetuo κασίην iussu schedarum, quomodo lib. II. 86.; alii sibilantem geminare maluerunt, ex dubia vocis Phoenicum

קציעה pronuntiatione. In *Heliodori* X. p. 494. σύλλου τε τοῦ θυώδους καὶ κάσας καὶ κινναμώμου mentio: rectius *Vat. Pal.* et *Vind.* καὶ κασσίας. Κινναμώμου *Vind.* WESS.

CAP. CXI. 7. τὰ ἡμεῖς ὑπὸ Φοινίκων μαθόντες) Dum alium vellicat, in turpem ipse errorem induitur *Plinius* Nat. Hist. XII. 19. *Cinnamomum et casias fabulose narravit antiquitas, princeps-ve Herodotus, avium nidis, et privatim phoenicis, in quo situ Liber Pater educatus esset, ex inviis rupibus arboribusque decuti.* Nihil *Herodotus* de ave *phoenice*, sed de *Phoenicibus*. Intactum id non dimisit *Salmas.* in *Solin.* p. 283. Habet narratio multum fabulosi, a Phoenicibus ad Graecos propagati, inque ipsis Sinensium finibus diu probati, bene ex *Garzia ab Horto* lib. I. Arom. cap. 15. enotante *Barthio* ad *Statii* Theb. VI. 61. WESS. — Conf. *Heeren Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 864. et seqq. et, quos ille laudat, *Thunberg*, in *Anmerkungen über den Zimmt*, in Actis Acad. Suec. et *Beckmann* ad *Antigon.* de Mirabil. p. 84 seqq. *S.*

CAP. CXII. 1. τὸ Ἀράβιοι καλέουσι λάδανον) Vere scribit. לדאן. *Ladàn*, illis dicitur. Vid. *Ol. Celsii* Hierobotan. Parte I. pag. 284. Iustum, fatente Cl. *Gronovio*, ἔτι τούτου θωϋμασιώτερον, quomodo supra de cinnamomo ἔτι τούτων θωϋμαστότερον συλλέγουσι. Vellem praeterea [*l.* 3.] τῶν αἰγῶν καὶ τῶν τράγων schedae darent aut alterutrum abesset. Prius *Salmasius*, *Pavius*, *Reiskius* decreverunt, habentque consensum *Dioscoridis* lib. I. c. 128. τὰ φύλλα - - - νεμόμεναι αἱ αἶγες καὶ τράγοι - - - ἀναλαμβάνουσι τῷ πώγωνι. Alioqui minore molimine τῶν τε τράγων, ex coniectura egregii iuvenis *Mein. Tydemanni.* WESS. — Quidni vero *hircos* τράγους τῶν αἰγῶν dicere *Herodotus* potuerit? Nam ex ipsius usu series naturalis verborum in hunc modum concipienda est, ἐν τοῖσι πώγωσι τῶν τραγῶν τῶν αἰγῶν. Similiter quidem et germanice *geisbock* dicimus, et ὁ τράγος αἰγῶν vel τῶν αἰγῶν est in graeca versione *Danielis* prophetae cap. 8. vs. 5, 8. et 21. *S.*

CAP. CXIII. 1. Ταῦτα μὲν θυωμάτων πέρι) Non potui ab hoc instaurando temperare, siquidem membranae viam muniunt et Iones volunt. Dictum supra II. 86. Ad sequens ἀπόζει δὲ *etc.* alludit *Lucian.* Dea Syr. c. 30. et nominatim II. Ver. Hist. c. 5., quod et *Diodoro* in animo fuit lib. III. 46. WESS.

1 seq. *ἀπόζει - - - τῆς Ἀραβίης θεσπέσιον ὡς ἡδύ*) Paria dabit de Arabia Felice, utriusque Nostri *Schultensii* deliciis, *Diodorus Sic.* III. 46. ubi vid. *Wess.* n. 59. *Alexander* Sophista apud *Philostr.* p. 575. *οὐδὲ φύλλον Ἀράβιον ἐκβαλεῖς, οὐδὲ κάρφος ἀποῤῥίψεις οὐδὲν ἐκεῖ φυὲν, τοσοῦτον ἡ περὶ τοὺς ἱδρῶτας εὐτυχεῖ.* VALCK.

5. *οὐρὰς - τριῶν πηχέων οὐκ ἐλάσσονας*) Multimodis hoc praeferendum dictionis habitus suadet, et, cui suo haec adumbrare libuit sermone, *Aelianus* Hist. An. X. 4. Sic enim, *τὰς μὲν αὐτῶν οὐρὰς ἔχειν μηκίστας, ὡς εἶναι μετρήσαντι καὶ τριῶν πηχῶν οὐκ ἐλάσσονας.* Addit continuo, *ἅσπεροῦν εἰ ἐῴη τις ἐπισύρειν, ἑλκοῦσθαι ἂν αὐτὰς πάντως,* nitide omnia adfirmans, quae ex codicibus *Herodoto* redierunt. Eadem viderat *Abreschius* felice coniectura. Pensemus nunc operam, et *Aeliano* vicem reddamus: *τοὺς νομέας δὲ εἶναι ἀγαθοὺς χειρουργεῖν, οὕπερ ἂν - - τῶν ἁμαξίδων* scribit de *plostellis* et pastorum sollertia, quam librarii foedarunt. Voluit *ὑπεράνω τῶν.* Callidos esse pastores in caudis ovium super plostella, ne tractae per aspreta convulnerentur, conponendis. WESS.

Ibid. *τριπήχεας*) *τριπήχεων* vulgabatur ante *Gronovium*: *τριῶν πηχέων*, genuinum praebent *Valla*, margo *Steph.* Cod. *Arch.* et *Aelianus* Nat. An. X. 4. de ovibus Arabicis enarrans *Herodoto* tradita. — In proximis forsan etiam Codices variabunt in *ἐπῄει*: ego quidem literas transponendas arbitror, ut scribatur: *τὰς εἴτις ἐπείη σφι ἀπέλκειν,* vel *ἐπέλκειν* potius: *quas caudas si quis illas siverit per terram trahere. Aelianus*: *ὥσπερ εἰ ἐῴη τις ἐπισύρειν, ἑλκοῦσθαι ἂν αὐτὰς πάντως παρατριβομένας πρὸς τὸ δάπεδον.* VALCK.

CAP. CXIV. 1. *Ἀποκλιναμένης*) *Ἀπὸ κλιναμένης* *Reisk.* maluerat: et [*l.* 3.] *οἰκεομενέων* *Schurzfleischius.* WESS. — Non incommode *Reiskius.* Haud dubie verum quidem est *ἀποκλιναμένης* cap. 104, 12. sed ibi alia ratio. *S.*

[4. *καὶ δένδρεα πάντα ἄγρια*) Nempe *ἀμφιλαφέα φέρει.* Conf. *Hesych.* et *Suid.* in voce, et *Apollon. Rhod.* II. 735. *S.*]

CAP CXV. 1. *ἐσχατιαί εἰσι*) Non moveo; neque infitior, [quod *Gronov.* adnotavit,] *ἐσχατιὰς convenire posse agris et minoribus regionum partibus*, quod docte, ut solet, *Hemsterhusius* in Timon. *Luciani* cap. 30. stabilivit. Verum propterea haud spernitur in *ultimis terrae* habitabilis *tra-*

etibus. En tibi ex cap. 106. *αἱ δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκουμένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον.* Rursus cap. 116. *αἱ δὲ ὦν ἐσχατιαὶ οἴκασι etc.* Mitto quod statim in oculos incurret legenti, et alia. WESS.

4 *seqq.* Ἠριδανόν τινα καλέεσθαι etc.) *Electrum*, sive *succinum*, auditione acceperat in ultimo septemtrione erui ad flumen, cui *Eridano* nomen, atque hinc in Graeciae et Asiae oras inportari. Id recipere se negat, quoniam amnis titulus Graecum quid redoleat: haud quidem inprudenter, in illa ultimae Europae tum caligine. Nec male tamen mercatores, sive Phoenices illi, seu aliunde fuerint, de amne. In ore illis erat flumen *Rhodaune*, quod Vistulae haud longe Gedano miscetur: succini isthic esse uberem copiam, quae in Prussiae maritimis adhuc dum redundat. Fluvii, varie pronuntiatum nomen, dedit Ἠριδανόν, terminatione Graeca, non natalibus. Id fugere sollertissimum potuit. Egregie viri eruditissimi *Ph. Cluverius* Germ. Antiq. lib. III. 34. p. 634.: *Io. M. Gesnerus* de Electro T. III. Comment. S. R. Goetting. p. 88. et *Th. S. Baierus* de Eridano T. VII. Comment. Acad. Petropol. p. 350., cui in amne *Duna*, qui *Marciani Heracleotae* sit Ῥούβων, non adstipulor: ad eum enim succini proventus nullus. De *stanno* [*l.* 7.] iidem mercatores multa, falsa minime, sed commodi sui caussa obscurius. Hinc *Nostri* et plurium olim in *Cassiteridibus* sive *Stannariis* insulis hallucinatio. Inspice *Diodorum* lib. V. 38. p. 361. WESS. — Conf. *De la Nauze*, in Act. Acad. Inscr. T. XXXVI. p. 66. *S.*

8. ὁ Ἠριδανός) Auctor an lector adiecerit decerni non poterit: satis certe notum erat e proximis nomen *Eridani*: in quo veterum adtigit errores. Herodotea citans paulo aliter scripta quam vulgantur, *I. P. Maussac.* in Diss. Crit. [*Harpocrationi* adiecta] p. 402. Non nescio quo pacto possit hac in sede defendi ὁ Ἠριδανός: sed satis erat dixisse: *τοῦτο μὲν γὰρ αὐτὸ κατηγορέει τὸ οὔνομα, ὡς ἔστι Ἑλληνικόν, καὶ οὔτι* (sive, quod praetulerim, *καὶ οὐκὶ*) *βαρβαρικόν*: ubi deterior mihi videtur Codicum lectio *βάρβαρον*, quod alteri *Gronovius* antetulit lib. VIII. c. 19. monitorum magni Patris sui semper immemor, dum tractabat *Herodotum.* Ἑλληνικὰ et *βαρβαρικὰ* apud *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 331, 1. apud *Theopompum Longini* π. Ὕψ. XLIII. 5. et apud quosvis alios frequenter opponuntur. VALCK.

10. τοῦτο δὲ οὐδενὸς αὐτόπτεω) Nulla hic caussae opus est dictione. Scriptorem qui norunt, formulam probabunt cupide. οὐ βάρβαρον repudiabunt fortasse, tametsi eius in usu varietur. Conf. doctos *Thomae M.* explanatores et *H. Stephan.* in Criton. *Platon.* p. 52. Inutile certe οὔτε erat, melius ex *Reiskii* correctione οὔ γε. WESS.

Ibid. οὔτε δὲ) Quando praecesserat τοῦτο μὲν, *partim quidem*, sequi debebat usitato more τοῦτο δὲ, *partim vero*: hoc, vel absque Codicibus mea opinione restituendum, praebet Codex *Arch.* Τοῦτο δὲ οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκοῦσαι τοῦτο μελετῶν, etc. Postremum, si sincerum est, idem propemodum significabit ac πυθέσθαι δὲ σπουδῇ πάνυ ἐθελήσας, quod ego reponendum arbitror in *Pausaniae* IV. p. 282. med. [princ. cap. 2.] pro vulgatis π. δέ που δὴ πάνυ ἐθ. Neque tamen μελετᾷν sic adhibitum recordor; et με λέγειν codex *Arch.* μοι λέγοντος praebet cod. *Eton.* pro μελετῶν. Venit in mentem haec scribenti haerens in eadem voce vitium apud *Isocratem*: ista leguntur in Archidamo pag. 122. E. ὅπως δὲ τοῦ δικαίου χρὴ ποιεῖσθαί τι προυργιαίτερον, (τὸ συμφέρον,) οὐδεὶς ἂν μελετῶν πείσειεν: non aliter nuper Londini vulgarunt, Vol. II. p. 27. Nemo monitus dubitabit, quin castigatissimus orator dederit: οὐδεὶς ἄν με λέγων πείσειεν, *nemo verbis mihi persuaserit. Isocrat.* p. 354. c. ταῦτ' - - οὐδεὶς ἂν ὑμᾶς λέγων ἔπεισε. *Aristoph.* Lys. vs. 1231. ἦν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων. Apud *Aristidem* T. III. pag. 313. Themistocles τὸν Εὐρυβιάδην ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων: Eurybiadem *quum minus quam vellet moveret, Cornel. Nep.* Themist. c. 4. VALCK.

[12. ὅκως θάλασσά ἐστι τὰ ἐπέκεινα τῆς Εὐρώπης) Quum *Vallae* versionem, *quomodo se habeat mare ad illam Europae partem*, tenuisset *Wess.* cum *Gronovio*; perspecte *Schaeferus* ad *Bosii* Ellips. Graec. pag. 289. monuit: „Verte, „*mare esse ultra Europam.* Aliter interpres; cuius ratio„nem *miror Larchero probatam esse.*" Confer Nostrum IV. 45, 3. *S.*]

CAP. CXVI. [1. Πρὸς δὲ ἄρκτον τῆς Εὐρώπης) Tenendum est hoc loco id, quod ex IV. 42. et 45. discimus, Europam ex *Herodoti* ratione secundum totam Asiam superne porrigi, universamque Asiae (quam nos vocamus) partem septemtrionalem comprehendere. *S.*]

4. λέγεται ὑπ' ἐκ τῶν γρυπῶν ἁρπάζειν etc.) *Arimaspos* assidue *circa metalla cum gryphis bellantes*, aurum, mira cupiditate, et feris custodientibus, et illis rapientibus, ex *Herodoto* tacitos noluit *Plinius* Nat. Hist. VII. 2. Si ὑπὲρ τῶν γρυπῶν valeat, ut in honore fuit, nihil simile *Herodotus*. Fama ferebat ultra Arimaspos χρυσοφύλακας esse γρῦπας lib. IV. 13. et 27. At aurum ὑπὲρ τῶν γρυπῶν quis assequetur? Liquidum et clarum ὑπ' ἐκ dant mssti, quod scriptor Ὁμηρικώτατος Poëtae exemplo Iliad. π'. 353. Odyss. λ'. 37. etc. deposuit. WESS.

CAP. CXVII. 3. Χορασμίων, ἐν οὔρεσι ἐόντων) *Florentiae*, *Romae* atque alibi festinantes scribarum oculi haec inconsulte transilierunt. In vocibus ἐν οὔρεσι ἐόντων citra dubium error, cui detergendo doctorum cura subvenit, successu diverso. Cl. *de Pauw* ἐν οὔρεσι ἐὸν τῶν *etc.* facillima medela, sed quae planitiem montibus inponit, monte incinctam tantum. *Reiskio* in elegante Schediasm. de *Sail Ol Aram Alcorani* p. 7. visum verius ἐν κράτεϊ ἐόντων Χορασμίων, *cum sui iuris Chorasmii erant ipsi* etc. tum de *Sarangensibus* nonnulla et *Thamanacis*, quae secundis curis inprobabit ipse. *Abreschio* superiora Dilucid. Thuc. p. 75. consideranti nimiae sunt correctionis, leniora multo, si mutata distinctione, pro αὐτῶν scribatur αὐτονόμων, hoc modo, τοῦτο τὸ πεδίον ἦν μέν κοτε Χορ. ἐν οὔρεσι, ἐόντων Χορ. τε αὐτονόμων καὶ etc. Qua ratione Chorasmii planis ex locis in montana deducuntur, nolente, ni fallor, *Herodoto*; et novantur, quae salva linqui debuerant. Quantum ego quidem perspicio, haec mens et sententia Scriptoris: *planitiem illam, monte inclusam, olim Chorasmiorum fuisse, sitam ipsorum in finibus et Hyrcaniorum ac Parthorum: postea vero Persarum ditionis.* Finge ergo mecum τοῦτο τὸ -- ἦν μέν κοτε Χορασμίων, ἐν οὔροισι ἐὸν τῶν Χορασμίων τε αὐτῶν καὶ *etc.* et oratio et ratio nihil sibi desiderabit. Plura non adiungo; hoc tamen, *Vallam* ἐν οὔροισι invenisse, cuius *in finibus* Latina [in ed. *Wess.*] receperunt, glossis *Stephani Gronoviique* expulsis. Amnis autem [*l.* 8.] Ἄκης, an Ἄκις, vero nomine fuerit, ignoro. Siculus *Acis* ex *Theocrito* nihil iuvat. [Est quidem etiam apud *Hesychium* Ἄκις, *Asiae flumen*: forsan ex hoc *Herodoti loco.*] De consensu Cl. *Valckenarii*, quem his dudum scriptis animad-

verto, laetor. WESS. — Quod in *Var. Lect.* dixi, pro ἐόντων Χορασμίων, in cod. *Paris. C.* ἐὸν Χορασμ. legi, id *Georgiades* noster ex hoc codice adnotavit, qui ex cod. *Paris. A.* h. l. nihil excerpsit. Eamdem vero scripturam ἐὸν Χορασμ. *Larcherus*, qui codicem nostrum *Par. C.* non excussit, ex *Paris. A.* laudavit; simul monens, in eodem codice (non in *Pc.*) οὔροισι inter lineas scribi, in codd. *Pb.* et *Pd.* vero easdem quatuor vel quinque voces omitti, quae codici *Med.* eiusque sociis desunt. *S.*

Ibid. ἐν οὔρεσι ἐόντων) Voce ἐόντων in duas ἐὸν τῶν distracta, locum, qui videbatur difficillimus, leni molimine facilem me puto reddidisse, vere emendando: ἐν οὔροισι ἐὸν τῶν Χορασμίων τε αὐτῶν, καὶ Ὑρκανίων, καὶ Πάρθων, sensu planissimo: *Planities ista Chorasmiorum quidem erat olim; in finibus sita et ipsorum Chorasmiorum, et Hyrcaniorum, et Parthorum, et Sarangarum,* (sive *Drangarum:*) *et Thamanaeorum: sed, a quo tempore penes Persas est imperium,* nunc *in ditione Regis est.* In οὔροισι, *finibus*, et in ἐὸν adfirmandis tempus non teram; nam, ut ominor, utrumque satis certum illis ipsis videbitur, quibus hic locus gravioris erat mendae suspectus. Vulgavit ante hos annos ferme XII. Lipsiae Clar. *Reiskius* doctam Dissertationem de Arabum Epocha vetustissima, in qua hunc quoque tractans *Herodoti* locum pro ἐν οὔρεσι ἐόντων corrigere tentabat ἐν κράτεϊ ἐόντων, *eo tempore quo adhuc sui iuris essent et hi ipsi Chorasmici et caeterae vicinae ipsis gentes:* sic ille. In eumdem sensum *lenius* fore *remedium* videbatur Clar. *Abreschio*, Diluc. *Thuc.* p. 76. *si mutata distinctione pro* αὐτῶν *scriberetur* αὐτονόμων, *hoc modo:* ἦν μέν κοτε Χορ. ἐν οὔρεσι, ἐόντων Χορασμίων τε αὐτονόμων, καὶ etc. Si verum, ut est, ἐν οὔροισι ἐὸν τῶν Χορασμίων τε αὐτῶν, necesse non erit, ut istae refutentur virorum eruditorum coniecturae. Duo hic tradit *Herodotus:* primum, in quarum gentium finibus ista sita fuerit planities, quinque gentibus contermina: praeterea docet, in quorum illa fuerit olim ditione, quorumque esset imperio suo tempore subiecta: ἦν μέν κοτε Χορασμίων - - - (νῦν δὲ) ἔστι τοῦ βασιλέως: *olim quidem erat Chorasmiorum, nunc vero Regis est*, sive *Regis in ditione*, vel *sub Rege*, ἔστι ὑπὸ τῷ βασιλεῖ, vel ὑπὸ τὸν βασιλέα: permutantur enim ista inter se. Sicut autem Herodotus, sic

loquuntur passim Graeci Latinique; praesertim in foederum formulis: ex. gr. *Livius* XXIX. 12. *ut Parthini - - - Romanorum essent*; *Atintania - - Macedoni accederet. Thucyd.* VIII. 18. ὁπόσην χώραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει - - βασιλέως ἔστω: cap. 37. utraque foederis forma displicebat Lichae c. 43. tertia vid. c. 58. Apud *Xenoph.* Ἑλλ. IV. pag. 513, 36. dicebat Dercyllidas, ὅτι καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἣ ἐξ ἀρχῆς βασιλέως ἐστὶ, καὶ Τῆμνος καὶ Αἰγαί εἰσι (sic legerim:) - - οὐχ ὑπήκοα ὄντα βασιλέως. Graeca libertate pacis indignae conditiones, ab Antalcida concitore denominatae, ferebant τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις βασιλέως εἶναι: insularum tres solas, ut fuerant olim, εἶναι Ἀθηναίων, *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 522, 1. Hanc formulae partem, ab Artaxerxe praescriptae, suo iure notabat *Isocrates* Paneg. p. 68. E. p. 78. B. Panathen. pag. 254. F. De multis unius succedat locus *Dionis Chrys.* p. 524. ult. *si quis quaerat*, τίνος ἐστὶν ἡ νῆσος; ἢ, τίνος ἡ Καρία; φήσουσι Ῥοδίων· ἐὰν δὲ ἄλλως ἐρωτᾷς, τουτὶ τὸ χωρίον; ἢ τὸν ἀγρόν; δῆλον ὅτι πεύσῃ τοῦ δεσπότου τὸ ὄνομα. Ceterum Asiaticae gentes, hic *Herodoto* commemoratae, aliunde satis innotuerunt, tum temporis obscura Graecis nomina, *Parthi, Hyrcani*, et *Chorasmii*. Χοράσμιοι etiam memorantur *Herod.* III. 93. VII. 66. *Hecataeo* in Asiae periegesi ap. *Athen.* II. p. 70. B. Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι, γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὔρεα: horum partem *Stephanus* excitat *Byz.* in voc. Χορασμίη: ubi quae censebantur eiusdem esse *Hecataei*, verba sunt *Herodoti* his vicina, quae suo nunc poterunt restitui parenti. Meminit et *Chorasmiorum* in Macrobiis *Lucian.* III. p. 210. ubi nomen scribitur prima producta, sicut in *Dionysii* Periegesi: vid. *Cellarii* Geogr. Ant. III. c. 21. 18. Multo sunt minus noti Σαράγγαι et Θαμαναῖοι: et in his variant etiam Codices. Σαραγγαίων καὶ Θωμανίων legit in suis *Valla*; Σαραγγίων καὶ Θωμανίων, *Gronovius* ex *Med.* Supra legitur III. 93. Σαραγγαίων καὶ Θαμαναίων: infra VII. 67. Σαράγγαι: hinc Ionica fit flexione Σαραγγέων. Demamus primam nomini literam, Ἀράγγαι nulli sunt, sed noti satis Δράγγαι. Veri valde videtur simile, barbaricum unius gentis nomen a Graecis diversimode fuisse pronunciatum, Σάραγγας, Δράγγας, Σαράγγας: quod et suspicatus est *Fabricius* ad *Isidor. Charac.* Pro καὶ Θαμαναίων si qui Codd. darent καὶ μανίων,

cuivis facile Καρμανίων nomen hic subnasceretur: sed hariolationum desino; postremas, si nimis forte displicent, earum prima peritis redemisse iudicabor. VALCK. — *Herodoti* hunc locum tractans *Mannert* in Geogr. Graecor. et Romanor. T. V. pag. 8 seqq. veterem scripturam ἐν οὔρεσι ἐόντων recte habere nec ulla indigere emendatione contendit: caeterum planitiem montibus cinctam, de qua hîc agitur, Indiae regionem *Caschmir* intelligit, fluviumque *Acen* sive *Acin* [*l.* 8.] eum esse censet, quem *Arcesinen* vocant rerum Alexandri Scriptores, ab oriente in Indum influentem, hodie *Tschunab* vel *Tschinab* nominatum. Multo probabilior eorum sententia, qui planitiem, quam dicit *Herodotus*, ab oriente Caspii maris longe ab Indo remotam statuentes, *Acen* vel *Acin* amnem, quem ille vocat, eumdem atque *Oxum* esse autumant. Sic quidem *Sainte-Croix* in *Examen des Historiens d'Alexandre* pag. 714. in eamdem partem inclinante *Barbier du Bocage* ibid. p. 829 seq. sic item *Heeren* in *Ideen* etc. p. 907. praeeunte (quem ibidem laudat) *Gatterero*. *S.*

[9. διαλελαμμένος πενταχοῦ) Quum πανταχοῦ olim nullo aut perincommodo sensu legeretur, mireris nemini in mentem venisse scripturam unice veram, quam felicibus auspiciis codex *Paris. C.* nobis servavit. *Vallae* versionem, per multas ambages errantem, *Wess.* et *Gronov.* tenuere: *per singulas undique intercisiones ductus ac distributus.* Videtur idem interpres in suo codice vitiosum διαλελαμένος, quod cum *Aldo* libri nonnulli praeferunt, reperisse, idque pro διεληλαμένος (a themate διελαύνω) accepisse. Recte vero *Henr. Stephanus* διαλελαμμένος, a verbo διαλαμβάνω, dedit. Conf. *Var. Lect. S.*]

CAP. CXVIII. 6. ἔσοδον εἶναι παρὰ βασιλέα) Haud percipio, quorsum docti viri animadversio, qua εἶναι non aliud ac ἰέναι, tendat. Non nescio in Codd. utrumque saepe permutari; at hic εἶναι naturalem usum deponere non poterit. Rem supra c. 84. commemoravit. WESS.

CAP. CXIX. 6. ὡς οὐ συγκειμένοισι) Non absurdam profecto dat lectionem Codex *Arch.* ὡς οὐ σὺν ἐκείνοισι: si plures dant οὐ σὺν κείνοισι dignum illud quod paulo spectetur consideratius: σὺν τινὶ et ἄνευ τινὸς interdum notant *conscio* et *inscio*. VALCK.

Ibid. ὡς οὐ σὺν ἐκείνοισι) Ex coniectura σὺν κείνοισι olim; cui auctoritatem *Arch.* liber et *Valla* conciliant. τὰ συγκείμενα, τὸ συγκείμενον, in pactis conventis feruntur; sed οὐ συγκειμένοισι ποιῆσαι, *non ex conpacto agere*, haud recordor. Mox καὶ τοὺς παῖδας [non τὸν παῖδα,] dedisse scriptorem, clarius, quam cum sudum est. Sequitur enim continuo τὸν ἄνδρα τε καὶ τὰ τέκνα ἐγκαταλιποῦσα, ne plura advocem. WESS.

[10. ἔσχε τὴν ἐπὶ θανάτῳ) τὴν - - ὁδὸν intellige. Vide Adnot. ad I. 109, 2. *S.*]

12. κλαίεσκε ἂν καὶ ὠδύρετο) Incommoda mihi visa fuerat ἂν particula, et ἀνωδύρετο placuerat. Tuentur voculam codices, ut liquet ex Dissertatione Herodotea p. 144. et praebent κλαίεσκε ἂν καὶ ὀδυρέσκετο. VALCK.

Ibid. κλαίεσκε καὶ ὀδυρέσκετο) Incommodum ἂν *Abreschius* ὧν corrigit, ego inductum ex *Arch. Vind.* malo. Ὀδυρέσκετο, sicuti ποιεέσκετο lib. VII. 119., ostentat speciem *Herodoto* olim frequentissimam, nunc rariorem. Vid. *Etymolog.* pag. 624. fin. Quod *Galeus* autem ex schedis *Arch.* καὶ ὠδύρεσκε, id illae non norunt. WESS. — Particulam ἂν, a *Wess. Reiz.* et *Borh.* abiectam, restitui cum *Schaefero.* Utitur illâ et alibi *Noster* eodem modo in actione idemtidem repetita; veluti III. 148, 5. et 9. omninoque passim eam adhibet, ubi abundare videri poterat, ut I. 196, 15, 18. et 21. *S.*

25 *seqq.* Ἡ δ᾽ ἀμείβετο *etc.*) Cum memorabili mulieris responso comparavit et *Sophoclea* ex Antigone vs. 924. celeberr. *Wessling.* Diss. *Herod.* pag. 176. In continuis quatuor versibus tanta cum Herodoteis est similitudo, ut alter alterius velut interpres censeri queat, et, ut equidem puto, Sophoclea *Herodotus* dederit ad verbum propemodum expressa. Non me praeterit, homines eruditos et *Iac. Tollium* in Fortuitis c. 4. sic statuere, ut Herodotea potius videri deberet *Sophocles* imitatus: ego vero, quod pace fiat illorum, aliter censeo; et, cur id adeo in animum induxerim, habeo rationes forte non adspernandas, quae hic commode non possunt explicari. Qui *Longino* dicitur Ὁμηρικώτατος, XIII. 7. *Herodotus*, *Homerum*, quem *Polemo* (*Laert.* IV. 20.) vocabat *Tragicum*, Homereae certe magnificentiae proximum *Sophoclem* habuit in deliciis. Verum, haec ut unde sint

ducta liqueat, singula ponam seorsim: *Sophocles*: Πόσις μὲν ἄν μοι, κατθανόντος, ἄλλος ἦν. *Herodotus*: Ἀνὴρ μέν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, εἰ δαίμων ἐθέλοι. *Soph*: Καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτὸς, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον. *Herod*: Καὶ τέκνα ἄλλα, εἰ ταῦτ' ἀποβάλλοιμι. *Soph*: Μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν, Οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλαστοῖ ποτέ. *Herod*: Πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκ ἔτι μευ ζωόντων, ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο. Posteriores duo versus, quales minus sincere scriptos legerat apud *Clem. Alex.* p. 747. velut ex deperdito dramate petitos *Grotius* posuit in Excerptis pag. 153. Levem errorem correxit *Gatakerus* Adversar. cap. x. Novator *Sophoclis* pro κεκρύφθαι vel κρυφθῆναι adhibuit τὸ κεκευθέναι: haec est ratio, cur insolentius, genuinum tamen, κεκευθότοιν, in alia fuerit mutatum. *Sophocles* Oed. Tyr. vs. 977. θανὼν Κεύθει κάτω δὴ γῆς. *Scholiasta*: Κεύθει, ἀντὶ τοῦ κεύθεται, κρύπτεται· καὶ ἐν Ἀντιγόνῃ, Μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν. Ab Antigones autem Sophocleae, et Intaphernis uxoris Herodoteae iudicio non valde dissidet illud Abauchae Scythae, qui, uxore liberisque tenellis post se relictis, aegrotantem amicum ex incendio servavit, narrante Toxari *Lucianeo* T. II. p. 565. [Toxar. s. Amicit. c. 61.] rogatusque causam, ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη, καὶ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται οὗτοι· φίλον δὲ οὐκ ἂν εὕροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ἐστί. VALCK.

28. οὐκ ἔτι μευ ζωόντων) *Clementem Alex.* Strom. lib. VI. p. 747. et *Plut.* περὶ Φιλαδ. p. 481. E. οὐκ ἔτι μευ ἐόντων, quem in modum supra cap. 65. et saepe alii, invenisse, plura ni mutassent, putares. Persicae matronae dictum cum Sophocleo Antig. vs. 925., velut hinc derivato, comparavit operosius *Iac. Tollius* Fortuit. cap. 4. Quae his autem apta et nexa, non ex mulieris oratione, sed narratoris esse videntur, etsi discrepet librariorum iudicium. *Tollius*, feminae tribuens, ἐξέλεξα τοῦτον, *fratrem* videlicet, emendabat, cui non accedo. WESS.

CAP. CXX. 3. Ὀροίτης) Satrapae nomen unius literae discrimen apud alios, Ὀρόντην adpellantes, habet: ex *Nostri* exemplo instauratur a *P. Victorio* in *Cicerone* Var. Lect. II. 4. et *Io. Davisio* ubique ad *Maximum Tyr.* Diss. V. p. 511., non sine ratione; modo hoc ex fonte, sicuti *Aelian.* Hist. An. VIII. 11., hauserint; quae quidem

dubia res Cel. *Hemsterhusio* ad *Luciani* Contempl. cap. 14. WESS.

[9. νομοῦ ἄρχοντα τοῦ ἐν Δασκυλείῳ) Conf. c. 126, 6. Nempe Bithyniae erat praefectus. *S.*]

12. Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;) Simili saepe in formula multitudinis numerus, qui tot in msstis, probatur: post pauca cap. 125. ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεύμενος εἶχε, quo *Procopius* modo Bell. Pers. I. 7. καὶ τοὺς περιόντας ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεῖται, et lib. II. 5. eiusdem belli. Tale ἐν συμμάχων λόγῳ, Musae VIII. 68. et alia ap. *Portum.* Nec diversum de Gelimere, ultimo Vandalorum rege, καὶ νῦν ἐν αἰχμαλώτων λόγῳ ἥκων, *Procopii* Bell. Vand. lib. I. 7. WESS.

Ibid. Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;) Minus adtendenti blandiri posset lectio Codicum ἀνδρῶν: mihi genuinum videtur vulgatum ἀνδρός. *Viri* quidem *praestantes* εἶναι dicuntur ἐν λόγῳ: (οἵπερ εἰσὶν ἐν λόγῳ restituerem in *Euripidis* Rheso vs. 149.) *quique nullo sunt numero*, οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ. Verum εἶναι ἐν ἀνδρῶν λόγῳ hoc sensu vereor ut Graecis fuerit in usu. Nisi fallor, σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ; tantundem est ac σὺ γὰρ ἀνήρ; *tu-ne vir fortis*, vel *egregius censereris?* sive σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς μοίρᾳ vel μέρει: *Platoni* in Menex. pag. 249. dicitur civitas bello defunctis ἐν κληρονόμου καὶ υἱέος μοίρᾳ καθεστηκυῖα. ἐν πολεμίου μοίρᾳ, *Demosth.* pag. 412. 92. *Tanquam privatae sortis hominem degere.* ἐν ἰδιώτου μέρει διάγειν, *Isocrat.* Euag. p. 193. c. *Eusebius Stobaei* pag. 567. 9. ὅδε μὲν καὶ ὅδε ἄρχουσι καὶ τετιμέαται· τὸ δ' ἐμὸν ἐν ἰδιωτέω λόγῳ καὶ ἀτίμου. Eadem est *Herodoti* forma scribendi. VALCK.

20. δι' ὅν τινα κακῶς ἤκουσε) Stat *H. Stephani* fides, ab omni in posterum suspicione inmunis. [Nempe hoc ex ms. notaverat *Stephanus* in marg. de quo in Var. Lect. monere debueram.] Certe commodissimum, agnoscente *Gronovio*, quod rediit. Cl. *Reiskio* διά τινα idem prorsus ac δι' ὅν τινα *propter quem*, ob veterum exempla. *Miscell. Lips.* Vol. IX. pag. 312. sedulo conducta, quibus uti nunc non licet. WESS.

CAP. CXXI. 5. καὶ Ἀνακρέοντα τὸν Τήιον) Aetas hominis hinc constituta manet. Amores et Polycratis familiaritatem non persequor. Multa *P. Baelius* post alios in *Lexico*, verum copiosior, quam res postulabat, in scri-

ptorum dissensu ventilando. Vixit Musarum, Veneris Bacchique corculum Cyro, Cambyse et Dario, Persarum regibus: haec discrepantiae origo. Ipsa autem conmemoratio haec *Herodoti*, verborum seriem et structuram si consideres, inplicatior atque ex interpositis parenthesibus paullo inpeditior est: hinc variae coniecturae et mutationes, quas doctis auctoribus relinquo. Pendent omnia ex οἱ δὲ ἐλάσσονες λέγουσι. WESS.

CAP. CXXII. [1. Αἰτίαι μὲν δὴ αὗται διφάσιαι *etc.*) Aliam caussam saevitiae, quam in Polycratem Oroetes exercuit, ex *Diodori Sic.* Excerptis de Virt. et Vit. (T. II. ed. Wess. p. 557.) adnotavit *Larcher. S.*]

5. Μύρσον τὸν Γύγεω) Genus-ne *Myrsus* ex Gyge, Lydorum rege, derivarit, non habeo, etsi veri specie defectum non sit, dicere. Nomen Lydum esse, Myrsi et Myrsili, Lydiae regum tituli lib. I. 7. nitide declarant. Recurret homo lib. V. 122., ubi mendose et contra fidem Codicum huc usque Μύρσης. WESS.

8. πάρεξ Μίνωός τε τοῦ Κνωσσίου) De *Minoë* fatentur *Thucyd.* I. 4., *Diodorus* IV. 60. V. 54. et ibidem nominati. Minoëm inter et Polycratem tamen plures θαλασσοκρατοῦντας *Africanus* et *Eusebius* in Chronicis recensuerunt, a summis viris *Casaubono* in *Polyb.* p. 192. [ed. Gron.] et *Seldeno* de Mari Clauso lib. I. 10. ordine digestos et temporibus divisos. Sed hic reges et tyranni nominantur. Nam aut Democratici aut Aristocratici formulâ imperii gubernabantur fere Graeci illi, penes quos dominium marinum toties, ut ap. *Eusebium* et *Africanum* traditur, variabatur, bene *Seldenus*: vere quoque *Scaliger*, ἀνθρωπηΐην γενεὴν [*l.* 10.] esse tempus historicum, et opponi τῇ μυθικῇ, lib. III. Can. Isagog. pag. 278. Aliis ἀνθρωπίνη γενεὰ et ἀνθρώπειος spatium vitae humanae xxx. annorum aut etiam pauciorum, uti *Artemidoro*, *Porphyrioque*, quos *Berglerus*, huc non pertinentes, advocavit. WESS.

11. Πολυκράτης ἐστὶ πρῶτος,) Hiabat sermo, nunc lenissime labens. Πρῶτος ob praecedentia placuit. Quod de *Ionia* sequitur, [*l.* 12.] ridiculum Cl. *de Pauw* et plane absonum est. Non ea enim fuisse Polycratem potentia, ut Ioniam posset Persarum regi eripere: imperium maris et insularum animo agitasse, id hic innui; repetendum ex

superioribus et considerandum ac si θαλάσσης Ἰωνίης foret. Sic vir doctus. Verum ut amantes sibi somnia fingunt, haud aliter ambitiosi. Polycrates mari, quod Ioniam adspergit, iam dominabatur in Musae huius cap. 39. Crevit habendi cupido, et hominem in perniciem detrusit, vana se spe lactantem. WESS.

Ibid. Πολυκράτης μοῦνος) Quomodo tandem *solus?* quum tam multi memorentur in historia veteri θαλασσοκράτορες. *Vallae* vetus et vera lectio fuit iterum a correctoribus obliterata: vertebat *Valla*: *Primus, inquam, extitit ex eo genere, quod humanum vocatur,* (opposite ad *heroicum*:) *qui multam conciperet spem Ioniae atque insulis dominandi.* Legit itaque, quod ex *Arch.* Cod. dedit *Galeus*: Πολυκράτης ἐστὶ πρῶτα (vel πρῶτος) ἐλπίδας πολλὰς ἔχων Ἰωνίης τε καὶ νήσων ἄρξειν: quod, mea quidem sententia, paene significat idem atque illud de eodem Polycrate paulo ante dictum *Herodoto*: πρῶτος - - - Ἑλλήνων ὃς θαλασσοκρατέειν ἐπενοήθη. *Thucydidi* dicitur insulas sibi subiecisse Polycrates ναυτικῷ ἰσχύων, I. 13. *Straboni*, fuisse δυνάμει λαμπρὸς, ὥστε καὶ θαλαττοκρατῆσαι, XIV. pag. 945. B. [p. 637. D. ed. Cas.] Qui maris tenuere mediterranei partem Graeci, superbo θαλασσοκρατούντων insignes titulo, in aliquot insulas Aegaei maris exercebant imperium, sic satis interdum violentum; nam obniti quidem noverant dominationem affectantibus, sed moderate imperandi artem ignorabant Graeci. Insulas, quarum imperium et τὸ θαλασσοκρατεῖν, per contemptum νησύδρια Thessalus vocabat Iason apud *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 340, 8. Nobis ista nunc nota sunt, quae forsan ignorassemus, absque *Casauboni* fuisset in *Polybium* commentario p. 97. qui pag. 192. et seqq. sequutus *Eusebii* ductum populos θαλασσοκράτορας recensuit, huius Herodotei tum forte loci non memor; nam, quod de Minoë tradit Noster, enotavit e libro IV. c. 60. *Diodori Siculi*, idem illud de Minoë ter quaterve tradentis alibi. VALCK.

CAP. CXXIII. 3. Μαιάνδριον Μαιανδρίου) Restituit e *Med. Gron.* accedunt *Arch.* et *Valla*: et saepius in c. 142. et seqq. *Herodoto* dicitur Μαιάνδριος. Praeter *Perizon.* [ad *Aeliani* Var. XII. 53.] vid. *Hemsterh.* ad *Luciani* p. 478, 510. [ad Necyomant. c. 16. et Contempl. c. 14.] Patris nomen filio fuit inditum, more minus inter Graecos usitato:

Persas id ipsum fecisse nonnunquam, Herodotei demonstrant Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνεος, et Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος. In duobus *Demosthenis* locis pag. 144, 98. et p. 744, 191. quinque memorantur patribus cognomines, Cephisophon, Cleon, ipse Demosthenes, Hippocrates, Diophanes, omnes eiusdem aetatis Attici: hoc aevo multo fuit illud usitatius quam olim. VALCK.

8. λάρνακας ὀκτὼ πληρώσας λίθων) *Amphoras complures complens plumbo, summas operiens auro et argento,* Gortynios dum callide ludificabatur Annibal, ut a Graecis alia, hoc forte ceperat ex *Herodoto* consilium; nam Graece Poenum scientem *nonnihil* etiam *temporis tribuisse literis* constat. Ut Polycratem Oroites, catos illos Athenienses non immeritos deceperunt Egestaei apud *Thucyd.* VI. 46. *Diodor.* XII. 83. *Polyaen.* VI. 21. Fraus dissimilis, qua Syracusanus Pythius bonum illum equitem Romanum circumvenit, *Ciceroni* venuste narratur, de Off. III. 14. VALCK.

[11. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας) *Alligatas arcas* vertunt: commodius *obligatas* dixissent. *Obsignatas* equidem, (hoc enim me voluisse, non *obsignatus,* quisque videt) ad sensum magis, quam ad verbum, reddidi. Commode *Larcherus* ex *Eustathio* ad Odyss. θ'. 447. adnotavit, priusquam claves fuissent inventae, arcas et fores, quas tuto clausas voluere veteres, loris fuisse colligatas, eisque nodis fuisse constrictas, quos nemo alius facile solvere posset: καὶ δύναται (ait *Eustath.* pag. 319, 9. ed. Bas.) καὶ εἰς παροιμίαν κεῖσθαι ὁ τοῦ Ὀδυσσέως δεσμὸς ἐπὶ τῶν σφραγιζομένων ἀσφαλῶς. De eodem more *Reiskius* etiam ad hunc *Nostri* locum monuerat. *S.*]

CAP. CXXIV. 6. παντοίη ἐγένετο [placuit ἐγίνετο ex ms.] μὴ ἀποδημῆσαι τὸν Πολυκρ.) Cl. *Reiskius* τὸ μὴ ἀποδημῆσαι. Explicatur phrasis lib. VII. 10, 3. τότε παντοῖοι ἐγένοντο Σκύθαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον. Iam quod Polycratis filiae per quietem obiectum dicitur somnium, id ipsum vidisse tyrannum et recitasse, cum Persarum regis iussu in crucem tolleretur, *Philo Iud.* prodidit apud *Euseb. Pr.* Euang. lib. VIII. 13., alios fortasse secutus. Vid. *Mangeium* Oper. *Philon.* T. II. p. 639. WESS.

Ibid. παντοίη ἐγένετο μὴ *etc.*) In *Xenophonteis* semel, ut puto,

reperietur: ἐν παντὶ ἦσαν, μὴ etc. pag. 534, 8. Hinc diversum illud *Herodoti* significat *in omnes se formas vertebat, obsecrans Polycratem, domo ne abiret*: δεομένη namque subaudiendum, additum ab *Aeliano* Nat. An. XV. 21. παντοῖοι ἐγίνοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιθέσθαι τῷ ζώῳ: quod saepe facit, *Herodotum* imitabatur *Aelianus*, cuius ista sunt VII. p. 385, 2. [c. 10, 34.] παντοῖοι ἐγίνοντο Σκύθαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον. Neutrum horum *Portus* adtigit. Quocunque *vehementiore mentis motu subito concitati, terrore* praesertim, seu *metu*, dicuntur παντοῖοι γενέσθαι. Uxorem metuens Xerxes *Herod*. IX. 108. παντοῖος ἐγένετο, *in omnes se formas vertebat*, ut ne dare cogeretur quod amata sibi petierat Artaynte. Vid. *Luciani* T. I. pag. 268. p. 725. T. II. p. 358. et p. 578, 78. ubi reperias παντοίους ὑπ' εὐφροσύνης γενομένους. VALCK.

8. ἐπεφημίζετο) *Gronovio*, conpositum hoc proscribenti, satis, puto, faceret *Eustath*. in Iliad. ά. p. 28, 27. [pag. 21, 48. ed. Bas.] Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ ἐπιφημίζεσθαι, οὐ ταυτόν ἐστι τῷ ἐπευφημεῖν· ἀλλὰ μαντικὴ λέξις ἐστί, δηλοῦσα προφοράν τινα μαντείας δι' ἀναμνήσεως ἐνυπνίου. Quorum quidem recordatio si animum non subiisset, aderat *Hesychii* Ἐπιφημίσμασιν, οἰωνίσμασιν, poteranttque in promtu esse *Thucydidis* et *Iosephi* verba, a Grammatico explicita. At homines sumus, et specie deludimur. Tu vide *Albertium* ad Lexicographum. Restitui παντακόντερον, scriptore praeeunte. WESS.

CAP. CXXV. 5. καὶ τὴν τέχνην ἀσκέοντα) Minimi refert, utrum eligatur: [ἀσκ. an ἐπασκ.] parendum tamen Codicum imperio. Ἀσκέων πεντάεθλον IX. 32. pro quo ἐπασκήσας VI. 92. ἀσκεῖν χρηστότητα *Eurip*. Suppl. 872., κακότητα ἀσκεῖν *Aeschyl*. Prometh. 1064. Superius [*lin*. 4.] Κροτωνιήτην ἄνδρα, ἰητρόν τ' *etc*. fortasse voluit, ut c. 122. Μύρσου - - ἄνδρα Λυδόν, nisi scribenti in oculis fuerit *Homeri* Ἰητρὸς γὰρ ἀνήρ. [Iliad. λ'. 514.] WESS.

8. ὅτι γὰρ μὴ οἱ Συρηκουσίων) Horum corruperat sensum *Valla*, qui eiectam a *Gronovio* reperit et in suo Cod. vocem τύραννοι. Per *Syracusanorum Tyrannos*, quorum μεγαλοπρέπεια cum illa posset Polycratis Samii componi, nullos, ut puto, designare potuit *Herodotus*, nisi nobilissimum illud par fratrum, *Gelonem*, et *Hieronem*; nam pri-

mus etiam *Hiero* paulo ante iam illuc abierat, quam historiam suam conderet *Herodotus;* quo tempore Syracusis imperium fuit penes suum dominum, Populum. Utrumque cum excellenti viro Pisistrato comparans *Plutarchus* de Sera Num. Vind. p. 551. F. *Gelonem,* inquit, *novimus, et Hieronem, Sicilienses, et Pisistratum,* ὅτι πονηρίᾳ κτησάμενοι τυραννίδας, ἐχρήσαντο πρὸς ἀρετὴν αὐταῖς, καὶ παρανόμως ἐπὶ τὸ ἄρχειν ἐλθόντες, ἐγένοντο μέτριοι καὶ δημωφελεῖς ἄρχοντες. *Gelo* certe, libertatis amantissimis civibus post obitum etiam desideratus, clementiae fuit et moderationis, et propemodum Regis qualem fingebant in umbra Philosophi, verum exemplar; civibus dictus εὐεργέτης, καὶ σωτὴρ, καὶ βασιλεύς, *Diodor.* XI. 26. Ad illum non aequiparandus frater *Hiero*, eruditorum istius aevi hominum studiosissimus cultor, *Simonidis, Pindari, Bacchylidis, Aeschyli,* ceterorumque, (*Aelian.* Var. IV. 15.) eo dignus vel inprimis fuit *Herodoto* visus, qui huius laudis ornaretur titulo. Sed his longe recentioris *secundi Hieronis*, (cum *primo* saepe confusi,) sub Romanorum umbra Regis fortunatissimi, mihi multo notior est μεγαλοπρέπεια. VALCK. — μεγαλοπρεπείην tenent libri omnes, sicut I. 139, 4. Unus *Borh.* μεγαλοπρεπηίην suo arbitrio edidit. Subintelligendum κατὰ vel ἐς μεγαλοπ. facile patet. *S.*

11. οὐκ ἀξίως ἀπηγήσιος *etc.*) Tentata haec varie sunt, frustraneo successu: explicatione indigent, nulla correctione. Significatur, Polycratem, postquam *indigno modo qui narretur*, fuisset ab Oroeta occisus, in crucem sublatum. Modus supplicii, quem negat relatu dignum *Herodotus*, aliquod sine dubio crudelitatis insigne exemplum habuit. Solebant Persae cruci suffigendis capita amputare, ut Histiaeo VI. 30. et Leonidae VII. 238., aut pellem detrahere; qua fortasse excoriatione, ut multum in tollendis iis, quorum corpora in propatulo postea ponebant, abusi etiam fuerunt in Polycrate. De Bagapate *Ctesias* Eclog. Pers. cap. 58. τὸ δέρμα περιαιρεθεὶς ἀνεσταυρώθη. Haec magnus *Casaubonus*, atque, ut opinor, verissime, Exercit. XVI. ad Annal. *Baronii* p. 541. WESS.

CAP. CXXVI. 3. καὶ τῶν Μάγων τὴν βασιληίην) Hic iterum, si non fuisset interpolata, *Vallae* versio, *post Cambysis obitum, occupato a Magis regno*, demonstrasset atten-

denti, καὶ in κατὰ debere transmutari: μετὰ γὰρ τὸν Καμβύσεω θάνατον κατὰ τῶν Μάγων τὴν βασιληΐην. Necessariam correctionem esse sciens historiae Persicae nemo diffitebitur: vid. *Herod.* III. 61. et 67. Per septem menses Medus ille Smerdis regnavit cum fratre fraudis architecto: κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ evenerunt hic narrata. Ut passim ab aliis, κατὰ sic etiam adhibetur ab *Herodoto* I. 67. κατὰ τὸν κατὰ Κροῖσον χρόνον, καὶ τὴν Ἀναξανδρίδεώ τε καὶ Ἀρίστωνος βασιληΐην ἐν Λακεδαίμονι. vid. *P. Leopard.* Em. XI. c. 5. [καὶ τῶν M. tenent scripti omnes: κατὰ recepere *Bork.* et *Schaef.*] Paulo post, ut legit *Valla*, scribendum: ὁ δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ [pro olim vulgato ἀρχῇ] κατὰ μὲν ἔκτεινε etc. adfirmant illud Cod. *Arch.* et *Herod.* infra c. 150. ἐν ὅσῳ ὁ, τε Μάγος ἦρχε καὶ οἱ ἑπτὰ ἐπανέστησαν, ἐν τούτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ταραχῇ. VALCK.

4. ὠφέλει μὲν οὐδὲν Πέρσας) Coniiciendo adtigerunt *Pavius* et *Reiskius*. Post pauca c. 127. de Oroeta ὃς ὠφέληκε μέν κω οὐδέν. Succedit ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ, suum sibi inconmodum habens; neque enim bene adhaerescit antea positis. Equidem proclivior sum in *Vallae* et *Arch.* ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ, *in illa post Cambysis fata rerum conturbatione.* Vide adnotationes *Galei*, quibus Cl. *Schurtzfleischius* calculum addidit. WESS.

[6. Μιτροβάτεα etc. Conf. cap. 120. *S.*]

10. καί τινα ἀγγαρήϊον Δαρείου) Exquisitius hoc est quam pro scribarum ingenio. Ἀγγελιηφόρους in Musis ignorat nemo. Ἀγγαρήϊος Persarum voce idem. Testes ἄγγαροι, toties apud alios obvii, tum ἀγγαρεύειν, docte illustratum a *Vinc. Riccardo* ad Homil. *Procli* XVIII. p. 523. et *Balth. Stolbergio* Exercit. Ling. Gr. p. 152. *Herodotus* Ionica specie ἀγγαρήϊον extulit, quando de Persarum vehiculari cursu τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον lib. VIII. c. 98. liquido docens, in regum nunciis, sive pedibus seu curru eant, voci sedem esse. WESS.

11. κτείνει μιν) κτείνε [nescio utrum κτείνει, an κτεῖνε, voluerit] μὲν iustissime docti viri. *Pauw. Reiske. Abresch.* Proximum ἀποκτείνας δέ μιν ita postulat. WESS. — Commodum utique foret μὲν, commodum etiam κτεῖνε aoristo tempore. sic dein ἠφάνισε: sed in vulgatum consentiunt libri omnes. *S.*

12. ὑπείσας) Bis terve reperitur apud Nostrum ὑπεὶς, p. 63, 41. p. 180, 12. [lib. I. c. 156. et III. 52.] et hoc loco praebet idem *Arch.* Si vel plures darent, servandum tamen rarius illud Ionicum iudicarem ὑπείσας. Ut hic ἄνδρας οἱ ὑπείσας, sic legitur VI. 103. νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. Formam, Grammaticis ferme ignotam, ut Iones, sic veteres etiam adhibuerunt Attici: ἀφεῖσα, ἀφεῖσαν, est in *Thucyd.* V. 81. et alibi. VALCK. — Aeque ionicum ὑπεὶς est, et ὑπείσας: sed ὑπεὶς τῆς ὀργῆς locis citatis, a verbo ὑφίημι, *remitto*; at ὑπείσας vel ὑφείσας ab ἕω, *colloco*. *S.*

CAP. CXXVII. 5. οὐκ ἐδόκεε πέμπειν) In his requiritur vocula, quae in vicinis est superflua. Scripsisse adeo Nostrum arbitror: στρατὸν ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἐδόκεέ οἱ πέμπειν, ἅτε οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμάτων: neque enim οἰδεόντων, si plures dant Codices, alteri οἰδαινόντων postponerem: legitur et III. 76. μηδὲ, οἰδεόντων τῶν πρηγμάτων, ἐπιτίθεσθαι. *Platonis* imago non multum distat, πόλιν et ἀρχὴν φλεγμαίνουσαν memorantis, de Rep. II. p. 372. E. de Leg. II. p. 691. E. VALCK. — At nec ullo incommodo subintelligi dativus οἱ ad ἐδόκεε potest, et peropportuna eidem voculae sedes deinde est, *rebus ei* (id est, *rebus eius*) *nondum satis tranquillis.* Caeterum, intercidisse in codicum aliquo οἱ ante οἰδεόντων, nemini mirum videbitur. *S.*

Ibid. ἅτε οἱ οἰδεόντων etc.) Praeivit Scriptor, Thaliae c. 76. μηδὲ οἰδεόντων τῶν πρηγμάτων. *Aldus* ibi, ut hic *Pass.* οἱ δεόντων, quod ipsum in *Suidae* Ἰθὺ fuit; ubi *Küsterus*, quum οἰδεόντων debuisset, rescripsit hoc ex loco οἰδαινόντων, oblitus *H. Stephanum* dudum in Recens. Voc. Herod. verum tenuisse. Οἰδαίνειν in irae fermento *Procopius* Bell. Pers. I. 21. et Vand. I. 4. Mox μεγάλην τὴν ἰσχὺν non sollicito. WESS.

CAP. CXXVIII. 5. παλλομένων δὲ λαγχάνει) In his etiam fuit erratum. Idem saepe dicitur κληρουμένων δὲ λαγχάνει: nam, quod Ionice πάλλειν et πάλλεσθαι, vulgo κληροῦν dicebatur et κληροῦσθαι: quae duo sane differunt significandi dote. Sive *praefectus sortitioni*, seu *sortes in aliorum gratiam coniiciens in galeam, sitellam*, vel *urnam*, a *concussione* πάλλειν κλήρους, et πάλλειν dicebatur simpliciter, vulgo κληροῦν. Πάλλεσθαι et κληροῦσθαι, *qui sortiebantur*, sive *rem inter se sorti committebant. Quem* ex his *tangebat sors*, sive, *cuius sorte nomen excidebat*, is λαχεῖν dicebatur, vel

κλήρῳ λαχεῖν [III. 83, 6.], *Herodoto* πάλῳ λαχεῖν, [IV. 94, 5. 153, 5.] et *Aeschylo* Sept. c. Theb. vs. 55. Κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν ἕκαστος αὐτῶν. In *Soph.* Elect. vs. 711. agonistas Brabeutae Κλήροις ἔπηλαν. Hoc activo verbo Κληροῦν est et *Aristophani* Eccles. 678. Contra *Callim.* Hymn. in Iov. vs. 64. ἐπ' ἰσαίῃ γὰρ ἔοικε Πήλασθαι. *Homerus* Iliad. ό. 191. Ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ Παλλομένων. Hoc et κληρουμένων λαγχάνει, *Xenoph.* p. 22, 28. *Lysiae* p. 105. *Demosthenes* p. 522, 22. κληρουμένων πρῶτος αἱρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχεν. Turpe mendum, ut alia non pauca, reliquerunt in *Harpocrat.* Πινάκια, τὰ καθιέμενα ἀντὶ κλήρων ὑπὸ τῶν κληρονόμων: corrige κληρουμένων. *H. Valesius*, vir summus, κληρούντων dum scribebat, Attici forte moris non recordabatur. VALCK. — Immo recte, si quid video, emendavit *Valesius*. *S.*

14. εἰ ἐνδεξαίατο ἀπόστασιν) Misellum εἴ οἱ placere [*Gronovio* et *Porto*] non potuit. quoniam ἐνδεξαίατο ex ἐνδέχεσθαι repetitum iverunt. Fac Ionum more ab ἐνδείξασθαι descendere, et voculae tuta erit statio. *Diodori* sunt. καὶ μὴ βάρβαρον ὠμότητα πρὸς ὁμοεθνεῖς ἀνθρώπους ἐνδείξασθαι, lib. XIII. 27. et in Excerpt. T. II. p. 651. μεγάλην ὕβριν τῇ πρεσβείᾳ ἐνεδείξατο. Nobile *Paulli* est *Apost.* Ἀλέξανδρος πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο II. Tim. IV, 14. Alia prudens negligo. Artibus autem Bagaei ad Oroetem pessumdandum conveniunt Macronis technae in Ael. Seiano ap. *Dionem Cass.* et Olympii sive Honorii Imp. in Stilicone opprimendo ap. *Zosimum.* WESS. — Facile equidem patiar εἴ οἱ ἐνδεξ. restitui. *S.*

[20. μετῆκάν οἱ τὰς αἰχμάς) Vertunt vulgo cum *Valla*, *lanceas deposuerunt.* An *submiserunt ei lanceas*, aut *tradiderunt?* Nescio an militaris formula sit μεθιέναι τὴν αἰχμήν, cuius vim mihi haud satis liquere profiteor. *S.*]

CAP. CXXIX. 5. ἀστράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων) De Dario, καταπεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐν κυνηγεσίοις, τοῦ ἀστραγάλου ἐκχωρήσαντος *Dio Chrysost.* Or. XIV. p. 231. ex *Herodoto*, dissensu exiguo, iterato Or. LXXVII. p. 652. πεσόντι ἀπὸ τοῦ ἵππου μεταχωρήσας ὁ ἀστράγαλος: maior est in medici nomine, quem Δημοδόκον, incertum sua-ne an aliorum culpa, adpellat. Fieri potuit, ut Δημόδοκος, quo de *Aristoteles* Eth. ad Nicom. VII. 8. in Oratoris animo fuerit. In *Himerii* Eclog. p. 71. *ed. H. Steph.* Δημοκήδης ὁ Κροτωνιάτης,

etiam ap. *Photium* Biblioth. p. 1142. ubi Sophistae verba *Hoeschelii* adiumento correctiora leguntur. WESS.

8. στρεβλοῦντες καὶ βιώμενοι) Haec et vicina obversabantur *Dioni Chrys.* Or. XIV. p. 231. B. et LXXVII. p. 652. D. et 653. ubi chirurgi εἰς ἀγρυπνίας τε καὶ ἀλγηδόνας *Darium* ἐνέβαλον, ἕλκοντες καὶ βιαζόμενοι τὸ ἄρθρον: tum tangit laudabile *Democedis* facinus, invidos Medicos Aegyptios e praesentissimo liberantis periculo, narratum *Herodoto* c. 132. Bis in *Dione* medicus Crotoniata dicitur Δημοδόκος, qui fuit Δημοκήδης, et *Democedes* etiam vocatur *Timaeo* ap. *Athen.* XII. p. 522. B. et *Aeliano* Var. Hist. VIII. 17. VALCK.

11. ἀγρυπνίῃσι εἴχετο) *Suidas* male [qui ἀγρυπνίῃ συνείχετο.] Herodotea ἔχεσθαι ἀπορίῃ et ἐν ἀπορίῃσι IV. 131. IX. 97. et ἀμφιβολίῃ ἐχόμενος V. 74. *Aeliani* Var. XIII. 35. φαλαγγίων κνήσμασιν ἐχόμενος, *Luciani* Scyth. c. 2. τῷ λοιμῷ ἐχόμενος, abunde Grammaticum redarguunt. Dignum magis consideratione [*l.* 12.] παρακούσας - - τὴν τέχνην, studiosissime in Lexica, ut ἀκούειν et παρακούειν, contra conpositionis indolem, idem habeatur, receptum. Consilio non favebit *Herodotus*, si, quod schedae offerunt, οἷα δὴ παρακούσας dederit, tantum indicans, *oscitanter et negligenter* hominem Sardibus pridem *audientem* Dario nunc tandem Democedis artem indicasse. WESS. — Verba οἷα δὴ facile suspiceris ex glossa a nonnemine fuisse adiecta: quae sive adsint, sive absint, perinde constabit verbo παρακούειν notio *obiter audiendi*, quam ei Vir doctus vindicavit. Denique ad ἀγγέλλει τῷ Δαρείῳ utique intelligi debet τὴν τέχνην τοῦ Δημοκήδεος, et potest ad παρακούσας subintelligi περὶ αὐτῆς: sed et nihil impedire videtur, quo minus iuncta intelligamus παρακούσας τὴν Δημοκήδεος τέχνην, et dein cogitemus ἀγγέλλει αὐτήν. *S.*

CAP. CXXX. 4. κατεφάνη - - τεχνάζειν ἐπιστάμενος) *Vallae* Latina, *visus Dario fuit notitiam artis perite didicisse*, mala sunt, damnataque ab *H. Stephano* Thes. T. III. p. 1437. *Suidae* interprete, et *Reiskio*. *Dolos et strophas noverat* Democedes, ut artis medicae peritiam dissimularet. Id τεχνάζειν. Ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὁρέων αὐτὸν τεχνάζοντα, *dissimulandi artibus utentem*, infra lib. VI. 1. WESS. — *Vallae* versionem quum *Gronovius* tenuisset, cum hac *Wesselingius* permutavit, *sed tamen visus fuit Dario dissimulandi artes bene nosse*: frigidâ (ut dicam quod sentio) sententiâ. Nempe me-

mor Vir doctissimus usitatae verbi φαίνεσθαι et similium constructionis cum participio loco infinitivi, (de qua etiam ex professo *Valckenarius* ad c. 1, 24. huius libri monuit,) iuncta intellexit ista κατεφάνη ἐπιστάμενος, rursusque illa, ἐπιστάμενος τεχνάζειν. Sed ex praemissa Darii interrogatione, (*l.* 2.) τέχνην εἰ ἐπίσταιτο, perspicuum videtur intelligi h. l. debere, ἐπιστάμενος αὐτὴν, scil. τὴν τέχνην, adeoque hoc dici: *adparuit Dario, dissimulare hominem, cum quidem calleret artem*; sive, quod eodem redit, *adparuit Dario, callere eum artem, sed dissimulare.* Poterat *Herodotus* scribere ἐφάνη - - τεχνάζων, ἐπιστάμενος: sed, ne duo participia absque coniunctiva concurrerent particula, alterum verbum in infinitivo posuit, cui perinde hic locus erat. In eamdem nobiscum sententiam *Larcherus* monuit, ἐπιστάμενος hic accipiendum quasi esset καίπερ ἐπιστάμενος. *S.*

8. φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην) Praeferrem, si Codices subministrarent, φλαύρως ἔχειν τῆς τέχνης: quo modo saepe loquuntur veteres. μακαρίως ἔχεις φρενῶν· Θρήκης παρέδου χρησίμως ἔχειν· οὕτως εὐνοίας ἔχων· αὐχμηρῶς εἶχε τοῦ προσώπου· οὐ γὰρ οἶδα παιδείας ὅπως ἔχει καὶ δικαιοσύνης. Horum primum est *Dionysii* Tyr. ap. *Stobaeum* p. 531. 14. Postremum *Platonis* ita transtulit Latine *Cicero*: *cum ignorem quam sit doctus, quam vir bonus?* Tusc. V. 12. VALCK. — Tenent vulgatum libri omnes: et perinde sane (κατὰ) τὴν τέχνην, atque τῆς τέχνης (ἕνεκα) dicere licuit *Herodoto*. *S.*

[9. ὥς οἱ ἐπέτρεψε: sc. ἑαυτὸν, aut τὸ πρᾶγμα. *S.*]

10. καὶ ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγων) Series rerum nostris adstipulatur. Aegyptii medici regem diu torserant, et continuatis aerumnis somno prohibuerant. Democedes *lenibus post acria* illorum usus *medicamentis* Darii insomniam discutit, reddita sanitate. *Valla* verum perspexit, nactus *Morelli* ad *Dion. Chrys.* p. 72. et aliorum calculum. ἤπια φάρμακα Poëtae Iliad. δ'. 218. et ἤπια ἀκέσματα *Aeschyli* Prometh. vs. 481. loquendi genus adfirmant. *Hier. Mercurialis* Var. Lect. lib. IV. 3. intacta non reliquit Herodotea. WESS. — Suum *Herodoto* restitutum iri, καὶ ἤπια μετὰ τὰ, monstrat Diss. Herod. p. 81. Sic *Laurentium* legisse monuerat, qui primus, ni fallor, omnium exactius expendere coepit monumenta veterum, Graeca praesertim, *P. Leopardus* Emend. VII. c. 14. VALCK.

19. ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη) *Stephani* ὑποκύπτουσα probarunt Ampl. *Cuperus* Ep. ad *Graev.* Syllog. *Burman.* T. II. p. 690. *Pavius*, *Geinozius*; merito inprobante *Gronovio*, sed vulgatum, in quod codices magna consensione conspirant, infeliciter explicante. [Nempe vertendum censuit, *unaquaeque pectus subverberans.*] Indiget locus interpunctione, bene a Cl. *Reiskio* picta, et ex *Arch.* τὴν θήκην, *arcâ* sive *repositorio* aureorum numorum. Donarunt regiae mulieres Democedem stateribus, cumulatim adeo in phiala coacervatis, ut plures deciderent. Singulae τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην *arcam*, ut numos phiala eruerent, *concusserunt* et *subverberarunt*: id ὑποτύπτειν II. 136. VI. 119. habetque iunctum utrobique sibi, quo quid egeritur, instrumentum, etiam in Comici Avib. vs. 1145. ubi *Hemsterhusius* praeclare. Lege mecum, Ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη φιάλῃ τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα οὕτω δή τι δαψιλέϊ δωρεῇ, ὡς etc. *Earum unaquaeque phiala thecam* (sive *auri arcam*) *concutiendo eruens Democedem tam luculento munere donavit, ut servus* - - -: et plana via erit. *Tzetzes*, laxius explanatione usus, χρυσαῖς φιάλαις τὸν ἐπέχεον ἐκείνῳ, *Democedi*, Chil. III. p. 314. WESS.

Ibid. ὑποτύπτουσα *etc.*) Tentamina prostant *H. Stephani*, *Palmerii*, *Gronovii*, *Reiskii*. Qui hic Theologica potissimum tractat iuvenis Gallus *Io. le Febvre* hunc in sensum accipiebat Herodotea: *chacune d'elles vuidant une fiole pleine d'or dans une caisse, la donnérent à Democéde avec la caisse.* Reliquis mea quoque succedat coniectura, τὸν χρυσὸν tantum scribentis pro τοῦ χρυσοῦ. *Herodoti* verba, ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη φιάλῃ, τὸν χρυσὸν σὺν θήκῃ ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα, sic interpretor: *earum autem singulae phiala eruentes*, (*aureos stateras*, ex arca videlicet:) *auro et phiala donabant Democeden*: atque ita verum me reperisse arbitror: probe tamen sciens veritatis saepe nos decipi simulacris. Primum egestos ex arca stateras continens *phiala*, auri erat θήκη. Deinde, τὸν χρυσὸν - - ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα, qua ante structura, δωρέεταί μιν Δαρεῖος π. χ. δύο ζεύγεα. [At ibi ζεύγεσι et usus Graeci sermonis et librorum consensus postulavit.] Quid tandem sit Ὑποτύπτειν ante hos 50 annos *Küsterum* docuit venerandus ille nobis *Hemsterhuisius*: vid. ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. *Küsterus* dedit et *Berglerus* Herodotea ex

lib. II. c. 136. ubi κοντῷ ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην notat *conto in paludem immisso egerentes quod adhaerebat luti*: omisere locum *Herod.* VI. 119. (p. 370, 37. ed. *Gron.*) ὑποτύψας τούτῳ ἀντλέει. *Aristophanis* anseres, latis pedibus usi *veluti palis*, ὥσπερ ἄμαις, lutum *eruentes*, ὑποτύπτοντες, in pelves ἐνέβαλον. Similiter uxores Darii quaeque dicuntur ὑποτύπτουσα φιάλῃ, tanquam palis usae *phialis*: nec mirum; *phialarum* enim ampla quidem erat capacitas, sed lata figura *palarum* instar: vocem idcirco Hebraeam יעים, qua *palae* designantur, φιάλας interpretantur Numer. IV, 14. In *Homero* φιάλην exponunt χαλκεῖον ἐκπέταλον λεβητῶδες: vid. *Athen.* XI. p. 468. E. p. 501. A. *Eustath.* ad Iliad. Ψ'. p. 1412, 30. et *Wetsten.* ad *Ioannis* Apoc. 5, 8. *Vas* sive *poculum* ἐκπέταλον amplum est, atque *expansum instar folii* vel *laminae*: *Athen.* XI. p. 485. E. 494. E. 496. A. et *Harpocrat.* in voc. Τριπτῆρα. Istarum itaque Darii uxorum unaquaeque donabat Democeden (fortasse regio more προσπεπτωκυῖα·) λαβοῦσα πλήρη χρυσίων [μεσόμφαλόν γε] φιάλην: sic apud *Athen.* XI. p. 502. A. scribendus est *Theopompi* Com. tetrameter, ex Althaea sumtus. VALCK.

[*Theopompi* apud *Athen.* fragmentum iam nil moror; ad quod consuli possunt quae a *Casaubono*, a *Porsono*, et a nobis adnotata sunt; Animadv. ad Athen. T. VI. p. 297 seq. Hoc unum moneo, nescire me consulto-ne χρυσίων scripserit *Valck.* pro eo quod apud Athen. olim vulgatum erat χρυσέων. Caeterum rectissime hunc *Herodoti* locum expedivisse idem Vir doctissimus mihi visus est; nisi quod nil opus fuit, τοῦ χρυσοῦ ibi contra et sermonis usum et librorum consensum in τὸν χρυσὸν mutare, quum percommode intelligi possit ἑκάστη ὀμφῇ τοῦ χρυσοῦ. Quod vero θήκην idem Vir doctus ipsam illam *phialam* interpretatur, qua et hauriebatur aurum et *cui* illud *impositum* donabatur Democedi; similiter apud Athen. IV. 4. p. 129. d. e. est ὑάλινος πίναξ, ἐν θήκῃ κατακειμένος ἀργυρᾷ, *vitrea patina super repositorio argenteo*: et ibid. c. 5. p. 130. c. d. *bellaria in canistris ex ebore tectis --- dono dabantur hospitibus* αὐταῖς ταῖς ἰδίαις τῶν πεμμάτων θήκαις, *una cum thecis, quibus quodque bellariorum genus impositum erat.* Et. φιάλην (*phialam, pateram*) *planius aliquod vas et latius esse, super quo aliud* (v. gr. poculum) *possit reponi*, ex eodem *Athenaeo*

et ex *Polluc.* VI. 95. observavit *Wyttenbach* in Annotatt. ad Selecta principum Historiocor. p. 374 seq. conf. *Xenoph.* Cyrop. I. 3, 8 seq. *Wesselingii* ratio, quoad sententiae summam parum a *Valckenarii* interpretatione discrepans, nititur illa quidem codicis *Arch.* auctoritate; sed vereor ne τὴν θήκην ibi (pro vulgato σὺν θήκῃ) ex scribae ingenio profectum sit, non e vetusto exemplari derivatum. Sane in duobus aliis *Herodoti* locis, ubi verbum ὑποτύπτω eadem notione usurpatur, itemque in tertio ex *Aristoph.* prolato, nullum nomen in accusativo casu positum conspicitur, nec illo opus esse videtur: *aurum* vero *simul cum theca* (σὺν θήκῃ) *dono datum esse Democedi,* ex his quae continuo sequuntur intelligitur. *Reiskius* duas voces σὺν θήκῃ in unam συνθήκῃ contrahendas censuerat, χρυσοῦ συνθήκην *auri acervum* intelligens. *Toupius* Emend. in *Suid.* (ad voc. Χρυσίς) P. III. p. 575 seq. ista τοῦ χρυσοῦ σὺν θήκῃ, violenter utique, in ἐς τὴν χρυσοθήκην mutans, provocavit ad illud apud Nostrum ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην, *auri arcam* χρυσοθήκην intelligens. τοῦ χρυσοῦ σὺν θήκῃ tenens *Werfer,* et haec ipsa verba iuncta intelligens, (in Act. Philol. Monac. T. I. p. 108 seqq.) θήκην χρυσοῦ nil aliud nisi *auri arcam* vel *crumenam* significare contendit, idque ex *Herodot.* IX. 83, 3. adparere existimat, ubi tamen nihil impedit quo minus θήκας illas, quemadmodum hoc loco, *phialas* s. *pateras* intelligamus, collato praesertim ibid. cap. 80, 6. *Benedictus* nuper (in Act. Sem. Philol. Lips. II. 2. p. 296 seq.) unice veram lectionem esse ὑποκύπτουσα iudicans, quam nonnullos bonae notae codices ait exhibere, nescivit Vir doctus nullo in vetere libro reperiri istam scripturam, nonnisi ex coniectura propositam ab *H. Stephano* sub finem Praefationis ad Lectorem quae editioni Graeco-latinae praemissa est. *S.*]

CAP. CXXXI. 2. πατρὶ συνείχετο ἐν Κρότωνι) Insulsum ὃς damnavit *Gronovius*, nec induxit, *Reiskio* merito demirante. Tolerari non debuit. Simile erit *Homeri* Iliad. ζ. 396. τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ᾽ Ἕκτορι, si ad structuram animus se verterit; et VI. 12. τῇ παρεούσῃ (δουλείῃ) συνέχεσθαι, *conflictari.* WESS. — At Homericus quidem ille locus cum hoc nihil prorsus commune habet. δουλείῃ συνέχεσθαι latine commodius forsan reddetur, *premi servitute,* ut apud *Polyb.* πολέμοις, λιμῷ συνέχεσθαι. *S.*

8. Ἀθηναῖοι, ἑκατὸν μνέων) Polycratem non miror de male quaesitis adeo munificum in medico fuisse remunerando; sed mirarer equidem Aeginetarum, atque istius temporis Atheniensium munificentiam; nisi suspicarer, ut alibi numeros, hic summam quoque pecuniae nimium ab *Herodoto* amplificatam. Dum opibus etiam Atheniensium civitas erat potentissima, legatis in diem, *Aristophanis* aevo, duae dabantur drachmae: vid. *Arist.* Acharn. vs. 66. Centum drachmae unam duntaxat minam conficiunt, quales minas centum annuas dedissent Democedi: huc adde, medicis vix ullam tum publicitus datam fuisse mercedem. Pluti versus est 408. Τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει; Οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδὲν ἔστ', οὔθ' ἡ τέχνη. Sed ante bella Persica cuperem equidem edoceri, unde tanta fuerit in Atheniensium aerario pecuniae vis, ut peregrino Medico annuum adsignare commode potuerint salarium *talentum et minas quadraginta*, sive, secundum nostram putandi rationem, tria millia Carolinorum. Illud adeo, vix credibile, si verum est, oportet iste *Democedes* ad rem valde fuerit attentus, qui *minas*, ad centum, *viginti* tantum adiicienti Tyranno suam maluerit operam addicere, quam Atheniensibus in libera civitate. Quibus exploratae sunt Atheniensium opes diversis temporum articulis, Herodotea mecum, credo, mirabuntur. VALCK.

13. Κροτωνιῆται ἰητροὶ ἐλέγοντο) Voluit-ne *Arch.* librarius ἰητροὶ ἐλέγοντο, καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα εὐδοκιμέοντο? Sententia non erit mala, fortasse etiam nonnullis speciosa, mihi tamen ex critici interpretamento nata. *Democedes* et *Crotoniatae Medici* plura scholae Italicae videntur debuisse: Pythagoras, artis non inperitus, tum temporis Crotone docebat. Milo, Democedis socer, testis erit c. 137. Ut taceam illustrem in Pythagorae rebus memoriam Democedis apud *Iamblichum* Vit. Pyth. c. 35. Conf. *Dan. Clericum* Hist. Medic. lib. II. 2. p. 79. WESS.

CAP. CXXXIII. 3. ἔφυ φῦμα) Generalius *Athen.* XII. 4. [c. 22.] p. 522. B. τὸν μαστὸν ἀλγήσασα. *Vomicae morbum* φῦμα explicat *Plin.* Nat. Hist. VII. c. 50. eadem spectans, quae *Plutarchus* de Iasone Pheraeo T. II. p. 89. C. ἔπαισε τῷ ξίφει τὸ φῦμα καὶ διεῖλεν οὕτως, ὥστε σωθῆναι τὸν ἄν-

θρωπον - - τοῦ φύματος ῥαγέντος. Sed tyranno profuit ruptum tuber, Atossae inconmodum auxit. WESS.

8. ἐξορκοῖ μιν) Vide VI. 74. WESS. — Scilicet ibi pariter ἐξορκοῖ, non ἐξορκεῖ. Conf. vero et IV. 154, 14 et 15. *S.*

9. ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα) Aliàs monui, [ad I. 10, 12.] necesse non videri, ἐς αἰσχύνην scribi. Sustuli nunc codicum imperio praepositionem. *Euripid.* Hecub. 1241. καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρει Πρᾶγμα. *Plato* Menex. p. 247. A. ἡ νίκη αἰσχύνην φέρει. WESS. — Vide quae in *Var. Lect.* notavimus. *S.*

Ibid. ὅσα ἐς αἰσχύνην ἐστι φέροντα) Restituit etiam *Gronov.* I. 10. παρὰ βαρβάροισι καὶ ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν, ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει. Quam ex *Med.* Cod. praepositionem ἐς adiecit, illam merito non necessariam iudicabat, quo humaniorem in *Herodoto* poliendo successorem ne optasse quidem tacitis votis potuit *Gronovius. Thucyd.* I. 5. οὐκ ἔχοντός πω αἰσχύνην τούτου τοῦ ἔργου, φέροντος δέ τι καὶ δόξης μᾶλλον. *Aelian.* Var. I. 21. οὐ μὴν ἔδρασεν οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν αἰσχύνην φερόντων. *Quae habent* vel *adferunt ignominiam,* dicuntur αἰσχύνην ἔχοντα, vel φέροντα: in his valde dubitari potest an locum suum ἐς possit tueri. Saepenumero quidem iisdem verbis ἔχειν et φέρειν adiicitur ab *Herodoto* praepositio; sed in diversissimis loquendi formis, in quibus illa significant *spectare* vel *pertinere.* II. 52. τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ἔχοντα. IX. 42. τὸν χρησμὸν, τὸν Μαρδ. εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν. IX. 32. οὐκ ἐς γυμνικοὺς ἀλλ' ἐς ἀρηΐους ἀγῶνας φέρον τὸ - - μαντήϊον. VIII. 137. ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι. Talia, *Herodoto* frequentata, parcius alibi reperientur, praeterquam apud eius imitatores, quos inter eminet, in his etiam adhibendis, *Pausanias:* huius VIII. p. 701. legitur φέρειν ἐς ἐκεῖνον τὸ ᾆσμα, et X. p. 842. Lib. I. p. 104. τοῦτο τὸ ἔπος ἐς τοὺς τεθνεῶτας ἔχειν νομίζοντες. II. p. 133. τὸ ἐπίγραμμα ἐς γυναῖκας ἄλλας εἶχε. V. p. 380. ἐς τοῦτον τὸν ἄνδρα ἔχει τὸ μάντευμα. V. p. 417. *ista* ἐν τοῖς ἔχουσιν ἐς Ἀργείους ἐδήλωσα. p. 427. τῆς ὑπονοίας τὸ πολὺ ἐς Εὔμηλον τὸν Κορίνθιον εἶχεν ἡμῖν. Cum postremis comparari potest hoc, diversum tamen, *Antiphontis* Or. IV. p. 119, 7. τὰ ἴχνη τῆς ὑπονοίας εἰς τοῦτον φέροντα: et p. 120, 8. τὰ ἴχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα. Haec ad manum non erant *G. Arnaldo* scribenti Var. Coniect. p. 210. et p. 416. Monstret mihi quis in *Herodoto* vel aliis scriptoribus optimis, τὰ εἰς δειλίαν,

vel βλασφημίαν, vel εἰς ὄνειδος φέροντα, fatebor etiam dici potuisse τὰ ἐς αἰσχύνην φέροντα: sed, quae diversi sunt generis mihi non incognita, quod nimis fit frequenter, permisceri nolim. VALCK. — Nihil referre videtur (quemadmodum ad I. 10, 12. *Wesselingius* monuit) addatur ἐς ad αἰσχύνην, an auferatur: ac possis latine etiam perinde reddere, *quae ad contumeliam pertinent*. Conf. quem in *Var. Lect.* laudavi *Markl.* ad *Eurip.* Suppl. vs. 295. *S.*

CAP. CXXXIV. 13 *seqq.* αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι *etc.*) Ex *Democrito* habet *Stob.* Serm. CXV. p. 592. Αὐξανομένου γὰρ τοῦ σώματος, συναύξονται φρένες· γηράσκοντος δὲ συγγηράσκουσι *etc.*, quae his ita respondent, ut eodem fonte manarint. Saepe opinatus sum, perperam *Democriti* nomen fragmento apud *Stobaeum* adpingi, debuisse enim *Herodoti*. Nunc, cum ambo eiusdem fuerint temporis et aequales, philosopho et medico dictum, utriusque sententiis bene congruens, nolo auferre. *Galeni* similem apud *Eustathium* [ad Odyss. β'. p. 98, 31.] professionem non miror, quippe τὴν κρᾶσιν, sive corporis temperamentum, humanam animam arbitrati. Nec *Aristotelicum*, Polit. lib. II. c. 7. Ἔστι γὰρ, ὥσπερ καὶ σώματος, καὶ διανοίας γῆρας. Notae Philosophi sunt de mente humana fluctuationes. Bene observavit *Hier. Mercurialis* Var. Lect. lib. IV. 3. tolerari utcunque ea posse, si de operationibus animae, quatenus ex instrumentis corporis pendent, accipiantur. Mihi sese probavit hoc *Heraclidae Pont.* Allegor. p. 485. ὅσον ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποβαίνει, τοσοῦτον ἡ τῆς διανοίας αὔξεται ῥῶσις. WESS.

Ibid. αὐξανομένῳ γὰρ *etc.*) Sub nomine *Democriti* Herodotea legi apud *Stobaeum* monitum fuit in Diss. *Herod. Wess.* p. 177. Suo tributa parenti prostant in Scholiis ad *Hom.* Od. β'. 315. Dixisse fertur *Antipater Tarsensis* lib. II. de anima, secundum decreta Stoicorum: ὅτι συναύξεται τῷ σώματι ἡ ψυχὴ, καὶ πάλιν συμμειοῦται. Traditur hoc in Scholiis *Homeri* Leidensis ad Iliad. λ'. 115. [et in Venetis Scholiis a *Villoisono* editis.] quod neque ex *Eustathio* constat, nec *Diogene Lertio*, neque aliunde forsan didicissemus. Verborum sententia neque *Democrito* disconvenit: *cum corpore*, ait *Lucret.* III. 447. *Crescere sentimus pariterque senescere mentem. - - - Post ubi iam validis quassatu'st viribus aevi Corpus, et obtusis ceciderunt viribus artus; Claudicat inge-*

nium, delirat linguaque mensque: γηράσκοντι δὲ συγγηράσκουσι (καὶ αἱ φρένες,) καὶ ἐς τὰ πρήγματα πάντα ἀπαμβλύνονται. *Quintilianus* in re diversa, Inst. Or. X. 5. *Necesse est,* inquit, *ipse ille mucro ingenii quotidiana pugna retundatur.* Quod, ut puto, sumserat ex *Herodoto Livius* VI. 23. L. Furium facit *iuvenibus bella data,* dictitantem, (*Herod.* νῦν γὰρ ἄν τι καὶ ἀποδέξαιο ἔργον, ἕως νέος εἷς ἡλικίην. cf. *Homer.* Iliad. χ'. 71.) *et cum corporibus vigere et deflorescere animos.* Petebant ista Camillum: is *exactae iam aetatis erat; sed vegetum ingenium in vivido pectore vigebat.* Tales fuere semper, et sunt etiam nunc, de quibus idem dici queat, quod scribit *Livius* de M. Furio Camillo. Materiae, quam tractabat, ubique memor *Longinus* π. Ὕψ. sect. IX. sub fin. magnifice, γῆρας, ait, διηγοῦμαι, γῆρας δ' ὅμως Ὁμήρου, Odysseae conditoris, atque in illa similis ἡλίῳ καταδυομένῳ. Moriens Cyrus *Xenophontis* Κυρ. Παιδ. VIII. p. 138. de se ipse testabatur: τοὐμὸν γῆρας οὐδεπώποτε ᾐσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερον γενόμενον: quae libenter adhibet *Ciceronis* Cato maior de Sen. c. IX. Qui fertur esse *Xenophon,* quando secedit a Xenophonteis ex historia Graeca ad verbum describendis, frigidus *Agesilai* laudator et sophista, p. 86. ed. *Hutchins.* Δοκεῖ δ' ἔμοιγε καὶ τόδε μόνος ἀνθρώπων ἐπιδεῖξαι, ὅτι ἡ μὲν τοῦ σώματος ἰσχὺς γηράσκει, ἡ δὲ τῆς ψυχῆς ῥώμη τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀγήρατός ἐστιν. Qui libellum istum olim tamquam Xenophonteum adhibuere, vel videntur adhibuisse, horum mihi testimonia, plerorumque opinor, sunt in numerato. VALCK. — *Xenophonti* libellum istum contra *Valck.* vindicavit *Weiske,* Opp. Xenoph. Vol. IV. p. 404 seqq. *S.*

19. ζεύξας γέφυραν ἐκ τῆσδε τῆς) Posteriora ad eum modum certatim formarunt docti viri, et recte: rei indoles et mssti testantur, nec minus, iustum videri, quod insuper mutatum. Infra lib. IV. 117. *Darius* γέφυραν ζεύξας -- διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν ἤπειρον. De *ancillis Atticis,* [*l.* 25 *seq.*] *ab Atossa sibi expetitis,* et belli Persici origine, *Aelian.* Hist. An. XI. 27. *Claudianum* credo lib. II. in Eutrop. vs. 200. ad eas allusisse: *Felices -- quibus Argivae, pulcraeque ministrant Thessalides, famulas et quae meruere Lacaenas.* WESS.

CAP. CXXXV. 1. καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε) Solens *Homerum* imitatur Iliad. τ'. 242.

Αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον.

Quod dudum animadvertentem *Eustathium* p. 1182, 30. [p. 1248 extr. et seq. ed. Bas.] operae est audire. Τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον· ἅπερ Ἡρόδοτος ζηλώσας φησί· ταῦτα εἶπε καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε. Nolo dicere, Thessalonicensem praesulem msstis ad amussim convenire, id solum, cessare post haec fluctuationes de veriore sententiae scriptura debere. Patronum Cl. *Valckenarius* suae opinionis allegare Cod. *Ask.* potest. WESS.

Ibid. καὶ ἅμα τ' ἔπος ἔφα) Vulgabatur ante *Gronov.* καὶ ἅμα ἔπος τ' εἶπε. In aliis Codd. nec reperitur εἶπε, neque ἔφα. Hoc, Doricum, ferri nequit: sed Herodotea sunt, ἔφατο, ἐφάμην, φάμενος: extra poëtas illa quidem rarissima, nisi quod *Aelianus* in Var. Historia ἔφατο, II. 2. et frequenter adhibuerit alibi. *Herodotum* itaque scripsisse suspicor: ταῦτα εἶπε· ἅμα τε ἔπος ἔφατο καὶ ἔργον ἐποίεε: *ista dixit, et simul atque dixisset, rem aggrediebatur:* sive, *nec dicta res morata*, ut loquitur *Iustinus* II. 3. Solet et Noster ita loqui p. 47, 2. [lib. I. c. 112.] ἅμα δὲ ταῦτα ἔλεγε, - - καὶ ἀπεδείκνυε. p. 269, 41. [IV. 150.] ἅμα τε ἔλεγε ταῦτα καὶ ἐδείκνυε. cf. p. 461, 41. [VIII. 5.] Homereum illud, ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον, in sermone quotidiano dicebatur de re *dicto* paene *citius* confecta, ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον, *Zenob.* I. Prov. 77. Quando ad ἔργον adiecit *Herod.* ἐποίεε, putem et ἔπος ἔφατο non spernendum; praesertim ubi membrana Flor. ἔφα ostentat. In *Euripidis* Bacch. vs. 1080. Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν καὶ γαῖαν ἐστήριζε φῶς: hoc tempus (non ἐστήριξε) poscit usus *Euripidis* et ratio locutionis: vid. Electr. vs. 788. *Plutarch.* T. II. p. 782. c. *Chariton* VII. p. 122. *Ez. Spanhem.* in *Callim.* Hymn. in Iov. vs. 87. et 92. *Homerus* Iliad. τ'. 242. Αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον. Est sane sublime dictum, quidquid disputent viri docti, notum illud: εἶπεν ὁ θεὸς, γενέσθω, καὶ ἐγένετο. VALCK.

[13. συμβαλέεσθαι ex *Pc.* me adscivisse dixi in *Var. Lect.* Sic vero etiam in *Pa. Pb.* et *Pd.* scribi diserte *Larcherus* monuit, quibus e codicibus nihil h. l. enotavit is qui nostri caussa illos excussit. *S.*]

16. δείσας μὴ εὖ ἐκπειρῷτο) Tametsi εὖ Euripideo *Phoeniss.* vs. 998. ὡς εὖ πατρὸς ἐξεῖλον φόβον, κλέψας λόγοισι, conparetur, claudicabit sermo. *Stephan.* μὴ ἐκπειρ. coniecit, minime εὐστόχως. *Pavius* μὴ οὐ. *Reiskius* μὴ εὖ, lenissima me-

dicina. Quae autem his iugata adhaerent, [οὔ τι ἐπιδραμὼν πάντα etc.] suum ex Codicibus recuperarunt colorem. Indicant, Democedem non *cupide involantem* donata accepisse cuncta, sicuti iidem perspexerunt optime. Nam Latina, *nihil omnium offendens oblata sibi accepit*, iure damnantur. Verbum ἐπιτρέχειν significatum requerit. *Aristides* T. II. p. 401. *ed. Iebb.* εἴ σοι περὶ παίδων εὐχομένῳ, τῶν θεῶν εἴποι τις, ὡς ἔσονται μὲν - - - οὐκ ἂν δέξαιο; οἶμαι μὲν καὶ ἐπιδράμοις: *imo vero cupide accurreres et arriperes.* Cuius ego loci indicinam *Abreschio*, verissime addenti, *Io. Chrysostomo* in deliciis illud ipsum fuisse, debeo. Vide *Nostrum* lib. VIII. 32. WESS. — Vitiosum εὖ ἐκπειρῷτο, ex *Aldina* ed. propagatum, tenere *Wess.* non debuerat. εὖ pingendum, idem ac οὖ valens, optime *Reiskius* monuerat: quum vero sit enclitica vocula, recte μή εὑ *Reizius* edidit, et sic *Schaef.* et *Borh.* Miror nihil ad h. l. ex msstis prolatum reperiri: in nostro quidem cod. *F.* sic scriptum μή ευ nec spiritu adiecto, nec accentu. εὖ vero ex Ms. *Paris. A.* adnotavit *Larcher.* Verbo ἐπιτρέχειν, *arripiendi, sibi vindicandi* notione, cum dat. casu usus est *Appian.* Punic. c. 94. *S.*

22. τούτῳ ταῦτα) Non intercedam, si qui cum *Reiskio* ταυτὰ pinxerit. WESS. — In editis Animadverss. vulgatum ταῦτα non sollicitavit *Reisk.* Conf. supra, *l.* 3 *seq.* *S.*

CAP. CXXXVI. 1. Καταβάντες δὲ οὗτοι) οὕτω mallem ex msstis, quippe venustius. [Quum dederint hoc *Pass. Ask.* et *F.*, videtur idem legi in *Med.* sed non advertisse *Gronov.*] Γαυλὸν μέγαν [*lin.* 3.] neglectui habere, ut Grammaticorum quorumdam socordia ne occultetur, nequeo. *Etymologus* p. 222, 28. λέγεται δὲ καὶ τριήρης γαῦλος, διὰ τὸ πλεῖστα δέχεσθαι, ὥς φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν. In Msto *Traiectino*, διὰ τὸ κοῖλον καὶ πλεῖστα δέχεσθαι. *Cyrilli* Lexic. Ms. eadem, indicio Cl. *Alberti* ad *Hesychii* Γαυλός. Splendidae sunt nugae, quod *Gronovium* non fugit. Γαυλὸς et ὁλκὰς eadem navis, nempe *oneraria*, minor trireme. Vox est Phoenicum lib. VIII. 92. ex גול *gol, gaul,* ob curvam rotunditatem, auctore *S. Bocharto.* WESS.

8. ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδεος) Vulgata ἐκ Κρηστώνης nullis defendi machinis potest: nam nulla unquam in Italia urbs *Crestone.* Habet τὴν ὑπὲρ Τυρσηνῶν Κρηστῶνα πόλιν lib. I. 57. quae utrum Italica fuerit, disputavimus uberius. At

demus dubia in re eam Italiae, huc sane referetur perperam, siquidem in mediterranea regione sedem occupans *Corton* est sive *Cortona*, modo ne fallat *Dionysius Halicarn.* Quid porro ἐκ Κρηστώνης τῆς Δημοκήδεος? neque enim Crestonaeus domo et origine Democedes, verum Crotoniates. Atque, haec virum Celeb. [*Gronovium*] nihil esse morata, merito demiror. Retinuit *Vallae* Latina, *ibi Aristophilides Tarentinorum rex, et ipse Crotoniensis*, ad ipsius Graeca οὐδὲν πρὸς Διόνυσον. Laurentii liber ἐκ Κρότωνος, sicuti *Vind.* et *Arch.* Quae quidem si adiuves, et ὁ ἐκ Κρότωνος reponas, tolerabilis, sed durior erit sententia: *Ibi vero, qui ex Crotone Democedis, Aristophilides.* Nec liquet aliunde, Aristophiliden, Tarentinorum regem, Crotone natales accepisse. Mihi cum locus hic novationem effugere nequeat, blanditur cum maxime editum ἐκ ῥηστώνης, *ex indulgentia*, ῥαθυμίᾳ, *facilitate*que Democedis, Tarentino regi in exarmanda navi et Persis vinciendis nimium concedentis. Addunt novanti consensum Ms. *Ask.* et eruditissimi viri *Hemsterhusius*, *Geinozius*, *Valckenarius*. WESS. — Vide Adnot. proxime sequentem. *S.*

Ibid. ἐκ Κρηστώνης) Mihi quoque dudum venerat in mentem ἐκ ῥηστώνης: quod viros insignes adsequutos coniectura liquet ex *Wess.* Diss. *Herod.* p. 31. Memineram olim in *Herodoto* vulgatum ἐς Σάβας, pro ἐς Ἄβας, et contrario vitio scribi ἐς Ἰνδοὺς, et ἐς Κῶλον, ubi ἐς Σινδοὺς et ἐς Σκῶλον exhibebit Editio *Wesselingi*, cui hanc correctionem adfirmandam relinquo. Multa mihi quidem in mundo sunt, quibus usus varii vocis ῥαστώνη possent adfirmari; perpauca tamen ad sententiam apte respondentia, quam hic locus me iudice postulat. VALCK. — Quidni vero, ῥηστώνην *facilitatem* et *indulgentiam* intelligentes, vocab. Δημοκήδεος pro genitivo obiecti, quem dicunt grammatici, acciperemus? Sic fecerit istud Tarentinorum rex *indulgentiâ in Democedem*, scilicet, quo ei gratificaretur, et faciliorem ei redderet fugam. *Corayus* quidem, Vir doctissimus, apud *Larcherum*, ἐκ ῥηστώνης τοῦ Δημοκ. interpretatur ἐκ ῥᾳδιουργίας, ἐκ τέχνης, ἐκ σοφίσματος τοῦ Δημ. *S.*

CAP. CXXXVII. 6. τοῖσι σκυτάλοισι) Constat librariorum dissensus. Glossator iustus σκυτάλαις, editus ab *Aldo* stat, quod levis momenti. *Athenaeus* de Persis et

Democede paria ferme, sed alio ex fonte lib. XII. 4. [c. 22.] p. 522. Quod Persae autem ad Crotoniatas, πῶς ταῦτα βασιλῆϊ Δαρείῳ ἐκχρήσει; in Latinis bona non sunt. [Tenuerat illa tamen *Wess.* cum *Gronov.* sic concepta: *An ex usu erit vobis hanc iniuriam regi Dario intulisse?*] Verti debuerant, *an regi Dario sufficiet hanc a vobis iniuriam perpeti?* Cui eorum dicto pondus ex mstis accedet καὶ πῶς ταῦτα etc. [Et ego illam καὶ particulam lubens adiici patiar, quod a *Schaef.* factum laudo.] Mentem quiritantium *Pavius*, *Reiskius*, *Abreschius* perceperunt. Scriptor ipse lib. VIII. 70. οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη, *satis illis dies non erat.* WESS.

[11. ἢν ἀπέλησθε ἡμέας) Perperam *Valla*: *si nos dimiseritis.* Melius *Gronov.* *si nos spoliaveritis*: quae intacta reliquit *Wess.* Equidem cum *H. Stephano* αὐτὸν vel τοῦτον subintelligendum putavi, quem etiam *Larch.* secutus est. *S.*]

CAP. CXXXVIII. 8. ἦν δι' αὐτὸν στόλος μέγας) Fuit, cui ἦν δι' αὐτῶν idem ac *si propter haec.* Equidem oblitus haud sum observationis *Th. Bezae* in Epist. ad *Rom.* VI, 4. et *Hugonis Grotii* ad *Hebr.* 1, 2. de simili praepositionis usu, parum profecto stabili et certo. Potior Codicum auctoritas, quae et ex Ionum sermone μούνους et μάλιστα δὴ tuebitur. Negligi hic non debet, *Apuleio* Florid. p. 351. auctore, Pythagoram, Cambysis olim captivum, *a quodam Gillo Crotoniensium principe reciperatum.* Gillus, Philosophi liberator, non alius atque hic videtur. Respondet aetas; nec officit, quod *Crotoniensium princeps* audiat, multum. Quid enim, si duplicem, ut plures olim, habuerit patriam, et exsul Crotone consederit aliquantisper? Consentiunt, etsi discordes in Pythagorae vita et tempore, magni viri *R. Bentleius* Diss. de Epist. *Phalarid.* p. 70. et *H. Dodwellus* Exercit. de aetate *Pythag.* p. 250. WESS.

CAP. CXXXIX. 6. οἱ δὲ, στρατευόμενοι) Auxi ex *Arch.* hiulcam orationem: idem *Th. Galeus* tentavit, tacito schedarum nomine, unde Cel. viri adsensum auferre non potuit; et viam tamen muniverat *Valla.* Cognitissimum ex hoc et superiore libro, multos mercaturae caussa, alios militatum, in Aegyptum ivisse, haud paucos, ut regionis et Nili amnis indolem explorarent. WESS.

Ibid. στρατευόμενοι) Quando vertit *Valla*, *partim negotiandi*, *partim militandi gratia*, legisse videtur, quod et in Codd. invenisse *Galeus*, οἱ δὲ στρατευόμενοι. Insolenter vulgata corrigens [*Gronovius*], praeterquam ex *inviolatae*, quem vocat, *bonitatis codice*, hic tamen ista variis modis pertractat. [Scil. οἱ δὲ ex *Galei* coniect. profectum existimans, proposuit ipse ἢ στρατ. aut στρατευόμενοι δὲ οἵτινες, καὶ αὐτῆς *etc.*] κατ' ἐμπορίην, στρατευομένοις, non esset etiam absurda lectio: posset et alicui incidere κατ' ἐμπορίην στραγγευόμενοι. Mihi correctoris esse videtur illud οἱ δὲ, et στρατευόμενοι male iam olim a librario repetitum, cuius vox ista paulo ante descripta adhuc inhaereret memoriae: nam hoc aevo cui tandem sponte sua Graeci militatum venissent in Aegyptum? Persis? milite quidem Graeco Persae recentioris aevi libenter utebantur; de Cambysis tempore nihil tale constat. VALCK. — Etiam IV. 28, 7. pro στρατεύονται alius vir doctus στραγγεύονται (*morari*) legendum suspicatus erat. Quidni vero credibile sit, *Ionas* nonnullos in exercitu fuisse Cambysis? De *mercatoribus Graecis*, in Aegypto versantibus, conf. lib. II. c. 178. *S.*

7. Συλοσῶν ὁ Αἰάκεος) Recte: nam filius Sylosontis *Aeaces* vocatur VI. c. 13. Αἰάκης - - παῖς Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. [conf. II. 182, 9.] Sami tyrannus ille patri successerat *Sylosonti*, de quo multis hic agens *Herod.* illud non tradit, acerbum in subditos exercuisse imperium: πικρῶς ἦρξεν, inquit *Strabo* XIV. p. 945. D. [p. 638. c. ed. Cas.] ὥστε καὶ ἐλειπάνδρησεν ἡ πόλις: et *Zenob.* III. Prov. 90. Uterque senarium nobis servavit Ionici cuiusdam Poëtae suavissimum: Ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη, cuius auctor respexisse potius videtur *Herodoto* narrata cap. 149. Antiquiora tempora spectat, tyrannidem nempe Polycratis, *Anaximenis* quae fertur Epistola apud *Laërt.* II. 5. ad *Pythagoram* scripta, Εὐβουλότερος εἷς ἡμέων, μεταναστὰς ἐκ Σάμου ἐς Κρότωνα· ἐνθάδε εἰρηνεύεις· οἱ δὲ Αἰάκεος παῖδες [ἄλλοις τὰ] κακὰ ἔρδουσι: uncis a me inclusa quomodo sananda sint, non liquet: scribi potuit ἄλγιστα κακὰ, vel μέγιστα: quod alicui primum forsan incidat, ἀλλήλους, vel ἄλλος ἄλλον, illi se non probaret, qui in obtinenda tyrannide Polycrati fratres Sylosontem et Pantagnostum adiutores fuisse didicisset ex *Polyaeno* I. cap. 23, 2. Hi tres, nisi fallor, sunt οἱ Αἰάκεος

παῖδες in *Anaximenis* epistola; in qua hoc tamen liquet, pro ἐπέχοι, scribendum ἔτι ἔχοι· κῶς ἂν οὖν Ἀναξιμένης ἐν θυμῷ ἔτι ἔχοι αἰθερολογέειν. VALCK. — Corruptarum apud *Laertium* vocum ἄλλοις τὰ, in quibus haeserat Vir longe doctissimus, tam certa fuerit, quam obvia, emendatio, ἀνοιστὰ, *intolerabilia mala.* Permutatione literarum N et ΛΛ nil frequentius. conf. Var. Lect. ad II. 41, 24. et Adnot. ad I. 90, 12. *S.*

10. λαβὼν χλανίδα -- πυῤῥὴν) Eruditiss. *Reiskius* Τυρίην, Tyriâ infectam purpurâ, nullâ necessitate. *Tzetzes* Chil. III. p. 312. Babylone Darium a Sylosonte amiculum inpetrasse errans scribit, ἐκ Συλοσῶντος δὲ λαβὼν δῶρον πυῤῥὰν χλαμύδα: neque id ex vero: *laena* fuit, non chlamys. At eius opinionis consortes habuit *Suidam* in Χλαμὺς et Append. *Prov. Vatic.* p. 281. WESS.

13. ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος) Hic maiori iure, quam supra cap. 127. ex perversa scriptione Med. Cod. ἐπιθυμέου, poni potuerat ἐπεθύμεε, commendatum a vicino ὠνέετο. Cambysis satelles chlamydem ἐπεθύμεε ὠνέεσθαι. *Herodotus* in istum sensum scribit simpliciter ὠνέετο, sicuti I. 69. χρυσὸν ὠνέοντο Lacedaemonii, quod aurum Croesus ὠνεομένοισι ἔδωκε δωτίνην. vid. Clar. *Wesseling.* ad p. 34. n. 12. [ad I. 68, 26.] Mirum hic toties cur dicatur χλανὶς, quae fuerit χλαμύς: voces librariis frequenter inter se permutantur. Graecis, ἐπὶ τῶν ἀλαζονευομένων ἐπὶ ἐσθῆτι, instar proverbii adhibebatur ἡ Συλοσῶντος χλαμὺς, *Diogenian.* Centur. V. Prov. 14. *Aeliano* Var. Hist. IV. 5. dicitur Darius accepisse Sylosontis ἱμάτιον: sic, ut notum, eximie *pallium* vocabant: initio I. de Rep. *Plato*, καί μου, inquit, ὄπισθεν ὁ παῖς λαβόμενος τοῦ ἱματίου. *Lucian.* T. III. p. 255. *Terent.* Phorm. V. 6, 23. *puer ad me accurrit Mida: Pone adprehendit pallio.* VALCK.

17. δεῖ γενέσθαι πάντως τοι.) *Aldinam* et tot Codicum distinctionem aspernari temerarium. ἄλλως διδόναι, *gratis donare*, ponitur contra χρήματος πωλέειν. Dicit Syloson *gratis se, si prorsus ita fieri oporteat, amiculum illi dare.* WESS.

CAP. CXL. 2. εὐηθίην recepi, (ut alia ad lib. II. 18, 8.) *simplicitatem* quandam et *facilitatem in donando* intelligens, non *stultitiam.* Iunxisse *Demosthenem* φιλανθρωπίαν καὶ εὐήθειαν indicavit *Thom. M.* verissime: sic Or. in Timocr. p. 451. πρᾳότητα καὶ εὐήθειαν habet Fals. Leg. p. 213.,

alia ex *Erotico* missa facio. Vide *Galen.* in *Hippocr.* Progn. p. 154. et doctissimos Viros *Wasse* et *Duker.* ad *Thucyd.* III. 83. WESS.

5. ὡς τοῦτον τὸν ἄνδρα) Quinimo ἐς τοῦτον: alterum illud ab *Herodoto* scriptum, quod unus Codex virum Clar. docuit, mihi ne decem quidem persuaderent: *regnum in aliquem devolutum* dicitur περιελθεῖν, aliisve verbis eiusdem potestatis, εἰς τινὰ, nunquam πρὸς τινὰ, neque adeo etiam ὡς in talibus locum invenit: vid. notata in lib. I. c. 120. et II. 135. VALCK.

10. λέγει πρὸς ἑωϋτὸν) Dubitavi, sequerer-ne msstos plures, an in vulgato acquiescerem. Si fastui Persico, quae *Pavii* suspicio, posterius respondeat accuratius, maneat in possessione: mihi conspirans tot codicum concordia non sine laude censetur. [Valet idem πρὸς αὐτὸν, atque πρὸς ἑωυτὸν, quod e schol. invectum videtur, ut saepe alibi. conf. ad II. 162, 25. et ad III. 52, 16.] Omni autem dubio caret [*l.* 11.] ὦ ἐγὼ πρεσκιδεῦμαι, iam supra non sine plausu lib. I. 61. tractatum. *Reiskius* reponebat, οὗ ἐγὼ προσδεδέημαι, *quo ego viro unquam habuerim opus*, istam damnaturus fortasse operam. [et damnavit in editis Animadverss. laudans ibi *Wesselingium.*] Syloson autem cum Darium, νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα, convenerit, colloquium congruet principio Olymp. LXV. WESS.

12. ἤ τις ἢ οὐδείς κω) Recte suam ex *Med.* formam recepit venustum illud, ἤ τις ἢ οὐδεὶς, *nullum*, vel *ferme neminem* significans. Proverbio dicebatur, εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνήρ. Cyrus *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. VII. p. 115, 12. τούτων τῶν περιεστηκότων ἤ τινα ἢ οὐδένα οἶδα: ista sollicitantis *H. Stephani* conatus, hominis Graece perdocti, monstrat formulae rarissimum usum. Advocato etiam *Aristide* (T. I. p. 285.) loca *Xenophontis* et *Herod.* comparavit *G. Canter.* Nov. Lect. VII. c. 6. *Aeliano* sophistae hoc adeo visum fuit elegans, ut quater minimum adhibuerit de Nat. An. V. 50. VI. 58., ἴσασιν Αἰγυπτίων ἤ τις ἢ οὐδείς. VII. 8., θαυμάζει τις (ἤ τις) ἢ οὐδείς: et XIV. 26. Ad tantilla quoque *Conr. Gesnerum* adtendisse, indicant doctissimi viri Prolegomena. VALCK.

28. ἀνασωσάμενός μοι ὅς τὴν etc.) Paene adsentior ὃς negligentibus Codicibus: quisque sine eo Sylosontis intel-

ligit desiderium: facit insuper eius absentia petitionem quodam modo significantiorem. Ἀνασώσασθαι τὴν ἀρχὴν, τὴν πατρίδα, et hoc de genere plura, *Herodoti* studiosum fugere non possunt. Darii munificentiam *Valerius Maxim.* laudavit lib. V. c. 2. WESS. — Abest etiam δός *Fragm. Paris*: ac sane satis erat id quod paullo post legitur, ταύτην μοι δός. *S.*

CAP. CXLI. [5. ἔστελλε τὴν στρατιήν. Parum commode, fere ut *Valla*, in Latinis scripsi *exercitumque contraxit*. Debueram, *traiicere exercitum paravit*, vel *traiecit exercitum*: quam in sententiam Larcher, *il fit embarquer ses troupes*, provocans ad *Euripid.* Iphig. Aul. 661. et *Aeschyl.* Pers. 176. Conf. ad III. 53, 28. notata. *S.*]

CAP. CXLII. 2. ἐπιτροπαίην -- λαβὼν τὴν ἀρχήν) Suum hoc esse, libro IV. c. 147. docet Noster, ubi ἐπιτροπαίην εἶχε ὁ Θήρας τὴν ἐν Σπάρτῃ βασιληΐην. Mox [*l.* 6.] βωμὸν et τέμενος exemplo *Homeri* iunxit Iliad. θ', 48. *Vallae* τέμενος *fanum*, si *Livii* lib. X. 37. modo, non absurde. *Aream arae aut templo undique circumdatam* designat *Pausanias* lib. VI. c. 6. p. 467. τέμενός τε ἀποτεμνομένους οἰκοδομήσασθαι νεών. *Iosephus* quoque Bell. Iud. I. 21, 2. et marmor Aphrodisiense in Antiq. Asiat. *Ed. Chishul* p. 154., *Philo Iud.* Leg. c. 1. p. 1014. Et quis non? WESS.

11. τὰ τῷ πέλας ἐπιπλήσσω) Voluerunt-ne *Arch.* et *Vind.* ἐγὼ τὰ αὖ τῷ πέλας *etc.* Si ita, non sequor. Maeandrius bene; pariterque Xerxes, αὐτὸς δὲ, τὰ ἐκείνοισι ἐπιπλήσσει, ταῦτα οὐ ποιήσειν lib. VII. c. 136. WESS.

17. γέρεα ἐμεωϋτῷ γενέσθαι) Aldinum ἐμεωϋτῷ γεγενῆσθαι Vir Cel., etsi Florentiae nihil enotarit, praeoptat: caussas dant adnotationes, minus, ut, quod sentio, profitear, validas. Equidem ex msstis excerptum non animadverto, [vide tamen nostram *Var. Lect.*] *Stephano*que mutanti adstipulor. Valde autem miror, in ἱεροσύνην coniurasse plerosque. Saltem ἱερωσύνην, quod in *Arch.* et *Vind.*; nam *Herodotus* ἱρωσύνην, ut lib. IV. 161., maluit. Porro ἐπαγγέλλετο, [*l.* 23.] et τῶν δέ τις videlicet Σαμίων, eiusdem sunt. Vide II. 137. VI. 75. WESS.

19. ἱεροσύνην) Per tot Edd. non debuerat hoc propagari: ἱερωσύνην scribunt vulgo Graeci; ἱρωσύνην suo more dedit *Herod.* In centenis nominibus ο μικρὸν praecedit istam ter-

minationem; in perpaucis ω μέγα: sed in his paucis est ἱερωσύνη. Utraque scriptio certa nititur ratione: *sacerdos* ἱερώμενος et ἱερωμένη dicebatur, *Dei Deaeve sacerdos*, ἱερᾶσθαι θεῷ. VALCK.

CAP. CXLIII. 12. ἐβουλέατο εἶναι ἐλεύθεροι) Non detrectabant Samii libertatem, sed talem, quae pactio esset servitutis. Cl. *de Pauw* hariolabatur, ἐβουλέατο εἶναι ἀνελεύθεροι, *nolebant carere libertate:* ἀνελεύθερον, *libertatis* esse *expertem:* Glossas *Labbei*, ἀνελεύθερος, *illiberatus, inliber*, offerre; *inliberum*, Tyranno parere; hoc iugum Samios recusasse. Posterius admitto, cetera minime. Glossae nihil ad hanc rem, quarum *inliber* idem atque *illiberalis*. WESS.

CAP. CXLIV. 2. Vere οὔ τέ τίς σφι cum *D'Orvillio* ad *Chariton*. III. 8. pag. 721. divinavit Cl. *de Pauw*. Mox [*l.* 4.] minimi refert, utrum στασιῶται an στρατιῶται probentur: erant omnes eiusdem factionis, Maeandrii ἐπίκουροι c. 146. WESS.

CAP. CXLV. 1. ὑπομαργότερος) *Petulantior* et propemodum *vecors*. Cleomenem Spartanum, insania correptum, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον proponit lib. VI. 75., similique ornat titulo Cambysem huius Musae c. 29. Talis Cestius ὑπομαργότερος, bello Perusino domum incendens et in flammam se praecipitans *Appiano* Bell. Civil. lib. V. [c. 48.] p. 1112. *Suidae* ὑπερμαργότερος in Μάργος, et voce ipsa, [cum interpretatione] ὑπερμαινόμενος, indignante *H. Stephano* de Dialect. pag. 40. neque inmerito. WESS.

11. δήσας γοργύρης ἠξίωσας) Cum praecesserit ἐν τῇ γοργύρῃ ἐδέδετο, non carebit sua venere δῆσαι γοργύρῃ ex scriptis. Sed *Gronovium* laudo [δήσας e msto adsciscentem.] Fabulabantur olim *Gorgyram*, Acherontis uxorem. *Porphyrius* ap. *Stob*. Ecl. Phys. lib. I. p. 119. Γοργύραν δὲ τοῦ Ἀχέροντος γυναῖκα προσανέπλασαν, ἀπὸ τοῦ γοργῶς φαίνεσθαι τοῖς πολλοῖς τὰ ἐν ᾅδου. Quae tituli indigetatio philosophica et arcessita longius est. Carcerem inferorum subterraneum, δεσμωτήριον ὑπόγειον Glossae *Herodoti*, cognominis auctores spectarunt unice. WESS.

CAP. CXLVI. 8. παθόντες οἱ Πέρσαι, προσεμπικρανέεσθαι) Moratur Codicum discordia. Si *Arch.* et *Vind.* παθόντες οἱ Π. κακῶς πάρος, ἐμπικρανέεσθαι, attentionem mereatur, mens erit, *malum ante perpessos Persas, exacerba-*

tiore in Samios fore animo; *uti* ἐμπικραινόμενος Ἀθηναίοισι Hippias, lib. V. c. 62. γυναικείως ἐμπικραινόμενος *Eusebius Stobaei* Serm. XLIV. pag. 310. Talis Fulvia, Ciceronis amputato capiti, καὶ ἐμπικρανμένη οἱ καὶ ἐμπτύσαντα in *Dionis Cass.* lib. XLVII. p. 378. Quae quidem schedis illis, et κακῶς mordicus tenentibus, patrocinabuntur; eoque amplius, quod προσεμπικρανέεσθαι nimium explicet. At haec *Galei* et Codicum caussa. Censebunt haud dubie alii πάρος ex πρὸς esse progenitum. WESS. — Conf. quae in *Var. Lect.* monita sunt. *S.*

18. τοὺς διφροφορευμένους) *Qui sellas attulerant, Valla.* Verius Scholiastes, φορείοις φορουμένους, *Hesychio* et *Suida* sequentibus. *Etymologus* p. 279. Ἡρωδιανὸς τοὺς Πέρσας φορείοις φερομένους διφροφορουμένους. Scripserat, uti bene Cl. *Alberti*, Ἡρόδοτος τοὺς *etc.* Error conpendiariae debetur scripturae, saepius recurrens. Persarum locupletiores sellis sive lecticis gestabantur, succollantibus διφροφόροις ap. *Athen.* lib. XI. 2. [c. 8.] p. 514. Considebant ipsi θρόνους θέμενοι, cap. 145. *Kühnius* plura ad *Aelian.* Var. IV. 12. WESS.

CAP. CXLVIII. 5. ἐξέσμων) *Vallae* non intellectum, utpote rarius, hinc exceptum Ἐξέσμων, ἔσμηχον, *Hesychius* interpretatur. *Herodot.* II. 37. ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι διασμέοντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην: hoc vulgo erat σμήχειν τὰ ἐκπώματα, *Clem. Alex.* Paed. III. p. 268, 23. *smegmate abstergere. Athen.* IX. p. 409. c. ἐχρῶντο εἰς τὰς χεῖρας ἀποπλύνοντες αὐτὰς καὶ σμήγματι ἀπορύψεως [σμήματι, ἀποῤῥύψεως] χάριν. *Vallam* suspicor IX. c. 109. [IX. 110, 11.] σμέεται invenisse, sinceram lectionem, sed illic adiuvandam interpretatione conmoda. VALCK. — Quod h. l. in Graecis nostris ὁ μὲν posuit typotheta, οἱ μὲν illum debuisse, sicut etiam exemplar praeferebat, cuivis in oculis incurrit. *S.*

7. ἐς τὰ οἰκία) Sic decuit; nec minus ἀπεθωύμαζε, in Musis (quod *Portus* ostendit) creberrimum, mssti iubent potiores. Mox ὁ δὲ ὢν, sicuti et paullo superius, Cl. *Abreschius.* WESS.

13. ἄλλοισι διδοὺς) Opinor διαδιδοὺς voluisse *Arch.* scribam, quo hac eadem in re usus *Plutarchus* est. Mox εὑρήσεται τιμωρίην *Stephanus* male *punitum* aut *multatum iri*: nihil hic de poena; Cleomenes animadvertens, *Maeandrium*

largitionibus sibi auxilium parare, ad Ephoros rem refert. Τιμωρίην εὑρίσκεσθαι ex *Thucydide* verissime *Portus* explanavit. WESS.

Ibid. εὑρήσεται τιμωρίην) Cleomenes in Apophthegm. Lacon. *Plutarchi* p. 224. A. ἔλαβε μὲν οὐδὲν, εὐλαβούμενος δὲ, μὴ ἑτέροις τισὶ τῶν ἀστῶν διαδῷ, πορευθεὶς ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους -- ἔφη, *etc.* quae sumpta sunt ex hoc *Herodoti* loco; cuius sententiam et *Valla* et versionis antiquae correctores perverterunt; adsequutus est *Aem. Portus* in Τιμωρίη. Idem erat in usu loquendi τιμωρεῖν, ac βοηθεῖν: τιμωρία, ac βοήθεια. Ut iam ante Spartam Samii venerant exules auxilia petitum (*Herodot.* III. 46.) sic et Maeandrius ope Lacedaemoniorum Samum se sperabat recuperaturum; Cleomenes, quem ille donis frustra fuerat aggressus, facile tamen intelligebat, in donis Maeandrii repellendis alios se minus fore constantes; atque eo dicitur *Herodoto* μαθὼν, ὡς ἄλλοισι διδοὺς τῶν ἀστῶν εὑρήσεται τιμωρίην, id est, τιμωροὺς vel βοηθοὺς ἑτοιμάσεται, *aliis civium illa largiendo auxilia sibi comparaturum. Auxiliares*, notâ formâ loquendi, Graecis et Latinis dicuntur *auxilia*; ut *servitia*, servi; legati, *legationes*; remiges, *remigium Livio*; exules, φυγὴ *Thucydidi*: *sibi parare*, ἑτοιμάσασθαι, frequentissime licet dicatur εὑρέσθαι, hoc saepe tamen pessime fuit conversum. Unum nunc tantum ponam locum *Thucyd.* I. 58. ἐλθόντες *Potidaeatae* ἐς τὴν Λακεδαίμονα μετὰ Κορινθίων ἔπρασσον, ὅπως ἑτοιμάσαιντο τιμωρίαν, ἢν δέῃ, id est ὅπως εὕροιντο (εὑρόμην multo est usitatius quam εὑράμην) βοήθειαν, *ut auxilia sibi compararent*: mox idem ἐξ Ἀθηναίων, ait, οὐδὲν εὕροντο ἐπιτήδειον: pro ἐκ, παρὰ saepius huic verbo iungitur. VALCK.

14. τὸν ξεῖνον τὸν Σάμιον) Legitur apud *Plutarchum* l. c. τὸν ξένον ἑαυτοῦ Σάμιον: monitus nemo Graece sciens dubitabit, quin vere correxerim, τὸν ξένον ἐᾶν τὸν Σάμιον ἀπαλλάττεσθαι τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ πείσῃ τινὰ τῶν Σπαρτιατῶν κακὸν γενέσθαι. Illud ἐᾶν, etiam simpliciter positum, saepe significat *missum facere*: iam vero quis tandem negaret in *Plutarchi* verbis articulum requiri? Cleomenis autem fuisse Maeandrium ξένον eximie sic dictum, neque ex hac liquet historia, nec aliunde; quin abhorret ab omni verisimilitudine, Spartiatae quippe Regis, Samii tyranni cuiusdam ministrum; quem, ut erat, *servum*

suum fratrisque vocabat Syloson, *Herod.* c. 140. VALCK.

17. ἐξεκήρυξαν Μαιάνδριον) Lenius est ἀπέπεμπον *Arch.*, sed Scholion, *Galeo* observante, quale et *Etonensis* Codicis. *Plutarchus*, Nostrum describens, Lacon. Apophtheg. pag. 224. A. οἱ δὲ ὑπακούσαντες ἐξεκήρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας, i. e. *edicto publice proposito civitate et Peloponneso eiecerunt.* Tales πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι Athenienses tyrannorum et Spartanorum decretis ap. *Lysiam* c. Eratosth. cap. 23. et paullo ante ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως. WESS.

Ibid. ἐξεκήρυξαν) *Plutarchus*, οἱ δὲ, inquit, ὑπακούσαντες ἐξεκήρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας: legerat-ne in hac etiam historia, *Platoni* frequentatum, αὐθημερόν? *Laërt.* II. 43. ἐπιδημήσαντα αὐθημερὸν ἐξεκήρυξαν. Ista reperitur doctissimi *Galei* nota: „Ἐξεκήρυξαν) *Cod. Arch.* ἀπέπεμπον. *Cod.* „*Eton.* ἐξώθησαν. *Haec autem glossemata sunt.*" ἐξώθησαν forma prodit: sed ipsis etiam monachis notissimum ἐξεκήρυξαν quis tandem et quamobrem fuisset interpretatus per ἀπέπεμπον? Postremum illud invenit in suo quoque Cod. *Valla;* vertit enim *ablegarunt;* atque ita verbum Ἀποπέμπειν conversum viderat in Lexico veteri Lat. Gr. quod scriptum adhibuit in hac adornanda versione; Glossarium vocant *Philoxeni.* Si vel in aliis non observatum fuisset Codicibus, mihi tamen ἀπέπεμπον videretur Herodoteum; huiusque interpretamentum ἐξεκήρυξαν, et ἐξέωσαν, vel ἐξώθησαν. Ionum more, dirissima quaevis emollientium lenitate verborum, in re molesta satis erat *Herodoto* verbum ἀπέπεμπον adhibuisse. Qui cum uxore faciebant divortium, vulgo dicebantur illam *exigere* (ἐξάγειν Athenis etiam notabat *expellere:*) ἐκβάλλειν: Athenienses rem per se satis invidiosam tegebant verbis ἀποπέμπειν et ἐκπέμπειν, *emittendi* vel *dimittendi. Demosth.* vel alius c. Neaer. pag. 753, 81. *iratus* ἐκβάλλει τὴν ἄνθρωπον, non reddens dotem peccabat in hanc legem, ἐὰν ἀποπέμπῃ τὴν γυναῖκα, ἀποδιδόναι τὴν προῖκα: pag. 738, 129. τὴν ἄνθρωπον ἀποπέμψω ἐκ τῆς οἰκίας, *Lysias* p. 286. *Hipponicus*, ἐξέπεμψεν αὐτοῦ γυναῖκα. *Isaeus* de Pyrrhi haer. pag. 41, 28. Res ipsa ἐκπομπὴ dicta et ἀπόπεμψις. *Antipho Stobaei* p. 422, 1. χαλεπαὶ μὲν ἐκπομπαί. Uxoris *repudium*, Ἔξεσις, *emissio*, dicitur *Herodoto* V. 40. Παρὰ τῷ Ἡροδότῳ Ἔξεσις ἀπόπεμψιν δηλοῖ γυναικὸς, ἤτοι

διαζύγιον, *Eustath.* in Od. κ'. p. 410, 5. et φ'. pag. 746, 22. Tandem et hoc considerari velim, in civitatibus bene moratis illos praesertim ἐκκεκηρύχθαι, qui graviorum censebantur criminum rei, atque adeo digni hac publica contumelia, qua praeconis voce regione exterminabantur: Arthmium Zeliten Athenienses ἐξεκήρυξαν, Socratis accusatorem Heracleotae; alios alii; Spartanis satis est Maeandrium ἀποπέμπειν. VALCK.

CAP. CXLIX. 1. σαγηνεύσαντες) σαγηνεῦσαι Herodotei sermonis *Strabo* X. p. 687., [pag. 448. A. ed. Cas.] leviter, ut aliàs adparebit, lapsus, agnoscit; nitidissime explicitum lib. VI. c. 31. In *Samo, viris vacua,* dissensus exstat Geographi lib. XIV. p. 945. [pag. 638. c. ed. Cas.] WESS.

Ibid. Σάμον σαγηνεύσαντες) Morem Persarum, minus dextre *Brissonio* explicitum de Regn. Pers. III. p. 432. *Herodotus* enarrat lib. VI. c. 31. ubi ex insulis Chio, Lesbo, Tenedo, ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους. Mirabar quod scribit *Strabo* X. p. 687. B. [p. 448. A. ed. Cas.] de Eretria, τὴν μὲν οὖν ἀρχαίαν πόλιν κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους: neque enim hoc de Eretriensibus, quod memini, tradidit alibi *Herod.* nec certe suo loco VI. 102. Sed legerat ista *Strabo Platonis* de Legib. libro III. pag. 698. D. *nunciatum*, ὡς οὐδεὶς Ἐρετριέων αὐτὸν ἀποπεφευγὼς εἴη, συνάψαντες γὰρ τὰς χεῖρας σαγηνεύσαιεν πᾶσαν τὴν Ἐρετρικὴν οἱ στρατιῶται τοῦ Δάτιδος. *Platonis*, vel alterius, habet epigramma *Diogenes Laërt.* III. 33. *in Eretrienses* τοὺς σαγηνευθέντας, quibus in Asiam traductis in Cissia Darius clementer sedes adsignavit. Eretrienses illos Apollonius aiebat *Philostrati* I. 23. ἰχθύων πάθει περὶ τὴν ἅλωσιν χρήσασθαι, σαγηνευθῆναι γὰρ καὶ ἁλῶναι πάντας. De captis Eretriensibus id ipsum adhibuerunt *Aristides* T. I. p. 213. et 383. et *Maximus Tyr.* XXXIX. 6. ubi Ἐρετρία σαγηνεύεται a *Dan. Heinsio* verti non debebat, *Eretria obsidetur*: sed, *velut everriculo capiuntur Eretrienses*, nullo scilicet sexus aut aetatis facto discrimine. Longius aberravit a vero interpres *Aeliani* de Nat. An. XV. cap. 5 extr. Quod his acciderat, sibi notius, vicini magis disseminarunt Athenienses, a Persis illata Graecis mala pro ingenio suo cupide amplificantes. VALCK.

CAP. CL. 2. Βαβυλώνιοι ἀπέστησαν.) Interea temporis, dum sub nomine fratris Cambysis latitans Magus Smerdis rerum potiretur, defectionem a Persis iam fuerant Babyloniorum viri principes meditati, οἱ κορυφαῖοι *Herodoto* III. 159. Despicatui, ni fallor, habebant imperantem, propter ipsius inusitatam lenitatem; quippe qui imperium ingressus (III. 67.) προεῖπε ἀτελείην εἶναι στρατιῆς καὶ φόρου ἐπ' ἔτεα τρία. In hac turbatione rerum, dum libertas insolita misceret adsuetas iugo civitates Orientis, animos sibi sumentes, simul atque Darius esset admotus regno, videntur omnia sibi clam Persas parasse Babylonii, quae ad oppugnationem diu tolerandam arcendamque essent necessaria; *clam* dico *Persas;* nam ταῦτα ποιεῦντες ἐλάνθανον. Hoc tandem tempore ἐκ τοῦ ἐμφανέος ἀπέστησαν, *palam defecere*: quo tandem tempore? dum classis in gratiam Sylosontis Samum versus proficisceretur: hanc vero classem misit Darius, νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχων: vid. p. 214, 26, 47. [c. 140, 12. 141, 1.] Circa haec itaque tempora, una tantum *Herodoto* Babyloniorum a Persis memoratur defectio. Differunt utique *bellum aperte gerere*, et *agitare in animo bellum*, sive *tacitis animis iram ad bellandum concipere:* norunt suum sibi vexatum Philologi θυμομαχεῖν. Atque haec eo dixi, ut labefactarem optimo viro *Georg. Raphelio* disputata, in *terra* מרתים *duarum rebellionum*, *Ierem.* 50, 21. hinc explicanda *Herodoto* potissimum auctore nitenti. Quanto rectius *duas defectiones*, alteram a Dario, a Xerxe alteram, *Ieremiae* vati praedictas censet vir Clar. et honorifici nominis titulo dignus *Herm.* noster *Venema.* VALCK.

6. ἐκ τοῦ ἐμφανέος) Nemini tantopere haec placuit dictio quam *Procopio*, creberrime utenti, lib. I. Bel. Goth. 1. 11. 12. etc. *Pausan.* IX. 1. ἐκ μέν γε ἐμφανοῦς πόλεμος - - οὐκ ἦν συνεστηκώς. Sequentia [*lin.* 7.] τὰς μητέρας ἐξελόντες Laurentius *matres expellunt*, ἐξελῶντες opinatus. *Reiskius* eadem verborum sententia ἐξέλοντες ex prisco ἐξέλω, unde ἐξελάω fluxerit. Mihi Latina *Gronovii* optima sunt: ἐξελόντες propaginem τοῦ ἐξαιρεῖν, quae his cohaerent, monstrant. *Selegerunt matres* Babylonii; *praeter quas quisque unam sibi mulierem προσεξαιρέετο*, et quidem ἐκ τῶν ἑωϋτοῦ οἰκίων, *ex illis quas domi alebat.* Nam sic ex schedis praestat. Elegit autem σιτοποιόν,

quale mulierum olim officium. Vide VII. 187. et hoc Polyxenae, πρόβεις [πρέσβεις] δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις, ex *Tragici* Hecuba, vs. 363. WESS. — Sic μητέρες intelliguntur *matres familias*, sive *ex uxoribus illae quibus liberi erant nati*; γυναῖκα vero non *ex uxoribus unam*, sed *e reliquis mulieribus*, nempe *ex ancillis*, intelligemus. Secus quidem *Larcher*, et rectius: *de toutes les femmes - - - chaque homme, independamment de sa mere, ne se reserva que celle qu'il aimoit le plus de toutes celles de sa maison.* Conf. c. 159, 8 seqq. *S.*

CAP. CLIII. 1. Μεγαβύζου τούτου, ὅς) Singularis et sine socio *Med.* est. Vetus scriptura confirmatur extremo hoc libro, saepeque aliàs. [*Medicei* scripturam τοῦ ὅς veram iudicaverat *Reiz.* in Prosodiae Graecae Parte I. p. 8. Idem tamen τούτου ὃς tenuit in *Herodoti* editione.] Statim ἡμιόνων ἡ μία [*l.* 4.] *unicam* Zopyro σιτοφόρον *mulam* relinquit; quod in locuplete Persa tenue nimis et vix credibile. Sustuli propterea articulum, magna msstorum conspiratione iugulatum. Mularum partus in Italia et Babylone portentum erat; in Africa, Cappadocia, aliisque orbis tractibus minime: quae pariebat, *animal sui generis* erat, ut *Plinius* ex *Theophrasto* Hist. Nat. lib. VIII. 44. Inspice *Sam. Bocharti* Hieroz. lib. II. 20. WESS.

6. εἶδε τὸ βρέφος) Sequitur Poëtam. Scholiastes *San-Germanensis*: Βρέφος ἐπὶ ἀλόγου ζώου, Ἡρόδοτος Γ'. ὁ Ποιητής· βρέφος ἡμίονον κυέουσαν Ἰλ. Ψ'. 266. Sequitur eundem *Oppian.* Halieut. V. 464. σκύμνος ἀεξηθεὶς ὀλίγον βρέφος, ubi felix memoria *Rittershusium* destituit. βρέφος ἐλάφου, seu ἐλέφαντος potius, *Aelian.* Hist. An. XI. 25. [Conf. VALCK. ad III. 109, 13.] Ἀπείπας τοῖσι δούλοισι [*ead. lin.*] illaudatum esse non debet: servis Zopyrus taciturnitatem iniungere, non temere omnibus, qui pullum viderant, potuit. Ἰδοῦσι ex laxiore venit interpretamento. WESS.

Ibid. τοῖσι ἰδοῦσι) Corrector antiquae versionis e *Valla* δούλοισι rectius obtulisset lectoribus, adfirmatum a Cod. *Arch.* quodque si plures praeferunt, *Herodoto* fortasse restituetur. Quod sequitur Babylonii dictum, [*l.* 8.] *urbem expugnatum iri, quando parerent mulae*, Zopyro videbatur ominosum, *nec sine numine prolatum*, σὺν γὰρ θεῷ ἐκεῖνον εἰπεῖν. [*l.* 11.] Idem illud *Herodoto* dicitur IX. 90. κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος, *forte fortuna, Deo rem dirigente.* Ἔκ τινος δαι-

μενίου συντυχίας *Iamblicho* Vit. Pyth. §. 115. Nam secundum veteres providae Dei curae suberat etiam quae *Fors* dicebatur, sive *Fortuna*, Τύχη. *Herod.* p. 225, 1. [lib. IV. c. 8. extr.] p. 320, 21. [V. 3. et 92, 56.] *arridebat puerulus* θείῃ τύχῃ, *forte quadam divinitus Livio* I. 4. ubi vid. *I. F. Gronov.* Graecis in eumdem teruntur usum formulae κατὰ θεὸν, κατὰ θεῖον, κατὰ δαίμονα, κατὰ τύχην. Postremum dederat corrector in Cod. *Cantab. Lucae* Ev. x, 31. pro κατὰ συγκυρίαν, *forte fortuna*, quam inhumano Deus obtulerat sacrificulo: κατὰ δαίμονα *Herod.* I. 3. κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαίμονα, *Demosth.* p. 652, 31. κατὰ θεῖον, *Aristoph.* Eq. vs. 147. *non sine numine, Berglerus.* κατὰ θεὸν γάρ τινα ἔτυχον καθήμενος, est in *Platonis* Euthyd. pag. 272. E. σὺν θεῷ prae aliis frequentat Dei reverentissimus *Xenophon;* an et in hunc alicubi sensum adhibeat nunc non commemini. VALCK.

CAP. CLIV. 6. αἱ ἀγαθοεργίαι) Ita dederat. Infra cap. 160. Ζωπύρου δὲ οὐδεὶς ἀγαθοεργίην Περσέων ὑπερεβάλετο. Licham τῶν ἀγαθοεργῶν Spartanorum laudavit lib. I. 67. Mox [*l.* 7.] *Reisk.* ἄλλῳ μὲν ὦν οὐκ. Mihi ἄλλῳ μέν νυν οὐκ, ex schedis, longe est potius. WESS.

7. Ἄλλῳ μὲν οὐκ ἐφράζετο etc.) Quum et nexus orationis illam requirat, et duo saltem Codices subministrent, voculam suam recipiet *Herod.* ex aliis praeterea Codd. quod ex Diss. constat *Herod.* p. 103. Ἄλλῳ μέν νυν οὐκ ἐφράζετο ἔργῳ δυνατὸν εἶναί μιν ὑποχειρίην ποιῆσαι. Prorsus ista perverterat *Valla*, non animadverso, quantum ab ἔφραζε significandi virtute distaret ἐφράζετο. Diversa *Portus* bene disparavit. Φράζεσθαι notat *considerare*, vel *animadvertere*, Grammaticis vulgo redditum σκοπεῖν, *Eustathio*, βουλευτικῶς σκέπτεσθαι. Poëtis illud usitatum est quibusvis; non item Scriptoribus orationis solutae, nisi Ionica utentibus Dialecto. Φράσασθαι et φρασθῆναι, ἐπιφράσασθαι, ἐπιφρασθῆναι, et καταφρασθῆναι, in eumdem paene sensum adhibentur *Herodoto*; cuius illud etiam venustum est quod sequitur [*lin.* 10.] ἐν ἐλαφρῷ ποιησάμενος. Contra I. 118., θυγατρὶ τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην, *apud filiam male me audire moleste ferebam;* est enim idem ac χαλεπῶς ἔφερον. (ἀπεστερημένος *Xenoph.* pag. 286, 30.) Apud elegantiores occurrunt similes locutiones: ἐν εὐμαρεῖ, *in facili*, et *non in facili*, οὐκ ἐν εὐμαρεῖ: hoc in Theseo posuit *Eurip.* illud in Iph.

Aul. vs. 969. ἐν ἀσφαλεῖ, Hec. 980. οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ, Hippol. vs. 785. *Thucydidea* ἐν ἀσφαλεῖ et ἐν ἐπικινδύνῳ *in tuto* et *in periculo* vertit *Nepos*. *Theocrito* XXII. vs. 212. iam olim restitui: Οὕτω Τυνδαρίδαις πολεμιζόμεν οὐκ ἐν ἐλαφρῷ. VALCK.

8. δυνατὸς εἶναί μιν ὑποχειρίην ποιῆσαι) Recte de Prexaspe cap. 66. τὸν υἱὸν ἀπολωλεκέναι αὐτοχειρίῃ, et cap. 74. αὐτοχειρίῃ μιν ἀπολέσας, qui suis manibus Smerdin obtruncarat. Verum urbem αὐτοχειρίῃ aut αὐτοχειρίην ποιῆσαι quis in ea occupanda scripsit unquam? Noster I. 106. καὶ τοὺς Ἀσσυρίους ὑποχειρίους ἐποιήσαντο: et magno numero alii. Merito consentiunt scriptis libris viri docti. WESS.

CAP. CLV. 1. βαρέως ἤνεικε) Formam verbi Ionicam *Herodoti* agnoscent studiosi, nec minus ἔκ τε τοῦ θρόνου πηδήσας *Vind.* et *Eustathii*: id sane commendare se potest et compositi auctoritatem deprimere, si quae necessitas. *Plutarchi* τῶν παιδίων τὸ πρεσβύτερον ἀποπηδῆσαι -- ἀπὸ τοῦ τέγους -- ἔῤῥιψεν ἑαυτό, T. II. pag. 823. A. recepto accedit. [Equidem, quid huc faciat *Plutarchi* locus, non video.] Quam vero magnus Poëtae explanator in οὐκ ἔστι οὗτος [*lin.* 5.] adumbrationem *Odyss.* ζ. 201. animadvertit, arcessita videtur. WESS.

7. δεινόν τι ποιεύμενος) Vertamus ista in aliam phrasin idem significantem: αἰσχρὸν ἡγούμενος vel χαλεπόν, εἰ Ἀσσύριοι Περσῶν καταγελάσουσι. Rogo, non illos vulgatarum lectionum semper defensores, sed genii sermonis peritos, atque utentes in his libertate moderata Criticos; an hic dici possit αἰσχρόν τι ἡγούμενος vel τιθέμενος? Qui negabunt, eamdem hic esse rationem fatebuntur, literamque π sequentem hic atque alibi peperisse minus commodum illud τι. Δεινὸν vel δεινὰ ποιήσασθαι, sequente vel infinitivo, vel εἰ, *Herodoto* frequentissimum, invenitur apud quosvis scriptores Atticos; horum loca quibus fuerint ad manum, negabunt et illud, in *Thucydide* recte scribi οἱ Ἀθηναῖοι δεινὰ ἐποίουν, p. 343, 29. in *Luciano* δεινὰ ἐποίει ἀδικεῖσθαι, T. II. p. 542, 21. ἐποιοῦντο et ἐποιεῖτο requirit usus. VALCK. — Voculam τι, inmerito puto suspectam Viro docto, communi consensu libri tenent omnes. Quod de legitimo usu verbi ποιεῖσθαι in ista dictione eiusque similibus ab Eodem monetur, verissimum est illud quidem: nec tamen idcirco utique corrupta et haud cunctanter cor-

rigenda pronunciare audeam ea veterum loca, ubi in activam verbi formam libri omnes consentiunt, veluti illa a Viro doctissimo citata ex *Thucyd.* lib. V. c. 42. et ex *Luciani* Toxari s. de Amicitia c. 33. Quo etiam referendum quod apud Nostrum consentientibus libris legitur II. 121, 96. δεινὰ ποιέειν. *S.*

[12. οἱ πολέμιοι παραστήσονται) Vide Adnot. ad III. 13, 9. ubi pag. 13. *l.* 8. me invito in nonnullis huius editionis exemplis κατεστήσαντο pro παρεστήσαντο positum est. *S.*]

13. κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;) Videbatur olim Codicum ἐξάμβλωσας patronum habere *Aristophan.* Nub. vs. 137. καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξευρημένην: at parum iuvat. Ridetur a Comico Socrates eiusque mater ob cogitationem quasi per abortum mente expulsam. Darius vero *motam* Zopyro *rationem* exprobrat, stultitiae caussam. Ἐξαμβλῶσαι τῶν φρενῶν in animi et sapientiae abortu, audacius dictum. Vulgati translatio receptior. *Suidas* in Καταχόρδησεν: Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε: quae Cleomenem fortasse tangunt, derivata ex *Theopompi* Epitoma *Herodoti*, ut dicam aliàs. *Noster* lib. VI. 12. οἵτινες παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου. Iterum ap. *Suid.* οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν. Vide et Ἐκπλεύσειν. Tales dictionum e re nautica figurae in maritimis civitatibus, qualis Ioniae potior pars et Attica, nunc Britannorum et Belgarum, creberrimae. Conf. lib. V. 92, 6. WESS. — Nescio quid sit quod ex V. 92, 6. tamquam huc pertinens spectaverit Vir doctissimus, nisi forte verba ista, V. 92, 111. παραπλῆγά τε καὶ τῶν ἑωυτοῦ σινάμωρον. *S.*

Ibid. κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;) *Sanum-ne te credis esse*, (Terentiana sunt) *qui facie foede deformata sic te ipse laceraveris?* Prima forte specie minus attento placere poterat *Galeo* laudata Codicum lectio ἐξάμβλωσας. Suum etiam solus facile tueretur Noster VI. 12. ubi de se Iones ipsi παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου: hi quidem, a teneris adsueti mari, personae convenienter loquuti; de Dario, quem sic facit hoc tempore loquentem, dubitari potest. Ab *Herodoto* mutuatus, de Spartiata Cleomene dixit *Pausan.* in Lacon. p. 211. ult. ἐξώρμει τὰ πολλὰ ἐκ τοῦ νοῦ: ubi vid. *Kühn.* *Suidas* duo servavit incerti fragmenta, in Ἐκπλεύσαντες, ἔξω γενόμενοι· Οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν εἶτα

ἐνεοὶ ἐγένοντο· etc. *Demosth.* de Falsa Legat. p. 244. ἔξω δ' αὐτῆς οὖσα - - ἡ γυνή. *Cicero* de Div. II. 55. *a mente atque a se ipse discessit*, ἐξέστη. vid. Tusc. III. 5. et IV. 36. *iratos* (ira furor brevis est:) *proprie dicimus exisse de potestate, id est -- de mente. Ex mente avolare* propius accedit ad Herodoteum *enavigare*. *Theocritus* II. 19. Θέστυλι δειλαία, πᾶ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; *quis te malus abstulit error?* Idem Eid. XI. 72. Ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, πᾶ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; *O Corydon, Corydon, quae te dementia cepit? Virgil.* Ecl. II. 69. In his memini cum me paene decepisset *Homericum*, in Od. σ'. 326. σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί. Herodoteum ἐξεπλώσας τῶν φρενῶν forte cui moveat suspicionem in *Theocrito* scribendum: πᾶ τᾶς φρενὸς ἐκπεπότασαι; ego vulgatum retinuerim. *Eurip.* Electr. 175. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλαι, θυμὸν -- ἐκπεπόταμαι. VALCK.

[16. ἢν μὴ τῶν σῶν δεήσῃ) Monuit vir doctus, (non commemini quis,) perperam vulgo ista verti, *nisi tu tuis desis*; nude oportuisse *nisi tu desis*: nempe τὰ σὰ idem valere ac σύ, quemadmodum τὸ ὑμέτερον VIII. 140. 11. monente ibi *Valckenario*, idem valet ac ὑμεῖς. Quoniam vero ad τὰ σὰ intelligitur μέρη, possis latine ad verbum reddere, *nisi tuae defuerint partes. S.*]

22. τῆς οὐδεμίη ἔσται ὤρη) Ad huius scribendi normam idem esset, τῆς μηδεμίην ὤρην ἕξεις, aut οὐδεμίην ὤρην ποιήσεαι. *Rem parvi pendere*, vel *nihili*, sic dicebatur Ionice. Ὤρη, et veteribus Atticis ὤρα, *curam* notabat: veteres dico, neque enim apud alios illud invenietur, et ne apud horum quidem imitatores elegantiores *Aristiden* aut *Lucianum*; nam non sunt, non certe videntur esse, *Luciani* libelli de Astrologia et de Syria Dea, in quibus etiam occurrit illud Ionicum T. II. pag. 372. et T. III. pag. 466. vid. *P. Leopard.* Em. VI. c. 21. *Bergler.* ad *Alciphr.* p. 112. *Theocritus* IX. 20. ἔχω δέ τοι οὐ τόσον ὤραν χείματος. *Soph.* Oed. Col. vs. 377. [al. 399. Br. 386.] *Putas-ne* ἐμοῦ θεοὺς ὤραν τιν' ἕξειν. Ib. vs. 292. [al. 304. Br. 300.] Ἦ φροντίδ' ἕξειν. Correctionis eget vers. 270. [al. 282. et 277. ed. *Brunck.* qui *Valckenarii* nutum secutus, ὤραν pro μοῖραν correxit, et τῶν θεῶν pro τοὺς θεούς.] Saepius a librariis depravatum latet hinc factum Πολυωρεῖν. Contrarium dicitur ὀλιγώρως ἔχειν *Isaeo, Lysiae*, ceterisque: ἐν ὀλιγωρίᾳ ποιεῖσθαι, *Thucydidi* p. 240, 77. Athe-

nis dum dirissime pestis grassabatur p. 131, 83. [II. 52.] ὑπερβιαζομένου τοῦ κακοῦ, οἱ ἄνθρωποι - - ἐς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων. *Lucretius* expressit VI. 1274. *Nec iam relligio, Divum nec numina magni Pendebantur; enim praesens dolor exsuperabat*: nec mirum; nam et in tali calamitate Νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν, οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει. VALCK.

27. διαλιπὼν εἴκοσι ἡμέρας) Haud scio an διαλείπειν msstorum edito posterius sit: quae consequuntur illi favent. Hoc certius, κατὰ τὰς Χαλδαίων Scriptoris fuisse. Quid enim *Chalcidenses* ad Babylonem? Adfines Babyloniis Chaldaei, hinc portae nomen. Fons erroris ex librariorum, Χαλκιδέας et Χαλδαίους permiscentium, turpi licentia; qua de querelae *Rutgers*. Var. V. 6., *Voss.* ad *Catull.* p. 210., *Alberti* in *Hesych*. Βούδιος, *Küster.* ad *Iamblich.* Vit. Pythag. p. 128., tum in *Diodor.* T. I. p. 664. Optime eorum lapsum *Casaubonus*, *Pavius*, *Reiskius* adnotarunt. WESS.

39. τάδε ποιέειν) Quorsum τάδε illud? an ad ipsius αὐτομολίαν; verum eius in consortionem Persae non venerunt. Scripsisse τὰ δεῖ arbitror, aut cum *Abreschio* τὰ δέῃ ποιέειν, *quae ut fiant, res requiret*. Sic bene Zopyri oratio pergit, et unius est mutatio aut accessio litterae. Formulam illustrat *Hemsterhus.* ad *Luciani* Timon. cap. 43. WESS. — In nostra *Var. Lect.* ad h. l. pro „commenda-„verat *Valck.*" scribi debuerat „commendaverat *Wess.* „cum *Valck.*" *S.*

Ibid. τάδε ποιέειν) Hic unicam saltem liceat adiicere lineolam, ut legatur τὰ δεῖ ποιέειν. τὸ δ' ἐνθεῦτεν ἐμοί τε καὶ Πέρσῃσι μελήσει τὰ δεῖ ποιέειν. VALCK.

CAP. CLVI. 1. ἐπιστρεφόμενος, ὡς δὴ *etc.*) Postrema vocula notat *scilicet*; viris doctis saepe neglecta fraudi fuit. Veterum interpreti attendendum est et ad minutissimas fibrillas, quippe quae suam singulae vim indant orationis membris. De Zopyro *Polyaenus* VII. 12. ἧκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρείου παθών. VALCK.

2. αἱρέοντες cur redierit, dictum II. 148. WESS.

4. ὀλίγον τι παρακλίναντες) Portae valvarum alteram aliquantulum aperientes; ut adulterae in Comici Εἰρ. 981. καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι - - παρακύπτουσι. Solet hoc et ἀνακλίνειν, Poëtae Iliad. έ. 752. exemplo, in *foribus patefaciendis* versari, ut in Vit. Hom. c. 33. Mox [*l.* 8.] τὰ κοινὰ τῶν

Βαβυλωνίων, *magistratus*, *Valla*: *curiam* Portus, exiguo discrimine. *Senatus populusque Babyloniorum* innuitur. WESS.

8. ἐπ' αὐτά) Scribi malim, καταστὰς δὲ ἐς αὐτά, id est ἐς μέσον αὐτῶν, *stans in concilio* vel *curia Babyloniorum*. Dicuntur enim *deduxisse Zopyrum* ἐπὶ τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλωνίων. *Ciceroni* sic usurpantur *commune Milyadum*, *commune Siciliae* etc. ut Graecis τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων, τῶν Θετταλῶν etc. *commune concilium Asiae*, *Gellio* Noct. Att. II. 6. *Commune Graeciae concilium*, τὸ κοινὸν συνέδριον τῶν Ἑλλήνων, ab Amphictyonum concilio probe distinguendum, variis fuit in urbibus, dum pro re communi bella gerebant. Recentioris est aevi illud nobile συνέδριον Ἀχαϊκόν, et τὸ Αἰτωλικόν. Rarius est in talibus κοινὸν βουλευτήριον, quod habet *Demosthen.* p. 151. et 152. Secundum *Herod.* I. 170. prudentis consilii *Thales* fuit Ionibus auctor, quo suadebat, ut Iones constituerent ἓν βουλευτήριον. VALCK. — Ut hic καταστὰς ἐπ' αὐτά, scil. τὰ κοινά, simillima ratione VIII. 79, 5. ait στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον. Nempe στὰς et καταστὰς non solum significant *stans*, sed et *constitutus*, *productus*, *introductus*: ἐπὶ vero est *ex adverso*, *contra*, *coram*. Conf. ad IV. 72, 25. notata. *S.*

CAP. CLVII. [14. ἐπιλεξάμενος τῶν Βαβυλωνίων) Intellige ὅσους ἐχρῆν, ὅσους ἐβούλετο, aut tale quidpiam. *S.*]

17. εἶχον ἐν στόματι αἰνέοντες) Ultimum noli redundans arbitrari. Miltiadem, Paro reducem, ἔσχον ἐν στόματι Athenienses, non utique laudantes, lib. VI. c. 136. Ἐγκαιμίνας ἡμέρας [*l.* 18.] alii explicent. Sequor quod mssti liberaliter offerunt neque scriptori displicet. WESS.

20. πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι etc.) Dictionem istam uberrime docti viri *Des. Heraldus* in *Martial.* lib. I. Epigr. 69., *Berglerus* ad *Alciphron.* lib. II. p. 236. et illorum copiis adiutus *Io. Iac. Wetsten.* in *S. Paulli* I. ad *Corinth.* xv. 26. explanarunt. [Praepositionem ἐν, quam quidem nullo incommodo tenent libri omnes, abesse maluit *Valck.* ad VII. 156. conf. *Herman.* ad *Viger.* Adn. 95. num. x.] Στρατάρχης munitus *Herodoti* est praesidio lib. VIII. 44. *Mediceo* nihil illic novante, tum *Aeschyli* ap. *Athen.* I. pag. 11. καὶ ταξιάρχας, καὶ στρατάρχας, καὶ λοχαγοὺς Ἔταξα, (optime postrema *Valcken.* ad Phoeniss. vs. 519.) et *Philonis Iud.* contr. Flacc. pag. 981. *Pindarus* Isthm. Od. V.

30. στράταρχον habet et στραταρχίας *Philo* in Fragm. T. II. pag. 644. Στρατιάρχην tamen maluit *Basilius Seleuc.* Mirac. S. Theclae lib. II. 4. Diversior vocabuli origo hanc peperit variationem. WESS.

CAP. CLIX. 4. ἐποίησε τουτέων οὐδέτερον) *Berosus*, Cyrum τὰ ἔξω τῆς πόλεως τείχη κατασκάψαι ap. *Ioseph.* c. Apion. I. c. 20. adfirmans, in errore haerebit, si τείχη *moenia*, quae urbem incingebant stupendi operis, signavit. Possunt alioqui τείχη τὰ ἔξω τῆς πόλεως, arces extra urbem munitiores, iussu Cyri disiectas, indicare. Ex *Xenophonte* et *Herodoto* adparet, Babylonios victoris Cyri clementiae debuisse multa; acerbiorem, ob rebellionis consilium, expertos esse Darium, paullatimque urbem, sed lento gradu, devenisse in perniciem, toties divino inpulsu ab *Esaia*, *Ieremia* et Prophetarum aliis, in oraculis propositam. Erudita sunt et digna cognitu Cl. *Camp. Vitringae* observata in *Iesaia* c. XIII, 19. p. 419. WESS.

12. γυναῖκας ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι) Quod si usus τὴν γυναῖκα poneret, quemadmodum τὴν ἵππον pro *equitatu*, in *Florent.* et aliorum scripturam ire fortasse possem: at is deficit. Haud vero scio, an prorsus inconcinnum *Arch.* ὥστε πέντε μυριάδες τὸ κεφαλ. sit. Solent enim ita: *Lysias* Or. Parent. c. 7. Xerxes ἔστειλε πέντε μυριάδας στρατιάν. Simile *Iosephi* Bell. Iud. IV. XI, 3. πᾶσα δὲ στρατιὰ μυριάδες τρεῖς ἀνδρῶν: nec discrepat *Epist.* ad *Hebr.* c. XII, 22. ἀλλὰ προσεληλύθατε - - καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει: ubi μυριάδων qui legunt, ut *Spencerus* in *Origine*, caussa cadunt. Vid. lib. VII. contr. Cels. p. 714. et lib. IV. περὶ Ἀρχ. p. 183. WESS. — Non solum non inconcinnam, sed propemodum unice veram mihi videri illam codicis *Arch.* scripturam, in *Var. Lect.* significavi. *S.*

CAP. CLX. 6. γνώμην τήνδε) Dictum celebre et praeclarum, sed varie habitum. *Polyaenus* lib. VII. 12. consentit *Nostro*. *Plutarchus* Apophthegm. p. 173. ἑκατὸν Βαβυλῶνας, *Lucianus* Iov. Trag. c. 53. μυρίας: totidem Codex Proverbior. Vaticanus apud *Schottum* ad *Zenob.* Cent. IV. 9. Ita crevit eundo. WESS.

Ibid. γνώμην τήνδε) Veri nominis Rege dignam sententiam ad mentem expressit *Herodoti Polyaenus* VII. 12. ubi capta Babylone Darius ἐκεῖνο δὴ τὸ λαμπρὸν ἐφθέγξατο· ἀλλ'

οὐδὲ εἴκοσι Βαβυλῶνας ἔχειν ἐβουλόμην ἄν, ἐφ' ᾧτε ὁρᾷν τοιαῦτα παθόντα Ζώπυρον. Comicâ licentiâ Iupiter in fine Iovis Trag. *Lucianei* T. II. p. 701. egregium illud de Zopyro Darii dictum collaudans, Talem, inquit, ego quoque mallem unum habere defensorem, qualis est Damis, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν. Quae de diversis dicta legerat Darii, *Plutarchus*, ut opinor, olim eodem in loco adnotata, postea veluti de uno eodemque Zopyro prolata, (hinc saepius erravit:) deposuit in Apophthegm. p. 173. A. Illud de granis mali granati, quot numero *Megabyzos*, sive milites egregios atque imperatores, sibi Darius optabat, reperitur apud *Herod.* IV. 143. Tot *Zopyros*, sive viros consilio praestantes, non desiderasset Darius. VALCK.

13. ὃς ἐν Αἰγύπτῳ *etc.*) Sub Olymp. LXXX., regis Artaxerxis tempore; quod *Thucyd.* lib. I. 109. et *Diodorus* lib. XI. c. 74. et 76. docent. Idem *Megabyzus* Polym. c. 82. inter Xerxis duces. Filius *Zopyrus* Xerxe rege virili erat aetate lib. IV. 43. Fugisse Athenas, damnata Artaxerxis obedientia, non multis ab Atheniensium in Aegypto clade et inpetrata abeundi a Megabyzo venia annis videtur: hinc illi cum Atheniensibus amicitiae consociatio. Lege *Ctesiam*, Excerpt. c. 42. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM QUARTUM.

CAP. I. [*Lin.* 1 *seq.* ἐγένετο ἐπὶ Σκύθας αὐτοῦ Δαρείου ἔλασις) Vulgatum olim αὐτοῦ *Valla* non expressit: *ipse Darius* posuit *Gronov.* similiterque *Larcher, Darius marcha en personne.* At *ipse* etiam ad oppugnandam Babylonem erat profectus: quare dirimendam illam vocem esse iudicavi. Aliam nunc *iterum* expeditionem suscepit, nempe in Scythas; quam iam olim animo agitaverat. *S.*]

6. ὑπῆρξαν ἀδικίης) Docte et large hoc de genere *Valcken.* ad *Phoeniss.* Tragici p. 533. Verba Historici ex interpositis pluribus videntur turbatiora, consideranda aptandaque ὑπῆρξαν ἀδικίης, καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς Μήδους, ut structura procedat. Rem lib. I. 103. et 105. exposuit. WESS.

16. ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους) *Longa exspectatione virorum fessae - - servis ad custodiam pecorum relictis nubunt: Iustinus* II. 5. Sicuti *mulieres* παρὰ ἄνδρας, sic *viri* φοιτᾷν dicuntur *Herodoto* παρὰ γυναῖκας. Huius generis collegit Herodotea Clar. *Gronov.* ad p. 130, 5. [Vide Adnot. ad II. 115, 18.] Quae hinc tamen distent, similia quaedam leguntur apud alios: Ischomachus apud *Xenoph.* Oecon. p. 487, 17. *Uxor,* inquit, *vix annos nata quindecim* ἦλθε πρός ἐμέ. Irata marito Iuno noluit φοιτᾷν εἰς τὸ αὐτὸ, ut scribit *Plutarch. Eusebii* Praep. III. p. 85. D. *Pausan.* X. p. 868. γυναικῶν ὁπόσαις ἐς τὸ αὐτὸ Ἡρακλέα ἀφικέσθαι λέγουσιν. VALCK.

CAP. II. 1. Τοὺς δὲ δούλους - - πάντας τυφλοῦσι) Grammatici *Aristophanis* μολγοὺς interpretantur τυφλοὺς, finguntque Scythicam ex *Herodoto* nationem, his eius verbis ad *Equit.* vs. 957. abusi. *Plutarchus* alludit T. II. p. 440. A. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, (Scythae,) ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυ-

φλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς: quorum ultima sine dubio sunt corrupta. *Guil. Canterus* Nov. Lect. lib. IV. 25. ὅπως παραμένωσιν aut ὅπως γάλα δῶσιν reponit: posterius a *Turnebo* probatum non mihi iniustum videtur, si quidem ita [apud *Nostrum*] post pauca. WESS.

7. φυσσεωμένας) Scribi malim, φυσσεωμένης τῆς ἵππου, ex *Athen.* IX. p. 399. c. ob vocem οὖθαρ haec citante. *Leopardus* adtigit Em. VI. c. 20. Proxima, mihi quidem satis obscura, respicit *Plutarch.* T. II. p. 440. A. Ὁ μὲν τῶν ἄλλων ἀπολείπων τεχνῶν μάθησιν, ἀρετῆς δὲ ἀναιρῶν, τοὐναντίον ἔοικε τοῖς Σκύθαις ποιεῖν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυφλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς. Quae prostant in *Plut.* diversae lectiones, *Turnebi* sunt et *Vulcobii* pleraeque coniecturae; hic melior illa videtur *G. Canteri* Nov. Lect. IV. c. 25. corrigentis, ὅπως παραμένωσιν αὐτοῖς. VALCK. — Eamdem apud *Plutarchum* emendationem probavit *Wyttenbach*, eumque laudans *Hutten*, T. IX. p. 389. De scriptura, quam ex *Athenaeo* laudavit *Valck.* vide quae in *Var. Lect.* monuimus; et adi, si vacat, Animadverss. nostras ad *Athen.* T. V. p. 209. Quod de genitalibus equarum sufflari solitis, quo facilius lac emulgeri patiantur, narrat Scriptor, simile quid in australi Africae promontorio vaccis fieri, quae, postquam ademtus illis vitulus est, lac dare recusant, narrat *Kolb* in Capite Bonae Spei hodierno, (Norimberg. 1719.) p. 460. *S.*

9. περιστίξαντες κατὰ τὰ ἀγγήϊα τοὺς τυφλοὺς) In diversissima describentium opinione, περιστήσαντες, invectum ab *H. Stephano* ex msstis, omnium planissimum: *ad mulctralia coecos collocantes.* Tale alia in re lib. II. 121. καὶ ταύτας περὶ τὰ ἀγγήϊα, ἐν τοῖσι τὰ χρήματα ἐνῆν, στῆσαι. *Aldinum* περιστήξαντες et aliorum περιστίξαντες idem, sed confusis pro more vocalibus. Qui prius *circumpositos* verterunt, in errore haeserunt: aliud requiritur, et περιστήσαντες dubiae est sanitatis. Περιστίξαντες *Gronovius* varie explicat: *conpungentes ad vasa* non intelligo. Valere si debet, non aliud fuerit ac περικυκλώσαντες, *circumdantes* et *collocantes*, et quidem ex περιστίχειν ob *Hesychium.* [Nisi pro περιστίξαι apud *Hesych.* et *Suid.* περιστῖξαι legendum ut cum *Küstero* doctus *Hesychii* editor suspicatus est.] Iuvat ad speciem περιέστιξε καὶ τούτοισι τὸ τεῖχος lib. IV. 202. *Reiskius* ex πε-

ριστίζειν arcessit, *in orbem ponendi* notione, originatione usus et exemplis, mihi admodum dubiis, ad Imp. *Constantini Porphyrog.* Cerimon. p. 150. WESS. — Iterum idem REISKIUS in Animadvv. editis ad hunc locum: „περιστί„ξαντες, ait, idem est atque περιστήσαντες, ut in Notis ad „Constantini Cephalae Anthologiam p. 274. demonstravi.“ *S.*

14. οὐ γὰρ ἀρόται εἰσὶ, ἀλλὰ νομάδες) Quid hîc adeo sibi velint ista, nondum exputo; nam fuerunt et secundum Herodotum *Scythae* Ἀροτῆρες dicti, et saepe distinguuntur *Scythae* Νομάδες, et Γεωργοί. VALCK. — Nempe nonnisi *nomades* (i. e. *pastores*) *Scythae* excaecant servos: agro colendo *caeci* parum habiles erant futuri. *S.*

CAP. III. 8. ἀντικατιζόμενοι) Quoniam infestiores experitur *Aldinum* ἀντικατιζεύμενοι plures, etsi ex ἰζέω propagari potuerit, et similis haud pauca formae exstent in Musis, illud ex *Vind.* praetuli, recursurum lib. V. 1. Ἀντικατιεύμενοι ex *Medic.* futuri potestate non quadrat. Alibi ἀντίοι ἵζοντο τοῖς κατιοῦσι lib. VI. 77. IX. 26. De *fossa, qua regionis aditum servi intersepserunt*, nonnulla Ampl. *Bouherius* Diss. Herodot c. 6. minus accurata. [item *Vossius* ad *Melam* p. 803.] Vide huius libri c. 20. et 28. et Imp. *Constantinum Porphyrog.* qui terra oppletam suo fuisse tempore testatur, de *Administr. Imper.* c. 42. WESS. — In nostra *Var. Lect.* perperam „ἀντικατιζεόμενοι *Ald.*“ positum video, quum oportuisset „ἀντικατιζεύμενοι *Ald.*“ *S.*

15. λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππου etc.) *Polyaenum* et *Iustinum* non sollicito. Culte *Claudianus* in Eutrop. lib. I. vs. 506. - - *non est iaculis hastisque petendus Conscia succumbent audito verbere terga, Ut Scytha* etc. ubi bene *Claverius.* Similes Turxanthi in rebelles minae ap. *Menandrum* Eclog. Legat. p. 137. *Ed. Hoesch.* εἴγε τὴν κατ' ἐμὲ ἱππείαν ἐπαρθρήσουσι μάστιγα ὡς αὐτοὺς ἐκπεμφθεῖσαν, ἐς τὰ κατώτατα φεύξονται τῆς γῆς. Sic ea scribenda ex monitu magni *Valesii.* WESS.

18. μάστιγας ἀντὶ ὅπλων) *Eustath.* haec respicit ad *Dionys.* vs. 364. Nostri vestigia sequutus est *Trogus, Iustin.* II. 5. *Admonentur Scythae - - verbera in aciem non tela adferenda, omissoque ferro, virgas ac flagella ceteraque servilis metus paranda instrumenta. Probato* (Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι ἐποίευν

ἐπιτελέα: *Herod.*) *omnes consilio, instructi sicut praeceptum erat, -- inopinantibus verbera intentant.* Sed *Herodoti* Scythae [c. 5, 1. et 7, 4.] fatebantur, νεώτατον ἁπάντων ἐθνέων εἶναι τὸ σφέτερον: secundum *Iustin.* II. c. 1. inter Scythas atque Aegyptios de generis fuit vetustate contentio. VALCK.

CAP. V. 1. Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι) Emendabat *Cor. de Pauw* Οἱ δὲ Σκύθαι, oblitus Herodoteae consuetudinis, copiose a *Porto* in Ὡς Lex. Ion., ne *Stephanum* de Dialect. p. 138. advocem, declarata. [conf. Adn. ad I. 58, 7. et ad III. 56, 5.] Numerant Scythae a Targitao, primo nationis suae rege, mille annos ad Darii expeditionem c. 7. Illa anno Per. Iul. 4206. congruit. Consequitur, ut gentis in Israëlitarum ex Aegypto abitum primordia incurrant circiter. WESS.

8. Λειπόξαϊν) Sit-ne hoc an Νιπόξαϊν [aut Λιπόξαϊν] verius, dicere non habeo: barbara mihi, forsan et aliis sunt. Prorsus autem credibile fit, *Colaxem* Scytham *Valer. Flaccum* lib. VI. 48. hinc adscivisse, uti et *Vossio* visum. Mox ἐς γῆν τὴν Σκυθ. [*lin.* 12.] non male schedae veteres. [Nempe sic *Arch. et Vind.* quod in *Var. Lect.* adnotare neglexi.] Memini antea ostendere, Scriptorem in similibus hunc morem plerumque sequi. Conf. c. 8. et 99. WESS.

16. τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι) Nimium hoc videtur. Schedarum ἀπαλλάττεσθαι non displiceret, modo καιομένου τοῦ χρυσοῦ scripsissent. Certius manet, καταστῆναι *Herodoti* fuisse. Aurea illa ποιήματα, coelo lapsa, adeuntibus regiis iuvenibus ardoris speciem praebuerunt et flammae: prodigio perculsi abeunt: tertio accedenti cessat flamma, exstinguiturque. Haec clara. Καταστῆναι si velis, oportet liquefacta diffluxerint prius: ubi tum *aratri*, *iugi*, *securis*, *phialae* figura? WESS.

Ibid. τοὺς μὲν δὴ καιόμενον τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι) ἀπαλλάττεσθαι codd. mssti, teste *Galeo*; *Valla*: *ambobus ab ardenti auro summotis*: legisse videtur *Valla*, scripsisse autem *Herod.* τοὺς μὲν δὴ καιομένου τοῦ χρυσοῦ ἀπαλλάσσεσθαι: et mox, τρίτῳ δὲ, τῷ νεωτάτῳ, ἐπελθόντι κατασβῆναι. VALCK. — Mihi ἀπαλλάσσεσθαι ex scholio, quod parum aptum erat huic loco, natum, minimeque sollicitanda videtur vulgata scriptura. Etiam *Valla* ἀπώσασθαι legisse, et structuram verborum recte in hunc modum accepisse videtur, ut τὸν χρυ-

σὸν καιόμενον intelligeret esse subiectum (quod vocamus) orationis: nempe, *aurum ardens illos submovit, repulit, absterruit; accedente vero tertio exstinctum erat. Reiskius* τοὺς μὴ δὴ καιόμενον τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι legendum coniecerat. *S.*

CAP. VI. 5. τοὺς βασιλῆας) Ingeniose *Io. le Febvre* corrigebat τοῦ βασιλῆος. Dixerat *Herod.* ἀπὸ μὲν δὴ Λειποξάϊος γεγονέναι τούτους τῶν Σκυθέων, οἳ Αὐχάται γένος καλέονται: a medio fratrum ortos, οἳ Κατίαροί τε καὶ Τράσπιες καλέονται: tandem addiderat, secundum istam haud aspernandam lectionem, ἀπὸ δὲ τοῦ νεωτάτου αὐτέων, τοῦ βασιλῆος, (*Regis* videlicet, cui maiores natu fratres ut digniori regiam concesserant dignitatem:) οἳ καλέονται Παραλάται, nempe γεγονέναι τούτους τῶν Σκυθέων, οἳ καλ. Παρ. Saepenumero sic loqui solet Noster. VALCK. — Vero est similius, fuisse primitus τοὺς βασιληΐους, *regios Scythas*, de quibus c. 56. Nam gentis reges non a Colaxaë, sed ab Herculis filio *Scytha* genus derivarunt, c. 10. Non fugit hoc Cl. *de Pauw* sollertiam. WESS.

6. Σκολότους) *Is. Vossius* Σκολοπίτους, ob *Iustini* II. 4. regium iuvenem *Scolopitum; Reiskius* Σκότους. *Iustini* codices in regii iuvenis nomine variant, conspirant *Herodoti.* Qui *Scotos* ante Christi natales memorarit, nemo est. *Senecae* et *Flori* in *Spartiani* Hadriano verba qua lite agitentur, quis ignorat? Additur, Σκύθας δὲ Ἕλληνες οὐνόμασαν, non utique ob tituli Graecam originem, quae nulla: sed quod Graeci, qui in coloniis Ponticis inter eos degebant, cum admirabilem illorum in sagittando industriam et artem cernerent, *sagittarios*que audirent dici *Scythas*, id cognominis toti nationi contribuerint. Durat adhuc vocabulum in Scythicae originis linguis, docte a *Theoph. Sig. Bayero* Diss. de Origine Scyth. T. I. Conment. Acad. Petropol. p. 391. illustratum. WESS.

CAP. VII. 6. θυσίῃσι μεγάλῃσι ἱλασκόμενοι μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος) Scytharum regna tria erant, quorum in maximo fatale aurum sollicite asservabatur: curam reges inpendebant ipsi. Singulis tamen annis et festo quidem die ex sacrario efferebatur: id periculum eius ostendit, qui festo die aurum habens sub dio dormiret. Quae si, uti opinor, intendit, μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος, *reges arcessunt quotannis*, videlicet in suum quisque regnum. Cete-

roqui θυσίῃσι μεγάλῃσι μετέρχονται fuisset satis, uti ἐπεί τέ με λιτῇσι μετέρχεαι lib. VI. 69. *Hesychium* iunge in Μετέρχομαι. WESS. — Hanc viri docti interpretationem secutus est *Larcher.* At, quo pacto propter adiectas voces ἀνὰ πᾶν ἔτος verbum μετέρχονται debeat *arcessendi* notione accipi, profiteor me minime percepisse. Nec apud *Hesychium* quidquam reperitur, quod pro ista militet sententia: nam Μετέρχομαι ille non aliter interpretatur nisi, ἱκανῶς ἱκετεύω· (ni forsan ἱκάνω· ἱκετεύω scripsit:) ἱλάσκομαι· ἐπιμέρχομαι. Tenui equidem eam sententiam, quam idem *Wesselingius* in latina versione ex *Gronoviana* tenuerat, his verbis expressam, *placantesque magnis sacrificiis adeunt quotannis:* quam in sententiam *Valla* etiam: *placaturque* (id aurum) *maioribus hostiis, et aditur quotannis solenniter.* Quid sit vero quod his subiicit *Herodotus*, de eo *qui aurum illud habens obdormiverit sub dio*, mihi haud satis liquet. Istud, δίδοσθαι δέ οἱ διὰ τοῦτο, non *eam ob cassam* intelligebat *Larcher,* quod *annum hunc ille non esset transacturus*; sed *propter hoc ipsum periculum* dari praemium illud ei, qui aurum hoc recte custodivisset, sibique cavisset ne sub dio obdormisceret. *S.*

. 14 *seq.* τὰ δὲ κατύπερθε πρὸς βορῆν *etc.*) Frustra in his corrigendis sudatur: alius νεμόντων ὑπεροίκων, nimis officiose: alius τῶν ὑπερβορέων τῆς χώρης, etsi de Hyperboreis, ut infra testificabitur, nihil dicerent Scythae. Defit nihil omnino. Nectenda sunt πρὸς βορῆν ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων, quemadmodum τὰ πρὸς βορῆν τῆς ἠπείρου, aliaque lib. III. 102. Πτερὰ κεχυμένα explicantur infra c. 31. WESS.

CAP. VIII. [5 *seq.* Γηρυόνεα δὲ οἰκέειν, ἔξω τοῦ Πόντου κατοικημένον, τὴν οἱ Ἕλληνες λέγουσι Ἐρύθειαν νῆσον) Si vera ubique scriptura, debuerunt ista verba ἔξω τ. Π. κατοικ. commatibus utrimque intercipi, sicut a plerisque Editoribus factum. Et in κατοικημένον consentiunt quidem libri, nisi quod nonnulli *Paris.* mendose κατοικημένου (non κατοιχημένου, ut perperam in nostra *Var. Lect.* expressum) praeferunt. At parum commode haec ita posita debent videri, οἰκέειν - - κατοικημένον, *habitare - - habitantem:* videndumque ne sic scripserit *Herodotus*, Γηρυόνεα δὲ οἰκέειν ἔξω τ. Π. κατοικημένην τὴν οἱ Ἕλληνες *etc. Dicunt, Geryonem habitasse insulam illam extra Pontum sitam etc.* Quem-

admodum, ubi de *urbe* agitur, κατοίκηται vel οἴκηται saepe idem valet atque κέεται, *sita est*; (veluti I. 142, 11. coll. cum vs. 10. I. 193, 11. et alibi;) sic *insula extra Pontum sita* perinde ἔξω τοῦ Πόντου κατοικημένη dici potuerit. *S.*]

7. τοῖσι ἔξω Ἡρακλ. στηλέων) Inutile ἐπὶ codicum voluntate induxi; feci quoque satis *Bouherio* et *Clerico*, viris praeclaris, τοῖσι ἔσω corrigentibus, ad lib. II. 33. [ubi vide quae a *Wess.* notata sunt.] *Erythiae* situm longe a Gadibus et Oceano removit *Hecataeus*, (in *Arrian.* Ἀναβ. II. 16.) *Scylax* et *Aristoteles* ob Epigramma, vitiosum admodum et variantibus coniecturis vexatum a *Salmasio*, *Is. Vossio*, *Bouherio*, cuius super eo Epistola in illustr. *Scipion. Maffei* Gall. Antiq. p. 162. In *Oceano* iteratur error lib. II. c. 23. WESS. — Vide *Vossium* ad *Melam*, III. 6. p. 809 seq. *S.*

Ibid. τοῖσι ἔξω ἐπὶ Ἡρακλ. στηλ.) Equidem illud ἐπὶ librario contribuerim, cuius oculus describentis aberravit ad vicina. Forsan quis Codex scriptus voce carebit, quae mea sententia hac in sede ferri nequit. Recte quoque *Valla* dederat: *Gades, quae sunt extra columnas Herculis in Oceano.* Ne scilicet egregium illud omitteretur, corrector voculam *ad* his interiecit. [Nempe *extra ad columnas* posuit *Gronov.* in versione lat.] Non insulae duntaxat extra fretum Herculeum sitae, sed terra quoque continens Europae et Africae, quae hoc freto magis versus Occidentem vergeret, fuisse dicuntur *extra columnas Herculis*; etiam *Herodoto* ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων: quales Cynesii Celtaeque lib. II. c. 33. ubi notat *Wess.* Memorat *Herodot.* IV. 196. Λιβύης χῶρόν τε καὶ ἀνθρώπους ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων κατοικημένους. Insulam Κέρνην ἔξω οὖσαν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν dixerat *Palaeph.* π. Ἀπιστ. c. 32. emendatus ad *Diodori Sic.* T. I. p. 222. Idem saepe dicitur de Tartesso, etiam in Append. *Vatic.* I. Prov. 35. Conf. *Herod.* IV. 152. Praebent id ipsum formae loquendi proverbiales, *Isocrat.* Panathen. p. 285. et *Aristid.* in Aegypt. T. III. p. 597. πῶς οὐκ ἀληθῶς ἔξω στηλῶν καὶ Γαδείρων φήσει τις ἐπισκώπτων εἶναί σοι τὸν νοῦν; *Extra orbem terrarum circumfusam Oceano insulam* Gades dicebat P. Scipio *Livii* XXVIII. 32. *Herodotus* Ἐρύθειαν, quam Geryones scilicet incoluerit, *insulam* fuisse scribit πρὸς Γηδείροισι τοῖσι ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων ἐπὶ τῷ Ὠκεανῷ. De *Erythia*, *Gadibus*, et vera *Geryonis* in Epiro sede, cuius eximias boves Hercules

abegerit Graecus, a Phoenicio, qui columnas erexit, diversissimus, pro eruditione sua *Sam.* egit *Bochartus* Geogr. Sacr. Part. II. lib. I. c. 34. VALCK.

12. *καταλαβεῖν γὰρ αὐτὸν*) Prout in versione *Valla* collocavit, vir Doctus ad ordinis ista nativi necessitatem redacta voluit. Dissidet ab huius iudicio *Herodotus*, qui centies minimum ex isto naturali situ verba distraxit, seu ut illa confusa rerum accommodaret perturbationi, sive ut suo singula loco posita gratius aures acciderent; ut adeo mirum sit, qui *Herodotum* triverint ista talia velle mutata. Ubi *Longino* Sect. 22. §. 1. Ὑπέρβατον esse dicitur λέξεων ἢ νοήσεων ἐκ τοῦ κατ' ἀκολουθίαν κεκινημένη τάξις, καὶ οἱονεὶ χαρακτὴρ ἐναγωνίου πάθους ἀληθέστατος, verborum ordinis commutati primum ponit exemplum Herodotea Phocaeënsis Dionysii verba e lib. VI. c. 11. Quae consueto scribendi more sequi debebat, ratio *Herodoto* sic saepissime reliquis praemittitur. VALCK.

CAP. IX. 5. Ἐχιδνάν διφυέα) *Eustathius* ad Periegesin [vs. 310.] non nominat διφυέα, adquiescens in μιξοπαρθένῳ Ἐχίδνᾳ: [μιγεὶς ἐχίδνῃ μιξοπ. scribit *Eustath.* non ἐχιδνῇ. De accentu cf. Var. Lect.] scripti Codices mordicus istud tenent omnes. Herodoteae abundantiae congruens. Tale *Libanii* de Chirone, Achillis nutritore, καὶ κενταύρου σῶμα διφυὲς καὶ τροφέα μιξάνθρωπον καὶ τροφὴν ἐξηγριωμένην, in Basilico T. II. p. 108. Pertinet huc ex marmore Farnesiano apud *Donium* Class. I. p. 34. ΟΥΤΩ ΔΕ, Hercules, ΕΠΙ ΣΚΥΘΙΑΝ ΔΙΑΒΑΣ ΑΡΑ . . . ΜΑΧΑΙ ΕΝΙΚΑΣΕ ΤΑ ΔΕ ΘΥΓΑΤΡΙ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΕΧΙΔΝΑ ΥΙΟΥΣ ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ ΕΘΕΤΟ ΚΑΙ ΣΚΥΘΑΝ. Sic scribenda, quae a *Sponio*, *Donio*, *Muratorio* mendose publicata. In plerisque utor consensu magni viri *Th. Reinesii*, Inscript. Cl. IV. 12. p. 349. et quod nunc comperio, *Ed. Corsini*, cuius eruditus in Lapidem commentarius exstat. Quod ille autem mancum ΑΡΑ . . . aut, ut in *Blanchini* schedis, ΑΡΑΣΑΤ . . . ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ pingit, non laudo. Quis docuit Echidnae patrem fuisse *Agathyrsum?* Latet verum regis nomen; cetera de *Echidna*, *Agathyrso* et *Scytha*, eius et Herculis filiis, ab *Herodoto* abesse non debuerunt. WESS.

Ibid. Ἐχιδνάν διφυέα) Coniecturam nonneminis, [is fuerat ipse *Valckenarius*, ad Euripid. Phoeniss. vs. 1030.]

vocem διφυέα proscribentis, *Eustathio* praetermissam ad Dionys. vs. 310. suo iure reiecit *Wesseling.* in Diss. *Herod.* pag. 25. Et certe Sphingis memor eruditulus μιξοπάρθενον aeque addere potuerat ad Herodotea, εὑρεῖν ἐν ἄντρῳ τινὰ Ἐχιδνὰν (cur non ἐχίδνην scriberetur aut Ἐχιδνήν?) διφυέα, τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν γλουτέων εἶναι γυναικὸς, τὰ δὲ ἔνερθεν, ὄφιος. *Cecropem* ad eamdem rationem crediderunt dictum διφυῆ: atque equis commissos permixtosque *Centauros,* Διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν, *Soph.* Trach. 1110. Herodoteae memor fabulae *Diodorus* filio patrem supponit lib. II. 43. μυθολογοῦσι Σκύθαι γηγενῆ παρ' αὐτοῖς γενέσθαι παρθένον, ταύτην δ' ἔχειν τὰ μὲν ἄνω μέρη τοῦ σώματος μέχρι τῆς ζώνης γυναικεῖα· τὰ δὲ κατώτερα ἐχίδνης· ταύτῃ δὲ Δία μιγέντα γεννῆσαι παῖδα Σκύθην ὄνομα. *Mela* II. 1. *Basilidis ab Hercule et Echidna generis principia* sunt. *Herodotus* c. 10. *a Scytha Herculis filio* γενέσθαι ait τοὺς αἰεὶ βασιλῆας γινομένους Σκυθέων. Plus semel οἱ καλεόμενοι Βασιλήϊοι Σκύθαι memorantur. VALCK. — Quod ἐχίδνην potius, quam ἔχιδναν, scribendum Vir doctissimus censuit; non recordatus erat, puto, etiam θάλασσαν et γέφυραν, et similia, dicere *Nostrum,* non θαλάσσην aut γεφύρην. *S.*

17. ἐπεὰν γένωνται τρόφιες) *Homeri* κῦμα τρόφι tractans *Eustath.* in Od. γ'. p. 128, 17. attulit et Herodotea. Τρόφιες in istis redduntur τέλειοι ἄνδρες: ipse mox *Herod.* interpretatur, ἐπεὰν ἀνδρωθέντας ἴδηαι τοὺς παῖδας. *Platonis* est in Menex. T. II. p. 249. A. ἐπειδὰν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσιν. *Bionis* Eid. II. 14. ἦν δ' ἀνέρος ἐς μέτρον ἔλθῃς. Herodoteum propius accedit Μωσῆς μέγας γενόμενος, Ep. ad *Hebr.* xi, 24. μέγας ὢν in *Aristoph.* Nub. 69. *Andocidis* p. 16, 38. Τρόφις est μέγας et παχύς. *Hesych.*: Τροφιοῦται, παχύνεται. Τρέφειν proprie notabat *comprimere, condensare; caseus,* lac condensatum et pressum, τροφαλίς. γάλα τρεφόμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον, scribit *Aelian.* Nat. An. XVI. 32. *Theocrit.* XXV. 106. τρέφε πίονα τυρόν. In *Galeni* gloss. Τρόφις redditur εὔτροφος, παχύς: apud *Hesych.* εὖ τεθραμμένος. Nostro loco Τρόφιες sunt ἀνατεθραμμένοι. VALCK.

24. κατὰ τάδε ζωννύμενον) Viri docti, quibus ζωστῆρι τῷδε ὧδε καταζῶν. blandiebatur, hoc in posterum praeferent. Non dissimile se dabit c. 76. huius Musae. Omnia hic Hercules δεικτικῶς, tum in arcu, tum balteo. Porro dedecus editorum priorum ἐνετέλλομαι detersi. WESS.

CAP. X. 9. *τῆς ἐπιστολῆς μεμν.*) Suum recipit. ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου lib. VI. 50. *Sophocles* Aiac. 793. Πέμπει με σοὶ φέροντα τάς γ' ἐπιστολὰς Τεῦκρος φυλάσσειν. Iterum Trachin. vs. 500. ὡς λόγων τ' ἐπιστολὰς φέρῃς. Alia consulto ob copias *Stanleii* ad *Aeschyli* Prometh. principium missa facio. WESS.

18. *τὸ δὴ μοῦνον μηχανήσασθαι etc.*) Schedarum vestigia premo; ac vicem *Stephani*, iniuria taxati, doleo. Mira Codices conspiratione τὸ repraesentant, et illi ex restituto dica nascetur? Cl. viri de his iudicium respice et mirare. Mihi *Vallae* Latina conmoda erunt, modo μοῦνον feminco genere, ut in scriptis lib. VII. 225. [VII. 224, 14.] putetur. Τὸ δὴ, id, quod supra deposuit, *matrem solam Scythae F. parasse atque excogitasse.* WESS. — Adverbium fuerit μόνον, non foeminei generis nomen adiectivum. Nec VII. 224, 14. μούνου, quod ibi mssti dedere, foeminei generis est, sed ad τέκνον legitime refertur. *S.*

CAP. XI. 3. *πιασθέντας*) Hanc ego formam [quae olim hîc obtinuerat] si hic et alibi Codices adfirmarent, altera non mutarem: Attice quidem πιέζειν, Dorice per α scribebatur et Ionice. τράπειν, στράφειν, τάμνειν, Dorica non tantum sunt, sed et Ionica. VALCK. — Damnat h. l. formam istam proborum quorumque codicum consensus, nec alibi eadem usquam apud *Nostrum* recurrit. *S.*

[4. *διαβάντες ποταμὸν Ἀράξεα*) *Araxen* fluvium h. l. vix alium intelligi posse, quam eum qui aliàs nomine *Rha* et *Wolga* celebratur, in Adnot. ad I. 202. p. 202. significavi. *S.*]

11. *ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη. μηδὲ πρὸς πολλοὺς δεόμενον κινδυνεύειν*) πρῆγμα εἴη, *opus ac utile fore.* Sic lib. I. 79. εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν: et VII. 12. πάγχυ εὑρίσκει οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι. Sequentia noluit intacta *Abreschius* Diluc. Thucyd. p. 488. cui πρῆγμα εἶναι et δεόμενον idem. *Herodoto* δεόμενος est *rogitans* lib. IX. 110. et saepe aliàs. *Gronovii* emendatio longe abit, et criminationem habet in inmerentem *Stephanum* atrocem. Scripsi ex ea librorum discordia, quod plurium nititur consensu, in verborum sententia haesitans. Quod si δεόμενον aut δεόμενα exsularet, nihil moraretur. Videlicet *abeundum esse, neque contra plures periclitandum.* At vetant membranae. Ergo-ne δεομένου

formandum, ut ex superiore δήμου pendeat, aut δεομένων cum *Reiskio*? Fieri potest: nam ad absolutam non temere structuram vergo. Verum haec doctiores viderint. WESS. — Non videtur sollicitandum δεόμενον: quin potius complere hoc verbum dictionem ellipticam videtur, qua locis a *Wess.* citatis et I. 207, 9. utitur Herodotus. Quando enim πρῆγμά ἐστι sequente infinitivo significat *opus et utile est hoc facere*, vix alia ratione obtinere hanc vim dictio illa potest, nisi subintelligendo πρῆγμά ἐστι δεόμενον, *res indiget, res postulat, ut hoc fiat.* Ita scripturam codicum tenendo, non indigebit hic locus speciosâ alioqui *Valckenarii* emendatione. *S.*

Ibid. μηδὲ πρὸ πολλοῦ δεόμενα κινδ.) Procul dubio mendosa variis sunt coniecturis tentata; quibus nova succedat, non illa quidem verax, fortasse tamen ad veritatis investigationem profutura: nemo diffitebitur, opinor, ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς οὐδὲν [invito viro docto excidisse vox οὐδὲν videtur, cui ob praecedens μηδὲ vix erat hic locus:] δέον μένοντας κινδυνεύειν, *ita rem esse comparatam, ut optimum videretur excedere regione, neque manendo atque adversus exercitum numerosum pugnando frustra se obiicere periculo.* VALCK. — Vide superiorem Adnotationem. *S.*

19. κακὰ ἐπίδοξα) Laurentii *mala evidentia* peccant. *Futura* sunt, *quaeque exspectantur. Antiphon*, Ἐξαπολογ. p. 120. ἐκ γὰρ τῶν μεταβολῶν ἐπίδοξος ἡ δυσπραγία. *Lycurgus* c. Leocrat. p. 148. μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον εἶναι. Ex *Herodoto* plura *Portus*, *Alberti* in *Hesych.* et fortasse ad lib. VI. 12. WESS. — Ibi quidem nihil a viro docto adnotatum. *S.*

Ibid. κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνει) Non sane sunt *mala evidentia*; sed ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδος κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνειν, *quot calamitates ex patria profugis probabiliter supervenirent.* Vim verbi καταλαμβάνειν in malis sitam, quae nos subito *corripiunt* et *opprimunt*, explicuit *Tib. Hemsterh.* ad *Luciani* Somn. §. 12. Τὰ προσδόκιμα dicuntur et Ἐπίδοξα. *Quae* tanquam futura *probabiliter possunt exspectari*, ἐπίδοξα ὄντα γενέσθαι vel γενήσεσθαι. Postremum pro γεγενῆσθαι restituendum est *Lycurgo* c. Leocr. p. 148, 42. διὰ τὸ μὴ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις γεγενῆσθαι τοιοῦτον μηδὲν, μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον εἶναι γενήσεσθαι. *Antiphon*, ἐπίδοξον ὄντα παθεῖν ἔτι μείζω, p. 115, 22. vid. et p. 120, 12. *Aeschines* Orator

p. 77, 19. frequentat in primis *Isocrates*. Apud *Athen*. I. p. 17. B. ex *Eustathio* sic supplenda sunt *Apionis* verba: εὔελπιν εἶναι τῷ γάμῳ, ἐπίδοξον ὄντα λαβεῖν τὴν βασιλείαν. [Quin potius interpretationis caussa ab *Eustathio* adiecta sunt posteriora verba, et βασίλειαν scribendum.] *Herod*. I. 89. τάδε τοι ἐξ αὐτέων ἐπίδοξα γενέσθαι. VI. 12. πολλοὶ ἐπίδοξοι ταὐτὸ τοῦτο πείσεσθαί εἰσι. In Gloss. *Herod*. Ἐπίδοξος redditur προσδόκιμος: hunc etiam usum attigerunt *Ammon*. *Phryn*. *Thomas*. VALCK. — In καταλαμβάνει nihil hic, quod sciam, variant libri: sed et mihi cum Viro docto videtur καταλαμβάνειν scripsisse *Herodotus*, ac fortasse ἐπίδοξά ἐστι καταλαμβάνειν scripserat. *S*.

24. καί σφεων) Praemissam his voculam non spernerem si legeretur: τῇ καί σφεων ἔτι δῆλός ἐστι ὁ τάφος, *qua parte regionis eorum etiam adhuc exstat sepulcrum*. Forsan quis vocem malit Herodoteam, quae facilius a syllaba potuit absorberi proxima, ἵνα καί σφεων, *ubi*. VALCK.

CAP. XII. 3. ἔστι δὲ Πορθμήϊα Κιμμέρια) Vici nomen fuit ad Maeotidis ostium. *Stephan. Byz*. Πόρθμια, κώμη ἐπὶ στόματι τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Auctor Peripli Ponti Euxini, ab *Is. Vossio* vulgatus, modo Πορθμίον, modo Πορθμίτιδα κώμην, τὴν ἐν τῷ στομίῳ τῆς Μαιώτιδος λίμνης p. 141. et 147. Atque optime hoc ampl. *Bouherius* Diss. Herodot. c. 18. p. 199. in eo nimius, quod ex *Stephano* Nostrum corrigit. Πορθμήϊα Ionibus placuerunt. Forte et χώρῳ *Arch*. et *Vind*. opportuna erit statio. [ubi nunc χώρη.] Idem certe Peripli scriptor Κιμμερίδα πόλιν, ἀπὸ Κιμμερίων βαρβάρων κεκλημένην memoravit. WESS. — In *Arch*. et *Vind*. est καὶ τῷ χώρῳ: sed in nostro *Pd*. nude καὶ χώρῳ. *S*.

7. πόλις Ἑλλὰς οἴκισται) Non longe absum ab οἴκηται aut οἰκέεται, quod in *Vind*. et *Eustath*. Sollemne *Herodoto*, sicuti lib. I. 193. adscriptum. Ἁμαρτόντες τῆς ὁδοῦ [*l*. 9.] suspectum citra caussam fuit. Spectantur, quae cum cura fuerunt perscripta lib. I. c. 103. Statim [*lin*. 11.] ἐς τὸ si scriba *Arch*. voluit, patronus non deerit lib. II. 157. Ceteroqui perpetua in ἐς ὃ et ἐς οὗ commutatio, sicuti IV. 160. 166. etc. WESS. — Latinis nostris interserenda h. l. verba, *donec Mediam sunt ingressi*. *S*.

13. τραφθέντες) Vulgata deterior est lectio *Arch*. στραφέντες: melior videretur, si qui darent Codd. ἐκτραφθέντες. De

recta via *deflectere* passim dicitur ἐκτρέπεσθαι, etiam *Herodoto* II. 80. εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται: VI. 34. ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων: et huius imitatori *Pausaniae*, p. 106. ἐκτραπέντα ἐκ τῆς ὁδοῦ: p. 107. p. 714. ὀλίγον τῆς εὐθείας ἐκτραπεῖσιν ἐς δεξιά. Abunde multa convexit *Wetstenius* in Ep. I. ad *Tim.* 1, 5. Lenius aures accidit ἐκτραπέντες quam ἐκτραφθέντες: et leniora saepius Ionum more consectatur Noster; verum tamen in his formas Iones usurparunt asperiores, ut et veteres Attici. *Herodoto* frequentantur συλλεχθῆναι· καταλεχθέντα· ἀπαλλαχθέντες· (vid. ad *Eurip.* Phoen. nota p. 357.) et similia: adhibentur et κατεστράφθησαν· ἐπιτραφθέντων· θαφθῆναι· ἁρπαχθείς· κλεφθέντων· συμμιχθέωσι. Forma lenior in his adamata fuit recentioribus Atticis. VALCK. — Conf. ad I. 130, 8. notata. *S.*

14. λεγόμενος λόγος εἴρηται) Eum in modum c. 77. ἤκουσα λόγον ἄλλον ὑπὸ Πελοποννησίων λεγόμενον: et lib. II. 47. ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ - - λεγόμενος: tum c. 48. WESS. — Ad verbum εἴρηται, quod adiicitur, intelligendum pronomen μοι, *a me exposita, relata est* narratio. *S.*

CAP. XIII. 1. Ἀριστέης ὁ Καϋστροβίου) *Patrem Aristeae* Proconnesii *Calistrobium* vertit *Valla*, codicis scriptura deceptus. *Tzetzes* Chil. II. et VII. et *Suidas* rectius. WESS.

2. ποιέων ἔπεα) Τὰ νῦν ὑπ' Ἑλλήνων Ἀριμάσπεα καλέεται, c. 14. Insulsi, quod condidisse credebatur ille praestigiator, poëmatis enarrat etiam argumentum *Pausanias* I. p. 58. qui meminit eiusdem lib. V. p. 392. Hoc veluti fonte Scythica *Herodotum* non pauca derivasse suspicari licet ex istis, quae dedit ex hoc fabulatore *Gellius* Noct. Att. IX. 5. *Franc. Portus* haud absurde putabat ad lacunam explendam intersertos huius carminis aliquot versus *Longino* π. Ὕψ. sect. 7. Ante *Meursium* et *I. A. Fabricium* accurate suo more de *Aristea*, magnus iam egerat *Vossius* de Hist. Gr. IV. c. 2. VALCK.

10. ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσσῃ) Hyperboreos Aristeas pertinere aiebat ἐπὶ θάλασσαν, [*l.* 5 *seq.*] mare illud nullo titulo ornans. Voluit fortasse *septemtrionale*; quo nomine *Herodotus* aut mediterraneum aut Pontum Euxinum signat c. 37. et 42. [nempe respectu Asiae minoris et Aegypti.] Quae porro νοτίη θάλασσα? Nostro non aliud, quam quod aliis *rubrum* mare, dictis locis, ac lib. II. 158. *Cimmerios* vero,

etsi de eorum sede discordia ingens, quis ad Oceanum orientis locavit? Si Caspium intelligas aut Pontum, habita Oceani septemtrionalis ratione, usus inpediet. Fabulator Aristeas in his ineptus tenetur. WESS. — Fabulatorem novimus hominem: sed quidni ei licuerit Pontum Euxinum respectu sedium quae olim Cimmeriorum fuerint *australe mare* nominare? *S.*

CAP. XIV. 1 *et seqq.* Καὶ ὅθεν μὲν ἦν Ἀριστέης *etc.*) Hinc orsus quae sequuntur in c. 14. et 15. descripsit *Origenes* III. contr. *Cels.* p. 125. et 126. ubi prostant nonnulla melius scripta quam in Edd. vulgantur *Herodoti*; qualia sunt vs. 14. et 21. τῷ νέκυϊ: [*l.* 7. et 13. At vide *Nostrum* IX. 22 extr. et 23, 4, 6. et 8.] (mendosum ἀγγελλέοντα Parisiis in Ed. splendida *Orig.* non debuerat iterari:) vs. 16. τεθνεὼς: [*l.* 8.] et ἀμφισβασίας, et vs. 20. ἀμφισβατέειν: [*l.* 9. et 12.] tum vs. 28. [c. xv. 1.] τάδε δὲ οἶδα, pro τάδε. Porro vs. 34. [xv, 6.] ἐς τὴν χώρην, quod praebet etiam mstus: et vs. 40. [xv, 11.] καὶ τὸν μὲν, εἰπόντα ταῦτα. *Herodotum* sequutus fabulam de Aristea *Tzetzes* enarrat Hist. Chil. II. vs. 724-735. et ex *Origene* repetitam, quod e *Pindari* mentione liquet, *Aeneas Gazaeus* in Theophr. p. 77. Qui, sicut Aristeas, post mortem revixisse crederentur, plures conmemorantur apud veteres. Luculenta quaedam ex historia Graeca recentiori producit exempla, quaeque alibi non temere reperias, *Proclus* in ista parte conmentarii in lib. X. de Rep. *Platonis*, quam ex msto Flor. *Alex. Morus* evulgavit in notis ad Ev. *Ioann.* xi, 39., prodidit, occasione venustae *Platonis* de Ere Pamphylio fabulae narratae p. 614. cuius similem de Thespesio Solensi dabit *Plutarch.* T. II. pag. 563. De Mare quodam fabulabantur, ὅτι τρὶς ἀποθανὼν ἀνεβίω τρὶς, *Aelian.* Var. Hist. IX. 16. VALCK.

2. ὁ ταῦτα εἴπας, εἴρηται) Manuscriptorum ὁ ταῦτα ποιήσας, εἴρηκα, a Scriptoris more non abludit. Mox c. 16. ἐν τοῖσι ἔπεσι ποιέων *Aristeas.* Tale, ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας, lib. V. 95. Plura ad lib. II. 63. WESS. — Paullo ante, ποιέων ἔπεα dixerat. cap. 13, 2. Quum extremo cap. 12. εἴρηται dixerit: facile credas, variandi caussa h. l. εἴρηκα ei placuisse. *S.*

9. ἐς ἀμφισβασίας) Error calami (in ms. *Med.*) ἀμφισβατίας dedit. *Suidae* si fides, ἀγχιβατεῖν et ἀγχιβατεῖν Iones

dixerunt, inque illis *Heraclitus*. Musae istud non norunt, quarum in scriptis Codd. λόγων ἀμφισβασίη lib. VIII. 81., et ἀμφισβατέων lib. IX. 73., unde auctoritas *Origenis*, quod enotatum, ἀμφισβατέειν. Placuit [*l.* 10.] ἐξ Ἀρτακίης πόλιος. *Apollon. Rhod.* I. 957. κρήνῃ ὑπ' Ἀρτακίῃ, ubi Schol. [At ibi Ἀρτακίῃ est gentile adiectivum.] Ceterum *Tzetzes* Chil. II. 726. aut mendosus est, aut historiam vitiavit, Aristeam ex *Herodoto* εἰς χαλκεῖον deducens; tum Κλείσας δ' εὐθέως ὁ χαλκεὺς ἐκεῖνο τὸ χαλκεῖον. Stabit, ubi κναφεὺς et κναφεῖον scriptum fuerit, versui modulus. WESS.

CAP. XV. 3. καὶ τριηκοσίοισι) Non dicit, ad suum aevum tot abiisse annos: nam stolide *Tzetzes* Ἐφ' Ἡροδότου γέγονε καὶ πάλιν ἀνεφάνη, acsi eius tempore Aristeas, evolutis illis annis, adparuisset. Multa *G. Io. Vossius* de Aristeae coniecta in Olymp. L. aetate, quae his adversantur. Sive enim maiorem, seu minorem ex msstorum dissensu annorum numerum adoptaveris, superabit primam Olympiadem. *Strabo*, *Tatianus*, *Eustathius*, quos *Meursius*, *Fabricius*, viri Cl., excitarunt, Homero priorem et praeceptorem ex quorundam traditione perhibent: Nostro, modo ratio temporis ducatur, fere consentiente. Iunge *H. Dodwelli* Diss. III. de Cycl. p. 130. disputationem. WESS.

18. παρ' αὐτῷ τῷ ἀγάλματι) *Iuxta aram*, τῷ βωμῷ, (cuius solius antea mentio, statuae nulla,) *Valla*. Verum *Laurentio* schedae reluctantur cunctae, suo Marte *aram* ex praemissis formanti. Videntur Metapontini Aristeae statuam et aliam Apollini cum ara dedicasse: huc *Arch.* πέριξ αὐτῶν, *circum utramque* statuam, vergit. Rediit illud, ad rem per necessarium. *Lauros* autem, aram et imagines circumstantes, ex aere fuisse, *Athenaei* indicio lib. XIII. p. 605. c. novimus. WESS. — Vide Adnotationem continuo sequentem. *S.*

18 *et seq.* περὶ δὲ αὐτὸν) In Codicibus inventum praestat, πέριξ δὲ αὐτὸν δάφναι ἑστᾶσι: quia nempe Herodoteum est. IV. 79. τὴν πέριξ λευκοῦ λίθου Σφίγγες -- ἕστασαν: rursus τὴν πέριξ c. 52. porro c. 180. πέριξ τὴν Τριτωνίδα λίμνην οἰκέουσι: c. 152. πέριξ αὐτὸ pro αὐτοῦ recte dedit *Gron.* III. 158. πέριξ τὸ τεῖχος, quod alibi dicit κύκλῳ τοῦ τείχεος. VALCK. — Recte laudatur πέριξ: et plerumque quidem cum quarto casu praepositionem hanc construit *Noster*, ut in exemplis

a *Valck.* prolatis, quibus item unum aut alterum adiici poterat; sed nonnumquam etiam cum genitivo: quem non modo IV. 152. 17. et II. 91, 6. praeferunt plerique codices, verum etiam I. 179. 15. ad unum omnes in πέριξ τοῦ τείχεος consentiunt. Nec tamen opus fuerit, ut cum *Wess.* πέριξ αὐτῶν h. l. vulgato αὐτὸν praeferatur, quod percommode ad τὸν Ἀριστέω ἀνδριάντα referri posse videtur. *S.*

CAP. XVI. 2. οὐδεὶς οἶδε ἀτρεκὲς ὅ τι τὸ etc.) Litem schedae τῷ ἀτρεκέως intentant, satis ceteroqui frequentato: quod offerunt, redibit lib. V. 9. Iure quoque ὡς, cui suus olim locus post ἀτρεκέως, in exsilium agunt. Aldinum porro et scriptorum quorundam οὐδενὸς γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, [*l.* 4.] Celeb. *Gronovius* non male explicuit ratumque voluit. [nempe intelligens, οὐδενὸς αὐτόπτεω ἐδύνατο πυθέσθαι.] oblitus οὐδὲ γὰρ οὐδὲ virtutem addere orationi. *Lucianus* Q. Scrib. Hist. c. 51. Οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνοι χρυσόν: tum Nigrin. c. 6. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ καταφρονεῖν αὐτῶν εἶμαι θέμις: ubi *Hemsterh.* plura. WESS.

4. οὐδενὸς γὰρ οὐδὲ) Ista lectio Medicea nullo se pacto poterit tueri: quae ante obtinebat, nihil habet illa quod *Herodoti* lectorem offendere debuisset, quem scripsisse puto: οὐδενὸς γὰρ δὴ, αὐτόπτεω εἰδέναι φαμένου, δύναμαι πυθέσθαι· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, (τοῦ πέρι (sic *Arch.*) ὀλίγῳ πρότερον τούτων μνήμην ἐποιεύμην,) οὐδὲ οὗτος προσωτέρω Ἰσσηδόνων -- ἔφησε ἀπικέσθαι. Quorum primum his concinit e lib. III. cap. 115. οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκοῦσαι. *Herodoti* miror Editorem offensum eadem negandi vocula sic repetita, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης: ad quae cum parenthesi quaedam interiecisset, suo more posuit iterum οὐδὲ οὗτος etc. *Homero* frequentatum illud οὐδὲ γὰρ οὐδὲ auferri non debuerat τῷ Ὁμηρικωτάτῳ. In *Platonis* legitur Soph. p. 251. E. μηδενὶ μηδὲν (μηδὲ) μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδέν: in Theaet. pag. 180. A. πέρανεῖς οὐδέποτε οὐδὲν πρὸς οὐδένα αὐτῶν. VALCK.

9. ἀκοῇ ἐξικέσθαι) Perperam vox prior proscribitur; quam si noluisset, ὅσον ἡμεῖς ἱστορεῦντες ἐπὶ μακρότατον οἷοί τ' ἐγενόμεθα ἐξικέσθαι scripsisset sine dubio, ut cap. 192. et II. 33. Quid multa? Ὅσον καὶ ἐγὼ δυνατός εἰμι ἐπὶ μακρότατον ἐξικέσθαι ἀκοῇ posuit ipse lib. I. c. 171. WESS.

CAP. XVII. 5. Ἀλαζῶνες καλέονται) Praecipue

Stephani Byz. monitum et Codices cap. 52. amplector. Sic in Ἀλαζὼν Ethnicographus, ὀξύνεται διὰ τὸ ἐπιθετικὸν καὶ φυλάττει τὸ ω πρὸς ἀντιδιαστολήν. Ex *Homero* Iliad. β'. 856. sumserunt Ἁλιζῶνας librarii, quibus conmoda in Poëta sedes, non hic. Multa *Strabo* XII. pag. 827., [p. 550. B. ed. Cas.] primo adspectu *Vallae* et *Arch.* favens, sed re curatius introspecta minime. Verba ibi haerent in mendo, lenissima *Holstenii* ad *Stephanum* medicina sanitati reddita. WESS. — Vide quae in *Var. Lect.* notavimus, ubi in fine pro ἀλαζὼν, ἀλαζῶνος, scriptum oportebat ἀλαζὼν, ἀλαζόνος: nempe sic scribitur declinaturque appellativum nomen; a quo ut distinguatur proprium populi nomen, non modo ω in obliquis casibus hoc retinet, sed et accentum retrahit, ut fere fit in propriis nominibus quae eamdem cum appellativis formam habent. Cuius moris memor quisquis vulgatam apud *Stephanum Byz.* scripturam curatius expenderit, mecum puto fatebitur, non Ἀλαζὼν, sed Ἀλάζων, nec ὀξύνεται, sed παροξύνεται scripsisse Ethnicographum. *S.*

7. κρόμμυα καὶ σκόροδα) Iungunt Alexandrini Interp. τὰ κρόμμυα καὶ τὰ σκόρδα *Numer.* XI, 5. In Geoponicis lib. XII. 30. crebra τὰ σκόρδα, etiam apud alios Graeciae labentis scriptores in *Du Cangii* Glossario. Quod nunc cernitur, *Herodoti* et veterum est: cf. lib. II. 125. WESS.

11. τὸ πρὸς βορῆν ἄνεμον, ἔρημος etc.) Nullus dubitavi ita ex scriptoris adsuetudine refingere et hic et deinceps. Ecce tibi ex cap. 20. Μελαγχλαίνων δὲ τὸ κατύπερθε - - ἐρῆμός ἐστι ἀνθρώπων: et cap. 185. τὸ πρὸς νότον - - - ἔρημος - - - καὶ ἄξυλός ἐστι χώρη: tum c. 191. τὸ πρὸς ἑσπέρης ὀρεινή τε κάρτα καὶ δασέα καὶ θηριώδης. Pauca haec de multis. [cf. c. 18, 6. et 8.] Consentit de *Neurorum* situ *Scymnus Chius,* optime adiutus ab *Is. Vossio* ad Peripl. Pont. Euxin. p. 135. *edit. Gronov.* WESS. — De accentu vocis ἐρῆμος dictum in *Var. Lect.* h. l. et ad I. 117, 18. alibique. Ante *Reizium* recte *Portus* monuerat, ex veterum Atticorum Ionumque more ἐρῆμος, ὁμοῖος, ἑτοῖμος, hoc tono scribi: conf. *Koen* et quos ille laudat ad *Gregor.* de Dialect. pag. 21. nuperae editionis: et sic optimi quique mssti, atque in posterioribus *Herodoti* Musis etiam ed. *Wess.* cum aliis, v. gr. VIII. 51, 6. IX. 58, 2. et 5. Est autem ἐρῆμος ex *Nostri* usu non mi-

nus foeminini quam masculini generis: qua ratione etiam τὴν ἐρῆμον dicit c. 18, 10. et alibi. *S.*

[*CAP. XVIII.* 2. πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη) De hac *Hylaea* (quasi dicas *Sylvestri Scythia*) conf. cap. 19. 54. 55. et 76. *S.*]

Ibid. ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνθρωποι οἰκέουσι Σκύθαι) Causae nihil, opinor, adferri poterit, cur hi soli dicerentur ἄνθρωποι Σκύθαι γεωργοί. Ut correctionem meam minus etiam peritis adprobem, ponam primum in *Philostrato* vulgata de Vit. Apollon. VII. c. 2. Ἡρακλείδης καὶ Πύθων, οἱ Κότυν ἀποκτείναντες τὸν Θρᾶκα, ἀνθρωπίω μὲν ἤστην ἄμφω. Corrigendum absque ulla dubitatione Αἰνίω μὲν ἤστην ἄμφω: *erant quidem ambo Aenii*, sive ex urbe *Aeno* orti: librarii crediderunt esse vocem ἀνθρωπίω in ἀ̅ν̅ι̅ω̅ usitato more scribendi contractam. Similis hoc in loco *Herodoti* peperit errorem ratio: ἄ̅ν̅ο̅ι̅ in ἄνω transmutandum arbitror atque adeo legendum ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι Γεωργοί: *abhinc longius a mari remoti Scythae habitant Georgi.* Proxime praecedunt, διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη: commode succedunt emendata, ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι Γεωργοί. Sic loqui solet: II. 7. ὁδὸς ἐς τὴν Ἡλιούπολιν ἀπὸ θαλάσσης ἄνω ἰόντι: cap. 155. ἀναπλέοντι ἀπὸ θαλάσσης ἄνω. Ad istam rationem ἡ ἄνω Ἀσίη et ἡ κάτω memorantur; *Herodoto* τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς. *Mari vicini*, οἱ κάτω, et οἰκεῖν κάτω dicuntur; ἄνω οἰκεῖν et οἱ ἄνω, qui *a mari* sunt *remotiores*: eiusdem gentis atque urbis distinguuntur οἱ ἄνω et οἱ κάτω. Similia quaevis ad istam rationem sunt intelligenda: *Thucyd.* II. 83. οἱ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω Ἀκαρνᾶνες: cap. 98. τὴν ἄνω Μακεδονίαν: I. 137. μετά τῶν κάτω Περσῶν τινος πορευθεὶς ἄνω: VIII. 5. Dario στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω: II. 100. ἀπὸ τῶν ἄνω ξυμμάχων. Distinguit *Diodorus Sic.* τὰς παραθαλαττίους πόλεις, τὴν μεσόγειαν, et τοὺς ἄνω τόπους, XX. 59. πόλεις τὰς ἄνω et πλησίον θαλάσσης opponit *Xenophon.* Κυρ. Παιδ. VII. p. 106, 29. et alibi: *Philostrato* memoratur Vit. Apoll. V. 24. ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Αἴγυπτος ἡ ἄνω. Smyrnaei οἱ ἄνω et οἱ ἐπὶ θαλάττῃ, de Vit. Sophist. pag. 531. Praeter alios pagus fuit Attices eiusdem nominis duplex, teste *Harpocr.* Λαμπτραί, αἱ μὲν παράλιαι, αἱ δὲ καθύπερθεν: illinc ortus quis in *Aristophanis* Amphiarao Λαμπτρεὺς ἔγωγε τῶν κάτω. Herodotea propius accedit finis libri

quinti *Pausaniae*: οἰκοῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω τῆς πρὸς Σάνῃ πόλει: contrarium κάτω οἰκεῖν praebet *Thucyd.* I. 7. ὅσοι ὄντες οὐ θαλάσσιοι κάτω ᾤκουν: quod ibi sequitur, καὶ μέχρι τοῦδε ἔτι ἀνῳκισμένοι εἰσὶ, non debebat tentari; idem significans ac ἄνω οἰκοῦσι, atque adeo ἀπὸ θαλάσσης: hinc explicandum ἀνοικίζεσθαι ἐς τὸν Δαφνοῦντα, VIII. 31. et *Aristoph.* Pace vs. 206. In *Pausan.* X. pag. 838. scripserim: ἀνῳκίσαντο ἐς τὰ ὑψηλὰ καὶ οὗτοι τῆς νήσου. VALCK. — Si ἀπὸ δὲ ταύτης ad terram desertam referretur paullo ante memoratam, non incommode nunc dictum videri deberet, *proxime post hanc homines* habitare, *nempe Scythas agricolas*: idque decepit librarios qui ἄνθρωποι ex ἄνω fecerunt. Quae in *Periplo Ponti Euxini*, ad quem in *Var. Lect.* provocavi, leguntur, ea ex *Scymni Chii* senariis in solutam orationem translata esse constat. Versiculi huc spectantes supersunt in *Scymni* Fragmento, quod ad calcem Notarum *L. Holstenii* in Stephanum Byz. editum est, et in *Hudsoni* Geogr. Minor. Vol. II. repetitum; sunt autem huiusmodi, pag. 49. ed. Huds. pag. 378. apud Holstenium:

Πρὸς ἀνατολὰς δ᾽ ἐκβάντι τὸν Βορυσθένην
τοὺς τὴν λεγομένην Ὕβλαν οἰκοῦντας Σκύθας·
εἶναι δὲ Γεωργοὺς ἐχομένους τούτων ἄνω.

Et haec quidem ex *Ephoro* refert *Scymnus*: esse autem ex *Herodoteo* fonte hausta adparet. Ὕβλαν vero quum in illo terrarum tractu nemo noverit, haud dubie medius istorum versiculorum (partim cum *Is. Vossio*, ad Peripl. pag. 135.) in hunc modum fuerit corrigendus;

τὴν λεγομένην Ὕλαιαν οἰκοῦντας Σκύθας. *S.*

3. οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι) Male mssti ὑπὸ τῷ Ὑπάνι. Posita urbs πρὸς τῷ Ὑπάνιδι fuit in *Dionis Chrys.* Borysth. p. 437. et apud *Scymnum*; [p. 376. apud Holst. p. 46. ed. Huds.] prave quoque cap. 53. huius Musae. WESS. — Recte ἐπὶ *Ald.* et edd. omnes cum plerisque msstis. *S.*

[8 *seq.* πλόον - - ἡμερέων ἕνδεκα) ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον ait cap. 53, 20. *S.*]

9. ἤδη κατύπερθε τούτων ἔρημός ἐστι) Indueret pristinum colorem, deformior antea, oratio, modo ἤδε δὴ scriberetur. Talem suo tempore *Scymnus* consideravit, talem schedae. WESS. — In contextu sic edidit *Wess.* ἤδη δὲ κατύπερθε τούτων ἔρημός ἐστι, et sic etiam posteriores editores.

Antea edebatur ἤδε δὲ κατύπερθε τούτων ἡ ἔρημός ἐστι, et sic ms. F. nisi quod ἐρῆμος hoc accentu scribit. Nos *Arch. Vind.* et nostrum *Pc.* sumus secuti. Particulae ἤδη commodior locus est *l.* 12. ubi eam etiam libri omnes agnoscunt. conf. ad c. 99, 7. Quando ἤδε δὴ se malle *Wess.* significavit, puto ἡ δὲ δὴ voluerat. *Scymnus* continuo post versiculos supra adpositos sic pergit: ἔπειτα πάλιν ἔρημον ἐπὶ πολὺν τόπον. *S.*

10. Ἀνδροφάγοι) De *Androphagis* cap. 106. uberiora. Adde observata his de locis *Th. S. Bayero* Comment. Acad. Petrop. T. XI. p. 337. WESS.

CAP. XX. 2. τὰ καλεύμενα Βασιλήϊά ἐστι) Sic regionem Scytharum regiorum, βασιλήϊων, adpellat: nam *H. Stephanus* explicans *regias domos* longe erravit. Res ex sequentibus et cap. 56. constat. WESS. — Conf. c. 6, 5. ibique notata. *S.*

7. Μαιήτιδος) Nomen paludis *Maeotidis* Ionicum cum mox mutatum Codices eunt, pravum urguent institutum, iam c. 3. inceptum. Recte Μαιῆτις, I. 104., et hac Musa creberrime. Dabunt mssti τῆς Ἰστιαιήτιδος, quae aliis Ἰστιαιώτιδος, lib. VIII. 23. Statim [*l.* 8. pro τὰ δὲ αὐτ.] Cl. *Reiskius* τοὶ δὲ αὐτῶν, h. e. τινές. WESS.

CAP. XXI. 2. ἡ μὲν πρώτη τῶν λαξίων); *Hesychio* haec erant ob oculos, λαξίων, λήξεων, κληρώσεων. *Suidae* λᾶξιν, [λάξιν hoc accentu scribunt *Suidae* editt. vett.] μίξιν, μερισμόν, vitiosum, et ex Glossis *Herodoti*, quales manu exaratas possideo, derivatum est: λῆξιν scripserat Criticus. [non μίξιν.] Inspice eruditissimi *P. Leopardi* Emend. lib. VII. 16., *Laxios Vallae* lenissime, sicuti decet, corrigentis. Et *Laxios* tamen, tanquam Scythicam nationem, Thesauro suo addit *Abr. Ortelius.* Nollem *Bayerus*, vir doctissimus, Historiarum patrem erroris postulasset, quo *Lazios*, gentem Scythicam, in adpellativum converterit nomen. Nimium indulsit suspicaci ingenio. *Lazos* seu *Lazios* serior novit aetas, neque eo loci, quem scriptor signat, sed ad Phasim amnem apud *Procopium* Bell. Pers. lib. II. Immo vero ipse verborum ordo, quod attendenti liquidum, docto viro refragatur. Perpende dicta eius Comment. Acad. Petrop. T. I. pag. 421. Scripsi autem [*l.* 6.] schedarum iussu ὑπερoικέουσι δὲ τουτέων. Postulabat sermonis indoles, qua c. 13. Ἰσσηδόνων ὑπεροικέειν Ἀριμασπούς: et cap. 37. τού-

τέων δ' ὑπερoικέoυσι -- Μῆδοι. WESS. — De scriptura penacuta λάξιν (*l.* 6.) vide *Var. Lect.* et conf. IV. 114, 21. *S.*

[6. Βουδῖνοι) De *Budinis* conf. c. 108. et 123. *S.*]

CAP XXII. 4. Θυσσαγέται) Ut hîc, sic infra c. 123. atque hinc *Stephanus Byz.* VALCK.

7. Ἰῦρκαι) In his equidem similibusque obscurioribus iudicium sequerer *Pintiani*, ex *Herodoto Melam* corrigentis I. c. 19, 140. *Thyssagetae Iurcaeque vastas sylvas occupant aluntùrque venando ; ζώουσι ἀπὸ θήρης, Herod.* Pro sua pietate bonus *A. Schottus* hinc quoque *Turcas* expulsos esse laetabatur. Non alibi fortasse Ἰῦρκαι nisi cum *Thyssagetis* etiam *Plinio* memorantur Hist. Nat. VI. c. 7. VALCK.

[8. λοχᾷ, scil. ὁ θηρῶν: adsumendus nominativus participii ex praecedente nomine θήρης. conf. ad I. 132, 5. et II. 47, 16. *S.*]

14. τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τετραμμένον) Scholion veram pessum dedit vocem. Fuit olim πρὸς τὴν ἠῶ ἀποκλίναντι, uti paullo antea ἀποκλίναντι μᾶλλον πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον, et statim διεξελθόντι δὲ καὶ --- οἰκέουσι. Atque hoc manuscripti profitentur, qui, si τὸ erasissent etiam, me ad restitutionem adegissent. [Si impediret τὸ, posset ex ms. F. τῷ adsciscì: quo tamen nil opus esse videtur. De ἀποκλίνοντι, quod nos praetulimus, dictum in Var. Lect.] In praecedentibus [*l.* 12.] ἀσύνδετον non laudo: melius καὶ ἐπιβὰς schedarum. WESS. — Nec tamen coniunctivam adsciverat particulam doctissimus Editor. *S.*

CAP. XXIII. 5. τῆς τρηχέης χῶρον πολλὸν) Offendunt ad πολλὸν τῆς χώρης, substituto πολλήν. [Scilicet quum olim legeretur τῆς τρηχείης χώρης πολλὸν, adnotaverat *Reiskius*: „πολλὴν amant Attici dicere: nescio tamen an sic scripserit Herodotus.“] Codices iustius: [quos secutus est *Wess.*] tum quoque ἐκ γενεῆς. [quod et ipsum ex *Arch.* et *Vind.* recepit *Wess.* consentientibus puto nostris *Pa. Pc. Pd.*] *S. Ioannis* Euang. cap. IX, 1. τυφλὸν ἐκ γενετῆς non nescio, neque ἐκ γενετῆς κωφὸν *Sexti Empirici* lib. XI. p. 733., nedum *Hesiodi* Theog. vs. 271. Nostri diversior ratio, qua huius Musae [immo *Musae III.*] cap. 33. καὶ γάρ τινα ἐκ γενεῆς νοῦσον μεγ. λέγεται ἔχειν. De *calvis* istis [Φαλακροῖς, *lin.* 6.] et caussa calvitii *Zenobius* Cent. V. 25. εἰσὶ δὲ Φαλακροὶ διὰ τὴν Φύσιν τοῦ ὕδατος, οὗ πίνουσι, καὶ αὐτοὶ καὶ

αἱ γυναῖκες αὐτῶν ex scripto; [vide ibi *Andr. Schotti* Adnot.] quod, absurdum minime, unde acceperit, non vacat quaerere. WESS.

6. Φαλακροὶ ἐκ γενετῆς) *Et feminis et maribus nuda sunt capita, Mela* I. 19 extr. de iisdem *Argippaeis*: verum adeoque quod scribit *Plinius* Hist. Nat. VI. c. 13. *capillus iuxta feminis virisque in probro existimatur*: a duce suo secedentem *Solinum* reprehendit *Salmas.* p. 209. De Myconiis quid tradiderint veteres, e *Stephano* notum in voc. Μύκονος. Quae de hac gente praeterea dedit *Mela*, derivavit omnia ex *Herodoto*: *His iustissimi mores; nemora pro domibus; alimenta baccae: - - sacri itaque habentur; adeoque ipsos nemo de tam feris gentibus violat, ut aliis etiam ad eos confugisse pro asylo sit*: postrema de his paene conversa: [*l.* 21 *seqq.*] τούτους οὐδεὶς ἀδικέει ἀνθρώπων· ἱροὶ γὰρ λέγονται εἶναι. - - - ὃς δὲ ἂν καταφύγῃ ἐς τούτους, ὑπ' οὐδενὸς ἀδικέεται. Eadem *Plinius* expressit. Sacris autem his inviolatisque sive Scythis, seu Scytharum vicinis, iustitiae cultoribus atque humanitatis, eximie congruunt quae in laudem Scytharum occasione loci Homerei prodidit *Strabo* VII. pag. 455. B. p. 460. D. [p. 296. D. et 300. D. ed. Cas.] quaeque habet *Iustinus* II. 2. *Continentia illis morum quoque iustitiam edidit, nihil alienum concupiscentibus. - - - Plus in illis proficit vitiorum ignoratio, quam in his* (Graecis) *cognitio virtutis*. VALCK.

[10. ποντικὸν μὲν οὔνομα τῷ δενδρέῳ) Si *corylum* intelligit, cuius fructus *avellana sylvestris* veteribus vulgo *nux Pontica* dicebatur; mireris quid sit quod succum e fructu expressum *l.* 14. *nigrum* dicat. Quid sit vero quod *Mannert*, Vir doctus, Geogr. Graecor. et Romanor. T. IV. pag. 110. quaerat, *arbor-ne Pontica* intelligi *cedrus Siberica* debeat, ipse viderit. Idem, paullo ante, γένεια μεγάλα, *ingentia membra virilia* intelligens, miror unde id arripuerit inventum. γένειον *Noster* VI. 117, 12. *barbam* dixit: at h. l. recte *mentum* vulgo interpretantur. *S.*]

12. τοῦτο ἐπεὰν γένηται πέπον) Planissima lectio *Casauboni*, τοῦτον, ἐπεὰν γένηται πίπων, τακκιύοντι foret, si membranae addicerent. At, saepe sequius genus *Herodotum* amplecti, notum est. Vide magni viri Animadv. lib. II. 16. WESS. — *Casauboni* Animadversionem habes T. II. nostrae ed. *Athenaei*, p. 386. In vulgato autem τοῦτο, et in

πέπον, nil variant libri, nec apud Herodot. nec apud Athen. Itaque mutare nefas. *S.*

13. σακκέουσι) σακέουσι *Suidae* offertur etiam ab *Aelio Dionysio* ap. *Eustath.* ad *Homer.* pag. 940, 18. [p. 914, 11. ed. Bas.] estque ex priscorum more, quo σάκος et σακεύειν praeferebant, in *Moeride*, *Thoma M.* et aliis. Σακκεύειν tamen, uti Codices, Glossator San-Germanensis. De suspicione defectus, quam vir doctus in *Miscell. Lipsiens.* movit, nihil, nisi historicos non omnia minutatim persequi, dico: nihil quoque, cur παλάθας [*lin.* 16.] reddiderim. *Suidas* hinc hausit, seu potius ex Lexico Herodoteo, cuius *L. Küsterus* inmemor sincera Grammatici incrustavit. WESS.

Ibid. σακκέουσι ἱματίοισι) Tentare non ausim. ἠθανίοισ venerat alicui in mentem. Sicut ἠθμὸν, ἠθάνιον inter pocula quoque recenset *Athen.* Secundum *Etymologum* erat Ἠθμὸς καὶ Ἠθάνιον, ἐργαλεῖον διατετρημένον πολλαῖς ὀπαῖς, δι' οὗ τὸ ὑγρὸν εἰώθασι διακρίνειν τῶν παχυτέρων: sic ista pag. 422, 34. codex exhibet scriptus, ubi paulo post pro Ἐργωνα̃ ponendum, ἐν Ἔργων α', *operum libro primo.* Haec respiciens *Suidas* habet: Σακεύουσι, τὸ ὑλίζουσι, παρ' Ἡροδότῳ: *percolant.* Ex *Aelio Dionysio* praebet eamdem scriptionem *Eustath.* in Ἰλ. ν'. p. 914, 10. ab Attico σάκος, pro vulgari σάκκος, derivante Σακεύειν *Herodoti.* Σακέειν et σακίζειν veteres, recentiores dixisse videntur σακκεῖν et σακκίζειν, *saccare*: vid. *Salmas.* in *Solin.* pag. 209. A. quique explicat vicina *Casaub.* in *Athen.* II. cap. 16. VALCK. — Miratus sum *Heerenium* Virum doctissimum, σακκέουσι ἱματίοισι interpretantem *in saccos infundunt*, in *Ideen* etc. T. I. pag. 900. *S.*

16. παλάθας) Ad hunc modum eximenda voci litera est superflua. Παλάθας Auctor Glossarii *Herod.* hic recte interpretatur τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. *Quae* sic *massae* vulgo dicerentur docuit *Wesseling.* ad *Diodori* T. II. pag. 212. [ad lib. XVII. c. 67.] VALCK.

20. πίλῳ στεγνῷ λευκῷ) Pro *pileo*, *tegmen* mallem *coactile ex lana*, quemadmodum c. 73. *Erotianus*, Πίλοι καλοῦνται παρὰ Λάκωσι τὰ σκεπάσματα σκιᾶς χάριν πεποιημένα. Explicuit, monente *Foesio*, Hippocratea de tegumento curruum Scythicorum, αὗται δὲ πίλοις περιπεφραγμέναι, *muniti sunt coactilibus ex lana*, Lib. de Aëre, Aq. p. 291. [sect. 93. ed. *Coray*, quem ad locum vide docti Editoris notata.]

Additur continuo [apud *Hippocr.*] *currus fabrefactos* ὥσπερ οἰκήματα esse, et ταῦτα δὲ καὶ στενὰ πρὸς ὕδωρ, καὶ πρὸς χιόνα καὶ τὰ πνεύματα: in Latinis, *ipsique in angustum coarctati adversus omnes aquarum, nivis ac ventorum iniurias*; quae rei non conveniunt. Στενὰ doctissimos homines in errorem induerunt: στεγνὰ, *firma* contra eas iniurias, reliquerat *Hippocrates.* Sed hoc occupavit *Hemsterhusius* noster ad Comici *Plutum.* [p. 569.] WESS. — Suum ibi *Hippocrati* restituere non neglexit doctissimus *Coray. S.*

24. τὰς διαφορὰς διαιρέοντες) Quia *finitimorum dirimebant controversias* velut *arbitri*, non absurde quis suspicabatur, Ionicum δικαιτέοντες in usitatius illud fuisse demutatum: sed, qui *litigantes dirimit*, ὁ τὰ ἀμφισβητήσιμα διαιρῶν, *Polluci* VIII. 8. διαιρεῖν τὰ ἀμφίλογα dicitur *Xenophonti* p. 558, 26. et *Aristoph.* Ran. vs. 1132. VALCK.

25. καταφεύγων καταφύγῃ) Optime hoc suam in sedem, modo iniquior afuisset criminatio, restitutum. *Th. Galeus* vere φεύγων ex *Arch.* enotavit, neque id futile prorsus. *Homer.* Ἰλ. ξ'. 81. ὃς φεύγων προφύγῃ κακόν. *Herodotus* V. 95. αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει. WESS. — Vera videtur lectio *Arch.* ὃς ἂν φεύγων καταφύγῃ *etc. Plinius* Hist. Nat. VI. 13. *Sacros haberi narrant inviolatosque, - - - nec ipsos modo, sed illos etiam qui ad eos perfugerint.* VALCK.

26. Ἀργιππαῖοι) Gentis nomen examinavit *Salmasius* ad Solin. pag. 147., attigerunt alii ap. *Gronovium.* Schedae *Arch.* et *Vind.* vulgato dicam scribunt, pariterque Ὀργιέμπαιοι in *Zenobii* Cent. V. 25., quem non extrico. WESS. — Ἀργιμπαῖοι scribendum existimasse *Salmasium* in Plinianis pag. 209. memoravit h. l. *Gronovius*: et „Ante eum (inquit) „*Turnebus* in Notis ad Ciceron. de Fato pag. 64. ex „*Mela, Arimphaei*: prout etiam agnovit *Grotius* ad Mar-„cian. Capellam p. 214. - - - Sed unus omnia *Medicea*." — qui nempe cum edd. et aliis msstis in Ἀργιππαῖοι consentit. *Calmucas*, quos hodie vocamus, cum *Heerenio* (*Ideen* T. I. p. 920.) et aliis viris doctis intelligi par est. *S.*

CAP. XXIV. 1. πολλὴ περιφάνεια τῆς χώρης non *prospectus* est *regionis*, [ut habet *Gron.* cum *Valla*;] sed *certa eius notitia.* Quo usu *Isaeus* Or. de Apollodori Haered. pag. 66. [ed. *Reisk.* pag. 167.] WESS. — Eodem fere pertinet ille usus huius vocabuli, cuius plura exempla in Lexico

Polyb. pag. 270. et seq. num. 1. collecta dedimus. Possis eodem referre *Polyb.* VI. 43, 7. Ipse Scriptor noster optimus sui interpres est: Μέχρι μὲν δὴ τουτέων, ait initio cap. seq., γινώσκεται, nempe ἡ χώρη. conf. cap. 26 extr. *S.*

CAP. XXV. 4. καὶ οὐδείς σφεα ὑπερβαίνει) Manifestus mutantium schedarum hic lapsus, [σφέας scribentium, quod arripuit *Gron.*] dignus contemtu. Stolidior earumdem audacia [*l.* 6.] contra αἰγίποδας ἄνδρας. Nihil prosunt Cyrenaei τετριπποβάται lib. V. 77., multoque minus equi ἱπποβάται *Strabonis* lib. VIII. p. 595. Quid enim in illis insolens? et cur sibi οὐ πιστὰ profiteretur? Non inepte quidem rem putarunt ridiculam, *homines capripedes;* [*capricornos* intelligunt viri docti:] ea enim novandi videtur caussa fuisse: verum his in fabellis suum cuique relinquendum. De similibus naturae, fictis tamen, portentis *Strabo* lib. I. p. 73. [p. 43. ed. Cas.] WESS. — *Capripedes homines* figurate dictos existimavit *Larcher*, qui abrupta montium haud secus atque caprae conscendunt. *S.*

CAP. XXVI. 7. τὴν δὲ κεφαλὴν *etc.*) Aut diversa confudit *Plato*, aut alium habuit quem sequeretur auctorem, in Euthyd. pag. 299. E. ista scribens: θαυμασιώτερόν γε ἔτι ὅτι καὶ πίνουσιν (οἱ Σκύθαι) ἐκ τῶν ἑαυτῶν κρανίων κεχρυσωμένων, καὶ ταῦτα καθορῶσι, τὴν ἑαυτῶν κορυφὴν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες. Secundum *Herod.* IV. cap. 65. non parentum aut amicorum craniis utebantur Scythae tanquam poculis, sed hostium quos interfecissent, aut inimicorum saltem; *Issedones* soli *parentum suorum crania deaurata custodiebant,* et velut ἀγάλματα venerabantur, postquam cadaverum carnes cum alia commixtas comedissent: qua de re *Davisius* egit ad *Ciceron.* Tuscul. I. 48. p. 118. *Platonis* forte non recordabatur *Salmas.* in *Solin.* p. 192. *Strabo* quoque Scytharum fecit mentionem τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων, VII. p. 458. A. et pag. 460. B. [pag. 238 extr. et 300. B. ed. Cas.] Apud *Livium* XXIII. 24. Galli Boii *caput ducis* (Postumii) *praecisum ovantes templo - - - intulere: purgato inde capite, ut mos iis est, calvam auro caelavere: idque sacrum vas iis erat, quo solennibus libarent; poculumque idem sacerdoti esse ac templi antistitibus.* VALCK.

8. ἐκκαθήραντες καταχρυσοῦσι) Per incommodum ἀποχρυσοῦσι *inaurandi* significatione. Iunxit *Artemidorus* Onir.

lib. I. 52. ἵνα ἀπαργυρωθῇ καὶ ἀποχρυσωθῇ de servo, qui aere venditur. Verum mssti praestant. Tale lib. II. 130. καὶ ἔπειτα καταχρυσώσαντά μιν ταύτην. Gemina in re in Fragm. Pythagor. p. 713. τὸ δ' ὀστέον χρυσώσας καὶ ἀργυρώσας, πίνει ἐξ αὐτοῦ: et Noster IV. 65. ἔσωθεν δὲ περιχρυσώσας, οὕτω χρᾶται ποτηρίῳ: ubi in scriptis κατακρυσώσας. *Mela* Herodotea de *Issedonibus* [quos *Essedonas* ille nominat, II. 1.] ad hunc modum: *capita ubi fabre expolivere, auro vincta pro poculis gerunt*; ἄγαλμα, ut apud *Homerum* et alios, *supellectilem* intelligens, haud profecto inficete: ἅτε ἀγάλματι χρέωνται tale postulat. *Is. Vossius* aliter ad *Pomponium*. Τὰ γενέσια [*lin.* 11.] Glossae *San-German.* non neglexerunt, optime declarata ab *Ammonio*. Non sunt *natalitia*, quae in *Vallae* Latinis erant. WESS. — *Ammonius* de Vocum Differentia, p. 34 seq. Τὰ μὲν Γενέθλια τάττεται ἐπὶ τῶν ζώντων. - - - Γενέσια δὲ ἐπὶ τῶν τεθνηκότων, ἐν ᾗ ἕκαστος ἡμέρᾳ τετελεύτηκε. *S.*

CAP. XXVII. [3. χρυσοφύλακας Γρῦπας. Conf. III. 116. *S.*]

5 *seq.* Σκυθιστὶ Ἀριμασπούς *etc.*) Proxime sequentia, Ἄριμα γὰρ ἕν, primus, opinor, sic corrigenda censuit *Io. Hartungus* Thes. Crit. T. II. p. 636. Ἀρὶ μὲν γὰρ ἕν (l. τὸ ἕν) καλέουσι Σκύθαι, Μασπὸς δὲ τὸν ὀφθαλμόν: prout legisse videtur in suis Codd., quos habuit plures, *Eustathius*: vid. ad *Dionys*. Perieg. vs. 31. Idem ferme probavit *G. Sopingius* ad *Hesych*. in Ἀριμάσπους: ubi docta prostat adnotatio Cl. nostri *Albertii*. De *Arimaspis* quae huc spectent e *Tzetze* dedit et *Gellio Stanleius* ad *Aeschyli* Prom. vs. 803., memorantis τὸν μουνῶπα στρατὸν Ἀριμασπὸν ἱπποβάμονα. Cyclopes *unoculi* μονῶπες dicuntur, μονόμματοι, et μονόγληνοι. In Reges Macedoniae, Philippum Amyntae, et Antigonum, qui fuerunt ἑτερόφθαλμοι, frigida leguntur hic illic atque insulsa Graeculorum dicteria; hoc in Philippum *Aristidis* apud *Philostratum* de Vit. Soph. pag. 584., quo τοὺς Ἀριμασποὺς (τοὺς μονομμάτους) ἔφη ξυγγενεῖς εἶναι τοῦ Φιλίππου. VALCK.

6. Ἄριμα γὰρ ἓν καλέουσι Σκύθαι *etc.*) *Eustath.* in *Dionys*. Arimaspos ex *Herodoto* et caussam nominis explicans, ἀρὶ μὲν γὰρ τὸ ἓν Σκυθιστὶ, μασπὸς δὲ, ὁ ὀφθαλμός: nec multum diversa Schol. in *Aeschyli* Pometh. vs. 804. Quae quidem hoc fonte si fluxerunt, turbidus admodum erit. Ea mens *Io. Hartungi* Decur. I. c. 2. pag. 636., Herodotea

ex *Eustathio* reformantis. Consilium non laudo neque institutum, Codicum conspiratione damnatum: eoque minus, siquidem, observante *Io. Georg. Wachtero*, in reliquiis Scythici sermonis, *Spu* oculus, *arim* unus. Abit ergo in spongiam *Eustathii*, unde unde arcessita, originatio. Vide docti Viri Praefat. Glossar. Germ. Sect. XIII. et Cl. *Alberti* ad *Hesych.* Ἀριμάπους. [quorum tamen doctissimorum virorum uterque multum abest ut rem, de qua agitur, ad liquidum perduxerit.] WESS.

CAP. XXVIII. 5. *ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται etc.*) Genuinum his infregit *Taurus* Philosophus apud *A. Gellium* XVII. 8. *Tametsi*, inquiens, *Herodotus historiarum scriptor, contra omnium ferme, qui haec quaesiverunt, opinionem, scribit, mare Bosporicum, quod et Cimmerium appellatur*, etc. Nihil enim, quantumvis *Gellii* simia *Macrobius*, paria, criminosius atque alienius. Philosopho, si non habuit perspecta quae sub extimo Septemtrione homines experiuntur, Virgiliana recordari consultum fuerat, Georgic. III. 360., *Senecae* Herc. Fur. vs. 536. quaeque *Strabo* lib. VII. p. 472. [pag. 307. ed. Cas.] Statim [*lin.* 8.] *πέρην ἐς τοὺς Σινδοὺς* non fallace coniectura *L. Holstenius* ad Σινδὸς *Stephani*. *Indi* longe hinc disparati, vicini vero et trans Bosporum *Sindi*. Scriptionis peccatum est: posterior articuli littera deglutiit sequentem, uti *τῆς* Ἰνδικῆς vice Σινδικῆς c. 86., et ἐς Κῶλον loco ἐς Σκῶλον lib. IX. 15. Contra huius Musae c. 33. *τοὺς Σούρους Arch.*, ubi *τοὺς οὔρους* oportuerat. Habet, quae huc pertinent, iusto circumspectior, Vir Cl. *Freretus*, Comment. Acad. Inscript. T. VI. p. 363. Ego, re extra dubium posita, restitui. WESS.

5. *ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται*) Graecis hoc videbatur incredibile, qui mare ferme tantum experti noverant medium, *τὴν ἔσω θάλασσαν*, quique didicerant in scholis, *omne mare esse incongelabile*. Philosophus itaque *Taurus, Gellii* Noct. Att. XVII. 8. *Herodotus*, inquit, *historiarum scriptor contra omnium ferme, qui haec quaesiverunt, opinionem scripsit, mare Bosporicum, quod et Cimmerium appellat, earumque partium mare omne, quod Scythicum dicitur, id gelu constringi et consistere*. Sic exhibet Gelliana *Macrobius* Saturn. VII. c. 12. pag. 621. quae his ille subdit, e *Plutarcho* suspicor transsumta. Praeter flumina, Maeotin, et Bosporum, et Ponti

partem, *brumali rigore durare* recte statuit et *Mela* I. c. 19. Ubi Herodotea dat *Eustath.* in *Dionys.* vs. 669. hinc scribendum πηλὸν οὐ ποιήσεις. Lectorum his ἀπιστίᾳ *Diodorus Sic.* occurrit lib. III. cap. 34. conf. V. 25. ubi Gallorum gelu durata flumina καὶ στρατοπέδων μυριάδες μετὰ σκευοφόρων καὶ ἁμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦνται: quae sicut et priora forsan apta videbuntur adfirmando verbo στρατεύονται in *Herodoti* proximis, [*lin.* 7.] *in glacie* στρατεύονται καὶ τὰς ἁμάξας ἐπελαύνουσι πέρην ἐς τοὺς Σινδούς: nam *Indi*, quos hinc inauditos effinxit *Hutchinsonus*, in *Sindos* recte transmutati sunt; ut et infra pro τῆς Ἰνδικῆς vere corrigunt viri Docti Σινδικῆς. Mihi videbatur in istis στρατεύονται minus sincerum: ἁμαξεύονται, vel ἱππεύονται, vel simile quid, nobis isto videretur accommodatius. VALCK. — Suo periculo στραγγεύεσθαι scribi iusserat Toup Emend. in *Suid.* P. III. ad voc. Στραγγεύειν, quod vertit *super glaciem otiantur.* Conf. *Valckenar.* ad III. 159. 6. qui de verborum illorum etiam alibi permutatione iam egerat in Animadv. ad *Ammonium* lib. II. c. 13. Sed nulla hic novatione opus est. Verbo στρατεύεσθαι et per se commodus hic locus est, et firmant illud adiecta verba ἁμάξας ἐπελαύνουσι, quae *hostilem incursionem* haud obscure significare videntur. *S.*

[12. ἐν τῷ τὴν μὲν ὡραίην) *Vallae* versionem, *quum tempus pluendi est*, tenuit *Wess.* cum *Gronovio*: in eamdemque sententiam *Larcher* accepit, ut ἐν τῷ intelligatur ἐν ᾧ χειμῶνι, *qua in hyeme, quum sit pluendi tempus, nihil ibi pluit quod sit alicuius momenti.* τὴν ὡραίην *vernum tempus* interpretatus est *Portus*, cui *Schneider* in Lexic. crit. accedit. Sic ἐν τῷ fuerit ἐν ᾧ χωρίῳ intelligendum. *S.*]

13. ὕων οὐκ ἀνίει) *Portus*, vulgati ἰὸν patronus, adscivit θεῖον. Iustum est, quod cernitur. Nota sunt, et superius adhibita, Διὸς ὕοντος, θεοῦ ὕοντος. *Appianus Alex.* [diligens *Herodotei* styli aemulator] Bell. Civil. lib. II. p. 740. [c. 36.] αἷμά τε γὰρ ἔδοξεν ὁ θεὸς ὗσαι. [conf. eumdem ib. c. 149.] *Herodot.* III. 117. τὸν μὲν χειμῶνα ὕει σφι ὁ θεός. WESS.

16. ὡς τέρας θωϋμάζεται) Quod vulgo legebatur, ὡς τέρας νενόμισται θωυμάζεσθαι, nimium est. Suadet Scriptoris mos et verborum ordo, pro vero putandum esse ὡς τέρας θωϋμάζεται, uti *Paris. B.*, et νενόμισται venisse ex

glossa: et eo quidem magis, quod iuncta verba sententiam simplicissimam inquinent. Libuit Codici obedire in re manifesta. WESS. — De Codicum scriptura, et illius praesertim quem notâ *Paris. B.* vir doctissimus insignivit, vide quae in *Var. Lect.* docuimus. Idem verbum νενόμισται, paucis interiectis *l.* 18. repetitum, paullo diversa notione usurpavit Scriptor, quem morem etiam passim alibi apud eumdem observavimus. Priore loco, νενόμισται θωυμάζεσθαι significat *solent tamquam portentum mirari*; posteriore loco, τέρας νενόμισται, *pro portento habetur.* Uterque verbi usus, ut apud alios, sic apud Nostrum, frequens. *S.*

CAP. XXIX. 1. τὸ γένος τῶν βοῶν τὸ κόλον) Egregii hic *Med.* et sequaces, laudoque *Gronovium* inpense; ex *Eustathio* addens, κόλον Ionum esse et κυριολεκτεῖσθαι in arietibus et bubus, cornibus defectis, ad Iliad. π'. pag. 1049, 17. [pag. 1062, 30. ed. Bas.] Opportune *Hippocrates* de Scytharum curribus: τὰς δὲ ἁμάξας ἕλκουσι ζεύγεα -- βοῶν κέρως ἄτερ. οὐ γὰρ ἔχουσι κέρατα ὑπὸ ψύχεος. de *Aër. Aq.* et *Loc.* pag. 291. — Ad hunc *Herodoti* locum *Wesselingii*que Notam provocare debueram in Adnot. ad II. 46, 11 seq. ubi p. 263. emendationem sane quam probabilem *Schaeferi*, οἱ κόλοι pro vulgato οἱ αἰπόλοι, laudavi. *S.*

Ibid. τὸ κόλον) Hanc etiam Codici debemus *Med.* lectionem. *Homeri* versui Od. δ'. 85. subiecta sic fortasse legit in suo Cod. *Eustath.* ὀρθῶς εἰρημένον· ἐν τοῖσι θερμοῖσι γὰρ ταχὺ παραγίνεται τὰ κέρεα· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύει κέρεα τὰ κτήνεα τὴν ἀρχὴν, ἢ φύοντα φύει μόγις: nisi quod in excerpendo φύοντα omiserit: φύει legit et *Valla.* Sua *Strabonem* VII. pag. 471. c. [pag. 307. A. ed. Cas.] *Herodoto* debere monstrant Herodotea quaedam e vicinis quae adhibet verba, ἅπασα δ' ἡ χώρα δυσχείμερός ἐστι. VALCK.

2. μαρτυρέει δέ μου τῇ γνώμῃ) Iidem codd. qui κόλον paulo ante recte dederunt, hic μαρτυρεῖ δέ μοι τῇ γν. non pari, ut opinor, gratiâ. Exempla lib. I. 86. adposita, [Adn. ad I. 86, 28 seq.] ad quae amandamur, non faciunt satis; neque Tragicorum, ὦ τέκνον μοι *Eurip.* Iphig. Aul. 613. et ὦ τροφεῖς ἐμοὶ *Sophocl.* Aiac. 874., quippe alius naturae. WESS.

CAP. XXX. 3. ἐν τῇ Ἠλείῃ πάσῃ) Quod hinc didicerat, suo quoque tempore verum deprehendit *Pausan.* Eliac. priori p. 384. θαυμάσαι δ' ἄν τις - - - καὶ ὅτι ἐν τῇ ὑπερ-

ὀρίῃ, καὶ οὐκ ἐντὸς τῆς χώρης, αἱ ἵπποι σφίσιν ἐκύϊσκον ἐκ τῶν ὄνων· καὶ τούτου μὲν κατάραν τινὰ ἐλέγετο γενέσθαι αἴτιον: idem narrat p. 396. Vel ex his liquet, voculam τευ [*l.* 6.] male eiectam Herodoteis, φασὶ δὲ αὐτοὶ Ἠλεῖοι, ἐκ κατάρης τευ οὐ γίνεσθαί σφι ἡμιόνους, quam legere *Pausan.* et *Eustath.* ad *Dionys.* vs. 409. ἐκ τινὸς κατάρας, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. VALCK.

6. ἐκ κατάρης τευ) Optime *Stephan.* ex schedis, quibuscum plures consentiunt. *Pausanias* hoc ipso de negotio, καὶ τούτου μὲν κατάραν τινὰ ἐλέγετο γενέσθαι αἴτιον, Eliac. Prior. c. 5. Auctor inprecationis Oenomaus apud *Plutarchum* T. II. p. 303. B. cuius ἐνόδους ἵππους non intelligo, nisi ἐνδόρους, ut in *Nicandri* Ther. vs. 99. reliquerit. Adde *Antigon. Carystium* Hist. Mir. c. 13. Mutari praeterea προστίῃ non debuerat, cuius in talibus certa statio: ἐπεὰν --- προστίῃ ὁ τεταγμένος χρόνος, lib. II. 41. WESS.

CAP. XXXI. [2. Σκύθαι λέγουσι. Requirebam οἱ Σκύθαι: sed articulum, quod sciam, ignorant libri omnes. Caeterum de *plumis*, quas dixere *Scythae*, conf. c. 7. extr. *S.*]

10. εἰκάζοντας τὴν χιόνα) *Conparantes nivem*, avium plumis, dum depluit, quodam modo adsimilem. *Plinius* propterea *regionem Pterophoron* lib. IV. Hist. Nat. c. 12. hoc terrae in tractu memorat. Iucundum est *Arnobii* lib. II. p. 105. ex parili figura: *Potestis -- scientissime monstrare, quid nivem in plumeas subaperiat crustulas.* Eiusdemque elegantiae הנתן שלג כצמר· *qui nivem instar carminatae lanae dat*, in *Psalm.* CXLVII, 16. Conf. *La Cerdam* in *Virgilii* Georg. I. 397. WESS. — Inde ab *H. Stephano* orationem in hunc modum distinguebant, τὰ ὦν πτερὰ, εἰκάζοντας τὴν χιόνα, τοὺς Σκύθας --- δοκέω λέγειν: et sic ed. *Wess.* et seqq. Nos distinctionem ita mutavimus, ut intelligeretur naturalis structura sermonis haecce, τὰ οὖν πτερὰ δοκέω τοὺς Σκύθας λέγειν τὴν χιόνα, εἰκάζοντας, nempe εἰκάζοντας τὴν χιόνα τοῖς πτεροῖς, vel εἰκάζοντας τὰ πτερὰ καὶ τὴν χιόνα: coll. IX. 34, 1 seq. *Puto, plumas Scythas nivem dixisse, nivem cum plumis conferentes. S.*

CAP. XXXII. 1. οὔτε τι Σκύθαι λέγουσι) Damnatum οὐδὲν [post λέγουσι], cui praesidia non desunt, in exilio relinquo. De *Hyperboreis* circumspecte *Herodotus*. Largae super illis doctissimorum virorum *Gedoyni*, *Banerii*, *Frereti*, in Commentar. Academiae Inscript. disquisitiones.

Posterioris coniectura, [quam *De Brosses* etiam secutus est in *Mem. sur l'Oracle de Dedone*, Acad. des Inscr. T. XXXV. p. 113 seq.] dictos ita videri, quoniam ultra montem *Boram* incolebant, blanditur primo obtutu. *Livius* lib. XLV, 19. in Macedoniae et Paeoniae finibus *Boram* locat; sed solus. *Diodoro Siculo* T. II. p. 664. mons iste ex *Polybio* Βέρνος est, Nostro lib. VIII. 138. Βέρμιος, et veriore titulo. Ita perit mons et quod illi inaedificatur. Quod autem ad *Diodori*, lib. II. c. 47. opinabar, *Hyperboreos* Graecae fuisse originis, ex coloniis ad Ponti oram borealem deductis, necdum displicet. Graeci ritus, cultus Apollinis Delii, vestigia sermonis in nominibus propriis, huc ducunt. Mecum sentit *Th. Sig. Bayerus* Diss. de Hyperboreis T. XI. Comment. Acad. Petropol. p. 334. etc. WESS.

[5-7. Ἀλλ' Ἡσιόδῳ μέν ἐστι περὶ Ὑπερβορέων - - - Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε) „Mihi interdum visus sum in istis „verbis annotationem legere veteris Grammatici, non *Herodoti*." Sic *Frid. Aug.* Wolfius, Prolegom. ad Homer. p. clvii. Quum vero multa talia observata, ad veterum Poëtarum scripta spectantia, narrationi suae interserere amet Scriptor noster, vereor ne non satis caussae sit cur totam illam ῥῆσιν cum Clarissimo Viro suspectam habeamus. *S.*]

CAP. XXXIII. 2. ἱρὰ ἐνδεδεμένα ἐν καλάμῃ πυρῶν) In Codicum dissensu utrum praestat, ἐνδεδυμένα, an ἐνδεδεμένα? Animose pro priore vir Celeb. refragatori iratior, consistit. Ἐνδεδεμένα tamen probantem plures adiuvant manu exarati, optimeque conspirantes libri: nec nocent *sacra occultata in fascibus mergitum*, quae *Servii* de his verba in *Aeneid.* XI. 532. nedum αἴθρια στέφη *Cratini* apud *Hesychium* et *Suidam*. Super haec sermonis succurrit usus, et librariorum, voces istas temere miscentium, mos. Offerunt *Pausaniae* Codd. lib. X. 30. λίθον σφραγῖδα ἐνδεδυμένην χρυσῷ, ubi *Sylburgius* ἐνδεδεμένην, bene: firmat *Diodorus*, δακτυλίους ἐνδεδεμένους λίθοις describens lib. XIX. 94. Mihi, non diffitebor enim, placet posterius. *Sacra* ipsa optime *Salmasius* in *Solin.* p. 147. illustravit. WESS.

Ibid. ἱρὰ ἐνδεδυμένα etc.) Restituetur, opinor, hîc et infra vetus Codicum atque Edd. lectio, ἐνδεδεμένα. Suam quisque sequutus Editionem, *Salmasius* in *Solin.* p. 208.

habet ἐνδεδυμένα: ἐνδεδεμένα *Spanhem.* in *Callim.* p. 493. 495. qui recte mea quoque sententia *frugum primitias* intelligit *spicarum fascibus illigatas.* VALCK.

[5 *seq.* ἐπὶ τὸν Ἀδρίην) Monuit *Danville*, in *Mem. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXV. p. 589. quo tempore boreales Europae partes nondum satis cognitae Graecis fuissent, etiam regiones supra *mare Adriaticum* sitas *Hyperboreis* solitas esse adtribui. *S.*]

7. πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέκεσθαι) *Callimachus* Hymn. in Del. vs. 284. gemina: diversa *Pausanias* lib. I. c. 31. ex ambitiosis Atheniensium narrationibus. Verum his inmorari intempestivum: *Ezech.* enim *Spanhemius*, Vir ill. et egregius, ad Poëtae Cyrenaci versum molientibus plura otium dedit. WESS.

7 *et seqq.* πρώτους Δωδωναίους) Quae de *Hyperboreis* apud veteres legerat Eruditiss. *Ez. Spanhemius*, digesta protulit in Callim. p. 489. 493. et seqq. Quando de his canens sacris in Delum delatis *Callimachus* Hymn. in Del. vs. 283 et seqq. solius paene videtur *Herodoti* persequutus vestigia, unius adferam cum his collatos versus aliquot *Callimachi*. *Sacra* scribit *Herod.* πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέκεσθαι. *Callimachus*, ἁ Δωδώνηθε Πελασγοὶ Τηλόθεν ἐκβαίνοντα (καταβαίνειν *Herod.*) πολὺ πρώτιστα δέχονται. *Herod.* ἀπὸ δὲ τουτέων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μηλιέα κόλπον καὶ διαπορεύεσθαι ἐς Εὔβοιαν. *Callim.* Δεύτερον ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης Ἔρχονται· κεῖθεν δὲ διαπλώουσιν Ἀβάντων Εἰς ἀγαθὸν πεδίον Ληλάντιον. Sequentia *Herodoti* sic contraxit in pauca *Callim.* οὐδ' ἔτι μακρὸς Ὁ πλόος Εὐβοίηθεν· ἐπεὶ σέο γείτονες ὅρμοι. Tum *duas* memorat Noster *puellas, quae primae sacra detulerint ex Hyperboreis in Delum, quibuscum* illi velut *virginum custodes miserint* τῶν ἀστῶν ἄνδρας πέντε πομπούς. *Callim.* Πρῶταί τοι τάδ' ἔνεικαν ἀπὸ ξανθῶν Ἀριμασπῶν, - - - Θυγατέρες Βορέαο, καὶ ἄρσενες οἱ τότ' ἄριστοι Ἠϊθέων. Quod addit, οὐδ' οἵ γε παλιμπετὲς οἴκαδ' ἵκοντο, dixerat *Herod.* τοῖσι Ὑπερβορέοισι τοὺς ἀποπεμφθέντας ὀπίσω οὐκ ἀπονοστέειν. Plura supersunt ex eodem fonte petita. Ceterum huius ne honoris essent expertes, fabulam Athenienses videntur commenti, quam nobis *Pausan.* narrat in Atticis p. 77. sacra ex Hyperboreis [per Scythas in urbem Sinopen, indeque] per Graecos ad Prasias fuisse perlata, φέρεσθαι διὰ Ἑλλήνων ἐς Πρασιάς· Ἀθηναίους δὲ εἶναι τοὺς ἐς Δῆλον

ἄγοντας. Situm autem pagum in Attices orientali latere paene ex adversa Euboeae liquet e *Thucyd.* VIII. c. 95. VALCK. — Videndum vero, ne, quae *Pausanias* narrat, non pugnent ea cum *Herodoteis*; sed pertineant ad id quod insequente tempore fieri solitum esse ipse Scriptor noster paulo post tradit, *l.* 18 seqq. ἐπεὶ δὲ τοῖσι Ὑπερβορέοισι etc. *S.*

[10. τὸ δ' ἀπὸ ταύτης ἐκλιπεῖν Ἄνδρον) *Vallae* latina, *ab hac vero reliquisse Andrum*, tenuit *Wess.* cum superioribus Editoribus. Recte vero *Reiskius* monuit: „*Praeteritam esse* „*Andrum* significat, neque sacra illuc delata: sed recto „itinere a Carysto ad Tenum perlata, quamvis *Andrus* his „urbibus esset media interiecta.“ *S.*]

[14 *seq.* τὰς ὀνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε *etc.*) De pleonasmo verbi εἶναι supra dictum, ad I. 153, 19. p. 159. Similiter apud *Platonem* verbo ὀνομάζω saepiuscule iungi alterum εἶναι, monuit *Schneider* ad Apolog. Socrat. quae sub *Xenophontis* nomine fertur §. 13. *S.*]

23. τοὺς πλησιοχώρους ἐπισκήπτειν, κελεύοντας) Sunt, quibus τοῖς πλησιοχώροις, siquidem ἐπισκήπτειν in Musis tertium sibi nectit casum, allubescit. *Abreschius* verborum ordinem struit, κελεύοντας ἐπισκήπτειν τοὺς πλησιοχώρους προπέμπειν. Ἐπισκήπτειν *Hesychio* auctore esse προνοεῖσθαι: rogare itaque et monere, ut contermini sacra ulterius deducant. Certum est προπέμπειν σφέα, videlicet ἱρά, de quibus proxime. WESS. — Miratus sum, nihil ad h. l. de constructione verbi ἐπισκήπτειν a *Reiskio* in Animadv. adnotatum reperiri. Consultius fortasse facturus eram, si vulgatam scripturam, utut suspectam, constanti tamen librorum consensu comprobatam, tenuissem. *S.*

27. τὰς Θρήσας) Dederat Θρήσσας, uti *Sophocles* Antig. vs. 595. Θρῄσσαις πνοαῖς, et *Valer. Flacc.* II. 132. *Carasque toris inducere Thressas.* Aliorum Θρηκίας vel Θρηϊκίας firmare Θρηϊκίη τε Σάμος *Homeri* et Θρήκιος ξένος *Euripidis* posset, si quae necessitas. WESS.

29. ἐχούσας τὰ ἱρά) Mallem ex luculento Codicum iudicio θυούσας τὰ ἱρά: siquidem, quidquid in contrarium disputatur, ἐχούσας τὰ ἱρὰ scriptoris sententia respuit. WESS. — At, quo pacto scripturam hanc respuat Scriptoris sententia, id quidem nullo pacto me perspicere

profiteor. De ipsius verbi ἐχούσας h. l. significatu dubitari nonnihil potest. Quum sit notio verbi ἔχειν latissime patens, possit illud hîc idem significare ac ἄγειν vel ἐπιτελεῖν, aut ἔρδειν: quam in partem *sacra faciunt* in versione posui. Sed rectius, puto, ἐχούσας τὰ ἱρὰ in eamdem fere sententiam intelligemus atque φερούσας τὰ ἱρὰ *l.* 14. nempe *sacra manu tenentes* et in pompa gestantes. Quam in partem haud incommode *Gronovius* ait: „Nempe non secus ac „Athenis in sacris nonnullis Κανηφόραι, [Κανηφόροι *virgines*,] „sic apud Hyperboreos et Paeonas et Thracas Καλαμηφόραι." — immo Καλαμηφόροι γυναῖκες. *S.*

CAP. XXXIV. 1. Τῇσι δὲ παρθένοισι ταύτῃσι) Atque adeo quas Delii vocabant Ὑπερόχην et Λαοδίκην. Hic ab *Herodoto* secedunt *Callimachus* et *Pausanias*: hic quidem nupturas Deliorum puellas tradit comae dedicasse primitias nobilioribus illis *Hecaërgae* atque *Opidi*: collato *Herod.* c. 35. *Pausaniae* locum in Att. p. 104. primus emendavit *P. Leopard.* Em. lib. X. c. 24. iam tum suspicatus apud *Herod.* restituendum nomen Ἑκαέργην: idem aliis postea venit in mentem, probatum in primis *Spanhemio* de his puellis more suo docte notanti p. 503 et 504. Duabus tertiam adiungens. [vs. 292.] forsan ut versum impleret, *Callimachus*, his istum honorem a Deliis canit virginibus attributum; pueros vero Deliorum primam dedicasse lanuginem iuvenibus Hyperboreis, qui venerant olim puellarum comites: [vs. 296 seqq.] Ἤτοι Δηλιάδες μὲν, ὅτ' εὐηχὴς ὑμέναιος Ἤθεα κουράων μορμύσσεται, ἥλικα χαίτην Παρθενικαῖς· παῖδες δὲ θέρος τὸ πρῶτον ἰούλων Ἄρσενες ἠιθέοισιν ἀπαρχόμενοι φορέουσιν: venustos versus ita legendos e Cod. msto docuit Clar. noster *Ruhnken.* in Epist. Crit. II. p. 35. [p. 163. ed. sec.] VALCK.

3. πρὸ γάμου) Male *Valla* haec verba inter vertendum (nam schedis eius afuisse non puto) neglexit: adesse enim ea oportet. De Megarensium puellis *Pausanias* solere ad Iphinoës tumulum inferias προσφέρειν πρὸ γάμου καὶ ἀπάρχεσθαι τῶν τριχῶν, καθὰ καὶ τῇ Ἑκαέργῃ καὶ Ὤπιδι (sic optime *Camerarius*) αἱ θυγατέρες ποτὲ ἀπεκείροντο αἱ Δηλίων, lib. I. c. 43. p. 104. *Callimachus* H. in Del. vs. 296. illud ipsum requirit. Porro αἱ δὲ παῖδες [*lin.* 4.] redierunt, ne αἱ μὲν solitariae starent. WESS.

CAP. XXXV. 1. καὶ τὴν Ἄργην) Bene inpetum Ἑκαέργην corrigentium repressit vir Celeb.; cui, si Λαοδίκης [*lin.* 4.] se probare potuisset nomen, amplior laus. Quanto equidem magis in his occupor, multa labantis humani ingenii et iudicii argumenta animadverto. Supra c. 33. Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην integram et illibatam *Florentiae* reliquerunt, et hîc calami lapsus barbari quiddam cognomini Λαοδόκης adsperget? [Operarum errore Λαοδύκης est in nostra *Var. Lect.* ubi Λαοδόκης debuerant.] Cur tandem? Omnia profecto, quae de Hyperboreis prodita litteris, Graecam eorum sapiunt originem. Addo, *Clementem Alexandr.* Protrept. p. 39. Ὑπερόχην καὶ Λαοδίκην iunxisse, et Ἄργην praeoptatam esse ob consensionem tot manu exaratorum, ita et Ἄργης concorditer et ubique pingentium. WESS. — Ut in nomen Ἄργην vel Ἄργιν consentiunt *Herodotei* libri omnes, sic apud *Callimachum*, *Pausaniam* aliosque, constanter Ἑκαέργη nominatur: unde *H. Stephanus* hanc scripturam ad *Herodoti* oram adnotavit, et sic apud *Herodotum* utique corrigendum cum *P. Leopardo Spanhemius* contendit. *S.*

3. κατὰ τοὺς αὐτοὺς τούτους ἀνθρώπους πορευομένας) Referri hoc ad τοὺς πομποὺς, qui Deliis *Perpherees*, et Hyperochen et Laodicen debebit. Citius quidem Arge et Opis in Delum, sed in comitatu Apollinis et Dianae, pervenerunt. WESS. — Miror satis-ne perceperim Viri doctissimi mentem. Videtur πορευομένας illas intelligere *Hyperochen* et *Laodicen*: at Herodoti verba inspicienti haud obscurum videri debebat, πορευομένας ad *Argen* et *Opin* referri. Deinde, ut κατὰ τοὺς αὐτοὺς τούτους ἀνθρώπους de *comitibus* accipiamus, et grammatica ratio (nam μετὰ τῶν αὐτῶν etc. requireretur) et rerum expositarum nexus vetat. κατὰ τοὺς αὐτοὺς τούτ. ἀνθρ. vulgo cum *Valla* intelligunt *eorumdem hominum aetate:* quam etiam in sententiam *Larcher, dans le même siecle.* At mihi planum atque perspicuum videbatur, hoc *Herodotum* dicere, *Argen et Opin* ex *Hyperboreis Delum pervenisse, itinere per eosdem populos facto,* per quos Hyperochen et Laodicen iter fecisse supra c. 33. scripserat. Caeterum tam in Graecis nostris, quam in Latinis, orationem commodius in hunc modum distinctam velim, καὶ τὴν Ἄργην καὶ τὴν Ὦπιν, ἐούσας παρθένους, ἐξ Ὑπερ-

βοῤῥέων κατὰ τοὺς αὐτοὺς etc. *Argen quoque atque Opin, virgines, ex Hyperboreis itinere etc.* Nempe ἐκ Ὑπερβορέων ad πορευομένας et ad ἀπικέσθαι refertur: ἐούσας vero παρθένους ait illas, contra quam Hyperochen et Laodicem, quae prolem iam ediderant. *S.*

5. τῇ Εἰλειθυίῃ) Non obliviscor *Hesychii* Εἰληθυίας, neque *Pausaniae* Εἰληθυίας lib. II. 5. a viris doctis cupide mutatis. Manet in *Callimacho* H. in Del. vs 132. κάλει μόνον Εἰλήθυιαν, forte similem in modum formandum. quo H. in Iov. vs. 12. κεχρημένον Εἰλειθυίης. Potuit in peregrinae vocis origine sonus variare: passim tamen *Homerus, Diodorus, Pausanias* illi adstipulantur, cui primae datae. Quod autem Cl. *Reiskius* ἀντὶ ὠκυτοκίου [*lin.* 6.] *ob acceleratum sive citum partum* elegit, modo ὠκυτόκιον eo foret in usu, non spernerem. Belle novit, ὠκυτόκιον in medicamine ad maturandum partum sedem sibi vindicare, cui incommodus hic locus. WESS.

10. Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος) Ne hoc quidem praetermisit *Callim.* Del. vs. 304. Οἱ μὲν ὑπαείδουσι νόμον Λυκίοιο γέροντος, Ὅν τοι ἀπὸ Ξάνθοιο θεοπρόπος ἤγαγεν Ὠλήν. De eodem mulier Delpha, quae civibus hymnum condidit, *Boeo* apud *Pausan.* lib. X. [c. 5.] p. 810. Ὠλὴν θ᾽ ὃς γένετο πρῶτος Φοίβοιο προφάτας, Πρᾶτος τ᾽ ἀρχαίων ἐπέων τεκτάνατ᾽ ἀοιδάν. De hymnis *Olenis* egerunt ill. *Spanhem.* ad *Call.* p. 509. et *I. A. Fabricius* Bibl. Gr. lib. I. c. 17. *Olene* recentior *Pamphus* Atheniensibus τοὺς ἀρχαιοτάτους ὕμνους ἐποίησεν, *Pausan.* VII. p. 577. eidem saepe laudatos, quos et suo seculo superstites a Daducho quodam Attico *Pausanias* accepisse se tradit legendos IX. p. 762. Sub *Orphei* nomine legit is hymnos, quos habemus superstites; atque in his merito versuum etiam miratur elegantiam. VALCK.

13. καὶ ἀγείροντας) Inprudenter ἐγείροντας *Th. Galeus.* Ἀγείρειν eorum est, qui *stipem* in speciem diis, reapse sibi, ut mos olim et nunc variis in locis, *efflagitant. Herodotus*, modo vitae Homeri auctor fuerit, c. 33. ᾔειδε δὲ ταῦτα ἐν τῇ Σάμῳ -- ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. Abarim Hyperboreum ἀγείροντα. et τὸν ἀγερμὸν ab illo χρήματα τῷ θεῷ repraesentat *Iamblichus* Vit. Pyth. Sect. 91. et 141. Sed vide Cl. *Ruhnkenium* ad *Timaei* Λεξ. p. 6. [p. 9 seqq. ed. sec.] WESS.

CAP. XXXVI. 2 *seq.* οὐ λέγω, λέγων ὡς τὸν *etc.*) Ita solet. Mox c. 43. ἔλεγε, φὰς τὰ *etc.* et V. 36. ἔφη λέγων: tum ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων lib. VI. 137. Coniectura *Dissertationis Herodoteae* ὡς τὸν ὀϊστὸς περιέφερε - - - οὐδὲν σιτεόμενον nondum displicet: ratam enim fabula habet, Abarim exhibens *sagittâ circum omnem terram vectum*, nihilque *comedentem*, ὀϊστῷ ἐποχούμενον, ποταμούς τε καὶ πελάγη καὶ τὰ ἄβατα διαβαίνειν, in *Iamblichi* Vit. Pythag. c. 19. et 28. *Himerius* Biblioth. *Photii* p. 1131. de eodem, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν ἦλθεν ὁ Σκύθης ὑπὲρ τοῦ βέλους ὀχούμενος. Obstat suspicioni *Eustathius;* favet, quod olim scire non poteram, *Corn. de Pauw* ὡς τοῦτον ὀϊστὸς *etc.* legens. WESS. — At ipsum illud τὸν, pro αὐτὸν vel τοῦτον positum, ansam dedisse librariis videri debet, ut locum corrumperent, et ὀϊστὸς in ὀϊστὸν mutarent. *S.*

3. λέγων, ὡς τὸν ὀϊστὸν) Videri posset λέγων e praecedenti voce repetitum; neque tamen Homerica me latent, quibus uti poterunt vulgatae lectionis defensores. Vera mihi videtur *Wesselingii* correctio in Diss. *Herod.* posita p. 34. ὡς τὸν ὀϊστὸς περιέφερε κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν οὐδὲν σιτεόμενον. Praeter *Iamblichum*, insignem sane fabulatorem, de Vit. Pyth. Sect. 91. et 136. fabulam de *Abari* enarrat *Celsus* apud *Origenem* III. p. 129. vid. *H. Vales.* in notas *Mauss.* ad *Harpocr.* p. 206. VALCK.

4 *seq.* εἰ δέ εἰσί τινες Ὑπερβόρειοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι.) Nonnihil immutata, tanquam σόφισμα repellit ridetque *Eratosthenes* in *Strabonis* lib. I. p. 106 seq. [p. 61 seq. ed. Cas.] VALCK. — *Eratosthenes* cavillo haec sugillans apud *Strab.* lib. I. p. 106, notatur propterea a *Casaubono.* Si Ὑπερβόρεοι sint, quod Lycius *Olen* apud *Pausaniam* prodidit, οἱ ὑπὲρ τὸν ἄνεμον οἰκοῦντες βορέαν, consecutio bene habebit. *Strabo* Hyperboreos τοὺς βορειοτάτους explicat, sive *maxime boreales*, non illi, quos *Herodotus* sibi proposuit. WESS. — Videtur „non illos" scribere voluisse Vir doctissimus. Nec tamen *Strabonis* illa interpretatio contraria esse videtur notioni quam de Hyperboreis informatam *Herodotus* habuerat. Caeterum apud eumdem *Strab.* l. c. pro vulgato λέγοι ἂν verissime γελοίαν corrigendum monuit *Tyrwhittus*, vir longe praestantissimus, cuius praematurum obitum etiam nunc, multos post annos, Graecae lugent Musae. *S.*

[6. περιόδους γράψαντες) Mox subiicit, ὠκεανόν τε ῥέοντα γράφουσι, et dein εἴη τίς ἐστι ἐς γραφήν: quibus locis cunctis γράφειν non tam de *scribendo*, quam de *pingendo* accipiendum haud incommode *Gronov.* monuit. Videtur tamen utraque simul notio hic obtinere: iam antiquitus enim et *pingebant* aut in aere exsculpebant tabulas geographicas, et *scripto* illas explicabant. Nos *describendi* verbo utramque simul notionem comprehendi posse putavimus. *S.*]

9. ποιεύντων ἴσην) Lege *Gronovii*, docte haec illustrantis, observationes. De terrae figura *Eratosthenes*, haec Nostri innuens. ὅτι σφαιροειδὴς ἡ σύμπασα, οὐχ ὡς ἐκ τόρνου δὲ, in *Strab.* I. p. 83. [p. 48. D. ed. Cas.] ante quem non dissimilia *Aristotel.* Meteorol. II. 5. Quantum vero laboris et curae nostro aevo doctissimi et sollertissimi homines subierint, ut terrarum orbi sua figura et nobis constaret, multa solidaque eruditione V. Cl. *Io. Lulofs* c. 1. *Introductionis ad Natur. et Mathem. Orbis terrae conspectum* persecutus est. WESS.

[9. ποιεύντων ἴσην) ποιεύντων *Gronovius* idem ac ποιεύντων valere existimavit, ut λεγόντων i. q. λεγέτωσαν et similia: cuius rationem probans *Wesselingius*, eiusdem interpretationem in Notis propositam, *Asiam quoque faciant Europae parem*, in latina versione adoptavit. Mihi ποιεύντων nil aliud nisi genitivus participii absolute positus esse videbatur, ad superius γελῶ referendus: *rideo quum illi Asiam aequalem Europae faciunt. S.*

CAP. XXXVII. [1. ΑΣΙΗΝ Πέρσαι οἰκέουσι) Quisquis et argumentum huius et sequentis capitis attentius consideraverit, et loca contulerit ad quae in *Var. Lect.* provocavimus, hunc vix dubitaturum existimo, intercidisse in Musarum exemplis, quae ad nos pervenerunt, primum verbum Ἀσίην, a quo initium suae *descriptionis trium terrae universae partium* fecisse *Herodotum* consentaneum est. Quin fortasse Ἀσίης τὸ μέσον Πέρσαι οἰκέουσι scripserat, aut aliquid tale. Certe, in hac Asiae descriptione, a Perside veluti lineam ducit versus septemtrionem: quem tractum quatuor habitare populos ait, Persas, Medos, Saspires, Colchos: dein, primum, regiones ab occidente illius tractus sitas enumerat, cap. 38. et 39. tum vero c. 40. ad eas.

quae ab oriente sunt, progreditur, leviter quidem illas tangens, ac nonnisi *Indiam*, extremam versus orientem nominans, praetermissis interiectorum populorum nominibus. *S.*]

CAP. XXXVIII. 2. ἀπ' αὐτῆς) Praestaret ἀπ' αὐτέων, quod et Cl. *Pavio* in opinionem venit. 'Απ' αὐτῆς spectare debebit Pontum, sive mare boreale, in quod Phasis evolvitur. Ab eo vero minime procedunt duae ἀκταὶ, *orae sive peninsulae*, uti docte *Is. Vossius* ad *Scylacem.* [p. 6 seq. ed. *Gron.*] Persis, quae orarum altera, a mari australi, quod et Erythraeum, porrigebatur occidentem versus; a Phasi altera sumebat originem, terminata partim ad Sigeum Troicum, tum ad promontorium Triopium, omnem conplexa minorem, quam vocamus, Asiam. Quae clara cum sint in Scriptoris disputatione, propositum ἀπ' αὐτέων h. e. θαλασσέων, aut, si mavis, ἐθνέων, quae proxime memorabantur, non carere videtur ratione. WESS. — Vereor ne minime ex Scriptoris mente interpretatus ista sit Vir praestantissimus. 'Ενθεῦτεν δὲ, *Inde vero*, ait *Herodotus*, id est, *ab illo inde terrarum tractu, qui per mediam Asiam a meridie ad septemtrionem porrigitur*, (conf. paullo ante ad c. 37, 1. notata) quae est continens *Asiae* terra ac veluti meditullium: *inde*, inquam, *versus occidentem, excurrunt* ἀπ' αὐτῆς, *ab hac* continente *Asia*, ἀκταὶ διφάσιαι, *duae orae in mare porrectae*, duae regiones ita in mare porrectae ut earum maior pars mari adluatur, adeoque duae veluti peninsulae. Harum una est *Asia minor*, in boreali parte a Phasi, in australi a Phoenicia in mare mediterraneum excurrens. Altera ora, ac veluti peninsula, incipit a Perside, maiorque eius pars in australe sive Erythraeum mare excurrit, eoque circumluitur, minor quaedam pars mediterraneum mare attingit. *S.*

6. ἡ αὐτὴ αὕτη ἀκτὴ ἀπὸ τοῦ Μαριανδικοῦ κόλπου) Priorem Asiae minoris ἀκτὴν orsus a Phasi et tractu fuit boreali: alterius initium ab austro sinuque Myriandrico, porrectae ad Triopium: haec attendenti apertissima. [At non *duas* Asiae minoris ἀκτὰς memorat *Herodotus*: sed universam minorem Asiam satis perspicue *unam eamdemque* ἀκτὴν dicit.] *Vossius* tamen ad *Scylac.* p. 7. ἀπὸ τοῦ Μαριανδυνῶν κόλπου, μέχρι τοῦ πρὸς Φοινίκην κειμένου: nec discrepat mul-

tum *Pavii* disputatio. Fefellit utrumque sinus corruptum nomen. *Sinus Mariandynus*, cui Sangarius amnis miscetur, apud *Plinium* Nat. Hist. lib. VI. 1. pars erat Ponti Euxini, adeoque ad boream Asiae, de qua sermo, ac nihil ad hanc descriptionem. Bene *Stephanus* Μυρίανδρος, πόλις Συρίας πρὸς τῇ Φοινίκῃ. Additur τὸ κτητικὸν, Μυριανδρικὸς κόλπος, hinc fortasse, cum sanitas loco manebat, repetitum. Quod ex scripto reposui, ab integritate propius abest, quam Μαριανδύνων *Med.*; Μυριανδρικῶν *Holstenii* et *Berkelii* rem patefacit, non veram vocis scripturam. WESS. — *Mariandynorum* nomen, alibi passim ab *Herodoto* memoratum, decepit librarios; quorum alii longius, propius alii aberrarunt a vero, quod nos restituere auctori non dubitavimus. *Myriandri* urbis, ad Issicum sinum sitae, (quem eumdem etiam *Myriandricum sinum* adpellatum fuisse consentaneum est) plures auctores fecere mentionem, *Cellario* laudati Geogr. Antiq. lib. III. c. 12. p. m. 409. In latina versione nostra ferri poterit *Myriandrio* quod ibi legitur; sed ad graeci nominis normam *Myriandrico* scriptum volueram. *S.*

[8. τείνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι etc.) *Versus mare tendit usque ad* etc. Abundans ille τὰ articulus eodem modo positus est atque paullo ante, τὰ πρὸς νότου et τὰ πρὸς βορῆν. Quod mox ait, *triginta* illam terram *populos habitare*, horum plures sigillatim nominavit lib. I. c. 28. *S.*]

CAP. XXXIX. [1 *et seqq.* Ἡ δὲ ἑτέρη: sc. ἀκτή. Vide paullo ante, ad c. 38. 2. *Alterâ hac orâ* et ingenti veluti peninsula Asiae, a Perside usque ad Phoenicen excurrente, quae maiori ex parte mari Erythraeo [id est, australi, c. 37, 2. et II. 158, 18.) cingitur, partim vero secundum nostrum (i. e. mediterraneum) mare porrigitur, inter Persidem et Phoenicen tres regiones continentur, *Assyria*, quo nomine simul *Babyloniam* ab Herodoto comprehendi supra ad I. 102, 10. vidimus, *Arabia*, et *Syria*. Haec ora, ait *l. 4 seq. desinit in sinum Arabicum*; nempe interrupta est illo isthmo, qui sinum Arabicum a mediterraneo mari seiungit. Addit autem (*lin.* 5.) οὐ λήγουσα εἰ μὴ νόμῳ. *Valla*, quasi λόγῳ pro νόμῳ legisset, ista verba cum sequentibus iungens, sic vertit: *etsi non desineret, nisi ob id quod Darius e Nilo rivos in illum sinum induxit*; ἀπροσδιορίστως omnino. *Portus*, νόμον quidem *divisionem* intelligens, tamen in eamdem

fere cum *Valla* sententiam: *cum (alioqui, seu naturali situ, in eum) non desinat, nisi divisione; id est, nisi propter illam divisionem quam Darius fecit, qua rivos ex Nilo in illum sinum deduxit.* Aliter *Gronovius: desinitque non desinens, nisi iure, in sinum Arabicum* etc. cuius versionem intactam *Wesselingius* reliquit, nec vel ipse vel *Valck.* vel *Reisk.* quidquam ad hunc locum notavit. Mireris tamen omnino quodnam illud *ius* sit, quo ista ora in Arabicum sinum desinat: magisque etiam *Larcherum* mireris, νόμον hîc legem interpretari non dubitantem: *et aboutit, mais seulement en vertu d'une loi, au golfe Arabique:* neque, quam qualemve *legem* hîc intelligere debeamus, explicantem. Atqui, quid sit quod verbis istis significatum voluerit *Herodotus*, satis ipse interpretatus esse videtur. De *Asiae ora* agitur: hanc *revera non terminari in sinu Arabico* ait: nempe, quo loco sinus Arabicus interiecto isthmo a mari mediterraneo seiungitur, ibi non desinit ora, sed pergit eadem ora ab altero sinus Arabici latere, et circum universam Africam continuatur; ita ut Africa, verum si quaeris, pars censeri debeat huius eiusdem alterius orae de qua agitur. In hunc quidem modum perspicue mentem suam ipse Scriptor noster cap. 41. explicare videtur. Itaque *naturâ* quidem, et *re ipsa, non desinit* illa ora in sinu Arabico, sed νόμῳ desinit, id est, *ex usu recepto, opinione,* et *usu loquendi,* quo *Asiam* in isthmo illo terminari vulgo intelligimus dicimusque, atque inde *Africae* esse initium statuimus, quae tertia orbis terrarum pars vulgo haberi solet. Quare νόμῳ eàdem fere notione hic accipi debebit atque in illo pseudo-philosophorum nonnullorum dicto, *honestum nihil φύσει esse*, sed νόμῳ; valebitque νόμῳ idem ac τῷ νενομισμένῳ apud *Nostrum* II. 17, 7. IV. 45, 28. (Conf. *Heindorf* ad *Plat. Phaedr.* c. 13. p. 231. e.) De *fossa*, quam *Darius* e Nilo in Arabicum sinum duxit, dictum est lib. II. c. 158. cuius fossae h. l. nonnisi obiter mentionem facit Scriptor; puto, quo clarius significet quem nam *sinum Arabicum* hîc dicat; quandoquidem alter sinus, qui *Persicus* vulgo nominatur, perinde etiam *Arabicus sinus* dici potuerit. *S.*]

CAP. XL. 2. καὶ Σαπείρων) Passim in libris Σάσπειρες. *Apollonii Rhod.* II. 397. et *Stephani Byz.* Σάπειρες nomine conveniunt, situs aliquantum discrepat. [Mireris

vero, in eodem argumento paulo ante (cap. 37, 4.) Σάσπειρες et Σασπείρων, praeferentem *Wess.* et nunc Σαπείρων tenentem. Conf. I. 104. 5. et Var. Lect. ad I. 110, 11.] In omni autem hac Herodotea disquisitione Ἐρυθρὴ θάλασσα varia est notione: modo *Oceano australi*, nunc *sinui Persico* aut etiam *Arabico* pro vario regionum habitu convenit; neque inconmode, cum sinus ambo mari isti iungantur et eius sint divergia et partes. Qui maritimam superioris Asiae Arabiaeque oram bene callent, non adhaerescent. WESS. — Ἐρυθρὴν θάλασσαν universum mare vocat Noster quod *Asiae* a meridie est cum duobus sinubus, Persico et Arabico. Vide supra, ad c. 39, 1. *S.*

[5 *seq.* Ἀράξης ποταμὸς, ῥέων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα) Incredibile est quo pacto *Vallae* versionem, *qui contra solem orientem fluit*, absque notatione intactam relinquere doctissimi Viri potuerint: quos etiam *Larcherus* secutus, *qui prend son cours vers le soleil levant*, scribit. *Herodoti* hunc *Araxen* ab oriente in Caspium mare influere, adeoque non contra solem fluere orientem, vel ex hoc ipso loco intelligi potuerat. Caeterum vide quae de *Herodoti* hoc *Araxe*, qui aliis *Jaxartes* est, ad I. 202, 16. monuimus. *S.*]

CAP. XLI. [1. Ἡ δὲ Λιβύη ἐν τῇ ἀκτῇ ἑτέρῃ ἐστί.) Vide ad cap. 39, 1 et seqq. notata. *S.*]

5. ἡ ἀκτὴ αὕτη στεινή ἐστι) Vitio humani ingenii contingit, ut omnibus eadem raro placeant. Spectantur res diversis modis et variante animi inclinatione. Mihi, quod rediit, verissimum, alii aliud. Sequitur continuo, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ στεινοῦ τούτου: ubi vero illud, verum ni fuerit vulgatum? Supra lib. II. c. 158. de eopse *isthmo*, τῇ ἐλαχιστόν ἐστι καὶ συντομώτατον ἐκ τῆς Βορηίης θαλάσσης ὑπερβῆναι ἐς τὴν νοτίην, quod brevissimum et maxime conpendiarium spatium, plane uti hic, *stadiorum mille*. Non excito *Plinium* lib. II. 68. quo hanc ipsam in rem usus est *Is. Casaubonus* ad *Strabon.* I. p. 114. [p. 65. ed. Cas.] neque dissimulo *Mediceum* αὕτη ἐστὶ ἡ ἐστι, *iam est*, *qua est*, nihil coloris ducere posse e c. 50. huius libri. Verum propere hinc discedo. WESS.

CAP. XLII. [1. μήκεϊ μὲν γὰρ παρ' ἀμφοτέρας παρήκει ἡ Εὐρώπη) Parum adcurate Larcher: *en sa longueur elle surpasse les deux autres parties*, et sic iterum c. 45. Debue-

rat; *en sa longueur elle s'étend le long des deux autres.* Nempe quidquid terrarum ultra Caspium mare et Araxem fluvium est, quam nos septemtrionalem Asiam nominare consuevimus, id ex *Herodoti* ratione Europae accensebatur. conf. c. 40, 4 seq. Quod adiicit, εὔρεος δὲ πέρι οὐδὲ συμβαλέειν ἀξίη φαίνεταί μοι εἶναι, *Reizius*, in argumento huius capitis, *ne coniicere quidem licet.* At *coniicere*, est συμβάλλεσθαι verbo medio: sententia Scriptoris videtur esse, *ne dignam quidem iudico quae cum Asia atque Africa conferatur.* Caeterum συμβαλλέειν fortasse, praesenti tempore, scripserat auctor: sicuti συμβαλλεόμενος I. 68, 16 et 21. et alibi, a ionico themate συμβαλλέω. *S.*]

6. δηλοῖ ἑωϋτήν) Mirum ni scripserit, more veterum suoque, Λιβύη μὲν γὰρ δηλοῖ ἐοῦσα περίῤῥυτος: id est ἑαυτὴν οὖσαν. In eundem sensum infra capienda ista: [in fine huius cap.] αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον, nempe περίῤῥυτος ἐοῦσα. Δηλοῦν hac adhibetur structura *Sophocli*, Ai. vs. 471. δηλώσω - - - γεγώς. Antig. vs. 20. Τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος. Ἐδήλωσε τῶν νόμων καταφρονῶν Alcibiades, *Andocidi* p. 30, 44. ἐδήλωσαν οὐ θελήσαντες, *Pausan.* III. p. 216. δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες, *Herodot.* VI. 21. VALCK. — Pronomen ἑωυτὴν communi consensu tuentur libri omnes; nec, cur sollicitetur, satis caussae subest: immo vero, quando in tali dictione abest pronomen, fuerit illud ad sententiam subintelligendum. *S.*

11. Φοίνικας ἄνδρας) *Phoenices*, ubi maritimam Syriae oram occuparant, ναυτιλίῃσι μακρῇσι ἐπιτίθεσθαι scripsit lib. I. c. 1. An statim ex sinu Arabico, unde digressi erant, in Oceanum australem et Atlanticum, merito dubitatur. Quam vero Salomoni, Iudaeorum regi, in nobili navigatione ex eo sinu operam praestiterant I. *Reg.* IX, 27. eandem aliis et regi Aegyptio addixerunt, usu maritimae peregrinationis exercitati. His ergo debetur et regi Neconi *Africa primum circumnavigata*; quam multis post seculis Lusitani diversiore progressu feliciter cognoverunt mari ferme circumfluam. WESS.

CAP. XLIII. 1. Καρχηδόνιοί εἰσι οἱ λέγοντες) Ex hariolatione Cl. *Pauw* οἱ πλέοντες: Carthaginienses enim similibus defunctos navigationibus tentasse oras Africae, Atlantico mari adspersas: de Sataspe nihil eos novisse.

Quae docti viri coniectura habet, quo se conmendet. Aliud *Nic. Abramus*, Phari Vet. Test. lib. III. p. 92. μετὰ δὲ Καρχηδόνιοί εἰσι *etc.* sine commate legens vertensque, *postea quidem Carthaginienses, ut quidem ipsi dicunt:* praestitisse nimirum se, quod Sataspes navigando haud absolverat. Quae verbis istis indicari, dubito vehementer. Hannonem a Gadibus ad fines Arabiae circumvectum *Plinius* tradit lib. II. 67. an ante Herodoti aetatem, needum certum. Et quid inpedit, cur Poeni inaudire de frustraneo Sataspis conatu nihil potuerint, Xerxi foederibus iuncti, et mercandi studio ad omnia, uti solent, circumspecti? Saepe praeterea narrationes Carthaginiensium advocantur in Libyae rebus c. 195. 196. WESS. — Post λέγοντες Vir doctissimus cum superioribus Editoribus nonnisi levissime incidens orationem, ab auctoris mente aberravit: et, quod mirari subiit, absurdam *Gronovii* versionem, *Secundo loco* (*Carthaginienses sunt qui dicunt*) *postquam Sataspes* - - - *Africam non circumnavigavit* etc. verbotenus repraesentavit. Nec vero melior *Vallae* erat interpretatio. *Reizius*, interposita post λέγοντες paullo fortiore distinctione, omnia plana reddidit. Sententia eadem, quam *Pavius*, referente *Wesselingio*, proposuerat; sed nulla in verbis novatione opus est. Postquam dixit, οὕτω μὲν αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον, nempe περιῤῥυτος ἐοῦσα, (conf. *Valck.* ad c. 42, 6.) in hunc modum pergit: Μετὰ δὲ, *Postea* (post illam Phoenicum navigationem) *Carthaginienses dicunt*; scilicet, *cognovisse se circumfluam esse Africam: nam* (hoc suo nomine, non Carthaginiensium verbis, adiicit *Herodotus*) *Sataspes quidem non circumnavigavit Africam, ad hoc licet missus. S.*

17. τῷ οὔνομα Σολόεις) Sic scripserat lib. II. 32. Σολόεντα ἄκραν aut Λιβυκὸν ἀκρωτήριον *Hanno* et *Scylax* in Periplis, πύματον Σολόεντα *Crinagoras* in Epigrammate, de quo *D'Orvillius* ad *Chariton.* p. 424. et *Reiskius* in Anthol. p. 188. [Analect. *Brunck.* T. II. p. 145. num. XXI.] Ceterum memoria *Posidonium* decepit, ex *Herodoto*, a Dario missos τελέσαι τὸν περίπλουν Africae, asseverantem in *Strabon.* lib. II. p. 155. [p. 98. ed. Cas.] Tale hic nihil. WESS.

20. ἀπικόμενος παρὰ βασιλέα) ἐς βασιλέα quod nobis e msto *Galeus* obtulit, si dant plures, fortasse tanquam rarius probandum videretur; ἐς aliquoties adhibuit in

talibus *Herod.* Ut verum tamen fatear, ne loci quidem unius recordor, in quo legatur ἀφικέσθαι εἰς τινὰ, cui plurima sunt ad manum, in quibus ἐλθεῖν et εἰσελθεῖν εἰς τινά. [conf. *Reiz.* de Prosod. p. 11. et 56 seq. ed. *Wolf.*] Paulo post [*lin.* 23.] duabus fortasse literis repetitis scribi commode posset; οἱ, ὅκως ὡς σφεας καταγοίατο τῇ νηΐ, φεύγεσκον πρὸς τὰ οὔρεα. [At novationem nec res postulat, et mssti recusant.] Deinceps [*lin.* 25.] quia σίνεσθαι etiam frequentatur *Herodoto*, σίνειν non adhibetur ab antiquis, veram paene lectionem coniectando fueram adsequutus, corrigens, αὐτοὶ δὲ ἀδικέειν οὐδὲν ἐπιόντες, memor *Herod.* V. c. 74. ἐσίνοντο ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Itaque laetus excepi quam Diss. *Herod.* p. 167. subministravit Codicum lectionem, ἐσιόντες, πρόβατα δὲ μοῦνα: hoc aptius respondet ad πόλιας: χώρας ἐπελθεῖν et ἐπεῖναι χώρους adhibentur. VALCK.

24 *seq.* ἀδικέειν οὐδὲν ἐσιόντες, πρόβατα *etc.*) Multum meo iudicio ex membranis potius, ἀδικέειν οὐδὲν ἐσιόντες, πρόβατα δὲ μοῦνα: *ipsos* urbes *ingressos nihil iniuriosum patrasse, pecora duntaxat inde accepisse.* Plenior ita oratio, superfluo et insueto σίνοντες in posterum caritura. Utcunque ea super codicum lectione statuetur, non recusabitur iisdem e schedis [*lin.* 27.] αἴτιον τόδε ἔλεγε, *caussam hanc dicebat* Sataspes: huius enim ad regem sermo. Caussam, quam Xerxi non probavit, dederunt venti, ex oriente ad constitutum isthic flantes, et navis praepedientes cursum ex probabili *Marshami* et *Palmerii* sententia. WESS.

27. αἴτιον τόδε ἐλέγετο) *Hanc caussam afferebat, Valla:* legit itaque αἴτιον τόδε ἔλεγε, nempe Sataspes. Sequens τὸ peperisse potuit ἐλέγετο. In proximis [*lin.* 28.] pro Ξέρξης δέ οἱ οὐ συγγινώσκων, collatis *Vallae* Latinis, *hunc Xerxes negans locutum vera*, *Io. le Febvre* suspicabatur scribendum, Ξέρξης δὲ ὃν (pro αὐτὸν vel ἐκεῖνον) οὐ συγγινώσκων λέγειν ἀληθέα: in iuvene praesertim huius seculi Gallo conatum laudo: ei minus in his commodum esse fatendum etiam illi, cui Herodoteus est exploratus usus verbi: συγγνόντες ἀδικῆσαι, συγγνόντες ποιέειν σε δίκαια, et similia, dantur apud hunc plurima; a quibus illud distat lib. V. c. 91. συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς: in quibus etiam scribi potuisset οὐ ποιήσαντες ὀρθῶς, sub qua duplici structura idem significans adhibetur συνειδέναι. *Diphili* versus est: Συνειδόθ'

αὐτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ. *Quinctilian.* Inst. Or. III. 6. *Non sustineo esse conscius mihi dissimulanti.* *Sophocles*: Ἦ δεινὸν ἆρ' ἦν, ἡνίκ' ἄν τις ἐσθλὸς ὢν Αὑτῷ συνειδῇ. Herodoteo verbo *Lysias* p. 164. συνέγνωσαν αὑτοῖ σφισιν ὡς ἠδικηκότες. VALCK. — At nec male dicitur quoque συγγινώσκειν τινὶ, *adsentiri alteri*. Sic quidem VII. 12, 10. συγγνωσόμενός τοι, *qui tibi adsensurus est*: qua ex notione fluxit illa *ignoscendi*. *S.*

34. ἑκὼν ἐπιλήθομαι) *Arch.* codex ἐπιλήσομαι, quod non deterius: in re simili, cuius auctoris mentio posteris minus fuisset honorifica, considerate *Herod.* I. 51. τῶν τις Δελφῶν, - - τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα οὐκ ἐπιμνήσομαι. Lib. II. c. 123. τῶν (Graecorum) ἐγὼ εἰδὼς τὰ οὐνόματα οὐ γράφω. Similiter in sacris arcano silentio tegendis *Pausan.* II. p. 117. τὸν δὲ λόγον ἐπιστάμενος οὐ γράφω. lib. I. p. 71. λεγόμενον καὶ ἄλλον λόγον εἰδὼς ὑπερβήσομαι. VALCK. — Ut hic, similiter III. 75, 5. ἑκὼν ἐπελήθετο: et τῶν ἐντολέων μεμνημένος ἐπελανθάνετο III. 147, 6. Absurdum τατέσχε, quod pro κατέσχε in nostrum se insinuavit exemplum, aequus facile corriget Lector. *S.*

CAP. XLIV. [6. Σκύλακα ἄνδρα Καρυανδέα) Superest hodieque *Scylacis Caryandensis* Περίπλους τῆς θαλάσσης τῆς οἰκουμένης Εὐρώπης, καὶ Ἀσίας καὶ Λιβύης: quod opus quidem iuniori cuidam Scylaci *Vossius* et *Dodwellus* tribuunt; sed eidem prisco itineratori, quem *Herodotus* hic nominat, post *Fabricium* Biblioth. Graec. lib. IV. c. 2. sect. 6. merito (ut videtur) vindicavit doctissimus *De Sainte-Croix* singulari commentatione in Actis Acad. Inscript. T. XLII. p. 350. et seqq. inserta. *S.*]

6 *seq.* ἐκ Κασπατύρου τε πόλιος καὶ τῆς Πακτυϊκῆς γῆς) Vitiosum *Arch.* Καστατύρου accedit quodammodo ad *Hecataei* ap. *Steph.* Κασπάπυρος. [In scripturam Κασπατ. apud Nostrum III. 102, 1. consentiebant libri omnes.] Situs urbis et regionis *Pactyicae* certo non potest finiri. *Hecataei* πόλις erat Γανδαρική. Gandarii in extimis Persarum locantur finibus, contermini Sogdis Bactriisque lib. III. 91. VII. 66. Quorum si *Caspatyrus* fuit, ab Indo, sicuti hic innuitur, afuisse non videtur. Excusari certe *H. Dodwellus* nequit, urbem Gangi adponens, ipsumque *Herodoti* Indum *Dissert. de Scylace* c. 1. et Gangem confundens. Amnium enim *solus Indus praeter Nilum*, ex priscorum sententia, *crocodilos alebat*: sic Noster, et, quem in examine

Dissert. *Dodwelli* optime *Iac. Gronovius* excitavit, *Arrianus* Ἀναβ. lib. VI. 1. cui testis accedere opportunus poterit *Pausanias* IV. 30. Iure propterea *Gronovius* pro *Indo* consistit. Nam *Th. Hyde* divinatio in Argumento c. 23. Relig. Veter. Persar. κατὰ ποταμὸν, quo secundo *Scylax* et comites in mare devenerunt, Hydaspem signare, in Zaradrum influentem, qui se Indo, cuius ostia erant exploranda, miscet, dubiae admodum et fallacis est fidei. WESS. — De *Caspatyro urbe* et *Pactyica regione* consuli digna sunt quae commode collegit disputavitque *Larcher* in Indice Geographico ad *Herodot.* p. 102. et 401 seqq. ubi *Rennelli* etiam Viri clariss. examinavit sententiam. *Heeren* in opere saepius laudato T. I. p. 389. et 405. urbem regionemque *Cabul* intelligit, Persiae finitimam; quem vero *Indum* fluvium hîc nominat *Herodotus*, *Gureum* intelligit (hodie *Kameh*) ab occidente in *Indum* proprie nominatum influentem. *S.*

14-16. *οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης etc.*) Receptum antea οὗτος tueri se nequit: schedae melius. Sequentia habent quid scabri, et varie tentantur. Praetuli ex Codicibus ὅμοια παρεχομένη, videlicet Ἀσίη. Non quidem συντάξεως procedit ordo, cuius in hoc et aliis veterum ratio non semper ducitur: utut est, puto de scabritie non nihil deminutum. Maioris momenti coniectura Ampl. est *Bouherii*, fini huius periodi conplura ex secuturis [cap. 45. lin. 6 seqq.] nectentis, hunc in modum, ὅμοια παρεχομένη τῇ Λιβύῃ· καὶ οὐρίσματα αὐτῇ Νεῖλός τε ὁ Αἰγύπτιος - - - τὰ Κιμμέρια λέγουσι. De Asia haec, quod verissimum, cuncta scribi: ubi nunc sunt, orationis nexum scindere et turbare, cui, istis in hunc locum migrantibus, apta copulatio et adhaesio. Mihi, tametsi *Procopii* aevo eadem, quae in msstis et editis, series, inventum non videtur inconcinnum. Vide *Bouher.* Diss. Herodot. c. 18. p. 119. WESS. — Copiosius de hoc loco, et de ista praesertim scriptura παρεχομένη, in *Var. Lect.* disputavi; ubi in hoc ipso, quod codicum nonnullorum auctoritate a *Wess.* vulgatum est, adquievi. Et παρεχομένην quidem, quod olim vulgabatur, nullis utique machinis defendi potest: verum tamen illud ipsum etiam παρεχομένη, ad τὰ τῆς Ἀσίης relatum, nimis durum et insolens debet videri. Ac ne παρεχόμενα quidem, si vel maxime codex

aliquis hoc daret, satis placere posset: agitur enim hic non tam de rebus quas quaeque terra exhibet aut praefert, quam de terrarum circuitu, et quousque quaeque porrigatur; nec ex professo commemoravit Scriptor res quas Asia pariter atque Libya gignet, nisi quod obiter crocodilorum mentionem fecit, quos Indum pariter atque Nilum alere dixit. Quare iterum iterumque relegenti mihi hunc locum perquam probabile videtur, sic scriptum oportuisse: οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης, πλὴν - - - ἀνίσχοντα, τὰ ἄλλα ἀνεύρηται ὁμοῖά περ ἐχομένῃ τῇ Λιβύῃ: *ita Asiae - - - reliqua explorata sunt, pariter certe atque contigua Libya.* Nam, quod iam antea monuerat, (c. 39, 5. et 42, 6.) *contiguam esse Asiae Libyam*, id statim c. 45, 5. iterum urget, *unam esse continuam terram*; itaque nil caussae fuisse, cur tres, veluti distinctae et a se invicem seiunctae, terrae statuerentur. Qua notione παρεχομένῃ τῇ Λιβύῃ *Reizius* scripserit, non habeo dicere. Quod autem ad ista verba (c. 45, 6 seqq.) adtinet, καὶ οὐρίσματα αὐτῇ *etc.* quae cum extremis huius capitis iuncta *Buherius* voluit; istud αὐτῇ non ad *Asiam* refertur, sed ad *universam terram*, quae quum *una atque continua* sit, (γῆ μία ἐοῦσα) mirum sibi videri ait Herodotus, *cur tribus nominibus* illa *distinguatur*, quasi *tres* essent *terrae*, *Nilo* et *Phasi* aut *Tanai fluviis disterminatae;* videturque hoc significare: quum tres, quae vulgo nominantur terrae partes, non sint interiecto mari usquequaque a se invicem seiunctae, debebat una continens universa terra censeri; sin maiorum quorumdam fluminum cursus satis caussae est cur terra in partes divisa statuatur, multo plures quam tres partes fuisse numerandas. *S.*

CAP. XLV. [3 *seq.* Quod ait, μήκεϊ - - - παρ' ἀμφοτέρας παρήκουσα, conf. c. 42, 4. ibique not. Tum de his, quae proxime insequuntur, μιῇ ἐούσῃ γῇ *etc.* vide modo ad c. 44, 14-16. notata. *S.*]

8. Τάναϊν ποταμὸν τὸν Μαιήτην) *Tanain Maeotam* explicant ut *Phasin Colchum*, quod ex hoc Maeotarum tractu labatur. At discrepat caussa; Tanais influit in Maeotin paludem, longe supra eam lacu erumpens. Fuit olim, quae eiusdem *Boukerii* suspicio, τὴν Μαιῆτιν, seu verius καὶ τὴν Μαιῆτιν. *Vallae* Latina huc vergunt, et liquidissime (quod vir

Ampl. non vidit) *Procopius* Bell. Goth. lib. IV. 6. *Herodotea* exscribens, οἱ δὲ Τάναϊν ποταμὸν, καὶ Μαιῶτιν καὶ Πορθμ. Qui cum Μαιῶτιν adpellat, suo utitur more, ut Ionico Noster. Vide c. 20. WESS. — Potuit suo arbitratu *Procopius*, sicut et *Valla, Maeotidem paludem* hîc intelligere. At, quum in τὸν Μαιήτην consentiant libri, nihil profecto impedit quo minus intelligamus *Maeoticum fluvium* hîc dici *Tanaim*, (i. e. qui per Maeotarum fines decurrit) quemadmodum Νεῖλος ὁ Αἰγύπτιος nominatur, et Φᾶσις ὁ Κόλχος. *S.*

9. Πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια) De *Porthmiis Cimmeriis* vide supra c. 12. WESS.

11 *seqq.* ἐπὶ Λιβύης - - - γυναικὸς αὐτόχθονος) Iovis ex Epapho neptis *Isocrati* Laud. Busir. p. 223. Mox [*lin.* 13.] *Eustath.* ἀπὸ τῆς Προμηθ. μητρός: cui in Asia, Promethei matre, *Apollodorus* Bibl. I. 2, 3. et Schol. *Apollonii Rh.* I. 444. adstipulantur. *Herodoti* alia sententia, quae et in *Stephani Byz.* Ἀσία. Est *Eustathius* in his paullo audacior, etiam [*lin.* 15.] ἐπὶ Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος. [pro Κότυος, quod habet *Herodot.*] Fuit *Manis* filius *Atys* I. 94. quem praeter et *Cotyn* genuit, indice *Etymol.* in Ἀσίω, et, cuius auctoritas excellentior, *Dionysio Halic.* lib. I. Ant. R. p. 21. Vide *H. Vales.* ad *Nicol. Damasc.* p. 68. Utique inprudenter in *Eustathii* partes Ampl. *Bouherius* Diss. Herod. c. 5. transiit. WESS.

15 *seq.* ἐπὶ Ἀσίεω, τοῦ Κότυος, τοῦ Μάνεω) Non alibi Κότυος fit apud *Herod.* mentio; quod nomen, in antiqua Ed. *Vallae* versionis omissum, primo quidem adspectu potius videtur Thracicum: Ἄτυς certo nomen est Lydiacum; praeter Regem, sic Croesi filium nominat *Herod.* et patrem ditissimi illius Pythii, tempore Xerxis nobilitati. Accedit ad haec, Lydiaca narrantem *Herodotum* lib. I. c. 94. (non sanequam ex *Xantho Lydo*, quod *Galeus* putabat; quippe qui οὔτε Τυῤῥηνὸν ὠνόμακεν οὐδαμοῦ τῆς γραφῆς, δυνάστην Λυδῶν, οὔτε ἀποικίαν Μῃόνων εἰς Ἰταλίαν κατασχοῦσαν ἐπίσταται, teste *Dionys. Halic.* Ant. Rom. I. p. 22, 15.) *Herodotum*, inquam, non ut hic *Mani* filium dare Κότυν, sed Ἄτυν: ἐπὶ Ἄτυος, τοῦ Μάνεω, βασιλῆος. Tandem Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος, hic legisse videtur *Eustathius*; cuius ista extant ad *Dionysii* Perieg. vs. 270. Ἡρόδοτος δέ φησι τὰ τρία τῆς γῆς τμήματα ἐπωνυμίας ἔχειν γυναικῶν. - - - Λυκόφρων δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ἀπὸ

Ἀσίεως τοῦ Ἄτυος καλεῖσθαί φησιν αὐτήν· ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σάρδεσι φυλή τις καλεῖται Ἀσίας; imo καλεῖται Ἀσιάς: sunt enim et postrema *Herodoteis* vicina: ἀπό τευ καὶ τὴν ἐν Σάρδισι φυλὴν κεκλῆσθαι Ἀσιάδα. Hoc minime cunctanter statuo, in his Eustathianis nomina *Herodoti* et *Lycophronis* esse transponenda: Herodotea sunt, quae tribuuntur *Lycophroni*; quae *Herodoto*, sunt sine dubio *Lycophronis*, quodque bene observavit accuratissimus Editor *Ed. Twaites*, ab ipso *Eustathio* huic, velut auctori, contributa ad vs. 620. ubi legitur etiam ἀπὸ Ἀσίου, τοῦ Ἄτυος. Tandem pro Ἀσίεως scribendum ut apud *Herod.* Ἀσίεω. Forma vulgari dare quoque potuerat Ἀσίω: *Asias* enim, Ἀσίας, Ἀσίου, Ioniee flectitur Ἀσίης, Ἀσίεω. Atque ob has forte rationes videri posset hoc in loco *Herodoti* nomen Κότυος in illud Ἄτυος convertendum. Ille tamen ego, qui toties in *Herodoto* levioribus de caussis forte suspicax perhibebor et novator, hic nihil novandum iudico servandumque Κότυος nomen. Primum *Asian Cotyis* filium dictum veteribus legerat *Eustath.* in Iliad. β'. p. 192, 51. τὸν μὲν Ἀσίαν Κότυος ἱστοροῦσιν υἱόν. Deinde multo plus habet ponderis auctoritas *Dionysii Halic.* Ant. Rom. I. p. 21. scribentis, Τυῤῥηνὸν dici quintum a Iove. Iovis enim filium *Manen* primum istius fuisse regionis Regem: τούτου δὲ γεννηθῆναι Κότυν· τῷ δὲ Κότυϊ δύο γενέσθαι παῖδας Ἀσίην καὶ Ἄτυν· ἐκ δὲ Ἄτυος Λυδὸν φῦναι καὶ Τυῤῥηνὸν, quorum hic cum colonis in Italiam abierit, ille manserit regni paterni haeres: de Atyë, huiusque duobus filiis *Lydo Tyrrhenoque* paria scribit *Strabo* V. p. 335. c. [p. 219. ed. Cas.] Utrumque dedit et *Atyi* filium *Herodotus*; solum quidem memorans duntaxat Τυρσηνὸν, I. 94. sed et meminit Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος, I. 7. VII. 74. a quo Maeones traxerint *Lydorum* nomen. *Xanthus Lydus*, cui credendum potius in rebus patriis, quam Graecis recentioribus. Tyrrhenum prorsus ignorans, Ἄτυος παῖδας γενέσθαι λέγει Λυδὸν καὶ Τόῤῥηβον. Ut regionibus urbibusque dare possent conditores, nomina Graeci plurima sunt commenti. VALCK. — Confer *Creuzeri* Fragm. Veterum Historicor. p. 153 seq. *S.*

17. ἀλλ' οὐκ ἐστὶ τῆς Προμηθέος Ἀσίης) Ista quidem verba, si sunt, ut esse videbuntur, *Herodoti*, signis saltem tanquam παρένθηκα sunt a vicinis separanda. Haec sola si dedisset, per *Asiam Promethei*, filiam, uxorem, an matrem

intellexisset, maneret incertum; sed paulo superius uxorem dixit Promethei, quam cum aliis matrem habuit *Lycophron*, Cass. vs. 1412. Οὐ μὰν ὑπείξει γ' ἡ 'πιμηθέως τοκάς. *Schol.* ἡ Ἀσία· Ἀσίας γὰρ καὶ Ἰαπετοῦ Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθεύς. vid. Doctiss. *Twaites* ad *Eustath.* l. c. et ad vs. 620. VALCK.

21. ἀπὸ τῆς Τυρίης) Hoc verius ob lib. I. 2. et msstorum decretum. Non nego *Syriam* potuisse *Europam* dici. Quaeritur de *Herodoti* manu, cuius prudens de matronae nomine observatio. Notae sunt coniecturae *S. Bocharti*, super *Libyae*, *Asiae* et *Europae* titulis ex Phoenicum lingua elegantes, lib. IV. Chanaan. c. 33. WESS.

CAP. XLVI. 4. ἔχομεν προβαλέσθαι) Nulla hic *comparatio*: [nempe *comparare* in vers. lat. posuit *Gronovius*: rectius *Valla*, *proferre*.] negat se habere huius orae nationem, quam *producat* et *in medio collocet*: id προβαλέσθαι, quo modo manu exarati libri, e quibus si qui velint ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν λεγόμενον, non obluctabor. Nihil in Codicibus magis obvium, quam λόγιμον et λόγιον, λεγόμενον ac γενόμενον convertere, sicuti lib. II. 5. et IV. 13. [sed bene habet vulgatum.] De *Scytharum sapientia* multi nimis praeclare: σοφίη *prudens* est *sollertia*, qualis lib. III. 127., qua semet bello temere lacessentes, veluti Cyrum, inpunitos haud dimittebant; quaque, si nolint inveniri, deprehendi nequeant, quod Dario usu venit. Alioqui barbari moribus omnique disciplina; bene Noster, τὰ μέν τοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι. WESS.

5. πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος) Olim vocula mihi πάρεξ sic visa fuerat transponenda, ut legeretur: οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν γενόμενον ἐκ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος πάρεξ Ἀναχάρσιος. Quum vero consideratius ad vulgata haec exigerem *Eustathii* ad *Dionys.* vs. 669., ex *Herodoto* narrantis ὅτι ὁ Εὔξεινος παρέχεται ἔθνη ἀμαθέστατα, καὶ ἐξ οὐδενὸς τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου ἀνὴρ ἐλλόγιμος λέγεται, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ, ὅθεν ὁ Ἀνάχαρσις, coepi animadvertere nihil in istis esse quod mutari deberet. Si scripsisset, πάρεξ Ἀναχάρσιος, καὶ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος, figura hic obtineret, quam Χιασμὸν vocant Grammatici, multis explicitam *Eusthathio* ad *Hom.* Iliad. γ'. 108. Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν, Γῇ τε καὶ ἠελίῳ. Ista nativam haberent perspicuitatem sic scripta: οἴσετε ἄρνε δύο, λευκὸν καὶ μέλαιναν, Ἡλίῳ καὶ Γῇ, ut sua sibi singula subiician-

tur velut ἐν τετραγώνῳ καταγραφῇ. Ad hanc normam *Herod.* hic primum duo ponit diversa; prius, οὔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν ἔχομεν προβαλέσθαι (sic mssti) σοφίης πέρι: alterum, οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν λεγόμενον. Tum duo diversa sequuntur: prioris membri haec est exceptio, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος: haec, alterius, πάρεξ Ἀναχάρσιος. Sunt mihi similes ad manum aliorum structurae. Ceterum his *Herodoti* vexandis occasionem arripuerunt viri Docti ex Ep. *Pauli* ad *Coloss.* 3, 11. Primus, credo, *Salmasius* abusus est in Ossil. Ling. Hellen. p. 359., cui se primus opposuit, amicus et admirator viri maximi, *Alex. Morus* in notis ad Nov. Foed. p. 231. et seqq. VALCK.

13. ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότου) Hic etiam haerebat olim alterius vice saepius a librariis scripta vox ἀρότρου. [Nempe sic edd. ante *Gron.* cum nostro *Pb.*] Qualia de veteribus *Herod.*, de sui quoque temporis Scythis scribit *Strabo* VII. pag. 460. c. [p. 300. c. ed. Cas.] *Iustinus* II. 2. *Hominibus inter se nulli fines: neque enim agrum exercent; nec domus illis ulla, aut tectum, aut sedes est, armenta et pecora semper pascentibus, et per incultas solitudines errare solitis: uxores liberosque secum in plaustris vehunt*: Φερέοικοι ἐόντες *Herodoto*; saepe *Straboni* dicti Νομάδες καὶ Ἀμάξοικοι, *Melae* II. 1. ἁμαξόβιοι. Si Poëtae nomen sincere scriptum in *Strabon.* pag. 463. c. [p. 302. D. ed. Cas.] *Hesiodus* iam meminerat ἀπήναις οἰκί' ἐχόντων. Apud *Philostr.* Vit. Apoll. VII. 26., scribendum utique, οἰκίας ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν πέπανται, *possident, habent*, pro πέπτανται. Saepius in verbo πεπᾶσθαι erravit *Olearius*, et pag. 246. bonam lectionem perversa corrupit interpretatione. VALCK.

14. οἰκήματά τέ σφι ᾖ ἐπὶ ζευγέων) Nulla caussa viro docto κτήματά τε refingendi. Φερέοικοι ἐόντες istis verbis explicatur liquidius. Mitto *multivagas* Scytharum *domos* ex *Seneca*, et eorumdem *sutilem domum* apud *Valer. Flaccum*. Accommodatum *Aeschyli* Prometh. vs. 708. οἳ πλεκτὰς στέγας Πεδάρσιοι ναίουσ' ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις, et praeter cetera *Hippocratis* Aer. Aq. et Loc. p. 291. [§. 93. p. 86. ed. *Coray.*] ἐνταῦθα καὶ οἱ Σκύθαι διαιτεῦνται, Νομάδες δὲ καλεῦνται, ὅτι οὐκ ἔστι οἰκήματα, ἀλλ' ἐν ἁμάξῃσιν οἰκεῦσι: quos currus graphice expingit deinde. WESS.

15. κῶς οὐκ ἂν εἴησαν οὗτοι ἄμαχοι;) Nullam nec in Ku-

ropa, neque in Asia gentem, ἔθνος, esse scribit *Thucyd.* II. 97. ὅ, τι δυνατὸν Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι. *Herodoto* non adeo videbantur invicti propter corporum vires hominumque multitudinem, quam propter mores atque instituta: hac mente *Ephorus* ap. *Strabon.* VII. p. 463. et 464. [pag. 302 seq. ed. Cas.] ταῖς διαίταις εὐτελεῖς ὄντες καὶ οὐ χρηματισταὶ - - - πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἄμαχοί εἰσι καὶ ἀνίκητοι, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύουσι. *Iustin.* II. 3. *Perpetuo ab alieno imperio aut intacti aut invicti mansere. - - - Gens et laboribus et bellis aspera; vires corporum immensae; nihil parare, quod amittere timeant.* De Cyro Darioque narratis *Iustino*, quod ad rei summam attinet, satis concinit *Herod.*; quaeque de Sesostris in Europam usque narrantur expeditione, qui Scythas subegerit et Thraces, illa dubia satis fide nituntur. Vagi Scythae non poterant inveniri: hoc unum metuebat Mytilenaeus Coës apud *Herodot.* IV. 97. VALCK.

CAP. XLVII. 3. πεδιὰς αὕτη, ποιώδης τε) Optime *Gronovius* ex *Medic.*, in quo si ἔνυδρος, quod alii praeferunt, fuisset, nihil fortasse requireretur. *Hippocrates* [l. c. §. 92.] de Scytharum regione, πεδιάς ἐστι καὶ λειμακώδης καὶ ψιλὴ καὶ ἔνυδρος μετρίως· ποταμοὶ γάρ εἰσι μεγάλοι, οἳ ἐξοχετεύουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν πεδίων. Cuius λειμακώδης idem ac ποιώδης, *Galeno* explanante. *Hesychius*, Λείμακες, νοτεροὶ καὶ ποιώδεις (male antea πιώδεις) τόποι, spectans *Euripid.* Iph. Aul. vs. 1544. Λειμακέστεροι in *Suida* nullo iure *Küsterus* mutat, quippe ex Coo sene apud *Erotianum.* Confer *Sophoclem* Philoct. 1449. Ego his non inmoror, εὔυδρος reliquens ob lib. IX. c. 25. WESS.

7. Ἴστρος μὲν πεντάστομος) Paria *Arrian.* Ἀναβ. V. 3. et *Scymnus.* Nilus itidem πεντάστομος II. 10. Sed, quod huic evenit, ut minora et manu facta in censum ostia venirent, idem Istro: *tantum Nilo minor*, verba *Melae* II. 1, 56., *totidem quot ille ostiis, sed tribus tenuibus, reliquis navigabilibus, effluit.* Quod autem [*lin.* 9. pro Ὕπακυρις] *Vossius* ad *Melam* II. 1, 26. [al. II. 1, 38.] καὶ Ὕπακαρις reponit, non probo. Infra c. 55. et 56. scripti libri vulgatum stabiliunt. In *Pomponio* dissensus est; *Plinii* corruptus *Pacyris* lib. II. 12. ad verum inclinat amnis nomen. WESS.

CAP. XLVIII. [4 *seq.* ποταμῶν καὶ ἄλλων) πολλῶν καὶ ἄλλων legendum videri coll. c. 50, 2. scripsi in

Var. Lect. Quum vero in vulgatum consentiant libri, nihil praeter necessitatem novandum, facileque ferendum vocab. ποταμῶν: sed oratio in hunc modum commodius distinguetur: κατὰ τοιόνδε μέγιστος γίνεται· ποταμῶν καὶ ἄλλων ἐς αὐτὸν ἐκδιδόντων, (sive ἐσδιδόντων malueris) εἰσὶ δὲ οἵδε οἱ μέγαν αὐτὸν ποιεῦντες. Διὰ μέν γε τῆς Σκυθικῆς etc. *Ob hoc Danubius maximus est*: (scilicet) *et alii in eum influunt amnes, et qui eum* (prae caeteris) *augent, hi sunt*: sive, *et hi, qui eum* (prae caeteris) *augent*: quos nempe continuo deinde recenset. ποταμῶν καὶ ἄλλων - - ἐκδιδόντων idem valet ac ποταμοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἐς αὐτὸν ἐκδιδόασι: et ad illam μὲν particulam, in verbis his subintellectam, refertur ista δὲ quae consequitur, εἰσὶ δὲ οἵδε. *S.*]

6 *seq.* πέντε μὲν οἱ ῥέοντες) Coniecturas elegantes doctissimorum virorum, *Valckenarii* μόνοι ῥέοντες, *Reiskii* οἵδε ῥέοντες, laudare equidem, sequi non possum. WESS. — E tantum in O converso legerim, πέντε μόνοι ῥέοντες. Confluentes in Istrum fluvii erant longe plurimi; διὰ μέν γε τῆς Σκυθικῆς πέντε μόνοι ῥέοντες, quos suis singulos designat nominibus. His recensitis multo plures enumerat aliunde ortos, qui in Istrum itidem confluxerint: haec est ratio, cur illi priores, αὐθιγενέες ποταμοὶ Σκυθικοὶ, esse dicantur πέντε μόνοι, quod vicinum etiam commendat μέν γε. VALCK. — Perpensis omnibus momentis, si minus certa, at perquam probabilis videri debet *Valckenarii* emendatio. Sane in eodem orationis membro, paucis interiectis verbis, perincommode repetita videbitur μὲν particula, (vide tamen mox ad c. 49, 1 seq. notata.) nec articulo οἱ ante ῥέοντες satis opportunus hic locus, perapta vero ad id, quod hic agitur, vox μόνοι, et multo aptior quam quae aliis placuit μεγάλοι. *S.*

7. Πόρατα) Amnis Πόρατα in *Arch.* prave Τόρατα, nec *Mela* inde lib. I. 19, 87. *Toreatas*, quae *Galei* opinio, finxit: longe enim illi ab hoc fluvio. Nunc *Pruth*. Reliquorum titulos et cognomina, quibus nostro aevo adpellantur ista flumina, adscribere non vacat. Cupidi exposita (non sine difficultate tamen) videbunt a *Stukio* ad *Arriani* Peripl. pag. 178., *Bouherio* Diss. Herodot. p. 204. et *Bayero* Comment. Acad. Petropolit. T. I. p. 409. WESS. — Locum hunc de *fluviis in Istrum influentibus* percommode tra-

ctavit *Mannert* in Geogr. Graecor. et Romanor. T. IV. p. 72 seq. tum illum de reliquis *Scythicis fluviis* c. 51. et seqq. idem Vir doctus ibid. p. 74 seqq. et *D'Anville* in Commentatione Actis Acad. Reg. Inscript. T. XXXV. p. 573. et seqq. inserta hoc titulo, *Examen critique d'Herodote sur ce qu'il rapporte de la Scythie. S.*

[10. πρὸς ἠῶ ῥέων) Vide ad I. 202, 16. notata pag. 203 seq. *S.*]

CAP. XLIX. [1 *seq.* ἐκ δὲ Ἀγαθύρσων - - τῷ Ἴστρῳ. ἐκ δὲ τοῦ Αἵμου *etc.* Prius membrum, Ἐκ δὲ Ἀγαθύρσων - - τῷ Ἴστρῳ, commodius superiori cap. 48. iungetur, ut eodem capite commemorentur fluvii, qui a septemtrione et a laeva ripa in Istrum influunt; quum dein ab illis inde verbis, Ἐκ δὲ τοῦ Αἵμου etc., nominentur ii, qui a meridie fluunt, et a dextra ripa eidem miscentur. Quod si cap. 48, 6 *seq.* recte bis positum μὲν particulam statuas, intelligendum forsan erit, priori μὲν, ubi ait διὰ μέν γε τῆς Σκυθικῆς, respondere illam δὲ, Ἐκ δὲ τοῦ Αἵμου: posteriori vero, ubi ait πέντε μὲν οἱ ῥέοντες, respondere ἐκ δὲ Ἀγαθύρσων. De *Agathyrsis*, Scytharum finitimis, vide c. 102. 104. et 125. *S.*]

6. Νόης) Solus, quod quidem reminiscor, amnem *Valerius Flaccus* memoravit; Alazonas tamen propius illi, quam situs gentis patitur, adiungens, lib. VI. 100. *Hiberni qui terga Noae, gelidumque securi Eruit, et tota non audit Alazona ripa*: ubi *Heinsius* et *Burmannus*. Mox μέσον σχίζων τὸν Αἷμον praestat. Nilus μέσην Αἴγυπτον σχίζων lib. II. 17. et cap. 33. idem μέσην τάμνων Λιβύην, et Ister μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Verius quoque Τριβαλλικὸν, [*lin.* 10.] quomodo *Isocrates*, *Demosthenes*, *Steph. Byz.*, alii. WESS. — De fluvio, qui *Scius* hic nominatur, (*lin.* 7.) vide *Var. Lect.* et *Mannert* Geogr. Graecor. et Rom. T. VII. pag. 10. quemque ille laudat *Gatterer* in Comment. Soc. Goett. Vol. IV. et VI. Verum nomen Οἶσκος fuisse facile adsentiaris *Larchero*, cuius ad hunc locum consulenda adnotatio. Mox *Alpis* nomine (*lin.* 13.) sunt qui *Rhenum* a Nostro indigitari non sine veri specie existiment. *S.*

16. πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας) Scripsit lib. II. 33. de *Cynesiis*, (qui non alii ac *Cynetes*, *Stephano* auctore,) οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι. Consimilia *Herodorus*, Nostri aemulus, οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες

ἐνομάζονται ap. *Steph.* in Ἰβηρία. *Festo Avieno* quoque *Populi Cynetum, Cyneticum iugum*, in *alte tumescenti ditis Europae extimo*. Celtae quidem, sicuti ad lib. II. 33. monstratum, extra Herculis columnas in ultima Europae vergebant, sed non *post Cynetas*, quod *Vallae* Latina dant: sic sibi et rei *Herodotus* pugnaret. Μετὰ Κύνητας vertendum *praeter Cynetas*, sive *exceptis* illis, quemadmodum Poëtae *Odyss.* λ'. 468. μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. [Possis vero eadem notione latinum *post* intelligere. Sic *Noster* infra c. 53, 2. μετὰ Ἴστρον *post Istrum*, i. e. *excepto Istro.*] Vide nunc et mirare stolidam *Georgii Carletoni* confidentiam, Κυνησίους sive Κύνητας in Britanniae *Cantios* convertentis, doctissimoque *Cambdeno* longa epistola obtrudentis, quae octogesima inter Camdenianas. Hi fructus nimii in patriam studii. WESS.

Ibid. ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι *etc.*) De his hoc uno loco si tantum egisset *Herodotus*, cadere forsan posset in dubitationem, utrum *hos*, an *Cynetas*, ultimos Europae statuisset ad Occidentem incolas. *Celtas* ultimos collocasse, multis nuper allaboravit ostendere vir Erudit. in libello Gallice scripto, quo, praeter cetera, specimen exhibet errorum Lex. Geograph. *Martinierii* pag. 290. et seqq. atque in eadem fuisse videtur opinione ill. *Spanhem.* in *Callim.* pag. 436. Omissus *Spanhemio* alter *Herodoti* locus e lib. II. cap. 33., mea quidem sententia planissime monstrat, secundum *Herodotum* ultimos *Cynetas*, paene ultimos fuisse quos vocat Κελτούς. Illic agens de Istri fonte veluti profluentis ἐκ Κελτῶν καὶ Πυρήνης πόλιος, οἱ δὲ Κελτοὶ, inquit, ὁμουρέουσι Κυνησίοισι (hoc legit *Steph. Byz.* Noster et hic dare potuit Κύνησι, οἳ) οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν Εὐρώπῃ κατοικημένων. Vertit ista vir egregius: *Celtae -- finitimi sunt Cynesiis, qui* (*qui Celtae*, non *qui Cynesii*) *ultimi* etc. mihi quidem ista vis videtur. *Cynetes* sunt ultimi, *Celtae* ultimi μετὰ Κύνητας, id est *exceptis Cynesiis*, vel *post Cynetas*, omnium primos in ultima Hesperia. *Avienus* in Ora Marit. vs. 200., *adiacent Populi Cynetum; tum Cyneticum iugum*, (*Qua sideralis lucis inclinatio est*,) *Alte tumescens ditis Europae extimum, In belluosi vergit Oceani salum.* Docta dedit *Is. Voss.* ad *Melae* III. cap. 1. 51. Veritatem adfirmat memorabilis, quem comparavit *Wess.* in Diss.

Herod. p. 21., *Herodori* locus ap. *Steph. Byz.* in Ἰβηρίαι: quo Πρῶτον μὲν, ait, οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις (τῆς Ἰβηρίας) οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται· (ut hic apud *Herod.* Κελτοὶ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας·) ἀπ' ἐκείνων δὲ ἤδη πρὸς βορέαν ἰόντι Γλῆτες· μετὰ δὲ Ταρτήσιοι. Ex eiusdem *Herodori* lib. X. gestorum Herculis *Stephano* Γλῆτες memorantur, ἔθνος Ἰβηρικὸν μετὰ τοὺς Κύνητας. *Tartessiorum* vicini in Philippicis *Theopompi* eadem fuerant Γλητῶν adpellatione insigniti. Hinc liquet, *Cynetas* postremos Europae habitatores ad Occidentem fuisse secundum *Herodorum* ac *Herodotum*. VALCK.

CAP. L. 3 *seq.* ἓν πρὸς ἓν συμβάλλειν) Ut saepius in talibus omittuntur verba, potuisset omitti συμβάλλειν. Additur, ut hic, a *Phoenicide* Comico apud *Athen.* XIV. pag. 652. E. Omittitur *Thucydidi* pag. 163, 48. οὐδ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνος, ἓν πρὸς ἕν: quo loco proxima respicit *Herodoti.* In seqq. mihi quoque placet ἀποκρατέει: huic verbo subiecta citat *Eustath.* in *Dionys.* vs. 226. VALCK.

9. ὀλίγῳ τε μέζων τῆς *etc.*) Est, cui haec displicent: μείων sive ἔσσων fuisse, et scriptum quidem, ὅσοσπέρ ἐστι, ἢ ὀλίγῳ γε, aut ὀλίγον τι μείων τῆς etc. *aut paullo minor.* Nihil ego novo. Pleraque omnia flumina hibernis imbribus solent intumescere: in Istro diversum quid observat, quippe hieme, qualis quantusque est, manente: paullum tamen increscere, ex pauciore illic coelesti aqua. Haec Scriptor. [Ad verba ὅσος πέρ ἐστι ex proxime sequentibus intelligitur τῇ ἑωυτοῦ φύσει.] Elegans νιφετῷ δὲ πάντα χρᾶται [*lin.* 10 *seq.*] explicuit *Hesychius*, Χρᾶται, μολύνεται, verissime: idem enim ac χραίνεται, *nive omnia inficiuntur* et *sordent.* Convenit, nec Cl. *Pavium* fugit, *Callimachi* venator Epigr. XXXIII. Στίβῃ καὶ νιφετῷ κεχρημένος, *pruina et nive madidus coloratusque.* Nam κεχαρημένος R. *Bentleii*, viri sagacissimi, praeter inventum non habet cur recepto excellentius putetur. Porro ἐοῦσα ἀμφιλαφὴς rediit in stationem, unde ob similitudinem praecedens participium everterat. WESS. — Χρέεται, quod ex *Arch. Vind.* et *Pa.* pro olim vulgato χρᾶται recepi, videri potest ortum debere pruritui prisci alicuius librarii, ionicas ubique formas Scriptori nostro obtrudere conantis: in communem quidem formam χρᾶται libri omnes III. 78, 22. IV. 65, 5.

et 6. alibique consentiunt. Ita credi potest, hoc loco etiam *Hesychium* olim χρᾶται legisse, et huc spectasse interpretationem a *Wesselingio* laudatam. Nec tamen id satis certum: nec usquam alibi, quod sciam, hoc verbo ista notione usus est Noster. Quare videndum, ne, quemadmodum ait ὕεται γὰρ ἡ γῆ αὕτη τοῦ χειμῶνος πάμπαν ὀλίγῳ, sic insequentia verba similiter in hunc modum accipi debeant, νιφετῷ δὲ πάντα (i. e. κατὰ πάντα) χρέεται αὕτη ἡ γῆ, *constanter nive utitur, nivem habet haec terra*, i. e. *constanter ibi nix obtinet.* Caeterum conf. quae et ab *Hemsterh.* et ab *Ernest.* ad *Callimachi* σποδιῇ κεχρημένος αἰθῇ. Hymn. in Dian. vs. 69. notata sunt. *S.*

CAP. LI. 3. ἄρχεται δὲ ῥέων) Herodotea sunt, ὁ γὰρ δὴ Νεῖλος ἀρξάμενος -- ῥέει. lib. II. 17. Et cap. 33. Ἴστρος τε γὰρ ποταμὸς ἀρξάμενος -- ῥέει. Tum huius libri c. 49. ὁ Ἴστρος ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν -- ῥέει δὲ --. Recte hinc mssti. Amnis *Tyres* sive *Tyras*, [qui hodie *Dniester* sive *Danaster*,] aliis, uti *Hesychio*, Τύρις: hinc accolae (qui Τυρῆται, ut in *Arch.*, esse debebant) Τυρῖται. Non neglexit hoc *Stephanus.* WESS.

CAP. LII. 4. Μήτηρ Ὑπάνιος) Hinc *Mela* II. cap. 1, 62. *Hypanis ex grandi palude oritur, quam matrem eius accolae appellant:* et *Eustath.* in *Dionys.* vs. 1143. Similiter *Herodotus* IV. 86. Μαιῆτις, ait, καλέεται καὶ Μήτηρ τοῦ Πόντου. *Dionys.* Perieg. vs. 165. καλέουσι δὲ Μητέρα Πόντου. *Avienus* in Descript. Orb. vs. 245. *Scytha -- matrem ponti cognominat undam:* de Oceano idem in Ora Marit. vs. 393., *hic parens nostri maris.* *Plinius* Hist. Nat. VI. c. 7. *Maeotin Temerinda* (Scythae vocant,) *quod significat matrem maris:* sua *Dionysium* et *Melam*, *Herodoto* debere non recordabatur vir Doctiss. *Iac. Nic. Loensis* Miscell. Epiphyll. VI. c. 21. VALCK. — *Hypanin* Graecis olim dictum constat amnem, qui hodie *Bog.* *S.*

7. πικρὸς αἰνῶς) *Hesych.* Αἰνῶς, δεινῶς καὶ χαλεπῶς. *Apollon. Rh.* III. 15. ὑπερφίαλος πέλει αἰνῶς: et vs. 480. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς Δείδω. Scriptor suum agnoscit, cum de Scythica regione αἰνῶς ἄξυλον ἐοῦσα post pauca c. 61. Bene ergo *Galeus.* De amne et amaro fonte *Iornandes* quaedam, sed imperite confusa, Rer. Getic. c. 5. *Danubius autem ortus grandi palude, quasi ex mari profunditur.* Melius paullo Codices

scripti, *Danaper* [sic Scriptor ille Hypanin permutaverit cum Borysthene, cui quidem Hypanis haud procul a mari miscetur.] et *quasi ex matre*, tum, *sed ubi fit Ponto vicinior, parvum fontem suscipit, cui ex Ampheo cognomen est.* Verius iidem *Exampheo*. Cetera lutulenta fluunt. Praeclare *Vitruvius* lib. VIII. 3. Nostri verba οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρή, ἢ μεγ. [*lin.* 8.] varium tentantur in modum: *Pavius*, ὡς μεγάθεϊ σμικρὴ ἐοῦσα κιρνᾷ *etc.* non praeter *Herodoti* morem: *Reiskius*, οὔτ' ὀλίγον τι ἐοῦσα πικρή, ἢ *etc.* Neutri Codices addicunt, conparationis adverbium reticentes. WESS.

8. ἐκδιδοῖ γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρή) Si firmant illam codices postremam vocem non reiecerim. Dicitur κρήνη οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρή, ἤ, μεγάθεϊ σμικρὴ ἐοῦσα, κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν, ἐόντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοισι μέγαν. Est qui uni litterae ἤ duas velit voces suppositas, ὥστε αὐτὴ μεγάθεϊ: unum si saltem ὡς posuisset, potuerat exemplis illud Herodoteis tueri ex I. 163. προσφιλέες οὕτω δή τι -- ὡς --- ἐκέλευε. IV. 184. ὑψηλὸν οὕτω δή τι, -- ὡς οὐκ οἷά τε εἶναι ἰδέσθαι. Sed ut hic, loquitur etiam alibi: III. 120. νῆσον --- ὧδε δή τι ἐοῦσαν εὐπετέα χειρωθῆναι, τὴν --- ἔσχε. IV. 28. δυσχείμερος χώρη οὕτω δή τι ἐστί· ἔνθα -- οὐ ποιήσεις. [Et passim alibi particulam ὡς vel ὥστε, quam praecedenti οὕτω aut τοιόσδε respondentem exspectasses, omittere solet *Noster*, asyndeton amans; veluti III. 12, 9. I. 31, 6.] Nihil itaque novandum. Secundum *Herod. Fons* (Exampeus) *adeo erat amarus, ut, quum exiguus esset, Hypanin flumen in paucis magnum vitiaret amaritudinem suam miscendo*: sic acceperim hoc loco τὸ κιρνᾷ vel κιρνῇ, quod ipse explicat infra c. 81. ἄποτον ποιέει. Ex *Herodoto* plures meminerunt: unius ponam *Melae* verba ex lib. II. c. 1. *Hypanis non longe a mari ex parvo fonte, cui Exampeo cognomen est, adeo amaras aquas accipit, ut ipse quoque iam sui dissimilis et non dulcis hinc defluat.* Herodotea contraxit *Eustath.* in *Dionys.* vs. 1143. κρήνη ἐκδίδωσιν εἰς αὐτὴν (lege αὐτὸν) οὕτω πικρά, ὥστε κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν: horum partem quaeque praecedunt sub *Herodoti* nomine profert *Athen.* II. pag. 43. c. D. Rationem dat *Pausan.* IV. p. 371. [cap. 35 extr.] cur de hoc fonte narrata nemini debeant esse suspecta. Tandem de hoc fonte dicta cap. 81., excitat *Steph. Byz.* voc. Ὕπανις: ubi Μητρόδωρος recte fuit in *Herodotum* conversus a *L. Holstenio*: contra *Herodotum* su-

spicor in *Metrodorum* convertendum apud *Diogen. Laërt.* X. 34. ubi *Democrito* puero Xerxes praeceptores Persas dicitur reliquisse, ut eius patri gratificaretur, ἡνίκα ἐξενίσθη παρ' αὐτοῦ, κατά φησι καὶ Ἡρόδοτος: hic nihil de *Democrito*, eiusve patre; sed Μητρόδωρος, *Metrodorus*, egerat etiam de *Democrito*, *Epicuri* sui doctore. VALCK.

CAP. LIII. 6 *seq.* Βορυσθένης ἐστὶ πολυαρκέστατος *etc.*) Quae de *Borysthene* [hodierno *Danapri*, *Dnieper*] sequuntur, *Melam* paene convertisse II. c. 1, 53. ab aliis monitum, et a *Christ. Cellario* Geogr. Ant. II. cap. 6, 10. Primum Borysthenes νομάς τε καλλίστας καὶ εὐ.... εστάτας κτήνεσι παρέχεται. *Mela*, *alit laetissima pabula*: εὐνομιδεστάτας, quod dabant Editi, recte reiecit *Gronov*. deditque e *Med*. cod. spectabilem sane lectionem εὐκομιδεστάτας: cui praetulit a se excogitatum *G. Arnaldus* εὐδοκιμεστάτας in Anim. pag. 164. Veram nobis forte vocem dabunt Codices. Perplacent interim Latina *Vallae*: *pascua praebens amoenissima*, *et accommodatissima pecoribus*. Reperit in *Glossario* veteri, quod mstum habuisse suspicor *Laurentium*: *Accommodatissimum*, ἐπιτηδειότατον: an et in Herodoteo suo codice legit ἐπιτηδειεστάτας? hoc equidem omnium iudicarem accommodatissimum. Notus etiam ille flexus antiquus nominum: apud *Herodotum* occurrunt σπουδαιέστερα [I. 8.] et ὑγιηρέστατοι p. 117, 6. [II. 77.] ἀμορφεστάτην recte dedit *Gronov*. p. 80, 5. [I. 196.] Ex *Alcmane* nobis γονιμέστατον servavit *Etymol*. p. 420, 50. Inter alia huius generis *Democriteam* habet formam ἐπιτηδειέστατον *Eustath*. ad *Hom*. Od. β'. 89. VALCK.

8. εὐκομιδεστάτας) Bene *Gronovius* ex msto. Aldinum finxerat *Pavius* εὐνομωδεστάτας, e *Med*. εὐδοκιμεστάτας *Georg. Arnaldus* Animadv. c. 30., opera inutili. [Habet *Hesychius* Εὐκομιδής, interpretaturque εὐκόμιστος, id est *bene curatus*.] Revocavi καὶ πλείστους [*l*. 9.]: *maxime* [*eximie*] *optimos et plurimos*, ait, *pisces flumen praebere*. *Hesychius*, Διακριδόν, ἐν διακρίσει ἄριστος, ex *Homero*, vere corrigentibus *Kustero* et *Albertio*. Diversius, τοῦτο δὴ διακριδὸν Ζεὺς ἀνδράσι μέγιστον ὤπασεν κακὸν *Simonidis* apud *Stob*. LXXI. p. 436. WESS.

9. ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι) *Mela*: *Turbidis aliis liquidissimus defluit; placidior quam ceteri, potarique pulcherrimus*: πίνεσθαί τε ἥδιστός ἐστι: hoc saepius aliis, τίνειν. τὸν τῶν

ὕδωρ· οἶνος ἡδίων πιεῖν. Ubi prostant et alia hinc excerpta, legitur apud *Eustath.* in *Dionys.* vs. 311. πίνεσθαι ἥδιστος, ῥέων καλὸς παρὰ θολεροῖς: pro καλὸς scribendum καθαρός: hoc enim invenit ap. *Herodot.* et opponi noverat τοῖς θολεροῖς. Araxis unum ostium ῥέει διὰ καθαροῦ I. 202. Ideo Borysthenes pisces alebat optimos. *Pausan.* IV. [c. 34.] pag. 363. διάφοροι τὸ εἶδος μάλιστα ἰχθῦς ἀναθέουσιν ἐς τὸν Πάμισον, ἅτε ἐς ὕδωρ καθαρόν: ubi mox meminit ποταμῶν τῶν θολερωτέρων. Quando componuntur καθαρὸν ὕδωρ, et ἦθος καθαρὸν, opponi solent ἤθη τεταραγμένα καὶ θολερὰ, velut apud *Dion. Chrys.* p. 402. D. et in *Lysidis* Epistola. *Ioann. Chrysostomus* T. II. p. 448. A. θολερὰ ῥεύματα dixit, et καθαρὰς πηγάς. VALCK.

12. ἅλες τε ἐπὶ τῷ στομ.) Quod hinc didicerat, suo ipsius oculati testis adfirmat indicio *Dion. Chrys.* init. Orat. Borystheniticae p. 437. Κήτεά τε, inquit *Herod.* [*lin.* 13.] μεγάλα ἀνάκανθα, τὰ Ἀντακαίους καλέουσι, παρέχεται ἐς ταρίχευσιν. *Alit*, secundum *Melam*, *magnos pisces*, *quibus et optimus sapor et nulla ossa sunt*: comparat *Salmas.* in *Solin.* p. 187. D. Τάριχος Ἀντακαῖον bis memorat *Antiphanes Athenaei*; [lib. III. c. 88. p. 118. d.] apud quem in *Lyncei* senario scribendum Ὁ δ' Ἀντακαῖον μικρόν. [apud *Athen.* IV. 8. pag. 132. a. ubi equidem a librorum scriptura non recedendum iudicavi.] Vid. ad *Hesych.* notata in Ἀντακαῖοι. VALCK.

14. ἀντακαίους) Sint-ne antacaei *husones*, egregie a Comite *Marsilio* in opere Danubiali T. IV. pag. 31. expicti, quaerunt naturae scrutatores. Culta super eo sunt viri clar. *Io. Matth. Gesneri* observata in *Act. Soc. Latin. Ienens.* Vol. II. p. 20. WESS. — *Acipenseris* speciem alii intelligunt. *S.*

15. Μέχρι - - Γέῤῥου χώρου) Γέῤῥου verum unice. Sic cap. 56. οὔνομα δὲ ἔχει τόπερ ὁ χῶρος αὐτὸς, Γέῤῥος. Etiam *Steph. Byz.* WESS.

[16. ἐς τὸν (Γέῤῥον χῶρον) τεσσεράκοντα ἡμερέων πλόος ἐστὶ) Iam olim *Scymnum Chium* et *Pomponium Melam* eumdem dierum numerum in suis *Herodoti* codicibus reperisse, in Var. Lect. monui. *Reizius* vero in Praefat. ad suam Herodoti editionem p. XXI. et seq. ex professo hunc locum examinans, collato cap. 18. et 71. cum his quae hoc ipso capite mox subiiciuntur, colligit, non potuisse *Herodotum* h. l. τεσσεράκοντα scribere, sed consentaneum esse,

ut eum intelligamus τεσσερεσκαίδεκα scriptum reliquisse: atque sic ante Reizium iam *Bayerus*, de situ Scythiae agens in Commentar. Acad. Petrop. T. I. p. 411. et *Gatterer* in Isagoge in Histor. univ. synchron. P. II. p. 188. corrigendum censuerant. Consentit *Larcher* in Adnot. ad hunc locum, emendationem tamen in contextum recipere non ausus. *Mannerto*, ut nimius numerus XL., sic iusto minor numerus *XIV*. videtur, Geogr. Graec. et Rom. T. IV. pag. 76. *D'Anville*, in Comment. Acad. Inscript. T. XXXV. p. 577. quod ad numerum dierum adtinet ab Herodoto editum nihil definire praesumens, satis habuit monuisse, ob cataractas navigationi obstantes, non ultra octoginta leucarum francicarum spatium a mari, computatis cunctis fluvii ambagibus, navigabilem *Borysthenem* esse. *S.*]

19. τῶν γεωργῶν Σκυθέων) Supra, ἀροτήρων Σκυθέων, νομάδων Σκυθέων, tum οἱ γεωργοὶ Σκύθαι: quae quidem deletum alterum articulum adprobant. In numero ἐπὶ δέκα ἡμερέων aut hic, [*lin.* 20.] aut c. 18. ubi ἕνδεκα ἡμερέων, menda haeret, cui nulla ex libris manu exaratis medicina. *Fontes Borysthenis* in Sendomirensi agro scaturire, *Matth. Micchovius*, *Stanislaus Sarnicius* et alii docuerunt. Conf. *Stukium* ad *Arrian.* Peripl. Ponti pag. 156., praetereaque *Paul. Piaseccium* Chron. p. 45. WESS.

19. τῶν γεωργῶν τῶν Σκυθέων) Ex syllaba male repetita natum, delendum secundum illud τῶν. Minus bene ceperunt quae proxima praecedunt: [*lin.* 18.] ἀνθρώπων οὐδεὶς iungi non debuerant: interpungendum. δι' ὧν ῥέει ἀνθρώπων, οὐδεὶς ἔχει φράσαι: nam hinc distat, *fluvii* φράσαι τὰς πηγὰς, quod ex ipsius sententia [*l.* 23.] οὐδεὶς poterat Ἑλλήνων. Φαίνεται, inquit, ῥέων δι' ἐρήμου ἐς τῶν Γεωργῶν Σκυθέων τὴν χώρην, qui iuxta hunc fluvium ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον νέμονται: supra IV. 18. memorantur aliquoties οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι, quos Graeci, *Olbiopolitae*, adpellent *Borysthenidas*; ubi pro δέκα ἡμερέων legitur ἡμερέων ἕνδεκα. Nunquam *Herodoto* dicuntur nisi οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι. [non οἱ Γεωργοὶ οἱ Σκύθαι.] C. 55. Hypacaris dicitur διὰ μέσων τῶν Νομάδων Σκυθέων ῥέων. Aliis similiter saepius opponuntur οἱ Νομάδες Σκύθαι, et οἱ Γεωργοὶ, *Nomades* et *Georgi*: sic enim vocandi sunt etiam Graecorum interpreti. *Mela* p. 125. *Panticapes Nomadas Georgosque disterminat.* P. 131. *vagi Nomades pecorum pabula sequuntur;*

atque ut illa durant, ita diu statam sedem agunt: colunt Georgi exercentque agros. vid. *Strabo* VII. p. 478. c. et 479. B. [p. 311. ed. Cas.] ubi Georgi ἡμερώτεροί τε ἅμα καὶ πολιτικώτεροι νομίζονται εἶναι. VALCK. — At iidem, ἀροτῆρες, c. 17, 9. et 52, 11. *S.*

24. ἐς τὠὐτὸ ἕλος) Pulcre recordor τοῦ Αἰσήπου τέλος *Strabon.* lib. XIII. p. 898. [pag. 602. ed. Cas.] distinctum ab eiusdem ἀρχῇ. Nihil tamen certius revocato, cui oculatus testis *Dio Chrysostom.* pondus addit, principio Orat. Borysthenіticae. *Herodot.* VII. 127. ἐς τὠὐτὸ ῥέεθρον τὸ ὕδωρ συμμίσγοντες: et lib. I. 202. Idem *Chrysostomus* de urbe Borysthene, κεῖται δὲ πρὸς τῷ Ὑπάνιδι - - οὐ πολὺ ἄνωθεν τῆς Ἱππολάου καλουμένης ἄκρας, nitidissime veterem et suae aetatis habitum civitatis explanans, et, quod *Th. Gale* non insuper habuit, Ἱππόλεω ἄκρην *Arch. Vallae*que. Videri certe Orator posset ab Herodoto omnem eam descriptionem mutuatus, nisi liquido constaret ἀπὸ τῆς αὐτοψίας rei ipsum notitiam habuisse: optime in Diatriba *Casaubonus.* WESS.

26. Ἱππολέων ἄκρη) *Hippolai promontorium.* Genuinam nominis formam *Hippoleo* Latina iam dederant *Vallae*, quae postea transiit in Ἱππολέων. *Dionis Chrys.* locus, *Galeo* citati, legitur p. 437. B. ubi ἡ Ἱππολάου καλουμένη ἄκρα dicitur esse τῆς χώρας ὀξὺ καὶ στερεὸν ὥσπερ ἔμβολον, περὶ ὃ συμπίπτουσιν οἱ ποταμοί: vocem posuit *Herodoti*, qui, τὸ μεταξὺ, inquit, τῶν ποταμῶν τουτέων, ἐὸν ἔμβολον τῆς χώρης, Ἱππόλεω ἄκρη καλέεται. Sequentia *Dionis* firmant ἕλος in vicinis restitutum in Diss. *Herod.* pag. 99. Ut Ἱππόλεως, εω, occurrunt et ap. *Herod.* Μενέλεως· Χαρίλεως· Ἀρκεσίλεως· Ἀναξίλεως: sed, qui saepius est ἀρχιρεὺς, cur semel [II. 37, 25.] ἀρχιέρεως diceretur? VALCK.

27. ἱρὸν Μητρὸς) Multa pro *delubro Matris* ex religioso Scytharum cultu Vir Celeb., oblitus Olbiopolitas Graecae fuisse originis, patriaeque religionis tenaces: ἱρὸν Δήμητρος relinqui in sede potuerat. Vide c. 18., e quo ἐπὶ τῷ Ὑπάνι iustius erit. Sunt urbis incolae Βορυσθενεῖται c. 17. et 78. et seqq., quomodo et *Arch.*, parum adiutus, hoc loco. *L. Holstenius* ad *Steph.* idem optaverat. In *Dionis Chrysost.* Orat. Borysthen. saepe Βορυσθενῖται, cuius dispar sermo. WESS.

· 27 *seq.* ὑπὸ τῷ Ὑπάνι) Versionis *Vallae* corrector [*Gronov.*] *ad Hypanin*; recte: sed tum scribi quoque debuit ἐπὶ τῷ Ὑπάνι: ut IV. 18. οἱ οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι. *Sub montem* habitantes οἰκεῖν dicuntur ὑπ' ὄρει: *qui flumen accolunt*, ἐπὶ ποταμῷ, *Herod.* II. 108. apud quem in istum sensum occurrunt ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ· ἐπὶ ποταμῷ Ὀάρῳ· ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ. Ubique reperientur similia: vulgatum in *Pausan.* p. 483. ὑπὸ τῷ Εὐρίπῳ, ἐπὶ τῷ Εὐρ. corrigit Graece perdoctus *Fr. Sylburg.* VALCK. — In *Var. Lect.* monere debueram ὑπὸ h. l. legi in ed. *Wess.* et superioribus, neque aliud e msstis adferri, eamdemque scripturam in nostro etiam cod. F. obtinere; ἐπὶ vero primum in contextu (uti par erat) posuisse *Reizium*. Nihil autem permutatione istarum vocularum frequentius. *S.*

[29. τὰ ἀπὸ τουτέων τῶν ποταμῶν) ἀπὸ idem fere hic sonat ac si dixisset τὰ περὶ τούτους τοὺς ποταμούς. Similiter IV, 195, 21. τὰ ἀπὸ τῆς νήσου -- οἰκότα ἐστὶ ἀληθηΐην. Sic fere etiam VII. 195, 7. τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς. *S.*]

CAP. LIV. [2. Παντικάπης) Quem *Panticapen* hic memorat *Herodotus*, eum nullum esse, nec umquam fuisse, contendit *D'Anville* loco cit. p. 579. Etenim *Samaram* fluvium, quem *Bayerus* esse *Panticapen* Herodoti existimat, longe ultra *Hylaeam* ultraque cataractas in Borysthenem influere. *Danvillium Mannertus* sequitur. Commode vero *Larcher* in Indice geographico monuit, fieri posse ut non nisi in indicando amnis illius cursu erraverit Herodotus. Caeterum ad ipsas doctorum Virorum super hoc argumento disputationes, Lectorem remitto: neque nunc *Hypacyrin*, aut *Gerrhum*, aut *Hyrgin* sive *Syrgin* fluvios moror, *CAP. LV. LVI. et LVII.* memoratos, de quibus iidem laudati viri aliique Geographi consuli possunt. *S.*]

CAP. LVIII. 4. ἐπιχολωτάτη) Unde ἐπιχυλωτάτη [in ed. *Gron.*] venerit, indictum; forte ex *Mediceo*, si quidem in *Ask.* idem. Ex *Fabri* εὐχυλοτάτη refingitur ἐπιχυλωτάτη. Poterat pari iure ἐπιχυλοτάτη, ob νομὰς εὐχύλους, *pascua succi plenissima* in *Clement. Alex.* Paedag. I. p. 127. Ego vero addubito. Testatur, *ex inspectis animalium visceribus*, nam ut ἀνοιγομένοισι, *aliorsum abductis*, corrigatur, caussae nihil, prohibetque *Suidas*; testatur, inquam, *ex apertis*

[ἀνοιγομένοισι] *potuisse de herbarum certa qualitate cognosci.* *Succi plenissimae* si designarentur, earum virtus ac bonitas ex boum palearibus, armorum crassitudine ac pinguedine spectari, citra sectionem aut alias in terras circumvectionem, abunde poterat. An ergo ἐπιχολωτάτη, *bilis plenissima* et *ad eam generandam aptissima?* Ἐπίχολος habuit hanc notionem, translatam ad eos, quorum in pectore bilis intumescit: ὀργαῖς ἐπιχόλους *Plutarch.* dabit T. II. pag. 129. Talis Sophista Philagrus θερμότατος καὶ ἐπιχολώτατος *Philostrato*, Vit. Sophist. lib. II. 8. p. 578. Talis Pan, πρᾶος τὴν ῥῖνα καὶ τὸ ἐπίχολον αὐτῆς λεαίνων, Icon. lib. II. p. 828. Insuper dubio vacat, *herbas* huius Ponticae orae *mire amaras* fuisse, ex *Ovidio*, cuius ap. *Portum* versus: [*Tristia per vacuos horrent absinthia campos.* Et alibi: *Terraque de fructu, quam sit amara, docet.*] praeterea varias regiones admodum *biliosa* generasse animalia. *Aristoteles*, quem mihi doctissimus *Berglerus* ostendit, in Naxo Πάντα τὰ τετράποδα tanta fellis copia instruit, ὥστε ἐκπλήττεσθαι τοὺς θύοντας τῶν ξένων. Hist. An. I. 17. p. 24. Atque haec efficiunt, ut *Aldi* et aliorum ἐπιχολωτάτη prorsus ne damnetur. *Porti* non dispar opinio, nec *Reiskii* olim in *Miscell. Lipsiens.*, nunc ἐπιχυλωτάτη unice illi proba. WESS. — In editis postea Animadverss. locum hunc *Reiskius* intactum reliquit, puto quod in veteri scriptura, quam *Wess.* revocavit, adquieverit. *S.*

Ibid. ἐπιχυλωτάτη πασέων ποιέων) In aliis est Editis ἐπιχολωτάτη. *T. Fabro* tribuitur εὐχιλωτάτη a *Gronovio*, cui placet ἐπιχυλωτάτη. Neutrum admittit accuratior scribendi modus; cum in χιλὸς prima producatur, vox *Fabro* recte scribitur εὐχιλοτάτη, in Epist. I. pag. 47. In *Herodis* Attici priori inscriptione versus est 24. Ἦ ποίην χιλῷ εὐαλδέϊ χλωρὰ θέουσαν. Est mihi ad manum Ed. *Herodoti Hervag.* ad cuius oram vir doctus adscripsit, ἐπιχυλοτάτη *videtur omnino legendum.* Hoc rectum arbitror; aut, si quis ita mavelit, εὐχυλοτάτη, ut sic herbam dixerit, *quae succum optimum praeberet.* Vocem de oleribus aliisque fructibus medicus frequentat Siphnius *Diphilus*, cui opponuntur εὐχυλότερος et κακοχυλότερος apud *Athen.* II. p. 68. F. et corpori salubris malva dicitur εὔχυλος, p. 58. E. Proxima *Herodoti*, [*lin.* 5.] ἀνοιγομένοισι δὲ τοῖσι κτήνεσί ἐστι σταθμώσασθαι, ὅτι

τοῦθ' οὕτως ἔχει, partim excitat *Suidas* in Ἀνοίγει, et Ἀνοιγομένοις interpretatur σχιζομένοις. De Socrate Alcibiades in *Platonis* Symp. p. 216. D. τὸ σχῆμα, inquit, Σιληνῶδες ἔξωθεν περιβέβληται· - - - ἔνδοθεν δὲ ἀνοιχθεὶς πόσης, οἴεσθε, γέμει σωφροσύνης: quae ex aliis eiusdem Symp. locis sunt explicanda. VALCK. — At sic non explicavit Vir doctus, cur, ad iudicandum quam sint εὔχυλοι *herbae* in illo terrae tractu, opus sit ut *aperiantur pecora*. Quare probabilior *Wesselingii* interpretatio; eoque magis, quod in primas vocabuli literas ἐπιχ. libri omnes consentiunt, nec vero ullo antiquitatis testimonio probari potest, vocabulum ἐπίχυλος, idem atque εὔχυλος sonans, in usu graeci sermonis fuisse. *S.*

CAP. LIX. 9. Ζεὺς ὀρθότατα - - - καλέεται Παπαῖος) Non aliam, opinor, ob rationem *Iupiter* videri potuit *Herodoto* Scythis *rectissime* dictus Παπαῖος, nisi quod crediderit hoc nomine Scythis etiam *patrem* fuisse designatum. Homereum illud de Deorum Rege, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, Philosophis etiam merito perplacuit, et *Platoni*, et, quos expressit *Plato*, *Pythagoreis*: *Stobaei Diotogeni* p. 332, 16. summus Deus dicitur κρατιστὸς διὰ τὸ εὐεργετικός τε ἦμεν καὶ ἀγαθοδότας, ὅκως δὴ καὶ λέγεται ὑπὸ τῶ Ἰωνικῶ ποιητᾶ, (sic *Timaeo* quoque *Locro* dicitur in fine libelli:) ὃς κ' ἦν πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. vide ap. eumdem *Sopater* pag. 512, 46. *Dio Chrys.* p. 556. c. Certe nondum articulate fantibus pueris Scythis sonus idem ac in Graecia primum excidit, utpote facillimus enunciatu. απ, πα, παπα, quibus syllabis *Patrem* a balbutientibus designari statuerunt ab ultima hominum memoria Graeci. Recte grammaticus *Aristophanes* tanquam eiusdem generis προσφωνήσεις παιδιωδεστέρας consideravit voculas ἄττα, τάττα, μάμμα, πάππα, ἄππα, similesque apud *Eustath.* ad Iliad. ι. p. 1159. [1118. ed. Rom.] secundum quem ad Iliad. ε. p. 420. [565. ed. Rom.] *pater* non tantum Πάπας, Παπίας, Πάππας, sed et Πᾶς (imo Πᾶ) dicebatur, ut mater Μᾶ [cf. *Valck.* ad Adoniaz. p. 3..] Non vulgaria, linguarumque origines vestigantibus utilia, notavit *H. Steph.* in App. de Dial. Att. p. 223. et seqq. In *Aeschyli* Suppl. legitur vs. 897. μᾶ, γᾶ vs. 901. ὦ Γᾶ γᾶ παῖ Ζεῦ. Scripserat in ora libri sui *Scaliger*: Βᾶ, βασιλεῦ, *ut* μᾶ, μᾶτερ. De veteri atque inde ducto recentiorum usu *Pear-*

sonus egit in Vind. Ignat. p. 345. Nonnulla dederat *Io. Rod. Wetsten.* in Epist. *Origenis* ad *Afric.* Tandem ex *Arriani* docet Bithyniacis *Eustath.* in Iliad. έ. p. 429, 1. [pag. 565. ed. Rom.] Iovem Bithynis dictum Πάπαν: et ex his *Herodoti*, Scythis Παπαῖον. Attigere etiam *Spanhem.* ad *Callim.* p. 129. et *Wess.* in *Diodor.* III. 58. VALCK.

10. Παπαῖος) Bithyni Iovem Πάπαν parili ratione invocarunt, *Arriano* ap. *Eustath.* auctore. ΘΕΟΥ ΠΑΠΑΙΟΥ in Lapide Persico, modo valeat Ampl. *Cuperi* (Epist. ad *Lacrozium* IX. p. 29.) suspicio. Convenit, qui Nostri in animo fuit, *Homeri* Πάππας. Nullum profecto *patris* πραιότερον ἀνθρώποις ὄνομα, vere *Sopater* ap. *Stobaeum*: nullum tribui Deo excellentius et grandius potuit. Haud annumero, quod nobis Christianis quotidie ore teritur iteraturque. ΠΑΤΡΙ ΑΜΜΩΝΙ, si non fallit arae inscriptio, in Indis iuxta amnem Hyphasidem, *Philostr.* Vit. Apoll. lib. II. 43. Ex *Livii Andronici* Odyssea, *Pater noster Saturni filie*, servavit *Priscianus* lib. VII. p. 741. WESS.

12. Ἀργίμπασα) Lapidum epigrammata et Codicum numerus sic volunt. ΑΡΓΙΜΠΑΣΑ ex scripturae errore in *Origene* et *Valla.* Non repeto, quae viri doctissimi *Sopingius*, *Küsterus*, *Alberti* ad *Hesychium.* Indicandae *Io. Schefferi* hariolationes *Upsaliae Antiq.* c. 8. p. 98., quibus Ἄρτι πᾶσα sive Ἄρτη πᾶσα secatur, ut *tota terra* sit et Germanorum *Hertha*; et Ἀπίη fit Παπίη, quia Iupiter *Papaeus*, cuius uxor terra. Satis est indicium. In Scythico Neptuni titulo discordia amanuensium electionem moratur. Θαγιμασάδας arripi, ubi libitum fuerit, ex illo potest dissensu. WESS. — Qui etymologicas amat coniecturas, is largam seriem *Scythicorum nominum*, si minus usquequaque certa ratione, ingeniose utique et erudite expositorum, reperiet in Commentatione inserta Additamentis ad Historiam Univers. ex Anglico sermone in Germanicum translatam, Vol. III. p. 43 seqq. auctore *F. W. Beer.* *S.*

CAP. LX. 2. περὶ πάντα τὰ ἱρὰ) In *Vallae* Latinis *apud omnia templa.* Atqui nulla simulacra, nullas aras, neque templa Scythae, uti praescriptum, dedicabant, nisi uni Marti. Ἱρὰ non hic *fana*, sed *res sacrae sacrorumque ritus* sunt, qui iidem quotiescunque inmolabant; non reticuit Laurentii peccatum Cl. *Pauw.* WESS. — Licet

templa et aedes diis consecratas non habuerint Scythae, possis tamen haud incommode cum *Larchero* τὰ ἱρὰ hic *loca* intelligere *sacris faciundis destinata*. *S.*

5. σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ στρόφου) *Attracto capite loramenti*, recte nostras L. *Bos* interpretatur Obs. Crit. c. 2. Permutantur phrases, σπάσαι τὸν χαλινὸν, et ἀνελκύσαι τὰς ἡνίας. *Funis extremitas*, τὸ ἄκρον τοῦ δεσμοῦ, *Herodoto* est ἀρχὴ τοῦ στρόφου. *Euripides* Hippol. vs. 772. Μουνυχίου δ' ἐπ' ἀκταῖς ἐκδήσαντο Πλεκτὰς πεισμάτων ἀρχάς: *tortas funium extremitates* nuper explicuit vir eximius *Ier. Marklandus*, cuius Notas in Hippol. praeter cetera debemus elegantissimo *Musgravio*. ἀρχὴν σχοινίου dixit *Diodor. Sic.* I. pag. 109, 71. τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχάς. *Lucian.* T. III. p. 83. Optimo S. S. interpreti *Marklando* non poterat omitti *Lucaneum* Act. Apost. x, 11., *coelo demissum instar lintei* σκεῦος τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον. *Plato* de Rep. X. p. 616. c. κατὰ μέσον τὸ φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὰ ἄκρα τῶν δεσμῶν αὐτοῦ τεταμένα. Ista *Lucae* dimiserunt intacta Philologi: multa tamen saepe disputantur, de quibus nemo dubitat. In proximis [*lin.* 7.] vera *Petavii* et *Reiskii* est coniectura, περὶ ὧν ἔβαλε, Codicum etiam auctoritate munita. VALCK.

7. βρόχῳ περὶ ὧν ἔβαλε) Nitet oratio Ionum consuetudine, qua περὶ ὧν ἔβαλε idem atque περιέβαλε, sicuti ἀπ' ὧν ἔδωψε ἑωυτὸν lib. II. 47. κατ' ὧν ἐπλήσατο τὴν κεφαλὴν c. 85. et ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην c. 86. Plura *Herodoti* cultorem effugere nequeunt. Recte priscum περιὼν ἔβαλε eum in modum disiunxerunt *Dion. Petavius*. correcto quoque *Vallae* lapsu, ad *Epiphanium* p. 10. item *Pavius* et *Reiskius*. [conf. *Gregor.* Dial. Ion. §. 47. et ibi *Koen.*] Iam [*lin.* 9.] οὔτε κατευξάμενος nollem a *Galeo* vulgato praelatum: precum facta ante mentio est; οὔτε καταρξάμενος subdit, quoniam Graecorum in victimis constantissimum τὸ κατάρξασθαι. Lege L. *Küster.* ad Comici Av. 960. et *Valck.* in *Eurip.* Phoen. vs. 576. Redibit similis verborum confusio c. 103. WESS.

CAP. LXI. 1. αἰνῶς ἀξύλου ἐούσης) Hinc *Aelianus* de Nat. An. XII. 34. Σκύθαι, ξύλων ἀπορίᾳ, ἅπαντα ἂν κατακαύσειαν, τοῖς αὐτῶν ὀστέοις ἕψουσι. *Mela* II. c. 1. sub fin. *Lignorum egentes, ignes ossibus alunt: ignes sacros* intelligit *Is. Voss.* ex *Herodoto* et *Aeliano*: conf. *Salmas.* in *Solin.* pag. 136. Ubi mox [*lin.* 4.] λέβητας memorat ἐπιχωρίους, μάλιστα Λεσβίοισι

κρητῆρσι προσεικέλους: exspectabimus qui nos doceat, quales isti fuerint Λέσβιοι κρητῆρες, mihi etiam aliunde ignoti. In *Athenaico* quidem Poculorum catalogo Λέσβιον etiam invenitur; sed, qua hunc usum adfirmat, auctoritas *Hedyli*, illa hac in re nulla est: vid. *Casaub.* Anim. XI. cap. 11. VALCK. — *Athenaeum* vide lib. XI. cap. 71. nuperae editionis, et Animadv. in *Athen.* Vol. VI. p. 206. Quod paullo ante [*lin.* 1.] ait ὧδέ σφι --- ἐξεύρηται, alibi τοιόνδε pro ὧδε dicere adsuevit. *S.*

4. λέβητας ἐπιχωρίους) In *Erratis* vir Celeb. [*Gronov.*] ἐς λέβητας scribi iubet, quod festinanti excidisse opinor: ego praepositionem, utique inutilem, nusquam in schedis animadverti. Fecisset quoque operae pretium, si *Mediceo* Λεβίοισι quid indicetur, non celasset. Λέβια *Hesychii* nulli hic usui. *Lesbium, genus vasis coelati, a Lesbiis inventum* habet *Festus;* Λέσβιον ποτηρίου εἶδος *Athen.* lib. XI. p. 488. A. WESS. — Licet paullo post dicat Scriptor ἐς τούτους ἐσβάλλοντες, tamen et hîc eidem praepositioni esse poterat locus. Itaque quum *Reizius*, *Gronovii* monito obtemperans, sic edidisset, ἔπειτα ἐσβάλλουσι, ἢν μὲν τύχωσι ἔχοντες, ἐς λέβητας ἐπιχωρίους, eadem scriptura, me imprudente, in nostrum exemplum propagata est. Et in *Var. Lect.* adnotavi quidem, ἐς h. l. a nostro ms. *F.* abesse: nunc vero demum animadverto, nullo in codice voculam illam legi, recteque *Wesselingium* cum superioribus omnibus ἢν μὲν τύχωσι ἔχοντες λέβητας ἐπιχωρίους edidisse; et sic in nostro contextu rescriptum velim, quemadmodum cautior *Schaeferus* etiam edidit, quum *Reizium Borheck* esset secutus. *S.*

8. ἐς τὰς γαστέρας) Sunt in *Aeliani* Nat. An. XII. 34. hinc derivata. In pellibus coquendi morem Arabes Beduinos probasse Cl. *Reiskius* significavit; Scotos olim etiam *Barnesius* ad Euripid. Cyclop. vs. 359., et hunc usque in diem Tartarorum plures Ampl. *Nic. Witsen* in Tartariae Descript. p. 659. WESS.

[14. τῶν κρεῶν καὶ τῶν σπλάγχνων ἀπαρξάμενος etc.) *Carnium et viscerum prosicias deo oblatas ante se* (nescio an *in ignem*) *proiicit.* conf. III. 24, 13. Aliud est κατάρχεσθαι cap. 60, 9. quod fit priusquam mactatur victima; aliud nunc ἀπάρχεσθαι, mactatâ et coctâ victimâ. *S.*]

15. τἄλλα πρόβατα) Generale *quadrupedum* priscis no-

men. Πρόβατα, πάντα τὰ τετράποδα Ἡρόδοτος Δ'. Scholiastes San-Germ., et *Iliad.* ξ'. 124.. *Galenus* in *Hippocr.* περὶ Ἀέρ. p. 589. et sic in Musis saepissime, ubi passim *oves* verterunt. WESS.

Ibid. καὶ τἄλλα πρόβατα) *Et alias oves, tum praecipue equos*: ista dedit corrector antiquae versionis. Optime dederat *Valla*: *immolant autem tum alia pecora, tum praecipue equos.* Veteris usus et *Hippocratei* medicus immemor [*Gronovius*, medicam manum versioni *Vallae* adhibere parum felici subinde successu conatus.] haec quoque voluit mutata. Τὰ ἄλλα πρόβατα sunt, quae dicuntur in vicinia τὰ ἄλλα ἱρήϊα, et τὰ ἄλλα τῶν κτηνέων, uti legit *Valla*, cui concinit Cod. *Arch.* Veteribus utique *quaevis pecora*, inter edendum etiam quatuor pedibus προβαίνοντα, πρόβατα dicebantur. Eam in rem haec etiam *Herodoti* advocat *Eustathius* in Odyss. κ'. pag. 384, 14. [pag. 1649. ed. Rom.] et multa tradit, aliunde ignota, ex *Aristophane* Gramm. ad Iliad. λ'. p. 828. [pag. 877. ed. Rom.] *Herodotus* VII. 171. λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι. *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 556, 29. χρήματα καὶ πρόβατα διηρπάκασι. vid. *Foesii* Oecon. *Hippocr.* voc. Πρόβατα, *Spanhem.* in *Call.* Hymn. Apoll. vs. 51. VALCK.

CAP. LXII. 2. τῷ δὲ Ἄρεϊ ὧδε) Ex scriptis codicibus, quod vir doctus [*Reiskius*] voluit, interpunxi scripsique, τῷ δὲ Ἄρεϊ ὧδε· κατὰ νομοὺς etc. [Olim κατὰ νόμους; *prisco ritu* intellexerat *Valla.*] Fuit Scythia in *praefecturas* descripta, quibus singulis suus νομάρχης c. 66. Hos per regionis tractus dispersa ἀρχήϊα erant [*curiae, comitia, loca ad quae populus conveniebat*] et *sarmentorum strues*, mirae longitudinis et latitudinis, quarum neutram sollicito. Nonne tamen incommodum et otiosum, [*lin.* 5.] *tribus stadiis congeriem istam* [*altitudinem istius congeriei*] *fuisse minorem*, adscribere? Quis tam alte eductum cumulum exspectare posset aut suspicari? Videtur omnino certus *pedum cubitorumve modus*, quo minorem illam exaggerationem scripserat, deficere. Sic *D. Petavius* ad *Epiphan.* p. 10. a quo non dissentio. Adde *Reiskii* de hac prodigiosa struice indicium *Miscell. Lips. Vol.* VIII. pag. 105. WESS. — Suspicari possis, ὕψος δὲ σταδίου ἔλαττον scripsisse *Herodotum*: sed et hoc incredibile, ad tantam fere altitudinem

evectam esse immensam illam struem, in terra potissimum quae ligno carebat. Caeterum de cultu isto, quem ad *Martem* deum *Herodotus* refert, consuluisse iuvabit quae auctor Commentationis illius, quam supra ad cap. 59, 12. laudavi, §. 121. p. 72. disputavit. *S.*

2. κατὰ νόμους) Dum vertunt, *prisco ritu* [ut *Valla*,] vel *legitimo ritu*, [ut *Gron.*] ad eumdem offendunt lapidem, ad quem saepius interpretes in rebus Aegyptiacis: multos indicavit errores *Leopard.* Em. VII. c. 18. Κατὰ νομοὺς scribi debet, et converti, *in singulis nomis*, sive *praefecturis.* Sunt nobis multo quidem notiores νομοὶ, *praefecturae*, in quas divisa fuit Aegyptus; neque tamen dubito quin hic *Scythiae nomi* designentur. Ut in Aegypto nomi suos habebant *Praetores*, quos Νομάρχας adpellant Graeci, sic se rem in Scythia habuisse vel ista demonstrant *Herodoti* c. 66. Ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ὁ Νομάρχης ἕκαστος ἐν τῷ ἑωϋτοῦ (sic lego:) νομῷ κιρνᾷ κρητῆρα οἴνου, ἀπ' οὗ πίνουσι τῶν Σκυθέων ὅσοις etc. Quae hic sequuntur ap. *Herod.* [*lin.* 4.] Φρυγάνων φάκελοι συννενέαται, sine Scriptoris nomine leguntur in *Etymologico M.* pag. 599, 23. parenti suo tributa ap. *Eustath.* ad Iliad. η'. p. 566, 17. [pag. 689. ed. Rom.] ubi vocem φάκελοι [φάκελλοι scribens] literâ onerat superfluâ. μέγαν φάκελον ξύλων dixit *Eurip.* Cycl. vs. 241. *Fasces virgarum*, φακέλους ῥάβδων, *Herod.* IV. 67. φακέλους ὕλης ἀγρίας, *Thucyd.* ap. *Ammon.* in voc. Φάκελος. VALCK.

9. ὑπὸ τῶν χειμώνων) Cl. *Pavius* ὑπὸ χιόνων. Receptum, ipsas *nives* suo ambitu conplexum, probatius. Fortasse non deerunt, quibus [*lin.* 10.] ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ σηκοῦ blandietur. Ego Scholion censeo: mox iterum ἐπὶ τὸν ὄγκον τῶν φρυγάνων. [At suspicari licet, vocabulum hoc ex posteriori loco in superiorem a nonnullis fuisse translatum. De voc. σηκὸς vide *Valckenarii* Animadv. ad *Ammonium* cap. 19.] Qui autem *gladii* olim Scythis *cultus*, idem *Hunnis.* *Ammianus* lib. XXXI. 2. p. 673. *Nec templum apud eos visitur aut delubrum - - -: sed gladius barbarico ritu humi figitur nudus, eumque ut Martem - - - colunt:* ubi docte et copiose *Lindenbrog.* et *Vales.* Id observo, καὶ δὴ καὶ τοῖσδ' [*lin.* 13.] *acinaces*, quos *singulos* in regionibus depositos plus venerabantur, quam ceteros suae nationis deos, monstrare. Quae, uti vera sunt, prohibent omnem verborum novationem. WESS.

10. ἀκινάκης) *Martis* bellive *symbolum*, Scythis cultum *Ensem* nihil habebant causae cur riderent Graeculi Romanique, rudes lapides et ligna male dedolata pro Deabus amplexantes; vide *Luciani* Iup. Trag. T. II. p. 690. *Brodaei* Miscell. V. c. 6. *Melae* verba dedit *Salmas.* in *Solin.* p. 188. Apud *Suidam* [et *Etymologum* p. 48, 51.] ex *Herod.* profertur Ὠκινάκης, et τὸν ὠκινάκην. ὁ ἀκινάκης contrahi potuit in ὡ'κινάκης: qualia sunt et apud Nostrum plurima. Paulo post [*lin.* 13.] *Vallam* legisse suspicabatur *Io. le Febvre*, καὶ δὴ καὶ τῷ δ' ἔτι πλέω θύουσι ἢ τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι: quae mihi quoque vulgatâ multo melior videtur lectio. VALCK. — Vulgatam percommode *Wesselingius* defendit. *S.*

24. τὰ ἄλλα ἀπέρξαντες ἱρήια) Per sane tritum in Musis ἀπέργειν, usu longe diverso. [pro communi ἀπείργειν.] *H. Stephan.* Thes. App. p. 484. „Ἀπέργω, ab ἔργω significante *facio*. Affertur ex *Herodoto* ἀπέρξαντες ἱρήια ἄλλα, pro *ubi cetera sollemnia confecerint.*" Amplius nihil. Neque ego prospicio, si menda desit, quae melior adsumi notio queat. Placuit Cl. *de Pauw* ex *Steph.* margine ἀπάρξαντες, quo ad ἐξάργματα veterum, cum particulae interfectorum corporibus desecabantur, relato, vertit, *et dein alias victimas mutilantes abeunt*: ad sententiam non male. Verum sermonis obstat consuetudo, qua ἀπαρξάμενοι τῶν ἱρηίων lib. III. 24. IV. 62. [voluerat puto Vir doctus „qua oportebat ἀπαρξάμενοι τῶν ἱρηίων, coll. III. 24, 13. IV. 61, 14."] *Homer. Od.* Γ'. 446. Sunt et aliena ἐξάργματα, sicuti a Criticis explicantur ad *Apoll. Rh.* IV. 478. Equidem, si quid in voce maculae, ἀπαράξαντες h. e. ἀποκόψαντες, *amputantes* et *mutilantes*, praeferrem. Vid. *Iliad.* Π'. 116. et hoc *Synesii* Provid. pag. 118. B. Ἐφίσταται δέ τις Σκύθης τὴν κοπίδα σπασάμενος, ὡς ἀπαράξων τῆς ἀνθρώπου τὴν κεφαλήν. At ea hariolatio. Iustum est κέεται, [*lin.* 25.] siquidem κέαται, et eius moduli alia pleraque, in his libris numerum dant pluralem. *Lucianus*, modo is auctor *Astrologiae* et *D. Syriae*, ab Ionum eo more descivit. Confer Cl. *Reitzium* ad *Deam Syriam* c. 32. WESS. — Non sollicitandum videtur ἀπέρξαντες, licet nunc longe diversa atque aliàs notione accipiendum hoc verbum. ἔρξα (sive a praes. ἔρξω, sive ἔρδω, sive potius ab inusitato ἔργω derives, unde praet. med. ἔοργα) vim habet praeteriti temporis verbi ἔρδω, et *feci*

significat. Quare, ut θυσίας ἔρδειν est *sacra facere, victimas caedere*, I. 131, 7. coll. 132, 6. utque apud *Hesychium* Ἔρξον, θῦσον, legimus; sic ἀπέρξαντες τὰ ἱρήϊα (praepositione ἀπὸ in compositione verbi ea notione accepta, de qua ad II. 40, 15. dictum) commode significabit *postquam caedendarum reliquarum victimarum finem fecerunt. S.*

CAP. LXIII. [1. ὑσὶ δὲ οὗτοι οὐδὲν νομίζουσι) *Valla: sues pro nihilo putant. Gronov: sues nihil morantur.* Rectius *H. Steph.* in ora: *suum nullus est illis usus.* Sic enim νομίζειν *Nostro* idem est atque χρῆσθαι, *uti*: et aliâs quidem cum accusativo casu aut cum infinitivo construitur, sed et cum dativo casu, ut φωνῇ νομίζουσι Σκυθικῇ, *sermone utuntur Scythico*, IV. 117, 1. *S.*]

CAP. LXIV. 7. καὶ λαβόμενος τῆς κεφαλῆς) Bona sunt, non infitiante, qui ante mutaverat, *Reiskio*. Legitimum praeterea ἐκσείει Codicum auctoritate, tum maxime σαρκίσας, [*lin.* 8.] a quo vim, modis illatam variis, *Pollux* arcet: Ἡρόδοτος δὲ, Σαρκίσαι, τὸ τοῦ δέρματος τὴν σάρκα ἀφελεῖν. Quae, cum Grammaticus omnium versetur manibus et *Iungermanni* exstet admonitio, latere potuisse, mirum accidit. *Aem. Portus* a veritate proxime afuit, ὀργάσας itidem [*lin.* 9.] ex futili ὀργίσας fingens. *Suidas*, Ὀργάσας, μαλάξας, ex Glossis, ut opinor, Herodoteis, unde gemina in Lexic. *Timaeus.* Melius tamen schedarum ὀργήσας, unde originem ὀργίσας accepit, ex ὀργάω. *Ruhnkenius* ad *Timaeum* p. 130. praeclare. Scythicum institutum sic auctor inter Fragm. Pythagorea explicat p. 713. τοὶ δὲ Σκύθαι καλὸν νομίζοντι, ὃς ἄνδρα κανὼν, ἐκδείρας τὰν κεφαλὰν, τὸ μὲν κόμιον πρὸ τοῦ ἵππου φορεῖ. Cui scriptori κόμιον, qua forma προκόμιον alii, pars est pellis, capiti detractae, crinibus vestita, quae Nostro χειρόμακτρον, *mantile.* Atque haec paucis: nam ut doctorum in coniecturas grasser, nec libet, nec licet. Mutata *Vallae* et aliorum Latina sententiam habent sinceriorem. WESS.

8. σαρκίσας βοὸς πλευρῇ) Perperam Latine vertunt, aut etiam tentant. Si quid novandum, scriberem, σαρκήσας: quod esset a σαρκᾶν, sicut vicinum ὀργήσας ab ὀργᾶν. Vide *Ruhnken.* ad *Tim.* p. 130. et *Wesseling.* Diss. *Herod.* p. 155. Horum loco frequentiora sunt ὀργάζειν et σαρκάζειν: hoc notat *carnem detrahere*, et Herodoteum verbum (scriptum

ibidem quoque σαρκίσαι) *Pollux* exponit τοῦ δέρματος τὴν σάρκα ἀφελεῖν, II. 233. Scytha *bovis costa carne detracta corium manibus subigit, atque emollito utitur tanquam mantili*: σαρκίσας βοὸς πλευρῇ δέψει τῇσι χερσὶ, ὀργάσας δὲ αὐτὸ ἅτε χειρόμακτρον ἔκτηται. Ἀποσκυθίζειν, *pellem detrahere*, cum his comparat *Salmas.* in *Solin.* p. 827. VALCK.

CAP. LXV. 3. πᾶν τὸ ἔνερθεν τῶν ὀφρύων) Haud inconcinnum τὸ ὕπερθεν Cl. *de Pauw.* [qua quidem novatione nil opus.] Calvam Scythae purgabant, ut poculum esset, non quod infra supercilia. Eadem tamen, ubi nihil mutes, sententia. *Serra postquam absciderant quod infra supercilia, expurgabant capitis calvam*: ἐκκαθαίρει non spectat proxima, sed κεφαλὰς aut κεφαλήν. Barbaram consuetudinem (ad Hunnos, Langobardos, Avares, Bulgaros tramissam) habet *Strabo* lib. VII. p. 460. [p. 300. ed. Cas.] atque alii, de quibus c. 26. WESS.

11. πόλεμον προτεθήκαντο) *Vindob.* προεθήκαντο venit in *Abreschii* coniecturam. Conveniret πένθος μέγα προεθήκαντο lib. VI, 21. nisi προσεθήκαντο plures illic schedae: par discordia in *Thucydidis* ἔχθραν οἱ προθεῖτο lib. VIII. 85. Laudo tamen. Mox hiulca esse verba, explendaque, οἱ δέ οἱ συγχαίροντι, ταύτην τὴν ἀνδραγαθίαν λέγοντες opinatur *Reiskius.* Quo semel admisso consilio, veterum commentariis inculcari plura possunt et prorsus arbitraria. Ego cum *Gronovio* facio. WESS. — Nempe, pro olim vulgato λέγεται, recte *Gronov.* λέγοντες ex msto recepit: nec turbare nos debet pluralis hic numerus, quamvis praecesserit singularis ἐπιλέγει, et ὡς οἱ. Sic enim frequenter *Herodotus* a sing. ad pluralem transit, et vicissim: quemadmodum paullo ante, ποιεῦσι δὲ τοῦτο - - - καὶ ἢν ἐπικρατήσῃ. Multo autem commodius, me iudice, progreditur h. l. oratio deleto τὴν articulo, qui post ταύτην olim erat insertus. *S.*

CAP. LXVI. 6. ἕκαστος δέ σφι *etc.*) *Mela* fere convertit II. c. 1, 108. *Ut quisque plures interemerit, ita apud eos habetur eximius; ceterum expertem esse caedis inter opprobria vel maximum.* Qui plurimos interfecere, [*lin.* 8.] οὗτοι σύνδυο κύλικας ἔχοντες πίνουσι ὁμοῦ. Sequentia *Melae* verba tentat *Salmas.* in *Solin.* p. 192 seq. ad Herodotea accommodare, quibus *bibisse* dicuntur *duobus poculis iunctis, quae combinata tenerent.* Ita loquebantur Graeci, dicentes σύνδυο,

σύντρεις, σύμπεντε: neque enim cum Criticorum infelicissimo *Sam. Petito* ad Legg. Att. p. 358 seq. sollicitarem *Hyperidis* verba apud *Harpocrat.* in Συμμορία· σὺν πέντε καὶ ἓξ τριηραρχοῦντες. *Ego*, inquit *Demosth.* contr. Mid. p. 362. ἐτριηράρχουν, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι, *quum bini communi sumtu triremem instruebamus.* σύνδυο ἔδοξε χορηγεῖν, archonte Callia, secundum *Aristot.* in *Schol.* ad *Arist.* Ran. vs. 406. *Machon Athenaei* VIII. p. 337. D. καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν οἰκεῖν σύνδυο. Idem adhibent *Plato* T. III. p. 282. E. et *Xenophon* p. 222, 2. σύνδυο καὶ σύντρεις est apud *Lucian.* T. III. p. 506. et *Iamblich.* de Vit. Pyth. p. 82. Κατὰ δύο et κατὰ τρεῖς adhibentur eodem sensu. VALCK. — σύνδυο κύλικας ἔχοντες, *iuncta bina pocula habentes* interpretatus sum praeeuntibus doctis viris. Nunc, perpensis aliorum auctorum locis a *Valck.* citatis, nil aliud dixisse *Noster* videtur, nisi *bina pocula singuli habentes.* S.

CAP. LXVII. 1 seq. μαντεύονται ῥάβδοισι ἰτεΐνῃσι) Non nescio, quid pro vetere ἰτεΐῃσι adferri queat. Placet msstos duces sequi. Ligna ἰτεΐνα habet *Theophrastus* Hist. Plant. lib. V. c. 4. et alibi. *Vaticinandi* Scythicum hoc *genus* ex *Herodoto* attigit Schol. *Nicandri* Ther. vs. 612. aliarum nationum ῥαβδομαντεία non neglectà. Fuit enim plurimis per orientis occidentisque plagas similis divinatio. De Chaldaeis Propheta *Ezech.* c. XXI, 21. ubi ill. *Grotius* erudite, et *Ed. Pocockius* Specim. Hist. Arab. p. 328. Adde, quae *Casaubon.* in *Strabon.* lib. XV. p. 1065. [p. 733. ed. Cas.] *Lindenbrogius* ad *Ammian.* lib. XXXI. 2. et *Bulengerus* Divinat. lib. III. 26.; et nihil desiderabis amplius. WESS.

7. Οἱ δὲ Ἐνάρεες, οἱ ἀνδρόγυνοι) Nisi codices copulam inducerent, scribi cum viro docto [*Gronov.*] οἱ καὶ ἀνδρ. potuerat. Ἐνάρεες etiam lib. I. 105.; ubi θηλέη eorum νοῦσος, cur hic ἀνδρόγυνοι *effeminati* et *molles*, clarissime exponit. Statim τρίχα [*lin.* 9.] bene habet, offertque *virgulae divinatoriae*, a *Vallemontio* et vulgi credula superstitione mire laudatae, quoddam genus. Credulitatis enim superstitiosae propagines laete semper surgunt, et ab radicibus everti renuunt. WESS.

7. καὶ οἱ ἀνδρόγυνοι) *Enaries, qui sunt androgyni*; *Valla*: legit itaque, quod et *H. Steph.* animadvertit: Ἐνάριες, οἱ καὶ ἀνδρόγυνοι: atque ita cepit ista *Iac. Tollius* ad *Longin.* p. 163. ubi multis pertractat *Longino* visum ἀμίμητον τὸ

τοῦ Ἡροδότου, θήλειαν νοῦσον, I. 105. adpellantis, ut opinor, quod *Faber* et *Boileavius* putabant designari, nempe τὰ γυναικεῖα: sive αἱμοῤῥοΐδας, forsan velut in mulieribus μηνιαίας. Hoc statis temporibus recurrente fluxu debilitati fiebant εὐνοῦχοι, et ἀνδρόγυνοι, sive ἡμιάῤῥενες, et, ut in gripho veteri dicuntur, ἄνδρες οὐκ ἄνδρες. VALCK. — Vide ad I. 105, 15. et 18. notata. *S.*

CAP. LXVIII. 9. διακεκλαμμένος) Schol. in *Aristoph.* Ecclesiaz. vs. 1082. μέσος εἰλημμένος, bene, sicuti c. 94. *Iusiurandum per solium regis* hinc abiit multorum in commentationes, etsi apud Scythas nullum. Ἱστίην, *Vestam*, regiosque *Lares*, [τὰς βασιληίας Ἱστίας, *lin.* 5.] in intimis regiae penetralibus coli solitos, deierantes adpellabant. Παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώποις ἐν πάσαις ταῖς οἰκίαις sollemnis ea religio erat ap. *Diodor.* lib. V. 68. Scythae Vestam inter numina locarant, Ἱστίην τὴν Σκυθέων βασίλειαν dictitantes infr. c. 127. *Vallae* Latinis error debetur. WESS.

16. καταδήσωσι ἐπιορκῆσαι) Athenis atque alibi quorumdam criminum in iudicio convictos manebat ὁ δεσμός. Variis enumeratis, ἅπασιν, inquit, *Demosth.* contr. Timocr. p. 453. οἱ μὲν ὑπάρχοντες νόμοι δεσμὸν προλέγουσιν· ὁ δὲ σὸς λελῦσθαι δίδωσιν. *Xenoph.* Ἀπομν. I. p. 419. 3. κατὰ νόμον ἐξεῖναι παρανοίας ἑλόντι καὶ τὸν πατέρα δῆσαι. Vel ista sola monstrant, qua figura loquendi Καταδῆσαι ponatur pro καταδικάσαι, *convictum condemnare*: sunt eximie iudicis ista, καταδικάσαι, et ἀπολῦσαι, *absolvere*. *Antiphon* frequenter opponit ἀπολῦσαι et καταλαβεῖν, p. 119, 34. p. 123, 43. 126, 37. ἀπολύσιμον et καταλήψιμον, 129, 4. Similiter apud *Herodot.* hic opponuntur, ἢν μὲν καταδήσωσιν ἐπιορκῆσαι - - - ἢν δὲ ἀπολύσωσι: atque ita lib. II. c. 174. ὅσοι μὲν αὐτὸν - - ἀπέλυσαν μὴ φῶρα εἶναι, et ὅσοι δέ μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι. *Reiskius* utroque loco κατέφησαν scribendum opinabatur: si fori non habebat Graeci perspectam rationem, illud tamen noverat, καταδῆσαι et ἀπολῦσαι etiam in aliis rebus opponi velut contraria: in Magicis *defigere* καταδῆσαι, defixum *liberare* atque *absolvere* dicebatur ἀπολῦσαι: de captivis legerat adhibita ἐλευθερῶσαι et καταδῆσαι. Si placebat adeo καταφήσωσι et κατέφησαν, cur non in vicinia scribebat etiam ἀποφήσωσι et ἀπέφησαν? Quae tandem isthaec est sincera quaevis incrustandi voluptas? Nonnunquam tamen con-

iecturas proposuit, quibus multa redimit incogitanter atque ita scripta, ut Doctorum hominum non satis illum reverentem esse adpareat. VALCK.

CAP. LXIX. 2. ἅμαξαν καμάρης) An hinc, Καμάρης, δέσμης, Hesychianum? Hoc si illud fonte manavit, de insolentiore structura nulla amplius querela: apta erunt et nexa πλήσωσι καμάρης φρυγάνων *fasce cremiorum.* Haec Cl. *Abreschius* Dil. Thucyd. p. 243.; cui nullus refragarer, modo de vocis usu omnia essent liquida. Καμάρας in curribus novit *Herodot.* lib. I. 199. et ex eo *Pollux.* Καμαρωτὸν ἅρμα *Athenaeus* lib. IV. 7. [p. 139. F. ubi, quae *fornicata carpenta* in lat. vers. nominavi, potueram cum *Casaub.* in Animadv. *tectos currus* dicere.] Quo de curruum genere erudita plura *T. Hemsterhusius* ad Comici *Plut.* p. 369. ἁμάξης καμάρην longe vulgato praeferens: *Hesychii* καμάρα, quae vera magni viri emendatio, ἡ ἐπὶ τῆς ἁμάξης σκηνὴ per hic accommodata. Equidem, si quid mutandum, huc irem; quamquam, ut quod sentio, dicam, καμάρης vox, damnata a Codicibus, irreptitia videtur. Mox ἐμπεδήσαντες [*lin.* 3.] probum, et στομώσαντες idem ac φιμώσαντες, *os obturantes*, sicuti ad supplicium trahendis solebat. Conf. *Schottum* ad Append. Prov. Vatic. p. 273. WESS.

2. ἅμαξαν καμάρης) Dabit forsan olim Codex scriptus ἁμάξης καμάρην, quod placebat *Hemsterhusio* ad *Schol.* in *Arist.* Plut. p. 369. Quod vir Clar. ex *Hesychio* Καμάρης hic interpretatur δέσμης, ut dici censeatur ἅμαξα *sarmentorum* impleta *fasciculis*; primum cuperem edoceri, quo modo *fascis sarmentorum* dici possit καμάρη φρυγάνων; unius *Hesychii* perexigua est in talibus auctoritas; deinde qualis fascis ille fuerit ἁμαξοπλήθης? *Sarmentorum fasces Herodoto* quoque sunt φρυγάνων φάκελοι c. 62, 4. φρυγάνων δέσμαι *Hesychio*, in Ἀγκαλίδες, ut alibi δέσμαι δραγμάτων. δέσμας δικανικῶν λόγων dixit *Aristot.* apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 163. In proximis, [*lin.* 3.] ἐμπεδήσαντες τοὺς μάντιας καὶ χέρας ὀπίσω δήσαντες, variabunt forte Codd. utitur certe *Valla* eodem verbo, quo supra c. 60. in istis ἐμπεποδισμένον τοὺς ἐμπροσθίους πόδας. Συμποδίσας redditur συνδήσας τοὺς πόδας in *Schol.* ad *Aristoph.* Ran. vs. 1560. συμποδίσαντες χεῖράς τε καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν, *Plato* de Rep. X. p. 615. E. Sed *Herodoteum* est ἐμπεδῆσαι,

pro πέδαις ἐνδῆσαι, *compedibus constringere*. VI. c. 23. Scythen Hippocrates πεδήσας - - ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε. *Homericum Aeschylus* aliique adhibuere. VALCK.

CAP. LXX. 1. Ὅρκια δὲ ποιεῦνται Σκύθαι ὧδε) Ubi de Scythis *Mela* II. c. 1, 112. *Sauciant se qui paciscuntur, exemtumque sanguinem ubi permiscuere degustant*; illustrat *Is. Voss.* barbaris gentibus usitatum morem, duo tractans *Herodoti* loca, hunc quidem altero felicius: nam docte corrigit in his, τύψαντες ὀπέατι ἢ ἐπιταμόντες μαχαίρῃ σμικρὸν τοῦ σώματος: sed minus bene interpretatur ista e lib. I. c. 74. ἐπεὰν τοὺς βραχίονας ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροίην, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι ἀλλήλων. Verae interpretationis vocis ὁμοχροίην, quam dedit ad *Aesch. Socrat.* [III. 15.] vir doctus [*Horreus*], auctor est *Mer. Casaubonus* in Notis ad istum *M. Antonini* [IX. 3.] locum, quem ultimum excitat: *Postquam brachiorum summam cutem secuerunt, mutuum sanguinem delingunt*: ad haec nostrum ille locum commode comparat: sed ad *Antonini* sui ἀψικάρδιον aptius composuisset *Theocritea* ex Eid. I. 55. τὰ δ᾽ οὐ φρενὸς ἅπτεται αὐτᾶς. *Eurip.* Hec. vs. 241. οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου. *Lucian.* Nigrino §. 36. ἄκρον μὲν ἐπιπολῆς ἅπτεται, βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγήν· οὐ δὲ ἅπτεται ταῦτα τῆς ὁμοχροίας. Quod illic τὴν ὁμοχροίην, *summam cutis superficiem*, hic vocat *Herodotus* σμικρὸν τοῦ σώματος: ad quem praeter *Vossiana* conferri possunt verba *Posidonii* ap. *Athen.* II. p. 45. F. VALCK.

4. τύψαντες ὑπέατι) Placet ὀπέατι *Vossii* ad *Melam* lib. II. 1. et *Hemsterhusii* in *Polluc.* X. 141.; nam rescripta, valida minus sunt, nec vocabulo lucem adspergunt. Ὀπέας et ὀπήτιον servavit *Pollux*, ὄπεας quis tandem? *Lucianum* Toxar. c. 37. in ipsa re Nostro ferme consentire, praeter alios *Hutchinson* ad Cyri Ἀναβ. p. 127. non oblitus fuit. WESS.

CAP. LXXI. 7. ἀννήσου) Si darent Codd. formam restituerem ἀνήθου, quibusvis usitatam, etiam Poëtis, *Alexidi*, *Eubulo*, *Theocrito*, *Moscho*. Suos etiam mores dialecto saepe sequentes Lacones lenius tamen σ litterae θ supponebant; molles Iones non item, quantum memini, in talibus; nam ῥυσμὸς et similia diversi sunt generis. VALCK. — Ἄννησον h. l. cum *Valckenario Schneiderus* in Lexic. crit. *anethum* interpretatur, quod aliàs ἄνηθον vel ἄννησον. *Larcher*

cum *Valla*, cuius versionem *Wess.* tenuit, *anisum* intelligit, quod rectius ἄνισον: pro quo quidem apud *Athen.* IX. 371. d. ἄννησον scribit vetustissimus codex, quemadmodum apud *Nostrum* h. l. ἀννήσου dant mss. *Pass. F. Pa. Pc.* Quare optioni locus est: utriusque quidem plantae aromaticum semen. *S.*

11. *τρίχας περικείρονται etc.*) Transilierunt haec librariorum oculi *Florentiae* atque alibi: occasionem dedit ἀποτάμνονται. Nollem βραχίονας περιτάμνονται explicitum de *amputatis brachiis*, ut omissorum caussa defenderetur. In Scythico luctu *convulnerarunt et inciderunt brachia* ad sanguinem eliciendum, quod περιτάμνεσθαι. Nihil aliud. Vide lib. VI. 59. WESS.

15. *ἐς τοὺς πρότερον ἦλθον*) Additamento *Arnaldi* ὡς οἱ ἐς τοὺς πρ. carere possumus. Verti satius fuerat, *illi vero eos comitantur, ad quos prius venerunt.* Quod porro [*lin.* 18.] καὶ ἐν τοῖσι ταφαί εἰσι corrigit, laudare non debeo. Posuerat *Herodotus* in Gerrhis regum sepulcra, repetitionis ratio nulla: praesertim cum Codd. conmodi quid et opportuni repraesentent ἔν τε τοῖς ἔσχατα κατοικημένοισι - - - καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι, *inque ultima incolentibus adsunt - - - et illis in sepulcris. Valla* id habuit, superioribus bene congruens. Non abludit ex lib. I. 104. τοῦτο δὲ παραμειβομένοισι, εἶναι ἐν τῇ Μηδικῇ. Vide et *Elsneri* Schediasma p. 55. WESS.

15. *οἱ δέ σφι ἕπονται, ἐς τοὺς προτ. ἦλθ.*) Plures novi, qui ad haec adhaeserint; mihi non videntur obscura, neque adeo corrigenda. Scythae οἱ Βασιλήϊοι, Regum funera curantes, rite compositum cadaver curru devehebant ἐς ἄλλο ἔθνος. *Ad quos primum venissent*, hi soli τοὺς Βασιληΐους *sequuti, cadaver per singulas gentes circumductum*, cum illis adeoque, *Gerrhos usque prosequebantur:* ταφαὶ τῶν βασιλήων ἐν Γέῤῥοισί εἰσι: leguntur ista paulo superius. Quae vero sequuntur verba, ἐν Γέῤῥοισι ἔσχατα κατοικημένοισί εἰσι τῶν ἐθνέων τῶν ἄρχουσι, καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι, illa mihi quoque videntur ut visa fuerunt mendosa *G. Arnaldo* Animadv. p. 164. Libenter auctori suo relinquimus vulgatorum explicationem, quam dedit *Iac. Elsner* in Schediasmate Crit. c. VI. Primum suspicor e proximis syllabis οισι male fuisse repetitum εἰσὶ, nisi natum sit ex τιθεῖσι: hoc, vel Ionico τιθέασι, suo loco reposito, nihil in his desiderarem, si sic scripta

legerentur alicubi. ἐν Γέῤῥοισι, ἔσχατα κατοικημένοισι τῶν ἐθνέων τῶν ἄρχουσι, τιθέασι (τὸν νέκυν nempe) ἐν τῇσι ταφῇσι. Aut fallor, aut sequentia talem poscere videntur lectionem. VALCK. — Equidem *Wesselingium* probo. *S.*

21. ῥιψὶ καταστεγάζουσι) Laurentii *palliis contegunt* explosit *Portus* et uberius *Georg. Arnaldus* Animadv. c. 30. Vide et lib. II. 96. et *Dion. Chrys.* Or. XIV. p. 219. ad haec Herodotea alludentem. Barbarus contumulandi mos, etsi Scythae, in sacra Christianorum transgressi, eum abdicarint, *Theodoreto* Or. ad Graec. IX. p. 129. teste, nondum plane in Tartariae Lithuaniaeque oris cessat. Vide Memor. Scyth. *Bayeri.* Comment. Acad. Petrop. T. III. p. 359. WESS.

CAP. LXXII. [7. ἐξελόντες αὐτέων τὴν κοιλίην, καὶ καθήραντες, ἐμπιπλᾶσι ἀχύρων *etc.* Haec planissime firmant ea quae a nobis ad II. 86, 16-21. disputata sunt; ubi ad hunc Nostri locum debueram provocare. *S.*]

9. ἀψῖδος δὲ ἥμισυ ἐπὶ ξύλα δύο στήσαντες ὕπτιον) Delevi vocem ἥμισυ, inprudenter ex praegressis iteratam. Interpunxi praeterea, καὶ τὸ ἕτερον - - - ἐπ' ἕτερα δύο, καταπήξαντες τρόπῳ τοιούτῳ πολλὰ ταῦτα: quippe artius nexa prius, quam res desiderabat. Atque hic utor consensu *Pavii* et *Reiskii.* Mox Abbas *Melotus* et *Reiskius* κατὰ μῆκος [*lin.* 12.] *per equorum longitudinem*, vere: requirit oratio hanc notationem, probantque *Ask.* schedae. [quae commode etiam intersertum dedere τὰ articulum.] Gemellum ferme μηροῦ ἑκάστου παρὰ τὴν ἄκανθαν, quod sequetur. Dabit equi tale spectaculum, ex ultima Tartaria transmissum. Ampl. *Nic. Witsen* Descript. Tartar. p. 81. ostentaturque Leidae non dissimile in tabula. WESS.

[23 *seq.* κάτωθεν δὲ ὑπερέχει) Turbata aut pendens videri poterat orationis structura: ἐπεὰν - - - διελάσωσι - - -, κάτωθεν δὲ ὑπερέχει τοῦ ξύλου τούτου, τὸ ἐς τόρμον πηγνῦσι. Quem locum tractans *Werfer* Act. Philol. Monac. T. I. p. 112 seqq. commode monuit, particulam δὲ hic similiter poni atque aliàs γὰρ ponitur in propositione incidente et quodammodo caussali. Nempe, nisi prorsus abundare statueris δὲ particulam, sententia in hunc modum erit concipienda: *postquam lignum - - - transfixerunt, quum infra eminent pars huius ligni, hanc partem defigunt in foramen* etc. Sic

istud τὸ valebit τοῦτο, sicut τὸν c. 36, 3. valet τοῦτον, et similia multa. *S.*]

24. ἐς τόρμον) Τόρμον Grammaticus [cui glossae Herodoteae debentur] reddit τρῆμα. Vide clar. *Wess.* ad *Diodor.* lib. II. [c. 8.] p. 121. VALCK. — In plerisque quidem Glossarum exemplis Τόρνιον, et Τόρνος apud *Suidam* legi, monuit idem *Wess.* in Notis ad Gloss. Sed τόρμον tenent *Herodotei* libri omnes, firmatque *Hesychius* aliique auctores a *Schneidero* in Lexico crit. laudati. *S.*

25. ἐπιστήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα ἱππέας τοιούτους) περὶ τὸ σῆμα *Reiskius*; et sic *Valla* fortasse legit, sive potius περιστήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα *etc.* Codex scriptus si daret πέριξ, una cum interpretamento κύκλῳ, commode servari posset ἐπιστήσαντες. VALCK. — Malunt docti viri περιστήσαντες, aut τῷ σήματι, aut περὶ τὸ σῆμα, ut niteat oratio. Sed nitori nihil decedet, si verba consideres, στήσαντες δὲ κύκλῳ ἐπὶ τὸ σῆμα, quod *Scriptor* voluisse censendus est. WESS. — Utique sollicitari ἐπιστήσαντες non debet, quod proprie significat, *statuerunt contra, adversus, coram;* nempe ita *equites illos statuerunt, ut omnes sepulcrum respicerent*: ac possis cum *Wess.* intelligere ac si dixisset Herodotus, στήσαντες αὐτοὺς ἐπὶ τὸ σῆμα, quemadmodum VIII. 79, 5. ait στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον, et καταστὰς ἐπ' αὐτὰ (τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλονίων) III. 156, 8. Sed ad ipsum verbum ἐπιστήσαντες facile etiam per se intelligitur τῷ σήματι aut ἐπὶ τὸ σῆμα, quum praesertim continuo adiiciat auctor κύκλῳ τὸ σῆμα, quod idem valet ac πέριξ τὸ σῆμα: nam, ut πέριξ, sic et κύκλῳ cum accusativo casu construitur. cf. IV. 180, 14. scil. per ellipsin praepositionis περὶ, quemadmodum ἅμα cum dativo per ellipsin praepositionis σύν. *S.*

CAP. LXXIII. 3. ἐν ἁμάξῃσι) Male ἐν ἁμάξῃ *Mediceus.* WESS.

CAP. LXXIV. 1. Ἔστι δέ σφι κάνναβις *etc.*) Antiquitus in his una vox alio forsan ordine fuerit atque ita collocata: Ἔστι δέ σφι κάνναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρῃ, - - - ταύτης (pro ταύτῃ) δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη, ἢ καὶ σπειρομένη φύεται. Ad istam rationem opponuntur τὰ αὐτόματα φύεται, et τὰ σπειρόμενα φύεται, lib. II. c. 94. Sequentia, [*lin.* 4.] καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήϊκες μὲν καὶ εἵματα ποιεῦνται τοῖσι λινέοισι ὁμοιότατα, attigit *Hesych.* in Κάνναβις: ubi,

ἔστι δὲ φυτόν τι λίνῳ ὅμοιον, ἐξ οὗ αἱ Θρᾷσσαι ἱμάτια ποιοῦσι. {addit: Ἡρόδοτος. τοῦτο σπέρμα θυμιῶσι. cf. cap. 75. init.] In Herodoteis incommodum esse μὲν sensit *Reiskius*: vox forsan intercidit. Fac in antiqua scriptum membrana: καὶ ἐξ αὐτῆς Θρῄϊ (σσαι γυναικήϊον) κόσμον καὶ εἵματα ποιεῦνται: facile vox κόσμον in κὸς μὲν potuit deflecti. Ex proximis, οὐδ' ἄν, ὅστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς, διαγνοίη, λίνου ἢ καννάβιός ἐστι: novissima *Pollux* excitat VII. 72. Conf. *Casaubon.* ad *Laërt.* III. 63. VALCK.

2. ταύτῃ δὲ πολλῷ) Non placet ταῦτα δὲ *Arch.* Docetur, *cannabim eatenus lino praestare, quod et crassior et maior sit*, praeterea que *sponte proveniat et sata*; quae utique in lino discrepant. *Hesychii* verba, leviter prava, huc spectare, docti homines monuerunt. Confer et *Valckenarii* observationem ad lib. II. 94. WESS. — ταύτῃ, *hac parte, hactenus*, nil profecto opus est ut cum *Valk.* in ταύτης mutetur: immo, quo pacto in istius locum repositum hoc Vir doctus voluerit, non exputo. *S.*

CAP. LXXV. 6. πυρίῃ) Male *thuribulum* Laurentius. Πυρίην *caldarium* sive *tepidarium* Latini vocant, docente magno viro ad *Strabon.* Lib. III. p. 232. [p. 154. c. ed. Cas.] *Fomentum* qui volet, cum eo facilis transactio. Amplior lis et difficultas [*lin.* 7.] in ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται, quorum ultimum mirifice vexatur. *Th. Galei* ἐξισμοῦσθαι ἢ πυριασθῆναι alienissimum: ὠρύεσθαι aliud esse, norunt omnes: eiusdem ἱδρόονται haud praestabilius. *Corn. de Pauw* ὀῤῥόονται, ex ὄῤῥος. Norunt medici ὀῤῥοῦσθαι, et *Clemens Alex.* ἐξοῤῥοῦσθαι, in lacte serescente: a quo ad *sudorem* incommodus transitus. *Reiskius* πυριῶνται; *Heringa* ἀρύονται, *hauriunt*; ὀριγνῶνται *Abreschius*, aut ἑωννύονται, *corroborantur*. Quorum quidem quid excellentius meliusve, non finio, arbitratus macula verbum non esse adspersum. In ἀγάμενοι haesito; ἀγαλλόμενοι, *delectati*, si foret, in expedito et plano, ut equidem opinor, omnia. Memorat *Dio Chrysost.* Or. XXXII. p. 378. c. apud barbarorum nonnullos μέθην γίνεσθαι πρᾳεῖαν δι' ἀτμοῦ θυμιωμένων τινῶν, *lenem nasci ebrietatem ex suffitu rerum quarundam*: tum *gaudere, ridentes exsurgere*, et omnia facere quae bene poti solent. Oratorem Scythas, qui laeti illo cannabis fomento et suffitu inconditum clamorem edebant, sive βοῶσι ὀρνύμενοι, uti lib. III.

117. respexisse puto. Forte tamen *ἀγάμενοι*, *mirantes* et *stupentes*, sanitatis est indubiae, siquidem cannabis semen, pollen et suffimen, stuporem et ebrietatis effectus gignere apta sunt. In Perside ac India hanc eius virtutem usu cognosci *Engelb. Kaempferus* Amoenit Exoticar. Fasc. III. p. 645. testificatur. Quare, quae his cohaerent, τοῦτό σφι ἀντὶ λουτροῦ ἐστι, superiora spectant et τὴν ἀτμίδα, *Hesychiano* καννaβισθῆναι explanata. WESS.

7. ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται) Variis postremum, nemini, quem noverim, suspectum fuit ἀγάμενοι. Ἄγασθαι tamen vel ἀγασθῆναι, valde frequentatum veteribus, illis vereor ut ista fuerit adhibitum structura. Ceteris receptum in his scribendi morem sequitur *Herod.* IV. 46. τὰ μέν τοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι. VI. 76. ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρασίνου, οὐ προδιδόντος τοὺς πολιήτας. Verbum ὠρύονται diversimode corrigunt: ἱδρόονται, excogitatum *Galeo*, destituitur, opinor, auctoritate: [conf. tamen *Hesych.* in Καννaβισθῆναι.] nostro *A. H.* dubitanter venit in mentem ἀρύονται: [vide Adr. Heringae Obs. crit. c. 18. p. 151.] πυριῶνται, *Reiskio*; ὀριγνῶνται, *Abreschio*. Quando vera vel adinventa, vel adfirmata fuerit lectio, mea cum reliquis refutari poterit coniectura corrigentis ῥύπτονται, *se abstergunt*: hoc, me iudice, responderet verbo καθαίρονται, posito c. 74. θάψαντες δὲ οἱ Σκύθαι καθαίρονται τρόπῳ τοιῷδε: istum, quo funere polluti se purgarent, modum, huc usque exposuit; tandem reliquis subiecisse videtur *Herod.* huius ferme sententiae participium, . . . μενοι τῇ πυρίῃ ῥύπτονται, *istius vaporis fomento sudantes sudorem et sordes abstergunt;* atque ita tanquam in *cella sudatoria* καθαίρονται, sicca veluti sudatione. τοῦτό σφι, addit *Herodotus*, ἀντὶ λουτροῦ ἐστι· οὐ γὰρ δὴ λοῦνται ὕδατι τὸ παράπαν τὸ σῶμα. Hoc itaque fuerit, quod nescio quis dixerit Καννaβισθῆναι. *Hesychius* in Κάνναβις, *Herodoti* facta mentione, ista scribit: Καννaβισθῆναι, πρὸς τὴν κάνναβιν ἐξιδρῶσαι καὶ πυριασθῆναι. Postremum illud de Graecorum etiam adhibebatur πυριάσεσι. Secundum *Palaeph.* π. Ἀπιστ. c. 44. quae πυρίας usum prima introduxit, Medea senes ἐπυρία, suisque saepe fomentis vegetabat; sed Pelias πυριώμενος ἀπέθανε: prout illa codex exhibet scriptus. Daedalus qualis σπηλαίου Selinusiis fuerit architectus docet *Diodor. Sic.* IV. 78. in quo, naturalis ignis vapore commo-

dum introducto, fecerit utentes illo ἐξ ἀέρων λουτῆρας. *Timaeus Athenaei* XII. p. 519. E. apud Sybaritas cellas in usu fuisse scribit sudatorias, ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπυριῶντο. VALCK. — At. cur sollicitaretur verbum ὠρύονται, nulla prorsus caussa fuisse videtur. Et de ἀγάμενοι quoque cessare dubitatio debet: nec enim cum secundo solum aut quarto casu construitur hoc verbum, sed et cum tertio; ut apud *Xenoph*. Cyrop. II. 4, 9. et apud *Platonem* in Sympos. p. 318. Conf. *Zeune* ad *Xenoph*. l. c. et quem is laudat *Ruhnken*. ad *Timaei* Lexic. p. 8 seq. Quod si cui minus h. l. satis facit usitatior notio *mirandi*, *probandi*, *laudandi*; indicabit huic *Ruhnkenius* ibid. *Philonis* locum, ubi idem verbum ἄγασθαι ἐπί τινι cognati verbi ἀγάλλεσθαι notione, *laetandi exultandique*, usurpatur. *S.*

10. κατασώχοντι) Glossator Σώχοντι, τρίβοντι, et *Suidas* ex eo, nimis licenter, ut solet saepe. *Nicander* Ther. vs. 696. Σῶχε δικνῆστι: ubi Critici διάσωχε καὶ τρίβε τῇ κνήστιδι εἰς μικρά, et paullo ante ἀνάσωχε τῇ κνήστιδι: adde vers. 590. *H. Stephano*, merito mirante *Abreschio*, κατασώχω suspectum fuit. Mox [*lin.* 12.] παχὺ ἐὸν, κατὰ κτλ. abunde. Copula necessaria non erat. WESS.

CAP. LXXVI. [1 seq. *Ξεινικοῖσι δὲ νομαίοισι καὶ οὗτοι αἰνῶς χρᾶσθαι φεύγουσι, μή τι γε ὦν ἀλλήλων, Ἑλληνικοῖσι δὲ καὶ ἥκιστα*) Locum hunc, quem haud immerito *Reizius* (in *Hermanni* Adnot. 266. ad *Viger.*) *difficilem* dixerat, obiter attingens *Werferus* in Act. Philolog. Monac. T. I. p. 265 seq. „nihil erit, ait, cur difficiliorem dicas, si ad negati- „vam particulam μή τι γε, χρᾶσθαι cogitaveris. Quippe φεύ- „γειν in eorum verborum numerum, quae infinitivus, „negativa particula μὴ adiuncta, comitatur, referri debet. „De quo loquendi usu conf. *Herm.* Observ. crit. in *Aesch.* „et *Eur.* loc. p. 5 seq. et *Heindorf.* ad *Plat.* Parmen. p. 246. „atque ad Soph. p. 339." — Scilicet quoniam, sicut verba prohibendi, negandi et similia, (conf. Adnot. nostram ad II. 27, 5.) sic et fugiendi, abstinendi etc. notionem habentia, ita construuntur ut sequatur negans particula ad consequentem infinitivum alterius verbi pertinens, ubi ex aliarum linguarum genio negativae particulae nullus erat locus; inde facile intelligitur, cur hic post χρᾶσθαι φεύγουσι dicat Herodotus Ἑλληνικοῖσι ἥκιστα, ubi in eam-

dem quidem sententiam ex nostri sermonis usu μάλιστα exspectasses. Nempe *hoc vehementer cavent Scythae, ut minime instituta sequantur Graecorum*: id est, *vehementer et maxime abhorrent ab usu Graecanicorum institutorum*. Sed indidem non dum satis patet quid sit quod dicat, μή τι γε ὦν ἀλλήλων. Illud quidem adparet, non posse μή τι γε h. l. usitata notione *nedum*, *multo magis*, aut *multo minus*, accipi. *Ne quidem* vertunt vulgo: *ne quidem mutuo inter se*, *Valla*; et sic fere *Wess.* cum *Gron.* At formulam μή τι γε nusquam alibi ista notione positam reperies. Similiter tamen *Hermannus*, et ipse hunc *Herodoti* locum in *Vigeri editione secunda* p. 804. leviter attingens, germanice vertit *wirklich nicht einmal*: at is veterem probat scripturam μή τοι γε ὦν, quam et equidem repositam velim. Sed, utcumque et de scribendi ratione et de vi huius formulae statueris, suspectum h. l. vocab. ἀλλήλων esse debebit: pro quo sicut ἄλλων me maluisse in *Var. Lect.* significavi, sic et eumdem *Hermannum* (cuius *novissimam* illam *Vigeri editionem* nunc primum mihi inspicere contigit) video ἄλλων legendum censere. Quo posito, hoc dicere *Herodotus* videtur: *A peregrinorum institutorum usu vehementer abhorrent Scythae, utique quidem ab aliorum etiam populorum institutis, maxime vero Graecorum.* Quod in *Var. Lect.* ubi monui codicem *F.* cum *Arch.* in μή τι γε consentire, adieci „nec aliud ex *Paris.* adnotatum:“ id dormitanti excidit, et indictum velim. Quoniam enim *Parisienses* codices, in usum nostrae editionis, cum *ed. Wess.* collati fuerunt; hoc ipso, quod h. l. nihil ex illis adnotatum est, declaratur consentire eos cum *ed. Wess. S.*

3. ὡς διέδεξαν Ἀνάχαρσίς τε καὶ --- Σκύλης) Credo voluisse, uti mssti monstrant, διέδεξαν Ἀναχάρσι --- Σκύλῃ. Neque enim *Anacharsis* et *Scyles* ostenderunt, Scythas ab aliarum nationum ritibus abhorrere; sed utrique, data necis caussa, Scythae patefecerunt, quo ipsi animo in cultus et rituum sint novatores. WESS. — Scripturam a Viro docto commendatam recepi cum *Reiz.* et aliis. Fortasse tamen eamdem in sententiam teneri debuerat id quod olim vulgabatur, Ἀνάχαρσίς τε καὶ --- Σκύλης, *ut exemplo fuere Anacharsis et Scylas.* Quod autem in nostra *Var. Lect.* scribitur, Σκώλης legi in *ed. Wess.* id typothe-

tae errore commissum: Σκύλης habet ed. *Wess.* cum superioribus. Meum illud erratum, quod scripsi „puto et *Paris.* cum *Arch.* et *Vind.* consentire." Ex *Parisiensibus* enim codicibus iterum h. l. nullus ab *ed. Wess.* dissensus notatus est. *S.*

4. Τοῦτο μὲν γὰρ Ἀνάχαρσις *etc.*) Τοῦτο μὲν, ob copiosiorem narrationem. non habet suum τοῦτο δὲ, quo et caruit lib. II. 99. et in *Plutarchi* Consolat. p. 115. c. WESS. — Isti Τοῦτο δὲ respondent illa. Πολλοῖσι δὲ κάρτα ἔτεσι ὕστερον *etc.* initio cap. 78. Et in hoc quidem nihil inest difficultatis: sed in hac ipsa periodo consecutionem connexionemque orationis non expedio; nisi illa δὲ particula, quae post πλέων inde ab *ed. Med.* interserta legitur, aut deleatur, aut certe prorsus abundare statuatur. Quare, quum eam cum *Aldo* codices *Arch. Vind.* et *Pc.* ignorent. deletam velim; et nunc maxime animadverto, merito eam ab accuratissimo *Schaefero* abiectam esse. *S.*

5. ἀποδεξάμενος) Quod ἀποδεξάμενος mutatur, inprobo vehementer. Non iam dico, ἀποδέξασθαι ἔργα μεγάλα *Herodoti* sermone frequentari; id tantum, Anacharsin in Graecia plura prudentis viri argumenta et rerum inventarum, de quibus docti viri in *Diogen.* lib. I. 105., *ostentasse.* Simile est, sine caussa a *Stephano* sollicitatum. *Platonis* Hipparch. p. 228. B. ὃς ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα σοφίας ἀπεδείξατο. WESS. — Quis sit qui probam solicitaverit scripturam, aut quid in ea nonnemo desideraverit, incompertum est mihi. *S.*

7. ἐς Κύζικον, καὶ, εὗρε γὰρ *etc.*) Interpunxi post καὶ, serie rerum expostulante. Confer *Abresch.* Diluc. *Thucyd.* p. 373. [et quae ad *Herodot.* I. 24, 17. notata sunt.] *Matris Idaeae cultum*, ni fallunt Cyziceni et poëtae, Cyzici Argonautae instituerunt, apud *Strabon.* lib. I. p. 76. [p. 45. ed. Cas.] Legi dignus est ill. Comes *Caylus*, Recueil d'Antiquit. T. II. p. 199. WESS.

16 *seq.* τύμπανόν τε ἔχων) Inspice *Apollon. Rhod.* I. 1138. Sequens ἐκδησάμενος praeclare *H. Valesius* ad Fragm. *Polybii* p. 56. et *Gronovius* exposuerunt. [Vide *Polyb.* nostrum lib. XXII. 20. cum Adnott. T. VII. p. 469 seq.] Nihil tamen accommodatius *Clementis Alex.* Protrept. p. 20. conplusculis illis, sed mire opportunis. Πολλὰ ἀγαθὰ γίνοιτο τῷ

τῶν Σκύθων βασιλεῖ, ὅστις ποτὲ ἦν. Ἀνάχαρσιν οὗτος, sic vere *Steph. Berglerus*, τὸν πολίτην τὸν ἑαυτοῦ, τὴν παρὰ Κυζικηνοῖς μητρὸς τῶν θεῶν τελετὴν ἀπομιμούμενον - - - τύμπανόν τε ἐπικτυποῦντα καὶ κύμβαλον ἐπηχοῦντα, καὶ τοῦ τραχήλου τινὰ, οἷα Μηναγύρτην, ἐξηρτημένον, κατετόξευσεν. Sic, ex Herodoteis depromta, olim fuerunt; neque fugit eruditos *Clementis* interpretes, quos adire consultum erit. WESS.

[19. Σαυλίῳ) Ut Σαυλαίῳ *Arch.* et *Vind.* sic et *Sauleo* habet *Valla;* iterumque extr. cap. *Saulei*, et *Sauleo*. *S.*]

25. Ἰδανθύρσου) Scythicum nomen, etsi *Gronovius* ad *Arrian.* Indic. c. 5. aliud decreverit, videtur, modo in barbaricis valeat consensus, plurium auctoritate sic pingendum, etiam c. 127. Ἰδάνθυρσος certe *Straboni* et *Plutarcho*, nonnunquam Ἰδάθυρσος, *Clementi* Ἰδανθούρας, quo de *Salmas.* in *Solin.* p. 594. non bene. WESS.

27. εἰ ὤν ταύτης - - -, ἴστω ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ ἀποθανών.) Formulam expressit, ut Herodotea amat, *Pausanias* lib. I. 6. p. 17. εἰ δὲ ὁ Πτολεμαῖος οὗτος - - -, ἴστω τὸ ἐπιμανὲς κεκτημένος. Optime *Gronovius* ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ. [conf. *Laërt.* I. 102.] Periit enim Anacharsis manu fratris, patruus Idanthyrsi. Idem monuerat *Stanleius* Histor. Philosoph. Atque ad haec vellem animum advertissent Editores Histor. Catholicae T. V. p. 124. [T. IV. edit. Germ. p. 541.] ubi Stephanicam secuti editionem mira conminiscuntur. WESS. — Ἴστω *sciat* interpretatus sum cum *Gron.* Videndum vero, ne, ut ἴσθι non modo *scias* significat, sed et *sis*, a verbo εἰμὶ, sic et ἴστω subinde dixerint Graeci pro eo quod aliàs, ἔστω, *sit*, *fuerit*. *Valla* h. l. *constat* posuit; *Pausaniae* interpres l. c. *facile credi potest*. *S.*

CAP. LXXVII. 8. πέπαισται) Cum praeter *Eustathium* tres manu descripti codices πέπαισται edant, professus in Diss. Herodotea fui, verum videri. Παίζειν, qui per iocum quid produnt, vidimus lib. II. 28. Sunt varia in *Platone*, *Plutarcho* et aliis, quae stabiliendo verbo prosunt; ἄλλως sollicitatum nollem: idem esse ac μάτην docuit Cl. *Perizonius* ad *Aeliani* Var. lib. II. 13. WESS.

Ibid. ἄλλως πέπαισται ὑπ' αὐτῶν) Sic ex *Eustath.* et Codd. restitutum iri constat e Diss. *Herod. Wess.* p. 71. ubi satis illud πέπαισται communitum; inventum etiam *Vallae* monstrant eius Latina: *aliter haec narratio ab ipsis*

Graecis delusa est: quibus recte substituerunt: *temere ab ipsis Graecis ficta est:* hic πέπλασται inservire potuit interpretando Herodoteo πέπαισται. *Galeum* miror, cur ἄλλως voluerit in ὅλως mutatum. Ἄλλως, pro μάτην, quibusvis ferme fuit in usu, non veteribus tantum, quorum loca Clar. noster *Ruhnken.* exposuit in *Tim.* p. 144. [p. 199 ed. sec.] sed et Iudaeis Hellenistis. Ubi *Symmachus* dedit διακενῆς, interpres *Alex. Iobi* XI, 12. habet ἄλλως. κατὰ ἀλήθειαν et ἄλλως opponuntur in IV. *Maccab.* V, 18. Vulgatum a *Schotto* in App. *Vatic.* Prov. I. 3. Ἄδεις ἔχων significare non potuit μάτην λέγεις καὶ ληρεῖς. Praefigatur vox Ἄλλως· Ἄλλως ᾄδεις ἔχων purus putus est Atticismus, qualis in ληρεῖς ἔχων similibusque obtinet: eius loco Ἄλλως ᾄδεις est apud *Zenobium.* In *Scholiis* ad *Aristoph.* Eq. vs. 436. scripserim: ἵνα ὁ λόγος αὐτῷ πίστεως ἔχεσθαι δοκῇ, καὶ μὴ ἄλλως τῆς τοῦ Κλέωνος διαβολῆς λελέχθαι χάριν. Vulgantur ibi ista: καὶ μὴ μάτην, ἀλλ' ὡς περὶ τῆς τ. Κ. Ex alio Cod. ad ἄλλως, μάτην: ad χάριν, περὶ, tanquam diversas lectiones, ni fallor, adscripserant. VALCK.

9-11. ὁ δ' ὦν ἀνὴρ *etc.*) Duplex epilogus, qui succedit, orationem dedecorat. Adsentior doctis viris *Pavio*, *Abreschio*, *Reiskio*, alterutrum ex scholio venisse, et fortasse priorem, ὁ δ' ὦν ἀνὴρ - - διεφθάρη. Melior sane cultiorque qui insequitur. WESS. — Immo vero meminerimus, verbosiorem subinde, quam opus erat, esse *Herodotum*, et veniam optimo candidoque viro concedamus. Sed, verum si quaerimus, ne recte quidem dicitur, esse hic duplicem epilogum. Nam priora verba, ὁ δ' ὦν ἀνὴρ, ὥσπερ πρότερον εἰρέθη, διεφθάρη, ad proxime praecedentia spectant; videnturque hi, qui *a rege in Graeciam missum Anacharsidem* dicebant, narrationem istam de illius obitu, et de caussa caedis, pro fabulosa habuisse: contra quos contendit *Herodotus, ipsorum narrationem temere fictam esse, vere obiisse praedicto modo Anacharsidem.* Deinde illis verbis, Οὗτος μέν νυν οὕτω *etc.* (collato principio capitis LXXVI.) transitum sibi parat Scriptor ad alteram, quam promiserat, narrationem, de *Scylae* calamitate. *S.*

CAP. LXXVIII. 4. Ἰστρινῆς) *Passionei* Ἰστριηνῆς littera augeri debet. Urbs Ἰστρίη *Arriano*, cives Ἰστριανοὶ *Diodoro*, lib. XIX. 73. Ἰστρίη Ionibus, inde Ἰστριηνοὶ ap.

Steph. Byz. [voc. Ἴστρος.] et supra lib. II. 33. [ex scriptura olim ibi vulgata,] tum ΙΣΤΡΙΗΝΩΝ numi apud *Vaillantium*. WESS. — In *Var. Lect.* monere debueram, Ἰστρινῆς scribi in ed. *Wess.* et superioribus, scriptisque omnibus, excepto *Pass.* pariterque *ex uxore istrina* dare *Vallam*; veriorem scripturam Ἰστριηνῆς primum a *Reizio* fuisse receptam. *S.*

Ibid. ἐξ Ἰστρινῆς) Ἰστρίης scribi poterat; sed scripserat, ni fallor, *Herod.* ἐξ Ἰστριηνῆς δὲ γυναικός. Urbem ad os Istri sitam, ubi se in Pontum exonerat, Ἴστρον et Ἰστρίαν dixerunt: hinc fit secundum *Steph. Byz.* Ἰστριανὸς, καὶ κατὰ τροπὴν Ἰστριηνός: hoc Ionicum et *Herodoti*, II. 33. τῇ Ἰστριηνοὶ Μιλησίων οἰκέουσι ἄποικοι: ubi tamen spectabilem nobis optimi duo Codd. praebent scriptionem, τῇ Ἰστρίην οἱ Μιλησίων οἰκέουσι ἄποικοι. Horum cum Scythis commercia vel solae *Hesychii* demonstrarent Ἰστριανίδες, *Holstenio* commodum memoratae. VALCK.

[20. λάβεσκε ἂν) Vide ad III. 119, 12. not. Similiter, ubi adiicit ἔχων δ' ἂν ταύτην ἠγόραζε, particula ἂν non ad ἔχων, sed ad ἠγόραζε fuerit referenda. *S.*]

28. ἐν Βορυσθένεϊ) Quia Βορυσθενεϊτέων ἄστυ et Βορυσθενεϊτέων πόλις, et c. 53. ἐπὶ τῷ Ὑπάνι Βορυσθενεῖται κατοίκηνται, malebat vir doctus ἐν Βορυσθενεΐταις, nec confidenter tamen: nihil vulgato verius. Urbs amni Borystheni erat ὁμώνυμος ap. *Strabon.* lib. VII. p. 470. [pag. 306. ed. Cas.] et *Stephan.* Hinc cap. 24. τῶν ἐκ Βορυσθένεός τε ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων. WESS. — Eadem *Olbiopolis* et *Olbia* IV. 18. *S.*

29. γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ) Plenius, ἔγημε καὶ ἠγάγετο ἐς αὐτά: ut lib. IX. 107. καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωϋτοῦ. *Lysias* de Caed. Eratosthen. c. 2. ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν. Quales in omni sermone ellipses obviae. WESS.

Ibid. καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ) Intacta hic Latina *Vallae* reliquerunt, quae sane minus tritae locutionis vim non explanant, significantis, *et quam illic sumsit uxorem, in istas aedes deduxit*. Inscriptionum *Herodis Attici*, quas *Salmas.* illuminavit, secundae vs. 5. de Regilla dicitur Romana puella: Γήματο δ' ἐς Μαραθῶνα: quod ita vir summus interpretatur, ut ad minuta talia non satis attendisse videatur. Significant ista: *in agrum Marathonium, seu Marathona venit, ut ibi nuberet* Herodi. Mulier γήμασθαι, vir

dicitur γῆμαι. De *Scyle* Herodotus: οἰκία τε ἐδείματο ἐν Βορυσθένεϊ, (tentari non debuerat:) καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ ἐπιχωρίην: *aedes sibi curavit in urbe construi Borysthenide, atque in istas aedes uxorem duxit indigenam.* Ἄγεσθαι γυναῖκα quum idem vulgo notaret ac Γαμεῖν, novator *Herodotus* γαμεῖν ἐς οἰκία γυναῖκα dixit, quoniam plena phrasi dicebant et Graeci, *domum uxorem ducere.* ἄγεσθαι εἰς οἶκον. *Lysias* p. 4. γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν. *Pausanias* IV. pag. 362. Φιλάμμωνα γὰρ οὐκ ἐθέλειν ἐς τὸν οἶκον αὐτὴν ἄγεσθαι. *Theodectes* Trag. *Stobaei* pag. 422. 37., Ὅταν γὰρ ἄλογον εἰς δόμους ἄγῃ πόσις: illud ἄγῃ magistris minus Atticum videretur; et est certe multo minus usitatum ἄγειν γυναῖκα, quam ἄγεσθαι, quod et vulgaris usus fuisse docet *Eustath.* ad Iliad. ξ'. pag. 954. 55. [p. 960. ed. Rom.] frequentatum *Pausaniae*, cui pro ἀνάγεσθαι restituit ἄγεσθαι Clar. *Abresch.* lib. VII. pag. 571. sicuti lib. X. p. 870.. pro ἡγούμενος οὐκ ἐπὶ ἀμείνονι τῷ δαίμονι, vir amicissimus primum ἀγόμενος corrigebat, deinde dedit ἠγμένος. Scribi quoque potuit ἀγαγόμενος, illic ἀγαγέσθαι, ut in Epigramm. IX. p. 731. [Anal. *Brunck.* T. II. p. 179.] Ἀμφιτρύων ὅτ' ἔμελλ' ἀγαγέσθαι δεῦρο γυναῖκα. VALCK.

CAP. LXXIX. 3. Διονύσῳ Βακχείῳ τελεσθῆναι) Titulus *Dionysi* hic et deinceps Βάκχειος, estque adeo *Dionyso Bacchio initiari.* Θεὸς Βάκχειος Sophocl. Oed. Tyr. vs. 1104., δεσπότης Βάκχειος, tum Βάκχειος et Βάκχιος in *Euripid.* Cycl. vs. 9. 38. etc. Plura *L. Küsterus* ad Comici Thesmoph. 997. Mox [*lin.* 6.] ὀλίγον τι, quomodo c. 81., adsciscì posset, nisi in scriptis eadem ibi discordia, quae multis aliis in locis. Vide lib. VII. 113. et 239. WESS.

12. θεὸν ἐξευρίσκειν τοῦτον, ὅστις *etc.*) *Valla* vertit τοῦτο, ὅ, τι μαίνεσθαι *etc.* refragantibus msstis. Scythae, *non esse rationi consentaneum deum excogitare, qui homines in furorem agat,* innuebant: τοῦτον ἐξευρίσκειν θεὸν, ὅστις μαίνεσθαι *etc.* Bene poëta de Cupidine. Τίς θεὸν εἶπεν ἔρωτα; θεοῦ κακὸν οὐδὲν ὁρῶμεν Ἔργον. Florileg. lib. I. 27. [Anal. Brunck. T. III. p. 249.] WESS.

14. διεπρήστευσε) De famoso ἐπρήστευσε sive διεπρήστευσε neque scio quid dicam aut coniectem. Exstant doctorum emendationes διεφρήστευσε, ἐδρήστευσε, διεπρήσσευσε, ἐπρήκτευσε, διεπρέσβευσε, partim alienae, partim auctoritate defectae, sola sermonis ex analogia arcessitae. Blandieba-

tur nonnihil *Arch.* διεπίστευσε --- πρὸς τοὺς Σκύθας λέγων, *fidem fecit*, seu ut *Valla, indicium detulit* Scythis *dicens*. Sed amplius aliquid Scriptor voluisse videtur. Rediit in possessionem διεπρήστευσε. WESS.

Ibid. ἐπρήστευσε --- πρὸς τοὺς Σκύθας) Nihil nos iuvat illud ἐπρήστευσε ex Med. Cod. positum, pro διεπρήστευσε. Varia viri docti excogitarunt: διεπρέσβευσε· διεδρήστευσε· διεπρήκτευσε: quorum primum, *Galei*, sententiam praebet minus accommodam; reliqua carent auctoritate: διέπρησσε vel διέδρη potuerant exemplis firmari. Pro διεπρήστευσε praebet *Arch.* Cod. διεπίστευσε. Si quis daret διέπεσε, vel διέπιπτε τῶν τις Βορυσθενεϊτέων πρὸς τοὺς Σκύθας, hoc reliquis omnibus anteponerem: debuit enim, dum portis occlusis sacris Rex Graecanicis operaretur, insciis custodibus urbe delator *elabi*: hoc *Xenophonti* saepius est διαπεσεῖν. Eàdem, qua hic poneretur, structurâ, Ἑλλ. IV. p. 304, 14., διαπεσεῖν βουλόμενοι πρὸς τοὺς ἑαυτῶν: mox, παρέντι τοὺς διαπίπτοντας: quae, totidem literis scripta cum vicinis leguntur in Agesil. Encom. p. 35, 36. *ed. Hutchins*: rursus Ἑλλ. III. p. 285, 14. ἀπεχώρησαν, ἐν τῇ μάχῃ διαπεσόντες, ἀμελησάντων τῶν Βιθυνῶν. Hinc, et a se invicem, nonnihil diversa sunt διεκπεσεῖν et διεκπαίειν. VALCK. — διεδρήστευσε probans *Schneider* in Lexic. crit., quo auctoritatem aliquam inusitato verbo conciliaret, commode ad *Hesychii* Δρῆσται, δραπέται, provocavit. ἄδρηστα ἀνδράποδα dixit *Noster* IV. 142, 6. *S.*

18. καὶ βακχεύει τε καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαιν.) Vel servari debuerat βακχεύει καὶ, vel, primo καὶ (ex κε nato) praetermisso scribi: βακχεύει τε καὶ ὑπὸ θεοῦ μαίνεται, *Bacchi sacris operatur, Deique furit instinctu. Instinctus divino spiritu*, ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ θεοῦ, saepius ἐκ θεοῦ vel ἐκ θεῶν τοῦ κατέχεσθαι dicebatur: iunguntur et a *Platone* κατέχεσθαι καὶ μαίνεσθαι. Dantur loquendi formae eiusdem ferme significatus. Διονύσῳ μαίνεσθαι et ἐκ Διονύσου: ἐξ Ἄρεος μαίνεσθαι· ἐξ Ἔρωτος· ἐκ Νυμφῶν. Verbis neutris ὑπὸ longe plurimis adiungitur; rarius verbo μαίνεσθαι. *Lucian.* Dial. Deor. XII. 1. ἐκείνη μέμηνεν ὑπὸ σοῦ. XVIII. 2. μεμηνότες ὑπὸ τοῦ πότου. VALCK.

21. ἐπὶ πύργον κάτισε) Dedit hoc *Med.* pro ἐκάτισε: alii forte Codices dabunt κατεῖσε, *collocavit*. Homericum καθεῖσε, pro ἐκάθισε, Codices etiam praebent scripti *Thucyd.* p. 501, 95. [lib. VII. c. 82.] probatum *Dukero*, διαβὰς πρὸς μετέω-

ρὸν τι καθεῖσε τὴν στρατιάν. *Euripides* Phoen. vs. 1195. Ἔξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν. VALCK.

CAP. LXXX. 4. ἐκ τῆς Τήρεω θυγατρὸς *etc.*) Vere scripti Codices: vere etiam ἐπανιστέατο *Arch.*, Ionum more, pro ἐπανίσταντο. Agnovit hoc librariorum peccatum et correxit *Portus;* quem ducem, uti solet, sibi Editor Genevensis legit. Confer huius Musae c. 167. WESS.

Ibid. ἐκ τῆς Τήρεω) Docte *Valla*: ex filia *Teris* genitum; *Vallam* corrigens *Gronovius*, dum dat *Terei*, videri queat ipse potius reprehendendus; nam sicubi, hic certe, possunt adhiberi verba *Thucydidis* II. c. 29. Τηρεῖ, -- τῷ Πρόκνην -- σχόντι γυναῖκα, προσήκει ὁ Τήρης οὗτος οὐδέν· οὐδὲ τῆς αὐτῆς Θρᾴκης ἐγένοντο· ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Δαυλίᾳ, -- ὁ Τηρεὺς, ᾤκει· -- Τήρης δὲ, οὔτε τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχων, *rex fuit Odrysarum.* Fuerunt itaque, secundum Graecos, diversa nomina *Teres* et *Tereus*: alterius sunt generis Ἀχιλλεὺς, *Achilles;* Περσεὺς, *Perses* etc. Rex hic Thraciae *Teres* pater fuit *Sitalcis.* Ista duo Thraciae regum nomina nota sunt ex historia Graeca, etiam Philippica. *Teris* filius *Sitalces* bello Peloponnesiaco cum Atheniensibus iniit societatem: huius filium Σάδοκον, sive patri cognominem, Athenienses civitate donarunt. Hoc ubi tradit *Aristoph.* in Achar. vs. 145., vitiosissimum hoc prostat Scholion: Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς παραπέμποντα· ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει. Σύμμαχος Ἀθηναῖος μέμνηται. Θουκυδίδης προστίθησι καὶ τὸ ὄνομα λέγων οὕτως, καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον. Postrema leguntur ap. *Thucyd.* p. 115. ult. Iam primum auferatur hinc in indicem relatus *Symmachus*, alibi saepius in his scholiis citatus: deinde sic ista me iudice sunt redintegranda. Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι, τὸν πατέρα αὐτοῦ παραπέμποντες· (*patre insuper habito, filium civem fecere:*) ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκης, σύμμαχος Ἀθηναίοις· μέμνηται Θουκυδίδης· προστίθησι δὲ καὶ τὸ ὄνομα. VALCK.

14 *seq.* ταῦτα --- ἐπικηρυκεύετο.) Neglexit haec *Valla.* Qui Latina adposuit, [*Gronov.* cuius sunt illa, *pacem firmabat,*] notionem verbi ἐπικηρυκεύεσθαι, in *missis caduceatoribus* obviam, et ab *Ammonio* indicatam, contemsit. Adi *Valckenar.* ad Grammaticum lib. I. c. 30. Statim [*l.* 16.]

ἀδελφεὸς Σιτάλκεω, uti lib. VII. 137. ὑπὸ Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω. Neque temere damno πεφευγὼς τοῦτον, tot schedis munitum. WESS.

CAP. LXXXI. [6. Ἐξαμπαῖος. Vide c. 52. *S.*]

9. ἄποτον ποιέει) Lenius hoc ob cap. 52. WESS. — Nempe, quia ibi non diserte dixerat ἄποτον ποιεῖ. At, quod ibi dicebat κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν, id, si sententiam spectas, idem atque ἄποτον ποιεῖ valet. Amat autem *Herodotus* orationem infinitam ita continuare, ut nos, praeeuntibus probatis codicibus, edidimus. *S.*

11 seq. κρητῆρος, τὸν Παυσανίης etc.) *Aheneum Pausaniae, Cleombroti F., craterem ad os Ponti,* inscriptumque illi carmen, *Nymphis* habet in *Athenaei* lib. XII. pag. 536. et *Pet. Gyllius* Bosp. Thrac. lib. III. 5. Tota autem haec multitudinis Scythicae indicatio speciem praefert scriptoris coniectantis ac nihil definientis. WESS.

[17. τοῦτον βουλόμενον εἰδέναι τὸ πλῆθος -- κελεύειν μὲν πάντας Σκύθας) Vide quae in *Var. Lect.* super hoc loco disputavimus. Si τοῦτον valet, non video equidem quo pacto teneri commode potuerit κελεύειν μιν, ubi ex coniectura μὲν pro μιν posui, quemadmodum video etiam a *Reiskio* praeceptum. Quod vero repetitum βουλόμενον cum viris doctis adieci; sic solere *Herodotum* studiosus quisque Lector frequentibus exemplis observaverit: unus tamen mihi occurrit locus, ubi tali in orationis structura verbum ante positum, dein post τούτους non repetitur, c. 172, 18. Itaque non intercedam, si quis hic aut *omittendum* praeeuntibus libris omnibus, aut certe *uncis includendum* fuisse contendat. Etiam μιν fortasse non debuerat mutari; quia post τοῦτον pluscula verba interiecta sunt. *S.*]

21. χρῆμα πολλὸν ἀρδίων) Certam praestant *Porti* emendationem schedae, et *Camerarii* [videtur *Passionei* scribere voluisse] lib. VI. 43. χρῆμα πολλὸν νεῶν. Simile Comici ex Pluto χρῆμα πολὺ τεμαχῶν, [vs. 895.] et Nostri lib. I. 36. [ubi quidem non χρῆμα πολλὸν, sed συὸς χρῆμα μέγα.] WESS. — Restituetur χρῆμα πολλὸν ex codicibus, quibus *Valla* concinit, [*magnam vim aculeorum*] et VI. c. 43., χρῆμα πολλὸν νεῶν: sic et alibi loquitur *Herodotus.* ὕδατος χρῆμα πολλὸν dixit *Lucian.* de Syr. Dea [c. 13.] T. III. pag. 459. Συὸς μέγιστον χρῆμα, *Soph.* Meleagro; θησαυροῦ χρῆμα ἀμύθητον, *Philostratus.* VALCK.

21 *seq.* καί οἱ δόξαι --- ποιήσαντι λιπέσθαι) ποιήσας insolentissimum est. et protectum minime. Nam auxilio quae arcessuntur, [ex I. 19, 9. et V. 109. 6.] ποιήσαντα postularent, qualia in Musis plura. WESS.

CAP. LXXXII. [6. βήματι non tam *pedi* interpretari debueram, quam *vestigio pedis. S.*]

CAP. LXXXIII. 4. ζεύγνυσθαι τὸν Θρηίκ. Βόσπ.) Malo ex schedis Britannicis ζευγνῦναι. quod Scriptori tali in re tritissimum, lib. III. 89. 90. 134. VII. 36. Verius statim [*lin.* 6.] στρατηίην -- ποιέεσθαι, nec fugit vulgatae menda Editorem *Genev.*, etsi male tollentem. Error frequens et manifestus. de quo I. 205. atque alibi. WESS.

CAP. LXXXIV. 7. τοὺς ἐπεστεῶτας) Accedo *Gronovio.* [scil. duo verba ἐπὶ τουτέων ex codicis auctoritate abiicienti.] Persae omnes, quotquot militari aetate, ipso rege in hosticum abeunte, obstricti ut eum armati sequerentur videntur fuisse. Hinc rex iram, *quasi insigne regium*, in Oeobazum stipendia unius e filiis suum in solatium deprecantem, exercuit, et *occisos tres in conspectu parentis abiecit, crudelis futurus, si omnes abduxisset*, bene *Seneca* de Ira lib. III. 16. Hinc non dissimilis in Pythium Xerxis crudelitas, ab eodem Philosopho non praeterita, in Nostri lib. VII. 38. WESS. — Τοὺς ἐπεστεῶτας *adstantes* interpretatus sum cum *Wess.* et *Gron.* Sic I. 59. 6. λέβητες ἐπεστεῶτες, sunt *adstantes, in propinquo stantes.* Quod olim editum erat et a *Schaef.* revocatum est, τοὺς ἐπὶ τουτέων ἐπεστεῶτας, id *Valla* parum prudenter *praepositos filiis Oeobazi;* multo rectius *H. Stephanus, quorum id officium erat.* Et τὸν ἐπεστεῶτα quidem τῆς διώρυχος *fossae praefectum* dixit Noster VII. 117, 2. conf. II. 148. 20. Sed, *quorum hoc officium est*, dicuntur potius Nostro οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι, aut τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα πρήσσειν, ut VII. 39, 16. *S.*

CAP. LXXXV. 5. ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ) Ex coniectura *Pavii* ἐπὶ τῷ ῥίῳ, *in promontorio*, seu vertice Cyanearum, sed incongrua. Elegantior *Valckenarii*, quam amplecti non possum. Tacet Scriptor de regis in continentem exscensu ac transitu in fanum, quod praeter morem minime. Τὸ ἱρὸν ad os Ponti erat, sive παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πόντου in *Philostrati* I. Vit. Sophist. XXIV. 1. Ad idem os πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου Cyaneae, *Strab.* lib. VII. p. 491.

[pag. 319. D. ed. Cas. Conf. *Nostrum* mox cap. 87 extr.] Ex Fano ingens aperiebatur Pontus, patebantque lustrantibus petrae Cyaneae ipsumque mare clarissime, conspicique in hunc possunt diem, docente *Pet. Gyllio* Bosp. Thr. lib. III. 5. WESS.

Ibid. ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ) Praeter ceteros accurate de templo Iovis Οὐρίου, quod ad os Ponti positum eximie dicebatur τὸ ἱερὸν, agens Clar. *Io. Taylor* in Praefat. ad Marmor Bospor. Iovi Urio sacrum, Herodotea non omisit: meminit certe *Herod.* c. 87., μέσον ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ. Nostro vero loco quomodo tandem, obsecro, sedisse diceretur in isto templo Darius, qui in navi sederet Ponti spectator? nam ἐσβὰς ἐς νέα ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας καλευμένας· ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ . . . ἐθηεῖτο τὸν Πόντον ἐόντα ἀξιοθέητον: tandem cap. 86., admirando hoc satiatus spectaculo Darius ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν: hic Bosporum contemplabatur: pons autem iungebat eam partem Bospori, quae esset media Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ. Quid itaque? hic navigans Darius, ut Pontum oculis perlustraret, sedisse videtur iuxta navis magistrum in puppi, qui locus Homero dicitur ἴκριον. Quid si scripserit itaque Herod. ἑζόμενος ἐπὶ τῷ ἰκρίῳ, *sedens in tabulato navis.* Νηῶν ἴκρια *Homero, Hesychio* sunt aliisque τὰ σανιδώματα τῶν πλοίων. vide *Io. Scheffer.* de Mil. Nav. lib. II. c. 5. VALCK.

7. τοῦ τὸ μὲν μῆκος *etc.*) Constat pristina verbis sanitas. Ponti et longitudo et latitudo, antea deficiens, bene habet. Constat stadiorum numerus, reditque secum in gratiam *Herodotus.* Scripserat cap. 86. *in latum patere stadiis* MMM *ccc.*, quot utique ex trecentis et triginta orgyarum millibus, quae illis aequantur, oriuntur; si quidem decem earum myriades mille efficiunt stadia, cap. 142. huius libri, et centum pares uni sunt stadio, lib. II. 149. Quae quidem nullum cum habeant dubium, merito cum *Pavio* stupemus, monitoris *Th. Galei* rationem non fuisse habitam, ac contra verum *stadia cc.* durasse. [Monuerat *Galeus*: „Cod. *Arch.* τριηκόσιοι, quod verum est, „et ex sequentibus confirmatur." Ceterum conf. *Var. Lect.*] Statim ὁ αὐχὴν [*lin.* 11.] per appositionem, quam dicunt, deponitur; nec superfluus atque ex scholio Abbati *Meloto* esse debuerat. τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα c. 89. et ἐπὶ τῷ αὐ-

χένι τοῦ Βοσπόρου cap. 118. videbimus. Olim similis in his *Maximi Tyr.* Diss. VIII. 7. appositio: οἱ ἑσπέριοι Λίβυες οἰκοῦσι γῆν, αὐχένα στενὸν καὶ ἐπιμήκη καὶ ἀμφιβάλλαττον. Mutavit *D. Heinsius*, sequente, sed haesitante, *Davisio*, quem adi et Criticos ad *Sophocl.* Oed. Col. vs. 688. WESS. — Turbare *l.* 11. lectorem non nihil poterat quod τὸ articulus non ad proximum vocab. ὁ αὐχὴν, sed ad remotius refertur: ferendum id tamen hoc ipso, quod vocab. ὁ αὐχὴν velut in parenthesi interponitur. Porro idem τὸ articulus non ad ipsum per se στόμα, sed ad τὸ μῆκος τοῦ στόματος refertur: nec enim ipsum per se *ostium* maris Euxini *Bosporus* vocatur, sed τὸ μῆκος τοῦ στόματος, *longitudo ostii*, *tota ostii continuatio*, nempe universus meatus ab ostio Ponti Euxini usque ad Maeotidem paludem progrediens. Caeterum de usu vocabuli αὐχὴν conf. quae ad I. 72, 13. notata sunt. *S.*

CAP. LXXXVI. 3. νυκτὸς δὲ, ἐξακισμυρίας) Harum omissio vocum [nonnullis in codd.] ex scribarum est socordia. Stadiorum ex diurno nocturnoque navis cursu mire fallax conputatio. *Aristidi* ναῦς παννυχία θέουσα, et vento inpulsa prospero, absolvit stadia MCC. Or. Aegypt. pag. 360. *Theophilus* in *Ptolemae.* Geogr. lib. I. 9. τὸν τοῦ νυχθημέρου φορὸν πλοῦν, unius diei ac noctis secundam navigationem M. tantum stadiis aequiparat. Receptior *Herodoti* ratio, siquidem ὡμολογημένον τοῦτο seu *in confesso erat*, navim secundo vento DCC. stadia una die conficere, *Marciano* in Peripl. pag. 67. indice, iustissime adiiciente, arte augeri et huius neglectu minui eam cursus velocitatem posse. WESS.

[6 seq. ἕνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυιέων) Potuerat *Herodotus* eamdem in sententiam (nempe 1,110,000 org.) ἕνδεκα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ὀργ. scribere: sed neutiquam necesse est, ut cum *Larchero* in Notis ad h. l. et cum *Breigero*, in Comment. de difficiliorib. Asiae Herodoteae pag. 38. istum in modum mutetur constans librorum scriptura. Nec enim ambigua est vis huius scripturae nec significat illa (ut hi sibi persuaserant) 110,100 *orgyas.* Hoc si voluisset auctor, scripturus erat ἕνδεκα μυριάδες ὀργυιέων καὶ ἑκατὸν ὀργυιαί, aut, praemisso (ut fere solet) minore numero, ἑκατὸν ὀργυιαὶ καὶ ἕνδεκα μυριάδες ὀργυιέων. Quem-

admodum mox (*lin.* 12.) τρεῖς μυριάδες καὶ τριήκοντα ὀργυιέων, non sunt *tricies mille et triginta orgyae*, sed *triginta tres myriades*; sic ἕνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυιέων, sunt *centum et undecim myriades*. *S.*]

10. ἐκ τῆς Σινδικῆς) Quod in Latinis olim *e Scythica*, inputatur *Vallae* iniuria: absunt haec et quae adhaerent principi versionis editioni, addita aut a *Phoenice* aut *Heresbachio*. [Immo leguntur ista, *e Scythica*, in *Laurentianae* versionis editionibus, *Heresbachiana* et *Phoeniciana* vetustioribus, in ea certe quae mihi nunc maxime sub oculis versatur, anno 1494. in lucem emissa.] Reposui, praepositâ literâ, quam articuli postrema, uti c. 28., deglutierat, τῆς Σινδικῆς. Qua quidem in parte audacior si censear, patroni Cl. viri aderunt *P. Bertius* de Agger. et Pontib. c. 2., *Holstenius* ad *Steph.*, *Is. Vossius*, *Gronovius*, *Berkelius*, atque alii. WESS.

18. μήτηρ τοῦ Πόντου) Conmoda, et, quod sciam, nondum publicata haec *Dionysii Byz.* ex Anaplo Ponti: Μόνη δ' ὑπὲρ αὐτὸν, *Pontum*, ἀνακέχυται λίμνη Μαιῶτις, ἣν μητέρα καὶ τροφὸν τοῦ Πόντου κατεφήμισε λόγος ἐκ παλαιᾶς μνήμης παραδιδόμενος. ταύτης τὸ μὲν περίμετρόν ἐστι δισχιλίων σταδίων, τὸ δὲ πέρας ποταμὸς Τάναϊς, ὅρος τῶν δυεῖν ἠπείρων: in quibus ambitus paludis nimius, uti *Casauboni* ad *Strabon.* lib. VII. 477. [p. 310. ed. Cas.] observatio patefaciet. *Mater Ponti, Maeotis*; quod huius gignatur aquis et incrementa capiat. *Tzetzae* ὡς μήτηρ καὶ μαιεύτρια γένους παντὸς ἰχθύων Chil. VIII. 773., quae et *Hipparchi* professio ap. *Voss.* ad *Melam* lib. I. 1. WESS.

CAP. LXXXVII. 4. στήλας ἔστησε δύο ἐπ' αὐτὸν) Si dedisset Med. ἐς αὐτὸν, significari posset: *duas columnas illuc deportatas statuit*, vel *erexit*: atque hoc cum aliis Herodoteis etiam comparari. Sed placet coniectura *Gronovii*, legentis ἐπ' αὐτῷ, *ad Bosporum*. Quod vero in eam rem excitat e lib. VII. cap. 226. ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ, mallem omisisset: *in honorem enim Leonidae* Leo fuerat is erectus. *Clem. Alex.* Protr. pag. 32, 23., Ἀργύννου νεὼν Ἀφροδίτης ἵστασθαι ἐπ' Ἀργύννῳ τῷ ἐρωμένῳ. VALCK. — Ἐπ' αὐτῷ scripsi ex schedis, sicuti paullo supra [c. 86, 9.] ἐπὶ Θερμώδοντι ποταμῷ. [Similiterque frequenter aliàs.] Si qui priscum ἐπ' αὐτοῦ servatum vult, utatur Pausaniae, de

quo supra, cratere, [vid. Adn. ad c. 81. 11 seq.] Μνῆμ' ἀρετῆς ἀνέθηκε - - - Πόντου ἐπ' Εὐξείνου, et consimilibus. WESS. — Apud prosaicum tamen scriptorem praepositio ἐπὶ ista notione cum genit. constructa aegre (puto) reperietur. *S.*

[4-6. ἐνταμὼν γράμματα, ἐς μὲν τὴν Ἀσσύρια, ἐς δὲ τὴν Ἑλληνικὰ, ἔθνεα πάντα ὅσαπερ ἦγε. *Literae Assyriae*, eaedem quae *Babylonicae* et Chaldaicae. Assyriae enim et Babyloniae nominibus pro synonymis uti Nostrum. ad cap. 39, 4. et ad I. 192. 8. monuimus. Caeterum super hoc loco consulendi viri docti, *Anquetil* in Actis Acad. Inscript. T. XXXI. p. 436. et *Heeren* Commentat. Soc. Goett. T. XIII. p. 55 seq. Γράμματα quidem h. l. non potissimum *literas* sive *caracteres* intelligi par est: sed idem valet γράμματα atque ἐπιγραφὴ, *inscriptio*, quemadmodum mox cap. 91, 4. et I. 187, 5. et 18. Et, sicut ibi ait Scriptor γράμματα λέγοντα τάδε, sic h. l. scribere potuerat γράμματα - - - λέγοντα ἔθνεα πάντα, aut tale quidpiam: verum etiam per adpositionem, quam loquendi formam et aliàs amat Noster, absque vinculo iungi ista poterant γράμματα, ἔθνεα, *insculpi iussit inscriptionem*, vel *titulum*, (scilicet) *populos omnes*: id est, populorum omnium nomina, et copiarum fortasse, quae e singulis aderant, numerum. *S.*]

[11. τῆς Ὀρθωσίης Ἀρτέμιδος) De hac consuluisse iuvabit quae *Fabricius* collegit ad *Sext. Empir.* Pyrrh. Hypotyp. III. 208. *S.*]

CAP. LXXXVIII. 3. ἐδωρήσατο πᾶσι δέκα) Unice verum hoc. Tale Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη καὶ ἐδόθη lib. IX. 80. et ὑπισχνεύμενοι, τὰ πάντα οἱ μύρια δώσειν lib. III. 74. *Pavius* a veritate proxime afuit, πᾶσι δέκα, videlicet ταλάντοις, refingens: *talenta* enim aliena sunt. Genus hoc egregie magnus *Is. Casaubonus* ad *Strabon.* lib. III. pag. 232. [ad p. 155. ed. Cas.] et ad *Athen.* IV. 10. [cap. 5. nostrae edit.] illustravit. Pessime *P. Bertius* de Aggerib. et Pont. cap. 2. παισὶ δέκα [quod olim hic legebatur.] abstulit orationi, corona aureà virtutis ergo Mandroclem et aliis muneribus abs rege donatum ex male intellecto, quod sequetur, epigrammate iactans. Παισὶ et πᾶσι commutari docuit *Rigaltius* in *Artemidori* I. 47. II. 42. Ego vero [lin. 4.] insuper ζῶα γραψάμενος habere non debui. Ecce tibi *Eustath.* καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ, καὶ ζῶα γραψάμενος, ἤγουν ζωγραφήσας, ubi plura. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

3. πᾶσι δέκα) Revocabitur et hoc ex Codicibus. Verba *Herodoti* ex lib. I. cap. 50., κτήνεα τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσε, *Galeus* commode contulit ad haec *Parthenii* π. Ἐρωτ. Παθημ. cap. IX. πάντα ἑκατὸν ἐναγίσαντες αὐτῇ. *Omnia centena*, *Casaubonus* interpretatur in *Athen.* IV. cap. 10. [pag. 144. F.] Homerea, quae collegit *B. Martinus* Var. Lect. III. 22., quaeque plura simillima videntur, sunt tamen diversa. VALCK.

7. ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἥραιον) Vellicat *Vallam* ob *Iunonis templum* doctissimus *Holstenius*, ipsemet ab errore, si tamen eius sit, non inmunis: nam Thraciae urbs Ἡραῖον, de qua *Stephan.* ex Nostri lib. IV., est in cap. 90. ubi *Iunonis templum* inprudenter *Valla*. Nec plane absolvo *Pet. Gyllium*, mire fluctuantem lib. II. Bosp. c. 13. Nobilissimum *Iunonis Samiae templum*, toties *Herodoto* lib. I. 70. III. 60. et aliis celebratum, indicatur: ipsa loquendi formula fanum requirit, non oppidum; καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἥραιον recurret cap. 152. Pati autem possem, ut Ἀνδροκλέης detracta priore littera pingeretur, ni inssti contra venirent omnes, et *Tzetzes* Chil. I. Hist. 31. WESS.

CAP. LXXXIX. [9. τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα) Eam Istri regionem quae proxime supra illum locum est ubi in duo ostia scinditur, *fauces fluvii* (sic enim hic commodius, quam *collum*, αὐχένα latine reddideris) vocat. conf. Adn. ad I. 72, 13. De loco ipso, quem hic designat *Herodotus*, vide *Mannert* Geogr. Graecor. et Rom. T. IV. pag. 220. *S.*]

CAP. XC. 1. Ὁ δὲ Τέαρος) *Tearum* Thraciae amnem *Plinius* habet. Ἐπὶ προχοῇσι Θεαίρου ἀεννάου ad eundem ex Epigrammate *Simonidis* clar. *Reiskius* refert ad *Cephalae* Anthol. p. 241. Citra dubitationem huic admovenda *Libanii* Orat. Antiochic. p. 346. A. Δαρείῳ μὲν οὖν ἐπὶ Σκύθας ἐλαύνοντι Τέαρος ἐν Θρᾴκῃ ποταμὸς ἔδοξεν εἶναι κάλλιστος· καὶ στύλον ὁ Δαρεῖος στήσας, τοῦτο ἐνεγράφη [f. ἐνέγραψε] αὐτῷ, Τέαρον εἶναι ποταμὸν κάλλιστον. Sic *Fred. Morellus*: quid Sophista reliquerit, Herodotea contendenti adfulget clarissime. WESS.

CAP. XCI. 11. ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ) Ambitiosioris iactantiae ut rex absolveretur, Nobil. *Palmerius* Exercit. p. 21. vocibus πάσης ἠπείρου non universam Asiam,

sed quam *minorem* vocamus, intelligit; quae mihi quidem explanatio non ridet. Dario pleraque *omnis Asia* dicto audiens erat, quam ἤπειρον lib. III. 134. advertimus. WESS.

CAP. XCII. 2. Ἀρτισκὸς sive Ἀρτησκὸς *amnis* non alius fortasse ac *Hesiodi* Theog. vs. 345. Ἄρδησκος: ubi ex suspicione Scholiastes, Ἀρδεῖσκος Σκυθίας *fluvius*. WESS.

CAP. XCIII. 2. Γέτας τοὺς ἀθανατίζοντας) Non indigemus Eustathiano ἀπαθανατίζοντας, a *Fabro* non provide arrepto. Simplex aeque ac compositum ea in re locum capessere *Diodoro* lib. I. 94. adscriptum est. Adde *L. Küsteri* Diatrib. Anti-Gronov. pag. 52. WESS. — Quod mutatum volebat *T. Faber* ob ista praesertim *Eustath.* in *Dionys.* vs. 304. Ἡρόδοτος ἀπαθανατίζοντας αὐτοὺς καλεῖ, tuetur non immerito *Gronov.* Explicuit utrumque de *Getis* adhibitum Cel. *Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 105. habet et ἀθανατισμὸν *Diodorus*, et rarissimum ἀθανατικὴν *Philostratus.* VALCK.

5. Νιψαῖοι) Confidentiam celeb. *Gronovii*, qua Νιψαῖοι ex correctione *Holstenii*, fide *Stephani* et *Suidae* certissimi, exploduntur, [defendanturque Μυψαῖοι] demiror: cum *Vallae* et *Arch.*, quod ex *Galeo* cognitissimum erat, Codex ita praeferret. Mihi alia mens. *Stephani* auctoritatem, msstis stabilitam, non esse suggillandam opinato. Σκυρμιάδαι item videntur boni, liquido docentes, Σκυρμιάδαι, ἔθνος σὺν Γέταις, in *Stephano* olim fuisse, non Σκιρμιάδαι: cui suspicioni series in Ethnicographo litterarum robur addit. Utrumque amplexus sum. WESS.

CAP. XCIV. 3. Ζάλμοξιν δαίμονα) Male olim aberat postremum, siquidem pro *daemone* [pro *deo*] inter Scythas habitum *Lucianus*, *Clemens Alexandr.* atque alii testificantur. *Diogenes* VIII. 2. καὶ ἐδοῦλευ Ζάμολξις, ὃν Γέται θύουσι, Κρόνον νομίζοντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος: quorum postrema, nisi cum *Steph. Monachio* ante Κρόνον posita primitus fuisse arbitreris, erroris *Diogenem* arguent. Recepi Ζάλμοξιν ex tanto Codicum consensu. *Porphyrius* Vit. Pythag. sect. 14. sic nuncupatum tradit ex *pelle ursina*, quae recens nato fuerit iniecta: nam talem Thraces pellem Ζαλμὸν adpellare: unde iusta Cl. *Alberti* divinatio, in *Porphyrio* etiam Ζάλμοξιν fuisse. Accedit *Hesychii*, leviter discrepans, ex *Herodoto* scriptura, et in primoribus editis

Aeneae Gazaei, teste *Rittershusio*. Certissimum est, ab aliis nomen pingi aliter: hoc quaeritur, quomodo *Herodotus*; cuius scriptis membranis si fidere licet, id maluit, quod datum est. WESS. — Herodotea de *Zamolxide* respicit *Diogen. Laërt.* VIII. 2. a *Steph. le Moine* recte emendatus. Secundum *Iamblichum* Vit. Pyth. §. 173. *Zamolxis* μέγιστος τῶν θεῶν ἐστι παρ' αὐτοῖς. *Herodoto* cap. 94. dicuntur *Getae* οὐδένα ἄλλον θεὸν νομίζοντες εἶναι, εἰ μὴ τὸν σφέτερον. VALCK.

4. Γεβελέϊζιν *Matth. Praetorius* in Orbe Gothico interpretatus est e lingua Lithuanica, qua *gyva leysis* significat *auctorem et quasi datorem quietis*, sicuti eadem *Zemeluks* aut *Ziameluks* est *deus terrae*; haec *Th. S. Bayerus* Origin. Sinicar. pag. 283. in re lubrica et admodum incerta. WESS.

9. διαλαβόντες τοῦ ἀποπεμπομένου - - - τὰς χεῖρας) Codicum ἀποπεμπομένους, quidquid dicatur, tueri ac laudare haud possum. Planum est vetus, ac defensum abs *Abreschio* ad *Aristaenet.* p. 156. Ῥιπτεῦσι et ἀπειλεῦσι [*l.* 11. et 17.] Ionum dialectus adprobat. Superius διὰ πεντετηρίδος [*lin.* 4.] verissimum: *Clemens* quidem Stromat. lib. IV. pag. 590. *singulis annis*, κατ' ἔτος, legatum ad Zalmoxin lectum, sed aliunde memorat. Laurentii autem *navigium quinque remigum*, ex pravis Graecis progenitum, multos, neque indoctos homines, decepit, Latina magis quam Graeca lectitantes. WESS.

CAP. XCV. 9. ἤθεα βαθύτερα) *Valesius* indolem dictionis ad *Polybii* Excerpt. p. 23. patefecit. [Vide *Polybium* nostrum T. VII. p. 601. Adn. ad lib. XXVII. 10, 3. Conf. eumdem *Polyb.* VI. 24, 9.] Saepe *Philo Iudaeus*: βαθεῖ δ' ὅμως ἤθει φησὶν αὐτοῖς, in *prudente et gravi* oratione, Libro de Ioseph. p. 550. E. et ἤθει βαρυτάτῳ, sive βαθυτάτῳ potius, φησὶν αὐτοῖς p. 558. B. tum ὠνήσομαί σε, βαθεῖ ἤθει φάναι, sic recte ex manu descripto *Mangeyus*, Quod Omn. Pr. Lib. p. 887. Iam οὐ τῷ ἀσοφωτάτῳ σοφιστῇ [pro ἀσθενεστάτῳ *lin.* 11.] unde *Eustath.* hauserit, an memoriae sit peccatum, adfirmare nequeo. Melius certe in tanta msstorum consensione vulgatum, ab *Aristide* olim, uti adscripta lib. I. 29. ostendunt, spectatum. WESS.

11. οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ) Tanquam Herodotea scripsit *Eustath.* in Iliad. ό. p. 365., ὁμιλήσαντα Ἑλλήνων οὐ

τῷ ἀσιϕωτάτῳ σοϕιστῇ Πυθαγόρᾳ: atque ad ista. οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ posuit. ἀλλὰ δηλαδὴ ἀνάπαλιν τῷ πάνυ σοϕῷ. Vocem ἀσθενεστάτῳ, nisi quis forte Codex dederit. neque in suo reperisse videbitur. Pythagoras, Archyta *iudice, non sordidus auctor Naturae verique. Horat.* I. Carm. 28. 15. His non omissis, multa huius generis viri Docti collegerunt. Nemo forte frequentius hoc genere loquendi fuit usus quam *Thucydides*, cuius hoc primum est p. 5. 82. ἀνδρῶν οὐ τῶν ἀδυνατωτάτων: sic vocat *omnium potentissimos;* nam in his μεῖζον ἡ ἀπόϕασις δηλοῖ τῆς καταϕάσεως, ut vere indicat *Hermogenes* pag. 567. *Thucydidi* Μηθυμναίων οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι memorantur p. 569. 14. quales *Xenoph* pag. 349. 27. οὐκ ἐλάχιστον δυνάμενοι ἐν τῇ πόλει. Tritaci meminit *Pausan.* pag. 656., τῶν οὐκ ἀδυνάτων ἐν Μεγάλῃ πόλει. Quod haec proximum antecedit. [*lin.* 9.] ἤθεα βαθύτερα ἢ κατὰ Θρήικας, eleganter dictum; cuius simillima dantur apud *Thucyd. Xenoph. Isocratem.* VALCK.

[16. ἐν ᾧ δὲ ἐποίεε *etc.*] ἐν ᾧ τόπῳ intellexi, scil. ἀνδρεῶνι, atque ita in *Latinis* interpretatus sum. Vereor autem ne minus recte quam alii cum *Valla: Dum ea - - - ageret atque diceret,* (*agebat atque dicebat* malles) *interim subterraneum aedificium* (conclave) *struebat. S.*]

20. τὸ κατάγαιον οἴκημα) Ἀντρῶδές τι χωρίον vocat *Strabo* VII. p. 457. A. [p. 298. ed. Cas.] ἄβατον τοῖς ἄλλοις· (ὃ) καταλαβόντα, ἐνταῦθα διαιτᾶσθαι, σπάνιον ἐντυγχάνοντα τοῖς ἐκτός. Narrat et alia quaedam de illo, ab Herodoteis diversa. VALCK.

CAP. XCVI. 3. πρότερον τὸν Ζάλμοξιν τοῦτον γενέσθαι Πυθαγόρεω) Eadem *Hellanici* apud *Suid.* et *Etymolog.* doctrina, neque spernenda. Cauta scriptoris de *Zalmoxi*, sive daemone seu homine, admonitio veterum religioni et philosophiae debetur, in primis praecipienti, nihil εἰς θεοὺς καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐξαμαρτάνειν· δεύτερον δέ, εἰς τοὺς θείους ἀνθρώπους: in *Platonis* Minoë p. 318. E. Hinc eiusdem Philosophi, τὰ μὲν οὖν δὴ τῶν ἀρχαίων πέρι μεθείσθω καὶ χαιρέτω, καὶ ὅπῃ θεοῖσι φίλον λεγέσθω ταύτῃ, in X. de Legib. p. 886. D. similesque dictionum formulae, a doctissimo *Berglero* non neglectae. Mox ὑπὸ Περσέων [*lin.* 7.] iustum est, accessio uberior ex scholio venit. WESS.

CAP. XCVII. 6. Κώης ὁ Ἐρξάνδρου) Recte, nec discre-

pat lib. V. 37. *Tzetzen* scriptura, qualis *Arch.* et *Vallae,* in fraudem induit, cum Chil. III. 465. καὶ Κώης Ὀρεξάνδρου, et brevi post Κώης ὁ Ὀρεξάνδρου, aptato inprudenter nomini hominis articulo. Ῥέξανδρος nihili est, natum aberrantis calami ductu ex genuino Ἔρξανδρος. Qui quidem *Coës*, Dario asseverans, *Scythicae regionis* ἀρηρομένον *esse* οὐδὲν, novisse non videtur Scythas ἀροτῆρας et γεωργοὺς, descriptos c. 17. et 18. Mox σύ νυν, [ubi vulgo σὺ νῦν *lin.* 11.] ex *Abreschii* coniectura, verius. WESS.

10. ἀρηρομένον) Utpote rarissimum, in sua serie debuerat a *Porto* collocari, aeque ac Ἀραιρημένος. Formarum *Homeri* studiosus ne hanc quidem omissam voluit, quam legerat in Iliad. σ'. 548. Hinc *Hesychio* Ἀρηρομένη, redditum ἠροτριωμένη: quod et alibi posuit, Ἀνήροτον explicans μὴ ἠροτριωμένον. VALCK. — Ἀρηρόμενος antepenacute scribitur in *Schneideri* Adpend. ad Lexic. crit. casu-ne, nescio, an auctoris consilio. *S.*

14. ἔσται ἄποδος ἡμῖν) Non refert multum, hoc retineas, an ἔστι ex manu exaratis libris: quamquam posterius paullo videtur significantius. Additamentum *Arch.* Herodoteae abundantiae praefert specimen, quo nunc non capior. Notabilius post pauca [*lin.* 18.] φαίη τις ἄν με ἑωϋτοῦ εἵνεκεν, cuius praesidio vir doctus Miscell. Observ. Vol. III. p. 143. usum ἑωϋτοῦ et ἑαυτοῦ in prima etiam persona positi, adstruit. Non refragor, siquidem *Sophocl.* Aiac. vs. 1151. ita nitidissime et plures alii. Parum hic tamen locus proderit, in quo olim, testibus *Vindob.* schedis, ἄν με ἐμεωϋτοῦ, more Ionum. [At ex scholio hoc natum debebit videri. conf. Adn. ad III. 52, 16.] Quod quidem saepiuscule pronomen vexatum a librariis misere laceratumque fuit in fragmento philosophi apud *Stobaeum* Serm. I. p. 20. Statim [*lin.* 19.] ὡς παραμενέω [καταμενέω scribere puto, voluerat, quod commode praefert *Arch.*] non prorsus damnabile. WESS.

20. ἐς μέσον φέρω) Multo usitatius hoc est altero, quod e *Med.* promit *Gronov.* ἐς μέσον φήτω: hoc tamen, vix a librariis exspectandum, si codices adfirmarent alii, vel potius φήσας, nemo iure repudiaret: ἐγὼ γνώμην - - - ἐς μέσον φήσας, αὐτὸς μέντοι ἕψομαί τοι, ego, *palam animi mei sententia verbis explicita, nihilominus ipse te sequar.* ἐς μέσον hic es-

set *in concilio regio*: ἐν Ἀργείοις μέσοις et similia prostant collecta *D'Orvillio* in *Charit.* p. 547. Ut *Herod.* VIII. c. 26. εἶπε ἐς πάντας τάδε, sic saepe loquuntur Tragici. VALCK.

CAP. XCVIII. 3. τοὺς Ἰώνων τυράννους) Ostentant membranae, quod placere poterit. [Ἴωνας τυράννους.] Aderant tyranni ex Hellesponto, Chersoneso, Aeolide et Ionia, quos omnes rex si conpellavit, Ionum praecipuam duxit rationem, gratia et auctoritate potiorum; nisi si patrii moris tenax *Ionum* titulo *Graecos* conprehenderit. Lege c. 137. 138. Neque neglige *lorum* istud, fastorum quoddam instar et ruditatis Persicae illo in genere argumentum. Similes usurpant *funiculos*, *nodis illigatos*, ad dierum et temporis notitiam barbarorum novi Orbis nonnulli, de quibus Nobilissimus Auctor *Originum Leg. Artium* et *Scientiarum* Tom. I. lib. III. p. 225. egregie. WESS.

CAP. XCIX. 1 *et seq.* Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς *etc.*) Cum Auctor haec commentaretur, pictam Scythiae et Thraciae ob oculos tabulam habuit, cuius e mediterraneo tractu lapsum Istri atque ostia spectavit. Θάλασσα Pontus est, utramque in regionem sese insinuans: hoc κόλπου ἀγομένου τῆς γῆς ταύτης. Nam, quod vir maluit doctus, κόλπου ἀνομένου τῆς θαλάσσης ταύτης, *superato maris huius sinu*, nimium abit a scriptis Codicibus, et progressum itineris, quo de nihil hic, sistit. [Nec tamen satis adparet quid sit quod κόλπου ἀγομένου dicat. *Larcher* vertit: *à l'endroit où finit le golfe de Thrace.*] Mare ipsum, quatenus Scythiae et Tauricae oras adspergit, varie adpellat, modo in orientis, modo occidentis plagam diffusum. Quae vero adnectit, τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχομαι σημανέων, τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθ. χώρης ἐς μέτρησιν. Ἀπὸ Ἴστρου αὕτη ἤδη *etc.* dispuncta bene non sunt: voluisse puto. τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχ. σημανέων· τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς χώρης ἐς μέτρησιν ἀπὸ Ἴστρου· αὕτη ἤδη *etc.* Res postulat *Aldusque* cum schedis *Parisinis*. Plura moveri non patior, nactus adstipulatorem virum clar. *Corn. de Pauw.* Certe πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον, si spectatorem regionis ex Scythiae mediterraneae finibus detrectaveris, aberrabunt vehementer. Ab Istro enim versus Borysthenem et Carcinitin urbem septemtrio tendenti obiacet, non auster. WESS. — Mihi multo commodior uniceque vera visa est ea dispungendi ratio, qua

post ἐς μέτρησιν interpungitur: atque etiam, deleto post σημανέων commate, cum *Schaefero* post Τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου incidi orationem, quo significarem, verbum σημανέων ad τὸ πρὸς θάλ. referri, istud autem Τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου per se stare, valereque *Inde ab Istro;* sicut c. 100, 1. Τὸ δ' ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς, *Inde a Taurica.* Istum τὸ articulum iam saepius eodem modo positum observavimus: (conf. Adn. ad I. 105, 4.) sive per pleonasmum ita dici statuas, sive per ellipsin κατὰ praepositionis, quemadmodum cap. 100, 6. τὰ κατύπερθε valet κατὰ τὰ κατύπερθε. *S.*

[7. αὕτη ἤδη ἀρχαίη Σκυθική) *Haec est vetus Scythia;* nempe prisca Scytharum terra, priusquam illi, pulsis Cimmeriis, versus orientem limites suos promovissent. Quod si ἤδη particulam etiam exprimere volueris, dices, *Hinc iam incipit.* Sic ἤδη habes c. 100, 1. et 6. III. 5, 10. et saepius alibi. *S.*]

12. μέχρι Χερσονήσου τῆς Τρηχέης) *Stephano Byz. Chersonesus* πόλις τῆς Ταυρικῆς, ex Herodoteis; perperam, iudice *Holstenio.* Consequens erit ergo, ut Taurica, tanta hic diligentia et cura expicta, extra Chersonesum fuerit, quorsum et erudita disquisitio docti viri, quae inter manus, vergit. Nullus equidem infitior, Tauros et Tauricae partem extra eam sese porrexisse. Fossam Scytharum servi, ut accessu heros prohiberent, a Tauricis montibus ἐκ τῶν Ταυρικῶν οὐρέων ad Maeotin duxerunt c. 3. Scythaeque ad Tauricam regionem pertinent c. 20. et 100. At Taurici illi montes ad extimum Carciniten sinum, ubi Isthmi Tauricae Chersonesi exordium, semet erigentes et iuxta eumdem sinum longe in Pontum protensi ad urbem Chersonesum, quae ob situs aspreta τρηχέη, terminabantur. Haec Noster, nec diversa *Scylax* et *Arrianus* in Periplis. *Straboni* pars Chersonesi maioris ἄκρα μεγάλη, ἐφ' ᾗ ἵδρυται πόλις, αὐτὸ τοῦτο καλουμένη Χερρόνησος. Addit *Strabo*, peninsulae quoddam instar habuisse regionem, urbemque *Chersonesum*, ubi οἱ Ταῦροι, Σκυθικὸν ἔθνος, incoluerint olim, eversam lib. VII. p. 474. [p. 308. ed. Cas.] Non repeto, *Stephani* iudicium et Herodotea hinc stabiliri. WESS. — At recte *Holstenius* observasse mihi videtur, non *urbem Chersonesum*, sed totam *peninsulam* hic Χερσόνησον τὴν Τρηχέην καλεομένην dici; quam alii, quo ab aliis peninsulis

distinguatur, *Tauricam* aut *Scythicam Chersonesum* adpellant. Hanc igitur *ad mare, quod est Orientem versus, pertinere* ait; αὕτη ἐς θάλ. τὴν πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον κατήκει. Nec enim de urbe, sed de regione, κατήκειν dici consentaneum est: et *Chersonesus urbs*, non in orientali, sed in occidentali peninsulae parte sita erat. Nam, quod *Larcherus* ait, esse Chersonesum urbem in occidentali quidem parte peninsulae, sed ab oriente Scythiae, id rem non conficit: etenim, quod mare hic τὴν πρὸς ἀπηλιώτην θάλασσαν vocat, idem mare mox τὴν πρὸς τὴν ἠῶ dicit, ubi haud dubie illud mare, quod ab oriente Chersonesi peninsulae est, intelligitur; nempe Maeotis palus, quam haud multo minorem ipso Ponto Euxino esse, (c. 86 extr.) Scriptor noster existimaverat. *S.*

[16. παραπλήσια idem valet ac παραπλησίως, sicut ὅμοια persaepe idem atque ὁμοίως. *S.*]

19. γουνόν) Perrarum in *promontorio*. Γουνὸς Ἀθηναίων, quorum ager minime uber, in oraculo apud Criticos ad *Euripid.* Medeam vs. 679. Est, cui ἐς τὸν πόντον de Aegaeo displicet mari, ἐς νότον, *in austrum*, reponenti. Dabit infra c. 177. ἀκτὴν προέχουσαν ἐς τὸν πόντον, *in mare Aegaeum*. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ lib. II. 97. Inprobant praeterea τὸν ἀπὸ Θορικοῦ, maluntque aut τὸ aut τῶν. *Valla* verterat, *quod a tribu Thorica*, videlicet *iugum*: substitutum in postrema editione, [*Gronoviana*,] *quod magis in pontum, qui a Thorico*: me etiam atque etiam mirante. Namque τὸν ἀπὸ Θορικοῦ manifesto ad γουνὸν pertinet Σουνιακόν, *quod iugum inter Atticae pagos Thoricum et Anaphlystum nonnihil artatum longe in Aegaeum mare prominet*, prorsus ut Taurica in Pontum Euxinum, et Iapygia in primis, anguste inter sinum Brundisinum et Tarentum constricta. Quod [*lin.* 22.] reposui συμβαλέειν ratum Auctor habet lib. II. 10. WESS.

19. τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακόν) Edoceri cuperem, cur hoc Attices in altum excurrens promontorium, γουνοῦ, *soli fertilis*, hic honestaretur adpellatione; quum ab ea parte nunquam laudata sit Attica, sterilis in universum et λεπτόγεως, nihilque, quod quidem ego noverim, de *Sunio* dicatur, ad istius anguli τὸ γόνιμον καὶ κάρπιμον commendandum. *Angulus* non γωνία tantum, sed et γῶνος dici potuit: *Hesych.* Γῶνος, γωνία, Λάκωνες. et fortasse Γουνὸς eidem

non γουνικῖος sed γωνιαῖος τόπος fuerat dictus, *locus angularis.* Saepe memoratur Attices illud promontorium Orientale, Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν. Herodotea sic primum reddidit *Valla*, ut eadem quidem legisse videatur, sed ordine a Vulgato nonnihil diverso collocata: τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν, τὸν ἀπὸ Θορικοῦ μέχρι Ἀναφλύστου δήμου, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα: quo modo si legerentur in Codicibus, non displicerent. Neglexit in his *Herodotus* pagum Azeniensium, quem, raro veteribus memoratum, minoris fuisse constat momenti: hoc excepto, in Attices ad sinum Saronicum latere *demus* erat *Anaphlystus*, Sunio vicinus: Sunii promontorium nave flectentibus, sive super Sunium navigantibus, ab altero latere primus occurrebat ad sinistram *pagus Thoricus.* Quidquid ab Anaphlysto ad usque Thoricum terrarum magis in altum prominebat γουνὸν vocat Σουνιακὸν, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα. VALCK.

[Apud *Homerum* notum est γουνὸν vulgo intelligi τόπον γόνιμον καὶ κάρπιμον: quam quidem notionem alienam prorsus ab hoc *Nostri* loco esse adparet. *Angulum* hîc significari, ex Hesychii, Γῶνος, γουνός, probabile videri poterat: qua notione vocab. istud, cum *Valckenario, Schneiderus* in Lex. crit. accipiendum h. l. censuit. Cur vero idem Vir doctissimus pro eodem adstruendo vocabuli usu etiam oraculum illud advocaverit, quod ab *Euripidis* vetere Interprete ad Med. 679. refertur, ubi est πρὶν γουνὸν Ἀθηναίων ἀφικέσθαι, caussam equidem video nullam. Habet *Homerus* γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων, Odyss. λ'. 322. et *Pindarus* εἰν γουνοῖς Ἀθανᾶν, Isthm. IV. 42. Quibus in locis, perinde atque in eis ubi apud Poëtam γουνὸς ἀλωῆς nominatur, *foecundum solum* γουνὸν vulgo intelligunt. Atqui haud immerito tamen mireris, quid sit quod *Attica*, cuius utique parum fertile solum fuisse constat, quamque κραναὰς alioqui Ἀθάνας nominare *Pindarus* solet, (Olymp. VII. 51. XIII. 52. Nem. VIII. 19.) ab eodem *Pindaro* aliisque *foecunditatis* nomine celebretur. Itaque videndum, ne pervulgata illa vocabuli γουνὸς interpretatio nonnisi ex etymologica coniectura a Grammaticis fuerit conficta, longeque diversam vim veteres auctores ei subiecerint. Scilicet, sicut κραναὴ regio dicitur, quae *edita* est, *montana, multas eminentias habens*: similiter fortasse etiam γουνὸς *eminentiam*, *locum editum*, vete-

rum sermone significaverit; quam in partem haud absurde olim *Pergerus*, vir doctus, illud γουνιαῖος τόπος accepit, quod apud *Hesychium* vulgo post vocem Γουνοῦσθαι legitur, ut sit *locus editior, instar genu eminens.* Quae quidem notio, sicut et huic *Herodoti* loco, et illis poëtarum locis apte convenit, ubi γουνὸς Ἀθηνῶν nominatur; sic nec male congruet istis *Homeri* locis, ubi γουνὸς ἀλωῆς dicitur, nempe *eminentia, altitudo;* quandoquidem *areas*, in quibus frumentum *triturabant* veteres, *editis in locis* fuisse constat, quo facilius paleae a ventis discuterentur. Ista igitur notione vocabulum hoc usurpasse *Herodotus* videtur: quae ne ab *Etymologo* quidem neglecta est, apud quem p. 235, 5. haec ipsa verba leguntur. Λέγεται δὲ γουνὸς, ὁ ὑψηλὸς τόπος ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῷ σώματι γονάτων, ἃ ἐξέχει. *S.*]

[23. ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω) Intellige τούτῳ ἐγὼ *etc.* quemadmodum et c. 81, 12. *S.*]

[27. πολλὰ λέγω παρόμοια, τοῖσι ἄλλοισι ἔοικε ἡ Ταυρική.) Idem hoc valet ac si dixisset, πολλὰ ἄλλα λέγω παρόμοια, οἷς ἔοικε ἡ Ταυρ. *S.*]

CAP. CI. 8 *seq.* ὁδὸς ἡ ἡμερησίη ἀνὰ διηκόσια στάδια) In singulos dies stadia centum et quinquaginta lib. V. 53. dinumerantur: sed multiplex ex citatiore militarive gressu variatio, a magno viro ad *Strabon.* I. p. 61. [ad p. 35. ed. Cas.] adnotata. Mox [*lin.* 10.] πρὸς Codd. et sententiae iussu exterminavi: quae enim pro voce asserenda vir Clar., non urgent. WESS.

CAP. CIII. 2. θύουσι μὲν τῇ Παρθένῳ) Mutato leviter articulo fingebat praestantissimus *A. Kluitius*, θύουσι μὲν δὴ παρθένῳ. Nihil enim in anterioribus de *virgine*, mox demum memoranda. WESS. *in Addendis.* — At nec δὴ particulae hic erat locus, et percommode habet τῇ Παρθένῳ, nempe immolant ei numini, quam τὴν Παρθένον adpellant. Similiter *Strabo* lib. VII. p. 308. ed. Cas. non ante facta *virginis* mentione, de Chersoneso urbe loquens ait, ἐν ᾗ τὸ τῆς Παρθένου ἱερόν. Caeterum, *Tauros* istos reliquias fuisse Cimmeriorum a Scythis olim finibus suis pulsorum, probabile fecit *Gatterer* Comment. Societ. Reg. Goetting. Vol. XI. p. 140. probante *Heeren* in *Ideen* etc. T. I. p. 888. *S.*

4. καταρξάμενοι) Nihil verius liquidiusque. Recurre ad lib. II. 45. et IV. 60. Firmat *Euripidis* Iphigenia in Taur.

vs. 38. Θύω γὰρ, ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει, Ὃς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἕλλην ἀνὴρ, κατάρχομαι μὲν etc. Quod sufficit. WESS.

Ibid. κατά ῥ' εὐξάμενοι) In Editis antiquis scriptum καταῤῥευξάμενοι. Qui aliter primus scribendum curavit, [vide *Var. Lect.*] tmesin hic sibi deprehendisse visus est, qualis nulla datur apud *Herodotum*, voculam etiam ῥα non adhibentem. Duplex fuit in Codicibus lectio καταρξάμενοι et κατευξάμενοι: ad quarum alteram doctum correctorem literis ευ imposuisse suspicor αρ, et utrumque recepit, ut solebant isti saepenumero, librarius: supra IV. 60. et alibi fuit in eodem verbo variatum. Nostro loco de Scythis Tauris, *pro victimis advenas caedere* solitis, ut ait *Mela*, scripserat procul dubio *Herod.* τοὺς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων - - - καταρξάμενοι ῥοπάλῳ παίουσι τὴν κεφαλήν: *auspicati* velut vectimam, *clava caput percutiunt*; non ut Graeci, qui cultro victimam immolationi designabant. Huic adfirmandae lectioni sufficiet vel unicus locus *Eurip.* Iphig. in Taur. vs. 1154. quo Taurorum Rex Thoas comites interrogat Iphigeniae sacerdotis, *utrum illa iam* τῶν ξένων κατήρξατο, *hospites sit auspicata.* In Graecorum sacris usitatissimum verbum de Indica gente *Nicol.* ponit *Damasc. Stobaei* p. 105. Sed, secundum *Herodoti* Tauros, non Scythicae fuit *Iphigenia* crudelitatis ministra, verum *ipsa Dea*, cui Graecos immolarent hospites: τὴν δὲ δαίμονα ταύτην, τῇ θύουσι, λέγουσι αὐτοὶ Ταῦροι Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶναι. *Hesiodus* in Heroinarum catalogo non mactatam Iphigeniam dixerat; sed, Diana volente, Ἑκάτην εἶναι: hoc tradens *Pausan.* in Atticis c. 43. τούτοις, ait, Ἡρόδοτος ὁμολογοῦντα ἔγραψε, κ. τ. λ. Ceterum ista potissimum inhumana Taurorum crudelitas effecisse videtur, ut hoc praesertim nomine Scythae fuerint a Graecis in universum infamati. In diversis gentibus Scythicis tria potissimum obtinebant, quae prorsus abhorrerent ab humanissima Graecorum mansuetudine, τὸ ξενοθυτεῖν, τὸ ἀνθρωποφαγεῖν, καὶ τὸ, τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρᾶσθαι. vid. *Strabo* VII. p. 458. A et 460. B. [p. 298. D. et 300. B. ed. Cas.] et *Iacob. Elsner.* Observ. in Ep. ad *Coloss.* III, 11. VALCK.

17. ζῶσι δὲ ἀπὸ ληΐης τε καὶ πολέμου) Tales Chaldaeorum, οἳ ληϊζόμενοι ζῶσι - - - εἰθισμένοι ἀπὸ πολέμου βιωτεύειν apud

Xenophontem K. Παιδ. III. p. 74. E. — Conf. *Nostrum* IV. 22, 8. *S.*

CAP. CIV. 1. *ἀβρότατοι ἀνδρῶν*) Tales in Scythia fuisse vix fidem invenit: de *Agathyrsis* dixerat, credo, *ἀβρότατοι ἄνδρες εἰσὶ*, sicut in suis legere Codd. *L. Valla*, et *Io. Stobaeus* Tit. XLII, p. 294. Habet tamen hinc *ἀνδρῶν ἀβροτάτους Eustathius* in *Dionys.* vs. 310. De Agathyrsis *Salmasio* notata in *Solin.* p. 188. partim corrigit ad *Melam Is. Vossius.* VALCK. — Praestat *ἀβρότατοι ἄνδρες* ex scriptis. WESS.

5. *Θρήϊξι προσκεχωρήκασι*) Geminum lib. I. c. 172. *προσκεχωρήκασι δὲ γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος.* WESS.

CAP. CV. 3. *κατέλαβε ἐκλιπεῖν τὴν χώρην*) Male in *Vallae* latinis, *coacti fuerant solum vertere.* Correxit errorem clar. *Lambertus Bos*, Observ. Crit. c. 2. p. 9. WESS. — De usu verbi *καταλαμβάνειν* cf. *Valck.* ad IV. 11, 19. *S.*

[5 *seq.* *ἐς ὃ πιεζόμενοι οἴκησαν μετὰ Βουδίνων*) Haec *Gatterer* l. c. suffragante eodem *Heerenio* p. 893. sic vertenda contendit, *quamdiu premebantur, cum Budinis habitabant.* At id quidem contra *Herodoti* usum; apud quem *ἐς ὃ* numquam *quamdiu*, sed constanter *donec* (hac notione, *donec tandem, usque dum*) significat: adeoque commode *denique*, *postremo*, reddi potest: qua cum notione frequenter coniuncta illa est, *quam ob rem, quam ob caussam.* Hoc loco satis erat id quod a nobis in versione positum est, *ad extremum, malis pressi*, etc. quod quidem nil impedit, quo minus (quod voluere docti, quos nominavi, Viri) credibile sit, postea Neuros, finito malo, priscas suas sedes repetiisse. *S.*]

7. *κινδυνεύουσι --- γόητες εἶναι*) *H. Stephani*, *Vallam* corrigentis versio recipi debuerat: verbum hoc usu, quem *Portus* adnotare neglexit, semel tantum occurrit apud *Herodotum.* Κινδυνεύουσιν εἶναι notat *esse videntur*, sive *sunt;* et δοκοῦσιν εἶναι saepius adhibetur pro εἰσί. Frequentavit illud inprimis *Plato. Xenophon.* Απομν. IV. p. 469, 10. *κινδυνεύει ἀναμφιλογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν*, et vs. 55. *Φροντίζω μὴ κράτιστον ᾖ μοι σιγᾶν· κινδυνεύω γὰρ ἁπλῶς οὐδὲν εἰδέναι.* [IV. 2, 34 et 39.] Sic ille saepius alibi loquitur, et in Epist. *Socrat.* XXII. *Demosthenes* I. contr. Aristog. p. 489. *δυσκατάπαυστόν τι κινδυνεύει πρᾶγμ' εἶναι πονηρία. Plato-*

nis etiam imitatores *Sophistae* hunc flosculum scriptis saepe suis interserunt: vide Clariss. *Ruhnken.* in *Tim.* Lex. p. 116. quique, alienis tamen intermixtis, apta quaedam dedit Clar. *Wetsten.* in *S. Lucae* Act. Ap. XIX, 27. *Neurorum praestigias* hinc attigit *Eustath.* in *Dionys.* vs. 310. *Mela* II. 2. fine: *Neuris statum singulis tempus est, quo si velint in lupos, iterumque in eos qui fuere, mutentur.* Anilem fabulam tangit *Salmas.* in *Solin.* p. 187. VALCK.

11. αὖτις ὀπίσω ἐς τὠυτὸ κατίσταται) Demuto nihil; nam λυθεὶς *Arch.* ex αὖθις progenitum librarii negligentiâ. De *Neuris*, *Mela*, *Solinus* atque alii, consimilia. Durant, ut solent quae cum primo lacte inbibuntur, similes in inferiore Germania fabellae. Memini, rnsticos et pastores primo aetatis flore videre, quibus haec metamorphosis insulse inputabatur. Confer *Keisleri* Antiq. Septemtrional. p. 494. WESS.

CAP. CVI. 4. γλῶσσαν δὲ ἰδίην) Non pendent ex praecedenti φορέουσι, sed alio, quod in Scriptoris mente haerebat. Similes ex *Sophocle* atque aliis dicendi formulas animadvertimus antea. Dabunt plures *Thucydid.* I. 17.; *Virgilius* Aeneid. X. 26. ubi *Servius*; *Columella* de Re Rust. lib. VI. 32. et *Graev.* ad *Florum* III. 21. His vero nexa olim et apta volui, ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων, *soli humana carne vescuntur*, nunc isthic deposita, ubi seriem turbant. *Androphagi* sive *Anthropophagi* ex re ipsa, vorandisque hominibus, titulum habent; sicuti *Melanchlaeni* ex vestitu nigro. Illis notatio ista convenit excellenter, non his. Coniecturae doctorum hominum, ὅμουροι τούτων, aut μοῦνοι λυκοφαγέουσι sive αἰλουροφαγέουσι, aestus, quibus ex male locatis vocibus fluctuarunt, manifestant. Agnovit Ampl. *Nic. Witzen*, in Belgica horum versione, librariorum peccatum, et detersit tacens, Tartariae Description. T. I. p. 199. edit. primae. *Strabo* Scytharum nonnullos adeo fuisse inmanes, ὥστε καὶ ἀνθρωποφαγεῖν lib. VII. p. 463. [p. 302. c. ed. Cas.] ex *Ephoro* scripsit. WESS. — Vide quae ad h. l. in *Var. Lect.* disputavimus. Quod ad verbum ἔχουσι adtinet, ex coniectura a nobis adiectum, fuerint quidem fortasse qui nil eo opus fuisse contendant, si quidem (docente *H. Stephano* Thes. T. IV. p. 89 seq.) verbi φορεῖν tam late pateat usus, ut interdum idem atque

ἔχειν valeat. Verum tamen, γλῶσσαν φορέειν pro γλῶσσαν ἔχειν aut γλώσσῃ χρῆσθαι dicturum fuisse *Herodotum*, etiam atque etiam dubitare licuerit. *S.*

5. ἀνδροφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων) Ἔνιοι τούτων venerat in mentem *Io. le Febvre*: sed quae hac legit in sede *Eustathius* (vide in *Dionys*. vs. 309.) in suam restituet, de Anthropophagis olim scripta clariss. *Wesseling*. Vide Diss. *Herod*. p. 72. Recte Codices mssti vocant Ἀνθρωποφάγους, [nempe verbo utuntur ἀνθρωποφαγέουσι] et *Plinio* dicuntur *Anthropophagi Scythae*, *humanis corporibus vescentes*, Hist. Nat. VI. c. 17. similiter *Melae* II. c. 1. 120. atque his τὸ ἀνθρωποφαγεῖν tribuit *Ephorus Strabonis* VII. p. 463. s. VALCK. — Proprium huius populi nomen, ut et *Melanchlaenarum*, *Bastarnas* fuisse, probatum ivit *Gatterer* l. c. p. 148. consentiente *Heerenio* p. 895. Vere quidem a Graecis *Androphagos* et *Anthropophagos* fuisse nominatos haud immerito fortasse negavit eruditus auctor Commentationis supra laudatae, *F. W. Beer*, in Additament. ad Hist. Univ. ex Anglico sermone in Germ. translatam, T. III. p. 20 seq. Crudis quidem equorum carnibus vitam illos sustentasse credibile fuerit, non humana vesci carne solitos: quali cum feritate parum convenit sapiens illud et aequitatis plenum responsum, Scythis auxilia petentibus datum, in quod horum rex cum aliis regibus consensisse infra (cap. 119.) perhibetur. Caeterum de his finitimisque populis consulendus *Bayerus* in Actis Acad. Petropol. supra laudatus *Wesselingio* ad cap. 18, 10. *S.*

CAP. CVIII. 1 seq. γλαυκόν τε - - - καὶ πυῤῥόν) „Ad „*oculorum* colorem referunt. Ego ad totum *corpus* retule„rim, *glauco vel caeruleo pictum et rufo*: unde *Picti Geloni* „Virgilio Georg. II. 115." belle *Salmas*. in *Solin*. p. 155. Πόλις πεπόλισται recurret lib. V. 52. VII. 59. Homerico more. WESS. — Cum *Salmas*. et *Wess*. facit *Larcher*. Est etiam apud *Claudian*. in Ruf. I. 314. *Heynio* ad *Virgil*. l. c. laudatum, *Membraque qui ferro gaudet pinxisse Gelonus*. Ad oculorum tamen et naturalem vel comae vel cutis colorem referre etiam nunc docti viri malunt, ut *Heeren* l. c. p. 895. et *Mannert*. T. III. p. 7 *seq*. *S.*

2 *seq*. πόλις - - - ξυλίνη) Quae sequuntur de *urbe lignea Gelono* in Budinis, quam Persae narrantur incendisse

c. 123., hinc tangunt *Steph. Byz.* in Γελωνοὶ, *Mela* I. c. 19, 140. et *Eustathius*. VALCK.

CAP. CIX. 1. οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί) Herodotea si fuerint, dederat, τῇ καὶ Γελωνοί. Equidem ob *Arch.* dissensum ambigo: praeferunt certe ex eo excerpta, quae *Herodotum* non dedecent, et conmoda congruaque videntur. Utrumcunque est, vulgatum ab illis premitur maxime. WESS. — Pro καὶ Γελωνοὶ scribi poterit Γελωνοῖς, aut, quod malim, vocula τῇ interiecta: Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται, τῇ καὶ Γελωνοί. Sic et alibi loquitur, et IV. 171. νόμοισι δὲ τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται, τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυρήνης. Qui praetulerit alterum, Herodoteis etiam niti poterit ex p. 96, 11. p. 257, 24. [II. 20. et IV. 112.] VALCK. — Scilicet II. 20, 11. et IV. 112, 7. constructio cum dat. obtinet. Sed nec improbanda utique illa structura erat, quam nos ex plerorumque librorum consensu repraesentavimus, quae sane nihil differt ab ea quam cod. *Arch.* mox offerebat, δίαιτα ἡ αὐτή ἐστι Γελωνοῖσι καὶ Βουδίνοισι, ubi, ex doctorum duumvirorum praecepto, ἡ καὶ Βουδίνοισι oportuerat. Similiter V. 65, 14 seqq. ἐόντες καὶ οὗτοι - - - ἐκ τῶν αὐτέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον: non ἐξ ὧν aut ἐκ τῶν καὶ οἱ etc. *S.*

3. φθειροτραγέουσι) Dederat, opinor, φθειροτρηγέουσι; et φθειροτρηγέοντας *Arrianus* in Periplo Ponti Euxini p. 18. ubi vulgatur: Ἡρόδοτος λέγει τούτους εἶναι τοὺς φθειροτρωκτέοντας: in κτ facile ηγ transierint. φθειροφάγους vulgo dixere: vid. *Strabo* XI. p. 754. [p. 492. B.] et ibi *Casaub.* VALCK. — *Phthirophagi* occurrunt plures, etiam in Libya, cap. 168. huius libri. Praeclare, ut puto, de similibus, φθειροφάγοι εἰσὶν, ἀπὸ τοῦ ῥύπου καὶ τοῦ πίνου λαβόντες ὄνομα, *Strabo* lib. XI. p. 763. [p. 499. ed. Cas.] WESS. — Notum quidem quod de Sinensium mulierum deliciis hodieque memoratur. Scripturam nec apud *Nostrum* nec apud *Arrianum*, necesse erat sollicitare. Quod autem *Portus* hunc Nostri locum sub verbo φθειροτραγέειν retulerit, id imprudenti exciderat: verbum illud nusquam apud *Herodotum* reperitur. *S.*

10. ἐνύδριες) *Porti* coniecturam, a Genevensi editore perperam pictam, *Pass.* codex stabilit, et scriptor ipse lib. II. 72. Περὶ τὰς σιςύρνας [*lin.* 12.] iure Cl. *Gronov.* vindicavit, cui calculum *Valckenarius* noster ad *Ammon.* p. 205.

adposuit. Σίσυρα, αἴγειον στέγαστρον veteribus. *Theophylacto* lib. VII. Hist. Mauric. c. 6. σίσυρα ἐξ ἐρίου, ἐς τὰ μάλιστα εὐτελής, etiam *Apsyrto* Hippiatricor. lib. I. 58. p. 155. Sed hoc *Ruhnkenius* ad *Timaeum* p. 165. [p. 231 seq. ed. sec.] Ὄρχις laudabunt, qui sermonis Ionici genium *Hippocratem*que et *Aretaeum* amant. WESS. — Licet differentiam quamdam inter σισύραν et σισύρναν statuerint Grammatici nonnulli; parum tamen, verum si quaeris, ac nihil fortasse, interesse videtur. Cur σισύρας nos praetulerimus, in *Var. Lect.* declaratum est. Ἐνύδριας, quae *lutrae* sunt, miratus sum *canes marinos* sive *phocas* intelligi a *Mannerto*, III. 7. Cur vero totam ἔνεστιν illam, ἐν τε ταύτῃ - - - ὑστερίων ἄκεσιν, *l.* 10 - 14. cum *Heerenio* p. 919 seq. pro emblemate habeamus, ab aliena manu adsuto, caussam equidem nullam video. Amat sane Scriptor noster qualibet data occasione talia referre. Quaenam quidem *alia animalia* dicat *quadrato vultu*, definire non ausim. Praeter *castorem* et *lutram* tria alia quadrupedium genera *Aristoteles* Hist. Anim. VIII. 6. nominat, quae ex lacubus et fluviis victum quaerunt. *S.*

CAP. CX. 5. Οἰόρπατα) Hoccine, an Αἰόρπατα, Scythicum *Amazonum* sit nomen, non decerno. Si Αἰρ Scythis Armenisque *vir* sit, quae *Wachteri* in Praefat. Glossar. Sect. XII. professio, pristinum ex *Aldo* et *Valla* potius erit. Sed in talibus anceps haesitatio. Male *Herodoti* fidem *Franc. Foris Otrokocsi* Orig. Hungar. c. 14. p. 291. suggillat, aliena multa stipans, ut Hungaricum videatur vocabulum; quasi Amazones ex ultima Tartaria, vetere Turcarum et Hungarorum sede, processerint. Quod falsissimum. WESS.

13. οἱ δὲ Κρημνοὶ, εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκυθέων etc.) Damnantur duae voces τῆς γῆς codicum quorundam iudicio; suntque ad rem non necessariae. [Uni *Ask.* desunt illae: commode alii γῆς τῆς.] *Cremni*, *liberorum* erant *Scytharum* ad Maeotin c. 20. Cultum habent decus ista. [*lin.* 15.] ἐντυχοῦσαι - - - ἱπποφορβίῳ - - καὶ ἐπὶ τούτων etc. Scribentis in animo erant, ἐντυχοῦσαι - - ἵπποις, quibus ἐπὶ τούτων aptissime adhaerent. Talia medicinam respuunt. WESS.

CAP. CXI. 5. τῶν νεκρῶν ἐκράτησαν) Docent sequentia, *Amazonum aliquas* fuisse praelio *peremtas*: illa quoque,

καὶ οὕτω ἔγνωσαν ἐόντας etc. limpide asserunt, non aliud ex Scriptoris venisse calamo, quam τῶν νεκρῶν aut τινὰς τῶν νεκρῶν, sicuti in *Codd.* plerisque. WESS. — Vide *Var. Lect.* *S.*

[9. εἰκάσαντας) Sic edd. omnes, nec aliud e msstis enotatum. Videbatur autem mihi εἰκάσαντες scriptum oportuisse: et in nostro cod. *F.* postrema syllaba eo scripturae compendio picta est, quo terminationem τες indicare scriba adsuevit. *S.*]

15. βουλόμενοι -- παῖδας ἐγγενήσεσθαι) Substituunt clar. *Reiskius* et *Abreschius* ἐκγενήσεσθαι, sicuti c. 155. ἐξεγένετό οἱ παῖς. Schedae, in quibus ἐγγίνεσθαι et ἐκγίνεσθαι confunduntur lib. V. 105. h. l. silent. Pugnat etiam hoc *Thomae Mag.* decreto in Βούλομαι, saepius fallenti. WESS. — Contendit scil. *Magister* ille, verbum βούλομαι nonnisi cum praesenti tempore aut praeterito construi, numquam cum futuro: cui praecepto parere *Herodotus* recusat. *S.*

CAP. CXIII. 4. ἐς εὐμαρίην) Ex αι et ει Iones eiecere nonnunquam τὸ ἰῶτα, θηλέην scribentes et εὐμαρέην. Hoc vocab. quo posuerint usu docuerat *Eustath.* in *Hom.* Iliad. ξ'. p. 970, 13. [p. 980. ed. Rom.] Ἴωνες, inquit, τὸ περί τινα τῶν ἀναγκαίων τῷ σώματι ἐκκρίσεων ἀσχοληθῆναι, οἷον οὐρῆσαι, φασὶν, ἢ ἀποπατῆσαι, εὐχέρειαν ἐκάλουν: scripserat, scribere certe debuit, εὐμάρειαν ἐκάλουν, vel εὐμαρέην: quod vicina monstrant. *Suidas*: Εὐμαρέη, ἀπόπατος, παρὰ Ἡροδότῳ. Formam Codices custodiverunt rariorem lib. II. c. 35. εὐμαρέῃ χρέωνται ἐν τοῖσι οἴκοισι: quod tanquam diversum a Graecorum usu de Aegyptiis dictum nemo mirabitur, qui *Casaubonum* legerit ad *Theophr.* Char. c. XIV. p. 115. Hebraeum morem loquendi, praeter *Casaubonum*, *Gatakerus* explicuit Adv. Misc. II. c. 3. Solitâ sibi verecundiâ Persicum morem *Xenophon* expresserat Κυρ. Παιδ. p. 5, 4. [I. 2, 16.] αἰσχρὸν ἔτι [Πέρσαις] καὶ τὸ ἰόντα που φανερὸν γενέσθαι: ubi, qui pueris lectam Cyropaediam suis saepe contaminarunt adsumentis literatores, adiecisse suspicarer ista, ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου: nisi *Zonaras* eadem in suo Codice legisse videretur Annal. III. p. 110. B. Scriptus Codex in loco huic Herodoti simillimo praebuit Κυρ. Παιδ. I. p. 21, 9. [I. 6, 36.] ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα -- ἰέσθαι. Per euphemismum *Thucyd.* dixit πάντα ποιεῖν διὰ στε-

ναυμαχίαν ἐν τῷ αὐτῷ, p. 504. 5. [VII. 87.] Multarum legum conditor S. *Petitus*, quam inter Atticas suas septimam posuit, illam quoque me iudice rectius omisisset. VALCK.

6. αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο) *Vallae* non intellecta nativâ se simplicitate praeter cetera commendabunt elegantiarum spectatoribus *Herodoti* proxima: qui ubique, sicuti vere *Hermogenes* observat p. 509. ἤδη πρεσώπων, εἴπερ τις ἄλλος, κάλλιστα καὶ ποιητικώτατα μεμίμηται. *Theocritum* non dedecerent ista: καί τις μουνωθεισέων αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν οὐκ ἀπωθέετο, ἀλλὰ περιεῖδε χρήσασθαι. Iusto diutius Amazo viduata Scytham iuvenem οὐκ ἀπωθέετο, sive τὸ ἔργον οὐκ ἠναίνετο, sed παρεῖχε βουλομένῳ, καὶ ἂν εἶχε μεταδιδοῦν: quae singula reperiuntur in talibus adhibita. — Ἐνεχρίμπτετο, hic idem ac συνεχρωτίζετο, atque *Aristophaneum* ἤρειδεν, de equo diceretur eximie ad equam admisso: apud *Aelian.* de Nat. An. IV. c. 7. a Rege Scytha generosus equus adduci non potuit, *matrem ut saliret*, οὐ μὴν ἐγχρίμπτεσθαι legitur. Darii Oebares marem dicitur *Herodoto* ἐγχρίμπτων τῇ θηλέῃ, III. c. 85. — [Opportune *Tittmannus* ad *Zonarae* Lexicon p. 610. monuit, videri huc spectare interpretationem ἀπολαῦσαι, quae apud Lexicographum illum, sicut et apud Suidam, verbo ἐγχρίψαι adiicitur: Ἐγχρίψαι· ἐμπεσεῖν, παραπολαῦσαι, παρ' Ἡροδότῳ.] — Est et illud pervenustum: [*lin.* 15.] οἱ λοιποὶ νεηνίσκοι - - - καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων: *torvas viragines mansuefactas sibi fecere morigeras*. ἐτιθάσσευον. χειροήθεις αὐτοὺς ποιήσαντες. Socratis *Aspasia* τιθασὸν ποιῆσαι *puerum* dixit apud *Athen.* V. p. 219. F. De uxore iuvencula, *Xenophontis* Ischomachus in Oecon. p. 487. 32. ἐπεὶ ἤδη μοι χειροήθης ἦν καὶ ἐτιθασσεύετο ὥστε διαλέγεσθαι. Conf. *Eustath.* ad Iliad. γ'. p. 305, 50. VALCK.

8. τῇ δὲ χειρὶ ἔφραζε) Idem ac ἐδείκνυε apud *Hesychium*. Geminum *Diodori* lib. III. 18. μιμητικῇ δηλοῦν διὰ τῶν χειρῶν διασημαίνειν: sed prorsus germanum *Aeschyli* Agamemn. 1070. Σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβάνῳ χερί. Talia Latinorum, *Crudelem infesta saepe vocare manu*, *Nudaque vocat dux agmina dextra*, alibi conducta. WESS.

12. τῇ δὲ ὑστεραίῃ) Non sperno tritum iteratumque Scriptori: alibi δευτέρῃ ἡμέρῃ IX. 32. et 83. Optime *Gronov.* δευτέρην αὐτὴν [*lin.* 14.] restituit et explanavit. [*ipsam cum socia*] In *Diodoro* T. II. p. 577. ἀλλ' ὅμως ὅπου τύχῃ καὶ τε-

ρος καὶ τρίτος, *uno aut altero comite.* Vide sis ad eius lib. XIX. 17. et *Wetstenium* in Epist. II. S. *Petri*, c. 2, 5. WESS. — Conf. *Hoogeveen* ad *Viger.* III. 2, 17. qui hîc quidem cum edd. vett. εὗρε δευτέρην, αὐτὸν ὑπομένουσαν, legit; sed plura e *Thucyd.* exempla adfert, ubi δεύτερος αὐτὸς iunguntur. αὐτὸν quidem sive αὐτοὺς subintelligi h. l. poterat, nec ut adiiceretur erat necesse. *S.*

15. καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο) Ornat hoc et adauget iucundissimae narrationis lepores. *Pindarus* Cinyram, Veneris corculum et suavium, ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας h. e. Criticis eleganter exponentibus, συνήθη καὶ εἰθισμένον τῇ χειρὶ, descripsit Pyth. Od. II. 30. Addunt κτιλώσασθαι et κτιλεύσασθαι non aliud videri ac τιθασσεῦσαι: quod in ferocientes, nec cicurari recusantes, aptissimum. Iunge Schol. ad *Nicandri* Ther. vs. 452. WESS. — Conf. paullo ante a *Valck.* notata. *S.*

CAP. CXIV. 17. μένουσαι ἐν τῇσι ἁμάξῃσι) Atque adeo velut οἰκουροῦσαι. Civitatum Graecarum morem in Scythiam transtulit; nam Graecae mulieris prima virtus habebatur τὸ ἔνδον μένειν καὶ οἰκουρεῖν. *Phintis* Philosopha apud *Stobaeum* p. 444, 3. uxoris ἴδια iudicabat esse τὸ οἰκουρὲν καὶ ἔνδον μένεν: cur *Wolfius* in Mul. Graec. Fragm. p. 196. ad ἔνδον adscriberet οἴκοι causae nihil habebat. ἔνδον μένειν praeter ceteros huic sexui saepenumero commendavit *Euripides*; *Philo Iud.* p. 803. c. et *Plutarch.* II. p. 142. c. qui in Quaest. Rom. p. 271. D. suorum tangit popularium in Boeotia consuetudinem; qui, novâ nuptâ in aedes introductâ, καίουσι πρὸ τῆς θύρας τὸν ἄξονα τῆς ἁμάξης, ἐμφαίνοντες δεῖν τὴν νύμφην ἐμβαίνειν: postremum levi molimine converti poterit in ἐμμένειν: mendâ quoque liberari *Hyperidis* fragmentum in *Stobaei* Γαμικοῖς p. 441, 14. Δεῖ τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπορευομένην ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἶναι τῆς ἡλικίας, ὥστε τοὺς ἀπολιπόντας (corrige, sodes, ἀπαντῶντας) πυνθάνεσθαι μὴ, τίνος ἐστὶ γυνὴ, ἀλλὰ τίνος μήτηρ. VALCK.

CAP. CXV. 4. Φόβος τε καὶ δέος) His usus *Ammonius* differre docet Δέος et Φόβον: quorum, ut ille noverat, plura possent similia proferri. Citat idem *Ammon.* in voc. Ἱερεῖον, velut *Herodotea*, καθάπερ ἔτι καὶ νῦν ὅταν χρηστήρια θύωσιν ἐν τῷ ἱερῷ, quae, ne quis frustra quaerat, apud *Herod.* non invenientur. Praeter *Aeschylum* neminem etiam

novi qui dixerit *χρηστήρια θύειν*, qui *χαριστήρια θύειν*, plurimos. VALCK.

CAP. CXVI. 8. *ἐπὶ ἵππων ἐκφοιτῶσαι*) Nihil de vulgato demutassem, nisi Codices iniecissent manum, vix repellendam. *Hippocrates* Aër. Aq. et Loc. p. 290. de Sauromatarum ad paludem Moeotin uxoribus, *τουτέων αἱ γυναῖκες ἱππάζονταί τε καὶ τοξεύουσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ μάχονται τοῖς πολεμίοις.* Unde, aut hoc sane ex fonte, *Plato* sua hausit lib. VII. Legg. p. 805. A. WESS.

CAP. CXVII. 1. *Φωνῇ - - νομίζουσι* explicitum ad lib. II. 43. illustratumque fuit. WESS.

4. *πρὶν ἂν τῶν πολεμίων ἄνδρα*) Ob oculos *Nicolai Damasc.* apud *Stob.* Serm. XLII. p. 292. fuerunt, *παρθένον οὐ πρότερον συνοικίζουσι πρὸς γάμον πρὶν ἂν πολέμιον ἄνδρα κτείνῃ.* Numerosior Cous senex, *οὐκ ἀποπαρθενεύονται δὲ μέχρις ἂν τῶν πολεμίων τρεῖς ἀποκτείνωσι.* Profecto dura, quantumvis bellatricibus, conditio. WESS.

CAP. CXVIII. 9. *ἐκ τοῦ μέσου κατημένοι*) Adi sis ad lib. III. 83. [ibique notata.] et VIII. 22. *Τὠυτὸ νοήσαντες* [*lin.* 10.] obtrudunt membranae, videturque ad rem obportunum: frequentius *τὠυτὸ βουλεύσαντες*, I. 59. aut *κατὰ τὠυτὸ* lib. V. 2. *Aldi ἀντιάζωμεν* [*ibid.*] perperam neglectum fuit. WESS.

9. *ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι*) *Herodoto* proprium illud satis fuit communitum in Diss. *Herod.* p. 125. Mox [*lin.* 10.] litterâ producta scribi malim: *ἀλλὰ τὠυτὸ νοήσαντες ἀντιάζωμεν τὸν ἐπιόντα.* In nonnullis, ubi Linguae Latinae ratio hunc modum poscit, alterum etiam adhibent Graeci, [poëtae praesertim:] verum in talibus, et in dubitationibus, utuntur subiunctivo, saepius a librariis obliterato. VALCK.

[11. *οὐκ ὦν ποιήσετε ταῦτα, ἡμεῖς μὲν etc.*) Pro *εἰ ὦν οὐ ποιήσετε ταῦτα.* Commode *ἐρωτηματικῶς* vulgo *ἔστις* illa effertur, *οὐκ - - ταῦτα*: quod in talibus enunciationibus praestare censuit *Schaefer* ad *Bosii* Ellips. Graec. p. 755. Exemplis ibi ex Nov. Test. prolatis, poterit hoc adiici *Herodoteum.* *S.*]

[16. *ἢ οὐ καὶ ἐπὶ ὑμέας*) Sic solet *Noster* cum Atticis particulam negativam pleonastice ponere. Vide *Gregor.*

Dial. Att. §. 44. ibique *Schaef.* p. 102. Cf. infra, V. 94, 14. VII. 16, 31. *S.*]

23. διέβη τήνδε τὴν ἤπειρον) Consideravit *Laurentius*, quasi διέβη ἐς τήνδε, quod supra [*lin.* 5.] depositum, fortasse iniuriâ: Thraciae vicinaeque regionis transitum Scythae designant. [Forsan vero idem valet διέβη τήνδε ac διέβη ἐς τήνδε. conf. *Var. Lect.* VII. 20, 12 seq.] Rectius ἡμεροῦται, *pacat.* Tale, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος - - ἡμερούμενος βασιλέϊ lib. V. 2. Alia in re eleganter τιθασσεύων κἀξημερῶν ἐπραΰνεν *Philo Iud.* Vit. Mos. lib. I. p. 606. D. et *Aeschyl.* Eumen. vs. 14. χθόνα ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην. WESS.

CAP. CXIX. 18. ἄρξῃ τε ἀδικέων) Verissime ex *Med.* vir Celeb.; locutio obvia, sive participium putes, seu casum secundum, longe tritissimum. *Aelianus* Hist. Animal. V. 34. ἀδίκων μὲν οὐκ ἄρχει: et XVII. 24. οὐ μὲν ὥστε ἄρχειν ἀδίκων, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα. Auctior eadem ap. *Demosth.* ex vetere lege ἄν τις τύπτῃ τινὰ ἄρχων χειρῶν ἀδίκων contr. Aristocrat. p. 410. et saepiuscule. WESS. — 'Αδικέων non aliud esse videtur nisi participium verbi. Si nomen voluisset, ἀδίκων puto dicturus erat, aut ἀδικιέων, aut ἀδικίης, ut I. 130, 14. VI. 119, 5. *S.*

Ibid. καὶ ἡμεῖς οὐ πεισόμεθα) Coniectori favet benignum *Wesselingi* praeiudicium in Diss. *Herod.* p. 126. cui non mirarer si quis alius obiecisset incogitantiam sincera tractanti. Talia videri poterunt prima facie veterum loca spectanti, qui quidem πείσομαι et πήσομαι in istum paene sensum adhibuerint, quo nostro loco cepit illud *Valla*; frequenter occurrunt, δεινὰ πείσομαι, vel ἀνόσια, τί πείσομαι; et similia: οὐδὲν πείσεται ἄχαρι, et ἄχαρι οὐδὲν παθόντες, sunt *Herodotea* II. 141. VI. 9. VII. 50. Verum, aut fallor, aut οὐ πεισόμεθα significare nequit, *haudquaquam tolerabimus*, vel *non sinemus*. In suo forsan Cod. *Laurentius* invenit, quod praebet *Arch.* οὐκ οἰσόμεθα. Si Graecum esset περιεισόμεθα, sicuti περιϊδέειν Herodoteum est, ingeniosa videretur *Reiskii* coniectura: meae me nondum poenitet, qua corrigebam ἡμεῖς σφὲ τισόμεθα. Vos primi Persas iniuria provocastis; neque nos illis ullam fecimus, neque etiam inferemus: quod si tamen Persa nos armis infestis invadens prior affecerit iniuria, *et nos de illo sumemus vindictam, iniuriam illatam propulsando*, καὶ ἡμεῖς σφὲ τισόμεθα:

exemplorum in Τίσασθαι congessit affatim *Portus*. Crediderunt itaque barbari, contra Scythas iustum movisse bellum Darium: a quibus dissentiens *Plato* in Gorgia pag. 483. D. ποίῳ, inquit, δικαίῳ χρώμενος Ξέρξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐστράτευσεν, ἢ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς Σκύθας; VALCK. — Istud οὐ πεισόμεθα molestum est. *Vallae*, *haudquaquam tolerabimus*, congruit *Arch.* οὐκ οἰσόμεθα, adsensionem eblanditurum, ubi verbo similis notio constiterit. Laudavi [in Dissert. Herod.] *Valckenarii* hariolationem, [ad *Euripid.* Phoen. pag. 535. prolatam.] doleoque schedis displicere. Relinquo quod reperi. WESS. — Et ego vulgatum praelaturus eram *Valckenarii* hariolationi. Caeterum vide *Var. Lect.* Fortasse vero et ego, si vulgatum (quantumvis suspectum) interim dum certius quidpiam foret repertum, tenuissem, prudentius eram facturus. Etenim blandiri quidem παυσόμεθα utique debuerat, si certis exemplis ostendi posset, significare id verbum, *otiosi sedebimus*, *quieti manebimus*. Vereor autem, ne in eisdem exemplis, ad quae in *Var. Lect.* provocavi, perinde atque alibi, παύεσθαι non *quietum manere* significet, sed *requiescere*, *cessare ab opere*, *desinere*, *incepto desistere*, quae notio parum opportuna fuerit huic loco. *S.*

CAP. CXX. 14. Ἰδάνθυρσος optime mssti, uti c. 76. Mox [*lin.* 16.] προσγινομένην μοίρην *Arch.* [pro προσγινομένων, ἡμέρης] speciem ostentat, praeterea nihil. *Diurni* enim *itineris* mentio exsulare non potest ob c. 122. WESS.

24. ἣν δὴ βουλευομένοισι δοκέῃ) Spectarunt librarii [qui βουλομένοισι dederunt] ἂν ὑμῖν βουλομένοις ᾖ apud *Demosth.* Orat. Prolog. p. 760., similesque *Thucydidis* lib. VII. 35. VIII. 93. ac plurium dictiones. Tum non insipide ex *Sallustii* Iugurth. cap. 84. *si volentibus putatur.* In vulgato equidem acquiesco. WESS. — Βουλευομένοισι inde ab *H. Stephani* edit. 1. receptum ex msstis, et sic *Medic. Ask. Pass. F.* et tres *Paris. S.*

CAP. CXXI. 6. τοσαῦτα ὑπολιπόμενοι) Erunt quibus ἀπολιπόμενοι arridebunt. At Noster lib. VI. 7. τὸ δὲ ναυτικὸν πληροῦν, ὑπολειπομένους μηδένα τῶν νεῶν. Cl. *Reiskius* distinguit, τοσαῦτα (ὑπολιπόμενοι τὰ ἄλλα) ἅμα etc. veritus, ne sententia emergat, liberos et uxores a Scythis desertos et hosti permissos, quae adtendenti nasci vix potest. WESS.

CAP. CXXII. 3. τούτους εὑρόντες, ἡμέρης ὁδῷ προέχοντες) Rectissime sic *Pass.* [et *F.* puto et alii.] Scythae sunt, quos ex nationis decreto *unius diei itinere Persas praegredi* oportebat: ἡμέρης καὶ τούτους ὁδῷ προέχοντας τῶν Περσέων c. 120. dixit. Neque fugit hoc *Reiskii* sollertiam. WESS.

4. τὰ --- φυόμενα λεαίνοντες) Ἐκτρίβοντες, explicante *Hesychio.* Ipsi Scythae decreverant τὴν ποίην ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν c. 120. Amplius autem λεαίνοντες, quam κόπτοντες. *Philo Iud.* lib. I. Alleg. p. 58. D. τοῖς ἀθληταῖς οἱ ἀλεῖπται παραγγέλλουσι μὴ κόπτειν, ἀλλὰ κατὰ σχολὴν λεαίνειν, *sed cibum per otium masticare* et minutatim conmolere. τὰ φυόμενα ergo λεαίνειν *deglabrare*, uti in *glabretis* et *glabrentibus locis* apud *Columellam.* Graviter *Menander* Excerpt. Legat. p. 102. καὶ ταύτῃ λεῆναί τε καὶ ἐκτρίψαι τῶν Λογγιβάρδων τὴν δύναμιν h. e. *friare* et *obterere prorsus.* WESS. — Apud *Philonem* vero l. c. haud dubie κάπτειν, non κόπτειν, fuerit legendum. *S.*

8. πρὸς ἠῶ τε καὶ τοῦ Τανάϊδος) Notabilis structura: Potuisset πρὸς ἠόος aut ἠοῦς τε καὶ τοῦ Ταν. ut Cl. *Pauw.* Verum πρὸς ἠῶ in Musis sexcenties. Variavit, ut in verbis et praepositionibus solent, casus. [Qua de variatione ad I. 202, 16. pag. 204. dictum. conf. II. 121, 6. IV. 17, 11. et 13. VII. 176, 14 seq.] Vide *Aeschyl.* VII. contr. Theb. 930. *Raphelium* ad *Lucae* Eu. cap. 1, 54. ex Polybio, *Abreschium* in *Aeschyl.* Animadv. lib. I. 21. p. 149. Ipse autem hic *Persarum trans Tanain traiectus,* tam brevi temporis spatio, nec verus nec vero similis Nob. *Palmerio.* Ab Istro ad Maeotidem XX. dierum iter est expedito, c. 101.; quanto longius difficiliusque exercitui inmenso, totque inpedimentis praepedito? Confer Exercit. ad Graec. Auctor. pag. 21. WESS. — Perspecte PALMERIUS l. c. „Ut Alexan„der Bessum persequens, postquam eum in potestate ha„buit, Iaxartem usque perrexit, et se Tanain vidisse vel „credidit, vel ad gloriam suam publicavit: sic et *Darius* „*Hypanin* aut forte *Borysthenem, Tanaim* esse credidit, „vel credere se simulavit, ut suae gloriae audaci menda„cio velificaretur.“ Consuluisse neminem poenitebit, quae ad hoc cap. CXXII-CXXIV. spectantia disputavit auctor Commentationis iam saepius nobis laudatae, in Additamentis ad Hist. Univ. T. III. p. 9 seq. cum quo conf. *Danville,* Act. Acad. Inscr. T. XXXV. p. 582. *S.*

CAP. CXXIII. 10. ἐοῦσα πλῆθος ἑπτὰ ἡμερέων ὁδοῦ) Vere atque ex finitione c. 22., ubi male in *Vallae* Latinis *octo dierum.* Πλῆθος *locorum amplitudini* quadrare, testabitur lib. I. 203. WESS. — Conf. Adn. ad I. 203, 6. Similiter χῶρος πολλὸς, *amplus, vastus locus*, IV. 39, 8. ὕλη πλείστη, *vastissima sylva*, IV. 109, 9. Verborum structura h. l. talis intelligenda, ἐοῦσα ὁδοῦ ἑπτὰ ἡμερέων (κατὰ) πλῆθος. *S.*

15. Σύργις) Idem Ὕργις cap. 57. Ita *Halmydessus, Salmydessus: Halmyris, Salmyris*, et conplura hoc de genere. Nunc *Tanain minorem* vocari et *Seviersky*, quod vestigium veteris vocabuli, testem fero *Bayerum* T. I. Comm. Petropol. pag. 414. WESS. — Alium esse *Syrgin* fluvium, alium *Hyrgin*, contendit *Larcher* in Indice Geogr. voc. *Hyrgis*; item *Beer* in Addit. ad Hist. Univ. T. III. ubi vide pag. 11. §. 12. et p. 12. §. 14. *S.*

CAP. CXXIV. 2. παυσάμενος) Perperam παυσαμένου τοῦ δρόμου ex *Medic.* Vetat sermonis habitus, quo οὕτω παυσάμενος τοῦ δρόμου c. 126. et II. 159., neque oblitus est Cl. *D'Orvillius* ad *Chariton.* lib. I. 7. p. 91. WESS.

6. πρὸς ταῦτα ἐτράπετο) Tentatur ἐστρεύγετο ex *Hesychii* Στρεύγεσθαι, διατρίβειν. Addi *Nicandri* Alexiph. vs. 290. potuerat, tum στράτευσον et στράγγευσον manifesto confundi in *Alexandr.* versione *Iudic.* XIX, 8. Quid porro? Incrustandum-ne propterea, quod toties totiesque in usu versatur? WESS.

CAP. CXXV. 3. ὑπεκφέροντας) *Vallam* non arbitror ὑπεκφεύγοντας invenisse: vertit, uti passim, liberius; neque ulla urget necessitas ὑπερφέροντας, cui in formae, virtutis, aliarumque rerum praestantia, sedes lib. VIII. 144. IX. 95., eligendi. Ὑπεκφέροντας, *semet ex conspectu auferentes*, illustrat *Eustath.* in *Homer.* p. 1478, 7. [Odyss. p. 142, 11. ed. Bas.] Iam, quod [*lin.* 4.] in membranis ἀνίει, dedit lib. II. 113. IV. 28. 152. etc. WESS. — Sed et percommodum et vere ionicum est id quod plures membr. cum edd. praeferunt ἀνίεε, ex quo contractum ἀνίει. Et hoc ipsum ἀνίει nonnunquam quidem videri potest esse imperfecti temporis, ut II. 113, 5. IV. 152. 8. alibi vero haud dubie praesentis est temporis, ex ἀνιέει per syncopen factum, de qua in *Var. Lect.* ad I. 180. 5. monuimus. *S.*

21. οὔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο) Latina laxius. Τρέπεσθαι πρὸς ἀλκὴν, *ad vim propulsandam se convertere* lib. III. 78. [et saepius aliàs, tum] *Arrian.* Indic. c. 24. *Appian.* Mithrid. pag. 328. Simili in re saepiuscule *Procopius* ἰδεῖν, βλέπειν, ὁρᾷν εἰς ἀλκὴν, quibus non utor. Examinandum est, οὐκέτι ἀπειπαντας, [*lin.* 24.] quod *Laurentio* disiunctim οὐκ ἔτι, adprobante *Palmerio.* Malo *Stephani* vestigia legere, vertentis, *At Scythae, non iam ad Agathyrsos, quippe qui ingressu regionis interdixissent, tendebant, sed ex Neuride regione in suam Persis praeibant.* Nusquam Scriptor dixit, Agathyrsos damnasse, quod ante ingressi erant, consilium. Scythae praeterea non ex Agathyrsorum finibus, sed ex Neuride, ad quam devenerant cedentes, suam in regionem Persis praeiverunt. Necti debent Ἀγαθ. ἀπείπ. οὐκέτι ἀπικνέοντο. Consimili usu ἀπείπας lib. III. 153. WESS. — Locum hunc, ab *H. Stephano* recte expositum, prorsus a Scriptoris mente aberrans *Valla* sic converterat: *Scythae partim ad Agathyrsos, iam non recusantes societatem, se conferebant, partim e Neuride regione in suam Persis praeibant.* De disiunctim scribendo οὐκ ἔτι, pro οὐκέτι, nec *Valla* cogitavit, nec *Palmerius*: nec ista disiunctio ullum momentum in alteram partem erat adlatura. *Vallae* versionem neutiquam probans *Palmerius*: „Credo, ait, τὸ οὐκέτι mo-„tum esse loco, et sic legendum puto, ἐς μὲν τοὺς Ἀγαθύρ-„σους ἀπείπαντας οὐκέτι ἀπικνέοντο: id est, *versus Agathyrsos* „*recusantes non amplius iter fecerunt.*“ Atque hoc ipsum haud dubie *Herodotus* voluerat; sed eamdem in sententiam necesse non erat vocem οὐκέτι loco movere: amare novimus *Nostrum* traiectionem verborum; et ad declarandam illius sententiam satis fuit verba ita distinguere, ut a nobis cum *Reiz.* et *Schaef.* factum. ἀπειπεῖν idem valet ac paullo superius ἀπαγορεύειν. *S.*

CAP. CXXVI. 6. σὺ δὲ στάς τε καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι) Verissime *Gronovius* ad *Arrian.* Ἀναβ. lib. V. 11. pag. 210., antiquissimos msstos hoc velle et ex margine in contextum repetendum: hic, quod mirere, altum silentium. [Vide *Var. Lect.*] Omnia praeclara et rege digna. Formula Scriptori familiarissima: Σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι lib. III. 134. Atossa ad Darium. Σὺ δὲ μὴ βοηθέειν Graeci ad Gelonem lib. VII. 159. Multa ibidem vir

Celeb. coacervavit, quae *Herodoti* amatorem fugere non possunt. WESS.

CAP. CXXVII. 1. *et seq.* Ἰδάνθυρσος ἔλεγε τάδε· Οὕτω τὸ ἐμὸν *etc.*) Quae dicentem facit Idanthyrsum, illa Scythae Regi mirabiliter congruunt, artisque sunt Herodoteae plena, qua semper τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττει λόγους. Hanc historici huius virtutem omnes agnoverunt artis bene dicendi magistri veteres, quam, inimitabilem plerisque, expresserunt accurate *Lysias* et *Demosthenes*. Hic locum quoque *Theonis* invenit observatum Progymn. p. 114.. βαρβαρικῶς εἰπεῖν πολλάκις τὸν Ἡρόδοτον, καίπερ Ἑλληνιστὶ γράφοντα, ὅτι τοὺς ἐκείνων λόγους μεμίμηται. Quoniam haec etiam insignita sunt τῷ ἀφελεῖ αὐτοφυεῖ, in exemplum τῆς Σκυθικῆς ἁπλότητος designat *Strabo* VII. p. 461. c. [p. 301. ed. Cas.] ἃ λέγει Ἡρόδοτος περὶ τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως, ἐφ᾽ ὃν ἐστρατοπέδευσε Δαρεῖος καὶ τὰ ἐπεσταλμένα παρ᾽ αὐτοῦ. VALCK.

2. ὦ Πέρσα) Male Πέρσαι *Med.* et sequaces. Ὁ Λυδὸς, ὁ Μῆδος, ὁ Πέρσης, ὁ Σαυρομάτης, ὁ Βουδῖνος, et ceteri nationum earum reges, cap. 119. Attigit Cl. *D'Orvillius* ad *Chariton.* VII. 4. pag. 610. Elegantem autem huius epistolae sive Scythicae orationis simplicitatem commendat *Strabo* lib. VII. p. 461., ubi *Casaubonus.* [ad p. 301. suae edit.] WESS.

6. ἡμῖν οὔτε ἄστεα, οὔτε γῆ) Hoc nihil audientem Darium iam ante frater monuerat Artabanus, καταλέγων τῶν Σκυθέων τὴν ἀπορίην, IV. 83. Permanserant idcirco semper *invicti*, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύσουσι, secundum *Ephorum* apud *Strabon.* VII. p. 464. A. [pag. 303. ed. Cas.] et Aegyptii Regis legatis dixisse perhibentur *Iustino* II. c. 3.. *tam opulenti populi ducem stolide adversum inopes occupasse bellum.* Apud *eumdem*, IX. c. 2., Atheas Philippi legatis vere *nullas sibi opes esse* dicebat, *quibus tantum Regem expleat.* Dromichaetes apud *Strabon.* pag. 463. A. ἐκέλευσε τοῖς τοιούτοις μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ φίλοις χρῆσθαι. VALCK.

11. φέρετε) Blanditur *Arch.* φέρε, quod lib. I. 205.. alibi φέρε νυν δή. At vide cap. 115. *Valerius Max.* hinc culte lib. V. 4. Ext. 5. *Responderunt* Scythae: *se nec urbes ullas, nec agros cultos, pro quibus dimicarent, habere. Ceterum cum ad parentum suorum monumenta venissent, scituros quemadmo-*

dum Scythae praeliari solerent. In quibus *venissent* sine gravi sollicitatur ratione. WESS.

20. Τοῦτό ἐστι ἡ ἀπὸ Σκυθέων ῥῆσις) Nobilis paroemia, ab *Erasmo* in Chiliad. illustrata; qui quidem cum *Herodoti* mentionem neglexerit, *Schotto* [in Notis ad Paroemiographos, pag. 280.] praebita asseverandi ansa est, in Melpomene de eo dicto sileri. Tetigit errorem *Abreschius*. Qui in Cyri rebus proverbium adhibuit *Ctesias* ap. Auctorem περὶ Ἑρμην. cap. 223. aut a vero abiit, aut probavit prolepsin. WESS. — Nisi proverbialis forma loquendi *Herodoto* statuatur antiquior, videri poterit ista nota fuisse marginalis: nam per τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσιν, quod e *Paroemiographis* liquet, intellexerunt illud *Idanthyrsi* Herodotei saepius adhibitum κλαίειν λέγω, vel ἀγορεύω. Atticis per euphemismum frequentius dicebatur χαίρειν λέγω, vel κελεύω. *Bias Diogenis Laërt.* I. 83. ἐγὼ δὲ, φησὶν, Ἀλυάττῃ κελεύω κρόμμυα ἐσθίειν, id est κλαίειν: notat ibi *Menagius*. VALCK. — Locus ex libello περὶ Ἑρμηνείας a *Wesselingio* citatus exstat sect. 216. ed. *Schneid.* At, quae ibi leguntur, τοῦτο γὰρ ἡ λεγομένη ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσίς ἐστιν, non sunt *Ctesiae* verba, sed ipsius *Demetrii* monitum, qui auctor illius libelli fertur, Ctesiae verbis intersertum. Videtur autem proverbialis illa formula utique fuisse *Herodoto* vetustior: cuius proverbii origines auctores ii, quos *Diogenes Laërtius* I. 101. secutus est, ab Anacharsidis apud Graecos peregrinatione, et ab huius viri simplici et aperta in dicendo libertate repetierunt. *Herodotus* vero nunc ait, hoc esse vere *Scythicum loquendi genus*, si quis rectà et sine ambagibus (ἀποτόμως, ut est apud *Suidam*, quasi dicas *praecise*, et *abrupte*) *plorare* aliquem *iubet*, sicut *Idanthyrsus* fecit in mandato ad Darium dato. Quem ipsum *Herodoti* locum et *Suidas* ob oculos habuit in his quae in Ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις scripsit, et auctor Appendicis Vaticanae Proverbior. Cent. II. num. 7. ubi minus recte ἀτόπως legitur pro eo quod ἀποτόμως apud *Suidam* est. Eumdemque *Nostri* locum et auctor libelli περὶ Ἑρμην. in animo habuisse videtur, et *Clearchus* in his quae apud *Athenaeum* lib. XII. p. 524. E. leguntur. Quo minus caussae esse mihi visum erat, cur eadem verba apud *Nostrum* cum viris doctis suspecta haberem. *S.*

CAP. CXXVIII. 6 *seqq.* ἔδοξε πλανᾶν μὲν μηκέτι Πέρσας etc.) *Valla* male, *errore Persas*: male, *commeatu erepto; et distributis illis, qui copiis frumenta auferrent.* Correxerat *Stephan.*, quem sequor. Σῖτα αἱρεόμενοι et ἀναιρεόμενοι, qui prandent cibumque sumunt, lib. III. 26. VII. 120. Docte, ut solet, *P. Leopardus* Emend. lib. VII. 14. Quia tamen αἱρέεσθαι eo in negotio teritur praecipue, maluit ἂν αἱρεομένοισι, et iterum. *Abreschius.* Platonicum ex Cratylo p. 411. D. τὸ γὰρ νωμᾶν καὶ τὸ σκοπεῖν ταὐτόν, *Stephani* et *Porti* opinionem [νωμῶντες *observantes* intelligentium] adfirmat. nec minus *Aeschyli* coecus Tiresias, auribus et mente observans, ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσίν, in VII. contr. Theb. vs. 25., tum Agamemn. vs. 791. πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ. WESS.

CAP. CXXIX. 7. τὸ παράπαν οὔτε ὄνος) *Clemens Alex.* Protrept. pag. 25. Scythis victimas asinorum sollemnes ex *Callimacho* et *Apollodoro* dedit, derivatas lutulentis Hyperboreorum e fontibus, quod *Pindarus* docebit. Tu supra cap. 28. vise. Ὑβρίζοντας, Glossator σκιρτῶντας, et cum eo *Suidas* et *Corinthus*, [*Gregor.* Dial. ion. §. 149. ubi vide *Koen.*] non explodente [immo comprobante] in Thes. suo *Stephano.* Verius *Valla.* [*rudentes* interpretatus.] Quae deinceps et c. 135., ea unice animalis *ruditum* sibi requirunt. Potest alioqui asellus ὑβρίζειν *lascivire* variis modis. Signate *Xenophon* Κυρ. Ἀναβ. lib. V. [c. 8. 3.] pag. 455. *Ed. Hutch.* εἰ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ὕβριζον, ὁμολογῶ καὶ τῶν ὄνων ὑβριστότερος εἶναι· οἷς φασιν ὑπὸ τῆς ὕβρεως κόπον οὐκ ἐγγίνεσθαι. In *Pindari* Pyth. Od. X. 55. Apollo, dum Hyperborei asininis victimis operantur, γελᾷ θ' ὁρῶν ὕβριν ὀρθίαν κνωδάλων: ad quae Critici, τὴν ἀναίρεσιν φησι, ἀλλὰ τὰ σκιρτήματα, ἃ ἐν τῇ σφαγῇ ποιοῦνται οἱ ὄνοι: ubi tamen ingratus animalis clamor addi potuerat. WESS. — Utique de *ruditu* maxime h. l. cogitaverat Scriptor: nec vero idcirco ὑβρίζοντες in Lat. vers. *rudentes* reddi debuit, sed omnino *lascivientes*. *S.*

11. ὀρθὰ ἱστάντες τὰ ὦτα) Sumsit forsan a *Sophocle*, cuius ista nobilis est imago Elec. vs. 25. Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενής, κἂν ᾖ γέρων, Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν, Ἀλλ' ὀρθὸν οὖς ἵστησιν: *sed potius aures arrigit*: integrum locum eleganter expressit *H. Stephan.* App. de Dial. Att. p. 144. Ubi eundem adhibet in Observ. in *Aeschylum* p. 390.,

haec in libro Leidensi manu sua *Ios. Scaliger* adscripserat: *Nam sicut acer, sit licet senex, equus Non perdit iras in gravi discrimine.* Hinc ad homines illud transfertur qui *aures* ad audiendum *arrigebant. Philostr.* p. 687, 2. ἐγώ σου ἀκούων τὰ ὦτα ἵστημι: et pag. 750, 2., ὦτα habet ἑστηκότα πρὸς τοὺς λόγους. *Horat.* II. Od. XIX., *aures capripedum Satyrorum acutas*: ut Latinum *acuo*, sic Graecum ἀκούω peperit vetus Ἄκω. VALCK.

13. ταῦτα μέν νυν ἐπὶ σμικρόν τι ἐφέροντο τοῦ πολέμου) Haud absone *Laurentius*: [*Atque hoc quidem paululum quiddam momenti ad bellum afferebat.*] Proderat Persis non nihil, in Scytharum equestri incursu atque inpressione, asinorum is clamor, nec multum tamen ad belli successum. Si verba spectes, convenient ex lib. VII. 211. οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς: eritque adeo ἐπὶ σμικρόν τι non diversum ac σμικρὸν, quomodo ἐπὶ σμικρὸν φράσαι *paucis eloqui* in *Sophocle*, quod admovit *Abreschius*. WESS. — Sententia quidem haud obscura: mira vero utique locutio, minimeque conferenda cum ea, quam ex lib. VII. c. 211, 6. vir doctissimus advocavit; quae, ad sententiam quod spectat, nihil cum hac commune habet. Commodius paullo conferri illud posset, ex III. 134, 9. ἐπ' ἀμφότερα δέ τοι φέρει, *ad utrumque tibi hoc prodest*; si modo ἔφερον hoc loco, non ἐφέροντο, legeretur. *S.*

CAP. CXXX. 3. τῶν πάντων ἐπιδεέες ἐόντες) Non sperno ἐπιδευέες, gemmulae instar ex *Homerico* βίης ἐπιδευέες ἦσαν. *Rhianus* in *Stob.* Serm. III. pag. 54. βιότοιο μὲν ὅς κ' ἐπιδευὴς στρωφᾶται. Scytharum valde miror institutum. Persas conmeatu intercludere volunt, et pecora illis abigenda relinquunt; quae utique consilio non respondent. Exspectasses ὅκως - - - μὴ καταλάβοιεν, μετὰ τῶν νομέων αὐτοὶ ἂν etc. *ne pecora interciperent, cum pastoribus ipsi in alium locum* etc. Id si olim scriptum non fuit, intellexit parvum animalium, quem sibi ἐς φορβὴν, *ad victum*, servaverant, numerum, reliquis longe in septemtrionem dimissis, ut cap. 121. Hinc rapere, sed non sine difficili opera et periculosa, concessum Persis. Quod statim ἐπήροντο ἂν τῷ πεποιημένῳ, *gestientes pecudum abactores* et praeda laetos sistit. At Darii angustiae et consilii inopia aliud postulat, cui ἐπειρῶντο, *exercebantur, fatigabanturque*, ut in scriptis, utcun-

que satisfacit. WESS. — Immo vero optime habet verbum ἐπήεσαν. Scilicet (quod perspecte etiam *Larcherus* monuit) hoc fuit Scytharum consilium, ut spe Dario facta praedae idemtidem, unde exercitum aleret, faciendae, retineretur rex cis Istrum fluvium, donec ad extremum, ponte Istri ab Ionibus rescisso, (coll. c. 33.) reditu exclusus exercitus fame esset periturus. *S.*

CAP. CXXXI. 4. ὄρνιθά τε καὶ μῦν *etc.*) Haec non satis accurate *Athen.* excerpsit VIII. p. 334. A. Δαρείῳ Σκύθαι ἐπερχομένῳ αὐτῶν τῇ χώρᾳ ἔπεμψαν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὄρνιν, καὶ οἰστὸν, καὶ βάτραχον. *Quid sibi vellent ista dona*, primum dicit τὸν νόον τῶν διδομένων, tum [*lin.* 9.] τὸ ἐθέλει τὰ δῶρα λέγειν: id est. τί διανοηθέντες, aut πρὸς τί ἀφορῶντες, sive τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι ἔπεμψαν. Verbum *Noster* in talibus adhibet ἐθέλει, *Homerum* sequutus. *Euripid.* Hippol. vs. 865., Ἴδω, τί λέξαι δέλτος ἥδε μοι θέλει; *Herodotus* II. 13. et V. 80. συνιέναι, τὸ ἐθέλει λέγειν τὸ χρηστήριον. VI. 37. τί θέλει τὸ ἔπος εἶναι; ut in Homil. *Clement.* XIV. 9.. τί θέλει τοῦτο εἶναι; Magis usitata sunt τί τοῦτο βούλεται: et βούλεται λέγειν, vel εἶναι. Etiam apud *Herod.* δύναται in talibus adhibetur: δύναται τοῦτο τὸ ἔπος. II. 30. Hoc apud quosvis usitatissimum: neque tamen dici solet δύναται λέγειν, ut mirer cur adiectum sit apud *Eunapium* pag. 13. 23. Semel apud *Thucyd.* pro βούλεται εἶναι reperitur φρονεῖ, pag. 567. 5. In Lysiacis οἴεται pag. 266. de cuius sinceritate dubito. VALCK. — *Lysiae* locum habes p. 138. ed. Tayl. p. 505. ed. Reisk. ubi de scripturae sinceritate immerito dubitasse vir doctus videtur. *S.*

4. καὶ βάτραχον) *Eustathio* inter τὰ τοῦ γλυκέος Ἴωνος Ἡροδότου est βάθρακος ad Iliad. pag. 468. 31. [p. 356 extr. ed. Bas. Iterumque ad Odyss. p. 271. 46. ed. Bas. p. 1570. ed. Rom.] Qui nunc in manibus sunt Codices, editum probant. In *ranae* nomine Graecos mire, florente lingua, variasse, docet Cl. *Alberti* Peric. Critic. cap. 18. Ceterum Scytharum dona, sed auctiora, ex *Pherecyde Syrio*, seu *Lerio* potius, adnumerat *Clemens Alex.* Strom. lib. V. p. 671. WESS.

CAP. CXXXII. 3. εἰκάζοντες τῇδε) Parum sibi constans vir Cl. hic vellem *Herodoto Mediceam* restituisset lectionem, εἰκάζων τῇδε, quam et *Valla* reperit et forte

plures dabunt Codices: Δαρείου μέν νυν ἡ γνώμη ἦν, --- εἰκάζων τῇδε. Ex usitatissima veteribus scribendi forma, qua non τὸ ῥητὸν respicitur, sed τὸ σημαινόμενον, refertur εἰκάζων ad ἔγνω Δαρεῖος, ut pulcre monuit Cl. *Abresch.* Dil. *Thuc.* p. 71. VALCK. — εἰκάζων dubio vacat. WESS. — Conf. *Var. Lect.* *S.*

5. ὄρνις δὲ μάλιστα ἔοικε ἵππῳ) Quid hoc ad rem? In *Clemente* Orthopagas coniectat *aviculâ* aërem indicari, τὸν ἀέρα ἀπὸ τῆς ὄρνιθος, quod in eo vagetur. Darii explicationi Cl. *de Pauw* opitulatur, reponens, τῷ ἵππῳ, τὸν τούς τε οἴστους, *avis equo maxime similis est, quem et sagittas, ut potentiam suam, tradunt.* Argute. WESS. — Poterit librorum scriptura in eamdem sententiam locum tueri, ut cogitemus, *in equis et in telis* positum esse *robur Scytharum.* *S.*

7. συνεστήκεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύεω) Bene schedae veteres. Viri docti aut ἐνεστήκεε, aut οὐ συνεστήκεε corrigentes, fruantur arbitrio. Equidem a Codicibus nihil deflecto. Caussam dixi ad lib. I. 208. Congruit autem examussim Gobryae, donorum Scythicorum et aenigmatis explanatori, Xiphodrae ap. *Clementem* declaratio. WESS. — Adiicit idem WESS. notulam huiusmodi: „Mox τῶν ἀνδρ. „τ. ἑπτ. τῶν τὸν --- *Arch.* et *Vind.* voluisse videntur, quo„modo lib. III. 153." — In *Var. Lect.* ad h. l. notaverat, duo verba ἑνὸς et τῶν non legi in *Arch.* et *Vind.* Nunc puto monitum voluit Lectorem, satis commodam fore horum codicum scripturam, si una solummodo vox ἑνὸς abesset. *S.*

9. Ἢν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι) Huc transtulit aetatis suae Graecis usitatam proverbialem locutionem, *Euripid.* Phoen. vs. 1222., Ἢν μή γε φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα, nempe λεκτέον σοι, vel λέξεις. Prostant ibi [in *Valckenarii* Notis] similia quaedam; quale est et hoc *Plauti*, Amph. I. 1, 294. *Quadrigas si nunc inscendas Iovis, Atque hinc fugias, ita vix poteris effugere infortunium.* VALCK.

CAP. CXXXIV. 4. διῆξε) Sic pingunt omnes, etiam *Aldus.* Maluit Cl. *Abresch* ad *Aeschyl.* Animadv. lib. I. 4. διῆξε ex διήκω. Vulgatum in leporis *celeri cursu* aptius; estque, uti eius simplex, in *Euripidis* et *Sophoclis* saepiuscule fabulis. Adcommodatissimum *Polyaeni* lib. VII. cap. 10, 1. locum corrupisse *Maasvicum* adscripsit *Berglerus.* Melius ibi *Casaubonus.* WESS.

Ibid. λαγὸς - - - διῆξε) Hinc recte *Casaubon.* διῆξε *Polyaeno* restituit VII. 10. 1. Δαρεῖος παρετάσσετο Σκύθαις· λαγὼς διῆξε παρὰ τὴν Σκυθικὴν φάλαγγα: pro διήλαξε: nam sua *Polyaenum* ex *Herod.* sumsisse sequentia demonstrant: attigit haec *D'Orvill.* in *Charit.* pag. 257. Ionico more scripserat *Herod.* διήϊξε. Atticis veteribus ἀίττειν semper scribitur ut dissyllabum, ἄττειν, et ᾆξαι, ᾖξε: in his saepe fuit erratum. VALCK.

17. νὺξ ἐπέλθῃ) Res levis, in Codicum discordia non praetereunda: sive ἔλθῃ, seu ἐπέλθῃ amplexere, eadem sententia; ingruenti tamen nocti, posterius propius. Sic τοὺς δὲ - - - ἀγωνιζομένους νὺξ ἐπελθοῦσα διέλυσε, lib. VIII. 11. In talibus iudicio et gustui, ut sic dicam, locus est. WESS.

CAP. CXXXV. 5. αὐτοῦ ταύτῃ ἐν τῷ στρατοπέδῳ) Herodoteum est αὐτοῦ ταύτῃ, et idoneis exemplis adfirmatum *Gronovio* et *Abresch.* Dil. Thuc. p. 405. Ab aliis scriberetur αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ. αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ, est *Thucyd.* III. 81. ἐν τῇ Τεγέᾳ αὐτοῦ, *Xenoph.* Ἑλλ. VII. pag. 574, 15. αὐτοῦ Ἀθήνησι, *Theopompi* Athen. XII. p. 532. c. αὐτοῦ ἐν τῷ συμποσίῳ, *Luciani* Prom. §. 8. *Ut indidem Thebis, indidem Megaris, indidem ex Aventino,* sic ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν exstat ap. *Thucyd.* V. 83. Quia legitur in Schol. Αὐτόθεν) ἐκ τοῦ Ἄργους: *Dukero* haec ex interpretamento videbantur adiecta; a cuius hic iudicio non dissentio, quia semper sic αὐτόθεν simpliciter ponit *Thucyd.* cuius etiam Scholiastes p. 402., ad Αὐτόθεν· ἐκ τῆς Σικελίας adscripsit: quantumvis Ἄργεος ἐξ ἱεροῖο Αὐτόθεν legatur in *Theocriteorum* Carm. XXV. 170. VALCK.

8 *seq.* πρόφασις δὲ τῆσδε δηλαδή, αὐτὸς μὲν - - - ἐπιθήσεσθαι μέλλοι) Adstruitur a doctis ὡς εἰ αὐτὸς μὲν, vel ἵνα αὐτὸς, aut ἢ αὐτὸς μὲν *etc.* quibus scripti auxilium libri negant. WESS. — Ad πρόφασις e superioribus repetenda vox ἕνεκα, ut προφάσιος ἕνεκα idem valeat ac διὰ πρόφασιν, VII. 230, 2. *hanc, quae praetendebatur, ob caussam.* Tum ad αὐτὸς μὲν μέλλοι per ellipsin intelligenda fuerit ὅτι particula. Denique videndum, ne paullo commodius sic distincta foret oratio: πρόφασις μὲν τῆσδε· δηλαδὴ αὐτὸς μὲν *etc.* Post δηλαδὴ quidem interpungunt nostrae membr. F. cum edd. neque alia distinctio aliis ex scriptis libris adfertur. S.

9. *σὺν τῷ καθαρῷ τοῦ στρατοῦ*) De *flore exercitus*, *Valla*; de *integris et expeditis*, *Portus*. In *Thucydide* lib. V. 8. τῶν γὰρ Ἀθηναίων, ὅπερ ἐστράτευε, τὸ καθαρὸν ἐξῆλθε: explicant Scholiastae, οὐχὶ συγκλύδων, οὐδὲ ἐπικούρων, ἀλλ' αὐτῶν τῶν πολιτῶν. Hoc si hic valeat, Persae praeter ceteros erunt. Atque haec commentanti offerunt se ista *Plutarchi* in Nicia pag. 535. c. οὐδὲ φυλακὴν ἐποιήσατο καθαράν, quae manifesto prava in ἐποιήσατο ἰσχυράν convertit *Moses Solanus*: praeferrem καρτεράν, quod saepe prioris sedem nullo iure occupavit. Huc trahitur *Appiani* Punic. p. 37. [cap. 44. nostrae ed.] καὶ γενομένης τῆς μάχης καθαρᾶς τῶν θηρίων, quoniam in Mithridat. p. 361. [c. 65.] καὶ εὐθὺς ἀμφὶ τῷ ποταμῷ μάχη γίνεται καρτερά: et Iberic. p. 457. [cap. 31.] μάχη γίγνεται καρτερά. At haec bene quidem, nec prava priora, in quibus καρτερᾶς si elegeris, deturbabitur rei nexus. Μάχη καθαρὰ θηρίων, a qua elephanti absunt; ut sane convulnerati et perterrefacti abierant: unde continuo apud *Appian*. ὁ ἀγὼν ἐγίγνετο μόνων ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Verum alienis his non inmoror. WESS. — Apud *Nostrum* I. 211, 3. ὁ καθαρὸς στρατὸς opponitur τῷ ἀχρηΐῳ, *inutili copiarum parti*, quae ibid. cap. 207, 35. τῆς στρατιῆς τὸ φλαυρότατον. Est igitur, vi oppositionis, ὁ καθαρὸς στρατὸς, *melior saniorque pars exercitus*. *S.*

14. *οὕτω μὲν δὴ μᾶλλον πολλῷ ἵεσαν τῆς φωνῆς*) Capitur voculae μὲν usu Scriptor, neque adeo auferendae. In *Aldo* ἵεσαν, quomodo II. 2., etsi, quod [ibi, in Adnot. ad II. 2, 11.] adscriptum, contra sermonis indolem. Ibidem φωνὴν ἱέναι, atque alibi. Cur ab eo hic more discesserit, fortasse caussam vigens dialectus praebuit. WESS. — τὴν φωνὴν malebat *Reiskius*. Quod si vero quarto casu uti voluisset Scriptor, non τὴν φωνήν, puto, sed nude φωνὴν absque articulo erat dicturus. Nunc adiectus articulus significare videtur, a voce μᾶλλον pendere hunc genitivum, et ita accipiendam ῥῆσιν istam ac si dixisset μᾶλλον ἵεσαν (φωνὴν) τῆς (εἰθισμένης) φωνῆς, *multo maiorem et frequentiorem, quam pro solito, ruditum ediderunt*. *S.*

15. *ἀκούσαντες δὲ οἱ Σκ. τῶν ὄνων*) Addit ad ista *Polyaenus* lib. VII. c. 10, 4. καὶ τὰς σκηνὰς ἀκεραίους ὁρῶντες, ᾤοντο παρεῖναι τοὺς Πέρσας. Darius enim secundum illum, ὅπως λάθοι τοὺς Σκύθας, τὸ στρατόπεδον ὡς εἶχεν ἐᾷ κατὰ χώραν μένειν.

Fortasse legit in proximis *Herodoti*: [*lin.* 16.] πάγχυ κατὰ χώρην ἤλπιζον τοὺς Πέρσας μένειν vel μεῖναι, ubi vulgatur εἶναι. Εἶναι quidem et Μένειν permutantur in nonnullis loquendi formis; sed *suo loco manere Herodoti* aevo dicebatur κατὰ χώραν μένειν, non item κ. χ. εἶναι. *Aristoph.* Eq. vs. 1351., οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς; *Thucyd.* IV. 75. οὐ μενεῖν κατὰ χώραν τὰ πράγματα. Plura dedit L. *Küster.* ad *Hesychii* Ἐν πείσῃ. et ad *Arist.* Plut. vs. 367. *Herod.* IV. c. 201. μένειν τὸ ὅρκιον κατὰ χώρην. Adde I. 17. VALCK. — Mirari saepenumero subit longe doctissimum Emendationum venatorem, sed in novandi studio utique nimium. Quod *Herodotus* κατὰ χώρην εἶναι dixit, id ipsum verbo παρεῖναι *Polyaenus* expressit. Nec vero μένειν huic loco opportunum foret; ne μεῖναι quidem: quo verbo si nunc uti voluisset Auctor, μεμενηκέναι in perfecto praeterito dixisset. Atqui κατὰ χώρην εἶναι idem valet ac κατὰ χωρ. μεμενηκέναι. *S.*

CAP. CXXXVI. 6. καὶ ἡ μίη, Σαυρομάται καὶ Βουδ. *etc.*) Arridebat primo intuitu καὶ ἡ μίη Σαυροματέων καὶ ex *Arch.* Sed *Scytharum*, *Sauromatis iunctorum*, abesse mentio non potest. Clare c. 120. καὶ πρὸς μὲν τὴν μίην τῶν μοιρέων - - - προσχωρέειν Σαυρομάτας. Apertius c. 133. ἡ δὲ Σκυθέων μίη μοίρη, ἡ ταχθεῖσα πρότερον *etc.* Denique c. 128. τὴν μὲν δὴ μετὰ Σαυροματέων μοίρην ταχθεῖσαν - - - πέμπουσι. An excidit ex *Arch.* praepositio, olimque ἡ μίη μετὰ Σαυροματέων fuit? an Σαυρομάται τε καὶ Βουδ., leniore Cl. *de Pauw* medicina? Non displicet. WESS. — Post Σαυρομάται quam pronus fuerit librariorum lapsus, τε praetermittentium, in oculos incurrit. *S.*

10. οὐ τετμημένων τῶν ὁδῶν) Ex Laurentianis, *ea praesertim, quae divortia habebant*, Nob. *Palmerius*, non legisse negantem eum voculam, confecit. Ipse Exercit. p. 22. *incisas*, id est, *signatas orbitis*, elegit. Cur non *sectas*? Quales solum Scythicum, ut olim Macedonicum, vix habuit. De Archelao, Macedonum rege, *Thucydides* lib. II. 100. καὶ ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε. Qua quidem in *viarum munitione* τέμνειν et ἀνατέμνειν ap. *Philon. Iud.* saepe. De Mundi Opif. p. 14. E. πολυσχιδεῖς ἀνατέμνων ὁδούς, λεωφόρους ἁπάσας et Creat. Princip. pag. 723. B. ἐν ἀνοδίαις ἀτραποὺς καὶ λεωφόρους ὁδοὺς ἀνατεμεῖν, etc. WESS.

CAP. CXXXVII. 4. Ἱστιαίου [illegible] Μιλησίου) *Hi-*

stiaeus Milesius, ne res conficeretur, obstitit; dicens, non idem ipsis qui summas imperii tenerent, expedire, et multitudini; quod Darii regno ipsorum niteretur dominatio, quo extincto ipsos potestate expulsos civibus suis poenas daturos: Corn. Nepos in Milt. cap. 3. quem *D. Lambinus* iam monuit *Herodoti* locum fere expressisse. Quam paucis tradit Noster, Miltiadis sententiam, argumentis adfirmatam, enarrat explicatius *Nepos*, qui *hortatus* dicitur *pontis custodes, ne a fortuna datam occasionem liberandae Graeciae dimitterent.* Miltiades iste fuit in ista nobili familia Attica huius nominis secundus. VALCK.

8. οὔτε ἄλλον οὐδένα οὐδαμῶν) Notabilis structurae ἀλλοίωσις. Debuisset οὔτε ἄλλος οὐδεὶς οὐδαμῶν: verum, tanquam praecessisset, οὔτε αὐτόν οἷόν τε εἶναι, instruxit orationem. Cuiusmodi variatae dictionis argumenta apud *Homerum*, *Thucydidem*, atque alios obvia saepe. Adi *I. Fr. Gronovium* ad *Senecae* de Benef. lib. IV. 32. WESS.

CAP. CXXXVIII. 7. Στράττις) Ita lib. VIII. 132. ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ. De *Samio Tyranno* lib. VI. 13. ὁ δὲ Αἰάκης --- παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. Recte ergo scriptae schedae. Φωκαιεὺς coniecturâ *L. Holstenius* ad *Stephani* Φώκαια extuderat. WESS.

7. Αἰακίδης) Saepius idem ille Nostro dicitur et aliis Αἰάκης: hoc nisi Codices adfirment, forsan illud inveniet defensores, qui quidem eorum meminerint, quae summus docuit *T. Hemsterh.* ad *Luciani* Timon. p. 157. et ad *Schol.* in *Aristoph.* Plut. pag. 325. Paulo post [*lin.* 9.] articulum malim interiectum: τοῦ ἦν γνώμη ἡ προκειμένη. WESS.

CAP. CXXXIX. 12. χρηστῶς ὁδοῦται) *Valla* culte satis: *ut vos nobis probe viam ostenditis.* Prometheus in sui nominis fabula *Aeschyli* vs. 497. δυστέκμαρτον ἐς τέχνην ὥδωσα θνητούς, *viam monstravi*: et consimiliter Agam. vs. 184. τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώσαντα. Sed vide lib. VI. 73. WESS.

CAP. CXL. 11. ταύτῃ διεξιόντες) *Passionei* διεξελθόντες plus vice simplici legitur in c. 123. Itaque alterutrum ex glossa. Ἀντιπολέμους dabit lib. VIII. 68. 2. [et VII. 236, 18.] habetque *Hesychius*, Herodotea frequenter excerpens. Mox [*lin.* 13.] τὸν πρότερον ἑωυτῶν γενομ. στίβον belle

Arch. et *Suidas.* Viderat *Pavii* et *Reiskii* opinatio. WESS. — In ἀντιπολεμίων c. 134, 6. consentiunt (quod sciam) libri omnes. Rursus vero iidem omnes VII. 236. et VIII. 68. ἀντιπολέμων praeferunt. quemadmodum h. l. ἀντιπολέμους habent mss. *Arch.* et *Vind.* Facileque equidem *Schneidero* adsentior, unice veram videri breviorem hanc vocabuli formam. *S.*

15. Οἱ δὲ νυκτὸς etc.) Nihil verius limpidiusque. [istamque scripturam, ni fallor, *Parisienses* nonnulli mssti cum *Arch.* praeferunt.] Iustum quoque ἀπίκατο, [*lin.* 17.] ex formula linguae saepe spreta a librariis: vide lib. VI. 118. et 153. VIII. 6. [conf. Adn. ad I. 2, 11.] *Abydenus* in Praep. Euang. *Eusebii* lib. X. 12. ἀπίκατο γὰρ δὴ πλοῦ κατάπλεοι τοὺς τῆρους, a quo *Vigeri* manus abstinere debuerat. Neque caussa aderat [pro λελυμένης τῆς γεφύρης *lin.* 16.] λελυμένη τῇ γεφύρῃ reformandi; siquidem composita servare nonnunquam simplicium adsolent structuram. *Aeschyl.* Suppl. vs. 70. ἐν δυσμάτορος κότου τυχών. *Sophocles* Philoct. 316. οἵα συντυχὼν κακῶν ἀνδρῶν. Monuit *Abreschius.* WESS. — Idem grammaticum praeceptum adstruxit *Brunck* ad Sophocl. Philoct. 320. et ad Orest. *Euripidis* vs. 1291. Videtur tamen huiusmodi enallage poëtis magis licita esse quam prosaico scriptori: ac lubens equidem hic intelligam ἐντυχόντες τῷ πόρῳ, ut λελυμένης τῆς γεφύρης sint genitivi absoluti: *ad traiectum pervenerunt, ponte iam rescisso. S.*

15. Οἱ δὲ, νυκτός τε ἀπικ.) Cum praecedentibus ista non satis apte cohaerent: οἱ δὲ δὴ Πέρσαι τὸν πρότερον ἑωυτῶν γενόμενον στίβον τοῦτον φυλάσσοντες ᾖισαν, καὶ οὕτω μόγις εὗρον τὸν πόρον. Haec sequentur accommoda, οἷα δὲ νυκτός τε ἀπικόμενοι, καὶ λελυμένης τῆς γεφύρης. Ex *Arch.* οἷα δὲ enotatum *Galeo*; alterum usus est Herodotei: vide ad II. 28. VALCK.

CAP. CXLI. 6. τῷ πρώτῳ κελεύσματι) κελεύματι *Pass.* non insuetum. Redibit ex *Pass.* et *Ask.* lib. VII. 16. In *Dionis Cassii* libro L. pag. 51. 1. πολλὰ παρακελεύματα et πολλὰ κελεύματα. Christianis scriptoribus *celeuma* frequentari *Rosweidus* docet ad *Paullini Nolani* Carm. XVII. 109. p. 94. et *Munker.* ad *Hygini* Fab. XIV. fin. WESS.

CAP. CXLII. 3. ὡς ἐόντας Ἴωνας ἐλευθέρους) Vehementer aversor ἀνελευθέρους *Arch.* et *Vind.*; Scythae de *Ionibus*, et *qua liberis* et *qua servis*, sententiam ferunt. *Liberos*,

habent censentque *κακίστους τε καὶ ἀνανδροτάτους: mancipia* vero, *φιλοδέσποτα καὶ ἄδρηστα*. Haec, meo quidem iudicio, verborum ordo modo legitime dirigatur, anxiam disputationem recusant. Gemina germana de iisdem Callicratidae opinio, quaerenti ὁποῖοι ἄνδρες οἱ Ἴωνες, regerentis ἐλεύθεροι μὲν κακοὶ, δοῦλοι δὲ ἀγαθοί, in *Plutarchi* Lacon. Apophthegm. p. 222. D. WESS.

3 *seqq.* ὡς ἐόντας Ἴωνας ἐλευθέρους *etc.*) Codicis lectionem ἀνελευθέρους, inventam quoque *Vallae*, *Galeus* adprobat. Est qui participium in his, νομίζοντες, vel quidpiam simile, putet deesse: mihi non videtur a vulgatis secedendum: nomen Ἴωνας, e situ suo naturali studio distractum, fraudi fuit. Nihil his inerit obscuri hoc modo collocatis: τοῦτο μὲν Ἴωνας, ὡς ἐόντας ἐλευθέρους, κακίστους - - κρίνουσι εἶναι ἁπάντων ἀνθρ. τοῦτο δὲ, ὡς ἐόντας δούλους (sive prout variata scribit structura, ὡς δούλων Ἰώνων τὸν λόγον ποιεύμενοι,) ἀνδράποδα φιλοδέσποτά φασι εἶναι καὶ ἄδρηστα μάλιστα. *Servi fugitivi*, δοῦλοι sunt δρηπέται Phocaeënsi Dionysio, de Ionibus loquenti *Herod.* VI. 11. *Heris fideles* et minime δραπέται, sunt ἄδραστοι. Ex *Herod.* sua hausit *Plutarchus* T. II. p. 174. E. ubi Ioniae Tyrannos Ἰδάθυρσος (Ἰνδαθ. *Herod.*) rex Scytharum διὰ τὴν πρὸς Δαρεῖον πίστιν ἀνδράποδα χρηστὰ καὶ ἄδραστα ἐκάλει. Vocem rariorem adhibuit *Dion Chrys.* in Corinth. p. 457. B. ab aevo usque Daedali neminem fuisse scribens statuarium, qui valuerit δρασμὸν ἐμποιεῖν τῷ χαλκῷ: paulo post τό γε ἐπ' αὐτοῖς, ait, εἴη χαλκὸς ἄδραστος. VALCK.

6. καὶ ἄδρηστα) *Plutarchi* rex *Idathyrsus*, seu, ut alibi scribit, *Idanthyrsus*, ἀνδράποδα χρηστὰ καὶ ἄδραστα T. II. p. 174. E. ubi similis error Latina maculat, qui haec olim. *Dionis* Chrysost. χαλκὸς ἄδραστος Or. Corinth. p. 457. B. a *Casaub.* expeditur optime. WESS.

CAP. CXLIII. 4. Μεγάβαζον) Qui hîc [et lib. V.] Μεγάβαζος, is in superioribus [III. 70. et 81 seq.] Μεγάβυζος, etiam *Eustathio Vallae*que. Culpam, tametsi in vocis scriptura varietur, acceptam librariis fero. *Valla* lib. V. cap. 12. etc. moris sui tenax manet. WESS.

5 *et seqq.* ὡρμημένου Δαρείου ῥοιὰς τρώγειν, *etc.*) De *Megabazo* (vel *Megabyzo*) *dictum Darii* per errorem transtulit in Zopyrum *Plutarchus* in Apophthegm. p. 173. A. vide ad finem libri III. notata. Herodotea paulo aliter expressit

Eustath. Iliad. β'. p. 182. 27. ubi Darius, Μεγαβύζους, εἶπεν, ἐθέλειν αὐτῷ τοσούτους εἶναι. De duplici Persici nominis apud Graecos scriptione *Ti.* egit *Hemsterh.* in *Luciani* Timon. pag. 134. VALCK.

CAP. CXLIV. 3 *seqq.* γενόμενος γὰρ ἐν Βυζαντίῳ *etc.*) Multo concinnius γενόμενος: [quam, quod *Gron.* e *Med.* adscivit, ἐρόμενος.] Adsolet quoque in talibus, ἱστορέων - - - ἐπύθετο. In tempore *conditae Chalcedonis* discrepat *Hesychius Miles.* Rer. Constantinopol. pag. 48. δέκα καὶ ἐννέα ἔτεσιν ἔμπροσθεν, XIX *annis ante Byzantium.* Nostri numeros *Eustathius* tuetur. Si *Straboni*, *Tacito*, et aliis creditur, *coecos* Apollinis oraculum Chalcedonios dixit, ob neglectam aptiorem in urbe fundanda regionem. Docte ad *Strabon.* lib. VII. p. 494. vir summus. [*Casaub.* ad pag. 320. suae ed.] Cives Καλχηδονίους lib. V. 26. et τὴν Καλχηδονίην supra c. 85. vidimus, quo et hic modo mallem. Certum ex numis est veterumque testimoniis, valuisse hanc olim scriptionem. Lege adnotat. *L. Holstenii* ad Καρχηδὼν *Steph.* et *Sirmondi* in *Sidonii* Carm. II. p. 666. ed. Ven. WESS. — Adde quae ad *Polyb.* V. 39, 5. et ad *Athen.* III. 92. e. et VII. 320. a. notavimus. *S.*

CAP. CXLV. 4 *seqq.* ἐξελασθέντες ὑπὸ Πελασγῶν, τῶν ἐκ Βραυρῶνος *etc.*) A *Pelasgis*, qui *Brauroniae Dianae* sacra celebrantes Atticas rapuerant mulieres, eiecti *Lemno* quorumdam *Argonautarum posteri*, (legerim in *Herod.* ἐκ τῶν τῆς Ἀργοῦς ἐπιβατέων παίδων παῖδες.) *Minyae* adeoque, narrantur hic in Laconicam venisse, certisque sub conditionibus in Spartanam recepti civitatem; atque horum uxoribus Lacaenis laudabilem tribuit *Herod.* in maritis servandis fraudem. Minyas Lemno exactos Spartam venisse narrat *Apollonius Rh.* IV. vs. 1759. Οἳ πρὶν μέν ποτε ἐν Σιντηΐδα Λῆμνον ἔναιον· Λήμνου τ' ἐξελαθέντες ὑπ' ἀνδράσι Τυρσηνοῖσι Σπάρτην εἰσαφίκανον ἐφέστιοι. Illud etiam clarum muliebre facinus enarrans *Plutarch.* T. II. p. 247., nihil de *Minyis* tradens aut Argonautarum posteris, uxoribus illud imputat *Pelasgorum* sive *Tyrrhenorum*, quos Athenienses exegissent Imbro Lemnoque. Sequutus eundem auctorem *Polyaenus* VII. c. 49., Tyrrhenos horumque commemorat uxores, quae *Lacaenae* certe verius dicerentur, quam Tyrrhenides, ut sane dicuntur ipsi quoque *Polyaeno* VIII.

cap. 71., quo sequutus *Herodotum*, Λακεδαιμονίων, ait, αἱ θυγατέρες ἐγήμαντο Μινύαις τοῖς ὑπὸ (lege ἀπὸ) τῶν Ἀργοναυτῶν γεγονόσιν: docte notat ibi *Maasvic.* Quos *Herodotus* hic *Pelasgos*, eosdem *Tyrrhenos* vocant *Apollon. Rhod.* et *Plutarch.* l. c. et ubi tangit eamdem historiam in Quaest. Gr. p. 296. B. Sed priori loco, quum primum Τυῤῥηνῶν meminisset τῶν Λῆμνον καὶ Ἴμβρον κατασχόντων, ἁρπασάντων δὲ Βραυρωνόθεν τὰς Ἀθηναίων γυναῖκας, tandem subiungit, ταῦτα ἔπραττον οἱ Πελασγοί. *Zenobius* Cent. III. Prov. 85., Πελασγοί τινες τὴν Λῆμνον οἰκοῦντες ἦλθον ναυσὶν ἐς Βαίβρωνα (imo leg. Βραυρῶνα, pagum mari vicinum, ἀγχίαλον Βραυρῶνα dixit *Euphorion* in *Schol.* ad *Aristoph.* Lys. vs. 646.) τῆς Ἀττικῆς, καὶ τὰς γυναῖκας ἐκεῖθεν ἥρπασαν. Saepe *Pelasgos* Atticâ leguntur insulisque exegisse Athenienses; quod multis narrat *Herod.* VI. c. 137. Iidem illi nonnunquam dicuntur Τυῤῥηνοὶ, *Sophocli*, *Thucydidi*, aliisque: vide *I. Meursii* Cecrop. cap. 5. *P. Wess.* ad *Herod.* p. 26. [ad lib. I. c. 57.] VALCK.

7. ἱζόμενοι) In Musis ἑζόμενος raro se tutari potuit. Ἑζόμενος ἐπὶ τῷ ἱρῷ exhibent Edd. cap. 85. Mssti frequenter, lib. II. 113. III. 64. IV. 165. Ita ludunt librarii. WESS. — Vide *Var. Lect.* II. 113, 14. III. 64, 4. 65, 8. IV. 165, 10. Ἕζεσθαι videtur de *singulis* magis dici; ἵζεσθαι de *multitudine hominum* sedes alicubi capientium. In ἵζοντο c. 146, 16. consentiunt omnes. *S.*

8. πῦρ ἀνέκαιον) Tutum hoc est et munitum ob καὶ πῦρ αἴθοιεν, quod deinceps, et *Homeri Odyss.* η. 13. Confer *D'Orvillium* ad *Charit.* p. 633. et haec *Heliodori* Aeth. II. p. 96. ἑτέρα κάλπην ἔφερε καὶ πυρὰν ἔκαιε: ubi Codex *Falkenb.* ex vero πῦρ ἀνέκαιε. [Cf. *Nostrum*, I. 202, 9.] At in similibus delinquitur saepe. *Strabonis* de his *Minyis* narratio, mirifice turbata, lib. VIII. p. 534. A. [p. 347. A.] auxilio (quod viri docti praeterviderunt) *Eustathii* ad *Homer.* p. 880, 51. [p. 832, 1. ed. Bas.] instaurari potest. WESS.

8. πυρὴν ἔκαιον ex *Med.* dedit *Gronov.* pro πῦρ ἀνέκαιον. Hoc mea potius opinione hic servandum, et recte restitutum arbitror πῦρ ἀνακαίειν lib. VIII. cap. 19., pro πυρήν. In his saepe variatum docebit Clariss. *D'Orvill.* in *Charit.* pag. 633. *Ignem accendere*, πῦρ ἀνακαίειν, infra dicitur hoc cap. πῦρ αἴθειν. πῦρ αἴθειν et πῦρ ἀναίθειν leguntur aliquoties apud Poëtas Atticos; nuspiam, quantum recordor, πυρὰν

αἴθειν. Ut corripi posset syllaba. πυραίθειν scribitur in *Eurip.* Rheso vs. 78. Τίς γὰρ πυραίθει πρόφασις Ἀργείων στρατόν; sed in anapaestico versu 41. poni debuerat Πυρ αἴθει στρατὸς Ἀργόλας, Ἕκτωρ: quorum loco dicitur vs. 95. Αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός. Pro αἴθεσθαι, *fulgere*, more suo *Sophocles* scribit Αἴθειν Ai. vs. 285., ἡνίχ' ἕσπεροι λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ᾖθον: sed, si vera mea est divinatio, verbum iam ante sic adhibuerat *Aeschyl.* Choëph. vs. 534. Πολλοὶ δ' ἀνῆθον ἐκτυφλωθέντες σκότῳ Λαμπτῆρες ἐν δόμοισι: ubi vulgatur ἀνῆλθον: alterum, ut puto, spectat in *Schol.* ἀνέλαμψαν. VALCK.

22. τῶν Τυνδαριδέων ἡ ναυτιλίη) Similiter factum illud *Minyis* adscribens *Valerius Maximus* lib. IV. c. 6. ext. 4. *Quos*, ait, *Spartana civitas respectu Tyndaridarum --- deductos inde* (e Taygeto) *legibus commodisque suis immiscuit: sed hoc tantum beneficium in iniuriam bene meritae urbis, regnum affectantes, verterunt*: quae de his expressa sunt *Herodoti*, οἱ Μινύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασιληίης μεταιτέοντες καὶ ἄλλα ποιεῦντες οὐκ ὅσια. Tyrrhenos advenas, sive Pelasgos, cur iure donaverint civitatis, probabilem magis reddunt rationem *Plutarch.* T. II. p. 247. s. et *Polyaen.* VII. 49. De Spartiatis *Herodotus*, δεξάμενοι, inquit, τοὺς Μινύας, γῆς τε μετέδοσαν καὶ ἐς φυλὰς διεδάσαντο. Postremum illud de *receptis in civitatem* [*lin.* 24.] dignum est observatu. Plataeënses, in Atticam receptos, κατανεῖμαι εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλὰς, *in demos et in certas tribus referre*, psephisma iubet apud *Demosth.* pag. 741. Attigit istam non sane protritam antiquitatis Graecae partem *T. Hemsterhus* (is enim latet sub literis *I. E.*) in Miscell. Obs. VII. p. 525. et ad *Aristoph.* Plut. p. 368. *Cicero* pro C. Balbo c. XII. *Vidi egomet nonnullos --- nostros cives Athenis in numero iudicum atque Areopagitarum, certa tribu, certo numero.* Suspicor a librario vocem *numero* male repetitam e proximis, et *Ciceronem* scripsisse: *certa tribu, certo demo.* Hinc finis Epist. 46. *Philostrati* explicandus est. VALCK.

CAP. CXLVI. 4. κατέβαλον ἐς ἑρκτὴν) *In proximam nempe noctem custodiendos*, qua de illis supplicium sumeretur; hunc enim in finem subdit ista *Herod.* κτείνουσι δὲ τοὺς ἂν κτείνωσι Λακεδαιμόνιοι νυκτός, μετ' ἡμέρην δὲ οὐδένα: conf. huius insistens vestigiis *Valer. Max.* p. 387. Morem tangunt *N. Cragius* de Rep. Lac. pag. 457. et *I. Meurs.* Misc.

Lac. p. 139. Diutius Tyrrhenos in vinculis custodivisse dicuntur *Plutarcho* T. II. pag. 247. ζητοῦντες ἑλεῖν σαφέσι καὶ βεβαίοις ἐλέγχοις, atque interea temporis uxores ipsorum Spartanae carceris exorasse custodes, ut sibi liceret ingressis morituros alloqui: πολλαῖς ἱκεσίαις καὶ δεήσεσι παρείθησαν ὑπὸ τῶν φυλάκων ὅσον ἀσπάσασθαι καὶ προσειπεῖν τοὺς ἄνδρας: hinc *Polyaenum* recte corrigit *Casaub.* p. 689. Apud *Herod.* mulieres in carcerem dicuntur intromisisse custodes, οὐδένα δόλον δοκέοντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι. [*lin.* 11.] Sic *Valla* legit in suo Cod. et e *Med.* optime reposuit *Gronov.* In enarrando *dolo* cum *Herodoto* conspirant *Plutarch. Polyaen.* et *Valerius Max.* qui non absurde addidit ista: *per simulationem doloris velatis capitibus eos abire passi sunt*, nempe custodes carceris viros velatis capitibus, vestibus indutos muliebribus, quos et ἀπιέναι περικαλυψαμένους scribunt *Plutarch.* et *Polyaen.* Perperam itaque vulgatur apud *Valer. eos abire passae sunt.* VALCK.

9. ἐς ὃ ἐλθεῖν τε) *Gronovii* explicatio aliis fortasse placebit. Equidem ἐσελθεῖν τε praeferrem, nisi si ἐς ὧν ἐλθεῖν, Ionum more, quo de supra c. 60.; ἔσω in marg. *Stephani* huc tendit. WESS. — *Stephani* ἔσω videtur ex ipsius coniectura margini adscriptum, quum ἐσὸ in aliquo codice reperisset. ἐς ὃ, cum *Gronovii* interpretatione, *eo usque ut intrarent*, alienum est ab hoc loco, quoniam deinde demum ait Scriptor, οἱ δέ σφεας παρῆκαν. *S.*

11. οὐδένα δόλον *Med.* et sequaces pulcre, coniectaratque *Galeus*. Tot tamen schedarum λόγον, tantaque consensione propagatum, ducere ad λόχον *insidias* videtur. Elegans ea Cl. *de Pauw* suspicio. WESS. — At vocabulum λόχος, quod *homines* significat *in insidiis locatos*, non videtur huius esse loci. *S.*

16. ἐς τὸ Τηΰγετον) Nihil in his contra usum. Admonuit *Steph.* [*Byz.*] montem Laconicae triplici genere poni. τὸ Τηΰγετον iterum cap. 148., *Strabo* lib. VIII. pag. 557. c. [p. 362. extr. ed. Cas.] et *Pausan.* III. 20. In *Plutarchi* T. II. p. 247. c. τὰ Ταΰγετα, et, qui eadem memorat, *Polyaeno* Strateg. lib. VII. 49. Hinc *Taygeta*, *Laconices*, ap. *Vibium Sequestr.*, frustra sollicitante *Barthio*. Iunge *N. Heinsium* in *Claudiani* sec. Consulat. Stilicon. vs. 259. Atque haec, ne qui in posterum offendantur. WESS.

CAP. CXLVII. 1. Θήρας ὁ Αὐτεσίωνος) Quando saepe Nostro concinit in *Therae* genere tradendo *Pausanias*, in huius lib. III. [cap. 1.] p. 205.. pro Θήρα τῷ ἀπὸ Ἴωνος restitui debuerat Θήρα τῷ Αὐτεσίωνος. *Palmerii* correctio *Kuhnio* venit in mentem ad p. 245. Ad *Herodoti* sententiam eidem *Pausaniae*, IV. [cap. 3.] p. 285. Theras fuisse dicitur τὸ ἀνέκαθεν Θηβαῖός τε, καὶ ἀπόγονος πέμπτος Πολυνείκους: atque adeo *Callimacho* ἕκτον γένος Οἰδιπόδαο, Hymn. in Apoll. vs. 74. VALCK.

[3. ἔστελλε ἐς ἀποικίην) „ἔστελλε, subauditur ἑαυτόν: „sic etiam cap. 148. Alius dixisset ἐστέλλετο." REISKE. — Sic haud raro etiam apud Tragicos στέλλειν, pro στέλλεσθαι, *iter parare, proficisci*. Possis vero etiam, ut c. 148, 2. sic et hoc loco, intelligere ἔστελλε λαὸν ἐς ἀποικίην: sed tragicorum exemplis, quae offert *Brunckii* Index Sophocleus, et *Schneideri* Lexicon criticum, satis firmata prior interpretatio. Aliàs *dux coloniae* dicitur ἀποικίην στέλλειν, ἀποικίαν ἄγειν: *coloni* vero ἐς ἀποικίην στέλλεσθαι vel σταλῆναι, ut c. 159. 5. *S.*]

13. Μεμβλιάρεω) Secundus casus est, qualis Βάττεω IV. 160. Κρείσεω VIII. 122. Κλεομβρότεω V. 32. Δημοκρίτεω saepius in *Hippocratis* epistola. Critici ad *Pindari* Pyth. Od. IV. [vs. 88.] μετὰ Μεμβριάρεω (quomodo post pauca [c. 148, 10.] *Arch.*) τοῦ Κάδμῳ συνεξορμήσαντος: cui scriptioni primas dat *S. Bochartus*, ut Phoenicum e lingua conmodior esset originatio. de Phoen. Colon. lib. I. 15. ubi conpluscula de *Therae* coloniis. Quae proxime posita sunt, clarissime expressit, Nostri saepe aemulus. *Callimachus* apud *Strabon.* lib. VIII. p. 534. A. et XVII. p. 1194. B. [p. 374. B. et 837. B. ed. Cas.] nec non *Apollon. Rhod.* IV. 1763. WESS.

19. τῶν ἑωυτοῦ συγγενέων Μεμβλίαρον) Quem alii sic vocant, Μεμβλιάρεα dixisse videtur *Herodotus*. Non illum *Cadmi* συγγενέα *Pausanias* III. [c. 1.] p. 206. sed Phoenicem *de plebe* fuisse scribit. ἄνδρα τοῦ δήμου, atque isthac de causa sibi persuasisse Theram, quod et evenit, futurum, ut Membliari posteri Callistes insulae sibi facile cederent imperium. VALCK.

CAP. CXLVIII. 1-3. Ἐπὶ τούτους δὴ ὦν ὁ Θήρας λαὸν ἔχων ἀπὸ τῶν φυλέων, ἔστελλε, συνοικήσων τούτοισι) Dedi schedis mutandi arbitrium: alioquin prius ἐπὶ τούτοις non damnabile. Iisdem συνοικήσων, sine quo oratio hia-

bat, debetur. Geminum c. 159. χρήσασα ἡ Πυθίη πλέειν, συνοικήσοντας Κυρηναίοις Λιβύην ex Msstis. WESS. — Ubi *Theras profectus* dicitur συνοικίσων τούτοισι, et λαὸν ἔχων ἀπὸ τῶν φυλέων, tribuum numerus, olim verisimiliter adiectus, determinari non poterit: sed scribendum puto συνοικήσων: nam ante octo generationes cum Membliare a Cadmo relicti, hi tum insulam iam συνῴκισαν. VALCK. — Commodius utique est Ἐπὶ τούτους, *Ad hos*, quam Ἐπὶ τούτοις, quod sonat *Adversus*, *Contra hos*: non enim *contra illos* profectum esse, mox diserte declarat Scriptor. ἀπὸ φυλέων idem valet ac si dixisset ἀπὸ ἀστῶν vel πολιητέων, *e civium* Spartanorum *numero*; quemadmodum ipse *Valck.* ad c. 145, 24. adnotavit, ἐς φυλὰς διεδάσαντο intelligendum de *receptis in civitatem*: quare nil opus est, ut *numerum tribuum* h. l. olim adiectum fuisse statuamus. Ferri utique συνοικήσων potuit, quod nos etiam, a *Wess.* primum receptum, tenuimus. Sed verbum συνοικεῖν non nisi de *coniugibus* fere usurpat Noster: et VII. 73, 4. ubi de populis *unà habitantibus* alii libri συνῴκουν dabant, alii συνοίκησαν, ibidem ipse WESS. cum aliis σύνοικοι ἦσαν vel ἔσαν probavit. Nec vero video, cur h. l. *hiatura* statuatur *oratio*, si συνοικίσων teneretur, quum e proximo intelligi possit τὸν λαὸν συνοικίσων. cf. ad c. 147, 3. notata. Denique nulla urget necessitas, ut (quod *Valck.* statuere videtur) συνοικίζειν non nisi de *primis coloniae conditoribus* dici posse arbitremur: quin potius percommode, ac fortasse etiam commodius, poterit id verbum de his etiam usurpari qui *novis colonis* urbem aut regionem quampiam *frequentant*. *S.*

10. οὔ τι [perperam ὅ τι ms. F.] πάντας ἄγων τοὺς Μινύας) *Minyas* istos, τοὺς ἐκβληθέντας ὑπὸ Πελασγῶν (sic leg. pro Πελασγοῦ) ἐκ Λήμνου, cum Lacedaemoniis colonos in insulam Callisten duxisse Theram narrat *Pausan.* VII. [c. 2.] p. 524. De iisdem *Apollon. Rhod.* IV. 1761. ἐκ δὲ λιπόντας Σπάρτην Αὐτεσίωνος ἐὺς πάϊς ἤγαγε Θήρας Καλλίστην ἐπὶ νῆσον. Qui *Minyis* Pelasgos sive Tyrrhenos substituit *Plutarch.* T. II. p. 247. D. p. 296. B. hos veluti coloniam Lacedaemoniorum e Laconica deducit in insulas Melum et Cretam; dicuntur ibi Πέλλιν ἡγεμόνα καὶ ἀδελφὸν καὶ Κραταΐδα Λακεδαιμονίους λαβόντες: quae, certo mendosa, fortasse non male sic legerentur, καὶ τὸν ἀδελφὸν Καλλικρατίδαν. Secundum

Herodotum, *Minyae plerique*, *manentes in Peloponneso*, ἐπιάποντε [*lin.* 12.] ἐς τοὺς Παρεωρέτας καὶ Καύκωνας: quibus antiquis incolis τῆς Τριφυλίας eiectis sex in ista parte Peloponnesi dicuntur urbes condidisse. [*lin.* 15.] Λέπρεον, Μάκιστον, Φρίξας, Πύργον, Ἤπειον, Νούδιον: sic cetera videntur nomina integranda, partim iam emendata Clar. *Wesseling.* ad *Diodor.* [lib. XIV. c. 17.] T. I. p. 655. qui, mihi nuspiam inventum, postremum etiam illuminabit. Περὶ τῶν ἐν Τριφυλίᾳ Καυκώνων egit *Strabo* VIII. p. 531. [p. 345. ed. Cas.] cui p. 532. c. [p. 346. v.] Παρωρεάται tenuisse traduntur olim montanam Triphyliae regionem περὶ τὸ Λέπρεον καὶ τὸ Μάκιστον. Hi Ionice *Herodoto* sunt Παρωρεῆται VIII. c. 73. Cur ibi fuisse dicantur origine Lemnii, hic narrata manifestant. VALCK. — Cur Παρεωρέτας non absurde dare *Arch.* dixerit *Wess.* in Var. Lect., non magis equidem exputare possum, quam quid sit quod etiam *Valck.* in proxima adnotatione constanter Παρωρεάτας scripserit: quandoquidem et origo nominis, et constans aliorum auctorum usus, et apud *Herodotum* editionum omnium et msstorum (uno *Arch.* excepto) consensus, Παρωρεάτας aut ionico idiomate Παρωρεήτας requirit. Operarum puto incuria turbas istas peperit. *S.*

15. Μάκιστον, Φρίξας) Sic oportuit. Prius habet *Valla*, quorsum codicis *Arch.* Κάκιστον auriguratur: nam Μάκιστον, quod *Galeus* excitavit, non ita scriptum. Μάκιστον τῆς Τριφυλίας *Strabo* lib. X. p. 687. A. [p. 447. D.] et *Steph. Byz.* ubi bene *Holstenius.* Φρίξας *Pass.* cum *Stephani* margine constabilit, Φρίξα constanter Polybio lib. IV. 77. et 80. *Xenophonti* atque aliis. Ἔπιον, [*lin.* 16.] sive *Arch.* Ἔπειον, itidem *Polybius*: quo tamen in oppidi nomine turpis apud plures discordia. Verum in his occupabar olim ad *Diodor.* lib. XIV. 17. Νούδιον prorsus ignorans. Sunt Triphyliae quidem oppida, quae scriptura non longe deflectunt, electio anceps et difficilis. WESS. — Quum Φρίξας (acuto tono) casu in ed. *Wess.* irrepsisset, inde eadem scriptura in posteriores editiones atque in nostram propagata est. Rectius Φρίξας penacute scribetur, quod et ipse *Wess.* voluisse videtur. De alterius oppidi nomine, quod Ἔπιον h. l. aut Ἔπειον scribitur, conf. Var. Lect. apud *Polyb.* IV. 77, 9. et 80, 13. et quae ad priorem *Polybii* locum olim

notavimus; ubi quidem tunc praeterierat me *Wesselingii* ad *Diodorum* Adnotatio. Verum oppidi nomen Ἤπειον esse censuit Vir doctissimus cum *Holstenio*. *S.*

CAP. CXLIX. 3. ὄϊν ἐν λύκοισι) Memorabile illud Christi Nostri ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων cum Herodoteis prudenter contendunt praeclari viri, *S. Bochartus* Hieroz. lib. II. c. 43. p. 438. *Raphelius*, et *Wetstenius* ad *Matth.* Evang. c. x, 16. *Oiolyci*, Therae F. patris Aegei, conmeminit *Pausanias* lib. III. 15. p. 245. WESS.

4. καί κως τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπεκράτησε) Non male *Valla* Scriptoris sui mentem expresserat: *et id nomen alteri praevaluit. Machon* apud *Athen.* XIII. p. 578. E. Μᾶλλον τὸ πάρεργον ἐπεκράτησ' ἢ τοὔνομα, de muliere, quae vulgo Μανία nuncupabatur, infans olim nomine proprio dicta Μέλιττα. Idem in centenis obtinuit, ut nomini cognomen praevaluerit. *Plato* proprio nomine dictus fuerat Aristocles; Tyrtamo *Theophrasti* nomen tribuit *Aristoteles*, quod et, altero propemodum obliterato, *evaluit*, ἐπεκράτησε: *Diog. Laërt.* III. 4. V. 38. ibique *Aeg. Menag.* Quem pater velut ὄϊν ἐν λύκοισι reliquerat, Therae filium, Οἰόλυκον bis terve adpellat *Pausan.* III. p. 245. IV. [c. 7.] p. 296. ubi Lacedaemonius Euryleon antiqua dicitur origine Thebanus a Cadmo, Αἰγέως τοῦ Οἰολύκου τοῦ Θήρα τοῦ Αὐτεσίωνος ἀπόγονος πέμπτος. VALCK.

8. ἱδρύσαντο) *Vallae* Latina, *Ex hac tribu viri - - exstruxerunt*, coniecturae Cl. *de Pauw* materiem dederunt, οἱ δὲ ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ ἄνδρες - - - ἱδρύσαντο, admodum labanti et omni tibicine defectae. Itaque in ἵδρυτο vel ἱδρύνθη inclinavit; cui accedere possem, si per *Codices* liceret. Ut nunc sese verba dant, ἱδρύσαντο de *Lacedaemoniis, qui fanum tribui Aegidae*, (cuius illustris in *Pindari* Od. IV. Pythion. memoria,) *excitarint*, accipiendum cum *Reiskio*. Excitarunt autem, quod Aegidarum stirps Furiis Laii et Oedipodis imminui et succidi putaretur. Τῶν δὲ Ἐριννύων τῶν Λαΐου καὶ Οἰδίποδος μήνιμα alia in re apud *Pausaniam* lib. IX. 5. p. 723. WESS.

8 *seqq.* ἱδρύσαντο ἐκ θεοπροπίου etc.) Ἵδρυτο vel ἱδρύνθη si Codex exhiberet scriptus, mihi aptius in hac sede videretur; et σφι ἔμειναν, quam ὑπέμειναν. Τοῖσι δὲ ἐν τῇ Φυλῇ ταύτῃ ἀνδράσι (οὐ γάρ σφι ἔμειναν τὰ τέκνα) ἱδρύνθη ἐκ θεοπροπίου Ἐριν-

νύων τῶν Λαΐου τε καὶ Οἰδιπόδεω ἱρόν· καὶ μετὰ τοῦτό σφι ἔμεινε. A viris ex hac tribu, quum liberi ipsorum in vita non manerent, oraculo monitis delubrum fuit dedicatum Dirarum Laii atque Oedipi; hoc postquam fecissent, ipsorum liberi manebant in vivis, neque adeo pueri πρὸ ὥρας rapiebantur. Ἱδρύσθαι hac adhibetur structura quum alibi, tum bis lib. II. c. 44. *ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται.* In his *dirae*, quibus Aegidarum progenitor Oedipus, *Furiis* agitatus, filios suos devovit, a Thera quodammodo renovatae, filium se dicente *καταλείψειν οἶν ἐν λύκοισι*, dicuntur Oedipodis Ἐρινύες. Laium quoque *dirae* dederant praecipitem, quibus illum Pelops devoverat ob raptum Chrysippum. Ἐρινῦς Oedipi *diras* vocant Tragici. *Aeschylus* Theb. vs. 70. *Sophocles* Oed. in Col. 1294. [vs. 1434. ed. Br.] *Euripides* Phoen. 627. VALCK.

[Nec sollicitari verbum *ἱδρύσαντο*, recte habens, debuit: nec vero *Lacedaemonii* (ut *Wess.* interpretatur) communi civitatis nomine *fanum illud tribui Aegidae excitarunt*: sed ipsi *tribules huius tribus, quoniam liberi eorum in vita non manebant, sui caussa* (haec vis est verbi medii) *fanum illud Diris Laii et Oedipodis dicatum exstruxerunt*, quo illas placarent, quibus calamitatem eam acceptam ferebant. Hoc ipsum suo loquendi more Scriptor noster diserte et perspicue declarat. Est enim hic usitata illa Nostro *ἀνακολουθία* et hyperbaton, et familiaris particulae *γὰρ* usus, de quo ad I. 24, 17. dictum est, et quem iam saepius deinde observavimus. Quae loquendi forma paullo minus fortasse offensionis habuerit, si post *ἀνδράσι* comma deleatur. Valet autem *τοῖσι δὲ --- ἀνδράσι οὐ γὰρ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἱδρύσαντο --- ἱρὸν*, idem ac si dixisset, *ὅτι δὲ* (vel *ἐπειδὴ δὲ*) *τοῖσι --- ἀνδράσι οὐχ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἱδρύσαντο --- ἱρόν*. Recte idem *Reiskius*, cui alteram istam interpretationem *Wesselingius* tribuit, in editis Animadverss. monuit, similem huic loco esse illum, qui eodem hoc libro cap. 200, 4 seq. *τὰς δὲ πᾶν γὰρ ἦν τὸ πλῆθος μεταίτιον, οὐκ ἐδέκοντο τοὺς λόγους*. Adde I. 114, 9 seqq. ubi *εἷς δὴ* (sive ibi *εἷς δὲ* malueris) *τούτων τῶν παιδίων --- οὐ γὰρ δὴ ἐποίεε τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, ἐκέλευε αὐτὸν τοὺς ἄλλους παῖδας διαλαβεῖν.* Immo vero haud admodum dissimile est quod in eiusdem huius capitis, in quo versamur, initio legitur: *Ὁ δὲ παῖς, οὐ γὰρ ἔφη οἱ συμπλεύσεσθαι, τοιγαρῶν ἔφη αὐτὸν καταλείψειν etc.* S.]

[9 *seq.* Si sana atque integra esse statuas ista, quae vulgo et in editis et in scriptis omnibus hic leguntur: *καὶ μετὰ τοῦτο ὑπέμεινε τὠυτὸ τοῦτο καὶ ἐν Θήρῃ etc.* sententia haec erit: *et postea mansit idem hoc* (nescio utrum *templum*, an *malum*) *etiam in Thera* etc. Sed persuasum equidem habui, et adfectum esse locum, et tali quodam modo curari debuisse, quo a nobis (praeeunte *Reiskio* in Animadverss. editis) factum. Eamdem *Reiskii* emendationem ex Miscellan. Lips. nov. T. VIII. p. 111. laudavit *Larcher*, et in gallica *Herodoti* versione expressit. *S.*]

CAP. CL. 6. *εἵποντο δέ οἱ καὶ οἱ ἄλλοι*) Delendum est secundum illud *οἱ*. Scripserat suo more: *εἵποντο δέ οἱ καὶ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάττος ὁ Πολυμνήστου, ἐὼν γένος Εὐφημίδης τῶν Μινυέων.* In his mirum est quantum a vero *Valla* aberrarit; sed illud magis etiam mirandum, a *Palmerio* repertam veritatem a *Gronovio* tamen fuisse repudiatam. Nobilis fertur inprimis inter Iasonis socios Minyas, *Euphemus*, de quo praeter ill. *Spanhem.* in *Callim.* Hymn. in Apoll. vs. 75. cel. *Burmannus* egit in Argonaut. Catal. Huius compressu gravida puella Lemnia Batti pepererat progenitorem: erat itaque *Battus γένος Εὐφημίδης* [*lin.* 7.] *τῶν Μινυέων*, *e posteris vel genere Euphemi*, *unius e Minyis.* Εὐθυμήδης hic olim vulgabatur; Εὐθυμίδης prodiit e *Med.* Εὐφημήδης ex *Arch.* dederat *Galeus*: haec verae proxima scriptio; veram coniectura *Palmer.* fuerat adsequutus in Exercit. p. 23. Sicuti saepe patronymica facta sunt propria, in vera historia Graeca veteri et recentiori memorantur *Euthymidas*, et *Euphemidas* vel *Euphamidas*. Restituendum hoc nomen in *Schol.* ad *Aristoph.* Eq. vs. 791. Εὐφαμίδας Ἀριστωνύμου, pro Σισυφαμήδας Ἀριστοδήμου, ex *Thucyd.* IV. c. 119. ubi nomen Ἐρυξιδαΐδα convertendum est in Ἐρυξιλαΐδα: idem vitium Spartiatae nomen corrupit in *Aeliano* de Nat. An. XI. 19. Παντελίδας verum nomen fuit, non Παντεϊδίδας: noti sunt Lacones *Pasitelidas*, *Epitelidas*, *Eutelidas*. Sed Corinthium *Euphamidam* in *Thucyd.* V. 55. praebent septem minimum Mssti: cur itaque forma non Graeca Ἐφαμίδας in *Thucydide* fuit relicta? VALCK.

7. Εὐθυμίδης) Elegantem veramque *Palmerii* correctionem Εὐφημίδης, *Ed. Simsonius* Chron. An. 3389. anteverit, laudavitque meritissime *Bouherius* Diss. Herod. c. 12.

Pindarus Battiadas, *Euphemi* posteros, laudibus ferens, locuples suasor auctorque. Τόθι γάρ, *Cyrenis*, γένος Εὐφάμου φυτευθὲν, λοιπὸν αἰεὶ τέλλεται, Od. IV. Pyth. prope finem. [vs. 455. seq. ed. Heyn.] Quamquam autem nihil in hoc genere liquidius, relinquere pravum debeo, sine haesitatione instauraturus, modo Εὐφημίδης, sicuti *Galeus* ostentavit, in schedis *Arch.* foret: at secus habet. WESS. — At ea quidem cautio nimia profecto: scripturam, quam liquido veram agnoscas, non audere in locum haud dubie pravae substituere; praesertim ubi, quam pronus fuerit librariorum lapsus, satis constabat. Taceo vocalium η, ι, υ, confusionem. Literas Φ et Θ et alibi temere a librariis inter se permutatas observavimus, et haud multo ante, cap. 148, 15. ubi ex Φρίξας, Θρίξας fecerant. Sic apud *Polyb.* XV. 34, 6. εὐζυνέστατον ab ingenti scribarum numero in εὐθυνέστατον vidimus detortum. Mitto reliqua: conf. quae ad *Herod.* II. 44, 6. notavimus, et quae ab eodem ipso doctissimo *Wesselingio* ad II. 48, 7. adscripta sunt. *S.*

9. χρεωμένῳ - - - περὶ ἄλλων, χρᾷ ἡ Πυθίη) Hoc illi saepe in more. Exempla *Valckenarius* condusit ad Tragici Phoeniss. p. 678. Illud Grini καὶ βαρὺς ἀείρεσθαι [*lin.* 11.] senii incommoda, quibus *difficulter erigebatur*, explicat. Ἀείρεσθαι, ἄνω αἴρεσθαι *Hesychio* ex *Sophoclis* Trachin. vs. 220. cui senex χρόνῳ βαρὺς in scriptis *Codd.* Oed. Colon. vs. 926. et νόσῳ βαρὺς Trach. vs. 259. WESS. — Possis ἀείρεσθαι interpretari *loco me movere*, quemadmodum ἀερθέντες IX. 52, 5. idem valet ac κινηθέντες, coll. vs. 7. *S.*

CAP. CLI. 1. οὐκ ὗε τὴν Θήρην) Hoc sanequam insolens. Aliis etiam usitato more scribi potuit οὐκ ὗε, *non pluebat*; in insula nempe Thera: hanc enim designatam fuisse vicina satis manifestassent. ὁ Ζεὺς vel ὁ Θεὸς ὗει vulgo dicebatur etiam *Herodoto*; ὗει simpliciter etiam ponitur, *pluit*: εἰ ὗε, c. 185. huius libri. Fortassis ut alibi ὁ Θεός, hic quoque lectori relinquitur supplendum. Saepius ὁ Θεὸς vel ὁ Ζεὺς dicitur ὗσαι χρυσὸν, πίσσαν, ut λίθοις, βατράχοις. Utrumque etiam Latinis: *lapidibus pluit* et *pluit carnem* vel *sanguinem*. Priori ratione hic οὐκ ὗε ὁ Θεὸς τὴν Θήρην significaret, *Theram pluvia non irrigavit*: atque ita semel *Pausaniam* loquutum memini lib. II. [c. 29.] p. 179. αὐχμὸς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ χρόνον ἐπίεζε, καὶ οὔτε τὴν ἐκτὸς Ἰσθμοῦ

χώραν, οὔτε Πελοποννησίοις ὗσεν ὁ θεός. Idem ille Herodotei forte loci recordabatur p. 186. novem annorum siccitatem memorans, quae Troezenios adflixerit. VALCK. — De subintelligendo nomine ὁ θεὸς vide ad c. 28, 13. notata: et locis ibi citatis adde *Herod.* II. 13, 19. Tum, quod ad verbi ὕειν constructionem cum accusativo casu adtinet: qua ratione dicitur ἡ χώρη ὕεται, II. 13, 15. IV. 50, 9. eadem etiam ratione dici poterat ὁ θεὸς ὕειν τὴν χώρην. *S.*

4. κακοῦ οὐδὲν ἦν σφι μῆχος) *H. Stephano* μῆκος debetur, id sero in recensione Voc. *Herodoti* corrigenti. *Euripid.* Androm. vs. 535. τί δ' ἐγὼ κακῶν μῆχος ἐξανύσαιμ' ἄν. Tale et *Aeschyli* Suppl. 743. μῆχος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνῳ. Nam μῆκος, quod *Stanleio* explicare et tueri visum, non respondet satis puellarum timori. WESS. — Perperam etiam μῆκος vulgatur in *Aeschyli* Agam. vs. 2. ubi vox *Homerea* μῆχος, vel *Aeschyli* μῆχαρ, quod et *Stanleius* suspicabatur, sine controversia restitui debet. *Theocritea* Eid. II. 95. χαλεπᾶς νόσω εὗρέ τι μᾶχος, haud sane felicissimus Poëtarum interpres *Iac. Palmerius* sollicitabat legendo, εὗρέ τι μ' ἄκος. *Herod.* II. c. 181. τοῦτο γάρ οἱ κακοῦ εἶναι μῆχος. Conf. *Eurip.* Androm. 536. VALCK.

9. ἀπενειχθεὶς ἀπικέσθαι ἐς) *Arch.* ἀπαγέεσθαι speciem habet allicientem, solidi nihil. Insulam sive tu Πλατέαν scripseris, seu Πλάταιαν, minimi referet. *Stephanus Byz.* utrumque edit. *Scylaci* Πλάτεια. Infra c. 156. et 169. idem, qui hic, in msstis dissensus. WESS.

15. σιτία καταλιπ. ὅσον δύο μηνῶν) ὅσων δὴ μηνῶν, quod praebent cod. *Med.* et *Vallae*, reponerem. VALCK. — Vitiosam veterem scripturam h. l. in contextu reliquerat *Gronovius*, sero demum in Notis professus se, ut alibi, sic et hîc codicis sui auctoritatem colere debuisse. *S.*

CAP. CLII. 10. τὸ δ' ἐμπόριον τοῦτο ἦν ἀκήρατον) Ἀπείρατον offert *Galeus* ex *Arch.* *intentatum.* Ἀπείρητον est apud *Herod.* p. 384, 11. [VII. 9, 42.] Hoc si plerique darent Codd. alteri non postponerem. *Emporium Graecis usque in hoc tempus intactum*, solis ante Phoenicibus notum mercatoribus, Graecis *intentatum* dixerit noster, ut puto, potius ἀπείρητον, quam ἀκήρατον. Ἀκήρατον tamen etiam *purum* vocat, et *intaminatum*; quo usu vox *Platoni* praesertim et philosophis frequentatur aeque ac ἀκέραιον: quae

duo permutat et in eadem locutione *Eurip.* Or. vs. 574. et Helen. vs. 48. De urbibus etiam et regionibus adhibetur integris sive nondum hostili ferro violatis: *Herod.* ἀκέραιον τὴν πόλιν, III. 146. *Thucyd.* II. 18. *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. VI. p. 96, 4. VALCK.

17. πέριξ δὲ αὐτοῦ) Postulat hoc schedarum concors edictum, patiturque usus. Adi sis *Portum*, et cap. 15. [ubi vide quae a *Valck.* et a nobis ad lin. 18 et seq. adnotata sunt.] Accessit crateris picturae ex schedis pronomen, [*lin.* 18. κεφαλαί οἱ πρόκροσσοί εἰσι.] quo *gryphum capita prominentia* clarius signantur. Confer *Eustath.* in Hom. p. 905, 5. WESS. — Pronomine οἱ, (i. e. αὐτῷ) quod ex *Arch.* et *Vind.* receperat *Wess.*, carere utique potueramus: satis enim erat περὶ αὐτοῦ. Sed, quoniam passim et alibi per abundantiam adiectum illum dativum vidimus, (Adn. ad I. 86, 28 seq.) facile patiar si quis loco suo repositum voluerit. Apud *Eustath.* loco ab eodem *Wess.* citato (qui est p. 862. ed. Bas. ad Iliad. μ'. 258.) nihil aliud, quod huc utcumque faciat, reperio, nisi quod ait, κρόσσαι -- οἷον κόρσαι καὶ κεφαλαί. Insequente quidem pag. 863. med. adfert idem illa ex *Athenaeo* verba, (I. 30. a.) πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον: quae, pro significatu paullo ante prolato vocabuli κρόσσαι, intelligere potueras *praecipites in periculum;* (vel, *in pugnam ruebant;*) sed aliter ille, et quidem variis modis interpretari conatur, βαθμιδὸν, κλιμακηδὸν, κατὰ στίχους, κατὰ ἐπαλληλίαν, [illegible]. Alibi idem *Eustathius* (ad Iliad. ξ'. 35. p. 949, 24. ed. Bas. p. 965. ed. Rom.) adfert ex *Herodot.* VII. 188. 6. *naves* quae πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον, quas praeeunte fere ipso Herodoto ἄλλας ἐπ' ἄλλαις, ἀντιπρῴρους, interpretatur; hunc vero, in quo versamur, Scriptoris nostri locum nusquam, quod sciam, attingit. Mihi, fateor, quidnam potissimum hoc vocabulo significatum voluerit *Herodotus*, haud satis liquet. Altero loco, VII. 188. hariolando interpretatus sum *naves rostris in mare spectantes, et octo deinceps ordinibus in quincuncem locatas:* et sic ibi fortasse non male. Sed, quod hoc item loco *gryphum capite in quincuncem disposita* scripsi, id vereor ut eruditis sim adprobaturus. Fortasse satis fuerat *gryphum capita prominentia* cum *Wess.* interpretari. *Vallae* versionem, quam tenuerant fere Herodoti

editores, *gryphum capitibus in circuitu altrinsecus obversis*, his gallicis reddidit *Larcher, des têtes de gryphons, l'une vis-à-vis de l'autre. S.*

22. συνεκρίθησαν) Miror cur dubio vacuum συνεκρήθησαν a *Gronovio* non fuerit in contextum receptum. VALCK.

Ibid. φιλίαι μεγάλαι συνεκρήθησαν) Belle *Gronovius.* [scilicet qui in Notis scripturam hanc commendavit.] Putes hoc *Epicharmi* apud *Plutarch.* T. II. p. 110. A. pugnare, συνεκρίθη, καὶ διεκρίθη· καὶ ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, πάλιν: at hoc aliud est, ex Philosophiae adytis sumtum. In *coalitis* et *consociatis artissime animis* illud valet. Scriptor incertus *Stobaei* Serm. XXVIII. p. 197. δοκέοντός γε δή, ὡς τὰ πρὸς ἑωϋτὸν ἀρτίως ἐν φιλίῃ συγκεκρῆσθαι. *Philostratus* Vit. Soph. II. 2. p. 566. τοῖς γοῦν ἀμφὶ τὸν Δημόστρατον οὕτω συνεκέκρατο, ὡς etc. Talium apud alios magna merx. WESS. — Nonnulla huc spectantia collegit *Porson* ad *Eurip.* Med. vs. 136. *S.*

CAP. CLIV. 4. ἔστι τῆς Κρήτης Ἀξὸς πόλις) *Stephanus Byz.* Ἀξὸς πόλις Κρήτης, ὡς Ἡρόδοτος ἐν τετάρτῃ. Docti interpretes *Ethnicographo* errorem, quo ὁ Ἀξὸς fecerit ex Ὀαξὸς, inputant, ipsimet aberrantes. Humanius *Meursius* Cretae suae lib. I. 8. verbo hominem defendit, Ἀξὸς hic fuisse olim decernens; cuius quidem suspicionem mssti egregie tuentur. Cretenses ἄξους suo vocabant sermone κρημνώδεις τόπους, *loca praerupta*, qui Graecorum aliis ἀγμοὶ, *Stephano* in Ὀαξὸς teste. Urbi ergo nomen ab indole situs et positurae. Sit-ne vero Ἀξὸς, Ὀαξὸς et Σαξὸς, quorum ΣΑΞΙΩΝ superant numi, eadem urbs, ab *Edm. Chishull* docte anquiritur, Antiq. Asiatic. p. 125. WESS.

6. ἐπὶ ταύτῃ ἔγημε ἄλλην) Multum distat hoc *Andocidis* de Myst. p. 16, 44. ἐπέγημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα, ab *Euripideis* in Alc. vs. 305. καὶ μὴ 'πιγήμῃς τοῖσδε μητρυιὰν τέκνοις. *Andocidis* ista rem continent Graecis propemodum inauditam, *filiam et matrem simul uxores habere*; *Euripidea* concinunt *Herodoteis*: ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι --- ἔγημε ἄλλην γυναῖκα, quae τῷ ἔργῳ Phronimae fuerit μητρυιή. Dici quoque potuerat Etearchus ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι ὑπολειφθείς. VALCK. — ὑπολειφθεὶς scripserat aut scribere voluerat Vir doctissimus. Vide *Hemsterh.* ad *Lucian.* Dial. Mort. VII. 1. et quem is laudat *Berglerum* ad *Alciphr.* I. Ep. 3. *S.*

9. *μαχλοσύνην ἐπενείκαντα*) Mutatum indignor, siquidem Ἰακὸν, atque idem ac *κατηγορήσαντα*, monente *Eustathio*. Sic hoc libro c. 167. *αἰτίην οἱ ἄλλην ἐπενείκας*, cui persimile lib. I. 68. Quod deinceps [*lin.* 14.] *παραλαβὼν ἐπὶ ξείνια*, in controversia haeret, de qua olim ad *Diodori* lib. XIII. 80.; dubium enim in Codd. differitate, quid ipsi maluerint Scriptores. Ἐπὶ ξείνια lib. II. 107. VI. 34. IX. 88. at ἐπὶ ξεινίᾳ V. 18. quod tamen Ionismo non facit satis. WESS. — Conf. *Var. Lect. S.*

20. *ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν*) Sinceram scripturam hic et infra IV. 203. dudum iam detexerat ante *Portus*, quam hic in *Med.* illic in aliis inveniretur Codicibus. Usitatam verbi formam praebet in voc. Βάττος Herodotea transscribens *Suidas*, ἀφοσιούμενος τὴν ἐξόρκωσιν: id est, *ut exsolveret se iurisiurandi religione.* Poterit et eodem hic modo verbum accipi, quo apud *Isaeum* illud interpretatur *Harpocrat.* τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ' ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν, Ἀφοσιώσασθαι εἶπεν Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἕρμωνα: *leviter et dicis caussa re defungi.* Ista periit oratio; sed et in sexta superstitum *Isaei* adhibetur illud eodem modo: nam dicitur patriae civis utilissimus Apollodori pater solus ornasse triremem, οὐκ ἀφοσιούμενος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε ἄριστα παρασκευαζόμενος. p. 67. 19. vide ad *Harpocr. Mauss.* et *H. Vales.* p. 259. Exstat insignis *Isocratis* locus p. 289. B. [Panathen. sub finem, T. II. p. 612. ed. Auger.] *Plato* de Legib. VI. p. 754. B. μὴ μόνον ἀφοσιώσασθαι περὶ τῆς χώρας, --- συντόνως δ' ἐπιμελεῖσθαι τὰς πρώτας ἀρχὰς εἰς δύναμιν, ὅπως ἂν σταῶσιν ὡς ἀσφαλέστατα καὶ ἄριστα. VALCK.

CAP. CLV. 3. *χρόνου δὲ περιϊόντος*) *Is. Vossius* προϊόντος adscripserat, quod lib. VI. 36. VII. 197. ut χρόνου προβαίνοντος V. 58. Addi conplura aliunde possunt sed cui bono? Utrumque usus patitur. χρόνου δὲ περιιόντος vidimus lib. II. c. 121. et 133. Memorabilius Scholion San-Germ. [ad *lin.* 4. spectans:] Ἰσχόφωνος· τὸν μογιλάλον οὐκ ἔστι λέγειν, ἀλλ' ἀπολύουσι· Ἡρόδοτος ἰσχόφωνον. et hoc amplius, quod *Budaeus* in antiquo *Herodoti* exemplari idem invenerit. Comment. Ling. Gr. p. 345. adprobaveritque *Paul. Leopardo* Emend. lib. III. 11. *Scaligeroque* ad *Eusebium. Battus* sane non erat λεπτόφωνος, *exili linguae et gracili sono*, quales ἰσχνόφωνοι: sed vitio naturae innato *lingua* in proferendis

animi sensis *offendebat ac haesitabat*; et tales ἰσχόφωνοι: siquidem eorum *praepeditur lingua*, ὅτι ἴσχονται τοῦ φωνεῖν, ut loquitur *Aristoteles* Problem. Sect. XI. 35. ubi docte *Sylburgius* ἰσχοφώνους Philosopho, ex adiuncta originationis caussa, instaurat. Mihi eruditorum consilium placet, docto Battum *obligatione linguae* laborasse primum et deinde *linguae nodis solutis loqui* coepisse ex *Iustini* lib. XIII. 7., sequi non licet, quoniam omnibus in msstis variatur nihil, et de Batto *Heraclides Pontic.* ἦν γὰρ ἰσχνόφωνος in Cyrenensium Politia. WESS. — *Paulum Leopardum* fefellerat memoria, Emend. III. 11. haec scribentem: „Admonuit *Bu*„*daeus*, se in antiquo *Herodoti* exemplari legisse ἰσχό„φωνος, i. e. *haesitans*.“ Nam, ubi de hoc vocab. egit *Budaeus*, (eodem loco qui est a *Wess.* indicatus, in Comment. Ling. Graec. p. 345.) ne nominat quidem *Herodotum*, nec antiqui meminit exemplaris in quo ἰσχόφωνος legatur: sed locum *Aristotelis* ex Probl. XI. 35. tractans, ait: „Hu„iusmodi homines ἐνίσχονται τῇ φωνῇ ἐν τῷ διαλέγεσθαι. Quare „ἰσχόφωνοι fortasse legi posset, et, ut ἴσχουροι et ἰσχουρία ab „urinae suppressione dicuntur, sic ἰσχόφωνοι, quibus vox „supprimitur et sistitur inter loquendum apud *Aristote*„*lem*.“ Quae verbo tenus huc transscribere visum est, ne quis *Wesselingii*, praestantissimi viri, auctoritate commotus, (qui se a *Leopardo* in errorem passus est abduci) existimet, in prisco aliquo *Herodoti* codice scripturam istam fuisse repertam. Denique, librorum consensu nisus, ita statuendum arbitror, probum esse vocabulum ἰσχνόφωνος, eademque notione, qua ἰσχόφωνος docti viri maluere, olim illud in usu fuisse, scilicet per syncopen ex ἰσχανόφωνος natum: ἰσχάνω autem idem atque ἴσχω valuisse constat. Est etiam apud *Hesych.* in Βάττος, τραυλόφωνος, ἰσχνόφωνος: et apud eumdem, ubi Ἰσχνόφωνος exponitur ἀπεχόμενος τὴν φωνὴν, haud dubie ἐπεχόμενος legendum: sic quidem *Schol. Pind.* ad titulum *Pyth. IV.* τὸ ἐπέχεσθαι τὴν γλῶτταν βατταρίζειν φαμέν: ibidemque plus semel ἰσχνόφωνος scribitur. *S.*

9. ἀπὸ τῆς τιμῆς τὴν ἔσχε) Nihil verius. *Batti* pristinum nomen *Aristoteles*, apud *Euseb.* Chron., ubi p. 73. doctissime, ut solet, ill. *Scaliger*, ex *Callimacho*, *Pindari*que Criticis ad Pyth. Od. V. 117. Multa quoque *Spanhemius* ad

Callimachi Hymn. in Apoll. vs. 75. Ex oraculo autem, [*lin.* 15.] Βάττ' ἐπὶ φωνὴν ἦλθες, liquidissima verbis *Plutarchi* T. II. p. 205. medela, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν φωνὴν παραγενόμενον *Battum*, nam ἐπὶ τὴν Ῥώμην, quod nunc est, longe ineptissimum. Idem Cl. *Reiskium* Animadverss. ad *Plutarch.* p. 261. conperio observasse. WESS.

15. Βάττ' ἐπὶ φωνὴν *etc.*) Eadem habet *Tzetzes* Chil. VI. vs. 349. [et *Scholiast.* ad *Pind.* Pyth. IV. 10. ubi etiam ex aliis auctoribus alia caussa, cur oraculum Battus consuluerit, aliudque responsum refertur.] Paulum diversa prostant in *Schol.* ad *Callim.* Hymn. in Apoll. vs. 76. ἄναξ δέ τι Φοῖβος ἀνώγει ἐς Λιβύην ἐλθεῖν μηλοτρόφον οἰκιστῆρα. His proxima, nisi fallor, *Herodotus* ista subiecerat: [*lin.* 19.] Ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, Ὦ ἄναξ *etc.* Intermedia quae leguntur, mea quidem opinione, literatoris notam sapiunt marginalem: ὥσπερ εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσσῃ χρεωμένη, ὦ βασιλεῦ ἐπὶ φωνὴν ἦλθες. [Me vero non poenitet, Scriptori nostro, verborum neutiquam ita parco, eadem adseruisse.] *Herodotum* utique sola decent ista: Λίβυες τὸν βασιλέα Βάττον καλέουσι, καὶ τούτου εἵνεκα δοκέω θεσπίζουσαν τὴν Πυθίην καλέσαι μιν Λιβυκῇ γλώσσῃ, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς ἔσται ἐν Λιβύῃ. Ad interrogata non respondere mos Deo fuit Delphico, quem attigi in *Schol.* ad Phoen. p. 678. Quod suspicabatur *Herodotus*, aliud olim *Batto* proprium inditum fuisse nomen, aliorum firmatur testimoniis, collectis ill. *Ez. Spanhem.* in *Callim.* Hymn. Apoll. vs. 75. VALCK. — *Hesychius*: Βάττος· βασιλεύς, τύραννος, Λίβυες. Videtur alium etiam, praeter *Herodotum*, secutus auctorem. *S.*

24. οἴχετο μεταξὺ ἀπολιπὼν - - ἐς τὴν Θήρην) Sedandae sunt turbellae, quas innocens illud μεταξὺ fecit. Sive enim ex *Hesychio*, Μεταξύ, ἐξαίφνης, μετ' ὀλίγον interpreteris; sive cum *Porto*, μεταξὺ ἀπολιπὼν (τὸν πρότερον τόπον) *interea relicto priore loco abiit*; quid tandem in sermone salebrosi? Recurret c. 160. ἐς ὅ μιν οὗτοι ἀπολιπόντες οἴχοντο ἐς ἄλλον χῶρον. In *Platonis* Lysid. p. 207. A. ἔπειτα ὁ Μενέξενος - - - μεταξὺ παίζων εἰσέρχεται. Geminum dabit *Isocrates* Evagor. p. 200. E. Ex *Plutarcho* μετ' ὀλίγον *Hesychii* lucem mutuatur, referente Philippum, a Graecis terra marique imperatorem salutatum, καὶ μεταξὺ δὲ Ἀλέξανδρον - - μετὰ τὴν Θηβαίων καταστροφήν, tum de insecutis deinde regibus.

τοῖς μεταξὺ Μακεδονικοῖς βασιλεῦσι, T. II. p. 240. At horum satis. WESS. — Pro μεταξὺ ἀπολιπὼν, *Reiskius* μετὰ ξυμπολιτῶν aut ionice μεταξὺ ξυμπολιητέων legendum coniectaverat: quae violenta utique foret mutatio. Μεταξὺ quidni, ut alibi, *interim* intelligeremus? scilicet, interim dum occasionem nacturus esset oraculo obtemperandi; dum ei δύναμις et *manus hominum* adfutura esset, qua ad coloniam in Libya condendam proficisceretur. Sic ἀπολιπὼν intelligi debebit αὐτὴν, scil. τὴν Πυθίαν, aut ἀπολιπὼν Δελφοὺς, *interim relictis Delphis Theram abiit.* Possit vero etiam ἀπολιπὼν significare *desiit, destitit*: scil. desiit urgere Pythiam, et aliud responsum petere; atque *interim* (scil. dum accidit id, quod continuo deinde narratur) *Theram rediit. S.*

CAP. CLVI. 1 - 3. αὐτῷ δὲ τούτῳ --- συνεφέρετο παλιγκότως) Παλίγκοτα et παλιγκότως illuminat *Galenus* ad *Hippocrat.* de Fractur. p. 547. WESS. — Vide *Foësii* Oecon. Hippocr. voc. Παλίγκοτος. Sunt παλίγκοτα παθήματα, *recrudescentes, denuo excandescentes* dolores. Et homo παλίγκοτος *Aristophani* Pac. 389. dicitur, qui ἐξ ὑποστροφῆς πάλιν ὀργισθείς. Itaque non satis est quod in *Gronovii* latinis positum, *male cessit;* aut quod in nostris, *ira dei incubuit*: oportebat, *denuo incubuit*; *denuo male cessit*: respicitur enim ad ea quae cap. 151. dicta sunt. Ad verbum συνεφέρετο videri τὸ θεῖον deesse monuit *Reisk.* similique ratione *Portus* nominativum ἡ Πυθίη subintelligebat. At verbum προσφέρεσθαί τινι isto modo construitur, non συμφέρεσθαι. Legimus c. 157, 1. οὐδὲν γάρ σφι χρηστὸν συνεφέρετο, *nihil illis prosperum accidit*: et VIII. 86, 6. ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷόν περ ἀπέβη. Tum vero impersonaliter, I. 19, 2. συνηνείχθη τοιόνδε γενέσθαι πρῆγμα. Sic II. 111, 3. συνενειχθῆναι δέ οἱ τυφλὸν γενέσθαι. Quoniam tamen, quando impersonaliter ponitur hoc verbum, constanter aliud adiicitur in infinitivo; si qui h. l. codices συνεφέρετο παλίγκοτα dedissent, id praelaturus eram: quemadmodum IV. 15, 15. ait, πειθομένοισι δὲ ἄμεινον συνοίσεσθαι, nisi ibi ἄμεινον non nominativum adiectivi esse statuas, sed adverbium, sicut hîc παλιγκότως. *S.*

3. ἀγνοεῦντες δὲ τὰς συμφορὰς) *Caussas calamitatum;* ut tritissima *Novi Foed.* ζωὴ, ἀνάστασις, [*Iohann.* XI, 25.] atque hoc de genere plura. WESS.

[5 *seq.* συγκτίζουσι Βάττῳ --- ἄμεινον πρήξειν) „Aut

„συγκτίζοντιι legendum, (adnotavit *Reisk.*) aut αἱ συγκτί-„ζοντι." Copiose de hoc loco, in *Var. Lect.* disputavi sed, ut tunc, sic etiam nunc, quidnam potissimum probem, incertus haereo. Erunt quibus expeditissima *Schaeferi* ratio videatur, παρέξειν corrigentis: *meliora se* (nempe *Dei* nomine Pythia loquitur) *illis daturum*, *Cyrenen cum Batto condentibus*. Sicut πόνον aut πρήγματα, sic et ἀγαθὸν et ἄμεινον παρέχειν τινὶ dici potuerit. Mirum vero, in vulgatam scripturam libros coniurasse omnes. *S.*]

12. ἀπέπλωον) In Ionum πλώειν, derivataque, amanuensium grassatur licentia. Ἀπέπλωον ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην mssti lib. VI. 116. ἀπέπλωον ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον concorditer plerique omnes lib. VIII. 14. Hic manum iniicit et moratur [*lin.* 13.] εἰρέθη *Codd.* ex Poëtae εἰλέθη, quod lib. VI. 15. sicuti prius supra in Edd. c. 77. et VII. 1[?]4. in scriptis. Utrumque genio Ionismi minime pugnare ex *Eustath.* ad *Homer.* p. 1540, 12. [Odyss. p. 250, 52. ed. Bas.] certum est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi etiam significavi, non Πλάτεα, (*lin.* 14.) sed Πλατέα editum me voluisse, sicut Πλατέαν c. 151. et 152. *Stephanus Byz.* Πλατεῖα. νῆσος Λιβύης. *S.*

CAP. CLVII. 7. Αἴ τυ ἐμεῦ) Principis poëtae πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, et μεγάλα ἄστεα ἀνθρώπων Nostri lib. I. 5. vereor, ut efficiant, *Libyam* ἄστυ, quod hic antea, optime dici. [„Ἄστυ bene habet. (ait *Reiske*, in Animadv. editis) Non *urbem* modo, sed *provinciam* quoque significat; proprie *populum coetumque*. Vid. I. 5. Hinc emen-„dandus *Plutarch.* in Opusc. T. I. p. 726. 2."] Mihi αἴ τυ blanditur mirifice, solo ingenii remigio a Cl. *de Pauw* productum, atque a *Gronov.* ex manu exaratis assertum quidem, sed haud feliciter explicitum. Sententia gravis est et εἰρωνική: *Si tu Libyam, ovibus foecundam, neque a te aditam melius, quam ipsemet ego, nosti, sapientiam hac accedentis nimis miror.* Αἰ Dorum, vice εἰ, et μηλοτρόφον, non nesciunt Grammatici. WESS.

Ibid. Ἄττυ ἐμεῦ Λιβύην *etc.*) Edixit nonnemo, *Ἄττυ omnino rectum esse, neque debere sollicitari.* Perversa vir Cl. [*Gronov.*] interpretatione corrupit inventam a se lectionem in *Med.* Codice, αἴ τυ, vel αἰ τὺ, reddens *Eia tu* non recordabatur αἰ, *si*, Dorice pronunciatum αἰ. Huius oraculi leni medela persanati laudem *Adrianus* noster *Heringa* reporta-

bit, qui mihi aliquando domi suae facile persuasit scribendum: Αἰ τὺ ἐμεῦ Λιβ. -- Μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ. Sua Dialecto Cyrenaei vel acceperant vel certe memoriae tradiderant oraculum, quod aestimare licet ex *Plutarchi* T. II. p. 408. A. Βάττος ἧκε δεύτερον ποτνιώμενος· ὑπειπὼν οὖν ὁ Θεὸς --- με Λιβύαν μαλοτρόφον· οἶσθας ἄρειον, Μὴ ἐλθών· ἐλθόντος ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ· οὕτω πάλιν αὐτὸν ἐξέπεμψε. Sententiam prorsus obscurat inter voces ἐλθὼν et ἐλθόντος perperam posita distinctio, recte praetermissa in antiquis Edd. Hic naturalis esset ordo verborum, Αἰ τὺ, μὴ ἐλθὼν, Λιβύαν οἶδας ἄρειον ἐμεῦ ἐλθόντος, etc. *Tuam ego valde miror sapientiam, si tu, qui Libyen nondum adiisti, melius illam nosti quam ego, qui illuc venerim.* Proclive nunc erit suam oraculo formam indere, *Plutarcho* repertam:

Αἰ τὺ ἐμεῦ Λιβύαν μαλοτρόφον οἶδας ἄρειον
μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ.

Ore loquens Ionico Noster, quandoquidem Dorica quoque dedit in oraculo sequenti c. 159. fortasse ne hic quidem Doricum in Λιβύαν μαλοτρόφον evitaverat πλατειασμὸν, sicut αἰ pro εἰ. In Doricis reliquiis, *Sophronis* inprimis et *Epicharmi*, pro εἴ κε, vel ἐὰν, frequentatur αἴκα, subiunctivis modis iunctum. Commodum hic locum inveniet ingeniosa Medici nostratis *Heringae* coniectura, in *Hesychio* pro Βαῖκαν, Κρῆτες· corrigentis, Βαίκα, ἐὰν, Κρῆτες. VALCK.

14. τῷ οὔνομα ἦν Ἄζιρις, τὸν νάπαι) Conspirant in voce Ἀζίριστον divellenda doctissimi homines *Is. Vossius*, *Pavius*, *Berglerus*, *Melotus*, *Bouherius*, *Bondam*, [*Petr. Bondam*, I. C. Variar. Lect. lib. I. c. 3. *Zutphan.* 1759.] a quibus non dissentio. *Herodotus* praeivit omnibus c. 169. Locus ipse promiscue Ἄζιλις ac Ἄζιρις, ut saepiuscule in talibus, ap. *Steph. Byz.* Mox συγκληΐουσι ex dialecti formula, qua συγκεκληϊσμένη lib. VII. 129. etc. WESS.

CAP. CLVIII. [3. *et seqq.* ἦγον δέ σφεας --- πρὸς ἑσπέρην· καὶ τὸν κάλλιστον τῶν χώρων, ἵνα --- μὴ ἴδοιεν --- νυκτὸς παρῆγον.) In ed. *Wess.* et superioribus edd. *post* χώρων *interpungebatur* oratio, ut verba καὶ τὸν καλλ. τῶν χώρων ad praecedentia referrentur: et *Vallae* interpretationem (*vesperam versus et ad locorum speciosissimum duxerunt, et quidem noctu, ne Graeci --- diurnum spatium metiendo animadverterent*:) ipse etiam *Wesselingius*, nihil ad hunc locum monens,

tenuerat. Veram verborum distinctionem et auctoris sententiam primus *Reizius*, quum in contextu, tum in *Praefat.* p. x-xii. aperuit. Cuius in distinguendis verbis rationem quum *Borheck* esset secutus, *Larcherus*, eamdem rationem merito probans, in msto codice fuisse eam a *Borheckio* repertam putavit. Ita constanter ille, etiam tunc quam *alteram* Versionis suae *editionem* procuraret, *Reizii* de *Herodoto* merita ignoravit, et, quidquid hic ad expoliendum Scriptorem nostrum contulerat, id *Borheckio* suo acceptum retulit. Eamdem vero verborum distinctionem in uno ex *Parisiensibus* codicibus a se repertam esse idem *Larcherus* significat. At noster quidem ms. *F.* et post ἑσπέρην. et post χῶρον interpungit. Pro πρὸς ἑσπέρην, πρὸς ἑσπέρης se maluisse *Reizius* l. c. professus est: idque opportunum utique foret, sed et perinde ferendum vulgatum, in quod consentiunt libri. *S.*]

10. ἐνθαῦτα γὰρ ὁ οὐρανὸς τέτρηται) Virulentum est Comici, Iovem *pluvium* διὰ κοσκίνου οὐρεῖν, *per cribrum meiere* Nub. vs. 372.; Afrorum, ὁ οὐρανὸς τέτρηται, *de copiosa istic coelesti aqua*, suavius multo; Hebraeorum *Genes.* c. vii. 11. וארבת חשמים נפתחו. *et coeli fenestrae reseratae sunt*, excellentissimum. Audiatur *Eustath.*, ὁ δὲ περὶ τῆς Λιβύης γῆς, *Nostrum* spectans, τετρῆσθαι τὸν οὐρανόν, ἀστείως --- ἐτερατεύσατο. ἐθέλει γὰρ εἰπεῖν, τὸν οὐρανόν, ὡς οἷά τινα δεξάμενον, ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις χώραις ἐστεγανῶσθαι· περὶ δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον, οἷον συντετρῆσθαι, ὡς ὑετὸν συχνὸν ἐξερεύγεσθαι, καὶ ἀρδεύειν τὰ ἐκεῖ πρὸς τροφιμότητα: quibus ad loci explanationem nihil nitidius clariusve. Rem perspectam habuit citra *Eustathii* auxilium Ampl. *Bouherius* Diss. Herodot. c. 12. p. 158. WESS.

10. ὁ οὐρανὸς τέτρηται) *Galeo* significant ista *loci fertilitatem et ubertatem*: vellem docuisset, quo modo tandem *fertilitas* per *coelum* possit *foratum* designari. Dum quis ista nobis probabilius interpretetur, interea quae mihi venit olim in mentem coniecturam proponam. Οὐρανὸς in antiquis scribi solet Codd. οῦνος: unicam his literam praefigamus, recuperabimus vocem βουνός, quam ego hic valde commodam iudico, ut Battum et comites quum ad fontem indigenae duxissent Libyes, dixisse perhibeantur: ἄνδρες Ἕλληνες, ἐνθαῦτα ὑμῖν ἐπιτήδεον οἰκέειν, ἐνθαῦτα γὰρ ὁ βουνὸς τέτρηται: *hoc in loco commoda vobis erit sedes, hic enim col-*

lis vel *ager perforatus est; fontibus* nimirum: id est γῆ ἐστι ἔπυδρος πίδαξι, quod legitur c. 198. Primum Βουνὸς vox fuit Cyrenaeis usitata: *Herod.* IV. 199., χώρων τὰ μέσα -- Βουνοὺς καλέουσι: attigit *Casaub.* in *Athen.* III. c. 22. [ad III. pag. 100. f.] *Eustathius* in *Hom.* Od. τ'. p. 680, 37., Κεῖται καὶ ἐν Ἡροδότῳ βάρβαρος λέξις ὁ Βουνὸς, Λιβυκὴ γάρ. Idem in Iliad. λ'. p. 831, 32. ἡ δὲ κολώνη καὶ λόφος ἂν λέγοιτο καὶ Βουνὸς, ὅπερ Ἡρόδοτος μὲν Λιβύων λέξιν εἶναί φησιν, Αἴλιος δὲ Διονύσιος λέγει, ὅτι Φιλήμων ἐπισκώπτει τὸ ὄνομα ὡς βάρβαρον, λόφον γὰρ καλοῦσι. [*Eustath.* p. 1854. et p. 880. ed. Rom.] Quos respicit *Aelius Dionysius* comici *Philemonis* duo senarios *Io. Clericus* e *Phrynichi* repetere potuerat Ecl. p. 156., cui Βουνὸς etiam ὀθνεία dicitur φωνὴ τῆς Ἀττικῆς. A Doriensibus in Sicilia vocem transsumsisse videtur *Aeschylus*; a Cyrenaeis accipere potuerunt Alexandrini: recentiores Graeci quivis *colles* et *tumulos* βουνοὺς dixerunt et μαστοὺς, Aetoli veteres βωμούς. Cyrenaicae regionis βουνοὶ similes fuere βουνοειδέσιν ἀναστήμασι τόπων γεωργησίμοις, *Diodoro* memoratis V. 40. Praeterea *tumulum* hic a Batto occupatum *fontibus* fuisse constat *irriguum*: vide *P. Leopard.* Em. III. cap. XI. *S. Bochart.* Geogr. Sacr. II. 1. c. 25. et *Ez. Spanhem.* in *Callim.* Hymn. Apoll. vs. 88. *Iustinus* XIII. 7. *Montem Cyram et propter amoenitatem loci et propter fontium ubertatem occupavere. Fons Apollinis Herodoto* dictus et *Pindaro*, Callimacho est Κύρη, unde nomen acceperit Κυρήνη. κρήνην Θέστιν memorat *Herodot.* c. 159. VALCK.

CAP. CLIX. 1. 2. Ἐπὶ --- τοῦ οἰκιστέω τῆς ζόης) Inprudens *Valla*, vertendo *qui condidit Zoam*, urbem exstruxit, nequaquam a viro Celeb., quod demiror, destructam, quandoquidem interpretis lapsum eruditissimus *P. Leopardus* dudum detexerat Emend. lib. III. 11. Potuerat Scriptor ἐπὶ τοῦ οἰκιστέω, [absque τῆς ζόης] sicuti mox; elegit aliud, aeque adconmodatum et iucundum. Battus, Cyrenarum conditor, οἰκιστὴς *Pindaro Callimachoque*, nactus apud populares honores, quales οἰκιστῇ mos deferebat lib. VI. 38. Facessat ergo in Morboniam, quorsum a *Pavio* et *Bouherio* amandatur, urbs *Zoa*, addita in *Abr. Ortelii* Thesaurum Geographicum et pictas tabulas inprudenter: facessant irrita aliorum molimina. WESS. — Non modo *Vallae* latina intacta h. l. reliquerat *Grono-*

vius, verum etiam primus, pro excellenti suo nimirum iudicio, Ζόης maiuscula litera initiali curaverat edendum: neque in Notis retractavit errorem. *S.*

Ibid. Ἐπὶ μέν νυν Βάττεω τοῦ οἰκιστέω τῆς Ζόης) Hic etiam Thesaurum *Ortelii* locupletavit urbium populorumque conditoris *Vallae* versio: illa *Battum* nobis dedit *qui condidit Zoam*. Error absurdus propagari per Edd. non debuerat, quem ante annos ducentos iam indicatum sustulit *Leopardus* Em. III. c. XI. *Vita*, ἡ ζωὴ, *Herodoto* scribitur ζόη. ἐπὶ μέν νυν τῆς ζόης Βατ. τοῦ οἰκιστέω. Errorem peperit e situ suo, Herodoteo more, distracta vocula. Nihil est in his aut vicinis nodosi. *Dum viveret Cyrenes conditor Battus*, qui per annos regnavit quadraginta, huiusque filio Arcesila per annos XVI. regnante, res Cyrenaeorum in eodem ferme statu permanserunt: sub tertio demum rege, qui fuit Battus istius nominis II. Εὐδαίμων dictus, Graecis divinitus in Africam evocatis, amplificatae. Sed, si licet, suspicor equidem, ante haec verba, Ἐπὶ μέν νυν Β. τοῦ οἰκιστέω τῆς ζόης, olim alia quaedam lecta, quae nobis perierint, de condita Cyrene, quo referretur adpellatio τοῦ οἰκιστέω, atque in his forte traditum, quando Battus expeditum acceperit usum linguae: *Monte Cyra occupato*, secundum *Iustin.* XIII. 7., *Battus linguae nodis solutis loqui primum coepit; quae res animos eorum, ex promissis Dei iam parte percepta, in reliquam spem condendae urbis accendit.* Auctore *Pausania* X. [cap. 15 extr.] p. 834., *vidit* Battus *leonem*, καὶ αὐτὸν τὸ δεῖμα τὸ ἐκ τῆς ὄψεως βοῆσαι σαφὲς καὶ μέγα ἠνάγκασεν. Instar Batti forte τραυλὸς Croesi filius in subito terrore *vitium nodumque linguae rupit, planeque et articulate eloquutus est*, *Gell.* Noct. Att. V. 9. Εἶπε δὲ [illegible] καὶ κακοῦ, *Herod.* I. 85. VALCK.

5. 6. ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, Βάττω τοῦ Εὐδ.) Optime ad hunc modum interpunxit Nob. *Palmerius* Exercit. in Gr. Auctor. p. 24. Nam *Battus*, eius nominis *secundus*, *Felix* adpellatus est, non *tertius*. Ἐπὶ τρίτου successionis ordinem requirit. Bene *Plutarchus* in Coriol. p. 216. E. [illegible] (Graeci ἐπώνυμον ὄντα) τὸν Εὐδαίμονα, τὸν δεύτερον τῶν Βάττων. Attigi ad *Diodorum* T. II. p. 551. WESS.

24. ἀντὶ τούτων Αἰγ. κατὰ ταὐτὰ ἐπιμεμαθήκασι Ἀπρίῃ, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ) Adi sodes lib. II. 161. ubi ὁ τῶν Λιβύων

λόγοισι, de hac *Melpomenes* parte. WESS. — Κατὰ ταὐτὰ, ut apud alios, sic constanter aliàs apud Nostrum, quoad quidem aut memini aut adnotavi, *eodem modo*, significat. Sic II. 48, 5. 104, 18. 105, 3. III. 48, 14. etc. Sic item II. 30, 13. ubi quidem etiam *eisdem in locis* intelligi possit. Quarum notionum quum neutra huic loco opportuna esset, de *eodem tempore* accepi, et *protinus* interpretatus sum; idem significare posse κατὰ ταὐτὰ ratus atque αὐτίκα, quod adverbium eodem de fonte derivatum est: in eamdemque sententiam Scriptor noster, de eadem re agens II. 161, 17. ἀπέστησαν ἐκ τῆς ἰθείης dixerat. Eamdem formulam κατὰ ταὐτὰ de *tempore* etiam *Wess.* accepit: qui eam, quum in *Vallae* latinis nihil ei responderet, adverbio temporis *tum* expressit, *qua de re Aegyptii tum succensentes Apriae, ab eo defecerunt*: et sic ille quidem κατὰ ταὐτὰ cum ἐπιμεμφόμενοι iunxit, ego vero ad ἀπέστησαν referens, comma post ταὐτὰ interserui. Quodsi κατὰ ταὐτὰ cum ἐπιμεμφ. iungi debeat, tum vero κατὰ ταὐτὰ ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ significabit *hoc ipsum exprobrantes Apriae, propter hoc ipsum succensentes Apriae.* cf. ad V. 33, 12. notanda. Atque haec verissima explicandae huius ῥήσεως ratio esse videtur; quare *deletum comma post* ταὐτὰ, et ante κατὰ repositum velim: sic vero etiam, pro κατὰ ταὐτὰ, commode cum ms. *Arch.* κατὰ ταῦτα (aut potius κατὰ ταὐτὰ ταῦτα, coll. cap. 160, 8.) legetur. In eamdem sententiam II. 161, 12. absque κατὰ praepositione ait, Αἰγύπτιοι ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι. *S.*

CAP. CLX. 1. Ἀρκεσιλέως) Sic [loco olim vulgati Ἀρκεσίλεος et Ἀρκεσίλαος] ob secundum quartumque casum Ἀρκεσίλεω, Ἀρκεσίλεων: et quoniam toties totiesque in sequentibus Ἀρκεσίλεως. Similis sunt flexionis Μενέλεως, Χαρίλεως, etc. WESS. — Pari ratione atticâ formâ λεὼς, pro λαὸς, utitur Noster I. 22, 9. II. 129, 3. VIII. 136, 12. *S.*

[11. ἐν Λεύκωνι) Apud *Ptolemaeum* lib. IV. c. 5. p. m. 104. memoratur Μαρμαρικῆς κώμη μεσόγειος Λευκόη, nescio an eadem quae *Herodoto* Λεύκων. *S.*]

[16. φάρμακον nescio an δηλητήριον (*venenatum*) intelligatur, quod ei a fratre paratum fuisset, nec vero lethalem exercuisset vim, quare dein strangulatus ab eodem fuisset. *S.*]

16 *seq.* ὁ ἀδελφεὸς Λέαρχος) Habeat suum sibi nomen homo infelix et ingratus. *Plutarcho* Virtut. Mulier. pag.

260. E. Λάαρχος, quod idem nomen, non tamen Arcesilai frater, sed φίλος πονηρὸς, per amici nomen regis mortem architectatus et tyrannidem; ubi de perditi hominis interitu et *Eryxo*, animosa matrona, plura. Quod ibidem de Amasidis, Aegyptiorum regis, militibus, id suspicionem firmat, qua de lib. II. 181. *Polyaeno* consimiliter Λάαρχος lib. VIII. 41. sed ex *Plutarcho*. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

17. Ἀλίαρχος) Cyrenaica, ni fallor, nominis forma Λέαρχος in Ἄλαρχος vel Ἁλίαρχος facile transiit. Amicus infidus, qui secundum Arcesilam suffocavit, quique tyrannus evasit patriae, frequenter Λέαρχος dicitur *Plutarcho* T. II. pag. 260. et 261. etiam in Λέαρχος concinit *Plutarcho* *Polyaenus* VIII. c. 41. Arcesilai viduae *Eryxus* uterque virtutes praedicat. VALCK.

CAP. CLXI. 2. χωλός τε ἐὼν καὶ οὐκ ἀρτίπους) Cl. *de Pauw* καὶ οὐκ ἀγχίνους, *et minime sollers*. Quo non indigemus. Est inter exempla Herodoteae περισσολογίας. *Claudum* praeterea hunc Battum *Plutarchus* praedicat, non insulsum neque stupidum, nedum *Herodotus*. WESS.

6. ἐκ τῆς Μαντινέης) Secum in Africam ducere iubentur, *qui* ipsorum *componeret dissidia*, καταρτιστῆρα, sive *reconciliatorem pacis*; qualis petentibus concessus fuit a Mantinensibus Demonax. In Excerptis etiam e *Diod. Sic.* p. 550., τῆς Κυρηναίων στάσεως διαιτητὴς fuisse dicitur Δημώναξ Μαντινεὺς, συνέσει καὶ δικαιοσύνῃ δοκῶν διαφέρειν. Arcasin his non vulgaris honos iste fuit a Deo Delphico tributus tanquam εὐνομωτάτοις. *Aelian.* Var. Hist. II. 22.. εὐνομωτάτους γενέσθαι καὶ Μαντινέας ἀκούω, οὐδὲν ἧττον Λοκρῶν. οὐδὲ Κρητῶν, οὐδὲ Λακεδαιμονίων αὐτῶν, οὐδ' Ἀθηναίων. Ex hac gente magistram Socrates, discipulam habuit Plato. Dissidentes inter se Milesii Parios ex omnibus Graecis sibi delegerunt καταρτιστῆρας, *Herod.* V. 29. VALCK.

7. καταρτιστῆρα) *Demonax*, τῆς Κυρηναίων στάσεως διαιτητὴς in *Diodori* T. II. p. 550.; *Nostri* ex nationis dialecto prius lib. V. 29. Pervenit in hanc usque aetatem aureus Cyrenaeorum numus, ab *Harduino* indicatus, in quo partim ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ, partim ΚΥΡΑΝΙΩΝ. Dubium non est, quin Mantinensem *Demonactem*, eiusque egregiam operam, haud ingratis Cyrenaeis impensam, posteris ille tra-

diderit: an vero sub hoc tempus procusus, mihi quidem valde ambiguum. At vide Ampl. *Bouherii* Diss. Herod. c. 12. p. 142. super illa quaestione. WESS.

14. τεμένεα ἐξελὼν) Laurentius *fana*. Melius *certas agri portiones*, quales et illae, in quibus Silphii proventus ap. *Hesychium* Βάττου σίλφιον. Vetus consuetudo, a Poëta Iliad. ζ'. 194. signata, et *Aristide* T. I. p. 12. ὥσπερ τοῖς βασιλεῦσι τεμένη καὶ χώρους ἐξαιρεῦσι. Addidit Demonax ἱρωσύνας, quoniam τὰ γέρεα regum olim *sacerdotia*, uti Spartae lib. VI. 56., conplectebantur. *Vallae* lapsum tetigit consultissim. *Barbeyracius* Histor. Foeder. T. I. p. 58. WESS. — De vocab. τέμενος vide *Homeri* Interpretes ad Iliad. ζ'. 194. Equidem *sacros agros* τεμένεα hîc interpretatus sum, ratus *agros* intelligi e quibus *sacerdotes* reditum percipere soliti erant. Facile autem *certas agri portiones* cum *Wess.* reponi patiar. *S.*

Ibid. τεμένεα ἐξελὼν καὶ ἱρωσύνας) Itaque adeo, si sana est lectio vulgata, populi Demonax adsuetus imperio *Regem* fecerit *sacrificulum*; cui sane mirarer si nullam ille voluerit relictam praeterea honoris praerogativam, quam legitimam habuerant maiores. Diis solebant fatoque functis heroibus regibusve τεμένη ἐξελεῖν: vivo Batto cur τεμένεα voluerit ἐξελεῖν non exputo. Ne rigida quidem Arcadis severitas alia maiorum ῥητὰ saltem γέρεα denegare Regi potuit, praeter ἱρωσύνας, sive *curam sacrorum administrandorum*. Legisse videtur a vulgatis diversa *Valla*, qui proxima, τὰ ἄλλα - - - ἐς μέσον τῷ δήμῳ ἔθηκε, *cetera in medium posita populo restituit*, minus commode expressit. Legitur lib. III. c. 80. ἐς μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πρήγματα: qui a patre acceptum *imperium sponte sua populo restituit*, dicitur ἐς μέσον Κῴοισι καταθεὶς τὴν ἀρχὴν, lib. VII. 164. Graecorum more, *in medium ponere*, dicere non recusant Latini. VALCK.

CAP. CLXII. 10. ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ) Non Corinthiorum populus dedicarat, sed Cypselus, *Herod.* I. 14. Quam Olympiae dedicarat Sicyoniorum tyrannus Myron, aedicula tamen dicebatur Σικυωνίων θησαυρὸς, teste *Pausan.* lib. VI. c. 19., quo capite in Alti Olympiaca superstites sua aetate recenset aediculas sive θησαυροὺς καλουμένους Sicyoniorum, Carthaginiensium, (de horum spoliis a Gelone fuit

is thesaurus consecratus:) Epidamniorum, Sybaritarum, Cyrenaeorum, Metapontinorum, Megarensium, Geloorum: initio capitis, *καὶ ἐν Δελφοῖς*, inquit, *Ἕλληνες τινὲς ἐποιήσαντο τῷ Ἀπόλλωνι θησαυρούς*: in quibus sua quaeque civitas donaria, aurum etiam et argentum Apollini sacrandum, deponeret, sive *τὰ ἀναθήματα* et *τὰ ἱερὰ χρήματα*. Civitatum thesauros hic Apollinis veluti fidei commissos, quibus ubi posceret usus illinc repetitis uterentur, mihi quidem non liquet. *Τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθηναίων θησαυρὸν* memorat *Xenoph.* Κυρ. Ἀναβ. lib. V. p. 206, 33. Clazomeniorum, *Herod.* I. 51. Siphniorum, idem III. 57. Sicyoniorum, Thebanorum, Cnidiorum, Syracusanorum, Potidaeatarum, *Pausanias* lib. X. c. 11., cuius aevo nihil in his erat pecuniae sacrae. Haec addantur *H. Valesio* notatis in Exc. *Peiresc.* p. 77. VALCK.

11. *ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτον*) Operarum *Aldi* socordia *τοῦτο* peperit et secuturis reliquit. Critici ad *Pindari* Od. Pyth. IV. pr. de Pheretima filioque. *πέμπτος δέ ἐστιν Ἀρκεσίλαος, Φερετίμης υἱὸς, ὡς Ἡσίοδος μνημονεύει.* Falso de *Hesiodo*, qui de eo nec scripsit, neque potuit. Voluerunt *ὡς Ἡρόδοτος*. Falso insuper *πέμπτος*. Arcesilaus hic regum fuit tertius. *Salaminius Euelthon* locum occupat in *Polyaeni* lib. VIII. c. 47. WESS.

14. *λαμβάνουσα τὸ διδόμενον*) Syllabam effecisse suspicor postremam, ut vocula nobis *αἰεὶ* perierit, reponendumque *ἡ δὲ λαμβάνουσα τὸ αἰεὶ διδόμενον*. De *sibi invicem continua serie succedentibus* sic solet *αἰεὶ* venuste poni pro *συνεχῶς*. *Homerus μελισσάων* meminit. *Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.* Iliad. β'. 88. Vide *Hesych.* in *Αἰεὶ νέον*. *Thucyd.* p. 77, 78., *Ἀθηναίων ὁ αἰεὶ ἐντὸς γενόμενος*. *Herod.* II. 168. *ταῦτα τοῖσι αἰεὶ δορυφορέουσι ἐδίδοτο*: et saepius alibi. Vocem autem istam, quod fatendum est, valde accommodam, hoc in loco legisse videtur *Eustathius*, ex *Herodoto* sic historiam enarrans in Ἰλ. ζ. p. 523. [p. 657. ed. Rom.] *αὐτὴ γὰρ ἐκείνη τὸ μὲν διδόμενον, φησὶν, ἐλάμβανε, καὶ καλὸν ἔλεγε, κάλλιον δὲ ἔκρινε* (lege *ἐκεῖνο*,) *τὸ στρατιὰν λαβεῖν. τελευταῖον ἐξέπεμψεν αὐτῇ δῶρον ἄτρακτον χρύσεον καὶ ἠλακάτην, ᾗ καὶ εἴριον προσέκειτο, καὶ προσεῖπεν, ὅτι γυναῖκα τοιούτοις δωρεῖσθαι χρὴ, ἀλλ' οὐ στρατιᾷ θωρακούσῃ ἐκ τῶν τρωμάτων.* Miror ultima, et in his vocem Ionicam *Herodoti*. Paene ultima lectiones affirmant a *Gronovio*

reiectas. Homerica, Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε etc. *Aristophanis* etiam expressit Lysistrata vs. 519., Ὁ δέ μ' εὐθὺς ἔφασκεν ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω, Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει· sic modulus versui reddendus est, vitiatus in vulgatis, Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε, κεἰ μὴ etc. VALCK.

20. ἀλλ' οὐ στρατιῇ) Unde *Eustath.*, qui excerpsit, στρατιῇ adstruxerit θνησκούσῃ ἐκ τῶν τρωμάτων, cum illis scio, qui penitissime ignorant. Sibi habeat servetque: ad *Herodotum* nihil. WESS.

CAP. CLXIII. 6. Ἐπὶ μὲν τέσσερας Βάττους *etc.*) Quae de *quatuor Battis totidemque Arcesilais* hic leguntur, illuminarunt *Palmerius* in Exercit. pag. 24. *H. Valesius* et *P. Wesseling.* in Exc. *Diodori* T. II. p. 550. 551. VALCK. — Oraculum de *quatuor Battis totidemque Arcesilais*, ex tripode dictum. Valuit in illa regum stirpe et serie, quod celebri olim in usu, ut nepos avi nomine insigniretur. Multa ad *Diodor.* T. II. p. 550. *H. Valesius*, et *Bouherius* in Diss. Herodotea. WESS.

11. ἀπόπεμπε κατ' οὖρον) *Trade secundo vento*, praestiterat; ex formula *Sophocl.* Trach. vs. 474. ἀλλὰ ταῦτα μὲν Ῥείτω κατ' οὖρον, et *Aeschyli* VII. Theb. vs. 696. ἴτω κατ' οὖρον. Adde Schol. ad Trachin. vs. 828. WESS.

14. ταῦρος ὁ καλλιστεύων) *Maxima taurus victima*, ὁ καλλιστεύων τῶν ταύρων, *Diodoro* lib. IV. 23. Pythia obscure *Alazirem*, Arcesilai socerum, indigetasse videtur, una cum genero interiturum, prorsus ut ταύρου titulo Philippum, Alexandri Magni patrem, apud *Diodor.* lib. XVI. 91. WESS.

CAP. CLXIV. 12. ἐπ' ἐξεργασμένοισι) Sic vere ex *Aldi* ἐπεξεργασμένοισι. Pravum idem in *Plutarchi* Malignitate pag. 870. B. e *Nostri* lib. VIII. 94. Elegans *Euripidis* Bacch. vs. 1037. πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν. Utitur plus simplici vice *Aeschylus*, in Pers. vs. 526., Agamem. vs. 1388. etc. WESS.

15. ἔργετο ἐκ τῆς) Hic quoque vetus et *Vallae* reperta lectio revocabitur, ἔργετο ἑκὼν τῆς Κυρηναίων πόλιος, *urbe Cyrene u l t r o abstinebat;* sive, *semet ipse v o l e n s arcebat urbe.* Male vir Cl. verbum ἔργετο reddidit *arcebatur:* apud *Herod.* ἔργεσθαι, formae mediae verbum, significat *semet arcere*,

adeoque *abstinere*. Lib. II. c. 18. θηλέων βοῶν μὴ ἔργεσθαι, idem est ac θηλέων βοῶν γεύεσθαι. IV. 186. Similiter πολλῶν ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι, lib. V. c. 57. VALCK.

CAP. CLXV. 7. Εὐεργεσίαι ἐς Καμβύσεα) Non neglexit in *Polyaeni* lib. VIII. 47. apud Aryanden τὰς ἐς Καμβύσην εὐεργεσίας Pheretima. In pingendo Satrapae nomine libri Strategematum et *Pollucis* [vide mox ad cap. 166. 9 *seq*.] discordes quoque sunt, in vulgatum tamen proniores. WESS. — *Arcesilai* non meminit *Herodotus* III. 13. ubi donorum mentionem facit, ad *Cambysen* a Cyrenaeis missorum: quae quidem dona neutiquam benigne a Cambyse accepta esse ait, sed per contemtum militibus ab illo proiecta. Videtur deinde *Arcesilaus* traditâ Cambysi Cyrenaicâ melius de illo voluisse mereri. In Graecis nostris *lin*. 8. vitiosum ἔοσκε, pro ἔοικε, facile vel tyro quilibet corriget. *S*.

CAP. CLXVI. 3. παρισεύμενος) Ionum ex more, saepe spreto. Dederunt schedae ἀπεστυγεύμενος c. 154. praebebunt illud ipsum c. 203. tum ἀνταγωνιεύμενος lib. V. 109. atque his similia. Ex *Darii* studio, quod *Aryandes* stolide aemulabatur, aurum multo purissimum ψῆγμα Δαρείου χρυσοῦ apud *Plutarchum* in Pactolo, et numi aurei Δαρεικοί, *Darici*. Negant Critici ad Comici Ἐκκλησ. vs. 589. appellatos ἀπὸ Δαρείου, τοῦ Ξέρξου πατρὸς, sed ab alio rege *Dario*: sequitur *Suidas*, et omnibus *Harpocratio* prior. Equidem his dicam inpegi Observ. lib. II. 24., nec poenitet: nihil ad arguendos manifestius *Herodoteis*. Succurrit tamen labanti Grammaticorum fidei amicissimus *H. Venema*, Herodotea probans, Dariumque Hystaspiden Persis *Daricos* cudisse, Medis vero antiquiorem Darium, nomine *Medum*, cuius exemplum rex Persa fuerit imitatus. Dissert. ad Vaticin. *Daniel*. p. 160. WESS.

9. 10. καὶ νῦν ἐστι ἀργύριον) Ita ex schedis oportuit. *Pollux* argentum Ἀρυανδικὸν lib. III. 87. VII. 98. hinc derivavit: quae de *Daricis* ibidem, ἀπὸ Δαρείου, ὡς ἀπ' ἐκείνου ἀκριβωθέντες εἰς κάθαρσιν τοῦ χρυσίου, ostendunt originem. Statim ἐπανιστέατο [*lin*. 12.] dubio caret. WESS.

CAP. CLXVII. [5. ἄνδρα Μαράφιον) Vide I. 125, 13. *S*.]

Ibid. Βάδρην) Haesito, quid verius certiusque. In pro-

priis nominibus frequentissima msstorum discordia. Idem classis praefectus c. 203. Βάρης, ubi *Badres* Laurentius, quod retineo: Μάδρης codicis *Vind.* huc ducit, ex confusione litterarum β et μ in codicibus tritissima. Mox [*lin.* 9.] αὐτοὶ ὑπεδεκέατο ex c. 200. liquidissimum. WESS. — Infra c. 203., ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς dicitur Β ά ρ η ς: ob tantillam scriptionis, librario procul dubio imputandam, differentiam non debuerant tanquam diversi considerari *Badres* et *Bares*: genuinum forte nomen Βάρην onerat littera male repetita. Alexandri Macedonis sororem habuisse dicitur Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης, VIII. 136. et V. 21. qui idem videtur, cuius nomen scribitur Βούβαρις VII. 21. Persam Καντίβαριν ex *Clearcho* memorat *Athen.* X. p. 416. B. hinc *Aelian.* Var. Hist. I. 27. Ab Aegypti satrapa *Aryande* classem et exercitum accepisse *Pheretimam, Herodoto* consentit *Polyaenus* VIII. 47. VALCK.

12. πρόσχημα τοῦ λόγου) Ex Latinis *titulus inferendi belli*, putes πρόσχημα τοῦ πολέμου *Vallam* vidisse, quale *Polybii* ὄνομα καὶ πρόσχημα τοῦ πολέμου lib. XI. 5. [XI. 6, 4. nostrae ed.] sed eius nec vola nec vestigium in manu descriptis. *Reiskii* elegans coniectura πρόσχημα τοῦ στόλου, *obtentus expeditionis*, in eadem haeret difficultate. Potius erit novationi vale dicere. Λόγου πρόσχημα *velamentum* et *color sermonis* est, quo veritatem dissimulabant Persae. Geminum germanum lib. VI. cap. 133. τοῦτο μὲν δὴ π ρ ό σ χ η μ α λ ό γ ο υ (sic mssti) ἦν: *hoc colore inter fandum* Miltiades *utebatur*. Post nonnulla, ἐφρόντιζε Δ α ρ ε ί ο υ [*lin.* 16.] ex *Aldi* et aliorum praescripto; ingrata erat βασιλέος iteratio. Confer cap. 197. WESS.

13. ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐπὶ Λιβύων καταστροφῇ) Ista *Herodotum* adiecisse ceteris opinor, ut commodam hoc in loco sibi pararet occasionem *gentes* recensendi *Libycas*: nam libenter ille narrationibus interiectis sic passim ab instituto sermone digreditur, ut lectorem semper iucunda varietate teneat et oblectet, ποικίλην ἐβουλήθη ποιῆσαι τὴν γραφὴν, Ὁμήρου ζηλωτὴς γενόμενος, ut scribit *Dionysius Halic.* in Ep. ad Pomp. p. 208., hac etiam in parte *Thucydidi Herodotum* praeferens, et fatetur ipsemet *Herodotus*, quaesivisse se *digressiones*, lectoribus velut ἀναπαύσεις: IV. 30. προσθήκας δή μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίζητο. Istiusmodi *Thucydidis* imi-

tatori *Philisto* prorsus evitatas *digressiones* supra modum ineptas et fabulosas ubique captaverat *Theopompus*: hoc ubi tradidit *Dionys.* in eiusdem Epistolae fine pag. 133., Critici mentem vox obscuravit perperam scripta: nam ubi peccasse dicitur *Theopompus* κατὰ τὰς παραβολὰς, *in comparationibus*, corrigi debet παρεκβολὰς, quod p. 126, 3. dicitur κατὰ τὰς τῶν παρεκβάσεων ἐπεισαγωγάς, ubi eadem designantur exempla: e quibus in transcursu redintegrari poterit *Theon. Soph.* pag. 15. *Theopompi* Philipp. VIII. narratio ἡ τοῦ σελίνου, *de apio*, nulla fuit; emendandum, ἡ τοῦ Σειληνοῦ, vel περὶ τοῦ Σειληνοῦ, *de Sileno*, qui in Macedonia ferebatur adparuisse. VALCK.

CAP. CLXVIII. 13. Πλεῦνος) *Tzetzes* ad *Lycophron.* vs. 149. Πλυνὸν, πόλιν Λιβύης habet; quae huic lacui si accubuerit, Πλυνός, ut veteres schedae, optabilior. WESS. — *Scylaci*, plurali numero, Πλυνοὶ λιμήν, pag. 106. ed. *Gron.* S.

CAP. CLXIX. 1. Γιλιγάμμαι) *Stephani Byz.* Γιλιγάμβαι, ἔθνος Λιβύης, Ἡρόδοτος δ'. robur accipit ex *Med.* et sequacibus, vicissimque addit. Recepi Γιλιγάμμαι et Γιλιγαμμέων ex ductibus Codicum et *Stephani*, obsecutus *Gronovio*, cuius laudatio libri *Florentini* modum excedit. Recepi tanto autem promtius, quod *Brit. A.*, quo sicuti et altero deinceps utar, clare Γιλιγάμμαι, Γιλιγάμμαισι, Γιλιγαμμέων. WESS.

5. Ἄζιρις) *Callimachi* πυκινὴν δὲ κατὰ Ἄζιλιν ἔναιον Hymni in Apoll. vs. 89. stabilit haec et superiora cap. 157., nec nocet diversior, quae in *Aldina* eius et *Basileensi* constat editione, scriptura, uti monitum antea [ad c. 157. 14.] Quod de *laserpitio*, [*lin.* 6.] καὶ τὸ σίλφιον ἄρχεται ἀπὸ τούτου, sive ἐκ τούτου: in *Scylace* p. 108. ed. *Gronov.* post insulam Plateam, ἐντεῦθεν ἄρχεται τὸ σίλφιον φύεσθαι γνήσιον ubi *Gronov.* quid velit postrema vox, nec exprimit *Vossius*, nec ipse assequor, pro qua repono γνῆσις. Nonne φύεσθαι γῆν, aut γυίαις, *in arvis*, lenius et propius? Multa de Silphio *Salmas.* in *Solin.* p. 262. et ex *Scylace* φύεσθαι γῆν. WESS.

CAP. CLXX. 2. Ἀσβύσται) Irrita opera Viri Celeb. [Ἀσύνταις, qui nulli sunt, defendentis.] Ἀσβύστας in Libya norunt conplures, ab *Holstenio* ad *Steph. Byz.* signati, tum *Lycophron* quoque vs. 895. Quis Ἀσβύσται tandem

Liquidus *Medicei* lapsus ex schedis est *Pass.* Neque officit hilum, quod *Asbystarum* sedes latius in Africae mediterranea porrigatur ab aliis; siquidem in talibus multiplex variatio, et Asbystae minime maritimi. WESS.

CAP. CLXXI. 2. Αὐσχίσαι) *Stephani* Αὐσχῖται, ἔθνος Λιβύης ὑπὲρ Βάρκης, optime hinc *Holstenius* emendat et *Cuperus* in Syllog. Epistol. *Burmanni* T. II. p. 690. Certe Αὐσχίσαι in Codicibus *Diodori* et *Ptolemaei*, sicuti ad prioris lib. III. 49. adnotatum. WESS.

3. κατ' Εὐεσπερίδας) Promiscue, Ἑσπερίδες et Εὐεσπερίδες, cives Ἑσπερῖται et Εὐεσπερῖται: quod in promtu magno viro non fuit, *Strabonis* lib. XIV. p. 957. D. [pag. 647. B. ed. Cas.] καὶ ἔτι ἐν τοῖς Ἑσπερίταις Λίβυσι, reformanti ἐν τοῖς ἑσπερίταις Ἴβηρσι. Amnis enim Lethaeus, quo de Geographus, correctionem non postulat, siquidem similis tituli fluvius apud Libyae Hesperitas. Iterum *Strabo* lib. XVII. p. 1193. C. [p. 836. D. ed. Cas.] ἔστι δὲ καὶ λιμὴν Ἑσπερίδων, καὶ ποταμὸς ἐμβάλλει Λάθων, seu, uti aliis, Λήθων. Qui sequuntur [*lin.* 4.] *Cabales*, verius-ne *Bacales* scribantur, non finio. WESS.

CAP. CLXXII. [2. Νασαμῶνες) Horum iam facta mentio lib. II. c. 32. Confer vero paullo post, cap. 182. huius libri, ubi et de loco cui *Augila* nomen. *S.*]

6. τοὺς δὲ ἀττελέβους *etc.*) Credo ob oculos haec *Arriano* fuisse de piscium apud Indos captura, Indic. c. 29. p. 344. ὑπὸ ἡλίῳ αὐαίνοντες, εὖτ' ἂν ἀφαυανθῶσιν, καταλοῦντες: ubi mira Celeb. viri in participio isto fluctuatio. Ἀττελάβους *Arch.* et *Vind.* habet *Eustath.* in *Dionys.* vs. 209. [ubi quidem mendose vulgo ἀττεσλάβους, et εἶδος δὲ ἀκρίδος ὁ ἀττέσλαβος.] novitque Graecus *Nahumi* interpres c. III, 17. Editum Iones maluerunt. *Vallam* autem, graviter in *palmulis* hic lapsum, primus adiuvit *P. Leopardus* Emend. lib. VII. c. 16., tum *Portus*, *Heraldus*, et *L. Bos* Obs. Critic. cap. 7., cui optimo viro temeritatem acerbius exprobratam nollem. Haeret adhuc animo iusta eius de malignitate Gronoviana querela, sancte testati, se, cum Observationes digereret, *Leopardum*, et quos nominavi, nondum lectitasse. Et quid si eorum aliquem versavisset, quis continuo omnium recordatur? Obsoleta haec quidem, sed memoriae praeclari Praeceptoris debita. Mox [*lin.* 8.] ἐπὶ γάλα

ἐπιπάσσοντες ex schedis non sine consilio *Th. Galeus* laudavit; nam *locustis, in pulverem comminutis*, bene congruit ἐπιπάσσειν, non *lacti*. Erunt tamen, qui ἐπὶ γάλα πάσσοντες explicabunt. WESS.

9. ἐπίκοινον αὐτέων τὴν μίξιν ποιεῦνται) Quae posui verba sunt quidem *Herodoti*; sed nunquam mihi persuadere potui, hoc illo loco fuisse ab auctore collocata; quoque adeo visum fuit probabilius, aliis etiam reddere nitar verisimile. Duae sunt res sanequam diversissimae, tametsi de iisdem dici possint, ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιέεσθαι, et ἐμφανέως, vel κτηνηδὸν, μίσγεσθαι. Utrumque facere sueverant secundum *Herodotum* Ausenses in Libya, cap. 180., μίξιν ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν ποιεῦνται, οὔτε συνοικέοντες, κτηνηδόν τε μισγόμενοι: quod ibi addit de liberis, habet et *Mela* I. cap. 8, 50. Alterum in Scythia molles probarunt Agathyrsi, IV. 104., ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιεῦνται, hac addita ratione, ἵνα κασίγνητοί τε ἀλλήλων ἔωσι, καὶ, οἰκήιοι ἐόντες πάντες, μήτε φθόνῳ, μήτε ἔχθεϊ χρέωνται ἐς ἀλλήλους: quae a Platonica haeresi non abludunt; ut non iniuria *Strabo* dixerit τὰς γυναῖκας Πλατωνικῶς ἔχοντας κοινὰς καὶ τὰ τέκνα, lib. VII. p. 461. A. [p. 300. D. ed. Cas.] Gindanes Africanos promiscuos etiam probasse concubitus liquet ex *Herod.* IV. 176. Iam vero verba, ἐπίκοινον αὐτέων τὴν μίξιν ποιεῦνται, bis apud Nostrum de aliis posita, hinc arbitror aliena, atque a sciolo priorum memore primum in margine scripta, postea, ut fit, in contextum recepta. Primo ne *Valla* quidem ista legisse videtur in suo Codice; deinde quaero quem habeant inter se nexum μίξιν ποιεῦνται - - - μίσγονται? Praeterea, si dederat ista, cur tandem tanquam rem miram prodidit memoriae, novam nuptam prima nocte διὰ πάντων διεξελθεῖν τῶν δαιτυμόνων μισγομένην? quale *Diodorus* etiam *Sic.* institutum in insulis obtinuisse narrat Balearibus, lib. V. c. 18. Neque *Mela* legit, quae reiicienda censeo; dum sic vertit Herodotea lib. I. cap. 8, 55., *Feminis eorum solemne est nocte qua nubunt omnium stupro patere; - - - et tum cum plurimis concubuisse, maximum decus; in reliquum pudicitia insignis est.* Evincit illud tandem, meo saltem arbitratu, comparatio moris Massagetarum. Istis autem reiectis, apte sibi respondent Herodotea Γυναῖκας δὲ νομίζοντες πολλὰς ἔχειν ἕκαστος, τρόπῳ παραπλησίῳ τῷ Μα-

Μασσαγέται ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται μίσγονται. Liquet, opinor, non quod cum multis habuerint commune Massagetae, sed horum peculiarem quandam respici consuetudinem: quaenam autem illa? *Herod.* I. 216. ait: Μασσαγέτης ἀνὴρ, τὸν φαρετρεῶνα ἀποκρεμάσας πρὸ τῆς ἁμάξης, μίσγεται ἀδεῶς: *similiter Nasamones.* Supra dixerat lib. I. cap. 203. [Sic haud dubie distincta verba in sua Adnotatione voluerat *Valck.* non (uti hîc editum erat) „similiter Nasamones supra dixerat I. c. 203." quasi id quod I. 203. scribit Herodotus, ad Nasamones pertineret.] μίξιν τούτων τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐμφανέα κατάπερ τοῖσι προβάτοισι. vide *Zenobii* Prov. p. 122, 17. VALCK.

[*Zenobius* l. c. (nempe Proverb. Cent. V. 25.) nil aliud, quod huc utcunque spectet habet, nisi quod de *Massagetis* ait, ἐν ταῖς ὁδοῖς πλησιάζουσι. Verba ista, ἐπίκοινον -- μίσγονται, quae cum *Valckenario* aliena ab hoc loco iudicaverat *Reizius*, prorsusque *Borheck* abiecit, eadem eodem hoc loco minutissima differentia libri omnes agnoscunt: pariterque *Eustath.* ad *Dionys.* vs. 209. de *Nasamonibus* loquens, ἄλλοι δὲ καὶ πολυγυναῖκας τούτους ἱστοροῦσι, καὶ τὴν μίξιν τῶν γυναικῶν ποιουμένους ἐπίκοινον: quae ex *Herodoto* desumta esse, liquido adparet ex eis quae continuo deinde de *divinatione ex somniis* adiecta sunt. Et, cur ea verba ne *Vallam* quidem videri suo in codice legisse dixerit Vir doctus, nihil caussae erat. Legerat eadem *Valla*, hisque latinis interpretatus erat, *et cum eis in propatulo coëunt*; quam in sententiam *Coray* apud *Larcherum*, ῥῆσιν istam servans, pro ἐπίκοινον censet ἐπὶ κοινοῦ legendum, quod idem valeat ac ἐμφανῶς, I. 203, 14. et III. 101, 2. Sed ne hac quidem ut novatione utamur ulla necessitas urget: nec enim video quid prohibeat quo minus constantem librorum scripturam teneamus, et ἐπίκοινον μίξιν, ut IV. 104, 2. et 180, 23. de *promiscuo coitu* intelligamus: qua item notione I. 216, 2. de *Massagetis* ait, ταύτῃσι (ταῖς γυναιξὶ) ἐπίκοινα χρέωνται: nempe ἐπίκοινα adverbialiter, pro ἐπικοίνως: *mulieribus in commune utuntur, promiscue coëunt.* Et sicut hic mos apud *Massagetas* non impedit, quo minus (ut ibidem refert *Noster*) *uxorem quisque ducat*: sic non secum pugnant quae hîc de *Nasamonibus* traduntur. Quaerit *Valckenarius*, quem habeant inter se nexum μίξιν ποιεῦνται· --- μίσγονται? At perapte ista ne-

xa sunt, ἐπίκοινον -- μίξιν ποιεῦνται τρόπῳ παραπλησίῳ, τῷ καὶ Μασσαγέται μίσγονται, ἐπεὰν etc. Videtur Virum doctissimum turbasse *distinctio paullo fortior* post verbum ποιεῦνται interposita: quae si cui incommoda videtur, *tolli* prorsus nullo incommodo poterit, aut simplici *commate* mutari. Illud quidem negare nolim, si abesset h. l. μίσγονται, neminem id verbum magnopere desideraturum fuisse. *S.*]

11. ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται) *Strabo* in Arabum consimili ritu ὁ δὲ φθάσας εἰσιὼν μίγνυται, προθεὶς τῆς θύρας τὴν ῥάβδον, plura absurditatis pro nostro more plenissima adiungens lib. XVI. p. 1129. D. [p. 783. A. ed. Cas.] De *Massagetis* ad lib. I. 216. WESS. — *Gronovius* e *Med.* σκίπωνα recepit: nihil interest, hoc probetur, an ante receptum σκίμπωνα. Venit in mentem aliquando diversum ab utroque, ἐπεὰν σκίμποδα προθήσωνται, *in propatulo posito grabatulo.* De Mosynoecis legatur *Apollon. Rhod.* II. 1025. et Scholiasta. VALCK. — At apud *Apollon.* l. c. nihil, quod pro ista coniectura faciat, reperies: quin potius inde intelliges quam sit ridiculum de *grabato* h. l. cogitare. Mox *lin.* 14. vitiosum διαιτυμένων, pro διαιτωμένων, e *Reiziano* exemplo in nostrum irrepsit. *S.*

20. ἐπικατακοιμέωνται) Servat verbum Ionismi indicia, servandumque fuerat. In illa *incubandi* superstitione ἐγκοιμᾶσθαι, κατακοιμᾶσθαι, et eiusdem originis alia teri, dixi ad *Diodori* lib. I. 53. Constat quoque, *Tertullianum* de Anima c. 57. ad haec allusisse. Quae statim e msstis mutata fuerunt, rata hac lege habeo, si τούτῳ etiam χρᾶται locum recipiat. Non obliviscor moris, in vocabulorum numeris saepiuscule variantis, qui suum tamen modum habet. [Quoniam ἴδῃ, ut par erat, in contextu cum *Gron.* posuit *Wess.*; mireris cur non perinde χρᾶται, quod ei mssti offerebant, haud continuo receperit.] Illa vero *dandae accipiendaeque fidei*, quae subsequitur, consuetudo, necdum in Africa prorsus exoluit, teste sollertissimo *Shaw* Itiner. T. I. p. 309. WESS.

CAP. CLXXIII. 5. ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸν Νότον) Fabulam enarrans ex *Herodoto Gellius* Noct. Att. XVI. 11., *Psyllos, ait, re aquaria defectos, eam iniuriam graviter Austro succensuisse; decretumque fecisse, uti armis sumtis ad Austrum (proinde quasi ad hostem, iure belli res repetitum,) pro-*

ficiscerentur, etc. Ista forsan in vulgus vicini sparsere Nasamones, a quibus gens Psyllorum *prope internecione sublata* dicitur *Plinio* Nat. Hist. VII. c. 2. *Herodotus* fabulam se tradere formula significat adiecta: λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι Λίβυες: qualibus utitur in fabulosis aut certe rebus dubiae fidei. Qui lenem non sentiunt historici nostri suavitatem, *Herodotum* ob ista talia, si lubet, exagitent huius seculi sophi! Quas *innumerabiles* esse scribit apud *Herodotum fabulas*, [de Legib. I. 1.] ne *Cicero* quidem vitio vertit historiae patri, neque severissimus ipsius *Thucydis* et *Platonis* censor *Halicarnassensis Dionysius*; qui et antiquioribus et *Herodoto* necesse fuisse docet, quas a singulis sibi gentibus traditas accepissent, fabulosas etiam narrationes tradere memoriae, atque ita ποικίλλειν τοῖς μυθώδεσιν ἐπεισοδίοις τὰς τοπικὰς ἀναγραφάς, T. II. pag. 226, 32. [de Thucyd. c. 7. T. VI. ed. Reisk. p. 823.] VALCK.

8. ἔχουσι τὴν χώρην οἱ Νασαμῶνες) Superiora culte, sed liberius, Latine expressit *A. Gellius* Noct. Att. XVI. 11. Etsi autem *Psyllorum* natio internecione sublata fuerit, durarunt nonnulli in seriora aevi tempora. *Plinius*, qui Nasamonibus excidii caussam adsignat: *Genus hominum*, ait, *ex iis qui profugerant, aut, cum pugnatum esset, abfuerant, hodieque remanet in paucis*: Hist. Nat. lib. VII. cap. 1., ubi *Harduinus*. WESS.

CAP. CLXXIV. 3. οὔτε ὅπλων ἐκτέαται ἀρήϊον οὐδέν) Rectum est ὅπλον ἐκτ. ἀρήϊον. Argippaei IV. 23. ἱροὶ λέγονται εἶναι, οὐδέ τι ἀρήϊον ὅπλον ἐκτέαται. *Apollonius Rhod.* inter se permutat τεύχεα δήϊα, et τεύχε' ἀρήϊα. *Philostratus* Aeëten pingit ὅπλα μὲν ἐνδεδυκότα ἀρήϊα γίγαντός τινος, Icon. pag. 882. *Eustath.* in *Dionys.* vs. 217., οἱ Γαράμαντες -- οὔτε ὅπλα ἔχουσι πολεμικὰ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οὔτε ἀμύνεσθαι οἴδασιν. Gentis illud nomen servandum statuit *Salmas.* in *Solin.* p. 384. mihi *Pintiani* non displicet sententia ad *Melam* p. 52. VALCK. — Scil. *Pintianus* ad *Melae* I. 8. sub fin. statuit, Γαράμαντες hoc cap. ex *Melae* codicibus in Γαμφάσαντες esse mutandos, quo distinguatur hic populus ab illis *Garamantibus*, de quibus infra cap. 183. agitur. Ac sane ita diversa sunt quae de utroque populo memorat Noster, ut vix credibile sit, utrobique de eodem populo agi. Quod si etiam cum *Larchero* (in Not. ad h. l. et in Indice

Geogr.) aliisque viris doctis, duas eiusdem populi tribus statuas, quarum altera, de qua hic agitur, fixas tranquillasque sedes in oasi quadam habuerit, altera nomas fuerit atque errans; mireris a Scriptore nostro cap. 183. nullo verbo significari, *Garamantes* illos, de quibus ibi agitur, esse eumdem populum, aut aliam eiusdem populi tribum, aut certe cognominem illius, de quo hic. Quare quum de *Garamantibus* cap. 183. ita loquatur, tamquam de populo cuius nullam antea mentionem fecisset; quumque et ex eodem *Mela* et ex compluribus aliis auctoribus noti sint iidem illi *Garamantes*, de quibus ibi agitur, sane quam probabile fit, huius populi, qui hic memoratur, diversum fuisse ab altero illo nomen. At *Herodotei* quidem libri, qui hodie supersunt, nihil hic variant, nisi quod Γαράβαντες nostrae membr. F. praeferunt: Γαράμαντες vero suis in *Herodoti* exemplaribus h. l. non solum *Eustathius* legerat, sed iam olim multo vetustior *Stephanus Byz.* Verum cum *Mela* consentit *Plinius*, eumdem hunc *Herodoti* locum ob oculos habens, quum lib. V. cap. 8, 8. scriberet: *Gamphasantes, nudi* (scil. sine armis; γυμνοὶ, ut Graeci dicunt;) *praeliorumque expertes, nulli externo congregantur.* Quod ad scripturam ὅπλοισι adtinet, recte eam restituit *Wess.* et recte sic ms. F. cum aliis, non ὅπλοις, ut per operarum socordiam in nostra *Var. Lect.* positum. *S.*

CAP. CLXXV. 3. ἔχοντας τὸ πρὸς ἑσπέρης) Cum *Abreschio* τοῦ πρὸς ἑσπ. malo ob scriptoris adsuetudinem. Quid propter λόφους κείροντας [*lin.* 4.] *Portus* et *Salmasius* de Coma p. 541. fuerint machinati, *Gronovius*, a cuius iudicio non discrepo, docebit. Κροτάφους κείρονται, quod in coniecturam docti viri venit, nimium est, adversosque experitur Codices cunctos. WESS. — Bene habet τὸ πρὸς ἑσπέρης, nec sollicitari debuit: est abundans ille τὸ articulus, (sive per ellipsin pro κατὰ τὸ positus) centies Nostro frequentatus in huiusmodi formulis, sicut proximis in verbis τὸ δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν. conf. c. 191, 1. Genitivus casus ad verbum ἔχοντας pertinens, in proximo est, nempe Νασαμώνων: unde hic facile αὐτῶν subintelligitur. Λόφους κείρονται, ad verbum, *cristas sibi tondent*: id est, *capillos tondendo* (eo modo qui mox exponitur) *cristas sibi efficiunt.* *S.*

6. *στρουθῶν καταγαίων δορὰς φορέουσι*) De Aethiopum armatura, *προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δορὰς*, lib. VII. 70., ut absonum adeo non sit quod proditur, eoque minus, quoniam Arabes struthophagi *ταῖς δοραῖς τῶν στρουθῶν σκεπασθέντες* avium earum venatui indulgebant, si *Straboni*, quem *Pollux* I. 138. spectasse videtur, fides, lib. XVI. p. 1117. c. [pag. 772. B. ed. Cas.] Iam cur *Valla* hic et cap. 192. *subterraneos struthiones* elegerit, caussam habuit ex Graeco nimis presse sumto: Latine qui ita adpellarit, novi neminem. *Στρουθοὶ χερσαῖοι*, *passeres terrestres*, quomodo praestat, *Aeliano* de Animal. XIV. 13. Alios *bestiae magis quam avis*, *licet pennatae*, ut *Tertullianus* Veland. Virgin. c. 16., titulos cumulatim doctissimi viri *N. Heinsius* ad Carm. de Phoenice vs. 145. et *S. Bochartus* Hieroz. Part. II. p. 221. congesserunt. WESS.

7. 8. *ἐκ λόφου καλευμένου Χαρίτων*) Λόφου Χαρίτων mentionem Critici deposuerunt ad *Pindari* Pythion. Od. V. vs. 32. ex *Callimachi* fragmento: Ἦ ὑπὲρ αὐσταλέον, sive, ex *Ruhnkenii* emendatione ἀσταλέων, Χαρίτων λόφον: de quo et *Nicaeneti* Epigrammate in Dissert. Herodotea cap. 2. plura. WESS. — Vide *Callimach.* ed. Ernest. p. 534. *S.*

CAP. CLXXVI. 3. *περισφύρια δερμάτων*) Aut falsus aut mendosus est *Sextus Empiric.* Hypotypos. lib. III. 24. p. 177. cum de *Aegyptiis*, ὅτι αἱ πλεῖσται συνοῦσαι, καὶ κόσμον ἔχουσι περισφύριον, σύνθημα τοῦ παρ' αὐταῖς σεμνολογήματος. Nihil tale de eius nationis feminis. Scribi potest in Philosopho παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν Λιβύων, loco Αἰγυπτίων, cum *Berglero*. At sunt in illa *Sexti* disputatione alia, negligenter posita, ut alias observabitur. WESS.

CAP. CLXXVII. 3. *ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπὸς etc.*) *Loti* Cyrenaeae habitum attigit lib. II. 96., nihil dissentiente *Polybio*, sicuti animadvertit *Athenaeus* lib. XIV. 18. pag. 651. Utrum autem eadem ex loto cibum et vinum Lotophagi confecerint, *Is. Vossius* ad *Scylac.* p. 114. ed. *Gron.* et *Bod. a Stapel* in *Theophrastum* Hist. Plant. lib. IV. 4. p. 327. operose disputant. WESS. — Lib. II. 96. *loti arboris* vel *arbusti* mentionem obiter fecerat *Herodotus*: hic de *fructu* agitur. De utroque *Polybius* disseruit, referente *Athenaeo* lib. XIV. cap. 65. nostrae ed. Vide *Polybium* nostrum lib. XII. cap. 2. et quae ad eum locum

Hermannus olim noster, Tom. VIII. Polybii nostri pag. 121. disputavit. Conf. *Munko Park, Voyage dans l'Intérieur de l'Afrique* p. 157 seq. ubi et icon arbusti et fructus. Iconem etiam exhibet *Desfontaines*, in Comment. de *Loto Lotophagorum*, inter Acta Acad. Scient. Paris. 1788. pag. 443. *S.*

4. γλυκύτητα δὲ) *Eustathii* γλυκύτατος aberrat, nec laudatorem *Th. Galeum* merebatur. *Herodoti* amatorem talia non morabuntur. WESS.

CAP. CLXXVIII. 1. Μάχλυες) *Is. Vossius* Nostri Μάχλυας et *Nicol. Damasceni* Ἰαχχλινεῖς apud *Stobaeum* eosdem incertissimâ censuit coniecturâ: probabiliore *Holstenius* et *Berkelius* Μάχυες in *Stephani* Μάξυες hinc instaurant. *Machlyas* non neglexit *Plinius* Hist. Nat. VII. 1. WESS. — Literarum venatores huius nominis invenient vestigia in Ἰαχχλινεῖς, quorum Λιβύων morem enarrat *Nicolaus Damasc. Stobaei* pag. 292, 50. atque ibi restituent mecum Μάχλυες. Qui *Herodoto* c. 191. Μάξυες, similiter dicti fuerant in *Hecataei* Periegesi: Μάξυες invenit in suo Cod. *Stephanus Byz.* et probabiliter scripserat in ista voce, εἰσὶ δὲ ἕτεροι Μάξυες, καὶ ἕτεροι Μάχλυες, uti corrigit *Berkel.* pro Μάχυες: facilem errorem fuisse monstrant saepius a librariis confusa συνέκαμψεν et συνεκάλυψε. VALCK.

[3. ἐπὶ ποταμὸν μέγαν) Locum hunc tractans *Heeren* in *Ideen etc.* T. II. p. 42 seq. suspicatur ex Argonautico quodam poëta exaggeratam esse fluminis magnitudinem. Auget eam etiam *Steph. Byz.* (voc. Φίλα) in citando hoc *Herodoti* loco ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν scribens. *S.*]

6. τῇ οὔνομα Φλά.) Quae in *palude Tritonide* fuisse dicitur insula Φλά, Φίλα dicta videtur in Cod. *Steph.* ut illa nobilior inter Aegyptum et Aethiopiam sita: prostant hinc descripta verba quaedam apud *Steph.* ubi pro ἐκδίδοτος scribi debuerat ἐκδιδοῖ αὐτός. VALCK. — Dubium est, an Φίλα *Stephan. Byz.* hic invenerit olim. Excitat *Nostri* verba illa in voce, nomen Φίλα non adiungens. [Postrema ab Epitomatore forsan omissa.] Utcunque fuit, extremae Aegypti Φίλα, sive Φίλαι potius apud *Diodorum* lib. I. 15. longissime a *Tritonide* absunt *palude*. Sequentia, Ἀμμώνιοί φασι λόγιον εἶναι, a *Laurentio* male reddita, *P. Leopardus* Emend. lib. VII. 16. explanavit. WESS. — Bene *H. Ste-*

phan. in ora: *Aiunt editum esse Lacedaemoniis oraculum de deducenda in hanc insulam colonia. S.*

15. *ἐπιθεσπίσαντά τε τῷ τρίποδι*) Consideranda docti homines viderunt, tanquam *θεσπίσαντα ἐπὶ τῷ τρ. super* sive *ex eo tripode vaticinantem.* Non discrepat ex Oraculo in *Eusebii* Praep. Euangel. lib. V. 12. *καὶ ἀγάλματι πολλὸν Κείνῳ ἐπευχόμενος.* De *tripode* isto multa ex his *Herodoti* in Alex. *Lycophron* vs. 887., tum *Pindarus*, [Od. Pyth. IV.] *Apollonius Rh.* [IV. 1548 seqq.] non usque quaque concordes, et *Diodorus* lib. IV. 56. WESS.

CAP. CLXXX. 1. Αὐσεῖς) *Is. Vossius* adscripserat Αὐσχίσαι: quos amplo hinc intervallo c. 171. *Herodotus* removet, et *Stephanus* damnat, Αὐσεῖς optime legens. Attica Αὐσῆς, βασιλῆς, ἱππῆς, *Herodotus* inprobat: sicubi occurrunt, librariis debentur. Adi sodes lib. VI. 57. WESS.

Ibid. Αὐσῆς) In *Apollodori* Periegesi [apud *Steph. Byz.*] Αὐσεῖς, dicti videntur Ionico *Herodoti* flexu Αὐσῆες. Attica veteri dialecto nomen scriberetur Αὐσῆς. VALCK.

8. *τὰ πάτρια ἀποτελέειν*) Laudo *Arch.* ἐπιτελέειν, quale c. 186. *καὶ ὁρτὰς ἐπιτελέουσι*, et conplura ap. *Portum.* [Nec vero improbandum *ἀποτελέειν*, hac praesertim notione, *officium praestare, debitum honorem habere.*] Laudo quoque *καλέομεν*, a *Gronovio* praeclare illustratum. Τρωΰμάτων vocabulum [*lin.* 9.] dialectus tuetur, et *Lucianus* Dea Syr. c. 20. WESS. — Sed vide *Var. Lect. S.*

17. *τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος*) In *Platonis* Tim. p. 24. B. Aegyptius sacerdos genti suae prae omnibus Asiaticis *ἀσπίδων καὶ δοράτων* usum et originem vindicat; mirifica de illis *Porphyrio* et *Iamblicho* nugantibus apud *Proclum* in Comment. pag. 48. Fabulam de Minervae natalibus spectavit *Pausanias* lib. I. 14. *Kühnio* monitore. Adde *Aeschyl.* Eumen. vs. 292. WESS.

19. Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα) Libycam attigit fabulam *Pausan.* in Att. p. 36., qua perhibebant illi Minervam Ποσειδῶνος καὶ λίμνης Τριτωνίδος θυγατέρα εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο γλαυκοὺς εἶναι ὥσπερ τῷ Ποσειδῶνι ὀφθαλμούς. Habet ista, partim et quae sequuntur, ex *Herodoto Eustath.* in *Dionys.* vs. 267., λέγει δὲ καὶ, - - - ὅτι μεμφθεῖσά (τι) ἡ Ἀθηνᾶ τῷ πατρὶ Ποσειδῶνι ἐποιήθη εἰς θυγατέρα (τουτέστι θετὴ θυγάτηρ ἐγένετο,) τῷ Διΐ. *Adoptare sibi filium*, υἱόν τινα ποιήσασθαι, frequens

apud Oratores; *θυγατέρα ποιήσασθαι* qui praeter *Herodotum* dixerit, neminem novi, nisi *Isaeum* p. 84. 12. et pag. 88, 15. Iunonem permovit adulter *εἰσποιήσασθαι τὸν Ἡρακλέα*: ridiculum commemorat *Diodor. Siculus* ritum, quo hoc in coelo fingeretur peractum, lib. IV. c. 39. VALCK.

[22. *Μίξιν δὲ ἐπίκοινον*) Vide ad c. 172, 9. not. Mox *lin.* 25. *τρίτου μηνὸς* cum superioribus interpretibus pro *διὰ τρίτου μηνὸς* accepi: de reliqua orationis structura conf. mox c. 181, 16. et III. 108, 20. IV. 53, 23 seq. *S.*]

CAP. CLXXXI. 1. *Οὗτοι μὲν οἱ - - - εἰρέαται*) Corrigitur *Οὕτω μὲν* ex c. 186. *οὕτω μὲν μέχρι τῆς Τριτωνίδος λίμνης - - νομάδες εἰσί.* Verum recurrit c. 196. *οὗτοι μέν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχομεν Λιβύων ὀνομάσαι*: positaque in superioribus similia saepe sunt. WESS. — Locum istum *Herodoti* (a *CAP. CLXXXI.* usque *CAP. CLXXXV.*) quo *Via publica* describitur, *qua mercatorum et omnino itineratorum societates* iam olim *media Africae deserta peragrare consueverant*, post *Rennellum* et *Larcherum*, exquisita diligentia solertiaque *Heeren* T. II. operis iam saepius a nobis laudati p. 226 et seqq. tractavit, et, quae ab *Herodoto* traduntur, cum praecipuorum *Itineratorum*, in his recentiorum, *Brownii* et *Hornemanni*, contulit observatis. Nostrum quum non ferat institutum, ut singula persequamur, ad illorum virorum scripta remittimus Lectorem. *S.*

3. *ὀφρύη ψάμμης*) Ὀφρύη ψάμμου, si ψάμμος foret, uti lib. II. 99. aut *ψάμμου*, sicuti deinceps, neminem offenderet: nunc suspecta merito manet. *ψάμμης* ex codicibus sententiam rotundat, alibi vix obvium. WESS. — Apud *Aristoph.* Lysistr. 1260. dorico idiomate senex ait. *ἐν γὰρ τῶνδρες οὐκ ἐλάσσους τᾶς ψάμμας.* *S.*

8. *ἀνακοντίζει ἐκ μέσου τοῦ ἁλὸς ὕδωρ*) Convenit *Callistrati* Ecphras. Stat. c. 14. *ὡς καὶ ἀνακοντίζειν θαλασσίους αὔρας*, et quae *Eustath.* in Hom. p. 995. 30. [p. 991. 45. ed. Bas.] Hinc vero, et post deinde iteratis, *H. Stephani* Thes. T. I. p. 365. et *Palmerii* Exercit. p. 793. arguitur lapsus, confidentius asseverantium, vocem *ἅλς, ἁλός*, [in sing.] de *sale* non usurpari, sed semper de *mari*. Alia omnia docte Cl. *Alberti* Observat. in *Matth.* c. v, 13. De *salis* autem *ubere per Libyae hos tractus copia*, et caussa fertilitatis, prudenter accuratissimus *Shaw* Itiner. T. I. p. 296. WESS.

13. *ὡς καὶ πρότ. εἴρηταί μοι*) Dixit lib. II. 54. et de Iove κριοπροσώπῳ, qui *Athanasio* κριοκέφαλος Ἄμμων Orat. ad Gent. T. I. p. 9. cap. 42. eiusdem libri. WESS.

15 *seqq. ὕδωρ κρηναῖον ἐὸν etc.*) Ex illis qui de mirabili hoc *Solis apud Ammonios fonte* egerunt, Herodotea mihi videntur vestigia sequuti *Arrianus* Ἀναβ. Ἀλ. III. c. 4. *Curtius* IV. 7. et *Mela*, I. 8. Unius *Curtii* ponam verba: *Fontem aquam Solis vocant: sub lucis ortum tepida manat; medio die, quum vehementissimus est calor, frigida eadem fluit;* (contra τὸ ὕδωρ μεσημβρίας γίνεσθαι θερμὸν, tradiderat *Aristoteles*, testibus *Sotione* π. Ὑδ. Παραδ. p. 125. et *Antigono Carsyt.* c. 159.) *inclinato in vesperam calescit, media nocte fervide exaestuat; quoque propius nox vergit ad lucem, multum ex nocturno calore decrescit; donec sub ipsum diei ortum adsueto tepore languescat.* Singula cum Herodoteis comparari poterunt. VALCK. — Conf. quae ad *Antigonum* a *Beckmanno* adnotata sunt. *S.*

18. *ἀποκλινομένης δὲ τῆς ἡμέρης*) Mutari non debet. Lib. III. c. 104. *ἀποκλινομένης δὲ τῆς μεσαμβρίης: sole a meridie devexo.* Vulgo Sol *in vesperam inclinatus* κλίνειν dicebatur: vide *Lucae* Ev. IX, 12. et *Wetsten.* VALCK. — Nempe duobus vocabulis *ἀπὸ κλινομένης* scriptum voluerat *Reisk. S.*

20 *seq. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν etc.*) Haec mutanti docto viro in *Miscell. Lips.* Vol. VIII. p. 112. non accedo: deest caussa, et vetant Codd. Posset ἐπὶ δὲ *porro, deinde*, uti in Indic. *Arriani* p. 316. sumi, si necessitas, quae nulla, urgeret. Vide lib. III. 104. [*ἐπὶ μᾶλλον ἰὸν, magis magisque progrediens.*] Πελάζει iustum et satis protectum est. [conf. II. 19, 10.] De miraculo huius fontis *Diodorus* etiam lib. XVII. 50. et isthic advocati. WESS. — Similem quodammodo fontem eisdem in locis *Brownium* et *Hornemannum* vidisse refert *Heeren* l. c. p. 239. *S.*

Ibid. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν - - - πελάζει) Illud ipsum ἐπὶ μᾶλλον Codex praebet *Arch.* in loco simillimo III. c. 104. *ἀποκλινομένης τῆς μεσαμβρίης γίνεταί σφι* (*Indis*) *ὁ ἥλιος κατάπερ τοῖσι ἄλλοισι ὁ ἑωθινός· καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἐπιὼν ἔτι μᾶλλον ψύχει, ἐς ὃ ἐπὶ δυσμῇσι ἐὼν καὶ τὸ κάρτα ψύχει:* cui lectioni nisi faveret Cl. viri praeiudicium, alteram ego neque hic postposuissem. *Arrianus* de re eadem, *ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἔτι θερμότερον ἔστε ἐπὶ μέσας τὰς νύκτας.* In proximis nunc tan-

dem mihi quoque sincera scriptio videtur *Med. Cod.* πελάζει, *adpropinquat;* quod verbum apud *Hesychium* etiam in Πελαγίζειν male fuit transformatum. Credo equidem *Gronovium*, quum huc pervenisset, veterem voluisse lectionem suo loco relictam p. 95, 38. [II. 19, 10.] Statuit *Is. Vossius* πελαγίζει a *Mela* conversum *perfervet;* sed nuspiam illud in talibus legerat adhibitum. Erat, nam illuc abiit ante diem raptus, cui παφλάζει venerit in mentem, aptissimum quidem in talibus verbum; sed hic tantum locum invenit πελάζει: illud autem alterum sequente colo sic expressit *Herod.* τηνικαῦτα δὲ ζέει ἀμβολάδην. *Curtius: media nocte fervide exaestuat.* Idem dicitur παφλάζει: de fonte *bulliente* ad Tyana *Philostr.* Vit. Apoll. I. c. 6. παφλάζει ὥσπερ ὁ θερμαινόμενος λέβης: de crateribus fratrum Palicorum *Polemonis* nobis locum e lib. de admirandis Siciliae fluv. servavit *Macrob.* Saturn. V. 19. qui, τὸ ὕδωρ, ait, βέβρασται κοχλαζόμενόν τε καὶ παφλάζον, οἷά εἰσιν αἱ δῖναι τῶν ζεόντων ἀναβολάδην ὑδάτων. VALCK.

CAP. CLXXXII. 5. [Αὔγιλα) Conf. cap. 172. Locus hodieque eodem nomine celebratus ab Itineratoribus. *S.*]

CAP. CLXXXIII. [4 seq. καὶ ἄνθρωποι οἰκέουσι ἐν αὐτῷ, τοῖσι οὔνομα Γαράμαντές ἐστι) Sic plane de hoc populo verba facere instituit, ut parum credibile videatur eumdem hic populum significari, de quo haud multo ante iam ex professo disseruerat Scriptor. Vide quae ad c. 174, 3. notavimus. Quod mox adiicit auctor de *triginta dierum itinere a Garamantibus ad Lotophagos*: de illo itineris spatio consuli *Heeren* potest l. c. p. 255 seqq. *S.*]

8. οἱ ὀπισθονόμοι βόες) *Boves* ὀπισθονόμους hinc *Aristoteles*, *Mela*, *Plinius*, *Aelianus*, mutuati sunt; quos magnus Animadversor [*Is. Casaubonus*] contra *Athenaeum* lib. V. c. 10. antestatur. [Vide Animadv. in *Athen.* V. p. 221. E.] Id addo, *Plinium* lib. V. c. 4. Hist. Nat. *Garamantas ab Augilis dierum* XII. *itinere* separare, qui ἐκ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ [ut ait Noster *lin.* 1.] distabant tantum. Adiuvandus ergo optimus scriptor. WESS.

15. ἐς παχύτητά τε καὶ τρίψιν) Τρίψιν *duritiem* Laurentius; qua notione τρίψιν ignoro: *attritum frictionemque* indicare certum est: παρὰ τὴν τρίψιν, *inter fricandum*, in *Polyaeni* lib. VI. 1, 7. WESS. — Sed haud immerito

cum *Larchero* quaeras, quid sit quod dicat *corium horum boum* *frictione praestare?* Nec vero cum eodem *Larchero* intelligenda *mollities* videtur. *Duritiem* cum *Schneidero* tenendum putavi, *firmitatem* intelligens, attritui frictionique diutissime resistentem. *S.*

20. σαύρας) Hoc sibi postulant schedae et Auctor ipsemet c. 192. nec minus τετρίγασι, quo de ad lib. III. 110. WESS. — Σαύρας an σαύρους legas perinde est: atque hoc, quod e superioribus editis revocavi, probatorum etiam codicum auctoritate nititur. Quoniam vero cap. 192. foemininum genus communi consensu praeferunt libri, facile patiar σαύρας hîc reponi. Caeterum conf. ad cap. 201, 6. notanda. *S.*

CAP. CLXXXIV. 3. Qui succedunt Ἄτλαντες, ex probabili Cl. *Salmasii* iudicio ad *Solin.* p. 292. *Rhiani* Ἀτάραντες sunt in *Steph. Byz.* voc. Ἄτλαντες, et *Nic. Damasceni* Ἀφάραντες. Nam qui deinceps memorantur *Atlantes*, utique ab his diversi situ et omni vitae instituto apud *Diodorum* lib. III. 54. et 56. Plerique tamen veterum unis iisdemque *Atlantibus* cuncta tribuunt, quae *Herodotus.* WESS.

Ibid. Ἄτλαντες, οἱ ἀνώνυμοι *etc.*) Parum videtur credibile, hos nominibus propriis carentes Africanos eodem universos designatos fuisse nomine quo decem ab his dierum itinere remoti, de monte nobilissimo Ἄτλαντες dicti; quantumvis, quae diversa veluti de diversis gentibus tradidit *Herodotus*, ad unos *Atlantes* retulerit *Mela* I. c. 8, 39. *Atlantes solem exsecrantur et dum oritur et dum occidit, ut ipsis agrisque pestiferum; nomina singuli non habent; non vescuntur animalibus; neque illis in quiete qualia ceteris mortalibus visere datur. Melam* sequuntur alii. Mihi quidem verisimillima *Salmasii* videtur sententia, in *Solin.* p. 410. *vetustissimum mendum in Herodoto haesisse* iudicantis; corrigendumque Ἄτραντες, atque hos esse, qui Ἀτάραντες *Rhiano* dicuntur, et perperam Ἀφάραντες apud *Stobaeum.* In eadem opinione videtur *Is.* fuisse *Vossius;* nam Atlantes hos ad Melam vocat *Atarantes.* Vide iam mihi quaeso quam parum ab Ἄτλαντες distent Ἀτάλαντες et Ἀτάραντες: postremum, opinor, mecum genuinum iudicabis munitum auctoritate *Rhiani. Eustathius* in *Dionys.* vs. 66. Ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας ἔθνος Λιβυκὸν λέγει τοὺς Ἄτλαντας. Ῥιανὸς δὲ, ὡς

φησιν, Ἀτάραντας ἱστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ λέγονται μὴ βλέπειν ὀνείρους: hinc *Stephanum Byz.* emendandum vidit *L. Holsten.* Ad mentem *Herodoti Rhianus* Ἀτάραντας ἱστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ etc. Nam *Atlantes Herodoti* λέγονται οὔτε ἔμψυχον οὐδὲν σιτέεσθαι, οὔτε ἐνύπνια ὁρᾶν. *Atarantes*, ut opinor, ἀνώνυμοί εἰσι μοῦνοι ἀνθρώπων, et τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται. De his *Nicolaus Damasc. Stobaei* p. 293. Ἀφάραντες (lege Ἀτάραντες) [sive Ἀθάραντες] Λίβυες ὀνόματα οὐκ ἔχουσιν. ἡλίῳ δὲ ἀνίσχοντι λοιδοροῦνται, ὡς πολλὰ κακὰ φέροντι. Horum prius attigit et *Eustath.* in Od. ς'. p. 327. 41. [p. 1609 extr. ed. Rom.] sequutus nobis etiam vulgatam in *Herodoto* scriptionem, [nempe Ἄτλαντας nominans.] οὐδεὶς, ait. τῶν ἐκεῖ κυρίου ἐπιλαμβάνεται ὀνόματος. Alterum de *malis precibus verbisque impiis in solem iactis*. gente non nominata, prodiderunt praeterea *Strabo* XVII. p. 1178. A. [p. 822. ed. Cas.] et *Diodor.* III. p. 179. f. Utriusque verba quaedam cum Herodoteis operose compararunt *Salmas.* et *Is. Vossius.* VALCK.

4. ἁλέσι μὲν) *Sales*. quos *Valla* ineptius verterat. Graece doctissimus et pariter humanissimus *P. Leopardus* Emend. VII. 16. removit. *Homero*, ob Odyss. Θ'. 552. οὐ γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἐστ' ἀνθρώπων, *Atlantes*, sive *Atrantes*, ignorati fuerunt. ubi *Eustathius* non male. iudice *Steph. Perglero.* Mox ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι, *soli superantissimo* vertit *Vossius* ad *Melae* lib. I. 8. 28. quem vide. WESS.

15. οὐδέκοτε γὰρ αὐτὰς ἀπολείπειν νέφεα) Vero fortasse respondet, quod hic de nimboso Atlante. Cum tamen ex aliorum sermone fluxerit, placuit scriptura codicum; qui τὴν κίονα si dedissent, in ampliore fuissent honore. Namque *Herodoti* lib. I. 92. et Ionum ἡ κίων [foeminino genere] apud Criticos ad *Sophoclis* Aiac. vs. 108. et *Eustathium* et *H. Stephanum* de Dialect. p. 155. Κίονα οὐρανοῦ καὶ χθονὸς alia in re *Aeschylus* Prometh. vs. 349. *Homerum* aemulatus. Κίων οὐρανία συνέχει, νιφόεσσ' Αἴτνα. *Pindarus* Pyth. Od. I. 36. audaci translatione. *Stanleium* ad *Aeschyl.*, *Abreschium* Animadv. in eum Tragicum lib. I. c. 5. p. 50. et *Alberti* Peric. Crit. cap. 1. adi. WESS. — Quamvis praecipiant Grammatici (in quibus et *Etymologus*. p. 514 extr.) ὁ κίων dicere Atticos. ἡ κίων Ionas; licitum tamen, puto, fuit *Herodoto* promiscue et masculo et foeminino genere usur-

pare hoc vocabulum: quare, quum τὸν articulum longe plurimi probatissimique agnoscant libri, ferendum illum putavi; quem qui rursus eliminatum cupient, eos suo frui iudicio lubens patiar. Conf. ad c. 201, 6. not. *S.*

17. ἐπὶ τούτου τοῦ οὔρεος) Huius montis accolae si de monte suam traxerunt adpellationem, oportet ante memorati, atque ab his itinere decem dierum discreti, alio fuerint *Herodoto* nomine designati, cuius ut plerorumque Libycorum rationem ignoraverit. Ab his *Atlantibus*, qui neque animalibus vescebantur, neque *insomnia visebant*, *qualia reliqui mortales*, diversi fuerunt, si fuerunt uspiam, quos Ἀτλαντείους nobis humanissimos memorat et fortunatissimos *Diodorus Sic.* lib. III. c. 54. VALCK.

CAP. CLXXXV. 4. ἔστι δὲ ἁλός τε μέταλλον) Codicum ἐν δὲ videtur ex lib. II. 176. ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι adfirmari; discrepat tamen, ut attendenti patebit. WESS.

6. τὰ δὲ οἰκία τούτοισι etc.) *Domos ex sale structas* (ἁλίνας οἰκίας) Gerrhaeorum *Strabo* memorat lib. XVI. p. 1110. c. [p. 766. B. ed. Cas.] WESS.

CAP. CLXXXVI. 5. δικαιεῦσι πατέεσθαι) Displicuit πατέεσθαι *Is. Vossio*, *Cornelio*que *de Pauw*, πάσασθαι vel δατέεσθαι amplexis; quorum utrumque posterius *Medicei* et aliorum ἅπτεσθαι. Tale Apost. *Paulli* μὴ ἅψῃ, μὴ γεύσῃ, in Epist. ad *Coloss.* 2, 21. *Plutarchi* de Sanit. Tuenda p. 123. B. ἅπτεσθαι γὰρ αὐτῶν διὰ χρόνου παρήνει καὶ γεύεσθαι: et *Philonis Iud.* Exsecrat. p. 931. D. ἅψεται γὰρ καὶ πατὴρ υἱοῦ σαρκῶν. Quae usum quidem eius stabiliunt, minime vero, hoc legitimum esse loco. Πατέεσθαι Ionum librarii scholiis explicant, quale ἅπτεσθαι. Dedit sese instituti exemplum lib. II. 66. ibidem profligatum. Cl. *Bos* Observ. Critic. c. 7. πατέεσθαι defendens, asperam iterum in reprehensionem [*Gronovii*] incurrit, ad *S. Bochartum* permeantem, quippe paria Phal. IV. 33. professum. Ὀρτὰς ἐπιτηδεύουσι [*lin.* 7. pro ἐπιτελέουσι] etiam *Valla* vidit, blanditurque primo obtutu, ob καὶ εὐπαθείας - - - ἐπιτηδεύουσι lib. I. 135.; ex grammatici tamen, nisi omnia me fallunt, interpretamento. WESS.

5. ἅπτεσθαι) Ionicum et rarius πατέεσθαι, *Lamberto Bos* probatum Obs. Crit. p. 40. Si plerique tamen codices *Mediceo* concinunt et *Vallae*, ἅπτεσθαι non temere reiice-

rem: de re eadem ponitur lib. II. c. 18. μὴ ἐργέσθαι, id vero est ἅπτεσθαι, sive γεύσασθαι, πάσασθαι, πατέεσθαι. Adhibetur apud alios interdum ἅπτεσθαι *gustandi* significatu, et apud *Herod.* II. 52. ἅπτεσθαι τοῦ ἐπιόντος ἐπὶ τῶν δενδρέων καρποῦ. VALCK.

CAP. CLXXXVII. [3. ποιεῦντες, οὐδέν τι) Commodius tolletur post ποιεῦντες incisum. *S.*]

7. Ἐπεὰν τετραέτεα γένηται etc.) τετραέτεα ex *Aldo* et scriptis: nam τετραετὲς postremae editionis operarum est delictum. Οἴσπη legatur, an οἰσύπη, minimi refert. Prius ob eos, quos adpellavi, *Galenum*que in Exegesi *Hippocrat.* et *Hesychium* retinui. Quid sit, disquiritur. *Hier. Mercurialis* Var. Lect. II. 2. *stercus ovillum*, οἰσυχώρημα, ex *Erotiano* interpretatur: *Steph. Monachius* ad *Barnabae* Epist. p. 727. *sordes ovium crassas et pingues*, fortasse praeter rem. Οἴσπη, *lana succida*, (sive ἔριον τὸ ἀπὸ τῆς οἰὸς ξὺν τῷ λίμματι, in *Aretaeo Cappadoc.* lib. II. 5. de Morb. Diuturn.) ignis ob sordes concretas satis est patiens. Melius *Monachius*, et prior eo ill. *Scaliger* Emend. Temp. lib. VII. p. 602. durare apud Aethiopas Christianos, Muhamedanos, paganosque similem ad destillationes vitandas ustionis consuetudinem, ab aliis in superstitionem versam, docuerunt. WESS.

13. πάντων ὑγιηρέστατοι) Aliam dat et magis probabilem rationem lib. II. c. 78. cur sint Aegyptii μετὰ Λίβυας ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων. Istam vocis formam ne hic quidem spernerem a Codd. oblatam. Proverbium erat Graecis in usu, Κρότωνος ὑγιέστερος, cuius originem pandunt *Strabo* VI. p. 414. A. [p. 269. ed. Cas.] et *Schol.* in *Aristoph.* Eq. vs. 1089. VALCK.

CAP. CLXXXVIII. 2. ῥιπτέουσι ὑπὲρ τὸν δόμον) Postremum sincerum non puto. VALCK. — Suspicio *Reiskii*, ὑπὲρ τὸν ὦμον *super humerum*, uti in *Virgilii* Pharmaceutria, *Fer cineres Amarylli foras, rivoque fluenti, Transque caput iace, ne respexeris*: aut ὑπὲρ τὸν βωμὸν *super aram*. Alia *Pavii*, ἀποστρέφουσι τὸν αὐχένα αὐτῶν, *avertunt cervicem suam*, quale quidpiam in sacris olim piacularibus. Neutra ad palatum, quippe meri arbitrii, et Afris morem obtrudens, cuius an callucrint notitiam, ostendendum in primis fuerat. WESS.

7. καὶ τῷ Τρίτωνι) Ecce aliam tibi Cl. *de Pauw* correctionem, καὶ τῇ Τριτωνίδι, cui adsensum, modo quid praesidii ex schedis adesset, non recusarem. Minervam Libyes *Tritonide* et *Neptuno* satam fabulabantur c. 180. unde parem matri patrique cultum potuerunt tribuere. Potuerunt profecto: Quidni et *Tritoni*, ad quem fluvium nata ferebatur? In talibus frequens hiatus, ex locuplete divinantium penu vix explendus. WESS. — Quod καὶ τῷ Τρίτωνι in Adnot. scripsit *Wess.* casu adiecta est καὶ particula, quam ibi et editi omnes et mssti ignorant. *Pavius*, puto, post τῷ Τρίτωνι excidisse καὶ τῇ Τριτωνίδι coniectaverat. *S.*

CAP. CLXXXIX. 5. οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσι, οὐκ ὄφιές εἰσι) Haud paulo melius, et genuinum procul dubio, quod *insipidum* videbatur viro Clarissimo, οἱ θύσανοι, οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇσι (nempe *Libyssis*) οὐκ ὄφιές εἰσι. VALCK. — Examen merentur οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσι, sumpta ex *Med.* et laudata: quae boni si coloris, Palladis aegidem, non loris serpentinis, sed coriaceis ornabunt. Atqui Cyclopes *Aegidaque horriferam, turbatae Palladis arma Certatim squamis serpentum auroque polibant, Connexosque anguis*, Aeneid. VIII. 435. Hoc amplius, Libyssarum vestis pellicea describitur, quaque illa re a Minervae aegide discrepant: hanc serpentium in modum fimbrias ostentasse, illam coriaceas. Quare congruentior scriptura αὐτῇσι videlicet Λιβύσσῃσι: forsan etiam ἐκ τῶν αἰγέων, quales erant. WESS.

[6. τὰ δὲ ἄλλα - - - ἔσταλται) Minus curate haec a nobis sic conversa: *reliqua omnia eodem modo instructa sunt.* Oportebat: *in reliquis vero omnibus* (s. *quod ad reliqua omnia adtinet*) *eodem modo instructa est*, nempe *vestis Libyssarum. S.*]

8. αἰγίδας γὰρ περιβάλλονται) Ob sequentia placebit plerisque αἰγέας, *Maussaco* probatum ad *Harp.* in Αἰγὶς, et repertum in Codd. etiam *Eustathio* in Iliad. ε'. p. 459. [p. 603. ed. Rom.] Eadem tamen Libyssarum *amicula pellicea* dixit et αἰγίδας in proximis. [sc. *l.* 5. ubi quidem αἰγέων, pro αἰγίδων, scribendum coniectavit *Wess.*] *Glossar. Herod.* Αἰγὶς, ἣν Λίβυες (Λίβυσσαι, *Hesych.*) φοροῦσι δορὰν. Vid. *Meurs.* Lect. Att. VI. 10. et *Wess.* ad *Diodor.* T. I. p. 217. [lib. III. c. 49.] VALCK.

Ibid. αἰγέας γὰρ περιβάλλονται) Sequentia, ἐκ δὲ τῶν αἰγέων τουτέων, desiderant talem scripturam, nec veteres Gram-

matici et Codd. aliam. Docte *Maussacus* ad *Harpocrationis* Αἰγίς. [e quo sua hausere *Suidas* et *Zonar.* in Lexic. h. v.] Illud autem vestimenti genus Afris omnibus unicum olim et familiare: ἐν αἰγείοισι δέρμασι κατακέονται, καὶ κρέασι αἰγείοισι χρῶνται· ἐπεὶ οὐκ ἔχουσι οὔτε στρῶμα, οὔτε ἱμάτιον, οὔτε ὑπόδημα, ὅ τι μὴ αἴγειόν ἐστιν· οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἄλλο προβάτιον οὐδὲν ἢ αἶγες καὶ βόες, notabiliter *Hippocrates* de Afris, mediterraneam regionem habentibus. de Morb. Sacr. p. 302. WESS.

12. καὶ ἡ ὀλολυγή) *Sacrum* mulierum *iubilum*, ὀλολυγμὸν ἱερὸν *Aeschyli*, doctissimi homines, ad *Diodori* lib. XVI. 11. laudati, praeclare exposuerunt. *Nostri* ob oculos fuit Poetae ex Iliad. Ζ'. 302. Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον. Hinc illa observatio. Prorsus autem *Herodoti* genium habet. χρέωνται αἱ Λίβυσσαι καὶ χρέωνται καλῶς, quod *Galeo* obsecutus scriptori ex Codd. redonavi. WESS.

Ibid. καὶ ἡ ὀλολυγὴ ἐν ἱροῖσι) Sic legit interiectum ἡ articulum, ut sane requiritur, *Eustath.* in *Hom.* Iliad. ζ. p. 505. 48. rectius etiam proxima, quam vulgantur, et prout exhibent Codd. *Arch.* et *Vallae*: κάρτα γὰρ ταύτῃ χρέωνται αἱ Λίβυσσαι, καὶ χρέωνται καλῶς. *Sacer ululatus* mulierum ὀλολυγὴ dicebatur: et, frequentatum veteribus in re ferme tantum laeta verbum ὀλολύζειν, planissime constat. VALCK. — Pro eo, quod apud *Herodotum* est, ἐν ἱροῖσι, suo arbitratu aut memoriae lapsu *Eustathius* l. c. ἐπὶ ἱερῶν scripsit, quod idem valet. *S.*

14. τέσσερας ἵππους συζευγνύναι) ζευγνύναι (cum *Aldo*) legit et *Eustath.* in *Dionys.* vs. 175. et simplici verbo facile poterimus esse contenti. A sua fortasse Minerva Neptunine hoc didicerant Libyes. Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται, *Sophocli* Elect. vs. 704. Vid. *Steph. Byz.* in Βάρκη, *Harpocr.* in Ἱππία Ἀθηνᾶ, ibique *Valesius*, et in Sophocleis Βαρκαίοις ὄχοις *Hesychius.* VALCK.

CAP. CXC. [4. ἐπεὰν ἀπίῃ (scil. ὁ ἀποθνήσκων) τὴν ψυχήν. Transitus a plurali numero ad singularem, familiaris *Nostro*. Conf. I. 195, 1 et 3. *S.*]

5-7. οἰκήματα δὲ σύμπηκτα --- περιφορητά.) Idem tradidit *Hellanicus*, quem scribit *Athen.* XI. p. 462. ἐν Ἐθνῶν ὀνομασίαις λέγοντα, ὅτι Λιβύων τῶν Νομάδων τινὲς --- οἰκίας ἔχουσιν ἐξ ἀνθερίκου πεπλεγμένας μικρὰς ὅσον σκιᾶς ἕνεκα, ἃς καὶ περιφέρουσιν

ὅπου ἂν πορεύωνται. Multa περὶ ἀνθερίκων, omissis tamen Herodoteis, notavit ill. *Ez. Spanhem.* in *Callim.* hymn. Del. vs. 193. aptiora quaedam *L. Bos.* Obs. Crit. p. 40. Sumsit et ista forsan *Milesius Hellanicus* ex *Herodoto*; nam et τὰ Βαρβαρικὰ Νόμιμα Ἑλλανίκου ἐκ τῶν Ἡροδότου καὶ Δαμάσου (lege Δαμάστου· *Damastes* enim intelligitur, Sige natus:) συνῆκται, teste *Pophyr.* in *Eusebii* Praep. X. p. 466. VALCK.

6. ἐξ ἀνθερίκων) Laurentii *lentiscos* explosit Nob. *Palmerius* Exerc. p. 25. et copiosius Cl. *Bos* Observ. Crit. c. 7. WESS. — *Suidas:* Ἀνθέρικες· - - - Ἡρόδοτος τοὺς καυλοὺς φησι τῶν ἀσφοδέλων. *S.*

CAP. CXCI. 2. 3. οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆσθαι - - - Μάξυες) Afri *Maxyes* abs *Steph. Byz.* in Μάζυες agnoscuntur: [conf. Adn. ad c. 178, 1.] et horum quidem οἰκίαι veri nominis *domus* fuerunt; superiorum duntaxat οἰκήματα, *tuguria;* eaque περιφορητά, sicubi usus requireret. WESS. — Quae de eorumdem *tonsura* subiiciuntur, conferenda cum cap. 180, 4. *S.*

14. καὶ ἄρκτοι) *In Africa ursum non gigni* confidenter *Plinius* Hist. Nat. VIII. 36. Sequitur *Lipsius* Elect. II. 4. *pellem Libystidos ursae* [Aeneid. V. 37. ubi vide Interpp.] leoninam interpretatus, similemque in modum alia. Contra *Plinium* olim venerat *Bodinus* ad *Oppiani* Cyneget. lib. II. p. 76. contra vero utrumque, *Lipsium* et *Plinium*, operosa ac erudita disputatione Cl. *Salmasius* ad *Solin.* p. 220. abducto in partes, alia prius arbitrato, *G. Io. Vossio* lib. III. Idol. c. 52. *Harduinus* tamen *Plinio* suo adstipulatur, errorem de ursis Afris ex conmutatione vocis Αιγυκοὶ in Λιβυστικοὶ late sparsum coniiciens, quae utique in *Herodotum*, ἄρκτους sine eo titulo recensentem, non quadrat. Mihi Salmasiana non displicent, stabilita testimonio doctissimi *Shaw* Itiner. T. I. p. 323. Statim *Gronov.* belle, καὶ οἱ κυνοκέφαλοι καὶ οἱ ἀκέφαλοι, οἱ etc. [*lin.* 16.] quomodo *Corn. de Pauw* ex ingenio. *Blemmyis*, verba *Plinii* Hist. Nat. V. 8. *traduntur capita abesse, ore et oculis pectori affixis*, ad haec alludentis. WESS. — De his vide quae ad *Plin.* ab *Harduino* notata. Ut *cynocephalos* (simiorum quoddam genus, de quo *Diodor. Sic.* III. 35.) sic et *acephalos*, non ut populum aliquem memorat *Herodotus*, sed in bestiarum numero refert, et quidem in fabulosarum (ut ipsi

videbatur) bestiarum numero, quod his verbis satis significat, ὡς δὴ λέγονταί γε ὑπὸ Λιβύων. *S.*

19. ἀκατάψευστα) Scinduntur eximii viri *Montfauconius* et *Gronov.* in contraria studia hanc ob vocem: illi θηρία ἀκατάψαυστα, *ferae intractabiles*; huic ἀκατάψευστα, *haud ementitae*, ut olim *Valla*, *veriores*. Litis arbitrium ad priscos et manu exaratos *Herodoti* codices venit, quorum in locupletibus Italiae Galliaeque bibliothecis decem *Montfauconio*, totidem *Gronovio* favent, sicuti Histor. Acad. Inscript. T. VI. p. 264. testificatur. Ita in aequilibrio negotium, quod ubi nostrorum pondus accesserit, praegravabitur. Verum in talibus numerari suffragia, non ponderari, iniqua lex. Ut ἀκατάψαυστα valeant, series urgetur narrationis, fabulosa animalia ex Afrorum fide repetentis. Neque enim tam anilis Scriptorem fuisse credulitatis, ut huiusmodi monstra, *Cynocephalos* et *sine capite homines*, reapse exstitisse sibi persuaserit: cavisse ipsum praestruendo, ὡς δὴ λέγονταί γε ὑπὸ Λιβύων, *ut quidem illi ab Afris memorantur.* Nusquam quidem, quod *Gronovius* obiecit, ἀκατάψαυστα [apud Graecos scriptores] nunc haberi, succurrere tamen analogiam, in haud paucis solidam et sufficientem, praesertim cum ἀκατάψευστα non exemplis et scriptorum auctoritate, sed parili ratione nitantur. Id non iniuria *D'Orvillius* arripit ad *Chariton.* lib. III. p. 241. ἀκατάψαυστα, nisi si εὐκατάψευστα, *de quibus facile quis mentiatur*, praeferendum, eligens. Atque haec viri doctissimi. Equidem pronior in ἀκατάψαυστα olim fui, quam muto sententiam, arbitratus καὶ ἄλλα - - - ἀκατάψευστα, *et alias feras - - - nullo mendacio fictas*, clare a praecedentibus segregari. Libyum e fabulis *cynocephalos* et *acephalos*, *quorum in pectore oculi*, dederat. Qui copulantur *viri feminaeque ferae*, non item inde: sunt enim et fuerunt olim in Africa, sicuti multae aliae *non fictae*. θηρία ἀκατάψευστα, *bestiae*, sive, ut alia in re *Iamblichus*, ἀψευστα, Protrept. p. 137. WESS. — Merito mireris *Reizium Schaeferumque*, prudentissimos viros, hisce rationibus non persuasos, reiectâ certissimâ plerorumque et probatissimorum codicum scripturâ, praeter necessitatem locum dedisse coniecturae, ne unius quidem veteris libri auctoritate comprobatae. *S.*

CAP. CXCII. 5. καὶ ὄρυες) Passim ὄρυγες corriguntur, invito *Corn. de Pauw.* ad *Horapollin.* c. 49. ubi

peregrinum animal, atque ex Aegypto, ὄρυς, ὄρυκς, ὄρυξ: ex illo ὄρυες, ex altero ὄρυγες venisse, coniectatur dubie. Ὄρυες in nostris Codd. constanter. WESS. — Videntur ὄρυες *Nostro* dici qui aliis ὄρυγες: quo de genere dixi ad *Athen*. V. p. 200. f. T. III. Animadv. p. 113 seq. *S*.

5 *seq*. *τῶν τὰ κέρεα τοῖσι Φοίνιξι οἱ πήχεες ποιεῦνται*) Plus difficultatis [quam scriptura ὄρυες] verba trahunt *τῶν τὰ κέρεα etc*. quomodo *Med*. et alii. [In nostra *Var*. *Lect*. per operarum socordiam „*τὰ κέρα Med*.“ pro *τὰ κέρεα Med*. editum.] *Gronovii* sententiam utcunque evolvunt Latina, in quîs *normae fidium* obscuriores. Saepe *πήχεες citharαrum cubita*, sive *ἀγκῶνας*, dant, nec raro *ulnas*, quibus metimur: has *Reiskius*, damnatis, quae in *Miscellan*. *Lipsiensibus* deposuerat, sibi sumit, ut *H*. *Steph*. ante, *τοῖσι οἱ πήχεες ποιεῦνται Φοίνιξι* ordinans vertensque, *e quibus fiunt ulnae Phoenicibus*. Sunt *Salmasio* in *Solin*. p. 157. et *Bocharto* Hieroz. p. 946. *Φοίνικες citharae*, *punicae* dictae, quod Graeci orygum cornua haberent ex Africa, Poenis deferentibus. Memorantur sane Φοίνικες inter Musica instrumenta, ab *Athenaeo* lib. XIV. p. 636. B. parcius, quam certi ut quid statui queat, descripti. Citharae si fuerint, *πήχεες* recte aptabuntur. Ex vetere scriptura *τῶν κατὰ τὰ κέρεα etc*. [At non *κατὰ τὰ κέρεα* dabat vetus scriptura: sed *κατὰ κέρεα*: sub quo fortasse *καὶ τὰ κέρεα* latebat.] ad modulum cornuum orygum Poenis citharαrum *ἀγκῶνας*, *cubita* fieri, tradetur, sententia satis adconmodata. Mihi res anceps. WESS. — Non erat cur haesitaret Vir praestantissimus. Iam ante *Salmasium* et *Bochartum* perspecte *Conr*. *Gesnerus*, De Quadruped. p. 770. ὄρυγες pro ὄρυες legens, et *τῶν καὶ τὰ* pro olim vulgato *τῶν κατὰ* legendum suspicans, sic interpretatus erat hunc locum: *ex quorum cornibus cubiti fiunt instrumentis musicis quae phoenices vocant*. De instrumento musico, cui *Φοῖνιξ* nomen, paullo copiosius, quam p. 636. B., idem *Athenaeus*, a *Wesselingio* citatus, disseruit p. 637. B. quem ad locum et nos in Animadverss. T. VII. p. 475. quid sit quod *πήχεις* in instrumentis musicis Graeci dixerunt, declaravimus. Verborum structura, *τῶν τὰ κέρεα - - οἱ πήχεες ποιεῦνται*, similis est illi VIII. 27, 20. *ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων - - - οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες etc*. *S*.

[7. *Βασσάρια*) *Hesychius*: Βασσαρίς· ἀλώπηξ. Et Βασσάρεια· *τὰ ἀλωπέκεια* (Βασσάρια debuit, et *ἀλωπέκια*) *οἱ Λίβυες λέγουσι*.

Suidas: Βάσσαρος, ἀλώπηξ κατὰ Ἡρόδοτον. *Etymologus* p. 190 extr. Λέγεται Βάσσαρος ἡ ἀλώπηξ ὑπὸ Κυρηναίων. *S.*]

[8. δίκτυες, καὶ θῶες) *Thoëm* consentiunt fere docti bestiam esse illam, aut ei similem, de canino aut vulpino genere, quae *chakal* vulgo nominatur. Qua de bestia *Aristot.* Hist. Anim. IX. 44. *Plin.* VIII. 34. *Arrian.* Indic. p. 329. et *Belin* ad *Oppian.* Cyneg. III. 338. laudati *Schneidero* in Lexic. crit. quibus adiici potest *Camus* in Notis ad *Aristot.* Hist. Anim. *Dictys* nulli alii scriptori nominatus nec enim huc facit quod *milvum* apud Lacedaemonios δίκτυν nominatum fuisse *Hesychius* tradit: quandoquidem non de ave, sed de quadrupede hic agi, consentaneum est. *S.*]

[10. τῇσι σαύρῃσι) Conf. ad IV. 183, 20. not. *S.*]

13. ἔλαφοι δὲ *etc.*) Nihil ab hac assertione abeunt *Aristoteles*, *Antigonus Caryst.*, *Plinius*, *Aelianus*, alii. Falsum aiunt *Virgilius*, *Oppianus*, *Philostratus*, quorum testimoniis *Brodaeus* Miscell. VIII. 13. et *Bodinus* ad *Oppiani* lib. II. Cyneget. p. 76. utuntur. *Herodoti* aevo *cervi et apri Libyae* si *defuerint*, dicendum erit, aliunde in regionem devenisse: nam conspici isthic et venatu intercipi, docuit *Th. Gatakerus* Miscellan. II. 8. et *Shaw* Itin. T. I. p. 323. WESS.

15. δίποδες καλέονται) Satis erit, si *Bochartum* Hieroz. p. 1010. et *Scultensium* ad *Salomonis* Proverb. c. xxx, 26. δίποδας hos *mures* uberrime magnaque eruditione ex Graecorum et Arabum copiis illustrasse dixero. Mures ζεγέριες, [*lin.* 15. et 17.] *Hesychio* ζεγερίαι, explicantur βουνοί, *colles*: an quod in collibus cubilia posuerint? Quae quidem inpeditior foret vocabuli expositio. *Bochartus* Colon. Phoenic. lib. II. c. 3. βουνῖται refingit, formatum ex βουνίῳ eam enim herbam esse, quae Punice *zigar* inde ζεγέριες, sive βουνίτιδας, hos mures, quod plantae eius esu aut umbra delectentur, dictos: eleganter, modo vere. WESS. — Conf. *Beckmann* ad *Aristot.* Mirab. Auscult. cap. 27. De *mure dipode*, indigenis *Ierbóa* dicto, conf. *Schaw*, Voyage T. I. p. 321 seq. et *Bruce*, Voyage aux Sources du Nil, T. V. p. 146 seqq. laudatos *Larchero* in Adnot. ad h. l. *S.*

16. ἔστι μὲν Λιβυκὸν) *Arch.* Λιβύστινον: quam formam adfirmat exemplis *Wetsten.* ad *Lucae* Act. Ap. vi, 9. Si Libystina Ζεγέριες est adpellatio, quomodo tandem in barbarae vocis vi reddenda illa βουνός uteretur? quod noster vocabulum veluti proprium tribuit Cyrenaeis IV.

c. 199. De his diversis murium generibus agentes *Aristot.* *Theophrast.* *Aelian.* nihil iuvant ad haec illuminanda. Βουνῖνοι venit in mentem *Bocharto* Geogr. S. II. II. cap. 3. et Hieroz. I. III. c. 33. Βουνιάδες etiam dici potuerunt ob quamdam cum *napis* similitudinem. VALCK.

[17. ἐχινεές) ἐχῖνες probat *Schneid.* in Lex. crit. Conf. *Sylburg.* et *Beckmann* ad *Aristot.* Mirab. Auscult. c. 27. Commodius vero ἐχινέες videtur, a sing. num. ἐχινεύς. *S.*]

18. τῇσι Ταρτησίῃσι) Docte de his *mustelis*, *Iac. Perizonius* ad *Aelian.* Var. XIV. 4. Animalculum, quod cum his contenditur, numi Cyrenaeorum *sub silphio* ostentant in *Haymii* Thes. Britan. T. II. p. 124. ubi eiusdem accuratior ex Africa pictura. Id nollem, idem a doctissimo viro censeri, ac μῦν δίποδα, quippe, ut superiora postulant, alium. Vidit descripsitque, in paucis discrepans, animal, quod hic adcommodatius, sollertissimus *Shaw* Itin. T. I. p. 321. WESS. — *Dipodi* nomen est a brevissimis pedibus anterioribus. *S.*

CAP. CXCIV. 2. Γύζαντες) Sic oportebat. Erroris *Steph.* *Byz.* reus est in Βύζαντες, quando παρ' Ἡροδότῳ δὲ κακῶς διὰ τοῦ γ Γύζαντες. Longe hinc distabant Afri Byzantes et Byzacium, infra Carthaginem Syrtibus adfines. Γύζαντες sunt et in *Apollonio* [*Dyscolo*] Hist. Mirab. c. 38. ubi his de *mellificio artificioso* ex *Eudoxo Cnidio* consimilia. Bonum itaque factum *Bocharti*, *Holstenii*, *Gronovii*, iudicium et crisin *Stephani* inprobantium. WESS. — Errorem suum ipse *Stephanus* tacite retractavit in voc. Γύζαντες et Κυραυνίς. *Apollonii* locum, ubi de *melle arte facto* agitur, exhibet *Holstenius* in Notis ad *Steph. Byz.* voc. Γύζαντες. Et hos quidem e collectis floribus *mel parare Eudoxus* ait, alibi vero (in Cariae oppido quodam) *ex myrica et tritico* confici *Herodotus* tradit VII. 31, 6. Qui *conficiendi mellis* (cuius in *bellariis* apud veteres maximus usus) *artem* exercebant, hi, ut h. l. δημιουργοὶ ἄνδρες, sic et VII. 31. ἄνδρες δημιουργοὶ vocantur: unde colligi par est, non ita male, ut *Casaubono* visum erat, apud *Athenaeum* IV. 172. A. legi, τοὺς τὰ πέμματα, προσέτι δὲ τοὺς ποιοῦντας τοὺς πλακοῦντας (*eos qui bellaria conficiebant*) οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκάλουν: ubi τὰς - - - ποιούσας scriptum oportuisse doctissimus Animadversor censuit. *S.*

CAP. CXCV. 2. Κύραυνιν) Eiusdem Ethnicographi [*Stephani Byz.*] scripturam amplector, Κύραυνιν redu-

cendo. [Κυραυνὶς quidem acute scribitur apud *Steph.*] Praeeunt *Arch.* et *Ask.* Non obliviscor schedarum *Stephani* Perusinarum, quarum auctoritatem potiorem non arbitror. Ad *lacum, unde Afrae virgines aurum egerebant.* [*lin.* 5-7.] *Achilles Tat.* Amor. lib. I. p. 97. in paucis dissentiens, digitum intendit. WESS. — Nescio qui factum, ut pro *Cyraunis* temere *Ceraunis* in Latinis nostris sit positum. *S.*

8. *εἴη δ' ἂν πᾶν*) *Claudicare* hoc *Reiskio* videbatur ratiocinium: nec miror. Tota periodus ista, εἴη δ' ἂν πᾶν, ὅκου --- usque ad αὐτὸς ἐγὼ ὥρων, in sua mihi sede legi videretur ad finem capitis, post vocem λίμνης collocata: atque his ista proxime subiecta mea sententia responderent aptissime: οὕτω ὦν καὶ τὰ ἀπὸ τῆς νήσου τῆς ἐπὶ Λιβύῃ κειμένης εἰκότα ἐστὶ ἀληθείῃ. Formulae, εἴη δ' ἂν πᾶν, habet alibi similem in re diversa, γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ: qualibus utebantur fabularum et ἀπίστων narratores. Prudenter *Pausan.* in Arcad. et vere p. 601. ἐν τῷ παντὶ, inquit, *αἰῶνι πολλὰ μὲν πάλαι συμβάντα, μηκέτι δὲ γινόμενα, ἄπιστα εἶναι πεποιήκασιν ἐς τοὺς πολλοὺς οἱ τοῖς ἀληθέσιν ἐποικοδομοῦντες ἐψευσμένα.* Ab hac culpa vereor ut noster ille censeri queat immunis. VALCK. — Sunt sane res non admodum similes, quae hic inter se conferuntur: et poterat utique, quae de *Zacynthio* fonte subiicitur παρενθήκη, loco non commodissimo interserta videri. Sed veniam concedamus Scriptori, huiusmodi παρενθήκας amanti, et occasione illius in Libyae insula fontis, de alio memorabili fonte, quem alibi ipse viderat, verba facienti; neque obtrudamus ei transpositionem verborum, quam ipse deprecaturus erat. Ex ratione a *Valckenario* proposita, *fons* ille, qui mox describitur, *e quo pix asphalti odorem habens hauritur*, in Libyca insula Cyrauni fuerit. Atqui *Cyraunius* fons nonnisi ex incerta Carthaginiensium fama innotuerat Scriptori nostro: de illo autem, e quo pix hauritur, ita enucleate et particulatim loquitur, ut qui cuncta ipse viderit: et fontem, de quo hic agitur, in *Zacyntho* fuisse, ex diserto *Eudoxi Cnidii* testimonio apud *Antigonum Caryst.* c. 169. constat. *S.*

13. ἐπ' ἄκρῳ μυρσίνην προσδήσαντες) *Zacynthii lacus* miraculum attigerunt *Antigonus Caryst.* c. 169. et *Vitruvius* lib. VIII. c. 3. Βυρσίνην et βυρσίῃ qui instaurant, [ut *Reiskius*,] praeter scriptionis vicinitatem, quo nitantur, haud perspi-

cio: dubium mihi quoque, an unquam *βυρσίνη* sola *amphora* sit *coriacea*. WESS. — Percommode sane *μυρσίνη myrti ramus* potuerit intelligi. Ex Agragantino in Sicilia fonte liquidum bitumen incolae arundinum paniculis, citissime sic adhaerescens, colligunt, *Plinio* teste, XXXV. xv. 51. quo loco etiam *Zacynthium liquidum bitumen* laudatur. *S.*

15. *τῆς Πιερικῆς πίσσης ἀμείνω*) *τῆς πευκίνης πίσσης* codicis *Arch.* [quam scripturam *Galeus* probavit] illaudatum transmitti debuerat. Asia olim, *Plinio* auctore Hist. Nat. XIV. 21. *picem Idaeam* maxime probabat, *Graecia Piericam.* WESS.

[19. Ubi in *Var. Lect.* nostra *Antigon. c.* 159. citatur, ibi c. 169. scriptum oportuit. *S.*]

CAP. CXCVI. 3 *seqq.* *ἐπεὰν -- ἐξέλωνται τὰ φορτία etc.*) *Merces* navibus *exemtas* deponere dicuntur *παρὰ τὴν κυματωγὴν*, *in litoris crepidine*, prout in *Luciani* Timone §. 56. dedit *Hemsterhusius*. *Sophoclis* Oed. in Col. vs. 1237. *ἀκτὰ κυματοπλὴξ*, aliis *κύματος ἀγὴ* et *Apollon. Rhodio* I. 554. aliquoties etiam *Herodoto* dicitur *κυματωγή*, vide Celeberr. *Wess.* Diss. *Herod.* p. 207. Rarius illud *Archilochi* apud *Etymol.* p. 47, 22. Ἀκὴ, ἡ ὀξύτης· οὕτως Ὦρος· (praebet ista Cod. mstus.) Ἀρχίλοχος, Ἵστη κατ' ἠκὴν κύματος κυανέου: vitiatus senarius attento mendae moveret suspicionem; corrigatur Ἵστη κατ' ἤκην κύματός τε κἀνέμου, ex p. 424, 18. Enarrans Herodotea *Eustath.* in *Dionys.* vs. 752. *αἰγιαλὸν* habet, et, *τὰ φορτία ἐξελόντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑποτύφουσι καπνόν*: ubi rectius ex *Herod.* posuisset *ἐξελόμενοι*: in talibus enim apud veteres *ἐξελέσθαι* vel *ἐξαιρεῖσθαι* adhibetur; nunquam, opinor, *ἐξελεῖν*. Qualia de his Africanis absque linguae usu propositarum rerum pretia aestimantibus *Herodotus*, de Seribus saepius in eam rem citati tradiderunt, *Plinius*, *Solinus*, et *Ammianus Marcell.* ex *Uranii* forsan Arabicis petita; ex quibus *Stephano* Σῆρες esse dicuntur ἔθνος Ἰνδικὸν ἀπροσμιγὲς ἀνθρώποις. Cum Herodoteis componi poterunt *Eustathio* l. c. narrata de Seribus: *τῶν πωλουμένων τὸ τίμημα σακκίοις ἐπιγράψαντες ὑποχωροῦσιν, εἶτα ἐλθόντες οἱ ἔμποροι καὶ θέντες τὴν τιμὴν ἀναχωροῦσιν· ἐφ' οἷς ἔρχονται οἱ Σῆρες, καὶ, εἰ μὲν ἀρέσκονται, λαμβάνουσι τὴν τιμὴν, εἰ δὲ μή γε, τὰ ἴδια.* VALCK. — Nondum exolevisse permutandarum hanc mercium in interiore Africa Nigritas inter et Mauros consuetudinem, luculentus testis *Shaw* Itin. T. I. p. 393. Va-

luit eadem, valetque in pluribus utriusque Indiae nationibus apud amplissimum *Orig. Legum, Art. et Scientiar.* scriptorem T. I. lib. IV. c. 1. p. 265. WESS.

CAP. CXCVII. [2 seq. καὶ τουτίων οἱ πολλοὶ - - - ἐφρόντιζον οὐδέν. Sic filum narrationis cum superioribus, unde digressus erat, paullatim rursus nectere instituit. conf. cap. 167 extr. *S.*]

4. τέσσερα ἔθνεα νέμεται αὐτὴν) Quod invexit vir Cl. [ταύτην] si lectum fuisset in Editis, alterum ego quidem censuissem restituendum. *Quatuor gentes, in quas Africa fuerit Agathoclis aetate divisa*, commemorat *Diodor. Sic.* XX. 55. Eidem lib. III. c. 49. quatuor αὐτοχθόνων genera tantum recensentur. Νασαμῶνες, Αὐχίσαι, Μαρμαρίδαι, Μάκαι: ceteros iisdem. *Marmaridas* diversis adpellationibus *Herodotus* designavit. VALCK.

CAP. CXCVIII. 2. εἶναί τις Λιβύη σπουδαίη) Putares ob cap. 23. οὐ γάρ τι σπουδαῖαι καὶ αὗται εἰσι, hoc etiam loco εἶναί τι ἡ Λιβ. σπουδ. oportere cum viro erudito. At hoc vide *Philostrati* Epist. 53. Οὕτω τις ξένη, ἰδέα ὄντος: inque primis Sophocleum Aiac. vs. 1283. τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς χάρις διαῤῥεῖ, ubi docte Critici veteres. Non adiicio ex Act. Ap. cap. VIII, 9. λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, tametsi adsimile. *Homeri* γαιάων, de quo *Eustath.* p. 1598. 46. [Od. p. 311. 41. ed. Bas.] non me, quominus γεῶν post pauca [*lin.* 5.] revocetur, inpedit. Posterioris usum ex *Democrito* et *Crinagora* alias adfirmavi. WESS.

5 seqq. ἀρίστη γαιῶν Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν etc.) *Cinypis* comparat *fertilitatem* cum illa *agri Babylonii*; Cinypis enim ager ἐκφέρει - - - ἐπὶ τριηκόσια Babylonius minimum ἐπὶ διηκόσια, ἐπεὰν δὲ ἀρίστη αὐτὴ (ἡ χώρη) ἑωυτῆς ἐνείκῃ, ἐπὶ τριηκόσια ἐκφέρει, lib. I. cap. 193. ubi praeterea dicitur esse χωρέων αὕτη ἁπασέων μακρῷ ἀρίστη Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν. Pro χωρέων ἀρίστη hic legitur ἀρίστη γαιῶν multum me iudice praestat γεῶν, munitum auctoritate *Democriti* in Diss. *Herod.* p. 183. Pluralivum γέας vel γαίας qui adhibuerit veterum novi neminem, qui quidem scripserint accuratius: restituendum forsan *Aristoteli* ap. *Demetrium* π. Ἑρμ. §. 233., εἰ δὲ πρὸς ἁπάσας ὀλίγαι γᾶς ἔσονται, ubi vulgatur τὰς βίας. Τὰς ἀρίστας τῶν γαιῶν, *Schol. Thucyd.* p. 3., similesque dixere. Γαιῶν habet aliquoties *interpres Gr. semibarbarus* libri *Esdrae*: superest, quod ab aliis non anim-

adversum miror, eiusdem libri Graeca multo elegantior interpretatio, quam Hellenistae Iudaei cuiusdam additamentis auctam inter libros perperam retulerunt, quos vocant Apocryphos: ubi γαιῶν dederat alter ille, hic formam semper adhibuit usitatam γῆς: quod ille, ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν, IX, 14. id hic dixit (VIII, 84.) ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. Quae de hac regione subiungit *Herod.* pervenusta sunt: et in seq. cap. quo de *Cyrenaicae regionis* agit *fertilitate*, est elegantissimum illud, [cap. CXCIX. 4.] ὀργᾷ ἀμᾶσθαί τε καὶ τρυγᾶσθαι, perdocte tractatum *Ruhnkenio* nostro ad *Tim.* p. 104. In talibus adhibitum [aliàs verbum] ἐθέλει nativum tamen istum e succi plenitudine *tumorem* non demonstrat. VALCK.

8. ὄμβρον πλέω πιοῦσα) Veram praestant hanc *Raphelii* coniecturam schedae. Iovis erat in Graecia, cum plueret, ποιεῖν ὕδωρ, in *Theophrasti* Charact. cap. 3. cum *Casauboni* observatis: terrae vero, πίνειν sive πιεῖν τὸ ὕδωρ, unde γῆ -- πίνουσα τὸ ὕδωρ lib. III. 117. et frequentissime alibi. Librariorum aberratio in ποιεῖν et πιεῖν exposita satis est *Diss. Herod.* c. 11. pag. 182. Mox [*lin.* 9.] τῶν δὲ ἐκφορίων bene habet. Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς, *terrae proventus*, [sc. ἃ ἡ γῆ ἐκφέρει] illustrantur ad *Hesychii* Ἐκφόρια. Minime autem displicet [*lin.* 10.] τῇ Βαβυλωνίῃ γῇ ex lib. I. 193., ubi de ubertate et multa eius fruge. WESS.

CAP. CXCIX. 3. τρεῖς ὥρας ἐν ἑωϋτῇ) Hoc, apud *H. Stephanum* laudatum, multo potius. Ingratum certe ἔχει -- ἡ Κυρηναίη χώρη --- τρεῖς χώρας. Diversa et sibi succedentia autumnitatis tempora elegantissime pinguntur. Ὀργᾷ [*lin.* 4.] ornat hinc *Timaei* Lexicon pag. 104., ubi *Ruhnkenius* erudite. [pag. 193 seq. ed. sec. Conf. *Valck.* supra, ad c. 198, 5 seqq.] Illa autem, [*lin.* 6.] τὰ βουνοὺς καλέουσι, ad fructus non refero, verum ad τὰ μέσα, quae *collibus* videntur excelluisse. Profecto sanequam inconcinne βουνοὶ *fruges* dicentur, quod ἐν τοῖς βουνοῖς adolescant. Simile, controversum tamen, de muribus Afris cap. 192. *Eustath.* ad *Hom.* p. 1854, 21. [Od. p. 682, 37. ed. Bas.] vocabulum habuit in oculis. WESS. — Conf. *Valck.* ad c. 158, 10. *S.*

CAP. CC. 1. Οἱ δὲ *etc.*) Interruptum longa digressione redordiens sermonem suam forsan et hic voculam posuerat, Οἱ δὲ δὴ Φερετίμης τιμωροί. VALCK.

[4 *seq.* τῶν δὲ πᾶν γὰρ ἦν *etc.* Idem sonat, ac si dixisset ὅτι (vel διότι) δὲ τούτων πᾶν τὸ πλῆθος *etc.* Vide Adn. ad I. 24, 17. et ad IV. 149, 7 seqq. supra p. 305. *S.*]

8 *seqq.* τὰ μέν νυν ὀρύγματα *etc.*) *Barcaei* χαλκέως laudabile factum hinc enarrans *Eustath.* in Iliad. N'. pag. 883, 40. firmat lectionem [προσίσχε] a *Gron.* mutatam et ὀρύγματα ὑπόγαια dicta *Herodoto* vocat ὑπονόμους, *cuniculos.* Alio modo Demetrii cunicularios Rhodii, [simili vero quadam ratione] Romanos fefellerunt Ambraciotae, apud *Diodor.* XX. 94. *Livium* lib. XXXVIII 7. et *Polyaen.* VI. 17. VALCK. — Confer Polyb. XXII. cap. XI. nostrae editionis; fragmentum *Polybii* ab *Herone* in libello de repellenda Obsidione conservatum. *S.*

11. προσίσχε πρὸς τὸ δάπεδον) Reduxi, quod errans *Med.* et alii mutaverant: aberrarunt pariliter in secuturis *Pass.* et *Ask.* Optime, etsi nunc luxatus, *Aeneas* Poliorcet. c. 37. ex Herodoteis, ἔπειτα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρεν, ἐνθυμήσας ἀσπίδος χάλκωμα ἐπιφέρειν, καὶ ἐντὸς τοῦ τείχευς περιίσχειν πρὸς τὸ δάπεδον· τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ, κατὰ ἣν πρὸς ἃ περιίσχε τὸ χάλκωμα· ᾗ δ' ὑπωρύσσετο, ἀντήχει. Sic, puto, hiatibus consarcitis, dederat primitus. WESS. — Non verbo tenus *Aeneas* transscripsit *Herodoti* locum in quo versamur: nec est in illius verbis, uti edita leguntur, tantus hiatus, quantum doctissimus *Wess.* aestimavit. Non nisi unum verbum ἐντὸς deest, latens in vitioso ἔσω, quod illius loco exhibent duo Codices mssti Parisienses, quorum penes me sunt Lectiones a *Godofredo Schweighaeusero*, filio, nunc collega meo, olim excerptae. Ista adiecta voce, et verbo ἐπιφέρων in περιφέρων mutato, (quae mihi necessaria emendatio videtur,) sana atque integra fuerit oratio, in hunc modum distincta· ἔπειτα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρεν, ἐνθυμήσας, ἀσπίδος χάλκωμα περιφέρων ἐντὸς τοῦ τείχεος, ἐπάνω προσίσχειν. πρὸς τάδε, τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ *etc.* Ad προσίσχειν facile τῷ τείχει intelligitur· ἐπάνω, *superne*, super toto tractu sub quo cuniculi agi posse videbantur· πρὸς τάδε, ad haec, *quo facto*: ἀνεῦρεν, *invenit, reperit* locum, quo cuniculos agebant hostes. *S.*

CAP. CCI. 6. τάφρην) Maluit τάφρον c. 3. 20. 28., aliisque in locis. *Suidas*, haec excerpens, τάφρον pro notabili deposuit in voc. Τάφρος. Cognitissimae quoque ex *Stephan. Byz.* Τάφραι et Τάφρη, et plures eiusmodi voces, ut

maculae suspicio cessare queat. WESS. — Τάφρης etiam pro vulgato τάφρον dant codd. *Arch.* et *Vind.* IV. 28, 7. quae ibi fortasse perinde atque hîc, utpote rarior, vocis forma recipi debuerat. Quum vero apud eumdem Nostrum, mox *lin.* 12. tum IV. 3, 5. alibique constanter ἡ τάφρος mascula terminatione, ut apud alios scriptores, frequentetur; intelligi par est id de quo iam saepius monuimus, nulla necessitate se adstrictum putasse *Herodotum* religiossimam talibus in rebus constantiam servandi. Igitur similiter et ἡ ψάμμος et ἡ ψάμμη promiscue dixit, IV. 181, 3. 182, 2. itemque σαῦρος et σαύρη, IV. 183, 20. 192, 10. et ὁ κίων et ἡ κίων, IV. 184, 16. I. 92, 5. et similia. *S.*

12 *seq.* ἔς τ' ἂν ἡ γῆ αὕτη *etc.*) In foederis formula Latinos inter et Romanos, citra fraudem omnem, μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι, apud *Dionys. Halic.* lib. VI. p. 415. Mox [*lin.* 14.] ὑποτελέειν *Aldi* et aliorum longe verius. Namque ὑποτελέη, de tributo, novum atque invisitatum; et ἀξίη *Nostro* omne, *quod ex aequo iure debetur.* Habe hoc ex VII. 39. τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψεαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. WESS. — Ἡ ἀξίη, scil. τιμή. *S.*

13. μένειν τὸ ὅρκιον) Parum refert, hoc probetur, an futurum tempus μενέειν. Nostrum sequutus in hac fraude Persica narranda *Polyaen.* VII. 34. tempus habet in talibus usitatius: στὰς μετὰ τῶν τὰ ὅρκια ταμνόντων ὤμοσεν, ἐφ' ὅσον οὕτως ἡ γῆ μένει, φυλάξειν τὰ συγκείμενα: Herodoteo enim verbo respondet τὸ φυλάξειν, neque in istis μένει mutandum, nisi scripserit: ἐφ' ὅσον ἂν οὕτως ἡ γῆ μένῃ: sicut in simillima fraude eidem narrata VI. 22., nihil se novaturos iurant Locri Italici ἐφ' ὅσον ἂν τὴν γῆν αὐτῶν πατῶσιν, καὶ τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῖς ὤμοις φέρωσιν: *alliorum capita* sub tunicis occultata humeris imposuerant. Κεφαλὰς in oraculo Dodonaeo Pelasgis edito *capita non viventium*, *sed fictilia*, laudabili fraude Hercules interpretabatur ap. *Macrob.* I. Saturn. c. VII. VALCK.

CAP. CCII. 3. τοὺς μαζοὺς ἀποταμοῦσα) *Ammonius*: μαστὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ γυναικεῖος κυρίως, διὰ τὸ εἶναι μεστὸς γάλακτος, in codice Bibliothecae Traiectinae. Paria Grammaticorum conplures. *Herodotus* passim μαστὸν feminis tribuit lib. III. 133. V. 18.; μαζὸν tamen lib. II. 85. et IX. 3., ubi, uti hic, mssti μαστὸν malunt. Labare

vero criticorum illorum observationem docent ad *Thom. Magistrum* a doctis viris conducta. Significantissimum autem περιέστιξε, *tanquam punctis* moenia *distincta* mulierum fuisse mammis ab inmani regina, testatur. WESS. — Conf. IV. 2, 9. ibique notata. *S.*

CAP. CCIII. 5. ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς) Hinc tamen distant quae similia videntur Homerica, et debetur forsan errori describentis vox στρατοῦ. ὁ τοῦ πεζοῦ et ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς saepius occurrunt apud *Herod.* Qui Persis paulo post [*lin.* 11 *seq.*] αὐτοὺς μαχομένων φόβος ἐνέπεσε, *terror* fuit Graecis *Panicus* dictus, cuius utpote divinitus immissi non adpareret ratio. *Thucydid.* lib. VII. cap. 80. φιλεῖ πᾶσι στρατοπέδοις, μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις, φόβοι καὶ δείματα ἐγγίνεσθαι: et IV. 125. *Euripid.* Rhes. vs. 36. Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ μάστιγι φοβῇ, φύλακας τε λιπὼν κινεῖς στρατιάν. Πανικὰς ταραχὰς vocat *Cornutus* de Nat. Deor. cap. 27. Πανικὰ δείματα, *Eustath.* in Iliad. Ο'. p. 1021. 51. De adpellationis egerunt origine *Eratosth.* Catast. c. 27. *Plutarch.* de Is. et Osir. §. 14. et *Polyaen.* I. 2. VALCK.

CAP. CCIV. 4. ἀνασπάστους ἐποίησαν) Praestantius hoc, atque in *aliorsum ex patrio solo abductione* in Musis tritissimum lib. V. 12. VI. 32. et pluries: in quibus ἀνασπάστους ποιῆσαι amplius conplectitur, ipsamque patriae eversionem. Solent ea in dictione varios se scribae dare, et ἀνάρπαστον, ἀνάστατον, ἀνάσπαστον commutare, in *Demosthen.* Philipp. IV. pag. 81., *Joseph.* Ant. Iud. lib. XIV. 8, 4. etc. WESS. — Ἀνασπάστους [pro ἀναστάτους, quod *Gron.* tenuerat] recipietur ex Codd. in contextum vide Diss. *Herod.* p. 114. Docta sunt quae dedere *Vales.* in not. *Mauss.* ad *Harp.* p. 212., et *D'Orvillius* in *Charit.* p. 318. needum tamen liquido constat, quid distent in talibus ἀνάστατον, ἀνάσπαστον, et ἀνάρπαστον. Multa dici possent quae huius non sunt loci: vid. interim *A. Dounaeus* in *Demosth.* p. 8. VALCK.

CAP. CCV. 1. Οὐ μὲν οὐδὲ ἡ Φερετίμη) Crudelissimae mulieris fatum non illibenter commemorat, et ut ingenio suo malorum osor *Herodotus* satisfaceret, et ut formidine poenae lectores a talibus absterreret, adparet ubique historici διάθεσις, qualis *Dionysio* dicitur *Halicarn.* II. p. 209. [Epist. ad Cn. Pomp. T. VI. ed. *Reisk.* p. 774.] Herodoti *Pheretima* [*lin.* 3 *seq.*] ζῶσα εὐλέων ἐξέζεσε. Qui loca

genere morbi perierint plures enumerantur *Menagio* ad *Laërt.* IV. 4. et *Kühnio* ad *Aeliani* Var. Hist. IV. 28. In Aethiopiae gente Ἀκριδοφάγοις, qui secundum *Diodor.* III. 29., teterrimo hoc morbo passim adfecti moriebantur, non potuit illud ut poena divinitus inflicta considerari: mihi de morbis similibusque non absurdum videtur *Hieroclis* iudicium in *Stobaei* Ecl. Phys. p. 10. Secundum *Herodotum*, pessima *mulier viva a vermibus erosa* mortalibus fuit documento, ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται. Ob Dircen crudeliter raptatam Antiopae furorem divinitus immissum ubi scribit *Pausanias* IX. [c. 17.] p. 744., expressit haec etiam *Herodoti*, ista interserens: ἐπίφθονοι ἀεί πως παρὰ θεῶν αἱ ὑπερβολαὶ τῶν τιμωριῶν εἰσι. Superbos et crudeles si lento pede Deus sequitur ultor, tamen

Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας.

VALCK. — Conf. ad I. 32, 6. et ad III. 40, 8. notata. *S.*

3. ζῶσα γὰρ εὐλέων ἐξέζεσε) Posses ex *Tertulliano* ad Scapul. cap. 3. *cum viva vermibus ebullisset.* Alexander Pseudomantis *Luciani* c. 59. καὶ σκωλήκων ζέσας, quomodo et schedae quaedam heic loci et in versione Alexandrina Exodi XVI, 20. Id nollem, turpem *Vallae* errorem, quo Φερετίμης τῆς Βάττεω, [*lin.* 6.] *Pheretimae Batti filiae*, per omnes editiones sine animadversione propagari. *Uxor Batti* fuit, non *filia;* quod evidentissime c. 162. signatum. [Etiam mihi, quum nec capitis 162. meminissem, nec latinam versionem a *Wesselingio* h. l. emendatam, nec Eiusdem Adnotationem inspexissem, imprudenti accidit, ut *Pheretimen*, quae *uxor Batti* fuerat, *filiam* interpretarer.] Vertenti *Laurentio* non obversabatur Ἕκτορος Ἀνδρομάχη: ceteri praetervidenrunt, non item doctissimi viri *Bouhierius* et *Pavius*, quos sequi iustissimum. Literae, quibus *Melpomenes* calcem Codex *Passion.* instruxit, numerales sunt, creberrime in Oxoniensi et Sandvicensi marmore obviae; indicantque, nisi fallor, hanc Musam στιχηρῶς olim exaratam, versus sive στίχους MMMCCLIII. habuisse. Similes fini aliorum librorum adposuisse, adparebit deinceps. WESS.

FINIS PARTIS II. TOMI QUINTI.

